

A.K. Halimi
Collection

جریده هفته وار

قیمت اشتراك *

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۳ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

Digitized
by
Khogyani Library
skhogyani@gmail.com 909-861-6200

(مطبعه الزین)

Please digitize what you have
and share it with the world!

Digitized by

Sami Khogyani

skhogyani@gmail.com

My special thanks to Abdul Karim Halimi for lending me this Anies newspaper's collection
(of 1932) to share it with you special readers

Thanks,

SK

محمد امین خوگيانی د ۱۲/۱۲/۱۳۱۰ دانیس د اخبار د مدیر په حیث وټاکل شو او ددی اخبار مدیریت ئی تر ۱۳۱۹/۱۰/۱ پوری په غاړه وو چی ویلای شو چی دی ددی اخبار اوږدترین مدیر وو. د انیس اخبار د دوی د مدیریت په دوره کی خپل اعظمی اوج ته ورسیدو: اخبار د لمړی ځل لپاره مصوره شوه او هم انیس اخبار چی د میاشتی دوه ځله چاپیدو د خوگیانی صاحب هغه اوه نیز (هفته وار) اخبار کړلو. او هم ئی د انیس په اخبار کی د لمړی ځل لپاره پښتو مضامین ور شامل کړل او د هغی ۵۰ فیصده مضامین په پښتو نشریدل. او د ده د مدیریت په دوره کی د کلیز واقعاتو کتاب (سالنامه)، او د هر کال اخباری کلکسیونونه چاپیدل چی تر اوسه ئی کاپی په کتابخانو کی پیدا کیږی شروع شول. ددی اخبار موسس او سر محرر مرحوم محی الدین انیس چی د لمړی ځل لپاره د انیس اخبار د ۱۳۰۶ کال کی نشر کړلو او کله چی محی الدین انیس بندی شو نو ښاغلی سرور جویا ددی اخبار سرمحرری د یوی لنډی دوری لپاره په غاړه لرله او بیا د دی دوهم سر محرر محمد هاشم میوندوال او دریم مدیر ئی محمدامین خوگیانی وو.

محمد امین خوگیانی یا خوریانی (په انگرېزي: Mohammad Amin khogyani or Khugyani or Khogiani or Khojiani)

د ۱۳۱۷ هجری قمری د روژي په دوهمه چی د عیسوی کال د جنوری میاشتی د اوله (۱/۱/۱۹۰۰) سره سمون خوری د افغانستان د ننگرهار د ولایت د خوگیانو په ولسوالی (د کیناباد کلی) کی په یوه فاضله او عالمه کورنی کی زیږیدلی. دی د افغانستان د مشرو پوهانو او سابقه لرونکی لیکوالو څخه گڼل کیږی. محمد امین خوگیانی د خپلو پنځوس کلو د خدمت په دوران کی د معارف، ژورنالیزم، قضاو د ملت د قانون اساسی د اساساتو بنیان گذار او مربی گڼل کیږی. ده خپل اول څلور کاله په معارف کی د مدنی ښونځیو په جوړولو کی او بیانی ۲۱ کاله د افغانستان د ژونالیزم د مخکی بیولو او د ملت د پیشرفت لپاره او اخری ۲۵ کاله ئی د ملت په قضای او عدالتی خدمتونو کی تیر کړی دی. محمد امین خوگیانی همیشه خان د سیاست د ډگر نه لری ساتلی وو او هیڅ وقت ئی په هغی کی د داخلیدو علاقه نوه ښکاره کړی. مگر سیاستمدارن ئی هم تربیه کړی او هم ئی دوی ته لار شونې کړی. محمد امین خوگیانی په عربی، پشتو او دری کی د مروجو علومو لکه صرف - نحو - منطق - مناظره - اصول - تفسیر - حدیث - عروض - فلسفه - طبیی او ریاضی پوره حاکمیت لرلو. محمد امین خوگیانی دخپل پلار علامه محمداسرائیل د شهادت نه وروسته خپل قلمی او تبلیغی جهاد ته د خپل پلار په ډول د افغانستان نه د انگریزانو د ایستلو لپاره په مشرقی کی دوام ورکړو ... محمد امین خوگیانی طبیعتاً ډیر اجتماعی، اشناپرور او د لوی زړه او د غټی حوصلی خاوند وو هم ئی هیڅ وخت لمونځ او عبادت نه وو هیر کړی. محمد امین خوگیانی په پښتو، دری، اردو او عربی ژبو پوره حاکمیت درلودی او هم ئی د ترکی او انگریزی ژبو سره اشنای درلوده. محمد امین خوگیانی د اعلاحضرت امان الله خان د تعلیمی او فرهنگی پروگرامونو سره هم مفکوره وو او هماغه وو چی د آمانی دولت له خوا د ۱۳۹۹ کی د لمړی مدنی مکتب د پرانستلو لپاره په مشرقی کی موظف شوو او موفقانه ئی د افغانستان لمړنی مدنی مکتب د کابل نه بهر خلاص کړلو. او تر اخره عمر ئی ویل چی بی له مدنی علومو هیڅ دینی عالم، عالم ندی او همیشه ئی آرزو دا وه چه کاشکی ده کولای شوای چی د وطن ټولو ملایان او د مسجدو خطیبانو ته چی دعامة خلکو روزمره مربیان دی، دوی ته د منطق، فلسفی او مدنی علومو تعلیم ورکړلای شی ځکه چی دوی د عامه خلکو لمړنی مربیان دی او د دوی غلط تبلیغ په ابتدا کی د بیچاره عامیانو ابدی غلظه لاره شی.

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

انځورن

(شماره ۱)

اشتراک سالانه ۱۲ افغانی

محصول پوست ۲

خارجه ۲۰ شلنگ

۲۵ ذیحجه ۱۳۵۰

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۱۳ ثور ۱۳۱۱

آغاز سال ششم انیس

بسم الله الرحمن الرحيم محمد و نصلي
علي رسولہ الکریم قارئین عزیز سال
خامس انیس تمام شد اینک این شماره
شروع سال شش است ، و سال پنج مادر
وقتی تمام میگردد که شکوفه دریاغ دامن
افشان گشته کوه دشت لباس نخلاین سبزه
را دربر کرده و جهان را چون بهشت برین
ساخته است در همین حالیکه بابل می نالد
و گل می بالد ، باد بهاری می وزد گل
دابه رخ بابل تماش میدهد شر شر آب
شب مهتاب چشمک اخترن ، نیدگون
بودن آسمان برای بی دردان عیش و نشاط
می آورد ولی اینولیان را بیاد خاطره های
انداخته اندوه و مصائب شان را
دو بالا می سازد و ماهم که در جمله تاله
کنند کان هستیم بد نیست که بنام هم قطاری
و همکاری احصائیه گلستان معارف حدیقه
از بوستان جراند را در خاطر آورده
یادی از هم کاران قدیم خویش کرده

و مختصراً ذکر از هم مسد کان گذشته
و موجوده خود نمائیم .

معلوم است که مطابع و مطبوعات برای
نشر علوم و معارف خدمات شایانی بعمل
آورده اند اگرچه ملکیت عزیز ما
بواسطه مناقشات داخلی و محاربات خارجی
آثار عرفانی خود را نتوانسته محافظه نماید
چیه ذوق شجاعت و حماسه است این ملت
غیور را در همه وقت بسوی عسکریت معطوف
داشته و کمتر رجالی بودند که آثار عرفانی
را محافظه توانسته باشند ، با این همه آثاری
که امروز میتواند بدست آید در بر تو انوار
ذات عرفان سمات اعلی حضرت محمد نادر
شاه غازی و کافه اهل قلم افغانستان بیدار
شده اند آثار متقدمین و مباصین را
لباس ترجمه پوشانیده و هم تالیفات و تصانیف
خود یکی بعد از دیگری می افزایند و در
احیاء تاریخ مجرو تعالی وطن یا لحظه
انجمن ادبی کابل مجاهدت خود را صرف
نموده می آیند ما این جا بطور معلومات
اجمالی فقط در خصوص مطابع و مطبوعات

چیزی که به حافظه داریم سپرد قلم نموده
بمنصه اشاءه میگذاریم .

شمس الاخبار یا شمس النهار

این اولین کوکب در خشانی است که
در آسمان افغانستان بهر ساطنت
معین الدن اعلی حضرت امیر شیر تابخان
مرحوم یاد شاه اصلاح پسند افغان
طالع نموده ، اگرچه بواسطه
حملات خارجی و جنگ های داخلی فعلاً
آثاری از مطبعه شمس النهار باقی نمانده حتی
بعضی از ادباء در «امان افغان» اسم این
جریده را شمس الاخبار بیاد آورده و یکی
از ادباء عصر حاضر آن را تأیید مینمایند ، ولی
ما قرائیکه یک هدیه آنرا که بنام موعظه نامه
ششمین وقایع جنگ روس و روم تاریخی ۲
شعبان ۱۲۹۴ قمری است تازه ملاحظه کردیم در
مطبعه شمس النهار بطبع رسیده بود و چون
مطابعیکه برای جراید تخصیص میابند بنام
جریده یاد میشوند هرچه مطبعه «امان افغان»
و مطبعه اتحاد شرقی و مطبعه انیس ، پس

این جریده که کلاکسیون های آن نزد اکثر اشخاص موجود است خدمت درستی به عالم افغانستان نموده است که هیچ کس نمیتواند از خدمات عرقانی این جریده انکار کند و در وقت نشر این جریده چون جنگ عالم در سر تا سر غرب و حواشی شرق مشتمل بود لهذا واقعات جنگ عالم را زیاده تر با اکثری مقالات انتباهی تقدیم خوانندگان می نمود.

سراج الاطفال :

این جریده در اواخر دوره سراجیه به غره محرم ۱۳۴۷ اولین شماره خود را از اداره سراج الاخبار در ماه یکم رتبه بقم اذیب موصوف محمود بیگ خان طرزی انتشار و با نظار سابقین خویش جلوه گر ساخت و پس از انتشار چند شماره آن چون سراج الاخبار به امن افغان تبدیل یافت آقای عبدالهادی بخان هم در نشر آن خود داری نمود. اما دگر سر محررین امن افغان و پس از آقای عبدالهادی بخان انتشار آنرا مداومت ندادند. مملکت این جریده دینی و اجتماعی و اخلاقی بوده دخی به سیاست نداشته است محض از برای تنویر افکار طایفه معارف بوده است و پس تا اینکه سراج الملت والدین شهید گشت و مملکت به پسر سومش شاه مخلوع رسید درین اوان تر بیست یافته گان مکتب حبیبیه به سن رشد رسیده برای توسیع معارف و تعمیم جریده و جریده نگاری خدمات شایانی بعمل آورده اند متأسفانه چون برای بعضی جرائد اساس درست گذاشته نشده بود و یا اینکه بعضی حال مخصوصی بوده که اکثر جرائد

باک بیرون بکشند این هرج مرج تا زمان امارت ضیاء الملت والدین دوام و پس از تخت نشینی او و خارج شدن انگلیس ها ازین خطه مقدس در اواخر گرچه آرامی در سر تا سر مملکت حکم فرما گردید، اما از جریده و جریده نگاری نامی نبود تنها بعضی نشریات که عبارت از منظومات پادشاه و نظریات او بود که هنوز در دست رس عموم باقی است.

امیر عبدالرحمن خان بعد از ۲۱ و نیم سال سلطنت و طبعی کردن یک دوره پدرود حیات گفته زمام مملکت بدست فرزند اکبرش اعلیحضرت حبیب الله خان افتاد.

دوره اول سراج الاخبار

در سال چهارم امارت سراج الملت والدین امیر حبیب الله خان اولین بار سراج الاخبار به تخت مدیریت جناب مرحوم عبدالرؤف خان قندهاری پدر جناب مولوی عبدالرب خان نشر گردید ولی افسوس که نشر و سقوط او یکجا واقع شده یعنی به همان نشر شماره اول خود سقوط نموده است و این سقوط تقریباً تا شش سال دوام کرده است.

دوره دوم سراج الاخبار

پس از شش سال ادیب یگانه ولیب فرزانه محمود بیگ خان طرزی دوباره سراج الاخبار را نشر نموده است که الی هشت سال اخیر دور سراجی ماه وار و اخیراً ماه دو بار مصور و مسلسلأ نشر گردیده است.

اگرما جریده مذکور را شمس النهار بگوئیم مقرون بصحت خواهد بود، فاضل جلیل سید هاشم خان مرحوم در تاریخچه وطن بهین نام اخیر یاد کرده اند مولوی محمد حسین خان رئیس ندرسات سابق افغانستان مینگارد که این جریده که در دوره اصلاحات اعلیحضرت شیرعلی خان نشر می یافت مصور بوده خبرهای جنگ یونان و تصاویر محاربات نرگ و یونان که در آن وقت جریان داشت در اخبار طبع مینمود (حوادث داخلی را از ولایات اخذ و برای بیداری ملت مضامین ایقاعی را درج مینمود) چیزیکه از حد به مذکور فوق استنباط و استناد گرفته ایم این بود و اگر توانستیم مقدمه هدیه را در آتیه نشر خواهیم کرد معلوم میشود که کاپی نویسی این جریده عبدالعلی خان بوده اما تحت ترتیب و اداره قاضی عبدالقادر خان شایع میگردد است افسوس که در محاربات خارجی خصوص حمله دوم «انگلیس ها» که مغرب به بالاحصار یاد و حث های غاصبین را میدهد پرتو تاریکی به مملکت اصلاح شده افغانستان که نه تنها از حیث مطابع و مطبوعات بود بل مکاتب قشونی فابریکه های اسلحه سازی و البسه و جرم دوزی انتظام امورات داری کابینه حکومتی و غیره و غیره که درست شده بود انداخته و باز این ملت غیور جنگ جورا مجبور ساختند که دست خود را بخون ریزی .

آنجا که این مملکت را غصب کردن میخواستند دراز نموده ازین سر زمین

آن زمان بعد از يك دو سال سقوط کرده است چنانچه فعلاً اسم آنها هم از خاطره ها محو شده است و ما بنابر وظیفه هم کاری اسمای آنها را ذیلاً ذکر میکنم :-

امان افغان

امان افغان، پس از دوره سراجیه و سقوط سراج الاخبار در سال اول تحت مدیریت آقای ادیب محترم عبدالهادی خان وزیر صاحب تجارت سابقه، و در سال دوم بزرگتر و مدیریت جناب سردار پاینده محمد خان فرحت فرزند جناب سردار مرحوم عبدالقدوس خان؛ و در سال ۳ الی سال هفتم تحت سرپرست جناب فاضل ع، ص میرسید قاسم خان معین حالبه معارف، و در اواخر سلطنت شاه مخلوع با ظهور انقلاب به کفالت مرحوم غلام نبی خان جلدل آبادی و نگرانی فاضل محترم معین صاحب موصوف اشاعه می یافت

اتحاد مشرقی

این جریده ایست هفته وار که موسس آن قائد اعظم مملکت اعلیحضرت محمد نادر شاه قاری است که بیدار کارگر که اتحاد اقوام مشرقی برای محافظه استقلال و تحصیل افغانستان در زمان ریاست تنظیمیه شان به ۱۲۹۸، انعقاد داده بودند و تا سپس هفته دو بار نشر میشد و آقای میرزا شاه رخ خان مرحوم محرر اولین این جریده بشمار

میرود و پس از آن آقای برهان الدین خان کشککی و در سال سوم تحت اداره آقای محمد بشیر خان منشی زاده عضو انجمن ادبی کابل تدویر گرفت و از نیمه تا اخیر سال ۱۳۰۴ هفته يك شماره افغانی بر آن تزیید یافته که بقلم مدیر صاحب موجوده

انیس تحریر میشد سه سال اخیر آن تحت اداره مدیر صاحب حالیه انیس اداره میشد تا که در انقلاب سقوط کرد تا نیا تحت عرفان نوازیهای اعلیحضرت قاری دو باره بعالم مطبوعات عرض وجود نمود؛ و فعلاً مدیر آن شمس الدین خان قلنکی هستند که مرحله دوازدهمین این جریده می باشد

اتفاق اسلام هرات

این جریده هفته کی در اخیر سال ۱۲۹۹ به زمان نائب الحکومه کی وج محمد سرور خان که مدیر اولین و موجود آن عبدالله خان هروی میباشند گرچه بعضی نامهای دیگری از قبل فریاد در زمان مدیریت آقای صلاح الدین خان قونسل حالیه بمبائی گرفته و اخیراً نام اول را اعاد نمود قبل ازین تحت اداره آقای سرور خان جویا نشر میافت مابهر وقت و زمان خدمت ۱۱ ساله این موسسه عرفانی را تقدیر می کنیم.

مجموعه عسکری

این موسسه عرفانی را برای تزیید معلومات و تنویر افکار قشونی افغانی در زمان وزارت حریبه (اعلیحضرت محمد نادر شاه) تاسیس و از ریاست ارکان حریبه نشر می گردیده و مدتی هم ع ج محمد گلخان وزیر صاحب امور داخله نیز اداره کرده است اینک در نشأت ثانی بدور

سلطنت اعلیحضرت قاری همان موسسه سابقه اش اسم مجله اردوی افغان را بخود گرفته سال دوازدهمین تاسیس و سر حله دوره دوم نادرشاهی آن در شرف مرور است.

معرف معارف

مجله بود مصور که در حکومت امانی از وزارت معارف ماهواره نشر می شد چندی تعطیل و در اواخر به اسم آئینه عرفان از دارالتالیف وزارت معارف نشر می گردید در زمان انقلاب چون نه معارف بود نه دو ستارش لهذا سقوط و فعلاً بهمان اسم آئینه عرفان به طی کردن سال ۲ دوره نادرشاهی می باشد.

روز نامه یومیه افغان

این روز نامه هر روز در کابل در سال ۱۲۹۹ بمحرری آقای محمد جعفر خان نشر و تقریباً سه تا چهار سال دوام و پس از چهار سال سقوط نموده است. جریده هفته وار ستاره افغان:

این جریده در سال ۱۲۹۸ بسمت شمالی

بعضی جیل السراج از قلم آقایان میر غلام محمد خان غبار و غلام جیلانی خان اعظمی (اعضای انجمن ادبی کابل) در هر هفته یکمرا تبه نشر می گردید. است و هم در همان اوان سقوط کرده است.

جریده ارشاد النسوان

این جریده که در عالم مطبوعات افغانی از طرف محرره های فاضله مکتب مستورات در هر ۱۵ روز یکبار نشر و اشاعه می یافت و در همان او ان سقوط کرده است .

جریده هفته وارالغازی سمت جنوبی :

این جریده هم در سال ۱۲۹۸ در سمت جنوبی ع ج والا حضرت وزیر صاحب حربیه در زمان حکومتش تاسیس نموده تحت اداره جناب مولوی محمد یعقوب حسن خان نشر میگردد و چندی دوام ورزیده سقوط نمود

مجله پشتون :

این مجله هفتگی قبل از انقلاب بمساعات يك جماعة اهل قلم افغانستان بزبان افغانی نشر می گردید ولی متصل طلوع افول نموده است .

طاوع افغان قد هار :

این جریده به زمن صدر اعظم دومین افغانستان سردار عبدالقدوس خان مرحوم تاسیس و تحت اداره فاضل محترم عبدالعزیز خان مدیر حالیه مطبوعات قبل از انقلاب و بعد از احیاء نمائی آن در دوره نادرشاهی نشر می یافت و در زمن ریاست تنظیمه ع ج محمد گل خان به نوب مدیریت مدیریت عبدالعجی خان حجه افغانی تعمیم گرفته در سال دهمش سر تاسیر از زبان ملی افغانی می باشد که مار رب کریم بهترین موقعیت علمی برای ساعیان

این خدمت بزرگ خواهانیم .

بیدار مزار شریف :

در اوائل سال ۱۳۰۰ بنام اتحاد اسلام تشریم شد مدیرهای مسئول این جریده آقای میرزا محمد ثاقب خان و غلام حسن خان غزنوی بود و اخیراً بنام بیدار و سوم گشته که مدیر حالیه این جریده آقای عبدالصمد خان جاهد است و امسال در مرحله یازدهمین بعد از احیاء ثانوی در دوره نادر شاهی میباشد .

اتحاد قطن و بد خشان

موسس این جریده قائد اعظم مملکت اعلی حضرت محمد نادر شاه میباشد که در سنه ۱۳۰۱ به دوران ریاست تنظیمه قطن و بد خشان خویش جریده بنام اصلاح تاسیس تحت اداره آقای محمد بشیر خان منشی زاده حال عضو انجمن ادبی کابل نشر میشد و چندی هم تعطیل شده گرچه سال تاسیس آن ۱۳۰۱ ولی چون بنام اتحاد در بدو سلطنت اعلی حضرت غازی باز طلوع نموده ۶ در اوائل تحت اداره قاضی فاضل برهان الدین خان و فعلاً کفیل اداره آقای مذکور محمد یوسف خان و به نگارنده گی فخری آقای عزیز جلالی سر محرر سابق اصلاح در طی کردن سال سوم دوره نادر شاهی میباشد .

روز نامه حقیقت

این جریده که همه مامکن بخاطر داشته

باشیم همان جریده ایست که عموماً واقعات اغتشاش منگل ۱۳۰۳ را مینگاشت که بمدریت آقای برهان الدین خان کشکی و محرری آقای محمد سرور خان صبا نشر میگردد چندی دیام پس از ان سقوط کرده است که حالا اکثری کمالکسیون های آن وجود است .

ثروت

این جریده در کابل از وزارت جلیله مالیه تحت مدیریت آقای صلاح الدین خان سلجوقی (مدیر مطبوعات سابقه) در سنه ۱۳۰۶ نشر ۶ و پس از چند شماره سقوط کرده است .

جریده نسیم سحر

این جریده تحت مدیریت آقای احمد راتب خان نشر میگردد و همان جریده ایست که داغ سقوط آن هنوز از قلوب دوستداران وطن محو نشده و عنوان انعکاس مدنیت اروپای او تا حال در مخیله بعضی جوان ها باقی است حقیقتاً نسیم سحر آن جریده بود که برای بیداری ملت افغان کار نسیم سحری را مینمود ولی افسوس که خبر از شانزده شماره نشر نگردیده است و در عصر امانی سقوط نمود .

مجله نوروز

که موسس آن ع ج آقای محمد نوروز خان (بقیه در صفحه ۹)

مقالات وارده

اسلام و تمدن

دین مقدس اسلام هادی جمیع مآلهاست
مستقیم ترقی و حادی تمام موجبات تعالی
مادی و معنویست که متمدن و متوسل بان
معناً و مادتهاً بایک سعادت جاویدی قرین
و هم آغوش خوش بختی و نبساط روحی
و جسمی می گردد؛ اگرچه این موضوع
بر ارباب بصیر و دانشمندان خیر اشکارا
بوده نه فقط علماء و فضلاء اسلام بران
معتقدند بلکه دانشوران غیر اسلام هم
با وجودیکه از صراط المستقیم شریعت
محمدی (ص) دور افتاده اند به جامع بودن
آن از هر نوع فضایل و مزایای انسانی
اعتراف دارند؛ مگر غرض تنبیه بعضی
کسان که شاید به حقیقت منزله اسلام
توغلی نه نمایند می خواهم به تسطیر سطر
چند پرداخته بنمایم که دین مقدس
اسلام جامع همه صفات و مزایای مادی
و معنوی بوده و مسلمین صدر را در بدو
شمعه و نور افشانی چطور جلال و عظمت
بخشیده و مارا نیز رهنمای همان شهره
عظمت و افتخار است ولی خود ما کل
غفلت به چشم کشیده از طی آنطریق
سعادت و سعادتهای آن مسالک مناعت فرو
گذار کرده ایم: بلی اوراق تواریخ که
چگونه کی بعثت حضرت حتمی مرتبت
و ظهور اسلام در آن باخطوط برجسته ثبت
دفتر روزگار و مسلمین بر آن فخر و باهات
دارند، مدلل مینماید که وقتی حضرت

نبوت ماب از بارگاه احدیت رب الارباب
بر سالت مبعوث و نیر اعظم دین مطهر
اسلام از مطلع سعادت عرب طالع می شد
عرب ها چنان در ظلمت جهل بودند که
قتل، غارت، تاراج، یغما و انواع
نجاوزات و تجاوزات را برهم مباح دانسته
یکدیگر به خون دگر تشنه و دگر بکمال
و نااموس دگری کرسنه بود از صفاتی که
می باید انسان متصف باشد عاری و از تمدن
را بجهت بی بزمشان شان نرسیده بود، اما همینکه
خورشید انور دین محمدی (ص) سراز
افق رستگاری آنان بر آورده و زوای
ظلمت شرق و غرب را بنور گیتی فروز
جهان آراء مذکور ساخت، عرب ها را
عموماً از بادیه ضلالت بسرای سعادت
رهنمون شده بامر «واعتصموا بحبل الله
جميعاً ولا تفرقوا» بعدل و اخوت، محبت
شفقت، اتحاد، اتفاق دعوت نمود
تا بحبل المین اتحاد چنگ زده همگن
بلا تفریق و تمصب قومیت یک جسم و یک
وجود گردید که بفتوحات
پی در پی کریم عالم را بارز و انداخته پیش
از نصف ساکنین گیتی راه حلیه
دین مطهر متحلی نموده در مقابل اقتدار
و سطوتش قوی ترین ملل سر اطاعت
و خضوع فرو نموده بزرگترین زمام داران
مقتدر طوق رقبت و خشوع بر گردن
نهادند، همچنان تمدن و ترقیات مادی
اسلام مثل صنعت و غیره عناصر تمدن
بذره تکامل رسیده، مکاتب، شفاخانه
ها، دارالفنونها و سایر مؤسسات

عام المنفعه تمدنی تأسیس و علوم از قبیل
ریاضی، فلسفه، طب، حفظ اصحه
نباتات، حیوانات طبقات الارض،
کذاک تمام علوم مختلفه در بین صدر اسلام
رائج و غلب ملل از آن کانون فروزنده
انوار سعادت برای سر مشق خود استناره
و از آن منبع فیاض علم و معرفت استفاضه
می نمود، پس آن عظمت و شوکت، آن
صوات و قدرت، آن صنعت و حرمت آن
ترقی و تمدن، بالاخره آن جلال و
مهابت اسلام چه شد؟ سبب زوالش
چیست؟ اسلام موجوده که بهمان دین
مقدس متمدنند چرا آن سطوت و اقتدار
بدو اسلام را نائل نمی باشند؟ چه باعث
شد آن ترقی و تمدن اسلام که مقتدای
جمیع ملل بود ما مسلمانی را بدرود
گفته است؟ هر قدر فکر کنیم جز اینکه
رعایت مقررات او اوامر مذهبی را
فراموش کردن و از پابندی آن تغافل
نمودن، و عملیات آن را به نظر سطحی
و بی باک دیدن خود مسلمین هیچ سببی
نمیتوانیم تصور کنیم، زیرا دین مقدس
اسلام در قرآن ایزد سبحان مسلمین را
با یکدیگر به اتحاد و اتفاق، اخوت و
محبت لطف و رأفت، عدل و شفقت
صنعت و حرمت، مواسات و مساوات
فرمان بر داری و اطاعت از بزرگان
تمظیم و احترام از فضلا و دانشمندان
تحصیل علم و معرفت، کوشش و ممارست
امر می فرماید ولی اینها در محیط اسلام
با نظر لایقیدی دیده میشود، حال آنکه

به این صفات متمایزه که دنیا چه تمدن و موجد ترقی و تعالی می باشد در محیط دول غیر اسلام بیشتر اهمیت نهاده شده ما دامیکه مسلمین باین صفات ستوده مذهبی مقید بوده از عملیات آن فروگذار نمی نمودند ، همان صولات و شوکت خود را نائل و فائز بودند ، لیکن افسوس که ماده غفلت بمرور زمان پرده و حجابی به چشم افکارشان آویخت و دانشمندان همان اعصار که ایقاز و تنبیه ابناً وطن از وظیفه وجدانی شان بود بدریدن و رفع این پرده ذهول و تغافل و استیصال ریشه عطالت و نیکامی از محیط خود کمتر کوشیدند یا هیچ نه پرداختند تا رفته رفته بجای رسید که رعایت صفات حمیده مذهبی را که مدار سعادت دینی و عناصر تمدن و خوش بختی دنیائست فراموش و در عوض نفاق و شقاق ؛ تعصب قومی ؛ اختلاف عادات و اعتقادات ؛ وحد هابعدت دیگری احداث شده همدردی و محبت مفقود ؛ صنعت و حرفت نابود ؛ نور علم و معرفت خمود ؛ روح کوشش و عمل جمود ؛ و الحاصل آن حشمت و ابهت اسلام که شرق و غرب را بزرگوار می داشت و اقتدار کشیده بود بالتدریج رو بضعف آورده معاندین مطیع و منقادش ازین غفلت استفاده کرده هر یک متناوباً علم استقلال برافراشته همان اخلاق و عادات مکتسبه از اسلام را سرمشق خود قرار و از تعقیبات و تمرینات آن بانء محیط خود دقیقه غفلت نه پندیده بامر نوع مصاعب

که درین راه تصادف کردند تحمل و برده باری پیشه و از نظریات خود منصرف نکردیده به امتداد رشته مساعی و مجاهدات پرداختند تا اینک بمرتبه کنونی رسیده فضا پیمای جوهرها و ماسلط بر و بحر گردیده از خشک و تر استفاده مینمایند ؛ شاید بعضی بگویند ؛ توپ ؛ طیاره ؛ شمشیر ؛ و راکون ؛ ذغال سنگ و غیره اختراعات و کشفیات صنعتی و معدنی ملل اروپا را که محصول قوای فکری و نتیجه رنج بردن جسمی شان است به امور مذهبی چه نسبت که نگارنده ابتداء حرف از دین و مذهب نموده در انتها عطف سخن بمواد معدنی و آلات مخترعه میکنند ؛ آری ! مقصود ما هم همین جاست و مراد از تفصیلات همین که ؛ دین اسلام از هیچ یک زبیتی چه مادی و چه معنوی عاری نه بوده بلکه همه را حاویست و طوریکه صنعت و قدرت صانع و خلاق قدیر در آنچه از کائنات که برانظار بشر جلوه گراست به نزد عقل سلیم و افکار روشن بداهتاً هویدا و محیط است ؛ دین مقدس اسلام نیز که ازان بارگاه عظمت و جلال جنبه سعادت عامه بشر درین عالم شرف نزول و توسط حضرت محمد مصطفی رسول و محبوب آن ذات کبریائی به مسلمین تلقین شده است بر همه مزا یا احاطه دارد و کدام عقل صائب و فکر منوری خواهد بود که درین امر صفای روحی را بشوائپ و هوا جس ترد و نذبذب بیالابد ؛ مگر آنکه ضعیف و نارسا باشد . برای اثبات مقال خویش

ما نمی توانیم دلیلی بهتر از آیت قرآن حمید بدانیم که فرموده شده « ولا تطعوا بأبصار الا فی کتاب مبین » یعنی تو و خشکی نیست مگر آنچه در کتاب مبین تذکار است و بدیه است که قرآن پاک حضرت خلاق برای هدایت نوع بشر عموماً و اسلامیان خصوصاً نازل و انسان را باسراز و رموزات حیات حالی و همه طرق سعادت را می نمایاند ، و چنانکه بقتیم دول مترقیه کنونی جز همان صفات ممتازه که پیش خیمه و عناصر تمدن بوده هر یکی جدا گانه در قرآن مجید مذکور و مسلمین بداشتن و اعمال آن ما مورند سر مشقی نداشته اند و این تمدن و ترقی که از ملل متحده نه دیده می شود فقط نمر لایذ مواظبت و مداومت آنان است در تعقیب عملی نمودن صفات متمایزه مذکور ، مسلمین را هم اگر غفلت گریبان گیر نشده و مزایای اسلامیت را فراموش نسکرده بهمان صفات حمیده و اخلاق ستوده متصف و متخلق بوده بر سیاق مقررات مذهبی و دینی خویش چون مسلمین صدر اسلام ؛ جریانات اجتماعی و محیطی را روان ساخته از جاده مستقیم کتاب آسمانی که فرقانش می خوانیم منحرف نشده بودند و در عوض آن اخلاق و سجایای نیکو و مقبول حقیقی اسلام یکدسته افمال و عادات نکوهیده و مذموم مثلاً بجای سعی و عمل کمال و تنبلی ؛ در عوض لطیف و شفقت خصومت و دشمنی ؛ در موضع رأفت و

اخوت، معانیت و خیره گئی، در جای عدل و مساوات، اعتداف و جاه طلبی در عوض اتحاد و اتفاق، نفاق و شقاق نه نشسته بود اکنون نه تنها در این همان عظمت و اقتدار و ترقی و تمدن اولی خود می بودند، بلکه آن تمدن و قدرت هزار مرتبه افزون بوده و شاید عناصر ارتقاء و اعتلا تمدنی اسلام با سیر تدریجی خود توانسته بود آخرین پله نردبان تکامل را به پیماید، زیرا ترقی و تمدن چون طفل نو زاد در اثر تربیت و پرورش مریدان و دوستانان مراحل تدریجی نمو را پیموده بعد از قرون متوالیه بسن رشد و کمال می رسد، چنانچه تمدن و اعتلاء امروزه ملل را قبه قدم به قدم مراتب تدریج نمو را پیموده در اثر ابتکار و جان بازی های هزاران رجال دانشمند و اولوالعزم آنها که حیات وزندگانی را فدا و روزنه برای سعادت و فلاح ابناء وطن و تربیه تمدن خویشین بار نموده اند بعد از گذارش از منتهای صورت بسته است: مقصود از تکرار فوق دانانیدن کسانی که سابقه اسلام را واقفیت ندارند به ترقی و تعالی اسبق اسلام و توضیح موجبات انحطاط آن بود، کنون که دانستند اسلام چگونه شکوه و حشمت داشته و بجه نسبت ستاره جلالش هبوط نموده می گوئیم مانباید حالا نا امید و مایوس بشویم که تمدن سابقه اسلام از دست ما مسلمانان رفته و ملل عالم نیز بقله تعالی صراج نموده اند و ما از خواب غفلت بیدار شده اینک در مادیات از آنها به میل

هاعقب بوده نمیتوانیم بر سبیم بلکه می باید با جدیت تمام و عزم و اراده ثابت با قدم های متین و سرری در صدد برآمدن شرافت و افتخار و عظمت و اقتدار را به خود عودت دهیم و هم یقین داریم که می توانیم اعاده کنیم، چه خداوند متعال، هوش سرشار، فکر سریع الانتقال، شجاعت و متانت، عزم و اراده ثابت، نیروی بازو که این صفات ممتازه عوامل مهمه احراز تمدن و ترقیست در فطرت ماملت سرشته و در نهاد ما گذاشته است که دیگر ملل طبعاً کمتر از آن بهره و رند، و هم محیطی نیست تا مثل محیط مقدس ما جهت پیشرفت ساکنین خود در تاثیر و لطافت فضائی و ایجاد ساختمان فکری لایقی، مستعد باشد، بنابراین امید داریم با قدم های وسیعتر و سریعتری حسب المطلوب این جاده را به پیمائیم باز هم اگر امروز نتوانیم ترقی و تمدن امم متعده را با التمام کسب و تکمیل نمائیم، برای فرزندان فردا و آیه ما که ساکنین همین خطه و خاک مقدس بوده بقاء و تداوم شان و شرف افغانیت مادر صحنه کبیتی مربوط بانان است حتماً مهیا می گردد، زیرا بدیهیست که اشجار مغروس امروز برای چندی بعد مستعد اثمار گردیده باز مانده کان غارس آن به ثمرش مذاق اشتها شیرین می کنند حالا برای ما مملت غیرتمند افغانان صرف این قدرست که غفلت را کنار و استعداد فطری خود را بکار انداخته داخل عملیات شویم و بس، لهذا ای برادران عزیز و ای هموطنان صاحب ذکا و تمیز! اینک زمینه برای تان مسطح

و هموار است که برای تحصیل يك زندگانی شرافتمندانه از حیث تکمیل و رفع احتیاجات ملی خویش قدم بردارید، یعنی چون خالق لم یزل ولا یزال نحو استه بود موجودیت ماملت اسلام طویلت از صحنه شرافت ناپدید و به حضیض ذات و مغاک خمول و اثر گون شود، بعد از ادواری که قلم از تذکارش بلرزش و روح از یادش در قالب به طیش می آید چنین يك پادشاه فرشته طوار و اولوالامر دیانت مداری برای ما ارزانی و زمام داری ماملت نجیبیه اسلامی را در کف با کفایت سیاست و دست حق پرست عدالتش تفویض نموده است که بساط شریعت مطهر را که اسباب مادی و معنوی را جامع و سعادت دینی و دنیوی را کامل است تمهید ساخته هر نوع وسایل رفاه و آسایش ما را فراهم و مؤسسه عوامل ترقی و تمدن را برشالوده که عصر حاضر متقاضی است تأسیس نموده است که الحمد لله در همه شعب آن حسب المطلوب روز تا روز به شرفتی کرده جامعه ما را بسوی رستگاری سوق میدهد، عللهذا بمانیز واجب است که بتأسیسی از آیت «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولوالامر منکم» پیروی دیانت اکتناه خود را نموده با هم به اتفاق و اتحاد، اخوت و محبت، تحصیل علم و معرفت، کوشش و ممارست که از مزایای مذهبی و شمایل اسلامی ما بوده عوامل، عناصر عمده و مؤثر تمدن است بر آمده برای احراز سعادت و مقام ارجندی

فنون اختراع :

يك كشف مهم در عالم طياره

پيلوت فرانسه «سوان» در تجربه خود

موفق گرديد

اسم طياره که تجربه در آن اجرا
گرديده (امور) عشق است

پاریس ، ۲۸ مارچ - يك تجربه که
تأثیر عمیق و مدعشی در عالم طياره رانی
بین المانی نمود ، به موفقیت نتیجه پذیر
گرديد ، تجربه کنند طياره ران «سوان»
است . تجربه مذکور برای همه
انسانهای دنیا قصه ای بلکه يك حادثه است .
طياره ران «سوان» كشف خود را
اعلان نمود . ادعایش این است : در
حالی که خودش در بین طياره خود بود
و طياره مذکور را از هر بلندی که
خواسته باشند سقوط داده که پارچه پارچه
شود لا کن بخود او هیچ صدمه وارد
نخواهد شد .

در زمانی که بحضور هیئت فن تجربه
کردن میخواست ، حکومت این تشبث
مذکور را مهامت کرده طياره را
در حال در تحت اداره گرفت . در این اثنا

يك جسم و بك وجود قدم مجاهدين
بر داشته همت کناریم تا باشد که خدای
متعال معین و مدد کار شده بتوانیم وجود
خوبش را از زیر بار سنگین احتاج به
اجانب برهانیم . و من الله التوفیق .
«سید احمد شاه بدلیه»

طياره مذکور در شهر (دمی) یافته
میشد .

تمام مراجعت های «سوان» راجع
به خلاص کردن طياره خود بی ثمر ماند .
بالاخره مدعی العموم محلی موافقت
نمود که بالهای طياره مذکور را کنده
و بك صورت ابتری او را در آورده
نعلش او را بصاحبش اعاده نماید .

«سوان» ازین موفقیت بمنون
گرديد . زن و ما کینست
خود را بر داشته ، نعلش طياره را در
يك موتور لادی بزرگ بار کرده بك
مسافت بمیدی از شهر (دمی) بکنار
يك لاش نقل نموده . در زمین حرکت
گرفتن يك مخا بر موتور را با خود فراموش
نموده بود . اسم محلی که طياره را در
آنجا اقل کرده بودند (له بار کوپی)
است . این نقطه سه صد متر بلند و بك
سنگلاخ مدعشی است . (سوان) ما نوره
را که در اینجا اجرا میکرد تعریف نموده
خوش در بین طياره در آمده در های
او را مسدود خواهد نمود ، زن و ما کینست
مذکور طياره را به کنار لاش آورده
بعد از دادن يك وضعیت درستی بطياره
به لاش پایان خواهند شد . زن سوان
اولا به این فاجعه به هیچ قسم راحتی
نمیشد ، لا کن بعد از اصرار زیاد شوهرش
و اطمینانی که به نامبرده داده شد
موافقت نمود .

در این اثنا يك زن و شوهر دیگری که
جدیداً عرس می کرده بودند از راه می

گذشت . این ترتیبات را دیده خیال
کردند که برای سینما فلم دور میدهند به
نزدیک ایشان آمدند .

«سوان» بدین صورت دو شاهد دیگر
برای تجربه خود بدست آورد . درین
حین رئیس بلدیه با ارباب و منصبدار
محافظة قصبه همسایه ازین اوضاع اطلاع
حاصل کرده دو بده آمدند . به دو شاهد
غیر رسمی سه شاهد رسمی دیگر نیز
علاوه گردید .

«سوان» مقصد حقیقی خود را پنهان
کرده اظهار نمود که تجربه در طياره
اجرا میکنم ، و ازین ذوات رجا نمود
که یکی از آنها بصورت يك ضابط رسمی
در آید . آنها هم موافقت نمودند . کمر
های آنها را با ریسمان بسته کرده در
قعر لاش پایل نمود . بعد از خودش
نیز حاضر گردید ، به طياره سوار شده
هر طرف او را مسدود کرده ، بعد از
دو دقیقه با يك سرعت فوق العاده
چند دور نمود عرابه های طياره
بکنار لاش رسید ، يك حرکن
سریع ... و طياره در فضای خالی پرتاب
گردید .

منظره قصر لاش مدعشتر بود . افتادن
طياره ، خوردن او به سنگهای اطراف
غوغاها و صدا های عجیب ، خورد و خیر شدن
پارچه های آهن ، شعله های آتش ، این ها
همه وضعیاتی است که تعریف آن غیر
ممکن است . در يك آن مخزن بتدریج
طياره کفیده يك اشتعال مدعش شروع
گردید .

(بقیه صفحه ۴)

سرمنشی صاحب حضور اعلی حضرت غازی که نگارنده آن آقای میرزا میر غلام خان محرر فاضل حالیه حی علی الفلاح بودند که در اواخر سلطنت امانی وجود گذاشته از مطالب برجسته و مقالات شیرین اجتماعی که این مجله دارا بود حقیقتاً قابل تقدیر است اما افسوس که این مجله هم پس از نشر چند شماره بواسطه انقلاب سقوط کرده است .

مجموعه صحیه

سال ۱۳۰۵ بزر اثر و نگارندگی مآ آقای حسن خان سلیمی تاسیس شده بودند و اواخر حکومت امانی دوام داشت .

مادام سوان از بلندی این منظره را دیده به مثل دیوانه میخواست خود را از لاش برتاب نماید .

بجزیر از باورهای او گرفته مانع شدند بیچاره به این صدمه مدتها مقاومت نکرده بیهوش گردید .

ما کینست طیاره نیز خیلی مضطرب بود . فی الفور دوباره خود را به نزد طیاره رسانید . طیاره چی سوان بایک تبسم مستهزیه از طیاره خود را بیرون انداخت . ضابط مذکور فی الفور بک تلگرافی بوزارت حربیه کشیده به موفقیت به تمام رسیدن نجر به را اطلاع داد .

(صون پوسته)

امادرین دوران بعد از سقوط انقلاب بدوره نادر شاهي نشئت ثانوي نموده خیلی جالب توجه گشته چه از نقطه نظر نفاست و چه از رهگذر مضامین عالی حقیقتاً مجموعه صحیه مجموعه مفید است که مطالعه آن برای هر کس ضرور است ما آقای لطیفی را تقدیر کرده از خدای متعال امید داریم که این مجله بزر اثر این جوان رشید خوبتر گردد .

جرايد ملي در وقت انقلاب

اول اصلاح

این جریده از طرف قائد اعظم اعلی حضرت محمد نادر شاه غازی در سمت جنوبی تاسیس شده است و در بدو سلطنت اعلی حضرت غازی این جریده از گوهایی جنوبی و قریه علی خیل حاجی نقل مکان نموده در مرکز شایع میشود که شماره در اول آقای حسن خان سلیمی و بعد آن فاضل محترم مدیر صاحب حالیه انیس و درین روز ها آقای کشککی اداره آنرا میکند همان جریده ملی است که در زمان ستاوی به داشتن يك شماره اش همه دوست ها را بشارت داده برای قرائت آن محافل ترتیب میشد .

الایمان

جریده بود ملی که فضایل همراه مولوی

محمد ابرا هم خان کامه وي در با بر بهاي جلال آباد نشر کرده و چندین شماره آن توزیع شده بود . جریده د کور غم

موسس این جریده ملی جذاب والا حضرت صدراعظم صاحب بوده که در دوران انقلاب از طرف ع ج محمد کل خان وزیر امور داخله حالیه در سمت مشرقی نشر و توزیع می گردید و چند شماره های آن با عبارات غیرت آور نشر شده است . غیرت اسلام :

این جریده در زمان علی احمد خان مرحوم که در سمت مشرقی بودند تحت مدیریت آقای عبدالحمید خان به دوران انقلاب نشر می گردید و پس از چند شماره سقوط کرده است .

نشریات سقو

در سلطه سقو بنام حبیب الاسلام رهبر اسلام و موید الاسلام و اتفاق اسلام و نهضت الحبیب در کابل و مزار شریف و قندهار و هرات و خان آباد پر چه های اخباری برای گول زدن اهالی و عوام فریبی و شهرت پسندی سرغنه ها طوری در لباسی نشر میکرد که مظالم خود را را بچشم مردم طور دیگری جلوه دهند .

تزیید در سه و ترتیب ۵ سطر ۱۱ صفحه ۳۴ جناب فاضل شمس لدین خان خوانده شود .

باو جو آن اگر چه اشخاص حساس و ذوات محترمی که
ذائقه جریده خوانی و جریده نگاری را داشته
و دارند از سقوط جراند وطن عزیز
خویش نهایت گرفتار پنجه عقاب روحی
و عذاب وجدانی شده بودند زیرا جراید
مصاح اخلاق و احیا کننده روح و روشنی
دهنده افکار اشخاص و ملایم انتباه
اهالی مملکت خویش است .

معهد خدا را حمد و ثنا بگوئیم و بروح
برفتوح حضرت سرور کائنات (ص)
درود مفر ستیم که همه چه ذات اعلی حضرت
غازی معارف پرور را که در عرفان پروری
و دیانت شماری و عشق بوطن دین عموم
اهالی افغانستان نه تنها ذات شاهانه بلکه
تنها دو دمان محترم شان ضرب المثل
هستند به زمام داری این مملکت برگزیده که
همه جریده های سقوط کرده عند الا انقلاب
علاوه بر آنکه جراند سقوط کرده را باروح
تازه احیاء فرمودند مجله های بسیار قشنگی
حسب توجهات عرفان نواز ذات ملوکانه
شان قرار آتی در مرکز تاسیس گردید .

حي على الفلاح

(۱) مجله ماهوار حی علی الفلاح
است که از جمعیت العلماء نشر می شود
و مدیر آن آقای میرزا میر غلام خان
سابق نگارنده جریده نوروز است ، این
مجله ماهوار از مسایل دینی و امور مذهبی
بحث می نماید و قرار است که خبر رسیده به سایر
رهنمایان مذهبی را بیکان تقدیم می فرمایند .
(۲) مجله پانزده روزه اقتصاد است
که تحت اثر قلم و اداره آقای محمد زمانخان

خبر های داخلی

شریفیابی و کلای شورای ملی بحضور
اعلی حضرت غازی

همه مسبوقند که در ایام تعطیل نمایندگان
محترم شورای ملی به او طان خود اقامت
داشتند اینک درین روزها جهت انجام وظیفه
های خود در شورای ملی عودت کردند
و بروز چهارشنبه ۸ ثور به معیت ع ج رئیس
صاحب و ع ص عبدالحق خان معین صاحب

ترکیست ، که از وزارت تجارت شایع
میگردد اصول تجارت حالی و طرز زراعت
جاریه دنیا را به طبقه تجار و زارع مملکت
عزیز خود تقدیم مینماید ، و علاوه آنکه نرخ
اموال صادراتی مملکت را در بازار
خارج به موطنان عزیز خویش اطلاع
و معلومات میدهد .

(۳) مجله ماهوار کابل است که از
انجمن ادبی در هر ماه نشر و مقالات
اخلاقی ، ادبی ، اجتماعی ، تاریخی را
شایع مینماید ، این مجله از هر حیث چه
از نقطه نظر نفاست و چه از مضامین عالی
مقام اولیت را حایز است ، و هم امید است
که این مجله به توجه اعضای محترم انجمن
زیاده برین لباس بهتری را بر خود بپوشاند .
اینک در باب مطبوعات و جراید وطن
عزیز خود آنچه معلومات داشته ایم
در معرض انتشار آورده به پیشگاه
حضرات قارئین محترم خویش تقدیم
نمودیم . (عزیز انیس)

شورای ملی بساعت ۱۱ و نیم در قصر دلکشا
بحضور شهر یاری مشرف شده هر کدام
عرائض ملت را که مبنی از مرفه الحالی
و آسایش عمومی و مسرت جریانات صحیح
نادر شاه بود تقدیم و ذات شاهانه از
شنیدن عرائض پراز صمیمیت ملت عزیز
خود اظهار مسرت نموده بیانات نافه ابرار
فرمودند که مطالب عمده آن قرار آتی است
ما حاصل بیانیه قیامدار شهریاری

« خدا را شکر می کنیم که امروز
حکومت و ملت افغانستان را بصورت وجود
واحد می بینیم و در پیش رفت مقاصد
حسنه ملک و ملت همه را متحد و بیک
نصب الامین صحیح می یابیم »

« خیلی در مسرت من می افزاید که ملت
عزیزم از فضل خدای متعال بکمال
استراحت و رفاهیت امرار حیات دارند
و تمام آن اجرا آتی را که حکومت شان
درین ایام قلیل نموده به نظر محبت و احترام
می بینند چه برای ملت قدر شناسم معلوم
شده که حکومت موجوده شان بکمال
 صداقت و دلسوزی در فراهم آوری هر نوع
وسائل آسایش و آسوده حالی ملت عزیز
خود جد و جهد دارد ، و همیشه در بدست
آوردن مزید ذرایع سعادت و ارتقاء
و بختیاری آنها بذل مقدرت می نماید .
« شما و کلای محترم که برای سعادت
مملکت و نزدیک ساختن ملت و حکومت
خدمت می کنید البته دلتها مطمح نظر شما
بلند بردن این مملکت از راهای درست

و توجیه بوده می گویند که بمرحمت خدای
مهربان ، افغانستان دارای مجد و بزرگی
شایان و صاحب مفاخر مدنی نمایان بزرگ
لوی شریعت غزالی محمدی (ص) گردد لذا
منهم به شما توصیه و تا کنید می کنیم که
در راه حصول این مقصد مقدس بهر اندازه
که بکوشید کمتر است ، باید لحظه را
ما و شما بدون از فکر سعادت ملت و ترقی
وطن عزیز خود بسر نبریم .
و من ازینوضع شما که تمام اجراءات حکومت
خود را کماحقه در ایام رخصتی خود ها ملت
عزیز من دانانده اید و اکنون نیز احساسات
پاک بی آلاش قدرشناسانه آن ها را درین مجلس
بمن بیان می نمائید ، اظهار رضایت می نمایم
در خانه از حضرت رب العلمین برای خود
و برای همه ابنای وطن عزیز خویش بیش از
بیش توفیق خدمت و صداقت را نیاز دارم ،
پس از ختام این بیانیته ذات همایونی که
ما حاصل آن تذکار یافت ع ج رئیس صاحب
شورای ملی بحضور همایونی عرض کردند
که تمام ابن و کلاهی محترم از موکلین خود ها
عرائض جداگانه را که هر واحد آن مشعر
از احساسات صادقانه و شکر گذاری ملت
بحضور ذات همایونی میباشد حاضر کرده اند
چون قرائت همه آنها وقت زیادی را میگیرد
لذا از آن جمله که تقریباً دارای مضامین واحد
میباشند یکی آن درین مجلس قرائت می شود
و مابقی آنرا البته ذات شاهانه در موقع لازمه
بجز مطالبه خود مشرف خواهند فرمود .
در نیموقع با اجازه ذات همایونی ع ص معین
صاحب شوراء عریضه آئینه اهالی هرات را که

در عین زمان سمت و کالت آنها را جانشین بوده
و هم میباشند بکمال طلاقت قرائت و بسمع
شهر یاری رسا نیندند بعد از حمد و ثنا :
بحضور مراحم موفور اعلیحضرت
دیانت دثار مدنیت شعار غازی بشرف
عرض میسائیم اینک :
فرامین عنایت آئین ذات شهریار
غازی که توسط عالیقدر صداقتیاب حاجی
عبدالحق خان معین صاحب شورای ملی
مشمول بنصایح قیمتی دار شاهانه شرف
نفاذ یافته و هم وصایای حکمت انتمای
همایونی را معین صاحب ممدوح تماماً
بوضع صحیح مدال و مستحضر مانمودند
و در مسجد جامع شریف هرات بعد از
ادای نماز جمعه بسمع عموم ما رسیدم نظر به
خاطره های شرافت مندانه ذات
شاهانه و معنویات سعادت آیات
اعلیحضرت غازی که عموماً مشتمل بر
تجکیم مراتب مزید صمیمیت و اخلاص
ملت و ترقیات مملکت و ترویج شریعت با
برکت اسلامی بود کمال شکر گذاری را بدر
گاه حضرت باری جلت عظمته بجا آورده
بوجود مسعود همچو شما پادشاه بهی خواه
ملت افغانستان و ترقیخواه عالم اسلامی عرض
افتخار مینمائیم - اگرچه نظر برویه های
پاک و مستحسن ملوکانه از بدو سر بر آرائی
همایونی عموماً با خاطر نشان گردیده است
اما با خوب تر و بهتر اظهارات سلیس و بیانات

صاف و روان آقای معین صاحب شورا
مستحضر ساخت که اعلیحضرت معظم غازی
وطن و ملت عزیز خود را عموماً دوست دارند
و ترقی و تکامل این خطه را از دل آرزومند
بوده مجاهدت و مساعدت های معنوی خود
را باین مقصود مصروف میدارند و هم در
امنیت کاملی وطن اهتمام تمام داشته اند که
امروز الحمد لله مملکت عزیز ما سراسر
در امن و آسایش هستند و حقوق شخصی
افراد مملکت مصئون شناخته میشود .
مهمتر ازینکه شورای ملی افغانستان در تحت
اساس مکمل و بدسترس اقتدار و کمال
و مصئونیت از مداخله مقرر گشته ما اهل
هرات باین اساس ثابت و راسخ که ملت
افغانستان را بخود سعادت میکشاند شکر
گذاریم و بدیهی است آینده مسعود این
مملکت از اثر تشکیلات جامع و صحیح
اعلیحضرت دوره پر افتخار برآید کار
خدمات شرافت مندانه ذات شاهانه باقی
گذارد . اعلیحضرتا ! ما خود را خوشبخت
میشماریم که هرات لله الحمد از بدو سلطنت
ذات شهریاری با امنیت و رفاهیت کامل و
عملیات و افکاری که مشتمل بر بهبود و
سعادت عموم ملت مخصوصاً ازین خطه می
باشد ، نائل است ! و هم افتخار داریم که
رویه و مفکوره وکیل ما آقای حاجی عبدالحق
خان مراتب محبت و اخلاص مندی ما را

بمحضور اعلی حضرت شهریار غازی مدلل نمود
و مینماید حتی بترفع مقامی که واقعا مطابق
باهلیت شان و حسن انتخاب شورایی ملی
است تصدیق نمودند ما اهالی این نوازش
و مراحم ملوکانه را نسبت بوکیل خودمان
که در حقیقت بقاطبه ملت هرات نموده
شده واعطای کار باهل کار تقدیر گشته عرض
معنویت داریم - و در خانسه بظل عاطفت
شهریار معذات شعارهای نوینی ترقی های مدنی
و علمی وطن عزیز را از راه های صحیح و
شرعی مستدعی گردیده ، کامیابی و موفقیت
های کامله اعی حضرت شاهانه را از درگاه
احدیت مسئلت می نمایم .

بامضا و اموا میر سادات و علما و مشایخ
و ما مورین و خوانین واعزه و تجار و معارف
و اهل کسبه و دیگر اهالی هرات .

س از ختم این معروضه ذات شاهانه باز خور
سندی خود را اظهار و چند دقیقه باو کلا
بصورت انفرادی و مجموعی داخل مذاکرات
و بذل انواع مرحمت و ملاطفت شده و بعداً
باطاق نان خوری تشریف بردند و باو کلا
یکجنان چاشت را تناول و در اثنای صرف
طعام نیز علیحده باو کلا محترم مذاکره می
نمودند و پس از صرف طعام و کلام سرورانه
مراخص و ذات شاهانه مشغول بکار
گردیدند .

تقدیر خدمت عرفانی

درین تازه کتبها کتاب « مورها در اسپانیا »
یا « اسلام در اندلس » را که از طرف
یک نفر اروپائی با حقیقت مدینه اسلامی
(سینیلی لین پول) نام در انگلیسی تالیف
و تدوین شده بود فاضل محترم آقای
حبیب الله خان طرزی از زبان انگلیسی
ترجمه نموده ، بعد از مطالعه و مدققه
انجمن ادبی بمحضور عرفان پرور شهریار
تقدیم داده شده ، حضور معارف دوست
ملوکانه اثر مذکور را بشکمال مسرت
پذیرفته ، برای فاضل محترم مبدئی
بطور انعام در صلحه این خدمت عرفانیه
شان اعطا فرمودند .

از قراریکه اطلاع داریم اثر مذکور
عنقریب بزبور طبع آراسته و نشر
خواهد شد .

توسیع شوسه بابا ولی

سر کیکه از شهر قندهار بطرف ارغنداب
مستد و همیشه تردد زیادی از موتر ، کادی ،
سوار و پیاده در این راه بعمل میامد در حد
کوئل بابولی عرض سرك مذکور بمحدی
محدود بود که در اثنای تصادف دو موتر
صعوبات زیادی رخ میداد ، لهذا از طرف
رئیس صاحب تنظیمیه ریاست بلدی امری
صادر گردیده تا سرك مذکور را وسیع
و قابل عبور دو موتر بسازد ریاست بلدی
نیز متعاقباً در آن موضوع کار را جریان
داده است .

ترتیبات مدیریت پسته و تسهیلات مسافری خط پشاور

همه میدانیم که سابق ازین برای پسته
یک اساس درست گذاشته نشده بود پسته
مملکتی هم در همان موترهای کرائی قراردادی
ار سال می شد

اینک قراریکه با اطلاع رسیده مدیریت
مستقله پسته شش عراده موتر که مخصوص
پسته است خریداری کرده اند که در هر هفته
سه روز از کابل بطرف پشاور حرکت می
کند علاوه بر آن که پسته حکومتی را می
رساند در هر موتر جای ۷ نفر مسافری هم
تهیه دیده شده که مدیریت مستقله از هر
حیث چه از نقطه نفاس و چه از رجاء
مرفه الحالی مراعات مسافری را می کنند .
کرایه قرار ذیل است .

کابل الی پشاور یک نفر با ۲۰ نیم سیر لوازم ۲۰ افغانی
« جلال آباد » « « « ۱۲ «
« جلال آباد » پشاور « « « ۸ «
پشاور کابل « « « ۱۰ کلا «
« جلال آباد « « « « ۵ «
و نیز برای خط کابل قندهار ، کابل و گردز
و قندهار و هرات مدیریت مستقله در نظر
دارد که ترتیبات درستی اتخاذ کند .
انیس ، ما این نیات حسنه حکومت
نادرشاهی را که به ترقی موسسات وطنی مبادرند
بحسن نظر تالیق کرده ، و فعالیتها به جناب
مدیر صاحب مستقله سراغ داریم امید است
که دیگر خطوط پسته را هم متری بسازند
عزیمت ع ص آقای سرشته دار میمنه
الیوم عازم صوب ما موریت خویش شدند

از هر طرف

قبای مبارک حضرت رسول مقبول
قبای مبارک آنحضرت (صلی الله علیه وسلم)
که فعلاً بتصرف شاه خانم «دایانگک موادا»
میباشد، شاه خانم مذکور با خود بانگلستان
میبرد و پولیس مسلح خفیه که در طیاره های
مخصوص سفر میکنند، قبای مبارک را
محافظه خواهند کرد.
این شاه خانم ژان د'انگلیس بوده و خانم
را جانی است که او هم انگلیس ژاد است.
خانم مذکور قبای مبارک را در ماه آینده به
برطانیا خواهد آورد.
مشهور است که قبای مبارک مذکور را
آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) پوشیده
اند. فلذا قیمت دارترین و گرانها ترین
اجناس تاریخی دنیا شمرده میشود. قبای
مذکور به مبلغ ۵۰۰۰ پوند بیمه شده.
و نیز شاه خانم مذکور در حین که در طیاره
پرواز میکند بدین مبین حضرت
خاتم المرسلین مشرف شده است.
انیس ثبوت تاریخی این قبایز دما هنوز نامعلوم
است.

ترجمه قرآن کریم

قاهره - در ماه فروری گذشته این مسئله
به مجلس علمای سپرده شده بود که: آیا شریعت
محمدی با اساس چهار مذهب اعنی،
حنفی (رح) مالکی (رح) شافعی (رح)
و حنبلی (رح) اجازه میدهد که قرآن کریم

از اصل عربی بدیگرالسنه خارجی ترجمه شود؟
مجلس علما به جامع «لازهر» راپوبت
داده اند که شرعاً ترجمه قرآن به السنه
خارجی جواز دارد، لیکن ترجمه راقرآن نباید
نامید، بلکه آنرا «ترجمه قرآن» باید
گفت.

کشف در عربستان

برلین - «هر هینز هال فریتز» یک
سیاح آلمانی که درین روزها وارد برلین
گردیده میگوید که: «بعد از اخذ
مکاتب تعارف از سلطان «ماکلا» بنام
روسای ساحل «هیدرمات» توانستم که
در داخل عربستان جنوبی سیاحت نمایم
و درین سیاحت خود جاهائی را ملاحظه
نمودم که وجود آنها بر هیچ نقشه دنیا
نشان داده نشده است باشندگان آن
جاها از نسل سمیتک، هندی، منگول
هستند.

اگرچه تمدن آنها از قرون وسطی است
لاکن با این همه درین بلاد بر اسرار خانه
های ده منزله که از گن ساخته شده اند
و هیچ چوب کاری ندارند وجود دارد.
سیاح مذکور یک عده بزرگ از
عکس ها و ریکارد ها گرامو فون با خود
آورده است.

کشف جمعیت «اخوت قتل»

سیزده نفر جاپانی یک جمعیت موسوم
به «اخوت قتل» تشکیل داده بودند
که سر بر آوردگان ملت جاپان را بقتل
برسانند. جمعیت مذکور قتل اشخاص

ذیل را در نظر داشتند: -
مستر اینوکائی، صدر اعظم جاپان شهزاده
سیونجی، کانت ما کینو، مهر بردار شاه
جاپان. بارون واکا تسکی صدر اعظم
سابق. شید بهارا، وزیر خارجه سابق جاپان.
در سال گذشته ۳۴ نفر ذیل از رجال بزرگ
جاپان نیز از دست همین جمعیت بقتل
رسیدند:

موسیو ها کوچی - صدر اعظم سابق.
موسیو اینونیه - وزیر مالیه.
بارون تا کو ما ون - مبلدوئر.
این قتل ها پولیس هارا به تفیش جدی
آماده ساخته در نتیجه سیزده نفر مذکور
را دستگیر نمودند و در عین زمان چیز
های معلوم شد که در دواثر رسمی باعث
تولید هیجان گردیده است.

عقاب و طیاره

یک طیاره ران موسوم به مستر کریفت
لأند به همراه مستر ستورت ویندام بارتفاع
۱۵۰۰۰ فوت سر یک قله کوه پرواز می نمودند
که دو چار حمله دو عقاب کردند.
مستر لاند می خواست که عقاب هارا از شکار
شان بترساند زیرا آنها میخواستند یک
کله کوه فند که در کوه مذکور می چربند
حمله برند عقاب ها حمله آورده قریب بود
که به طیاره متصادم شده بمیرند. یکی از
عقاب هادر بین طیاره بر مستر لاند حمله
آورد و خانم مذکور ترسیده اداره ماشین
از دست او موقتاً برآمد. چنه فت فروه آمد
خانم دید که اگر حمله دوام کرد ماشین
بر باد می شود، لهذا رخ ماشین را تبدیل
کرد عقب نشست.

انتحار یاد شاه کدک

جرج ایستمن خودش را انتحار میکند
مستر (جرج استمن متی) ملیونر و رئیس
کمپانی ماشین عکاسی ایستمن خودش را
بوسیله طپانچه کشته است فقید من بور ۷۷
سال از سن عمرش گذشته و در این مدت
مجرد مانده و از دیرزمانی بود که اختلالی
در صحبتش پیدا شده و او را رنجور ساخته بود
بقراری که طبیب مخصوص او نقل میکند اخیراً
بر اثر کسالت وضعف مزاج با آنکه اوضاع
دماغی و مشاعرش کاملاً سالم بود گویا توهم
گرفته بود که اجلش نزدیک شده و این توهم
چون او را بیش از عارضه کسالتش رنج
مینمود در صدد انتحار برآمد .
روزی که میخواست خودش را بکشد از
ملازمین و خدمتکارانش تقاضا کرده بود که او
را تنها بگذارد تا يك یاد داشت خصوصی
بنویسد .

چند دقیقه بعد صدای تیری بلند شده
مستخدمین و خدمتکاران او باطوق ایستمن
دویدند و ایستمن را مرده یافتند در حالی
که طپانچه درست داشت . (اطلاعات)

چگونه گنگ هارا

سخن گفتن میاموزند

گنگی غالباً نتیجه گری است یعنی
شخص که قوه سامعه او معیوب است و صدا
هارا نمیشنود ، سخن گفتن را نیز
نمیآموزد ، زیرا طرز تعلیم لغات همان
تقلید از اصوات مسموعه است . یکدسته
زیادی از افراد بشر بدین نقص طبیعی
دچارند و از تکلم که وسیله تفاهم افراد

انسان است بهره ای ندارند ، اینگونه
اشخاص بوسیله اشاره مقاصد خود را
بدبگران میفهمانند . علم همیشه برای
خوشبخت ساختن بشر میگوشد همه
میدانند که چگونه وسیله ای تهیه کرده
که کوران نیز بتوانند در جامعه بشریت
شرکت کرده کارهای مفیدی را انجام
دهند ، هم چنین علما طریقه ای پیدا
کرده اند که میتوانند با آن اشخاص
گنگ را سخن گفتن بیاموزند ، این
طریقه یکجمله بدبختانی را که بکلی از
جامعه بشریت جدا بودند خوشبخت
خواهد ساخت و آنان را با عالم انسانیت
ارتباط خواهد داد اصولی که این قضیه
برطبق آن عملی میشود از این قرار است .
پس از تجربات زیاد ثابت شده که حس
سامعه یکی از مظاهر حس لامسه است
یعنی همانطور که اعضای بدن ما بوسیله
لمس پاره ای چیز هارا تشخیص میدهد
برده گوش ما نیز بوسیله تماس با امواج
کیفیت آنها درمی یابد بنابر این قوه
سامعه نیز یکقسم قوه لمس است . یکی
از دانشوران انگلستان گوید که تمام
حواس ما مظاهر قوه لامسه اند بنا بر این
اگر یکی از حواس مختل شده میتوانیم
با وسائل علمی از قوه لامسه همان استفاده
را بکنیم که از آن حس میکردیم ، پس
ما میتوانیم بوسیله قوه لامسه اشخاص
گنگ ، اصوات را بفهمانیم انتقال دهیم
و بتدریج طرز سخن گفتن را بآنها
بیاموزیم نباید از این سخن تمجب کنید

با قدری دقت در کیفیت استماع اصوات
مطلب روشن خواهد شد . میدانید صوت
عبارت از تملجات هوا است که وقتی
این امواج بگوش ما مربوط شد میگوئیم
صوت را شنیدیم ولی آیا علت شنیدن
چیست ؟ عضوی که حامل قوه سامعه است
فوق العاده حساس میباشد اهتزازاتی را
که در هوا وجود دارد میگیرد و بفقر
انتقال میدهد . حال چه مانعی دارد که
این اهتزازات بوسیله حس لامسه بفقر
انتقال یابد . طبیعی است که حس
لمس در اعضای ما آنقدر زیاد نیست که
تواند اهتزازات هوارا تشخیص دهد
در اینجا علما آلتی اختراع کرده اند
که حرکات و اهتزازات هوارا بطور
وضوح مینمایاند و شخص گنگ بوسیله
دست از آن اطلاع مییابد ؛ شاید دیده
باشید که بعضی اشخاص که از حس سامعه
محرومند بوسیله دقت در حرکات لبهای
متکلم موفق میشوند که سخنان او را
بفهمند ، این مطلب عیناً همان انتقال صوت
بوسیله حرکات است که بواسطه آن
گنگها را تعلیم میدهند امروزه مدارس
برای گنگها تأسیس شده سخن گفتن
را در ظرف سه چهار سال بآنها میاموزند (عرفان)
اینس ، معارف خواهان دنیا گنگ هارا
نمیگذارند امی باشند لیکن ما بتمام حواس
و مشاعر نمیکوشیم با سواد باشیم .

قریه بی مرض

ایتالیا - در کوه های « پدمانت » يك قریه است که در آن هیچ کس از کدام مرض نمرده است اهالی آنجا حینکه به سن پیری میرسند بمثل چراغی که روغنش خلاص شود گل می شود .
این قریه « سیلیو » است که در حدود « نوآوارا » واقع است آبادی این جا ۱۶۰۰ نفر است .

۲ نفر بسن ۱۰۰ سالگی ، ۵ نفر زاید از ۹۰ سالگی ، ۳۲ نفر زاید از ۸۰ و اضافه از پنجاه نفر زاید از ۷۵ ساله هستند .
تعداد جوان های ۶۰ ساله به صد ها است اهالی اینجا در يك منطقه خیلی صحیح سکونت دارند به کدام مسلك پابند نبوده هر رقم گوشت میخورند همه وقت مصروف کار اندلاکن خوراك و مشروبات شان بکمال اعتدال است .

(از جراید انگلیسی)

کاغذی که نمیسوزد

يك کاغذ جدید غیر قابل سوخت اختراع شده که برای چسپانیدن به سقف ها دیوار ها استعمال می شود . این کاغذ دارای موادیست که در حینکه بان آتش میرسد عوض اینکه اوسوخته شعله ازان بر آید يك دود بزرگ ازان برخاسته مانع شعله های

آتش می شود مواد مذکور برای حفاظت ثباتر های بزرگ از آتش نیز استعمال خواهد شد . (دیلی تلگراف)

نفوس ایتالیا

روما - ۲۸ مارچ - مؤسسه مرکزی

احصائیه ایتالیا عموم نفوس ایتالیا را الی آخر ماه فروری چهل و دویم ملینون نفر اعلان نموده است .

(ضون پوسته)

مؤلف : له پلاتیه فرانسوی (۲۷) مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل ۲۰

و در نتیجه تبعه استریا ! همین منصبی را که در فرانسه داری برایت حاصل میکنم و ترقی سریعانه ات را وعده میدهم این تجویز مرا رد مکن !

هانریوت ! « اگر من تجویزت را قبول کنم يك ترسو و جبون خواهم بود ! » نپیرک از غضب مشتعل شده گفت آقای من بر الفاظ خود هوش کنبد شما با پدر خود حرف مینید !

کونتس در میان پدر و پسر خودش را حایل ساخته و کونت را مخاطب ساخته گفت ! « من تردد هانریوت را بخوبی می فهمم ! این تردد از يك عسکر با شرفی است . سالهای درازی برای فرانسه خدمت کرده ! »

احساسات خودش را در يك لحظه تبدیل کرده نمیتواند ؛ تو غلط میکنی که او را به ترك اطاعت و امانت مجبور می سازی هانریوت ! « مادر من از تو تشکر می کنم می بینم تو نمیخواهی که پسرت خائن

زیرا من امید وارم که از حضور امپراطور استریا همین عهده را که در عساکر ناپلیون داری در اردوی امپراطوری برایت حاصل کنم . خیال نمیکنم کدام اشکالی در بین باشد بلکه از حالا میتوانم ترا آتش ملپتر قونسلیخانه معرفی کنم ؛ قونسل این را گفته بطرف دروازه رفته تا بامارشال کالدکروت این معامله را طی کنند ولی هانریوت مانند مرده زرد شده صدا زد ، آیا جنا بشما چه فرمودید ؟ آیا من فرمایش تا ترا پوره مستحضر شده ام ؟ اگر چنین است پس عرض میکنم : من چیزیکه پیشتر ازین بودم حال هم خواهم بود و ازین هم چنین خواهم ماند ! يك افسر اردوی بزرگ دوست صدیق فرانسه فدائی محض امپراطور ناپلیون !

« نپیرک ! هانریوت ، چیزیکه تو میکنی دیوانه کیست ! پسر من هستی

ثابت شود . من يك فرانسیستم می
خواهم يك فرانسیسی مانم .
تبرک . « حق این مرگ تو خواهد بود »
هانروت : « مردن را بخیانت کردن
به بیرق خودم بارها ترجیح میدهم . »
نپرک از اصرار پسرش قدری نرم
شده دانست جبراً با او از پیش برده
نخواهد توانست و در نصایح را کشاده
گفت « هرگز نمیخواهم که تو خائن
ثابت شوی تو در يك شهری محصور با
لباس یکی از افسرها دول بی طرف
داخل شدی ، از شما میخواهم بلکه رجاییکنم
که این وضعیت بیطرفانه ات را محافظه
کنی تو يك استر بائی تولد شده ای و باید
فکر کنی و مرا حکم خود بشناسی بنصاح
مادرت و من گوش بینه زبیرا بارشته های
خون ورک با ما مربوط هستی !

هانروت در حالیکه از قهر می لرزید
صدازد : « مادری غیر از فرانسه ندارم
ورشته های وظیفه و جدن ؛ شرف که
مرا بدان مربوط داشته انداز همه علابق
مضبوط تراست غایتی کرده و بشهر داخل
و مرا بحیثیت يك جاسوس گرفتار کرده اند
حال بهمان حیثیت ما من رفتار کنند بعد از
م . کم رفقای همسلکم میشوند که بکمال
شرف جان داده ام و ننگ بنام گزینی را
ترجیح نداده ام

در همان لحظه صدای رعد اسائی کله باری
از باروها قلعه شنیده شد شلک های متواتر
طوب ها عمارت کهنه قونساخانه را میزد راند
لحظه اگر صدای غرش طوب و شلیک تفنگ

منقطع میگردد نعره و صحنه های محار بین
فضا را پر می ساخت !
بعد از چند دقیقه کله باری منقطع گردید
و در کوچه ها اوار تنگ و دو اهالی متوحش
و متعخوف شنیده می شد زن ها و اطفال
صیحه زنان و نعره کنان در زیر پا های
مرد ها که از هول وحشی شده بودند
پا مل شده برای نجات خود سراسیمه
بهر طرف میگریختند .

کونت « نپرک بازن و پسرش همگی
از دریچه های قونساخانه ایستاده مشغول
تماشا بودند تا به بینیم واقعه بکجا می
انجامد ولی اگر چه بقدر شش فیت از
کوچه بلند بودند بار هم باندازه اوازها
به هم آمیخته و در هم بود که هیچ فهمیده
نمیشد . اگر از کسی باعث این شور و
غوغا را می پرسیدند هم جوابی نمیشنیدند
این جوش و خروش کم فرو نشسته
کوچه ها سکوت اختیار نمود . ترددین
از نظر غایب گردیده تنها نعره های
مفرورین از يك فاصله دوری خاموشی
شب را خال میزدند ، و سمت فرار آن
بی خان من ها را نشان میداد . از طرف
مقابل صدای منظم و متصل
تنبور ها که آمد آمد عسا کر فاتح را
نشان میداد ، میرسید تا اینکه هیولای
سیاه سر بازن فرانسه در میان کرد و غبار
کوچه و روشنی خفیف بعضی مشعلها در
در مقابل چشم تماشا پیدان دریچه قونسل
خانه مجسم گردید .

بر سیدن رژیمن در مقابل قونساخانه
صدای لایوالت از میاز شان بلند شد .
درین ثنا رئیس قد بلند این رژیمن
باهفت نفر دیگر جدا شد بخانه نپرک
داخل گردیدند . نپرک که حیران
بود با این سر باران چه خواهد کرد
باستقبال آنها شتافت لایوالت بدیدن
نپرک که احترام و کرنشی نموده
گفت : « جذاب قونسل » شنیده می شود
که کاندل مارا باشتباه يك نفر استریائی
بعجاب شما سپرده اند . چون مار شال
ام فیور بنام امپراطور من بر شهر دانه
قاض گردیده است خوش دارم
کندل مارا بهما نشان دئید !

پیشتر اراکه نپرک میخواست چیزی
بگوید که هانروت در صحنه ظاهر گردید
لایوالت و همرا هان او يك تعظیم عسکری
نموده مژور تنبور چنان به سخن آغاز نهاد
« آقایی کاندل فتح شهر را به خدمت
شما تبرک عرض میکنم زیرا این شما
بودید که موجب افتخار رژیمن ما که
فاج شهر گفته میشوم گردیدید . این
بیاعت استخلاص شماود که هجوم بر قلعه
دوهفته پیشتر از وقت معینه اش اجرا گردید
مار شال کالکروت تسلیم شد و شهر از
امپراطور ست !

(باقیدارد)

(شماره ۲)

ایستادن

مجلد ۶

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محیی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۲ افغانی
محصول پوست ۲
خارج ۲۰ شلنگ

۱۳۵۰ محرم ۳ May ۸ ۱۹۳۲

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۰ ثور ۱۳۱۱

افتتاح سال دوم مجلس

شورای ملی افغانستان

در شماره ۴۸ تاریخ ۶ ثور از رسیدن و کلاه ولایت قریبه مجلس شورای قارئین کرام خود را اطلاع داده بودیم ، چون درین روز ها وکلای ولایت بعیده نیز وارد مرکز گردیدند ، اینک خوشبختانه اجمال مراسم افتتاحیه سال دوم شورای ملی را بناظرین محترم خویش عرضه مینمائیم : چون ذات شاهانه ازین اراده سنیة شان که افتتاح این مجلس را بروز پنجشنبه ۱۶ ثور میفرمایند قبلاً بریاست شورا خبر داده بودند از آنجا برای شمولیت درین تقریب سعید بعموم کابینه وزراء و اعضای موقر مجلس اعیان اطلاع ؛ و بساعت سه و نیم بعد از ظهر پنجشنبه جناب مستطاب افخم صدر اعظم صاحب باوزرای معظم و اعضای موقر مجلس اعیان وعده از معاریف در عمارت شورای ملی حضور بهم رسانیده باتفاق وکلای محترم انتظار موکب شهر یاری را می کشیدند .

ذات شاهانه تام بساعت ۴ و ارد صحن عمارت شورای گردیده رسم تعظیم شان از طرف آن قطعه عکری که محترمانه صف بسته بودند با موزیک انجام گردید بعد ازین که حضور مرحوم ظهور شهر یاری رونق افزای عمارت عالی شورای ملی شدند ، تمام حضار احتراماً باستقبال شان قیام و مراسم تکریم و سلام را بکمال مسرت انجام دادند پس از جواب سلام و فراغ از احوال بررسی اعلی حضرت غازی یک نطق نهایت فصیح و بلیغ را ایراد و از ثرات نافع آن در مراتب خلوصیت و فعالیت حضار ایزاد فرمودند که مطالب آن را ذیلاً ماباظار ناظرین موقر خود تقدیم مینمائیم :

نطق افتتاحیه اعلی حضرت غازی

بسم الله الرحمن الرحيم

« بنام خدای متعال سال دوم مجلس شورای ملی را افتتاح مینمائیم ! »

« خداوند پاک را شاکریم تا شما وکلای عزیز که نمایندگان تمام ملت عزیز ما هستید بخیریت عودت کرده بایک آرزوی پاک و

مقدس تکالیف خود را در سال دوم شورای ملی آغاز مینمائید و خدا را باید زیاده شکر نمود که در سایه اتحاد و اتفاق این همه سعادت را با ارزانی فرموده است ، هر کسی جزئی اطلاعی بحال سابق دارد میداند که نفاق و شقاق باعث یک انقلاب بزرگ خانانوسوز گردید و مسئله بحدی بزرگ و وخیم و ملت مصائب و تکالیف طاقت فرسای را دچار گشت که ابداً گمان نمیرفت بار دیگر ؛ اوضاع کسب سکون و آرامش نموده و راحت و آسایش عامه باین مدت قلیل تأمین گردد ، حتی من نیز متوقع نبودم ، این آتشی که در سرتاسر وطن شعله ور شده باین زودی و آسانی خاموش شود ولی خدا را شکر می کنم که بمرحمت خودش سعادت و آرامش را با نصیب فرمود ، و کشتی وطن از غرقاب محن و مصائب بی شماری نجات یافت ، و بعلاوه ، مواهب دیگر را نیز ، رحمت و ارزانی فرمود که آن ایجاد و برقرار شدن اتحاد و اتفاق بین عموم اقوام و عشایر است تا برای جبران مافات و بوجود آوردن وسایل ترقی و آبادانی

دست بدست هم داده اند و با تمام هم و
معايي خود در ترقی و عمران وطن میکوشند»
« بگي از دلايل اتحاد و اتفاق وجود ناپند
مکان ملت در شوراي ملي و اشتراك مسايعي با
حکومت است و علي هذا مي بينيم در سرتاسر
مملکت يك جهتي و اتحاد بوجود آمده کابينه
وزراء و مامورين با اشتراك مسايعي و کلايي
ملت در صدد برآمده اند که يك آن اولتر
موجبات ترقی و اعتسلا را نامين و وطن خود
شانرا از حضيض ذات باوج ترقی و رفعت
برسانند»

« اين مسئله حقيقتاً مرا خیلی مسرور
و جداً اميد وار می سازد که وطن عزيز
ما در آتیه بسيار قريب مرا حل عاليتري
را طی کرده و در ردیف اقوام مرقی
عالم بشمار آید . »

« اينک با يك مسرت افزون افتتاح سال
دومين شوراي ملي را بشما تبریک ميگويم »

معروضه و کلايي شوراي ملي

بمحضور شهر ياری

بعد از ختام اين نطق افتتاحيه ع ، ج آقای
عبد الاحد خان رئيس صاحب شوراي ملي و کالتا
از طرف و کلايي محترم معروضه آتيرا قرائت نمود :

بسم الله الرحمن الرحيم

اعليحضرت حيات بخشای ما !

درين موقع که خوش بختانه بمحضور
اعليحضرت حامی و منجی خود مشرف
هستيم مناسبتاً تبریک افتتاح سال دوم
مجلس محترم شوراي ملي را تقديم نموده
بسلامتی اعليحضرت و خوش بختی

افغانستان دوام اين مجلس عالی را موفقانه
از خدای رحيم مهربان خواستاريم .
اعليحضرتا ! از جمله خدمات قيمتداري که
اعليحضرت غاري ارکال آر زوی ملت
برورانه برای سعادت حال و مال مملکت
ابراز فرموده اند و ملت از ادای شکريه
آن عاجز میباشد تا سپيس شوراي ملي است
که بیک اساس صحيح و منظمی تشکيل
و از ۱۴ سرطان ۱۳۱۰ افتتاح و بکار
آغاز نموده است .

در دوره سال گذشته نظر بکمی وقت و
مصروفيت با انتخابات و تشکيلات اداری
نتوانسته آنچنان وظايفی را که در نظر
داشته است ایفا نماید ، و تنها بوضع چند
اصول مانند « اصول اساسی » مملکت
و « وظايف داخلی شوراي » و غيرها
که نسبتاً بيشتر طرف احتياج بوده پرداخته
است ، ولی درين دوره سال دوم از فضل و
توفیقات حضرت الهی و توجهات جهاندرجات
اعليحضرت غازی اميد وار هستيم که مجلس
شورا وظايف بمر واکملي را نسبت
بسال اول که اسباب آسائش و
خوش بختی ملت باشد انجام دهد
و هم مجلس عالی اعيان که قبلاً بار اذ
حکومت متبوعه ما در موقع تعطيل اصولی
مجلس شوری تشکيل شده اميد است
وظايف شايسته و خدمات عالیه را که مفاد
حکومت و ملت در آن باشد در ساحت اعمال
گذارد .

اعليحضرتا ! اجرا آت حکومت عصر
اعليحضرت نادر شاهی ملت را بسعادت

و درخشانی مملکت اميد وار می سازد
زیرا می بينيم که هیئت اداری دولت
بر وفق خیالات حکومت متبوعه خود
صادقانه و فعالانه رفتار می نمایند و الحمد لله
تعالی از فضل و کرم الهی و حسن نیت
خير انديشانه اعليحضرت غاري آسائش
وامنيت عمومی در وطن حکمفرماست
واز افکار صحيح و تدابير فیلسوفانه
شاهانه روز بروز اسباب سعادت دينی
و دنیوی ملت تأمین شده و می شود ، از
حضرت الهی اميد واريم که بتوجهات شما
فرد اول و زمامدار منجی ما نواقصان
مملکتی بیک مدت کمی اصلاح شده
و ملت افغانستان بسعادت و تعالی حقیقی
تائل شوند ، در خاتمه توفیقات کامله را
برای مجلسين شوراي ملي واعيان باجرای
وظايفی که در عهده دارند و هم چنان برای
تمام دوائر دولتی مسئلت نموده سلامتی
اعليحضرت شما و ترقی و دوام مملکت
عزيز و استقلال افغانستانرا از خدای
کریم نیاز مینمائيم .

نطق اختتاميه ذات شاهانه

پس از قرائت معروضه فوق ذات ملوکا
بیانات آتی را ایراد فرمودند :

« از دست و زبان که بر آید ،

« کز عهده شکرش بدر آید ،

« خیلی جای مسرت است که می بينم

و کلايي ملت از اوضاع و جریانات مملکتی

راضی و خوشنود هستند ، تا جا نیکی

می شنوم بمرحمت الهی تمام ملت عزيز

آرام و آسوده هستند و همیشه بهائزده

مقاله وارده

درس عشکر

یا یوم حج الا کبر

چون از رمضان شریف تابه ایام ذی الحجه الحرام در تبلیغ بسمت مشرق مشغول بودم - بارها ذکر حج اکبر آمده من سابل را جواب دادم لا کن به کابل رسیده خیال کردم که این مسئله را توضیح بدهم . و حج هر سال آمدنی است تا کسانیکه نمیدانند ، اوشان بدانند ، در عرف عام حج اکبر آنست که یوم جمعه یوم عرفه توافق نماید این زبان زد خاص و عام است ، و در قرآن شریف که یوم حج اکبر است مراد ازان یوم نحر ، یعنی روز عید قربان یا روز نهم (عرفه) است ، چنانچه در تفسیر درمنشور شریف بروایات متعدد مذکور است البته در تفسیر جلالین فقط یوم عید را آورده ، و روایت عرفه را امام سیوطی رحمه الله تعالی ترك کرده اما اجتماع یوم جمعه و عرفه یکجا آمدن دو عید است چنانچه حضرت عمر رضي الله تعالی در جواب یهودی فرموده بودند « یوم جمعه بهترین روزها است » چنانچه در مسلم شریف بروایت حضرت ابو هریره رضي الله تعالی عنه مرویست (حدیث) خیر یوم طلعت علیه الشمس یوم الجمعة الحدیث بهتر

ساکنین این خاک اعم از مامورین و افراد ملت خیالات و احساسات ترقی پیدا شده و هر کس آرزو دارد که قوم ترقی کند ، همین مسئله یعنی نشئت خیالات و آرزوهای ترقی در دماغ عامه بزرگترین عوامل ترقی بشمار می آید .

• اگر چنانچه می بینیم وزرا و شورای ملی و اعیان و جمعیت العلماء و همه مامورین یمساعی متحدانه خود ادامه دهند بی شبه موفقیت های درخشانی عاید و نصیب این مملکت خواهد .

• در خاتمه دست نیاز را بدر گاه خالق بی نیاز بر افراشته دعا و از خدای متعال آرزو می کنم که مرا توفیق بدهد تابه طریق مستقیم شریعت در تأمین سعادت و بهبود جامعه بگویم (متابعت حضار در دعا و گفتن آمین) و شما نیز بتوفیقات ایزدی بتوانید بادل پاك و محبت و علاقه بسعادت و آبادانی وطن مصدر خدمات تاریخی برای وطن و ملت خود بشوید (آمین الهی آمین) و از خداوند جل شاناه استد عامی کنم که افغانستان همیشه پر امن و نابل هر گونه ترقیات مشروع بشود ، آمین یارب العالمین .

بعد از اتمام این ادعیه ؛ ذات هایونی باتمام حضار اظهار لطف و مرحمت نموده از عمارت شورای ملی خارج و مکرراً رسم تعظیم شان از جانب حضار و قطعه عشکر انجام گردید .

خیریت و آرامش ملت عزیز ما را میدهند در صورتیکه بعکس در عصر های سابق اطلاعات رقت آوری از زحمات و تکالیف ملت که بان مصاب بودند بگوش می رسید ، و اسباب تأثیر خاطر میگردد ، همینکه می بینیم در همه امور لطف خداوندی با ما همراه است و بمرحمت بی نهایت خویش اینهمه سعادت و فلاح و آرامش را نصیب ما فرموده است ، قلباً مسرور و باین مرحمت الهی اظهار منت و شکر مینمایم و از او تعالی استرحام می کنم که این مرحمت های بی پایان خود را همیشه در حق ما مبذول و مرحمت بفرماید .

و نا گفته نماند ، ترقی اعمال انسانی منوط با ایجاد و اتخاذ يك خط حرکت صحیح و معین است و تا کسی خط حرکت خود را تشخیص ننماید محال است به سر منزل مقصود برسد ، و يك خط حرکتی که بتواند وسایل راحت و آبادانی و ترقی و اصلاح را ایجاد نماید همان اتحاد و اتفاق و یابندگی با حاکم الهی است ، و یقین و اتفاق داریم که کابینه و شورا و اعیان و همه مامورین و جمعیت العلماء از طریق اتحاد در رفع نواقص و ایجاد يك ترقی خوشگوار اجرای حرکت و بذل مسائل نموده در کارها و وظایف خود جز لحاظ خداوند و ترقی و بهبود وطن و ملت هیچ لحاظ و مدعی را نخواهند نمود .

• يك چیز دیگر هم که فوق العاده اسباب امید واری است ؛ اینکه در همه

زوزیکه بران آفتاب طلوع کرده یوم جمعه است در حقیقت کسیکه زاد مفرحج داشته باشد ، و هیچ نرود بدترین گناه است چنانچه رسول الله (ص) من ملك زاد او را حلتة ثبلغه الي بيت الله ولم يحج فلا عليه ان يموت يهودياً او نصراً نبياً) یعنی کسیکه مالک زاد سفر و سواری باشد ، که او را به بیت الله برساند و حج نکرد پس برو پرواه این نیست که یهودی بمیرد یا نصرانی امام المتکلمین حضرت شاه ولی الله صاحب مفر مايد (المصلحت المرعیه فی الحج) اعلاء کلمته الله و موافقت سنت ابراهیم علیه السلام) الخ در حج رعایت مصلحت اعلاء کلمه الله شد ، و موافقت سنت حضرت ابراهیم علیه السلام است ، پس سنت ابراهیم علیه السلام دو اند ، که قربانی جانی را نشان میدهد ، اول قربانی جان خود حضرت ابراهیم علیه السلام که برای اسلام در آتش انداختن خود را پسند فرمودند - دوم قربانی حضرت اسماعیل است ، پس فرزندان اسلام باید که این را یاد داشته باشند ، پس چون حضرت ابراهیم علیه السلام برای اسلام جان و فرزند خود را قربان کرد یعنی نمرود بسبب دعوت اسلام حضرت ابراهیم علیه السلام را در آتش انداخت ، و او شان بطیب خاطر قبول کردند و نیز ابراهیم علیه السلام بحکم

خدا فرزند خود را یعنی حضرت اسماعیل علیه السلام را بدست خود ذبح میکرد ، که بجایش حکم ذبح کوسفند منظور شد پس در یوم حج اکبر یعنی عید قربان که قربانی جانور و ذبح بر مسلمان غنی واجب است که یادگار قربانی سنت حضرت ابراهیم علیه السلام است ، لغرض یوم عرفه و یوم جمعه که بهترین روزها است اگر یک روز هر دو تصادف کند ، لاکن در قرآن شریف یوم حج اکبر آنرا میگویند ، که گذشت ای شیخ چه جوئی شب قدر نشانی هر شب شب قدر است اگر قدر بدانی در حج جذاب رسول الله صلی علیه وسلم تهلیل توحید فرموده تلبیه گفتند (لیسک اللهم لیسک لا شریک لک لیسک الحمد و النعمت لک و المملک ولا شریک لک) چون بیت الله را دیدند پس رو بقبله گفتند (لا اله الا الله وحده لا شریک له له المملک و له الحمد و هو علی کل شیء قدیر لا اله الا الله وحده) بحجز وعده و انصر عبده و اهزم لا حزب وحده ثم (دعا بین ذلک فقال مثل هذا ثلاث مرات) الخ (فتح لقدیر) یعنی اللهم لیسک ای بار بتهالی حاضر ایستاده ایم برای طاعت تو و ترا شریک نیست پس رسول الله (ص) بار بار باواز بلند لیسک لیسک می فرمایند ، الله اکبر این چه عشق و محبت است ، باز می فرماید که ما لک مملک تو هستی و باز میفرمایند

الهی مدد بنده خود بکن و شکست بسده احزاب را - پس چنانچه امام المتکلمین حضرت شاه ولی الله صاحب فرموده بدون فوائد اخروی در دنیا از حج مصلحت اعلاء کلمت الله است پس چون در حج بحضور بار بتهالی حاضر شده و دعا میکنید که ای خداوند تعالی اعداء اسلام را شکست بده و میگویند که الهی ما برای اطاعت حاضر هستیم ، همچنین وقتی که اعداء اسلام برای محو اسلام کمر بسته و ممالک اسلام هجوم میکنند ، خلیفه و پادشاه اسلام شما را دعوت برای دفاع دشمن بخواند - شما فی الحال خود را حاضر میکنید چنانچه ابراهیم علیه السلام جان خود را در آتش انداختن گوارا فرموده بودند ، همچنین شما خود را برای اعلاء کلمته الله در آتش میاندازید ، چنانچه آنحضرت بحکم خدا پسر خود را قربان کرده - شما هم اولاد خود را برای دین اسلام قربان خواهید کرد - چنانچه در سفر حج زاد سفر همراه خود ببرید هم چنین بمقابله اعداء اسلام زاد سفر خود را خود ببرند ، چنانچه برای حج سفر میکنید همچنین برای اعلاء کلمت الله سفر بری و بحری را اختیار کنید ، چنانچه در حج فسق و بد گوئی و جنگ و جدال در میان حاجیان خداوند منع فرموده ، و حاجیان میان خود جنگ نمیکند هم چنان هم اگر در میدان جنگ جمع شدند

اثر اعظمی :

تابلوی یکشب بهار

اشجار زچادر شکوفه
در پرتو مه چو خاوری بود
آلاب صفای جنب کلشن
آئینه رسم منظری بود
در شاخه بید مرغ حق کو
نالان و زآب شر شری بود
چرخ از ره مهر بادل صاف
آن شب ز گذشته خوشتری بود
آهسته نسیم در تبکا بو
بهر دل خسته رهبری بود
بنشستم و با حضور خاطر
حظ بردم از آنکه دلبری بود
بامرغ شبیم نوا در افتاد
آن شب که رفیق وهم سری بود
القصه در آن شب صفا بخش
بودیم تا ماه واختری بود

شب بود و شبی منوری بود
شب باد روح پروری بود
در گوشه بام و در دل شب
ماه بود و مه سمن بری بود
آغاز بهار و موسم کمال
گل بود و کلی معطری بود
از نیکبخت نو بهار خندان
در روح نشاط دیگری بود
دوشبزه ککان باغ پر گل
چون خیل سفید چادری بود
از پرتو ماه جوی باران
شفاف چو موج کوهری بود
از لرزش شاخسار اوراق
آهسته وزم فر فری بود
رخشنده چو بر لیدان شبیم
بر سبزه و گل چو افسری بود

شهادت میان خود جنگ نخواهید کرد .
بروز نهم ذی الحجه الحرام یعنی یوم
عرفه در میدان عرفات تمام حایان دنیا قیام
میکنند ، امیر حج خطبه می خواند - در آن
تمام ضروریات ترقیات و دفاع دشمن حسب
ضروریات وقت بر فرزندان اسلام اعلان
میشود ، درین میدان اگر کس حاضر نشد
حج او نشد - ازین وجه رسول الله (ص)
فرموده اند ان حج عرفه ، یعنی بوجه فوت
شدن قیام عرفه حج فوت میشود پس گو یا
در حقیقت دارو مدار حج بر قیام عرفه است ،
اسلام پیغام محبت است که پراگندگان را
یکجا میکند ، برای اتحاد اهل محله جماعت
پنجگانه برای شهر ، نماز جمعه برای اتحاد
شهر و اطراف نماز عید در سال دو بار
و برای اتحاد تمام عالم اسلام یعنی اقوام مختلف
مسلمای مختلف رنگهای مختلف حج بیت الله
تمام حاجیان به لباس ساده بیک رنگ میباشند
یعنی شهادت مابین خود اقوام مختلفه به یک
وحدت باشید ، خدا و رسول خدا و کتاب
خدای مایک سلسله هم چنین مسلمانان عالم
یک ملت است ، چنانچه رسول الله (ص)
فرموده الاسلام مله واحده یعنی مسلمانان
عالم ملت واحدند اند کسانیکه
(لا اله الا الله محمد رسول الله) بصدق
گفت برادر یک دیگر شد اگر چه یکی باشند
غریب باشد و دیگر از شرق ، چنانچه
خدا فرموده انما لکم منون اخوه یعنی بجز این
نیست که تمام مسلمانان برادر یک دیگر اند باقی
بتوفیق تعالی آئند . (فضل ربی)
رکن جمیع العلماء

پیشنهاد فرانسه و اثرات

آن در جامعه ملل

روزنامه تيمس منطبه لندن معتقد است پیشنهادی که از طرف دولت فرانسه بوسیله «تاردیو» برای خلع سلاح تقدیم کنفرانس خلع سلاح گردیده است در تشکیلات جامعه ملل يك سلسله تغذیهات اساسی بوجود خواهد آورد و می نگارد: در پیشنهادات فرانسه قید گردیده است که دولت مشارالیهها تصمیم نهائی خود را اتخاذ نموده و منتظر است که سایر ملل هم تصمیمات خود را بگیرند.

ولی سایر ملل تصمیمات خود را در موقع عقد میثاق جامعه گرفته اند این تصمیم مشترك از طرف دولت فرانسه هم اتخاذ شده و عبارت از آنست که جامعه ملل با يك اتحادیه از ملل آزاد بوده و هر يك از اعضای آن سیادت و استقلال خود را حفظ نموده و داوطلبانه برای منافع عمومی که اهم آن عبارت از حفظ و بقای صلح و حل اختلاف بوسایل حکمیت و مذاکرات است اشتراك مساعی نمایند در این اواخر هم پیشنهاد شده بود که جامعه ملل را بصورت يك مؤسسه صلح و قوی در بیاورند تا بذا بوسیله اختلافات احتمالی ملل را حل و فصل نمایند ولی پس از مطالعات زیاد این فکر مردود شد

و یقین حاصل گردید که اصول صلح جویانه مصوبه با آنکه ممکن است منتهی بموفقیت نشود ولی شانس عدم موفقیت آن برای حل اختلاف کمتر از توسل به جنگ برای تضمین صلح نبوده و خطرات آن هم قلیل میباشد.

فعلاً باید دول این قضیه مهم را روشن و آشکار نمایند که آیا از سال هزار و نهصد و نوزده به این طرف تغییراتی که موجب نسخ تصمیم متخذه یعنی انحلال جامعه ملل کنونی بشود بوجود آمده است تا بتوان جامعه ملل دیگری برشالوده افکار مردوده سابق بنامود در اوایل تصور می شد که دولت اتازونی که پروژه انعقاد جامعه ملل از مبتکرات ویلسن رئیس جمهور آن مملکت بوده است در جامعه شرکت جوید ولی نه تنها شرکت نجسته بلکه بعد ها هم ملحق بجامعه نخواهد شد بنابر این باید متوجه بود که اگر احیاناً اختلافی بین جامعه ملل و واشنگتن حاصل شود چه باید کرد.

از نقطه نظر دولت انگلستان که دارای موقعیت ممتاز بوده و مرکب از ملل و ممالکی است که بواسطه علائق تاریخی و شعائر مشترک و بالاخره وفاداری سخت و تاج بریطانیا جزء لاینفک آن شده اند وجود يك قدرت مرکزی موجب

اختلال بل انحلال این وحدت امپراطوری خواهد شد و معین است که اعطای اختیارات و دادن قوای مسلح بیک مرکزی مثل جامعه ملل که مرکب از ۵۰ مملکت مختلف لسان و مختلف العقیده بوده و اثرات و شعائر و مسالک آنها بایکدیگر نباین دارد و هیچ وجه اشتراکی جز عضویت جامعه ملل بایکدیگر ندارند چقدر برای وحدت امپراطوری انگلیس زیان خواهد داشت يك نظریه دیگری هم وجود دارد که

بایستی مورد توجه دولت فرانسه واقع شده باشد و لی در یادداشت آن دولت ذکر نشده و آن اینست که ملل عالم مثل افراد بشر هیچ وقت بیک مؤسسه که موظف بتأیید قوانین و اجرای آن است ملحق نخواهند شد مگر آنکه یقین داشته باشند برای اصلاح و تربیت قوانینی که اجرای آن غیر ممکن شده و یا تعدیل قوانینی که فاحش بنظر آمده است قدرت دیگری هم وجود دارد پیشنهاد دولت فرانسه تنها جامعه ملل را بصورت يك دولت مقتدر مطلقه در میاورد بلکه بدان صورت مؤسسه میدهد که موظف بتجدید نظر در قوانین بین المللی و معاهداتی است که قوانین مزبوره برپایه آنها استوار شده است و این نباید تعجب کرد که چرا اغلب از دول که تا کنون نقشه فرانسه را تعبیر نموده در امکان اجرای آن شکوک بوده و از آن سوال مینمایند که فرضاً در صورت امکان

اجرای این نقشه علمی کردن آن از روی دارد یا نه ؟

نظریه منچستر کاردین

روزنامه منچستر کاردین منطبعه منچستر که منسوب به آزادی خواهان است نسبت به پیشنهاد فرانسه در کنفرانس خلع سلاح اینطور اظهار عقیده میکند :

پیشنهاد دولت فرانسه در کنفرانس خلع سلاح که هم غیر مترقیه و هم مهم بوده است عیناً شبیه به خون تازه ایست که در جسد مرضی ضعیف و بی بنیه تزریق شود بهبودی مریض را از این تزریق آنآ می توان تشخیص داد و باید منتظر امتحانات دقیق بعد شد پیشنهاد فرانسه را هم بایستی تحت مطالعه دقیق در آورد .

پیشنهاد مزبور بمنزله يك انقلاب نظامی و سیاسی است و هر يك از نکات آن قسمتی از ممالك دنیا را از بعضی جهات بخود مشغول نموده است .

خلاصه آنکه پیشنهاد فرانسه پیش بینی میکند که باید يك پلیس بین المللی با اتکا به قشونی که از طرف قوای فرانسه و یا مثلاً سفایین انگلستان تشکیل گردیده است در اختیار جامعه ملل گذارده شده تا در صورت حمله و هجوم از طرف یکی از دول یا دولت مهاجم نزاع و نبرد نمایند اگر اجازه بدهید بدواً این سوال را مینمایم که آلمان بر طبق مقررات معاهده و رسای از طیارات نظامی ممنوع است آیا انتظار میرود که طیارات تجارتي

خود را هم که بزعم دولت فرانسه در موقع جنگ بصورت طیارات نظامی در خواهد آمد متروک نماید و بجامعه ملل واگذار کند از این گذشته عاقبت این مسئله هم در پیشگاه ما مطرح خواهد شد آیا ممکن است نقشه فرانسه که بکلی دولت اتازونی را از نظر دور داشته قابل اجرا دانست ؟

بروژه دولت فرانسه بایستی مورد مطالعه قرار گیرد در ظاهر نقشه مزبوره حاوی پیشنهاداتی برای حکمیت اجباری و تعیین دولت مهاجم میباشد و البته تعیین دولت مهاجم مشکل نیست زیرا وقتی که دول دنیا تنها يك دولت را مشاهده نمودند که مبادرت بچنگ کرده است البته مهاجم را تشخیص خواهند داد ولی آنچه که دارای اهمیت است فقدان اعتماد میباشد یکی از محسنات قرار داد ژنو این است که اقلاً يك حدودی تعیین کرده که در دایره آن به نسبت رجعت اعتماد ، دول متدرجا تسلیحات خود را تقلیل دهند و حال آنکه دولت فرانسه با داشتن قوای مسلحه خود وسیله پیشنهاد اخیر از جامعه ملل تقاضا میکنند که امنیتاً ضمانت نماید یعنی حدود ارضی موجوده ممالك را حفظ نماید .

از ابسروور منطبعه لندن

روز نامه ابسروور که از یکی از روز نامه های مستقل انگلستان است نسبت به پیش نهاد فرانسه عقیده دارد که امنیت بدون خلع سلاح بالاخره منتهی بچنگ خواهد

شد و مینویسد اگر بخواهیم برای اجتناب از چیز نا مطبوعی يك پیشنهاد غیر ممکن بنمایم سر تکب حبله شده ایم مسیو تاردیو پیشنهادات مشروح دولت فرانسه را تقدیم کنفرانس کرده و چنین قلمداد نموده که بانجام وظیفه کنفرانس کمک مهم کرده است - این دو مین مرتبه است که در ژنو تحلیل مسئله خلع سلاح مصادف بایک پیشنهاد صریح و قابل فهم و غیر مبهم شده است دفعه اول چند سال بود که مسیو لیتوینف نماینده دولت شوروی اظهار داشت اگر همکاری پانز خلع سلاح می باشند باید کاملاً و فوراً خلع سلاح شود دفعه دوم هم امروز است که مسیو تاردیو رئیس الوزرای فرانسه برای خلع سلاح پیشنهاد می کند که جامعه ملل تادندان هاسماح شود .

مطالعه پیشنهاد های غیر ممکن الاجرا که امروز در عداد فعالیت سیاسی دول قرار گرفته يك نواخت و خسته کننده است راجع بهمین مسئله خلع سلاح از طرف دول پیشنهاد های غیر ممکن الاجرای زیادی تهیه شده ولی کاری تا کنون صورت نداده اند اگر مسیو لیتوینف در يك خط مشی پسندیده خیلی دور رفته رای این بود که میدانست پیشنهاد او پذیرفته نخواهد شد و هکذا ، امروز که مسیو تاردیو با پیشنهاد خود در طرق دیگر خیلی دور میرود مطمئن است که پیشنهاد او عملی نخواهد شد و فرضاً هم که عملی شود هیچ را بطنه با خلع سلاح ندارد امروز دیگر موقع تمجیح گذشته است بودجه ملی هیچيك از دول متعادل نیست در حال حاضر دنیا در هر دقیقه ۸۰ هزار فرانك

بمصرف تسلیحات می‌رساند در این ده سال اخیر، ما کنفرانس بالای کنفرانس منعقد کردیم و عقاید دول را یکی بعد از دیگری تحت مطالعه قرار دادیم. در پیشنهاد کنونی فرانسه قبل از هر چیز تشکیل امنیت ذکر کرده و امنیت یعنی برقراری او ضاع فعلی و وابسته فرانسه و مستعمرات و سرحدات و سایر منافع آن دولت، فرانسه تقاضا کرده است که انتظامات فعلی اروپا تحت نظر جامعه ملل و بوسیله مجازات متجاسر و دولت حمله کننده ابقا گردد دولت متجاسر یعنی چه ؟

اگر بنا باشد بگوئیم يك كریه معنای يك كریه را می دهد باید ادعا نمائیم که حمله کننده یعنی دولتی که معاهده و رسای را دچار لطمه سازد البته این يك منظور منطقی و جالب توجه و مفید بحال بشر است ولی نفع محال تقلیل یا تجدید تسلیحات ندارد اگر عمق یادداشت فرانسه را تحت مطالعه قرار داده و ببینیم که آیا اجازه تقلیل تسلیحات داده است یا نه مشاهده می شود که حتی يك دفعه هم صحبتی از تقلیل سلاح در میان نبوده است.

روح این پیش نهاد همان روح پروتکل ژنو است یعنی باید با قوه قهریه دول مذکوبه را تحت رقیب دائمی نگاهداشت و بنابر این پیش نهاد تازه نبوده بلکه همان پروتکل ژنو را بوسیله يك جامعه

ملل جدید که هیئت يك دولت قاهره را بخود میگیرد تجدید مینماید این پیش نهاد موجب مناقشات و مجادلات زیادی شده و معلوم نیست که چگونه دتیارا بخلع سلاح هدایت مینماید. بطور خلاصه پروژه فرانسه همان فور مول کهنه تقدم امنیت بر خلع سلاح است و این فرمول دول را بچیزی هدایت نکرده و بعد هم بجائی جز میدان جنک هدایت نخواهد کرد.

بمقدمه ما کنفرانس خلع سلاح برای موفقیت يك راه دارد و این راه ساده عبارت از تقلیل و تجدید تجهیزات است و تجربه نشان داده است که این تقلیل از تدوین قضائی امنیت منتج نخواهد گردید.

از مور نینگ پست منطبه لندن روز نامه مور نینگ پست ارکان محافظه کاران انگلیس نظریه خود را راجع به پیشنهاد فرانسه اشاعه داده و در مقدمه مقاله که در این زمینه نوشته می نگارند مصلح جو هستیم ولی اسلحه خود را بموسسه که نمیتوانم آن را تحت کنترل قرار دهیم نخواهیم نمود و سپس اظهار میدارد :

ما باید اعتراف کنیم که مرکز برای امداد از قوای نظامی یا پلیسی شوق و ذوقی از خود بروز نداده و در صدد چاپ يك

محاصره بحری یا اقتصادی نبوده ایم ما هیچ گونه نفی در بمبارد من یکدسته سفاین هوائی بین الملی و یا طیارات یکی از ملی که در ائتلاف بین الملی داخل هستند نمی بینیم در این عمل پیشرفتی برای صلح مشاهده نشده بلکه فقط قدرت و قوه تغییر اسم داده است يك محاصره اقتصادی در دریا که از طرف جامعه ملل اجرا شود و یا عملیات نظامی خسارت و مهابتش باندازه يك جنگی است که مطابق رسوم گذشت مشتعل شده باشد سیاستمدارانی که بین این جنک و جنگهای گذشته تفاوتی قائل هستند و یا مالی که در تشخیص این در متحیر مانده اند بنظر ما از تعلیل منطقی دور افتاده اند وقتی که قرار شد از طیاره بمبی در یکی از شهرها بیفتد اعم از اینکه حکم بمبارد مان از ژنو دیابیت حال آمده باشد در دهشت و خسارت آن فرقی حاصل نخواهد شد اگر ملت انگلستان در صحت عقیده صالح طلبی خود تردیدی ندارد و اگر مصمم است که حقوق همسایگان خود تخطی یا تجاوز ننماید بهتر است که سلاح خود را حفظ نموده و آن را بدست آن هائیکه تمیذناسیم و از آنها اطمینان نداشته و نمیتوانم ایشان را تحت تفتیش و کنترل قرار دهیم نیارد

ع ج والا حضرت شاه وليخان
در سويس

اطلاع واصله مشعر است که بتاريخ
۲۳ جنوری ۱۹۲۲ بمنا سبت سال نواز
طرف رئيس جمهور سويس دعوتی ترتيب
وهيت کورد دیپلوماتیکه و رجال مهم
مدعو و جناب والا حضرت آقای شاه
وليخان وزیر مختار اعلیحضرت در پاریس
نیز حسب دعوت شان از پاریس بمملکت
سويس تشریف برده شمولیت ورزیده
بودند .

رئيس جمهور کنونی سويس (مسیوموتا)
که صفت وزیر خارجه را هم دارد با رئيس
جمهور سابق سويس از جناب جلالتماب
آقای وزیر مختار ما با محبت و الفت
پذیرائی نموده و باقی وزرا و رجال مهم
حکومت سويس ، نیز با جناب شان گرم
جوشی زیادی اظهار و بالخاصه روسای
موصوف با جناب وزیر مختار کاملاً وقت
خود را صرف مصاحبه محبتانه نموده و در
خصوص حکومت متبوعه ما معلومات
خواسته از اجرا آن ترقیخواهانه
اعلیحضرت هایونی تقدیر و تمجید و جداً
اظهار تشکر و محبت با شاه متبوع مانموده اند
جناب وزیر مختار هم بجوابات و تشکر
شان پرداخته به بسیار گرمی و محبت
با او شان پیش آمده اند ، اخیراً روسای
جمهور سابق و کنونی سويس و باقی وزرای

از هر طرف

گشتاندن و نگهداشتن اسلحه

در ممالك

در فرانسه

در فرانسه گشتاندن اسلحه شخصی از
طرف حکومت ممنوع است ، مگر ساخت
وفروش آن ازاد میباشد . از همین جهت
است که واقعات قتل و انتحار درین مملکت
خیلی زیاد بوده و تقریباً چندین ستون
جرايد آن ها خبر های قتل و انتحار
خواه از باعث مایوسیت و خواه بنابر
مسائل عشق و یا بغرض دزدی خود ها
اشغال می کنند .

در انگلستان

هر شخص که خیال گشتاندن و داشتن اسلحه
را داشته باشد ، برای بدست آوردن آن
به اداره پولیس مراجعت نموده استیذان
خرید آنرا حاصل میدارد اداره پولیس
آنجا از وزیر مختار ما ؛ تمنا کردند
تا سلام و محبت قلبیه و آرزوهای نیک
شانرا بحضور اعلیحضرت محمدنادرشاه غازی
تقدیم نمایند . بعد از آن محفل مذکور
بساعت یک شب خاتمه یافته و آقای
وزیر مختار ما فردای آن از مملکت
سويس بپاریس عودت فرمودند .

بعد از غور و تحقیقات دقیق هرگاه عذر
مذکور را مقبول دانست ، اجازه برایش
میدهد .

از طرف دیگر وقتی که خریدار
استیذان پولیس را به دوکان اسلحه فروشی
می برد ، اسلحه فروش اسم ، ادرس ،
شغل خریدار را بنمره جواز نامه
پولیس ونمره اسلحه یاد داشت میگردد .

در البان

در البان آلات ناریه بجز اشخاصی که
اجازه نامه مخصوص داشته باشند ، بدیگر
کسی فروخته نه می شود و علاوه مالک
آن مجبور است که اسلحه را در خانه خود
نگهدارد و اگر بخواهد که آنرا باخود
بگرداند ، مکلف است که مجدداً بداره
پولیس مراجعت نموده استیذان حاصل
نماید . و این امریست که به بسیار مشکلی
حاصل می گردد ، حتی غیر ممکن است .

برای خرید کار توس و غیره سامان
کار آمد اسلحه که بآن ضرورت بیافتد
بار هم بایستی بداره پولیس مراجعت
کرده ، جواز خط نمائی حاصل نماید .

در ایتالیا

در ایتالیا ؛ در هر شهر آن چند
دوکان معین اسلحه فروشی مجاز اند که
اسلحه فروشی بنمایند ، و خریدار بای
اسم و ادرس خود را به اسلحه فروشی

خبرهای داخلی

ورودی یکی از طلاب فارغ التحصیل

آقای محمد حسین خان محصل افغانی در پاریس و متخصص پست و تلگراف بعد از طی دوره تعلیم و اخذ دیپلوم درین روزها وارد کابل گردیدند.

و از قراریکه اطلاع یافته ایم آقای موصوف غذا لورود بوزارت جلیله معارف حضور رسانیده دیپلوم و شهادت نامه خود را بحضور ع ج آقای وزیر صاحب معارف تقدیم نموده وزارت

جمعیه مذکور به «ارنگیتو» - یعنی شادی جنگلی که بانسان شباهت دارد و به جمعیه انسان های وحشی قدیم شباهت دارد.

پروفسر های اروپائی از يك مدت در خیال بودند که مابین انسانهای ماقبل التاریخ و بعدان يك نوع انسانی بوده است که کار حلقه بندی این مردم سلسله تناسل را میدهد. گمان دارند که حصول این جمعیه راحل خواهد کرد. علاوه آن در مسایل ارتقا (فلسفه داروینی) نیز معلومات کثیره و مفیده خواهد رسانید. حکیم مذکور میگوید که از وجود این جمعیه نیز این معلوم می شود که پیدایش گاه انسان قدیم وسط آسیا نبوده بلکه جنگلهای انبوه و غیر قابل عبور افریقائی بوده است.

بدهد. مگر به نشان دادن کاغذهای خود از قبل تذکره و غیره مجبور نیست از داشتن اسلحه در خانه خود مکلف نیست به اداره پولیس اطلاع بدهد مگر وقتی که میخواهد آنرا با خود بگرداند.

در هسپانیه

در هسپانیه، خرید و فروش اسلحه بسیار دشوار است، چه شخص خریدار باید بداره پولیس رفته جواز حاصل نماید. علاوه آن در خواست نامه خود بایستی عذر و دلیل مجبوری خود را بداشتن اسلحه و هم چنین سوانح خود صریحاً بنویسد. این رسمیات الی یکنیم ماه دوام می کند، مگر اسلحه فروشان آنجا چندان پابند باین مسائل و رسمیات نه می باشند و خفیتاً می فروشند.

کشف یک جمعیه پنج هزار ساله و نظریه يك عالم اروپائی

در مجونه لند (افریقای جنوبی) مستر وارک پروفسر دارالعلوم دت وایر ابر لند، يك جمعیه عجیب الخلاقیت را بدست آورده است که نجاه فت در زیر زمین در میان چونه و سنگ خاره باهم آمیخته شده و بطوری تغییر نموده بود که صورت حجر را اختیار نموده بود. وجود این جمعیه از حیث ساختمان برای انکشافات علمی و تاریخی يك جز مهم تصور کرده می شود. زیرا

بعد از ملاحظه دیپلوم و شهادت نامه شان آقای محمد حسین خان را به مدیریت مستقل پست و تلگراف معرفی نمودند و فملاً آنجا مشغول وظیفه میباشند.

انیس :- ورود آقای موصوف به معوم هموطنان و معارف خواهان تبریک گفته برای آقای متخصص توفیقات مرید می خواهد.

سنگ تهداب کلوپ عسکری

روز پنجشنبه ساعت ۵ بعد از ظهر در ملوکانه به محضر منصبدا ران عسکری ال درجه کند کشران و ما مورین مای ال درجه معین ها و روسای دوایر سنگ تهداب کلوپ عسکری و زارت جلیله حربیه بدست خویش گذاشتند.

در مکتب امانی وامانیه

اولایای طلاب مکتب عالی امانی بروز شنبه ۱۵ ثور بساعت چار و نیم بعد از ظهر و اولایای طلاب مکتب عالی امانیه در پنجشنبه ۱۶ ثور از طرف وزارت جلیله معارف برای معاینه پروگرام نظری و عملی که بعد از امتحان سالانه هذاسته شروع و تحت اجرا گذاشته می شود دعوت شده بودند.

منظوری جدید شفاخانه

چون حکومت علیه ۶ برای صحت عموم همیشه کوشان بوده و به بهبودی آینده آن سعی و کوشش زیاد می نماید، فلذا در تازگی ها مبالغ دولك روپیه جهت تعمیر

از نامه نگار مخصوص ما

اجرا آت حاکم صاحب کلان شمالی
قبلاً راجع به زمین ع عبد الرزاق
خان حاکم کلان شمالی در تگاب و نجراب
بطور خبر اشاعه یافته بوده . انیک تفصیل
اجرا آت شانرا که ذریعه نامه نگار ما
واصل اداره گردیده است ، بمنجه اشاعه
می گذاریم :

۴۲ نفر محبوسین که ۱۳ نفر آن از
اهالی تگاب و ۲۹ نفر آن از نجراب
بود ؛ و در مرکز کابل توقیف بودند ،
بغرض فیصله و تحقیقات به حکومت کلان
فرستاده شده بود و لهذا بتاريخ ۳ برج
حمل محبوسین مذکور بموضع معینه اعزام
و متعاقباً آقای حاکم صاحب کلان بتاريخ
۴ برج مذکور عازم نجراب گردیدند .
و در انجا از طرف اهالی بیکمال گرم
جوشی استقبال شان بعمل آمده و از حسن
نظریه حکومت متبوع و اعمال مامورین
اظهار خرسندی نمودند . و نیز حاکم
صاحب نطق مفصل راجع به اتحاد و

شفاخانه جدید منظم عصری که دارای
جمع لوازمات صحی بوده باشد از طرف
حکومت منظور گردیده است .

استخدام دا کتر

آقای دکتر ربیع حکمت بیگ که سابقاً در
مدیریت مستقله طبیه کاترات داشت (و در
زمان انقلاب بوطن خود رجعت نموده بودند)
مجدداً استخدام و خواسته شده اند .

اتفاق ایراد نمود .

روز ۶ حمل سرآ و بحضور اهالی علناً
شروع به تحقیقات محبوسین کرده شد
و در نتیجه عموم اهالی به خوبی آنها
تصدیق و ضامن اعمال آینده بشان
گردیدند .
و فردای آن روز را برای عرض و داد
اهالی تخصیص دادند .

بعد از تنظیم امورات نجراب آقای
حاکم صاحب عازم تگاب گردیدند و اهالی
مذکور برای استقبال شان به حد کوره
حاضر و معروضه اخلاص و صداقت ، و وفا
داری خود را به نسبت حکومت عادل
نادر شاهی ابراز نمودند و از طرف جناب
حاکم صاحب جواب موثری ایراد گردیده ؛
(عرض شانرا بمرکز تقدیم نمود) و بعد از
آن وارد تگاب گردیدند .

در تگاب هم حاکم صاحب راجع به
محبوسین انجا تحقیقات بعمل آورده و بعد
از ترخیص آن ها بزیارت آستانه مبارک
رفتند بعد از فراغت دعا و استحصال
ملاقات جناب میا گل صاحب و غیره مشایخ
عظام بحکومتی مراجعه نموده بغورسی و
حقرسی اهالی شرعاً پرداختند - اگر
تمام اجرا آت شان تشریح داده شود ،
بطوالت می انجامد ، ولی از آن جمله ۳
مسئله بطور نمونه نشان داده می شود :
اول ! يك نفر اعا از سالها است که املاک
مذکور را عموزاده هایش ضبط و تحت
نصرف خود آورده تقسیم علی السویه نموده
بودند به غورسی حافظ مذکور احدی نرسیده
به انگور صاحب مبارك تگاب متواری و منزوی

شده بود در اثر بیانیه اسلامیت کارانه حاکم
کلان عموزاده های مذکور املاک حافظ
مزبور را باندازه تقریباً مبلغ سی هزار روپیه
قیمت داشت بعد از ۱۵ سال استرداد و التزام
شرعی دادند که در آینده مدخله نمیکشیم .
۲ ! در اواخر انقلاب موازی هفت راس مرکب
معه هفت بار گندم تقری کوه دامن را در
حدلند و خیل تگاب عصباً گرفته بودند آنها نیز
در اثر نصایح خیرخواهانه حاکم کلان موازی
پنج راس مرکب مذکور که وجود داشت
اعاده و دو راس که تلف شده بود قیمت
آنرا مع قیمت بارهای گندم نادیده نمودند .
۳ چشمه آب و زمین مزروعی که بین
اهالی و قریه دار نزاع کلی بود الا حال
به هیچ حکومت فیصله نشده بود خود
حاکم کلان در موضوع مذکور رفته مسئله
مذکور اصلاح و بخوشی جانین انجام
یافت .

بعد از انتظام و انفصال معاملات تگاب
طازم نجراب شده در ارض راه نظر به
دادند که آبیکه از جانب نجراب ساری
و به طرف يك حصه تگاب جاری میباشد
تصویب نمودند اگر بند انداخته شود و از
آب مذکور کار گرفته شود گویا يك
تگاب دیگر آباد میشود و نیز راه
سولانك که يك موضوع صعب المرور
است و در يك جانب تسهیلات زیاد مد نظر
و موثرالی تگاب بلکه گذشته عبور و

خبر های خارجی

تاس :

رئیس الوزراء ترکیه در سس سس ر استانبول - ۲۴ اپریل - نمایندگان حکومتی و عاملین سیاسی تورکیه بر بابت عصمت پاشا رئیس الوزراء ترکیه از استانبول با کشتی شورویه

مرور کرده میتواند تحت غور گرفتند که يك سرشته اساسی که باعث آرامی عا برین است بفرمایند و هم در حد سولانک و یا عبد الله برج و نخلو فکر نمودند اگر سرشته پیل اساسی بشود رعایای صادق شاهانه از صدمات بردن آب بر کنار و وجه مصارف مذکور در يك سال بدست خواهد آمد .

خلص اجرا آت ع ع حکمران کلان تقدیم و هم يك مسئله که در حین عبور بمشاهده رسیده خیلی رقت آور و اسف ناک است میخواهم که طور اختصار ذکر کنم در حد علاقه داری نخلو که موضع کشت جاله میباشد درین اوقات کوچی ها عبور و مرور میدارند بلکه مجبورند که عبور کنند صبح ساعت ۷ بجای مشاهده داشتیم که سه نفر افغان ها بالای اشتر سوار عزم عبور کردند در حین عبور ، بین دریا اشتر و آدم مذکور نامعلوم و بار مذکور ناپدید گشت دو نفر رفقاء مذکور به حالت سراسیمه کی برآمده خیلی مایوسانه در پایان دریا نظاره کرده در نتیجه رفقا بدست شان نیامده بالاخر راه عزیمت اختیار کردند .

« کز جیا » بطرف سس سس ر حرکت نمود .

توفیق رشدی بیگ وزیر امور خارجه رجب بیگ سکر تر عمومی مجلس خاق با چند نفر اعضای مهم مجلس مبعوثان و عاملین مهم مطبوعات تورکیه و متخصصین نیز بارتیس الوزراء همراه هستند . هیئت نماینده کی مذکور را سفیر کبیر و نماینده تجارتی و آتشه ملیت روسیه در ترکیه مشایعت می نمایند .

نظریه مطبوعات ترکیه

استانبول - ۲۶ اپریل - مطبوعات ترکی رفتن نماینده کی حکومتی و عاملین سیاسی ترکیه را در سس سس ر خوب تلقی می نمایند .

« جمهوریت » اشاره می نماید که روسیه شورویه اول حکومتی است که تورکیه جدید را شناخته و با صمیمیت کامیابیمهای او را در مجادله استقلال تعقیب می نمود . « وقت » نیز یاد دهانی می نماید که جمهوریه شورویه یگانه مملکتی است که دست دوستی خود را با محبت تمام بطرف ترکیه دراز نمود .

مطبوعات روسیه

مطبوعات روسی نیز مسافرت رئیس الوزراء و عاملین سیاسی ترکیه را در سس سس ر به گرم جوشی پذیرائی می نمایند . چنانچه جریده « اینز ویستیا » در سر مقاله خود

چنین می نویسد :

« شناسائی قریب و با همی حکومتان شورویه و ترکیه حرکت جدیدی راجع به استحکام و توسعه دوستی تاریخی شورویه و ترکیه بشمار میرود . »

هیئت ترکیه در سس سس ر

ما سکو ۶ می عصمت پاشا و توفیق رشدی بیگ و دیگر عاملین حکومتی و سیاسی ۲۶ اپریل وارد ادیسه گردیدند و در اینجا در بحر از طرف کر وار زور « پرف این ترن » که حامل راغب بیگ سفیر کبیر تورکیه و نماینده کلان کمیساریات امور خارجه و اعضای حکومت ادا کرانیا و ادیسه بود ، استقبال نموده شد در شهر بعد از تبدلات ملاقات ها و دعوتیکه بشرف مهمانیها داده شده بود ، شهر را گردش کردند .

ما سکو - ۶ می - هیئت نماینده کی ترکیه در ما سکو با بسیار صمیمیت و خوشی استقبال کرده شدند . کوچه های ما سکو با بصر قهای ترکیه و شورویه و عماران با نوشته های تحیت بزبان ترکی مزین بودند .

مهمانان ترکیه ماشین خانه بزرگ « شاریکو بود سنیک » و ماشین خانه او تو مو پیل سازی موسوم به ستالین را تماشا نمودند .

مؤلف : امیرالبیان شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان و پیش رفت اغیار

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الله لا يغير ما بقوم حتي يغيروا ما بانفسهم (سوره رعد)

ذالك بان الله لم يكم مغيراً نعمته انعمتها علي قوم حتي يغيروا ما بانفسهم

(سوره انفال)

شاگرد من ، المرشد شیخ محمد بسیونی
عمران امام مهاراجای جزیره سبیس بونی
(جازه) مکتوبی به من نگاشته
بر برادر مجاهد ما امیرالبیان اقتراحی
نموده است که بقلم روان خود ، عاید
به عامل ضعف مسلمانان و اسباب قوه
فرنگ و جاپان و عزت شان از روی ملک
و برتری و قوه و ثروت در عصر حاضر
در مجله المنار مقاله تحریر دارد .

شیخ مذکور در مکتوب دیگر خود
گفته بود ، مطالبی را که مادر المنار
و تفسیر آن راجع به تشریح اسباب این
دومسئله تحریر نموده بودیم و هم چنان
چیزی را که استاد امام در مقالات خود
موسوم به (اسلام و نصرانیت با علم و مدنیّت)
درین موضوع تطبیق نموده بودند
خوانده و مطالعه نموده است :

معهذا لیک مقصود شیخ اینست که
امیرالبیان (شکیب ارسلان) بقلم مؤثر
خود که نماینده معلومات وسیع ، و افکار

متینه اوست ، درین موضوع چیزی
بنگارد تا مسلمانان مجدداً از وضعیت
موجوده خود متأثر گردند و تحریر
اوسبب تنبیه مسلمانان غافل ، و تعلیم
جهلاء ، و تهج اشخاص افسرده و تشجیع
اشخاص صاحب عمل گردد . واقتراح
مذکور را بر سوال های ذیل بنا نموده است
که در نزد اشخاص غیر عالم دین مورد
شبهه بر دیانت واقع میگردد . ولی شیخ
موصوف از روی دروس ما که در مد رسه
دعوت و ارشاد اجتماع نموده است و نیز از
بیاناتی که مکرراً در المنار و تفسیر آن
نوشته ایم می داند که کتاب خداوند
تعالی بر کسانی که دعوی اسلام و ایمان
را دارند ، حجت است ، و وضع ایشان
بر کتاب الله حجت بوده نمیتواند :

من نیز این اقتراح را غنیمت دانستم
تا برادر و دوست خود امیر شکیب را
به تحریر همچو یک مضمون برای المنار
و دار سازم .

من که بنابر تحریرات زیاد او که برای نامه
های شرق و غرب و دوستان خود می نماید
دائماً باو نصیحت می کنم بار تحریر را ازدوش
خود کم کند ، باوجود آن هم مکتوب
شیخ محمد بسیونی را بعد از رسیدن باو
فرستادم . مگر جواب آن بنابر گرفتاری
زیاد امیر تا زمان عودتش از مسافرت آخرین
او به اسپانیا معطل ماند . در اندلس و مغرب
اقصی شکیب ارسلان نشانه های نهضت قوم
عرب مارا و نیز مساعی فرانسه را که مانند
مساعی سابق اسپانیا جهت نصرانی ساختن
اسلاف شان است راجع به نصرانی ساختن
«بربر» بصورت مقدمه نصرانی ساختن
اهراب افریقه که به مصیبت غلامی آن گرفتارند
مشاهده نموده جواب را نیز در حالی نوشت که
ازین مسائل متأثر گردیده بود . و این تحریر
نشانه از نشانه های بلاغت و دلیلی از دلائل
حکمت اوست . و شاید بهترین چیزیست
که از سرچشمه غیرت و منبع دانش او نبوغ
نموده در حیطه عبارت در آمده است
جزاه الله خیر ماجزی العجا همدین
الصادقین .

محمد رشید رضا

مکتوب شیخ محمد بسیونی عمران
حضرت مولا و استاد من ، صلاح
کبیر ، سید محمد رشید رضا صاحب المنار
نفعنی الله و المسلمین بوجوده العزیز . آمین
اسلام علیکم و رحمته الله و برکاته
اما بعد کسی که مقالات روان و دای
موضوع های مختلف سیاسی کبیر امیرالبیان
امیر شکیب ارسلان را در المارو جراید
عربی خوانده است ، میداند که او یکی

از بزرگترین نویسندگان مدافع اسلام و برای المنار و مالک او در خدمت اسلام و مسلمانان بازوی متینی است و از خداوند رجا میکنم که هر دو ایشان تادیر به خیر و عافیت باقی بمانند .
و هم چنان از مولای خود مالک المنار رجا می نمایم از امیر موصوف که کاتب بزرگست خواهش نماید که لطف فرموده به سوالاتی من جواب بدهد سوالهای من قرار ذیل است :-

۱- آیا علت ضعف و تنزلی که مسلمانان (خصوصاً ما مسلمانان جاوه و ملایا) در امور دین و دنیا بدان گرفتاریم ، و بدرجه ذلیل شده ایم که هیچ قوت و اختیاری بدست مانمانده است چیست ؟ حال آنکه خداوند در کتاب عزیز خود میفرماید (ولله العزة لرسوله و المومنین) . پس حالا آن عزت مومنین کجا است ، و آیا درست است بکفر مسلمانان ، با آنکه ذلیل و پست است و از اسباب عزت هیچ چیز در نزد او نیست ؟ به محض آنکه خداوند تعالی گفته است (ولله العزة لرسوله و المومنین) دعوی عزت کند ؟

۲- اسبابی که اروپائی ها و امریکی ها و جاپانی ها با وجود آن به ترقیات زیادی نائل شدند کدام است ؟ و آیا ممکن است مسلمانان نیز در صورتیکه متابعت شانرا اختیار نمایند با محافظت دین (اسلام) مانند ایشان به آن ترقیات واصل شوند و یا خیر ؟

این اود سوالات من و از فضل امیر تمنی دارم که جواب این سوالات را در المنار تشریح نماید . و درعین زمان برای او و استاد صاحب المنار اجر بزرگی می خواهم .

محمد بسیونی عمران

سمبس بورنیوی غربی - ۲۱ ربیع الاخر ۱۳۴۸

***

این مضمون مکتوب سائل است .
بعد ازین جواب امیر می آید و ما برای جواب مذکور بعضی عناوین وضع نمودیم و عنوان های مذکوره خدمتی را ایفا خواهد نمود که منازل را . برای رهروان ایفا میدارد . و علاوتاً مانند حواشی که در کتاب (اسلام و نصرانیت) شیخ خود استاذ امام (رح) نوشته بودیم ، بر این تحریر نیز بعضی از حواشی را که برای خواننده گان مفید واقع میگردد ، در حیطه تحریر آوردیم .

جواب

امیر شکیب ارسلان

پستی وضعی که مسلمانان بدان گرفتارند عبارت از يك چیز است که بصورت عموم درشرق و غرب برای شان ساری و سایر بوده ، محدود به جاوه ، ملایا ، یا کدام خطه دیگری نیست . مگر انحطاط مذکور در درجات خود متفاوت بوده و بعضاً خیلی عمیق و قسماً دارای عمق کمتر و برخی خیلی خطرناک و يك صنف دیگر آن کمتر دارای خطر می باشد .

مختصراً حالت حاضره مسلمانان و مخصوصاً درین قرن چهاردهم هجرت و یا قرن بیستم مسیحی گذشته از مسلمانان که حمیت ندارند ، حتی اشخاصی را که غیرت دینی زیادی نیز ندارند ، راضی نه می سازد و حالت موجوده شان نه از روی دین و نه از نقطه نظر دنیا و نه از جهت ماده و نه از طرف معنی از هیچ سو مورد رضایت واقع نه میگردد .

و می بینید که درمیان کسی که اغیار با مسلمین يك جا اقامت دارند مسلمان ها از اغیار عقب مانده ، بجز بصورت نادری در هیچ چیز برابر ایشان شده نه می توانند و من درین عصر از هیچ يك گروه اسلامی اطلاعی ندارم که با ملل دیگر در يك جا سکونت داشته و درعین زمان از ان ملل عقب مانده تر نباشد . باستثنای بعضی از مسلمین مثلاً مسلمانان بوسته ، که معنای ماده از نصرانی های کاتولیک وار تو دو کس ها که اطراف شانرا گرفته اند پست تر نیستند ، بلکه از هر دو بلند تراند ، و هم چنان بسیاری از مسلمانان روسیه که از مسیحیونی که اطراف شانرا احاطه نموده اند عالی تر می باشد و نیز مسلم است که مسلمانان چین صرف نظر از عقب مانده کی عمومی ملت چین ، از چینی های بودائی پدش تر رفته اند . اما این راهم بشرطی می توانیم بگوئیم که ، نسبتی که قبل از حرب در بین این دو فرق ملت چین موجود بود بحال خود باقی باشد .

(باقی دارد)

مؤلف : له پلاتیه فرانسوی

(۲۸)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

از فصل ۲۰

(استخلاص هانریوت)

چنانچه پیش ازین تذکار نمودیم له فیور برای گرفتن (دانه زخ) اراده قطعی نموده بود زیرا کمکی که انتظار داشت رسیده و دونفر سربازان مجرب و شجاع مثل (اودینو) و (مورتی) معاون خوبی یافته بود .

به نجا ویز و پلان انجنیرها احتمال داشت بعد از چند روز شهر را بگیرد ولی باید از نجات پسر خوانده بکلی دست می شست بنا بران بمسئولیت خود بمشوره (اودینو) و (مورتی) به تسخیر شهر اقدام نمود .

ساعت ۸ شب را نشان میداد که چهار ستونه عسکر هریک مرکب از چهار هزار نفر سر باز در خندق بی آب که اطراف شهر را احاطه کرده بود در آمد و در زیر دمدمه قلعه که به تیر کش ها امتداد می یافت بادشمن مقابل شدند این دمدمه با انواع مانعه ها از قبیل میخ های بزرگ و دیگر آلات مدافعه و وجه آن وقت مدافعه میشد سربازان فرا نسوی بدادن تلفات زیاد و شجاعت فوق العاده این حصه را از وجود المان ها پاک ساختند حال حصه دشوار ترین باروی قلعه باقی مانده بود که باید فتح میشد بعد از آن بداخل شهر

میر رسیدند . الما نهادرین حصه چند عدد شه تیرهای بزرگی را بواسطه ریسمان ها آویخته بودند تا در اثنای هجوم ریسمان را بریده بک حصه زیاد مهاجمین را در زیر آن خورد کنند . برای انسداد این حادثه داوطلبی خواستند که بالا رفته ریسمان ها را قطع کند تا این شه تیر ها پیشتر از وقت افتاده برای عبور سربازان راهی بسازد .

لا ویوات بطرف ژنرال دسته پیشرفته گفت « هیچ شبه نیست که بسیار اشخاصی دلیر تر از من در اردوی امپراتوری وجود دارند که این شرف را از من مستحق تر باشند ولی من خودم را از این جهت تقدیم میکنم که بواسطه بلندی قامت بدون مدد زینه و ریسمان بالا برآمده میتوانم ، مازور تنبورچیان باین الفاظ اجازة بر آمدن قلعه را گرفت .

در ده دقیقه دیگر بامهارت و سرعت گریه بدون آنکه از طرف پروس هادیده شود ، بر قلعه بالا رفته و با کریچ برهنه ریسمان ها حمله نمود . دریک دقیقه دیگر چوب ها با صدای سهمناک و مددهشی بک بردیگر غلطیده خندق دومین را ملا مل ساخت .

با فتادن چوب ها له فیور با صدای رعدا ساشمشیر خودش را کشیده نمره زد : « شیرانی من به پیش ا دانه زخ از ماست ،

این نمره مارشال را نمره « زنده باد امپراتور » سربازان جواب داده و مانند سبلی جوشان و خردشان که هیچکس قوه مقاومت آن را کرده نتوانندیم اندازان (اودینو) صیحه زنان ولعت گویان بر قلعه آخرین شهر بالا برآمدند . ازین وضعیت پروس ها باندازه سراسیمه و مبهورت منده بودند که یک فیرهم بر مهاجمین نکردند تا آنکه فرانسویان قلعه را متصرف شده و شلیک مددهشی را بر پروسهای فاقه کشیده دهشت زده باز نمودند ، درین وقت ساخلو قدری از خواب بیدار شده بنای مدافعه را گذاشته و شلیک را جواب دادند ولی کار از کار گذشته و مقابله مهاجمین فاتح بکلی ناممکن بود .

مارشال (کالکروت) مقابل را غیر ممکن و بی فایده یافته خواهش تسلیم نمودن شهر را ظاهر نمود و گله باری از دو جانب انقطاع یافت . هنوز شرایط تسلیم در بین فاتح و مفتوح در زیر بحث بود که لا ویوات با تدداد کمی از سر باز بداخل شهر در آمده به نجات (هانریوت) شتافت .

(فصل بیست و یکم)

(مکافات)

اخبار فتح این شهر مهم شمال ، ناپلئون را باندازه ممنون و مسرور ساخت که خواست بشخص شخص خود ملاحظه موضع را نموده فاتحین آنرا انوارش کند و هم بر استحکامات و ذرایع استفاده

آن عام بیاورد . ازین جهت بیشتر از آنکه بر شرایط تسلیم اتفاق حاصل شود و یا آنکه انتظام اردوگاه از قوه بفعل آید ناپلیون مرکز اردوگاه های خودش را در (فنکشتن) گذارده وارد (دانزخ) گردید . امپرا طور بطرز ساده درست مار شال له فور و عسا کر فاتح را که بسلام او مجتمع شده بودند ، تبریک و ستایش نموده برای ملاحظه تسلیم نامه بموضع کار خودش که از پیش تهیه دیده شده بود برگشت . هنوز بحیثیه داخل نشده بود که (راپ) زن مار شال له فور را اعلان نمودنا پلین متحیر شده نعره زد . زن مار شال در اینجا چه بلا می خواهد ما میدانیم که علاقه زیادی با شوهر خودش دارد و این محبت و علاقه او بشوهرش باید موجب حسد تمام خانم های دربار ما باشد ولی این دلیل شده نمیتواند که در میدان حرب آمده بر مار شال دیده بانی کند ! جای زنهای مار شال های من در دربار ملکه و موضع شوهر های شان در میان سر بازان ، امپرا طور این الفاظ را پی هم و بیک سلسله گفته خاموش شد و بعد از لحظه تبسم نموده بسخن خود دوام نمود : - « این زنهای عجیب مخلوقند ! اگر من ژوزفین را باختیار خودش میگذاشتم حال در اینجا با من یکجایمی بود . چنانچه در مکتوب آخرین خود مینویسد خواهش مفرطی برای دیدن سر زمین مقبول بولیند دارد ولی بخيال من مقصدش از مقبولی شه قام

های پولیندی بوده است ! احتمال دارد که فرستادن مادام له فور نیز مفکوره او باشد و برای دیده بانی من آمده باشد ؟ باید دید که مقصد چیست ؟ اگر چنین باشد سان ژین را ترسانیده بفراو مجبور خواهم ساخت ! راپ مادام لا مار شال را بفرست ، »

کاترین با وجود این نام بزرگ مارشالی باز هم در حضور امپرا طور مرعوب می بود . ناپلیون بیک طرز دهشت ناک در مردم مینگریست که مخاطب خیال مینمود که نگاهای او نشتر است و در اعماق روح او فرو میرود ! ازین درشتی طبع خود در حضور خانمها نیز خود داری کرده نمیتوانست تقریباً تمام اقوام جنوبی بیک قسم تنفر مخصوص از خانمها دارند ولی این حس را در زیر پرده ملمع اصطلاح و اعتیاد می پوشاند مگر ناپلیون ازین ملمع کاری عاری بود .

حکایات زیادی راجع به انفجار این کچ خلقی های اودر دربار ها و اعیاد و مجالس خصوصی بتذکار مانده است این نیز اکتی های بعضاً منصفانه می بود چنانچه از جواب مشهور او بمادام (ستایل) بخوبی ظاهر میگردد این ادبیه پیش بان روزی بخيال اینکه ارامپرا طوریکه بازنهها عموماً درشت وضع است مدح و ثنائی برای خودش حاصل کنند پرسید . « اعلیحضرتا کدام قسم زن را از همه زیادتیر دوست میدارید ؟ »

ناپلیون بایک وضع لبساخت « زنی را که برای شوهرش اولاد زیادی بیاورد » این جمله را

گفت و بی کار خودش رفت و مادام (ستایل) را گذاشت تا در خطره نجسس مدح از ناپلیون غور کند .

کاترین بان او ضاع او بیکلی معلومات داشت و دیده بود که چه طور ناپلیون خانم های را که ازو التماس مستقیم می نمودند در مجالس بزرگ جوابهای سخت میداد . اکثر این خانم ها از قبیل مادام (رموسا) و غیره . بعد از سقوط او انتقام خود را بقلم ازو گرفتند . زیرا ناپلیون با وجودیکه بد نام بود از پیشرف ساختن شان انکار نموده بود . زن مار شال ازین گونه خوف ها عاری بود ولی از نا کامی رسالت خودش به نهایت نگران میدبود .

از کمال رسائی طالع خود ناپلیون را درین ملاقات به نهایت مبتهبع یافت اگرچه حیرت خودش را از دیدن کاترین پوشیده داشته نمیتوانست با هم بیک وضع مرغوبی او را پذیرائی نمود کاترین بیکمال احتیاط شروع بمعرض مطلب نموده اول از پریشانی امپرا ترس راجع بصحت امپرا طور وارزوی همسفری و انتظار نبود سلامتی صحبت نمود ، و بعد از آن بالهجه بسیار مؤلم خبر مرگ ناپلیون شارل ، پسر (هور تنز) را گفت بشنیدن اینخبر خجسته ناگهانی ازسینه امپرا طور برآمد .

(باقیدارد)

انجمن ادبی

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوگبانی
Mohammad Amin Khogyani

اشتراک سالانه ۱۲ افغانی
محصول پوست ۲
خارجه ۲۰ شلنگ

۱۰ محرم ۱۳۵۰

May 15 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۸ ثور ۱۳۱۱

تأسیس انجمن ادبی

در هرات

اگر بدیده بصیرت بنسکریم حاجت به بیان و تشریح مزایای عصر نادر شاهی نمیشود، افغانستان در ادوار حیاتیه خود من حیث المجموع همچو زمان درخشنده و تابناکی که از بهترین مفاخرش بشمار آید ندیده اگر ما این دوره را عصر ادبی و علمی افغانستان بگوئیم بجاست زیرا هر قدر ملتی که مستعد برای پیشرفت ترقی و تمدن میشود، قدر اجتماعات و کلوب های او زیاده می رود.

و ما هم بخود بالیده و بایک امید و آرزو به آینده وطن نگریم و از طرفی موسسین موسسه های عرفانی را که به آینده این وطن علاقه داشته و همیشه برای ترقی این خطه مقدس اساس های درست می گذارند تقدیر مینمائیم. و از طرفی هم نوید تأسیس انجمن ادبی هرات را که از گوشه شمال مغرب

افغانستان نمو دار گردیده بقارئین محترم خود بـغرض تشویق معرفی می نمائیم این انجمن را بیک عده ارفا ضلای آن خطه دائر کرده و مجله هم در هر ماه ازین موسسه نشر و توزیع می گردد که بهاء اشتراک آن در خارج نیم پوند و در مرکز هرات ده افغانی و سائر ولایات داخله ۱۲ افغانی است ما برای معلومات قارئین کرام مضمون ذیل را از جمله مضامین مندرجه که در شماره اول تاریخ ۱۵ حمل او نشر گردیده ذیلاً اقتباس نمودیم.

یک مکتوب تاریخی

خواجہ رشید الدین بفرزند خود نگاشته است:- فرزند اعز اکرم عبدالطیف بقاء الله تعالی بداند که خصلتی که بدان ضبط ممالک و حفظ مسالک توان کردن و بوسیله آن زجر فاسدان و استبعاد جا بران و اسامه بخدام متکبران و اسد دام فاجران توان فرمود نشر ریاست و اقامت حدود سیاست است و از آن جهت که خلق جهان متنوع و اخلاق ایشان

مختلف است بعضی الوف عطفند و صنفی سباع طباع و ایشان را باهم الفت دادن و در حلقه فرمان برداری آوردن بغایت دشوار باشد و تاهیت حکام و سطوت متقلدان زمام انام در دل ایشان متمکن نشود کردن باطاعت؛ امر نرم ندارند و سر بمخالفت و تمرد برارند.

سیاست چو با عدل سازی قرین
جهانت همه سر بفرمان نهند
و گر ظلم را پیشه سازی در او

طیعان همه رو بعصیان نهند

و هر حاگمی که باخلاق حسنه و افعال مستحسنة معروف و موصوف نگردد هیچ کس راهوای صحبت و تمنای خدمت او نباشد اگر چنانچه خواهی که عنان او امر و احکام انام و ایام در قبضه تصرف خود آری باید که این نصائح که در قید کتابت و در سلک کنایت خواهم آورد و در زبان و حرز جان سازی اول بدانکه جامع منافع دنیا و عقبی صدق قول و حسن فعل است و این دو

خصلت در دنیا ممد حیات است و در آخرت
شفیع گناهان و رافع درجات است .

راستی کن که راستی کردن
خاتم سلطنت بدست آرد
و ر شوی همچو مار کج رفتار

عاقبت کار تو شکست آرد

دوم بادشمنان قوت مخاصمت و مقاومت
و طاقت جدال و مقابله ایشان نداشته

باشی بروفق مدارا و لطف و مواسا بسربری
سوم : - باید که سیاست بعد از

تفحص و استکشاف کنی تا سبب قطع
شجره عناد و قلع ماده فساد بگردد و از

انزجار و انهدام اشرار دست باز نداری
تا جانب سیاست و طرف ریاست مرعی

داشته باشی .

چهارم : - باید شجاع باشی که مرد
شجاع چنانکه ستوده خاق است محبوب

خالق است چنانکه رسول علیه الصلوة
والسلام فرموده . (الله يحب الشجاعه

ولو علی قتل حیه) شجاعت که وقایه
ذات و زبور صفات درع صولات و لباس

عزت است و بوسیله او در وقت ملاقات
و افات نفس خود را صیانت تون کرد

و اگر بدلی و جیانت بخود راه دهی
لا شک در روز قتال و هنگام جدال

اسیر فترک نواب گرفتار کنند مصائب
کردی .

پنجم : - باید که از زلال جود
و سماحت بلب تشنگان جهان راحت

رسانی چون بزور سخا و زینت عطا
میحلی کردی نزد خالق مکرم و پیش

خلاق محبوب شوی و اگر ابواب انعام
و اکرام بر روی خاص و عام بسته داری

علم دولت منکوس و اختر سعادت
منجوس و آفتاب اقبال در محاق ادبار

محبوس گردد .

ششم : - باید که از شجره دیانت
نمره امانت قطف کنی و از سمت خیانت

و بد سگدالی محترز باشی که هر که طرف
امانت مرعی دارد در دنیا نیک نام

و مر زوق از آتش دوزخ مطلق باشد
بحکم حدیث نبوی (ص) (لا امانه بجر لزق

و الخیانه بجر الفقر)

هفتم : - نباید که از نعیم مزخرف
فانی اینجهنی که جز کدورت و پریشانی

بهره ندارد اجتناب نمائی و از غفاف
بکفاف قانع گردی که (القناعه کنز

لا یفنی) و نوعی کنی که طبع را از میل
به دنیا باز داری که بسیار کس به شئون

حرص در قید خواری و غل خاکساری
گرفتار گشته اند .

هشتم : - باید که بر اصحاب ثروت
و جاء رشك و حسد نبیری که حاسد پیوسته

از سوزش رشك چون نال ضعیف و چون
موی نحیف گردد و در دو جهان ، خائب

و مخذول و خاسر و مجهول باشد و از
مقامات رفیع درجات متبع محروم ماند

که گفته اند (الحود لا یسود) و هر کس
که در حق محسود حیلتی اندیشد خود را

در آن شبکه و مکر پابند خدیعت اندازد
قوله تعالی (ولا یلحق المکرسی الا باهله)
و امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه فرموده

است که (من حضر بشرأ لا خیه فقد وقع
فیه)

نهم باید که در افشای سرو اطمینان
از توقف جایز شمیری و سر نهفته و

راز نا گفته بهتر و اگر کوئی با کسی
باید گفت که در پرده ضمیر او محبوب

تواند ماند و سر گفتن با زنان بهیچ
وجه اجازت نداده اند و عاقلان روشن

ضمیر از مکر و تدویر و قبیح ذات و تدویر
ایشان کر بران بوده اند و هر که سر

کنجینه سینه را با ایشان در میان نهاده
است در ورطه ضیعت و گرداب حیرت

هلاک شده است و بسوزندامت و آتش
عزامت سوخته .

دهم - باید که مجالست با علمای و
مصاحبت با فضلاء کنی که عزت صالت

نسب و شرف حسب علم دارد و از قربت
صحبت ایشان صفای سیرت و حسن سریرت

پیدا آید و از ارباب علم و اصحاب حلم حق
شناسی توان دانست با لفت بایشان بمراتب

علیه و به مناصب سینه توان رسید و از مخالط
بد کوئی جاهل للثیم بداصل اجتناب باید نمود

چون از مواخات و مولات این طبقه جز
لوم طبع و خست ذات خبیث صفات و قات

دیانت و عدم امانت مشاهده نتوان کرد .

یازدهم باید که در همه حال توکل بحضرت
ذوالجلال کنی که هر کس که دستگام توکل

خرید از منت اهل خست و خدمت اصحاب
ثروت رهید و هر که بصدق عقیدت و صفای

نیت و حسن طویرت در همه ابواب اعتماد بر
توکل کرد هر آینه بوصول محبوب و درک

مراد و مطلوب خود فیروز شد و عنایت الهی جمله مرام او را بنحیر و با تمام رسانید (ومن يتوكل على الله فهو حسبه)

دوازدهم باید که از سر حقارت و تذلل و استکانت و تضرع پای در راه حق نهی و تار فیه القدر و بمون عن یمت و نصرت روزی شوی .

سیزدهم از نخوت استبعاد جوئی و از کبر و منی اعتراض کنی تا از ثمره تواضع و خصایص فروتنی منتفع کردی و در جهان به نیکو نامی و در ستیکاری مشهور و معروف کردی .

(که من تواضع لله رفعه الله و من تکبر علی الله خذله الله)

تواضع کن که بانی سر بلندی

که باشد کبر دور از هوشمندی چهاردهم - باید که حدیقه حکومت را به ازهار معدنات و باقوار گلزار نصفت آراسته داری که نتیجه برکت عدل در جهان شایع و در عالم رابع است چنانچه شاعر میگوید . جزای حسن عمل بین که روزگار هنوز خراب می نکند بار گناه کسری را

چوبارگاه شهریاران بقوایم عدل و انصاف آراسته و مستحکم است و درگاه ملکه داران بد عایم رحمت و شفقت محکم و هر که را از حکام و ملوک که دواتی مستقیم و ملکی مقیم پابسته است از طریق جور تقاعد نموده است و اسلوب جهانداري بر طریقہ معدنات

و نهج نصفت نهاده و به عین الیقین دیده که ظلم موجب هلاک ملک است و عدل موجب دیام (الملك يبقی معی الکفر ولا یبقی مع الظلم) هر کرا دادند نور معرفت

از ظلام روز حشر او را چو باک ظلم نامه حمود را عادت مکن کان ز اوج جاهت اندازد بخاک

و هر که از وخامت عاقبت جور نترسد یقین که از معانی این دو بیت غافل است .

چنین گفت بکروز آصف بهجمن که ای شهر یار ملوک عجم ز من گروش کن پند آموز کار

مکن بد که بد بینی از روزگار اصابع المظلوم فی وقت السحر

انقد فی الاضلاع من وجر الابر پانزدهم . باید که وقار را پیرایه طبیعت و حلم را زیور خلیقت خود سازی و آتش غضب و قهاری را به آب سکون برده باری فرو نشانی و جرائم مجرمان را به عفو اغماض استقبال فرمائی تا دلهای خلائق بهوای ولا و محبت و مودت تو مرغوب و مشعوف گردد و اگر چنانچه قاهر و ظالم و جابر باشی به درشت خوئی و فظاظت غلظت قلب و طبع منصوب کردی و اگر در باب تعریک متعديان و تنسیک دشمنان به تعجیل مثال دهی و به اندک گناهی که از مجرمان ظاهر شود پیش از تجسس و تفحص در سیاست و عقوبت افراد جائز شماری همواره پریشان حال و کوفته

بال باشی و رغبت و محبت مردم از خدمت تو قاصر و فاطر گردد و باید بفرمان مطاع شارع (ع) قواعد (اذا قدرت علی عدوک فاجمل لهم و عنه شکراً لقدرة) مکتسب کردی چو حکایت مشهور و قصه مأثور است که مامون بعد از قتل امین به بغداد آمد مهربانکه عجم او بوده بر سرانکه مدت بر سریر خنفت و مستند ایالت نشسته بود و لاف جهانداری و کوس شهر یاری زده چون قوت مقاومت و طاقت مقارنات او نداشت از خوف مراس و سطوت و باس مامون در دروب بغداد مختفی گشت و مامون در تحصیل او جهد بلیغ و سعی عظیم می نمود چون مهدی را روز کار مشقت و ایام مصیبت متبادی و متبادی گشت از غایت توکل که داشت به مجلس مامون حاضر گشت و زبان اعتدال به اعتذار و استغفار بکشد و لعلب غضب مامون را به آب تواضع و تشفع فرو نشانده مامون را از رایق و سخنان لائق انقباض و طرح بانسباط و فرح مبدل گشت فرمود که :

(ما اقد مک علی) گفت (عفوک یا امیر المؤمنین) بدین سخن ذیل عفو و اغماض بر جرائم او برگسترده و او را بمناسبت بی نهایت تدارک و تلافی نمود و ندیمی و همدی خاص خودش اختصاص داد وجود کو غنیمت می شمارد

نیکوئی با کسان نیکو وجودیست نسیمت می وزد فرصت نگهدار که بیشک هر هیولی را اکودبست

از اهدت ریاك فاعنمها
فان لـك عاصفة سكون
ولا تغفل عن الاحسان وافعل
فلا تدرى السكونى هى تكون
ارى الدنيا وذخر فيها اكلس
تدور على اناس من اناس
بس چون در عرصه وجود عیشی از شوائب
ذوال مصفای نیت و عطیه عمری مهشون
از اوائل عین الكمال مهبانه
دلی كو كه ار چرخ باری ندارد
رخى كز حوادث غباری ندارد
نظر در كلكستان آفاق كردم
كلى نیست در وی كه خاری ندارد
(انظر على القصور العالیه و الملوك
القائیه كيف نسبتهم لا يام وادر كه
الحمام قاضحوار مېما فى لثراب و افقرت
منازلهم قد عطلت و مقام)
نوعی كن كه از هوای جمع حطام و
جذب منافع ایام و منخرافات دنیاى فانی
غنی كردی و از طلب لذات و داعیه شهوات
ذیل عصمت و دامن عفت در پیچی و در
حفاظت احسان و اداعت انعام و استیفای
مطامع نفوذ و تحصیل مراضی خاطر چنان
قیام نمائی كه زبان حال زمان بشكران
موجب شكر بار آور قاب و صحاب بطرق
متن کران بار باشد .

رئیس جمهور فرانسه از دست

یكنفر روس بجهول الحال به قتل رسید
شنبه ۱۸ آور :

پاریس - موسیو دومر رئیس جمهور فرانسه
كه يك شخص متعصب روس موسوم به
« كونگولوف » اورا به كوله زده بود بحال
بحران امیزی گرفتار است . این حادثه
زمانی واقع شد كه موسیو دومر ، نمایش
ادبی سر بازان سابق را در موسسه اطفال
افتتاح می نمود .

كونگولوف ۳ فیر نمود و كوله اول
به رخسار ، كوله ثانی بر باز و كوله
ثالث در پشت كوش رئیس جمهور اصابت
نمود . ولی به مغز او صدمه نرسانیده بود .
بسرعت تمام رئیس جمهور را به شفاخانه
برده و دو مرآتبه باو خون ترزیق نمودند
ویك شریانی كه بطرف راست استخوان
الاشه او با كوله بریده شده بود وصل
كردید . یکی از دو ككتور ها بیان نمود
كه « احوال رئیس مذکور خیلی خراب
است و من قطع امید میكنم عملیات جراحی
در او ممكن نیست . »

شخص روسی كه بر او فیر نموده بود
بمد از سكوت طویلی به پولیس گفت .
« دومر را باین علت می خواستم بكشم
كه فرانسه به بالشوبك ها امداد می كند
و اروپا و امریک به سویت ها پول داده
ایشانرا امداد می كنند . »

اعتقاد می رود كه شخص مذکور دیوانه است
خبر ۱۹ ثور حاکی است كه موسیو دومر
رئیس جمهور فرانسه فوت نمود .

نسبت به قتل رئیس مذکور تمام دنیا اظهار
خوف و غضب می كنند از جانب سیاست
مداران بزرگ دنیا و فامیل های شاهى
و روسای حكومت تلگرافات هم دردی
بپاریس رسیده می رود روز نامه جان
انگلیسی در سر مقالات خود به نسبت این
جذبات اظهار تنفر می كنند و به « دومر »
به حیث دوست متین انگلستان و بك خدمت
كار شریف فرانسه اظهار تكريم می نمایند
دومر ساعت ۴ و ۵ دقیقه بعد از ظهر
در حضور اعضای فامیل خود تاردیو رئیس
الوزراء فرانسه و وزیر رای كابینه فوت نمود
در وقت طلوع شفق نعش او را به قصر ابازی
بردند و در آنجا اعضای فامیل او و عسكر
بلباس رسمی در زیننه هما ایستاده
انتظار آور دن او را می بردند .

شام انگلستان به مادام دومر
تلگرافى داده از طرف خود و ملكه نسبت
بمرگ شوهر او كه شخص ممتازی بود
اظهار اندوه زیادی كرده باو ايقان نموده اند
كه تمام برطانيا از این جذبات مشغوم اظهار
تنفر و باو و ملت فرانسه درین ماتم در دنگ
اظهار هم دردی می نمایند . در بار نسبت
جیمز (انگلستان) برای يك هفته به نسبت
مرگ دو مر سو كوار میباشند .

***

خبر دیگر يكشنبه ۱۹ ثور اشعار می دارد
كه « دومر بتا ریخ ۲۳ ثور در مدفن

اکابر (پاستون) دفن خواهد شد .
جلسه شوری ملی بزودی انعقاد یافته
جانشین او را مقرر خواهند نمود . و
چون امروز قرعه دوم انتخابات افکنده
می شود ، جلسه شوری قبل از سه شنبه
امکان نخواهد داشت .

فعلاً چنین معلوم می شود که موسیو
لو برن ، رئیس مجلس اعیان (سنا)
جانشین آن انتخاب خواهد شد و عملاً
بانتخاب او مخالفتی رونما نخواهد کردید
بر « کونکولوف » قاتل او رسماً
دیروز الزام قتل نموده شده .

(رپوتر)

فقید مذکور ۲۲ مارچ ۱۸۵۱ در شهر
اوریک تولد گردیده بود اگرچه موسیو
پول دومر بسن هفتاد چار ساله کی بقتل
رسید مگر از حیث قوای جسمانی و معنوی
هنوز هم جوان گفته می شد .

پدر آن موسیو دومر کارگر بود در کمپنی
اورلن شمند و فر خدمت می کرده هشت ماه بعد
از پول دومر پدرش بنابر مجبوری اوریک
را ترک نموده به « مانت » متمکن گردید و موسیو
پول دومر باینکه در اوریک دیر بسیار نماند
وطن خود را فراموش نکرده محبت خود را از آن
درغ نمی کرد چنانچه در ۹ اپریل ۱۹۰۵
حینکه مجلس اطفال اوریک را ریاست می نمود
از دیدن هموطنان خود متهیج گردیده به
سوالات آنها به محبت جواب میداد .

ورفته رفته از پرتو اخلاق و شرافتی که

داشت برتبه و منزلت عالی رسید چنانچه در
۱۹۰۶ هم ریاست جمهور فرانسه را ندید
گردیده بود .

در چنک عمومی ۱۹۰۴ - سه پسر جوان
آن برای فرانسه جان دادند و باینصورت
فرانسه را مدیون خود گردانید .

موسیو پول دومر اولاً عضو مجلس اعیان
فرانسه (سنا) انتخاب و در ۱۹۲۴ رئیس
آن مجلس انتخاب شد تا بالاخره نظر به اتمام
دوره ریاست موسیو دومرک رئیس جمهور
ساق فرانسه در روز ۳ الی ۱۹۳۱ در کانگرو
و رسای بخضور جمیع نماینده گان ملت
و مجلس اعیان با کثرت مطابق بمقام منبع
ریاست جمهور فرانسه انتخاب و بروز ۱۳
جون ۱۹۳۱ یعنی يك ماه بعد از انتخاب
زمام حکومت را بدست گرفت .

***

نسبت به این واقعه مولد از طرف
اعلی حضرت هایونی و حکومت شاه افغانستان
پیغام تعزیت و همدردی بحکومت پهنیه فرانسه
وباز مانند گان رئیس جمهور مذکور فرستاده
شده است یعنی آقای کیفیل وزارت دربار
شاهی شخصاً از طرف قرین الشرف ذات
شاهانه مامور فرموده شدند که مراتب تسلیت
و تعزیت ذات شاهانه را به مادام دومر و دیگر
بازمانده گان ایشان بسفارت جمهور فرانسه
در کابل اظهار نمایند همچنین نماینده رسمی
افغانستان در دربار جمهور فرانسه مراتب
تسلیمیت شاهانه و حکومت

افغانستان را بمادام دومر و حکومت
فرانسه اظهار داشته است و تلگراماتی نیز بنابر
اظهار همدردی از طرف والا حضرت صدر
اعظم صاحب بمنوان رئیس الوزرای فرانسه
و از طرف وزیر امور خارجه افغانستان بوزارت
خارجه فرانسه کشیده شده است فی الحقیقت
قتل ناگهانی رئیس جمهور موصوف باعث
تأثر و تالم عموم گردیده و این عمل افسوس
ناک را بنظر خیلی تأثر مشاهده می کنند .
انیس ! مراتب همدردی خویش را به
حکومت و ملت پهنیه فرانسه و باز مانده گان
فقید مذکور تقدیم میدارد .

باز جرمنی

تحریر سنیر گوگ لیل موفریو

مرتب دیگر جرمنی دنیا را به تشویش
دوچار ساخته است . همگان (حتی
مانند آنکه در از مننه ماضیه « آکر » ها
احشای مقتولین را ملاحظه مینمودند)
متوجه دو قرعه انتخاب رئیس جمهور
و هم چنان متوجه به انتخاب پروسیا
می باشند . آیا لازم است بجای آنکه به آینده
عطف توجهی کنیم ، بر گذشته جرمنی
از ۱۹۱۹ ماینطرف نظر کاملی بیفکنیم
بهضاً افکندن نظر به عقب بهترین وسیله

(۱) آکر ، يك مامور مذهبی بود
در روم قدیم که وظیفه آنند قیقات از
روی قرائن و امارت بود .

دانستن حاضر است که آینده از آن نشو می نماید.

مانند اتحادی که در ۱۸۱۴-۱۵ منجر به سقوط ناپلیون گردید، اتحادی که در ۱۹۱۹ علت مغلوبیت جرمنی را فراهم آورد منتج به تجدید انتظام اروپا گشت. جهت تجدید تنظیم اروپا با یستی مانند اتحاد ۱۸۱۴-۱۵ این امر تصفه می شد که تجدید انتظام با تعاون جرمنی، و یا بدون تعاون آن، و بدون شمول آن صورت بگیرد. اولاً کانگرس « ویا نا » اصول اول الذکر را پسند نمود. کنفرانس مذکور چنین فیصله نمود که فرانسه با اسقاط ناپلیون و مجدد آروی کار آوردن فامیل « بوربون » ها جرائم انقلابی را که در مقابل حکومت شاهی اروپا مرتکب شده بود بصورت کافی جبره نمود. از ۱۸۱۵ تا به ۱۸۴۸ فرانسه مرکز و پایه انتظام جدید اروپا را که در ۱۸۱۴-۱۵ در « ویا نا » تحکیم شده بود با دارائی تمام حقوق و مسئولیاتی که مخالفین او داشتند تشکیل میداد.

اگر مفاد های خیلی متناقضه سیاسی تاریخ قرن ۱۹ هم را افساد نه مینمود اروپای ۱۹۱۹ ازین مسئله غافل نمیمانند که در نزد پالیسی کانگرس « ویا نا » مقروض بسا فائده هائست که قرن ۱۹ هم به او اعطا نموده است. ولی در ۱۹۱۹ هر یکی از اعضای « تجارت صالح » اگر کسی باو جرئت نموده میگفت که

بایستی از مطالبه افکار ۱۸۱۵ استفاده نماید، آنرا بر شخص خود يك تعرض تلقی می نمود. اکثر نماینده کان با این عقیده صمیمی به پاریس آمده بودند که بالاخره تاریخ ما را مامور می دارد اغلاط جنائی را که مستبدین بزرگ ۱۸۱۵ مرتکب گردیده اند، اصلاح نمایند.

باینصورت کانگرس « ویا نا » در حالی که معاهده « ورسای » يك رژیم انفصال دیپلوماتی، و اخلاقی و اقتصادی را بر جرمنی تحمیل می نمود، طریقه دوم یعنی « تجدید انتظام اروپا بدون شمول جرمنی » را اتخاذ کرد. چون جرمنی خاج سلاح شده بوده میتوانست در امور خارجی خود يك نوع استقلال و خود مختاری را داشته باشد. و این عبارت بود از انفصال دیپلوماتی و هم چنان اخراج او از مجمع ملل او را اخلاقاً منفصل و مبتعد ساخت.

ماده ۲۴۸ معاهده مذکور که به مقرضین او یعنی دول مؤلفه بر تمام مایملکت عمومی و خصوصی جرمنی يك امتیاز و حق در جه اول را اعطا نمود انفصال اقتصادی او را به پایه تسکمل رسانید. و جرمنی را از اخذ هر گونه قرض خارجی ممنوع قرار داد، باینصورت که او را مجبور ساخت پس خساراتی که در جنگ تحمیل نموده است تمام مسئولیات خود را از ممر منابع داخلی خود پیر دازد. این انفصال پنج سال دوام ورزیده اخیراً بلك فاجعه اختتام پذیرفت. این فاجعه

مسبب به انفصال دیپلوماتی و اخلاقی جرمنی نی بلکه معلل به ابتعاد اقتصادی آن بود که به حیث خطرناک ترین انفصالات ۳ گانه منوره عرض وجود نمود. چون قرار ماده ۲۴۸ معاهده « ورسای » اخذ هر گونه قرض برای او ممنوع قرار داده شده بود.

جرمنی تنهایی توانست به پول کاغذی توسل ورزیده با اینصورت به تکثیر پول متوجه گردد این را نیز ادامه نموده توانست و به افلاس دوچار گردید که در نتیجه آن اشغال « روهر » به عمل آمد اروپا نظر به این ورشکست بزرگ درك نمود که طریقه مذکور را بایست تغییر دهد و این فکر سبب وجود پلان (داوس) و معاهده « لوکارنو » و پالیسی سیاسی جدیدی در دو مملکت گردید که دو نفر اشخاص که فعلاً در صحن هستی وجود ندارند یعنی بریان و سترزمان از آن نماینده گمی می نمودند در مدت پنج سال نقشه « یونگ » صورت گرفت و مفکوره « نخبه اراضی » را ئن « جامه عمل پوشید » ایازین تغییر حدوث چه واقعه منظور بود باین می توان جواب گفت که عودت بطریقه های کانگرس ویا نا احیای تیلی راند و مترج سعی تجدید انتظام اروپا امانه بدون شمول جرمنی بلکه با تعاون او انفصال اخلاقی جرمنی با دخول آن در مجمع ملل خاتمه یافت آن قسمت مقررات پلان « داوس » که امتیاز مؤلفین را به نسبت دادن حق اقتراض بزرگ عمومی بر جرمنی انعام نموده و تسهیلاتی که جهت قرض که جرمنی بعد از ۱۹۲۶ از هر جا گرفته می توانست فراهم آمد

عقیده مطبوعات دنیا

نسبت به پیشنهاد فرانسه در کنفرانس
خلع سلاح

در شماره گذشته نخبه عقاید جراید
انگلستان را نسبت به پیشنهاد دولت فرانسه
در کنفرانس خلع سلاح اشارة دادیم
و اینکه هم نظریات جراید مهالک دیگر
را ذیلا درج مینماییم.

از پوپولو دیتالیا منطبعة میلان

روز نامه پوپولو دیتالیا مینویسد که
پروژه دولت فرانسه خلاصه یک پروژه
قدیمی است که مربوط بدوره ایجاد جامعه
ملل بوده و مظهر افکار عصری میباشد
که تصور میکردند جامعه ملل نگاهبانی
است که بوسیله معاهدات ایجاد گردیده
تا غایت قصوای طرفداران صلح بعمل
آمده باشد وزیر جنگ فرانسه فراموش
کرده است که کنفرانس خلع سلاح
برای منظور تقلیل و تجدید تسلیحات وجود
آمده است و حال آنکه هیئت نمایندگان
فرانسه پیشنهاد مینماید که یک قشون
فوق العاده ایجاد شود که بنوبه خود
بایستی از قشونهای معظمی تشکیل گردد
تا بتوان جامعه ملل را مسلح نمود و بدیهی
است نمیتوان تصور کرد پروژه تاردیو
اشاره بوظیفه و یا تعهد لزوم تقلیل تسلیحات
مهالک مختلفه بنماید تا بتوان یک قشونی
در جامعه ملل ایجاد نمود اگر جامعه ملل
واجد قوای باشد که بتواند احترام یک
یا چندین ملت را محفوظ بدارد بایستی نسبت

کاملاً بفهمیم. انسانها همواره بر حسب
تنفر و یانوائقی که با آن دارند از تکرار
حوادث گذشته در آینده میترسند و یا مقتضی
آن میباشند.

بعد از مرور یک قرن دنیا متحسّس شده
توانست که فرانسه نمیخواهد اقدام خیلی
مهم ۱۷۸۹ را مجدداً تکرار کند. امروز
کسی که را جمع به جرمن فکر میکنند در
ماتحت الشعور خود او را می بیند که مرتبه
دیگر مانند ۱۹۱۴ سلاح خود را می بردارد
و یک مجادله ثانی عمومی را روی کار
می آورد.

ولی حربی که بتواند دنیا را بر هم زند
عبارت از یک حادثه نیست که محض برای
آنکه یک پارتنی سیاسی خواهان آن باشد
تکرار شود. حتی اگر باین عقیده اعتبار دهیم
که سوسیالیست های ملی همچنانکه میگویند
فی الحقیقت خواهان حرب باشند (و ما هنوز
ازین متیقن نیستیم) باید بگوئیم محض اینکه
حزب مذکور قوه را بدست خود گرفته
است بالضرور جنگ را روی کار نه خواهد
آورد.

(با قیدارد)

از (لندن نیوز)

جرمنی را از انفصال اقتصادی نجات بخشید
بدون دست زدن بآن مواد معاهده صلح که
جرمنی را خلع می نمود تساطات و نگرانی
امور که بر جرمنی دوام داشت رفع گردید
و با اضافه نمودن از ادی خطه بر لین
استخلاص می توان گفت که در آخر جون
۱۹۳۰ تنها یک شج انفصال دیپلوماتی که
معاهده مذکور جرمنی را در ۱۹۱۹ به آن
مبتلا ساخته بود باقی ماند و بس.

لهمذا بعد از پنج سال مفا
همات و فروگذاشت ها در ۱۹۳۰
انسان میتواند امید کند که راه نجات
گشای گردیده است به تخلیه اراضی «رائن»
بتاریخ ۳۰ جون ۱۹۳۰ اروپای ازاد به
حیث طلوع حقیقی و تعیینی فجر صلح
و مسالمت تحیت گفت. بعد از دو ماه در
سپتمبر فاجعه حدوث نمود که تمام مسائل
را بر هم زد. در انتخاب عمومی برای
«رائش تاگ» (دالعوام جرمن) حزب
سوسیالیست ملی ۷ میلیون رأی حاصل نموده
زباده از صد کرسی گرفتند. اگر درین
۱۹۱۹ و ۱۹۲۵ فاتحین از تعاون با جرمنی
امتناع ورزیدند در ۱۹۳۰ پنج سال بعد
از آنکه اروپا به پالیسی انفصال خود و داع
گفت جرمنی در مقابل اروپا قیام نموده
گفت:

نه! تعافنی را که به ما تقدیم میکنید
مانه میخواهیم.

خوب است این بازی «اندرچو» را که
تمام مدنیت غربی را بسرنگونی تهدید مینماید

در هر حال اجرای این نقشه برای صلح و برای سعادت دنیا خوب نیست .

از کازت پولسگاه منطبعه ورشو

روز نامه کات پولسگاه منطبعه ورشو راجع به پیشنهاد فرانسه مینویسد که دنیا خواهان خلع سلاح و الغای تسلیحات لازم بقای دنیا است و این جمله ایست که مسیو هندرسن در بدو افتتاح کنفرانس خلع سلاح ایراد نموده و قدردان و قیمت نطق خود را واضح و معلوم کرد شکی نیست که هندرسن عین حقیقت را ابراز کرده و ترجمان عقیده اکثر سکینه دنیا بوده است . دنیا خواهان صلح و بقای صلح لازمه بقای دنیا است این کلمات مبین افکار و آراء اکثریت بشر است اگر چه ظواهر خلاف این را نشان میدهد ولی در هر حال دنیا هوا خواست مسالمت میباشد ندای (زنده باد صلح) نه تنها از حاقوم هیئت نمایندگان صلح طلب در کارهای راه آهن لندن و پاریس و برلن موقع ورود رجال سیاسی بیرون آمده بلکه از خنجره جم غفیری بوده است که در این استاسیونها منتظر ورود رجال مزبور بودند ماه هنوز نمیدانیم که سر نوشت پیشنهاد فرانسه به کنفرانس خلع سلاح چه خواهد شد ولی بدون هیچ فکر و ایراد باید پیشنهاد فرانسه را از نقطه نظر مخصوصی تحت توجه قرار داد و اگر از مسائل سوال شود که آیا تصویب نظریه فرانسه موجب تحکیم بنای صلح خواهد شد یا نه ؟ بلافاصله جواب مثبت

بجای صلح مال نفوذ روحی و اخلاقی و صلاحیت قضائی و اداری کافی داشته تا بتواند با قدرت و یا حیثیت خود مسائل مهمه که متعلق بحیات اقتصادی و سیاسی بین المللی است حل و تصفیه نماید و در چنین صورت باید اساسنامه جامعه ملل را به کلی برهم زد و از نو تدوین کرد و تاریخ و محل ایجاد جامعه ملل را هم تغییر داد آیا و قما مسیو تاردیو ممکن است تصور کند که عال ایجاد قشون بین المللی هم ناشی از معاهده ورسای باشد ؟ در پروژه فرانسه بهیچوجه پیش بینی نشده است که برای تشکیل بهکفوه بین المللی قوای مسلحه جمیع دول عضو جامعه ملل بایستی متساوی باشد و چون این قسمت را مسکوت گذاشته و اشاره بتساوی و یا محو قوای مسلحه دول عضو جامعه ملل نکرده است این معنی را می رساند که عدم تناسب فعلی تسلیحات دول اروپائی باید بحال خود باقی باشد حتی بایستی بر عدم تناسب تسلیحات افزوده شود زیرا قوه بین المللی در حقیقت قوای مما لکی است که واجد تسلیحات مهمه نمیشوند . بطور خلاصه پروژه مسیو بریان عبارت از یک منشور مغلطه آمیزی است که پروژه اتحادیه دول اروپائی بریان را نشان می دهد از این پروژه می توان فهمید که دولت فرانسه در صدد است تا همانته جدیدی تحت افسافه لك دولت بین المللی مساح سعادت جود را بر اروپا تحمیل کند و این قبیل تشبیهات مستقیما کنفرانس خلع سلاح را هدف مینماید .

میدانیم تصویب پیشنهاد فرانسه موجب تقویت اصول صلح از آن جهت می شود که مواد و مهماتی را که ممکن است در صورت عدم بقای صلح ممولد جنگ و تخریب بشود بین المللی می نماید و بدین وسیله دول آزاد نمیشوند که اسلحه خود را استعمال نمایند مثلاً فرض کنید چگونه می توان يك میدان طیارات را که هواپیمايان آن داو طلبانه از میان دول مختلفه نامزد شده و کارگران کار خانجات طیاره سازیش منسوب به ملل مختلفه میباشند مورد استفاده قرار داد و نیز از جهت دیگری که تصویب پروژه فرانسه موجب تشدید میانی صلح است تجدید کنترل بین المللی تسلیحات میباشد ولی این مسئله موجب تعجب است که بعضی از طرفداران با حرارت خلع سلاح علناً با کنترل تسلیحات مخالف میباشند مروزه دنیا محتاج بعمل است بدون این کنترل اکثر قراردادهائی که برای تجدید تسلیحات منعقد گردیده است سبب می شود که دول بی وفای بخرچ همسایگان صادق خود بر تسلیحات خویش بیافزایند ولی مهمترین مزیتی پروژه فرانسه دارد اینست که تعهد تازه به جامعه ملل و اگذار می کند و این تعهد همان مسئولیت است تا امروز تسلیحات جامعه ملل فقط جنبه اید آلی و فرضی داشت و چگونگی اجرای آن موکول تدارك قوائی بود که در خارج از حد جامعه ملل قرار داشت ولی پیشنهاد فرانسه قدرتی به جامعه اعطا کرده و ازین راه وظایف

اورا تغییر مدهد و طالار مشاجرات جامعه ملل را مبدل به محل اتخاذ تصمیمات عملی مینماید. ما از طرفداران تجدید سیادت دول نیستیم ولی معتقدیم که باید این کار را بطور صریح و روشن و عقلانی صورت داد و پروژه فرانسه را لحاظ آنکه مفتاح يك سیاست روشن و دور از استتار و پرده پوشی است موفقیت مهمی درین عرصه حاصل مینماید این دلیل دولت لهستان را را ضی نموده است که به پروژه فرانسه در کنفرانس خلع سلاح ملحق شود و علاقه ما به صلح بیشتر از آن است که مخفیانه سیاست خود را بازی کنیم و فعلاً تنها شرایط آنی باقی است که بدانیم و عمل نمائیم.

از پالیسیکا منطبه کینهاک

روز نامه بولینیکا منطبه کینهاک قبل از این که راجع به پیشنهاد فرانسه نظر به ایراد نماید بوسیله تافن با مسبو مونیخ وزیر امور خارجه دانمارک که ریاست هیئت نماینده کی آن دولت را در جامعه ملل دارد مصاحبه بعمل آورده و اظهارات مسبو مونیخ وزیر امور خارجه دانمارک که حاکی از نظریات دول سوئد و نروژ و دانمارک نسبت به پیشنهاد فرانسه است ذیلاً درج میشود:

پیشنهاد دولت فرانسه همان انعکاس احساسات عمومی است که تمام دنیا خود

را در يك وضعیت مدهش فرض نموده و احتراز از آن را غیر ممکن میدانند دول و ملل عالم وظیفه دارند که جهت سیر حوادث را تغییر بدهند در این اوان اخیر مکرراً از محافل سیاسی این عقیده نشئت نموده است که وخامت اوضاع خود در بجه امیدی برای حصول موافقت و نزدیکی ملل دنیای باشد و اگر این موافقت حاصل نشد بی اختیار بشر به مفاک هلاک خواهد افتاد. من معتقدم که این امید بوسیله پیشنهاد مسبو تاردیویك که يك و اتکالی قوی پیدا نموده است شایستگی این پروژه در آنست که از همان بدو مذاکرات میتوان بدون پرده پوشی و با صراحت در آن اظهار عقیده نمود و دیگر مجبور نمیشویم که مدتها در بحث مسائل غیر قابل تحقق معطل بمانیم گرچه این پروژه مورد مخالفت واقع خواهد گردید و اصلاحاتی از برای آن پیشنهاد خواهند کرد ولی در مقابل نتایج مهم آن این مخالفتها چیز قابل نیست زیرا در مقابل مایك پروژه مثبت و عملی و قابل اجرای گذاشته شده است. پاره از فقرات پروژه وسیله مشاجرات شدید خواهد شد اما این مشاجرات موجب تضعیف مراتب تقدیر نمایندگان کنفرانس خلع سلاح از آن قسمت از پروژه که استعمال اسلحه تهاجمی را منع کرده

است نخواهد کردید در این پروژه تشکیل پلیس بین المللی که در اختیار جامعه ملل گذارده شود بخوبی معین گردیده است. من در نظر ندارم که در نیک بینی راه اغراق و مبالغه را بپایم ولی احتمال میرود که یکی از تغییرات عظیم تاریخی یا بمر حله شهود و بروز گذارده و شالوده ها و مبانی تازه بروی کار آید که افکار و تمایلات رجال صلح جو در بالای آن بنا بگیرد ممالک ثلاثه اسکاندینا و پروژه فرانسه را تقدیر نموده و تصور میکنم که در آتی وظیفه سنگینی در مذاکرات و تعاطی افکار بر عهده نماینده گان دول اسکاندینا و واگذار شود.

مطبوعات امریکا

مطبوعات امریکا بطور کلی با این که اجرای پیشنهاد فرانسه را مشکل میدانند معذالک با آن موافق میباشند و حسن تاقی نموده اند محافل سیاسی و رسمی هم بالحن مطبوعات موافق میباشند روز نامه نیو یورک تیمنس مینویسد:

پاریس در صدد تهیه پیمانه است که از خلع سلاح اجتناب نماید پروژه فرانسه نتیجه منطقی سیاست کابینه های فرانسه است که در سیزده سال اخیر بروی کار آمده اند در خلال این سیزده ساله دولت فرانسه همواره میگفت که وجود يك پلیس

پاریس در صدد تهیه پیمانه است که از خلع سلاح اجتناب نماید پروژه فرانسه نتیجه منطقی سیاست کابینه های فرانسه است که در سیزده سال اخیر بروی کار آمده اند در خلال این سیزده ساله دولت فرانسه همواره میگفت که وجود يك پلیس

خبر های داخلی

سواد تلگرام اعلیحضرت غازی
بعنوان رئیس جمهور آلمان

انتخاب دو باره جلالت ماب شما را به
ریاست جمهور آلمان به خود شما و ملت آلمان
از صمیم قلب تبریک گفته سعادت
شخصی شما و ملت نجیب آلمان را صمیمانه
آرزو مندیم .

سواد تلگرام رئیس جمهور آلمان
بعنوان اعلیحضرت غازی

در مقابل تبریکات آن اعلیحضرت که
به مناسبت انتخاب دوباره من ریاست
جمهور بود تشکرات صادقانه خود را
تقدیم نموده ترقی و پیشرفت ملت
افغانستان را مربوط به وجود آن
اعلیحضرت آرزو مندیم .

رئیس جمهور
(فون هند نبر کک)

ورود

آقای عبدالهادی بخان وزیر مختار سابق
اعلیحضرت در برلین که چندی در جرعه
تحت علاج بوده عندالمراجعت ادای حج
را نموده روز سه شنبه مع الخیر وارد
کابل گردیدند .

انیس - به آقای موصوف خیر مقدم
و حج شان را تبریک می گوید .

مقرری و ترفیع

آقای محترم جناب شهزاده احمد علیخان

بین المللی نهایت لزوم را دارد و از آن
گذشته از موقعی که در شرق اقصی
بحران بوجود آمده است دولت
فرانسه این اصل را پیشنهاد مینماید که
اگر دنیا برای نگاهداری صلح حاضر
بمساعدت می باشد تجمع قوا لازم است
و اگر دنیا با اصل تجمع قوا موافق
نیست هر ملتی باید راهها و مسائل دفاع
خود را فراهم نماید طبیعی است که
پیشنهاد فرانسه با اشتیاق کاملی در واشنگتن
پذیرفته نشد زیرا با سیاست دائمی امریکا
معارض است و واشنگتن همیشه از قبول
تعهداتی که ممکن است آزادی عملیات
وی را مقید نماید احتراز میکند .

روز نامه (سون) منطقه بالیمور
معتقد است که دولت فرانسه در دادن
این پیشنهاد از سیاست عادی خود
مداومت نموده و این سیاست مبنی بر
آنست که تشکیلات تبعیت را وسیله خلع
صلاح قرار دهد از نقطه نظر تئوری
پروژه فرانسه ممکن الا اجرا است ولی ما
تصور میکنیم که تدوین آن باین منظور
بوده است که ملل را در يك وضعیت
غیر مستحسنی قرار داده و دست آویزی
برای احتراز از خلع سلاح بدست آورند
اگر پروژه فرانسه ملل دنیا را مجذوب
نماید باوضاع فعلی بقدری عملا غیر قابل
اجراست که ممکن نیست آن را
مبنای مشاجرات قرار داد . (کلشن)

معاون انجمن ادبی کابل به مدیریت انجمن
موصوف و آقایون محترم میرغلام محمد خان
غبار و غلام جیلانی بخان اعظمی بسمت
معاونی شان عن افتخار یافته است .
انیس ! مراتب جدید آقایان فوق را
تبریک گفته از خدائی متعال موافقت را
برایشان خواستار است .

نوازش و همدردی

این بدیهی و ظاهری است که مراحم
ذات شاهانه همیشه در باره عموم رعایای
صادقانه خصوصاً مقتدایان دینی و اهل
عرفان و خدام صادق این مملکت مبذول
است ، و حاجت به تشریح اینجریده ندارد
و اینکه اطلاعی تازه که بهما رسیده قرار
آتی حاکمیت !

(۱) جهت مصارف آبادی موقف
کابل جناب نقیب صاحب يك پول مکنی
از حضور هایونی منظوری یافته .

(۲) برای نجیب الله خان متعلم مکتب
امانیه که يك شخصی ذکی و جاهل در
تعلیم خود است مبلغ یکم هزار روپیه نقد
بطور بخشش و سالانه یکم هزار روپیه
اعانتاً مقرر فرموده اند .

(۳) محمد جان بخان برادر
و ۴ ج عبدالحمید خان و کبیل
نایب الحکومه مزار ، چون در راه حج
بیت الله الحرام فوت گردیده بود ، جهت
مصارف فاتحه داری حاجی مرحوم که در
سفر حج فوت نموده بود يك مبلغ هنگفت
را اعطا فرمودند .

(۴) چون فضایل همراه ملا لعل گل خان

ساکن ارغنده که یکی از علمای
جید و صلاح آراسته بود، درین روزها
داعی اجل را لیبک کویان ازین سرای
قانی، بدار جاو دانی شتافته، لذا یک
بول مکفی جهت تجهیز و تکفین
مرحوم موصوف از حضور اعطا کردید
ایس، از فقدان آقای محمد جان خان
مولا صاحب مرحوم نهایت متاثر و متالم
گشته، برای باز مانده گمان شان از
حضرت احدیت صبر جمیل و اجر جزیل
میخواهد.

مصوبات ریاست تمیزنسبت

(بوصایت یتیمی)

مواد مربوطه وصایت

۱، لازمکه وصی شخصی مسلمان و
امین و با عفت و عدالت و کفایت باشد
۲، فاسق و کافر وصی کرده نشود:
۳، بصورتیکه کافر و فاسق و کودک
نا بالغ وصی شده باشد لازمکه قاضی
او شان را بدیگری که اهلیت داشته باشد
تبدیل نماید.

۴، قاضی را عزل وصی خائن واجب
است:

۵، قاضی وصی منصوبه خود را اگر
مصلحت دید باو جودیکه عدل کافی داشته
باشد عزل کرده میتواند:

۶، قاضی اگر وصی را که مورث
متعین کرده باشد خائن مشاهده نماید
عزل کرده میتواند:

۷، قاضی با وصی مورث که عدل غیر
کافی باشد دیگری را از طرف خود اشتراك

داده میتواند بشرطیکه عجز او شرعاً
اثبات کرده شود:

۸، اگر قاضی قبول و التزام وصایت
را نموده ثانی خود را عاجز ساخته
خواهش داشت که خود را اخراج وصایت
نماید اگر شخصی مقتدر و با امانت ثابت
شده باشد قاضی عجز او را نر دید و الا
عزل کرده میتواند:

۹، بصورتیکه ورثه از غبن و خیانت
وصی بحضور قاضی شکوه نمایند قاضی
بدون ثبوت خیانت به مجرد شکایت ورثه
وصی قائم الوصایت را عزل کرده نمیتواند:
۱۰، قاضی به وصی متهم با لخیانت
قسم داده میتواند:

۱۱، قاضی باید که همه وقت مراقبت
احوال او صیاء را کرده بوظایفیکه برای
وصی تعیین شده باشد تعقیب نموده باشند
۱۲، قاضی باید که در ظرف شش
ماه و یا یک سال اوصیاء را بحضور خود
خواسته در موضوع احوال و حاصلات
زمین و غیره صغار محاسبه نماید بصورتیکه
خائن دیده شود عزل والا بحالت خود
ادامه نماید.

۱۳، ماده مذکوره فوق قاضی را به
کتاب جدا گانه نصب او صیاء ایجاب
می کند که محرر محکمه دخل و خرج
اوصیا را سنجیده مصارف منصوبه را بحجری
واز صرف باقی شان قاضی بصورت تلف
باز خواست کرده او را عزل عوضش
شخص امین مقرر نماید و اگر بقیه آن
موجود و همدست وصی بدون استحصال
منفعت مانده باشد وصی مذکور را توصیه
کرده باشد.

۱۴، بوقت نصب وصی به نزد قاضی
رویت و حضور صغیر شرط است:

۱۵، برای تقرر وصی قاضی و اثبات
وصایت مورث شهادت دو نفر مرد باصلاح
مقبول الشهادت کافی است:

۱۶، وصی بصرف بی جای اموال صغیر
مسئول است.

۱۷، تصرف اموال صغار برای پدر و
وصی او ثم به ثم جایز است بصورت نه
بودن وصی بعد از فوت پدر برای پدر
کلان پدری و وصی او قرار فوق حق
تصرف است و اگر آن همه وجود نداشت
تصرف اموال صغار برای قاضی و آنکه
او را قاضی وصی تعیین نماید جواز دارد
و بس:

۱۸، اگر قاضی وصی صغار را باجوره
حق الزحمه مقرر بدارد جواز دارد:

۱۹، وصایت قاضی تخصیص و تعمیم
را قبول کرده میتواند بر خلاف وصایت
مورث:

۲۰، بصورتیکه وصایت وصی قاضی
تعمیم را دارا بوده وصی او نیز هم
دو متروکه را اداره حفظ و نگهداشت
کرده میتواند:

۲۱، لازمکه وصی در نفقه صغار
تأحد بیکه مفضی به اسراف نشود توسعه
نماید و نفقه کسوت شانرا برابر قلت
و کثرت مال داده باشد و اگر قاضی حسب
ضروریات شان مصارف شان را محدود
کرده باشد از حدود آن تجاوز نکند:

خبرهای خارجی

انتخاب رئیس جمهور فرانسه

ریوتر ۱۱ می :

اطلاع ورسای اشعار میدارد که لوپرن
رئیس سنا از جانب شورای ملی رئیس
جمهور فرانسه انتخاب گردید بطرف او
از جمله ۸۲۶ رای ۶۳۳ رای داده شد
پال فور ۱۱۴ بن لو ۱۲ وکاشن ۸ رای
گرفتند .

قتل يك مجسترت در مدنا پور

مستر را پرت دو گلاس که بجای مـسـتر
جیمس حاکم مدنا پور مقرر شده بود
به ۳۰ اپریل نشان تفنگچه يك جوان
بنگالی شده بعد از اندك وقت پدرود حیات
گفت . (عصر جدید)

گرفتاري يك خانم انقلابي

الور ۲ می مـوـدم باقی خانم مشهور
انقلابی که مطبوعات کانگریسی را تقبیـم
و عملیات آنرا تکمیل می نمود گرفتار
شده به تادیه دوسد روپیه دشنس ماه
حبس محکوم گردید .

بشرط منفعت ظاهری صغیر و مثل قیمت
وغین بسیر .

۲۷ ، برای وصی قرض دادن اموال

صغیر جایز نیست :

۲۸ ، قرض گرفتن از مال صغیر برای

خود وصی نیز جواز ندارد

۲۹ ، اگر وصی دعوای انفاق نماید

یعنی چیزی معین را بمصارف صغیر و

چیزی همدست خود باقی بداند هرگاه

شخص مذکور مشهور بمصالح و دیانت دیده

شود قاضی قبول او را اجمالاً با قسم

اعتبار داده میتواند والا به تخویف و

تهدید و به خواستن تفصیل اشیاء جزو اروی

را مجبور نمودن و از يك روز تا سه روز

بجلب وصی مذکور بحضور خود مجاز

است :

۳۰ ، بجا لایکه پدر صغیر شخص مبذر

و مقلم دیده شود قاضی میتواند که

اموال صغیر را بدیگری محافظه نماید

۳۱ ، شهادت وصی بر علیه مورث مقبول

است نه بر چیزی که برای مورث و صغیر

مورث و صغیر موصی له منفعت داشته باشد :

۳۲ ، اقرار وصی بدین ذمه کی مورث

اعتبار ندارد :

۲۲ ، اگر وصی جامه و نفقه صغیر و یا

قضای دین مورث و یا تجهیز و تکفین

ضروریه او را از مال شخصی خود کرده

بود بشرطیکه قضاء اثبات نماید در مال

صغیر رجوع کرده میتواند والا خیر :

۲۳ ، وصی قاضی و پدر و پدر کلان زمین

صغیر را برخود و بدیگری فروخته

نمیتواند باستثنای ثبوت تجویز و تصویب

ذیل :

الف ؛ بقیعت دوچند .

ب ؛ برای نفقه صغیر .

ج ، بجهت قضاء دین مورث که شرعاً

به ثبوت رسیده باشد

د ، بغرض نفاذ وصیت معینه مورث .

ه ، بصورتیکه حاصلات زمین از

تکالیف و مخارج آن اضافه نباشد .

و ؛ که خوف خراب و نقصان آن باشد

ز ؛ وجود خوف جابر و متغلب که وصی

خوف داشته باشد که زمین را جبراً

خواهد گرفت .

۲۴ ، زمین صغیر قرار فوق فروخته میشود

بشرطیکه در مـتـرو که مال منقوله نباشد

والا تا که اموال منقوله فروخته نشود

زمین فروخته نمیشود .

۲۵ ، برای وصی قاضی مطلقاً خریداری

کردن اموال منقوله صغیر جایز نیست :

۲۶ برای پدر و وصی پدر خریداری

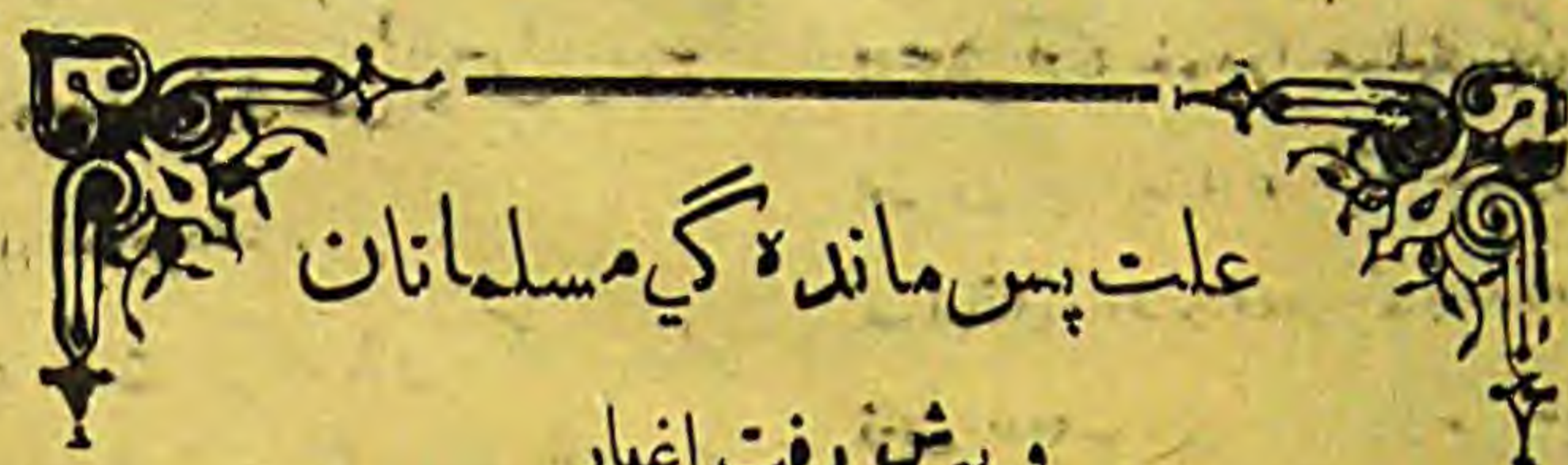
کردن اموال منقوله صغیر جائز است اما

مؤلف : امیراللبیان شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

اسباب ترقی مسلمانان گذشته

و پیش رفت اغیار

بسم الله الرحمن الرحيم

(سوره رعد)

ان الله لا يغير ما بقوم حتي يغير وما بانفسهم

ذالك بان الله لم يك مغير نعمته انعمتها علي قوم حتي يغير وما بانفسهم

(سوره انفال)

(۲)

و بجز درین جاها که ذکر شد در ممالک دیگر می بینیم که مسلمانان ها از همسایه های خود پست ترند ، مگر در عین زمان مدارج پستی شان متفاوت است .

می گویند که در جزیره سنگا پور صرب ها از تمام اقوام دیگری که در آنجا سکونت دارند ، حتی از انگلیس ها نیز ، از روی تعداد نفوس ، و ثروت بلند تر می باشند . من نمی دانم که این سخن بجه انداز صحت دارد ، مع هذا به فرضی که درست باشد هم این تقدم چیزی نیست که در میزانیه عموم مسلمانان بیفزاید و یا در صورت عدم صحت از آن بکاهد .

نمی توان انکار نمود که در عالم اسلامی يك حرکت شدید ، و در امور مادی و معنوی يك تجدد موجود بوده ، يك بیداری قابل تعجب پیدا شده است .

و اروپائی ها این بیداری را احساس نموده تقدیر کرده اند و بعضی ایشان خطر عاقبت آنها نیز درك نموده اند ، چنانچه این خوف شان از کثرت محرراتی که درین موضوع نموده اند ظاهر است ، فاما تا با مرور این پیش رفت مسلمانان بدرجه نرسیده است که بایستی از ملل اروپا ، و امریک و جاپان برابر شده بتوانند .

پس ، چون این مسئله را مقرر داشتیم لازم است از اسبابی که در عالم اسلامی که از مدت هزار سال از همه بلند تر و مقدم تر بودند ، و ملل مشرق و مغرب از آنها ترسیده باو شان اطاعت می نمودند ، مولد این تقهقر گردیده است بحث را نیم ، لهذا قبل از آنکه از علل تنزل شان بحث کنیم از اسباب تعالی شان بحث نموده می گوئیم :

اسباب ترقی مسلمانان بجملاً مربوط و مولود دیانت اسلامیه بوده که در جزیره عربستان بتازه کی ظهور نموده و اعصاب بدان گرویده گشتند ؛ و در اثر هدایت آن از افتراق به وحدت و یگانگی و از جهل به مدنیت و از سنگدلی به رحم و از پرستش بت ها به پرستش خداوند واحد میل نمودند .

و روح ببشینه خود را به روح جدیدی تبدیل کردند ؛ و بالاخره بان درجه عزت و بلندی ، و بزرگی و هرفان و ثروت که رسیدند ، رسیدند . و در نصف قرن نصف کره را فتح کردند . و اگر اختلافی که در اواخر خلافت حضرت عثمانی (رض) و در خلافت حضرت علی (رض) در بین حدوث نموده وجود نه می آمد ، البته فتح عالم را تکمیل می نمودند و کسی در مقابل شان نه می توانست بایستد .

علاوئاً ، این فتوحاتی را که اعصاب در نصف و یا دوثلث قرن با وجود محارباتی که در اثر کشیده گی ذات بینی حضرت علی (رض) و حضرت معاویه (رض) و هم چنان جنگ های که در بین بنی امیه و بنی زبیر واقع شده بود ، اجری نمودند عقلا و مورخین و مفکرین را بدهشت افکند ، و فانیچین بزرگ را به حیرت آورده و ناپلئون بوناپارت را که

بزرگترین فاتحین است و اله و مدهوش ساخته اود چنانچه درین موضوع بیانی هم نموده است .

پس قرآن (مجید) عرب را پرورش بلندی نموده ، از جزیره شان بدر آورد ، و در حالیکه بیک دست شمشیر و بدست دیگر کتاب را گرفته بودند دنیارا فتح نموده ، بدست می آوردند و دران متمکن می گردیدند .

البته از چیزی که درشان عرب قبل از اسلام گفته می شود ، و از روایانی که درباب فتوحات شان موجود است ، و نیز از اخلاق بزرگی که در جاهلیت بایشان نسبت داده می شود ، نمیتوان انکار نمود بالجمله همه آن تماماً درست و آثاران هنوز هم باقیست .

مدنیت عرب قریب ترین مدنیات عالم است ، و نیز از فضلی که دارند عبارت از اینست که فخر شروع نوعین نیز بایشان عاید است . مع هذا دایره این مدنیت محدود و منحصر به جزیره عرب و اطراف آن بوده است . و نیز بر عرب روز گاری آمده است که غرباء در مملکت خود شان بر ایشان حاکمیت داشته ، و اغیار مثلاً ایرانی ها در یمن و عمان و حیره ، و حبشه در یمن ، و روم در اطراف حجاز و نواحی شام ، ایشانرا ذلیل ساخته اند . و حقیقت اینست که بجز در زمان اسلام دیگر هیچ گاه استقلال حقیقی نداشته اند ، و مالی بعیده از ایشان نمی ترسیدند و در مقابل شان احترام نموده از شجاعت شان گفته گوها

نمی نمودند . و بجز در سایه محمد (صلی الله علیه و سلم) بان موقع تاریخی که در صف اول ملل فاتحه داشتند نائل نگردیده بودند .

پس لازم است از اسبابی که بنابر وجود آن ؛ ترقی و فتح کردند ، و اقا شدند و بلند رفتند و باین قدر ها ترقی و علو نائل گردیدند صحبت کنیم ، و در اطراف آن تحقیقات نموده سعی کنیم آنرا بیان نماییم که آیا سبب مذکور در عرب باقیست و با وجود باقی بودن آن اصرار با شا کرد های خود که عبارت از سایر مسلمین است عقب مانده اند ؟ و یا سبب مذکور از بین رفته ، از ایمان بجز نام و از اسلام بجز اسم آن و از قرآن (مجید) بجز قرائت محض بدون عمل به اوامر و نواهی آن و هم چنان از دیگر چیزهایی که در مدت اولین اسلام موجود بود منجمله هیچ چیز باقی نمانده است ؟

مسلمانها سببی را که اسلاف شان بواسطه آن آقا بودند از دست دادند

اگر در اطراف این مسئله تحقیق کنیم درک می نماییم که بدون اختلاف سببی که این همه ترقیات به وجود آن منوط بود از بین رفته است و اگر چیزی هم مانده باشد مقدار قلبیلی است . پس اگر خداوند (جل و علی شانه) مسلمانان را به محض اسم و بدون عمل به عزت بشارت میداد حق می داشتیم پیر سیم که عزت مسلمانان قرار قول خداوندی که (والله العزة و لر سوله و المومنین) حالا کجا است ؟ و اگر خداوند تعالی آیه شریفه

(وکان حقاً علینا نصر المومنین) را به این معنی می گفت که بدون وجود کترین مرتبتی به محض آنکه خود را مسلمان بگویند ایشانرا نصرت می نماید ، البته خسارت موجوده مسلمانان بعد از همه چه يك وعده صریح نصرت قابل تعجب می بود ولیکن عباراتی که در قرآن (شریف) است غیر ازین است خداوند (جل و علی) برخلاف وعده خود کاری نه می کند و قرآن شریف متغیر نیست بل خود مسلمانان تان تغییر نموده اند و خداوند تعالی ایشانرا ازین کار با خبر ساخته گفته است : (ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یتغیر و ما بانفسهم) پس در صور تیکه مسلمانان چیزی را که در نفس شان بود تغییر دادند ، تعجب درین مسئله واقع می شد که خداوند (جل و علی) چیزی را که داشتند تغییر نه می داد . و به جای عزت و رفعتی که داشتند ایشانرا ذلیل و پست نه می ساخت . این کار مخالف عدل الهی است و خداوند عز و جل عدل محض است .

چطور گمان می کنید خداوند به ملتی که از تمام خصائل نیاکان خود بی بهره باشد ؛ بدون عمل نصرت بخشیده ، و خوبی ها ئیرا که به پدر های شان نصیب نموده بود بایشان عطا نماید ؟ این مخالف حکمت الهیه است ، و خداوند عزیز و حکیم است . آیا در عزت بدون استحقاق و فصل بدون زراعت ؛ و در ثیل مقصود بدون سعی و کار و عمل ، و در تالیف بدون خوردترین سببی که موجب تالیف شود چه می گویند ؟ (باقی دارد)

مؤلف : له پلا تیه فرانسوی

(۲۹)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

(از فصل بیست و یکم)

(مکافات)

ناپلیون علاقه زیادی با این طفل داشت بلکه نسبت باو در قلب خودش محبت نیز حس می کرد . این فانیخ بپیرحم که هزارها انسان را قصابی می نمود و برهای اعظم را مسمار می گذاشت همیشه در گوشه قلب خودش احساسات بسیار نر می نسبت به اطفال می پرو رانید . این طفل امپراطور را (عمو به پیش) می نامید و بسیار اوقات که درباریان او را مشغول حل یکی از مسائل مهمه سلطنتی تصور میکردند ، در اطاق این طفل می یافتند در محبت خودش با این بعضاً بدرجه پیش میرفت که او را بر میز طعام خودش نشاند می گذاشت که در قاب ها دست زند و پا های خودش را در دش شوربا در آورد ، در انشائیکه بدفتر کار خودش مصروف سنجیدن پلان های بزرگ می بود ، «شارل» خورد در آمده در کارش خلل وارد می نمود ناپلیون بدیدن او همه کار را مانده بر زمین چهار دست می شد و او را بر دوش خود سوار می نمود .

هیچ شبه نبود که حاضر بود او را

بفر زندگی قبول کند . بخوبی میدانست که بعضی از محررین بد زبان او را با بویت این طفل متهم ساخته بودند و می گفتند که بتزویج دختر اندر خودش «ورتنز» با برادر خودش «لوتی» مقصد خودش را که مراد از اخفای این راز بود حاصل کرده است ! ولی هیچ يك تکلیفی را برای تردید این اتهام بردوش خود نگرفت . برخلاف آن در انتشار این پرو پا کند کوشش نمود زیرا یقین داشت که ملت بگذاشتن تاج بر فرق کسی که او را اولاد امپراطور محبوب خود میدانستند اعتراض نمیکردند .

خببر مرگک این پسر تمام امیدها و آرزوهای او را با پلانیکه برای سلطنت خاندانی خودش سنجنده بود زیر و زبر نموده مانند کسی که ضربه مد هشی بدو رسیده باشد در مقابل کاترین مانند میخی که بزمین فرو رفته باشد بد حرکت ماند . کاترین در مقابل خودش يك مجسمه غم و الم مشاهده نمود و او هم بد حرکت و ساکت ماند .

بالاخره ناپلیون سر خودش را برداشته پرسید : «آیا غیر این خبر بد دیگری هم دارید ؟»

کاترین : «اعلیحضرت تا بر خلاف آن خبر خوشی دارم . درین دنیا غم و خوشی توام می آیند اگر چه میدانم که بعرض این خبر کدورت امپراطوری را بکلی رفع کرده نمیتوانم ولی یقین دارم يك اندازه تسلی بخشیده بتواند . . . خانمیکه بمصاحبت ملکه کار ولین است درین تازه گیها مادر شده است .

ناپلیون بیکه خورده گفت : «ایلیانور را میگوئی ؟ چیست دختر یا پسر» کاترین «بلی اعلیحضرت» اولاد او پسر است و او را (لیون) نام نهاده اند «ناپلیون» آیا چیزی را که میگوئی یقین داری که صحت کامل را دارا است ؟

کاترین : «اعلیحضرت کاملاً مطمئن باشند . خود من این طفل را بچشم خود دیده ام با اعلیحضرت شباهت زیادی بهم میرساند»

امپراطور نکات تیز خودش را که از آثار غضب عاری بود بطرف کاترین منطف نموده گفت «نام (تلاسان ژین) را که بتو داده اند بکلی سزاوار آن میباشی» ناپلیون این جمله را گفته و بعقب برگشته بقدم زدن شروع نموده . یا خود بحرف زدن شد : «من يك پسر دارم . . . این اولاد من است - هیچ شبهه نهانده است این خبر همه افواهاست (یواری)

و بو نا پارت را دروغ ثابت میکنند . . . ها . . . ها دکتورهای هشیار من آیا حالا دروغگو کیست ؟ حال می

بینم که آیا خاندان من سلطنت خواهد کرد یا نه ! بهر صورت مستقبل از من است . . . . . بطرف کاترین برگشته گفت : « مادام لا مارشال ازین خبر خوشی که بمن آورده اید متشکرم هر روزی که عوهر عجاج شما دخول فانتخانه خودش را در (دانزخ) که تسلیم آن هنوز زیر بحث است نمود مکافات این رسالت شما و خدمات او را خواهم داد . حال برو بخدا میبارم ، ولی بیشتر از آنکه بروی بدانکه اسرارنا پللیون را در دست داری باید با آن خیانت نکنی ؟ »

کاترین که هنوز اراده نداشت حضور ناپلیون را بگذارد جواب داد : « علاوه بر اسرار شما راز امپراطور بچه را هم بدست دارم و علیا حضرت شان بمن امر فرموده اند آنرا بشما تو دیع کنم »

ناپلیون : گمان دارم کدام (بل) جدید است که از ادای آن قاصر است پولیکه این زن هر سال در لهو لعب و اجلاف صرف می کند ، می توان قطعات جدیدی تشکیل داد ، کمال (بوردو) را تکمیل نمود . جاده نوی از یاریس (بمایانس) تمدید کرد ! بهر صورت چون توانم بسدور علیا حضرت شان هستی به گو به بینم چه قدر پول است ،

کاترین : « اعلیحضرتا مسئله پول نیست علیا حضرت بشنیدن خبر این ولادت : امپراطور ! و کدام احق این خبر را

به او داده است »

کاترین : « اعلیحضرتا ، شما دشمنان زیادی دارید حتی آنهاییکه بهترین دوستان اعلیحضرت حساب می شوند نیز دشمن موجود است »

امپراطور ! « بی من میدانم که خواهران من بر ضدن من میباشد همچنین البزابت و کارولین اورانفرت می کنند مارشال عزیزم این قاتل عجیب و غریب من ارتنام پادشاهان یورپ زیاد تر مرا تکلیف میدهند »

ناپلیون این الفاظ را که دورت زیادی گفته آه سردی بر آورد و باز پرسید : « آیا بشنیدن این خبر علیا حضرت چه گفت ؟ بسیار تجسس دارم بفهمم که از تولد این طفل چه فکر دارد ؟ »

کاترین ! « علیا حضرت اراده دارد باجازه اعلیحضرت این پسر را بفروزی بکیرد »

ناپلیون ، باقرئت فطی و تیزی فکر مقصد اصلی این درخواست را فوراً درک نمود که امپراطریس در اثر تحریکات قاتل میل خودش و شاید بر تر غیب بو ناپارت ها میخواست از ما یوسی او بمرکت شارل کوچک استفاده کرده باین پیشنهاد موقع خودش را نامین کند چنانچه گفت : « من این چال را بخوبی می بینم ! میخواهند این طفل را وارث من بسازند ! فکر بدی نیست ، ولی پادشاهان او را با به حقوق این ولد الزنا چه خواهند گفت ؟ اگر این ممکن است که از من او لادی بوجود آمده میتواند

پس چرا ناپلیون دوم پس شروع و ما درش یکی از دختران سلاطین موجوده اروپ نباشد ؟ ناپلیون بگفتن این لفظ خیال نمود که بسیار پیشرفته است دفعته خاموش شده يك نگاه پراز اشتباهی بطرف کاترین انداخته گفت ! « مادام لا مارشال رسالت شما خانه یافت باین تجویز علیا حضرت بعد از آنکه اطراف معامله را خوب سنجیدم جواب خواهم گفت . حال بعلیا حضرت شان احسان عشق خلل ناپزیر مرارسانیده از صحت و عاقبت کامله ام اطمینان بده . »

درین دفعه حرکت دست ناپلیون بطرف بیرون باندازه واضح بود که کاترین جرئت معطل شدن را نکرده ، بابک کرنش از خیمه بدر رفت و اسراری که حاوی تمام پالیسی و تبدلات اوضاع حیات آتی ناپلیون بود با خود برد ! کاترین بوضاحت فهمید که امپراطور خیال دارد وارث مشروعی منسوب بیک از سلاطین اورپ پیدا کند . فکر طلاق که از بسیار وقت ها از خاطرش فراموش شده بود بار دیگر دماغ این شارلمان مودرن (جدید) را تازه ساخته بود .

اندیشه

اداره: کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۲ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۱۳۵۰ محرم ۱۷ May 22 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۳ جوزا ۱۳۱۱

معارف و حواجج عصر

شکست نیست در راه تأمین حیات
معمودانه و مبارزه در زندگی معارف
ودانائی جامعه بزرگترین عاملی بشمار
میروند! مقدار عظمت و ترقیات ملل متروقیه
گذشته یا قوام با افتخار حاضره جهان
همین موضوع بزرگ و عالی بوده است!
چه نشر علوم و تربیت افراد و اشنائی
بمعارف ابدی آل صحیح در افراد قایم
کرده زمینه عقول و ارادات را صحیحاً
و مستقیماً بطرف تمدن، عظمت، جلب
افتخارات، ترك خصال مذموم و الحاصل
سمی و عمل آماده و مستعد میدارد.
امروز هیچ عاقلی نمیتواند منکر شود
که وجود معارف یگانه وسیله ایست برای
اصلاح مصائب جوامع بشری و ترقی
ممالک عالم.

از آنجا که وجود معارف بزرگترین
عوامل سعادت و خوش بختی بشمار بوده
و از فیض مالی آن انکار کرده نمیشود

ولی با اینهم امروز در دستگاه حواجج
و ضروریات بشری از نقطه نظر اقتصاد
و مراعات وقت مراتبی را میتوان برای
آن قابل شد که اگر وجود معارف
در تحت این قواعد و ضوابط مخصوصه
در یک مملکتی معرفی نشود شاید معارف
تا اثرات مخصوصه خود را نتواند در آن
خطه کار فرما شده و بقدریکه از فواید آن
متوقع هستند بان اندازه به ارزوی خود
ناایل آیند.

معارف بمدلول حقیقی خویش بایستی
در یک مملکتی اول باول رجال
کارتهه کند تا آنها حواجج عصری
و ضروریات حیاتی یک ملتی را تهیه کرده
عامل و کار فرما شوند یعنی در صورتیکه
یک ملتی مجتماً یا بوسیله حکومت شان
معارفی را در خاک خود تازه معرفی کرده
و تأسیس میدارند البته زحمت این موسسه
را نظر بکدام ابدال و نظریات مخصوص
و معینی متحمل خواهند گردید.

بعقیده ما در صورت وجوب نظریه فوق

البته ملت و حکومت مادر نظر دارند
تا ما از معارف مملکت خویش توده
اشخاصی را بعمل آریم تا آنها استعداد
و ایاقتی در خور ضروریات و کارهای
فعلی ما داشته و ما و مملکت ما را از صحت
عمل بصیرت خود در امور بی نیاز سازند.
در ممالک متروقیه سائره هم وقتاً که
بتاریخ و مبادی، تأسیس و معرفی معارف
شان تدقیق کرده شود اینمدعا تشبیه
می شود یعنی نشر معارف سوای این مقصد
نبوده و بلکه نقطه نظر حکومت وقت بدوا
این مسئله بوده است که از دبستان و مکاتب
آنها اول باول بیکساده علم و فضلا
و از باب صنایع خارج شود تا آنها مصدر
کار و بار و ممکن حواجج مملکت شده
و ضمناً مری پرورش و بوجود آورنده
دیگر رجال لایق و نشر معارف صحیح
واقع شوند.

در انگلستان بدوا مکاتب بحریه
و فن کشتی رانی تأسیس شد. در روسیه
مکاتب نظامی بوجود آمد. در فرانسه

بدو آ مکاتب حقوق و صنایع مستظرفه را اهمیت میدادند و الحال صل هر قوم و ماتی نظر بجوایع عصری خود در ترقی همان شعبات عرفانی توجه داشتند که وجود آن ها بطور فوری رفع درد ها و حوایج مملکتی شانرا درمان کرده میتوانست صرف نظر ازینکه معرض کنیم اوقات سرمایه ، زحمات گذشته ما در سالیان قبل نسبت بوجود معارفیکه ما در خاک خود معرفی کردیم آنچه احتیاجات ماست کماحقه رفع کرده توانست ؟

صرف اینقدر میگوئیم که فهمیدن بناقصه يك امری در هر زمان و موقعی که باشد بار هم اسباب جلوگیری از ضرر و رفع آن ناقصه میباشد .

چه اگر يك پروگرام و پلان غیر مفید در مدت عمر اصلاح نیابد البته يك جامعه بیشتر ضرر و خساره را متحمل خواهند شد نسبت بآنهاییکه نواقص خط حرکت و پلان خود شان را در مدت نزدیک و زود تر ملتفت میشوند .

امروز محتاج بمعارفیم ! زیرا میخواهیم از طریق معارف پی بنواقصات عمومی خود برده وبوسیله اولاد تعلیم یافته آتیه خود ملک و ملت خود را مسعود سازیم .

البته اولاد باتربیت ؟ فرزندان حساس که بر تو تعلیم و تربیه روح و قلب آنها متخمس بعشق و علاقه مندی وطن و جامعه ملی شان شده و در اداره امورات ورشته های اجتماعی يك ، تخصص و مهارت بسزایمداشته باشند آنها میتوانند بهتر

از سایرین ، ملک و ملت خود رامستفید سازند . لهذا باید اندیشید چه طور ما در وقت حاضر نظر باقتصاد وقت و پول ، و مساعی و توجه اولیای عرفانی و حکومت متبوع خود برای افغانستان امروزه یکمده اولاد صحیح تربیت کرده میتوانیم ؟ چگونه معارف کنونی ما مصدر خیر و نتیجه شده خواهد توانست ؟

حاضر آ بعقیده ما اگر در تمام نقاط وطن مکاتب مقدمانی دایر کرده و بنام توسیع معارف با دقت مریدان و پول و سرمایه های متعینه عرفانی خود را صرف کنیم در نتیجه ده سال صرف وقت ممکن است چندین نفر اشخاص باسواد در مملکت بوجود آید که آنها جز خدمات عادی کار دیگری بمملکت نتوانند .

ولی حوایج عصری و ضروریات حیاتی ما امروز زاید ازان است که ما بکارها و خدمات عادی اشخاص خود قناعت کنیم چه علاوه از دوائر مراکز که دارای لائق ترین رجال محیط است عامه اموراتاداریه امروز ما هم دارای مامورین و اشخاصی هست که مراتب علمیت و سواد خوانی شان از فارغ التحصیل های تعلیمات متوسط کمتر نیست پس ما امروز احتیاج بوجود آنگونه رجال باتربیت داخله خاک خود داریم که آنها از حیث تربیه و معلومات مکاتب مقدمانی ما را بقدر مکاتب مقدمانی ممالک خارجه معلمی و اداره کرده بتوانند یعنی اندازه فضل و تربیت و اخلاق معلمین مذکور به قدری بوده باشد که زاید از اجرای تعلیم عملاً و وضعاً

سرمشق اولاد مکاتب ما شده ، طوری آنها را تربیت کرده بتوانند که بالاتر از اندازه سواد خوانی و روح وطن پرستی ، غیرت سعی و عمل حسن اخلاق ، فعالیت و پشت کار و جود آنها تمرکز داشته جامعه و وطن از وجود آنها استفاده بتواند . هم چنان برای مکاتب بالا تر محتاج به معلمین خارجه نشویم دیگرما از نقطه وضعیت خاک پر نعمت اقتصادی خود البته محتاجیم حوایج حیاتی خویش را بوسیله کار گرفتن از منابع ثروت های طبیعی مملکت خود از قبیل زراعت ، فلاحت ، معادن ، حیوانات و غیره تامین کنیم و این امر متوقف است بر هنمایی و عملیات متخصصین و اهل فن که درین راه ما را کمک و همراهی کنند ، پس اگر ما آرزو داشته باشیم این مقصد مهم را بوسیله متخصصین خارجی بعمل آریم ؟ شاید سرمایه های تقدی فعلی ما برای مصارف معاشات آنگونه مستخدمین پر جبروت خارجه کفایت نکند باز هم کس نمیداند درین رشته امور یک نفر اجیبی ما را بکمال صمیمیت همراهی خواهد کرد یاخیر ؟ ولی اگر امروز برای همین مدعا ، مایکده اولاد های خود مان را تربیت میکنیم البته آنها اخلاقاً مجبور خواهند شد که با فقر موجوده ماساخته و صمیمانه درین راه ابراز سعی و عمل کرده ، و مملکت را از خدمات خود مسعود سازند . کذا برای انتظام صحت عامه و امور طبابت ، مهندسی ها ، انجنیر ها که البته روز بروز حوایج ما زیاده شده میرود طبیعتاً

باز جرمی

تحریر سنیور گوگ لیل موفریرو

- ۲ -

خطر فوری که سلطه سو سیالیست های ملی بر جرمی مورث آن می شود حرب عمومی نخواهد بود بلکه عبارت از انشقاق جرمی خواهد بود که هر نوع تعاون را در بین او و مالک بزرگ مغرب در هر جنبه یعنی سیاست پولنیک، اقتصاد و اخلاق، غیر ممکن خواهد ساخت جرمی به وسیله تحکیم این سلطه کاری خواهد کرد که روسیه در ۱۹۱۷ به وسیله موقع دادن بالشویزم جهت بدست آور دن قوه کرده بود. و از جامعه اروپا بایک نوع اجتنابی گذاره خواهد گرفت که اصلی و شدید نخواهد بود بلکه عواقب خطبری خواهد داشت برای آنکه دولت بتواند با امن در پهلوی هم امرار حیات نمایند، تجارت، داخل شدن در معاهدات باهمدگر عقد معاهداتی که محض یک ورق پاره نباشند جلب اعتماد همدگر نه تنها در مسایل قشونی بلکه با صفای کامل لازم است و ضرور است یک نوع اعتمادی در بین شان وجود داشته باشد. ممکن است این اعتماد معقول در روزی که سلطه سوسیالیست ملی جرمی را بدست بگیرد از بین برده و به عوض در بین جرمی و حکومت بزرگ مغرب یک نوع جنون الزام تراشی به همدگر قائم گردیده در مردو طرف تولید خطرناک ترین بدگمانی و الزامات را بنماید و هر کس در هر روز

لهذا، امیدواریم نظر به وسایل و اسباب فعلی که برای تربیت و حصول سعادت اولاد افغانسان کاملاً از طرف حکومت غم خوار و یگانه مری علم و عرفان آماده و مستعد است اولیای معارف ما هم این نکته را در نظر داشته و طوری باصلاح امور معارف توجه بفرمایند که وقت آنها و سرمایه مملکت موافق بصرفه و در تحت یک قوا عبد منتظمی اجرا شود که ما در نتیجه استفاده معقولی کرده و اولاد معارف آتی ما در زمانه های قریبی ما را از کمک و همراهی مستخدمین خارجیه بی نیاز ساخته و ما بتوانیم این حوایج مختلفه خویش را بوسیله عملیات مستقیم اولاد مملکت خود تامین نماییم.

ضمناً از وجود مکاتب، زراعت، و تربیه حیوانات و مکتب طبی که از یاد گار های برجسته معارف کنونی ماست نیز از تشکر و قدردانی خودداری نتوانسته وزارت جلیله معارف خود را باین اقدام قابل قدر شان تمجید و تبریک می گوئیم. و امیدوارم امثال این مکاتب که فواید آتی آن معین و معلوم و قابل هر گونه امیدوار بست پس ازین دارای دیگر مکاتب مفیده در مرکز ولایات خود شده ابواب سعادت را بروی ملت خود از هر جهتی گشوده باشیم.

که ما محتاج باشخاص بصیر و متخصص می شویم. و اگر بخواهیم این احتیاجات مهمه را بوسیله متخصصین خارجی وقتاً فوقتاً اجرا کنیم شاید دوچار همان معاذیر واقع گردد.

ولی بایاید فکر کنیم برای حوایج عصری و ضروریات مملکتی بیش تر از اینکه پولی در راه نشر معارف صرف میکنم و خساره وقت را متحمل میشویم، بایستی از معارف خود منتظر همان نتایج و همان استفاده باشیم که ماحصل آن وقتاً فوقتاً حوایج مهمه ما را رفع کرده بی تواند.

کسانیکه از واقعات اصلاحات مقد ماتی جاپان اطلاع دارند ما را درین عقیده تأیید خواهند فرمود که قدم نخستین میکا دوی بزرگ در راه نشر معارف این بود که بدو مقدار رجال کاریکه آنها میتوانستند چرخ های ادارات و معارف، فنون و صنایع آن مملکت را بکار اندازند، آنده را معلوم کرده یک مقدار طلبه را در شعبات مسلکی بدارالفنون ها و مکاتب مالک خارجه اعزام نمود و یک عده را در تحت سرپرستی و تربیت متخصصین و فضایی خارجی در داخله تعیین کرده پس از مرور بیست سال بکلی احتیاج ملت جاپان از علما و متخصصین خارجی خلاص شده امروز که تقریباً از ترقیات آن ملت پنجاه سال منقضي شده جاپان تمام حوایج خویش را بدست اولاد خود تامین میدارد.

منتظر يك فاجعه غير مترقب يك انقلاب يا حرب است كه زود يا دير واقع شد نيست با وجود اجتناب و كناره گيري روسيه اروپا توانسته است اصرار حيات نمايد كار كند و جداً در پي بدست آوردن اساس جديد انتظام زحمت بكشد ولي اجتناب جرمي اروپا رايه بي نظمي مدهشي گرفتار نموده تمام اشكلات موجوده را ده چند و يا صد چند آن خواهد ساخت كاه كاه انسان نظر باین امكانات مشغول مايل مي شود كه يك قضاي مغلق اعتقاد نمايد .

من در ۱۹۲۲ از شمال جرمي تابجنوب و از مشرق آن تا مغرب سياحت نمودم در آن وقت چنان بنظر مي آمد كه تمام جرمي ميل داردي ، اروپا و رايه تعاون در يك كار مشترك دعوت نمايد و يقين داشت در صورتيكه او را با اساس مساوات در قايمل بزرگ مغربي جا دهند راه نجاتي براي خود خواهد يافت . تقريباً جرمي تمام چيز ها تيرا كه مي خواست تحصيل نمود .

پس در اين لحظه چرا همه يك قسمت مهم جرمي انقلاب نموده به نوبت خود انكار مي كنند و به عوض آنكه قبلاً فيصله نموده بودند باروپايي «هان» بگويند و ني ، مي گويند ؟ واضح است كه اگر اين محاوره به همين لهجه دوام نمايد به بدی ختام خواهد يافت .

درين صورت قابل خيلي تعجب نيست كه اكثر مردم بي صبر شده فيصله نمايند هيچ چاره و جود ندارد و تنها بايد آماده تدقي فاجعه باشيم . ولي فاجعه

هنوز حادث نشده است . و تا زمانيكه اميد و جود دارد ، تمام افراد و حكومات غرب مؤظفند بهترين مساعي خود را جهت جلو گيري از آن صرف نمايند .

نبايد همت خود را با زبيم و جهت آنكه بنا زبيم لازم است همواره يك حقيقت ساده را در فكر خود داشته باشيم كه شايد سر نجات در آن مركز است . ما در يك عصري اصرار حيات مي نمايم كه احساسات و جذبات حریت دارد ، و عقل تقريباً تمام حقوق حاكيت خود را باخته است . بد بين ترين اشخاص در بين ما تردد ندارند بگويند كه دنيا به جنون گرفتار شده است . بهر صورت مي توانيم بگوئيم كه اگر گاهي عصري و جود داشته است كه در آن عدم معقوليت كامل يك عقیده سبب زوال مرقبت آن نگردیده است ، عصر مذکور همين عصر خود ما است . وعده زيادي از مثال هاي اين را از ۱۹۱۴ به بعد ديده ايم . ولي در عين زمانيكه عدم متيقن ما را جمع به اين نقطه خطر ناك است ، اين نيز درست است كه مردم مي خواهند از اين وضع منصرف گردند ، و قوه بزرگي كه حتي در بين اين جنون خيلي خطر ناك ايشان را باین فكر وادار مي نمايد ، عبارت از مفكوره سرور و سعادت است و اين حس عبارت از يك حس فطري محافظه كاري است كه متاسفانه اكثر اوقات به نسبت ورايل به مغالطه دوچار ميشود ولي در عين زمان قوه ايست غير قابل مغاوبيت و تباهي .

هيچ يك مردمی در دنيا و جود نداشته كه با تبحار مايل بوده باشند . ولي مردمی و جود داشته اند كه محض بنا بر رهنمائي غلط جذبات انتحار نموده اند و به سببي خود كشي نموده اند كه معتقد شده اند نجات شان در پايان همان راهي است كه در آن في الحقيقت ايشان را تباهي و مرگ استقبال نموده است . جرمي فعلاً در يك حالت مجديست كه او را كور ساختنه است ، ولي عزم ندارد خود را در زير خرابه هاي فاجعه عمومي دفن نمايد و قاترين غوغا كننده سوسياليزم ولي را به علتی پيروي مي نمايد كه گمان دارد ايشان او را بطرف مسرت ، سعادت و حيات بهتري رهنمائي مي كنند .

لهذا اگر حرب ويا انقلاب جرمي را نجات داده بتواند از هر گونه تردد و جلو گيري و از هر اميد ديگر صرف نظر خواهند نمود . هيچ كاري نخواهند كرد بجز اينكه براي جنگ اسلحه بسازند ويا صادرات انقلاب را تحمل نمايند . ولي جرمي رانه جنگ و نه انقلاب بجهت ميدهد . و در نتيجه بر خرابي هاي او بصورت انتقام بلندي ، خرابي تمام اروپا اضافه خواهد كشت . اينست وضعيتي كه دنيا بدان گرفتار است . و چاره آن خيلي ساده و آسان است .

يعني درك بايد نمود كه آيا حكومات بزرگ غربی با توافق يك حزب معقول و هو شيار جرمي مي توانند بفهمند كه بهر صورت جرمي و اروپا و دنيا را در يك وقت نجات بدهند و باقي مي خواهند بگذارند

يك خرابی عمومی روی کار آید ؟
آیا جرمنی چرا درین این اشکالات
بزرگ دست و پا میزند ؟ چه مرضی
است که او را به بی خوابی گرفتار
ساخته است و اروپا را به خواب
نه می گزارد ؟
بروپا گذر کران هوشیار از عدم از
مساهی دول مؤتلفه استفاده نموده يك
قسمت ملت جرمنی را باین معتقد ساختند
که منبع تمام اشکالات شان معاهده صلح
مخصوصاً مسئله ترسیمات است . اگر
این تشخیص مرض صحیح باشد ؛ فیصله
این کار برای اروپا سهل خواهد بود
تنها به اصلاح بعضی از مواد معاهده
احتیاج دارند . ولی فی الحقیقت جرمنی
به مرضی گرفتار است که قبل از حرب
وجود داشت و معاهدات فی بلد که
حرب .

ملت منابع ، و سرمایه برای ایفای
حوائج نفوس و احتیاجات او ، بر شدت آن
افزوده است . قبل از حرب بزرگ
جرمنی عبارت از يك مملکت
صاحب نفوس زیادی بود که منابع
و سرمایه که داشت برای ایشان کفایت
نمیگردد و تمام سرمایه خود را در حرب پراز
حوادث که خیلی بزرگ و در عین زمان بدون

مقصود معین بود صرف نمود متواتر
خطه ها و منابع خود را صرف نموده رفت
و حالانکه در عین زمان نفوس او روبه تکرر
بود در بین ۱۹۱۹ و ۱۹۲۴ جرمنی بوسیله
خوردن چیزی که از سرمایه قبل از حرب
او مانده بود و از تکرر پول می خورد
و بعد از ۱۹۲۶ بوسیله استقرار ملابرها
پول از اروپا حیات خود را ادامه می نموده
امروز جرمنی نفوس خیلی زیاد خود را
می نگرد در حالیکه سرمایه هیچ ندارد زیرا هر
چیز را بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم به رهن
گذاشته است و حال يك مملکتی را دارد که
هیچ چیزی ندارد بجز اینکه استعداد عجیب
عمل را مالک و قروض خوبی که ممکن شود
برای گرفتن آن حاضر است درین جاه در ژنو
من از يك نفر جرمنی دارای وضیعت سیاسی
و فکری خیلی باندی شنیدم يك متصدی
باز يك می گفت :

« در جرمنی يك صد هزار فامیل وجود
ندارد که مالک اعصار و املاک باشند و تمام
فامیل ها که در آن من نیز شامل عبارت از
پرولتار ها میباشیم که هر روز از خود
را از کار دستی و یا دمی حاصل می نمایم در
(باور دارد)

(ترجمه از لندن نیوز)

پیشگوئی جارج برنارد شو
ممالک غرب عموماً و انگلستان
بالاخص مجبورند که به آئین اسلام
بگروند

بزرگترین سوسیالیستهای عالم یعنی
جارج برنارد شو که اگر بخواهیم برای
او مذهبی قائل شویم باید او را یکنفر
منکر و جود خدا بدانیم بمناسبت روش
مخصوصی که دارد یعنی تمام موضوع هائی
که طرف توجهش واقع میشود حتماً موفق
به ثبوت عقیده خود میشود در مورد
آئین اسلام میگوید که از صد سال قبل
بلکه پیشتر این قضیه حس شده که ممالک
غرب عموماً و انگلستان خصوصاً مجبورند
تعلیم اسلامی را به حسن قبول تلقی نمایند
نکته جالب توجه این است که جارج
برنارد شو در عین اینکه یکنفر منکر
و جود واجب الوجود بوده و هیچ يك از
احکام مذهبی امروز دنیا وجود ندارد
که دچار تیش قلم انتقاد نشده باشد و
نیز با وجودی که دنیای غرب مشار الیه
را در عصر حاضر عقل کل میداند با تمام
قضایای مذکور و قتیکه این بیان او را
شخص در نظر میاورد مجبور میشود به
عظمت و اهمیت عقیده او اذعان کند
مخالفین تعلیم اسلامی هیچ چاره ندارند
مگر اینکه صحت قول او را اعتراف نمایند
این شخص که خود مسخره کننده مذاهب

بوده و خودش بکلی گمراه و از صراط
المستقیم و نور حقیقت که بقول مذهبون
لایمه بگمراه انسان است برکنار میباشد
ملاحظه نمایند که راه را بدیگران نشان
داده است .

عجالتاً لازم نیست پیشگوئی نمایم که
عقیده جارج برنارد شو این خواهد بود
که در آینده نزدیکی هر آدم با هوش
و متوری بخواند مذهبی انتخاب کند
که راهنمای روحی و اخلاقی و اجتماعی
او بوده و در کشمکشهای مخفاف و فعالیت
های متنوع دنیوی او را موفق نماید همانا
اسلام است و پس . همان یگانه مذهبی
که گرونده خود را همیشه خوشحال و
راضی و فعال و در حال صلاح نسبت
بتمام دنیا و خوش بین و امیدوار آینده
نگاه میدارد .

اصول مذهب

بعقیده جارج برنارد شو بزرگترین
و مهمترین تعلیم در يك مذهب اصل کمک
به بشر است که او را بزندگی بهتری سوق
دهد هر مذهبی که در این اصل و
افکار نباشد باید متروک شود . سپس
مشارالیه دلایل را که اسلام و فقط اسلام
می تواند و سائل نیل بشر این دوره را
بمقصود اصلی فهم مراد فراهم نماید شرح
میدهد و می گوید اگر انسان همان انسانی
است که حقاً بایستی مظهر خدا باشد
باید از لحاظ منور تعالیم اسلام میرا
پیشرو خود قرار دهد .

فلسفه و علم

اولین نظریه که جارج برنارد شو
برای قابل قبول بودن اسلام برای عموم
ذکر کرده این است که اسلام ترقیبات
حاصله از فلسفه و علم را بخسود گرفته
یعنی اخذ تعالیم اسلامی موجب بسط
فلسفه و علم است همانطور که اصل تعصب
جزو مذهب هندوهاست . وقتی
هندو بزم با برخی مذاهب توأم شود فقط
قسمت تعصب آنها را بخسود جلب مینماید
برخلاف اسلام در مورد نزدیکی باصل
مذاهب دیگر قسمتهای اخلاق و فلسفه هم
آنها را بخسود جذب میکنند .

یونان و هندوستان

اسلام در اوایل ظهور خود از طریق
یونان بممالک غرب رسید جنبه فضل
و فلسفه یونان را اخذ کرد بهمین طریق
وقتی که به هندو بزم مصداق شد قسمت
اخلاقی آنرا ضبط کرد . علی التحقیق
هیچگونه فکر و اصولی اعم از مذهبی
یا غیر آن در دنیا موجود نشد مگر
این که اسلام چیزی از آن اخذ نمود
و در عین حال خود به پاکی و خالصی و رنگ
همیشگی خود باقیماند . اسلام همیشه قدر
کفایت قوی بوده و اساس و شالوده خود را
حفظ نموده تا امروز هم همینطور هست
و خواهد بود .

نویسنده : زمانی که قرآن کریم در شرف نزول
بود حضرت رسول (ص) صحابه را از مطالعه
کتاب ادیان دیگر منع فرموده بودند بعد

از اکمال دین و اتمام قرآن اجازه فرمودند
که چون مادر امور دینی خود محتاج به غیر
نمی باشیم لذا مجاز می باشند که مطالعات نمایند
پس اخذ کردن فلسفه یونان از متهات اسلام
نیست و نه انضباط اخلاقیات هندو از تکمله های
آن است لکن اسلام مسلمانها را به تمام ترقیبات
و ادب ساختن لیکن از جمله حاجیات دینی بشمار
نمی رود بل صرف از قبیل کمالات
معاشرتی شمرده می شود .

اسلام و ترقی بشر

جارج برنارد شو اضافه میکنند که هر
قدر دنیا در ترقی پیشرفت نماید بهر اندازه
که بشر بذروه حکمت و فلسفه ارتقا جوید
باز مذهب اسلام جلوتر است و همان قدر
ترقی و علم و فلسفه در تلو آن منظور و مندرج
است علما و دانشمندان و فیلسوفان بزرگ
که در فنون خود بقدر علو مقام رسیده اند
تازه بقدر و مرتبه يك مسلم خوب و برتر
کاری رسیده اند بدون اینکه مجبور باشند
ذره از هر درجه مقام دانشمندی و فلسفه
که دارند دوری گزینند .

حقوق افراد در اسلام

علت دیگری که مذهب اسلام را مورد
قبول عام قرار داده طرفداری جدی آن
از حقوق فردی است .

موضوع حمایت حقوق افراد در اسلام
آن قدر قوی است که نظیری برای آن
متصور نمیشد . نه روم و یونان قدیم و نه
ممالک راقیه امروزه اروپا و آمریکا
می توانند در این طریق با اسلام لاف

از هر طرف :

تمباکوی بدون نیکوتین

تر بیه مینمایند

همه ما ها میدانیم که در تمباکوی نیکوتین موجود است و ماده که در کشیدن تمباکوی ذوق میدهد همین نیکوتین است لاکن تازه میدانیم که نیکوتین يك ماده زهر دار است . بنا برین وجود انسان را خراب و مریض می سازد و تمباکوی بدون نیکوتین ذوق هم ندارد .

آلان در انگلستان موفق شده اند به اینكه در صورتیکه نیکوتین را از تمباکوی خارج نمایند ، تمباکوی مذکور لذت خود را چنانچه در زمان بودن نیکوتین بود حفظ میکنند .

تجربیات به موفقیت نتیجه داده اند امسال بیک مقیاس وسیعی تمباکوی بدون نیکوتین تر بیه مینمایند .

و خواهی نخواهی به آن بگردند مسلمین باید مباحثات نمایند که چگونه متور ترن سوسیالیستای مغرب زمین مجاهدت دارند که اسلام را آئین خود قرار داده و بدان وسیله در دنیا رستگار و مسرور باشند و از خدای خواهم که بان ها توفیق عنایت کند تا اسلام را به فقط برای منظور دنیوی پیشرو خود قرار دهد بلکه بدان وسیله در آخرت هم مامون بوده و نجات حاصل نمایند . (اطلاعات)

که شما کی هستید مخاطب جواب می دهد که من انگلیسی بافرانسوی و غیره هستم ولیکن دردنبای اسلام افریقائی ترك و ایرانی میگویند من يك نفر مسلمانم بدین لحاظ معلوم است که قبل از هر چیز مذهب را پیشرو قرار داده و از آن نظر همه را مساوی میداند .

موضوع دارائی در اسلام

طرز تقسیم اموال و دارائی در اسلام طوری مقرر گردیده که بهر کسی اجازة مکتب داشتن و مستقل بودن را داده است موضوع سوسیالیزم که در مغرب زمین فقط حرف بوده و هنوز با عمل منطبق نشده در اسلام از ۱۳۰۰ سال قبل مثل يك قانون عمومی اجرا گردیده است اسلام املاك را مال دولت فرض کرده که با اجازه بندی های متفاوت باتباع مملکت و اگذار می شود باخذ این قاعده اسلام نه فقط قسمت اعظم مردم را کار بخشیده خوش و راحت کرده بلکه موجب رفاه و مسرت عموم شده است .

سرمایه داری

سرمایه داری همان اصل منحوس و مکروه در آئین اسلام غیر ممکن است ربح و تنزیل حرام شده برای اینكه هر کس کار بکند و زحمت بکشد معاش خود را بدست آورد

اسلام یا آئین شبیه به آن

بوسیله اظهارات مطالب فوق جارج برنا ردشو اذعان نمود که دنیا عموماً و انگلستان خصوصاً بایستی اسلام یا آئین شبیه بان را برای نجات خود انتخاب کرده

همسری بزنند و حتی خود شان از لحاظ مزبور با وایل ظهور اسلام در ۱۳۰۰ سال قبل برسانند حقیقتاً برادری و مساوات صحیح و کاملی که در تعلیم اسلامی وجود دارد موجب کمال تعجب میباشد برخی مذاهب دیگر هست که نیز مساوات و اخوت جزو اصول آن نام برده شده ولیکن بتجربه رسیده که تمام حرف بوده است . وقتی این اصول را می خواهند بمعرض عمل بگذارند جـ زو، جـ ز و از میان رفته و اصل فکر جز و هوا شده است در عین اینکه پایه مساوات در اسلام روی مبنائی محکم و استوار راستی گذارده شده و الی الابد بفعالت مشفقانه ادامه میدهد

افتراق رنگ

در دنیائی که مازندگی می کنیم بعضی محیط خارج از اسلام قضیه رنگ و نژاد کاملاً با احساسات نوع خواهانه و انسانیت حکمروائی مینماید ؟ در هر موردی که بین نژاد سیاه یا زرد ، یا احمر با نژاد سفید تصادف حاصل شود نژاد سفید آن ها فرما نفرمائی کرده و نتیجه دستر نسج آنان را بخود اختصاص میدهد . بالاخره در این جا تفوق نژادی کاملاً تعالیم مذهبی را از بین برده است .

مخصوصاً در مغرب زمین نژاد و ملیت مذهب را پشت سر گذارده ولی در اسلام هر کسی که معتقد بتعالیم آن است بدون اهمیت رنگ و نژاد بایکدیگر مساوی اند . اگر در مغرب زمین ما مثلاً اتفاق بیفتد بکشتن از دیگری سوال کنند

ریگلام برای یافتن کار

در آلمان يك كیمیا گر هو لندی
بر کار میماند . برای شناختن خود به
کتابی که به او احتیاج داشته باشند ، ده
هزار اعلان طبع نمود . بعد ازان به
طیاره وار شده اعلانیهای مذکور را
به شهر پراکنده نمود .

در ۳۰ سال دو محبوس

در انگلستان يك جزیره ایست موسوم
به سارك . جزیره مذکوره آرام ترین
و ساکن ترین جاهای دنیا است . در
این جزیره يك حبسخانه خورده است
که در مدت ۳۰ سال تنها دو نفر محبوس
در آن داخل شده است .

در سال ۱۹۰۲ يك نفر ماهی گیر
بسیبی که بسیار مست شده بود ۲۴ ساعت
در حبسخانه مذکور محبوس ماند . ازان
وقت تا حالا محبس مذکور خالی بود
دو هفته قبل دو نفر جوان برای اینکه
بر يك دختر مجادله نمودند ، آنها را
دو روز در محبس انداختند تا که تسکین
پیا بند .

***

اول انسانیکه با بم پرواز میکند

در تاریخ طیاره اول دفعه نیست که يك
آدم جاندار در بین بم از هوا به زمین
انداخته میشود . آدمیکه در بین بم از هوا
به زمین انداخته میشود يك انگلیسی
است موسوم به آرنوم .

بم مذکور از آلمانییم ساخته شده

است . نوک او از سبیلو - لوئید است
بنا برین آدمیکه در پیش است خارج را
دیده میتواند . بم در زیر طیاره نصب
کرده خواهد شد و نوک بم مذکور
طرف مقابل را می بیند طیاره ران از
بلندی ۱۵۰۰ - ۲۰۰۰ متر دکه بم را
فشار داده بم مذکور را از قید آزاد
و بم شروع به سقوط مینماید . در بین
بم مذکور دو آله نیست که اندازه
سرعت و سقوط را معلوم میکنند . ترنوم
بتوسط این آله ها وقتی دید به بلندی
۶۰۰ متر رسیده است یکی از دکه ها
را که در بین بم است فشار میدهد ، بم
مذکور به دو نصف باز میشود و خودش
از بین آنها آزادانه خارج میشود
لاکن به مجردیکه از بین بم خارج و آزاد
شد ، پا را شوت خود را کشاده شروع
به پایان شدن خواهد نمود .

سخت ترین کاریکه در اینجا است بر
آمدن از بمی است که ساعت ۳ - ۴
صد میل طی مسافه مینماید . لاکن
انگلیز تجربه دار این مشکل را نیز
اهمیت نمیدهد .

(صون پوسته)

سکات لیند وویلز هم آزادی میخواهند

سکات لیند وویلز که در حصه های شمالی
وغربی انگلند واقع و در حقیقت از هر حیث
با انگلیس ها متفاوت اند که فعلاً بصورت
العاق با انگلند هیچ مراعات خصوصیات

ملی آنها کرده نمی شود .
این دو قوم که از سالهای متعددی تحت
سیادت انگلیس ها رفته اند الحال برای
آزادی خود هر روز پروگرام ها تعیین کرده
کوشش میکنند که عوام را با خود متفق
ساخته آزادی حاصل کنند .

تائمز لندن مینگارد که پارلمان برطانیه
يك قانون جدیدی برای وایلز ترتیب داده
اند که بوا سبب آن میتواند پارلمان علیحده
تشکیل و اختیارات کامل را دارا باشد و در
مناسبات خارجی و فرستادن نماینده ها آزاد
خواهد بود .

(رهبر دکن)

حکومات جزیرت العرب

در جزیره عرب دو حکومت شهرت تام
دارند .

یکي زجده حجاز که سلطان آن ابن سعود
است و دیگری حکومت یمن که رئیس آن
امام یحیی میباشد این دو حکومت آزاد و
مستقل میباشند .

سوم ریاست کویت است که به کنار
خلیج فارس واقع بوده تحت حمایت انگلیس
ها است که حاکم این جا احمد الجابر
صبح میباشد .

گرچه درین روزها حاکم کویت با یکمده
خاندان خود بطرف ریاض (پایتخت نجد
وحجاز) حرکت کرده است ولی معلوم
نمیشود که مقصد ازین حرکت چیست ممکن

خبر های داخلی

افتتاح مکتب آبله کوبی

بازر پشیماناد مدیر است مسئوله طبیه حکومت متبوع ما تا بحسب یکباب مکتب را برای تعلیم آبله کوبی منظور و بعد از پوره شدن شاگردان مکتب مذکور بتاریخ ۱۱ برج نور به تحت مصلی حضرت محمد آقای دکتور رفیق بیگ مشاور محترم طبیه افتتاح و متعلمین آن مصروف تعلیمات خود گردیدند .

این ماشین فوتوگرافی ، در هوا های دمه دار ، در تاریکی ، اقسام رنگها و مرکب ها ، و هم چنین اقسام چک ها ، سندات و اوراقی را که پاک و محو شده باشد ، عکس گرفتن ممکن است .

در یگنیم ساعت از اورپا به امریکا تمام آلمان تمام شدن يك ایجاد دوافر مهندس را که بسبب رقابت از هم دیگر جدا شده کار میکنند انتظار دارند .

این مردو مهندس در دولا باراً تور بوم بر این بنهان لا کن بیک صورت فعالیت بساختن يك (راکت) مشغول هستند این (راکت) در يك نیم ساعت ارو روپا به امریکا پوسته خواهد رسانید .

یکی از این مهندس سها در راکت خود باروت و دیگری يك بیع کیمبوی استعمال خواهد نمود .

در تریه اول طی کر دن ۳۰۰ کیلومتر مسافه را بیک ثانیه موفق شده اند .
(سون پوسته)

فنون و اختراع :

کاغذ های دیواری که

اطاق را گرم میکنند

يك کاغذ دیواری جدیدی ایجاد کرده اند . هر کسی که با این کاغذ دیوار اطاق خود را مزین نماید حاجت به گرم کردن جدا گانه اطاق نمیکند زیرا خود کاغذ اطاق را گرم میکنند .

کاغذ مذکور را به کمره ها قطار های آهن - بخر به کرده اند . سقف های واکون ها را ازین کاغذ چسبانده اند مسافری که در آن واکونها سیاحت کرده اند ، حتی در سرد ترین روز ها هم سردی را حس نکرده اند .

اسرار این کاغذ ها در این است که در بین کاغذ های مذکور قسمی سیمهای باریک و نازک تعبیه کرده اند که به هیچ قسم از کاغذ معمولی فرق نمیشود . وقتی که سیمهای این کاغذ را به جریان الکتریکی اطاق بند کنند حرارت بوجود آمده اطاق را گرم می کند .

ماشین فوتوگرافی که در تاریکی

عکس میگیرد

در انگلستان يك ماشین فوتوگرافی که در

تاریکی عکس میگیرد ایجاد کرده اند . با

زیر حمایت آمدن حکومت نجد و حجاز را

مد نظر داشته باشد

چه این سعود هم در ایام بی دخلی خود نزد همین حاکم کویت بود .

یهودها چرا در فلسطین رهاش می کنند در ۱۹۲۰ يك عالم بزرگت یهود کتابی به اسم زندگی ابدی شایع و تحریر داشته بود که برای حصول زندگی ابدی نزول مسیح ضروری است و وطن یهود هم درعلاقه فلسطین برای اینست که حکومت مسیحیاتی قائم کرده شود .

يك عالم دیگر یهود هم در حساب قیام حکومت مسیحیاتی اظهار کرده است که تمهیدات قیام حکومت مذکور در ۱۹۳۵ آغاز خواهد شد .

مکتوب امام یمن به سلطان نجد

امام یمن مکتوبی بنام سلطان ابن سعود روانه کرده که در آن از حل مسائل متنازع بین حکومتین اظهار تشکر کرده است و ضمناً نگاشته که برای قائم داشتن آزادی داخلی و خارجی و اتحاد جمیع قبائل موجب ضرورت است که نمایندگان همه در یکجا جمع شوند . (از جرایدهند)

ار سال تنها کو در فرانسه

مدیریت عمومی زراعت و وزارت تجارت
جدیداً یکمقدار از بهترین تنها کو های
وطنی : قند هاری ، جلال آبادی ،
لوکری ، را بفرا نسه تابه کمپانیهای
سیگار فروشی انجا ارائه داده که اگر
برای ساختن سگرت قابلیت داشت ،
زراعت آنرا بداخل مملکت توسعه داده
بوسیله وارد کردن ماشین و آلات
آن که بعداً خواسته خواهد شد ، صنعت
سیگاری بداخل مملکت رواج داده
شود ، و هم مقدار ممکنه بخارج صادر
نموده شود ، زیرا وجوهی که برای وارد
کردن اقسام سیگار همه ساله از مملکت
خارج می شود به تنهایی در اقلام سایر
واردات مملکت قلم درستی است که حذف
آن قطعاً در تو ازن تجارت خارجی
مملکت اثر بزرگی وارد می کند .

تشکیل اداره نماینده گی

تجارتی افغانی در پشاور

جدیداً در جلسه روز سه شنبه ۲۱ ثور
اطلاق تجارت مرکز تصویب شد که
برای خدمت به تجارت مملکت يك
نماینده گی در پشاور هم تاسیس شود ،
بر حسب تصمیم مذکور عنقریب
نماینده وسائر اعضای اداری آن (که
انتخاب هم شده) اعزام خواهد شد .
شبه نیست که در زیر تاثیر اینطور
اقدامات ، تجارت مملکت متدرجاً
کسب اهمیت نموده ، حالت بحرانی فعلی

مصنوعی شبانه جریان داشت !

هر چند موفقیت در جنگ های حقیقی
شبانه از خصوصیات ملت افغانستان است
با وجود آن این مانوره مصنوعی که
نخستین بار در محل اجرا آمده نیز قابل
تحسین بود .

واقعه المناک

حسب اطلاع واصله آقای صادق علیخان
پسر عبدالله خان ساکن مراد خانی متعلم
افغانی در ترکیه که از مدت پای درد و نحت
معالجه بود اخیراً مرض ورم دماغ تشریت
باوسرایت کرده داعی اجل را لیک گفت
انالله وانا الیه راجعون وزارت معارف برای
اجرای فاتحه آمرحوم روز پنجشنبه ۳۰ برج
ثور راتین و از ساعت ۹ قبل از ظهر الی ساعت
۱۲ در عمارت و وزارت معارف از طرف
ج ع ج صدر اعظم صاحب و وزرای محترم
ومامورین ملکی و صاحب منصبان نظامی
همحض اولیای آن مرحوم و هیئت وزارت
معارف مراسم تعزیه داری او بکمال
همردی انجام یافت .

ماهم بنوبه خود ازن واقعه المناک که
درعالم مسافرت و اثنای تحصیل به وقوع
پیوسته خیلی اظهار تأثر و درعین زمان
برای بازمانده کان واقربان وعلاقه مندان
او تلقین صبر و تسلیت مینمایم .

تجویز برای جلو گیری امراض ساریه
پیش ازن اکر در بعضی نقاط مملکت
از انواع امراض ساریه کدام مرضی
پیدا می شد ، و اطلاع آن اصولاً به
سلسله مراتب واصل مدیریت مستقله طبیه
گردیده و تا وقتیکه مدیریت برای
جلو گیری و مخو نمودن آن داخل اقدامات
می شد ، غالباً مرض مذکور به ساکنین
آن منطقه تلفاتی را وارد و یا از آنجا تمام
و بدیگر حصه روز می نمود . لهذا
برای چاره آن مدیریت مستقله طبیه بمقام
منبع صدارت عظمی پیشنهادی را تقدیم
نموده که اگر اختیاراً در آئیه ازن قبیل
امراض در بعضی جا ها دیده شود علاقه
دار ، یا حاکم یا نایب الحکومه ، فوراً
و مستقیماً بدون آنکه رعایت سلسله مراتب
کرده شود بدیوریت مستقله مسئله را
مفصلاً ابلاغ نمایند تا مدیریت برای
جلو گیری و محای آن سرریا داخل
اقدامات شود .

این تجویز مدیریت منظور و بالفعل
فرامین متحد الیهل بنام تمام روسای
تنظیمیه و نایب الحکومه ها و حکام اعلی
از مقام رفیع صدارت عظمی صادر شد .
(مجموعه صحیه)

مانوره شبانه

از طرف متعلمین تعلیمگاه پیاده
شب ۲ جوزا ساعت ۹ عشاء يك
مانوره شبانه ، از طرف مداومین
تعلیمگاه پیاده در حوالی نپه شیر پور
بکمال موفقیت اجرا و بهترین مشق جنگ

يك حالت ثابت و قابل اطمینانی تبدیل خواهد یافت .

تعمیر يك اپارتمنت

وزارت تجارت جدیداً می خواهد يك اپارتمنت (عمارتیکه دارای لوازم رهايش چند عائله باشد) در جوار عمارت قاپریکه ترمیم موثرها تعمیر نماید .

این اپارتمنت که به بنای آن فعلاً آغاز شده برای رهايش چهار عائله گنجایش خواهد داشت که برای هر عائله خانه خواب ، تشاب ، مطبخ ، بدر رفت علیحده علیحده نقشه شده ، و بعد از آنکه کاملاً تعمیر شود به متخصصین خارجی مستخدمین وزارت اختصاص خواهد شد . (اقتصاد)

ورود

قراریکه اطلاع گرفته ایم دونفر سیاح فرانسوی و سوسی (موسیو الن دنیولو) و (موسیو ریموند) برای مطالعات مناظر طبیعی افغانستان و گرفتن بعضی فلمها از وزارت مختاری اعلیحضرت در پاریس اجازه گرفته بتا ریخ ۲۵ ثور بکابل رسیده اند .

هکذا : موسیو باسر کیویچ متخصص کیمیا و نباتات که از المان جهت ترکیب و تهیه ادویه وور کسن ها استخدام شده است روز چارشنبه ۲۹ ثور وارد کابل شد و در همین روزها شروع به کار خواهد کرد و نیز الفونس لوئید و تیئودورس جوزی فوز دو نفر سیاح هولاندی وارد هرات شده آثار عتیقه آنجا را سیاحت کرده بواسطه تسکی وقت پس بایران رفتند .

خبرهای خارجی

قتل رئیس الوز را ء جاپان

توکیو - ۲۷ ثور .

اطلاع توکیو حاکی است که : بررئیس الوز را ء جاپان (اینوکای) يك شخصیکه لباس عسکری به برداشت با تفنگچه دوفیر نمود که یکی بر شقیقه راست و دیگری به بینی او اصابت نمود و در اثر زخم های مذکور پس از چند لحظه فوت نمود .

این واقعه در اقامت گاه رسمی رئیس الوز را ء بساعت پنج و نیم بعد از ظهر روز یکشنبه ۲۶ ثور در حالیکه رئیس الوز را ء باشخصی که برای ملاقات او آمده بود گفتگو داشت واقع گردیده و یکدسته اشخاص مسلح که البسه صاحب منصبان عسکری و بحری را به برداشتند جبراً داخل اقامت گاه او شدند و هرکس که در مقابل شان می آمد بر او فیر می نمودند .

يك نفر خادمه و چار نفر پولیس و شخصیکه بملاقات رئیس الوز را ء آمده بود نیز زخم بر داشتند .

و هم شام روز مذکور پنج مرتبه حادثه افکندن بم از جانب اشخاص بوقوع آمد که البسه عسکری و بحری به برداشتند بالاخره اشخاص مذکور خود را تسلیم نمود و اقرار نمودند که ما فعلاً در جرگه صاحب منصبان داخلیم بم های مذکور به مراکز حزب « سیدو کای » و اقامت گاه مهر بر دار مخصوص شاه و بانك جاپان و بانك متسویب شی افکنده شده بود .

اطلاع مابعد مشعر است که پنج نفر صاحب منصبان جوانی که خود را به پولیس تسلیم نمودند همه شان بدو کشر های ثانی می باشند و ۱۳ نفر دیگر شاگردان مکتب عسکری هستند که بدون علت همین قبل از تکمیل نصاب از دار الفنون عسکری برآمده اند .

« اینوکای » رئیس الوز را ء جاپان بساعت ۱۱ و ۳۵ دقیقه شب پس از ضیاع زیاد خون فوت نمود .

« شاه » وزیر مالیة تا کاهاشی را رئیس الوز را ء موقتی مقرر نموده است .

***

اطلاع اخیر حاکی است که : این مسئله واضح شده می رود که اصلاً تحریر يك کذبانه گمان این اقدامات دهشت انگیزانه عبارت از افراد مملکتی می باشند که بدرجه افراط مردوده و منطروده بوده مدنیت جدید را بنظر انفرت دیده میگویند : این مدنیت غیر ممکن می ساردا انسانها تحصیل ثروت و مسرت و منافع خصوصی را مقصود مهم حیات تصور کنند و ازین جهت سیاست مداران ما و غیره اشخاصیکه بعقیده اوشان مفاد عامه را تابع مفاد خود ساخته و در نتیجه در حیات سیاسی فساد ها و قضیحت ها واقع می شود عداوت دارند .

استعفای کابینه جاپان در اثر قتل

رئیس الوزا

توکیو - ۲۷ ثور - کابینه بعد از يك جلسه مکمل آخرین بیکجا استعفی داده است . امپراطور استعفای شانرا موقتاً

قبول ننموده به «ناکاهاشی» حکم داده است؛ تا زمان مشاورت امپراطور با مشاورین خود کار خود را ادامه نماید. مجلس عسکری جنرال بورو ماساکی معاون ریاست ارکان حرب موجوده را بعوض وزیر حرب «اوراکی» مقرر خواهند نمود. این مقرری اگر کابینه استعفاي خود را باز بکشد و یا نگیرد اجرا خواهد گردید.

***

اطلاع دیگر مشعر است که خود «اوراکی» شب گذشته از جمله يك دسته اشخاص مساح مصئون ماند. در نصف شب اشخاص مذکور حائله «اوراکی» را تهدید نموده بخانه او در آمدند، ولی چون او برای شمول در جلسه کابینه رفته بود بدست شان نیفتاد.

هیجان در جاپان

اطلاع توکیو اشعار میدارد که بورسها و بازار برنج در توکیو و اوساكا، کوپي ناگو، بنسایر وضعیت سیاسی معاملات خود را مسدود نموده اند هم چنان بازار بنسبه «اوساكا» کار خود را ملنوی گذاشته است.

***

توکیو - ممکن است در اثر قتل «توکی» بیک حکومت ملی و غیر حربی تشکیل گردد.

در حالی که این اقدامات دهشت ناک را علامه عدم اطمینان سیاسی و اقتصادی

و اجتماعی میدانند که در جاپان وجود دارد، این هم یقین است که در دواير رسمی با اقدام کننده کان همدردی اظهار نمی شود. حالا وضعیت از روی ظاهر در همه جا آرام است.

***

توکیو - در اثر التی ماتومی که از جانب قاندين عسکری امداد شده است در بحران سیاسی پیچیده کی مزیدی رونما گردیده قاندين عسکری در التی ماتوم خود اصدار می نماید که باید حکومت ملی تشکیل شود، و میگویند در صورتیکه حکومت حربی تشکیل شود مانه می توانیم وزیر حرب تعیین کنیم.

چون از روی تشکیل وزیر حرب باید بکنفر جنرال باشد، تشکیل کابینه بدون موافقه عسکر ممکن نمی شود. ازین رو مأمول است که «اوراکی» سیاست مدار مهم «سایون نی» تاکید کند که در باب تشکیل کابینه ملی سفارش نماید؛ در عین زمان سوزکی بصورت غیر رسمی ریاست حرب «سایوکان» را قبول ننموده است.

نظریه دیلی تلگراف را جمع بپند

دیلی تلگراف را جمع به تنازع شائمه در هندوستان که از مدت مدیدی جریان دارد چنین اظهار نظریه مینماید:

این اختلالات بصورت مد هشی اثبات میکنند که حقایق مسئله فرق کاملاً ارتعافه

سیاسی خارج مانده و محض مسایلیست مربوط بمدارج مدنیته که اکثریت ساکنین هند برطا نیابدان نا ئل شده اند.

مظا هره در امریکه

اطلاع نیورک اشعار میدارد که: «دربور» در سرتا سراسر یک مظا هرات ضد امتناع مشروبات الکلی اجرا گردیده است.

قیضه جاپان بر ایلان

اطلاع هاربین اشعار میدارد: «شهر ایلان که تاحال مرکز مهم متعور دین مانچور بود از طرف جاپا نیها اشغال شده است و این تصرف عبارت از يك فتح بزرگی پنداشته میشود.

مجادله بد مخالفین

در اثر واقعه که (۳۵) نفر جاپا نیهارا در حکومت (مان چوکود) قتل عام نموده بودند جهت مغلوب نمودن عناصر مخالف مجادله واقع شده است.

کابینه بلجیم استعفا میکند

اطلاع بروسلز اشعار میدارد: «کابینه مختلط کاتولیک و اجرا رکه تحت ریاست «رینکن وچ» از ماه جون گذشته باینطرف روی کار بوده است بعلم آنکه مسئله زراد فیصله نموده نتوانسته است استعفا میکند

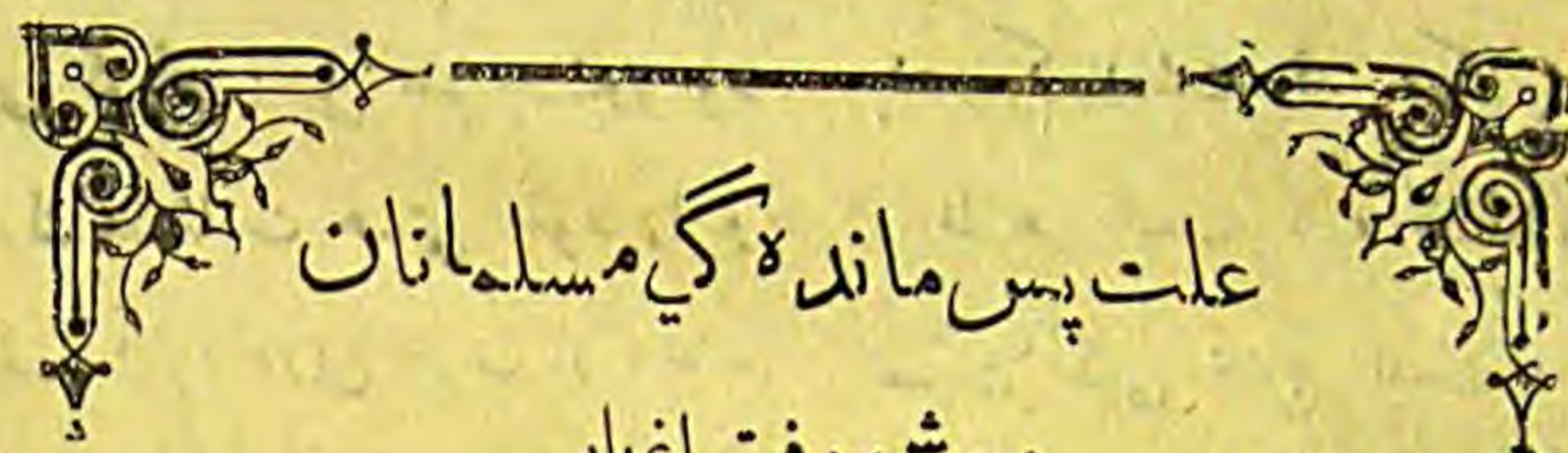
تصحیح

در صفحه اول و ستون اول سطر ۱ قارئین محترم اصلاح مصایب را، از الم مصایب بخوانند

مؤلف : امیرالعباس شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

— ۳ —

دا خل میگشت تا آنکه شهید میگردید، و
اگر بر خلاف میل خود بشهادت فائز نمی
گردید بایک نوع غم و اندوه بطرف قوم خود
باز می گشت .

مقابله در بین احوال مسلمانان و فرنگی

های امروزی

امروز مسلمانان و یا اکثر ایشان غیرتی را
که پدران شان داشتند از دست داده اند و
اعدای اسلام با وجودیکه کتاب شان ایشان
را بدان توصیه نموده است خاصه مذکوره
را شعار خود ساختند . و میبینیم که عسا کر
شان در میدان مرگ باهم مسابقه مینمایند .
وسینه های خود را در جلو نوک های سنان و
حربه ها سپر می سازند . و مقدار اموال و
نفوسی که در حرب عمومی به قربانی داده اند از
تصور عقل بشر بلندتر است . چنانچه این فدا
کاری های شان يك بیک معلوم است ،
مثلاً الهان دو میلیون نفوس را قربان نمود ،
و فرانسه يك میلیون و ۴ صد هزار و انگلیس
شش صد هزار و ایتالیائی ها ۴ صد و شصت
هزار و روس بیش تر از آنکه در شمار بگنجند
و علی هذا القیاس . این عبارت از فدا کاری
ایست که از روی نفوس نموده اند ، اما در
مسئله پول انگلیس ۷ صد ملیارد (یعنی ۷
هزار میلیون جینه) و فرانسه دو ملیارد و الهان
۳ ملیارد و ایتالیا ۵۰۰ میلیون و روس با اندازه
صرف نمود که در اثران به جوع شدید که
سبب انقلاب و بالاخره مولد بالشویزم

شک نیست که : داشتن همچو يك
اعید عبارت از چیز است که مردم را به
عظا لک رفتار نموده ، ایشان را از عمل
دور می افکند . بلکه مخالف نوا میسی
است که خداوند دنیا را بران بنا نموده
است . و صورتیست که دران حق و باطل
مفید و مضر ، برابر می شود . و
خداوند ابد آهم چو يك کار را نمیکند
و اگر خداوند با انسان بدون عمل امداد
میدنمود ، پس به حضرت محمد می نمود
که رسول او بود ، و آنحضرت را به
جهت رسیدن به مقصود به قتال و جدال
و محاربه و تابعیت اصول وجود دنیا ما مور
نه میساخت . تصور کنید که يك ملت در نزد
خداوند صد مسئولیت دارد و من جمله آنها
پنج مسئولیت خود را ایفا میکند ، آیا میتواند
بگوید مسئولیت خود را کاملاً به جا آورده
است ؟ و آیا حق دارد امید کند که خداوند
با او عیناً مانند اجدادش مکافات دهد که صد
فی صد مسئولیت خود را بجای آوردند و
بالغرض اگر قصوری از ایشان سر بر میزد نیز
لااقل نود و هشتاد فی صد مسئولیت خود را

ایفا میکردند ؟

هرگز فی ! این مخالف وعده ایست که
خداوند به پیغمبران خود نموده است و
مخالف عقل و منطق است . و شرطی نیست
که خداوند با مسلمین بسته است . و بیعی
نیست که ازان بایشان بشارت داده و میگوید
که (ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم
واموالهم بان لهم الجنة یقاتلون فی سبیل الله
فیقتلون ویقتلون ، وعداً علیه حقاً فی التوراة
والانجیل والقرآن ، و من اوفی بعهده من الله
، فاستبشروا ببعثکم الذی بایعتم به . و
ذالك هو الفوز العظیم)

پس امروز احوال مسلمانان ازین صفتی که
در کتاب خداوند مذکور است چقدر فرق
دارد ؟ و چقدر دور است از احوال اسلاف
شان که جهت رسیدن به شهادت بطرف
مرگ مسابقه مینمودند ، و در اکثر احوال
مرگ را میجستند و نه می یافتند ؟ سوار
ایشان در حالیکه حمله مینمود می گفت :
« بوی جنت به مشام من میرسد » و همچنان
مجدداً حمله نموده در بین شدت محاربه

گردد ، گرفتار گشت .
پس به من بگوئید که امروز کدام یکی از
ملل مسلمان ، همچو يك فداكاري از قبیل
اتلاف نفوس و صرف اموال بی شمار در راه
وطن و دوات خود ، مانند نصاري اقدام مینماید ،
تا ما حق داشته باشیم تعجب کنیم که
خداوند به نصاري چرا این همه علو و بزرگی
و ثروت را نصیب گردانیده ، و مسلمانان را از
کمترین قسمت آن محروم ساخته است .
بعضاً می گویند : مسلمان ها فقیرند و
انقدر مال ندارند که با این اندازه صرف
نمایند . جواب این مسئله را نیز چنین
میگوئیم که ، ما این صرفیات را بر اروپائی ها
از روی سرمایه تقسیم نموده و بر مسلمان ها
نیز بیش تر از صرف مثل آن از روی نسبت
سرمایه تکلیفی می گذاریم ، پس آیا مسلمانان
اسلامیه حاضر به بقدری که ملل اروپائی
در حرب عمومی صرف نمودند ، بذل می
نمایند ؟ حالانکه بعضی از اروپائی ها بیش تر
از نصف ثروت خود را صرف راه حرب
نموده اند .

جواب اینست که (فی) در مسلمانان نه فر
دست و نه قومی که امروز به همچو يك کار
مبادرت ورزد .

بعضاً میگویند که ، ملت تورکیه که ملت
مسلمانست به قدری که استطاعت داشت
در حرب یونان صرف مال نموده و از

او روپائی ها در صرف مال و نفوس
عقب نماند .
جواب می گوئیم : بلی هم چنین بود
بعضی از ترك ها ثلث هستی خود را و
بعضاً نصف آنرا درین حرب از دست
دادند ولی در اثر همین فداکاری است که
سزاوار نعمت خداوندی گردیده بدان
نائل شدند ، و آزاد گشتند ، مستقل
شدند ، و بعد از آنکه کزور بودند بلند
رفتند ، و در حالیکه زبون بودند معزز
گردیدند .

و اگر ملل اسلامی فداکاری هائی
را که کتابشان امر نموده بود ، مانند
پدران خود می نمودند ، و یا اقلاً اصول
او روپائی های امروزه را ، در بذل نفوس
و اموال خود جهت حفظ ناموس خود
و دفع دشمنان خود تعقیب می نمودند ، البته
از فوائد فداکاری مانند اغیار مستفید
گردیده ، سزاوار نعمت الهی می شدند
و به فضلی نائل می گردیدند که ضرری
بدان رو نمیداد .

مگر ملل اسلامیه می خواهند استقلال
خود را بدون قربانی و فداکاری و بذل
نفوس ، و سابقه بمرک ، و جهاد با الهال
حفظ نمایند . و از خداوند نصرت را
بدون شرطی که برای آن مقرر شده
است می خواهند . حالانکه خداوند

جل و علی میفرمایند که (ولینصرن الله
من بنصره) و نیز میفرمایند (ان تنصر الله
ینصرکم ویثبت اقدامکم)

ظاهر است که ، خداوند تعالی به
نصرت کسی محتاج نیست ، و مقصود از
نصرت خداوند عبارت از اطاعت او امر
و کناره جوئی از نواهی اوست . ولی
مسلمانان و یا اکثرشان از تمام چیزهائی
که کتابشان (درین مسئله) می گوید
غفلت ورزیده ، و به محض مسلمان و
موجد بودن آن امیدوار نصرت میباشد
و فکر می کنند تنها همین يك چیز ایشانرا
از جهاد با الفس و با الهال بی نیاز میسازد
و بعضی از مسلمانان محض بر دعا و تضرع
بمحضور خداوند (جل و علی) اکتفی می
نمایند زیرا میدانند که دعا از مرگ و
صرف مال آسان تر است .

اگر محض دعا انسانرا مستعنی میساخت
البته حضرت رسول الله (صلی الله علیه
وسلم) و نیاکان امت اسلامی به وسیله
آن از همه چیز بی نیاز می گردیدند زیرا
دعای طبقه مذکور ازین طبقه بیش تر
قابل سمع خداوندی بود .

(با قید دارد)

مؤلف : له پلا تیه فرانسوی

(۴۰)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژن

(از فصل بیست و یکم)

(مکافات)

مار شال له فیور بتاریخ ۲۶ می ۱۸۰۷
بسکمال دبدبه واحتشام در شهر (دانزخ)
فاتحانه داخل شد دونفر از هم قطاران
خود (لال) و (مورئی) را برای
حصه گرفتن درین شرف دعوت نمود
ولی آنها دعوت دوستانه او را قبول
نکرده اظهار نمودند که این شرف تنها
از تو وحق بیگانه تو است وبشراکت
در جماعه مجلیکه در عقب او بشهر داخل
می شدند ؛ قناعت نمودند - دو روز بعد
ازین یک دعوت شانداریکه مرکب از
تمام افسران اردوی اعظم و کبار شهر
(دانزخ) بر یاست شخص شخیص ناپلیون
داده شد .

ناپلیون قبل از آنکه بر میز طعام
بنشیند بربك تخت مخصوص که قبل از
وقت برایش آماده شده بود نشسته تمام
مار شال های خودش را در اطراف خود
جمع نمود . دیو روک ، مار شال بزرگ
فرانسه باشمشیری که دسته آن با برلیان
های درشت مرصع شده بود ، ظاهر گردید
و در دست افسر بزرگ دیگری وساده
مجمعی وبران يك تاج كوچك طلائی نهاده
شده بود .

در اثنا ئیکه این دو افسر از بین مردم
بطرف امپراطور نزدیک می شدند تبسم

مخصوص بچهره امپراطور نمودار گردیده
واز جای خودش بر خواسته باعصای
شاهی که در دست داشت بطرف او اشاره
نمود .

له فیور ؛ يك چند قدم بر داشته وخیال
اینکه امپراطور میخواهد به تعریف و
تمجید او نسبت بانجام رسانیدن محاصره
(دانزخ) نطقی ایراد خواهد کرد ایستاد .
ناپلیون بملاحظه تردد او بطرف (دیوروك)
برگشته گفت : گراند مار شال ؛ جناب
عالی (دیوك دانزخ) را دعوت کنید که
آمده در مقابل ما بزانو شده وپاداش
خدمت خودش را بگیرد .

له فیور . بشنیدن این لقب خیال کرد
که یکی از عاملین پروسیائی ویا شخص
دیگری بطرف ناپلیون پیش خواهد رفت
زیرا تا آنوقت در میان فرانسویان نه
دیوکی موجود بودرنه دیوکی (دیوروك)
بفریاد له فیور رسیده او را فهماند که
خود او دیوکی دانزخ است و باید در
درمقابل امپراطور بزانو شده تاج وشمشیر
مرصع را بگیرد .

له فیور باتن لرزان پرو ساده
مجمعی زانو نهاد ناپلیون تاج
را بر سرش نصب نمود وشمشیر مرصع
را از نیام بر آورده وسه دق خفیف بر دوش

او داده فار مولای ذیل را بسکمال وقار
ومتانت ایراد نمود .

« بفضل خداوند بنام دولت و اراده کامله
ملت من ترا له فیور دیوکی دانزخ بمسازم تا
از همه اختیارات و امتیازات این عهده بزرگ
مستفید باشی »

له فیور که کاملاً خود را در خواب
میدانست برپا خواسته دست های امپراطور
را بوسید واز تخت بزیور آمد .

کارد های امپراطور بشرف دیوکی جدید
شلیک ها کردند و تمام مار شال های فرانسه
برای تبریک این عهده ممتاز دور رفیق قدیم
خود را احاطه نمودند .

اعطای اینچنین يك رتبه بزرگ يك سر بازی
که از مدارج پستی بلندی اختیار کرده بود
یکی از اعمال مهمه سیاسی بحساب میرفت
علی الخصوص که این چنین القاب بعد از انقلاب
کبیر منسوخ قرار یافته بود ولی نا پلیون
میدخواست که برای برداشتن تحت سلطنت
خودش پایه های بزرگ (ارستو کراتی) بسازد
گرچه در اول کوشش می نمود که اشراف
سابق را به تقدیم عهده های بلند و عروسی
های مفید وحتی رشوت و تمایق از خود
ساخته در اطراف خود جمع کند ولی تمام
این کوشش های او بهدر رفت و زحمات او
عقیم ماند بالاخره مایوس شده اراده نمود
يك سلسله ارستو کراتی جدیدی از خود
تشکیل دهد تا مثل زمان محاربات صلیبی بر
اساس شوکت و دبدبه عسکری مؤسس باشد
تا این سلسله شرقای جدید بواسطه شهرت شان
در فتوحات و در نتیجه دولت و مکننت شان رفته
رفته باخاندانهای بزرگ و قدیم فرانسه همسری

فصل بیست دوم

(طلاق :)

از چندی باینطرف ژوزفین خودش را برای برداشت صدمه مد هس طلاق که وقوع آن مبرهن بود آماده می ساخت اگرچه از کار دینال (فیش) نکاح ناله خود را حاصل و بر محبت حقیقی ناپلیون استاد قوی داشت و یقین داشت جای خودش را در پهملوی او بسایه دوستی صمیمیت او حفظ کند ولی تمام امیدهای او بیأس و ناامیدی تبدیل شد و پساله آرزوهای او بسنگ نا مرادی بشکست در یک عصر تاریک ماه نوامبر ناظر دربار (کبا سیر) نزد او آمده بارانگ پریده و لبهای بدحرکت باو اظهار نمود که امپراطور به نسبت بعضی از مسائل و خیمه شخصی با او صحبت کردن میخواهد ژوزفین ، فهمید که مقصد این ملاقات چیست و با یک وضع آرام بملاقات امید اطور رفت . صحنه ملاقات زن و شوهر کوتاه ولی خیلی دلخراش بود .

ناپلیون بکوتاه ترین الفاظ که ممکن بوده ژوزفین را از اقدام قطعی خودش اخبار نمود و فهمانید که برای سلطنت تا کدام اندازه وجود یک وارث مستقیم ضروری است که باعث عقبی او تا حال فرانسه ازان محروم است .

(بقیه دارد)

شده بودند شجاعت مشهور و امانت بیعدیل این مارشال بزرگ او را در نظر ناپلیون سزاوار این امتیاز گردانیده بود ، فتح دانهزخ یک بهانه خوبی برای آرزوی دیرینه ناپلیون بدست داد و علاوه بر آن چون له فیور یکی از طرفداران جمهوریت و هم نسبان پست بود بانتخاب او بدیوکی طبقه پست مملکت و جمهوریت خواهان را نیز طرفدار خودش می ساخت .

دیوک دانهزخ بر میز طعام بطرف راست امپراطور نشسته بود اگرچه لفاظ ملاطفت کارانه افسرهای همقطار خودش خیلی متأثر بود بازهم بعضی از مزاح های که در حق خودش و کاترین صرف می شد باید برداشت می نمود در مقابل او یکی از افسرهای جوان که بیسکی از فامیل های درجه اول فرانسه منسوبیت داشت نشسته بود این جوان در اشنای این مزاح ها یک تبسم تمسخر آمیزی نمود . مارشال تبسم خفیف او را دیده بایک صدائی که هرکس شنیده میتوانست گفت معلوم می شود که جناب شما بر عهده که من بخدمت و جانفشانی حاصل کرده ام مضحکه میکنید در انشای که خود شما بر چیزی که از تصادفات وراثت بشما رسیده است مغرور هستید هر کدام ما مفکوره مخصوصی برای شوکت و عظمت داریم ولی شما خلفید و من سلف .

پیدا کنند در نتیجه بخمال فرقه اغنیای جدید و شرفای قدیم فرانسه متحد گردیده و حکومت خانانی او مستحکم میگردد . بالین مفکوره پلان طلاق ژوزفین و ازدواج بایکی از فامیل های شاهی از زمان توام آمد ناپلیون آرزو داشت که یک سو سائته متدرج بصورت یک اهرام بزرگ تشکیل دهد که بر قله آن خود او بعظمت و علویت واحد خودش نشسته باشد .

پایان ولی مقصود بخوش برادرانش پادشاهان هولاند اسپانیا ، و سستفالیای (مورا) پادشاهان ناپولی (ابوجین) نائب السلطنه ایتالیا جاداشده باشند بعد از آنها هیروهای بزرگ حرب ؛ پرنس ها از قبیل (نی) (برتیه) دیوک ها از قبیل له فیور (وژیرو) و سولت ، کونت ها ، بارون ها ، مد برن و دیپلوماتها آخرین همه شولیه های عادی که رتبه شان در اردوگاه (بولوک) ایجاد گردید متمکن باشند ،

به تمیز ، ماهرانه این اهرام بزرگ امید داشت سو سائته فرانسه را بقبایقه ملوک الطوائفی ارمنه قدیمه در آورد و با بنصورت جماعات انقلابی را اساساً درهم شکند .

خشت اولین این بنای محترم باله فیور انتخاب شده بود . و در یک زمانی که پترین ژنرالهای او دزد و خائن ثابت

ایستاد

اداره: کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکسانی
M. A. Khogyani

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارجه ۲۰ شلنگ

۲۴ محرم ۱۳۵۱

MAY 29 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۱۰ جوزا ۱۳۱۱

کار خود خبلی ضرر و خساره کشیده ،
و این گونه سوء اخلاق مثل مرض ساری
در دیگر اشخاص هم سرایت کرده و
موجب بسی اضرار ملی و مملکتی واقع
شده است ،

اگر به مصداق قول خویش به اشخاص
و رجال مملکت امریک و ژاپون جوان
نظری اندازیم ، بخطا نخواهیم رفت که
کار با صداقت ، و فعالیت ، و عزم ثابت
آنها چگونه يك مملکتی پس مانده شانرا
در يك زمان قلبی به نقطه انتهای ترقی
رسانیده ، و سعادت و نیک بختی خوبی
ناایل شان ساخته که امروز بالای
اکثریه قطعات دور و پیش و بر نفوس ترین
و قریب ترین ممالک دنیا (چین) راجولان
گاه خود قرار داده تنها به جدت و جرئت
خود متکی می باشند .

از آنجاست که دین مبین اسلام عزم
ثابت ، فعالیت ، صداقت را بر ذمه
هر مسلمان لازم گردانیده ، و بر هر مسلمانی

عزم را از خصایل حسنه شمرده
و همگذا در تمام ادیان و به نزد ملت
های دنیا اشخاص فعال و صادق و
ثابت العزم ط ف توجه عموم واقع
و به نظر احترام تلقی شده میرود ،
چنانچه در هر ملتی که يك شخص
معروف بصدق و فعالیت و ثبات عزم
گردیده ، مسلم است که آن شخص يك
آن اولتر مقام بلند و موقع ارزجندی را
احراز کرده و برای خود يك محبوبیتی
در دلها ممکن ساخته ؟

با انعکس اگر يك شخص در مملکت
و ملت خیانت نموده و تنبلی را شعار
خود ساخته و از روی صداقت ، و عزم
ثابت برای ترقی و پیشرفت بود مملکت و
ملت خود کار ننکرده ، و به حرفهای
صرفه اشخاص را طرف توجه قرار داده در
حقیقت از تنبلی و غفلت به ایفای وظیفه
پروائی و بصداقت اعتنائی ننموده ، معلوم
است که آن ملک و ملت از کردار سوء
این طرور اشخاص و تنبلی و غفلت

مملکت بجزم ثابت و فعالیت
ما مورین خود ترقی
مینماید

دنیای همه وقت در اثر عزم ثابت
فعالیت ، صداقت رجال و افراد خود
ترقی نموده است !

تنبلی ، غفلت ، غرور ، حرفهای
مفت و بی نتیجه امروز از ماست های
با عزم معدوم و مردمان کاذب و تنبلی
قدر و قیمت شان از صفحه ممالک دنیا
محو و نابود گردیده ، بی پروائی از خدمت
بوطن و ملت اران و قعسات شاذ و فوق العاده
بشمار میرود که گویا ابراز کارهای
فوق لعاده در شرق .

محتاج به توضیح نیست سعادت و خوش
بختی يك مملکت ، و ملت ، فقط
وابسته به ثبات عزم ، فعالیت ، صداقت ،
است و پس !

دین مبین اسلام که مقدس ترین تمام
ادیان است ، صداقت ، فعالیت ، ثبات

حتمی و ضروری است که در فعالیت و عزم
راستخ و بهدق ثابت القول باشد ، خصوص
(مامورین حکومت) که اهمیت و الزمتر از
جمله فرایض منصبی و شروط ماموریت شان
ایفای وظیفه محوله ، ثبات عزم ، صداقت
بمحکومت و مملکت است ، چرا ؟ در
حقیقت محور اساسی و چرخهای اداری
محکومت و مملکت بدست مامورین است ،
اگر مامورین ایفای وظیفه خویش را
جدیانه سر مشق اعمال خود قرار دهند
مملکت که یک پیش آمد روشن ، یک
آینده نورانی و یک رونق تر و تازه جامعه
یک مملکت پس مانده را بآر همان ثبات
عزم ، صداقت ، و فعالیت رجال و طبقه
شناسش مثل ملت امریک و ژاپون
استقبال خواهد نمود .

هر گاه بر خلاف آن رفتار نمایند ، این
نیز معلوم است که نه اعتبار ملیش و نه از
مملکتش بیک پایه متین استوار خواهد
ماند ، بل بازار اهمیت شان در هر جا
ور شکست و کاسه خواهد گردید .

و این اضافه محتاج به تشریح نیست
بلکه یک امر ظاهر و روشن ، است ، در
صورتی که مامورین بی عزمی و بی سعی
و تقوی .... رابه مملکت پیشه خود
سازند ، و در چیز هائیکه بمنافع حکومت
و مملکت شان تمام شهود ، اگر چه
کوچکترین امور باشد بی اعتنائی کرده

در اصلاح اوضاع و احوال و تکمیل ما محتاج محیط
نیکو شذر ، البته روز بروز بطرف بد بختی
رجعت کرده ، از قافله تمدن امروزه دنیا
که رفتار شان مانند برق در سیران است
اضافه تر عقب افتاده بنابر قانون (بقا
اصح) بلکه در بادیه عدم رهپار وادی
نیستی ملت و مملکت خویش را خواهند
گردانید .

چون مقدرات رفاه و آسایش جامعه در
دست این طبقه است ، پس نباید که رجال
و مامورین یک مملکت به ملت و حکومت
خویش فعالیت و جدت را از دست داده
و بعکس غفلت و تنبلی را کوارا سازند که
در نتیجه خود و یک جامعه را در راه عدم
سوق نمایند !!

و این هم ثابت بلکه امر فطری
است ، هر چند که یک انسان بی حس
و تدبیل باشد باز هم عقلاً و جدائاً بحکم
احساس نوعی در فقدان و ذات ملت
و مملکت خویش مایل نمی باشد
بلکه با لعن کس هر انسان یک مقام بلند و
برتری را در خیمه خود میپرو راند که
اگر به آن مقام ملت و مملکتش نایل
و خودش بر آنها یک امتیاز داشته باشد !
در صورتیکه این فکر عالی فطرتاً
در مغز و دماغ هر کس سرشته شده پس
باید که حسب مقتضیات فطری و جبلی
از فعالیت و ثبات عزم کار گرفته برای

خدمت مملکت و ملت ، و حکومت
خود را محکم و استوار بسته در پیش
امورات اداری و اوضاع مملکتی
مترقیه امروزی غور و دقت نماید و
بزند که آیا اینها از کدام طریق
منزل سعادت رسیده و خود را به
عالم مد نیت دوش بدوش نموده اند .
البته در حد سیات خود اس اساس ترقی
را بغیر از وجود جدت و فعالیت ؟
ثابت ، و وظیفه شناسی بد کرجیزی
و تصور کرده نخواهند توانست

زیرا رجال و مامورین حماس مملکت
بدون یک وقفه بطور و جدت ، از
حقیقت ، قدر ملت ، و حکومت را
و فرصت وقت را مغتنم شمرده ، و با
و آمل عموم خود را متفق و همراه
برای مزید عظمت حکومت و بهبود
چاره های خوبی می شنجند ، و از
قلب برای تکامل و ترقی مملکت
خدمت مینمایند ، و یک زندگانی
را در آب و خاک وطن تهیه میدارند
گونه زحمات طاقت فرسا و فوق الطاق
در جلو شان آید در ازاله و رفع آن
بکار برده بهمان عزم ثابت خویش
می کنند تا در نتیجه زحمات به بالا
آرزوی خود که سعادت کامله و مان
ملاحظه باشد برسند .

اما امروز در مملکت ما با اینگونه

اعلان پادشاهی

رعایای عزیزم اهالی قطن و بدخشان
از آنجا که یگانگی منظور حضور ما
مرفه الحالی و آرامی تمام رعایای عزیزم می
باشد همیشه کوشش وسیعی داریم که مات
عمرزم را هم آغوش سعادت و راحت
داشته بهر وسیله موجبات آسایششان را
موجود و فرا هم نمایم تا اهالی مزید
برین در زیر سایه امنیت عمومی آسوده و
آرام بوده مدارج اعتلا و ارتقای
درخشانی را نصیب شوند.

لهذا جهت واریسی از امورات و فراهم
آوری تسهیلات لازمه برای اهالی و تقویت
گذاره و احوال مامورین ملکی و عسکری
و تهیه وسایل مزید و غوررسی اهالی آنولا
یک عده از مامورین صادق و پاک نفس را

و بهبودی امور را متکفل گردیده بهایم
و عالمیان ثابت کنند که افغانستان هم
در اثر انقلاب خانمانسوز نه تنها تلافی
مافات بلکه عبرت از گذشته گرفته
ملت خود را بچنان سرعت رفتار بر
اوج سعادت رسانید که شایان حسن
افغانیت و اسلامیت بوده و بحسن ایفاء
وظیفه وجدت فوق العاده مامورین وطن
برور ترقیبات محیر العقولی را اکتساب
نموده و در ازمنه غیر متوقعه در
ردیف ملل مرقیه عالم خود را دوش
بدوش و نمود ساختند یقین کنید که مساعبات
همه وقت منتهی است

(یار محمد)

غفلت انحراف از جاده حقیقت
بوده که مجاهدات مابعد آنرا محو نمود
فقط آر زوی ما از ما مو رین محترم
امروزی این است اگرچه بحمد الله تعالی
جز صفات عالیله صداقت و فعالیت چیزی
را ما از مامورین موجوده احساس نکرده
ایم و ولی این را هم نباید انکار کنیم
احتیاج که این خالک دارد و ضروریاتی که
مقتضای این عصر علم و دوره ایجاد
و اختراع زمانه ترقی بشر و پیش آهنگی
ملل است و محتاج تبلیغات شدید نباشد
و علاوه ممکن نیست که یک مملکت ترقی
نماید تا دست مامورین در سایر شعب حیاتی
شریک تعاون دیگران و مجد جامعه نباشد مامورین
نه تنها قیام امن و تحصیل حقوق حکومت
و افراد ملت را باید نمایند، بلکه درازا له
مر عاتقه و اقامه هر موسسه و قدردانی هر
شخص کاری و لایق عطف توجه فرمایند
پس رجاء است که آقایون مامورین
محترم ما بیش از پیش در حفظ انوار میس و شرف
ملیت و در امور ترقیبات مملکت و توسیع
معیشت در آب و هوای وطن خویش
مساعی جمیله بکار برده و افکار
مقدس تاجدار غازی اعلیحضرت هابوایی
را پیروی و تأیید و زحمات خادمین
صادق و فعال مملکت را بنظر قدر دیده
تمجید مزید نمایند و اضافه بر اضافه جدید
ایشان و تبلیغ عطا و رفعت و راهنمائی

اعلیحضرت غازی و برادران عالبقدر
شان و عده معتابه از رجال بزرگ
این محیط را می بینیم که با یک جدت
فوق العاده مصروف خدمت مملکت
و مرفه الحالی ملت اند و این ملت قدر
شناس هم خدمات برجسته شانرا بنظر
تقدیر تمجید مینمایند و باقی از احساسات
اشخاص فکور و مامورین شایسته آنها که
میتوانند از فکر و عمل ایشان کاری برآید
توقع می نمایم.

یعنی بقدر یک ملک و ملت ما بسد بختی
هولناکی را طی کرده و امروز فوق العاده
محتاج سرعت عملیات فوق لوظیفه و افکار نافع
عامه مامورین خود است به آندرجه جنبش
فعالیت عالیله مامورین و غالب اعیان ملت را مقتضی
است امروز اگر دیده عبرت و حسن غیرت را
منصف قرار دهیم و آن واقعات هولناک
گذشته را در خاطر بیاوریم وضعیت اجازه
نمیدهد که ما تنها بایفای همان وظایف عادی
اکتفا کنیم، بلکه لازم است ماسوای
تکالیف رسمیه فقط بنام وطنیت از هر گونه
امداد عملی و فکری مضایقه ننماییم.

شاید این معروضات را، برخی از حضرات
تحصیل حاصل یا تکرار بدیهیات
دانند؟ لیکن مقصد ما هم تذکار همان
تجرب به مشهوره گذشته است که باید
بصدائی رسا عرض کنیم بر بادی ملک ذات
ملت و پیش آمد هر بد بختی نتیجه تبلی

در قیمت انیس تخفیف دادیم

انیس مجله ایست ملی و همه وقت برای خدمات اجتماعی کوشش میکنند که راه آسان و ساده تری اتخاذ کنند تا عموم هموطنان عزیز بهر استفاده کنند.

و چنانچه ما همیشه کوشش داریم که مندرجات این جریده مطابق ذوق عمومی هموطنان عزیز ما باشد و البته کسانی که این جریده را مطالعه میکنند خوب تر حس فرموده باشند که درین دو ره نادر شاهی بفضل خداوند همه جرائد وطن عزیز ما رو باعتلاء است.

لذا ما هم میبایستیم که مشترکین جریده ما رو بترقی گذاشته در هر پوسته عدم از رسدات خزانه از طرف مشترکین می رسند.

چون مقصود غائی اداره نه تنها جلب منافع مادی است بل تنویر افکار ملت عزیز را اولین فرضه خود میداند و هم میل اهالی و قارئین گرام را دیده در قیمت اخبار خود یک اندازه که اداره تحمل آن را کرده توانست تخفیف دادیم تا آقایان که از جهت ناداری نمیتوانند اشتراك نمایند اشتراك کرده بقوا نند.

لذا ما در داخله وطن عزیز قرار ذیل قیمت اشتراك را مقرر نمودیم:

سابق	حال
۱۲ کز افغانی	۱۰ افغانی
ولایات ۱۴	۱۲
طلبة معارف ۷	۵

در خارج قرار سابق حق اشتراك گرفته خواهد شد.

(اداره)

که عبارت از وکلای شو و رای ملی و اعضای مجلس اعیان و نماینده های وزارت می باشند بریاست ع، ج محمد ایوب خان وزیر مالیه که شخص صادق و با کفایت است بحیث ریاست تفتیشیه فوق العاده ولایت قطن و بدخشان با اختیارات و هدایات مکفیه عزام فرمودیم تا هیئت مذکور در تمام حکومتی ها و مرکز خان آباد و بدخشان گذاره ما مورن ملکی و عسکری را در حوضه ما موریت شان با النسبه رعایای عزیزم و اجرا ات کارهای شانرا از حیث وظائف غور و خوص کرده و ارسای بنمایند، انشاء الله تعالی در اثر این تفتیش نتائج خوبتری بوجود آمده شما رعایای عزیزم موافق نصب الیبنی که داریم همواره قرین آسایش بوده بدون هیچ گونه مشکلات در زیر سایه توجه حکومت تان آرام و مطمئن زیست خواهید کرد. در خاتمه از در گناه خداوند کریم برای تمام ما مورن حکومت صداقت و راست کاری و برای هر فرد ملت عزیزم سعادت و آرامی را طالبیم.

(تاریخ ۸ برج جوزا ۱۳۱۱)

(۲۲ محر الحرام ۱۳۵۱)

مقاله وارده

اهمیت قشونی در عناصر

تمدن

شالوده تمدن هر ملت در زمینه عناصر چندی متبیینست که هر يك از آن عناصر مبدأ تمدن محسوب و هر نوع ترقیات از همان مبدأ خود ناشی گردیده در اثر قرون متبادیه بشرطیکه از آنها جهات حوادث داخلی و خارجی مضمون بماند متناوب با یکی بعد دیگری مرا حل تکاملی خود را می پیماید، مثلاً صنعت، تربیت زراعت، تجارت، ادبیات، علوم فنون و هکذا دیگر قواعد و قوانین اجتماعیه که جریانات محبطی بر روی آن میگردد هر کدامی بمراتب متفاوت در اصول و نوامیس تمدن ملل مقامی را محرز و موقعیتی را حایز است، و هنگامیکه این عناصر تمدن در يك ملت توانست مرا حل تکاملی را به پیماید آن ملت را ملت متمدن توان گفت،

اما قشون تربیت شده و منظمیکه به جمع فضایل و مزایای عسکری متعارف بوده روح عسکریت با معانی حقیقی از حیث ایفاء وظایف برای خدمت جامعه و وطن در عروجش دمیده شده باشد اولین عنصر تمدن و وسیله استحصال مجد و شرافت ملل شناخته شده که در صورت عدم وجود يك همچو قشونی سایر عناصر تمدن زیب و روانی به خود نمیتواند گرفت، بعبارت دیگر قشون

منظم برای پیشرفت تمدن يك ملت ممد اعظم و کافه عناصر تمدن را حامی عمده و ناصر زبده میباشد، چه هر يك عناصریکه از مبادی متذکره می آغازد، در آغوش امنیت محبطی با سیر کند و بطاقت که قرون متوالیه را بهم تسلسل میدهد؛ مدارج تکامل را نایل می شود، و تمهید بساط امنیت در ساحه يك مملکت منوط بدرجه اهمیت قشونی آن مملکت است، یعنی در مملکتی که همچو يك نظام منظمی موجود است امنیت تامه در آن مستقر و جامعه آن در آغوش مأمونیت به تکمیل هر يك عناصر تمدن و اعتلاء می بردارد؛ کذا در مملکتی که قشون منظم نیست امنیت از ساحتش مرتفع بوده شیرازه اجتماعی منقطع؛ و وحدت ملی از هم پاشیده، شخص مقتدر دست تطاول و تمدی بر اشخاص ضعیف دراز کرده ضعفاء از خوف دستبرد و مظالم متجاوزین بی مروت نمیتوانند مأمون بوده؛ زارع بزراعت؛ اهل کسب و صنعت بصنایع و مکاسب، کسانی که ذوق علم و فن در سر دارند به تکمیل علوم و فنون؛ و هذا لقیاس هر کدام به پیشه که حسب سلیقه خود اختیار می نماید پرداخته باشد تا عناصر تمدن سیر طبیعی را ادامه داده مدارج تکاملی خود را حائز گردد؛ پس در صورتیکه تکمیل مدنیت يك ملت در آغوش امنیت تجسم نمود، و جز بر سیاق امنیت ممکن نیست این قافله سعادت خود را نوع بشر، راه

تکامل اندازد، این هم مبرهن که حصول امنیت برای يك ملتی، ایم الا مکان است مگر بمیدان و برکت قوه قشونی. زیرا قشون است که اغوائی محضه مملکت را مرتفع میتواند سلخت، قشون است که حقوق فردی و اجتماعی ملت را متکفل صیانت بوده حقوق افراد ملت در مقابل تجاوز زات متمر دین داخلی در داخل محفوظ و برای حراست حقوق و شئون اجتماعی ملی خود در مقابل معاندین خارجی که خیال تجاوز برای غصب و بلع و پامال نمودن شان و شرف ملی اش در دماغ می پروراند جهته فشردن گلو و پاشاندن مغز آن در میدان شجاعت تا ریختن آخرین قطره خون خود قیام نموده شرافت ملی خود را محافظه می کند.

قشون است که سطوت و قدرت يك ملت را به نزد اجانب اثبات می نماید. قشون است که قوانین موضوعه يك حکومت که بنابر رفاقت و آسایش جامعه وضع میشود بوسیله آن اجرا و معمول می گردد، قشون است که اوامر دینی و مذهبی که برای ارتباط افراد ملت برشته وحدت و یکتگی او این عامل عمده است اجرا می پذیرد؛ قشون است که شرافت سطوت حیثیت و قاع و اعتبار ملل را در قبال تمهاجات حوادث غیر مترقبه تأمین می کند، الحاصل دوام و بقای يك ملت و حیات با شرف آن در محضه کیتی فقط و فقط به نوك سر نیزه جگر دوز و دم شمشیر خون ریز عسکرو قشونس

بسته است ملتیکه قشون منظم دارد در حینه
زندگانی کوس سیادت و فخار می گوید
و عکس آن ملتیکه از مجموع يك نظام منظمی
ماریت از ترقی و تمدن هم عاری بوده هر
ساعت حیانش به فدا و موجودیتش به انعدام
قرین و شیرازه شرافت و شئون ملتیش به
کسیختن و انقطاع تهدید می شود ؟ ؟ يك
نظر به ورق تواریخ ملل و تطویر امور موضوع
مقال ما را تأیید و اثبات می کند ، که هر
ملت بروی کمتی که فتوحات شأن داری
کرده دول عظیمه را تشکیل نموده مثل
طوائف عرب ، در بدو طواع دین اسلام
واقوام مغایه ، صرف به نیروی قشون بوده
است ، زیرا قبل از نبوغ اسلام در عرب
تمدن وجود نداشت ، همچنان در مغل از
ابتدای خروجش الی هبوط ستاره مجد
و اقتدار آن تمدنی از حیث علم و فن صنایع
و ادبیات و غیره در کار نبوده اریین
بجا معلوم می شود که قشون در هر
وقتی وسیله استحصالی حیات باشرفانه
ملل بوده و جمیع عناصر تمدن در ظل حمایت
آن مراحل تکامل را طی مینماید ؛ به نحویکه
اگر يك ملت استعناد قشونی را فاقد باشد
تمدن خود را هم نمیتواند ازتها جمات و تصا
دمات حوادث داخلی یا خارجی صیانت کرده
رنگ و رونقی بدهد ؛ گرفتیم که تمدن را
تا درجه ئی رسانید باز هم چون اقتدار
محافظت آنرا ندارد انتزاعش خیلی ازودی
محتمل و مظنون است ؟ ؟

چنانیکه یونان قدیم تمدن کامله را مالک

بوده چه حکما و فلاسفه از محیط خود بظهور
آورد که در يك حصه کافی را در صحایف
تاریخ با خطوط برجسته به خود اختصاص
داده است ؛ ولی چون از وجود قشون منظم
و تربیت شده که بتواند صیانت آن تمدن را
کرده بقاء نماید عاری بود طوری بسیر
تقهقر برگشت که امر و زه در خلال ملل
متعدد نه نامی از آن برده نمیشود ؛ همچنین
روم قدیم ما را میکه انتظام قوه قشونی اش
به اختلال برنخورده بود مالک بود همان
شوکت و حشمتی را که قسمت قابل از اوراق
تواریخ را محلو ساخته است ؛ اگر از ملل
قدیمه که مستند بتواریخ میشود بهمین
مختصر نگارش صرف نظر نموده عطف
توجه به حوادث سه سال قبل محیط خویش
که میرفت جامعه و جمیع شئون ملی ما را
از ساحت وجود برداشته به حضیض خمول
پر تاب کند بنمائیم این مبحث بحال خود ما
منطبق شده دیگر شبیه نمینماید ؛ این است
که میگوئیم اگر از عدم تدبیر آن قشون
افغانستان که تربیه و انتظامش « چنانچه در
کتاب نادر افغان مندرج است » بچه خون
جگری ها و زحمات فوق الطاقه سالیان دراز
رجال مدبر مملکت صورت بسته بود برهم
نهی خورد ؛ چرا بآن بلای مبرم و مصائب
جسم و روح ما را تحت فشار گرفته مخنق
ساخته بود اسیر و گرفتار میشدیم ؟ اگر آن
عسکر منظم در انوقت وجود میداشت آیامی
نواست یکمده مجد و دی از دزدان کوه

گریز علم نمرود برافراشته زمام سلطنت
متمدن را منقطع و صحبه مملکت را
جولا نگاه وحشت قرار داده دوره سفاکی
چنگیزی را تجدید و تقریباً ربع ملت را
گر داب خون قتل و شهادت غرق
و معدوم ، ما بقی را بخاک مذل
نشانده دین مقدس اسلام را که از آن
وحشت اشتعال و کردار نابکار هزار
میل کریزان است دام تزویر و باربچه و
میل واهواء شیطانی خود بسازند ؟ هر
احتمال هم نمیرود ولی بنائیم و سجده
نمائیم لطف احسان خدای متعال و قد
لا یزال را که اراده اش بقاء و خول
ملت بیضاء اسلامی در لوح مشیت قد
منظور نه کشیده در عین اینکه توده
در امواج متلاطم عدم شناوری
و یازده کاهی دست دعا بسوی آسمان بالا
دفع انمظالم با يك جهان عجز و انکس
طلب و زمانی هم در حالت که به لجه فناء
همیرفت با احساسات متردد گوشه و کنار
رانجس نموده نجات دهنده می جوید
و حتی از دیدن همچو يك فردی که بتواند
حافظ کون مکان و خالق جن و انام احکام
چون فرشته رحمت بدست داشته نجات
چشم امیدش نابین شده بقاء خود
تقدیر داده بود اعلی حضرت محمد نادر
را بسروقتش رسانید که این راد مرد
به نیروی کیاست و قوه تدبیر و سیاست
خلاق کریم در وجود شر بفسخ
فرموده است واعانت ربانی ملت را
ورطه هلاک و برنگاه مهیب نجات و

باز جرمی

تحریر سینور گوگ میل موفریرو

- ۳ -

درین جا، در جینوا، من از یک نفر جرمنی دارای وضعیت سیاسی و فکری خیلی بلند شنیدم که به یک متصدی بانک می-گفت:

«در جرمنی یک صد هزار فامیل وجود ندارد که مالک اعصار و املاک باشند، و تمام فامیل ها که در آن من نیز شاملم عبارت از پرو لئار ها می باشیم که هر روز رزق خود را از کار دستی و یا دماغی حاصل می نمایم.»

و یک جرمنی دیگر که من او در باره قوای محافظه کاری دنیای کنونی گفتگومی نمودم شانهای خود را بالا کرده به من جواب داد که: «ما که در جرمنی هیچ نداریم که آنرا محافظه کنیم. بجز قروض خود این یک وضعیت فاجعه ناکی که نظیران در تاریخ دیده نشده است ولی یک جنبه تحفظی نیز دارد که یگانه راه نجات آنرا تشکیل می دهد یعنی کار و وقت و در اثر آن اعتبار و امن جنگ و انقلاب شاید عبارت از اخذ انتقام خونخوارانه جرمنی از دنیا باشد ولی به خود او نیز خیلی گران تمام خواهد شد چه یک قسمت نفوس او را کرسنه کی در معرض مرگ خواهد گذاشت:

زمانی که در آن محاربات مفید ثابت شده

که تکامل و تقهقر یک ملت بسته بدرجه اعتبار قشونی اوست رسیده انتظام داده است، و به تربیت و پرورش آن از هر جهتی چون پدر خیلی مشفق و مهربان او امر لازمه اصدار و حتی بشخصه نیز توجه میفرماید: و این عسکر شجاعت پی-کر که در میدان مبارزه برای خدمت وطن و جامعه خود در استیصال ریشه فساد و استقرار امنیت تا مه در سرتا سر محیط مظهر خدمات لایق تقدیر و داد شجاعت داده است که به نسبت عدم تربیه صحیح نظام نامنظم محدود در گذشته قریب بدامان عسکریت این ملت نشسته بود، بآب همت و شجاعت شسته است؛ ما را به مستقبل مشعشع و درخشانی نوید داده امید وار میسازد که، در آتیه پس قریبی بزیر لواء فتح و بر چم نصرت مظهر این عسکر غیور و در ظل عاطفت و عدالت مربی آن «یعنی اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی» در آغوش امنیت و آرامش، و مهد رفاهیت و آسایش میتوانیم سایر عناصر تمدن خود را نیز چون دول مقدمه کنونی راه تکامل انداخته به اوج اعتلاء رسانیم و حیثیات با شرفی را که مطلوب و مأمول ملت حساس افغان است نائل گردیم؛ لذا ختم مقال خود را باین کلام می-نمایم که: زنده باد اعلیحضرت غازی محمد نادر شاه: قوی و پابنده باد قشون فاتح منظم ما.

(سید احمد شاه بعد لیه)

امن و سلامت کشانیده رشته از هم گسیخته شرافت و آبرو مذهب ملت افغان را بهم اتصال و محکم نموده بر افراد دانشمند وطن ایجاب کرد تا درز مره و ظایف وجدانی و فرائض ایمانی خود خدمات قابل ستایش و جهان قیمتش را در اوراق دفتر یادگار برای انتباه و توجه فرزندانی آتیه و وطن از تقدیر بآب زر و خطوط برجسته ثبت نموده از اجرای این وظیفه وجدانی خود را مباهی و مفتخر بدانند حالا که با کمال یقین دانسته شد حیات و ممات یک ملت و درجه ارتقاء و انحطاط تمدن آن مربوط بدرجه اهمیت و قوای قشون وی است، و از ملتی که فاقد یک همچو قوا و متشابه به جسم بی روحی است نمیتوان امید حیات داشت باز حمد پی قیاس و سپاس عبودیت اساس انذار میداریم مر خالق جن و ناس را از کمال رأفت زمامداری بها ارزانی و عنایت فرموده است که نه تنها کشتی سکان شکسته وطن و ملت را از گرداب فنا، بسا حل نجات کشیده کلیم مانم را از ساحه مملکت و وطن محبوب جمع، و بساط سرور و نشاط تمهید و ملت را در آغوش امنیت و آسایش شانده ازین جهت ذات والای خود را محبوب و خاطر ها را مفتون و مجذوب گردانید، بلکه تمام وسایل اعتلا و لوازم تمدن و ارتقاء ما را فراهم و بر اساس متین طرح نموده است، از ان جمله قشون منظم و با تربیتی است که حسب مقتضای روح سلطنتی و جذبات نیک و مقدس خودش بعوالم عسکری که فکر نا قب و رأی صائیش بکنه این نظریه

خساره انقلاب از تهاجم بر مالک همسایه جبریه می شد گذشته است انقلاب فرانسه در آخر قرن ۱۸ هم هنوز از فواید مختصی به آن از منافع استفاده نموده زیرا در وقت انقلاب مذکور محارب به بایک تعداد قلیل همکروسلاح و مصارف صرفه جویانه اجری می شد و در عین زمان غارت های زیاد بدست می آمد اگر جرمنی باز سلاح را بدست بگیرد حتی در صورتیکه جنگ بطرف او فیصله شود هم شاید مردمی را که در اطراف او موجود هنوز را حتی دا رند تباه کند و آلی غارت خود او زیاد خواهد شد و انقلاب حتی يك انقلاب اساسی و خیلی قابل تمجید هم نمیتواند معجزه را که يك قسمت جرمنی منتظر است نشان بدهد . اکثر جرمنی ها می گویند بایست يك اصول جدیدی طرح شود ، زیرا وضعیت موجوده خیلی خراب است . اگر محض ایجاد يك نظام جدید سیاسی کفایت می نمود تاریخ دنیا خیلی ساده تر و حیات انسانها اسانتر می شد . سرمایه چیز دیگری نیست بجز از ثروتی که در مضی جمع شده است و در حال مارا مقدر می سازد امرار حیات نموده برای آینده خود تهیه به بینیم . برای مردمی که به نسبت احتیاجات خود سرمایه کافی ندارند دو علاج موجود است :

اولاً تولید ثروت - و یا مجبور ساختن ثروت مندان بدادن قرض .

اصلاح مومسات اجتماعی نیز نه می تواند از هیچ ثروت خلاق نماید تا به چنگ چه رسد .

علاوتم انقلاب روسیه این مطلب را بصورت قطعی ثابت نمود . مجادله نمودن بر ضد قلت سرمایه بوسیله اعلانات وقوانین و اصلاحات اجتماعی عبارت از کوشش مایوسانه است . اعلانات وقوانین و اصلاحات اجتماعی بکمی بعد از دیگر آمده می رود ، ولی سرمایه زیاد نمیشود . فراهم آوردن ثروت خصوصی غیر ممکن است . ثروت فراهم آمده عمومی وجود ندارد قرض هم خیلی محدود است . و این چیز است که علت دو چار شدن لایبی پلان پنج ساله را به سبب می گیرد .

اختلافات سیاسی که حتی بدون منجر شدن به حرب ، اعتبار جرمنی را در نظر امریک و اروپا زایل میسازد ، جرمنی را بچنان وضعیتی گرفتار خواهد ساخت که روسیه به آن گرفتار است ، یعنی برای سالها بافتن قرض را برای او غیر ممکن خواهد ساخت .

کداره گیری که در ضمن خود مجادله را با مغرب نیز داشته باشد ، شاید بکثرت مقابله با المثل جرمنی باشد در مقابل اروپا ولی برای خود او به مشابه انحصار ثابت خواهد شد .

ما نباید این وضعیت را از نظر خود دور داشته باشیم ، زیرا ما باید جهت وقایع جرمنی و حفاظه اروپا از مخاطراتی که هر دو را تهدید مینماید به خود جرمنی رجوع کنیم .

ظاهر است که بحران جرمنی خیلی مشکل تر از آنست که در شش ماه و یا یکسال ختم شود . اساس های ابتدائی آن از خیلی قدیم

است و اصلاح مومثرانه آن وقت میخواهد . گذشته از دلایل دیگر ، از روی همین دلیل باید سعی کنیم که وقت حاصل نماییم . هر ماهی که بدون حدوث يك فاجعه میگذرد عیناً مانند يك افاده ایست که در راه نجات نموده شود . (۱)

خواهیم شنید که در ماه و سالهای آینده به نسبت جرمنی ازین عقاید ملت (نیشنلزم) اتحاد جرمنی (بان جرمنیزم) اشتراکیت (سوسیالیزم) و کمونیزم ، بحث زیادی خواهند نمود . اروپا هنوز کمان میکند در روزهای پر از مسرت قبل از ۱۹۱۴ است که در آن وقت چنان به نظر می آمد که آتیه دنیا بر مجادلات ذاتی بیني عقاید مختلفه مبني است .

امروز جرمنی مانند روسیه ، و مانند ثلث اروپا مسئله وجود مادی را در مقابل خود میبیند . مثلاً حالا مسئله انتخاب در بین ملیت و اشتراکیت فی بلکه مسئله حیات و زنده گي روی کار است . يك مسئله تکرار نفوس روی دست است که این مسائل تماماً تابع آن میباشند .

اروپا در بین ۱۸۸۰ و ۱۹۱۴ يك نظام بزرگ عملیات و مشاغل را تولید نمود که او را مقتدر ساخت يك نفوس خیلی زیاد را تغذیه نماید . ولی بعد از آن در اثنای

(۱) این عبارت از عقاید احزاب سیاسی جرمنی میباشند .

فنون اختراع

ساعتیکه حرف میزند

رصد خانه پاریس مجبور به ایجاد يك ساعت حرف زن گردیده است. چون كه هر شخص فرانسه میخواهد تمام وقت را بداند بتوسط تلفون از رصد خانه میپرسد این سولهها آنقدر زیاد شده است كه رئیس رصد خانه برای جواب دادن آنها مجبور به استخدام چند نفر مامور علیحدہ شده است. نهایت بعد از تفكرات زیاد برای را-آ جواب دادن سوال كنندگان، يك ساعت ایجاد کرده است.

این ساعت بتوسط الكتريك كار میکند به همان قسم ساعت كه حرف میزند، بطرز قلم های ناطق يك پارچه قلم علاوه کرده شده است این قلم يك صورتی وضع شده است كه بعد از هر ۵ ثانیه حرف میزند ثانیه ها را به كلمه پی ایپ پیپ می شمارد. بنا علیه وقتیكه شباهه رصد خانه تلفون کرده

حرب آن نظام را برهم زد و حالا وسیله اعاشه يك قسمت نفوس خود را ندارد. اینست ترددي كه ما به آن گرفتار میباشیم. اینست حال ما و این هم كار ما.

تمام تحریکات سیاسی كه روی كار آورده میشود، به مناسبت خدمتی كه جهت حل این مسئله از ایشان صادر شود، یا محض جنون و بایك ابهام ثابت خواهند شد.

(انتهی)

(ترجمه از لندن نیوز)

از هر طرف :

يك دختر انگلیس

۴۵ روز گرسنه زندگانی نمود

لندن - دریکی از شهر های خورد انگلستان، یکی از اشراف قصبه لیستر شائر اوه اعلان نمود هر دختر جوانیکه ۴۵ روز گرسنه کی بکشد ۲۰۰ پوند اشتر لنگ انعام به او داده خواهد شد يك دختر جوان همان شهر این تکلیف را قبول کرده شروع به گرسنه کی نمود دختر جوان مذکور ۴۳ روز را به لیمنوات و سكرت گذشتانده، روز چهل و سوم مرگش بنسای قریب شدن را گذاشت. دو ككتور ریاست بلد به وقتیكه وضعیت را مهلك دید، میخواست به این گرسنه کی خاتمه بدهد، لاكن دختر جوان از دو ككتور التجا نمود و گفت: رجا میكنم، دو ككتور؛ دو روز دیگر نیز مرا مساعد بدهید، پول خیلی احتیاج دارم. چونكه میخواهم والدۀ خود را كه در تهلكه مرگش است عملیات كنم.

دو ككتور به خواهش دختر جوان اهمیت نداده به پولش مراجعت نموده لاكن به مداخله پولیس لزوم نمااند، زیرا

وقت را به پرسید، خود ساعت بشما جواب میدهد: از ده، پانزده گذشته است. پی ایپ - پی ایپ - پی ایپ ها

علامت ثانیه است. (صون بسته)

کسی که این شرط را بسته بود قبل از ختم مدت ۲۰۰ پوند اشتر لنگ را بدختر جوان تادیه نمود.

متعاقب این حادثه دو ككتور های كه دختر جوان را معاینه نمودند گفتند كه دختر جوان قابلیت ۷ روز گرسنه کی دیگر را نیز دارد.

بودجه بحریه امریکا

واشنگتون - (آناطولی ژانس) مجلس مبعوثان ۳۲۶،۳۴۰،۰۰۰ دو دلار بودجه بحریه را قبول و تصویب نمود.

در دیار زنهای ریش دار

در يك حصه فرانسه جمیع زنهای صاحب ریش اند

پاریس - در جوانی لوتیگا رون فرانسه جمیع زنهای صاحب ریش و بروت هستند. این زنهای بعد آراین كه بسن ۴۰ ساله کی میرسند به مثل مرد ها ریش می كشند.

سبب این حادثه باوجود همه تدقیقات

فهمیده نشد. تا الحال معلوم نشده است

كه آیا تاثیر هوا، یا آب آن حوالیست

كه در زنهای ریش و بروت وجود می آورد؟

علماء و پروفیسور های معروف این حادثه

را تدقیق نموده اند، لاكن برای این

هیچ يك چاره نیافته اند. درین شهر

هر طرف بازوهای ریش و بروت دار مقابل

میشوید، نهایت وقتیكه بایك زن بی ریش

وبروت مصاف شوید خیلی حیرت خواهید

کرد. زنهای نیز مانند مرد ها هر روزه

بدكان دلاك رفته ریش و بروت خود را

می تراشند.

خبر های داخلی

سواد تلگراف گرام جناب والا حضرت
صدر اعظم صاحب وزارت خارجه ژاپون
از خبر تأسف آور قتل جلالت مآب
صدر اعظم دولت علیه ژاپون متاثر و متالم
گردیده مراتب تعزیت و همدردی حکومت
افغانستان را بحکومت ژاپون و باز
ماندگان ایشان اظهار مینمایم .

قدر دانی از شهداء

البته قارئین محترم در جرائد وطنی از
آن قدر دانی حکومت متبوع ما که در باره
عالم عسکری و خدام صادق این آب و خاک
اسلامی مرعی میدارند مطلعند و هم
خواننده اند که در موقع شهادت ع ، ع ، ش
عبد الوکیل خان نائب سالار چه گونه
مراسم تجویز و تدفین و عزاداری اوشان
را انجام داده علاوه آن بالنسبه اداره حیات
باز ماندگان آن شهید راه وطن الطاف
و مرحام مخصوصه شان را مرعی فرموده
برای آنها مبالغی را که برای سائر باز
ماندگان شهدای عسکری اعطای شود
مقرر فرموده اند .

کنون مطلع شده ایم که در اثر خبر گیری
های پدر معنوی ما اعلیحضرت محمد نادر شاه
غازی که دایماً از رعایا و مخصوصاً از
باز ماندگان همه چه شهدای نامور عالم
عسکری میگیرند ، باین نکته متحسّس شده
اند که باز ماندگان ذکور و اناث نائب
سالار مرحوم زیاد و این مبلغ مقرر نمکین
است که در ادا رة معیشت آنها متکفی
نباشد ، لهذا وجوه دیگری را نیز بر آن

مجهولات دنیا

در سواحل او قیانوس کبیر بعضی
هیاکل بسیار بلند که از سنگ ساخته
شده است موجود است . اینها را کی
ساخته ؟ تعمیر کننده های اینها از کجا
آمده ؟ بکجای رفته ؟ هیچ کس نمیداند .
در ایران خلق برای یافتن آب بکوه ها
بالا میشوند

طهران - در جنوب ایران امید های
که به باران اول بهار بسته بود ، بیهوده
رفت . از خشکی جمیع مزارع خشک
شد .

آب های اکثر چشمه ها خشک شده
است . خلق برای گذشتاندن تابستان
و یافتن آب بکوه های اصفهان بالا
شده اند . برای بار کردن چاه ها مهندسی
زیاد از طهران فرستاده شده است اگر
این چاه ها نیز به موفقیت نتیجه ندهند
خلق از بی آبی از جنوبی ایران هجرت
خواهند کرد .

یلانی که یک میلیون لیرا قیمت دارد

این بلان از پوست یک مرغی که الان در
دنیا وجود ندارد ساخته شده است .

آخرین انسان یک عرق

در جزایر جنوب مسوب به عرق پوئی -
او توی فقط یک آدم مانده است . بعد
از مرگ او ، عرق مذکور منطقی خواهد
شد . (صون بسته)

افزوده امر دادند تا برای آنها از طرف
حکومت الی زمانیکه اصول موضوعه
حکومت آن را برای ورثه شهدای راه
سعادت وطن تعیین کرده ، اعطای
و کرامت شود .

ما در برابر این عسکر نوازی و خادم
پروری اعلیحضرت غاری اظهار مسرت
نهایی خود را کرده نه تنها ورثه آن شهید
بلکه عموم خدام وطن را باین قدر دانی
حکومت متبوع شان تبریک میگوئیم .

مذاکرات پستی

مدیریت مستقلمه پسته در نظر داشت که
باب مذاکره را ، را جمیع به داد و ستد پسته
و تلگراف با هند و برطانیای باز داشت
قرار دادی عقد نمایند .

چنانچه برای همین نظریه دو نفر نمایند
از جانب دولت برطانیای «مستر بروکن» و
«رای بهادر مگر جی» وارد مرکز شده
اند مدیریت مذکور هم داخل مذاکره
و مفاهمه شده اند که تفصیلات آنرا
البته در آتی خواهیم نگاشت .

مقرری

(معین دوم وزارت حربیه)

قراری که اطلاع حاصل کرده ایم و ،
عبد لغی خان سابق وکیل نائب الحکومه قدوم
بررتبه فرقه مشری اول بمعین دوم وزارت جلیله
حربیه عوض عیش علی شاه خان حال قومانده
مکتب حربیه عزتقرر حاصل کرده اند .
انیس : عهده جناب آقای موصوف
تبریک گفته از خدای متعال موفقیت
شان را خواهان است .

خبرهای خارجی

تاس :

بحران کابینه در جاپان

توکیو ۲۳ می همه مطبوعات بوضعیت مشکل سیاسی مربوط به طول کشیدن تشکیل حکومت اشاره مینمایند. در نتیجه بحران حکومت در بورصه ها کارها معطل و صنعت کاران محصولات را اختصار نموده اند. و بعضی از مؤسسات معطل شده اند.

توکیو ۲۳ می : تشکیل کابینه جدید به سائیتو (والی سابق کوریا) عضو محکمه عالی محول گردیده است.

چین

نانکین - جریده «تسا کوپنا او» در سرمقاله خود اشاره مینماید که در مسئله راجع به تجدید مناسبات با سس ر حکومت نانکین چنان وضعیتی به خود گرفته است، مثلی که با این شناختن مرحمت بزرگی نسبت به

عزیمت

عج آقای محمد ایوب خان وزیر مالیه که از حضور بریاست تفهیمیه قطغن و بدخشان مقرر شده اند الیوم عازم صوب و لایت مذکور گردیدند.

سس ر می نماید.

جریده مذکور چنین يك وضعیتی را صحیح نمیداند، به تجدید مناسبات توصیه نموده اشاره می نماید، که حکومت چین درین پنج سال اخیر داخل هیچ يك سیاست خارجی نشد. است و وقت خود را بیهوده بعبارت پر دازی بسیار بلند صرف کرده است، و هر روز زیاده تر در دایره تنهایی عاملیت سیاسی خود محدود می ماند.

جرمنی

برلین - همه مطبوعات با يك وضعیت هيجان آمیزی استر داد پیشنهاد جرمنی را راجع به شناختن طیاره های جنگی و اسلحه تسعری از طرف کمیسون کنفرانس خلع سلاح اشاعه و اشاره می نمایند : که کنفرانس درین مسئله تنها خلع اسلحه جرمنی را فیصله نمود جریده مذکور می گوید که مطالبه اول حقوق مساوی برای جرمنی از طرف فرانسه ها و بلجیجکی ها واضحاً رد کرده شد.

برلین - پسر شاه حجاز فیصل ؛ بعد از ختم ملاقات جرمنی بطرف سس ر حرکت خواهد نمود و ازان جا از راه تورک بوطن خود عودت می نماید.

یونان

آتنه - جمیع ما مورین پسته ، تلگراف و تلفون تمام یونانستان اعتصاب عمومی

نموده اند، تعطیل مذکور بقسم پروتست بر خلاف تقلیل معاش ما مورین و مستخدمین و بلند شدن قیمت خوراکی و واقع گردیده است. حکومت قانون تجهیزات نظامی را راجع به اعتصابیون وضع نموده.

متحدہ امریکای شمالی

واشنگتون - رئیس شعبه اجرا ثبیه وزارت بحری بعد از مشوره با ستمسون اظهار نموده که دسته چهارات اتلانٹیک الی اول ماه اکتوبر در ابهای بحر الکاهل خواهند ماند.

ایتالیا

روم - مطبوعات ایتالیا راجع به رسیدن عصمت یاشاه و توفیق رشدی بیگ بانامه نگاران و یک مسئله مبعوثین پارلمان بتاريخ ۲۷ می اطلاع داده اشاره می کنند، مقصد از این مسافرت تحکیم مناسبات دوستی بین ایتالیا و ترکیه است.

سس ر

مسکو - کور سیوس وزیر امور خارجه سابق جرمنی، حال رئیس جمعیت (تحصیل اروپائی شرقی) وارد مسکو گردید. و در استانبول از طرف کرستینسکی و سفیر جرمنی و دیگرها استقبال شد. کور سیوس با اکثریه ادارات علمی و غیر علمی آشنا شد.

مسکو - در سال حاضر به مکاتب مختلفه

و ادا رات تر بیوی س س س ر
..... ۸۰ نفر شاگرد و از آن جمله
..... ۴ اطفال خورد تعلیم میگیرند.

پولیند

وارشاور - در وارشاور سفیر تورکیه
جواد بیگ بمرض فایج فالج و ضف
قلب وفات نمود.

عبد الغفار خان سرحدی

عبد الغفار خان سرحدی را که از چندی
حکومت هند محبوس کرده ، و تا کنون
مفقود الاثر بود ، حالا از ذریع موقوف
معلوم شده که خان مذکور در هزاری
باغ سنترل جیل محبوس است .

یک هفته پنجره خواهد شد

مستر هورر رئیس جمهور امریکه
برای سهولت بعض اصلاحات اقتصادی
مجاز کرده است که یک هفته بجای
هفت روز مجوز کرده شود .

شهزاده یمن غریق بحر گشت

شهزاده سبف الاسلام (محمد) پسر
امام یحیی والی یمن بهمراهی چند نفر
دیگر در بحر سمندر شناوری میکرد ، از
باعث وقوع ناگهانی يك طوفان شدید
بمعهم يك نفر رفیق دیگر خود غریق بحر
گردید شهزاده مذکور بسیار يك شخص
لایق و شجاع و اسلام دوست بود . انا لله
و انا الیه راجعون ، (مدینه)

تلفات هندو و مسلمان در بمبئی

۲۰ می : قرار اطلاع بمبئی که در
هفته گذشته یک هزار و پنجاه نفر مجروح
و یکصد و پنجاه نفر مقتول شده اند
و تلفات هنوز روبه ترقی است .

(سیاست)

گرفتاری یکنفر انقلابی سرحد

سمندر خان که یکی از قائدهین
سر خپوشان سرحد بود و از مدت دراز
خفینا بحریکات انقلاب می نمود و چنانچه
در بعضی امور هم کامیاب شده و لقب
سالار فاتح را هم از جماعت خود
حاصل کرده بود گرفتار شد .

(پیغام سرحد)

یوگوسلاویا و شهزاده انگلیس

قرار اطلاع لندن که يك وفد از تمام
اقلیات یوگوسلاویا تحت ریاست بر پتهک
که سابق وزیر بود ، به لندن رسیده
و پانس آر تهر کلمات را برای تحت
شاهی یوگوسلاویا دعوت کرده اند
و هم سبب نارضایتی خود را از شاه
موجوده در حدت اجراء امور حربی
اظهار می نمایند . (مدینه)

یونان

مسکو ، ۲۵ می :

آژنده - با اعتصابیون مستخدمین پوسته

تلگراف و تلیفون - مستخدمین تفتیش
حکومتی ، مفتشین مالی و مامورین گمرکی
نیز مایحق کر دیدند .

فرانسه

مسکو ، ۲۵ می :

پاریس - قرار اطلاع اجنت ها واس
کور کولیف در نزد مفتش ، اطلاعاتی
را که در باره او راجع به رفتن در پولند
و چیخا سلاوا کت بود ؛ اقرار نمود
لاکن جدا از بند که . گویا او در پاری
بالشویکی عضویت دارد . انکار قطعی
نموده . کور کولیف علاوه نمود : که
اوفقط در پاری سوسیال دیمو کرانی
چیخا سلاوا کت عضویت داشت .

چین

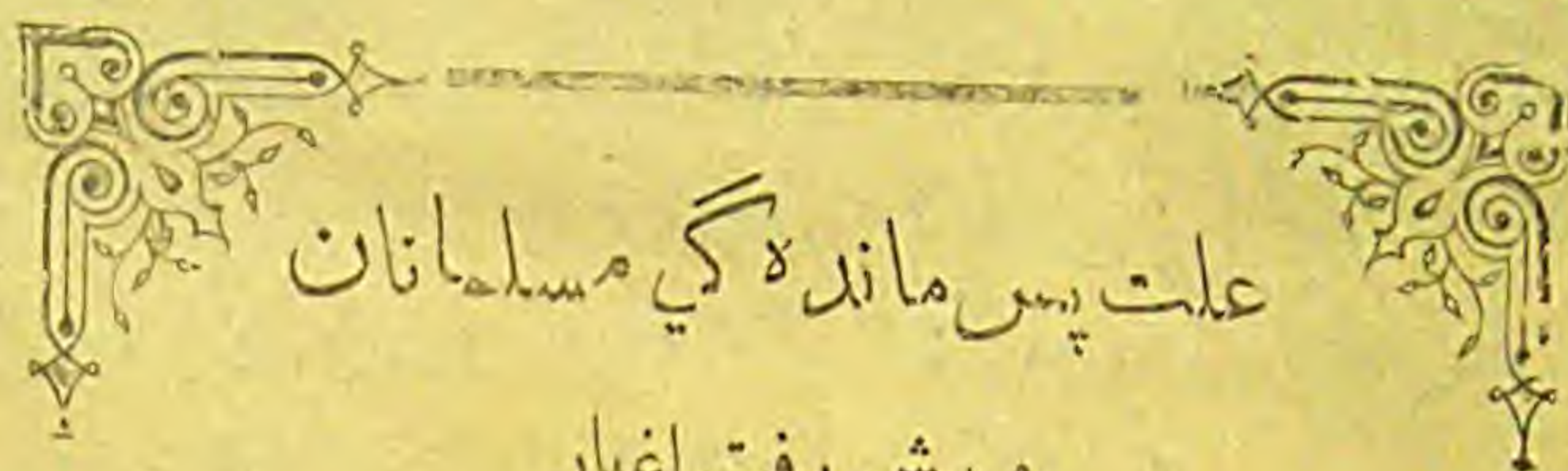
مسکو ۲۵ می قرار اطلاع شما نگاهی
شورای نظامی حکومت نانکین امری برای
از دوی ۱۹ نانکین صادر نمودم تاقی لفور
بطرف ایالت فونسو زیان برای اشتراك در
هیت تادیبی بر خلاف ولایات شوروی
رهسپار گردد . و پس قونسل انگلیس در
نزدیکی نانکین از طرف عسا کر نانکین
مجروح گردیده است . در زمانی که قونسل
مذکور در دلا یا تیکه از طرف سرخها
اشغال شده بود سیاحت میکرد .

مؤلف : امیرالبنان شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

— ۴ —

و اگر ابد های انسانی محض به دعا
و ذکر بدون عمل و اثر حاصل میگردد
البته اصول دنیا برهم می خورد و قانون
شریعت باطل می گشت . آیا خداوند
تعالی نه می فرماید که : (وان لبس للانسان
الا ما سی) و (وقل اعملوا فیسری الله
عملکم ورسوله) و آیا بکسانی که از
محاربه عذر می خواهند نگفته است
(لا تعذر و..... قد نبانا
الله من اخبارکم و سیری الله عملکم
و رسوله) و نگفته است که : (انی لا اضع
عمل عامل منکم) ؟

اگر مسلمانان کمان می کنند به
محض نماز و روزه و چیز های که ایشانرا
به ریختن خون و بذل مال مکلف
نمی سازد ، مسلمانند ، و محض به همین
قدر منتظر نصرت الهی می باشند . ولی
حقیقت این چنین نیست . ارکان اسلام
منحصر به نماز و روزه نبوده ، و نه محدود
بدعا و استغفار است .

خداوند چگونه دعای کسانی را قبول
می کند در حالیکه می توانند حرکت

نمایند و بذل کنند ، می نشینند و میراث
می گیرند - (۱)

اعتذار مسلمانان از خود و رد آن

می گویند ، مسلمانان مانند فرنگی
ها مالک ثروت و قنصل نیستند

(۱) ظاهراً امیرالبیان که زکات

را با نماز و روزه ذکر نموده . باین علت

است که میداند اکثر مسلمانان آنرا

ترك نموده اند . حالانکه زکات رکن

دنیوی و دینی اسلام و نماز رکن روحی

آنست . و مسلمانان دنیا را می طلبند و از

اهم ارکان اسلام (یعنی زکات و جهاد

بالمال و النفس در راه خداوند) صرف

نظر می کنند . حالانکه خداوند جل و علی

مسلمان های صادق را به جهاد مالی

و نفس وصف نموده و در عین زمان مال

را اولتر ذکر نموده است . و در سباق

ایات قتال (و افقوا فی سبیل الله

ولا تلحقوا بیکم لی لکم الهیکه) یعنی به

عدم اتفاق و صحابه (رض) با شخصیکه

زکات نمی دادند قتال نموده اسلام شانرا

باور نمی کردند .

تا بتوانند در اعمال خیر چیزی صرف
کنند و به همدگر امداد نمایند . درین
حال نیز برای کسی که بدون دلیل باین
مسئله قناعت حاصل نمیکند می گویم :
برین هم راضی هستیم که . چنانچه
در ذکر جهاد بالمال تصریح نمودیم
به نسبت رأس مال خود صرف کنند
آیا همین راه می کنند ؟

گذشته از آنکه از اموال مخصوصه خود
بذلی نذوده و اروپائی در هیچ میدان از
روی بذل و ایثار در راه فواید عمومی
برای بر نه می شوند ، آثار
اوقاف و مؤسسات خیریه را که پدران
شان وضع نموده بودند نیز برهم زدند . پس
چطور مسلمانان می خواهند در قوه و قنصل
و حاکمیت مانند اروپائی ها باشند ، در حالیکه
به ایثار و قربانی حرات ایشان کمتراند ؟
حالانکه کار جهاد حاکمیت بر زمین مانند
کاشتن در زمین است ، هر قدر که رنج
بیش تر کشیده شود ، بیش تر ثمر می توان
گرفت . و بهر اندازه که در عمل کوتاهی
بوقوع آید ، بهمان اندازه کمتر ثمر
حاصل می گردد .

مگر مسلمانان مانند اروپائی ها طالب
حاکمیت اند اما بدون ایثار و صرف مال
و از دست دادن مکی از انداختن . و فراموش
نموده اند که خداوند جل و علی میفرماید
(ولتبلو نکم بشئ من الخوف والجوع
و نقص من الاموال و لا نفس و الهوات
و بشر الصابین) .

مضاً می گویند : بذل و قربانی را

از موده، به نقص مال و جان و فواید خود صبر نمودیم لا کن هیچ فائده بران مترتب نگردید و اروپائی ها هم چنان بر ما مسلطند. این سخن را از بعض اشخاص که از ایشان شنیده ام ذکر می کنم.

جواب شان اینست که، آیا می توانند بگویند، چیزی را که بذل و قربانی می نامند با بذل و قربانی که یهود و نصاری می کنند، مشابه و یا اگر بان نسبت دهیم نسبت یک به صد است؟

درین موضوع مثال جدیدی داریم که عبارت از مسئله فلسطین است. در بین اعراب و یهودی ها در فلسطین حوادث خونینی به وقوع پیوسته افراد هر دو فریق زمین حوادث متضرر گشته اند یهودی ها در تمام اطراف دنیا به متضررین یهودی فلسطین مدد نمودند، و چنانچه طبعی است عالم اسلام نیز امداد مسلمانان را اقام نمودند. اقامات مردم یهود با ولاد ملت خود شان بیک میلیون جینه، و اقامات مسلمانان جملاً به ۱۳ هزار جینه یعنی خیلی کمتر از صد هزار بالغ گردید.

پس شاید بگویند مسلمانان ها مانند یهودی ها ثروت مند نیستند. جواب میگوئیم که کفایت می کنند اگر به امداد ملت خود برابر به یهود و فرنگی ها از روی رأس المال صرف نمایند. و از فقرای شان که بیش تر از کفایت عائله خود ملکیت ندارند چیزی نه می خواهیم زیرا خداوند تعالی می فرماید: (لیس علی الضمناً ولا علی المرضى ولا علی الذین

لا یجدون ما ینفقون حرم او لا نصحه الله ورسوله ما علی الحسنین من سبیل) باز میفرماید (انما السبیل علی الذین یستأدمونک و هم اغنیاء انصوابان یکونو مع الخوائف) و نیز جواب میدهم که اگر یهودی ها از نقطه نظر مال از مسلمانان غنی ترند، مگر مسلمانان از روی تعداد خیلی زیادند چه یهود عبارت از ۲۰ میلیون نفر اند و مسلمین سه صد و پنجاه میلیون نفوس دارند اگر هر یکی از مسلمان ها به فلسطین یک غرش میداد و این چیز است که برای هیچ کس اگر چه به فقر شدیدی گرفتار باشد در عالم مشکل نیست سه و نیم میلیون جینه در ثران جمع می شد.

بیاید از ده عشر مسلمین صرف نظر نموده و اعانه فلسطین را از روی یک عشران بشماریم یعنی ایشانرا ۳۵ میلیون نفر معرفی نمائیم و این ۳۵ میلیون نفر را در اطراف فلسطین در یک لحظه می باید چونکه عده مسلمان سوریه مصر فلسطین عراق و نجد و حجاز و یمن و عمان به ۳۵ میلیون بالغ می گردد و ازین نفوس یک غرش فی نفر بگیریم پس چقدر جمع خواهد شد معلوم است که سه صد پنجاه هزار جینه می شود پس گویا مسلمانان تماماً ۱۳ هزار جینه یعنی عشر عدد تمام شان و ثلث عشر یک غرش فی نفر پر داخته اند. آیا همین است چیزی که آنرا (قربانی) می نامید؟

و آیا در راه خداوند به همین اندازه به نفس و مال جهاد می کنید؟ و آیا مقدار مدد کاری شما با برادران دینی و همسایه های وطن و مدافعین مسجد

اقصائی که «سوم حرمین و اول قبلتین می باشد» همین است؟ آیا خداوند تعالی نه می فرماید که (انما المؤمنون اخوة) آیا امدادی که برادر به برادر دیگر خود میکند عبارت از همین می باشد؟

خی گویند ملت انگلیس از چه رو در دنیا باین سیادت رسیده است؟

جواب میگوئیم: باخلاق و افکار خود اقام شده اند. روزی شخصی به من از یک کافر صاحب منصب انگلیسی در شرق حکایت نمود که به خدمت کار خود امر می نمود ضروریات لازمه خانه او را از دوکان یک کافر انگلیسی که در شهر مذکور اقامت داشت خریداری نماید یک مرتبه خادم او جدول حساب را نزدش آورده در مدت یکماه ۲۰ جینه منفعت باو نشان داد انگلیس از او پرسید که سبب این منفعت چیست؟

خادمش گفت: از دوکان انگلیسی که از او مال می خریدیم صرف نظر نموده از دوکان یکی از اهالی عرب خریداری نمودم و در نتیجه این منفعت حاصل گردید.

انگلیس گفت: پس از بن بدوکان اینکلیسی که از ان خریداری می نمودیم رجوع کن.

خادم گفت: - که درین صورت ۲۰ جینه زیاد تر صرف می شود.

انگلیس به جواب او بیان نمود: که اگر چه ۲۰ جینه بیش تر به صرف می شود از همان انگلیس خریداری کن. (باقیدارد)

مؤلف : له بلاتیه فرانسوی

(۴۱)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

(از فصل بیست دوم)

(طلاق :)

ککمک میکنم

ژوزفین به تنها برضد دلائل او بلکه برای اینکه بیاد کردن وقایع حیات سابقه بر ناپلیون اثری بیندازد چند لفظی لند لند کنان صرف نمود ولی ناپلیون باوضع بسیار خشن و ظالمانه خودش او را خاموش ساخته گفت .

« من ترا اخطار میکنم که تمام کوشش های تو برای منصرف ساختن من ازین اراده مصمم بی فائده خواهد بود اراده من قطعی است . من ترا آنچنانیکه سابق دوست میداشتم هنوز هم دوست دارم ولی برای مفاد سلطنت ما را ازهم جدا میکند سیاست بسر است نه بدل »

شنیدن این الفاظ برجسته و قطعی ناپلیون ژوزفین بمرض (هستیری) گرفتار شده درحالت غشی بزمین افتاد . ناپلیون دروازه اطاق را بشدت باز کرده یکی از صاحبان قصر را بکمک او خواست برسیدن حاجب علیا حضرت برفرش خانه راستان افتاده صحنه های جانگدازی کشیده با الفاظ غیر مفهوم نوحه مینمود .

ناپلیون « بوسی ، آیامیتوانی علیا حضرت را برداشته باطاق خودش ببری ؟ بیامن هم بانو

ناپلیون اینرا گفته و به برداشتن ژوزفین معاونت نمود . برسید به زینه که به پارتیمان ملکه امتداد مییافت (موسیو بوسی) جسد بیجان ژوزفین را تماماً بردوش خودش داشته و امپراطور بایک شمع روشن رهنمائی میکرد بوسی در زیر بار سنگین ملکه خم گردیده یکی از معاونین خودش را بکمک خواست . امپراطور شمع را بدست شخص نمودار داده پاهای ملکه را گرفته از پله ها بعقب پاریان شدن شروع نمود ، نظربه اظهار این دونفر حاجب که در ینموقع حضور داشتند ناپلیون باندازه مغموم و متاثر بود که هیچگاه نظیر آن دیده نشده بود .

بعد ازین واقعه بدو هفته دیگر طلاق نامه امضا و بوقت شام در یک محفل فمیلی که در قصر (تویلری) تهیه دیده شده بود قرائت گردید .

ناپلیون با ژوزفین دست بدست شده نطقی که از طرف (کامیاسیر) ترتیب شده بود خواند . درین نطق از فیصله که باتفاق زوجه عزیزه اش بمشوره او اختیار می نمود ، بیان نموده محرك محض ، این عمل را ناامیدی کامله خودشان از وجود اولاد ظهار نمود .

طلاق نامه دارئی الفاظ ذیل بود تنها خداوند میداند که اقدام باینفصله بمن چقدر سخت میگذرد و تاچه اندازه قلبم را پر خون میگذارد ! چون برای مفاد سلطنت بهر گونه قربانیها که ازان بزرگ تر نباشد حاضرم ، از فرو بردن این زهر مهلک فراق ملکه ان ادعای خودم را ثابت میکنم . این را هم فرض خود میدانم که اظهار نمایم هیچیک شکایتی از دیگر رهگذر ها ندارم : بلکه از محبت و علاقه زوجه که زوجه عزیزه ام نسبت بمن داشته است تعریف می کنم در پانزده سال حیات زناشوهری مرا بنهایت مسعود داشته است یاد کار صحبت های او همیشه بر قلب من محکوک خواهد ماند باید ژوزفین در جواب او چیزی میگفت ولی در حینکه میخواست جوابیه خودش را قرائت کند گلوئی او گرفته شده نتوانست چیزی بگوید . کاغذ را بیکی از درباریان داده رجاء نمود که از طرف او بخواند .

« چون خداوند مرا از وجود اولاد محروم گذاشته است باین طلاق بصورت تسلیم رضا داده ام ! ولی الغای ازدواج بر احساسات من اثری انداخته نمیتواند امپراطور همیشه در شخص من یک دوست بسیار صدیق خواهد یافت ، این اقدام را که امپراطور بمفاد سلطنت نموده

است تنها من میدانم که تا کدام اندازه او را متالم میدارد ولی هر دوی ما ازین قربانی که در راه مفاد مملکت کرده ایم بنهایت درجه مغرور و مفتخریم .
باین سطور که از طرف (کامبا سیر) یا (ماریت) ترکیب یافته بود دو سه سطری دیگری ژوزفین بتمام خود ایزاد کرده بود که با وجود سادگی اثری زیادی را دارا بود ، « من بسیار معنون و شاکرم که اثبات بزرگترین محبت و صمیمیت که درین دنیا هیچگاه داده نخواهد شد امشب بقدم های امپراطور می گذارم .
وضعیت قابل ترحم ژوزفین در اثنای این کشمکش قصور های حیات سابقه اش را می پوشانید . نژاد آتیه باین شهیدی که قربانی هوا رهوس ناپلئون گردیده است متأثر خواهند بود .

روز دیگر بعد ازین محفل (مجلس سنا) انعقاد یافت تا این طلاق را تصویب کنند در اثنای مذاکره بر تفصیلات بی مزه تری مباحثه شد .

قرار گذاشته شد که ژوزفین لقب امپراطریسی را داشته باشد و علاوه بر آن يك مداخل دو ملیون فرانک سالانه از طرف دولت با و پرداخته شود نکته گیری های زیادی را جمع به عدم صحت این طلاق بنهادر پیوست ولی اعتراضات يك دسته قانون دان در مقابل اراده آهنین

امپراطور چه کرده می توانست .
بعد از تصویب الاق از طرف (سنا) بساعت چهار عصر درشکه باید ژوزفین را از توپلاری به (مل منیرون) میبرد در سرای قصر داخل شد آسمان غبار آلود و بنهایت گرفته بود . جاذبه های که بران ژوزفین اطراف منزل جدید خودش رهسپار بود در میان يك غبار کثیف و نمناکی پیچیده و بدل پر از غم مسافر شباهت تا می بهم میرسانید چقدر زیاد برین راه بکمال فرحت و انبساط شوکت و دبده ، تردد نموده و امروز بکدام يك حالت یاس و ناامیدی ازین عبور می نمود بیشتر از آنکه ژوزفین روانه شود ناپلئون از توپلاری به (تریانو) نقل مکان نموده بود دو روز بعد ازان بدیدن ژوزفین رفت . با يك لهجه بسیار نرم و خایقانه او را مخاطب ساخته گفت از اندازه که خیال میکردم ترا ضعیف تر یا فقم ، درین مامله حوصله و طاقت زیادی نشان دادی و حال برای محافظه صحت لازم است زیاده تر حوصله کنی . بر خودت احتیاط زیادی داشته باش و باندازه کافی بخواب بیاد دار که خوشی و صحت تو مرا همیشه معنون خواهد داشت .

این جمله را گفته و با يك بوسه پر محبت او را وداع نمود . برگشت بمدار انقضای چند روز يك دعوت وداعیه بسیار محتججی که زیاده تر به يك دعوت ماتم شباهت داشت بر روز عیدم بلاد

و (گراتمس) در تریانو داده شد تفصیلات این صحنه آخرین زن و شوهر هیچگاه معلوم نشده است ؛ ولی دشوار نیست که احساسات زن و شوهری که هنوز هم یکدیگر خود را دوست میداشتند در وقت وداع ابدی فهمیده نشود . با وجود قصور ژوزفین و فرو گذاشت های ناپلئون در امانت زنا شوهری باز هم حیات بدی شان خوش می گذشت اگر چه امپراطور از قدام این کار افسوس و ندامت ظاهر نمیشاخت ولی در حقیقت خیلی متأثر و مغموم بنظر می آمد . در روز های تنهایی مددهش جزیره (سنت هلین) حیات مسعودی را که با ژوزفین بسر برده بود با زندگانی تلخ و پر تکلیف بعد از ازدواج (ماریانو ز) مقایسه کرده ندامت زیادی کشیده خواهد بود ؟

هر صورت ناپلئون در تمام دوران حیات طوفانی خردش از طرف يك قوه غیر قابل مقاومت و بر اسراری متأثر می بود . مثل مسافری که از يك سر نشیبی مدحشی بدو بدن آغاز کند و نتواند ثقلت خودش را تحمل کرده خودش را از اتقادن حفظ کند او هم مقاومت قوه مدحش دغ خودش را نتوانسته در حیات سرا زیر روان بود تا آنکه در کودال عمیقی افتاده تمام اعضای او در هم شکست .
(با قید دارد)

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوکیانی

ایستادن

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارج ۲۰ شلنگ

۱ صفر ۱۳۵۱

June 5 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۱۷ جوزا ۱۳۱۱

استان دادن و کالم

بیاد داریم که در سنه ۱۳۱۱ هجری قمری ۱۸۹۳ ع بین اعلیحضرت امیر عبد الرحمن خان مر حوم و دولت انگلیز در مسئله تعیین حدود افغانستان مذاکراتی جریان داشت و این مذاکرات بالاخر به تعیین حدود که مشهور به (دیورن لاین) خط دیورن است انجام یافت دیورن همان صاحب منصب دولت انگلیز است که در مختلف جاهای سرحد با متعدد هیئت های افغانی مامور تعیین حدود بود و قتی که نوبت به تعیین حد افغانستان و چترال رسید از طرف انگلیزها مستر ادنی و از طرف امیر عبد الرحمن خان سپه سالار غلام حیدر خان مر حوم انتخاب شدند که حد فاصل افغانستان و چترال را تعیین کنند در سنه ۱۳۱۳ هجری قمری که مطابق به سنه ۱۸۹۵ عیسوی است مستر ادنی و سپه سالار مر حوم حدود افغانستان و چترال را در نواحی چترال و باجور تعیین

کردند و معاهده و نقشه ترید ب داده سپه سالار غلام حیدر خان آن معاهده و آن نقشه را امضا کرد در عین حال از موضعیکه دیوک علم نام برده میشود تا به چند فرسخ به طرف شمال دریای کنر و جنوب آرند و قزل یا نهر ارنوی خط سرحد را بر قله های کوه تعیین کرده طرفین ابریزه کوه ها را برای ملکیت اراضی نزدیک خط استناد قرار دادند لیکن درین موضع پلار (مینار) یا نشانی نکرده به همین قدر اکتفا نمودند از آن وقت تا به اخیر دور امان الله خان دیوک علم در تصرف افغانستان بود لیکن نا گفته نماند که در خصوص این موضع اکثر بین اعلیحضرت امیر حبیب الله خان شهید و دولت انگلیز بحث و مذاکراتی جریان داشت و این مذاکرات تا به اواخر سلطنت امان الله خان دوام کرد چنانچه مهتر چترال موضع دیوک علم را از خود تصور میکرد و افغانستان زمین خود میداد تا اینکه حکومت امان الله خان سقوط کرد و در افغانستان انقلاب و خانه جنگی بین شد مهتر چترال در عین انقلاب افغانستان از وقت استفاده کرده به دیوک علم استیلا نمود و بر نپه دیوک علم قلعه عسکری تعمیر کرد و قتی که سلطنت سنیه نادرشاهی در افغانستان قایم شد پادشاه استقلال بخش و قائد با عزیم و تدبیر ما اعلیحضرت محمد نادر شاه ازین قضیه واقف شده خیلی متأثر گردیدند و بوزارت خارجه امر فرمودند که با دولت بریطانیا داخل مذاکره شود مدت مدیدی این مذاکره دوام کرد بالاخر در همین تازه کی مسئله متنازع فیله دیوک علم فیصله گردید و بین وزارت خارجه و سفارت بریطانیا موافقت شد که زمین دیوک علم که عبارت از یکصد و یازده و نیم جریب زمین من روعی و غیر من روعی است موضع که دران مهتر چترال قلعه عسکری تعمیر کرده است به افغانستان مسترد کند و دو نفر نماینده افغانی و دو نفر نماینده

مکتوب سرکشاده

بسم الله الرحمن الرحيم
(وان شکرکم لا ذبد انکم)

حضرات اعیان محترم !

اسم اعیان نه ازان اسمای جامده ایست که بدون یکنوع تناسب معنوی بین اسم و مسما لغتاً وضع و عرفاً مستعمل شده باشد بل اطلاق آن عرفاً و عادتاً بر ذوات روساء و اکابر و عقلا و فضلائی عشایر با ملاحظه نوعی مناسبت بین اسم و مسما و معنی لغوی و اصطلاحی دیده میشود چه عقلاً و نقلاً و روایتاً و مشاهدتاً مسلم است که دراز منته ماضیه و حالیه اعیان هر جامعه مقتدا و مطاع و افراد سایر مطیع و مقتدی و مقبضین انوار و اوصاف جمال و کمال شان میباشد : و هم مثبت است که انوار

دول انگلیز در موضع دو کالم رفته نمایند کان انگلیز قلعه تعمیر کرده مهترچترال را خراب و در نتیجه دو کالم را بنمایند کان افغانی به پاران و وقتیکه نمایند کان افغانی دو کالم را تصرف شدند کبسون افغانستان و بریطانیا خط سرحد را طوری نشانکاری خواهند کرد که به دو کالم و ملکیت آن که به افغانستان تسلیم شده خلیل ارسال دو کالم برای همیشه زمین افغانستان شناخته میشود. به این صورت مسأله دو کالم که يك سوء تفاهمی سر حدی تولید کرده بود و از سالها موضوع بحث بود بر حسب مطلوب فیصله شد.

و ظلام، کردار حسنه و یا رفتار سیئه اکابر و اعیان قاندين شهرام سعادت و یا سائيقين بادیه شقاوت سايره جامعه شناخته می شوند : چنانچه صفحات تواریخ امم ماضیه واضح نشان میدهد که نقیبان و اعیان هر جامعه و زمان که به خلعت اطاعت رسول و انبیا علیهم السلام و انقیاد ائمه و امرای عصر و آوان خود ملبس گردیده اند افراد تابعه و سافله شان نیز مشمول سلامت و عافیت صوری و معنوی نشا نداده شده اند و شرفاء و اقباء هر عشیره و طایفه که از فرمان برداری و انقیاد انبیا و رسل و پیدروی پشوايان و رهبران حق سبیل سرکشی و رخ تابی را اختیار نموده اند، لاریب مستوجب سوط عذاب خداوند بوده و هم طبقه سافله تابعان شان مشمول عتاب و عقاب نازله یزدانی گردیده اند مثلاً شهرهای پنجگانه مو تفکیکات قوم لوط علیه السلام که دارای ملیون نفوس ذکور و اناث کبار و صغار و هم دران بلاد بسا قسام حیوانات غیر مکلف بودند و در اثر طغیان مکلفین شان به نص صریح و جعلنا عالیهما و سافلها همگان ملاک ک گردیدند : علاوه بران فحواي آیه کریمه قرآنی و منزل آسمانی و اذا اردنا ن نهلك قرية امرنا متر فیهما ففلقوا فیهما فحق علیها القول فدمرناھا تد میرآ برهان ساطع و دلیل قاطع است که معاصی اعیان و اکابر قوم یگانه موجب عذاب و عتاب يك جامعه شده میتواند : پس از بارگاه کبریای بی نیاز نیاز میکنم که

حضرات اعیان محترم که در اثر صفای نیت قلبی و صمیمی شان مرا حفظ مراتب اسم اعیان و در صحنه و مبدع عملیات مصدر يك چنان گرفتار و گرد حسنه شایان و تدابیر ثمره صحیحه آنها نشان داده شوند که موجب نیک نامی کو نین ذوات محترم شان و اسباب مو ترقی و تعالی و سعادت مندی جامعه ما تابعه و علو شأن و شوکت حکومت مقبول شان بوده باشد :

حضرات عظام ! از اتفاقات عجیب و مو حیات و یمنیه و تصادفات مستحبه اینک کلمه عین که مفرد اعیان است لغتاً از الفاظ مشترک المعانی کثیر که هر يك از معانی مدلوله اش فی ذات دارای یکنوع عظمت و رفعت و المراتب و مباهات می باشد : اول : عین ذات قایم به نفس را نامند که در وجود خارجی مستلزم صفات بوده :

چون صفات منقسم به حسنه و سیئه دیده میشوند مثلاً جسم سبب که ذاتاً عین و وجود خارجی صفات ثلاثه طعم لذیذ و شیرین و لون دلکش و رنگین و رایحه معطر و غنبرین را دارا و هم محسوس حنظل عین و مشمول صفات ثلاثه کر و منفوره دیده میشوند پس از حضار يك دارای صفات مستحسنه و متجاربۀ خوش مستوجب عنایات موهوبه حضرت الهی و مورد عاطفیات مندوبه حسن ظن پادشاهی و اعیان يك ملت نجیبۀ افغان معرفی شده اند نیاز میشود که چون جامه

بشریت مکلف و فاعل مختار است در تزئین و تزئین حسن نیت و اعمال و صفات شان چاهد و کوشان و با بشار ثمرات صوری و معنوی؛ ملت پریشان خود را مستفید و مستریخ سازند. مسلم است

[هر کس بقدر همت خود خانه ساخته] دوم: عین چشم پیش صوری و جسمی را می گویند که یکی از حواس خمس ظاهره جسم انسان است که اظهار عظمت و منفعت و شانیش مستغنی از بیان است چه هر فرد از افراد جامعه انسانیت در تحصیل مدارج و معارج روحی مانند کسب علوم و فنون و طاعات و عبادات و توصیل مقاصد و مناصب مادی مثل اشتغال به اکتساب صناعات و تجارت و زراعت و غیره خاص محتاج به استعانت و راهبری چشم است زیرا یگانگی سبب شناختن و رفتار شهرام و صراط المستقیم مدنیة امنیت و جه وسایل رفاه و منفعت و خاصه وسیله اجتناب از بادیة ضلالت و سفالت و آله اولیة مدافعه مضرات و مہلکات حاسه چشم است و بس:

حال که بدین مناسبت حضار مکرم چشم دانش روحی ملت خویش اندامید که بشکریه ابن نعمت عظمی با چشم های تدابیر و افکار روشن و دور بین خود دور بینی کرده جوانب اربعه و جهات سته داخل و خارج کره ملت شان را دیده و شهرهای سعادت امنیت اتفاق و ارتقا و شوارع و جاده های متوصله بلاد و مدائن ترقی و تعالی دنیا و عقبی

را خضر آسا هدایت و رهبری نمایند تا بفحوای کریمه و ان شکرتم لا زید نکم مستحق تزئین نعمت و مشمول عنايت بارگاه احدیت گردند:

خدا نخواهد که اعیان، اعیان ما نابین و یا دو بین و مؤلف اغراض شخصی نفسی گردند و ضرب المثل: من کان فی هذه الدنيا اعمی فهو فی الاخرة اعمی: شوند سوم: من جمله معانی موضوعه لفظ عین چشمه آب می باشد که فواید و عواید صوری و ظاهری این عنصر نظیف وافی و اثبات عظمت و شرافت او را آیه وافی هدایه و من الہاء کل شیئی حی کافی دیده میشود حضرات اعیان که به مثابه آب روحی ملت و امطار منزله سحاب سماء رحمت و رؤف صمدیت خداوندی و بشار رشحات ممزوجة هواء متحرکه و متصادمة امواج بحر عاطفت شاهنشاهی می باشند سطح کره خاکدان غریب افغانستان را بآب عذب فرات تدابیر سریع التاثير خویش مزرعه اخراج ثمرات حبا و نباتات و جنات الفا فا و بساط تدم و رفاه روحی جامعه سازند و بر بهتری ضیاء برق لامع افکار منوره خود ها این ملت عقب مانده را رهسپار شهرام ترقی و تعالی نمایند تا در اثر آن مجمع تشکرات و مہابہات شناخته شوند: بلی

هر کجا چشمه بود شرین

مردم و مرغ و مور گردانید

و مبداء ایجاد نیکند که این آب روحی سرچشمه شرف حیات جامعه من موصوف ماح اجاج گرویده عظیم المنفعت و به افراد اسم و مسمی منزوی گردد زیرا

[کس ندیده که تشنه گمان حجاز]
[بر لب آب شور گردانید]
چهارم: زر است که یکی از مدلولات موضوعه اسم عین که تقدین و ثمنین مروجہ و یگانہ وسیلہ استجلاب حوئج ضروریہ و حب تزئیناتش نصاً مکنوز قلوب و طبایع کافہ جامعہ انسانیت دیدہ میشود، از بارگاہ خالق بی ہمتا رجائیکہ ہم بدن مشا بہ صرف مساعیات جمیلہ و بذل توجہات جزیلہ حضرات اعیان متشکلہ و مختارہ افکار سعادت بار ذات ملوکانہ مان را ذریعہ تحصیل و توصیل منابع ترقی و تعالی مادی و معنوی عامہ ملت گردانیدہ و در اثر آن ذوات عالی صفات اعیان را محبوب قلوب جامعہ و خاطر نشان عامہ ملت کند:

حضرات ذوالا حتراما!

پر ظاهر است که ذات ملوکانہ همان نابغہ و افتاب سمای شرق است که در اقصی غرب تحت ظلال آبر رحمت الہی مشتریخ و در عین ظلمت شب تار و تا ربك کہ ذو رق حیات صوری و معنوی افغانیان در اثر تصادم باد های مخالف کہ از هوای مخالفین و زبیدہ بگرداب قلق و قلق امواج بحر طغیان باغیان قریب الفرق و هلاک بود رافتاً از مطلع جنوب شرق طالع و بہ باد بانی تدابیر افکار منورہ و مواعظہ ماثرہ باستمساک و اعتصامو بحبل للہ جمیعاً، رشتہ از ہم کسبختہ اتحاد و اتفاق را در بین سر کرده گان اقوام غیور با ننگ و نام افغانیان استحکام دادہ بہ تجہیزات ہمت مردانہ الکاء بخبریرہ وانتم الا علون ان کنتم مؤمنین لنگر

انداز ساحل نجات ساخت و با تفاق
آرای خواص و عوام در برج میزان
تائیدات آسمانی سریر آرای امارت
اسلامی این سر زمین گردید .
و در همان ماه میزان شهرای می-زان
عدل و انصاف شریعت بیضای محمدی
را متوازنه رفتار و کردار خود ساخته
بمعاونت خداوندی در اندک زمان رشته های
درهم و برهم شده مملکت را بهم پیوسته
علاوه بران امنیت عمومی و نظم و نسق
اموری جزوی و کلی را تمام تا اینکه انجام
وضع اصول مملکت داری را به تشکیل
مجلس اعیان اختتام داد ، مایان ادای
شکریه این نعمت موهبتی را از مستمان
حقیقی خواهانیم .

واژ بار کلاه رحمت و رافت مستجیب
الدعوات مسئلت داریم که ذات مراحم سمات
اول الامر معظم مان را عمر دراز و
سریر حکومت و سلطنت بانی افغانیان
را تحت اقدام عظمت و همتش مرقی
و مصلحتی ساخته و شریعت پروری
و عدالت و انصاف گستری را که شرعاً
و طبیعاً مایل بان بود شمارش و حلقه اطاعت
و فرمانداری و خدمت اتحاد و تفاق عمومی
را آویزه زیب کوش سر و زینت جان و
بر رعایا و تابعان صادقین نماید ، و این
هلال مجلس اعیان و اکمال و اقبال ملت
ودولت را که مرتبه اول در افق سماء

پیشنهاد نماینده افغانی در کنفرانس

خلع سلاح

در شماره های قبل قارئین کرام ملاحظه
صورت نطق ع ۶ ج عبدالعزیز خان نماینده
افغانستان در کنفرانس خلع سلاح را نموده
اند . اینست که به تعقیب آن صورت
پیشنهاد جلالتمآب مذکور را که به تاریخ
۱۵ اپریل به کنفرانس نموده اند باطلاع
قارئین کرام ذیلاً میرسانیم : —

- ۱ - الغای تمام اقسام توپ های ثقیل قرار
بیان نماید ایتالیا .
- ۲ - الغای تانک و موترهای زره پوش .
- ۳ - الغای تمام ماشین های بم انداز و جلو
گیری از انداختن بم و یا اشیاء و مواد
دیگری که آنها میتوان برای مقاصد عسکری

افکار عالیقدر اعلیحضرت ملوکانه طالع
و مشار الیه انامل منتظرین و مقوله هذا
هلال مبصرین گردید و عید سعید امید
واران نتایج مسعود ملت شناخته میشود ،
یوماً فیوماً بقای و تدریج از حیوله اجرام
کسیفه و خسیفه مستعد و بسبب ضیا شمس
هیروی خیالات شاه ترقی خواه بحرته
پدر منیر رسانیده ، کره خاکی این سر
زمین را به پرتو انوار بدر جلالش تابان
و درخشان گردانیده هلال مجلس اعیان
این ملت و حکومت نجیب افغانیان را از
کسوف و خسوف حوادث مترقبه رورگار
برکنار دارد بحرمت نبی واله الا انجاد -
(عبد الله بالاباغی عضو مجلس اعیان)

استعمال نمود از طیارات و هم چنان تمام
تمهیدات و سر رشته های که در همین مقصود
نموده شود بدون هیچ استثنا .

- ۴ - الغای همه نوع آلات کیمیاوی آلائی
که بواسطه جراثیم محاربه بآن میشود .
- ۵ - تعمیر وادامه تعمیر استحکامات و تمام
وسائلی که عموماً در نزدیک حدود سرحدات
تهیه میشوند و بحمله در مقابل دفاع فوقیت
می بخشند باید ممنوع قرار داده شود .
- ۶ - راجع به تحدید قوای تساوی و برابر
ساختن قوا چنانچه نماینده محترم ترکیه
تصویب نموده است در نزد ما نیز قابل
ترجیح میباشد .

۷ - تحدید غیر مستقیم اسلحه بوسیله
نظام بودجه در نزد ما برای ما لکیکه اسلحه
نمی سازند قابل استعمال نیست چون این
مالک باید جهت تهیه لوازم دفاع خود
مصارف کزافی را متحمل شوند و باید ذخائر
احتیاطی داشته و مخصوصاً در صورت تعرض
ساخت سلاح را در ملک خود ترقی بدهند
و در باب این مسئله مخصوصاً به نسبت ممالکی
باید غور نمود که بعلم آنکه قیمت شان
و ضمناً بنا بر آنکه وسایل حمل و نقل بحری
و بندری در بحر ندارند مشکل است و
مجبورند اسلحه خود را و جبا خانه خود را
از بین خط های مالک دیگر بگذرانند .

- ۸ - برای نمودن اقدامات موثره جهت
حفاظت لازمه نفوس مملکتی تجدید نظر
برقوا نین موجوده حرب لازم است .

ادبیات

الپشتو

دشاه افغان په زحمتي وجود رحمت خائي

هم دي غم خور طينت لره تل سلطنت خائي

که ترقی غواړي له خدايه ، اتفاق کړه سبق

واعتصمو بحبل الله باندي ستارفت خائي

يو کړي رفتار يو کړی گفتار يو کړي کردار په وطن

په دېر ادب سره د خپل ملت عزت خائي

که ملت غواړي چه مونږ ته کړو وطن په دنيا

کړي د حاصل علم و عرفان کسب و صنعت خائي

علم و عرفان کړه را پيدا مو تر او جها ز د هوا

د برق کمال ورسره هم پو لوي شوکت خائي

د تيلفون او تلگراف حکمت ته او کړي نظر

ذر سوال جوابه دي حکمت له يوساعت خائي

ويل په دنيا که کړه آسان گرد تجارت د خلقو

ز که دنيا له لکه روح نن تجارت خائي

گنډل د مياشتي کړي مشين پو يوساعت که خائسته

بل ورسره مشين خائسته د طباعت خائي

د کال ليکل په يوساعت که چهاپ خاني کوي تل

رنگ کړي وي پوخ رقم رقم په خه زينت خائي

علم د کشت ، زراعت هم دنيا ته زان که خکاره

ز که د سیر په زاي خروار هم زيات خائي

کړه ئي آسان کرل ريل په مشينو نو باندي

د فضاو هم دا رو علاج په طبابت خائي

داو بو نه اور ، اور نه اوبه خلقو کړي جوړي صفاء

د هر يو کار د پاره هر چا له حمت خائي

په هزارها کسب و کمال خلقو ته ور که علم

د علم لار که د هر چا استراحت خائي

پيامهاي گوناگون

در یکی از قراء برتغال مردیست ۱۰۸ ساله

که تا کنون با کمال نشاط و جویانی

بیکلیه امورات روزانه خود رسیدگی

میکند ، مثل اینکه درمر حمله سوم

جیات است . مشارالیه در تمام مدت

حیاتش هیچوقت مریض نشده و تا کنون

تمام دندانهایش سالم و اعضایش قوی باقی

مانده اند . این شخص تا حال سه مرتبه

مزا و جت اختیار کرده است . از عیال

اولی ۱۶ اولاد آورده که تمامی زنده

هستند . عیال سومی وی هنوز زنده

و با کمال خوشی و مسرت باشوهر خود

زندگانی میکند .

یکی از پيس های نیاتری که بقلم

د رودلف بیبریه ، نگارش شده تا حال

در اغلب ممالک امریکا و انگلستان

بمعرض نمایش گذارده شده و منافع آن

بر دو میلیون و پانصد فرانک بالغ شده

است . ولی بزرگترین منفعتی که تا حال

از يك پيس گرفته شده همانا پيس

(انتهای مسافرت) است که بقلم شریف

نوشته شده است پيس مزبور بمبلغ

۱۲۰ میلیون فرانک فروش رفته است

و حسب قول مؤلف آن هر کله از این

پيس به ۲۷۵ فرانک فروخته شده است .

(بقیه در صفحه ۶ ستون ۳)

(بقیه از صفحه ۵)

علم و عرفان دي دیر ضرور دهر ملت دپاره
لکه هروقت که ، پشته و ته شجاعت خائي

ويخشه پشته و ته خپل هلك ته سپاره كره په لاس

علم چه كم وي په وطن كه سه غفلت خائي

غافله به شه غيرتي قومه پشته و ته
زان كړي عالم چه دجا هل سره ذات خائي

بیدار ، بیدار شه دادي وقت دي چه غفلت او نكړي

په دي دوران پسي د بيا دیر ندامت خائي

دغه دوران د شاه افغان دبیداري كړي نكړي
په خپل خپل كار كه نن هر چا له جذبت خائي

كاردا ران وار وله لازم دي چه د كارشي پابند

صبا بيگا ، دي خپل وطن لره خدمت خائي

كاردا ري نه دي تجارت خدمت دخپل ملت دي
دخپل ملت ورونه هر چا له شفقت خائي

خالقه كړي دغه پشته و ته ملت جهان كه اوچت

هم په پشته و ته لور خپل مملكت خائي

عمر د دیر د شاه افغان شي دیرز مانه پوري

هم دي غم خور طينت لره تل سلطنت خائي

عبد الرشید د کامي ، تل تر قیخوخواه دوطن

وائي چه هر چاره بيگاه صبا محنت خائي

كو چكـترین دولت در عالم کنونی
دولت وائیکان جدید التأسيس است
جمعیت این مملکت مستقل بر ۹۹۴ شخص
بالغ میشود از وقت انعقاد قرار داد
با حکومت ایتالیا ؛ پنج پسر و شش دختر
در این قطعه متولد شده اند . چهار پنج
جمعیت وائیکانرا ایتالیا تمهید تشکیل میدهند
نیز ۱۱۰ سوبسری و هشت فرانسی
ویکسفر امریکائی در اینجا اقامت دارند
دولت وائیکان در کمال سکوت و افراد
جامعه آن همیشه پس از غروب آفتاب
در منازل خود می باشند .

حکومت ایتالیا اخیراً يك کشتی
جنگی که گنجایش ده هزار تن دارد
ساخته است . این کشتی در کمتر از
دوازده ماه ساخته شده و در تاریخ
کشتی سازی اولین کشتی است که با آن
سرعت ساخته شده است . کشتی
منزبور با حضور ملک اما نوئیل به آن
انداخته شد و به آن اسم (بولا) داده
شده است .

بودجه تعلیمات در اتنازونی امریکا
در سال گذشته بر سه هزار یکصد و هشتاد
دولار بالغ شده است . این مبلغ تا
بوسیله افراد بمصرف رسیده و بودجه
حکومت بیرون از این قسمت است
(مجله چهره نهم)

اخبار مهمه

بحران کابینه در آلمان

برلین ۳۱ اپریل - هند نبر کت رئیس جمهور آلمان استعفای حکومت پروتنگ را منظور نموده است. باعث استعفای آن این گفته می شود که حکومت داکتر پروتنگ میخواست چند اقدامات دیگری را در قوانین هنگامی داخل نماید مگر هند نبر کت با موافقت و رضایت نمی توانست. وضعیت موجود جرمنی سخت شده است، امید کرده می شود که حکومت جدید صریحاً قومی خواهد بود مگر نازی ها در آن اثر فیصله کن داشته خواهند بود. دیروز بعد از مذاکره لیدر های سوسیالیست هند نبر کت همراه هلتر پخت و تمجیص اوضاع موجوده کرد. اطلاع اول چون حاکمیت که هند نبر کت از فان پاپن قائد جناح راست حزب مرکزی خواهش نموده است که کابینه مختلطه تشکیل بدهد.

برلین ۲ جون - هند نبر کت کابینه فان پوپن را قبول نموده است. در کابینه مذکور فان کپل وزیر داخله و جنرال شلاشیر وزیر دفاع، دارم بولد وزیر اقتصاد ملی، و بارون رویدناغ وزیر حمل و نقل میباشد. درین مسئله به بقین پیوسته است که بارون فان نورات سفیر کبیر متعینه لندن وزیر خارجه معین خواهد شد. اطلاع ما بعد اشعار میدارد که چون پارتی مرکزی فیصله نموده است برخلاف

خبر های داخلی

شفقت اعلی حضرت

جمعیت علمای افغانستان نسبت به مراحم ذیل شکر به مینماید
از صفات جناب شیخ پادشاه صاحب اسلام پور غفر الله عموم اهالی افغانستان اطلاع دارند که از خلفای محترم حضرت آخندزاده صاحب هده کان الله و دارای بسا فضایل و شرافت های تاریخی میباشد و در همه مواقع برای وطن و سعادت جامعه مصدر اقدامات مهمی شده اند درین تقریب که فرزندان رشید ایشان آقایان سید باباجان خان و سید عباس خان و سید حسین خان برادر مریض شان را از اسلام پور مشرقی بغرض معالجه و تبدیل آب و هوا بمرکز آورده اند و اعلی حضرت محمد نا در شاه غازی ازین ورود او شان اطلاع گرفتند بمراجع مربوطه امر صادر فرمودند تا بالنسبه مسکن و ضیافت و معالجه مریض او شان ببحث يك مهمان شاهی عطف توجه کافی نمایند علاوه بر معص حضرت فضل احمد خان معین صاحب عدلیه و - ج آقای محمد اکبر خان مدیر صاحب مستقله طبیه امر دادند تا آنها بالوکاله از طرف ذات شاهانه دایماً از احوال او شان استعلام نمایند چنانچه مسکن او شان فعلاً در باغ خوش فضای شهر آراء تعیین و لوازم ضیافت آنها

حکومت رانی دهد هند نبر کت امروز پارلمان را منحل خواهد ساخت. باینصورت خود او رفان شلاشیر و پوپن برای چندی حکومت را اداره خواهند نمود. (ریوتر)

از طرف وزارت دربار منظمأ احضار و آقای داکتر رشید الدین خان جهت معالجه بیمار شان مصروف کار و معین صاحب عدلیه و مدیر صاحب مستقله از چکونه کی احوال شان شخصاً استفسار می نمایند. علاوه بر اعلی حضرت ملت دوست نیز به نفس نفیس خویش از مریض مذکور عیادت فرموده اند تمام اعضای جمعیت علمای ازین رعیت پروری اعلی حضرت غازی منتهای مسرت و شکران خود را بحضور شهر یاری اهدا و این قدر دانی آن سادات مشرقی را عیناً قدر دانی خویش و از تمام علما و روحانیون افغانستان میدادند.

قدر دانی

عزتمند داکتر فواد بیگ متخصص امراض چشم از صدارت عظماء جهت معالجه متعلقات جناب نقیب صاحب فرستاده شد.

سواد تلگرام جلالتماب سائو

صدر اعظم جاپان بعنوان

والاحضرت صدراعظم صاحب افغانستان جلالت مآب محمد هاشم خان.

مراتب تشکر و امتنان حکومت جاپان را

بجلالتاب شما و حکومت شما نسبت به ممدردی و تعزیت نامه که بمناسبت قتل صدر اعظم متوفی اظهار نموده بودید تقدیم می کنم فامیل صدر اعظم مذکور نیز در امتنان اشتراک می ورزند.

اسمائی هیئت تفتیشیه فوق العاده
قطغن و بد خشان
رئیس هیئت ع، ج محمد ایوب خان
وزیر مالیه
اعضاء:
۱- از مجلس شورای ملی عبد الله خان
وکیل غمان و عبد الرشید خان وکیل میدان
۲- از مجلس اعیان: شاه محمود خان
رحمد خان خوشی
۳- از وزارت حربیه سید علی خان
رئیس محاکمات
۴- از وزارت خارجه سید عبد الله خان
مدیر شرق
۵- از وزارت تجارت میرزا صالح محمد خان
سرکاتب زراعت
۶- از وزارت معارف محمد صدیق خان مفتش
۷- داخله نیک محمد خان معین سوم
۸- عدله قاضی عبد الله خان فراهی
و مولوی عبد المالك خان شنواری
۹- مالیه مدیر محاسبه، مدیر
تحریرات کاتب تحریرات
۱۰- از مدیریت مستقامه پست: مدیریکه
برای کار پست تلگراف قطغن مقرر شده
عضویت هیئت راهیم ایضا میکند
تعمیر هتل جدید در شهر آرا
کوتی شهر آرا که در ایام انقلاب آتش
گرفته خراب شده بود، اینک قرار اطلاعاتی
که گرفته ایم، کوتی مذکور بصورت
خوبی موزون و عالی زیر ترمیم گرفته شده،
و یک هتل جدیدی بصورت عصری تعمیر
کرده خواهد شد.

نوازش

بنا بر شفقت و مرحمتی که اعلیحضرت
شهر یاری به نسبت عموم اهالی افغانستان
و مخصوصاً اولادان عسکری و معارف
دارند؛ درین روزها یک مقدار پول برای
فرزند جناب محمد رحیم خان غند مشر
مرحوم که در قطغن در سلطه سقو کشته
شده بود، منظور فرمودند، تا به
آسوده حالی در مکتب مشغول تحصیل گردد.
بودجه تربیه حیوانات
برای تربیه حیوانات و اصلاح نژاد
آن، درین اواخر یک اداره نسل گیری
از طرف ادارات مربوطه آن وزیر نگرانی
و سرپرستی جناب آقای نور محمد خان
متخصص زراعت در علی آباد دائر و
بودجه مصارف و معاشات آن ها که عبارت
از مبلغ هنگفتی بود بمقامات منیع تقدیم
گردیده بود. اینک قرار معلومات که
گرفته ایم بودجه مذکور از حضور
هایونی منظور گردید.

مکتوب

بعد از القاب!

چندی قبل و، ج آقای محمد عمر خان
ولی کابل بغرض باخبری احوال ما اهالی
بی بی مهر و شرف ورود افکندند بود
نطق ناصحانه بها ایراد و از احوال ما
جو یا شده بودند ما اهالی جواباً معروضه
ذیل را که حاوی احساسات ما بود جواباً
خدمتش قرائت نمودیم بعد از آنکه ساعتی
که با ما اهالی اینجا گذرانید عازم کابل

شدند ما بغرض نشر اخبار معروضه مذکور را
خدمت شما تقدیم کردیم چون اخبار
انیس اخبار ملی است از نشر این معروضه
که مبنی بر احساسات اهالی علاقه ماست
خودداری نخواهند فرمود.
جناب والا شانا!
از آنجائیکه حضور والای شما از خاندان
نجیب و نایب پادشاه محبوب بر این ولایت
مرکزی وطن عزیز ما میباشد، و محضاً
برای باخبری احوال مارعایای صادق و وفادار
شاهانه شرف و زود افکندید رعایا از ته دل
تشکرات صمیمانه خود را بحضور والا ابراز
داشته اظهار مینمایم دو ره نادر شاهی
مسعود ترین ادوار حکومت های ماست
چه از تبرکات همین دور نادر شاهی نه تنها ما
از مظالم بی دربی تجاوزات غیر منقطع و رشوت
خوران و دزدان نجات یافته بلکه به شاه راه
سمادت و رفاه و سوسوق شده
می رویم عزت و آبرو و مال
و مقام همه در حایه حکومت مصئون میباشدند
ما مورین خصوصاً علاقه دار صاحب
حبیب الله خان همچو یک خدمت کار
حقیقی وطن بها گذاره میکنند حکومت
و مبنی حکومت را ما امروز شناختیم
از خداوند لا یزال طول حیات این پادشاه
ناجی و غم خوار غریبان و پدر مشفق
مهربان و والا حضرت صدر اعظم صاحب
که مرجع آمل مظلومین است با سایر
قایل وطن دوست شان و جناب و لای شما که
امروز حامی حقوق و محافظ شئون ملی ما میباشدند
از خداوند تمنا میبریم فقط.
(بامضاء جمع از اعیان علاقه بی بی مهر)

ترجمه از (وخ) مجله مصور برلین - صورت تشکیل يك مملكت بزرگ در شرق آسیا

وقتیکه در ماه جولای ۱۸۵۳ يك قشون بحری امریکائی تحت قومانده «کومور دوری پیر» در خلیج «ایدو» ظاهر گردید، که يك مکتوب رئیس حکومت متحده را تقدیم نماید، که در آن از «سوگون» طلب شده بود با امریکا يك معاهده دوستانه و تجارتی عقد نماید. ملک «برعجانبات» خورشید طالع سیاستاً قطعی اهمیتی نداشت. بنا بر قوه تخنیکى فن امریکائیها تصور میکردند، که صرف چهار چهار کوجک کفایت خواهد نمود که يك ملت ۳۰ میلیون نفر را تحت حمایت خود بیاورند. اطلاع ظهور جهازات خارجه در تمام جاپان باعث نا ارامی زیاد گردید. نا ارامی مذکور تزیید گردید وقتیکه جاپانیها شنیدند که «ناکازاکی» دران زمان مهمترین بندر ملک مذکور از جهازات جنگی روسها تنبیه گردید و سفیر روسیه مثل امریکا همچنین مطالبات را اظهار نموده است. حادثه مذکور یعنی که امریکا و روسیه در يك وقت از جاپان مطالبات نمودند باعث پریشانی جاپان گردید. لاکن در حقیقت رقابت ممالک مذکور برای جاپان مفید ثابت گردید و همچنین مفید بود، که مملکت نالت که بمسائل

شرق آسیا دلچسپی داشت - انگلستان بنا بر واقعات چین خیلی مشغول بوده و بعد از مدت کمی «جنگ کریم» شروع شده. بهر صورت جاپان نمیدانست که مقابل این وحشیهای خارجه چه کند. در يك اخبار جاپانی آن زمان ضمناً ذکر شده که وکلای مختار گورنر «ناکاراکی» وقتیکه برای ملاقات نزد سفیر روسیه بر جهاز او رفتند، جهت سفر خود يك کشتی را استعمال نمودند، که قبل از ۲۵۰ سال یعنی در وقت «هیدو یوشی» ساخته شده بود. اینطور تفصیلات بعضی اوقات نسبت به هر اطلاعیه بهتر نشان میدهد، که تا کدام اندازه جاپان از نقطه نظر حربی نسبت به او روپا پس مانده بود.

در دوائر حکومتی میدانستند، که بنا بر عدم اسلحه و عسکر منظم يك مقابله مسلح قابل امکان نبوده. لاکن وضعیت عمومی نیز خوب نبوده، زیرا حکومت خوف میکرد، که بنا بر مجادلات با خارج اشکالات داخلی تولید نگردد.

لاکن همین حس محقر ضعف شخصی به آن ملت با عزم و خود پسند تأثیرات زیادی کرد - و اگر يك دفعه شروع نمودند که از اختراعات جدید فنی خارجه در مسائل حربی استفاده نمایند، پس هیچ يك معطلی پیش نمیشد، و باید در تمام اطراف حیات

عامه يك انقلاب واقع میگردد. امروز مملکت جاپان دارای ۹۰ میلیون نفوس میباشد، که از آن جمله ۶۴ میلیون در خود جاپان سکونت میکنند. همین ازدیاد نفوس يك علاقه ظاهری تکامل سعادت ملی میباشد. از مدت زیادی به اینطرف جاپان در قطار ممالک بزرگ داخل شده است. بواسطه قوه اقتصادی و سیاسی خود در مسائل شرق آسیا اقتدار کلي دارد و علاوتاً به همه وظایفیکه مقصد آن ترقی فکری و مادی انسانیت میباشد بصورت کامیابانه کار میکنند.

اگر در ملک ما همیشه مذاکره میشود، که ملت جاپان در دوالی ۳ عصر از قرون وسطی گذر شته توانست و یا اگر گفته میشود، که همان وظایفیکه برای حل آن اروپا چند قرن بکار داشت و در جاپان بعد از مدت چند سال حل گردید، اینطور اظهارات بنا بر اختلافات فوق الذکر فهمیده میشود، لاکن يك مسئله دیگر است که آیا انسان میتواند عظمت اجرات جاپان را تقدیر نماید.

در حقیقت دوره تبدیل حکومت ملوک الطوائفی يك دولت بزرگ جدید در جاپان نیز مدت طولانی لازم داشت.

از هر طرف :

يك جاپاني كه با خون

تصویر میکا دورا رسم می کند

هفت دختر جوان نیز يك بیرق ملی را
با خون خود رنگ کرده اند .

۲۵ اپریل - اطلاع از توکیو :

ابتو هیکوئی (رسم) تمثال میکا دو را

با خون خود رسم کرده است ، رسم

من بود این تابلو را به عنوان يك هدیه

شخصی بخاندانی سلطنتی وزارت حربیه

اهدا نموده است .

از بازو و شانه چپ خود مقدار خونی را

که برای اجرای این اثرش لازم بود خارج

کرده و چون این رسم سر تا پا و به

اندازه قامت طبیعی کشیده شده است

رسم موصوف بباعث فصد خون کرف

کیهای خون زیاد فعلاً بستری شده و

محتاج استراحت مکمل میباشد .

از طرف دیگر عمل این رسم سر مشق

گردیده ، ۷ نفر دختران جوان توکیو

برای يك غنچه عسکری يك بیرق سفید

ملی سوزن دوزی که در روی آن با خون

خود ها طلوع آفتاب را رنگ کرده اند

ترتیب داده اند و در مکتونی که

کاونل قطعه من بوره فرستاده اند

اشعار نموده اند که زنهای بیچاره وضع

جز این وسیله و موقعی نداشتند که خون

خود را برای وطن بدهند .

(ترجمه از پاری میلد)

منطبعه پاریس

گردیده بود و در نتیجه ثمرات خوب

داده ، اگرچه اجراً آن سبب قربانیهای

زیاد گردید ، حکومت وانجمن انز مان

در داخل هنوز هم بعضی علامه های

ملوك الطوائفی را داشت ، لاکن معلوم

می شد ، که حکومت ملوك الطوائفی

تایك اندازه سقوط نموده بود . دوره

تکامل مذکوره رفع گردیده بود ،

زیرا ملك های طوائف در مملکت

مذکور تحت يك قوه مرکزی آورده

شد بود . لاکن چیزیکه باید همیشه

ذکر شود ، این حقیقت است ، که ملت

جاپان تحت حکومت مستقل توکوگاوا

۲ قرن در امنیت و صلح حیات نمودند .

در حین این دوره صلح ، که در تاریخ

يك ملت بزرگ و ما جرای جو خیلی طول

کشید ، کار کتر ملت مذکور که باندیای

خارج قطعی تماس نداشت تبدیل و تکامل

گردید . یعنی در آن زمان تهداب عظمت

امروزه جاپان گذاشته شد . ترقی

قوای اقتصادی و تزئید عناصر اهالی در

شهر های بزرگ از قبیل اوزاکا ،

و «ایدو» که عبارت از توکیو امروزه

باشد ، خوب تر اظهار میگردد ، اگر

تشکیلات حکومتی توکوگاوا از شروع

يك علت نمیداشت . علت مذکوره آن

بوده ،

(نا تمام)

يك ملت ، مثل ملت جاپان ، که تاریخ قرون

قدیمه را خیلی اهمیت میدهند ، باید خیلی پس

فکر کنند و مثلاً باید یاد آوری شود ،

که در عصر کشفیات بزرگ ، جاپانیها

نیز خیلی نا آرام بودند و خواهش مشغولیت

را داشتند و اینهم در يك زمانی که

هنوز باور توکیزها و آسیانولها تصادف

نه نموده بودند ، پس از يك تاثیرات

خارج صرف بوده نمیتواند . تجارت

و کشتی داران جاپان تا به آنام ، سیام و

ژاوا ، که در آنجا در انزمان مستملکات

بانم جاپانی تشکیل یافته بود و حتی تا به هند

سفر می نمودند . مشهور است ، کوریا

از ۱۵۹۲ الی ۱۵۹۸ تحت حایه جاپان

بوده ، لاکن اگر ذکر شود ، که جاپان

در قرن ۱۶ در بسیاری مسائل نسبت

به بسیاری ممالك اروپای غربی متمدن

تر بوده ، خیلی باعث تعجب بعضی

افراد خواهد گردید . بعد از يك عصر

کشیده کی های زیاد ، تحت حکومت

قابل توکوگاوا ، (از ۱۶۰۲ الی

۱۸۶۷) يك دوره آمد ، که بواسطه

تاسیس يك مرکز در داخل و مقاطعه

با خارج معلوم است .

راجع سیاست مقاطعه تاریخ میگوید ،

که ترتیبات مذکور ، که باعث خنده

غرب گردید از يك حسن صحیح تولید

بوده ،

خبرهای خارجی

تاس :

عصمت پاشا وارد روما گردید

مسکو ، ۲۸ می - عصمت پاشا بمعیت
توفیق رشدی بنگ و دیگر حاملین
سیاسی تورکیه وارد روما گردیدند
مهمانان تورکیه را موسولینی ، کراندی
سفارت تورکیه و سفارت سس سس ر
در استاسیون استقبال نمودند . عصمت
پاشا در بین راه به آئینه اقامت
کرده باو نیز بلبوس مصاحبه
طولانی نمود .

مسکو ، ۲۸ می - قرار اطلاع روما ،
موسولینی ، کراندی با عصمت پاشا و توفیق
رشدی بنگ معاهده دوستی بین ایتالیا و
تورکیه را برای پنج سال دیگر امتداد داده
پروتوکول آنرا امضا نمودند .

فرانسه

مسکو ، ۲۸ می - از پاریس اطلاع میدهند
که شعبه مجمع حقوق انسانی ، در
شامبری تصمیمی اتخاذ نمود و بر خلاف
دامی پروتست مینماید که برای افکار عمومی
بعض از مقالات مطبوعاتی که سس سس ر را
بدون کدام دلیل به قتل دوسر مشترك میداند
گسترده شده است .

تصمیم مذکور اظهار میدارد ، که این
نمایشات مطبوعات به مقصد برانگیختن
ملت فرانسه است بر مملکتی که در انجا
تعمیرات سوسیالیستی به عمل می آید .

تورکیه

مسکو ، ۲۸ می :

استانبول - جراید پروژه را که اداره
عمومی فابریکه های حکومتی ترتیب داده
است ، اطلاع میدهند ، جریده « وقت »
اقدامات جدید حکومت تورکیه را
تبریک گفته ، به اهمیت این اقدام ، که
قیام تورکیه را به جبهه جدید مجادله
برای استقلال نشان میدهد ، اشاره
مینماید .

متحدہ امریکای شمالی

مسکو ، ۲۸ می :

نیویارک - تنزل اسهام و اسناد بشدت
در بورس ها جاری است . تنزل
دولار سبب اخراج زیاد طلا از امریکا
گردیده است در ۲۶ ماه می زیاده از ۲۰
میلیون دلار طلا خارج شده است .

سس سس ر

مسکو ، ۲۸ می - در اینین گراد تعمیر
جهاز جدید شورویہ که ظرفیت آن
۶۵۰۰ تون و برای مسافرت منظم ادیسه
مارسیل می باشد ، به اتمام رسیده است .
جاپان

مسکو ، ۲۸ می :

توکیو - اطلاع میدهند ، که
دیو زیون جاپانی هیروسی ، هولان را
که بطرف شمال هاربین است اشغال نمود
انقلابیون بطرف شمال مغرب عقب نشستند .
روسیہ

مسکو ، ۲۸ می - نماینده کان حکومت
حجاز و نجد بریاست امیر فیصل پسر شاه
ابن السعود ، ۲۶ می وارد مسکو میشوند .

اظهارات سفیر جاپان

مسکو ، ۲۸ می :

برلین - سفیر جاپان در برلین اوباتا در مصاحبه
نمایندہ کان جمعیت جاپانی در جرمنی اظهار نمود
« حکومت جاپان دائما کوشش دارد که
به مفاد سس سس ر در منچوریای شمالی
خساره وارد نسازد . بدفعات به حکومت
شورویہ حالی نمود ، که یگانه مقصد افواج
جاپان در منچوریای شمالی محافظه نمودن
نمایندہ جاپانی است . مقصد این افواہات
دروغ راجع به خطر مصادمه بین سس سس ر
و جاپان این است ، یا اینکه میخواهند به مصادمه
که خواہش دارند مقاومت نموده استفاده
از آن بردارند . »

پراگندن پلہا

هاربین ۳۰ می - انقلابیون چین پنج
پل را در راه آہن شرقی چین به بسم
پراگندن .

عساکر جاپانی که انتظام راه ها به عہدہ
شان می باشد ، با مقابله شدیدی از طرف
انقلابیون مقابل میشوند .

هانگری

مجمع هونگری برای تجدید نظر معاہدت
صلاح کراف بتلن صدر اعظم سابق را
پریزدنت اعزازی انتخاب نموده .

هایدن اهل سنای امریکا پیشنهادی نموده
که اتحادیون قرضهای جنگی خود را انقرہ
بقرار اونس - ادولار الی سال ۱۹۳۶ به
متحدہ امریکہ شمالی بپیر دازند .

اعتصاب

عمله جات یدویارک بنا بسبب تقلیل اجرت اعتصاب نمودند

شورش

در حبس خانه قریب بنکوک شورش برپا گردید. در زمان فرونشاندن آتش شورش ۹ نفر مجبورین مقتول و ۴۰ نفر مجروح گردیدند.

انفجار

در ماشین خانه کار دار اینسکوتون (انگلستان) انفجار واقع گردید. ده نفر عملاً زخمی شدند.

کنفرانس

کنفرانس اثبات صغیر دفعه ثانی الی یک مباد غیر معنی معطل گردید. فیصله نموده شد که منتظر نتایج کنفرانسهای ژینو و لوران باشند.

تبدیل سرب به طلا

لندن، ۳ می - کشف دو نفر از علمای انگلستان را در کیمبرج، که کامیاب به تجزیه ذره شده اند، یکی از مهمترین اکتشافات سالهای اخیر میدانند. سر ریچارد کریگوری؛ پروفیسور نجوم و مدیر ژورنال علمی «نچپور» در مصاحبه با نامه نگاران بیان نموده که کوفورد و اولتون با دلیل واضحی نشان دادند که یک عنصر بدیگر عنصر تبدیل شده میتواند. به توسط این کشف

مهم، در همین روزهای قریب در دارالتجربه ها تحصیل طلا از سرب ممکن خواهد بود.

اشارات اسرار انگیز

نیویارک از طرف را دیواستاسیون چاتام «ضلع ما ساچ-وزیتس» اولا اشاراتی و بعد از آن کلماتی اخذ شده که با هیچ یک از کلیدهای مصروف حل آن ممکن نگردید، بعد از دادن این اطلاعات، استاسیون نا معلوم خاموش گردید، و به هیچ یک از سوالهای که از او کرده شد جوابی نداد. اصل اطلاعات مذکور به نیویارک فرستاده شد. بعضی از دوا بر چنین حدس میزنند که اطلاعات اسرار انگیز مذکور از کدام ستاره دیگری کشیده شده است.

راپورت کمیسیون

ژینو، - راپورت اول کمیسیون مجمع ملل راجع به وضعیت مانچوریا رسید. در راپورت مذکور اشاره میرود که در مانچوریا قریب ۱۱۰۰۰۰ عساکر غیر منظم چین، ۲۰۲۰۰۰ عساکر جاپانی و ۷۵۰۰۰ عساکر مانچوری که از طرف جاپانیها اسلحه و تعلیم شده است، موجود می باشد. بین این عساکر محاربه لایق قطع جاریست وضعیت عمومی مانچوریا بالکل اطمینان بخش نیست.

چینها - اعضای کمیسیون مجمع ملل که آلان در موکن می باشند از طرف

جاسوسهای جاپانی احاطه شده یک دقیقه به خانه های خود نیز آرام ندارند در کوچه ها آنها را تعقیب نموده به اقسام بهانه ها ملاقات کنندگان را از رفتن به نزد ایشان ممانعت مینمایند. حتی این جور واقع شده که کسیکه خیال ملاقات با کمیسیون مذکور داشت حبس کرده شد.

جنرال قونسل برطانیه زخمی شد شنگهای جنرال کونسل برطانیه را بعضی از سپاهیهایی معزول شده به گوله زده زخمی شدید شده است -

انقطاع سیم تلگراف در اله آباد اله آباد در میان پر یا گ واله آباد سیم تلگراف بریده شده است حکام انعقاد مجلس کنفرانس را در حدود حوالی شهر ممنوع قرار داده است.

وفات سپه سالار جاپان

توکیو ۲۳ مئی جنرال شیراکاوا سپه سالار جاپانی که در شنگهای از دست کدام خاوری از بم زخمی شده بود آخرالمر فوت گردید شهنشاه جاپان اعتراف خدمات او را کرده چند ساعت قبل از مرگ او را خطاب هیرو (بطل) داده بود استحکام روس ها بر سرحد منچوریا لندن، از اطلاعات منچوری معلوم می شود که روسها بر سرحد مانچوریا چندین طیاران جنگی و موترها حاضر کرده و یک تعداد کثیر افواج خود استحکام گرفته اند.

الامان

مؤلف : امیرالیهان شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان و پیش رفت اغیار

— ۵ —

و شاید شنیده باشید که اکثر انگلیس ها که در اطراف دنیا اقامت دارند ضروریات قیمت دار خود را بجز از مالک خود از جای دیگر خریداری نمی کنند و به لندن فرمایش داده تمام ما بحتاج خود را از آنجایی خواهند تا چیزی که دارند بخارج نرود . آیا می توانیم این را با احوال مسلمانان قیاس نمایم که اگر چه بایشان توصیه نموده شود از اولاد وطن و خاک خود خریداری کنند ، در صورتیکه بدانند يك مال را اگر از فرنگی خریداری کنند نصف غرض منفعت دارند ، از اولاد و ملت و وطن خود صرف نظر نموده و فرنگی را ترجیح میدهند آیا سبب منصرف شدن اعراب از مقاطعه بایهودیه همین گونه چیز ها شد ؟ اعراب مذکور ارتیز ترین سلاحی که در دست شان بود ، یعنی مقاطعه از داد و ستد بایهودیه محضی جهت فواید قلیل و موقتی صرف نظر نموده ، فکر نکردند ضروری که از داد و ستد بایهودیه بایشان میرسد ، هزار مرتبه

بیش تر ازین تفاوت های قلیل است . روزی بایکی از بزرگان مصر ، عائد به غفلت برادران مصری ما به نسبت مجاهدین طرابلس و برقه ، شکایت نموده گفتم اگر اعانت ایشان از روی ادای فرائض اخوت اسلامی و همسایه کی لازم نباشد ، اقلاً بذات استقلال و آینده مصر ضرور است . زیرا همچنانکه وجود انگلیس ها در سودان برای مصر يك تهدید دائمی است ، وجود ایتالیائی ها در برقه نیز برای مصر يك خطر دائمی بحساب میرود .

به جواب گفتم : - مصری ها در موقعی که ایتالیا بر طرابلس به غارت گری شروع نمودند ، مبالغ زیادی صرف نمودند ولی فائده نکرد ، زیرا ایتالیا مبلغ مذکور را گرفت و از فعل خود منصرف نکرد .

گفتم : - شک نیست مصری ها در محاربه طرابلس نهضتی نمودند که هر مسلمان بلکه هر انسان که قدر حیت را می داند اران راضی است . مگر مبالغی را که مصری

ها دران موقع صرف نمودند معلوم است یعنی ۱۵۰ هزار جینه صرف کرده بودند و آیا مسلمانان اطراف عالم می خواهند که طرابلس را از چنگ ایتالیا به یکصد و پنجاه هزار جینه نجات دهد ؟ و آیا این قربانی ها از فدیة هائی که ایتالیائی ها از روی نفوس و مل داده اند بیش تر است ؟ مصر در محاربه طرابلس ۱۵۰ هزار جینه صرف نموده و دولت عثمانیه يك ملیون جینه بذل کرده . پس به بینید که ازین چه نتایج به ظهور پیوست .

نتیجه اول

که مهم ترین نتایج است ، عبارت است از حفظ شرف اسلام ، و آگاه ساختن اروپائی ها از اینکه اسلام نمرده است و مسلمانان ممالک خود را بدون حرب بکسی تسلیم نه می کنند . و این برای اسلام حاوی يك فائده مادی و معنوی است که بجز از مخالفین کسی ازان منکر شده نه می تواند .

نتیجه دوم

صرف این مبلغی که به نسبت دول حربی خیلی قلیل بود سبب گردید که طرابلسی ها خود را بنابر اعانتی که از برادران خود میدیدند ، به مقاومت وسیعی و کوشش آماده ساختند . و این مقاومت برای ایتالیائی متجاوز سبب تحمل اشکالات و نقصاناتی گردید که بلندتر از وصف است و حتی اکثری ارسپاست مداران ایتالیا ازین

غار تگری طرابلس اظهار پشیمانی نمودند.

نتیجه سوم

مجموعه مقتولین این حرب درین غارت طرابلس هر قدری که باشد، مجموعه تلفات جانی ایتالیا تا به امروز از عدد مقتولین عرب خیلی زیادتر است و در این محاربه ایتالیائی ها با نقره مصیبت ها گرفتار آمدند که بیان آن در يك مقاله و یا يك رساله نمی گنجد. در يك واقعه یعنی واقعه (الفوبیات) در دروازه بنغازی ۱۵۰ نفر مجاهدین عرب با ۳ هزار عساکر ایتالیائی از صبح تا به غروب افتاب محاربه نمودند و بجز از يك عده که برایشان شب آمد و بنابر مراجعت دشمن از مرگ وار هیدند ما قی همه هلاک شدند. در حالیکه اعراب از تلفاتی که درین محاربه برایشان عائد شده بود، باندوه بزرگی گرفتار بودند از استانه قرار اطلاع تلگرافی که بصورت سری از برلین بر حسب تلگرام سفارت المان متعینه روم وارد گردیده بود بایشان رسیده و از مسوده آن مفهوم می گردید که درین محاربه ۱۵۰۰ نفر ایتالیائی به قتل رسیده و هفت نفر از صاحب منصبان دیوانه شده اند (و این يك واقعه است از جمله پنجاه واقعه دیگر که مماثل آنست) پس درین مجادله مسلمانان بایک عسکری محاربه نمودند که بیست مرتبه پیشتر از ایشان بود و نصف آن یعنی ۱۰ برابر خود را بقتل رسانیدند و خداوند جل و علی نیز مقرر نموده است که در حال قوت برده برابر و در حال ضعف بر دو برابر خود غالب شوند، چنانچه در سوره انفال می فرماید: (یا ایها النبی

حررض المؤمنین علی القتال ان یکن منکم عشرون صابرون یغلبوا مائتین وان یکن منکم مائتا یغلبوا لفا من الذین کفروا بانهم قوم لا یغفون. الان خفف الله عنکم و علم ان فیکم ضعفا فان یکن منکم مائة صابرة یغلبوا مائتین وان یکن منکم الف یغلبوا الفین باذن اله و الله مع الصابرين)

نتیجه چهارم

مصارف ایتالیا ارسال اول حرب طرابلس یعنی ۱۹۱۱ تا ۱۹۱۲ یکصد میلیون جینه شد و گمان میرود از ۱۹۲۰ تا به امروز (چونکه تا باین ساعت مقاومت مذکور قطع نشده است) به ۳۰۰ صد میلیون جینه بالغ گشته باشد. پس این همه عبارت از نتیجه اعانه مختصر و بذل قلیل بود که مسلمانان درین محاربه نمودند. مگر مسلمانانی منتظرند که دولت بزرگی مانند ایتالیا را که ۴۱ میلیون نفوس را ملک و دخل سالانه آن دو صد میلیون جینه می باشد به مصادره او لین و یادر سال اول حرب (۱) شکست بدهند.

(باقیدارد)

(۱) یعنی این عدد ایتالیا و این مداخل و این بذل آنست در حرب اما در باب عصیت و شدت آن در رنجتن خون مسلمین هر مسلمانی که تفرنج و الحاد او را فاسد نساخته باشد، ترانه ایتالیائی ذیل را بخواند که ترجمه آنرا از الفتیج که از جریده شرقیه شماره ۵۴۲ اقتباس نموده است، نقل مینمائیم: یکی از بزرگترین الام برای جوانی که بیست سال عمر دارد اینست که با وجود

دوام مقاتله طرابلس در راه وطن خود محاربه نکند. بیرق سه رنگه و موسیقی حربی آنها را به پیش رفت امر میکند. ای مادر عبادت خود را تمام نما و گریه نکنی. بلکه بخند و فیکر کنی. آیا نه میدانی که ایتالیا مرا می خواهد و من با شادی و سرور بطرف طرابلس میروم تا خون خود را جهت پامل ساختن امت . . . . بریزم. (و همچنان) تا با دیانت اسلامیه که دخترهای جوان را برای شاه (۲) مباح میداند محاربه کنم. و به تمام قوت خود جهت محو نمودن قران (کذا) مجادله خواهم نمود.

کسی که حقیقتاً مانند ایتالی نمیبرد مستحق بزرگی نیست. ای مادر من کن و (کارونی) را بیاد دار که در راه وطن و خود او لاد خود را فدا نمود. ای مادر! مسافر می شوم. آیا خبر نداری که در روی آب های نیلگون بحر کشتی های حربی ما موجود است؟

من به خر می بسوی طرابلس میروم زیرا بیرق دا رای سه رنگ مرا می خواهد و خطه طرابلس در زیر سایه آنست.

ای مادر! تو نمیر زیرا من در راه حیات می روم. و اگر باز ایامدم برای من گریه نکنی، ولی هر شام به مقبره رفته زیارت نما و زش های خفیف باد و داغ دور از ماتی را که با پاره جگر خود میکنی بطرابلس میرساند. و اگر کسی از تو پرسید که چرا برای من ماتم

نمیکنی ، بگو : چونکه به محاربه اسلام
مرده است !
ای مادر ! طبل صدا میزند . من نیز
میروم . آیا غوغای محاربه را نه میشنوی
برای من دعا کن . ترا به آغوش میگیرم
و میروم .

(۲) دیانت اسلامی برای شاه پیش
تر از دیگران را جمع به از دواج با دختر

و زن اجازه نه میدهد . ولا کن برای
فرزگی ها نصرانیت شان اجازه میدهد
بر اسلام تهمت ناحق نماید و مد نیت شان
زنا (بارضاء) را مباح میدانند .

مخصوص را گرفته بود ، بحضور فرانسس
دوم تقدیم شد . ناپلیون برلیه را هدایت
داده بود که برای انجام این مقصد از
هرگونه اسراف و پول بازنا یستد .
بعد از انجام این مقصد تغییر وضعی که
برنا پلون وارد کردید قابل تذکار است .

معلوم میشود که این نوکیسه کورسبکائی
بدا مادی فرانسس دوم بر اعتماد
نفس خود و دشمنی روز
بکمال دقت خودش را در آئینه معاینه
میکرد . شانه های خودش را پس کشیده
سینه اش را پیش برده شایسته کی اندام
و تناسب عضلات خود را امتحان مینمود
بمرور ایام ناپلیون از لا غری و نجیبی
که در سالهای اول سلطنتش داشت بیست
فر بهی بی تناسبی تبدیل قیافه نمود
رخساره هایش بر وقیافه عمومی اش
از یک سر باز چابک که از افکار جاه طلبی
تحریف شده بود بیست کشیش ایتالیائی
زیاده تر شباهت بهم میرساند . بلندی
قامتش قدری زیاده تر از هفت و دو انج
بود ، دروغ مشهوری که راجع بکوتائی
قامتش زبان رد است ازین است که اطراف
او را اشخاص عفریت اسبا مثل برتیه
له فیور ، نئی ، مور به گرفته می بودند
در میدان چنین اشخاص البته قامتش پست
بنظر می آمد . موهای سرش بسیار کم
و علاوه بران بمرض نهیب زمن گرفتار
شده و پیشانی که فطرتاً فراخ بود
هر روز در وسعت آن می افزود نگاهام
تیز او هیچوقت قوه جاذبه خودش را

مؤلف : له پلاتیه فرانسوی (۴۲) مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

(از فصل بیست دوم)

کمگی که ناپلیون از روسیه چشم داشت
داده میتوانست ، و تصور میرفت که این
شهرزاده خانم مثل (ماری انتوانت) سیه
روز ، شان و شوکت رثیم کهنه در باریان
فرانسه را در (تویلیری) تازه خواهد نمود
و هم برای اتحاد احزاب مختلفه فرانسه مفید
ثابت خواهد شد .

فرانسس چون از فواید این اتحاد بافاتیح
اوسترلتز بکلی مطمئن بود اراده نمود که
وقت را ضایع نکرده و عنعنات مروجیه راییک
طرف گذاشته در آئینائی که ناپلیون در
انتخاب زن استریائی و یاروسی متردد بود
راه مذاکرات را باو بکشد .

در اوائل سنه ۱۸۱۰ خواست گاری
رسمی بدستخط تاخوان ناپلیون نوشته شده
و بتوسط برتیه حکمران (نیوشاتل) که از
طرف بادر خودش امپراطور این سفارت

چنانچه بمجردیکه ژوزفین در
(مال میزون) زنده مدفون گردید ، به تهیه
لوازم عروسی زوجه دیگر شروع نمود .
ناپلیون بواسطه ناصحین سیاسی خودش
اطلاع حاصل کرده بود که اگر این تجویز را
بدر بار استر یابیش کنند بالضرور پذیرفتند
خواهد شد رئیس خاندان (هاسبرگ) از
پارچه شدن سلطنت خودش بخوف بوده
میخواست باین فاتح طماع دختر خودش
را بصورت طعمه درشوه پیش کند فکراین
تا اهل و نزوج باندازه که سر ناپلیون را
بخیا لات و او هام جاه طلبی پر میداشت ،
که (فرانسس) روم را نیز بهمان اندازه محلو
نموده ، خیال میکردند که در نتیجه این از
دواج دو سلطنت متفقاً بر دنیا قبضه خواهند
نمود .

استریا سلطنت فرانسه انقلاب را همان

ضایع نکرده و هیچکس در مقابل آن بی تأثیر نمیماند. صحتش بدرجه کمال و ترکیب و جودش خیلی قوی بود را حش همیشه در زحمت کشی و یک قابلیت فوق العاده برای کار داشت. اطرافیاناش هیچوقت در وجود او علامه مانده کی محسوس نکرده و هیچگاه او را از کار خسته ندیده بودند. به مجرد فرود آمدن از اسب به ملاحظه و مذاقه محاسبات، بخواندن را پورها و غیره کارهای دقت طلب مصروف میگردد نکته هم از نظر خورده بین او بدون ملاحظه نمیگذشت و بهاتح تان خودش ثابت کرده بود که قلب سلیم او برای سنجیدن معاملات بینهایت باریک بین بود قوه حافظه خارق العاده او از نوتی ذیل که برکنار را پوری نوشته است بخوبی معلوم می شود. درین لیست طوپها چرا از آن دو عدد طوپ چهارپونده که در بندرگاه (او ستانید) فتاده است ذکر نشده است «ناپلیون در اثنای عبور از آن بندرگاه این دو طوپ را یک لمحه دیده بود؛ چنانکه لیست تمام طوپ های سلطنت را برای او پیش میکردند یک نظر دریافت نمود که آن دو طوپ را فراموش نموده بودند ازین نکته سنجی های او ظاهر میگردد که قلب او در تمام امورات دولت تاجه اندازم خورده بین و ده است ولی بعد از آنکه

گرفتار افکار ازدواج جدید گردید و بهشق (ماری لوئیز) گرفتار آمد فصل دیگر حیاتش شروع گردید. تغییر او ایکه بر عادات شخصی او وارد گردیده بود توجه زیاد از اندازه او بلباس و توالی بوده پشتر از آن هیچکس یاد نداشت که در لباس دیگری غیر از یونیفورمه کلنل او را دیده باشد ولی حال خیاطی که لباس های مجلل (مورا) را میساخت فرمایش لباس های مجلل و پر تکلیفی را برای امپراتور گرفته بدوختن یونیفورمه های سیمدوز مشغول گردید. ولی این آیه ها بعد از تکمیل هیچگاه پوشیده نشد و یک گوشه افتاده تا آنکه بکار شوهر خواهرش پادشاه ناپل آمد شخص که هیچگاه بدون موزه های بلند رساله نه پوشیده با های خودش را بابت های بسیار طریف که یکی از بوبت دوزان زنانه ساخته بود زینت می بخشید. و از را از استاد ماهر رقص (دستپرو) درس میگرفت اراده داشت که با (ماری لوئیز) در بال اولین عروسی بر قصد زیرا میدانست تمام زنهای جرمنی شیفته و از می بودند.

قصر توپلری بهجوم سپاه زینت کنندگان بکلی آرایش شده تجدید گردید تا از حیات زن سابقه امپراتور اثری در آنها نماند. خود امپراتور در قصر با افکار مشغول بر کاریگر ها نکرانی میکرد و هدایات لارمه راجع بذوق خود و ملکه

جدید بانها میداد. در اثنای این نکرانی ها بکرات در مقابل تصویر بزرگ لوئی چاردهم و (ماری انتوانت) که در اطاق خواب عروس آینده خودش آویخته بود، ایستاده بایک تبسم که از آن مسرت قلبش معلوم می شد باخود میگفت: - عموی من شاه و عمه من ملکه!

در ازین روز ها که بالخاصه خوش طبع و ممنون بنظر می آمد در اثنای نکرانی خودش له فیور را در یکی از کوریدورهای قصر دیده صدازد: آقای دپوک بیا میخوام چیزی را بتوانشان دهم و با تو صحبت کنم.

مارشال ازین وضع کرم جوش میپراطور باخود فکر نمود: «باه! باز میخواهد که برای من تعریف این زن استریائی خود را بکند... صفات او بدرجه کمال است، بلکه عجایب هشتمین دنیا است! مگر بخیال من بهتر است که امپراطوری برای اظهار اینچنین اراد کدام شخص دیگر را غیر من انتخاب کند!»

له فور از اطاق ژوز فین پینهای مغموم و آنرا یک صورت بله کردن میدانست. بخیال او چون این زن و شوهر مجادله حیات را باهم شروع کرده بودند باید که انرا متحداً باخیر میرسانیدند

قیمت اشتراك

۱۰ افغانی

۱۱

۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

انيس

اداره : کابل جاده ارکٹ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوکسانی

KHOGYANI

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجہ ۲۰ شلنگ

۸ صفر ۱۳۵۱

June 12 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۴ جوزا ۱۳۱۱

مولفات جدیدہ

مثل مشهور است که در بارار مدعی آورده می شود که مردم قدرش می نمایند. قدر دانی علم و عرفان که درین دوره درخشان نادر شاهی است اهل عرفان ملت را وادار ساخت تا آثار تاریخی از اندیشه خارجی ترجمه و کتب مفیده جدید بصرف مساعیات دماغی تالیف کرده آیند. این جلدون و ورخ اجتماعی میگوید که در بدو تأسیس حکومت قدر دانی های اهل سیف و در آن امن و ترقی ثروت اهمیت اهل قلم ندر و ساء ول بیشتر می باشند ولی این دوره نادره اختصاصی که بخود دارد همین است که از بدو تأسیس حکومت صحیح سائر شعب حیاتی و تمام منابع ترقی را منظور نظر دانسته علی لنوالی می بینم که از طبقات عسکری و جماعات عرفانی و مقتدایان مذهبی واعیان ملی، حلقه های نجات و جماعات زارع را بگسان حوصله افراستی داده شود.

از یکسو قشله های منظم تأسیس و ایجاد و تجهیزات جدید و قشون فغانی مجهز و ملبس شده می روند از جانب دیگر در تسطیح شوارع و تسویه طرق و امتداد تلیفون و نصب تلگراف های بی سیم و سیم دار توجهات حکومت بجدي کوشان است که هیچ يك از ولايات حتي حکومت های کوهستانی نیز بی نصیب نمانده اند. بالمقابل برای جلوگیری امراض مسری و ندادوی مریضان ملت دواثر صحیه و شفاخانه های بس منظم تعمیر شده می آیند. وزارت تجارت در پیدا کردن بازار های نفع آور برای اموال وطنی و مندوی ها مناسب برای خرید ما بحتاج وطن و حفر انهار و بستن بند ها و تربیه حیوانات و محافظه جنگلات کوشان است. وزارت عدلیه در دستیابی اقیان و رجال عقیف عصر حاضر برای قضاوت امور مسلمین و تأسیس محاکم اصلاحیه تا حدی سعی نموده نتیجه خوبی بخشیده وزارت معارف از تالیف کتب مفیده و ترجمه آثار نافع و تهیه معلمین لائق و تأسیس مکاتب فنی و صنعتی کوشیده رفاه غرض ما ازین است که ثابت نمایم که حکومت متبوعه ما چون بر اصول اجتماعی مؤسس است در قدر دانی اهل سیف و اهل قلم، ارباب حرفت و صنعت و فراهی و سایل رفاه و آرامش ذرایع نقل و نجات و بکار انداختن منابع ثروت یکسان عظیم توجه دارند اینجا می خواهیم از تالیفات و مؤسسه های علمی این دوره ذکر کنیم. آقای محترم محمد سرور خان کویادر بك مقاله که در جریده شریفه اصلاح به مذمه اشاعه گذاشته قسمت اعظم آنرا فراهم نموده می خواهیم آنرا که از قلم آقای مذکور مانده بر آن پیفزیم: ۱- کتاب بحران و نجات، تالیف آقای محی الدین خان انیس ۲- کتاب جلد اول و نادر افغان، تالیف آقای برهان الدین خان کشککی

- ۱۹ :- کتاب « دیوان احمد شاه بابا »
امید است طبع شود .
- ***
- ۲۰ کتاب تنمته لبیان فی امت الا فغان
مؤلفه سید جمال الدین افغان ترجمه نگارنده
در سال ۱۳۰۹ تمام شده طباعت آن محتاج به
یک نظر ثانی است .
- ۲۱ شرح فارسی شاطبی تالیف آقای
میر حبیب الله خان
- ۲۲ ناول تاریخی مادام سان ژان ترجمه
آقای حبیب الله خان طرزی که در انیس
بقسم پاورقی نشر می گردد .
- ۲۳ نظام منزلی ترجمه آقای غلام جیلانی خان
جلالی مدیر تحریرات نائب الحکومه کی قطن
بد خشان که در جلد دوم اصلاح قسم
پاورقی نشر گردیده .
- ۲۴ کتاب تمدن عرب تالیف موسیو
لوبون ترجمه سردار فاضل محمد زمانخان
مرحوم طرزی .
- ۲۵ یک منظره قابل قدر شجاعت عسکر
نادری یا ملاحظات سربازان و در حریف
اعلیحضرت غازی . نگارنده آقای ع ش
سید شریف خان .
- ۲۶ « علم پس ماندگی مسلمانان و پیش
رفت اغیار » تالیف شکریه ارسلان ترجمه
آقای محمد ابراهیم خان سرتر جهان دثله
مطبوعات که در انیس بقسم پاورقی نشر
می شود .
- ۲۷ اکسیر لقلوب در فن روحیات و تصوف
تالیف جناب محمد صاحب زاده کامه مشرقی
۲۸ « سینده » قاموس لغات افغانی تالیف
آقای ع ج محمد کل خان وزیر صاحب داخله
- ۱۱ :- کتاب « رهنمای فراموشی »
تالیف آقای ملا محمد مقبولخان
فراموشی که هنوز طبع نشده و امید
است طبع شود .
- ۱۲ :- « ترجمه تاریخ فتوحات اسلام »
از آثار مطبوع هرات .
- ۱۳ :- کتاب « سکینه الفضلایا بهار
افغانی » تالیف آقای ملا عبدالحکیم
خان رستاقی که از تحت طبع
بر آمده .
- ۱۴ :- کتاب « چراغ البحرین »
تذکره است از مشاهیر
و نویسندگان علمی و ادبی افغانستان
تالیف آقای رستاقی که تحت
طبع است .
- ۱۵ :- کتاب « آثار بوداد ربا میان »
ترجمه آقای احمد علی خان ترجمان
فرانسوی که تحت طبع است .
- ۱۶ :- کتاب « تاریخ افغانستان »
تالیف همکار محترم و دانشمند
عزیز آقای میر غلام محمد خان
« غبار » که هنوز مشغول نگارش
آن میباشند .
- ۱۷ :- کتاب « الفاروق » ترجمه
علیای جناب مرحوم طبع
طبع است .
- ۱۸ :- « از دارا تا دوره امینی »
ترجمه آقای حبیب الله خان طرزی
منتظر طبع است .
- ۳ :- کتاب « اخلاق عسکری »
تالیف همکار محترم آقای
غلام جیلانی خان اعظمی .
- ۴ :- کتاب « حقوق بین الملل »
ترجمه آقای محترم حبیب الله خان
طرزی که هنوز تحت طبع است .
- ۵ :- کتاب « کلمهای بزمرد »
ترجمه آقای جلال الدین خان
طرزی که از آثار بهترین
شعرای فرانسوی است و هنوز
تحت طبع است .
- ۶ :- کتاب « موز هادر مسیانیا »
اعراب در اندلس ترجمه آقای
حبیب الله خان طرزی امید است
که طبع شود .
- ۷ :- کتاب « منتخبات و سنده »
حضرت سعدی که تالیف حلیه
طبع را دربر گرفته .
- ۸ :- کتاب « آثار هرات » در ۳ جلد
تالیف آقای خلیل الله خان
« خلیلی » جلد اول « جعفر فیای »
هرات ، جلد دوم تذکره
شعرا « مشاهیر هرات » جلد
سوم تذکره شعرا « معاصرین هرات »
۹ :- کتاب « رساله مزاران هرات »
باعتیقات جدید آن مطبوع
مطبع دانش هرات .
- ۱۰ :- کتاب « اندرز و نصائح خواجه
عبد الله انصاری » رحمه الله علیه
چاپ مطبع دانش هرات .

۲۹ کتاب لغات افغانی تالیف ع ص سید
محمد قاسم خان معین صاحب معارف که تا هنوز
به اتمام نرسیده .

***

۳۰ کتاب اجتماعی انواع الدول و

حریت ملل

۳۱ کتاب حکومت الهی یاد ستور اساسی

امامت امت

این دو مصنفه اخیر از تالیفات مفکر اجتماعی
جناب مولانا ابوالحامد محمد منصور انصاری
است که چندی بیشتر در جریده شریفه
اصلاح تفریط بسیار مجلل آن را خوانده
بودیم چندی است که با داره انیس
بغرض تقریط رسیده چون مطالعه نمودیم
کتاب اول بقسم تمهید کتاب دوم بنظر
خورد در کتاب اول از اقسام دول
متمدنه مخترعه بشری عالم و اصول اداره
و طرز تشکیل آن بحث رانده تناسب دول
مذکور از حیث اداره و تقاضای باهمی
آنها و نواقص عدالتی که در آن
به نظر جناب مولف خورده تذکار داده
و مزیت حکومت الهی را بسائر انواع
حکومات مخترعه متمدنه دنیای غرب ثابت می نماید
در کتاب دوم خود از تبعات تاریخی
و قانونی (قرآن حدیث، سیر، قفیه)
اصول بحث می راند .

در آن کتاب از تقنین و ضرورت تنفیذ و حقوق
از حیثیت بشر و فرامین خالق و مالک
بشر و حق بشر بر کائنات قانون فطری
و قانون وضعی بشر شوری دار اسلام

دار السلام و بیت لئال حقوق عامه
و حق مسلمین و حق غیر مسلمین
روابط و معاہدات دول را قرار آثار منقوله
اثبات می نماید مطالعه کتاب مذکور يك انسان
منصف مزاج را قانع میسازد که دن اسلام مانع ترقی
نه بلکه حاوی تمام لوازم تعالی و اصول اجتماعی است
اروپائی ها اینکه از تفرقه های مذهبی
خویش به تذنگ آمده در تمصیبات کاتولیک
و پرو تستانت هزار هانفر از برادران خود
رامی دیدند که خون شان برای تشفی جنون
مذهبی رو حانیون متعصب شان می ریخت
و از دست این تجاوزات دنیای غرب تحت
کابوس افلاس و جهالت در آمده راه ترقی
خود را گم کرده بودند ناچار با نهکاک سیاست
ورو حانیت قدم نهوده ، اساس
حکومات خود را تکیه بر سلطه روحا
نیون خود را نجات دادند . تا آنکه به
اوج ترقیات مدی حاضر رسیدند . اما
در تلاش راه حق و ایجاد طرز حکومت
صالح تا هنوز نشنه کام نموده اند ، هر
قدر ایجادات بشری ایشان ترقی نماید ،
نمی توانند راه نجات حقیقی را دریابند
تا آنکه از قوانین مخترعه و تشکیلات
اصلاح طلب عراض نموده بد تره حکومت
الهی در آیند چه قانونی که از ماف
خالق عالم و ملک بشر وضع شده در آن
حریت بشرو مساوات کامل ملحوظ بوده
است .

و دین اسلام يك دین ترقی خواه و مطابق
اصول اجتماعی و شئونات سعادت بشر است

اخبار مهمه :

حرکت سفیر کبیر افغانستان

متعینه ماسکو طرف کابل

نظر به تیره تار که فعلاً اکتساب
کرده ایم جناب مستطاب افخم محمد عزیز خان
سفیر کبیر افغانستان در ماسکو بتاریخ
۱۸ جوزا از ماسکو حرکت فرموده
و عنقریب از راه مزار شریف وارد کابل
خواهند شد . ما از خداوند معبود
بالخیر شان را به وطن محبوب شان تبرک
و تسعید و به تمام علاقه مندان و دوستان
شان چشم روشنی میدهم . از خدمات
وطن خواهان عالم قدر جلیل مآب آقای
محمد عزیز خان سفیر کبیر افغانستان در
ماسکو که از بدو سلطنت نادر شاهی در
اتحاد جماهیر شوروی مصدر خدمات
عالی شده اند عموم ایای ملت مسو قدردان
و همه میدانند که حضرت له به تاسی هان
وضع حق و خاق پسندان که مخصوص
دو دمانی شان است در عصر سراجیه
و دوره امایه نیز مصدر جذن خدمات
عالی العالی برای مملکت خود شده اند .

اعزام هیئت

در شماره گذشته راجع به تصفیه مسئله
دو کالم نوشته بودیم اینک برای دور
و تسلیم موضع مذکور و نشانکاری حصص
سرحد آن حوالی هیشتین افغانی و برطانوی
تمیین یافته و عنقریب برای انجام این
کار رهسپار خواهند شد .

از طرف حکومت علیه افغانستان

انظر

رئیس جمهور جدید فرانسه

رئیس جمهور جدید فرانسه البر ابرون در ۲۹ ماه اوت ۱۸۷۱ متولد گردیده و بنابر این ۶۱ سال دارد. مسیو لبرون مهندس معدن میباشد ولی سالهاست در زندگی سیاسی وارد شده و شاغل مقامات عالی بوده است.

چند سال در مجلس مبعوثان فرانسه از طرف ایالت (مورت و مورل) محل ولادت خود سمت نمایندگی داشت. در سال ۱۹۲۱ وزیر مستعمرات گردید و در سه کابینه کابو - بوانکاره - دوهرک در این پست باقیماند. در سال ۱۹۲۰ از مجلس ملی به مجلس مبعوثان وارد شد و تا روز انتخابات ریاست جمهور نمایندگی سنارا داشت و پس از آنکه مسیو دومر رئیس جمهور مقتول فرانسه که سمت ریاست مجلس سنارا داشت ریاست جمهور انتخاب شد مسیو آلبر

ع، ص، ح، ب، الله خان معین و زار بخارجه رئیس و ش سید حسین خان کنند که شری عضو ریاست.

از طرف حکومت بهبه بریطانیا: کپطان ولیم رابرت هی پولید کل اجنت دیر صوت و چترل رئیس و نصیر ملاکت بسر بزرگ جناب مهتر چترال عضو دوم.

از قرار اطلاعیه که از منابع رسیده گرفته ایم اشعار میدارد که اجتماع همین دردو کلام بناربخ ۱۰ سرطان مطابق اول جولائی تبیین یافته است.

لبرون قائم مقام او گردید و ریاست مجلس سنابو محول گردید مسیو لبرون در انتخابات سال گذشته جمهوریت فرانسه نیز شرکت داشت و کاندید بود مسیو بوانکاره پارتی قوی او نیز سعی بود او را انتخاب نماید ولی موفقیتی نصیب او نگردید.

ولی در انتخابات اخیر با اکثریت قابل توجهی بمقام ریاست جمهور فرانسه نائل گردید:

خود برای خود جراح

لندن، ۶ می - از سندی راجع به يك واقعه عجیب و غریبی که به مشکل در عملیات طبابت جاداشته خواهد بود، اطلاع میدهند.

يك مهی گیری را، که فامیل او را تاگراف یاد نموده است، در چین مهی گرفتن طوفان به جزیره خشک سکا تازی انداخته بود و در آنجا قریب چند ماه بسر برده است.

چهار هفته قبل مهی گیر مذکور بيك معده دردی بسیار شدیدی گرفتار گردید و پوری مسهل که قضاء در جیبش بود هیچ تأثیری نه بخشید. درد و رجعت بدرجه او را تکلیف داد که بدبخت قرار به پاره کردن شکم خود گذاشت. يك آتش بزرگی فروخت و کار خود را تیز کرد. بعد ازان جای را که درد میکرد با دست خود کسوفته، پوست اول شکم خود را با کارد

پاره کرد، بعد ازان به پوست دوم شکم خود رسیده آنرا نیز به احتیاط تمام پاره کرده احشا و امعای اندرون شکم خود را بیرون کشیده به همانجای که درد میکرد رسید، او را پرید، زخم خود را با آب پاك شسته، با يك سوزن معمولی که او را در ابتدا به آتش سرخ کرده بود دوخت. ماهی گیر مذکور بعد از ختم عملیات بیهوش گردید و چند روز بهمین حالت بیخودی افتاده بود.

طبیعت قوی او در مجادله بامرک فایع گردید. ماهی گیر بالاخره بهوش آمده زخم او بهبودی یافت و بعد از دوسه هفته يك کشتی که از آنجا میگذاشت او را با خود گرفت.

اول کاریکه ماهی گیر بعد از رسیدن به سیدنی کرد این بود که به نزدیک جراح رفت تمام واقعاتی که براو گذشته بود شرح داد. جراح او را معاینه کرده خیلی تعجب نمود و به عملیات جراحی او او را تبريك گفت. ماهی گیر مذکور در جزیره به حاله آندبسیست گرفتار آمده بود بعد از پاره کردن شکم خود اتفاقاً به جائیکه لازم بود رسید و با کارد خود روده زیاده گی را که بشکل کرم است بصورتی برید که به برده های قریب او هیچ نقصان وارد نیامد.

ترجمه از (وخ) مجله مصور برلین -

صورت تشکیل يك مملكت

بزرگ در شرق آسیا

(۲)

وینابر خوف رقابت و ترید قوه ملک های طوائفی حکومت مجبور بود، از اصلاحات اجتماعی و اقتصادی تلك اداره صرف نظر نماید. در همان موقع که سد های طبیعی برطرف شدند، قوائیکه درین دوره صالح و امنیت جمع شده بود ظاهر شدند و نتیجه آن يك ترقی عظیم الشان همه قوای فکری و مادی بود که قابل تقدیر تمام دنیا گردید.

صورت تبدیل اوضاع را در اینجا مکمل توضیح نموده نمیتوانیم لاکن چیزی که مهم است، اینست که تمام اجراءات تشکیل بکصورتی تمیل گردید، که در دیگر حصص دنیا نیز ممکن می بود.

اگر همینطور اوضاع وجود میداشت؛ گفته نمیتوانیم که اصل نظریه سرکرده - سامورای انقلابی چه بوده و آینده را چه تصور میکرد، و قذیکه بنابر بدست آوردن قوه جک را جاری نمود، لاکن تصور کرده میتوانیم، که در اول مقصد آن بوده، عوض حکومتی اقتدار توکو گدایك سلطنت جدید تأسیس کند، تا طبقه سامورای را مفتخر نماید از خوش بختی جاپان همان رجال که صدر شورش گفته نمی شدند بذریعۀ مهارت فرق اعاده سپاسی خوش مختار بودند. وقتا که حس

میکردند، که حوادث يك صورت دیگر را گرفته فوری مطابق بهمان اوضاع نظریات خود را تبدیل داده طرف مقصد روان بودند برایشان خیلی سخت بود، تا طرف داران خود را بفهمانند؛ که بنابر مفاد ملك لازم است، که طبقه سامورای از مضی امتیازات خود منصرف گردید، و يك انعکاس شدید، که اخیراً بواسطه انقلاب و ستسوما، بدرجه انتهایی رسید (۷۸ - ۱۸۶۷) نتیجه آن بوده چون سرکرده گان شورش فوق اعاده با احتیاط بودند و پاشد يك پلان عملیات معینه دادند، لهذا کار اصلاحیه يك کامیابی بی مثل حاصل نمود. انسان دیده میتواند که مسلسل، نوت های پول حکومت جدید باعث يك تبدیل قطعی سیاست مروجۀ زراعتی گردید که تا بدان وقت نتایج خیلی خراب بری تمام تکامل اقتصادی ملك تولید نموده بود. تشکیلات جدید دوائر و عکر، که در ابتدای وقت بعد از اغتشاش خیلی سبب اشکالات گردید، پول زیاد به کار داشت و بنا بران يك تشکیل دوباره اصول مالیه لازم بود. تا وقتی که دهاقین مالیات خود را بصورت جنس تحویل مینمودند، ممکن نبود، يك بودجه محکم تأسیس نمایند، بدون معطلی حکمرانان جدید مالیه برنج را بیک مالیه اساسی تبدیل دادند، که به پول تادیه میگردد و برای این مقصد ضرور بود، که قانون املاک شخصی وضع نمایند این اصلاح املاک که در سالهای اول

حکومت «می ژی» اجرا گردید نه تنها باعث ترقی فوق العاده زراعت گردید، بلکه جهت تکامل سریع صنایع جاپان از ۱۸۹۰ به اینطرف خیلی ضرور بوده است. بهمین صورت هر حدود حیات عامه اصلاح گردید. نه از روی تجدید، بلکه تحت فشار ضرورت جاپانها کوشش نمودند، هر قدر زود تر تخنیک بلند اقوام غربی را در مواصلات، تجارت، صنایع، حقوق، حفظ الصحه، از همه پیش معارف تحصیل نمایند. دولت اول اقدام میکرد و مکاتب و موسسه های نمونه تأسیس نمود و بدینصورت اقدامات تشخیصی را بواسطه تقاوینهای وسیع تشویق میداد. تمام اصلاحات اجرا گردید و جاپان ۱۸۹۰ يك مملکت با قانون اساسی گردید و تمام اداره تحت تفتیش پارلامنت میباشد.

بهمان درجه که در داخل کار اصلاحیه بکمال کامیابی اجرا گردید، نفوذ جاپان در خارج نیز نژید شد. همان احتیاطی را که سیاسيون جاپان در حل مسائل داخلی به خرج میروسانند، در اجرای مسائل دیپلوماتیک نیز ظاهر میگردد. احتیاط کاری مذکوره بعضی اوقات باعث نفرت ملك گردید، لاکن دیپلوماتهای جاپان کار اساسی خود را نگذاشتند. مساوات با املاک او و پا در اطراف حقوق بین المللی و سیاست تجارتی بعد از يك جنگ شدید و طولی بواسطه تجدید معاهده در سنه ۱۸۹۹ حاصل گردید

وطنیه

از طبع آقای صفر علی خان متهم مرانی

پس بهر چه پویان نشوی در پی مطلوب
چون عاشق بیدل نشوی طالب محبوب
چون خاک وطن هست کجا شاهد مرغوب
خواهان عزیز وطن باش جو بهر
تر جیب بد عشق وطن را تو به خوبان
حیف است که عمر تو شود صرف عطات
کردد سپری وقت عزیزت به بطلان
گیرند ترا نام به پستی و جهالت
باشی همه عمر گرفتار کهالت
افسوس صد افسوس ایا تازه جوانان
ناچند بیکف کومر مقصود نیاری
ناچند کنی زیست باین ذلت و خواری
تا کی بودت ظلمت جهل این همه طاری
از خویش مگر چشم بصارت تونداری
تابگری آن شوکت شان بهر رقیبان

ای ملت باغیرت نام آور افغان
وی قوم ساجد شور جهان بین بدوران
ای آنکه بود دین تو چون ناسخ ادیان
الیوم لکم گفته خداوند به قران
خدمت بنماید وطن را ز دل و جان
امروز تو از بهر وطن نه زل مرادی
دارد به عمر چیدن است امید زیادی
از همت چو نتواند و خلف پاک نهادی
خواهد که کند زیست همه عمر بشادی
پس باش بی رفعت او ساعی و کوشان
سر دارا رسل ختم سبل حضرت خاتم
انکس که بوی هر دو جهان است مسلم
شد ذات شریفش سبب خلقت آدم
هر بزه خور خوان سخایش شده حاتم
فرموده که الفت بوطن هست ز ایمان

چین امروز نیز همان مسیوات را می
خواهد، لاکن اصول جنگ مسیوات
جایان قطعاً دیگر بود.
سه جنگ بزرگ که جایان بعد از ده ده سال
نمود، نه تنها او را یک دولت معظم
ساخت، بلکه برای اقتصاد او بدرجه مفید
ثابت گردید، که علاوه بر آنکه امروز
در شرق آسیا او این
دولت میا شده، بصورت مملکت اقتصادی
که دارای حیثیت بین المللی میباشد
در سیاست دنیا یک دولت مهم را بازی میکند
بدینصورت ملت هوشیار و کارکن جایان
نحوت اداره سیاست و ناطق باوجود بعضی
حوادث - آخرین حادثه ۱۹۳۳ و تئیکه اخیر
ترین ولایات مملکت توسط راننده قطعی
خراب گردیدند - باطمینان و با فکر پیش رفته
و امروز در دنیا یک موقعیت خیل محترم را
داراست. باوجود آنکه جایان از همه غمهای
دنیا و بریشانها خلاص نیست. مسئله مشکل
ساکتین (عدم جای) مسئله تهیه مواد خام
برای صنایع؛ که روز بروز ترقی میکنند
مسئله زراعت و دیگر مسایل باید حل
شوند، لاکن کسیکه دیده، که چه طور
جایانها در زمان سابق وضیعت های مشکل
تر را رفع نموده اند، هیچ شبهه نخواهد
داشت، که در آینده نیز برین مسایل
غالب می شوند.

رفع پرو پا گند ضد

صابون وطنی

مجله شریفه اقتصاد در شماره ۶ - سال ۲
خوبش میگذارد :

صابون وطنی از وقتی در بازار ظهور
نموده چه از لحاظ ارزانی قیمت و چه
از لحاظ خوبی و نفاست ، صابون های
خارجی شکست را خشی وارد کرده اما
این روز ها می شنویم که بر ضد مو فقیه
آن پرو پا گندی در بازار جریان دارد
که میگویند استعمال صابون وطنی آنکه
خشکی و غیره در جسم تولید نمیکند ، یعنی
مضر است ، حال آنکه حقیقت اینگونه
شایعات بر صاحبان انگار صلیح
است و میدانند که این قسم پرو پا گند
ها از چه منبعی انتشار مییابد .

چیز دیگری که فوق العاده مایه تاسف
است این است که اکثر از هم وطنان ما
هم باین صدا همخوان شده و بدون اینکه
خودشان هم بفهمند چه میگویند پرو پا
گند تجار خارجی را که ایشان از نقطه
نظر تجارتی و منفعت خود بین مردم
انتشاراتی می دهند ، در مملکت وسیله
میشوند ، و مضر جمعی صابون های
وطنی را که از زبان سائیرین میشنوند
بدوستان و آشنایان خود بدون تامل
و مطالعه گفته مردم را از استعمال آن
منع مینمایند ، حال آنکه حقیقت غیر
این است .

بار سال قبل از انتشار صابون وطنی

خواهی که شوی نائل هر گونه سعادت
باشی همه عمر تو در نعمت و راحت
در جامعه هرگز مده از دست صداقت
میکن بوطن کار و ایکن بدیانت
ترفع طلب باش درین عالم امکان
میکوش بی حکمت و فن تا که توانی
بنمای تو خدمت بوطن تا که توانی
کن جهد با خفا و علن تا که توانی
در رفعت این ملک کن تا که توانی
از آنکه مشقات ز کوشش شود آسان
مشغول همه عمر تو در کار وطن باش
از جان و دل خویش خریدار وطن باش
از جهد جلو گیر اد بار وطن باش
هشدار وطن باش و غم خوار وطن باش
در کلین امید وطن باش نوا خان
(امنی) تو ز بر گفتن بسیار نمایی
این قدر سخن هست بکوش شنوایی
میکن به مخاطب همگی چون و چرا بس
حق وطن از یاور سرائست کجایی
در راه عمل کوش که بهتر بودت آن

تفریق چرا سود و زیان را شنائی
جاری بورق نطق و بیانرا شنائی
ترغیب بفن پیرو جوانرا شنائی
کشف این همگی معدن و کانرا شنائی
کنند روطنت کرده نهان خالق سبحان
بیکشا نظر عبرت و اوضاع جهان بین
بکوضع دگر کون بهمه کون مکان بین
آثار تعالیست که گردیده عیان بین
بیدار شوای پیخبر از خواب کران بین
از نور ترقی شده عالم همه رخشان
بنگر که علم گشته لوای مدنیت
گردیده جهان پر ز صلاهی مدنیت
باشد رشحان جود و عطای مدنیت
کوشان بود هر کس ز برای مدنیت
بس هر چه باشی تو باین گوشه نسیان
در دهر شده منتشر انوار تمدن
ظاهر شده در هر ملل اسرار تمدن
گرم است بهر منطقه بازار تمدن
هر فرد بود مشتغل کار تمدن
میانش تو هم طالع محبوبه عرفان
بر خیز ز جا دامن همت بگر زن
بگذار ز کف جهل دم از غل و غل زن
شو منصرف از تنبلی و راه دگر زن
از سبی و عمل تاج تفاخر تو بسر زن
میکوش که از جهد رسد کار بیایان
از گوش برون بنه غفلت بشما زود
ترک این همه سستی و رخاوت بنمازود
جاری بوطن رونق صنعت بنمازود
زر خیز تو خاکش ز فلاح بنمازود
ساز از مدنیت و طنت را چو گلستان

اقتباس از مجله « صبحیه »

افتتاح مؤسسه تدایوی حکمییه

در عالم طبابت امروزه علاج امراض عموماً بدو صورت انجام میگردد یکی اصولیست که غالباً همه کس آنرا دیده

این موضوع جلب نظر وزارت تجسارت را نموده چند قالب از صابون های وطنی را بسفری فغانی در پاریس و برلین فرستاده و در خواست نمود که بمتخصصین صابون پزی اراء داده شود که از نقطه نظر تاثیر در جسم صابون های مذکور را تحت مطالعه قرار داده تجزیه نمایند که اگر مفید باشد خور و الا نواقص آن رفع شود

چندی قبل جواب سکا تبس وزارت تجسارت وارد شد که بعد از تجزیه متخصصین حاجی بلا استیضا در خوبی آن تصدیق نموده و بدن هیچ اصلاحی آن را قابل استعمال دانسته اند اینک ما برای رفع اشاعات ضد صابون وطنی حقیقت قضیه را اشاعه داده از عموم امید داریم که ترتیب ثری بگفته های ضد صابون وطنی ندهند

انیس :- کسانی که نمی خواهند مصنوعات وطن را ترقی دهند باید مصنوعات وطن را خریده و قدر دانی نمایند و اگر عیبی داشته باشد برفع آن صورت اوله آنرا بفهماند نه اینکه بگفته های اهل عرض باعث شکست مصنوعات وطن گردیده به پای ثروت خویش تیشه بزنند

و عبارت از تدایوی امراض بذریعه ادویه کیمیوی است قسم دوم آن که در بنمقاله موضع بحث ما است عبارت از تدایوی بذریعه برق و روشنی آب و گل وریک و مساز میباشد و این قسم دوم تا امروزه در وطن ما معمول نبود در حالیکه دنیای طب حالیه این قسم را نسبت به تدایوی بذریعه ادویه مفید و موثر تر یافته و علاج بوسیله برق و شعاع و ادوات بارها مأمونتر و فایزتر از قسم اول ثابت شده است

چنانچه استاتستیک های آخری که بدست آمده است این مطلب را تأیید مینماید خصوصاً وقتیکه بدانیم تاثیر دوا های کیمیوی از هر راهیکه در جسم داخل نمایم در همان راهیکه آنرا داخل کرده ایم و همچنان در حیرات حباتی و دیگر حصص جسم و حتی در قسمتی که دوا از آن خارج می شود امکان دارد بعضی تاثیرات یا تغییرات و تبدلات غیر مطلوب پیدا کنند برای این که مطلب را واضح تر فهمانده باشیم يك مثال میگذرانیم

همه میدانیم که جسم انسانی از خلیه های کوچک که آنها را حجیرات حیویه مینامند تشکیل میدیابد و طبعاً این حجیرات که مایه حیات است خیلی دقیق و با ریک میباشند

فرض کنیم ما برای مقاومت میکروب یا عوارض یکی از مرض ها یک درجه موجود باشد یکی از دوا ها را خواه از راه دهان و یا از راه جلد داخل کنیم

طبعاً این دوا همچنانیکه تاثیر کیمیای خود را در میکروبها و یا عوارض آن مرض اجرا مینماید همچنان در بن حجیرات یا خلیه های کوچک حباتی اثر خواهد کرد کویا می شود که از استعمال يك دوا کیمیای بقدریکه فایده برده باشیم هانقدر ضرر به بینیم و علی هذا احتمال دارد از تعدد انواع دوا ها و يك جاشدن شان در داخل جسم بعضی ترکیبات و سممات غیر مقصود حاصل شود که طبعاً این مطلب را کسانی که بفن کیمیا و امتزاجات بی پایان و غیر محدود آن قدری آشنائی داشته باشند بهتر در یافته میتوانند اما معالجه بذریعه برق و شعاع و مسازو آلات طبعاً این نقص بزرگ را ندارد چه علاوه بر اینکه آلات مذکور که مادرینجا آنرا (آله های تدایوی حکمییه) نامیدیم و ذریعه صحیحترین تشخیص بشمار میرود در قسمت تدایوی هم همان امتیاز شامخ را داراست زیرا این آله ها تنها بر اساس تجربه استوار نبوده بلکه از روی مطالعه و تطبیق در اوضاع و حالات حجیرات و نسبیج های بدنی ساخته شده و تطبیق یافته است

امروز در دنیای غرب معالجه عموم امراضی را که بذریعه ادویه کیمیوی موفق نمی شوند بوسیله این آله ها علاج مینمایند و از همین جاست که يك مؤسسه حکمییه خیلی نافع تر و بهتر از يك دواخانه کلان میباشد اینک بتوجهات بھی خواهانته ذات هایونی يك مؤسسه حکمییه که دارای نام

آلات و ادوات گوناگون. معالجه بذریعۀ برق و شعاع و غیره است در لب دریا مقابل باغ عمومی افتتاح یافته و بکار افتاده است.

درین مؤسسه علاوه بر ماشین های مکمل اکثر یز که هم برای معاینه و هم جهت معالجه بکار می رود ماشین و آلات دیگری هم موجود میباشد که از جمله ماشین (دیا ترمی) را مثال قرار میدهیم.

در ماشین دیا ترمی عموم امراضی که تا امروزه فن طب بکشف آنها موفق شده است علاج شده میتواند تنها ورت تطبیق آن بالای امراض گوناگون و اینکه برای هر مرضی صورت تدای علیحدۀ با این ماشین اجرا می شود محتاج دست تجربه کاری است که بتواند حسب المرام و با اصول تکنیک هر مرضی را با این ماشین تدای نماید و از همین باعث است که اگر اشخاصی که با این ماشین معالجه کرده و حیاتیافته اند به باشند نقص در ماشین فی بانک در عدم تشخیص و تطبیق صحیح مرضی بی قابلیت طیب بوده است که نتوانسته از ماشین مذکور چطور کار بگیرد در هر حال وجود چنین مؤسسه فنی که مصارف آن تماماً ز پول شخصی پادشاه محبوب مملکت پرداخته شده و برای استفاده تمام افراد و طبقات بکار انداخته شده است یک غنیمت بزرگی است که مردم باید بدان بهره برده و مقدار علاقه و میل پاد

خبرهای خارجی

تاس

س س س ر

مسکو ۱۶ جون - امیر فیصل در محضر کرسی نسکی و قره خان از طرف مولو توف پذیرفته شد. بعد از دیدن کربله ۶ بخانه مرکزی عسکر سرخ تشریف برد ۶ در آنجا از طرف کامینوف مستشار رئیس شورای انقلابی شوروی و دیگرها پذیرفته شد. امیر فیصل در وقت دیدن نمایندگان شورای مسکو نطقی نمود و بولگانین جواب نطق موصوف را داد.

ایتالیا

مسکو ۱۶ جون:

روما - مطبوعات ایتالیا ملاقات عصمت پاشا را در ایتالیا شرح میدهند. روزنامه شاه خود را برفاء و آرامی رعیت خویش اران پوره حسن نمایند.

این مؤسسه برای پذیرفتن تمام اشخاصی که دکتور تدای شانرا بذریعۀ این ماشین ها توصیه نماید حاضر است و امید می رود که نتایج خیلی مثبتی مرضای محترم ارتدای این مؤسسه ببرند تفصیلات بیشتر ماشین آلات این مؤسسه را در شماره های آتی میدهیم.

(دکتور رفیق بپاک)

«ژورنال د ایتالیا» مینویسد: «آدمین عصمت پاشا در روما فی الفور بعد از ملاقات مسکو اشتراک مفاد ایتالیا و تورکیه را انعکاس مینماید. وضعیت تجارتی ۶ که ترقیات فوق العاده را وعده میدهد ۶ برای ترقی اشتراک مساعی اقتصادی ایتالیا تورکیه و شوروی ۶ که مفاد ایتالیا را به حیث یک مملکت محصول ده مستقل تکمیل میکند ۶ از روی طبیعی مسلم است.

جرمنی

مسکو ۵ جون:

برلین - هندن برکت فون پاپن (مرکزی) مبعوث سابق لاند تاگ (پارلمان پروسیا) را برای تشکیل حکومت اجتماع ملی مامور نمود.

برلین - حکومت جرمنی بقرار ذیل تشکیل گردیده صدر اعظم فون پاپن (جناح راست پانی مرکزی) وزیر امور خارجه نویرات سفیر سابق جرمنی در انگلستان (قریب بجناح راست پانی مرکزی) وزیر حربیه فون سبلگر (قریب به ملیون) و غیره.

برلین ۵ جون - هندن برکت حکم انحلال ریستاک را امضاء نموده خیال میکنند که انتخابات ریستاک جدید در اوایل ماه جولائی بعمل خواهد آمد.

اعلان فون پاپن

مسکو ۵ جون:

برلین - اعلان حکومت فون پاپن اشاعه یافته است.

اعلان مذکور انحلال ریستاک را ؛
ضرورت تولید واضح سابقین سیاست
داخلی تفسیر مینماید . اشاره میکند ، که
و اساسات ملی حکومت جرمنی متزلزل ،
و اعضای پدیده اجتماعی در حال
ورشکسته کی ، است . اعلان مذکور
حکومت سابق را به کوششات تبدیل
ساختن حکومت را بیک اداره خیریه ،
مقصر و اظهار مینماید - « عفت زنده کافی
عمومی از راه تولید مخالفان محفظه شده
نمی تواند » . اعلان مذکور بشدت
بر خلاف « زهر باشو یزیم تهدیدی » و به
طرفداری محافظه « اساس لایته بر عالم
عبسویت » بیان نمود . جمیع مطبوعات
دیموکراس جرمنی اعلان مذکور را
بجای « اعلان گذشته بدیهای منتظر وقوع »
نخمن نمود . و همین اعلان را « دعوت به
تسبیت تمام چیز ها ئیکه در جرمنی از زمان
تشکیل و ایثار تولید شده است » مبرهانند
« برلن تا کبلار » اشاره مینماید که
« صدر اعظم یابن چون با چنین یک اعلان
در پارلمان حاضر شده نمی توانست بنا
برین پراکنده نمودن ریستاک را ترجیح
داد » تمام مطبوعات طرف راست خصوصاً
جراید ملی از این اعلان ممنوع هستند .

رومانیا

مسکو ، ۵ جون :
ویانه - حکومت رومانیای اینک
« خزانه حکومنی حتی نصف معاش
مامورین را تا دیه کرده نمی تواند »
استغفا نموده است .

تورکیه

مسکو ، ۵ جون :
استانبول - عصمت پاشا از مسافرت
ایشا لیا عودت نمود . جمعیت متخصصین
تورکیه که در سس سس برای آشنا شدن
باتعمیرات سس سس در همان جا نده بودند
عودت نموده ، ممنویت زیاد از دیدنهای
خود کرده اند .

نماینده گی حجاز در مسکو

مسکو ، ۵ جون - نماینده گی حکومتی
حجاز ونجد بریاست امیر فیصل ، به معیت
مامورین مسئول کمیساریت ملی امور
خارجیه ، پارک کولتور و پارک استراحت و
اردوگاه اکتوبر مسکو را تماشامودند
دو اردوگاه اکتوبر نماینده مذکور از
طرف کامیوف مستشار رئیس شو رای
انقلابی عسکری و سه سالار عساکر یالت
مسکو پذیرفته شد . مهمانان موصوف در
درسهای فن لشکر کشی حاضر بوده بازند
کمی عساکر سرخ در اردوگاه آشنا شدند .

ژینو

مسکو ، ۵ جون - کمیسون هوائی
کنفرانس جامع سلاح بسول ، کدام
شکل مجبیزات هوائی برای اهلان شهری
حمله کنند و تهدید کنند ظاهر میشود
هیچ جوابی داده نتوانست . عضو نمایندگی
شورویه لانگوا در نطق خود عدم خواهش
جواب دادن کمیسون مذکور را راجع
به این مسئله شرح داده گفت ، که جمیع
طیاره های جنگی برای اهالی حمله کنند

و تهدید کنند است . نماینده گان
جرمنی وایتالی نیز همین نقطه نظر را دارند .
در جلسه کمیسون بری لونا چار سکی
وضعیت مغشوش کمیسون مذکور رای
حجاب ساخته ، از طرف نماینده کی شورویه
پیشنهادی بدین مضمون نمود ، که همه چیز
را بدون استثنای تانک ؛ او توموپیل
های زره پوش و ریلهای زره پوش را
اسلحه مهاجم و تهدید کنند مدافعه ملی
باید شمرد . او بر نماینده فرانسه شخصاً
اظهار نمود : « تانک در جنگ حاضر
یک اسلحه انسانیت کاراند بهتری شمرده
میشود » .

فرانسه

مسکو ، ۵ جون :
پاریس - جراید یک سیاه قیاسی حکومت
آینده فرانسه را ، که در آن هر یورا
صدر اعظم و وزیر مالیه و پالموی را وزیر
حربیه نشان داده اند ، اشاء نموده اند .
پاریس ، ۵ جون - هر دو حکومتی
تشکیل داد ، که در هیئت آن ژرمن مارتن
وزیر مالیه ، پول بولسکور و وزیر حربیه
پالموی وزیر هوائی و غیره می باشند
اکثریه اعضای کابینه مذکور
رادیکال - سوسیالیست هستند باقی مانده
آنها نیز متعلق به جمعیت رادیکال می باشند .

***

وضعیت اضطراب انگیز در کانتون
کانتون ۵ می - مخزن مواد محترقه آکادیمی
نظامی منفجر گردید . در شهر قانون عسکری
اعلان گردید .

افواهات اضطراب انگیزی راجع به جنگ
حقیقی با حکومت انگلیس شنیده میشود.
کشتی جنگی از اطباء های او امر
شو رای سیاسی انکار کرده اند.

سلا لگره ۵۰ ساله گی کرون برنس

برلین ۵ می در روز کرون برنس جرمنی
بنجاساله شد در مطبوعات طرف راست مقالات
زیادی راجع به خود مشار الیه و راجع به
رولهای که در جنگ عمومی بازی کرده است
نوشته شده بود چرا که اشاره مینماید
که کرون برنس فی الفور بعد از محاربه ماری برای
عقد صلح مشور داد. (اطلاعات آخرین پاریس)

انگلستان

از مطبوعات رسمی انگلیس لندن ساعت
۱۲ ظهر (۴ جون)

شاه نمایان سال شصت و هفتم تولد خود
را ادامه نمود امروز صبح بسواری اسپ
جهت گرفتن سلام به نمایش مراسم خیلی
درخشان عسکری که غنای محافظین در نمایشگاه
محافظین سواری نمایش برق ها را اجرای
مینمودند رفت شاه تا میدان نمایش به سواری
اسب بصورت نمایش رفت و پسران او «پرنس
آف ویلز و دیوک آف یارک و دیوک آف کلاستر
و پسر عموی او پرنس آرتور آف کانت
و دامادش ارل آف هیروود و برادر ملکه ارل
آف وناون با او همراه بودند نمایش خیلی
مجلل درخشان بلب درستی کاملی که مخصوص
غنای محافظین است اجرای شده و جمعیت
زیاد که در موقع عبور شاه باو سلام های
تهنیت میدادند انرا مشا هده کردند ملکه

و اعضای دیگر فامیل شاهی بانوا سه های ملکه
با اکثر وزرای کابینه این نمایش را از دریچه
های اداره حکومتی که متصل میدان و قسمت
تمایش می نمودند در نمایش مذکور هفتاد نفر
صاحب منصب و ۱۸۷۳ نفر افراد باشش
دسته موزیک عسکر محافظ با دهل ها و شپور
های شان وجود داشتند در آخر مراسم
شا در پیش روی عسکر محافظه خود بسواری
اسب به قصر بیکنگ هم باز گردید.
و در آنجا در مرکز دروازه بزرگ اخذ
موقع نموده سلام عسکری را گرفت بعد
از رسم گذشت در مقابل شاه محافظین جدید
زمانی که شاه در قصر داخل می شد در عقب
محافظین قدیم صف بسته بودند. با این
مراسم همواره اظهار علاقه نموده می شد
ولی این مرتبه از دحام مردم پیشتر از
سابق بود.

در هفته آینده شاه لبرت شاه بلجیم
به ملاقات شاه جارج می آید. شاه مذکور
روز چهارشنبه می رسد و در آشنای قامت
خود در لندن در تماشای مشق محافظین
«ان حس کلنگ دریکن» که خود او
کالونل بزرگ آنست حضور خواهد
داشت.

صدر اعظم را بنابر اصلاح سر یعانه که
بعد از رفتن او به موسی موت در هفته
قبل ازین رخ نموده است، داکتر ها
اجاره داده اند که رخصتی خود را چند
روز تقلیل کند و روز دوشنبه آینده از
موسی موت باز گشته در هفته دیگر در
لندن به کار مصروف خواهد شد. وزیر

مالیه نوبل چمبر لین نیز بعد از معالجه
خود در هیرو کیت سپا به صورتی تندرست
شده است که روز دوشنبه او هم به
لندن عودت می کنند.

کمیته مشورتی محصول واردات يك
کمیته ملی مقرر نموده است که با کمیته
های کوچک یالانی و کمیته کوچک
اجرائیه، جهت تجدید انتظام صاغت
آهن و فولاد برطانیها نقشه مناسبی
ترتیب نماید. مستر چارلس مایول رئیس
و مدیر شرکت دار من لیسنگ رئیس کمیته
ملی است و سر ولام لارک مدیر اتحادیه
ملی سازنده کان آهن فولاد سکر تران
این اقدامات نتیجه ملاقات مهم کمیته
مشورتی محصول واردات و روسای
چهل صناعت خانه آهن فولاد است.
سر جارج می رئیس کمیته مشورتی
بیان نمود که قیمت اصلی تعرفه اینست که
به صناعت موقع بدهد که خود را بر اساسی
بهترین خطوطی که برای برطانیها مناسب
داشته باشد و همچنان بر اساس کیفیت
های مختلفه احتیاجاتی که باید ایفا گردد
تنظیم نماید. محصول موجود ۳۳ و نیم
فی صد بر واردات فولاد به تاریخ ۲۶
اپریل روی کار آمد و کمیته سفارش نمود
که باید برای ۳ ماه دوام ورزد. و در عین
نه ماه مذکور کمیته در باب تقدیم نمودن
مصوبات جهت تحکیم آن بصورت دائمی تر
تفیشات خواهد نمود.
در لندن مطبوعات فیصله مجادله ملتانی

من تقرر یافته اند .

از سمت شمالي

از آنجا که حکومت عادلانه ما قه می خواهد در اجرات حکومت و انفاذ عدالت ادنا فرو گذاشت بوقوع برسد لذا بعد از فیصله دعوی قتل ملک محمد رسول خان نجرا بی کپار سال به قتل رسیده بود از طرف محاکم محلی رویت داده شده بود قومانندان مرکزی و حاکم کلان مر دو جنابان سر موقع حضور بهم رسانیده تدقیق مزید را نمودند تا اشتباهی در تحقیقات برای قوه اجرائی نماند امر ورعودت خواهند نمود.

عائات در محصول

نسبت به سال گذشته در علاقه داری استالاف بعائات مل مواشی هشت چند افزود شده و در محصول للمی دو نیم چند نسبت به سال گذشته مزید شده .
ار علاقه جات دیگر هم نخبیناً بهمین اندازم اضافه شده که در آینده مفصلاً معلومت خواهیم داد .

مخالفت هوا

لیل شنبه ۲۳ جوزا از ساعت ۷ ل ۱۲ شب بار مخالف بشدت جریان داشت که در حدود چار بیکار باعث بر انداختن بعضی درخت ها شده است .
(از نامه نگار اداره)

تصحیح همین شماره

سطر ۱۱ ستون ۳ صفحه ۴ چنان خوانده شود طبیعت قوی او در محاذله باصف ص

خبرهای داخلی

افتتاح مکتب در حکومت اعلی جنوبی

قرار بیکه اطلاع گرفته ایم بتاریخ ۱۲ جوزا افتتاح مکتب به حکومت اعلی جنوبی شده است و در همان روز اول تعداد متعلمین ۶۲ نفر بوده والی موعده سه روز یعنی بتاریخ ۱۵ جوزا به ۷۸ نفر رسیده است .

شروع امتحانات

امسال هم موافق به سالیهای گذشته شروع به امتحانات طلاب شده است چنانچه در هفته گذشته امتحان دوره ابتدائی و فردا یوم سه شنبه ۲ جوزا شروع امتحانات دوره متوسط و اعدادی میباشد .

دستبازی مفرور

بار سال در ده مرنگ دوزخ مجبوس محافظه خود را کشته فرار شده بودند در اثر جدیت قوماندانی مرکزی یک نفر شان که محمد سمعی نام داشت شام دوازده دستگیر و به جرم خود قرار نمود .

مقرری

آقای سید محمود خان کاتب ماموریت محاسبه وزارت معارف تر فیلاً بسر کتابت شعبه محاسبه دارالان مقدر شده اند .
و هکذا ح آقای شاه عبدالحمید خان دروای به عتد مشری مجلس اصلاح و ترقی عسکری

مخزن های فرانسه و امریکا حفاظت کرده میشود . (اطلاعات آخرین پاس)

ها را که از مدتی دوام دارد موضوع بیانات طرفدارانه خود قرار داده اند تا تمر می گوید و قلمه مصالحت دین که خوش بختانه باروز تولد شاه مصادف است درین جزیره و همچنان درابین طرفداران لارد - ترک لیدند ، که از یک وضعیتی که از روی سیاست و دین تشویش بخشا بود وار هید اند ، اطمینان کاملی تولید نموده است و حالا برای تطل مزیدی در کار مقرر نموده بتاریخ انتخابات ، یا تمدید التواهی تشکیل دلیل وجود ندارد . از طرف دیگر هر نوع دلیل موجود است که به مردم مالیتا به نسبت قیام این صلح دائمی درین روز تبریک گفته شود .

چطور باید با بحران دنیا مجادله نمود سه فقره سان ورا

واشنگتون ، ۵ می - در خطی که امروز بورا در سنا ابرار نمود ، اظهار کرد ، که برو گرام او و مجادله با بحران دنیا ، چندان مشکل نیست و از سه ماده مرکب است .

برای اصلاح اوضاع اقتصادی لازم است :
(۱) تقلیل بار سنگین اسلحه ؛

(۲) نظام دوباره مسائل نرمیات ،

(۳) تمین نمودن ذخائر طلا و تبدیل دادن او بقرار ساقینی سال ۱۹۲۵

چطور حکومت مدیون ، قرض های خود را بطلا تادیه نمود خواهند توانست ، در حالیکه ۷۰ فیصد ذخایر فلز زرد در

مؤلف : له پلا تیه فرانسوی

(۴۳)

مترجم : حبیب الله طرزی

خودش را در بازوی له فیور در آورده
او را بخانه نان برد .

مادام سان ژین

(از فصل بیست دوم)

فصل بیست سوم

(له فیور متمرده)

میز طعام ناپلیون در يك وطاق كوچك
نهار خوری گذاشته شده بود كه این
اطاق را بر بهترین خانه های مزین ترجیح
میداد . بعد از رفتن ژوزفین هیچگاه از
يك مهمان زیاده تر دعوت نكرده بود .
بالعموم (دیو روک) و (راپ) ویا کدام
وزیری كه برای مشوره امورات سلطنتی
می آمد دعوت می شد .

ناپلیون هیچگاه بر میز نهار مشغول
فرحت و صفا نمیداد به بسیار سرعت میخورد
خوراك ها را مشغله پر تكلیفی مینداخت
و میخواست به سرعت از آن فارغ شود .
هیچگاه زیاد از ربع ساعت بر سفره
نمی نشست ، اگر هم دعوت سلطنتی
می بود .

بمجرد كه از خوردن فراغت حاصل
می كرد از كرسی بر خواسته مدعوین
خودش را به نشستن اشاره می كرد و بر
سركار خودش عودت می نمود . اطعمه
او همیشه اعلا می بود . اگر چه شخصاً
شكم پرست نبود ولی همیشه توجه داشت
میز او مرتب و طعام او مكاف باشد
تمام مار شال های او اشتها های خوبی
داشتند (كامپا سیر) به زود زود
فرو بردن لقمه های بزرگ امپرا مور
را فرحت و انبساط زیاد می بخشید اگر چه
دعوت های زیادی از طرف امپرا طور

ملیون فرانك حساب می شد هیچ بود ،
امپرا طور بعد از آنكه تمام این عطایای
نفیسه را به له فیور بگكان بگكان بنود
با يك تبسم طرف او دیده گفت .
« اگر امپرا طریس زن است باید
به این چیزها خوش شود آیا چنین
نیست ؟ »

له فیور و بلی اعلیحضرتا خصوصاً كه
می گویند حضور عالیله شان در دربار پدر
خود هم بیك وضع بسیار بلندی زندگانی
نمی كنند .

می شنوم كه زبورات شان بسیار ساده
و اگر تمام البسه شان را یکی كنند قیمت
یكی از آن اعطایا را پوره كرده نمی تواند
چنانچه اعلیحضرت میفرماید باید بسیار
مسعود باشند اگر بجای او می بودم
همه این اعطایا و نفایس را در مقابل
اینكه زن ناپلیون میشدم هیچ مینداختم
امپرا طور كوش مار شال را كش كرده
صدازد « ای چاپلوس » له فیور
اعلیحضرتا من هم عادت مادام له فیور را
دارم چیزی كه بفكرم می رسد بدون
تقلید اظهار می كنم و هیچگاه چاپلوسی
را یاد ندارم »

ناپلیون « آه راستی میخواهم كه
بصورت سری در خصوص زنت صحبت
كنم . باید اولاً یاهم نهار بخوریم و
بعد از آن صحبت كنیم ، بیابرویم بازوی

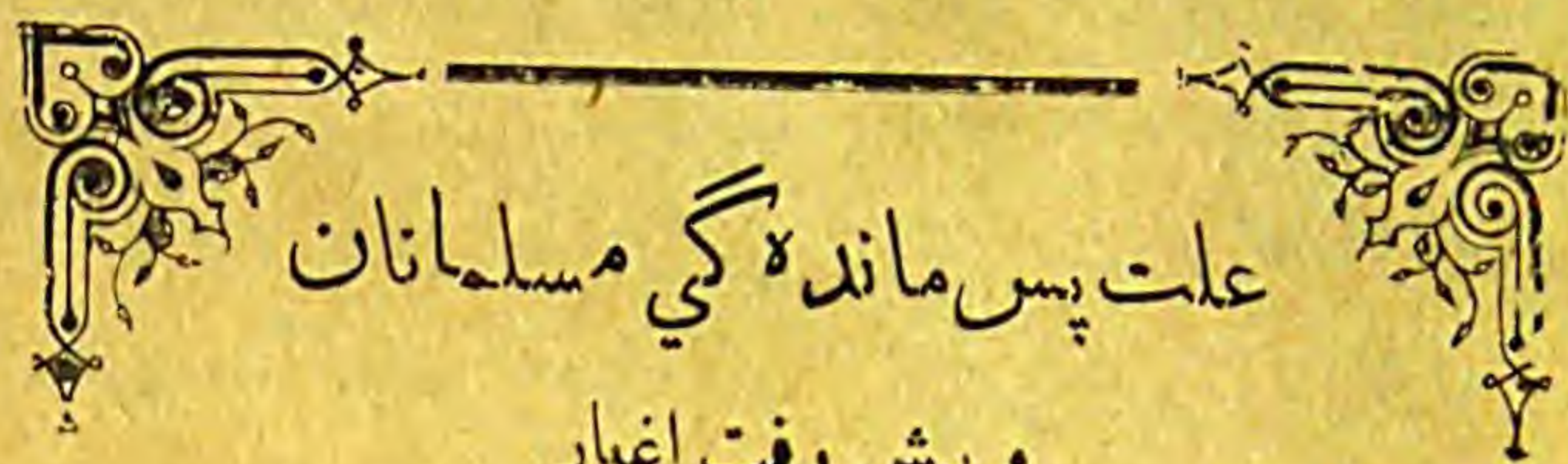
و اینچنین در نیمه راه یكدیگر را ویل
نمی كردند امپرا طور له فیور را در اطاق
نشیمن بزرگك برد كه دیوار های آن
برای پذیرائی (ماری لوئیز) باقالین
های بسیار قیمت دار تزئین نموده بود
و گفت « من میخواهم چهار عروسی
ملكه را بتوانشاندهم » اگر چه له فیور
نسبت به پارچه های جواهر قیمتی كه
بر بستر امپرا طریس افتاده بود به كلیم
پاره سر بازان زیاده تر اظهار رای كرده
می توانست با وجود آنهم از ناپلیون كه
از صورت استعمال و قیمت هر يك ازان
اشدئاً نفیسه بحث میراند بكمال دقت
كوش داده بود .

درین جهاز تنها قیمت اشیاء ابریشمی
و فیه ها بالغ بر دوست هزار فرانك
شده بود و علاوه بر آن باندازه دست هزار
فرانك دیگر لباس های معمولی ساخته
شده بود جمله زبورات كه ناپلیون برای
عروسی تهیه و خریده بود ، يك تصویر
خودش بود كه بالهاس مرصع شده و بقیمت
ششصد هزار فرانك تمام شده بود . يك
گلوبند با گوشواره و تملیق آن تقریباً
بيك ملیون فرانك ساخته شده بود
ولی همه این چیزها در مقابل رشته الماسی
كه از طرف دولت برای امپرا طریس
خریده شده بود و قیمت آن بالغ بر سه

مؤلف : امیراللبیان شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

- ۶ -

و در صورتیکه این ارزوی شان نبرامد ، امیدشان منقطع شده از حرکت باز می مانند و بعضی از ایشان به یأسی گرفتار میشوند که قرار حکم صریح خداوندی یعنی (انه لا یأیس من روح الله الا القوم الکافرین) مراد کفر است .

مثال سوم را نیز آورده بعد از آن از ایراد امثله منصرف می شویم ، زیرا این مثال ها حد و حصری ندارد .

چند سال می شود که اهل ریف در مقابل هسپانیا قیام نموده حتی بران غالب شدند و عساکر شانرا بعد از یک محاربه که در آن با ۲۶ هزار عساکران نموده ۱۷۰ توپ غنیمت گرفتند ، اخراج کردند حالانکه تمام اهل ریف و بیهمرفه ۸۰۰ هزار نفوس دارند و نفوس مردم هسپانیه بر ۲۲ میلیون بالغ می شود . و اکثر زمین های ریف بی آب بوده اهالی آنجا فقیر و به وسیله کسب دست خود گذران میکنند مگر کاری کردند که تمام مردم روی زمین بدوشت دوچار گشتند .

اگر اهل ریف نصاری می بودند ، از

هر طرف ملین ها جینه به صورت خفیه و یا به وسیله جمعیت صایب احمر بنام علاج زخمی های شان بایشان می رسید . پس مسلمانان بگویند که درین وقت به ریف چقدر پول دادند ؟ بعد ازین فرانسه با هسپانیه متفق شده و ۳۰۰ هزار عسکر را به حرب ریف سوق دادند و از بحر و بر ریفی ها را محاصره نموده و صد ها طیارات شان بر قریه های ریف دینامیت می افکندند و حتی طیارات فرانسه و هسپانیها کفایت نموده که دسته طیارات امریک از نیویارک به معاونت فرانسه و هسپانیا (دو نصرانی که با مسلمان ها محضی جهت آنکه مسلمانند مجادله می نمودند) وارد رسید .

با وجود این همه مسلمانان بطرف محاربه ریف بادست های بسته میدیدند ، و هم چنان برای یکسال با دست های بسته تعطیل نمودند . و بالاخره بعضی از افراد اقدام نمودند جهت مجروحین ریف چیزی جمع کنند . و محرر این مکتوب نیز محض جهت تهییج حمیت مردم تنه به نوشته

اکتفا ننموده چار جینه نیز پرداخت تا مردم دیگر از آن پیروی نمایند . بیائید بپرسیم که مجموع این اعانات تمام عالم اسلام چقدر شد ؟ جواب ما اینست که ۱۵۰۰ جینه !

خیانت بعضی از مسلمین بدین

(و وطن و عذر غلط شان)

کاش مسلمان ها در مقابل برپادی ریف ها بانقدر اکتفا می نمودند بلکه بعضی از جمعیت های مسلمان باریفی های خیلی شدید تر از بیگانه گان مقاتله نمودند و علی غور پسر عبدالکریم قبائل دارای نفوس زیاد و جنگی را جمع نمود ، فرانسه و هسپانیا را محض جهت اخذ موقع و تحصیل منزلی در نزدشان بر اولادهای ملت وطن خود تقویت نمودند آیا برادر ماشیخ بسیونی عمران باهمچه عمال از خدای خود چیزی را که را جمع به عزت مسلمانان وعده نموده است می خواهد ؟ و اگر ازین مسلمانانی ، که در مقابل برادران خود دشمن را تقویت می کنند ، سوال نمائید که : باوجود آنکه می دانید این کار مخالف دین و شرف و مروت و جوا نمردی و مصلحت و سیاست است ، چرا این چنین می کنید ؟

می گویند ، چه کنیم اغیار ما را فرستادند و اگر نمی کردیم به ما تشدد می نمودند ، و به صورت اجباری با ایشان یک جادر صفوف عسکری مقاتله می نمودیم !

حالانکه فراموش نموده اند که خداوند

(ج) می گوید که : (تخشرونهم انا الله الحق
ان نخشوه ان كنتم مومنين) نیز می فرماید
(فلا تخافو عنهم و خافون ان كنتم مومنين)
و این عبارت در شان صحیح نیست
زیرا اجانب عده زیادی
از مسلمانان را به همه چیز خیانات تحرک
نموده اند و ایشان قبول ننموده اند ، در آن
حال نه اسمان را بالا برایشان افتاده و نه
زمین از پایان ایشان فرو برده است
علاوتم اگر اجانب که طالب اختلال
اسلام اند ، بر مسلمانانی که دعوت شانرا
را جمع به ارتکاب خیانت به قوم خود
قبول نکنند ، تشدد می کنند ، ازین
جهت است که اکثر مسلمان ها خدمت
خود را در مقاومت برادران خود تقدیم
نموده به کمال سرور و نشاط شان خدمت
می نمایند و در انشای خدمت مذکور
امانت کای زیادی نشان میدهند . و اگر هم
چنین به خیانت و تقویت بیگانگان
بر اولاد ملت خود اقدام نه می نمودند
بیگانگان برایشان حاکم شده بر مسلمان ها
ظلم بزرگ را جاری نموده ، مامورشان
نمی کردند که از قواعد دین و مقتضای
مصلحت دنیای خود برای مصلحت
بیگانگان منحرف شوند . و ایشان را
برای مرگ و مرگ محکوم نمی ساخت .
مرگ دو قسم است : یکی عبارت از
مرگ است برای حیات و این مرگی
است که قرآن در صورت تعاون اجنبی
مسلمانان را بدان مامور ساخته ، و مرگی
است که شاعر عرب می گوید :

برای نگهداشتن حیات خود تعال نمودم .
ولی برای خود هم چنان یک
حیاتی که گذشت باز نیافتیم .
و این مرگ است که فرانسه بنام فرانس
و آلمانی بنام آلمان و انگلیسی بنام برطانیای
عظمی بان می میرند و بر خود واجب
میدانند که یک چشم برهم زدن در آن
تعطیل نورزند .
اما مرگ دوم عبارت از مرگ است
جهت دوام مرگ و مرگ است که مسلمان
ها در خدمت ممالکی که برایشان اقامت
دارند بان می میرند . و این عبارت از
مرگ است که جهت نصرت دشمنان خود
قبول می کنند . مثلاً مانند مغربی ها که
جهت فتح فرانسه بر آلمان خود را
بیکشند . و مانند آنست که هندی جهت
فتح انگلستان بر یکی از دشمنان او بمیرد
و یا تاتاری خود را بر دشمنان فدا کنند
حال آنکه در صورت فتح فرانسه جهت
اخذ املاک مسلمانان و خوردن حقوق شان
ظلم و تعدی و تطاول پیش تر شده می رود
چنانچه بعد از حرب عمومی طمع فرانسه
نسبت به مردم مغربی زیاد تر شده به
نصرانی ساختن برر شروع نمود .
مختصراً مغربی در ساحل « این » و در
سوریه جهت آن می میرد که در مغرب
مرگ پیش تر شود . زیرا هر قدر که
فرانسه در خارج دست رسی پیدا کند ،
قراری که تجربه ثابت نموده است و نمیتوان
از آن انکار نمود به تشدد و آزدن و ذلیل
ساختن مغربی ها می افزاید . و هم چنین
مرگ هندی در راه نصرت انگلیسی

عبارت از تطویل مدت غلامی هند است .
و موت تاتاری در خدمت روسیه دیگر
نتیجه ندارد بجز از زیاد شدن حاکمیت
بر تاتار ، و علی هذا القیاس .
این مرگ برای مرگ چنانچه میگویند
به خط منحنی یعنی باعتبار عاقبت است ،
و یک موت دیگر هم برای موت بدون واسطه
و مستقیماً وجود دارد که عبارت از مردن
مغربی در محاربه برا در مغربی اوست که
قیام نموده است . یوغ فرانسه را که
کردش را میشکند ، و اگر نه میشکند هم
اورا به حیاتی که مشا بهه به مرگ است
کر فتار میسازد ، رفع کند .
و اگر این کار محدود به عوام و نادان
های بود ، البته بنا بر نادانی ایشانرا معذور
میداشتم ، و می گفتیم : از کتاب و سنت
و سیاست دینی بی خبرند و نه از احوال
موجوده زمان اطلاعی دارند ، بلکه مانند
آنکه حیوانات را به مذبح می برند ایشانرا
نیز میرانند و میبرند .
ولی ضرر تر از همه خیانت خواص است
و جهت مثال وزیر قری را ذکر می کنیم که
در باب رفع شریعت اسلامی از بن برادر
فرانسوی ها بیشتر تعصب دارد . و مانند آن
پاشا فاس بغدادی است که تقریباً صد نفر
از جوان های فاس را با چوب هازده منتشر
ساخت ، زیرا جوانان مذکوره در مسجد
قرو بن جمع شده این دعا را میخواندند
با قیدارد

مؤلف : له بلانیه فرانسی

(۴۳)

مترجم : حبیب الله طرزی

خودش را در بازوی له فیور در آورده
او را به خانه نان برد .

مادام سان ژین

(از فصل بیست دوم)

فصل بیست سوم

(له فیور متمرّد)

ملیون فرانک حساب می شد هیچ بود ،

امپراتور بعد از آنکه تمام این عطایای
نفیسه را به له فیور بیکان بیکان بنمود
با یک تبسم طرف او دیده گفت .« اگر امپراتریس زن است باید
به این چیزها خوش شود آیا چنین
نیست ؟ »له فیور « بلی اعلیحضرتا خصوصاً که
می گویند حضور عالیّه شان در دربار پدر
خود هم بیک وضع بسیار بلندی زندگانی
نمی کنند . »می شنوم که زیورات شان بسیار ساده
و اگر تمام البسه شان را یکی کنند قیمت
یکی از آن اعطایا را پوره کرده نمی تواند
چنانچه اعلیحضرت میفرماید باید بسیار
مسهود باشند اگر بجای او می بودم
همه این اعطایا و نفایس را در مقابل
اینکه زن ناپلیون میشدم هیچ میبذاشتم
امپراتور گوش مار شال را کش کرده
صدازد « ای چاپلوس » له فیور
اعلیحضرت تانم هم عادت مادام له فیور را
دارم چیزی که بفکرم می رسد بدون
تقلید اظهار می کنم و هیچگاه چاپلوسی
را یاد ندارم .ناپلیون « آه راستی میخواهم که
بصورت سری در خصوص زنت صحبت
کنم . باید اولاً یاهم نهار بخوریم و
بعد از آن صحبت کنیم ، بیابرویم ، بازویو اینچنین در نیمه راه یکدیگر را ویل
نمی کردند امپراتور له فیور را در اطاق
نشیمن بزرگ برد که دیوارهای آن
برای پذیرائی (ماری لوئیز) باقالین
های بسیار قیمت دار تزئین نموده بود
و گفت « من میخواهم چهار عروسی
ملکه را بتوانشاندیم ، اگرچه له فیور
نسبت به پارچه های جواهر قیمتی که
بر بستر امپراتریس افتاده بود به کلیم
پاره سر بازان زیاده تر اظهار رای کرده
می توانست با وجود آنهم از ناپلیون که
از صورت استعمال و قیمت هر یک از آن
اشیاء نفیسه بحث میراند بکمال دقت
گوش داده بود . »درین جهاز تنها قیمت اشیاء ابریشمی
و فیتّه ها بالغ بر دوست هزار فرانک
شده بود و علاوه بر آن باندازه بیست هزار
فرانک دیگر لباس های معمولی ساخته
شده بود جمله زیورات که ناپلیون برای
عروسی تهیه و خریده بود ، یک تصویر
خودش بود که بالاس مرصع شده و قیمت
ششصد هزار فرانک تمام شده بود . یک
گلوبند با گوشواره و تعلیق آن تقریباً
بیک ملیون فرانک ساخته شده بود
ولی همه این چیزها در مقابل رشته الماسی
که از طرف دولت برای امپراتریس
خریده شده بود و قیمت آن بالغ بر سهمیز طعام ناپلیون در یک وطاق کوچک
نهار خوری گذاشته شده بود که این
اطاق را بر بهترین خانه های مزین ترجیح
میداد . بعد از رفتن ژوزفین هیچگاه از
یک مهمان زیاده تر دعوت نسکرده بود .
بالعموم (دیو روک) و (راپ) و یا کدام
وزیری که برای مشوره امورات سلطنتی
می آمد دعوت می شد .ناپلیون هیچگاه بر میز نهار مشغول
فرحت و صفا نمیشد به بسیار سرعت میخورد
خوراک ها را مشغله بر تکلیفی میبذاشت
و میخواست سرعت از آن فارغ شود .
هیچگاه زیاد از دسج سماعت بر سفره
نمی نشست ، اگر هم دعوت سلطنتی
می بود .بمجرد که از خوردن فراغت حاصل
می کرد از کرسی بر خواسته مدعوین
خودش را به نشستن اشاره می کرد و بر
سرکار خودش عودت می نمود . اطعمه
او همیشه اعلا می بود . اگرچه شخصاً
شکم پرست نبود ولی همیشه توجه داشت
میز او مرتب و طعام او مکلف باشد
تمام مار شال های او اشتها های خوبی
داشتند (کامیاسیر) به زود زود
فرو بردن لقمه های بزرگ امپراتور
را فرحت و انبساط زیاد می بخشید اگرچه
دعوت های زیادی از طرف امپراتور

داده می شد ولی اکثر در باری ها برای احتیاط بیشتر از آن که بر سفره ناپلیون حاضر شوند ، نان مخصوص خودشان را در خانه خود صرف مینمودند اکثر ا تذکار یافته است که ناپلیون با آداب تمام نان نمیخورد اکثر در اثناي وجد و ربوده گی کارد و پنجه را بیک طرف انداخته بادت مشغول صرف طعام میشد هر وقت طعام پهنیدیده اش را در مقابل او میگذاشتند يك پارچه نان در آن فرو برده بدهن میگذاشت و آن قاپ را بهسپایه خودش میداد . اینهم بسیار اتفاقی افتاده که بعضی از شرفا که بر سفره مدعور بوده اند از قاپی که در آن امپرا طور پنجه هاي خودش را در آن فرو برده با آنها میداد ، آنها از خوردن آن قاپ انکار مینمودند ، قاپ هاي پسندیده ناپلیون یکی (پولی ال مارنگو) مرغ باصول مارنگو بود که او را از فتوحات درخشانش یاد دهانی مینمود . دوم پارچه هاي گوساله را که باعدث و مشنگ تازه پخته میشد نیز دوست داشت .

نهار ي که له فیور بگفتا خودش را بر آن مدعو یافت يك طرز ساده چیده شده ولی نسبت بهمه وقت از اقسام زیادي مرکب بود ، ناپلیون بر خلاف عادت کوشش مینمود قدری دیرتر بر میز طعام مانده بتواند ، این اعتیاد قربانی تازه بود که بخاطر زن تازه خودش برداشت مینمود ، چنانچه میگفت

جرمن ها اشتهاي بزرگی دارند و به نهارهاي بسیار مطول و مگلفي عادیستند . من هم باید بدین صفات عادت بگیرم . له فیور که قبلاً خورنده بود افسوس نداشت که امپرا طور را با بنچنین يك عادت خوبی معتاد بیند ولی از ایاي که ناپلیون نسبت بزنش کرده بود قدری مکدر و در نتیجه اشتهايش قدری خراب شده بود .

وقتی که نهار به پایان رسید قهوه آورده شد ، امپرا طور او را مخاطب ساخته پرسید « له فیور تو باید بمن بگوئی که رای وفکر اردوي فرانسه نسبت بمفا رقت من و ژوزفین چیست ؟ بخیال من که شما در بین خودتان درین زمینه مصاحبه می کنید ، میخواهم بفهمم که در حقیقت چه گفته میشود بالخاصه به این ازدواج جدید من . » له فیور « اعلیحضرت تا اردوی شاهانه در اراده اعلیحضرت هیچ رای ندا رند . ما عات نداریم که ماوشما مباحثه کنیم . این معامله طلاق و عروسی جدید اعلیحضرت را يك مانوره حربی میدانیم که بسکمال مهارت و پیش بینی اجرا می فرمایند . ما حق اعتراض را ندا ریم و اگر در دل ما چیزی بگذرد باید بزبان نیاوریم . »

ناپلیون « پس معلوم شد که خفیتسا اعتراض می کنید ، حال بگو به بینیم که بزیرطعام چه گفته می شود ، این ضرور

باید بگوئی . »

له فیور بکمال تردد جواب داد ، چیزی که ما میگوئیم نه انقدر اهمیت دارد نه دلچسپی ولی حقیقت را عرض کنم برای امپراطریس خیلی متاسفیم ، ملکه ما خیلی مهربان بشاش بود و التفات مخصوصی به هر کس داشت . ما از بسیار سالها باو اموخته شده بودیم و او هم بلاشبه با این اوضاع درشت مانس گرفته بوده ، روز کار بر ما و او یکجا خندید و هیچ وقت ما را به پستی نسبت و درشتی اوضاع سرزنش نمیکرد ، من بخوبی میدانم که در خانه ملکه نا پلیر و گران دوشس ایلزا نسبت بمن وزنم بسیار چیز ها گفته می شود . ولی امپراطریس تذکار اینچیزها را دربار خودش هیچگاه اجازه نمیداد ، ناپلیون « تو نباید بمزاح های بی معارف و فضل خواهرانم اهمیت زیاد بدهی ، من به آنها میفهمانم که تمسخر بر اشخاص دلیری مانده تو و امثال که ارکان سلطنت من هستند نکند ، این احقها تختی را که مار شال های من بزور شمشیر و شجاعت گرفته اند حق موارث خود میدانند اینطور نیست من هر کدام شمارا بر آنها ترجیح میدهم . »

« ما قیدارد »

A.K. Halimi
Collection

جریده هفتقه وار

قیمت اشتراك

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

Digitized
by
Khogyani Library
akhogyani@gmail.com 909-861-6200

(مطبعه ايس)

ایستاد

اداره : کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوکیانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارج ۲۰ شلنگ

تأسیس ۱۳۰۶ June 19 1932 ۱۵ صفر ۱۳۵۱

۲ شنبه ۳۱ جوزا ۱۳۱۱

تجدید روح ملیت یا

المان ۱۹۱۹ - ۱۹۳۲

لباس دوخته شده بود ، يك جوان قوی
و تنومند نوبالغ بود .
المان همیشه میدان مبارزات بین شرقیت
و غربیت بوده و خواهد بود ، امواج تمدن شرق
و غرب در المان تصادم میکنند و قطرات
المان مانند آب که در نتیجه این تصادم تولید
میشود عبارت از شاهکارهای مدنیت المان
است . ارجله ممثلین بزرگ این مدنیت که عالم
بشر به نام ایشان مینازد گویند ، مونسارت ، بیتوون
و فریدرک کیر در وطن ما هم معروف هستند .
بنابرین نقص بزرگ قانون اساسی جدید
المان همان غربیتش بود . و همین بود که يك
ملکوتی که تا ۱۹۱۹ حصه بزرگ امورات
آن بصورت شخص مستقل از طرف امپرا
طور به معارفت طبقات عسکری و نجیب الاداره
میشد دفعه میدان مبارزات بر خراش
و خونین فرقی و قوه های معمر و مخرب
کردید که هیچ سدی مانع آن ها نبود :
لیکن از پرتو فداکاری و وطن پرستی
رجال عصر امپراطوری مانند مارشال فون

ارجله خبرهای خارجی جالب توجه که در
جرئ وطنی میخوانیم استغفای کاینه بر یو
نگ تشکیل کاینه فون پاپن و انحلال
رایشسناک در المان است به این صورت يك
تکامل سیاسی و روحی ۱۳ ساله که از سال
۱۹۱۹ به این طرف یعنی بعد از انعقاد معاهده
ورسای و اساس و تشکیل قانون اساسی جمهوریت
المان در شهر وایمار شروع گردیده بود در
شرف اختتام است .
بعد از ورشکست امپراطوریت هاین
سوارن و برطانی دیگر سلطنت ها در ولایات
المان قائلین و مدبرین جمهوریت خواهان
در شهر وایمار در يك مجمع موسوم به شورای
ملی يك قانون اساسی تشکیل کردند که
مفکوره آن جمهوریت غربی بود . درین هیچ
شک نیست که موجدین این قانون اساسی
دارای بهترین نیت پاک و عزم صاف بودند .
ایشان بامهارت زیاد و زحمات شایان تقدیر يك
لباس خیلی نفیس و قشنگی برای يك خانم زیبا
دوختند ، ولی متأسفانه شخصی که برای او

ورود والا حضرت وزیر

صاحب دربار در کابل

قارئین محترم مسبوق اند که ع ، ج ، والا
حضرت سردار احمد شاه خان وزیر صاحب
در بار جهت ادای حج و تالیس يك حاجی
خانه بدیار شرف بار حجاز تشریف برده
بودند ولی بعد از ادای فریضه حج و ایفای
وظیفه موظفه خود که عبارت از تهیه يك
حاجی خواه جهت رفا و آسائش حاجیان
افغانستان و هم ضمناً عقد يك معاهده مودت
بین مملکتین علیین حجاز و افغانستان
موفق شده بتاریخ ۲۵ جوزا از راه
چمن وارد قندهار شده و پس از توقف
چندروزه قندهار روز شنبه ساعت ۵ عصر
وارد کابل گردیدند .

انیس و رود ع ، ج وزیر صاحب
موصوف را خیرم قدم گفته ، و این
موسسه که برای رفا و آسوده حالی حجاج
افغانی در زمین مقدس حجاز از طرف
حکومت متبوع ما تهیه دیده شده بنظر
تقدیر نگریسته و از زحماتیکه جناب مدوح
درین سفر خیره کشیده اند ؛ اجر عظمی
برایشان خواستار است .

هنر نورک جنرال فون زیکت و جنرال کروینر و غیره قاضین جدید مژفرودش ایبرت اول رئیس جمہور آلمان اوتو برون رئیس اوزرای پروس تاسنہ ۱۹۳۲ و غیره وقوی عنصری و انتظام دوستی ملت آلمان از هیچ و هیچ کلی تائیدارہ ممکنہ محفوظ ماند . مثلاً یکی از خدمتات بزرگ جنرال های امپرا طوری این بود کہ عساکر را از میدان های جنگ از خارج آلمان منظم پس بہ وطن آوردند و رخصت کردند . و اهمیت این خدمت تنها وقتی معلوم میشود ، کہ انسان تصور کند وضعیت آلمان در آن زمان چہ کونہ بود ؛ یعنی استعفای امپرا طور و باقی سلطنت ها انقلاب و کوچہ جنگی ، قیام ملاحین حربی ، پرو پا کاند های رنگارنگ در بین عسکر و اهالی قحطی و افسردگی در اثر یک جنگ چہار سالہ کہ در اواخر منجر بہ محاصرہ قطعی بدون هیچ روا بطی باقی دنیا گشتہ بود .

علاوہ بر آن نمایندگان آلمان مجبور بودند ، در ورسای یک معاہدہ را امضا کنند کہ اساس آن را مجرمیت آلمان در شروع جنگ عمومی تشکیل میدهند و معاہدہ مذکور ، گذشتہ ازین کہ در اثر آن خطہ های مهم از آلمان قطع و مستعمرات آن ہم مفقود گردیدہ ، حاوی مواد محقری مثلاً تحریکات در قوہ عسکری میباشد کہ شرف و ناموس یک ملت متحمل آن شدہ نمیتواند . و ہم فاتحین حرب عمومی بنام ترمیمات بر

دوش ملت آلمان یک بار خیلی کراتی را حمل نموده آن را محکوم ساختند کہ تمام خسارات دول فاتح را جبرہ کنند . چون خسارات جنگ لفظی است کہ حسب خواہش توسیع شدہ میتواند ، لہذا میتوان گفت کہ نہ تنها نژاد موجودہ بلکہ نژاد های آیندہ ملت آلمان را ہم غلام ملل فاتح ساخته اند . اگر این جنون نیست پس چیست ؟ و ہمین بود کہ فاتحین خود مجبور گشتند ، یک چارہ بسجند ، تا آلمان را متعادلای این تعهد سازند . و این کوششات شان معروف بنام نقشہ های داوس و یوتنگ میباشد . کایدنہ های مختلفہ کہ تا حال اقتدار ملت را در دست داشتند ، حتی لمقدور کوشش کردند از عہدہ این بار کران بر آیند و سیاستی را کہ تا حال در آلمان مجبوراً اختیار شدہ بود ، سیاست تسلیم میتوان نامید . آیا نتیجہ آن چیست ؟ افلاس ، ۶ میلیون نفر بی کار ، ورشکست بانک ها و شرکت های بزرگ ، تزلزل بنیان اقتصادی ، تزلزل معیاریات عموم ملت و انتہای بآس ؛ مخصوصاً در طبقہ جوانان .

یعنی آن جوانانیکہ با بهترین احساسات پاک و بلند ، آمادہ کی برای فداکاری و قربان نمودن خود برای وطن بسن ۱۸ و ۱۹ بہ میدان جنگ رفتند و چون پس بہ وطن عودت کردند ، تمام مفکورات مقدس خود را پا مل تودہ یافتند ، و آن جوانانیکہ در شروع جنگ اطفال بودند و یا در عین جنگ

تولد شدہ اند لہذا از تجربہ شخصی خود جنگ را نمیشناسند ، لیکن باوجود این ہم در نتیجہ یک جنگ عالم سوز و شکست قوہ حربی امپرا طوری حیات خود را بی اساس و بر باد ، خود را غلام ملل خارج می بینند . در اوایل سال های بحران آمیز کہ باوجود معاہدہ صلح هنوز خطہ آلمان مورد حملہ های شدید مثلاً ارطری لہستان واقع میشد ، ردر مملکت یک قوہ منظم وجود نداشت ہمین جوانان بزرگ اداره ضابطان وطن پرست از طرف خود قطعہ های عسکری تشکیل کردند و بدون کمک حکومت ، حتی بدون امید تقدیر ہمہ جان نذاری های شان ، با خون خود از خاک وطن مدافعہ کردند ، بلکہ بعضی از ایشان چندی بعد مانند قاتل های عادی تحت محاکمہ گرفته شدند . و ہمینطور در وقت اشغال ناگہانی «رور» و چند سالہ اشغال «راین» قربانی ها را دادند .

ما ازین میتوانیم تصور کنیم کہ طبقہ جوانان چہ روحیات دارند . و حصہ بزرگ طرفداران هتلر قند « حزب اجنہا عیون ملی کارگران آلمانی » را این جوان ها تشکیل میکنند . بہترین مفسر روحیات این حزب نام آن است . مفسر کورہ این حزب ترکیب ملیت و اجتماعیت است . چنانچہ یکی از قاضین آن در رایشسٹاک سوسیال دیموکرات ها و کومونسٹ های آلمان را مخاطب کردہ گفت : « اجتماعیت شما بین عالمی است ، اما اجتماعیت ملی است ، و فی الحقیقت این حزب ملیت را

دین و آئین خود قرار داده است .
چون در مدت ۱۲ سال حکومت
مختلفه روی کار آمدند و خواه مخواه
مجبور بودند آن سیاست تسلیم را تعقیب
کنند که نتیجه آن بالا ذکر کردید ، معلوم
است که این ملیون افراطی سیستم موجوده
یعنی سیستم پارلمانی را مسئول تمام ورشکست
های مادی و بآس معنوی میدانند لهذا
این سیستم را هدف تمام قهر و غضب
و حرارت خود قرار داده مذکر قطعی
آن گردیده اند .
بازحمات زیاد و انتهای فعالیت ، قائدین حزب
مذکور در توسیع نفوذ خود کوشیده
و بعد از ده سال ثمر همه زحمات را حاصل
کردند . در نتیجه انتخابات پارلمانی در
سپتامبر ۱۹۳۰ بعد از انحلال رایشستاگ
بذریعه حکومت بریوننگ حزب اجتماعیهون
ملی کارگران آلمانی به عوض ۷ کرسی
۱۰۷ کرسی را اشغال کرد . هکذا ملیون در
بسیاری ولایات آلمان ریاست کابینه را
بدست گرفتند و یا شامل حکومت گردیدند .
در موقع انتخاب رئیس جمهور آلمان در سال
جاری ایشان از نفوذ خود آفتدراطمینان
حاصل کرده بودند که توانستند به مقابل
مارشال فون هندنبورگ از طرف خود
هتلر را نامزد ریاست معین کنند و ۱۳ ملیون
نفر آلمان برای او رأی دادند و در
انتخابات پارلمان پروس حزب اجتماعیهون

ملی با ۱۶۲ کرسی قویترین فرقه پارلمان
گردید .

ملیون آلمان هر قدر کوشیدند کابینه
بریوننگ را در رایشستاگ سقوط بدهند
کامیاب نشدند چون فرقه سوسیال
دیموکرات ها که هنوز قویترین پارتنر
را یشتاگ بود ، با وجود بکه در حکومت
شرکت نداشت ، باز هم در موقع اظهار عدم
اعتماد به نسبت کابینه بریوننگ بطرفداری
حکومت مذکور رأی میداد ، تکیه کلام
ایشان این بود که ما ازین دیشرا شر کوچتر
را قبول میکنیم و هم کوششات ملیون نزد
رئیس جمهور برای انحلال رایشستاگ
و انتخابات جدید عقیم ماند .

درین هیچ شک نیست که با وجود همه
مخالفت شدید بین حکومت و ملیون در داخل
حکومت آلمان مخصوصاً حکومت بریوننگ
توانستند در سیاست خارجی خود این قوه
بزرگ و محرک ملی را بیک صورت مفید
استعمال کنند . یکی از اقدامات مهم آلمان
در میدان سیاست خارجی که بدون اتکاء
به این قوه ملی در داخل ، به تصور آمده
نمیتواند ، اعلان نقشه گهرکی بین آلمان و
استریاست ، با وجودیکه حکومت آلمان در
دیوان عالی بین المللی هاگ مغلوب شد ،
باز هم تأثیرات معنوی این چنین یک اقدام
مستقل در خارج و در روح ملت بدون
اهمیت ندارند . موقعیت آلمان روز بروز

در مجمع ملل محکم تر و با اهمیت تر
گردید . در اثر تفوذ همین ملیون بود که
نور تیوس وزیر خارجه در نتیجه ناکامی
خود در مسئله اتحاد گهرکی با استریا
استعفا نمود .

بعد از فتح بزرگ حزب اجتماعیهون ملی
در انتخابات پارلمانی ولایات مخصوصاً در
پروس وزارت داخله آلمان که در زیر اداره
وزیر دفاع جنرال گروینر بود تشکیلات
عسکری حزب اجتماعیهون ملی را بنا بر مضر
بودن آن برای امنیت عمومی ممنوع قرارداد
اما خود او هم بعد از کمی مجبور شد ، از
وزارت دفاع استعفا نماید . زیرا تمام
مأمورین مهم وزارت دفاع مثلاً رئیس
قوه بری جنرال فون هشتاین و جنرال
فون شلاشر و غیره مخالف این اقدام
بودند ، چون ایشان از نطقه نظر قوه دفاع
آلمان منع تشکیلات عسکری و حزب اجتماعیهون
ملی ، را مضر میدانند و حق بجانب
ایشان است .

آلمان که فطرتاً بیک ملت جنگی و
اسلحه دوست است ، از روی معاهده
و رسای مجبور است تنها بیک لك نفر
عسکر داشته باشد . گذشته ازین استعمال
تسلیحات جدید ، مثلاً تانک ، طیاره
طوپ های بزرگ ، غار زهر دار
تحت البحری و کشتی های بزرگ جنگی
را هم در قوه حربی خود اجازه ندارند

از هر طرف

احصائیه

در چیخوسلاواک ۴۸۶ فیصد اهالی از
روشنی برق و ۲۰ فیصد اهالی از گاز استفاده
می بردارند .

در اضلاع متحدۀ امریکای شمالی ،
بقرار احصائیه آخرین - ۱۹۳۶ (۲۸۳۶۷۵۳)
۴ نفر یعنی ۴۶۳ فیصد اهالی که کلانتریل
شان ده سال دارد ، بی سواد هستند .

مباحثه انفلاسیون (افلاس)

در انگلستان

لندن ۱۳۶ مئی - تمام انگلستان بادقت
تمام مباحثه دارالعوام را تعقیب میکنند
پارلمان قانوناً در مسئله بودجه غور میکند .
لاکن در این چند روز اخیر راجع به بودجه
کلمه هم گفته نشد . موضوع مهم
مباحثات - مسئله پول کاغذی و فلزی
است . بین طرفداران انفلاسیون
و طرفداران ضد انفلاسیون مجادله
شدیدی حکمفرما است .

هر روز بر تعداد طرفداران پارلی
طرفدار انفلاسیون که در بین شان عاملین
مهم مالی و صنعتی بسیار زیاد وجود هست
افزوده میشود . دارالعوام دیروز بادقت
تمام نطق اورینستون چرچیل را استماع
نمود .

چرچیل حدس میزند که تمام حکومت

(بقیه در صفحه ۹)

جمهوریت این طور به نظر میامد که
نفوذ عسکریت در المان در شرف زوال
ابدی خواهد بود . اما دوش بدوش با
تجدید روح ملیت و از توجه قاندين
کار دیده عسکری مثل فون مرشتاین
و فون شلاشر و غیره که از طرف
مخالفین جنرال های سیاسی نامیده
میشوند ، نفوذ عسکریت در تزايد
است .

جنرال فون شلاشر در کابینه
موجوده المان بزیر ریاست فون پاپن
به وظیفه مهم وزارت دفاع موقت
گرفته است . این کابینه بعد از
استعفای پرینزنگ بدون اتکاء به اعداد
و کمک پارتنرها تشکیل گردیده و چون
معلوم بود که بعد از اعلان مخالفت
از طرف پارتنری مرکزی به هیچ صورت
در رایشستاگ ، کابینه فون پاپن
اکثریت آراء را حاصل کرده نمیتوانست
و علاوه برین در موقع انتخاب رئیس
جمهور و انتخابات پارلمان های ولایات
ظاهر گشت که رایشتاگ دیگر بمثل
نظر به موجوده ملت نبود لهذا بذریعہ
حکم فوق اعاده رئیس جمهور رایشستاگ
منحل گردید .

(محمد طاهر)

در حالیکه که مهالك همسایه آن از فرق
سرتا به انگشت پا با بهترین و عصری
ترین تجهیزات مسلح هستند . آیا حقارت
و توهمین برای يك ملت عسکریت پرست
مانند ملت المان ازین بزرگتر بوده
میتواند ؟

عسکر المان در چار سال جنگ عمومی
تقریباً در تمام نقاط دنیا ابراز شجاعت
و فداکاری قهرمانانۀ نموده ، اثبات
کرد که عسکریت پروسیتی که پیش از
جنگ ضرب المثل عمومی و مورد ابراد
استهزا و نفرت واقع گردیده بود دارای
چه قوه های مادی و معنوی بوده است
بذریعہ زور بر چه میتوان بالای يك ملت
ضعیف و کمرسته هر طور يك معاهده
را با محقرترین مواد قبولاند ، اما روح
آن ملت را کشتن ممکن نیست .

از بر توهمین روح عسکریت که
با وجود همه مخالفت و جریانات غیر
صحیح زنده ماند ، بعد از جنگ عمومی
رجال عسکری المان پس از مساعی زیاد
این قوه کوچک را يك آله منظم و
دقیق در دست حکومت برای حفاظت
قانون اساسی در داخل و خاک المان
بمقابل اغیار ساختند مخصوصاً نام جنرال
فون ریبکت که چند سال رئیس قوه بری
بود ، دایماً با این خدمت بزرگ یکجا
ذکر خواهد شد . در اوایل دوره

حاکمیت ملل سفید

و خطرهای که آنها تهدید میکنند

در اصطلاح امروز اقوام غربی را ملل سفید و دیگران را ملل رنگه مینامند. که عقیده عده از نویسندگان اجتماعی بر اینست که خطرهای زیادی موجود میباشد که حاکمیت ملل سفید را بر عالم تهدید میکنند، از آنجمله لورد آرون ساق حاکم عالم هستند است. که در این مقاله نمونه از آن عقاید را ترجمه میکنیم [مترجم]

جنس سفید امروز بر اغلب نقاط عالم حاکم فرائی داشته و بر قریب نیمی از نفوذ و مالکیت خود را در خلی نقاط بر فراشته است. و تمام عالم تقریباً زیر تسلط و سیادت جنس سفید واقع میباشد. حتی اقوام زرد شرق اقصی که استقلال دارند هنوز زیر بار و فشار امتیارات سفیدها مقید هستند. و از آن ناله و شکایت دارند و تکالیف زیاد را متحمل میشوند.

ولی اینک امروز علائق و قرائن انرا نشان میدهد که ستاره حاکمیت و نفوذ ملل غرب رو بزوال دارد. و عالم در صد سال آینده یک مدنیّت نئی را حکمفرمای عالم خواهد دید. که آن مدنیّت از ملل رنگه خواهد بود.

و فی الواقع زعمای و پادشاهان ملل مغربی در اواخر قرن گذشته از حدود شرق اقصی قیام یک خطر را درک و پشیمانی کردند. بودند که آنرا خطر زرد مینامیدند و از آن خیلی بیم و هراس داشته نا آرام بودند. که کلیدوم امپراتور آلمان اولین کسی بود که افکار را طرف آن خطر ملتفت ساخت و همه ملل سفید را بدست یک شدن برای محو کردن همان خطر دعوت نمود. چه وقتیکه شورش مشهور به (بوکسرس) در چین واقع شد تمام دول غرب بر مملکت (پسر آسمان) چنانچه چنانچه خود را مینامند متحد گردیدند.

و در همان حمله امپراتور آلمان پیش از همه جد و جهد عظیمی را برای مقهور ساختن چینی ها و وارد کردن ضربه سختی که بتواند فضا را آخیر شرق اقصی باشد بزد نمود. باین هم خیلی ها در آنوقت و حتی هنوز هم قضیه خطر زرد را یک وهم بی حقیقت دانسته آنرا تمسخر میکنند.

در حالیکه قرائن زیادی نشان میدهد که این خطر رو بقتزاید و شدت گرفته است. چنانچه همه شخصای صریح در باب دوام مدنیّت سفیدها خوش بین نبودند در این بحرانهای آخیر بخوبی عوامل و نشانیها را چار شدند. که بر ایشان ثابت کرد که مدنیّت امروزه غربی باطلی روی زمین

است که نتایج آن بعین قضا و قدر معلوم مانده است. چنانچه فهمیدند که یقین داشتن بدوام آن مدنیّت یک عقیده بی اساس است. احصائیات اخیر که راجع بنفوس عالم تخمین شده است نشان میدهد که تناسل ملل رنگه: زرد و سیاه - خیلی سریعتر و زیادتر از تناسل ملل سفید میباشد. و هر قدر که مدنیّت بلندتر برود هائقدر تناسل کم میشود. و این یک امتیاز مخصوص ملل رنگه است که آنرا نمیتوان منکر شد.

لورد آرون - حاکم عالم سابق هستند میگویند نفوذ شخص سفید در هند و در

ممالیکه که مجاور هند است رفتنی کرده که پس آمدن ندارد. بلکه در ملل شرق از این نفوذتها خیالش نده است. و لورد آرون برای این، وال نفوذ سفید یا غربیها در خیال خود سه باعث را علت میداند:

۱: غلبه و فائقیت جاپان در جنگ با روس سنه ۱۹۰۵

۲: استخدام عساکر هندی در جنگ عمومی.

۳: پیدا شدن سینما و انتشار آن در ملل مشرقی.

توضیح

انتصار جاپان:

اگر چه جنگ جاپان و روس اولین

دفعه نبود که يك ملت رنگه با ملت سفید
تصادم کرده و بر آن غالب شود. مگر
میتوان گفت اولین ضربت دردناکی بود که
بر عزت و مقام یا شهرت ملل سفید وارد
کرده شد چنانچه تلافی این ضرب یا اهانت
هم ممکن نبود. که متعاقب این فاجعه
جایان ستاره اقبال آن درخشیدن گرفت
تا اینکه یکی از دولتهای بزرگ صناعی
و بحری گردید. و آن انتصار جاپان
بزرگترین اسباب تشجیع ملل شرقی و
افروختن آتش شوقمندیشان گردید.

و فی الحقیقت هم همه ملل شرقی جاپان
را پیشوا خود در شئون صنعتی و بحری
قرار داده امیدههای زیادی در آن برای
پروراندن روح وطنیت در تمام شرق
دارند.

همچنین شکست خوردن روس ملل سفید
را بطرف این عامل خطرناکی که نفوذ آنرا
زیر نهید گرفته است متنبه ساخت
و خیال بیمناک خطر زرد دوباره در خیال
ها تجسم کرده رفت. چنانچه خیلی از
نویسندگان صدرا با آئینه خطر ناک و بر
خوف این مطالب بلند کرده همه ملل
سفید را با تفق کردن برای مقاومت
این (طوفان زرد) در آنوقت
دعوت مینمودند. ولی مخالفتها و تفرقه
دول سفید در بین خود شان مانع از
پیداشدن چنین اتحاد شده بود.
و از این موقبت جاپان و دیگر ملل
رنگه استفاده نمودند و دند.

۲- استخدام عساکر هندی در جنگ
عمومی:

دیگر اینکه در جنگ عمومی گذشته
ضربت شدید تر به بر مقام و عزت
ملل سفید وارد کرده شد در جنگ
عمومی گذشته بود که دول متحده ملل
اسیایا با ملل او رویائی جنگا نیدند.
(مراد افواجیست که انگلیسها از هند
و عربستان و فرانسویها نیز برای
جنگیدن با آنها برده بودند) آن حادثه
تاریخی خیلی اهمیت داشت زیرا تمام عالم
دیدند که آسیایندیهاندی و عرب و سنگالی
و غیره گردنهای اورویائی هارا درو میکردند
و باشجاعتیکه نظیر ندارد با آنها میجنگند.
و همین ملل رنگه که داخل جنگ بودند
فهمیدند که ملل سفید یکدیگر خود را
بدی بینند بجای که امنیت و صلح عمومی
در بین آنها قائم شده نمیتواند: چنانچه
اینها فهمیدند که ملل سفید محتاج
آنهاست یا اینکه از آنها مستغنی شده
نمیتوانند.

و از بدبختی ملل سفید بود که برای
جلب اعتماد و تامین حسن خدمت ملل
رنگه در انشای جنگ با آنها تعهدات و وعده
های زیادیرا بآنها نمودند. که این
وعده هادر حقیقت مشکلائی بود که
ایفا کردن آنها امکان نداشت. و بعد از
جنگ خیلی منارعات خطر ناک و شدید
را موجب شد. چنانچه دولیکه آن
تعهدات را با ملل رنگه که زیر دست دارند
کرده بودند تا الحال تلخهای زیادی
را دیده میروند.

مسئله دیگری که در اینجا قابل ذکر
است اینکه جنگ عمومی گذشته از
يك دیگر حجت هم لطمه بر عزت و مقام ملل
سفید آورد، و آن مصیبتهای زیادیکه
بر افراد آورده ملیون هافر غریبانی خانمان
و فراری ساخت که در اطراف دور
پراکنده گردیده و بزند کانهیکه قریب
کدئی است گرفتار شده اند مثلاً هزار
هافر روسی در شهرهای مشرق متفرق
شده اند که بشدید ترین حالتها احتیاج
و فاقه دچار هستند. بجای که مسئله
شرقیرا بجای رسانیده که میپرسد:
کجاست همان استثنای آنیکه ملل سفید
بآن مباحات کرده و خود را از ملل
شرقی در شئون مالی و اقتصادی بلندتر
میدانند؟

۳- پیدا شدن و انتشار سینما:

خیلی از مردم تعجب خواهند کرد از
اینکه لورد اروین پیدا شدن و انتشار
سینما را یکی از علل ضعف ملل سفید
و زوال نفوذ آن میشمارد. ولی در حقیقت
سینما یکی از کدالهای فعالی برای انداختن
عظمت و هیبت مغرب بود. اگر چه
خیلی از شرقیها پیشتر هم تفوق غربیها
را در علوم و آداب و اخلاق منکر
بودند مگر باز هم حصه اغلیت ملل
شرقیها و ملل رنگه تا وقت ظهور سینما
خوشگمانی زیادیرا بملل سفید داشته

و تفوق آنها را در هر چیز عقیده مند بودند . ولی وقتی که سینه‌ها ظاهر شد آداب غربیها را خیلی روی برده ساخت . و نشان داد که فضیلت غربیها از دیگران هیچ بهتری ندارد .

و در حقیقت هندیها و چینیه‌ها و دیگر ملل شرقی بعد از انتشار سینه‌ها فهمیدند که وضعیت عمومی آداب و اخلاق غربیها از دیگر بهتری ندارد . و دانستند که جنس سفید شراب خوری و عریضه و لجکی . و آدم کشی میکنند . و همچنین به همه انواع جرایم و محرمات همچنانکه پست ترین اقوام مرتکب شود آنها هم اقدام میکنند بلکه شرقیها اینرا هم فهمیدند که (زن سفید) چنان بعضی محرمات را مرتکب میشود که زنیکهای و حتی هم مرتکب نمیشوند . و بعضاً بشوهر خود حتی به عفت و پاکی چنان خیانتها میکنند که خیلی از زنهای دیگر اقوام یاد ندارد . بعبارت دیگر سینه‌ها ملل سفید را متفضح ساخت و در پیشروی ملل (رنگه) کاملاً آنها را کما هو حقه تصویر و تجسیم نمود . که این موجب ضعف و تنزل مقام آنها گردید . و پرده کهنم - فید را از چشم جنس (رنگه) میپوشانید بر طرف کرد ، بصورتیکه حقیقت آن ظاهر شد .

* * *

تا اینجا مقاله لورد اروین سابق حاکم

عام هند تمام میشود بعد از آن مترجم این مقاله از انگلیسی مری بی بک علت چهارم برای زوال نفوذ غرب میشود که آنرا هم ترجمه میکنم :-

این عوامل سه گانه نیست که در نظر لورد اروین باعث زوال نفوذ و سلطنت غرب در شرق گردیده ، ولی ماری بک عامل چارم هم بنظر داریم و آن عبارت از بیداری شرق و متنبه شدن روح قومیت شرقی در ملل آنست :

شاید مبالغه نباشیم اگر بگوئیم این عامل چارم قویترین عوامل و مؤثر تر نشان باشد . و آن بیداری و پیداشدن روح قومیت در آنهاست زیرا تعلیم یافته‌چینی و یا هندی وقتی که تاریخ جنگهای استقلال طلبی مانند جنگ استقلال امریکا را بخواند ، طبیعتاً روح عزت قومیت و ضرورت دفاع از آن و حصول استقلال قومی در او پیدا میشود ، و ملل شرقیکه زیر استعمار ملل سفید هستند ، و قیودات فشارهای استعمارشان را چشیده میروند هر وقتی که خبرهای دیمو قراطیت و امثال آن مانند شرایط چارده گانه دکاتور ویلسون را بخوانند طبیعتاً روح او شاد و شعور قومیت و عزت جنسیت در او بیدار میشود .

و این روح نه تنها سیاسی است بلکه اقتصادی نیز میباشد . زیرا ملل (رنگه) امروز استقلال سیاسی و اقتصادی خود را هر دو یکجا طالب هستند . و در

واقع شرقی امروز میخواهد بنیه خود را خود برپسد . و لباس خویش را خود بپا فد بدون اینکه محتاج اجنبی شود تا حد امکان : و بک سلاح خیلی قوی را ملفتت شده است که هر وقتی که اصراری در استعمار یا فشار از طرف ملل سفید دید ، آنرا استعمال میکنند . و این سلاح عبارت از مقاطعه خرید اموال است که ملل سفید را این سلاح خیلی میترساند و تکبر آنها را فرو میآرد چنانچه بثبوت رسیده است که بذریعه این سلاح میتوانی غربی را بیدار و وضعیت مقابل شرقی مجبور سازد .

و چیزی که با آن اعتراف باید کرد همینست که علت زوال نفوذ غربیها از بین ملل (رنگه) نه تنها بسبب ضعف اخلاق باطنیت سفیدها است ، بلکه از این جهت اصول استعمار غربیها (نسبت بسابق) قریبتر به عدل شده است ، اما اصل در این است که ملل شرقی از خواب غفلت بیدار شده و فهمیدند که در میدان حیثیات باید در موقعی باشند که مساوی با سفیدها باشد و اینکه همه حقوقی را که غربیها در استقلال سیاسی و اقتصادی دارند نیز دارا میباشد .

و اگرچه اساسیات دیمو قراطیت از موجودات همه ملل شرق بطور مجموعی نیست . ولی باز هم شعار و آرزوی همه ملل رنگه در تمام عالم گردیده است و این ملل رنگه عموماً امروز آرزو دارند

که اسمبار کاملاً رفع شود . و شرقیها در این مطالبه حقوق خود شان کاملاً خود را مستحق دیده و از ابراز هیچ گونه وسیله که آنها را مقصود برساند خواہ بذریعہ مقاطعہ خرید و فروش و یا قوت باشد در بیخ ندارند .

چنانچه مندیها و اهالی مستعمرات افریقائی و عرب و مراکشها و سیامیون و غیره همه اینها استقلال اقتصادی و سیاسی خود را مطالبہ میکنند . ولی آیا این بیداری و استقلال طلبی آنها دلیل شده میتواند که سیادت ملل سفید نزدیک بزوال رسیده است ؟ و آیا این عالم یک مدنیت دیگریکه منشأ آن ملل (رنگه) باشد که مدنیت غربیها را پیشروی خود بروند خواهد دید ؟

اگر چیزیکه در اول این مقاله گفته شده است بیاد یاریم که تناسل (رنگه) بارها زیادتر از تناسل ملل سفید است . هیچ شکی باقی نماند که روزی خواهد آمد آنهم نزدیک که ملل رنگه از حیث تعداد و وسائل خیلی قویتر از ملل سفید بگردد . مگر بعضی از علمای اجتماع بر این عقیده هستند که این زیاد تناسل ملل رنگه بتدریج کم شده خواهد رفت . زیرا کم شدن نسل از مقتضیات مدنیت و ترقی میباشد و طبیعاً هر قدر این ملت ها ترقی کند هماقدر

نسل آنها کمتر خواهد شد . علاوه بران در ترقی ملل (رنگه) البته موجباتیکه ملل سفید را ضعیف ساخته است نیز ترقی خواهد کرد .

ولی در این نکته یک مسئله دیگر است که نباید از آن غافل باشیم . و آن همینکه تاریخ ترقی ملل غربی پر از در سہای عبرت و توجہ بہ پیشروی نظر ملل رنگه موجود است که میتوانند از این تاریخ پر عبرت درسی استفادہ کرد . خود را از آن مشکلاتی که برای ملل سفید پیدا شده و موجب ضعف آنها گردید نگاه دارند . و در حقیقت زعمای و پشویان هوشیار ملل شرقی نمیتوانند که کاملاً مقطوعہ بایرید معاہدہ با ملل غربی بعد از حصول استقلال بنمایند . زیرا میدانند که مصلحت آنها در این نیست که در عالم بصورت عزالت ریست کنند . و یا بامالیکہ میتوانند از آنها استفادہ کنند برید داشته باشند . بلکه همه عقلای شرق فوائد یرا که از پیروی ملل غربی با رعایت عبرت و توجہ بہ های تاریخ ترقی ملل غرب که موجب ضعف آنها گردیده است دریافته اند . و همه آنها میدانند که جاپان اگر گوشہ عزالت را اختیار میکرد و با ملل رنگه و سفید علی التساوی معاملہ نمیکرد طبعاً یان درجہ کہ امروز هست نمیرسید .

خلاصہ اینکه دلایل زیاد یستہ از دیگر زمانیرا کہ (روز ملت) رئیس مشہور حکومت امریکا پیش بینی کرده بود نشان میدہد . چہ میگفت روزی خواهد رسید کہ عالم یک مدنیتی در سواحل باسفیک خواهد دید کہ بارها قویتر از مدنیت امروزہ کہ در ساحل انتلانتیک است خواهد بود .

و معنی این همینستہ کہ یک مدنیت رنگہ بجای مدنیت سفید پیدا خواهد شد . اما در این ہم شکی نیستہ کہ ملل سفید علاقہ خود را با ملل شرق دوام خواهد داد . مگر تا دیر مدت صاحب نفوذ و تسلط نخواہد بود . و آلہ روابط آن بر اساس مساوات کلی بنا یافت تا بتبادل افکار و عادات و مصنوعات قائم بماند ، و این ہمہ دلایل اینستہ کہ روزی کہ شخص سفید خود را اختیار دار رنگہ میداند نیست از بین رفت ، و عوض آن روزی خواهد آمد کہ ملل شرقی استقلال سیاسی و اقتصادی خود را مالک شوند .

(ترجمہ ارہلال)

اوروپا و امریکا از طریق انگلستان و سیون باید عبور نمایند .

چرچیل بیان نمود :

مسئله مشکل پول بین المللی اولیت را در برلن طائر گردیده است .

بالی تمام مسائل اقتصادی دیگر بسیار زیاد عقب مانده اند . نه موازنه بودجه و نه محصولات گمرکی هیچ نتیجه نخواهد داد . اگر دنیا یک سیاست جدیدی برای پول اتخاذ ننماید .

چرچیل مطالبه مینماید که انگلستان و امریکا یک کنفرانسی که در آن باید مسائل نرخ پول را بقرار قیمت سال های ۱۹۲۸ و ۱۹۲۹ تقرر بدهند ، تشکیل نمایند .

چرچیل علاوه نمود :

تا آن زمانیکه بین انگلستان و اوضاع متحد امریکایی شمالی یک موافقه راجع به این مسئله حاصل نشود ، نه کنفرانس لوزان ، نه کنفرانس اقتصادی بین المللی در آنتوا و نه کنفرانس خلع سلاح هیچ یک نتیجه درستی نخواهد داد .

مختصرین

لندن ۱۲ مئی - اختکار عجیبی سبب مذاکرات زیادی در دوا بر شهری گردید . یک جمعیت متغیرین هوا در ۱۱ ماه قبل از واقعات شوم و قتل رئیس جمهور ، حیات پول دوما را در یک شرکت بزرگ بیمه ،

بیمه نمودند . مبلغ بیمه شده ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ فلورین هولندی (قریب ۳۷۶،۰۰۰) بودند . میباشند . میعاد بیمه ۱۲ ماه است . بعد از گذشتن یک ماه این میعاد بسر میرسد .

پول بیمه مذکوره را نه خاندان پول دو ، بلکه محترک بینی که با شرکت بیمه معاهده کرده اند ، حاصل خواهند نمود . چون هیچ کس پیش بینی کرده نمیتوانست که رئیس جمهور فرانسه قربان کدام واقعه شومی خواهد گردید ، وجه بیمه با وجود مبلغ هنگفت بیمه شده بسیار کم یعنی ۷۰ پوند در یک سال بود . بنابراین کسانی که حیات پول دوما را بیمه کرده اند از بدبختی فرانسه مبلغ هنگفتی دریافت خواهند نمود .

امتیاز به ادیسون کوچک

نیویارک ۱۲ مئی - برای ایجادیکه تیودور ادیسون پسر کوچک مؤجد مشهور کرده است ، به نامبرده امتیاز داده شد . ادیسون کوچک یک آله مخصوص اختراع نموده است که جنبش و آواز را در ماشینها محو میکند . آله مذکوره از گراموفون گرفته تا به دیناموی بسیار بزرگ نصب شده میتواند .

تیودور ادیسون بعد از مرگ پدر ، رئیس لاباراتوری «دارالتجربه» عملی او گردید و به امورات شروع کرده پدر خود دوام میدهد . چارلس برا در بزرگ او امور اداری پدر

خود را بدست گرفته است . هر دوی آنها به قرار امر و اشاره فوراً دوست قدیمی نوامس ادیسون ، کار میکنند .

سیاره جدید

لندن ۱۲ مئی - ۲۷ ماه اپریل از طرف دو کشور را نیمهوت عالم جرمنی در هاید بلبرگ ، سیاره جدیدی کشف گردید . حالا معلوم شده است که این سیاره جدید روز شنبه کره مارا به مسافه فقط ۶ میلیون میل قطع خواهد نمود . تا حالا هیچ یک از اجسام سماوی به این درجه یک مسافه قریبی به ما نزدیک نشده بودند .

قریب شدن سیاره مذکوره سبب هیچ خطری برای ما نخواهد شد لاکن بعضی از علما حمال میکنند که این طوفانها و هوای سردیکه الان تقریباً در تمام کره حکمفرما است قسماً بسبب نزدیکی این جسم سماوی است که با سرعت فوق العاده از نزد ما میگذرد (اطلاعات آخرین پاریس)

تعداد بیوه گمان هند

از روی اطلاعات احصائیه گذشته هند معلوم شده است که در دیار هند تعداد بیوگان خیلی زیاد است که از ارقام ذیل تفصیل آن ظاهر می گردد .

تعداد کل زنان هند = ۱۵۴۹۴۶۹۲۶
تعداد کل زنان بیوه هند = ۲۶۸۲۴۸۳۸
تعداد زنان هندو = ۱۰۵۸۲۱۸۲۵
و بیوه های اهل هند = ۲۰۲۵۰۰۷۵

خبرهای داخلی

سواد تلنگرام اعلیحضرت هما یونی
عنوانی اعلیحضرت جارج شاه انگلستان
مناسبت جشن ولادت آن اعلیحضرت
تبریکات صمیمانه و خواهشات دوستانه
ام را برای صحت و عافیت شما تسبیح
می نمایم .

سواد تلنگرام اعلیحضرت جارج
شاه انگلستان عنوانی اعلیحضرت هما یونی
اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی پادشاه
افغانستان کابل :

تلنگرام اعلیحضرت شما را که به تقریب
سالگرد خودم فرستاده بودید بکمال
مسرت و صول نمودم از اعلیحضرت شما
نسبت به تمنیات مهر بانانه تن از صمیم
دل اظهار ممنونیت و شکران می نمایم .

حرکت وزارت خارجه در پغمان
قرار اطلاع واصله بواسطه تعمیر بکه در
عمارت موجوده وزارت خارجه جاری می
شود دفتر وزارت امور خارجه در صیقل
پغمان بعمارت وزارت تجارت و معارف البر
نقل مکان مینماید .

معاینه فاریکات حربی

قراریکه اطلاع گرفته ایم : بروز
جوزاع ، ج ۱ ، ۱ ، نشان سپه سالار غازی
وزیر صاحب حربیه برای معاینه فاریکات
حربیه تشریف برده معاینه مفصلی نمودند

مقرر یها

آقای عبد الاحد خان فدائی بخیث منتقد

ما مری مواجه نشده است ، در ضمن
استنطاقاتی که از مشار الیه بعمل آمده
اعتراف کرده که تنها در سه ماه اخیر بیشتر
از صد اتومبیل دزدیده است و نیز اظهار
داشته که يك اتومبیل را چند دفعه دزدیده
و در هر دفعه بمبانی فروخته و دو باره
آن را دزدیدم ، بطوریکه خود او گفته است
از تمام این دزدیها او حقوق معینی دارد که
سالانه هزار لیره یکی از اعیان فرانسه میگردد
و بدستور اودزدی می کند ولی از ذکر اسم
او استنکاف ورزیده است با نجهت دایره
پلیس تصور می کنند که این سخن پوچ است
برای متحیر ساختن مردم ساخته شده است
چونکه فوق العاده مورد تعجب و حیرت است
اینست که « ژان بریر » اعمال خود را با
« هارت زید » انجام میداده است ، پس از
دستگیری او پلیس جانی را کشف کرده که
پانزده اتومبیل هائی را که میدزدید غره آنرا
عوض کرده و بفروش میرسانیده در موضوع
سایر اوراق لازمه نیز بطوری زیر دستی
بخرج داده که در مدت چند ماه که صد ها
اتومبیل را بفروش رسانیده مورد سوءظن
واقع نشده است .

(عرفان)

تعداد زنهای مسلمانان = ۳۲۳۸۹۸۴۸
بخت مجموعی

تعداد بیوه های مسلمانان = ۴۷۱۲۵۶۳
از ارقام فوق پوره معلوم می شود که
در اهل هند بیست و سه صد بیوه میباشند
و در مسلمانان تقریباً ۱۶ فی صد زنان
بیوه موجود اند اگر چه اکثریت بیوه
کمان اهل هند قابل تعجب نیست زیرا
در آنها مذهباً و روحاً ازدواج بیوه ها
عیب است ولی در دین مطهر اسلام که
همچو قانونی نیست این زیادی بیوه های
مسلمانان هند قابل افسوس است .

تعداد شکاری های فرانسه

معموماً گفته می شود که شکار صرف
برای بیکاران يك شغل است و صاحبان
ثروت اگر مشغولیتی نداشته باشند
بشکار می روند ولی در فرانسه
تخمیناً ۱۶ لک نفر تفنگ شکاری
دارند و تعداد آنها هم رو به تزاید
است و فائده حکومت ازین رهگذر ۲۸ لک
پوند می باشد و به خود آنها ۹۳۶۸۰۰۰ پوند
سالانه از شکار نفع می رسد .

(سیاست)

دزد اتومبیل

در چهار دهم او ریل پلیس پاریس یکی
از زبردست ترین دزدان را توقیف کرد
این شخص موسوم به « ژان بریر » است
و تا کنون اداره پلیس فرانسه با چنین حریف

تلاکرام ولایت هرات و ش... ذکر یا خان
کند کمر به آمریت شعبه میخانی کی
مدیریت عمومی نقلیه مقرر گردید.

از ریاست تمیز

قبلاً از ریاست عالی تمیز بالنسبه استغناء
حکومتی اعلیٰ مشرقی شرعاً چنین احکام
صادر و لزوم دیده شد که ذریعه این متحد
الهمال تمام محاکم عدلیه را اطلاع داده شود
که در دعاوی حقوق العباد و قصاص که
بمدعی علیه حلف و قسم شرعی و یا ابراً کرده
باشد بمدعی آن نظر بعدم اثبات ادعایش
کسی تکلیف داده نمی تواند ولی اگر از
دعوی مدعی و اخبار مخبر شخص مدعی علیه
را نقصان مالی و جانی رسیده باشد بعد از
ثبوت بر علیه مدعی حکم ضمان خساره و تعزیر
کرده خواهد شد و همچنین در فقرات حقوق
اله که مدعی بدون قصد حیثیت نزد حکام
ساعی بالفساد گردیده کذباً بر علیه دیگری
لیک جرمی افتراء نمود موجب خساره جانی
ومالی او شده باشد بعد ضمان تعزیر نیز
داده خواهد شد.

این است احکام شرعی که راجع باد عای
باطل مدعیون که بر علیه مدعیان خود
افتراء می نمایند و شرعاً باثبات رسانیده نتوانسته
موجب خساره جانی و مالی شان می شود
شرعاً مراتب بشما خبر داده شد تا بتمام محاکم
مربوطه خود ها اطلاع بدهید که مطابق

خبرهای خارجی

ریوتر

فرانسه و انگلستان

پیغام پاریس مظهر است که حکومت فرانسه
و انگلستان در باره استمال جرمنی متفق
گردیده آنرا ضروری خیال میکنند که برای
مدیونین اروپائی امریکه وقت فراهم نمایند
تا طرر عمل عمومی خود را به امید فوق العاده
بطرف داتین امریکه خود مجتمع سازند که
امریکه بعد از انتخابات ریاست جمهور قروض
را منسوخ خواهد ساخت پیغام واشنگتن
اظهار میدارد که باوجود قبولت تمام نجا
ویزیکه زیر بحث کانگرس است توازن بودجه
درست نمیشود. اطلاع رسیده است که
مستر هور رئیس جمهور امریکه در شب گذشته
در « وائهاوس » لیدرهای متعدد کانگرس
را اخبار نمود که برای توازن بودجه حتی
که از ۱۵۰ میلیون الی ۲۰۰ میلیون دلار
مزیدی فراهم آرند.

حکومت انگلستان و فرانسه عزم مصمم
نموده اند که کنفرانس لوزان را کامیاب
و حل عملی مسائل را که زیر بحث است
حاصل نمایند:

احکام فوق المذکر درباره شان تعمیل نموده
تا سر مشق دیگران گردیده از این تشبیهات بی
جاه و افتراءات بی اساس خود ها که نتیجه
ضرر آن بخود شان متوجه می شود دست
گرفته باشند.

هیچ غرامات باقی نماند
پیغام برلین مظهر است که تمام بارتیمهای
سیاسی نمره (او-او-او) هیچ غرامات باقی
نماند (می زنند - پیرون پین صدر اعظم
جدید جرمنی این امر را در لوزان واضح
خواهد ساخت که جرمنی دند ارین قطعاً
از تادیه غرامات عاجز است از نیویارک
اطلاع رسیده که مادر دی و لیرا وفات
یافته است.

بانک داران نیویارک

اطلاع واشنگتن راوی است که آنجا این
امر به تصدیق رسیده است که بانک داران
نیویارک بفرانسه التجا کرده اند که امداد
مابقیاتی خود را که از یکصد میلیون دالری
دو صد میلیون دالر در بانک های تا رونی
جمع است بر آرد.

وزیر مالیات فرانسه

اطلاع پاریس حاکیست که مکدا نلد
سائمن هری اوت گرمی مارس و (وزیر ما
لیات فرانسه) از صبح ده بجای الی ۱-۳۰
ظهر تبادل خیالات نمودند بعد از اختتام
این گفت و شنید بیان رسمی ظاهر کرد که
گفت و شنید وزرای مذکوره غیر رسمی و
دوستانه بوده متعلق کانفرانس لوزان و مجاوز
منصفانه و مفیدی متفق شدن درین تبادل
خیالات مسئله اعتماد باهمی و ادامه امنیت
عالم نیز موضوع بحث بود- وزرای مذکور
مدت بحث کنفرانس لوزان را نیز سنجیده
و از الفاظ ایشاش آمیز بیان رسمی ظاهر
می شود که کنفرانس لوزان نتایج خوب

پیدا خواهد کرد .
 بعد از اختتام تبادل خیالات که فی مابین
 وزرای انگلستان و فرانسه بود مکدانلد
 از طرف خود و سائمن در یکی از ملاقات
 نمایندگان جراید بیان نمود که ما از هر
 گونه کوشش ممکنه در راه کامیاب ساختن
 کنفرانس لوزان که بحران اقتصادی اروپا
 را رفع نموده ماشین اقتصادی را دوباره
 در کار خود مصروف ساخته دریغ و تامل
 نخواهم کرد .

قرار بیان مکدانلد تبادل خیالات آنها در
 پاریس غیر رسمی و دوستانه بود و آنها خیالات
 خود را آزادانه بیان کردند و برای این امر
 کوشش و یا دی کردند که یک دیگر را به
 نقطه ای که خود بیاورند بلکه دیدن نقطه
 نگاه آنها از یک دیگر تفاوت زیادی نداشت

انگلستان

هوز در جواب تها مس ولیم بیان نمود
 که بعد از مذاکره قبله گردیده است که
 معامله و محصورات و مصارف قشون به عدالت
 مشورتی و آنداز خواهد شد و اظهار امید
 نمود که در کار عدالت مشورتی عنقریب
 اعلان خواهد شد .

در کلوب نسوان قصر و سینت جیمز ،
 که یکی از کلوبهای قدیم لندن بود مخصوص
 اناثیه است يك واقعه خیلی حزن آور اتفاق
 افتاده است یعنی خانم د - سیسل واس ،
 قاضی مشایقه مرفه له آباد از کلکین منزل
 دوم افتاده مرد .

تا دیروز نتیجه میج تیم هندی و تیم لنکا
 شائر که بر روز شنبه بمقام لود پول شروع

شده بود حسب ذیل است :-
 تیم هندی - ۳۹۴ (تنها امر سنکه ۱۳۱
 ونات آوت) تیم لنکا شائر - ۲۶۳
 (دونفر آوت)
 بر جنازه سردو آب می ناثا در جمله
 نوحه خوا نان « ها راجا سرد وان »
 « و سربون جی » « و سرجان لیوری »
 شامل بودند .

بر طانیا و فرانسه
 از مطبوعات رسمی انگلیس :

۸ جون

روز شنبه صدر اعظم وزیر خارجه
 (انگلیس) بیاریس رفته و در آنجا
 روز دوشنبه با صدر اعظم فرانسه موسیو
 هریو مذاکره خواهد کرد . و غالباً قبل
 از رفتن به لوزان روز دوشنبه صدر اعظم و
 سائمن به جینوا میروند . شامبر جدید
 فرانسه بعد شنیدن بیانیه وزرای هریو با
 اکثریت ۲۳۸ رای اعتماد دادند .
 مطبوعات برطانیای نیز انطق مذکور را
 بشنیدند اند . تا اتمز میگوید .

و اگر انطق هریو بانطق وزیر خارجه
 جدید جرمی که در روز شنبه ایراد نموده
 بود یکجا خوانده شود امیدی تولید می کند
 که در لوزان موافقت حاصل خواهد شد .
 اگر هریو یکی از دول شامله جدا گانه
 افاده بصورت فرو گذاشت ، و بهی خواهی
 که برای اصلاح احوال عمومی لاری
 است ، می نمایند حتی درین موقع نیز يك

موافقه مقبلی به عمل خواهد آمد
 نیو گرانگیل بیان میدارد :
 و نقطه مهم تعلق هریو اینست که تمام
 دروازه ها را باز می گردارد . و عبارت
 از يك اظهار موافقت صاف دلانه است
 باینکه روح بهی خواهی راجع به مذاکره
 در باب هر بر وژه که عرض وجود کند
 عبارت است از ابراز موافقت نمودن
 به هر تشبث ابتدائی ، باینکه بعضی از تحفیفاتی که
 هیچ کسی با آن مخالفت ننمایند . علاوه
 بر صدر اعظم وزیر خارجه وزرای دیگر
 برطانیای که به لوزان میروند مرکب از
 وزیر ملیه نویل چمبرلین ، وزیر تجارت
 رنسی مین و وزیر داخله سمویل خواهد
 بود .

ایطالیا

روما ۱۶ جون - محکمه مخصوص نایب
 نصف شب نشسته روز چار شنبه محاکمه
 دهشت انگیزان ضد فاشیست را که مملکت
 را به همجان آورده بودند ختم نمود .
 بر قائد شان « دومی نیکو بودون »
 حکم تیر باران صادر شد که در وقت
 فجر کشته شود . شش نفر به سی سال
 حبس ، و ده نفر به ده سال حبس محکوم
 گردیدند . در جمله محکومین رفا
 خوش شکل استریائی و مار گریستا بالا
 معشوقه بودون نیز شامل است که در
 دوران محاکمه بشدت مریکریست .

مؤلف: شکیب ارسلان

مترجم: محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان و پیش رفت اغیار

— ۷ —

(یا لطیف الطف با جرت به المقادیر، ولا تفرق بیننا و بین اخواننا البرابر) و هم چنان مفتی فاس که فتوای داد رفع شریعت اسلامی از بین بربر مرادف اخراج برابر از اسلام نیست... علی هذا القیاس. و هر یکی ازین خائنین بی دین (که خداوند ذلیلشان سازد) با وجود آنکه از اموال ملز بتدریج یاد بدست آورده صاحب جاه بلند میباشند، هنوز هم حرص دارد به فرانسه بیشتر قریب بوده ۱۶ گرچه به ضیاع دین و دنیا شود صداقت خود را با ابراز نمایند، تا منصب و مقامی که در نزد فرانسه ها دارد برای مابقی حیات منقوری که دارد دوام نیابد (۱)

(۱) عجب تر اینکه این چنین خائنین ملک خود را به خارجی ها به قیمت خیلی قلیل و آنهم به جزئی وطن خود میفروشند، نه به مال اجنبی، و اگر در دفع دشمن از وطن خود میگوشتند بیش تر از آنکه دشمن از مال وطن شان بانها میدهد، میداشتنند و مابقی آن نیز بصورت با عزت و شرف برای اولاد و عیال و برادران دینی شان میماند.

و هیچ یکی ازین افراد و افراد دیگر که در مغرب آخرین هم مشرب شان میباشند از نیت فرانسه و مقصودی که ازین نظام جدید به نسبت قوم بربر دارد بی خبر نیست و هیچ فردی از ایشان وجود ندارد که تفهیم یک عدم زیادی از کشیش ها و راهبان و راهبه ها درین شهر های بربر گردش نموده کلیسا ها می سازند و اطفال یتیم و بی کس و فقرا و اشخاص ضعیف الایمان را بدام خود در می آورند و میدانند که فرانسه عالمان شریعت اسلام و واعظین را منع میکنند در بین بربر نگردند. تا آنکه باینصورت مانعی را که در مقابل مبالغین نصرانیت است رفع نمایند. و مقری و بغدادی مذکور در زمره مقدّمه لجیش کسانی میباشند که اوامر منع علمای اسلام و معتقدان و حامیان قرآن را از دخول در دهات بربر اجری میدارند. و این مقری که ذکر آنرا نمودیم کسیست که از مل خزانه برای جریده و مراکش کاتولیکی، که بر اسلام طعن و (نمود بالله منها) به حضرت محمد صل له علیه و سلم قذف می گوید، یک مقدار پول را اختصاص نموده

است. و شماره های زیاد این جریده او نزد ما موجود است که دران از اسلام بدگونی های زیادی نموده اند.

پس که میدانند این مقری نماز گذارده روزه هم میگیرد، و همواره تسبیحی در دست داشته به خواندن او را مصروف است. و که میدانند که بغدادی کذّار آن گذشت از جمله کسانیست که بزیارت قبور رفته از اولیا استمداد نموده از روی کذب اظهار تقوی مینماید. اما مفتی متقلّیست و حاجت ندارد ذکر کنیم که پنجم وقت نماز خود را میخواند و روزه میدارد، و تهمید و تر و نقل و غیره را نیز ادا می کند.

بر خود نما نیز در سوریه در اوائل زمان اختلال همچو یک حاد به گذشت ولی خیانت این دستار بند ها در مسئله دینی نبود. فرانسه ایشان را وادار ساخت در يك تلگرافی به عنوان مجمع ملل امضا نموده بدان وسیله از مجلس سوریائی فلسطین که استقلال سوریه و فلسطین را طلب مینمود انکار ورزند. و منجمه اشخاص دارای دستار های پیچ دار عبا های طویل و کردن های کلفت و شکم های بزرگ بدان امضا نمودند و اگر حالا سوریائی ها را عفو کنیم و نگوئیم که (خداوند ایشان را ذلیل بسازد) میترسم برادر های مغربی من که بارها آمده اند صدر بزرگ و مفتی کلان

مترجم : حبیب الله طرزی

(۴۴)

مؤلف : له بلاتیه فرانسوی

مادام سان ژین

فصل بیست سوم

ناپلیون : - له فیور خودت ورفقای
دلیرت متیقن باشید که (ماری لویز)
از صفات چنان هیروها مثل خودت
نی ، او دیتو ، وسولات ، و دیگران
چشم پوشی نخواهد کرد ، بر سپرها
و شمشیرهای تان خطوط باطل مزین
تسلیم ، پس پائی حاکم نگردیده بلکه
از نقوش پیر قها و تخت هائیکه بدست
آورده اید واسم شهرها و قلعه های که
فتح نموده اید ؛ مستور است ، شما
اشخاص عادی نیستید ، ماری لویز ،
احترام و تقدیر شما مجبور است .

له فیور ! از فرمایشات اعلیحضرت
متشکریم ولی ایقدر هست که ما تنها
نیستیم زنهای ماهر با ماست ؟
ناپلیون يك حرکت بی صبرانه کرده
گفت : ای من می فهمم میخواستی بگوئی
زنهای شما محاربات و فتح نکرده اند
و اهمیت شما را ندارند .

له فیور : « اعلیحضرتا آنها شریک
حیات ما هستند ، شجاعت ما را بواسطه عشق
خودشان تحریک کرده در اثر نوازشان
شان بهما قوت تازه میرسد . بهترین زنان
هستند ، خوش قسمتی
اعلیحضرت شما و فتوحات ما برای ایشان
کرده ، سزاوار و لایق شان ، شایسته

له فیور متمرکز
له فیور : اعلیحضرتا چنانچه بعرض
رسانیدم ، امپراطریس ژوزفین هیچگاه
این گونه مزاحها و تمسخرات را در حق
ما بر داشت کرده نمی توانست . و همیشه
ما را بچشم احترام مینگریست . مبرسم که
يك شهزاده خانم جدید که بر پایه های
تخت پرورش یافته در سایه چاپلوسی
های اریستوکراتی ، نشو و نما یافته باشد
از موقع بلندش با دور بین امپ بالیستی
خودش ما را خواهد نگرینست خوف داریم
که اصل و نسب حقیر ما بر احساسات این
کران دام « خانم بزرگ کت »
بر خواهد خورد .

« اعلیحضرتا احساسات حقیقی
مرشالها و ژنرالهای تن همین است که
عرض کردم زیرا هیچ کدام شان بجز از
شمشیری که در جنگ مدفوع فرانسه
حاصل کرده اند وسیله دیگری برای
افتخار ندارند .

دیگر منصرف می گشتند . مگر
فرانسه ها برین کار پشیمانی پائی
اشخاص اصرار دارند که گمان می نمایم
مسلمانانند . ولیکن اسلام را با کلمند
های که در دست انبای آنست خراب
می کنند و می گویند درین کار به هیچ
صورت ربطی نداریم .

(باقیدارد)

شما را باین دوعا تخصیص داده ام بر من
قهر کنند ، لهذا عدل چنان تقضا میکنند
که بگویم خداوند این چنین اشخاص و
مثال آنها را ذلیل سازد ، و در مشرق
و مغرب هر کسی که او مرا اجنبی
را که مضر بدین و وطن باشد اجری
می نماید ، ذلیل سازد (امین)

شاید برادر ماشیخ بسیدونی عمران
بگوید : این چنین افراد عده قلبی
دارند و نباید به رذالت ها و بد کاری های
ایشان ملت اسلامی را مسئول می سازیم .
می گوئیم : - چنانچه ظاهر است ظلم
مخصوص و بلا عام می باشد .

مگر من تسلیم نمی نمایم که این افراد
کم و ملت غیر مسئول است . زیرا اگر
ماورای این اشخاص مبقی ملت ازینکه
بعد از تجارت با نپای شان بادن شان
نیز بطول نموده تجارت می کنند ، میترسیدند
بل زمانیکه فرانسه يك حکم مضر به ملت
و افراد وطن شان اصدار می نمود و نه
می توانستند آنرا رد نمایند ، از مناصب
خود دست کشیده ، در خانه ها
می نشستند و فرانسوی ها اشخاص دیگر
را بکار تکلیف می نمودند ، و پسران
نیز بنوبت خود از چیزی که پدر ان شان
رو گردان شده بودند انکار می نمودند .
فرانسه میدانست که اصرار قائم ندارد ،
و زچال باری های بر بر یانه و همچو عملیات

ناپلیون! بلی، بلی من میدانم ولی بعضی ازین زنهار مقتدی بها که بصفات شان مقرر خود شان را بی بی های عجیبی در نظر مردم جلوه میدهند... برای چه همه شما در یک وقتیکه یک سارجن محض بودید باز دواج عجله نمودید؟»

له فیور! «اعلیحضرتا شاید این سهوی باشد ولی من هیچگاه بارتکاب آن اظهار ندانم نکرده ام»

ناپلیون! «له فیور تو صاحب قلب صدیق و دایری هستی همان قدر که کارهایت را تعریف میکنم به الفاظت نیز آجید می فرستم، ولی اینرا باید تسلیم کنی که تو یک مارشال فرانسه، افسر بزرگ دولت و دیوک دانزخ هستی خانمت - خانم بهتری نیست - قدری ازین موقع خارج است، حرکات او چنانچه خودت تصدیق میکنی اورا آله استهزا و خنده دربار ساخته و الفاظ او از نشت رخت شوئی می بر آید»

له فیور «اعلیحضرتا، مادام که فیور مرا دوست میدارد من هم مقابلتاً اورا محبت میکنم، هرچیزیکه او در دربار برای ازردن خانمهای عجیب و غریب دربار میگوید در نزد من قابل توییح نیست، من حیات مسعودانه که باو گذشتانده ام فراموش کرده نمی توانم»

ناپلیون! «له فیور بسیار جای افسوس است که در اثنای انقلاب از دواج کردی»

له فیور! «اعلیحضرتا چیزیکه شده است شد است حال اصلاح نمیشود ناپلیون نگاه تیز خودش را بر مارشال معطوف نموده گفت «تو خیال می کنی که نمی شود؟»

له فیور که بمعنای کلمات امپراطور پی برده بود یکبار خورده بیشتر از آنکه الفاظ خودش را سنجیده باشد گفت «من و کاترین برای تمام مدت حیات از دواج کرده ایم» ناپلیون «من هم بهمین مقصد از دواج کرده بودم ولی باز هم»

له فیور! «از اعلیحضرت شما طوری دیگر بود!» ناپلیون! «شاید چنین باشد ولی تو هیچگاه خیال طلاق را نکردی»

له فیور با یک صدائی بلند «اعلیحضرتا هیچگاه! بلکه طلاق ما را -» در اینجا از خوف اینکه مبادا چیزی بگوید که انعکاس بدی بر عمل امپراطور کند خاموش ماند.

ناپلیون اضطراب باطنی و تردد ظاهری سر باز صادق را دیده گفت: «بشنو له فیور تو اگر راه خودت را به طلاق بواسطه استرضای معموله دیده میتوانی من حاضر آم را به تعیین مداخل خوبی برای کاترین فیصله کنیم. در صورتیکه لقب دوشسی او بر حال و همه احترامات و تشریفات لازمه را دارا باشد چه چیزی دیگری خواهد خواست»

مارشال از کرسی بر خواسته بازویش

را بر بخاری تکیه داده و رانک رده و ابروهای چین خورده به پیشنهادات زشت امپراطور بکمال کراهت گوش داده منتظر بود که دیگر چه می سراید. ناپلیون دستهای خودش را بعقب گرفته در خانه قدم می زد این عادت ناپلیون بود که همیشه اگر میخواست که پلانی را بسنجد و یا مسایل مهمه پولتیکی را حل نماید دست ها را بعقب گرفته در اطاق مشغول قدم زدن می شد.

بمجردیکه طلاق کاترین را اعلام کنی زن خوبی برای من می باشم دختر یا بیوه کدام ارستو کرات رژیم قدیمه زنی که خودش لقب حاکماتی داشته باشد ثروت او آنقدرها محبت نخواهد داشت من می توانم که پول کافی برای هر دوی تان بدهم... تا باین از دواج ارستو کراتی قدیم و جدید آمیخته گردد. تو از جمله پلادین های (پلادین ها دوازده نفر سردارهای دربار شارلیمان پادشاه فرانک ها بودند که رئیس شان لوانت پلاتن نام داشت مترجم) عصر جدید هستی و باید زن تو دختر یکی از هیروهای محاربات صلابی باشد. این اختلاط ارستو کراتی جدید و قدیم، میتواند مقصد من را که تاسیس سوسائت جدیدی از قوه بفعل آورد و سلطنت حاضره را استحکام بخشد، در نتیجه این وصلت رقابت و

دشمنی از میان برداشته خواهد شد فرزندان
شما با شریف ترین خاندان های یورپ
مساوی خواهد بود و در دو نسل آتی همه
تفرقات و عداوت خاندانی که حال در
فرانسه موجود است محو و اصلاح خواهد
شد. ملت فرانسه در آن وقت يك ملت
واحد غیر قابل انفکاک خواهد بود له فیور
تو باید ضرور این طلاق را حاصل کنی
و من متعهدم که ترا زن دیگری بدهم
له فیور ! اعلیحضرت تا اگر مرا
بدور ترین نقاط دنیا، بجزای سوزان
افریقا قطعات منجمده شمالی مقرر نمایند
بهر طریق که اراده داشته باشید از من
کار میگیرید. حتی امر جدید خودم را
بقدم های اعلیحضرت میگذارم. همه این
احکام اعلیحضرت را بیکمال افتخار اجرا
خواهم نمود، تنها يك چیز که از
اجرای آن قاصرم همین فرمایش حاضر
شاهانه است: اعلیحضرت نمی توانند
عشق يك زن صافه را از صفحه قلبم محو کنند
و نه مرا مجبور می توانند که از انیس
ورقیه ایام تاریک حیاتم درین روزگار
روشن دست کشم.

اعلیحضرت تا از شما رجا و نیاز دارم
بفهمید که اگر هم از عصیان و سرکشی
بعتاب اعلیحضرت گرفتار شوم. بار هم
تصمیم نموده ام که کاترین را طلاق
نمایم، زن من که لا-ریشال و دوشس

دائرخ باراده شاهانه است.
مادام له فیور به اراده من خواهد ماند.
دیوک دائرخ با این الفاظ برای دفعه اول
در تمام حیاتش با امپراطور مباحثه کرد و
باحکام او اطاعت نکرد ناپلئون با سردی تمام
جواب داد: «آقای دیوک دائرخ تو يك
شخص شجاع - نمونه شوهرانی هستی که
سراپا قابل تمجید و تقدیراند من باحسیات
متفق نیستم ولی اراده و متانت را احترام
میکشم تو خواهی دید که من ظالم نیستم و
از بن سلال صرف نظر میکنم. زن حالیه
است را نگهدار ولی بگوش قدری زبان درفشان
خودش را در دهان نگهدارد و گوش يك
ملکه را که در دربار (ویاند) پرورش یافته
است با کلمات درشت بازاری خودش
نخراشد حل میتوانید بروید، من قدری
کار دارم، برو بازن سلیم جنابهات
معاشر باش.

له فیور کرنشی کرده و از اطاق امپراطور
بر آمد ازین پیش آمد قلباً متأثر و پریشان
بوده الفاظ آخرین ناپلئون مانند يك
خنجر رها آلودی در دل او فرو رفته
بود.

دراسته آهسته آهسته اربله های
قصر پایان مبروت امپراطور از در پیچ

بمقب او مینگریست و شانه های خود را
تکان داده با خود می گفت: ای
احق مرا مغلوب ساختی.

اگر این الفاظ ناپلئون بگوش له فیور
میرسید ارفتح اخلاقی که بر ناپلئون حاصل
کرده بود، او را متیقن میساخت.
له فیور بخانه رسیده کاترین را باز کردن
یکی از پیراهن های درباری که برای
محفل عرس سی امپراطور فردیش
داده بوده، مشغول یافت. بداخل
شدن شوهرش همه را بیدار کرد.
میخواست که حسب معمول در آغوش
او در آمده او را ببوسد که دفعتاً تانز
اندوه او را از سیمایش درك کرده ایستاد
و بکمال دهشت صدازد.

«خدای من چه می بینم! آیا ترا چه
می شود؟ مباردا با امپراطور ما آسیبی
رسیده باشد»

له فیور: «نی اعلیحضرت شان الله الحمد
بسلامت و عافیت اند» در آن ایام خوف
امکان وفات فجائی ناپلئون بخط هر کس
خطور میکرد و اند چنین يك حادثه از
بزرگترین مصیبت های آن زمان بشمار می
رفت این خوف نه تنها در دل اطرافیان
امپراطور جا نگیر میبود بلکه تمام ملت
آلمان حصه داشتند.

Digitized
by

Khogyani Library
skhogyani@gmail.com 909-861-6200

سر جریده هفته وار

قیمت اشتراك

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

Digitized
by

Khogyani Library
skhogyani@gmail.com 909-861-6200

ایلیس

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوگیا نی

اشترک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجہ ۲۰ شلنگ

۲۲ صفر ۱۳۵۱

June 26 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۶ سرطان ۱۳۱۱

تبریک سال دوم مجله شریفه

کابل

عظام آن مجله شریفه و سایر جوانان وطن
را بقرائت مقالات سودمند علمی و ادبی و
اجتماعی و تاریخی و مجله موصوفه توصیه
میکنیم :-

حضرا تی که شماره اول مذکور را بدست
آورده اند تصدیق مارا نمایند خواهند فرمود
و ما از جمله مندرجاتش دو مضمون ذیل
را اقتباس کرده جهت استفاده و معلومات
حضرات قارئین بواسطه ضمیمه ضمیمات
جریده خویش مقاله اجتماعی آنرا بدو قسمت
درج و اشاعه مینمائیم

و کارکنان آن مجله را در موفقیت سال
اول و آغاز دوره دوم شان تبریک گفته
و از صمیم قلب توفیق و سعادت شما را
از خالق متعال خواستاریم

احساسات صحیح تری تربیت و تولید نماید
و امید است که فضایی و وطن پرست هم
از معاونت قلمی خویش خودداری ننکرده
تا مجله مزوره یک رونق بهتری ازین هم
بر خود گرفته و در مذاق خوانندگان و
اربابان ذوق تأثیراتی خوبی ببخشد اگر چه
اعضای محترم مجله محتاج به معاونت اشخاص
خارج از دایره خود بنا بر فعالیت و قوه
قلمیه که ما باو شان سراغ داریم نخواهند
بود باوجود آنهم ارجحیت وطن پروری و
عرفان نوازی از بابتان قلم را لازم که از
خدمات عرفانی در جراید و وطن
خودداری نمایند

بهر صورت گفته میتوانیم که قرائت
این مجله شریفه برای شایقین و صاحبان
ذوق جراید بهترین کار است و ما قارئین

مجله مجله شریفه کابل که با مزایای
عالیه دوره اول خود را اختتام و شروع به
آغاز سال دوم خود با نیت تمام نموده
شماره اول سال ۲ این ستاره درخشنده و
رساله فرخنده نسبت بدوره اول خود با
قطعی زیبا و نگار شایسته و تصاویر اعلی
در مطبوعات وطن مثل یک ستاره درخشانی
شعشعه کدن با سبک و اسلوب بسیار خوب
و کاغذ مرغوب با گراورهای بعضی مشاهیر
و اعضای محترم عرض وجود نموده
و البته از توجهات ذلت عرفان پرورانه
اعلی حضرت غازی که علاقه مفراطی به
معارف و مطبوعات وطن دارند و این
مجله روی هم رفته به مزایای بیشتر و بهتری
موفق آید و روز بروز بر محاسنات خود
فزوده و در قارئین خویش یک روح تازه و

اجتهادات :

شرق و غرب

اوایل قرن (۷) مسیحی که مغرب زمین در اثر سائحه بزرگ استیلای ژرمنهای وحشی دوجار ذلت و بدبختی بوده و تمدن رومی ها بالمره یا بمال حوادث بربری ها شده بود ، ممالك معروفه آنجا یکی بعد دیگر استقلال و حاکمیت ملی خویش را تسلیم مهاجرین و حشیه ساخته و بعضی ممالك بخود سری و طوا یسف الملوکی زندگانی می نمودند .

هنگامیکه سر تا سر خاک های مغرب را نفاق ، جهل ، ضعف اداری فرا گرفته از فضل و تمدن ، علم و حرقت ، حریت نفس عدل و مساوات ، امنیت دل و جان خبر و اثری در آن سرزمین نبود .

موقعی که مظلوم و استبداد مقتدرین بالخاصه حکام شرقی روم و فارس بعضی ممالك شرقی را نیز به آتش بیداد و خود سری میسوخت یعنی اگر چه مشرق بقدر مغرب بدبختی نداشت ولی جبروت مقتدرین و کمرای مذهبی از قبیل کفرو بت پرستی جهل و خرافات کم از کم مشرق را هم نسبت به مغرب خوش بخت تر نشان نمیداد .

اوایل همین قرن که بشریت به نهایت شکنجه جسمی و روحی گرفتار بوده بالمره سلب راحت و امنیت از عالم شده بود در چنین موقع حضرت محمد هاشمی خاتم النبیا (ص) از خاک پاک عرب و سرزمین مستعد مشرق برای نجات بشریت قدم

مبارک را علم کرده بدعوت خلق و سرنگون ساختن رژیم ظلم و خرافات و منکوب کردن جهل و کمرای و نفاق قیام فرمود . نخست از شروع همین قرن (۷) است که آفتاب قبال سعادت مشرق قیان از سر زمین عرب طلوع کرده اشعه تابناکش زوایای تیره و تاریک عالم را میدرخشاند و ازین ايام بیدار ملل مشرقی قدم بر حلقه تمدن صحیح و حسابی گذاشته و ممالك حیات با شرفت مادی و معنوی میشوند یعنی مشرق برخلاف اعصار تمدن چینی ها و هندی ها با خرافات مذهب بودائی و ضعف دیانت زردشت افغانستان شروع به تمدنی میکنند که این تمدن از جنبه استعداد و وسایل مادی و قدرت معنوی تا اخیر الزم به محتاج بتغییر و تبدیلی دیده نمیشود .

در عصر مقدس این پیغمبر اعظم و هادی بزرگ بشریت قرآن عظیم الشان نازل میشود و این دستور العمل مقدس الهی بشریت را با خوت و اتحاد ، تحصیل علم و هنر ، حریت نفس هدایت کرده اصول اجتماع ، مشاوره ، در امور ، پابندی با خلاق و سایر کم و کیف مادی و معنوی را با آنها تعلیم میدهد یعنی کتاب کامل و جامعی که در مورد اداره و تنظیم امور حیات بشری و فهمیدن رموز و دقائق کون به تر از آن در سابق چشم بشر ندیده و عقلای روزگار مات و مبهوت بلاغت و حکمت محیر العقول آن میشوند .

خدای متعال بواسطه این کتاب مقدس بشریت را مستعدی از هر مربی و هر گونه

احتیاجی ساخته و شر قیان با ساس هدایات و مفاد حکمت آیات آن شروع باصلاحات و تکامل مینمایند . و الحاصل از بدو دعوت حضرت رسول (ص) لی زمانه خلفای بنی عباس یعنی از اوایل قرن (۷) الی قرن ۱۳ مسیحی مشرق بمقتضای عظمت و اقتدار خود رسید حدود خاک های طبیعی و استعماری آن از سواحل محیط اتلانتیک الی سواحل بحر محیط کبیر هندی الی بحر سفید و بعضاً حصص جنوب و مغربی اروپا میرسید که این محدوده حاوی قسمت اعظم قطعه افریقا و باستانیای حصه از چین و سائبیریا تمام آسیا با انضمام جزایر شرق الهند بوده همچنان استعمار اسلام از قرن ۱۳ و ما بعد آن در اکثر به نقاط غربی و جنوبی اروپا تجاوز می نمود ؛ از آن جمله پورتگال و اسپانی و بعضاً سواحل شمالی بحر سفید و غربی یونان ، حتی جنوب فرانسه و اکثریه بالکانات و تمام سواحل بحر سیاه و استریا و هنگری در حیطه اقتدار و تسلط مشرق در آمده .

خورشید اقبال مشرق قیان در قرن مذکور به تمام اقوام نامدار جهان را تحت الشعاع گرفته و بعظمت مشرق هر ملت معروفی تعظیم مینمود بلخ ، هرات ، غزنی ، افغانستان ، بغداد ، دمشق ، غرناطه ، ازبای تحت های معظم مشرقی و مهد علم و فضل و تمدن جهان بشمار میرفت . کتب خانها ، مدارس ، علوم و فنون در هر گوشه و کناره موجود اقتصادیات و تجارت با رونق بود ، تمدن مجلل و نورانی مشرق

چه از حیث نظام مادی و چه از جنبه فضل معنوی که هر از آن تمدنی هنوز قدم بعمره و وجود نگذاشته است در خاک مشرق حکم فرما و اهالی مشرق را بروج سعادت و قبال رسانیده بود .

طرز اداره عمومی اسلام عبارت از يك خلافت کبرای انتخابی مقید بقوانین قرآنی بوده و دیگر ممالک مشرقی را مثل حکومت متحد کنونی امریکا بمرکز خود علاقه مند داشته و تحت تأمین میگرفت . این ملل جسمه و ممالک متعدده مشرقی را صرف وحدت معنوی واحکامات قرآنی با همدیگر مربوط ساخته حقوق و حدود همه افراد بصورت متساویانه محفوظ بود .

در چنین عصر و موقعیکه شرق بعزت و کامرانی و امنیت تمام بسر میبرد در غرب جنگ ها و خون ریزی های مدهشی بوجود می رسید ، مهم ترین این واقعات طوایف الملوکی و تجاوز امرا و سر داران مغربی بود که بر علیه همدیگر شان لشکر کشی کرده خون انسانها را میرنجذند تجارت ، صنایع ، علوم در غرب آنروزه چندان رونق و رواجی نداشت بلکه پیشه عمومی تربیه حرب و خون ریزی بود ولی با وصف آن هنگامیکه ملل مغربی بقصد استخلاص بیت المقدس عموماً متحد شده و در سالهای ۱۰۹۶ ، ۱۲۷۰ بجهنگ مشرق آغاز نمودند ملل مشرقی در سایه

انحساد معنوی و انتظام اداری خویش در تحت قیودماندانی شخص شجاع و زرکی مثل جناب صلاح الدین ایوبی چندین مراتبه شکست های فاحشی بآنها داده و ناکام شان بر گردانید و قنای که انسان بواقعات جنگ های صلیبی یعنی محاربات غرب و شرق در سذوات مذکوره تدقیق میکند اندازه ترقیات مدنی و پیشرفت های معنوی ملل مشرقی را در آن قرن تقدیر کرده میتواند که یعنی نسبت بمغرب بجه پایه ارتقا رسیده بود چه تمام دول معروفه اروپائی در تحت ریاست شاهان خود شان در حدود شامات و استانبول و عراق جنگهای که با مشرق کرده و هزیمت یافته اند رقبه آنخاک ها و تعداد نفوس مدافعین اسلامی به اندازه کوچک بوده که حتی بقدر خاک و نفوس افغانستان طبیعی ما هم نرسید .

هرگاه ما در نظر خواندگان وضعیات و حالات متفاوته آنوقت مشرق و غرب را تمثیل کنیم بهتر است برای این مطلب حالات قرن ۱۲ مسیحی یعنی اوایل سال ۶۰۰ هجری ممالک اروپا را در غرب و افغانستان را در شرق بمعرض تطبیق گذاشته تفاوت زندگانی ملل مغربی و مملکت عزیز خود را خاطر نشان نمایم :-

اول : در قرن ۱۲ انگلستان در تحت سیادت انسال جرمن های مهاجم تشکیل حکومتی کرده و بصورت مطلقیت و مظالم فوق العاده آنحکومت اداره میشدند

در تمام قلمرو این مملکت مکتب و دبستان صحیحی که بتوان در آنجا کسب فضل و ادب نمود موجود نبود ، باستثنای چند شهر غیر معروف و عاری از تمدن شهر و قصبات لایقی در آن قلمرو پیدا نمیشد بلکه اکثریه اهالی اطراف مملکت چادر نشینی و صید ماهی مشغول بودند . تجارت انگلستان در خارجه عبارت از خیلی امتعه محقر و پست از قبیل پوست حیوانات و روغن مهی و غیره بود که تجارت انگلیسی آنها را در سواحل اروپا با نفع خیلی قلیلی مبادله میکردند درین قرن حدود سیاسیه انگلستان منحصر بهمیان جزایر برطانیای و از (۸۰) هزار کیلومتر مربع زمین تجاوز نمیکرد . با وصف این بعضی خاک ها مثل ویلز یا اسکاتلند و آیرلند گاهی ازان مجزا شده و گاهی بصورت بغاوت بسر میبردند .

بر طانیای آنروزه بمشکل حریف خارجی ها شده میتوانست در عالم صنعت تجارت شوکت عسکری بمراتب عقب ماند . بود نفوس اینخاک همه حال از ده الی ۱۲ میلیون تجاوز نمیکرد .

۲ : مملکت فرانسه که در آن عصر دارای (در لک و پنجاه هزار) کیلومتر مربع خاک یعنی معادل خمس افغانستان آنروزه بوده و فزاینده در اندازه تمدن خود از انگلستان آنوقتیه چیزی بیشتر بود ولی عالم و معارف و شوکت مدنی آن ابدآ با ممالک مشرقی خاصناً افغانستان ما مقایسه نمیشد نفوس آن از ۱۵ الی ۲۰ میلیون تجاوز نمی کرد .

فراستة آنروزه گاهی مقدر بحفظ خاک های طبیی خود شده توانسته و گاهی معروض حملات جرمن ها و کاه دو چار طوائف الملوکی ها و خود سری سر داران - دا خلی خود میگردیدم، هر چند مختصر صناعی دران مملکت رواج یافته و دولی بازار تجارت آن در خارجه محدود رعاری از رونق بوده. هرج و مرج های دا خلی موقع باصلاحات برای آن ملت نمیداد.

۳: مملکت اسپانیا و پورتگال که

بالتمام حبثت و استقلال خود شانرا ضایع کرده و در تحریک و استعلاک اسلام داخل شده بودند فقط در این مملکت آنچه آثار و برکاتیکه از تمام تمدن قدم گذاشت در اثر فحمت و کفایت و کار دانی مسلمان عرب بود و ترقیات این مملکت مرهون لیاقت و مسامحی جماعه مسلمین آنوقت میباشد.

۴: مملکت جرمنی که درای یکدم برابر خاک و انسه آنوقت بوده فقط ترقیات و پیشرفت آن منحصر بقوی حربی آن بود و در باقی منازای مدنی و عرفانی از مملکت فرانسه آنوقت بهتر بشمار نمیرفت.

۵: مملکت روسیه: رفیة خاک آنوقت در مملکت معال جرمنی آنقدر و تقرباً قدر ربع افتادن آنروزه ها میشد، مملکت سپریاها نور شکستوف و معلوم آنندول بوده بود کستان و قفقاز در مهر آسایش و حمایت دول اسلامیة

بسر میبرد، خاک های بولند و ممالک مجاور بالتیک طوریکه امروز ازان مملکت مجزا شده اند دران موقع هم علیحدہ بوده بسر خود زندگانی میکردند همچنان از خاک های جنوبی و جنوب مغرب روسیه آنروزه مقدار زیادی در تصرف دول همجوار آن مثل پولند، هنگری لهستان و غیره بوده روسیه آنروزه قادر باستخلاص خاک های خود شده نمیتوانست (باقیدارد)

اقتراح شعری یا دعوت قلمی

انجمن ادبی چنانچه درین دوره یکساله اوائل تاسیس خود از نشر یک مجله هانزه و برخی اقدامات دیگر عرفانی تا اندرزه برای تشویق اهل قلم و وطن عزیز خدمتی انجام داده است در جریانات سال دوم تصمیمات نافهتری به نسبت این موضوع اتخاذ کرده و میخواهد از طریق نزدیکتری وسيله ترغیب و تشویق ارباب ذوق اینسر زمین وقع گردد، اینست که انجمن ادبی فتح کابل و عال انحطاط - لام را موضوع اقتراح و انتخاب قرار داده و مجلات سال دوم کابل صفحانی را برای آثار و اشعار آنانید که درین مبحث از رک قلم فرسائی فرمایند تخصیص داده است بر علاوه آنکه آثار فیکری رقلمی نویسنده گران و شعرا محترم در یک مجله کثیر لا انتشار وطن نشر و بابت شهرت او شان گردد در صورتیکه از مقالات و اشعار وارده هر کدامی در طرف مطلوب معینه و مرام

مجله و هیئت متحنه مقرون تر آید نویسنده و شاعر به سه درجه انعام که عبارت از هزار، پنجصد و سه صد و روپیه میباشد بایک يك نشان افتخاری بمدارج معینه از طرف انجمن فایض خواهد گردید. شرایط که برای اقتراح موضوعات معین شده قرار ذیل است.

(اقتراح در مجله کابل نظم و اثر)

۱: - نظم: قصیده از پنجاه تا صد بیت بسبک شعری محمودی ردیف، بحر، وزن چون برند نیلگون بر روی پوشد مرغزار بر نیان هفت رنگ اندر سر آرد کوهسار (فرخی سیستانی)

موضوع قصیده، تاریخ فتح کابل، از طرف اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی.

۲: - نثر ارد: تاییدست صفحه مجله موضوع نشر، عال انحطاط اسلام.

۳: - مدت نوشتن از تاریخ اعلان مجله تا سه.

۴: - طرز فرستادن مقاله: مقاله سر بسته و بی امضا بنام مدیر انجمن فرستاده شود و یک پرز جدا گانه که در آن اسم و نشانی نویسنده مقاله باشد در جوف آن گذاشته شود تا از روی آن اسم مقاله نویسنده تمیز داده شود

طرز قضاوت و حکمیت

۱: - تمام مقالات معه پرز های اسم نویسنده نمبر زده شده اصل پرز ها خاص نزد مدیر محفظه و مقالات در مجلاس قرئ میشود.

۲: - در مجلاس امتحان اعلی حضرت

مقاله وارده :

سنجش در کار

بدی هست هر شخص به قدر استعداد خودش که اقدام بعملی می نماید البته نتایج آن در حدود احساسات او جلوه خوبی داده و به غرض اخذ ثمره آن بمیدان عملیات میبرد آید . حالا سنجیده شود که این عامل بار تکاب این امر چه مفادی را زیر نظر و در عواقب آن چه محصولی بدست آورده ، مبرهن است که اگر در قیام این حکم از جنبه خیال اساسی بر خواسته باشد چنانچه علمای

شهر بارها بونی و از باب علوم و فنون و اعضای انجمن ادبی وزارت معارف حاضر میباشند مقالات قرائت میشود .

۳ :- مقالات از روی موضوع استدلال علمی و منطقی و ترکیب جملات و عبارات و الفاظ وزن شده با کثرت اراء اعضا متحذره خبر داده میشود .

۴ :- نمره (۱) مبلغ - ۱۰۰۰
(۲) ۵۰۰ (۳) ۳۰۰ افغانی .

۵ :- اشخاصیکه جایزه میبرند نام آنها در مجلس خوانده و مقالات آنها بجهت تفصیل مسابقه و فتوهای شان در مجله کابل نشر میشود و علاوه بر انعام يك يك نشان به در جات که مخصوص نشان ادبی میباشد نیز داده میشود .

۶ :- اشخاصیکه جایزه نگرفته اند اسمهای شان محفوظ ماند و هیچکس بدون نویسنده مقاله و مدیر انجمن آنها را نخواهد شناخت

علم للنفس میگویند حاصل مطلوبه را حائز و اگر از پهلوی خیال سطحی اقدام نموده باشد البته ضمیر را بمعنا که و فکر و خیال را بموازنه موقع نداده صرف نظر از حاصل مطلوبه و ریاضت و مشقات محموله علی التدریج مرا بهم جریحه مادی و معنوی را نیز مقامات مربوطه از او قهرآ حصول خواهند نمود نگارنده این را از اقدامات بسا اشخاص قاضی و عالم دیده و بدفوعات به تجربه رسانیده است که : اینها قبل از آنکه عواقب همان کار را سنجیده و از راه اساسی آن داخل میدان عملیات گردیده باشند بداهتاً بیکخیال سطحی قیام با مر نموده و بالنتیجه در صحنه امتحان بخیبط و خطای خویش پی برده منفعل و ناکام آمده اند . چه رسد باشخاص بی علم و بی سواد که اینها نه بهنطق و نه به فلسفه آشنا اند .

از اینها که علت ناکامی و پس ماندن شان را با آن علمیت و فضیلت شان درمیدان عملیات می پرسید برای تسلی خویش و جواب سائل این را تمسک خویش قرار داده و ایراد میکنند که : شاید قسمت نبوده و در لوحه حیات من همین ناکامی در همین اقدام ثبت شده بود حالا آنچه شدنی بود شد چه باید کرد .

شک نیست که هر فرد از افراد عالم خصوصاً در عالم اسلام منکر این امر نبوده که از تقدیر ازلی خویش را گذاره بگشود و لی

بفحوای این آیت فیض هدایت که :
لیس الا نسان الله ماسعی « به همان اندازه که خالق عالم در قرآن عظیم الشان فرموده اند که : بنده خود را فاعل مختار آفریده ام که اگر بفعل فکر و یا پابر مشروع اقدام نمایند مخیرند میگویم که در اموری که اقدام میفرمائید اولاً پهلوی مفاسد و معایب او را از منطقه نظر انفسداد راه حملات آینده آن بصورت صحیح سنجیده با محتاجان و مفائد آن موازنه کرده در صورت عالیت معایب و مفاسد احتراز و در عالم از دیار فواید و محاسن اقدام بکار نموده تا حاصل مطلوبه را بدست و در روزیکه انتظار محاصل نیک او را داشته باشید علی الرغم آن ثمره بدی که وسیله اذیت روح و شکنجه نفس و فتنای عزت و اعتبار و ذلت و ریاضت شان باشد متوجه حال شان نگردد از همین جااست که زیاد اشخاص قبل از آنکه عواقب يك کار را سنجیده و در میزان غور و مدقه خود جنبه های صحیح و غلط آن را اندازه کرده باشند بحال انبیک مسئله اقدام و در اواخر آن که مضار آن را بخود حس میکنند انگشت حسرت را بدندان گرفته برای تلافی آن هر قدر جهد و جهد می نمایند ثمره بدست نیاورده و ناکام می مانند .

چون چنین شد خساره این مرهم تلخ و دوره ریاضت و مشقات او نیز بهر

رفت ناگزیر است که برای جبران این حکم که قبلاً خساره بزرگی برداشته قهرآیا مورد غیر مشروع قیام و در اموال دیگران از راه غارت و نهب و غصب و تقاب پیش آمده گاه و بیگاه متشبه میشوند اگر ازین جنک اندازی غیر مشروع خودها لقمه فائز بدست آورده همان است که مال محسوره او جبران و از محصول این حرکت نامو زو نانه خود که در عرصه کمی بدون يك زحمت و مشقت باز آورده متلذذ و در قلب او آتش حرصش بیشتر برای از دیاد ثروت و مسکنیت خود بان پیشه نامشروع که عواقب وخیمی دارد خود در تکرار این امر بالاخره گرفتار و بالتبع بعد از تحقیقات و تدقیقات کامله بالایش ثابت وزیر شهر قانون حکومت عادلانه آمده بکمبر کردار نا هنجار خود نائل میگرددند .

حالا ثابت گردید که در قیام يك امر نباید قبل از غور و غوص و تعمق و تفکر که هیچ آئینه مضری داشته باشد داخل میدان عملیات گردیده حتماً چند روز قبل صحت و فساد آن را نزد خویش موازنه کرده سپس داخل میدان عملیات گردیده باشیم که در روز موعود از شکست فاحش و خساره بزرگ آن مرتکب اعمال نامشروع نگردیم .

چه خالقی عالم در قرآن عظیم خود مینماید که : هدیاه النجدین هدیایست گردیم بنده گمان خود را بدو طریقه که راه حسن و قبح یعنی مشروع

بنیان اقتصادی فرانسه

- ۱ -

اینکه میگویند امروز فرانسه نسبت به همه ممالک بزرگ از بحران اقتصادی عالم گیر کمتر متأثر گردیده است ، چیزی جدیدی نیست ، بل کسانیکه از تاریخ اقتصادی کمی باخبر اند این مسئله را بخوبی درک کرده میتوانند . چه قبل از جنگ عمومی فرانسه در بین ممالک سرمایه دار اروپا يك مقام و وضعیت بهتری را حائز بود ، و تزلزلات بازار اقتصادی فرانسه نسبت به آلمان ، انگلستان و امریکا همیشه کمتر ظاهر میگردد .

اگر دلائل این تکامل جدا گانه تدقیق شود ، این حقیقت ظاهر میگردد ، که فرانسه بر عکس دیگر ممالک از چندین سال

و غیر مشروع باشد ، البته کسانیکه راه مشروع را در پیش گرفته بان حرکت نمایند چه در دین و چه در عقبی بمنزل مقصود خویش با يك عالم بشاش حزم نائل و کسانیکه راه غیر مشروع را در پیش گاه خویش قرار داده و بان حرکت نمایند مسلماً بدنیای و آخرت با بسا حسرت و حیرت منفعول و ناکام خواهند ماند .

ان است پند از من با آن شواهد متینه نمیدانم در قارئین محترم چه تاثیر خواهند بخشید .

(شریف ملخیل سرکاتب تمیز عدلیه)

باینطرف تعداد اهالی آن زیاد نمیشود . بلکه قبل از جنگ عمومی در بعض سالها تعداد نفوس فرانسه بسیار کم شده بود . از ۱۹۰۰ الی ۱۹۱۴ که حرب عمومی شروع گردید ، نفوس فرانسه از ۳۸،۶۹ به ۳۹،۶۸ ترقی نموده بود . این تعداد از روی فرانسه سابقا شماریده شده بود ، اگر الزاس و لورین را نیز در جمله فرانسه حساب کنیم ، گویا فرانسه در ۱۹۱۳ - ۴۱،۶۵ میلیون نفر نفوس داشت . نفوس انگلستان ایطالیا و آلمان در ۱۰۰ سال قریب ۲ چند بلکه ۳ چند گردیده است . و نفوس فرانسه چهار يك تزئید گردید . نفوس فرانسه در زمان جنگ خساره های زیادی کشید ، که آهسته آهسته حالا درجه سابق خود را حاصل نموده است . بنا بران تعداد نفوس فرانسه در ۱۹۲۰ - ۴۱،۶۲ میلیون بوده ، یعنی نسبت به قبل از جنگ کم شده است . این کمی نفوس اقتصاد فرانسه را از هر گونه فشار تزئید سریع نفوس ، که بگی از دلائل اصلی توسعه ممالک همسایه سرمایه دار میباشد ، نگاه کرده است .

تحکیم تعداد نفوس مساوی به تحکیم بنیان اقتصادی يك مملکت : یعنی تحکیم تناسب بین صنعت و زراعت میباشد .

در حالیکه آلمان صنعت و زراعت را پس پا نموده و ۱۹۰۰ سقوط زراعت انگلستان تا يك اندازه معلوم بود ، صنعتی ساختن فرانسه به سرعت پیشرفت نموده است .

تابه ۱۹۱۱/۵۶۶ فیصد یعنی اکثریت نفوس فرانسه به اطراف سکونت مینمودند فرانسه بعد از جنگ عمومی بواسطه دوباره حاصل نمودن ایالت «الزاس لورین» یعنی علاقه های ذی صنایع و بواسطه تعمیر دوباره شمالی فرانسه با ساس تکنیک جدید، در صنایع خیلی ترقی نموده است. ازین جهت تغییرات زیاد بمقادیر صنایع واقع شده است و امروز صرف ۴۷ فیصد اهالی فرانسه در زراعت و ۵۳ فیصد در صنایع کار میکنند.

این يك تغییرات مهم گفته می شود، لاکن تزلزل بنیان اقتصادی فرانسه در نتیجه جنگ معنی ندارد، زیرا هنوز هم موازنه صنایع و زراعت آن برابر است درین توازن در تقسیم عایدات ملی اظهار میگردد.

مجموعه عایدات ملی فرانسه ۲۲۵ الی ۱۲۵۰ میلیارد فرانک تخمین میشود، که از آن جمله تقریباً ۱۱۵ میلیارد بواسطه محصولات زراعتی تولید میگردد.

زراعت فرانسه

با وجود نزدیکی اهمیت صنایع هنوز هم يك شاخه مهم حرفت فرانسه میباشد تا بحال مناصف اهالی فرانسه حیات خود را بواسطه زراعت تأمین مینمایند و از زارعین عملی ۶۰ فیصد هاقین مستقل میباشد فرانسه يك ملکیت که در انحصار میندا ران خورد زیاد وجود دارد اشخاصی که از يك الی ده هکتار

زمین دارند ۷۶ فیصد تمام زمینداران میباشد و تقریباً ۳۰ فیصد تمام زمین زراعتی را در بر میگیرد اگر املاک چهل هکتاری را نیز در انجمله محسوب داریم معلوم می شود که زیاده از ۲ بر ۳ حصه املاک زراعتی در تصرف دهاقین میباشد حصه زمیندار بزرگ تقریباً ۲۰ فیصد زمین زراعتی میباشد زراعت فرانسه امروز نیز غله جات میباشد و قیمت محصولات غله سالانه ۲۵ میلیارد فرانک گفته می شود، که از انجمله ۱۲ الی ۱۵ ملیارد صرف عایدات کندم میباشد. حصه کاه و خورا که حیوانات نیز مهم است (عایدات ۲۰ میلیارد فرانک) از آن معلوم می شود، که حیوانات اهلی خیلی زیاد نگاه می شود. قیمت محصولات اقتصاد حیوانات فرانسه (گوشت، شیر مرغ) سالانه ۳۷ ملیارد فرانک میباشد يك علاقه مهم زراعت فرانسه وسعت زیاد تاک انگور است که تقریباً ۵۱ هکتار را در بر گرفته است توسط عایدات انگور سالانه پنجاه میلیون هکتار میباشد، که قیمت آن به تقریباً ده ملیارد فرانک منبجش شده است.

صنایع آهن و فولاد

صنایع آهن فرانسه یقیناً همان شاخ صنایع فرانسه میباشد، که بواسطه وصل دادن لو ترینگن از همه بیشتر ترقی نموده است. مقدار محصولات صنایع دو چند گردیده و استعداد آن ممکن زیاده ترقی نموده باشد.

مدیر عمومی «کمیته دی فور کس» قبل

از چندی همان سرمایه را که درین شاخ صنایع اشغال شده بود ۱۳ ملیارد فرانک سنجیده است، ۲ صد هزار کارگر شعبات صنایع مذکوره کار میکنند، اگر انسان بخواهد تمام اهمیت صنایع فلز فرانسه را بداند، باید ۸ صد هزار کارگر آنرا نیز درین جمله حساب کند. فرانسه دارای ۲۰۰ بخاری کداز میباشد، که از انجمله امروز صرف ۱۰۰ آن تحت آتش میباشد. استعداد صنایع آهن فرانسه فعلاً یکی از بزرگترین در تمام اروپا میباشد.

با يك مقدار اوسط محصولات که عبارت از ۱۰ میلیون تون (هزار کیلو گرام) آهن خام و ده میلیون فولاد باشد، عقب آن می باشد، که تولیدات انتهائی آن ۱۳ میلیون تون آهن خام و ۱۶ میلیون تون فولاد میباشد لاکن بر تولیدات آهن انگلستان که عبارت از ۷ میلیون تون آهن خام و ده میلیون تون فولاد میباشد، غالب است.

محصولات آهن فرانسه در سه مراکز محصولات جمع شده است. حصه زیاد آن در دامنه لو ترینگن میباشد، که در آن زیاده از ۳ بر ۴ حصه تولیدات آهن فرانسه و زیاده از ۲ بر ۳ حصه تولیدات فولاد حاصل می شود. سبب آن معدن بزرگ آهن لو ترینگن میباشد. صنایع لو ترینگن آهن و صنایع کارخانه جات شمال فرانسه ذغال میباشد. در شمال فرانسه نیز يك حصه زیاد کارخانه جات

آهن فرانسه میباشد . حصه مرکزی
فرانسه ، اموال جنسی میسازد . درین
حدود فابریکه های اسلحه شناساید
کرویزوت که در تمام دنیا شهرت دارد
ساخته شده اند .

حصه زیاد محصولات صناعت آهن
فرانسه در بازار داخلی بفروشن میرسد .
بازار مذکور تقریباً ۶۰ الی ۷۵ فیصد

تمام تولیدات فرانسه را میبرد . یا خود
آن در بعضی تولیدات آهن فرانسه قوه
خرید بازارهای خارج برای کارخانه های
فرانسه از اهمیت است . از جمله لوازم
خطوط آهن مثلاً ۶۰ فیصد آهن
برای ساخت لوازم ۴۱ فیصد و سایر
فیصد بخارج میرود . ممکن که در ماهی
آخر بنابر بحران موجوده حصه صادرات
صناعت آهن فرانسه تخفیف گردیده
باشد و به این صورت بازارهای داخلی
جالب توجه شان میگردد .

(باقیدارد)

خبرهای داخلی

سفیر کبیر ایران در افغانستان

قراریکه اطلاع گرفته ایم آقای ع . ج
میرزا محمد تقی خان اسفند یاری سفیر
کبیر طهران در کابل روز ۲۱ جوزا ساعت
یک بعد از ظهر وارد کابل گردیدند .

متخصص دندان سازی

قراریکه اطلاع گرفته ایم مدیریت مستقله
طبیعه یک نفر متخصص دندان سازی را
از خارج استخدام و طلب نموده اند .

عزیمت

قارئین محترم مسبق اند که ع . ع ش
آقای محمد انور خان نائب سالار و حاکم
اعلی فراموش کرد جهت شرفیابی حضور
اعلی حضرت غای و اخذ بعضی هدایات
بمراکز آمده بودند روز یکشنبه ۳۰ جوزا
مع الخیار واپس بصوب ماموریت خود
عزیمت نمودند .

تبدیل و مقرری

قراریکه اطلاع گرفته ایم آقای میرزا
سید فقیر محمد خان بماموریت ملایه میدان
و آقای میرزا عبد الله خان بماموریت ملایه
بمسود تبدیل شده اند .

و همکذا آقای میرزا حسن علی خان
سرکاتب محاسبه وزارت ملایه بماموریت
مالیه جبل اسراج مقرر شده است .

یک اقدام خیریه حاجی محمد افضل خان

تاجر

جناب حاجی محمد افضل خان که یکی از
تاجران درجه اول مملکت بشمار میروند سال
گذشته برای معالجه خود به هند عزیمت
کرده و ضمناً بغرض تکمیل علاج
وسیمت از کراچی بذریعه طیاره روانه
لندن گردیده بودند ، چنانچه بعد از یک
سیاحت طولانی ، المان ، فرانسه ، انگلستان
و مصر و غیره بلاد غربی در موقع ایام حج
بغرض تشرف به کعبه معظمه و زیارت
متبر که عازم عربستان گردیدند در حین
اقامت آنجا بنابر حس اسلامیانه که دارند
خواستند که یک ساعت در مکه مکرمه نصیب
و پرده خارج حجره نبوی صلی الله علیه
وسلم را تجدید نمایند .

چنانچه عریضه بحضور جلالت الملك شاه
مجاز تقدیم و اجازه شانرا خواستار شدند
اینک مکتوب ذیل رئیس دیوان جلالت
الملك عدم قبول خواهش شانرا طالع
می سازد .

عیناً نقل مکتوب

بسم الله الرحمن الرحیم

شماره ۱۰۹۰ تاریخ ۲۱-۱۲-۱۳۵۰

حضرت فاضل حاجی محمد افضل خان
تاجر افغانی در حفظ الهی باشند
پس از هدیه تحیات موجهه :-
دو قطعه مکتوبات تان که حاوی استعدادهای
نصب ساعت و تهیه پرده خارج حجره
شریفه نبویه بود بحضور جلالت الملك

خبرهای خارجی

شورش در کانادا

در کانادا شورش آزادی خواهان زیاده تر شده می رود حکومت میخواهد که تحریک آزادی را با لگال محو نماید. محبس خانه ها از محبوسین آزادی خواه پر شده می رود.

پولیس سه صد نفر که در آن زنهارا نیز شامل اند حبس کرده و جزای سخت به آنها تعیین نموده است و از آنجمله پرتگاه و دو نفر خانم برای سه سال محبوس شده اند.

عطیه سلطان مراکش

سلطان مراکش برای تعمیر دروازه شمالی مسجد پاریس يك ملك و بیست و پنج مرکز مشق انداخت دستور توپ بعمل آمد و از حضور ع، ج، ا، ا، نشان و لا حضرت وزیر صاحب حربیه غاری یکمقدار پول برای مشغولین این امتحان بطور بخشش اعطا شده است.

تکمیل سرك بین كشك و قلعه نو

جاریده شریفه اتفاق اسلام مرات می نگارند که تعمیر و ساختمان سرك که از یک درخت مرکز حکومتی كشك لی قلعه نو زیر تعمیر گرفته شده بود کنون حسب مملو مات خصوصاً که حاصل نموده بم کاملاً تعمیر شده و یکمال درستی مقرر از یک درخت الی قلعه نو عبور و مرور می نماید.

پسته پغمان

قرار یک اطلاع گرفته ایم پسته بین کابل و پغمان هر روزه جریان داشته همه روز ساعت ۸ صبح از کابل بطرف پغمان و ساعت ۵ از پغمان بطرف کابل موتور پستی حرکت میکنند.

و اشخاصیکه مایل باشند بموتور پستی حرکت کنند مدیریت مستقر پسته برای یک نفر کرایه یکطرف را ۲ افغانی تعیین کرده است.

تر فیع

اداره نحر برات وزارت تجارت که سابقاً مام-وریت بود، حسب لزوم مام-وریت آن تبدیل بمدریت شده و آقای میرضیالربنخان هم به نسبت لیاقت و قدم که در دائره منور داشتند بمدریت نحر برات وزارت موصوف مقرر شدند.

در وزارت حربیه

آقایان محمد ظریف خان کدر کشر و میر حکیم خان کندر کشر و غلام محمد خان کندر کشر بقطعات عسکری فراء و آقای محمد اکرم خان تولی مشر برتبه کندر کشری بقطعات موصوف مقرر شده اند.

امتحان مشق و انداخت توپ

قرار یک اطلاع گرفته ایم روز پنجشنبه ۲۷ جوزا از طرف قوماندانی آدیچی فرقه

باد شاه حجاز رسید جلالت الملت مرا امر فرمودند که تشکرات شمارا ادا کنیم. چه در باره نصب ساعت از طرف وکالت مایه عمومیه سابقاً امر نصب آن شده است و همچنین در باره تهیه پرده خارج حجره شریفه نبویه (ص) توصیه شاهانه پیشتر صادر شده است انشا الله زود تر نصب و تهیه خواهد شد.

پس موافقت با مطالبات تان درین دو امر ممکن نیست، البته ابواب کار خیر بسیار است. خداوند تعالی همه کی مسلمانان را هدایت اعمال خیر و صلاح حجاز و حجاج را مرحمت فرماید.

والسلام.

امضاء

(رئیس دیوان جلالت المالك)

انیس: احساسات دیندارانه جناب حاجی محمد افضل خان را تقدیر کرده از خداوند بایشان توفیق میخواهد که زیاده بر زیاده در اجرای اعمال خیریه و شانر کامیاب گردانند تا آنکه بطرف اعمال خیریه که اجرای آن در وطن عزیز مازایاده نافعتر است اقدام و احساسات خیر خواهانه خود را مد طرف فرمایند.

هزار روپيه اعداً نموده است ، در جنب
این مسجد يك مسافر خانه نیز زیر تعمیر
است که پانزده نفر مهمان در آن پذیرفته
خواهد شد .

نطق دیولیرا

وقتی که مستر تامس وزیر مستعمرات
برطانیه در دارالمبعوثین نطق می کرد
مستردی ولیرا در پارلمان آئرلند جواب
آنرا می داد .

مستردی ولیرا گفت بمن ظاهر شد که
مستر تامس برای قبول کردن تعجای ویز
آئرلند آماده نیست نسبت به ادای خراج
سالانه چنین اظهار کرده که ما تا آن وقت
خراج را تا دیه نخواهیم کرد که انگلستان
حق اخذ خراج مذکور را از روی کدام
عدالت ثابت نکند .

حریق در بمبئی

قریب فورد مار کیت در يك دكان
دواء فروشی حریق حادث شده که خساره
مالی آن تقریباً بالغ بر هفاد و پنج هزار
روپيه می باشد .

بانك در جدّه

از روی جرائد عربی معلوم می شود
که امیر ابن سعود امیر حبیب فلاح را
اجاره داد که يك بانك عربی تاسیس
کند . شعبات این بانك در بورت سعید
وسویز و قاهره نیز خواهد بود
این بانك برای رفاه و آسایش

حجاج فائده زیاد میبرساند و معلوم شده
است که بانك مذکور تاسیس
گردیده است .

انقلابیون چلی

پیغام سینکوکو مظهر است که انقلابیون
چلی خیلی قوت یافته و شورش زیادی را
برپا کرده و حتی مقام ریاست جمهور را
قابض شده اند .
(از جراید هند)

بحران اقتصادی دنیا شدت میکند

برلن - انستیتوی مطالعات مملکت آلمان
در راپرت متناوب خود از قلمی را جمع
بمحصولات صنعتی دنیا از آغاز سال ۱۹۳۲
ذکر میکند تهیه اجناس صنعتی در ماههای
اخیر تقلیل فاحشی یافته معدل صنایع
دنیا تولیدات سال ۱۹۲۸ را ۱۰۰ فرض
کرده اند که در ماه دسامبر ۱۹۳۱ ۸۱۴ بود
در ماه مارس ۱۹۳۲ به ۷۴ تنزل کرده
و بدین وسیله محصول صنایع دنیا جمعا به
میزان سال ۱۹۳۱ تنزل کرده در ضمن
راپرت فوق الذکر مجبور شده اند خاطر
نشان کنند که فقط در اتحاد جماهیر شوروی
ترقی عظیمی مشهود میگردد .

مخصوصاً تولیدات آلمان و لهستان که

بیش از همه گرفتار بحران شده اند و در
این اواخر هم تولیدات فرانسه بیش از
همه تقلیل یافته اند در مملکت آلمان
تقلیل جدید تولیدات مخصوصاً در تحت
نفوذ بحران دائم التزاند اعتبارات
حاصل گردیده معدل محصولات صنعتی

ممالك اروپا (باستثناء اتحاد شوروی)
نسبت بسال ۱۹۲۸ ، ۴۹ ، ۷۲ شده و در
اتحاد شوروی ۱۹۸

میزان تولیدات صنعتی آلمان تقریباً
بمیزان سالهای ۱۸۹۸ - ۱۸۹۷ رسیده
در عرض سالهای اخیر سهم شرکت
ممالك مختلفه در محصولات صنعتی دنیا
بواسطه اختلاف اوضاع اقتصادی و درجه
شدت بحران تغییر عمده یافته در این قسمت
اولیت مقام اتازونی تا با امروز مسلم
میباشد ولی آلمان که در سالهای ۱۹۲۷
۱۹۲۹ مقام دوم را اخراج کرده بود
بمقام چهارم تنزل کرده .

مطابق ارقام انستیتوی فوق الذکر
محصولات صنعتی دنیا برای اول سال
۱۹۳۲ بشرح ذیل بین ممالك مختلفه مقسم
بوده - اتازونی ۸ ، ۳۴ در ۱۰۰ بجای
۱۲ ، ۴۱ در ۱۰۰ در سال ۱۹۲۸ اتحاد
شوروی ۱۱ در ۱۰۰ بجای ۲ ، ۴۰ در
۱۰۰ در سال ۱۹۲۸ .

بریتانیا کبیر ۱۰۰ در ۱۰۰ بجای ۵ ، ۱۰
در ۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

آلمان ۶ ، ۷ در ۱۰۰ بجای ۶ ، ۱۰ در
۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

فرانسه ۹ ، ۶ در ۱۰۰ بجای ۴ ، ۱۰
در ۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

ژاپون ۷ ، ۲ در ۱۰۰ بجای ۲ ، ۲۰
در ۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

کانادا ۹ ، ۱ در ۱۰۰ بجای ۲ ، ۱۰
در ۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

دائمی بر طبق اصول علمی صحیح نیست ولی مخترع مزبور مدعی است که اختراع خویش را بزودی برای کار آمده خواهد ساخت و فساد سیخن آنان ظاهر خواهد گشت .

طیارات

یکی از مریکائیها مناری برای رهنمایی طیارات اختراع کرده . این مناره در شهر کالیفورنی ساخته شده است و ارتفاع آن چهار متر است . و با چراغ برق قوی مجهز شده و با کمترین بادی حرکت می کند و طرف جریان باد متوجه میشود ، معلوم است که طیارات در موقع فرود آمدن بایستی بر خلاف جهت باد پائین بیایند و یکمک این مناره جهت باد را تشخیص داده بسلامت پائین میاید .

چراغ کشف

ارژر ژاک شافدر ، مخترع معروف اندلیس چراغ کشفی اختراع کرده که بوسیله آن میتواند طیارات را در هوا کشف کند میدانم که برای پنهان ساختن طیارات از نظر دشمن مطالعاتی بعمل آمده و تا اندازه ای موفقیت حاصل شده است که امروزه بوسیله رنگ کردن طیاره بکلی آن را از انظار مستور میدارند ، ولی

فنون و اختراع :

مخترع شرقی

یکی از جوانان « سوریه » که « الیاس ابو عقل » نام دارد تفننی اختراع کرده است که بدون باروت بوسیله فشار هوا کلوله میاندازد ، اگر این اختراع تکمیل شود و مورد استفاده گردد ، انقلاب مهمی در ملرومات قشونی و جنگی ایجاد خواهد کرد این جوان پیش در دایره « میاه » بروت مستخدم و گویا بواسطه دقت در ترکیب آنها بدین اختراع موفق شده است .

مشار الیه اخیراً با اختراع خویش امتحاناتی بعمل آورده و تا مسافت چهار صد متر با این تفنگ نشانه زده است . پس ازان اختراع خود را بوزارت داخله برده و برای بحث و تحقیق تسلیم مأموران آن وزارت خانه کرده است ، اینک آن تفنگ را بمتخصصین فرانسوی سپرده اند که راجع بآن مطالعات لازم را بعمل آورند و وسیله ای برای تکمیل آن در نظر گیرند .

الیاس ابو عقل اختراع دیگری نیز دارد که برای ایجاد حرکت دائمی بدید آمده است بدین طریق که متوری متصل بمحراز دیگری است که جهاز و متور یک دیگر را حرکت میدهند . و با این ترتیب همیشه با هم در حرکت خواهند بود . متخصصین اظهار میدارند که این قسمت صورت عمل بخود نخواهد گرفت زیرا موضوع حرکت

سوند ادر ۱۰۰ بجای ۰ در ۱۰۰ در

سال ۱۹۲۸

لهستان ۰ در ۱۰۰ بجای ۰ در ۰ در

۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

اطریش ۰ در ۱۰۰ بجای ۰ در ۰ در

۱۰۰ در سال ۱۹۲۸

(اطلاعات)

شورش نازی ها در بویریا (جرمنی) بتعداد هزار ها نفر از فرقه نازی بمخالفت احکام ریزیدن (حاکم) سابق در لباس ممنوعه در آمده با پولیس مقابله نموده اند چهار صد هفتاد نفر از فرقه مذکور گرفتار شده است که یک شهزاده و یک سردار نیز در جمله محبوسین شامل می باشند . وقت که مسئله بوضوح رسید که شورش بیک صورت منظم جاری است افواج را حکم مستعد شدن داده شد و چنانچه در علاقه جات راین لاند ورومر حادثات محاربه به وقوع پیوست .

حکومت مرکزی از حادث شدن مثل تصادم جاهلانه سنه ۱۹۲۰ که بوقوع پیوسته بود . خوف ناک است .

(ستیس مل)

مترجم: محمد ابراهیم

مؤلف: شکیب ارسلان

علت پس ماندگی مسلمانان و پیش رفت اغیار

- ۸ -

که: «من بر مسلمانان بجز از مسلمانان
نمی ترسم». و باندازه که از مسلمین
هراس دارم از اغیار خوف ندارم. (۱)
این عبارت از سخن است که به مغز
حقیقت رسیده است زیرا اجانب بر مسلمانان
هیچ فتیحه حاصل ننمودند که نصف و یا
قسمت آنرا بدست افراد مسلمان حاصل
نبوده است. بعضی از ایشان برای اغیار
در بین قوم خود جاسوسی کردند و بعضی
به طرفداری ایشان در بین قوم خود فاق
و گنندند و بعضی بر روی قوم خود
شمشیر کشیدند و در خدمت اغیار خون
خود را ریختند. (بقیدارد)

(۱) در يك مجلس که حاجی های تمام
ممالك اجتماع نموده بودند، يك شخص
مصری از جامعه از هر او را به محاربه
انگلیس ها و فرانسه ها که بر اسلام شخصی
تجاوز می کنند تحریک نمود. دشمنی آنها
را با اسلام ذکر می نمود. و شاه این
سعود گفت: «انگلیس و فرانسه اگر
بر ما تجاوز کنند معذورند زیرا چه از
روی نژاد و چه از روی دین، و یا زمان
و مفاد با ما ربطی ندارند. ولی مصیبتی
که در آن هیچ کس عذری ندارد اینست
که مسلمانان دشمن خود اند و بخورند
قسم است که من از بیگانگان نمی ترسم
بلکه از مسلمین خوف دارم و اگر
انگلیس جنگ کند با من با عسکر مسلمانان
بامن جنگ خواهد کرد.»

سبب از میشی را فراهم می آورند که
بدان گرفتار است. و اینکه خداوند
خواسته است بیگانگان را بر ممالك
مسلمین اقتدار بخشیده و اینان مسلمانان را
را غلام ساخته تمام حقوق شانرا غصب
می کنند، محض جهت تعلیم و تهذیب و
پاک کردن ایشان است چنانچه طلای
مغشوش را با آتش صاف می سازند.
خداوند جل و علی می فرماید:
(ظهر الفساد فی البر و البحر بما کسبت
ایدی الناس ینذ یقهم بعض الذی ظلمو
العلیم بر جمعون)

و اقلاً فساد به درجه رسیده است که
بزرگترین دشمنان مسلمین خود مسلمین
اند. و مسلمانانی که بخواهد به ملت و وطن
خود خدمت بنماید از و انمودن این سر
به برادر خود نیز خوف می کند، زیرا
احتمال دارد برادر او به بیگانگان که
اختلال وطن او را طالبند رفته در حق
برادر خود مانند اشخاصی که با اغیار
قربت دارند و از جهت آنها می استفاده
می کنند سخن چینی کند.
چقدر خوب می گوید شاه بن سعود

نمی بیند چگونه از ظهیر بربری گفتند
که سلطان و حکومت مخزن او را منصرف
ساختند.
آیا همین اسلام است که شیخ بسیونی
عمران تأید اهل آنرا می خواهد؟ خداوند
تعالی می فرماید: (و ما کان ربک یملک
الفری و اهلها مصلحون). و شك نیست
و مسلمانانی که در تنزل یابن درجه
رسیده از ملت اسلامیه می برند و به
حقوق آن بازی می کنند، برائی اسلام

چراغ کشاف منور بوسیله شمع نافذ
خواست از موقیبت طیاره بزودی اطلاع
حاصل میکنند، این چراغ شعاعی بقوت
سه هزار میلیون شمع در فضا مینفوذ و
بواسطه آلات دقیقی که در آن تعبیه شده
مسکز طیاره و مقدار ارتفاع و جهت سیر
آن را تعیین میکنند. شاید این چراغ
بواسطه مزایای که دارد جای چراغ های
سیستم دیگر را بگیرد و آن را متروک سازد
یکی دیگر از خصایص این چراغ این است
که میتوان آن را باسانی حمل کرده به هر
طرف برد. (عرفان)

انقلاب

عبور سیاره جدید

لندن ، ۱۵ جون - سیاره نی نام جدید ، چنانچه قبل ازین اطلاع داده شده ، از شبیه الی بکشنه کرم زمین را قطع نمود ، ارما دور شده می رود . سیاره مذکور را فقط با بزرگترین و قویترین تلسکوپها دیده توانستند . زیرا ، قطر این سیاره از سه لی چهار میل بزرگتر نیست . لاکن اگر سیاره مذکور در بحر الکاهل یا اتلانٹیک می افتاد موجهائی که از افتادن آن بر میخواست تمام ذبوح زمین را میبشت . و اگر بر خشکه می افتاد از حرارت آن کرم ارض در بین چند ساعت میسوخت .

از خوشبختی راه این سیاره از آن نقطه که در آن لحظه کرم زمین واقع بود ، به مسافت ۶ مایون میل واقع شده بود . هیئت شناسان اطلاع میدهند که سیاره مذکور در ماه می سال ۱۹۲۹ بار با کرم ما مصادف خواهد شد ، لاکن در این بار بسیار قریب تر به ما خواهد گذشت .

(اطلاعات آخرین پاریس)

تعمیر يك مسجد در افریقای جنوبی یکی از تاجران افریقای جنوبی برای تعمیر يك مسجد عظیم الشان مبلغ پنجاه هزار روپیه کددار بطور عامه داده است . علاوه بر این مبلغ زیادی دیگر هم از طرف بعضی هاجم شده

است که بالغ بر يك لک روپیه می شود . درین مسجد يك مدرسه علوم دینی هم تأسیس می شود که در آن باریان وطنی آنجا کسب علوم دینی نموده خواهند شد و مسلمانان خورد و کلان آنجا ازان استفاده خواهند کرد . فعلاً برای مسجد مذکور زمین هم تهیه دیده اند ، و کار احداث آن شروع گردیده است .

مدعی تخت انگلستان وفات کرد

لندن ۳۱ می - شهزاده « جون جارج ایدورد » که بعد از مرگ شاه ایدورد پادشاه متوفی انگلستان خود را مستحق تخت و تاج انگلستان معرفی نموده و دعوی خود را به هر دو مجلس (دارالعوام و شامبر آف لاردرز) پیش کرده بود ، درین روزها وفات کرد . میگویند که او را عیال مذکور مرده خیال نکرده و نعش او را تا پنج روز اجامه دفن نمیداد . شهزاده مذکور میگفت : که مادر او زن مذکوره شاه ایدورد بود . اگر چه جراید ملی و عمومی تأیید این دعوی او را می نمودند .

(سیاست)

عدد ۱۳ و ۷

درفرانسه نزد مردمان خرافات پسند قتل موسیو پول درمر رئیس جمهور فرانسه ، بسیار بدتأثیر کرده است چه آنها می گویند که :

پول دو مر ۱۳ همین رئیس جمهور فرانسه بود ، و در ۱۳ ماه می به

ریاست جمهور انتخاب گردیده در ۱۳ ماه جون (۱۹۳۱) زمام حکومت را بدست گرفته است . در ۱۲ ماه می (۱۹۳۲) به يك روز قبل از سالگرم انتخاب شدن بریاست جمهور پنجاه و یک سپرده شد .

وهم مردمانی هستند که عدد ۷ را برای عاملین حکومتی حایه فرانسه شوم میدانند : زیرا به ۷ جنوری ۱۹۳۲ موسیو مائینو (وزیر حرب) وفات نمود و موسیو بریان (وزیر خارجه) به ۷ مارچ و موسیو دومر (رئیس مقبول فرانسه) در ۷ ماه می بآثر زخم یککافر روسی وفات کردند .

تر بیه کورها در عالم

امروز در دنیای متمدن کورها را نیز تر بیه نموده و مثل اشخاص بیگانه از ایشان کار میگیرند این تر بیه کورها در نظر علمای تر بیه و فلاسفه بسیار مهم و یکی از وظائف عمده بشریت بشمار میرود فعلاً در تمام شهرهای اروپائی و دیگر ممالک متمدنه مکاتب مخصوصی جهت تدریس کوران دائر و ذریعه آلات و لوازم مخصوص برای ایشان تعلیمات هر نوع از قبیل لسان تاریخ ، جغرافیه ، ریاضیات علوم طبیعیات و کیمیا و فلسفه و حقوق درس داده می شود ، چون چشم شان از دیدن محروم است لهذا برای استفاده ایشان حروف برجسته اختراع نموده شد که کورها به انگلستان خود حروف بر

مترجم: حبیب الله طرزی

(۴۵)

مواضع : له پلاشه فرانسوی

مادام سان ژین

فصل بیست و سوم

رن مادام بعد از آنکه فهمید این مصیبت بزرگ واقع نگردد دیده است به نجس مو جبات تکدر خاطر شوهر خودش بر آمده گفت : خوب پس بگو به بینم باعث ملال خاطر چیست ؟ چه شده است که مانند دیوانه در قاف و اضطراب هستی ؟ چه واقعه مهمه روی داده خواهد بود و زود بگو له فیور ! به نهایت مهم ؟

کاترین : آیا با اعلیحضرت جنگیده ؟ له فیور ! اگر چه مجنون گیده ام ولی يك مباحثه شدیدی در بین ما واقع گردیده است که فاتح آن منم ! کاترین صفیر کوچک و درازی زده گفت : مغلوب ساختن امپراطور یکی از وقت گذرانی های خطرناک است : شاید انتقام خودش را بگیرد !

له فیور ! ممکن است ولی اغلباً گمان نمیرود کاترین ! آیا بر کدام چیز این جنگ واقع گردید ؟

له فیور ! بر تو !

کاترین ! چ - چ - ه - !!!

له فیور ! « چیزیکه گفتم کاملاً راست است . میخواهست که بمن پول زیادی برای خریداری يك خانه فشلاقی بزرگی بدهد »

کاترین ! پس تو چرا قبول نکردی ؟ از خاطر من از گرفتار آن انکار کردی ؟

جسته مذکور را لمس نمود بقوه لامسه حروف را شناخته مطالب را درک میکنند و نیز در نوشتن به آلات مخصوص مطالب را مینویسند که در کاغذ فرو رفته و بعد که لمس مینمایند مطالب مذکور را دوباره میفهمند ، اولین مدرسه کورها در ۱۹۲۴ در روسیه تاسیس و فعلاً تعداد مکاتب مذکور خیلی زیاده شده است .

(صلاح)

زلزله شدید در مکسیکو

۳۰ جون از مکسیکو اطلاع رسیده که يك زلزله شدیدی در مکسیکو بوقوع پیوسته که از باعث آن ۶۰ نفر هلاک و یکصد نفر مجروح گردیده و خانه های زیادی از اثر آن خراب و زیاد نقصان برای اهالی کواجلاره وقع شده (کواجلاره از جهه ۲۸ ایالت مکسیکو است) و اهالی مذکور میگویند که از ده سال با اینطرف اینچنین يك زلزله مدتها واقع نشده بود .

مجسمه لارنس

از طرف حکومت هند یازده هزار روبیه کمدار جهت تعمیر مجسمه لارنس (فاتح پنجاب) که چندی قبل مجسمه مذکور را سکها خراب کرده بودند منظور شده است که مجدداً مجسمه مذکور را تعمیر نمایند .

(سیاست)

چرا ، من زندگانی فشلاقی را خیلی دوست میدارم ! میتوانستم در شک بزرگی برای گردش خریده ، مگر اراده گاو ، و بزه های زیادی نگه داریم . آه اینچه يك زندگانی خوبی می بود ! علاوه بر آن له فیور ، توفهمیده میتوانی که من از این خانه های دربار بسیر آمده ام زیرا باهوالهای بلندی بر ما مینگرند میله ها و جشن های اعلیحضرت اگر چه بسیار باشان و بدیده خواهد بود ولی در نظر من کائی و بی مزه مینماید همه این عروسی ها با هیچ دلچسپی نمیتواند بفرماند که باید ضرورتاً با اندازه خفه شدن رخت بپوشیم و بيك وضع بیحرکت و مجسمه اسات با ساعت ها بنشینیم . . . اگر امپراطور میخواهد که ما در دهات زندگانی بسر ببریم پر وای مرا نکرده بگذراند که جای لازمه خریداری کند و ما را به بسیار زودی آنجا بفرستد . هنوز هم برای چندی محاربه نخواهد بود و تو میتوانی چند روزی استراحت کنی . من حیرانم که تو چرا باین تجوز اعلیحضرت از فرحت زیاد نرقصیدی !

له فیور ! کاترین عزیزم تو باید بفهمی که تقدیم اعلیحضرت تنها به تو منحصر است و محض برای توست . کاترین ! چه میخواهی بگویی ؟

مقصودت را فهمیده نتوانستم ؟

له فیور : « او میخواهد که من با او در دربارش بمانم ». و کاترین : « يك تجویز مقبولی ! میخواهد که درین وقت صلح نیز ما را از هم جدا کند ! من بخوبی میدانم که تو نمیخواهی که در اردو زن بتو چسبیده باشد اگر چه بسیار اوقات در آنجا هم مفید ثابت شده ام ولی حال که همه بوردپ براحت است ، چرا امپراطور خیال جدائی من و ترا در سر میپروراند ؟ آیا میخواهد که ترا زیاد تر ازین هم بالا ببرد ؟ آیا ترا برای سلطنت کدام مملکتی عوض برادرهای پیکار خودش میفرستد ؟ زود بگو چه خیال دارد ! »

له فیور ! « نی کاترین با وجود اینهمه هوشیاری باز هم حقیقت را درک نکردی او میخواهد که من هم مثل خودش زن دیگری بگیرم ؟ »

کاترین که از قهر زیاد مبلرزید نعره زد و طلاق ! آیا اینقدر جرئت داشت که این تجویز را بتو پیش نهاد کند ؟ آه بد بخت تو او را چه جواب دادی ؟ « مارشال تبسمی نموده و کاترین را در آغوش گرفت :

کاترین بلند شده بطریقه (بورژوا) ها او را بوسید . بوس و کنار این زن وشوهر صدیق يك پروتست خاموش وموثری برضد تجویز امپراطور بود که در اثر وصایای بدی بدان پیشنهاد اقدام کرده بود . از تماس دو قلب پر از محبت خوفیکه در هر دو وجود نسبت باحتمال

جدائی جا گرفته بود ، برای ابد محو گردید ! »

کاترین ولی هنوز هم جوانی را که بامپراطور دادنی بن نگفتی ؟

له فیور زن خودش را بطرف مسندی کشیدی ومثل روزهای او این ماه غسل دست خودش را دور کرده او داشته حکایه ملاقات خودش را با ناپلیون از ابتدا شروع نمود . چنانچه گفت : « من بنا پلینون گفتم که یگانه آرزوی من تو هستی وغیر از تو کسی را در تمام دنیا نمیخواهم ، بعد ازین همه سال های دراز که بمسعودیت تمام باهم گذرانیده ایم میخواهیم که باقیمانده حیات مستمار را نیز باهم بسر ببریم ! »

کاترین ! بسیار خوب گفتی ؟ چرا میخواهد درین مامدا خلت کند ؟ چون خود او زن خودش را طلاق کرده است میخواهد که هر کس او را تقلید کند ! نام این زنیکه بتو تجویز شده بمن بگو ورنه باهر زن که پیش آیم حسود خواهم بود . اغلباً یکی از مترس های خود او خواهد بود که میخواهد از ان نجات یابد ؟ آیا کارا میست ، ویا ایلیانوز ؟ ویا آنکه جباه پولندیش مادام (والویسکا) خواهد بود ؟

له فیور : مخصوصاً اسم یکی را هم اظهار نکرد ، کاترین ؟ خیرشان بود که اسمشان را بمیان نیاورد ورنه هر کس می بود از دست من زنم کی نمیکرد ؟ له فیور بطور عمومی میگفت . بقین دارم که آرزو دارد تمام افسر

های اردوی او مثال او را تعقیب کنند خودش دوشش بزرگ آتشی را میکبرد ومیخواهد که اطراف فیانش با دختران اشراف فرانسه از دواج نماند ،

کاترین : محب مفکوره من ترا برکنار میکنم ربر فکر ترا درین موقع بخوبی میدانم که چیست ولی دیگر مرشال ها با این خاله های قشنگ وجوان که همه شان باجداد خود مغرورند ، چه میتوانند بکوتند آیا در (اوژیرو) در شهر حال دکان ماهی فروشی نداشت ؟ آیا (نی) ومسینام وهمه آنها که از آغوش عوام الناس برآمده اند مثل منستند ؟ اینچنین اشخص دادن زنهای که از نام شوهران خود شرم کنند وبر آنها تمسخر نمایند وبامثال خود شان کرم معاشره باشند دیوانه کی محض است .

له فیور من خیال میکنم که ناپلیون قدری دیوانه است ؟ اگر دیوانه نمیبود این زن مغروره استریائی که او را بنظر يك حادثه جوی خسیس میگردد ، از دواج نمیکرد ،

له فیور ! « ناپلیون برای این کار خودش دلائل زیادی دارد »

کاترین ! « مثلیکه من و تو دلائل زیادی برای رد آن داریم . . . آیا تو پیشنهاد او را بصورت قطعی رد کردی ؟ »

له فیور بايك تبسم گفت « تو باید بقدر يك سرومهم اشتباه نداشته باشی یقین دارم پشتر از آنچه خیال میکنم مرا می شناسی آیا من هیچگاه خیال ازدواج زن دیگری را مینمایم ؟

کاترین با غرور تمام گفت: « بهر صورت اگر خواهش هم میداشتی، نمیتوانستی ثوبرای تمام عمر از من هستی. له فیور! » حقیقاً چنین است. من در پیش افسر بلدی و قتی که ترا میگردم قسم یاد کرده ام. ازین قسم وقت زیادی گذشته است ولی من آنرا فراموش نکرده ام و نخواهم کرد. »

کاترین: « او مقصد من از قسم تو در نزد افسر بلدی نبود بلکه يك چیز دیگری موجود است که اگر هم بخوانی آنرا فراموش کنی کرده نمیتوانی. »

له فیور: « بوره نفهمیدم که به چه چیز اشاره میکنی؟ »

کاترین بند دست مارشال را گرفته و آستین او را بالا برده نقش (دو دل در يك شعله) را ظاهر ساخت که در زیر آن کلمات ذیل منکوب بود: « وفادار کاترین تا هر گز؟ » او گفت عنایزم این را فراموش کرده؟ این همان خالی بود که له فیور بطور مزاح در شب عروسی خودش عطیه عروسی گفته بکاترین نشان داده بود، کاترین مثلی که قندج بزرگش کرده باشد تکرار نمود: این را چه خیال میکنی؟ آیا میتوانی با اینچنین چیزی مقدسی برادریت دوشی را ازدواج کنی؟ بدیدن آن چه خواهد گفت؟ از تو خواهد پرسید که این کاترین که تو وعده کرده تا هر گز

با و راست باشی کیست؟ این سوال و فجایع چندی را دنبال خواهد داشت آیا وعده را که بان وضاحت با من بر پوست بدنت نقش کرده فراموش کرده میتوانی؟ »

له فیور خندیده گفت: « هیچگاه! علاوه بر آن آیا علیاً حضرت شان اگر آرمه که بر دست دیگر من نقش است به پیسنند چه خواهند فرمود؟ این را گفته عبارت (مرکب بهمه مستبدان وظالمان) را که باروی دیگرش در زیر يك نار بچك مشعل منقوش بود ظاهر ساخت. »

کاترین سر خودش را بردوش شوهرش گذاشته آهسته گفت: « خواهش دارم ناپایمون درن وقت اینجا می بود و ما را باینوضع میدید؟ »

در ثنائیکه خیال میکرد دانه بهترن چیزها يك امپراطور داده میتواند عشق بی زوالن و شوهر است تبسم پراز اندامی بر چهره مردوی شان ظاهر گردید.

فصل بیست چهارم

(ترتیب يك امپراطور)

ماری لوئیز در یکی از اپارتمان های طبقه دوم قصر - ملطقی (ویانا) نشسته مصروف تفکرات بود، و آهسته آهسته با ساز (بریسوند) کوچکی که امپدور انگلیس با رده داده بود، باری میگرد سکوت عمومی قصر و خیالات غم

آلود ماری بر او غنودگی و طاری نمود و نزدیک بود که بکلی بخواب رود که دفعه ای صدای پاه و دخول غیر مترقبه یکی از مصاحبه های قصر سلسه خیالات و غنودگی او بیک بارگی کسسته و برهم گردید. (بریسوند) نازدانه را بیک طرف افکند و خود را جمع نموده صدازد.

چه خبر است؟ آیا قصر آتش گرفت و یا...؟

مصاحبه با نفس سوخته ای، اعلیحضرت امپراطور اینجا تشریف می آورند! ماری لوئیز! ه پدر من - اینجا درن اطاق؟ خدای بزرگ این ملاقات غیر مترقبه برای چه خواهد بود؟

مصاحبه! من فهمیده نمیتوانم ولی علیاً جنابه شما ازودی خواهید فهمید! ماری لوئیز که هنوز از قلق و اضطراب بکلی آرام نشده بود در مقابل امپراطور کرنش عمیقی اجرا نمود.

(باقیدارد)

جریده هفتہ وار

قیمت اشتراك *

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

اداره : کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوکیانی

ایلیک

اشترک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارجہ ۲۰ شلنگک

۲ شنبه ۱۵ سرطان ۱۳۱۱ تاسیس ۱۳۰۶ ۱۹۳۲ July 3 ۲۹ صفر ۱۳۵۱

مشاهد فنی آقای امیرالدین خان

انجیر در سفر هرات

قارئین محترم از سفر آقای امیرالدین خان و انجیر و فارغ التحصیل المان، که چندی قبل بنابر خواهش اهالی هرات به معیت مستر تونس نماینده زمینس برای معاینه کارخانه برق رفته بودند مسبوق اند. اینک مشاهدات فنی آقای موصوف که باین اداره توصل کرده و چون حاوی معلومات مفیده بیکى از ولایات بزرگ وطن عزیزمان است قرار آتی بمنصه اشاعه گذاشتیم.

لبده معلوم است که دوره خود وجود ماسپری شده و دیگر خواب های طولانی ممکن نیست بساعات استراحت آنی و فنی خود مارا بفرید، حکومت فعلی به تاسی نظریات ترقیخواهانه اعلیحضرت محمد نادر شاه در تمام شعب قوای فعاله و انرژی خود را بیکار انداخته و در عین زمان وزارت تجارت نیز بسهم خود بایک فعالیت درستی موانعات وضعی شده و اپنی

هم از جلو خود برداشته و می شکند، درین موقع که در تمام امور از جزوی تا کلی اهمیت اصلاح خواهانان همچون فوج مضفر و منصوری برتوده مفاسد حمله ور است من هم به صفت یک عاملی بامر وزارت تجارت با آقای تونس نماینده زمینس هرات فرستاده شدم تا کارخانه لیکتر بیکى را که جدیداً شرکت قبیل در جلوار چه میخواست تعمیر کند از نقطه نظر فنی معاینه کنیم.

قبل از اینکه بشرح معلومات فنی خود در هرات پردازم لازم است از اموری که در بین راه انجام داده ام ذکرى بعبان آرم.

روز چهار شنبه ۲۲ نور حسب الامر وزارت تجارت اینجانب و مستر تونس نماینده زمینس از کابل حرکت نموده یک شب براه و روز ۲۴ نور به قندهار وارد شدیم، در قندهار سه شب معطل شده بروز اول کارخانه برق سابق را در موضع سرده معاینه کردیم و به فردای آن به

موضع کارخانه برق که جدیداً در بابا ولی صاحب ساخته می شود رفته نقشه و لیول نمودیم، از نقطه نظر نفع و فائده فعلی اهالی بومی آن ولا، ساختن کارخانه درین نقطه در بدو امر بدون اینکه یک اسباب را از استفاده خارج سازد، دیگر هیچ نقصانی باهالی وارد نمیکند، طوریکه آب بحال خودش بعد از آنکه بفا بیکه مورد استفاده قرار داده شود، و پس بمجاری عادى و طبیعى جاری شده مثل سابق بدون کمترین تغیری مزایای اهالی را را مشروب می نماید اما زمانیکه کارخانه دثر شود چندین اسباب دیگرى نیز باید سقوط نمایند که در آن زمان بواسطه ایجاد یک اسباب برق، بسهولت ممکن است، حوایج مردم را رفع نموده، و برای جیره نقصان ملک های آسیا حکومت بدل آنرا از روی قیمت عااله پول نقد بپردازد.

سه روز در قندهار برای معاینه و سنجش این امر منقضی شد، روز چهارم یعنی ۲۷ نور در قندهار روانه هرات شدیم هفت

شب برای در صورتیکه دوشب بفراوانه شب
بسیار وار اطراف نمودیم شب هشتم یعنی ۲
جوزا به مرات وارد شدیم .
مرات یکی از شهر های مهم افغانستان
است ، گرچه اهمیت صنعتی آن نیز به هیچ
وجه کم از سایر ولایات نیست ولی اهمیت
زراعتی این شهر از نقطه نظر جلگه های
وسیع و مراتع بی شمار آن بر تمام ولایات
افغانستان تفوق دارد اهالی این ولایات
غالباً مردمن زراعت پیشه هستند که پیوسته
برای ترقی حرفه خود مساعی زیادی از خود
ابراز می نمایند .

بعد از یکروز توقف بروز دوم یعنی ۴
جوزا بند و آقای توماس در جلو ارچه که
بفاصله دو کوه بخنوب شرقی شهر واقع
است برای دیدن موضعی که جدیداً ساختمان
کارخانه الکتریک در اینجا زیر نظر است
رفتیم بعد از عملیات ابتدائی معلوماتی که یک
نفر انجیر قبلاً راجع باین کارخانه بوزارت
تجارت تقدیم نموده بود پرماتیز تقریباً عین
همان صورت مسلم شد ولی تنها یک برج
برق زاید از پیش بینی و نظریه انجیر به
عقیده ما لازم دیده شده که از روی
سنجش قبل باید مصارف زائد آن را قبیل
سیم و غیره نیز زیر نظر گرفته شود .

بعد از اتمام این کار بفردای آن بمحضندک
رفتیم ، ازین موضع شرکت اقتصاد برای
تدویر فابریکه نساجی خود که در شرف
تاسیس است میخواهد قوه الکتریک
استحصال کند ، زیرا ماشین ها نیکه این

شرکت قبلاً وارد کرده بود بوسیله
سوخت ، برق تولید می کرد ، و معدن
ذغال سنگ چون به فاصله ۴۰ کوه از
شهر دور است و راه هم خوب نیست
لهذا این شرکت از جهت اینکه مواد
محروقه در مرات گران تمام میشود فعلاً
میخواهد برای فابریکات خود از قوه
برق استفاده کند .

در موضعی که تاسیس کارخانه تولید
الکتریک با قوه آب زیر نظر است
با سرکوب ۱۲ متری ، و وجود یک
مترمکعب آب فعلی می تواند الی ۲۱۰ اسب
قوه بدهد که این مقدار قوه حوائج
فابریکه نساجی را کفایت میکند ، ولی
مردم آن نواحی معتقدند ، در صورتیکه
نهر موجوده عرض و از مواد عارضی
تصفیه شود ممکن است تا یکمیلیون متر
مکعب آب هم بدهد ، علاوه بر این موضع
از شهر چهارده کوه مسافه دارد که
از نقطه نظر مصارف فرعی مثل سیم
کشی و پایه و غیره هم با الجمله مستلزم
مصارف زیادی است .

تاریخ ۶ و ۷ جوزا را برای معاینه
معدن ذغال سنگ « سبزک » تعیین نموده بودیم
گرچه با لظاها اینطور معلوم میشود که
در سابق مقداری ازین معدن اهالی برای
کار آمد خویش با اصول معموله وطنی
استخراج نموده اند ولی معلوم نیست بچه
علت بازمدخل و مخرج معدن مذکور را
مسدود کرده اند ، معیناً اینجانب یک

مقدار از ذغال مذکور را بدست آورده
برای نمونه بوزارت تجارت تقدیم کردم
گرچه این ذغال نرم و شباهت تامی
بذغال چوب دارد ؛ ولی مقدار نمونه چون
از سطح معدن گرفته شده شاید این
نمونه نتواند برای مواد عمیق آن مقیاس
صحیح شود .

۱۰ جوزا برای معاینه ماشین پنبه شرکت
اقبال رفقه و فردای آن برای دیدن
ماشین های شرکت اقتصاد رفتیم اما
چون کار آن نسبت به معلوماتیکه بکابل
واصل شده بود زیاد بود ، نتوانستیم از
جزئیات آن اطلاع بهم رسانیم ولی
اجمالاً اینقدر میتوانیم بگوئیم که تدویر
این فابریکه ها محتاج بتوجه خاصی است
و یقین بعد از آنکه این فابریکه ها دائر
شود خدمت مهمی باقتصاد مملکت
خواهد نمود .

از بند کویکان بروز ۱۲ تا ۱۵ جوزا
نیز دیدن نمودیم از روی نقشه و پیمایش
فنی طوری که بماند ثابت شد می توان
با بحد ۳۰ متر دمه مرتفع از سطح
تحتانی بند ، ۹ متر مکعب آب موجوده
جاری آنرا به مقدار ۵۰ میلیون متر مکعب
آب در ظرف معموره ذخیره نمود ، و این
مقدار آب البته برای مشروب ساختن
زمینیکه به مسافه ۱۵ کوه در یکمیلیون کوه
است کفایت خواهد کرد .

بعد از اتمام نقشه تمام این امور بتاریخ
۱۶ جوزا روانه کابل شده و بتاریخ ۲۰ جوزا
وارد کابل گردیدیم ؛ اما لازم است از

اجتماعیات :

شرق و غرب

(۲)

در روسیه امروزه ابدأ از لم و تمدن
آثاری نبوده مردم به وحشت مطلق حیات
بسر می بردند تجارت و صنایع ابدأ
وجودی نداشت اهالی مختصر ما محتاجی
قناعت داشته بمشکل امرار زندگی
مینمودند .

۶ : باقی دول خورد و کوچک کنونی
که در مغرب زمین دارای اسم و رسم
و شهرت است بعضی ضمیمه دول نامدار
آروزه و بعضی در نهایت ضعف و کمائی
حیات سر برده از تمدن شو که عسکری
و غیره بکلی عاری و همواره مقهور سیر
و غلبه دول بزرگ مغرب بوده در صحنه
حیات عرض موجودیتی نمیتوانستند .

۷ : دول اتا زونی یا جماهر متحده
معروفه امروزه آمریکای شمالی : چون
دن عص قطعه بزرگ و دنیای جدید
آمریکای کالی غیر معروف و کسی از
موجودیت آن اطلاعی نداشت ازین رو
در شمار ممالک دنیای آروزه و بشریت
آنوقت بحساب نمیرفت با وصف آن
هنگامی که در اواخر قرن ۱۵ میلادی
آن قطعه بزرگ کشف گردید معلوم
شد این قطعه بزرگ با وصف همه گونه
دارائی بو حشت مطابق زیسته و سرخ
بوستان آنجا در وحشت و بی بضاعتی
بمراتب از وحشی های افریقا بدتر بوده

نجیب آن بك و جود سعید و يك فرشته
رحمتی است که انوار سعادت و راحت را
از آسمان لطف بر کافه ملت نجیب افغان
تابانده و هیچ کس نیست قدر این نعمت را
که ما آترا به مقتضای مفهوم عربی آن امنیت
میگوئیم - لذا ند ملت از حسن اعمال
حکومت نادر شاه خوشنود است ، کمترین
حرکتی که در مرکز بنام اصلاح امور و قیام
امنیت و رفاه قوم ظهور می باید فی الساعه
همان حرکت در نواحی مملکت انعکاس
نموده و قوم را بر محاسن اعمال حکومت
متبوعه از نقطه نظر غمخواری خود قیام
بشکر گذاری و قدر شناسی می نماید .

از هر جهت من با کمال قوت قلب
و اطمینان کامل میتوانم به هموطنان عزیزم
نویسد بدهم که طرح تدابیر فعلی برای
مملکت داری و ترقی خواهی موثرترین
تدابیری است که حتماً آمال منظوره ملت
نجیب با سرعت اوقات از آفاق آن طلوع
کردنی است .

امنیت تمامه و حقایقیکه در راه بان
بر خورده ایم برای اطلاع هموطنان
مختصری بنویسم :

اول باید از امنیت صحبت کرد . زیرا
امنیت اولین عامل ارتقاء و نخستین وسیله
است برای عروج ممالک منحلّه ، گرچه
متفکرین و متخصصین فن علل و عوامل
ارتقار مختلف ذکر کرده اند ولی من
میتوانم در راس علل و عوامل متذکره
برای ترقی و آبادی کشور امنیت را نخستین
عامل ترقی معرفی نمایم :

امنیت ، صنعت ، تجارت و علوم را
ترقی میدهد و البته رکن رکن
واس اساس ترقیات ملل اندز همین است
که در سایه امنیت کاملاً بوجود می آید
قرار بسکه بنده از کابل تا هرات
(که دور ترین نقطه از مرکز است)
رقم امنیت را چه در خط عبور خود و چه
در شهر ها با تمام معانی آن احساس کردم
زیرا بر علاوه اینکه در طول راه هیچ بك
گونه تسکینی بهم متوجه نشد ، مردم نیز
در طی عمر سه ساله خود (مقصود تاسیس
حکومت فعلی است) با کمال راحت و آسایش
از نعمت امنیت بر خوردار بوده ، روزگار
سابقه خود ها را یادگار های سوئی می
شمردند .

اجمالاً با کمال جرئت میتوانیم بگوئیم
حکومت اعلیحضرت نادر شاه در نظر ملت

و رفته رفته این خاک بکلی در دست عناصر اروپائی در آمده و انسال اصلیه آن از صفحه هستی محو و منقرض گردید ولی افغانستان قرن ۱۲ میلادی دارای (۹) لك ميل مساحت زمین و حدود ملوک تبعه بود که ننگلستان آنروزه برابر بر عشر آنهام نمیرسید.

افغانستان آنروزه دارای هشتاد و هفت هزار بزرگ و حدود مملکتش از دهلی الی خراسان موخوده و از ساحل عمان بخیره تورکستان میرسید.

افغانستان آنروزه دارای (۷) شهر های بزرگ و پایتخت های مدنی از قبیل بلخ، هرات، فیروزکوه، یست، غزنی، فاریاب و چندین شهر های متوسط و کوچک مقبول دیگر بود.

افغانستان آنروزه غالباً در محاربات از سه لك نفر و زیاده از آن قشون مسلح استعمال کرده است. شهر ها و قصبات افغانستان آنروزه مالک هزاران مدارس علمی و مکاتب فنی بود که تنها از انجمه ۶ هزار مدرسه در شهر هرات دائر بود تجارت اقمه و مبادلات تجارته افغانستان بازار های چین و تاتارستان هند و عراق و فارس و قفقاز را استیلا نموده حتی قاره اروپا تجار و زمینمورد.

افغانستان آنروزه در صورتیکه اشخاص مشاهیر در غرب بقیه خطی بوجود می آمد در سینه کوهسار خود رجال بزرگ و نایب از قبیل غزنویها، ردیگر رجال نامدار حری و سیاسی و فلاسفه و حکما، شعرا و بزرگی

از قبیل ابن سینا، مولوی ها، سنائی ها، دقیقی ها و غیره را پرورش میداد ولی (در شرق) آخراً در خاتمه قرن ۷ هجری تنبلی و جهل و خرافات، ترك معارف و فنون، تفاق و شقاق بالاخره خودخواهی و اغراض بزرگان و بیملالانی زمامداران مشرق و جنگ و تفاق های داخلی بصورت طوایف الملوكی قدیم مغربیان در شرق شروع شده و بدن واحد اسلام و مشرق را در بن کبر و دار ها رنگامه ها پارچه پارچه نموده فساد اخلاق و انحراف ارقانون مقدس قرآنی شمار ملت شرق گردید ازینموقع يك عدم مغل های وحشی استفاده کرده و بممالك مشرقی ریختند و مشرق را از پادشاه انداختند گرچه بدو مقابل این سبیل بنیان کن مغول قوم و ملتی که باشه همت و مردانه کی مقابله کرده و شدید ترین حملات و ضربات آنرا به پیکر خود متحمل گردید قوم و ملت افغانستان بود چه این ملت مغرور بشوکت و ترقیات خود بوده همراه مغل را با نهایت جرئت و مقاومت دفاع مینمودند ولی متأسفانه مغولها برای تهدید دیگر اقوام و عناصر مشرقی از بزرگترین قساوت ها و مظالم وحشی گری درین خاک خود داری نکردند و کشتند و وختند ویران کردند و در آخر افغانستان بجز خرابه زاری بپوش نهادند.

درین هنگامه خونین و کبر و دار بزرگ که افغانستان به تنهایی مقابل حربه مغول سپه شده بود مشرقان باید با لاتی و لاقیدی پسر برده بخون طپیدن این هم قطار

مشرق خویش را تنها شا میگردند تا در اثر این تفاق و کم مهری وحشی های مغول جرئت پیدا کرده فارس و عرب و هند و غیره را هم از پا در آوردند.

گویا این حادثه خونین مجازاتی بود که از طرف قدرت نسبت بکفران نعمت اتحاد و تفاق، بی اعتدائی بقانون اسلامی و مساوات و يك جهتی برای مشرقیان واقع شد. در پایان این بلیه عظیم بجای اینکه اهالی مشرق از راه انتباه و انابت پیش آمده و دوباره بسجیه علمی و اخلاقی سابقه و اتحاد مذهبی خود بگردانند بالعکس بکعبه اوهم پستی و عادات ردی را هم از مغولهای کسب کرده و بفساد اخلاق آنوقت خود فرو دند از آن بعد امور مشرق بکلی تغییر کرده نه تنها برای مغول بلکه برای همه اجنبی ها موقع تسلط و دست اندازی بخاک و حیثیات مشرق رسیده از آنروز است که تا هنوز اهالی مشرق بتلافی این ضایعات بزرگ موفق شده نتوانسته اند. درین میانه که خاک و ملل مشرقی بتعزیه کبرائی نشسته و عوامل جهل و تفاق کرسی علم و اتحاد را در مشرق المغال میگرد مغربیان در اثر جنگهای صلیبی و استیلا و سر ترقی مشرق شروع بکار و آغاز باصلاحات داخلیه خاکهای خودشان کردند در مرور اوقات کمی موفق باصلاحات مهمه گردیدند یعنی خود سری ها طوایف الملوكی ها، اقتدار مفت خواران و ارباب کلیسا را خاتمه داده عدل و قسط

را در ممالك خود شان ترویج و مكاتب و مدارس متعددی تاسیس نمودند تجارت ، صنعت و غیره ضروریات حیاتی شان را بلافاصله تنظیم کردند . پس ازین اصلاحات مهمه بلاد مختلفه و بحار عالم را سیر گاه تجارت و اقتصادیات خود شان قرار داده ضمناً باین وسیله به تسخیر ممالك مهمه جهان و حاکمیت کره ارض نایل آمده و امروز است که کوس عظمت و اقتدار را درین کره خائی گرفته عظمت و ترقیات گذشته مشرق مقابل آنها از خواب یا حرف مبالغه بیش نمی آید :

لهذا ما برای انبیا اولاد وطن غوغا ترقیات و پیشرفت وجهان دیگری همان اقوامیکه در قرن ۱۲ میلاد در يك سر زمین محدود و بابلک حال ذلیلانه حیات بسر میبردند در اینجا مقتدر میشویم :

اول : همان انگلیس قرن ۱۲ امروز در غرب و شرق و جنوب و شمال و آنطرف کره ارض دارای (۴۰۰۰۰۰ - ۳۶) کیلومتر مربع خاک و (۴۵۷) میلیون تبعه است .

امروز انگلستان در قسم پنجم خشکه و بحار عالم حکمرانی داشته دارای بسی شهر های معظم و پایتخت های بزرگ است که تنها در شهر لندن ۷ میلیون نفوس مقابل دو ثلث نفوس تمام خاک فارس در آن زندگانی میکنند .

تجارت و واردات کنونی انگلستان سالانه به (۸۶۲ ، ۱۷۴ ، ۰۰۰) پوند و صادرات آن سالانه به (۳۸۹۱۶۳۰۰۰) پوند میرسند عایدات اقتصادی حکومت برطانیه که در ظرف یکسال تولید نموده اند عبارت است از (۹۲) میلیون تن گندم سفید (۴۸) میلیون تن برنج (۸۲۷) میلیون تن پنبه (۲۵۹) میلیون تن ذغال سنگ (۱۶۰) میلیون تن آهن (۲۶۰) میلیون تن پشم (۲۲۹) میلیون راس حیوانات اهلی از قبیل گوسفند گاو ، اسب و غیره .

امروز در تمام ملت انگلیس فی صد یک نفر هم بی سواد موجود نمیباشد در صورتیکه در شرق فی صد پنج با سواد بودن نا ممکن است .

۲ : روسیه امروزه ملك (۳۰۰۰۰۰۰ - ۲۱) کیلومتر مربع خاک در آسیا و اروپا و (۱۲۷) میلیون نفر نفوس است مخصوصاً ترقیات و پیشرفت های کنونی روسیه اسباب تحیر متمدنین یورپ گردیده است ۳ : فرانسه : فرانسه حاضره در پنج قطعه معموره جهان مالك خاک و مستعمرات است که رقبه عموم آن معادل یکصد و سی میلیون کیلومتر مربع زمین و نود و هشت میلیون تبعه است .

فرانسه امروزه مهد تمدن و علوم و صنایع و یکی از جمله دول بزرگ و

مقتدر جهان گفته میشود قوای هوائی این دولت در عالم ممتاز و قوه دریایی اش تقریباً بدرجه اول و در اقتصادیات همسر دول عظیمه انگلیس و امریکا بشمار میرود مقدار حیو باتیکه از قبیل جو ، و گندم ، جواری ، این دولت سالانه عاید مینماید به (۱۲۴) میلیون تن غله و مقدار (۳۷) میلیون تن ذغال سنگ و مقدار (۴۴) میلیون تن آهن میشود شهر های معظم و زیبای فرانسه کنونی محل تفریح و تفرج خارجی ها و مهد راحت و سرور است دارالصناعات دارالعلوم های بزرگ ، تجارت خانهای عظیم ، فابریکات مهمه درین شهر ها دایر و تجارت امتعه نفیسه فرانسه جهانی را فرا گرفته است .

۴ : جرمنی : مملکت و ملت بزرگ جرمنی گرچه در اعصار معاصر شرق مترقی گاهی بوسیله قوای حربیه خود پیش رفته بود ولی اکثرآ بلحاظ تفرقه و بد نظمی امور داخلی و حیات انفرادی اقوام و تعدد حکومت داخلی خود مقهور سیر حوادث شده آخر این اقوام و ولایات مختلفه در اثر کفایت و کار دانی شخص بزرگی مثل فر در پک کیر پاد شاه ترقی خواه خود دارای وحدت و یکگانگی شده و به تشکیل حکومت فعلی موفق و علوم و صنایع دران خاک بشدت کسب پیشرفت و ترقی نمرد .

(با قیدارد)

همان نتیجه را داده که فرانسه خواهش کرده بود، و امروز فرانسه زیاده از ضرورت تولیدات کیمیاوی دارد. تمام صناعت فرانسه تقریباً ۳ صد و پنجاه هزار کارگر را که تقریباً در هزار کارخانه کار میکنند مشغول نموده است. اشتغال سرمایه در صناعت کیمیای ۱۵ میلیارد فرانک سنجیده میشود و سالانه ۱۰ الی ۱۲ میلیارد فرانک عایدات دارد - در بین همان ممالک دنیا که محصولات کیمیاوی را تولید مینماید فرانسه چهارم است خیلی قابل ذکر ترقی صناعت رنگ فرانسه میباشد.

قبل از جنگ بسیار رنگ های کیمیاوی از خارج وارد میگردد، لاکن امروز محصولات وطنی ۹۵ فیصد احتیاج ملوک را رفع میکنند.

در فرانسه تولیدات رنگ مصنوعی فعلاً ۱۷ هزار تون میباشد. در اقتصاد ملی فرانسه پا روی مصنوعی یک رول مهم را بازی میکنند. در جنگ عمومی معلوم شد که تولیدات ازت در خود فرانسه خیلی ضرور است، بنا بران حکومت نه تنها تولیدات ازت شرکت های کیمیاوی را ترقی داده - بلکه هم یک فابریکه شخصی بزرگ بقریب «تولوز» آباد نمود - صناعت کیمیاوی فرانسه نسبت بقبل از جنگ خیلی ترقی نموده است -

صنعت اوتوموبیل

در حینکه کثرت صنایع فرانسه بعد از وسعت آن بواسطه وسعت زمین فرانسه (لژاس لوزن) و تعمیر دو باره شمال فرانسه به تدریج تکامل گردید، انسان باید ترقی سریع صناعت اوتوموبیل فرانسه را امریکائی بنامد زیرا ترقی مذکور با سهم های «سیترون» «رینالت» و «په» یسگوت مربوط میباشد از مدت حینکه اوتوموبیل فرانسه ترقی سریعی نموده است چه قبل از جنگ در فرانسه ۹۰ هزار و امروز تقریباً ۱ و نیم میلیون اوتوموبیل استعمال می شود. صنعت اوتوموبیل فرانسه امروز یکی از بزرگترین صناعت آن مملکت گفته میشود و در کارخانه های تجارت اوتوموبیل سه صد و پنجاه هزار کارگر مشغول کار است که کارگران صناعت مذکور زیاده از معادن ذغال میباشد قیمت فروش موترها اینکه در کارخانه های فرانسه ساخته میشود تقریباً ۶ و نیم ملیار فرانک میباشد تمام عایدات صنعت مذکور (۱۵) ملیار فرانک سنجیده شده است کثرت محصولات اوتوموبیل فرانسه که در داخل بفروش میرسد ۷۵ الی ۸۰ فیصد تمام محصولات آن در بازارهای داخلی خریدار پیدا میکند باوجود آنهم صادرات مذکور در ممالک همسایه خیلی اهمیت دارد و در سنه ۱۹۲۹ (۵۷,۰۰۰) اوتوموبیل صادر گردید و از آنوقت بعد بنابر النسقات بازارهای خارجه

ورقات امریکا صادرات اوتوموبیل فرانسه خیلی تخفیف یافته است - صادرات مذکور در سنه ۱۹۳۱ عبارت از ۳۱,۰۰۰ عدد و در ۱۹۳۰ - ۱۰۰,۰۰۰ بوده است.

بانک فرانسه

بانکهای فرانسه بعد از فلاس - در بازارهای قرضه وضعیت سابقه خود را نگاه کرده است باوجود بعضی تغییرات تشکیلات بانکهای مذکور تقسیم کار اساسی را بین بانکهای مالیاتی و بانکهای ودیعه بطور مستقیم نگاه کرده است بهر صورت یک قصد مخصوصی جهت موازنه هر دو قسم بانکها ظاهر میگردد بانکهای مالیاتی شعبه معاملات و دیعه خود را وسیع، بانکهای ودیعه شعبات دیگری را بخود مربوط نموده و کوشش بهبودی قرضه پول را مینمودند بانکهای فرانسه در سالهای اخیر در معاملات خارجه نیز بسیار فعال بوده و تاسیس اکسپدیت (که عوض سند پول میدهد) را در پاریس که در آن تقریباً همه بانکهای بزرگ پاریس شرکت داشتند نشان میدهد که در پاریس این شعبه تجارت بانک جقدر اهمیت دارد لاکن هم این تکامل امید افزا بواسطه بحران سخت قرضه موجوده مسدود گردیده است، بانکهای فرانسه حصه زیاد قرضه خارجه خود را پس گرفته اند، و جبهه تجدید مناسبات با خارج یک وقف خوب تری را انتظار میکنند مجلو تشکیلات بانک فرانسه ۶ بانک ذیل

از طرف

اسرار قتل لورد کیچنر

حبس در نیویارک

نیویارک، ۲۴ می - کاپیتان فریتس زوبر - دیو کن جاسوس مخوف جرمنی که در نزد پولیسهای تمام پایتخت های دنیا معروف و مشهور است و حالا تقریباً ۱۳ سال میشود که در جستجوی نامبرده بودند در نیویارک حبس گردید. حکومت بریتانیا دیو کن را متهم میداند به اینکه نامبرده در ماه فروری سال ۱۹۱۶ «تینیسون» جهاز بریتانیا را با ۳۰۰ نفر مسافری آن غرق نمود. دیو کن یک دفعه در سال ۱۹۱۹ حبس گردید. لاکن جاسوس مذکور از هسپتال ییلویو که در آنجا محبوس بود توانست فرار کند.

ترتیبات فرار او بیک صورت ماهرانه دیده شده بود. بنجره های آهنین طاق

ودیده یاریس میباشد و گردیت، لیونایز، سو شیتی جیزل، کمتور ناتونال دی اسکوتلند، گردیت کومر سیل دی فرانس، گردیت اندو، قمرل دی کومر سیل، بانک، بانکوی ناتونال دی گردیت تا قبل از چندی در جمله بانکهای فوق الذکر بشمار میرفت لاکن فعلاً با شکالات پول گرفتار شده است. و ترجمه آقای میر عثمان از روزنامه تا کیلت.

حبس خانه او از طرف اشخاص نامعلوم بریده شده و دیو کن را با طیاره فرار داده بودند.

جرم بر علیه دیو کن با اساس اطلاعاتی می باشد که از طرف «اندتلی درانس سرویس» (محکمه خفیه انگلستان مترجم) جمع شده است. «تینیسون» از احتراق ۱۶ صندوق اسرار انگیز که در بین آنها مواد مخترقه بود، غرق گردید. صندوقها بتوسط دیو کن در چهار مذکور گذاشته شده بود.

کتابچه یاد داشت دیو کن

دیو کن تحت فامیل ترا فورد - کریون انگلیس ثروت مند مشغول کارهای مهم، منزل بسیار عالی در نیویارک گراهام نموده. حبس او خیلی بی اهمیت میگذاشت، اگر پولیس در زمان تفتیش منزل او چیزی نمی یافت. در یکی از خانه های میز کتابچه یاد داشتی پیدا شد، که بر صفحه اول آن با حروف درشت نوشته شده بود:

«شخص که کیچنر را قتل نمود»

راجع به هلاکت لورد کیچنر، که به روسیه میرفت. افواهاات زیادی انتشار یافته بود. کتابچه یاد داشت دیو کن مثلاً که این اسرار را افشا مینماید با کتابچه یاد داشت مذکور قشقه جزیره اور کپی نیز ضمیمه بود، و در جائیکه «همپشیر» غرق شده بود، علامتی از صاب سرخ گذاشته شده و در

آن بخط خود دیو کن نوشته شده بود. و در اینجا من کیچنر را قتل رسانیدم. از کتابچه یاد داشت مذکور معلوم میشود، که محکمه ضد جاسوس جرمنی به گرفتن و قتل افسر روسی که در لندن به ملاقات کیچنر میرفت کامیاب شده بود. جای افسر روسی را دیو کن که با اسنادات مقتول مجهز شده بود اشغال نمود جاسوس مذکور در حالیکه با کیچنر یکجا در کشتی «همپشیر» مسافرت مینمود، با تحت البحر یهای جرمنی که کرو و زور انگلیسی را مراقبت میکردند، نیز مراده داشت.

کسی که کیچنر را قتل نمود

نیویارک، ۳۰ مئی - پولیس امریکا، بعد از حبس شخص اسرار انگیز، که او را جاسوس سابق جرمنی «ژویر دیو کن» میشمارند راجع به این مسئله خاموشی شدیدی اختیار نموده است.

فقط همین قدر ظاهر شده است، که حبوس مذکور در استنطاقها جداً انکار مینماید و میگوید، که نامبرده با شخصیکه کشتی های «تینیسون» «همپشیر» را که لورد کیچنر در آن مسافرت کرده بود، غرق کرده است هیچ ربطی ندارد.

شخص مذکور در حبس خانه اتحادی نیویارک محبوس است. شخصی که لورد

خبر های داخلي

حرکت موکب همایونی به پغمان
ذات شاهانه روز پنجشنبه ۹ سرطان
تشریف فرمای صیفه پغمان شدند قراریکه
معلومات داریم فعلاً از دوا بر سرکزی
فقط دارالتحریر محترم شاهی و وزارت
جليله در بار به پغمان عزیمت نموده اند
حرکت سفیر کبیر افغانستان از مزار
بطرف کابل

قارئین محترم مسبوق اند که ع، ج
والا حضرت سردار محمد عزیز خان از
ماسکو بطرف وطن عزیز خویش حرکت
کرده بودند. اینک قراریکه بها اطلاع
رسیده است درده اخیر برج جوزا بخاک
پاک وطن که عبارت از مزار فیض آثار
باشد وارد و از طرف مامورین ملکی و
نظامی و خصوصاً اهالی مزار شریف
با حرارت و کرم جوشی زیادی پذیرائی
شدند و پس از توقف چند روز بطرف
کابل حرکت فرموده اند.

ساختمان حمام جدید

از طرف ریاست بلدیه تعمیر حمام
جدیدی که به اصول عصری است در
حدود چونی گردیزی ها شروع شده
است که در ساختمان این حمام تمام مراتب
و شرایط صحیحی مراعات گردیده یعنی این
حمام دارای اطاق های متعدد است که

در جاپان يك قسم ماهی وجود دارد
که عوض تخم چوچه میدهد.

کلمه «هسی» در لسان چینی معنی های
مختلف دارد: بوت، آهنگ، ملازم
خواب، تشکر، نخند، تنبلی، سلاح
ماشین و غیره.

از طرف یکی از امپراطور های چینی
بشرف بالا پوش یکی از ملکه های چینی
قصری عالی ساخته شده است.

کلام عجیبی که آلان در دار الفنون های
انگلستان و امریکا بسر گذاشته میشود
۲۰۰۰ سال قبل از طرف چینی ها ایجاد
شده است.

در چین جنازه جنرال یا چنمین را
از پیکن بر داشته به مسافه ۴۰۰۰
کیلومتر به شهر کاشغر بر شانه ها برده اند
و این مسافرت چنانچه تمام یکسال دوام
کرده است.

در کوریا کاغذ نکاح نامه
را دو نصف کرده؛ يك قسمتش
را به شوهر و يك قسمتش را بزوجه برای
نگاهداشت میدهند.

تنها در انگلستان تعداد کسانی که در خانه
های خود را دیو دارند ۴ و نیم میلیون
است.

بیمه آتش زده گی، بعد از وقوع يك
حریق بسیار بزرگ در لندن احداث
شده است.

کیچنر را قتل کرده است سخت محافظه
کرده میشود. برخلاف قانون امریکا،
بنزد مجوس مذکور غیر (اووکات کسی)
دیگری را نمی گذارند.

«کیتان دیوکن» از دادن تشریحات
راجع به یافتن کتابچه یادداشت در بین
اسبای ای او که در اول صفحه آن نوشته
شده است: «چطوری من کیچنر را قتل نمودم»
قطعاً انکار نموده است. و هم نمیخواهد
راجع به گذشته خود نیز چیزی بگوید.
و هم معلوم شد که در زمان محاربه
نامبرده در امریکا محکوم به جاسوسی گردیده
بود، لاکن از حبس خانه به معاونت
جواسیس دیگر که آزاد بودند يك
طریقه اسرار انگیزی فرار نمود.

يك زني که هزار ساعت

رقصیده است

در امریکا بیس لیان شارب نام خانگی
یواش یواش هزار ساعت رقصیده و اولیت
را در رقص حائز گردیده است. دختر
جوان مذکور از بی خوابی تاب گردیده
بیهوش میشود و بهان حالت او را از سالون
دانس خارج میبرند.

آیا میدانید

خوراک ما کارونی و رشته فرنگی،
۲۵۰۰ سال قبل از طرف چین ها ایجاد
شده است.

خبرهای خارجی

ریوتر:

اعتصاب چیلی

قرار اطلاع بوینوس از روی بیان بعضی از ملا حظین مهم انگلیسی چنین معلوم میشود که اگر چه حکومت خیلی سعی دارد که اعتصاب های زیادی که به کمونیست ها نسبت داده میشود جلوگیری کند ولی غالباً برای چندی در چیلی امن قائم نخواهد شد. و گفته میشود اسنادی بدست آمده است که به صورت معین تعیین میدارند که کالونل کروود، از سویت پول میگردد. اگر چه استعمال شدید دمار شللا، وضعیت را تا بهنگام اندازد تحت اداره آورده است، دلیل دارد باور نموده شود که بعضی از قسمت های عسکری طرفدار کامونیست ها می باشند.

مکتوب گاندی

گاندی در يك مکتوب خود به جواب احتجاج رانند رانات تا کور در باب خوش وضعیتی طرفین که ۳ نفر از اعضای و جیت دوستان، آنرا در ماه فروری گذشته به من برده بودند از محبس می نویسد و در حالیکه از شرف ملی خود مسرت دارم همکاری را که منتج به تسکین و امن گردد می کنم و علاوتاً می گوید من به اقتضای کار برای تسکین و امن دارم به هیچ کس

به این طرف دچار اندام و مشرف به خرابی شده يك مبلغ هنگفت بنام حکومت کلان عزنی احکام صادر شده که تا مه پره این پادشاه بزرگ را بصورت درست تعمیر کنند.

مقرری ها

ح. محمد امین خان غنند مشر به عضویت انجمن اصلاح و ترقی عسکری و ش محمد اسحاق خان کندک مشر تر قیماً بر تبه غنند مشری ثانی، به قطعات عسکری فرام و چخسانسور و ح احمد شاه خان غنند مشر مربوطه فرقه قطمن بدخشان به قطعات قول اردوی مرکزی عزت قرار حاصل نمودند. همکذا آقای عبداللہ خان اندری بقو ما ندانی حکومت کلان شمالی و ص میر محمد حسن خان بهما موریت محاسبه مدیریت پسته تلگراف مقرر شدند.

تصحیح

شماره، صفحه، ستون، سطر، غلط، صحیح
۹ ۴ ۲ ۱۱ اقتراع، قترح
۹-۱-۱ جلال الملک، جلال الملک
۵ ۳-۳ لیس للانسان الاماسی
را صحیح بنخوانند.

بالتأوی ساخته می شود و دو اطاق بزرگ برای رخت پوشی ها و دیگر برای اصلاح کاکل و هم اطاق برای صرف چای و اطاق برای اخذ تکت دخول حمام می باشد.

و در هر اطاق غسلش شاور نصب و جمیع لوازم این حمام بصورت درست تهیه خواهد شد.

طرد از ما موریت

متحدالهمال نمبر ۸۶۰ مورخه ۵ سرطان وزارت جلیله مالیہ اشعار میدارد که محمد موسی خان واد میرزا مستمند خان سابق خزانه دار جلال آباد در اثر دست بازی او از مقامات مربوط امر اصدار یافته است که بعد ازین در دوائر حکومتی داخل کار شده نمی تواند.

تعمیر و ترمیم مقبره سلطان محمود غزنوی

چون حکومت مقدس ما دلچسپی زیادی به احیاء آثار تاریخی دارند و همیشه برای حصول این مطلب توجهات خصوصی مبذول میدارند چنانچه نسبت به مقبره اعلیحضرت سلطان محمود غزنوی که یکی از پادشاهان مشهور افغانستان می باشند و از جمله ابنیه های قدیمی و تاریخی وطن عزیز محسوب می شود از چندی

مشروطی می شود . این خبر قرار تلگرام واصله از جانب شارژ دافر امریک در بنگ کاک رسیده است مردم این قبول شاه را با وجد و شوق استقبال می نمایند .

در کنفرانس خلع سلاح

اطلاع لوزان - شعراست ، کمیسیون عمومی کنفرانس خلع سلاح عصر روز چهارشنبه جهت غور بر تصویب امریک در باب تقلیل مؤثرات حربی جلسه نمود . این جلسه در اثر درخواست نماینده امریک در نتیجه ملاقات او با میگدانلد و در روز پنجشنبه عقد شده است .

پلان هوور به کنفرانس خلع سلاح تقدیم گردید ، و انگلی تانک ، محاربه کیمیاوی ، و تقلیل یک ثلث تمام قوای بری ، انگلی تمام طیارات بم انداز منع تمام اقسام بمبارد مان از هوا تقلیل یک ثلث وزن تن کشتی های حربی ، و یک ربع کشتیهای حامل طیاره ، کروزر ها ، و کشتیهای مخرب و یک ثلث از کشتی های تحت البحری . پلان هوور به صورت یک بم آمده است و ممکن است فرانسه با آن سخت مخالفت کنند و تنها بر طانیا موافقت نماید . سرجان سائمی در اثنای بیانات به جبهه بحری مصوبات مذکوره اشاره نمود که بر طانیا به نقشه مذکور به حیث آن که به مؤثرات بری تعلق دارد توجه دقیقا نه خواهد نمود . گراندی بیان نمود که ایالتا نقشه مذکور را کاملاً

نطق لاردرارون

اطلاع لندن - اشعار میدارد که لاردرارون ، در کلسیای هند راجع به آینده روحی هندوستان نطقی نموده گفت هر کس که در سیاست کار کرده است میداند که در آینده اشکالات متزایدی در جلو افتاده است . هر قدر که بطرف مقصود نهادن بار مسئولیت نزدیک شوید ، پیش تر واضح خواهد شد که خیلی مشکل است مصارف کشیش های بر طانی را بر محصولات هندوستان بار کنند .

انقلاب در سیام

برلین - قرار تلگرام واصله به فاسیسه سایتونیک از جانب یک دختر طیاره ران آلمانی که فعلاً در پندک کاک می باشد در سیام انقلاب بر پا شده است . خاندان شاهی در قصر بصورت پر غم محبوس می باشند . وصاحب منصبان ارکان حرب و اعضای حکومت دست گیر شده اند . وقوماندان بزرگ عسکری که مقابل نموده بود تیرباران شد اطلاع مابعد میگوید که رئیس ارکان کشته شده است . انقلابی ها بیان نموده اند که شاه موجوده سیام را که تا به حال مطلق العنان بوده به حیث یک شاه مشروطه مقرر خواهند نمود .

* * *

شاه سیام شرایط حکومت موقت (انقلابیون) را قبول نموده است و در تحت شرایط مذکور قاید حکومت

تقسیم نه می نمایم لذا شما می توانید اعتماد کنید که من هرکاری را جهت جلو گیری از خرابی می کنم .

اسقف بزرگ یارک و لندسی و پروفیسر چگرت مری و سر فرانسیس نیک هر بند که خط را می برند امید دارند که ازین موقع در صورتیکه حکومت بر طانیا اراده نیک داشته باشد استفاده وضعیت خوبی اتخاذ خواهد شد .

اظهار ممنونیت از بولیس هند

اطلاع لندن - اشعار میدارد که پرنس اف ویلز در بیست و یکم دعوت طعام شینه بولیس هند راجع به وضعیت بولیس هندوستان درین سالهای جدید اظهار احترام نموده گفت : داین مسئله بر اعتبار دائمی اخلاق بولیس های افزایش که مؤسسه بولیس با اشکالات مقاومت نموده و نظام وفاداری شان ابداً بر هم نخورده است و این مسئله را به روابط ذات بین صاحب منصبان و افراد اسناد نموده گفت در هیچ احوال غیر ممکن بود که گاه غلطی ها واقع نه می شد ولی هیچ مثال ها واضحاً کم در بین فاصله طویل واقع شده است . من تردید ندارم بگویم که روی هم رفته وضعیت افراد و صاحب منصبان قابل بلند ترین تعریف است و شایان شان وظیفه شان . بعد ازین از شاه نیز به جواب تلگرافی وفا داری شان تلگرافی رسید .

و بدون شرط قبول دارد . پال بانکور که مخالفت او اگر خفیه بود ثابت و مسلم بود ، مانند سائمن ازان تعریف کرد .
نماینده جرمنی نادرانی مصوبات مذکوره را قبول نموده اشاره کرد که مصوبات مذکوره خیلی اعتدالیست . مائس و برا بیان نمود که جاپان حاضر است در تدقیقات راجع به مصوبات مذکوره تعاون کند و کنفرانس بدون تعیین وقت برای جلسه دیگر ملتوی گشت اگرچه تقریباً بیست حکومت با جرمنی و ایتالیا یکجا از مصوبات مذکوره طرفداری نمودند ، مگر اعتقاد می رود که مخالفت رفع نخواهد شد .
اقتباس از جراید خارجه :

شورش در سیام

برابر ۲۴ جون ، ورشی زایلنگ را طیاره ران الهانی از بنکاک ذریعه تلفون اطلاع داده است که شب گذشته در سیام انقلاب برپا شده و افراد خاندان شاهی را محبوس نمودند و آنها را به جهاز حربی روانه خواهند کرد . انقلابیون دسته دسته در بازارها میگردند و وزرا و رؤساء حربی را گرفته و سپه سالار را مقتول نموده اند .
فائدين انقلاب تا هنوز معلوم نیست .
از خبر ما بعد معلوم میشود که شاه سیام شرایط انقلابیون که حکومت مشروطه را میخواستند قبول نموده و رئیس مشروطه خواهان خود را تسلیم نموده است .
قبولیت شاه بر مردم يك اثری خوبی

انداخته و همه از صمیم قلب خوشنود گردیدند . و انقلابیون خاندان شاهی را محض بواسطه که شورش زیاد نشود حبس نموده بودند و مقصد از انقلاب عزل پادشاه نبوده فقط میخواستند که حکومت را از اقتدار شاهزادگان پاری شاستر ، و پورا چارا ، نامان رها ئی داده يك حکومت مشروطیت را قائم کنند .
در تحصیل مشروطیت هیچ گونه معامله حربی و بی امنی بظهور نه آمده و بوقت رسیدن شاه در بنکاک مردم او را مبارک بادی داده خوب پذیرائی نمودند خاندان شاهی تا وقتی محبوس خواهند بود که حکومت جدید قائم شود ، ولی بآنها مطابق مراتب شان سلوک کرده می شود . (سول ملتر) رکبی :

مذاکرات خصوصی

از مطبوعات رسمی انگلستان معلوم می شود که مذاکرات خصوصی در بین سیاست مداران در جینوا تا زمانی دوام خواهد نمود که به نتایج حقیقی برسند در عین زمان فیصله اداره کنفرانس را در باب عقد نکردن جلسه مزید (کمیته عمومی) که عموماً دوست میدانند مخصوصاً ازین جهت که اجراء آن لوون سبب معطلی مذاکرات خلع سلاح نخواهد شد .

اصرار در دارالعوام

۱۵ جون ۱۹۱۴ نفر اعضای مهم احزاب محاذ ظاهر کار شب گذشته در دارالعوام

ابلاغ نمودند که متحرک مینمایم که نقشه اقتصادیات در موسم خزان مرعی الاجرا شود و ۴۰ ملین پوند مصارف خدمات آذوقه و ذخیره سرک ها که درین سال به ۴۷۰ ملین بالغ میگردد جمع شوند . و از حکومت خواهش مینمایم که از فرصت استفاده نموده قرض جنگ را به وسیله يك نقشه دلیرانه بباله و تقلیل نماید .

نمایندگان شش دول

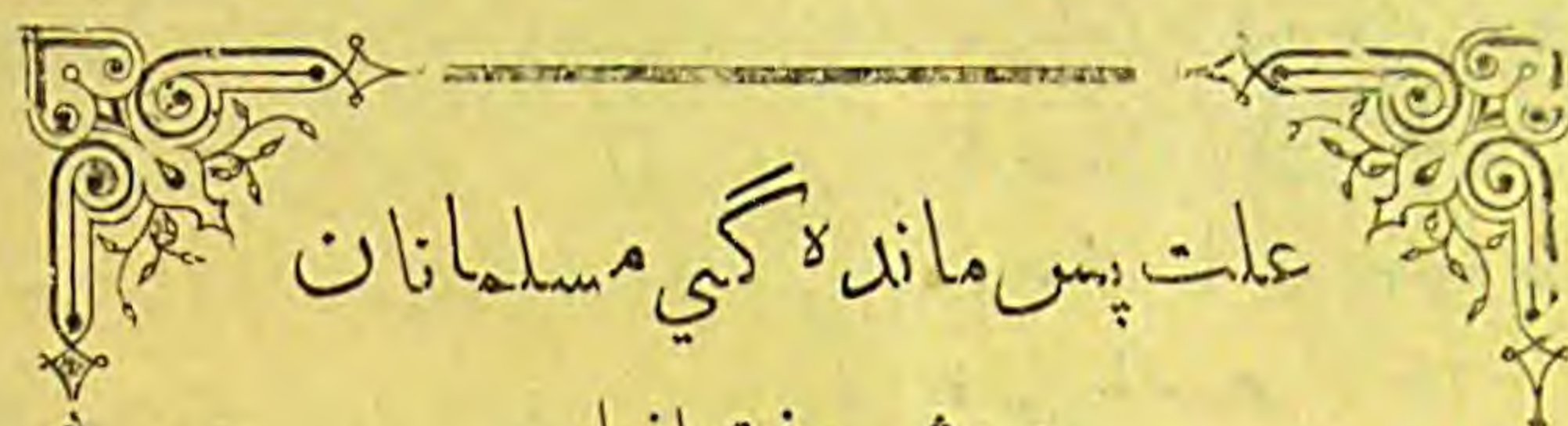
۲۰ جون - امروز نمایندگان شش دول دعوت کننده بر پروگرام کنفرانس لوزان غور می کنند .

کنفرانس مذکور فردا باز شروع خواهد شد . در آخر هفته جلسات جینوا قطع شده بود ، موسیو هریرو به پاریس برگشته با رفقای کابینه خود ملاقات خواهد نمود . وزرای برطانیا دیروز با نمایندگان متعینه کنفرانس خلع سلاح در آنجلس مصروف مذاکرات بودند ، و غالباً ازین مذاکرات در نظر داشتند ، بینه که برای مربوط ساختن کنفرانس های ترمیمات و خلع سلاح که میبکشد آنرا یاد دهانی نموده بود که با هم چه کاری کرده میترانند ، شب گذشته جلسه بعمل آمد که در آن نمایندگان برطانی ، و صدر اعظم و وزیر حربیه فرانسه پال بانکور ، و نماینده آلمانیك ، کس ، سنا تور سوانس و نارمن روس هم شمولیت داشتند .

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

- ۹ -

ذات بینکم و طعموا الله ورسوله ان کنتم
مؤمنین (دارند کجا است ؟
آیات خداوند و رسول او هم چنین
و یا برادر ی ایمان و دوستی آن و دوستی
اهل آن همین است ؟

و آیا خداوند عزت و نصرت و تمکین
فی الارض را برای همه اشخاص وعده
فرموده است که در برابر اجانب برای
ملت و قوم و وطن خود ضرر می رسانند
و هر گاه انسان این چنین اشخاص را بسبب
خیانت شان تنبیه نماید عذر می کنند که با
اغیار تاب مقاومت ندارم و یا خوف ظلم شان
و رسیدن کو چکترین ضرری را برای خود
بهانه می تراشد . حال آنکه جمیع عذر های
شان به حقیقت (بطی ندارد چه می توانند
باشمشیر های خود به ملت خود خدمت
کنند .

و اگر به شمشیر ممکن نه میشد به قلم و اگر
اهم صورت نه میداشت بزبان و در صورت

تسرا آن به قلب خود خدمت نکنند (۱)
ولی این اشخاص نخواستند بر خلاف
قوم خود با جانب نزدیک نباشند ،
و نخواستند برای اجانب در ممالک خود
جا سوسی نکنند و نخواستند اجانب را در
وطن های خود حمل نموده نیاورند
(مرکب اجانب نشوند) و می بینید که این
اشخاص با ثروت ، با فراغ خاطر براحت
و عیاشی امرار حیات نموده ، از فروش میراث
مسلمین ، و ریختن خون مسلمین می خورند
و براحت میخوابند همه چه اشخاص وجدان
ندارند که از داخل ایشانرا تعذیب کند .
و نیز در مسلمانان کسی نیست که جرئت
نموده از خارج بایشان مزا حم شود .

(۱) اشاره به حدیث شریف است که من
رأی منکم منکراً فلیغیره بیده فان لم یستطع
فیلسانه فان لم یستطع قلبه ، و ذالک
اضعف الایمان (این حدیث را احمد و مسلم
اصحاب سنن تماماً روایت نموده اند و
در باب وجوب تغیر اعمال بد است . پس
در باب مقاومت با تخریب اساس اسلام
چه باید گفت ؟

این کلام خود را درین موضوع بر تمام
عالم اسلام بصورت مطلق اسناد نمیکیم .
زیرا بصورت مثال میگوئیم که در ملت
افغانستان هیچ کس نمیتواند علناً با اجانب
را بطه داشته باشد و زنده بماند . و هم
چنین در بین نجدی ها کس نمی تواند
جرئت نموده برخلاف قوم خود با اجانب
علاقه پیدا کند . و مصری ها تربیه سیاسیه
شان از پیش تر خیلی بلند رفته است و حالا
طرفدار ی علنی با اجانب و اهمیت بیشتر
بحکم اغیار را دن برای افراد آن خطر
تشکیل میدهد . ولی در ممالک دیگر اسلامی
اگر کسی بخواهد خود را از قیود و ارهانیده
علناً از دشمن دین و وطن خود طرفدار ی
کند ، نه میترسد و نه باضطراب و تشویش
گرفتار می شود .

ایا خداوند برای همه چه اشخاص می
فرماید (وعد الله الذین آمنوا منکم و
عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما
الستخلف الذین من قبلهم . و لیمكن لهم
دینهم الذی ار تضي لهم ، و لیبدلنهم من
بعد خوفهم امنا یعبدوننی و لا یشرکون
بی شیاً)

ابتداءً ! خداوند به کلمه (المسلمین)
انکسایرا نمی گوید که به ملت خود خیانت
نموده و نزد دشمن وطن خود خدمت میکنند
و جهت تحصیل رضای بیگانگان و بدست
آوردن دنیای غیر باقی و جیفه فانی آن ، با
برادران خود اظهار دشمنی نمایند . چه

مؤلف بلائیة فرانسوی

(۴۶)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل بیست چهارم

(ترجمه بیک امپراتریس)

امپراتر طور استرپا میخواست که دخترش را از خواستگاری ناپلیون و رضای خودش بدین وصلت بیا کاهاند و برای این مقصد بود که با پارتیمان ماری داخل می شد . این پرنسس جوان بمر شانزده ساله کی رسیده بیک دختر کشیده قامت ؟ متناسب الاندام موزون الاطواری بود باوجود رخساره های کلمکون ادعای زیاد در حسن و جمال نداشت . ککلاتش زیاد ولی در اسلوب و ادب دارای بد طولائی نبود اگر چه بطوری مقبول گفته می شد ولی زیاد تر بیک دو شیزه تنومند دها تی مشابهت بهم میرساند علایم نزاکت و درایت

ایمان به عمل الصالحات که لازم آن است حاصل می شود . این اشخاص با خود بدی می کنند .

و هم چنان مقصود خداوند ازین مسلمان آن مسلمان هائی نیست که بر قوم خود ، خود خدعه نه میکنند و برای تخریب ملت خود برای ییگانگان خدمت نمی کنند . و ییگانه متغلب را بر شانه خود بر نمی دارند ولی آنرا اسلام تنها به رکوع و سجود و اوراد و اذکار و دراز ساختن تسبیح ، و در رنگ در سجده اکتفا میکنند ، و چنان می انگارند که اسلام همین است .

(باقیدارد)

و عودیکه ناپلیون بیک مبلغ کزافی برای او خریده و در (توپلری) تعریف و توصیف زیادی را حایز شده بود ، اطلاع شوهرش را از مهارت او درین صنعت نفیس ظاهری ساخت .

از نقطه نظر مذهب کدام قید و بندی بر او نهاده نشده بود و پابندی بتفرعات یکی از عقاید را سخنه نداشت

زیرا باعث اینک شاید وقایع سیاسی و مفاد سلطنتی برای شوهری بوجود آورد که یکی ازین چهار یا پنج کلیسا های یورپ معتقد نباشد در انصورت دربار (و یا نا) نمیخواست که بواسطه عنعان مذهبی شیرازه سیاست در لئی بهم خورد و یارشته مناسبات بین الدولی کسبیت گردد . بنابراین بعد از آنکه معلوم اساسی بر جمیع مذاهب حاصل نموده بود ، در اختیار سنن مذهب همان شوهری که نا صحن سیاسی پدرش برای او انتخاب می نمود ، آزاد مطلق بود .

حیات شبها روزی او بیک طور ساده میگذشت که از همه گونه دبدبه و شکو طاری بود . باعث حقیقی آن مشکلات مالی بود که امپراتور فرانسس بدین گرفتار می بود . مصارف حربی ، ضایع اراضی غرامات جنگ بارسنکین نگه داشت اردوی حاضر باش ، خزینه استرپارا خالی ساخته بود . اهالی قصر سلطنتی بمره جوئی مجبور و فضول خرجی های بی جهت حتی در مواقع بسیار مهم نیز مغذی گردیده بود ، مواقع تشریفاتی و احتفالات بسیار کم و گاه ، ک

و حرکات موزونی که از دختران خاندان مشهور (هاسبورگ) متوقع است درو معدوم بود . از بس تنومند بود تفریق میان او از سینه بسیار دشواری نمود . لباسش بسلیقه آن زمان از دوش او عموداً افتاده بجز دو پاهای سفید و بزرگ دیگر تمام اندام او را پنهان میداشت لبهای متورم مش حاکی طبیعت پرسوز و حساس و دو چشمان بزرگ آسمانی رنگش شاهدین عدم ذکاوت او بود به هیئت مجموع بد گفتنی نبود و جسماً ظاهری می شد که مادر خوبی شده میتواند تا ناپلیون تحقیقات لازمه در اطراف صحت و طاقت عروس مستقبلش از هر جهت کرده و جوابات به تمام ملکات مهمه لازمه اطمینان بخش می نمود اخلاق ماری او نیز به نهایت درجه تسلی بخش و قابل تعریف و او صاف حمیده را دارا بود زیرا بیکلحال احتیاط و خورده بینی پرورش یافته در زیر دسپلین خیلی شدیدی نشو و نما یافته بود در تمام زبان های یورپ تکلم کرده میتواندست فرانسه ، انگلیسی ، جرمنی ، ایتالوی اسپانیولی ، بو هیمنی ، و حتی ترکی را تکلم می نمود . چون برای اشغال یکی از تخت های یورپ در نظر گرفته شده بود لازم بود که بزبان رعایای خودش در هر جا که باشد تکلم کرده بتواند در موسیقی نیز صاحب ذوق سلیم

واقع میگردد. تنها به بعضی محافل که از طرف اهالی صرفه جوی شهر (ویانه) داده میشد، اکثراً میبورد زیدند بالهای دولتی و محافل سرور از میدان رفته و قصر از تمام زینت های منازل شاهی ماری. کالری های نشاط و از تمام اشیاء قیمتی و نفیس خالی بنظر می آمد اکثر اپارتمان های آن زیاده از قصر سلطنتی بمسافر خانها مشابیه داشت این راست است که فامیل امپراطوری مدت زیادی در پایتخت که بردریای (دینوب) واقع است، نمیدادند و برای اینکه از مقابل عساکر مهاجم فرانسه دور باشند اکثراً بدیگر جا های دور مملکت می بودند باینصورت ایام طولانی ماری لوئیز در کوچ و بار گذشت تا از سر راه این عفریت کورسیکا که نامش سرتا سر مملکت را بلرزه میداشت ایمن بماند.

بنا برین پیش آمد ها فرانسیس دوم از جواب دخترش را جمع بازداج او با (ناپلیون) رهنزن که بدین لقب یاد میشد چندان بی خوف و مطمئن نبود. باز کردن این صحبت ها را با دخترش تا بسیار وقت ها به تعویق گذاشته بود ولی حال که (برنیه) در راه و تهیه عروسی برای هفته دیگر مقرر شده بود وقت را مناسب یافت که مستقبل مشخصه را بشخصی که از هر کس زیاده تر بدان دلچسپی و تعاق داشت اظهار کند.

ماری لوئیز احکام پدرش را با رضا و تسلیم غیر منتظره پذیرفته، عدم رضا و مخالفتی اظهار نه نمود میدانست که

فرانسه يك مملکت بزرگ و شاندار است و وصلت او با امپراطور آن مملکت او را بر یکی از بلند ترین و شاندار ترین تخت های شاهی یورپ جا میدهد. از پدر خودش باطمینان کامل شنید که هیچ ملکه و یا امپراطور ستمساری علوی مقام او را کرده نمیتواند تذکار عطایای قیمت بهای که ناپلیون پیش از وقت برای عروس خودش تهیه دیده بود، او را مشتاق روانه شدن بطرف پاریس گرداند.

مثل تمام خانمهای تربیت یافته افسوس خودش را بگذاشتن پدر مشتاق و درباری که مسعود ترین ایام حیاتش را در آن بسر برده بود ظاهر نمود و در عین زمان خودش را به اطاق او امر آنها نیکه ازو عاقل تر بودند باز دواج سردی که برای او منتخب شده بود، حاضر نشان داد درین ملاقات سرشک ریزی و صحنه های عجیب و غریبی که فرانسیس دوم متوقع بوده بمشاهده نه پیوست دخترش بفهمیدن شخصیات و حیات خصوصی سرباز بزرگی که تا بحال ازو میترسید، اضطرابی ظاهر نساخت چیزی که از همه زیاده تر بمخواست بفهمد تعداد صحیح زیوریات و قیمت اصلی جهیز عروسی خودش بود و بس! پیشتر از روانه شدن ماری لوئیز امپراطور گفت: لوئیز، از خانه خودت بيك دربار عجیب و غریب میروی و هیچ شبه نیست که در اطراف يك حشم مجالی از خانمهای شریف و سربازان دلیر گردد خواهد آمد ولی در همه آن ها چیزی که ما و وطن را بخاطرت بیاورد نخواهی دید... پس

بهر میدانم يك وجود يک در نزد خاطره از ما و خانه پدرت شده بتواند و بر وفا و صمیمت او اعتماد کرده بتوانی با خود: پرنسس از خوشحالی کفزدن را شروع نمود گفت: او میخواست زوزو (کنک شارس) مقبولم بفرمائید او را که بهر صورت ما خود خو هم برد؟ امپراطور با شتاب دخترش بدم کرده گفت: زوزو و را نمیگویم. زیرا شنیده ام که ناپلیون سگها را نفرت می کند علاوه بر آن زوزو و یاد کسار است که از تو در نزد ما خواهد ماند؟ ما برو و هو شداری زیادی خواهیم کرد.

از شنیدن این خبر ماری لوئیز بنهایت متاثر شد و کدورت خودش را بزدن پارقالین ظاهر ساخت و چند قطره اشک های درشت بر رخسارش نمودار گردید شاید زوزو و یگانه وجودی بود که در تمام ویانه و قصر پدرش بدان دل بستگی حققی داشت! عشق در قلب عذرای او را بی ثباتی و محبت بدامن بی آلاش پاکت او دستی نروده بود. اگر چه بقول.

مورخین، زنهای خاندان او باین جذبه مقدس و انتخاب طریقه موزونی برای استعمال آن، بیگانه نبودند اینهم راست است که خدای عشق کوشش نموده بود با تیرطلائی خودش قلب بیگانه او را بشکافت ولی ماری لوئیز در آن وقت از پنجه غدار او خودش را رها نیده بود افسوس که اینچنین يك صفات نیکو و احساسات شریف بيك آشوب خستگی مغلوب گردید و او را مجبور ساخت که

شوهر، فرزند، و تخت را ترک گفته و بر علیه قیودات شرف و وجدان عصیان نموده دنبال معاشقه و ذیلاقت خودش برود!

روزی در یکی از باغهای قصر (شوئن بورک) مشغول گردش بود که ناگهان لطافت چندانه کلمهای مقبول فراموش مکن (جلب نظر دقت او را نمود و برای چیدن آن خم گردید. در اثر فشار دست های مقبول او گل بسوالات غیر مترقبه از گل برآمد ازین پش آمد ماری موازنه خودش را بالکل ادرست داده و نزدیک بود که با مائیان طلائی رنگ تالاب که در آب شفاف شنا مینمودند ملاحظه شود که يك يازوی وقت شناس برای نجات او از این حادثه دراز شد.

ماری لوئیز ناجی خودش را که نیشناخت بانتم وقار که در آن موقع مهیا کرده میتوانست تشکر نمود دست خودش را تبسم کنان بطرف او پیش برده گفت: «بسیار تشکر نمیدانم که قسمت من چه می شد اگر کمک و معاونت جناب عالی نمیداد!»

شخص ناشناس که از لباس و واضعش نجات او ظاهر بود در مقابل پرنسس خمیده و لب های خودش را بردست سبیلینی که بطرف او دراز شده بود بکمال حرارت فشارد.

ماری لوئیز: «مهم برای کلی که هیچگاه بدستم نخواهد آمد! انرا گفته و بطرف کلمهای خوش رنگ که بروی تالاب شنا می نمود نگرست!

مرد شریف به شنیدن کلمات پرنسس باوجود لباس قشنگی که در برداشت در آب سرد تیره مائی بدون درنگ غوطه زده و چند زرع در آب شنا نموده کلمها را بدست آورده برون کشید.

ماری لوئیز متحیر و مسحور بایک حس خفی متأثر استاد بطرف مرد بزرگی که باوجود نجات او از افتادن در دریاچه بخاطر کلی خودش را در آب انداخت و در مقابل او سر ایا آب چکان می آمد مینگریست این يك حس بود که در ماماه عشق پشرو احساسات بر گردیده قری محسوب می شود این احساسات دلچسپی زیادی بشخص ناشناس درو تولید نمود.

مرد بچوب بایک کرنش دیگری کلمها را بلب های خودش برده و بدست پرنسس نهاد و خواست که او را بحمایه یکی از مصاحبه های قصر که آنهم بنجات پی پی خودش شناخته بود، گذاشته برود که ماری لوئیز او را بار داشته گفت:

«ایا اسم شرف خود را بمن نخواهید فرمود؟ پدر من امپراطور بشناختن شخصی که برای تسکین خواهش بی اهمیت من که از من می شرمم، در دریاچه غوطه خورده است، ممنون خواهد شد. شخص انجیب: «اسم من کونت دونپر گت، در خدمت اعلی حضرت رتبه جنرال قونسل دارم!»

پرنسس: آقای کونت شما را زملاقات با پدرم با نمیدارم اگر دیر شده باشد

عفو شما را نیز خواهم خواست و قتی که بفهمم موجب معطلی شما من بوده ام ضمانت میکنم که عفو خودش را دریغ نخواهد نمود این را گفته و تبسم پر منای بطرف قونسل نمود.

نایپر گت این تبسم را اشاره تصور نمود زیرا بیشتر ارا که پرنسس را وداع نماید هر لفظ که از لبهای یا قوت مثال او میریخت و یا حرکتی که از او صادر میگرددید در نظر کونت قیمت بلذری را حائز گردیده بود شاید ماری لوئیز هم حیرت کرده باشد که يك درباری سنجیده اطوار مثل کونت چطور میتواند برای بالهوسی يك دختر جوان چنین يك لیری ابراز دهد؟ ولی خیالاتش تا آنوقت از درک چیرهای که منجر به چنین اقدامات می شود عاجز بود. عشق بیرون حیطه احساسات قرابتی در وجود او حریستی نداشت!

باوجود آن باز هم نیک را فراموش نکرده بود و بعضاً خیال میکرد که اگر او را بدریا پدرش که بسیار کم دران دیده می شد، زیاده تر به پندار موجب مسرت او خواهد شد. بنا بران وقتیکه پدرش الفاظ ذیل را بر سخن خود ایراد می نمود موجب استغراب با دلچسپی آمیخته او گردید:

(با قید دارد)

جريدۀ هفتۀ وار

❖ قیمت اشتراك ❖

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجۀ

Please digitize what you have
and share it with the world!

Digitized by

Sami Khogyani

skhogyani@gmail.com

My special thanks to Abdul Karim Halimi for lending me this Anies newspaper's collection
(of 1932) to share it with you special readers

Thanks,

SK

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارجه ۲۰ شلنگ

۱۳۵۰ ربيع الاول ۶

تاسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۰ سرطان ۱۳۱۱

شرق و غرب

(۳)

ملت المان عظمت و نیروی بازوی مقتدر
و توانای خود شانرا در پرتو علم و صنایع
قبل از جنگ عمومی تمامی بشریت نشان داده
و پیشرفت فنی و تکنیکی این ملت فعال چه
در حرب عمومی چه امروز چشم جهان نیان

بدر بار ما و احضار سلف شماست
میگیریم .

از سلام برادرانه اعلیحضرت پهلوی
و احساسات حسنه دولت و ملت نجیبه
ایران نسبت به ما و ملت ما خیلی ممنون بوده
مقابلتاً توصیه مینمایم تا احساسات
بی آلاش و خواهشات نیک ما و ملت مارا
به اعلیحضرت برادر عزیز ما و ملت ایران
تبلیغ نمایند .

چون حسن مناسبات افغانستان و ایران
از هر حیث آرزوی قلبی ماست لهذا
برای اجرا و انجام این مقصود باراکین
سلطنت خویش توصیه می نمایم که با شما
در همه امور از ابراز مساعدت و معاضدت
خود داری نه نمایند .

که در اثر حسن اعتماد اعلیحضرت شاهنشاهی
مامور تبلیغ سلام برادرانه شاهنشاه متبوع
مفخم خود بحضور آن اعلیحضرت گردیده
و اینک باقلبی مملو از بهجت و سرور احسا
سات حسنه دولت و ملت ایران را نسبت
باقدامات مدبرانه آن اعلیحضرت در سعادت
ملت دوست و همکیش و همجوارش
عرضه میدارد .

دوستاندار برای اجرای نیات حسنه
شاهنشاه معظم و دولت متبوعه خویش
در تشدید مبانای دوستی و تحکیم روابطه
حسن همجواریه ممالک تین کمال سعی
و مجاهدت را خواهد نمود و رجاء واثق
دارد که در انجام این مأموریت مشمول
مظاهرات آن اعلیحضرت و معاضدت
دولت پادشاهی افغانستان واقع شود .

جوابیه اعلیحضرت همان یون غازی
جناب سفیر !

خیلی خوشوقتیم نامه های اعلیحضرت
پهلوی شاهنشاه ایران را که مبنی بر معرفی
شما بحیث سفیر کبیر اعلیحضرت شان

تقدیم اعتماد نامه

بروز ۲۳ سرطان عالیقدر جلالتماب
آقای محمد تقی خان اسفند یاری سفیر کبیر ایران که
ورودشانرا قبلاً اطلاع داده ایم با مراسم
تشریف آبی مقرر در قصر دلاکشا
بسعادت (۱۱) قبل از ظهر اعتماد
نامه خود را بحضور اعلیحضرت
هایونسی تقدیم نموده سواد نطق های
که در بن روز طعاطی شده قرار
آتی برای قارئین جریده خویش
بنقصه اشاعه میگذاریم .

نطق سفیر کبیر

اعلیحضرت تا !

بانهایت توقیر و احترام نامه های
اعلیحضرت هایونی شاهنشاه معظم
خود را که یکی اعتبار نامه دوستاندار بسمت
سفیر کبیر در بار آن اعلیحضرت و دیگر
احضار نامه سلف دوستاندار میباشد تقدیم
میدارد برای دوستاندار افتخار بزرگی است

را خیره میسازد .

دولت آلمان قبل از جنگ عمومی در قطعات مختلفه جهان مثل فرانسه و انگلیس دارای مستعمرات بود ولی پس از آن جنگ مدتها طولی که یکمقدار بزرگ تلفات مالی و جانی را این مملکت متحمل شد مستعمرات خارجی خود را هم ضایع کرده عجزالتا دولت آلمان تنها در قطعه یورپ دارای چهار لک هفتاد و دو هزار کیلومتر مربع خاک و پنجاه و نه میلیون نفر نفوس میباشند .

آلمان کنونی گرچه فعلا از مواد طبیعی سالانه (۱۴۰) میلیون تن غله و (۱۴۹) میلیون تن ذغال سنگ و (۷۰) میلیون تن آهن استخراج می نمایند ولی بعد از جنگ عمومی سرگرمی و فعالیت و تحمل و قناعت این ملت را وقتیکه انسان در راه اصلاحات امور مملکت شان سنجیده و می بیند ملت آلمان با وجود آن شکست مدتهاش اقتصادی و هزاران نوع خرابی و بربادی که در داخله خود دیده و شدایدی را که کشیده اند و امروز در سایه همت و جهادات خود هما دوباره حیات ملی خود شان را با اساس صنایع و اقتصادیات استوار نموده اند البته قانع میشود که در مرور چند سال قریب اگر دست حوادث این ملت را موقع بخشید پایه رفعت و عظمت آلمان عنقریب بمقامات بلند تر از آلمان قبل از جنگ عمومی خواهد رسید .

۵ : اتا زونی یا دولت متحده آمریکا

شمالی چون این دولت و ملت بزرگ در سابق معروف به جهانیان نبوده و خارج از دنیای معلوم بود از این جهت داخل تطبیقات سابقه و حالیه مانیامده بستی در آخر از آن ذکر می نمودیم واقعا طوریکه دولت متحده آمریکا در قطعه خاک جغرافیائی از دنیای ما خارج است در پیشرفت و ترقیات محیر العقول علمی اقتصادی و فنی و غیره پایه رفعت و از جهان مدنی بالاتر و از دنیای مسکونه ما ممتاز تر است چه یکمده دودمان فاضل و جدی عناصر اروپائی در مرور سه صد سال پایه رفعت آن خاک را بدرجه رسانده اند که امروز نه در مغرب زمین و نه در شرق هیچ قومی نمیتواند همسر تمدن و عظمت این ملک و ملت واقع شود .

دولت متحده آمریکا یکم شمالی دارای (۹۴) میلیون کیلومتر مربع خاک و یکصد و هشتاد و نه میلیون نفر نفوس است .

مقدار مواد طبیعی که سالانه بعمل می آورد بالغ است به (۸۰۰) میلیون تن مواد معدنی و (۹۸) میلیون تن پترول (۴۸۱) میلیون تن ذغال (۸۰۰) میلیون تن آهن (۳۵۰) میلیون کاف (۶۷۱۱) میلیون تن غله (۱۷۲۷) میلیون راس حیوانات از قبیل گوسفند و گاو و خوک (۲۲۲۵) میلیون تن پنبه سالانه بعمل می آورد .

۶ : باقی دول و اقوام کوچک عصر ۱۲ که در حساب دول نبوده به محکومیت زندگانی میکردند امروز هر کدام دارای استقلال

و تشکیلات و تمدنی شده و بآبرو مندی امرار می نمایند که هرگاه مابذکر ترقیات هر کدام آن بپر دازیم مسئله بطول می انجامد .

والحاصل امروز ترقیات محیر العقول ملل و ممالک مغربی موقع مقایسه بشرق و مشرقیان نمیگذارد و فقط همان توازن قوای حربی و اقتصادی و عرفانی دول مختلفه مغرب زمین است که با جذب و دفع های فوق العاده همدیگر شان آنها را در جای خودشان راحت گذاشته و یکسره برای بلع و امحای شرق اجازه نمیدهد .

اکنون اگر اولاد وطن ماعظمت و ترقیات گذشته خاک محبوب خود شان را در تاریخ ملاحظه کرده و فکری از اوضاع اسف آور کنونی نمایند البته سوال خواهند کرد بچه علتی از چنان اوج عزت و سعادت بچنین حال نکبت و بدبختی افتاده ایم ؟ ولی جواب این سوال را تعمق و تدقیقات خودشان در تطبیقات حالات گذشته و امروزه بآنها خواهند داد ! یعنی خواهد دانست که تفاهت و تفرقه عدم علاقه بوطنیت و بی اعتنائی بقوانین قرآن و احکامات شرع عدم موافقت با مقررات رسمیه حکومت و فریب دشمنان و بدخواهان و بالاخره تنبلی جهل ما را بچنین روز سیاه رسانیده و این همه بدبختی مجازات آن چیزها است که بآنها معتاد شده و از ره معقولیت در صدد دفاع آنها نمی برائیم .

بلی دیروز متسرفی و با افتخار مادران

فنون اختراع :

يك موفقیت الهان که دنیا را

به ولوله انداخته است

يك كلوله که از پروسیای شرقی انداخته شده است به مرکزی ناروی افتاده است .

اوسلو ۲ جون - در شب مابین ۳۱
مهر ماچ و اول اپریل يك تجربه باهمیتی که
در تمام عالم فن يك انقلاب بزرگی انداخته
به عمل آمده است در آن شب در پروسیا
شرقی از چمنزارهای مازوریا يك كلوله
از توپ ۲ ۴ سانتیمتره که موسوم به برتا
است انداخته شده است .

نامه بکار برلین جریده تید نیس تانک
در ناروی طبع و نشر می شود ، بحر به
آن شب را به جریده خود تلگرافاً اطلاع
داده بود ، كلوله انداخته شده در بحر محیط
اطلاقیك گذشته در امریکا بحزیره تیرنو
باید بیفتد ، در آن شب تمام ساعت ۱۵ و ۱۲
دقیقه در مرکز شهر اوسلو درخشنده کی
حاجر سماوی دیده شد در عین ساعت
م . ستوریک هیئت شناس معروف ناروی
تلفوناً به قصر شاهی دعوت کرده شد يك
جمع غفیر اهالی مراقب زیادی به اطراف
پارک شاهی جمع شده بود .

پولیس به اطراف حاجر سماوی که در
آن شب به پارک شاهی افتاده بود هیچ کس

حاضر در تحت مقتضیات مادی و اخلاقیات
بلند مذهبی مابوده باشد البته تمدن آینده ما
مارا نسبت باقوام متمدن کنونی زیاده تر
خوش بخت میسازد چه رحم عواطف عفت
نفس و غیره در قوم و ملت ما بیشتر خواهد
بود و اینگونه تمدن با روح دوامی بوده از
هر گونه آفت و ذلتی مصئون خواهد
ماند .

امروز ما میتوانیم در سایه مساعدت
حکومت کنونی و موافقت با مقتضیات عصر
هر مشکلی را از پیش برده و سعادت گذشته
خود را در مرور اوقات کمی عودت دهیم
یعنی مخالف جریان طبیعی تمدن کنونی عالم
واقع نشده و صرف آنها را بعد تحصیل در
قالب اخلاق و معنویات بلند ملی و مذهبی
خویش ریخته و بمقصد حوایج حیاتی بکار
بریم تا در مسابقه و مبارزه با حیات امروزی
در عالم مغلوب نشده از خصائص زندگانی
عصر بی بهره و ناکام نمایم .

اکنون انتظار بهمت و جوانمردی اهالی
و اولاد امروزه مملکت است و هر کدام
نباید منتظر کمک دیگری بوده و بطور اتکال
در ابراز این وظیفه مهم ملی متردد باشند
بلکه این مقصد مقدس طوری پیشرفت
میتواند که همه افراد این جامعه بصورت
انفرادی خود را نزد وجدان و ضمیر خود
مکلف بتأدیه این حقوق دانسته و برای
حفظ و ترقی ملت و مملکت خویش مستقیماً
مساعی و اقداماتی بکار برند . (انتها)
(غلام جیلانی اعظمی)

مساعی و زحمات یگروز پیشتر با مذلت تهیه
شده بود فردای مسعودانه را اگر ما
طالب باشیم امروز هم سعی و غیرت و تهیه
و تدارکاتی لازم مینماید یعنی هر نتیجه
خوشگو و از فردا مقدمه اعمال و زحمات
امروزه خواهد بود .

امروز بایستی اولاد مملکت ما یادی از
مفاخر و شئون گذشته خود کرده برای
اعاده آن شرافت غیرت و جدیت بکار برند
زیرا آن تمدن و فتخار جز نتایج غیرت
و زحمات و جوانمردی اسلاف مانبود .
امروز موقعی مساعد است ! اسباب و
وسایل ساخته و آماده که برای ترقی پیشرفت
جهان بشریت زحمات تهیه و اختراع آنها
کشیده اند از يك طرف داشتن سرمایه
های قدرتی و مساعدت خاک ما از دیگر
جهت مخصوصاً وجود سلطنت قومی و
استقلال کنونی ملی ما بهتر از همه برای
این مقصد کمک و تأیید ما را مینماید .

هرگاه اولاد مملکت ما اوضاع وحشت
و پس مانده گی ۵۰ سال قبل ملت توانای
جایان و ترقیات محیرالعقول امروزه شان
توجه بفرمایند البته از خاک مستعد و ملت
نیر و مسند با هیوش خویش ما یسوس
نخواهند شد .

امروز وقت آنست که ما معلوم و صنایع
وسایل موجوده عصر متوسل شده و آنها
بمقصد اصلاحات خاک خویش بکار بریم
مخصوصاً اگر قبول این تمدن مادی دنیوی

متنوعه

موالید عجیبه

ماده کاه طهماس نام ساکن قریه انجو واقع سید خیل جبل السراج يك كوساله زئیده که دارای (دو سر) و (دو دهان) و (چهار چشم و چهار گوش است. ساختمان جسمی آن: نسبت به کردن دیگر کوساله های نوزاد قوی تر و از حدی که طبعاً سر تشکیل میشود این کوساله عیناً از همان حد (دو سر دارد) چشمهای آن بیک بار دیده نتوانست متناوباً از هر کله يك يك چشم بار فود و چشم دیگر را پوشانده بیک چشم نگاه میکنند.

هر چهار گوشهای آن بحال طبیعی حرکت داشته، مگر دهان آن با وجود افراشتن کردن از برای گرفتن پستان و نوشیده شیر. باز نشده و به نوشیدن شیر قادر نمیشد بنابراین زیاده از چهار روز زنده نمانده مرده است.

***

کذا: در قریه مذکور مرغ ملاحظه نسیم نام جوجه کشیده که دارای دو دهان و فاقد از هر دو چشم بوده است.

کابلو متر بین چن زار های مازور یا و او سلو را به ۱۱ دقیقه قطع کرده و ازین سرعت مد هس کداخته نشده است معلوم می شود که کلوله مذکور از يك ماده مخصوصی اعمال کرده شده است و هم چنین لازم است میل توپیکه این جور يك کلوله می اندازد نیز از عین همان ماده اعمال شده باشد جریده تیدینس تاك درین اثنا یاد نامه نگار برلین خود افتاده فی الفور تیلفون کرد؛ جویگه از برلین گرفت این بود که نامه نگار مذکور در چمن زارهای مازوریا برای گرفتن معلومات تجربه رفته است در حال به آنجا تیلفون کرد نظر به معلوماتیکه مخبر مذکور داد، محافل آلمان از موفقیت این تجربه فوق العاده محنون هستند مع مافیه متخصصین و علمائی فن آلمان که در محل انداخت وجود داشتند، در حق ماهیت تجربه خاموشی اختیار کرده اند. به مجردیکه این حوادث به کفرانس تحدید تسلیحات، ظاهر شده است افکار عمومی فرانسه و ارکان وزارت حربیه او بیک ولوله فوق العاده افتاده اند.

آلمانها حالاً اعداد دارند که بعد از انداخت توپ مذکور را پارچه پارچه کرده اند. (صون پسته)

را نمی گذاشت هر آن خوف اشتعال حاجر سماوی مذکور میرفت از خاک ستونهای دود کرد و غبار بهوا باند می شود بعد از يك تدقیق معمولی معلوم شد؛ که این جرم حاجر سماوی فی، بلکه يك کلوله استوانه نیست که دو متر طول دارد، هیئت شناس مذکور در حال دانست که این همان کلوله است که باید از بحر او قبلا نوس می گذشت. تمام نظر های متجسس برلین جسم استوانه فی نقره رنگ جمع شده بود در نتیجه معاشنه ثابت گردید که این جسم از يك ماده بسیار سختی اعمال شده است که بایک سرعت فوق العاده از بین هوا گذشته و بحراریکه تولید می شود مقاومت نشان میدهد.

در آن روز در قصر شاهی مراسم غسل تعمید دختر ولیعهد بعمل می آمد درین مراسم سفیر آلمان و ذوات دیگر نیز مدعو بودند.

شاه با مدعوین به محل حادثه تشریف آوردند بعد از يك مذاکره مختصری که شاه با هیئت شناس نمود امر کرد که کلوله مذکور را به سفیر آلمان بسپارند. يك متخصص دیگر پروفیسر ویکار نیز درین خصوص ایضا حاضری داد.

این تجربه قابل هر گونه ستایش است زیرا در صورتیکه سرعت ابتدائی کلوله در يك ثانیه ۱۵۰۰ متر و مسافت ۱۰۰۰

ترجمه از (وخ) مجله هفته وارجرمنی

موقعیت جاپان در سیاست دنیا

مملکت جاپان مثل مملکت برطانیه ویا روسیه زاری و روسیه موجوده و هم مثل حکومت متحدہ یک مملکت بزرگ نیست . مملکت اصلی او ، جاپان قدیم که ازان جاپان بزرگ امروزه تولید گردیده ، عبارت از ۱۶۲۱ جزیره است و صرف ۳ صد و ۸۱ هزار کیلومتر مربع سطح زمین را دارا میباشد در سنه ۱۸۷۲ بر سطح مذکور تقریباً ۳۲ میلیون نفر زیست میکردند .

از آنوقت بعد تعداد نفوس آن ۲ چند گردیده و امروز جاپان تقریباً دارای ۶۴ میلیون نفوس میباشد . بواسطه جنگهای مظفر مملکت کوچک مذکور تصرفات جدید ذیل را حاصل کرده توانست : مثلاً در سنه ۱۸۹۵ جزیره تایوان (فورموزا) ۱۹۰۵ حصه جنوبی جزیره سخالین ؛ از ۱۹۰۵ الی ده کوریا در سنه ۱۹۰۵ کوانتوننگ و غیره . . . مملکت امروزه جاپان دارای ۶ صد و ۷۹ هزار کیلومتر مربع زمین با ۹۰ میلیون نفوس میباشد . ترقی این مملکت جزیرنی که جای کم دارد و مواد خام دران نیز کم یافت است قابل تعجب است . دفعه اول در سنه ۱۸۵۳ بعد از

مقاطعه صد ساله مرارده با ممالک خارج بشدر های خود را جهت ارتباط با دنیا باز نموده و در ۱۸۶۷ همان نظامنامه که مانع خارج شدن جاپانیها از مملکت گردیده بود ، فسخ شد . در همین چند سال حکومت مملوک الطوائفی نیز بر طرف و سلطنت توکوگاوا سقوط داده شد و سلطنت سابقه بطور سابق بحمل و قوی دوباره تشکیل یافت و امپراطوریت دوباره مرکز ملت و مملکت گردید . سال ۱۸۶۸ سال اول « می ژی » یعنی سال اول عصر وسنه جدید میباشد یک حکومت مرکزی قوی ، که از جمله اریستوکراتی ملی همیشه قوای قوی خود را حاصل میکنند و به بسیار هو شباری و عقل میداند ، ترتیبات مفید ممالک او روپا را اتخاذ کنند و بعد از کار سالهای زیاد مقصد را در نظر داشته تمام اصول مملکتی را در مسائل حقوق ، اداره ، معارف ، اقتصاد مالییه تجارت ، صناعت ، عسکر بحری وبری را اساساً دوباره تشکیل و تجدید نماید .

جاپان جدید در جنگهای ضد چین و روس اهمیت فوق العاده در دنیا حاصل و مقبوضات خود را تزیید نمود . انفجار جنگ عمومی و نتیجه آن تکامل ۳۰ سال آخر را تکمیل و جاپان را از نقطه نظر حرب و سیاست اولین قوه و یک مملکت

صناعتی در شرق اقصی گردانید . نفوذ او تا به ماورای بحراعظم میرسد و در اروپا بواسطه اتحادیه ملل نیز حس می شود . عسکر بری بحری او و سایل منظم و مسلح یک دولت قانونی است که اساس آن امپراطوریت میباشد و رجال سیاسی او ضعف سیاست ارضی او را که بواسطه موقعیت و عدم مواد خام تولید گردیده بود بیک موقع درست دانسته بیک مقصد صحیح سیاست توسعه را تعقیب نمودند ، تا ضعف مذکور را رفع نمایند

اختلاف چین و جاپان

سیاست توسعه مذکور یک سیاست نفوس و سیاست مواد خام و مطابق به اخلاق و طبیعت جاپانیها تا یک اندازه یک سیاست قوه نیز بوده است . نقطه نظر سیاست توسعه بری ، آسیا گردید ، زیرا اوضاع بحر اعظم تبدیل گردید . حینکه جاپان تقریباً ۲ صد سال از دنیا خود را قطع کرده بود . بحر کاهل یک بحر نسل سفید گردید و نسل مذکور مملکتهای ساحلی و جزائر را متصرف گردید ؛ و چون روسیه از طرف شمال اطراف جزیره جاپان را در تصرف خود آورد موجودیت جاپان مورد خطر واقع گردید . جنگ چین و جاپان از ۱۸۹۴ الی ۹۵ ، که سبب ظاهری آن یک مجادله راجع به کوریا بوده ، لاکن

علت اصلی آن در ضرورت توسعه جاپان یافت میشود. در نتیجه جزیره فورموز را در تصرف جاپان آورد و استقلال کوریا را حاصل کرد، لاکن جاپان در مقصد اصلی خود، که عبارت از تصرف شدن جنوب منچوریه بوده، بواسطه اعتراض ممالک اروپائی ناکام ماند پیشرفت روسیه در منچوریه و تعمیر خطوط آهن از شرق بغرب و از شمال بجنوب با نقاط آخرین «دایرین» و «پورت آرتور» جاپان را بنا بر مصئونیت مملکت خویش خیلی مغشوش نمود و اگر روسیه دست خود را طرف کوریا نیز دراز میکرد معلوم است که جاپان در خوف میبود مقصد اصلی جاپان در معاهده جاپان و انگلستان همین سنجشها بوده است چون روسیه از ضمانت استقلال کوریا انکار نمود و مذاکرات مسئله مذکوره را ملتوی می ساخت جاپان از شمشیر استفاده کرد.

معاهده صابچی پورت سموت در ستمبر ۱۹۰۵ روسیه را بشمال منچوریه پس انداخت و امتیازات روسیه را که در جنوب منچوریه داشت بجاپان گذاشت لاکن بسببیکه موعد اجاره پورت آرتور و دایرین یعنی حدود امروزه کوآنتونگ به ۲۵ سال تعیین شده بود و برای چین حق گذاشته شد که خطوط آهن را اگر بخواهد بعد از ۳۶ سال واپس خریده میتواند قیمت خود را باخته بود بنابراین شرائط فوق الذکر جنوب منچوریه برای جاپان قیمت نداشت

اگرچه سیاستون و عسکر جاپان همیشه در نظر داشتند جنوب منچوریه را در تصرف خود آورده زیاد کی اهالی جاپانرا در آنجا جای بدهند و هم اگر کدام مجادله با روسیه واقع شود ازان استفاده کرده بتوانند و از همه پیش مواد خام جنوب منچوری که در خود جاپان یافت نمی شود از قبیل ذغال، معدن آهن، تیل، لوبیا و خوراکی جالب توجه جاپان گردیده است دیگر آنست که بواسطه سرمایه جاپان یک میدان وسیع کار باز می شود.

نظریه های مذکوره باعث سیاست منچوری گردیده و سبب مطالبات مشهور جنوری ۱۹۱۵ شد که در معاهده می ۱۹۱۵ صورت معاهده فی خود را بواسطه یک اولتیماتوم حاصل نمود و تخفیف موقت حق جاپانرا بر طرف کرد و بدانوا سطح موقعیت قوه جاپان را در منچوری تأسیس نمود.

درست است که در بین جاپان و چین بنابر علل تاریخی و نسلی درین ۵۰ سال اخیر هم از سبب اختلافات هر قسم و هم از جهت علل سیاسی کشیده کیهای مختلفه وجود داشته است.

شک نیست که پیشرفت جاپان در منچوریه بسنه ۱۹۱۵ مخصوصاً همین مداخله حربی ستمبر ۱۹۳۱ با همه تأثیراتش و همچنین عملیات حربی جاپان دو را دوروداخل شنگهای کشیده کیها و اختلافات مذکوره را خیلی زیاد نموده و باعث انفجار رات سخت مزاج عامه

گردید. لاکن ۲ نظریه غلط دیگر هم است، که باعث کینه و نفرت ملتین شده و آنها را در زمان سابق جدا نموده و در آینده نیز باعث نفاق در بین شان خواهد بود و هرگز موافقت حاصل نخواهند کرد.

روس همجوار

بعد از مجادلات ۱۹۰۴ - ۱۹۰۵ مناسبات جاپان و روسیه بصورت دوستانه بوده است. روسیه موقعیت خود را در شمال منچوریه مخصوصاً به خطوط آهن شرق چین نگاه نموده است. و قتیکه در سنه ۱۹۰۹ و ۱۹۱۰ قرار پیشنهادیه «کوگس» وزیر خارجه امریکا پلانهای ظاهر شد که تمام راه های آهن منچوریه را یعنی هم خطوط آهن جاپان و روسیه را، بین المللی نمایند و تعمیرات جدید راه های آهن را در منچوریه بیک شرکت بین المللی بپردازند. مناسبات جاپان و روسیه تا به درجه انحلال ترقی نمود. در زمان جنگ عمومی ۱۹۱۶ در بین روسیه و جاپان یک معاهده انعقاد یافت، که براساس آن روسیه آماده بود و عوض قیمت اسلحه جات حصه جنوبی خط آهن شرق چین را که عبارت از خط آهن هاربین - چانگچون باشد، به جاپان بدهد، لاکن معاهده مذکور بواسطه واقعات سیاست داخلی روسیه مرعی الاثر نگردید. و قتیکه در روسیه بواسطه انقلاب بلشویکیست روی کار آمد، مناسبات

قسمت علمی :

دیدن با دست

یکنفر انگلیسی - موسوم به « سر هربرت بارکر » در روزنامه « دلی میل » مقاله راجع بیک خانم که کور و کر و کنگ بوده در عین زمان تصنیف کتب نیز می کند ، مقاله نوشته است که ماعیناً آن مقاله را جهت اطلاع قارئین کرام ترجمه می نمایم :-
 « مس کایلر » که از طفولیت کور و کر و کنگ است ، دیروز وارد انگلستان گردید . و برای آن آمده است که از يك دارالفنون « سکات لیند » رتبه فخری باو داده می شود . این خانم عجیب امریکائی يك مثال بارز غلبه روح انسانی را بر موانع تقریباً غیر قابل غلبه جسمانی تقدیم می کند . علاقه مندی من و گمان میکنم علاقه مندی هر کس که با تعمق درو نظر کند با طریقه خواهد بود که با آن « مس کایلر » ۳ نقیصه مهم را مغلوب نموده و حیات خود را مفید و مقبول

طالب يك وضعیت مخصوص در چین منچوریه گردیدند ، لاکن از طرف امریکا قبول نشد . حکومت متحده از زمان جریان مناسبات با ملک چین يك سیاست دوستانه را با چین اختیار نموده است .

(با قید دارد)

متحده زیست میکنند بصورت مصنوعی محدود مینماید ، از سیاست تولید نگردیده است . مجموعه تعداد جاپانیها ئیکه در حکومت متحده سکونت را اختیار نموده اند تقریباً ۱۲۵ الی ۱۴۰ هزار و بر « هاوای » ۱۲۵ هزار نفر میباشد باعث مهاجرت هجرت طرف امریکا سیاست نسلی نیست ، بلکه علت آن در خط اول و رود قوای کار ارزان است که سبب تزلزل روزگار کارگر وطنی میگردد . بدون شبهه باز نمودن سرحد طرف حکومت متحده باعث از دیاد قوای کار ارزان که از مالک آسیا و شرق اقصی هجرت خواهند نمود خواهد گردید . علت کشیده گیهای موقتی بین جاپان و حکومت متحده که حالا نیز وجود دارد ، و بلکه بعضی اوقات تا يك اندازه زیاد می شود مسائل شرق اقصی ، چین و مخصوصاً وضعیت جاپان مقابل چین میباشد بعضی دواثر موجوده جاپان خود را مستحق اعلان « مونرو دو کترین » (مونرو دو کترین مونرو رئیس جمهور امریکا بوده ، که گفته بود ، که امریکا برای امریکا نیهای باشد) برای شرق اقصی میدانند ، که جاپانرا در شرق اقصی همان طور يك وضعیت میدهد مثلیکه حکومت متحده در تمام مسائل امریکا خود را مستحق آنطور يك وضعیت میدانند . (یعنی آسیا برای مردم آسیا) قرار فکر مذکور جاپانیها

جاپان و روسیه خراب گردید ، زیرا ملت جاپان بشوینیکت را يك خوف بزرگ ، بهر صورت يك واقعه بد سیاسی میدانند . گرچه در جاپان نظریه دارند که پرو پاگاند بشوینیکي وفا و عقیده ملی کارگر جاپانی را ، که نسبت به امپراطوریت دارد متزلزل کرده نمیتواند ، با وجود آنهم در جاپان مفکوره های بشوینیکي و جمهوری را يك خوف آبنده تصوریده و بهتر میدانند از ابتدا جهت مسدود نمودن آن جدأ اقدام نمایند . کنترل شدید و دفاع مفکورات خوف ، در جاپان نیز ازان جهت میباشد همان بشوینیکت است که جاپان میخواهد مفکوره مذکور را از سر حدات خود دور نگه دارد همین غمهای بشوینیکت است ، که باعث کوششات زیاد میگردد ، تا در يك منچوریای مستقل يك سد ضد بشوینیکت تشکیل یابد علت خواهش بعضی دواثر جاپان ، که میخواهند روسیه از ساحل بحر کاهل مخصوصاً از ایالات ساحلی و ولا دیو ستوک دور شود ، هم همین بشوینیکت میباشد

مواد مجادله با امریکا

اختلافات مهمی که مناسبات جاپان و حکومت متحده را بصورت بحرانی متأثر نموده میتوانست ، در بین ملتین وجود ندارد . مسئله هجرت آنقدر اهمیتی ندارد ، که در مطبوعات او روپائی اظهار گردیده است . مهاجرت هجرت که تعداد کلی جاپانیها ئیرا که در حکومت

ساخته است ،

این خانم که از بصر وسمع و تکلم محروم است ، خارقه دیدن و شنیدن و گفتگو را ، بادنمایی که در مادرای سکوت ابدی او واقع است ، به وسیله عملیات بی نظیر دست های کوچک خود اجری می کند . من یکی از جمله اشخاصی هستم که همواره تعجب می کنم انسان چرا با این دواله که بوسیله آن بر محیط جسمانی خود و دشمنانی که در یک زمانی او را احاطه نموده تهدید می نمودند فتح و اقتدار حاصل نموده است ، علاقه مندی کمی دارد .

اکثر مردم نسبت به بوزینه ها (که همیشه خیلی چابک دست می باشند) کمتر مهارت دستی را مالکند . دلیل آن اینست که ؛ اسرار دست های ما اکثراً عبارت از یک کتایست که باز نشده است . «مس هیان کبلر» همین کتاب را باز کرده و حسن حیات را در آن مطالعه نموده و از آن جهت قابل هر نوع امتنان هر کس می باشد . آیا این خانم شریف چه چیز را با نبیات رسانیده است ؟

روزی «مس کبلر» دعوی نمود که میتواند به وسیله نوک انگشتان خود می بینم دوستان او باور نکردند ، و او را با کاغذ های رنگه و پارچه ها امتحان نمودند ، دیدند دعوی او صحیح است و با آنکه کاملاً کور است توسط نوک انگشتان خود دید . آیا این خانم کدام

حسی در انگشتان خود دارد که اشخاص دیگر آنرا نمی دانند ، و یا کدام حس عصبی مخفی را تکمیل نموده است که هر شخص می تواند با تحمل مقدار لارمه زحمت بان موفق گردد ؟

من جد آ به مسئله ثانی متقدم . ما می دانیم که قدرت برای جیبیره نمودن نقصان اشخاصی که آنها را به نقیصه گرفتار ساخته یک طریقه عطاوت کارانه دارد . یک شخصی کور قوه استماع بلند می داشته باشد . و حسی میداشته باشد که بدون تماس حقیقی اشیا را می شناسد . و یک قوه لامسه خیلی تیز را مالک میشود .

آیا این ؛ قوه دیدن «مس کبلر» را بادست هایش تفصیل میدهد ؟ شک نیست قسمتاً تفصیل میدهد ولی بطور کاملنی . یکی از دانشمندان فرانسه «داکتر فاری کول» چندی قبل ازین اعلان نموده که در پوست دست های انسان چشم های کامل موجود است و مرا باین مسئله علاقه مند ساخت . «داکتر مذکور می گوید : این چشم ها عبارت از چشم های عصبی می باشند و به سببی که ما دواله بصیرت را که از آنها قویتر اند مالک میباشیم ، این چشم ها در پرده خفا مانده اند . درین جایک واقعه که «داکتر مذکور بیان میکنند قابل ذکر است . میگوید : من یک نفر سیاهی را در حرب کور شده بود و او دار ساختم که اگر توجه کاملی به خرج ببرد می تواند با نوک انگشتان خود به بیند . این سیاهی پس از چند ماه ما نند خانم

«کبلر» حس بصر را در نوک انگشتان خود تکمیل نموده رنگ ها را تمیز نموده میتواند است .

این مثال را به علتی ذکر نمودم که بفهمانم قوه «مس کبلر» یک قوه بی نظیری نیست . مثال جذابی موجود است که در تاریخ دست همیشه بصورت نشانه قوه خدمت نموده است . مثلاً در مصر قدیم دست علامه متانت و قوه ، و در روم علامه وفا ، و قبل از قرن ۱۲ صورت یک دست قوی در هوا برای رسام ها مترادف کلاه «موجود اعلی» بود . آیا یک فرد جهت تزیین قوه دست های خود ، تا برای مقاصد او بصورت خیل مؤثر خدمت نموده بتوانند چه کرده میتواند ؟ اولاً باید در اطراف آنها فکر کند . ثانیاً باید تجربه نماید بیابند یک مثال کوچک ساده تقدیم کند که این چطور میشود .

هر شخص تایلک اندازه چیزی که از مقناطیسیت شخصی میگویند دارد . و این صفت در دست ها از تمام وجود بیش تر بارز است . مثل یک شخصی را که به صداع شدید و یا درد عصبی گرفتار باشد معمول قرار داده آهسته آهسته دست های خود بصورت موزونی در بمالید . فوراً احساس خواهید نمود نوک های انگشتان شما بجه اندازه حس است ، درك خواهید نمود يك قوه آهسته آهسته خارج میشود و در اثر آن مرض شما یا درد را که حس میکنند یا بوسیله این کار آنها

کاملاً از درد نجات می‌یابد .

اخلاق يك شخص را از دست های او خوب تر می توان شناخت . مردم سی می‌کنند کوائفی را که در چهره شان است مستور دارند ، ولی فرا موش نموده اند که دست ها گفته گو می کنند . می توان گفت : انسان طور بست که دست های اوست .

دست نه تنها صفات جسمانی بلکه خصوصیات روحی شخص را نیز به شخص پیونده اشکار می سازد هیچ يك عضو جسم حتی چشم نیز که بسیار کیف ها را بانسان می فهماند مانند دست به فصاحت گفتگو نمی کنند . در بین دستها و مفکوره انسان که همواره مصروف است رابطه براسراری موجود میباشد مقصود من چالاکی دست بست که از تبست بزرگ « کوبلك » آنرا بدرجه اعلی مالک است بلکه مقصود من چیز دیگری است ماورای آن .

کوبلك مانع مخصوص از شخصیت خیلی داخلی انسان تا به نوك انگشتان جریان دارد یعنی دماغ خود را به تفکر وغور عادت دهید درك خواهید نمود که محض در گرفتن دست يك چیز ثابتی (که چیزی را توضیح می نماید و یا انسانرا به مغالطه دوچار می کند) بانسان القا می شود .

اکثراً شنیده می شود اشخاص می

گویند : من نه می توانم حتی مساس دست او را تحمل کنم ولی به ندرت فکر می کنند که این نفرت عجیب از يك موجود دیگر انسان از کجا تولید شده است اگر فکر می کردند بزودی علت آنرا می دانستند دست انسان تسلی ، راحت ، لطف و عشق را بانسان دیگر القا می کند و همچنین پیغام های خیدلی بسد را نیز می رساند .

در دست روح و دماغ وجود دارد البته مقصود من این نیست که از نقطه نظر فزیک دماغ و روح در آنجا موجود است بلکه نظریه من مبنی بر يك عقیده متین تر دیگر است این روح و دماغ عبارت از مسئله عصبی بلکه اگر ازان پیش تر برویم مسئله روحی است من چندی قبل در همین ستون های اخبار مقاله نوشته به نسبت غفلت انسان از دست ها از نقطه نظر دیگری اظهار افسوس نموده بودم و بیان کرده بودم که محض به نداشتن و کمتر داشتن مهارت دستی قسمت زیاد مسرت حیاتی خود را از دست می دهیم .

و گفته بودم دست تربیه یافته دماغ را غذا می دهد بر عملیت آن می افزاید و بر مسرت حیات چیزی اضافه می کند به نسبت دست روحی نیز (چنانچه آنرا موسوم کردیم) همین مقوله صادق می آید .

زیرا آیا شما دست هائی را می شناسید که محض مساس آنها مانند عمل تقدیس و یا باز کردن دروازه است که شما را به معبد بنیان روحی يك هم نوع تان می برد ؟ شاید این مسئله در بادی النظر يك مفکوره فضولی معلوم شود ولی من می خواهم که هر کس دست باشعور داشته باشد البته مقصود من این نیست که اشخاص دست های خود را به وسایل مصنوعی خوش گل بسازند چنانچه این مسئله را توضیح نموده ام .

اگر کسی از قارئین درین موضوع شك داشته باشد باو توصیه می کنم از کار و حیات « مس هین کبیر » بیش تر معلومات حاصل کند .

تصحیح

در شماره ۱۰ در صفحه ۱۳ در ستون وسط اول یعنی قسمت ۹ علت پس مانده کی مسلمانان قبل از ذات بینکم سطور ذیل را بخوانند .

پس کجاست اسلام و ایمان شان از روی قول خداوند تعالی که می فرماید (انما المؤمنون اخوة) و (من يتولى منكم فانه منهم) و (انما ينسأكم الله عن الذين قاتلواكم في الدين و آخر جوكم من دياركم و ظاهرا و اعلى اخرا جكم ان تولوهم و من يتولىهم فاولئك هم الظالمون) و (فاتقوا الله واصلحوا)

خبرهاي خارجي

ريوتر ۳۰ جون :

قرار تلگراف لوزان دانسته شده است که در اثر احتجاجات شديد ميکند فنان پاپن قبول نموده است تا ديه آخرين پول را به عوض پول تر مينيات بنمايد ولي بصورتیکه احوال جرمني بحال عادي عودت کند . قرار اطلاع ديگر لوزان دواير رسمي جرمني از اين خبر انکار ميکند که جرمني قبول نموده است پول اجمال

تجارت براي احمای اين جمیعت متواری از آله نسل آينده آن آقای محترم غلام صدي خان متخصص وفارغ التحصيل فرانسه يك هيئت انتخاب شده که درين روزها با ادويه و لوازم ساثره عزيمت نموده بعملیات ضد آن آغاز نمائند .

(شدت وزش باد در جبل السراج)

در عشره اخير برج جوزا شمال شدیدی به جبل السراج شروع به وزش نموده و شدت آن باندازه رسيد که خن در بعض نقاط درخت های تنومندی از بين و بن بر کنده بعضی درخت ها که از مفصل ریشه وساقه به دو حصه تقسيم شده بود دوشق نموده که نصف بحالت اصلی قايم و نصف ديگری بزمین افکنده حتی بعض حصص بزرگ های ديوار قلعه را کنده است .

ورود

ع ج آقای محمد صادق خان وزير مختار اعلي حضرت بواسطه که برو جود محترمه والده ماجده شان علالتی عائد بود جناب او شان بعد از استجازه مرکز بصورت رخصتی محض برای عیادت محترمه عازم وطن گردیده به عصر ۱۵ سرطان بکابل وارد و مراسم پذيرائی شان بکمال احترام در محفل باشکوهی که همه اراکین سلطنت الی مدیران عمومی تشریف داشتند بمقام صدارت عظمی بجا آورده شد .

عمارت شرکت تنويرات

رياست شرکت تنويرات نظر به وسعت کار و اداره خود به تعمير عمارت جديد احتياج حس نموده و برای رفع احتياج خویش متصل به بازار اب دريا کابل عمارت دو طبقه جدیدی به اصول عصری برای نشیمن اداره خویش شروع به تعمير نموده است .

براي محو ملخ

قراریکه به اداره عمومی زراعت اطلاع واصل شده يك جمعيت از ملخها که مزارع نواحی مزار شريف را مورد حمله خویش قرار داده بودند از محاذ تدافعی مزار هزيمت نموده بنواحی قریبه غوری جدیداً وارد شده اند ، از وزارت

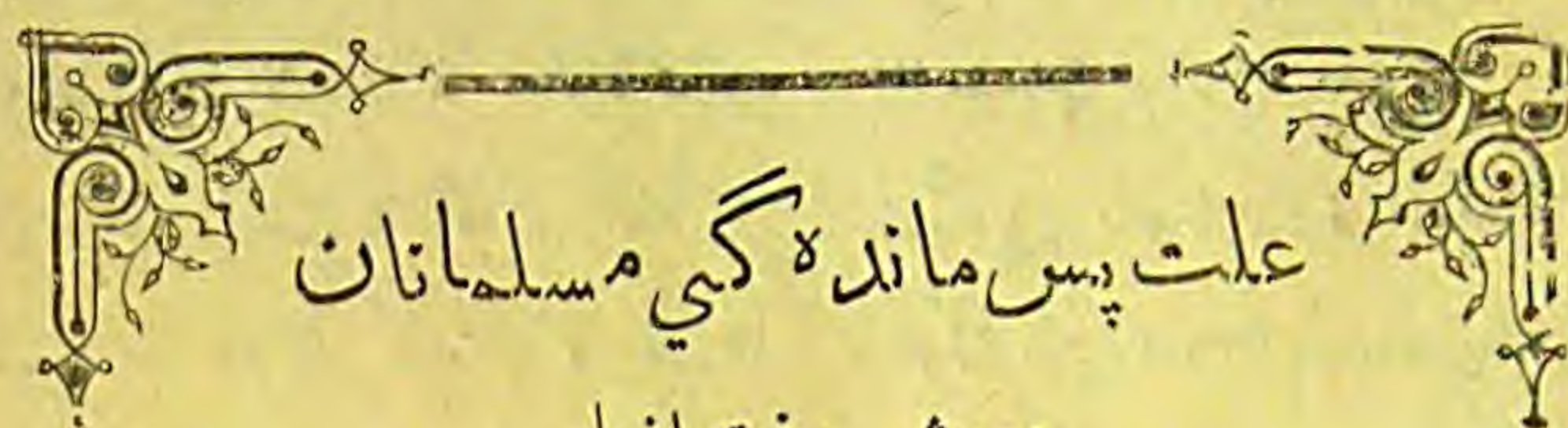
خبرهاي داخلي

استقبال از سفیر صاحب کبير افغانستان ع ج والا حضرت سر دار محمد عزيز خان سفیر کبير افغانستان در ماسکو از جمله همان رجاليست که مانند ديگر افراد خاندان خویش مصدر خدمات عالی گردیده اند و اولاد اين وطن هم مجاهدات وطن خواهانه سر دار معظم خود را همیشه بخاطر داشته و همیشه در موقع عودت همچه رجال بوطن هر شخص به سهم خود در صدد قدر دانی و تقدیر می بر آيند ، چنانچه پذيرائی شایانی که از والا حضرت در مزار شريف و بين راه بعمل آمده است شاهد قول ما است و علاوه آن طوری که اطلاع گرفته ايم ج ع ج والا حضرت صدر اعظم صاحب و عاليقدران جلالتهایان و زیر صاحبان خارجه ؛ تجارت ، معارف و رئيس شو رای ملی نیز جهت استقبال شان عازم بامیان شدند و قرار معلوم صدر اعظم صاحب در ضمن اين استقبال از مجاری اعمالی که در تمديد شو سه دره شکاری الی لان بعمل آمده است نظارت و هدايات لازمه را دران مورد نیز خواهند فرمود .

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

— ۱۰ —

و حال آنکه اگر در اسلام شخص و کامیابی او در دنیا و آخرت همین قدر پسندیده می بود ، قرآن شریف از ترغیب جهاد و ایثار نفس ، و راستی و صبر و دوستی برادر مسلمان ، و عدل و نیکوئی و تمام خوبی های اخلاق مملو نه می بود و اگر برای ثبوت اسلامیت همین قدر کار کفایت مینمود خداوند نمی فرمود که (قل ان كان آباؤكم وابناؤكم و اخوانكم و ازواجکم و عشیرتکم و اموال اقتر فتموها و تجارة نخشون کسادها و مساکن را به پر دازد و میگویند اولین مطلب بیانیه مهم جرمی ، در موقع تفصیل دادن مذاکرات روز سه شنبه این بوده است که اعتماد در صورتی باز قائم شده میتواند که : فاتحین ، امتیارات معاهده و رسای را از بین بر دارند .

فوت

يك خبر لندن اشعار میدارد که اما نیویل شاه سابق پر تگال در اثر مرض کلو فوت نمود .

ترضونها احب اليكم من الله و رسوله و جهاد في سبيله فتر بصوا حتى يأتى الله بامرهم و الله لا يهد القوم الفاسقين) آیا برا در ما شیخ بسیدونی عمران و یا شخص دیگری می تواند بگوید : مسلمین امر و زی ؟ بجز کدام کسی بر سبیل ندرت خداوند و رسول او را بر پدران و اولاد ، و برادران ، و ازواج و تجارت و اموال ؟ و خانه های خود ترجیح میدهند ؟ و یا محبت خداوند و رسول او را (با آنکه دوستی خداوند و رسول او اساس ایمان است) از کم ترین چیزی از اموالی که کسب نموده اند و یا بر تجارتی که از کساد شدن آن می ترسند بلندتر میدانند ؟

پیدا شد این مسئله را تجربه کنیم چه اشیا از خود شناخته میشوند .

فرض کنیم مسئله نصرانی ساختن بر صورت کامیابی را به خود گرفت و پوپ از کاتولیک هائی که در دنیا و جود دارند اقتضا نمود مقصدار لازم ثروت را

برای این منصرف ساختن بر بر از دین اسلام به نصرانیت که فرانسه قصد آنرا دارد ، صرف کند آیا چند ملیون جینه به مبشر ها و راهب و راهبه ها جهت تعمیر کلیسا ها و مکتب و بنا گاه ها شفا خانه ها و مرکز های اسقف و امور مانند آن جهت تمام نمودن این کار که به وسیله آن ۸ ملیون بر بر به چهار صد ملیون کاتولیک های عالم ملحق می شود ، صرف خواهد شد ؟

شک نیست جواب سوال ما اینست که در مدت چند ماه ملیون ها جینه جمع خواهد شد .

اگر به پروتستانت ها گفته شود بیا ئید شما را اجازه میدهیم بر بر را نصرانی بسازید و هر چه ممکن شود درین راه صرف نمائید ، دران صورت پروتستانت ها چار چند کاتولیک ها و آنهم در کمتر از مدتی که ثروت کاتولیک جمع شده بتوانند جمع می کنند .

پس اگر به مسلمان ها بگوئیم که : بر بر ها نیز دیک است از اسلام خا رج شوند و اساس خروج شان از اسلام عبارت از جهل است و بر ما لازم است برای شان علما و واعظ ها را بفرستیم تا دین را بایشان بفهمانند و برای شان مسجد ها و مدرسه ها و مکتب ها بنام گاه ها و غیره چیزهائیکه باعث جلوگیری از جدائی اسلام و مسلمین می شود بسازیم پس چه گمان می کنید که

مسلمانان پس از بهانه جوئی های زیاد برای این کار چقدر پول صرف خواهند نمود . به عقیده من بیشتر از صد يك چیز يكه كاتوليك ویا پروتستان صرف می نمایند بذل نخواهند نمود پس اینست غیرت مسلمین به نسبت دین شان و این هم غیرت مسلمانان و کسانیكه از اسباب تنزل مسلمان ها و نا توانی شان در مقابل یابرابری باغیار سوال می کنند اگر درین تفاوت ها كه در نهضت و غیرت شان فكر می کنند جواب كافی را در آن خواهند یافت .

عجب تر از همه اینست كه می بینیم اروپائی ها و دعوت كننده كان شان و شاگردان شرقی شان باوجود این تعصب دینی را به مسلمانان نسبت میدهند و الله ابن عجب تر از عجائب است .

و همین من كه فعلاً بان نوشته خود (محض دفاع نه تعرض) مصروفم و استاد بزرگ صاحب منار ، و عبد الحمید بك سعید رئیس جمعیت جوانان مسلمان و استاد مالك مجله الفتح ، و غیره اشخاص ما را كه میخواهیم ظلم را از سر اسلام برداریم و مسلمین را مدافعه كنیم كه از خطری كه اطراف شان را فرا گرفته است آگاه شوند ، مقرر به تعصب دینی و ملقب باین كلمه هستیم . آنهم نه تنها در بین پیگانهگان بلكه در بین مسلمانان جغرافی نیز به همین اسم یاد می شویم

مقصود من از مسلمانان جغرافی کسانی است كه به سیاست لادینیة خود فخر می کنند و از دیربست كه میگویند به دین واقعی نمیدهیم . و دیربست به مسیحی ها پیدوسته اند چونكه از دین اسلام مانند بعضی اشخاص مدافعه نه می کنند .

پس مسلمانان از لقب متعصب خلاص نه می شود تا آنكه اگر بشوند فرانسه ها مصروف نصاری ساختن بر برترند ، چنان بگذرد كه كوئی هیچ نشنیده است و اگر بشنود كه ها لندی ها صد هزار نفر را مسیحی ساختند اهمیتی ندهد . به یکی از اعضای پارلمان ها لیند گفته شد كه مسیحی ها به مسیحی ساختن يك ملیون مسلمان های جاوه موفق شدند اوشانه های خود را حركت داده گفت برای من اهمیتی ندارد كه جاوه مسلمان باشد یا مسیحی !

اگر مسلمان باینصورت باشد « راقی » و « عصری » می شود و میگویند تمام نگوئی ها دروست . اما اروپائی ها مبالغه هنگفتی صرف پیدا كردن طرفداري مسیحی ها در بین مسلمین میکنند و دین خود را با نوپ ها و طیاره ها و آلات دفاع حمایت می كنند . بصورت مستقیم و غیر مستقیم مسلمان ها را از دین شان جدا میسازند . و برای خرابی اسلام در محالك اسلامی هزار ها حيله می تراشد ، و درین كار مشكلی بایشان رونه

نمیدهد و هم این كار لقب « راقی » « متحدم » و « عصری » را از ایشان نمیگیرد . و عجب تر اینکه لقب « مدنی » « لا دینی » و « متسا هل » ایشانرا ازین كار باز نه می دارد .

و این « مسلمان های جغرافی » برخلاف این دلایل صریح و برخلاف آنچه جمهوریت فرانسه در قضیه بربر برای احتیاجات كاتولیکي ها كرد و برخلاف طرفداري هالیند از مبلغین انجیل در جاوه ، و برخلاف تعمیم رسمی حكومت بلجیم در باب تسكیل مسیحی ساختن ساكنین كوتگو و برخلاف آنكه انگلستان در اوگانده و در دارالاسلام و همچنان سودان تحريك دعوت اسلامی را در بین زنگی ها منع نموده است . و برخلاف چیزهای بسیار دیگری كه فعلاً شرح آن ممكن نه میشود ، هنوز هم مسلمان ها را گول زده میگویند :

اروپادین را پشت پازه و براه لادینی رفت كه نجات یافت . ما نیز تا زمانیکه براه اسلام میرویم نجات نخواهیم یافت . (۱)

(۱) این را درست گفته اند . اما بشر طیکه باین معنی گفته باشند كه تا زمانیکه درین راهی باشیم كه آنرا به غلط اسلام می گوئیم و تا زمانیکه برای حقوق اسلام مانند ایشان بلكه شدید تر از ان پیااستاد نشویم ، نجات نمی یابیم .

اقتصاد

عمارات پاریس

در پاریس در سال ۱۹۱۱ - ۸۰۶۳۹
عمارت ، در سال ۱۹۲۱ و ۱۹۲۲ - ۸۲۱۳۶
حالا ۹۳۷۵۰ عمارت موجود است .
تعداد مساکن در سال ۱۹۲۲ ، از يك
مليون زياده تر می شود . در سال ۱۹۱۱
۹۰ فیصد منازل بقیمت ۱۰۰۰ فرانك
در يك سال كراهه داده می شد ، از آن
جمله ۴۱۵ هزار آن به ۳۰۰ فرانك .

انتحار در جرمني

در چهار ماه اول سال حاضر در برلین
۶۸۶ نفر خودكشی کرده اند . در سال
۱۹۳۱ در تمام جرمني قریب ۱۸۰۰۰ نفر
بذریعه خودكشی حیات خود را
خاتمه دادند .

مليونرهای جرمني :

در جرمني بقرار احصائيه آخيره
۳۰۰ و ۲ ميليونر موجود است ، و در
زمان محاربه عمومي تعداد مليونرها به
۵۴۷ و ۱۵ نفر ميرسيد . ثروت مند ترين
جرمني ها ويلهلم دوم است كه ۲۵۰
مليون مارك ثروت دارد . و بعد از آن
پرنس تورن تاكيس ۲۴۰ ميليون
درات برقی كروپ ۲۰۰ ميليون ، نيسن
۱۳۰ ميليون پرنس هوئن لوی ۱۱۰ ميليون

مندلسون اوپل ، پرنس فيورستی بورگ
و هندل ، دو نر سمارك هر کدام ۱۰۰
مليون مارك ثروت دارند و بعده سمینس
شاه سابق ساكسون و غيره است .
(اطلاعات آخري پاریس)

ثروت هنگفت و مرگ نزدیک

در ۵۰ سال قبل يك نفر ارمني در هندوستان
فوت ميشود و مارتريك خود را محول
بحكومت مينمايد بشرط اينكه وصيت نامه او
را پس از ۵۰ سال باز کرده عمل نمايند
اينك ۵۰ سال گذشته و وصيت نامه او باز
و مارتريك او كه املاك واطيان بوده كنون
به ۳۸ ميليون روبه رسیده و حكومت هند
در صدد ورثه او برآمده و ارث او بگزن
۸۴ ساله در اسكندريه بوده است كه
بيچاره برپاشان و بامرگ دست و گريبان بوده
او را دو پسر كه هر يك مستخدم و اكون
بوده اند و پس از مرگ مادر اين ثروت
هنگفت قسمت دو برادر می شود .

ساعته متكلم در پاریس

اخيرا در پاریس ساعتی متكلم اختراع
شده كه مختص زيبچ پاریس درست شده
و چون ساعت يك می شود بجای يك زمك
زدن يك و در دو ، دو ، و در سه ، سه
صدای كند .

پيامهاي گوناگون

در مصر ۲۰۲ و ۱۱۱ انومبيل خصوصي و

۹۷۹ انومبيل گرا به و انومبيل لوري ۴۴۵
عدد بوده و ۴۶۲ درشكه كرا به هست كه
همه دوا سب كشيده آنها ست و كليف نغره
مسلسل آنها كه ماليات ميدهند به ۳۲۴۴۲
در مصر و در ده ها ۹۴۶۵ رسیده .

در هيچ مملكتي مانند مصر صرف مشروبات
روحيه نميشود علاوه مانند چرس و بنگ
و تنزول (معجون) تريك كو كا ئين هيروين ،
و هر گونه مواد سامه مخدره قتاله كه ارمنان
فرنگيه ست استعمال ميشود و بر اثر آنها جنحه
و جنايه بسيار بوده چنانچه در سال گذشته
۴۸۶۰۵ و جنايه ۱۱۳۷۹۴ واقع شده
عجب انجاست كه در مصر هيچيك از مواد
مخدره درشت نميشود تماميرا قاچا قاپيان
آورده و مرد مرا به پر تسكه زوال
مياندازند .

پس از ۶ ازدواج موالي شوكت علي زعيم
مسلمانان هند بایگزن انگليسي معلوم شده
شوكت علي عمرش شصت و پنج و وزنش
سيمصد و شصت كيلو بوده وزن تازه عروس
انگليسي سنش سي و وزنش شصت كيلو
است .

سال گذشته در مصر جيب بر های
دوره كرد كه در خيابانها و كوچه ها و در
واكونها باقسام مختلف در دي كرده اند
۵۰۷۴ نفر بوده اند و اينها بغير از دزدان

خانه و بنجار نخلها و متفرقه بود و نیز دو
جرخه و او تو میل و دو چرخه بخاری
۱۷۵۱ بدزدی رفته و دزدان این اشیاء
غیر از سایر دزدان بوده .

امروز هابسترین زبانها انگلیسی است
که قبل از یک قرن بیست میلیون نفوس
انگلیسی تکلم میکردند و امروز دویست
و بیست میلیون انگلیسی تکلم می کنند
نیز الهانی ۲۲ میلیون بود و ۸۵ شده
و ایتالی ۲۱ بود و پنجاه میلیون گردیده
و فرانسوی در صد سال قبل ۳۲ میلیون
نفوس با حروف میزدند و کنون به
۷۵ میلیون رسیده علاوه اغلب بحالی
رسمی دول هیچ در آنها فرانسوی موجود
نیست فرانسوی گفتگو میکنند .

رئیس تشکیلات نظمیه قطر مصر انگلیسی
موسوم به رسل با شاست که با مهارتی
فوق العاده بوظیفه خود عمل مینماید
و در قوه پولیس مصر ۲۵ صاحب منصب
و نژده کونسبل خارجی و ۱۹۱ صاحب
منصب مصری بوده و عده ازان بسته
با احتیاج بوده و اغلب از سربازان زیاد و کم
میشوند .
(چهره آنها)

موانع بلائیه فرانسوی

(۴۷)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل بیست چهارم

دخترش باندازه او ضعف نشان نداده از
والد محب ولی غیر محبوب خودش بمقتات
کامل وداع نمود تنها چیزی که خاطر او را
مغموم میداشت همان فرقت سک او (زو)
بود که درو یانه مانده بود چنانچه این
این غم خودش را به (برتیه) اظهار نمود
برتیه بابک وضعی تبسم نموده خاموش ماند
که حاکی معرفت او بر بعضی از اسرار
دیگر بود خواهر نا پلیدیون ملکه نا پلیر
باستقبال عروس برادر خودش آمده و باو
برگشت در خاک فرانسه برای پذیرائی
عروس طاقهای ظفر متعدد مواکب متکثر
و دعوت های رسمی در هر منزل ترتیب
داده شده بود .

ماری لوئیز ازین عزت واحترام که
در نظرش يك چیزی نوی بود ، بمنوبت
خودش را بطریق متین و برجوش
ظاهر می ساخت : نه خواست مساعت
سفر را برای رسیدن بشوهر و نه بیاعت
باز ماندگان کدورتی در دل داشت
گناه گناه سرش را از درجی
کالسه که بر آورده بطرف تیپر که
بهلوی کالسه او براسپ سوار ، روان
بود تبسم می نمود اگرچه ظاهراً
چنین و می نمود که گویا سلام اهالی
صابر که از طملوع صبح اطراف جاده را

نی اولاد مقصد من از (زو زو)
نبود بلکه میخواستم کونت و تیپرک را
که يك افسر قابل است و هرگونه کاری را
که بدمه و گذاشته ام بخوبی انجام داده است
اسم بگیرم این افسر بحیثیت يك یاور همیشه
در کنار تو خواهد بود من اعتماد کلی
برو دارم و مقبضم که این نماینده من کمال
احترام و مهر بانی را از تو خواهد دید
زیرا من حیث عمر و سابقه خدمات موزونیت
نامه را باین عهده جدید خودش داراست
بدیختانه که خاتم فرانسویش مرده است
و نه او هم در همرا هانت شامل می بود
کدورت خاطر ماری لوئیز بشنیدن این
کلمات پدرش کاملاً رفع گردید و بنهایت
اطاعت جواب داد حسب فرموده پدرم
عمل خواهم نمود .

فصل بیست و پنجم

عروسی امپراطوری

در یازدهم مارچ ۱۸۱۰ (ماری لوئیز)
در (ویانه) بصورت توکیل نکاح شد و بعد
از ختم محفل نکاح به دبده و شکوه زیادی
رهسپار پا ریس گر دید بر سیدن قصبه
(برائن) که سرحد آستریا واقع است از
پدر و درباریان متعددی که مشایعت او
را نموده بودند وداع نمود اگر بر خسار
فرانسمین دوم سر شک جاری نبود ولی

گرفته و او را با کف زدن های مسرت و نمره های خوش آمد استقبال می نمودند، جواب میداد.

ناپلئون از دیگر طرف روزها و ساعت ها بلکه دقایق را شمرده انتظار می کشید و دلش با تب سوزان عشق می طپید. اگرچه ماری لوئیز را هیچگاه ندیده بود ولی لحظه خیالش از وفارغ نبود. برین رسومات بی فایده که عروس را در راه باز میداشت قلباً لعنت میفرستاد و برای رسیدن ساعتی که او را در آغوش کشد هر لحظه در طیش می بود ساعتی نمیگذشت که قاصدی و پیغامی برای او نمیفرستاد و او را بمجمله اصرار نمیکرد. میخواست که يك آن اولتر باو برسد برای تسکین خاطر و تبادل خیالات اکثر وقت خودش را بشکار میگذرانید اگرچه باین سپور دلچسپی زیادی نداشت. ولی حال باندازه شکار و گردش میکرد که همراهان او از پامپا نند و تعجب او را کرده نمیتوانستند بعد از آنکه از شکار برگشت بقصر در آمده و ساعتها با تخیل واز مودن لباس های عجیب غریب که او را مسخره ظاهری می ساخت مشغول می شد. اگرچه این لباس هارا گاهی هم نبوشیده خواهد بود علاوه برای سنجیدن پلانهای محافل عروسی نیز حصه زیاد وقت خودش را صرف می نمود. بسیار خواهش

داشت که در عروسی خودش رسومات محل عروسی لوئی شانزدهم و ماری انطوان را تقلید کند.

تمام نگرانی و توجه او باین عروسی ازین سبب بود که بایکی از بهترین و محترم ترین قایل های یورپ ازدواج نموده بود نه اینکه ناشی عشق و محبت او نسبت به (ماری لوئیز) باشد. از وقت طلاق زوزفین تا به عروسی او با ماری لوئیز این فاتح بسزراكت يك چیزی لاشی گردیده بود که هیچگاه در معاصر مختلفه حیات خودش پیشتر یا بعد از آن بدان اندازه غیر مفید و بیکاره دیده نشده بود. یا اشخاصی که در اطرافش می بودند از غربت خاندان خودش بیان نموده بر وضع مادرش که سید در دست گرفته و برای خریداری ما بحفاج بازار میرفت مانند اطفال خورد سال می خندیدند ازین گذشته بر احوال غربت اشتغال خودش بحث میراند. همه این شداید خاندانی و شخصی خود را با وضع (بورژوازی) حاضره مقایسه نموده مانند نوکیسه بسیار پستی ناز و افتخار مینمود و خودش را کور سبکائی فقیری میدانست که با (کران دوشس) استرایی در شرف ازدواج بود و افتخار داشت که عروسش ذریه مستقیم سه امپراطور است. شخص امپراطوری که در مقابل او تمام دنیا مرعش میداد و برای بالهوسی او مقبول ترین و شریف ترین زنهای عصر بی شرافتی

را بر داشت میکرد، خیال مینمود که این دختر جرمی بقبول زنی او تنزل زیادی را بر نفس خود بر داشت نموده است.

این عشق مفرطی که ناپلئون نسبت به (ماری لوئیز) در دل داشت در اول محض هوا و هوس جوانی بود ولی بعد از چندی بحقیقت تحویل یافت ازین ثابت میگردد که از مناسبات قلبی که در بین زنش و کونت دو نیپرک بود اطلاعی نداشت. همین مناسبات بود که بعد از وفات ناپلئون باز دواج نیپرک و ماری لوئیز منجر گردید.

يك پروگرام مفصلی برای ملاقات اولین عروس و داماد ترتیب داده شده بود که بر رسیدن موکب عروس در وسط راه (کومپین و (سواسون) داماد او را پذیرائی کند. درینجا يك تخت بزرگی در کنار جاده تعمیر و ایوان بازیستی در آن بر پا داشته بودند. عین در همان لحظه که ماری لوئیز از سواسون روانه میشد ناپلئون هم باید از کومپین حرکت مینمود و تمام خدم و حشم و کالک های مجلل او را در وسط جاده استقبال میکرد. این هم پیش بینی شده بود که عروس چند دقیقه بعد از داماد میرسد بعد از ورود سر راست در بارگاه امپراطور داخل شده و در مقابل شوهر خود بزانو در آمده به بوسه می اطوری نایل میگردد بعد از ملاقات مختصری هر دویشان در کالک دولتی سوار و به

اعلان

از قواماندانی فرقه شاهی
مدیریت لوازم

خلیفه پاینده محمد خان و علی محمد خان
سراج اسباب چرمینه باب کار آمد
حیوانات فرقه شاهی را بقرار ۴ مواد
جدا گانه قرار داد کرده هر شخصیک
خیال دو طلبی را داشته باشد بفرق
شاهی حاضر و قرار داد مذکور را ملاحظه
کرده ادعای طلبی خود را پیش کند که
نظر بقایده حکومت با شخص ادعای طلب
قرار داد کرده شود موعود اعلان
۲۰ یوم است .

از قواماندانی فرقه شاهی

شعبه (۲)

فرقه شاهی در نظر دارد که از تاریخ
حال يك ساله خود را که حیوانات
مربوطه خود را بقسم قرار داد نماید
نماید لهذا موضوع را ذریعه اعلان هذا
به برادران اهالی مرکز و اطراف
شش گروهی اطلاع داده هرگاه شخص
خیال قرار داد جنسی مذکور را داشته
باشد و متحمل رسا نیدن جنس مذکور
می شود بدائره لوازم فرقه شاهی حاضر
واظهار کرده با او قرار داد می شود

اگر چه عروسی حقیقی مقرر بود چهار
روز بعد در (نوتر دام) پاریس در حضور
تمام حکام ملکی و عسکری اجرا می یافت
ولی ناپلیون اینها را مسا بل تشریفات دولتی
خوانده اظهار نمود که نکاح اوقلاً بواسطه
توکیل قانونی اجرا گردیده است خونی
که ماری لوئیز از صحت نکاحی که
در وبانه اجرا گردیده بود ، در دل
داشت زایل گردیده ، زیرا کاکای او
کاردینال فاش او را متیقن ساخته بود که
همان نکاح توکیلی ویانه زن قانونی
امپراتوری شمرده می شد .

صبح دیگر بکمال حیرت و بهت تمام در
باریان ناشتای ناپلیون در کنار بستر
خانمش چیده شد که در میان بالش های
پر از فیه ؛ بر فاتیح استرلینز خمیده
تبسم می نمود .

در کنج يك اطاق دیگر متصل به
اپارتمان عروس و داماد ، کونت
فیرک یاور ماری لوئیز باغضب مشتعل
و از خاطر ها فرا موش نشسته بود .

(با قیدارد)

قصه (کومپین) عودت مینمودند و از
طرف حکام محلی بخواندن سپاسنامه های
تبریک و کف زدن های اهالی پذیرائی
میشدند پروگرام حقیقی بدین صورت
ترتیب یافته بود ولی تمام ترتیبات عالیّه
از عشق مجنونانه ناپلیون زیر و بر گردید
ازین تغیر و تبدل غیر مترقبه ، در راه
او را آزرده ساخت . ناپلیون به مجرد
وصول اطلاع حرکت (ماری لوئیز)
از (وتری) بهچیک از قبود دیگر اهمیت
نداده با (مورا) در درشکه نشسته بسرعت
تمام بطرف او شقاقت هنوز کالسکه های
معیت ماری لوئیز قریب ده (کورس)
نرسیده بود که ناپلیون خودش را با و
رساند و بسرعت از کالسکه فرود آمده
در ؛ درشکه امپراتریس حیرت زده
در آمد و خواهر خودش را به بیرون
افکند . بعد از آنکه زن خودش را
تنها یافت ، بوس و کنار را آنقدر با او
کرم گرفت که در و نسبت بخودش يك
گونه خوف و نفرت تولید نمود .

امپراتور درشکه چپ را امر داد که
اسب ها را قهچین کرده سر راست به
کومپین براند . ازینجهت بارگانی که در
وسط را برپا داشته بودند ، خالی ماند .
بعد از رسیدن (کومپین) بچیدن سوبه
امر داده شد و مسافرین گرسنه بر میز مکلف
طعام جای گرفتند .

جريدة هفته وار

قیمت اشتراك

۱۰ افغانی

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شانلیک

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبة مغارف

در ممالك خارجه

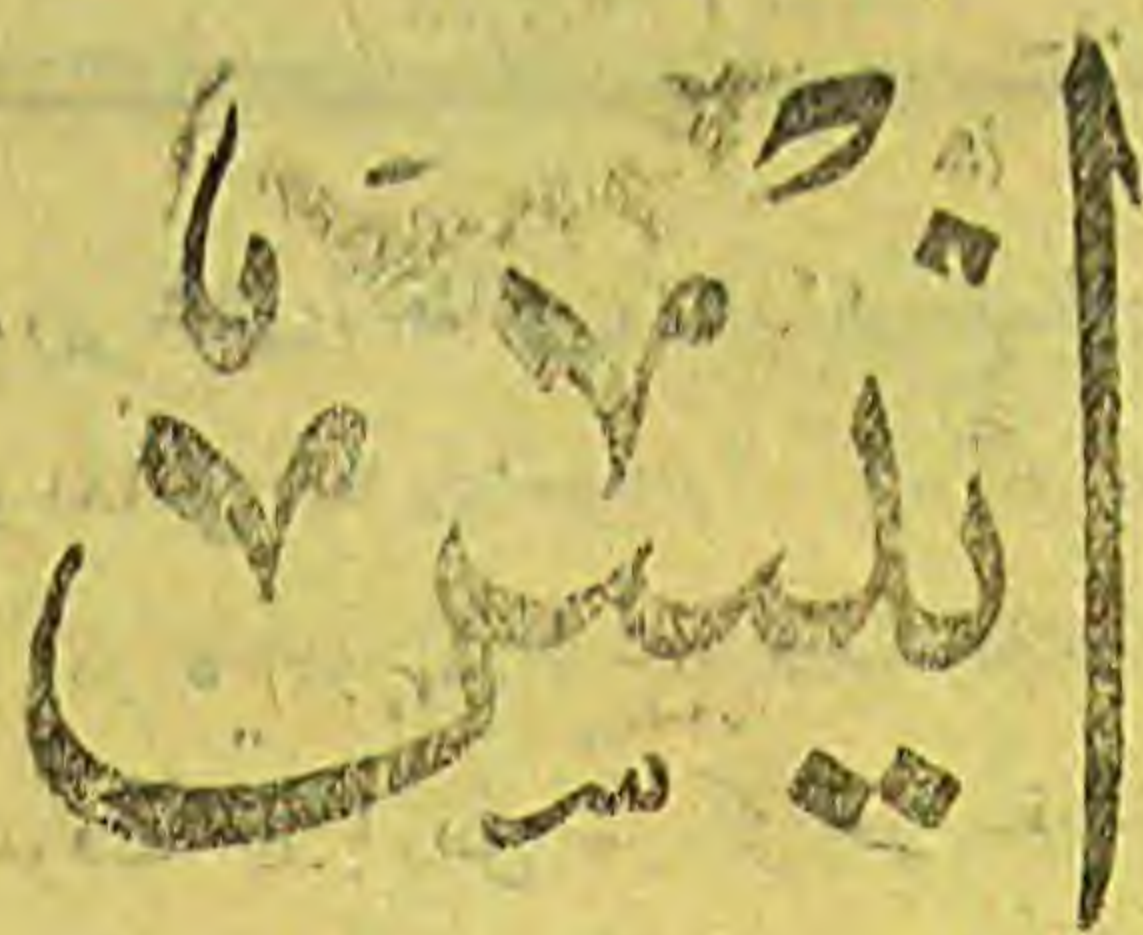
Digitized
by

Khogyani Library
skhogyani@gmail.com 909-861-6200

مطبعه ايس

اداره : کابل جاده ارگ
مونس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوگبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۱۳۰۱ اربع الاول July 13 193۲

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۷ سرطان ۱۳۱۱

ورود عالیقدر جلالتماب

سردار محمد عزیز خان در کابل

بالای شان گل ها را می پاشیدند . و جناب
ممدوح با يك نوع ملا طفت و مهر باقی از
بین مردم گذشته به قصر دلکش رسیدند .
و در آنجا هم از طرف عسکری احترامات
شان با نوای بوزیک بعمل آمد .

سپس به محضر ما مورین تشریف برده
پس از ملاقات و احوال پرسی با حاضرین
بمحضور اعلی حضرت هما یونی که قبلاً
از پغمان تشریف آورده بودند به قصر دلکشا
حضور داشتند . شرف گردیدند . بعد
بمنابت ذات شهر یاری به محفلی که از
طرف وزارت دربار در باغ قصر دلکشا
ترتیبات گرفته شده بود تشریف برده و پس
از صرف شیرینی و چای محفل مذکور ختم
گردید .

پس از اختتام محفل والا حضرت
ممدوح با اعلی حضرت غازی بیک موتر
نشسته قریب شام عازم پغمان گردیدند .

***

هر چند تاریخ این دودمان و خدماتی
که باین آب و خاک کرده اند بمعموم
هموطنان عزیز معلوم و هویدا است

کدام آن کلمات و عبارات برجسته که
حاکمی ز خیر مقدم و تقدیر والا حضرت
ممدوح بود نگاشته شده بود .

اهالی کابل و نواحی آن جوقة جوقة به
دو طرفه سرك و جاده های فوق الذکر
ایستاده انتظار ورود سردار معظم را می بردند
و هم يك يك تولى از قطعات عسکر نادری
در حدود باغ شهر را صف بسته بودند

ساعت چار نیم بود که يك هیجان فوج
آمیزی که مختص به همیشه اوقات است
از طرف غرب جاده شهر آ را بلند گردیده و
موتری که حامل والا حضرت و ج ع ج صدر
اعظم صاحب و غیره ذواتی که برای
استقبال شان رفته بودند ، نمودار گردید ،
عسا کر نادر شاهی و اهالی هر يك بنوبه خود
رسم تعظیم و احترام را بجا آوردند و در
هر دروازه که والا حضرت شان میرسیدند

ع ج والا حضرت سردار محمد عزیز خان
سفیر کبیر افغانستان در ماسکو که خبر
حرکت شان را از ماسکو و ورود و استقبال
شایان شان را در مزار و غیره نقاط وطن
عزیز در شماره های قبل داده بودیم
روز پنجشنبه ۲۳ سرطان ساعت ۴ و نیم
بعد از ظهر مع الخیر و العافیه وارد
مرکز گردیدند .

صورت پذیرائی شان از طرف ریاست
بلدیه و اهالی کابل خیلی عالی و شاندار
بوده و ترئینات شهر از حدود شهر را
وسرك مقابل باغ مهمان خانه (ولایت
کابل) ده افغانان سرك مقابل وزارت
معارف و مکتب امانیه و کتبد کوثالی
الی قصر دل کشا از طرف ریاست بلدیه
خیلی فریدند و جالب توجه بود . علاوه
در نقاط لارمه دروازه های مجال و نفیسی
از طرف اهالی ترتیب داده و بالای هر

ترجمه آقای احمد رحمانی

راجع به مقدسیت معاهدات

— ۱ —

« تان » در همین روز ها يك مکتوب بسمارك را که متعلق به اوایل سال ۱۸۹۱ می باشد اشاعه داده است ، « بسمارك در اول ماه مارچ سال ۱۸۹۱ نوشته است معاهدات بین المللی ، هیچگاه در مقابل هجوم ملی سدشیدی شده نمی تواند عهد یک نمود ، شده و امضا شده است ، حتی اگر همان عهد بشرافت و ناموس بسته شده باشد ، این قدر محکم نیست که سیاست ملت بزرگ را و قتیکه مسئله حیات آن يك ملت به آن بسته باشد ، معین نماید . مفاد حیات و مناسبات بین حکومت در محوطه حیات (بین المللی) البته نسبت به مسائل حقوق قوی تر است . کدام يك از امپراطورها و کدام يك از پادشاهان به ملت خود گفته می تواند : شما محو می شوید و من هم با شما یکجا ، لاکن من از معاونت با شما عاجزم ، زیرا من در عهد نامه امضای خود را گذاشته ام ! .. »

بسمارك به کرات در عاملیت سیاسی

* * *

انیس : - ورود مسعود این مرد جلیل را در وطن از دل تبریک گفته ، موفقیت و سعادت قابل عظیم الشان شانرا خواستار است .

وزیر مختاری افغانی را هم بصورت صحیح و اساسی ایقامی نمودند .

در ۱۳۰۵ همراه چند نفر طلابیکه موقتاً از پاریس بمرکز خواسته شده بودند وارد کابل شده چندی در خانه بیکار و از اراضی املاک خود و اعلیحضرت غازی مواظبت می نمودند .

در ۱۳۰۶ بواسطه گرفتن خبر شدت علامات اعلیحضرت و بیماری پسر ارشد شان سردار محمد داود خان مجدداً عازم او روپا گردیده و در آنجا به پرستاری آنها پرداخته الی حدوث انقلاب در آنجا ماندند . حین حدوث انقلاب خواهش کردند که با اعلیحضرت غازی و دیگر برادران محترم شان برای نجات وطن شرکت ورزند ، مگر بنا بر امر و توصیه اعلیحضرت غازی برای نگرانی از تعلیم و تربیه و الا حضرت شهنزاده محمد ظاهر خان و سردار محمد داود خان ماندند و الی ختم انقلاب از اعطای مملو مات تازه و غیره معاوضت های اخلاقیه با برادران مجاهد شان کوتاهی نکردند .

همین که افغانستان از بلای خانه جنگی و انقلاب بنابر تدابیر و ایثار این خاندان معظم نجات یافت ، جناب شان به سفارت کبرای افغانستان در ماسکو مقرر شده و از پاریس مستقیماً بانظراف عزیمت نمودند و الی لان به همان ماموریت خود دوام داشتند .

مع ما فیہ سوانح این مرد جلیل را از بدو ادخال شان در دوره ماموریت (عصر سراجیه) بفرض معرفی و تقدیر از خدمات قابل القدر از کتاب نادر افغان اختصاراً اقتباس میکنیم :

« مراتب تعلیم و تربیه معظم (سفیر صاحب کبر) همراه ذات شاهانه انجام یافته در ۱۳۲۱ ق شاغاسی خارجه مقرر شدند و این کار را نظریه اقتضای وقت و زمان و مطابق سیاست حکومت عصر اعلیحضرت امیر حبیب الله خان به نهایت صداقت و امانت انجام میدادند . و در دوره هند و افغانستان بعیت اعلیحضرت (شهید) شرکت داشتند در عصر امانیه در موقع ورود قوافلی مسلسل مهاجرین همدردانه از هندوستانینهای که بافغانستان هجرت میکردند ، خبرگیری کرده در فراهم آوری تسهیلات و معاونت های اخلاقیه آنها میکوشیدند .

در ۱۲۹۹ همراه او این دسته محصلین افغانی که جهت اخذ تعلیم علوم و فنون عالیہ بخارج اعزام شدند بحیث نگران و مربی به او روپا تشریف بردند و دقیقه از نظارت تعلیم و تربیه آنها فروگذار نشدند .

در ۱۳۰۳ حینکه اعلیحضرت هابیونی وزیر مختار افغانستان در دربار پاریس و بلجیک بودند ، جناب شان علاوه بر نگرانی از طلاب افغانی وظیفه نیابت

خود حق و قوت را با هم قرین میدانست
لاکن این مکتوب راجع به عدم استحکام
معاهدات بین المللی با یک دلیل روشن تولید
سوال میکند .

فورمول واضح و آشکار بسمارك
فقط تقریباً کلمات معروف فریدرک کبیر
را از مقدمه کتاب « تاریخ زمان من »
تکرار مینماید :

« ... به من ظاهر و آشکار است
که یک شخص که با کس عهد بست
و اگر هم آن عهد از روی نادانسته گی
و بدون فکر بسته شده باشد ، باید آن عهد را
ناموسکارانه و منصفانه تعمیل نماید . . . »

عهد یک شخص فقط همان یک شخص را
بطرف او می کشاند ، لکن عهد یک پادشاه
ممکن است تمام یک ملت بزرگ را بطرف
فاجعه بکشد . . . چه بهتر است -
محو یک ملت یا بر هم زدن کلمات معاهده
یک شاه ؟ فقط کدام احق به فیصله چنین
مسائل تردد کرده میتوانند . »

بنابراین فورمول بسمارك تکرار حقیقی
اقوال فریدرک کبیر ظاهر میشود : شاه بلند
تراز معاهده است ، پادشاه میتواند و باید
در واقعات معین عهد خود را بر همزند و
از تعمیل تعهدات بین المللی انکار
نماید .

- ۲ -

بسمارك در سال ۱۸۹۱ برای خود
نوشت . این نطق سیاست یا اظهارات وزیر
نبود ، این یک « فکری » بود که برای

خلف بعید معین شده بود : محض بیان بود
و عمل نداشت . صدر اعظم آهنین ، در
عاملیت سیاسی خود اظهار ثبات نکرد ، بلکه
عملیات را به عبارت آرائی تنزیل داد .
نوشته های سال ۱۸۹۱ را ممکن است از
نقطه نظر تهذیب عیب گیری نمود ؛ لکن
برای اینکه مفهوم تاریخی نوشته مذکوره
را بدانیم ، لازم است از شخصیت بسمارك
گذشته ، متوجه به آن حکومتی شویم که
صدر اعظم آهنین بآن خدمت میکرد .

ممکن است خدمات سیاسی بسمارك
اراده آهنین او ، قوه او قناعت شخصی
او را اعتراف نمود ، لکن ممکن نیست
فراموش نمود ، که در محوطه افکار سیاسی
این شخص مدتش و معظم تا آخرین روزهای
خود یک پروس ابتدائی و استبدادی بود .

این منظم کننده محاکمات او روپایکی از
نمونه های حقیقی صاحبان املاک پروس
و فرد وفادار عنعنه اساسی شاهی جرمنی بود .
این عنعنه شاهی ، مملکتی را که تعداد
سوسیالیستهای پارلمان آلی زمان مجاربه
آن از تمام اروپا زیاده تر بود - آلی روزهای
نوامبر سال ۱۹۱۸ نمیکذاشت تا یک
حکومت پارلمانی حقیقی تشکیل و قایم
نماید .

این عنعنه که برای محافظه آن خاندان
شاهی ، جنرال ها ، لیوتنانهای جنگی
پامونو کولها (عینک یک چشمه) و

پروفسور های صاحب رتبه حقوق
حکومتی ایستاده بودند ، یگانه آئین
سیاسی بسمارك بود . بانی امپراتوریت
در محوطه مفکوره حکومتی از تمام
پروسیهای سلف خود ، دشمن های
لیبرالیزم جرمنی ، هیچ فرق نداشت .
انکار از تقدس معاهدات بین المللی

در نزد بسمارك نه تنها کم (۱)
است و نه خلاف اساس اخلاق ، بلکه
نتیجه منطقی آن اصول حکومتی است
که صدر اعظم بدان معترف است . و اصول
بسمارك محض این به اصول فریدرک اعظم
مطابقت مینماید ، که نظریه هر دو جرمنهای
سربر آورده به طبیعت دولت و حکومت
با الکل یکی است .

- ۳ -

مسئله را جمع به تقدس معاهدات یک
موضوع جذاب نیست . این یکی از مسایل
لازمه و خبث عادی او روپای امروزه
است . مسئله را جمع به تقدس که در
نوشته ذکر شده بود ، محتمل ، در او روپای
امروزه ، نسبت بسال ۱۸۹۱ و قریبیکه
بسمارك « اصول نسبیت » خود را در باب
معاهدات بین المللی ظاهر ساخته بود
شدید تر می باشد .

(۱) فلاسفه تهکمی فلاسفه هستند
که بصلاح انسان اعتقاد ندارند . این طبقه
فلاسفه را کلیون نیز میگویند - مترجم)

او روپا، از سال ۱۹۱۹، مالك يك سلسله معاهدات مكمله نيست، كه صلاح و امنيت حيات او روپا را ضمانت ميكند. پاكيت مجمع ملل، با وجود دور نكردن جنگ، جدا صلاح را ضمانت ميكند. لوكارنو، يك سلسله معاهدات را جمع به فيصله، با حثه بطرق صلاح، را جمع به محافظه با همي، پاكيت، كه جنگ را خارج از قانون اعلان نمود... و با وجود كثرت معاهدات، بـعد از امضاي هر کدام از آنها و بـعد از ۶ ماه، بعد از يكسال او روپاي مضطرب و عصباني « ضمانت » جديد و محكمترى را مى جست. يك معاهده متمم معاهده ديگرى مى شد. يك سال ميگذرد.

هيچ اعتمادي به اين معاهده جديد خوب نمى ماند. او روپا مجدداً معاهدات جديدتر و بهترى ميجويد... تمام اين سالها به تعقيب معاهدات جديد و كاغذهاي جديد گذشت، در باب حيات صلاح طلبانه (افلاس) معاهدات اصلي موجود است. تمام معاهدات خوب هستند. لاكن « فلاس » دوام دارد.

چرا؟ اعتماد به تقدس معاهدات، و به تقدس امضاهاي گذاشته شده نيست. فورمول فريدرك كبير. بسمارك و بتيان هو لو كك واجب الذكر است. ما هيچ كاري بكار اين اشخاص و صنفين

اين فورمولها نداريم، اما به طرز سياست آنها، كه اين چنين فورمولها را امكان تكميل ميدهند كار داريم. قوه معاهدات بسته بارزيم آن حكومتي است، كه معاهدات را امضا ميكند. معاهدات دول ديموكراتي با دول مستبدانه مالك اقسام قواي اجتماعي براي طرفين مى باشد.

— ۴ —

حكومت ديموكراتي معاهده امضا شده را فسخ كرده نمى تواند. در آنجا، كه پارلمان به عقد معاهده اشتراك ميورزد، با سياست خارجي حكومتي را كه بمقابل پارلمان مسئوليت دارد، اداره ميكند، در آنجا حكومت نه معاهده را فسخ كرده مى تواند، و نه فورمول بسمارك را استعمال كرده ميتواند. حكومتي، كه بسته به ميل پارلمان است. حكومتي كه به رأي عمومي بسته است. مطبوعات آزاد دارد، امكان رأي عدم اعتماد دارد، تمام انجمن هاي عناصر حقوق و علم النفس كه درمالك ديموكراسي به اصول « ورق پاره » علاقه دارند.

برعكس، حكومتهاي استبدادي و ديكتاتوري مالك اين عنصر برخلافيت، حكومتي كه افكار فريدرك كبير را تعقيب ميكند، نيستند. ميل

وزيرى، كه متوجه فسخ كردن تعهدات بين المللي باشد در مالك ديموكراسي، به مقابل عكس العمل پارلمان، مطبوعات و رأي عمومي عقيم مياند. لاكن ميل کدام وزير مالك ديكتاتور، اگر متوجه فسخ بهترين تعهدات بين المللي شود، به هيچ يك عكس العمل در مالك تحت رقيت دو چارنمي شود...

مسائل قواي تعهدات بين المللي بارزيم هاي حكومتي كه معاهدات را امضا مينابند، سخت مربوط است. حكومت ديموكراسي، معاهده امضا شده را نه قضائي و نه روي فسخ كرده ميتواند. ديكتاتوريت هيچ قسم ضمانت داخلي تقدس معاهده را نميداند. و درين قواي داخلي غير مساوي تعهدات بين المللي براي حكومات ديموكراسي و براي ديكتاتور، يكي از مسائل مشكل و مشغوم حيات امروزه اروپا پنهان ميباشد.

ترجمه از (وخ) مجله هفته وار جرمنی:

موقعیت جاپان در سیاست دنیا

ما بعد از شماره گذشته :

مواد مجادله با امریکا

بنا بر سیاست دوستانه حکومت متحد در بسیاری مسائل و مجادلات بین چین و ممالک دیگر و در بسیار کنفرانسهای طرفداری آن نظریه را نموده ، که باید در مسائل داخلی چین مداخله نکرد از سنه ۱۸۹۹ الی ۱۹۰۰ ، وقتیکه مفکوره تقسیم نمودن چین صورت گرفت امریکا اصول «درب باز» را برای چین اعلان نمود و همیشه طرفدار آن بوده است که باید در خاک و اداره چین کسی غرضدار نباشد و منچوریه متعلق به چین میباشد منچوریه قبل از جنگ و در زمان جنگ به دفعات علت تبادله توتیه ها بین حکومت متحد و جاپان گردیده است . مقصد کنفرانس خلع سلاح واشنگتن علاوه بر مسائل خلع اسلحه ضمانت استقلال چین با منچوریه بوده است . حکومت متحد تصور میکردند که ضمانت مذکوره را بواسطه معاهده دول نه گانه حاصل کرده میتوانند و همان بوده . که معاهده مذکور در واشنگتن علاوه بر چین و جاپان از طرف حکومت متحد انگلستان فرانسه ، ایتالیه ، پورتوگال ، هولند

و نورویج امضا گردید . مقصد معاهده مذکور آن بوده ، که چین موقع یابد اصول مملکتی خود را در داخل جدیداً منظم نموده بتوانند ، بدون آنکه از مداخلات خارجه خوف کند . قراریکه از مکتوب تاریخی ۲۴ فروری سنمسون وزیر خارجه به اسمی سناتور بوراه ، رئیس هیئت خارجه در مجلس اعیان امریکا معلوم می شود امریکا همان سیاست سابقه خود را در معاملات چین که در معاهده دول نه گانه نیز تذکار است تعقیب می نمایند یعنی نمیخواهند با وجود هر گونه معاهدات بین چین و جاپان یک تبدلات را در چین که بواسطه قوه وقع شده باشد ، قبول نمایند اگر ازین نقطه نظر دیده شود خیلی ممکن است بزودی بین حکومت متحد و جاپان کشیده گیها و مجادلات جدید واقع شود ، لاکن حاجت نیست که همیشه بفکر آن باشیم که در بین جاپان و امریکا یک جنگ واقع شود لاکن حکومت متحد خیلی کوشش خواهند نمود و از همه وسائل کار خواهند گرفت تا معاهده دول نه گانه آنها یک فورمول بی معنی نماید . سنمسون وزیر خارجه مربوط به این مسئله اشاره نموده ، که معاهده مذکور شرط معاهده تخفیف سلاح واشنگتن بوده است ، که دران حکومت متحد از ساختن چهارات

بزرگ بحری منصرف و متعهد گردیده از تعمیر استحکامات بر جزائر فیلیپین و غیره صرف نظر نماید . معاهده مذکور برای جاپان یک مصونیت وسیع را ضمانت نموده ؛ زیرا مرکز حکومت متحد به هزار ها میل بحری طرف هونولولو پس افتاده است پس تنها سیاست جاپان مقابل چین خواهد بود ، که باعث کشیده گی بین جاپان و حکومت متحد گردیده میتواند لاکن کشیده گی مذکور را نه جاپان و نه حکومت متحد خواهش دارد .

قوم بی مسکن

اگر چه مسئله هجرت طرف امریکای مسئله نیست که باعث کشیده گی سخت بین جاپان و حکومت متحد گردد باوجود آنهم مسئله نفوس برای جاپان یک مسئله خیلی مهم میباشد امروز یک سطح زمین که عبارت از سه صد و ۸۱ هزار کیلومتر مربع باشد ۶۴ میلیون نفوس امرار حیات میکنند که سالیانه تقریباً ۸ صد هزار الی ۹۰۰ هزار نفر علاوه میکردند و از آنجمله تنها ۱۷ فیصد تمام زمین زراعتی میباشد پس تنها بواسطه یک مسکونه خارج و یا صناعت ، نان یا برنج بهتر جهت خوراک اهالی حاصل گردیده میتواند سکونت اقوام کوچی طیف شمال جاپان قدیم در کوری یا و منچوریه مطابق به عادات حیات و خواهش جاپانیها

نمیباشد زیرا حدود مذکور خیلی سرد است
نظر جاپانیها دائماً طرف ممالك جنوب میباشد
خون ملائی (يك قوم) که در و جود
خود دارند با قوت زیاد آنها را طرف ممالك
کرم سیل کش میکند و چون از خوراک
برنج منصرف گردیده نمیتوانند و در ممالك
سرد مثل حدود جاپان قدیم هو کایدول
و منچوریه بجز از کندم ، برنج حاصل شده
نمیتوانند از ممالك مذکوره متغیر میگرددند
سکونت در ممالك جنوب خواهش صمیمی ملت
و مطالبه يك حصه عامه است لاکن مهاجرین
جاپان درین حدود جنوبی بدون امر یکای
جنوب بسبب زیاده کئی ساکنین مثل هندو
لیندی جای نمی یابند طرف جزائر فلپاین
که بران علم امر یگا ایستاده نیز هجرت
کرده نمیتوانند صرف حدودی باقی می ماند
مثل آستر لیا و نیو سیلیند ، که مهاجرت
را برای اقوام نسل زرد مانع گردیده اند
در زمان جنگ و بعد از جنگ یعنی بعد از متصرف
شدن جزائر بحیره جنوب که بدست آلمان
بوده مهاجرت طرف جنوب بنا بر امکان
تجارت جزائر مذکوره زیاده گردیده
است .

اینطور يك وضعیت ملی که بواسطه
تزیید فشار نفوس خراب تر میشود ، بدون
شبهه آهسته آهسته يك حصه کوششات
توسعه میگردد آستر لیا و نیو سیلیند و دیگر
حدود هنوز میتوانند مهاجرین جدید را

جای بدهند . بنا بر زیاده کئی نفوس در
هر حصه دنیا غیر معذور است ، که ۶ الی
۸ میلیون نفوس در آستر لیا يك حیات
خصوصی را اختیار کرده اند . یا آستر لیا
يك حصه نفوس زیاده او روپا را قبول
میکند و یا يك روز مجبور خواهد بود
سرحدات خود را برای زیاده کئی نفوس
مملکت چین و یا جاپان باز نماید . اگر
نمیخواهند که يك روزی فشار نفوس در
بحر کاهل انفلاق نماید ، باید همان مسائل
مهمیکه بواسطه از دیاد نفوس جاپان و چین
در بحر کاهل تولید گردیده و خواهند
گردید ، حل شوند ، بدون شبهه یکی از
اسباب فیصله تعمیر سینکاپور بصورت
قلعه جنگی همین تصورات بوده است .

حکومت جاپان توسط نماینده گان
خویش از قبیل رئیس الوزرا و وزیر داخله
مکرراً اظهار نموده ، که جاپان در
منچوریه خواهشات زمینی را تعقیب
نمیکند ، یعنی نمیخواهد که منچوریه را
ببخود وصل نماید ، مثلیکه از هر طرف
مخصوصاً از طرف چینیهها به دفعات گفته
شده است . اینطور يك سیاست با معاهده
دول نه گانه نیز موافقت نخواهد کرد
جاپان همان حقوقیرا که بواسطه معاهدات
متفرقه با چین راجع به منچوریه از
۱۹۰۵ الی ۱۹۱۸ حاصل نموده ، میخواهد
برامدیگر مصئون نماید و راه مذکور عبارت

از همین دولت جدید منچوریه میباشد
که به اول ماه مارچ سال جاری تأسیس
گردیده و به ۹ مارچ در شخصی شاه
آخرین سلطنت « منچو » در چین يك
مدیر دولت حاصل نموده است .

تأسیس این حکومت جدید ، که علت
اصلی آن مخالفت جاپان با ممالك بشویکیت
میباشد ، از طرف جاپان بواسطه سر
کرده گان عسا کر جاپان در منچوریه
مخصوصاً توسط جنرال هو نیو ، علاوه
توسط سردار « او شیدا » وزیر خارج
سابق و رئیس حالیه خطوط آهن جنوب
منچوریه و غیره اشخاص پیشبرده شده
است . در حکومت موجوده دولت
منچوریه جاپانیها نیز بصورت مشاور
و مامورین کار میکنند ، اگر حکومت
مذکور که هنوز موافقت قطعی اهالی را
حاصل نموده میخواهد که جاپان او را
قبول و در آینده نیز معارفت کند ، که
فعلاً بنا بر اوضاع موجوده - منچوریه
در حدود حربی خیلی لازم و ضرور است
پس باید خواهشات سیاسی و اقتصادی
جاپانرا ایفا نماید . حکومت مذکور
آنقدر مقتدر نیست بدون تعاون حربی
جاپان خود را نگاه کند . تا دولت
مذکور تشکیلات مالیاتی خود را ترتیب
نماید ، مجبور است از جاپان معاونت مالی

نمود.

دیو کن به صفت يك ضابط انگلیسی
به جبهه انگلیسیها داخل شده آنها را
کشف و پلان جبهه حرب را به بوئر
ها داد. از آنجا به کپ تا وئن رفت
در آنجا نیز مخزنهای مهمات حربی بنای
مجلس مبعوثان و قصر والی را بر هوا
نمود. بنا بر این مسئله انگلیسیها
دیو کن را توقیف نموده به دیوان حرب
سپردند. محکوم به اعدام گردید
دیو کن بحضور باش قوماندهان رفته
عوض عفو جزای اعدام خود افشا نمودن
بعضی اسرارها و دادن شفره بوئر را
تکلیف نمود، درها گردید. لاکن
جعلی بودن شفره را بعدها دانستند
انگلیسیها و قتیکه جعلی بودن آنرا دانستند
دیو کن را تکرار محکوم به اعدام نکرده
نامیده را به جزای رویر موت محکوم به اعمال
شاقه نمودند. دیو کن بعد از اینکه يك
مدتی در حبس مانده او ضاع و تربیه
او مرتب گشت او را در حبس خانه
يك وظیفه مقرر کردند. يك روز دختر
والی جزا بر رویر موت بحبس خانه برای
گردش آمده بود. دختر والی دیو کن
را که يك آدم مقبولى بود، خیلی پسندیده
مدت درازی با او صحبت نمود. این آدم
شایان حیرت تمام ماجراهای خود را برای
دختر نقل کرده. در نتیجه این تماس و
صحبت دختر بر او عاشق گردید. دختر
فرار دادن او را از حبس خانه وعده
کردن را با او تکلیف نمود. لاکن

آدمیکه لورد کیچنر را با يك جهاز
زره پوش غرق نموده اشت:

صاحب يك غزم و اراده مدحشی است
ما قبلاً نوشته بودیم که دیو کن جهاز
زره پوش انگلیسی همپشائر را بالورد
کیچنر يك جا غرق و ۱۶ سال بعد ازین
حادثه در نیویارک توقیف شده بود
دیو کن از آن زمان تا حالا از طرف
پولیس انگلیس و اتلیجنت سرویس
جستجو میشد.

قرار خبرهای آخرین، تمام حیات
دیو کن از ماجراهای هیجان آمیز
و مهلک که هیچ عقل قبول کرده نمی تواند
پر و مالا مال است.

دیو کن در افریقای جنوبی متولد،
دارالفنون اکسفورد را تمام کرده
در مکتب حربیه بروکسل داخل شده
بود. در زمانی که محاربه ترانسوال
اعلان کرده شد، دیو کن يك جوان
جسوری بود.

بعد از اعلان محاربه به مملکت خود
عودت نموده. خانه، زمینها
باغها و جنگلهای پدری خود را سوخته
خراب و بيك حالت بر بادی یافت. این
منظره در او نسبت به انگلیسیها يك حس
نفرت عمیق تولید نمود. و در همانجا
برای گرفتن انتقام پدر خود قسم یاد

طلب نماید. ازینجهت چند ماه است
دیده میشود، که جاپانیها در منچوریه
خیلی مصروف کار اند. عساکر جاپان
در منچوریه تقویه گردیده اند. عساکر
مذکور در بعضی اطراف ضد بعضی
قبائل چینی، که با حکومت جدید
منچوریه مخالفت مینمود، جنگیده اند
اگر چه تجربه ۲۵ ساله اثبات نموده
که منچوریه بصورت مسکونه مطابق بمذاق
جاپانیها نیست، با وجود آنهم يك پرو
گرام منزلی تحت ترتیب است، که
مقصد آن جایدادن يك تعداد بزرگ
«کور یا ئیها» و جاپانیها میباشد شرکت
های مشهور «میت زوئی» و «میت زوییتی»
مبلغ بیست میلیون دو لار جهت تعمیر
شهر چنگچون بصورت پایتخت داده اند
شرکتهای مذکور و دیگر شرکتها برای
تکامل آتیه منچوریه خیلی اظهار دلچسپی
مینمایند. بدون شبهه تکامل مذکور
تحت رهنمائی جاپان اجرا خواهد گردید
اگر چه قرار بعضی اظهارات حکومت
اصول «درب باز» مستقیم نگاه کرده
خواهد شد.

دیوکن تکلیف این دلبر انگلیسی را که خصم جانی خود میدانست، با خونسردی تمام رد نمود.

عشق دختر جوان مدت درازی دوام نمود. دختر مذکور، بدفعات با دیوکن ملاقات نموده بود.

دیوکن بالاخره در مقابل این قوه احساسات قلبی مغلوب گشته، با دختر یکجا بطرف امریکای جنوبی فرار و با او عروسی نمود.

درین اثنا حرب عمومی شروع گردید. تشکیلات استخباری آلمان چون موفقیت های حیات دیوکن را در ترا سوال بخوبی میدانست، در حال با او تماس نمود. دیوکن نیز بنا بسبب دشمنی که با انگلیسها داشت، در حال این تکلیف را قبول نمود. دیوکن خود را بصورت یک عالم نباتات آراسته، متماداً بسواحل بحرگردش نموده با ملاحین آن اطراف و عمده صاحب منصبان کشتیهای انگلیسی صحبت نموده، آنها را به میخانه ها دعوت میکرد. خودش را درین محیط یک انگلیس وطن پرور معرفی کرده بود.

ازین دوستی و محبت استفاده کرده، کشتیهاییکه در بندر ایستاده بودند آنها را دیده و در بین صند و قهای که انبار کشتی بودند بمها میگذاشت.

۲۲ کشتی که از بندرهای ریودوژنیرو،

والپاریزا و بونیوس آیرس حرکت کرده بودند در بین بحر یکی بعد دیگری غرق شدند. انگلیسها از پیش آمد چنین یک وضعیتی متوحش گشته با این حکومتها داخل تشبثات شدند. دیوکن به مجردیکه تهدیه را حس نمود، فوراً یکی از کشتیهای بیطرف سوار گشته بطرف آلمان حرکت کرد.

یکی از تورپیدوهای انگلیسی کشتی را که دیوکن در آن مسافرت میکرد، در بحر محیط اطلاس معطل نمود. تورپیدوی مذکور پساً پورتهای عمده و صاحب منصبان کشتی و مسافرین را معاینه میکرد. دیوکن فوراً یک پساً پورت سیاسی هولاندر را ابراز نموده یخه خود را خلاص کرد. (باقی دارد)

حرکت بطرف واشنگتون

نیویارک، ۶ جون - حرکت صاحب منصبان قدیمی، به طرف واشنگتون از دیروز به این طرف صورت مضطربانه بخود گرفت. مصادمات با پولیس مکرر شده میرود. مظاهرین بحیر واکونها و قطارهای آهن را تصرف میکنند بقرار حساب تقریبی، تعداد مبارزین سابق حالا به ۱۴۰۰۰ نفر رسیده است. حکومت به ۱۳۰۰۰ نفر صاحب منصبان قدیمی که به پای تخت داخل شده اند ترك فوری شهر را امر نموده. با وجود این، مشکوک است، که مظاهرین امر مذکور را اطاعت نمایند.

اراکثریه شهرهای امریکا نمایندگان صاحب منصبان قدیم حرکت کرده اند. از دیترویت ۱۰۰۰ نفر و همین مقدار هم از دالاس. شبیکا کو فقط ۲۵۰ نفر نماینده کفایت کرده است. کالیفورنیا و او ریگون فقط یک نفر زن مسیسی و لیم پیرا تو اعتماد نموده اند تا مفاد ایشان را بمقابل کانگرس محافظه نماید.

در کانزاس سیتی مبارزن سابق قطار واکونها را در یک محراب معطل نمودند. مظاهرین بعد از یک جنگ مختصری با ۲۵ نفر پولیس قانع گشته قطار را تصرف کردند.

از شهرهای دیگر نیز در باب این چنین حوادث اطلاع میدهند. چون هیچ جای شک نیست که کانگرس مطالبات مظاهرین را رد خواهد نمود خوف بی انتظامی مدعی می رود.

دورا دور زمین به ۸ روز نیویارک، ۶ جون - دو نفر طیاره رانهای نظامی امریکا، کاپیتان بن گریفین و لونیدان جیمس ماترن خیال در مسابقه سرعت را به دورا دور زمین چنانچه معلوم است که متعلق به پوست گاتی می باشد، فتح نمایند. اشخاص مؤخر الذکر در ماه جولائی سال گذشت مسابقه سرعت دورا دور زمین را به ۸ روز و ۱۵ ساعت تکمیل نمودند. ماترن گریفین خیال دارند عین مسافه را کمر ۸ روز طی نمایند.

برخی از حالات زنده گی

بنیتو موسولینی

دیگماتور فعلی ایتالیا

بنیتو موسولینی، قائد و دیگماتور فعلی ایتالیا در يك قرية موسوم به «دویا» بتاریخ ۲۹ جولائی ۱۸۸۳ تولد شده است. پدر آن آهنگر بود. روزی یکی از اطفال هم سن موسولینی او را لات کرده بود، موسولینی به نزد پدر خود آمده استغاثه نمود. والد غوروش باو گفت:

«آیا تو زن هستی که از دست او به پیش من شکایت می آری؟ برو ازو انتقام خود را بگیر و تا وقتی که انتقام خود را ازو نگیری به پیش من نیائی!» موسولینی اشکهای خود را پاک کرده و از نزد پدر برخواست ضمناً پاره سنگی را گرفته و نوک آن را تیز نموده آن طفل را تعقیب و مجروح گردانید.

در نتیجه این امر پدر، موسولینی بعد از آن از کسی نمیترسید و نه به پیش کسی خم می شد.

طیاره طیاره رانهای مذکور از شیکاگو به فلورید بنت فیلد وارد شده است. شروع مسافرت برای هفته آینده تعیین شده است. طیاره رانهای مذکور از نیویارک به نیوفوند لند، و از آنجا به آیرلند (از بحر اتلانتیک) پرواز مینمایند.

تعلیم و تربیه آن :

وقتی که موسولینی در مکتب داخل گردید، یکی از جمله قابلترین تلامذ آنجا محسوب میشد. پس از محنت و مشقت زیاد به عمر ۱۸ ساله کی سند معلمی را حاصل کرده، و در آن مکتب مدرس مقرر شد. از تعلیم و تعلم در آن مکتب برای او افکار سوسیالیستی پیدا شده بالاخره در فرقه سوسیالیستهای ایتالیه داخل و بسا بران از ملازمت کناره گیری را اختیار نموده و برای تحصیل علوم عالی به سویس رفت.

در سویس در حین تحصیل علوم برای تهیه روزی خود خیلی زحمات را متحمل شده و مزد دوری میکرد، و عمر خود را به نهایت عسرت می گذرانید. اما هیچ گاه از زبان او شکایتی را جمع به این مسئله شنیده نشد. و پس از کوششات و مساعی زیاد به تشکیل يك اتحادیه موفق گردید.

جلای وطن :

بعد از دخول او در وطن در يك مظاهره سیاسی به جلای وطن محکوم گردیده بمقام دیگری فرار کرده شد. اما آنجا هم از فعالیت و مساعی خود داری ننمود، چنانچه از آنجا هم بدر کرده شد، و بر يك نقطه سویس رفته سکونت اختیار نمود.

پس از چندی دوباره به ایتالیا آمده و در يك مکتب معلم شد. مع هذا در

مسائل سیاسی و اداری دخالت میکرد. گرفتاری موسولینی :

در ۱۹۰۹ در يك جد و جهد سیاسی گرفتار شده و به او سزا داده شد. و ازین روز به بعد پولیس او را از جمله انقلابیون محسوب نمود.

و هم درین سال شهرت او را شنیده «لینزچمبر ترانتو» او را دعوت نمود و در آنجا به حیث مدیر اخبار این پارتنی مقرر گردید. اما بعد از چندی با پارتنی و حزب مذکور مخالف الراي گردیده در جماعت دیگر سوسیالیست ها داخل گردید و کار اخبار آنرا میکرد علاوه بر آن برای یاد گرفتن زبان آلمانی نیز کوشش و سعی می نمود. چنانچه بیاعت نوشتن يك مقاله مفویانه از مملکت استریا هم خارج کرده شد.

ما بقی حیات آن در اجرای مساعی سوسیالیستی مصروف بود. در ۱۹۰۰ خود آن يك جریده شایع کرده در ۱۹۱۲ در «وېگو ایملاکا نگر» به کار آغاز نمود و در اندك مدت نام او در مشاهیر وطن معروف گردید. این جماعت اداره جریده خود را راهم بدوش وي گذاشت. چنانچه از پرتوزحمات شبانروزی موسولینی اشاعت جریده مذکور بالغ بر چهل هزار گردید بلکه در اواخر به یکصد هزار رسید. از اول جون الی ۷ جون ۱۹۱۲ جشن «هفته سرخ» تعین شد و موسولینی لیدر و زعیم آن قرار داده شد. گرچه اعضای پارتنی

خبر های داخلی

مجلس شریف

میلا دالنبی (ص) در افغانستان دیروز بعد از ظهر مجلس شریف میلا دالنبی (ص) در سلاخانۀ عام از طرف حکومت متبوع ما بکمال احترام شرف اتمقاد پذیرفته در آن برعلاء شمولیت افراد موقر دود مان معظم شاهی ووزرای محترم ومامورین مملکتی و نظامی و اراکین اعیان و شورای ملی و جمعیت العلماء و سائر فضلاء علماء و مشائخ ؛ جناب حقائق مآب نقیب صاحب که در هفته گذشته از جلال آباد وارد کابل شده اند نیز تشریف داشتند درین مجلس متبرک اولا هر یک از حفاظ و قراء حسب نوبه چند آیات قرآنی را قرائت و ثواب آنرا بروح برفتوح حضرت نبوی (ص) اهداء و ضمناً دعای ترقی اسلام و افغانستان را بکمال سوز و کداز می نمودند بعد از آن یکی از علمای محترم شرح مطولی از او صاف صوری و معنوی اخلاق عالی

وقت نسبت بار نوشته بود که : « این چنین اشخاص را در خندق عمیق انداخته و بالایش خاک را بپسندازید . » اما موسیو لینی هیچ پروای آن را نکرد و جواب داد که : « من فی الحقیقت یک سوسیالیست هستم - در هر کسی وریشه من آتش سوسیالیستی روشن است . » (ترجمه از الامان)

نموده گفت : « شما از من نفرت میکنید زیرا که عوام بامن محبت دارند و همیشه خواهند داشت . شما ازین باعث مرا در پارتی خود جدا می کنید که شما بامن حسد دارید . اما وقتی خواهد آمد که من زمام مملکت را بدست بگیرم . » در ۱۹۱۵ بتاریخ ۲۴ می ایتالیا اعلان جنگ نموده و در حرب عمومی شامل گردید . درین وقت موسیو لینی خود را در جمله داو طلبان داخل گردانید و به محاذ جنگ روان شد . رفقای او خواهش داشتند که او قیادت پارتی را نموده آنها را راهنمایی کند ، اما برای او وظیفه دیگر تعیین شد و دران بسیار صعوبات را متحمل گردیده هیچ وقت شکایت را بر زبان نیاورد . چنانچه در روز نامه آن هم نوشته شده است که به ۲۳ فروری سنه ۱۹۱۷ موسیو لینی سخت مجروح گردید و چون صحت یاب گردید دو باره بر کار و شغل جریده نویسی خود ادامه داد .

تاسیس یک پارتی جدید : بتاریخ ۲۳ مارچ ۱۹۱۹ موسیو لینی یک حزب جدید تشکیل نموده . پروگرام و ایدال این حزب فقط این بود که مملکت را به شاهراه ترقی و تعالی جملو ببرد . دران تاریخ اعضای این جماعت تنها ۵۰ نفر منصبداران بودند . در ۱۹۱۹ حین انتخابات موسیو لینی از طرف اهالی میلان نامزد میبوثیت (و کالت شورا) گردید ، اما ناکام ماند . چنانچه یکی از جرایدان

مذکور برای انقلاب بسیار جد و جهد مینمودند مگر موسیو لینی معلوم کرد که : در عوام فی الحال استعداد انقلاب موجود نیست . و هم درین ایام بود که بر شاه ایتالیا بم انداختند و او محفوظ ماند . چنانچه تمام سیاسیون شاه را بر حفاظت جان او مبارک بادی می گفتند الا موسیو لینی .

پس از اختتام جنگ عمومی طرز معیشت و زنندگی موسیو لینی بکلی تبدیل گردیده و او در باره حرب تلقین شروع نموده خیال میکرد که پس از جنگ یک حکومتی که مبنی بر انصاف باشد ، قائم کرده خواهد توانست .

ازین روسوسیا لیست ها ازان سخت ناراض شده اورا مجبور نمودند که در مجلس سوسیالیست های میلان صفائی خود را پیش کند . بنا بران موسیو لینی از عهده خود مستعفی شد .

غصه موسیو لینی :

حینیکه موسیو لینی در پارتی سوسیالیست های میلان نطق میکرد ، مردم او را زجر و توبیخ نموده به بعض عیوب متهم مینمودند اورا غدار و خرابکار بردار دشمن و غیره خطاب مینمودند . ازین جهت موسیو لینی به قهر شده و کلاس شیشه را برداشته چنان بشدت بر میزد که دستش مجروح گردیده و خون جاری شد .

پس ازان موسیو لینی پارتی مذکور را خطاب

خبرهای خارجی

کنفرانس لوزان و دول

اطلاع لوزان مشعر است که مکدانلد جلسه مکمل آخرین کنفرانس را ساعت ده روز شنبه افتتاح نمود سر جان ساومن یک بیانیه را از جانب برطانیا قرائت نمود که اعلان التوی را در بین دول مقروض تا به زمان تصدیق موافقه تمدید مینمود فرانسه و ایتالیا نیز همچو بیانیه ها را قرائت نمودند و بعد ازان روسای نماینده کی ها موافقه را امضا نمودند، مکدانلد در نطقیکه در کنفرانس ایراد نمود اظهار امید کرد، که جینوا نیز بجمع سلاح موفق خواهد آمد و ساعت ۱۱، ۲۵ قبل از ظهر کنفرانس خاتمه یافت.

***

اطلاع واشنگتن اشعار میدارد که اداره حکومتی بیان نموده که در وضعیت امریک به نسبت قروض جنگ از انجمنیری که «هواره» در جون سال گذشته بیان نموده بود هیچ تغییری رخ نداده است، هواره در آن وقت گفته بود که من بیشتر از این طرفدار

نوازش اعلیحضرت

اعلیحضرت هاپونی حاصلات سردرختی باغ شخصی پغمان خود شانرا برای عساکر مقیمه پغمان اعطا و نوازش فرموده اند. (اصلاح)

رذایل و قبایح را ازین خطه اسلامی به ازاله کنیم در خاتمه این نطق ذات شاهانه دعای پر سوزی را ایراد و در ضمن از انعقاد این مجلس میلادی اظهار شادمانی، و برای خود و تمام را هنمایان روحانی توفیق مزید خدمتگذاری را از حضرت الهی برای فراهم آوری وسائل انواع سعادت دینی و دنیوی این خطه اسلامی استرحام نمودند

درین مجلس مقدسه بیاناتی را که طالبقدر جلالتماب حضرت صاحب محمدصادق خان وزیر مختار افغانی مقیمه مصر ایراد فرمود نیز مؤثر جامع و مطبوع بوده بالجمله تمام مجاری این مجلس شریف بهترین مظاهر اسلامی را حائز بود! ماهم بنوبه خود از طفیل این مجلس مقدس میلادیه که برای اولین مرتبه در عصر نادری بصورت رسمی در مرکز این خطه اسلامی شرف انعقاد پذیرفته است اقسام سعادت و بهبود را برای حکومت و ملت خود خواستار بوده امید داریم که تفصیلات این مجلس میلاد النبی (ص) را در شماره های آتی خود بهنگاریم.

(اقدامات عمرانی حکومت محلی پغمان)

عمارات دولتی پغمان را مدت است که حکومت محلی آنجا تحت ترمیم گرفته و تا اکنون اکثریه عمارات را ترمیم نموده است و در عین زمان بعضی عمارات که غیر مستور بود باطراف آن احاطه کرده شده

آنحضرت (ص) را در منصفه بیان گذاشته از آن مناقب پیغمبری که در سائر کتب آسمانی مذکور است و ازان رأفت و شفقت محمدی (ص) که بالسنه امت ناجیه خود داشتند بیانات رقت افزائی را ایراد کرده در اثنای این موعظه تأیید بیا تا تش را با آیات قرآنی و احادیث نبوی (ص) و فرمایش بزرگان دین می نمود در عین زمان بخواندن درود و نعت آنحضرت (ص) که عموم حضار در آن متابعت می نمودند در جوش و خروش این حفله متبر که می افزودند در خاتمه این جلسه متبر که ذات دیانت سمات اعلیحضرت محمدنادر شاه غازی پهمان فصاحت وطلاقتی که مخصوص زبان حقائق ترجمان شان است نطق نهایت دلچسپ رقت آوری را در اطراف محاسن و مزایای دین مبین اسلام و خدمات قابل قدرو اعمال لایق پیروی حضرت (ص) ایراد کرده باین نکته عموم حضار را توجه دادند که بایستی ما و شما زیاده بر زیاده به طرز عمل و رفتار حضرت سیدالابرار کسب افتخار کنیم و نهایت سعی و کوشش کنیم تا قسمیکه آن هادی نوع بشر انسانها را از وادی فلاکت و جهالت به شاهراه سعادت و مدینیت کشانید و عموم مسلمین را بعروة الوثقی اتحاد و اتفاق منسلک و در بین خود او شانرا مصداق (رحماء بینهم) و در برابر اعدا بهترین نمونه (اشدا) گردانید ما هم این صفات و سائر محاسن دین اسلام را در مسلمین افغانستان پیش از پیش تقیه و تنمیه کرده بالمره تمام

فسخ نیستیم و اصلاحات موقتی ضرور است.

***

قرار اطلاع برلین درحالیکه بصورت
انیم رسمی بیان می شود که هند نبرک
از آنچه کنفرانس لوزان مطمئن است
نازی ها با فیصله مذکوره اظهار
مخالفت نموده اند : معاون هتلر کو هیلز
که در برلین می باشد اقتضا می کند که
این حکومت مقرض شود و می گوید
ما بمعا هده لوزان خود را مکلف
نمیدانیم بحکومت فان پاپن اجازه داده
نشده است از جانب ملیون امضا کند.

***

دیروز نوبل چمبرلین در موقع ورود
خود باستاسیون و کتوریا از لوزان
گفت کامیابی مهمی حاصل نموده ایم
ترمیبات از بین رفته است و ما بک تاریخ
جدیدی را شروع نموده ایم که در آن
امیدوارم شکوک و عدم اعتماد های
قدیمی از بین خواهد رفت ، بجواب سوالی
که درباب تبادل قرض ازو نموده
شد گفت ، امید های من
بر آمده و راپورت های وارده
بدرجه اعلا امید افزاست .

***

میکنند رادر موقع ورود او باستاسیون
و کتوریا از لوزان دوستان او و بک جمیت
روز یکشنبه ساعت ۴ ، ۵ استقبال نمودند
نماینده شاه سر کلا یون و گرام و بالد وین
و اعضای کابینه و اشخاصیکه بر پلیت فارم
استاسیون بودند با او احوال پرسشی پر

حرارتی نمودند محبت میکند نلد خوب ولی
از چشم خود قدری بزحمت گرفتار بود .
میکنند نلد بنما کند کان مطبوعات گفت
خیلی مسرورم پس از صرف اوقات خیلی
پر زحمت برای یک مقصود خیلی قابل
تمجید بادوستان معزز خود باز کشته ام
امید وارم این ابتدای اعتماد ، امید و یک
کار خوب و شریفانه و مشکل را تشکیل
خواهد داد و در وقت حرکت او بطرف
نمبر ۱۰ وارتنگ ستریت از جمیت صداهای
مسرت بلند شد و در آنجا صدر اعظم با
دکترهای خود توماس هادر و دیوک الدر
مشورت نمود دکترها فیصله نمودند باوجود
آنکه چشم او در مقابل زحمات کنفرانس
مقاومت خوبی نشان داده است باید فردا
را راحت نماید پس از ایراد بیانیته خود در
روز سه شنبه در دارالمعلوم رخصت بگیرد
بعد ازان صدر اعظم بقصر بکننگک هام
رفت و بک ساعت باشاه ملاقات نموده درعین
زمان عده زیاد تلگرامات تبریکیه از تمام
حصص امپراطوریت دنیا نمبر ۱۰ اوننگ
ستریت میرسد .

***

اطلاع قسطنطنیه مشعر است پارلمان
انگوره متفقاً فیصله نموده است دعوت شمول
ترکیه رادر مجمع ملل که از طرف حفله
مجمع چندینی قبل داده شده است
قبول نماید .

آیر لیند

بیش رفت آخرین در وضعیت سیاسی
آیر لیند عبارت از احتجاج مجلس

عسکری ، عسکر جسم و ریاست
بنام انتظامیه استرکه در تحریک تشکیل
جمهوریت آزاد و متحد آیر لیند شامل
شده خود را از کاپیتا لیزم و امپرالیزم
نجات دهند ؛ اجتماع مذکور اعلان مینماید
که از طرفین آزادی کامل فکری و عبارات
دینی رعایت خواهد شد .

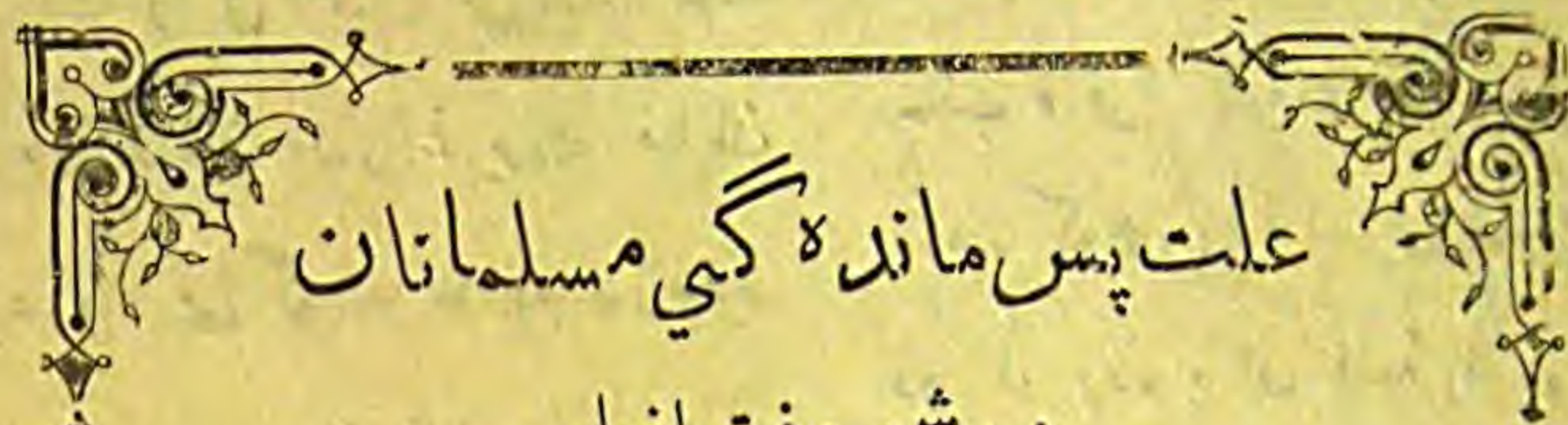
اطلاع دبلین مشعر است : . به نسبت
حادثه که در موقع دعوت سفارت فرانسه در
دبلین واقع شده و در اثر آن مکاتبه بین کورنر
جنرال مک نیل ، و دی ولیرا بعمل آمده
بود حالا که صورت مکاتبه اشاعه شده
است در دبلین هیجان شدیدی تولید
نموده است ؛ واقعه مذکور چنین بود
در موقع آمدن مک نیل و هم چنان راجع
به وضعیتی که در موقع کانگرس یوکاتینی
با کورنر جنرال نموده بودند مکاتبه در
بین واقع گردیده است موضوع مهم
مکتوب اینست که مک نیل تهدید نموده
است ، در صورتیکه کابینه و دیوالبراعذر
نخواهد من استعفا خواهم کرد ، ظاهراً
تا بحال کابینه در حالیکه مک نیل اجازه
داده است مکاتبه مذکوره شایع شود ،
و دیولیرا بوسیله امر تیلیفونی قدغن
نموده است مکتوب مذکور در روز
نامه های آئر لیندی از روی قانون سر
طبع نشود .

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

— ۱۱ —

چنان گمان می کنند که ملت برای ایشان خلق شده است . و اختیار دارند هر چه بخواهند بکنند . و این فکر باندازه در ایشان قائم شده است که اگر ناصحی بخواهد درین راه مانع شان شود برای عبرت دیگران بر او قهر می کنند . و علمائی هستند که با این امر پیوسته در نعمت های شان تقلب می کنند ، و نان خود را از نزد امرا تهیه نموده به جواز قتل این ناصح بدلیل آنکه می گویند از اطاعت سر کشیده و از جماعت خارج شده است فتوی میدهند .

حال آنکه اسلام علما را به اصلاح خرابی های امرا مأمور ساخته است و علما در دول اسلامی به صحیحه مانند مجالس شورای موجوده بوده اند که احوال ملت را تحت مراقبت گرفته جلو امرا را میگرفتند و در وقت ظلم حکومت قریاد ها می نمودند و خلیفه (شاه) و تابعین او را تهدید نموده برای راست می آوردند . باین صورت همه امور درست می شد زیرا این علما حقیقاً زهد و تقوی داشتند و از لذت های دنیا بر کران بودند . و خوشی یا غضب شاه ظالم در نزد شان وقعی نداشت . پس خلیفه ها و شاهان از ایشان می ترسیدند و از مخالفت شان خوف میکردند ، چه میدانستند عوام بایشان

نیز قانع نه میشود . و چنانچه مثل است که :

گرفتار شدن شما به جنون بهتر است از گرفتار شدن شما به نیم دیوانه .
من میگویم : - گرفتاری شما به جاهل خدایی بهتر از گرفتاری تان به شخص عالم نما است .

و هم چنان از جمله علل بزرگ پس ماندن مسلمانان فساد اخلاق است که در اثر فقدان اخلاق بزرگی که قرآن به آن تعلیم نموده است و مقاصدی که نیاکان این ملت داشته و با آن بدرجه از بهبودی رسیده بودند ظهور نموده است . و اخلاق در حیات ملل بلند تر از معارف است شرقی چقدر خوب میگوید : (شعر) مالی که باقی مانده اند عبارت از مالی هستند که اخلاق داشتند و مالی که اخلاق شان از بین رفته است خودشان نیز رفته اند و از جمله بزرگترین اسباب پس ماندن مسلمین مخصوصاً بد اخلاقی امرای (شاهان) شان است و این طبقه - بجز کسیکه خداوند پرور رحم نموده باشد

بعضی اشخاص در ترکیه در صدود تعمیم این سفسطه بر آمده عده زیادی از افراد را یافتند که به قبول آن گراشیدند در مسر و شام و عراق و فارس نیز اشخاصی دیده می شوند که این مسئله را گفته عیناً دران باره گفته گو میکنند و هیچ پروا ندارند . زیرا در هر صورت به اشخاص بی خبر بر می خورند که آنها را مصدق قول خود می یابند .

بزرگترین علل عقب ماندن مسلمانان : پس از بزرگترین علل عقب ماندن مسلمانان جهل است که در اثر آن بین شراب و سرکه امتیاز نموده نه میتواند و سفسطه را بصورت يك قضیه مسلمانه قبول نموده ، نمی توانند تر دید نما یابند و نیز از جمله بزرگترین سبب های پس ماندن مسلمین علم ناقص است که خطر آن از جهل بسیط بیش تر می باشد چه اگر خداوند بشخص جاهل رهنمای عالمی بدهد او را اطاعت نموده نزد او فلسفه نمی تراشد . اما کسی که علم ناقص دارد نمیداند و باینکه نمیداند

بچه اندازه اعتقاد و اطاعت دارند .
ولی بمرور ایام بجای این علما اخلاقی
جا گرفتند که علم را منبع عیش و دین را
دام دنیا قرار دادند . و بامرای فاسق
بدترین افعال زشت شانرا اجازه قرار
داده و باسم دین عدول از حدود این را
برای شان روا قرار دادند . و عوام
بیچاره به بزرگی دستار های این علما
و بلندى مراتب شان گول خورده گمان
میکنند فتوای ایشان صحیح و عقاید شان
موافق شریعت است . و ازین رهگذر
فساد زیاد میشود و مفاد ملت از بین رفته
اسلام عقب می ماند و دشمنی بلند میشود
و تمام این گناه بگردن همین علما است .
و از جمله عوامل بزرگ تنزل مسلمانان
ترس و بزدلی است . حال آنکه قبل
ازین از تمام ملل به شجاعت و باک نداشتن
از مرگ مشهور تر بودند و یک نفر شان
در مقابل ده و گاهی در مقابل صد نفر
غیر مسلم مقاومت مینمود . و حالا
بعضی از قبایل ، باندازه رسیده
اند که از مرگی که خوف آن به اسلام
در يك قلب نه می گنجد می ترسند .
و عجب آنکه فرنگی ها با آنکه
ظالم اند در ظلم خود از مرگ
باک ندارند و این در وقت دفاع سبب
هیت در نزد مسلمین می شود . و مسلمان
ها می بینند فرنگی ها در راه قوم و وطن

خو بچه اندازه های بلند حیات را تحقیر
نموده مرگ را بی اهمیت می شناسند
معینا در دل شان اثر غیرت نمایان
نه می شود و نه می گویند ما باید در حقیر
دانستن حیات از ایشان اول تر باشیم
چه خداوند تعالی فرموده است
قَانِهِمْ يَا لِمَنْ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ
مَنْ اللَّهُ مَا لَا يَرْجُونَ .

و با خوف و ترس مسلمین ناامیدی از
رحمت خداوند نیز یکجا شده است
و مردمانی در بین ایشان هستند که در دل
خود قرار داده اند که فرنگی ها بهر حال
بلند هستند . و به هیچ صورت مجادله
با ایشان ممکن نیست و هر مقاومتی که
در مقابل شان نموده شود بی فایده است
و مقابله با ایشان خلاف فکر است
و این ترس در قلوب مسلمانان در مقابل
اروپائی ها مستحکم و زیاد شده رفته
است تا آنکه اروپائی ها به هیت خود
فاتح می شوند ، و عده قلیل از ایشان
با تعداد زیاد مسلمانان مقاومت می کنند
درین خلاف چیزی است که در عصر اول
بود . (شعر) :-

شخصی ترسو گمان می کند بزدلی ، يك
نوع احتیاط است
ولا کن این فکری است که طبع
پست خود را با آن بازی میدهد

مسلمان ها آنروزی را فرا موش نموده اند
که تنها ۲۰ نفر شان از « بار سلوتا »
جانب « فرا کسیمه » در سواحل فرانسه
آمده کوهی را که دران جاست بنصرف خود
در آورده بران قلعه بنا نمودند و تعداد
شان زیاد شده تا به صد رسید و در آنجا
حکومتی تاسیس نمودن که غلبه آن تا
جنوب فرانسه و شمال ایتالیا امتداد یافت
و شاهان آن حدود در مقابل شان سر تسلیم
خم نموده از دوستی شان دم می زدند
و بر کوه های الب و کزرگاهای که راههای
مشهور بین فرانسه و ایتالیا دران واقع است
حاکم گشتند و قافله های اروپا جلالتاً برای
آنکه از آنجا عبور کنند برای آن عرب ها
محصول می برد داختمند و رفته رفته این دولت
کوچک صربی در ممالك (بیامون) پیش
رفته خط های وسیعی را تصرف نموده تا
سویس و مجیره (کونستانس) در قلب
اروپا رسید و قسمت زیاد سویس را
مملکت خود منظم ساخت و برای نود و
سال باین حدود حاکمیت داشت تا آنکه
فرنگی ها بران غلبه نمودند .

(باقی دارد)

مؤلف له بلائیة فرانسوی

(۴۸)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل بیست ششم

(عفریت چشم سبز)

این امر به نهایت مجهول است که آیا ماری لوئیز گاهی هم خیال ناپلیون را بحقیقت در سر داشته است یا هرگز به او دلچسپی پیدا نکرده است ، بخوبی میدانیم که این ازدواج در نتیجه سازش ناصحین ناپلیون که می خواستند حس جاه طلبی و جهان گیری او را صدمه برسانند و هم زیرکی سیاستپون استریا که خواهش داشتند مملکت خود را از زنب و زوال نجات دهند بروی کار آمده بود اینرا هم ملاحظه نمودیم که برنسس استریائی اگرچه باومشوره هم در ینخصوص نشده بود ، این تجویز را بکدام اندازه بی اهمیت وعادی تلقی نموده بود شاید در چند ماه اول حیات خودش در پاریس نسبت به عطیه های نفیس و پذیرائی های شاندار قدردی تشکر در خود حس کرده خواهد بود ولی بعد ازان که خاطر های خوش ماه غسل از خاطرش محو شد خودش اقرار نموده است که محبت ناپلیون هیچگاه بر دل او اثری نداشته است اگر اثباتی برای این امر لازم باشد وضعیت سرد او حین گرفتن خبر وفات ناپلیون بوده است ازین معلوم می شود که بیک شوهری که علاوه بر عشق مفرطی که با او داشت تا آخر عمر وفادار ماند هیچیک

حس محبت یا احترام یا کم از کم شکر آن در دل نداشت :

خبر مختصر ذیل از طرف پدرش از (پارما) بتوسط قاصدی فرستاده شده بود . دختر عزیز من ، ژنرال بوناپارت بتاریخ ۵ می ۱۸۲۱ بعد از یک مرض پر درد و طولانی در جزیره سنت هلینا جهان فانی را پدر رد گفت از تو رجا می کنم که تعزیت های صمیمی مراقبول کنی ، و هم امید وارم ازینکه شومر مرحومت یک عیسوی مخلص مرده است متسلی خواهی شد . در دعای مغفرت بانومشارکت بورزم و امید وارم که علیاحضرت همیشه به حمایت باری تعالی باشد ،

(فرانسس)

ماری لوئیز از این حادثه را يك واقعه طبیعی تلقی نموده تعزیت فوق العاده پدرش را بالفراط ذیل جواب داد .

پدر عزیزم - تسلیم می کنم که این خبر يك صدمه غیر مترقبه بمن وارد نمود . اگرچه گفته نمی توانم که هیچگاه محبتی در دل خودم نسبت به او حس کرده باشم ولی باوجود آن هیچگاه فراموش کرده نمی توانم که او پدر فرزند من بوده است ! درایامی که بامن بسر برد هیچگاه تکلیفی ازو ندیدم و برای تعمیل هر گونه خواهشات

من آماده وحاضر بود که از يك وصلت سیاسی هرگز توقع شده نمی تواند وازین جهت ها بشنیدن خبر وفات او بنهایت متالم وغمگین شدم چنانچه شما میفرمائید بسیار جای تسلی است که حیاتش را بحیث يك خریستیان صدیق خاتمه داده است اگرچه خواهش داشتم که سالهای دراز زندگانی میکرد بشرطیکه از من دور می بود .

(ماری لوئیز)

ازین مکتوب ظاهر می گردد که هیچیک خاطره از روز های خوش ماه غسل در دل این زن جوان نبوده است برخلاف آن ناپلیون بملاقات اولین در (کومپین) بعشق او گرفتار و تمام عمر بعشق خودش وفا دار مانده بود برای استرضای خاطر او تجاویز جدیدی به روی کار می آورد و او را با عطا یائی بیش قیمتی یاری نمود ولی ماری لوئیز بایک نخوت و بی اعتنائی بدان چیز هامینگریست که گویا موروثی اجداد وحق صریحش بود . یاینکه خراجی بوده که از ناپلیون می ستاند .

ماری لوئیز در تمام عمرش از چیزی که خوش شده بود (سپانلی) سک کوچکی بود که در اثنای ورود او درپاریس (برتبه) در کنار او گذاشته بود ناپلیون نمی خواست که سک ها داخل قصر شاهی آورده شوند درینخصوص ممانعت قطعی داشت ولی بخاطر زنش درباریانش بروغالب آمدند بعد از آنکه فرحت و انبساط عروس جوان خودش را بگرفت (سپانلی) مشاهده نمود تمام روز را به صحبت عشق مفرطی امپراطریس با

حیوانات اخرس بر سر برده کوشهای
درباریان خودش را گرمی ساخت.

ناپلیون نه تنها تفر فوق اعاده خودش
را از سنگها بخاطر «لوییز عزیز خودش»
که او را خطاب می نمود مغلوب ساخت
بلکه یکی از عساکر قدیمه
خودش بسرعت نان خوردن و بسیار کم
بسفره ماندن را نیز اصلاح نمود، ماری
لوییز اشتهای بزرگی داشت و دیر ماندن
را بر سفره که همیشه از خورش های
وافر و قسمی قسم بر می بود دوست میداشت
ناپلیون بطیب خاطر در مقابل او بسکوت
تام می نشست وزن خودش را که در محاربه
های ضمه مارشالهای او را پس پامی نمود
با نظر های محبت می نگریست.

اگرچه امپرا طور بعمر ۴۱ سالگی
رسیده بود ولی بخاطر امپرا طریس وقار
را بیک طرف گذاشته درباری های که
زنهای جوان دربار در باغچه قصر ترتیب
میدادند شامل می شد بازی های
(چشم پتکان)، آدم کور، (پشک
درسه کنجی) را بایک حرارت فوق التصور
و چالاکی ایام مکتب بازی می نمود.

ماری لوییز تجربه سواری را نداشت
ولی برای صحت خودش مجبور بود دوسه
ساعت در روز بر اسب گردش کند
ناپلیون بر شخصی دیگری اعتماد ننکرده
وظیفه معلمی او را خودش بعهده می گرفت
و برای دهم اول در تمام عمر خودش
کارهای مهمه و ضروری دولت را گذاشته
ملاحظه تفصیلات نظمیه سلطنت وسیع

خودش را ترك گفته در کنار اما زون
جوان خودش در پارك قصر (کومپین)
بتساخت و تاز تا ساعت ها مشغول می ماند.
بعد از آن که ماری لوییز مهارت خودش
را در اسب سواری تکمیل نمود ناپلیون
را گذاشته با یاور خودش تیپیرک از زین
های قصر با بشارت تمام پایان میبرد
و چشم های نگران و مملو از محبت
شوهرش (که هیچگاه اشتباه خیانت را
برزن نیجب خودش نداشت محض بخاطر
صحت او نگران می بود) او را تا بسیار
جاه تعقیب می نمود علاوه بر آن
سارش عشق يك امپراطریس بایک شخصی
که ازو در نسب یستتر و در عمر بزرگتر
بود در کله اش خطور نمیکرد با وجود آن
ناپلیون بر وفا داری زنهای اطمینان کامل
نداشت.

چنانچه برای اینکه تعلقات این دوشخص
را بخوبی در زیر نظر داشته باشد از احتمال
خیانت جانبین مأمون ماند و هم از سلامت
شخصی ملکه مطمئن گردد.

تجسس و نگرانی حرکات تیپیرک را بر
عهده درایت و کفایت (فوشه) وزیر
پولیس گذاشته بود.

بعد از آنکه در نتیجه ناگامی فوشه
معلوم نموده نتوانست که در بین ماری لوییز
و تیپیرک کدام تعلقاتی موجود است یانه
آتش غضب او به دهشت تمام شعله ور
گردید و خواست این مسئله را بشخص
خود در یافت کند.

روزی امپرا طریس سواری اسب یا ماور
خودش بگردش رفته بود. ناپلیون با
سکرتری هایش کار را تمام کرده برای
دیدن خانمش به قصر رفت. در آنجا در
یافت نمود که ماری لوییز با تیپیرک در
پیشه کومپین بگردش رفته اند. خیالی در
سر ناپلیون خطور نموده بر اسب خودش
سوار و بعقب او تاخت. جاده های
نمناک و او بکمال سهولت اثر نم اسپانرا
تعقیب کرده میتواندست چون دید که اسب
ها در وسط جاده وسیع ایستاده و باز
جاده را ترك نموده بطرف جنگل بر گشته
اند، دفعتاً ایستاد و حیرت زیادی باو
دست داد. بعد از لحظه تفکر اسب
خودش را بحاضر باش خودش داده پیاده
پا در جنگل در آمد بسیار پیش رفته
بود که اسب امپرا طریس و کونت را
بشاخ درختی بسته دیدم به بسیار احتیاط پیش
رفته خودش را بیک کنار درختی قرب
چپری خوردی که برای محافظت شکار چنان
از باران و سرما ساخته شده بود رسانید
و خاموش ایستاد بعد از لحظه وقت
صدائی پراهمتز از امپرا طریس و او از
زهر ناک کونت که با هم مشغول صحبت
بودند، سامعه خراش او گردید و فهمید
که آن دو نفر برای آنکه بتوانند بدون
کدام خالی صحبت کنند اینجا را انتخاب
کرده اند.

(باقی دارد)

A.K. Halimi
Collection

جریده هفته وار

قیمت اشتراك *

۱۰ افغانی

۶ ۱۴

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبة مغارف

در منالک خارجه

شماره ۱۳

July 23 1932

مطبعة انيس

اداره : کابل جاده ارگ
مونس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوکانی

KHOGYANI

۲۰ ربیع الاول ۱۳۵۱ July 23 1932

تأسیس ۱۳۰۶

(شماره ۱۳)

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجه ۲۰ شلنگ

۲ شنبه ۳ اسد ۱۳۱۱

اندیشین

قبضه حکومت افغانستان

بر دو کالم

حضرات قارئین بخاطر داشته خواهند بود که در شماره (۶) شرحی را جمع به استرداد دو کالم ، و در شماره (۷) از اعزام هیئت های افغانی و برطانوی جهت دور و تسلیم شدن و نشان کاری کردن حصص سرحدی مذکور نوشته و اطلاع داده بودیم !

اینک کیفیت انجام فیصله مسئله دو کالم (که موضعی است در سرحد شمال مشرقی بین افغانستان و چترال) و مراجعت هیئت افغانی را به عرض قارئین کرام می‌رسانم :-

هیئت افغانی بریاست ع ، ص ، آقای حبیب الله خان طرزی و ح ، سید حسین خان غند مشریا و در حضور بحیثیت معاون و بعضی از اعضای محترم وزارت خارجه که بروز اول سرطان از کابل حرکت و

بتاریخ ۱۰ سرطان مطابق اول جولائی با هیئت برطانوی بریاست عالیقدر کپتان دیو برت هی ، و عالیقدر ناصر المام بحیثیت معاون و چند نفر منصبداران دیگر بار اول ملاقات نموده بتاریخ ۱۲ سرطان ۳ جولائی هیئت افغانی پشته دو کالم و اراضی آنرا بقراری که بیشتر بین دولتین موافقت شده بود بنام اعلیحضرت نادر شاه غازی تسلیم شده داخل خاک افغانستان نمودند .

بعد از دور و تسلیم موضع مطلوب که بیون طرفین برای چند روز دیگر به تنظیم خارجه و نشانکاری بعض حصص که بخاطر همین معامله تا حال ناتمام مانده بود مصروف مانده بتاریخ ۲۰ سرطان مطابق (۱۱) جولائی طرفین خارجه طه جدید موضع مذکور را با تغییر ملکیت جدید و تعیین حدود بر جک ها و علائم حد بندی امضا و تعاطی نموده حرکت

نموده اند . بقراری که معلوم نمودیم اصل مطلب مراد از يك تپه مرتفع و چیزی اراضی مزروعی تحریکاً مشتمل بر (۱۱۱) جریب انگریزی بود که باید هیئت برطانوی به هیئت افغانی تسلیم می نمودند ولی در نتیجه موافقت هیئت افغانی و هم نیک اندیشی هیئت مقابل تنها زمین صالح الزراعت با اندازه (۱۸۱) جریب و يك بسوه تسلیم حکومتی درجه (۳) آسمار گردیده است و هم با اندازه ۳۰ تا ۴۰ خانه وار مالکان همین اراضی تا بیعت افغانی را قبول نموده در دو کالم مسکون گردیده اند .

انیس : ازین توجهات خبر خواهانان ذات خجسته صفات اعلیحضرت غازی و مساعی جلاله ج ، ع ، ج صدر اعظم صاحب اقدامات وزارت جلاله خارجه متشکر است که این معامله بصورت دوستانه و عاملان نه حل و فاصله گردید .

صلی الله تعالی علیه وسلم ، قرص آفتاب
بچنین شرف واحترام سطح زمین را
منور نکرده بود ، و کره ارض از
صدف بنات بشر چنین در کرانه های
بدر نیامورده و چرا چنین نباشد .

امروز روزیست که شمس وجود
حضرت محمد بن المحمود (ص) - برای
تنویر عالم ظلماتی ؛ برای اصلاح افراد
انسانی ، برای تعلیم انسانیت ، برای اظهار
حقوق بشریت ، برای اجرای احکام اخوت
برای ختام عادات استبداد و وحشت از مغرب
رحم بمشرق دنیا اثبات وجود نمود
(اللهم صل وسلم و بارک علی هذا النبی الکریم
و لسید السند العظیم ، ذی القلب الرحیم)

امروز روزیست که در قبیله بنی هاشم
از صدف آینه الزهریه لوئی بر روی بعرصه و
جود قدم میگذازد که کره زمین با این
همه تیره کی بنور مقدم هدایت توأمش
سراسر نورانی ، و بر عالم علوی فخر
و مباهات میکنند و هم حق بدست است .
ذاتیکه بر صفحه خاک از کدم عدم
بعرصه و جود پدید آمد پایه رفعت انسان
خاکی را از ملاء اعلی بلند گردانید !

بلی ! این مولود محمود است که جامعه
انسانیت را از کودال های تنزل و
انحطاط نجات داده بقلل شاخه ترقی
و تعالی حقیقی مرتقی ساخت لوای عدالت
اخوت ، مساوات ، آدمیت را در ساحه
دنیا بر افراخت و همین که ما مور تبلیغ
رسالت گردید با تنهایی خود بدون هیچ

لا اله الا الله القادر و اشهد ان سیدنا محمد
ارسل الله المنتخب من اطیب العاصر ،
اللهم فصل وسلم علیه و علی آله و صحبه
ذوی القلب السلیم قال الله تعالی لقد جاءکم
رسول من انفسکم عزیز علیہ ما عندکم
حریص علیکم بالموثنین رؤف رحیم :

حضار محترم قبل از بیان شرافت این
روز فیروز بشکریه نعمت انعقاد این محفل
انس می پردازیم ، حفله حاضر که محض
از محبت حضرت رسالت پناهی و صرف
از شریعت خواهی و دیانت ممداری
اعلی حضرت محمد نادر شاه غازی و فامیل
شاهی منعقد شده اولین محفلیست که در
زمان حاضر در افغانستان متشکل گردیده
چه تاریخ بمانشان نمیدهد که سلاطین
ما تقدم این روز مقدس اسلامی را با این
ابهت و جلال پذیرائی کرده باشند پس
بر همه افراد ملت افغان واجب است که
به همگی توانائی خود بحضور خداوند
بی مانند سجده شکر بجا آرند ، تا منعم
حقیقی حسب وعده « لئن شکرتم
لأزیدنکم » در دوام و ازدیاد این نعمت
ببفزاید .

حضار محترم ! این روز سرور و مانم
توأم یکی از روز های تاریخی ادوار حیات
بنی آدم است ، و یکی از ایام معروفه
زمان احداث عالم - چه از اول دنیا
تا حین ولادت حضرت سرور انبیا

خطبه عالی جناب حضرت صاحب
بروز میلاد النبی (ص)
در سلام خانه عام

در شماره (گذشته) اجمالی راجع
به انعقاد انجمن فیض مآمن میلادیه
خیر البریه نگاشته تفصیلات آنرا باقی
وعدده داده بودیم اینک امروز سواد آن
خطبه مؤثر فهامه عالی حضرت محمد صادق
خان مجددی را در منصفه اشاعه میگذاریم
که بعد از قرائت آیات قرانی و خطابه
مفصل فصیح و بلیغ نهایت معقول و مدلول
وقت آور علامه صاحب کمال حضرت
بلال صاحب خلف الصدق حضرت
مرحوم شاه ابوالخیر صاحب و انطق غرای
ذات شاهان و بیاتیه های سائر فضلاء ایراد
فرموده اند و بعد از آن انواع آن شربت
و شیرین صرف گردید که از طرف وزارت
دربار در آن حفله مقدسه احضار شده
بود و مجالس خاتمه یافت .

***

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله الذی کشف بمولد خیر الالام
عنا الظلم و شرف العرب بخیر خلقه علی
سائر الامم ، وفتح بمولده ابواب السعادت
والله ذو الفضل العظیم احمد جملمنا بخیر
الخلائق خیراته اخرجت للناس و اشکره
اذهب عنا بائع ملته کل ضرر و باس و اتوب
الیه و استمد فیض فضله العظیم اشهد ان

خوف و هراس بمقابل عادات و حشيانه تمام مسكونين عالم مبارز شد و اين ندا را بمسامع عالميان رسانيد (بعثت لا تمم مكارم الاخلاق) و بليك عزم متين تزلزل ناپذير و يك رويه حكيمانه غير قابل تغيير ، اخلاق نامتبع را مرفوع و دايير ظلم و استبداد را مقطوع ساخت تا در اثر تربيت و تعليمات آن خلاصه دودمان آدم جامعه بشر باوج ترقى صعود کرده از مزايای انسانيت بهره مند گردیدند و اين صفات را بزبان عام فهم مدرّيت نامیدند (فعلم ان لدين الاسلامى هو دين و حيد تكفل اصلاح العوالم الانسانية و ساقها الى اعلى مراتب البشريه) آرى دين مقدس اسلام دين تمدن و ترقى و اجتماعى انسانان است ، و در هر امر از امور آن اين مطلب ثابت بالبرهانست از جمله اوامر مهمه دين اسلام چندی را تذکار میدهيم :

همه کس را بعبادت يکذات و احد لا شريك دعوت دادن باطاعت بك پيغمبر على التعاقب بمتابعت خلفاً او الى يوم القيام مامور ساختن ، پنجوقت نماز را در وقت معين بمجماعت خواندن در هفته يکروز برای ادای نماز جمعه در مساجد کبيره جمع شدن زکوة اموال اغنيا را بفقرای محتاج تسليم کردن در يکسال يکماه روزه داشتن و از احوال گرسنه گان و تشنه گان واقف گردیدن در عمر يکدفعه همه افراد مستطيع عالم اسلام را برای حصول تعارف بحضور در صحراي

عرفات امر نمودن محبت و خدمت وطن را از شعب ايمان دانستن بالجملة تمام اوامر اسلامي و مقررات دين مبین محمدی (ص) حاوي آنچنان مسائل اجتماعي و اخلاقي است که هر کدام آن برای حصول دنيت و ترقی خدمات شايانی کرده و میکند .

حضار محترم ! اينکه کفتم (اين روز با سرور و ما تم توأم) ميباشد در اين زمينه معني ايست که بايد شرح آنرا بخون ديد . بنويسم و همچنين است زيرا آن ذات مقدس که ما را از حضيض حيوانيت باوج انسانيت رسانيد همدرين روز سربلابل کفن پوشيد و قوع اين سانحه نه تنها سکان خطه غربا بل قطان ملاء اعلى را بیک وحشت و دهشت هوش ربا مصادف ساخت که حضرت سيدنا عمر (رض) باتيسخ برهشه نداء مي کرد آن کيست که بگويد رسول خدا فوت شده ؟ ولي در اثر همان تعليمات حقّه خير البشر حضرت سيدنا صديق اکبر (رض) زينت افزاي منبر گردیده فرمود ، (من کان يعبد محمداً فان محمداً قد مات ومن کان يعبد الله فان الله حي لا يموت) دفعه بآ همه حاضرین هشيار گردیده بعرض رسانيدند (نعبد الله وحده و نتبع من لا ينبي بعده) و بزبان خود را تندند : ان الله و انالیه را جمعون .

حضار محترم ! بعد از وقوع اين قارعه همه ملل انقراض ملت اسلام را اميدوار شدند ولي حسب هدايات حضرت اشرف المخلوقات صحابه کرام دست اتفاق و اتحاد

بهم داده متعاقباً اشخاص بهتر و افراد خجسته سير خود را بخلاف بر داشتند و علم نشر مدنيت را بر افراشتند تا در نتيجه عالم اسلام بزبان اندک آن تکامل و ترقی را حاصل کرد که احدي در مقابل آن جز تصديق چاره نديد ، زبان دوست و دشمن بمحاسن دين اسلام گویا گردید .

حضار محترم ! اين هم نا گفته نماند قدماي ما که اين روز را احتفال نموده اند خالي از حکمت نيست زيرا بهقيده اهل سنت والجماعت خيرات و صدقات موقت بوقت نيست يعني هر کس در هر وقت و هر جا که صدقه بدهد ثواب آن بروح مهدي اليه ميرسد پس ظاهر است اين اجتماع و تعين روز از نظريه ديگر است و بفکر ناقص من اينست که بايد ما مسلمانان آن ايام ترقی و تعالي خود را متذکر شويم و اسباب آن ترقيات فوق العاده را تفکر بنمائيم چه چيز بود که متقدمين ما در (۳۰ سال آنقدر فتوحات کردند که ما آنرا در هزار و سه صد و بيست و يکسال بدست خود چنان محکم گرفته ايم که احدي نمیتواند آنرا از ما بستاند - بانك التفات مي فهميم که همگي وجوهات آن مندرج در همين دو سه کلمه ايست که حضرت صاحب جوامع الکلم صلی الله عليه وسلم بآن هدايت فرموده اند :

(۱) لا تعظيم لامر الله والشفقة على خلق الله .

معلومات متفرقه

تورات گرانها

اخیراً در آمدن نورانی به عرض فروش گذاشته شده و بقیعت پنجاه هزار لیره فروخته شده . این تورات بدست گونا نبرگ مخترع چاپ بر روی پوست آهو چاپ شده و بنا برین قدیم ترین کتاب چاپی دنیا است .

دل در خارج بدن

بطوریکه جرائد خبر میدهند اخیراً در «یوگوسلاوی» زنی طفلی زائید که دل آن طفل در خارج بدن او بر سینه اش قرار داشته و این حادثه در تاریخ سابقه ندارد و شاید اولین دفعه ای بوده که انسان موفق شده با چشم خویش ضربان قلب را ببیند و عده زیادی از اطباء برای مشاهدۀ این موجود عجیب دعوت شدند و تمام آنها اظهار تعجب و حیرت کرده اند و تنفس این طفل بطور

حکومت جناب اعلیحضرت غازی و صحت خدام صادق افغانی را مثلث نموده ختم کلام مینمایم زنده باد اعلیحضرت محمدنادر شاه غازی پائنده باد استقلال و درخشندۀ باد کوب اقبال و ترقی ملت اسلامی افغانستان الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر والله الحمد . (اصلاح)

(۲) ترکت فیکم ما ان تمسکتیم به ان
تفلوا کتاب الله و سنتی .
(۳) ان یومن احدکم حتی یحب لاخیه
موجب الفقه .
(۴) المسلم من سلم المسلمون من ید و لسانه
حقیقاً اگر ما بخوا هیمن مجد . ملف خود
را استرداد نمائیم می باید بهمین هدایات
عمل نمائیم تا بحکم :

(ولانہوا ولا یحزنوا و انتم لا علون ان
کنتم مومنین) بر اقران فائق کردیم دور
ترفته نزدیک نظر کنیم ترقیات دوسه ساله
حاضرہ خود را تحت مدقه بگیریم مسائل
فوق اذعان و یقین حاصل خواهیم کرد .
وطن عزیز ما در دورہ انقلاب نه جان
خراب شده بود که مد برین عالم بموعد
صد سال آبادی آن را می سنجیدند چه
شد که اوتعالی و تقدس آن مملکت خراب
مارا آباد کرد بسیار اساد کی عرض میکنم
زمان امور ما را بکف با کفایت یکمنفر
مسلمان حقیقی - پردتا در ابر اطاعت او امر
شریعت و اتباع سنت خاتم الر ساله صلی الله
علیه وسلم سرعت برق نواقص مارا تکمیل
کرده و میکند پس معلوم شد که باعث ترقی
صدر اولین موجب تعالی صدر آخرین
است :

محال است سعدی که راه صفا
توان رفیت جز در بی مصطفی
در خاتمه از خدای ی نیاز دوام حیات و

منظم انجام میگردد و کثرتین اختلافی را
اشخاص دیگری ندارد ، اطباء برای اینکه
این طفل زنده بماند او را در شیشه مستور
داشته اند که قلب او از هوا صد مه نه بیند
ولی با وجود تمام کوششهای آنان طفل پس
از یک هفته وفات یافته است یکی از موسسات
فلم بر داری عکس های زیادی از این طفل
گرفته که بعد در فیلمها نشان داده خواهد
شد و تمام مردم دنیا این مخلوق غریب را
خواهند دید .

آتش فشانها

در سال جاری عده زیادی آتش فشانها
در نواحی مختلفه دنیا منفجر شده بطوریکه
معلوم میشود آتش فشانها با هم وعده
کرده اند که در بنسال منفجر شوند ، یکی
از نویسندگان انگلیس مقاله نوشت
وعده آتش فشانهای را که در ظرف سال
جاری در امریکا و ایشیا و اوروپا رخ
داده است احصا کرده که از ده منجاور
میشود وعده اشخاصی که در این حوادث
تلف شده اند بهزار ها بالغ می کرده
مسوا مذابی که از ده من آتش فشانها
بیرون ریخته بقدری است که اگر جمع
شود کوهی را تشکیل میدهد که از مهم
ترین کوههای او رویا بزرگتر است .
(عرفان)

وفا بعهد

حضرت خلاق بگانه و جناب حکیم فرزانه
همینکه نوع انسان را بمقتضای قدرت عظیم
و لم يستعین خویش تخلیق فرمود بمحلول
اخبار « ولقد کرّمنا بنی آدم » بر جمیع
کائنات عزت و به تو صیف اشرف
المخلوقات فضیلت نهاده تمام صفات و
مميزات عالیّه را نیز مخصوص او گردانیده؛
امام ظاهر آن را یکدسته عادات و افعال حمیده
مشخص و بشر را نسبت بعطیه جوهر گران
بهای عقل و دانش به اقدام در عمل آن مامور
و مکلف ساخت تا هر یک بشخصه صفات و
مميزات عالیّه انسانی خود را اکتساب نماید؛
مثلاً صداقت، امانت، دیانت سخاوت،
عدالت، شجاعت، استقامت، محبت،
حلمیت؛ بزرگترین صفات متمایزه و ملکات
فاضله بوده هر یک محتوی فروعاتی است که
از یک سلسله عادات و افعال انسان بمنصه ظهور
آمده شخص را به حلیه فضل ممتاز و متحلی
می گردانند؛ چنانچه شخصی پیشتر از فقرا
و مساکین بدادن خیرات و مبرات تفقد و
واجب گردیده ضعیفاً و بیچارگان را امداد و
اعانت کند؛ در انظار شخص فقیر دوست
و مسکین نواز پنداشته می شود که صفت
سخاوت بران می نهند و احترام می کنند؛
چه او به راحت و خوشنودی غربا و درویشان
را عزیز داشته برای تسکین روح و امتنان

قلب معلو از عواطف خود اقدام به بذل می
نماید؛ یا بیکفرد عسکر و یکفرد صاحب
منصبیکه در خدمت مقدسه عسکری خود
بمقابل خصم جهته حفظ حقوق اجتماعی ملت
و شئون حکومت متبوعه در میدان رزم و
صحنه نبرد نسبت بدگر همصنفان علاوه بر
جان نثاری ابراز نموده پیش قدمی و جلالت
به خرج می دهد؛ بصفت شجاع و بهادری
متمصف گردیده در نظر اقران عزیز و
لازم الاحترام می گردد؛ همچنان سایر
صفات متمایزه در نتیجه تشبثات انسان
از مبادی افعال حمیده نشئت کرده شخص
متبث را ممتاز می کند: باری وفا نمودن
بعهد که منفرح از صداقت، و صداقت
اولین ملکه از ملکات فاضله و بهترین
خصالتی از خصال ستوده می باشد نیز یکی
از صفات متمایزه است که بایستی برای
رعایه از شرافت و فضیلت خود انسان
بآن مقید بوده به مراتب عبادات دینی
اهمیت بدهد، یعنی وقتیکه نسبت به موضوعی
با یک شخص عهد و قولی در میان نهاد
آنها ثابت و پایه دار پنداشته عملی سازد
زیرا حیثیت مقام و مرتبه انسان از همه
پیشتر بعهد و قول که از حق ضمیر و
زوا یای روح منبج و بزبان که مهم ترین
عضوی از اعضا است اقرار می شود
مربوط است؛ در صورتیکه انسان با کسی
عهد و قول نموده بلا تکول و تمایل

وفا و به اصطلاح گفته را اجرا کرد
آنوقت است که امتیاز وفا داری صداقت
اکتساب و بنظر ها یک و جاهت و
محبوبیتی حاصل مینماید که غالباً خودش
نا واقف ولی دیگران را وادار می سازد
تا در خفای او ازین سنجیه و خصلت بر
گریزیده توصیف و یک حس پاک اعتماد
و احتیاطی ازان در خاطره ها ایجاد
و تمکین دهند، اساس همه جو احساسات
یک و بنای چنین محبوبیت یک شخص
که از مبادی صفات متمایزه و ملکات
فاضله نشئت کرده، در قلوب افراد
تراکم و تمکین مینماید به اندازه متین و
بدرجه مؤثر است که بی اختیار مردم را
به تعظیم و تکریمش بر می انگیزاند
اگر چه آن شخص از احدی برای خود
خواهان و منتظر اعزاز و تکریم نباشد
همیشه در حضور یک نابغه و یا خدمت
کار صحیح وطن می رسیم نمیتوانیم از
ادای تعظیم و احترام خود داری کرده
باشیم بل طبعاً سر خضوع و خشوع ما
خدم شده در تمام مدت تشریف خود با
کمال اعتضاً حواس را برای اصفا و زو شیدن
او امر آن آماده و به یامیکنیم: این حس احترام
و مجذوبیت خاص از تاثیر صفات متمایزه
و ملکات فاضله که از منش افعال و عملیات
دینی و اخلاق وجودش نکوین یافته است
در ما و غیره ذالک تولید گردیده؛

انقلاب

آدمیکه لورد کیچنر را بایک

جهاز زره پوش غرق نموده است

(۲)

دیوکن بعد از واصل شدن به هولاند

فی الفور به آلمان حرکت نمود.

در سال ۱۹۱۶ لورد کیچنر خیال مسافرت

روسیه را داشت. شبکه استخبارات آلمان

سیاحت مذکور را بواسطه را سپوتین خبر

گرفته بود آلمان ها دیوکن را به تعقیب

این کار مقرر نمودند لورد کیچنر از روسیه

یک قاصد سیاسی روسی را با اوراق سیاسی

طلب کرده بود شبکه استخبارات آلمان

از این وضعیت و از آمدن قاصد مذکور

از راه سویدن بایک کشتی خصوصی نیز

اطلاع داشتند.

کشتی حامل قاصد از طرف

تحت البحر بهای آلمان غرق گردید

تحت البحر مذکور عملاً و ملاحین کشتی

غرق شده را نجات داده قاصد را اسیر

کردند تحت البحر آلمان تمام اوراق ضابط

خصوصاً یک کفر مسلم فرض عین و عین

فرض است که در عهد و قول خود قبلاً

تدقیقی کرده پس از آنکه اظهار نمود

در وفایان طوری ثابت بوده جداً عمل

نماید که هیچ حایل و مانعی نتواند ازان

بازش دارد. (سید احمد شاه بعدله)

هر مسلمانی بی تشکیک و اشتباه در وفا

نمودن بعهده و قول خود از جانب ایزد

تعالی مامور، و این عمل یکی ازان وظایف

دینی می باشد که عزت و شرافت دنیائی

نیز دران مندرج است، اما متأسفانه

یکان شخص در اهمیت آن تدقیق و توغلی

نکرده از عهدیکه بایکی می بندد نکول

مینماید، باید دانست که همچو انقلاب

و تقلب غالباً از عدم تأمل و تفکر

در انجام مطلب تولید می شود، چه قبل

از اندیشه و تعمق در عواقب موضوع و اندازه

اقتدار خود به اجرای آن، از بحالاً

وعده میدهد، عهد می کند ولی همینکه

موقع اجرا و آوان وفا فرا

میرسد ملا حظہ میفرماید که یا از

حیز اقتدار و قوه اش خارج یا مقداری

ازان متضرر می گردد که نمیتواند متحمل

بشود، لابد از وفایان اغراض و نیسان

حیثیت و اعتماد خویش متزلزل ساخته

با الاخره در نتیجه تکرار تخلف صفت

وعده خلافی کسب می کنند.

لذا چمنه آنکه بصفت صادق المهدی

موصوف، و امر خدای متعال را ایضا

کرده، از انحراف قول که نتایج

سوئس علی السطریج انسان را می تواند

از فضایل و مزایای انسانیت عاری و بعالم

حیوانی پرتاب کند بر کنار و محبوبیتی

در انظار داشته باشد، برای هر انسانی

تعظیم و تکریم و امیدارد، ورنه هر قدر

فکر شود دیگر محرکی در میان نبوده

ونه خود آن ظاهراً از مادامی کند تا

اورا حتماً و قرضاً مورد احترام و ستایش

قرار دهیم: اگرچه وفا بعهده حسب

وظایف انسانی و احساسات وجدانی

بعموم بشر و لودر مر دین و آئین که

باشد ضرور و لازم است، اما برای

مسلمانان الزم و ضرور تر است چه دیناً

نیز بان مامور و مکلف می باشند، که

هر فردی از مسلمان اگر بعهده و قول

خود ثابت قدم و متین بوده تخلف نرزد

نه فقط بهمین مکلفی می شود که وظیفه

از وظایف مختصه وجدانی را معمول و

رشته صنعتی از صفات عالیّه و ملک از

ملکات فاضله خودش را اکتساب و محبوب

خطره های شود، بل امری از او امر

خالق بیکانه را نیز بجا آورده است که

در بصورت مظهر فضائل انسانی و واجد

خصایص ایمانی می گردد، زیرا دین

مظهر اسلام که مابان متدینیم از حیث

کاملت بر جمیع صفات و ملکات فاضله

جزء و کلاً محتوی بوده مسلمین را

بداشتن هر یک ازان را هنمائی و توصیه

می فرماید، چنانچه در وفاداری بعهده

نیز در قرآن مجید امر می کند

و او فو بالمه و دان المهد کان مسئولاً،

پس بمفهوم لاریب آیت کلام مجید

اسیر را ضبط کرده به دیوکن سپرد دیوکن نیز خود را بصورت قاصد روسیه آراسته بطرف لندن حرکت نمود .

دیوکن چون يك مدت طولی در فندلاند اقامت کرده بود لسان روسی را بصورت مکمل میدانست .

دیوکن به مجرد رسیدن لندن اول کاری که کرد ملاقات با آمیرال جلیکو قوماندان عمومی فیلو انگلستان بود او راقی را که وزارت های بحریه حریبه و خارجه روسیه تودیع نموده بودند به آمیرال جلیکو تسلیم نمود آمیرال جلیکو به دیوکن يك و ثبته مخصوصی تودیع نمود این و ثبته مخصوص داخل شدن ترمن حامل لورد کیچنر بود باین ترمن لورد کیچنر جنرال الیسها رد مدیر استیخبا رات جنرال فیتس زیرالد و کاتب عمومی وزارت امور خارجه مستر گو ایر جان برای سوار شدن بکشتی که در شمال اسکوچیا ن منتظر شان بود حرکت کردند طبیعی است دیوکن نیز درین هیئت داخل بود .

الکتر یکمهای کشتی خاموش و کلمین های اطاقهای کشتی با پرده های سیاه پوشیده بود . هیئت مذکور بیک شکل بسیار پنهان بکشتی سوار شده بودند . وزارت بحریه به کپتان جهاز يك پاکت سر بسته سپرده بود ؛ و این پاکت تمام يك ساعت بعد از حرکت کشتی باید

مفتوح و عمل کشتی فقط در آن زمان میدانستند که کشتی مذکور بکدام سمت باید رهسپار شود . تمام این اقدامات مخصوصاً برای مانع شدن تشبثات جاسوسی بود .

بعد از حرکت کشتی يك طوفان بسیار مدهشی بایک باران مافند آفت شروع گردیده . در این چنین يك طوفان در این جور جاها بودن تحت البحر یهای آلمان امکان نداشت . يك ساعت بعد از حرکت کشتی دیوکن به اطاق خود داخل گردید دیوکن از بکس خود يك کاغذ استوانی بیرون آورد ، روی این کاغذیکه يك متر طول داشت به فوسفور آلوده شده بود . برای اینکه این کاغذ استوانی بر سطح بحر به وضعیت افقی ایستاده شده بتواند بیک قاعده آن بعضی ترتیبات شناوری درست کرده بودند . و کاغذ مذکور را بیک شکلی ساخته بودند که به آب بحر تر نمی شد . دیوکن پنج بیره های اطاق خود را بار نموده این کاغذ را به بحر انداخت . بعد از این به سالون کشتی رفت . بقدر يك ساعت با کیچنر و هیئت مذکور محبت نموده ، بعد بیکه و تنها بالای کشتی بر آمد . طوفان و باران مداومت داشت دیوکن به نزدیکی از اسبابهای تخیلی صبه

نزدیکت شده ، منتظر ایستاد . تحت البحری آلمان به مجرد دیدن اشارت ، بر کشتی مذکور غیر طور پیدو نمود . کشتی انگلیس که حامل هیئت بود غرق گردید . از کشتی که تحت البحری غرق نموده فقط ۳۰ نفر نجات یافته توانستند در بین نجات یافته کان دیوکن نیز بود لورد کیچنر غرق گردید این است که بوئر عااد کار از انگلیسها انتقام خود را گرفت .

قاصد روسی که دیوکن او را قش را گرفته بود هنوز در پا ریس بقید حیات است .

بعد ازین حادثه اثر دیوکن از بین قائب شده بود فقط يك دفعه در سال ۱۹۱۹ در نیویارک گرفتار شده بود و امریکا او را به انگلستان اعاده کردن میخواست لاکن دیوکن خود را به دیوانه گی زده از حبس خانه به مریض خانه حبس خانه نقل داده شد و از آن جا دو باره موفق بفرار گردید .

دیوکن حالا دفعه آخرین است که در نیویارک بجهت خود را بدست پوایس داد .

دو را دور زمین به هشت روز اطلاع ماسکو مشعر است ؛ پرواز کنند کان کردا کرد دنیا ، گرفتن ، و ماترن از منسک بهواری قطار ساعت ده ۴۵ دقیقه قبل از ظهر روز یکشنبه وارد

اخبار علمیه :

حالات دل چسب

باشنده گان صحرائی مزاب

در صحرائی اعظم افریقا بفاصله پنجاه میل جانب جنوب يك خطه ویرانه موسوم به «مزاب» واقع است. این شهر دارای ۷ قریه که از آن جمله ۵ قریه آن در دامنه يك کوه بنا یافته است می باشد. در اوائل قرن یازدهم (میلادی) اهالی موجوده مزاب درین جا سکونت اختیار کرده اند. در آن زمان در مزاب هیچ گونه پیداوار وجود نداشته و آب هم پیدا نه می شد. اما حالا به تعداد هزارها چاهها موجود است. و این از کار نامه های فوق العاده اهالی مزاب محسوب میگردد. چه اهالی مذکور این چاهها را که هر يك آن قریب صد فوت عمق دارد بغیر از مدد کدام يك از آلات جدید فقط بدست كنده اند. بعضی اوقات این چنین هم واقع گردیده است که برای چندین سال در آنجا نیارید است، با این هم در نخلستان های مزاب از بسیار باغات اوروپائی زیاد تر میوه موجود است.

در مزاب ایساری بطاریتی می شود که به انسلك زحمت اراضی مزروعی بخوابی سیراب میگردد.

***

اهالی مزاب بعضی رسوم و عادات مخصوص نیز دارند که در هیچ جایافت نه می شود مثلاً در داخل حدود شهر کسی را اجازه سیرگرا کشیدن نیست هیچ يك هتل وجود ندارد سرود و سماع از هر نوع ممنوع است مستوران هیچ کاه از خانه ها بیرون نه میروند.

همه چیز به قسم ایلام در آنجا فروخته می شود. مناظر ایلام خیلی قابل دید است این بازار هر روز قبل از غروب آفتاب برای دو ساعت برپا می شود و تا وقتی که انسان به چشم خود نبیند باور کرده نمیتواند که از يك بار چوب سوخت گرفته تا يك قالین قیمت دار همه ایلام میشوند و اهالی به نهایت سنجیده کی و متانت بروی زمین نشسته با يك اواز لطیف نسبت به قیمت اشیا صداها می کنند.

یکی از خصوصیات دیگر اهل مزاب اینست که هیچ يك زن از جمله زنهای ۷ قریه مذکور از حدود قریه خود بیرون رفته نه میتوانند تنها شوهران و پسران بزرگ آنها بعضی اوقات برای کار و بار و یا بغرض خرید و فروخت به دیگر قریه های کلان میروند اما زن ها و اطفال آن همیشه در همان قریه خود سکونت دارند.

***

اهالی مزاب برخلاف مردم الجیر یا ماتحت

حکومت شیوخ کلیسا می باشند. قبل از فتوحات اقوام نارمن هم این مردم مذهب وتمدن بودند. این مردم اهالی اروپا را بنظر حقارت مینگرند.

راجع به اصلیت آنها از روی یقین هیچ گفته نه می شود، اما احتمال دارد که سلسله النسل باشند. اما قریب به صحت اینست که از نسل قرطاجنه باشند.

بهر صورت درین هیچ شك نیست که اهل مزاب از عجیب ترین و قدیم ترین اقوام دنیا محسوب می شوند.

مهم ترین دیگدان زوب

آب به صد درجه حرارت به جوش می آید. و تا امروز بلند ترین حرارتی که انسان ها تولید کرده توانسته اند ۲۶۰۰ درجه بوده چنانچه آهن به ۲۲۰۰ درجه حرارت ذاب میگردد.

اما از اطلاعات جدید معلوم میگردد که در امریک يك دیگدان برقی ایجاد نموده اند که ۳۶۰۰ درجه حرارت پیدا می کند یعنی تا امروز از جمیع دیگدانهای که ایجاد شده بود، حرارت آن هزار درجه زیاده است.

اما از همه عجیب تر اینکه باوجود اینکه در حرارت حصه خارجی آن سرد میباشد گویا در داخل آن هیچ مقدار از حرارت موجود نباشد.

باوجود این همه اوصاف قیمت آن هم چندان گران نیست و هر کس می تواند

استعمال آنرا بکند .

و حالا از پرتو این دیگدان ممکن است سنگ ها و سنگلاخ ها را بطرفه العین آب کرد .

احساس در جمادات

عموماً خیال مینمودند که چون در جمادات روح موجود نیست فلذا در آنها احساس هم وجود بوده نمیتواند . اما بعضی از دانشمندان فکر دارند که جمادات از عناصر ترکیب یافته است ، و عناصر از جوهر فرد و جوهر فرد از (الکرن) اجزای بسیط برقی ترکیب می یابند . الکرن جزو بسیط برقی یک درخشندگی برقی است که بنهایت سرعت حرکت می نماید . و درین تیزی یک قوه یافت می شود که به قوه ادراک مشابیه دارد بنا برین نظریه بعضی از دانشمندان این نظریه را تأیید می نمایند که جمادات خالی از شعور و احساس نه می باشند ، بلکه احساس لذت و الم نیز دارند . چنانچه بعد از شکستادن سنگ و یا کدام شی جامد اگر آنرا بذریعه ذره بین مماینه کنید خواهید دید که آن (جامد مذکور) تا به نیم ساعت به نهایت پیچ و تاب گرفتار است . چنانچه بعضی ها این کیف را بذریعه سینما عکس هم گرفته اند .

قطب نما برای طیاره
در بخور ، سفاین بحری به رهنمائی قطب

نما حرکت می کنند . حال طیارات هوائی نیز بواسطه قطب نما حرکت خود را تعقیب می نمایند - قبل ازان طیاره ران ها شهر ها و کوه ها و نهر ها را مماینه کرده به پرواز خود دوام می دادند اما حال بعد از ایشاد قطب نمای هوائی امعان این چیز ها ضرورت ندارد بلکه هر قدر ایر هم که در هوا باشد بذریعه این قطب نما دران طیاران کرده می توانند .

درخت نهایت قدیم و عظیم

درینک جنگل کالیفورنیا (امریکا) دو درخت پیدا شده است که بنسب قدامت و جسامت قدیم ترین و عظیم ترین درخت ها مسحوب می شوند . یکی ازان درختها که بنام « شرمین » موسوم است ۲۷۲ فوت ارتفاع دارد و یکی آن ۱۰۲ فوت می باشد .

واران ۵۰ هزار مکعب فوت شاعه بر کار آمد استخراج کرده می شود . وزن تخمینه آنرا از شش هزار تن زیاد حدس زده اند .

درخت دومی آن را بنام « گرانت » می خوانند . گرچه ارتفاع و پهنای درخت دوم نسبت به اول کمتر است اما چوب (شاخ) درخت اول که ترمی باشد این دو درخت چار یا پنج هزار سال عمر دارند .

(ترجمه از مصارف)

خبر های داخلی

مقرری

ص ، میرزا غلام حسن خان سر رشته دار سابق ارزگان بهاءوریت واردات و مصارفات حکومت اعلی مشرقی مقرر گردید .

تعمیر گنبد برمدفن امیر نصرالله خان مرحوم چون مدفن امیر نصرالله خان مرحوم (نایب السلطنه عصر سرا جیه) واقع « قول چکان » بحالت بسیار بی توجهی بود ؛ از طرف حکومت متبوعه ما امر داده شده که برمدفن مذکور یک گنبد تعمیر کنند .

ما از همه قدر شناسی های حکومت متبوع خود تشکر می کنیم .

منظوری فرش برای مساجد

سال گذشته برای مساجد جامع شهر فرش سطرانچی خریداری و مفروش شده بود ، در سال جاری به دوازده مسجد دیگر شهر نیز فرش سطرانچی از طرف حکومت منظور شد است .

بجزای ساخته کاری

خواجه حسن نام ساکن غزائی یک مقدار اموال بی محصول وارد ساخته آنرا بقسم ساخته کی به مهر محصول کمرک معمول ساخته بود ، این ساخته کاری

مذکور از طرف ما مورین کمرک کشف و بعد از طی مراتب اصول و تحقیق مل مذکور اولاً ضبط و خودش بیک مال حبس محکوم گردید .

(ما مور دفع ملخ)

راجع به ظهور ملخ در نواحی غوری و انتخاب یک هیئت مبارز خبری در شماره گذشته نوشته بودیم اینک چند روز قبل آقای غلام صدیق خان متخصص زراعت با ادویه لازمه برای ازاله و دفع آن اعزام شد .

معروضه سفیر مختار افغانی متعینه براین بحضور اعلیحضرت هایونی از ذرایع موثقه اطلاع گرفته ایم که ع ، ج ، غلام صدیق خان وزیر مختار اعلیحضرت در برلین معروضه بحضور مبارک اعلیحضرت غازی تقدیم و ارسال داشته ، از حضور شاهانه فرمانی بمجواب معزی الیه صادر گردیده است که مفاد معروضه وزیر مختار موصوف و فرمان هایونی قرار ذیل است :-

معروضه

« غلام جیلانی خان به برلین آمد و از مراجع ملوکانه در حق عامه ملت وفادارش ، مخصوصاً از مرحمت کاماله اعلیحضرت درباره خاندان طاجرانه ما بهما اظهار و مرا وادار نمود مراتب

عقیدت و شکران خالصانه خود را بساحت اقدس ملوکانه معروضدارم ، و ما بطوریکه حکومت متبوع میخواهد همه ما قلیاً مانل هستیم بحکومت متبوع خود که واجد حبسات نوین افغانستان شده آبروی ریخته شده افغانها را بر گردانده اند صمیمانه و وفا دارانه خدمت نمایم ، عرض طاجرانه اینست که یکنفر از خاندان ماهر کدام را که ذات شاهانه اراده فرمایند بحضور مبارک مشرف و عملاً مراتب خلوص و وفایش را ثابت نماید و ما تا جان داریم برای ملت و حکومت از ابراز هیچ نوع فداکاری دریغ نمی نمایم .

< سواد فرمان ملوکانه >

ع ، ج ، غلام صدیق خان وزیر مختار افغانی مقیم برلین .

« معروضه شما را صلی و سطا لعه رسید و احسان صمیم شما باعث مسرت خاطر گردید . حکومت نیز میخواهد به اولاد صحیح وطن موقع خدمت بوطن بدهد چنانچه خواهش نموده اید لازم میدانیم عالیجاه غلام نبی خان بحضور ما شرفیاب شود ، نظر باینکه ع ، ج شاه ولیخان وزیر مختار پاریس عملاً قریب روانه کرالی خواهد شد ، بطوریکه به

مشار الیه خبر داده شده است غلاتی خان یا وزیر مختار موصوف یکجا بکابل آمده شرفیابی حضور را حاصل نماید .

(اسلاح)

بسته کار البانی

وزارت تجارت قبلاً از سفارت مختاری اعلیحضرت در آلمان درخواست نموده بود که برای تدویر فابریکه نختابی که جدیداً از شرکت (اوتن ماتکن جرمنی) خریداری و بجیل السراج وارد شده یکنفر مهندس بسته کار بفرستند سفارت مختاری اعلیحضرت در برلین مستر مای نیکی المانی را بمعاش ماهواره ۵۰۰ پوند استخدام و فرستاده که ایشان اینک چند روز است بمرکز وارد شده و مشغول ترتیب مقدمات کاری خود هست که بعد از تهیه آن بزودی بجیل السراج عزیمت نموده بکار شروع نماید .

(اقتصاد)

اعلان

از قوماندانی فرقه شاهی

مدیریت لوازم شبهه (۲)

نظر محمدخان خیاط بیرق کار آمد کندک مخا بره فرقه شاهی را به قرار سه مواد جدا گانه قرار داد کرده هر شخص خیال داو طلبی را داشته باشد بفرقه مذکور رجوع و داو طلبی خود را پیش کند که نظر بفائده حکومت بشخص ادا طلب قرار داد کرده شود ؛ موعد اعلان ۲۰ روز است .

خبرهای خارجی

توطئه خطرناک

بعضی اوقات اتفاقات در مقدار آن يك شخص و يك ملت اثرات عجیبی دارد، و پسا میشود بک حادثه جزئی که در نتیجه تصادف رخ میدهد ملتی را از هلاک رهایی میدهد با مملکتی را از ورشکست و افلاس نجات میدهد.

در هفته گذشته واقعه ای در انگلستان رخ داده که رجال مالی انگلستان را دچار حیرت و تعجب ساخته است در موقعیکه پلیس منزلی را در نتیجه مظنونیت ساکین آن تفتیش میکرد، چند نفر را که بیازی ورق مشغول بودند توقیف کرد، در این میان مردی از اهل ایطالیا بود که مقدار زیادی اسکناس همراه داشت، پس از آنکه پلیس اسکناسها را بدقت ملاحظه کرد معلوم شد که تمام آنها نو است و در عین حال نمره آن نیز مرتب است، این موضوع توجه پلیس را جلب کرد و پس از تحقیق معلوم شد که تمام آنها ساختگی است چیزی که پلیس را بوحشت انداخت این بود که این او را ق با مهارت غربی ساختن شده بود که بوسیله چشم ممکن نبود آنرا از اسکناس های حقیقی تمیز داد و اگر يك نقطه مختصر را فراموش نکرده بودند به وسیله چشم مسلح نیز تشخیص آن امکان پذیر نبود او را قی که

از آن شخص بدست آمد بقدر پنجاه هزار لیره قیمت داشت.

با تحقیقاتی که بعمل آمد معلوم شد که این شخص عضو جمعیتی است که مرکز آن در برلین است و تمام این جمعیت مبارزه بر ضد دول سرمایه دار است و میخواسته اند بوسیله نشر اسکناسهای تقلبی دول سرمایه دار را در چار و ورشکست و افلاس نمایند این جمعیت از اینکار دو نتیجه میکبرد یعنی در عین حال که تمام خود را از پیش میبرد مبلغ زیادی پول نیز بدست میآورد که میتواند بوسیله آن مقاصد خویش را از پیش ببرد پلیس نتوانسته سرگزی را که اسکناسهای تقلبی در آن ساخته میشود کشف کند بطوریکه حدس زده میشود مقدار زیادی از این اسکناسها در تمام اروپا انتشار داده شده و قی از آن شخص تحقیق کردند که آیا از این اسکناسها در انگلستان انتشار داده است جواب منفی داد ولی او را قی که پیش او بود مدال داشت که با چند نفر دیگر رابطه دارد و بوسیله آنها مقداری اسکناس مصرف کرده است پلیس تمام آنها را توقیف کرد و تحقیق پیوست که این اشخاص بطور قاجاق با انگلستان مسافرت کرده و مشغول انجام عملیات خطرناک خود شده اند موضوع جواز مسافرت در انگلستان فوق العاده مورد توجه است و ما و رین دولت وقت زیادی در باره آن مبذول میدادند از آنجهت خیلی جای تعجب است که این اشخاص توانسته اند بوسیله جواز

تقلبی بدان سرزمین درآیند انتشار این خبر در تمام محافل ملی اروپا انعکاس غریبی پیدا کرده و برای آنکه از این توطئه خطرناک جلو گیری شود مذاکرات زیادی بعمل آمده است.

[عراق]

دیوین

اطلاع جینوا مشعر است که در جلسه فوق العاده شورای مجلس ملل به تور کیه اجازه داده شده داخل مجمع ملل گردد، تصمیمی که در باب اجازه دادن به تور کیه تقدیم شده بود متفقاً از طرف اعضای ۴۳ حکومانی که حضور داشتند منظور شد جلسه سیزدهم هادی شورای مجمع از ۱۹ ستمبر تا ۲۶ ماه مذکور معطل گردید.

***

اطلاع دیگر جینوا مشعر است که نمایندگان کانها لند بلجیم دلکسمبورگ رسماً بر یک مشاهده امضا نموده اند که سدود گمرکی را بر اساس مقابله با المثل از جلو همدیگر خود هارفع نمایند.

جرمنی

اطلاع برلین مشعر است که در اثر زد و خورد والتونا که در آن در شب یکشنبه ۱۲ نفر کشته و پنج نفر زخمی شدند حکومت نمایشات و مقامات را درمیا دین آزاد؟ ممنوع قرار داده است.

آثر لیند

سنائی اثر لیند بدون اختلاف قرائت سوم محصول فوق العاده را منظور نمود وقتی را که در باب معطل شدن آن برای منظوری های فرید بود رد کرد . دی ولبرا در اثرائی مباحثه بیان نمود که من از راه خود انحراف نموده با انگلیسی ها ملاقات نموده ام و تمام مساعی ممکنه را صرف نموده ام ولی از حق مردم اثر لیند نگذشته ام و بدیشت ازین دیگرا کاری نخواهم کرد .

يك چیز بکه یقیناً در اثر این وضع محاصل فوق العاده روی کار خواهد آمد عبارت از وضع تعرف جهت جلوگیری از خریداری ذغال برطانیه است ، اثر لیند هر ساله به اندازه دو میلیون پوند را از سگات لیند ذغال میخرد ظاهراً این تجارت برهم خواهد خورد و امید می رود که با جرمنی در باب تبادل حاصلات اثر لیند با ذغال جرمنی قرار دادی صورت خواهد گرفت

اجتماع شهزادگان مغل

در دهلی

دهلی ۱۲ جولائی - جلسه سالانه اتحاد مغل زیر صدارت خان بهادر میرزا ابراهیم بیگ رئیس شهر میرته بقاریخ ۳۱ جولائی ۱۹۳۲ در دهلی منعقد خواهد گردید .

دعوت

جریده سیاست بحواله جریده ایران می نویسد که حکومت ترکیه دو نفر از رجال

معروف و سیاسی دولت ایران را که مراد از آقای تیمورتاش وزیر دربار و آقای فروغی وزیر امور خارجه را به آنقره دعوت نموده است هر گاه رفتن هر دو نفر مذکور ممکن نباشد احتمال می رود که تنها آقای فروغی وزیر خارجه به آنقره برود .

مرض هیضه

هانگ کانگ ۱۳ جولائی - مجز هانگ کانگ باقی در تمام حصه جنوب چین مرض هیضه شروع شده است علی الخصوص در شهر کنیتین مرض مذکور نهایت شدت دارد که یومی از دو صد لی سه صد نفر بمرض مذکور تلف می شود .

جنگ پولیس

فرید کوت ۱۳ جولائی - در موضع دهودی ما بین پولیس و يك عده نفری داره باران تصادم شدید واقع گردید در اثر این تصادم يك نفر مامور پولیس بسن سنگه و يك کلانتر موضع دهودی و يك توالیشر پولیس هلاك گردید و يك نفر از جانب نفری داره مذکور نیز هلاك و دو نفر دستگیر شد ، و ما بقی نفری مذکور فرار کردند .

احرار سگات لیند

پیرق برطانیه را بر طرف کردند لندن ۱۰ جولائی احرار سگات لیند بر کردگی يك زن بر قلمه سترلنگ حمله آوردند و پیرق بر طانیه را از قلمه مذکور بر

طرف و پیرق قومی سگات لیند را بجایش نصب کردند . سپاهیان متعینه قلمه در آنوقت اکثریه حاضر نبودند و چند نفر بهره دار بکه حاضر بودند چنان پریشان و مخوف گردیدند که هیچ مدافعه در مقابل احرار مذکور کرده نتوانستند .

بعد از مرا جعت احرار سپاهی های قلمه پیرق سگات لیند را پس کرده و پیرق بر طانیه را نصب کردند و بعد از وقوع این واقعه احرار سگات لیند يك مظاهره خوبی در شهر سترلانگ نشاندند .

افتتاح پارلمان هندوستان

لندن ۱۲ جولائی - نامه نگار خصوصی جریده تربیون از لندن اطلاع میدهد که از روی تحقیق در دوا بر رسمی معلوم شده است که افتتاح پارلمان هندوستان در ۱۹۳۴ در موسم زمستان خواهد شد ، در ماه جولائی و یا ماه آگست بر طانیه اعلان خواهد کرد که هندوستان با برطانیه حیثیت مساویانه دارد ، و هندوستان را رای مان حقوق است که دیگر مستعمرات برطانیه را است و حکومت برطانیه این را هم امید میکند که برای قیام حکومت اجتماعی هند تعاون (گاندی) را حاصل خواهد کرد . (سیاست)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

— ۱۲ —

و با ایشان تابه ز ما فی مبارزه نمودند که به خراب کردن شان موفق آمدند . و امروز این جمعیت عربی برهم خورده عده افراد آن از يك هزار و پنجصد نفر بیش تر نه میشود .

شبهه های اشخاص نادان و ترسو و مردان

از جمله اشخاصی که از علم محرومند می گویند : بلی این مسئله قبل ازان بود که فرنگی ها مالک آلات حربی کونی از قبیل توپ ها و تانک ها و طیارات شوند . و پیش تر ازان بود که در ترقی که بنی بر علم است بدرجه فعلی بر سند .

ولی گفتن این سخن منتهای درجه بی عقلی و نادانی وضعف رأی است . زیرا هر عصر از خود علم و صنعت و مدنیتی دارد . و این علم و صنعت و مدنیت در عصر خود عیناً مانند علم و صنعت و مدنیت موجوده است درین عصر حاضر . و کار های خلق جمعلتاً نسبتی است . و در عصری که ما ازان تکلم میکنیم نیز آلات حرب از قبیل منجنیق و آله حمله بر حصار ها (ربا به) و مواد محترقه داشتند ، از يك مواد خاصی که امروز معلوم نیست . و دران وقت آلات

مذکور عیناً مانند ماشین گن ها و بم های دنیا میت و غیره اسباب حرب خدمت می نمودند .

گذشته ازان توپ و طیاره ویا کشتی ها چیزی نیست که باعث عزم گردد ویا آتش غیرت را سینه های انسان ها بر افروزد ، بلکه برخلاف آن غیرت و عزم طیاره و توپ و بم را تولید می کند . و این ها بجزاز مواد غیر متحرک دیگر چیزی نیستند ، و در بین آنها و سنگ تفاوتی وجود ندارد . زیرا ماده نمیتواند به نفس خود کاری را از پیش برد . و چیزی که کار میکند روح است . پس اگر روح انسان بیدار شده و عزم انسان بجنبش در آمد دران وقت توپ و طیاره و ماشین گن و کشتی تحت البحری و تمام آلات حرب و مقابله را که بدان محتاجند می یابد .

می گویند : — درست است ولی برای این هم علم تازه لازم است . و مسلمانان ازین بهره ندارند . و هم ازین رهگذر فرنگی ها مالک چیزهایی شده اند که دارند . جواب اینست که : — علم تازه (علوم جدید) نیز مبنی بر فکر و عزم

است و هر کسی فکر و عزم پیدا کند علم تازه و صنعت جدید را نیز می آموزد . ایانه می بینید که جاپان در حدود ۱۸۶۸ یک ملتی بود مانند ملل دیگر مشرقی و بر حال قدیم خود باقی مانده بود ، ولی در وقتیکه اراده نمود به ملل معظمه برابر شود علوم اروپا را آموخت و صنعت ایشان را بدست آورد ، و این همه در پنجاه سال برای او ممکن شد .

هر ملتی از ملل اسلامی که بخواهد ترقی نموده به ملل بزرگ برابر شود این کار در حالیکه بدین خود نیز باقی بماند برایش ممکن است . چنانچه جاپانی ها تمام علوم اروپائی ها را آموخته برابر ایشان شدند و در هیچ چیزی از ایشان پسترنهاندند و در عین زمان جاپانی بوده دین و اوضاع خود را حفظ نمودند .

و همچنین در کجا يك ملت مسلمان اسلحه و لوازم جدید را خواست که نیافت ؟ در حقیقت هر چیز را اراده بدست می آورد در صورتیکه اراده پیدا شود شی مقصود قطعاً بدست می آید .

پس هر یکی از ملل اسلامی اگر بخواهد مسلح شود تمام انواع اسلحه جدید لازمه را در روز دوم می یابد . ولی برای جمع کردن اسلحه صرف ثروت لازم است و مسلمانان نه می خواهند صرف پول کنند ، و یا در باب صرف پول جاپان و فرنگی ها را پیروی نمایند ، بلکه فتح را بدون سلاح و بدون آماده گی می طلبند ، یامی خواهند بدون صرف پول سلاح پیدا کرده آماده شوند

از آزادی تجارتي و اقتصادي محروم بوده
بلکه دشمني که به ایشان غالب شود تمام
حاصلات مملکت شانرا می بلعد و برای
ایشان تنها استخوان ها تیرا که خائیده
است باقی می ماند تا قوت لایوت شانرا
تشکیل بدهد . و اکثر آیه کرسنگی
گرفتار آمده می میرند ، چنانچه در
جزایر عرب و هندوستان و غیره مقامات .
می بینید که در هندوستان کرسنگی
زیاد موجود است ولی انگلیس ها از کرسنگی
نه می میرند و در جزایر نیز کرسنگی در
بین مردم حکم فرما است ولی تنها مسلمان
ها از آن رهگذار هلاک می شوند و پس
و این علت دیگری ندارد بجز اینکه بیگانگان
حاصلات مملکت را گرفته مسلمان ها را به
فقر گرفتار ساخته اند .

مسلمان ها امروز از اینکه برای امداد
برادران خود صرف مال نه می کنند فقر
خود را عذر می آورند این عذر به يك
حد معینی درست است و ازین جهت است
که در اول بخل نشان دادند و اولاً از آن
جهت در محاربه به پستی و مغلوبیت گرفتار
آمدند و ثانیاً به فقر و کرسنگی .

و این در دنیا سنت خداوندی است که
پستی مترادف فقر است و بلندی به معنی
ثروت مندی و يك مثال معروف عربیست
که : من عزیز : یعنی که ثروت مند است
و شاعر عربی الابدی می گوید :

(ما قیدارد)

قرح فقد مس المقوم قرح مثله و تلك
الايام ندا ولها بين الناس) و فراموش
نموده اند که از روی عقل و شرع جایز
نیست در دل هیچ کس ، مخصوصاً مسلمان
که دین او باو می گوید : ناامیدی عیناً
مانند کفر است ، ناامیدی پیدا شود
و از قول خداوندی غافل شده اند که
می فرماید : (الذين قال لهم الناس
ان الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم
فزادهم ايماءاً وقالوا حسبنا الله
ونعم الوكيل) و (فانقلبوا بنعمته من الله
وفضل لم يمسهم سوء) الايات .

و اگر به مسلمان ها بگوئید بيك
گروهی از ایشان که با دول بیگانه که
اراده محو نمودن شانرا دارد ، محاربه
می کنند ، امداد نمایند می گویند : -
از صرف مال ما درین راه چه فائده
حاصل خواهد شد ، زیرا ملت اجنبی
بهر صورت غالب می شود .

ولی اگر فکر می کردند می فهمیدند
که این تسلیم و گردن نهادن بر بدبختی
ایشان و ظلم و استبداد دشمن میفزاید .
و اگر کمی فکر می کردند میدانستند

که این بخلی که در صرف مل خود برای
برادران خود که در محاربه کز جهاد
میباشند ، نشان میدهند سبب از دیاد مل
شان نه می شود بلکه عیناً عبارت از فقر
است . زیرا ملتی که مغلوب شده باشد

دشمن به ایشان غلبه کند فریاد برآورده
می گویند : -

آیا وعده هائیکه قرآن شریف از
قول خداوند که (وكان حقاً علينا نصر
المؤمنين) نموده است کجاست ؟
گوئی قرآن نصر را بدون کار و بدون
کسب و به غیر جهاد بالمال و بالنفس ؛ محض
آنکه می گوئیم مسلمان هستیم و یا به محض
دعا و تسبیح و عده نموده است ؟ و عجب
تراز همه آنکه فکر دارند به محض آنکه
از اولیا مدد بخواهیم فتح می یابیم . به
همین علت امروز عده زیاد مسلمانها

نیکه سلاح جدید را ملك نبوده و عالمی
را که برای استعمال آن لازم است ندارند
در مقابل يك عده کم فرنگی ها که
سلاح و لوازم دارند پافشاری نموده نه
می توانند . و در هر وقتی که باهم ملاقی
شوند مغلوبیت در اکثر اوقات بجانب
مسلمان ها است . و این وضع
برای مدت مدیدی بر مسلمان ها حاکمیت
داشته بالاخره اعتماد نفسی خود را
باخته ، خوف برایشان طاری شده است
و ترس در بین شان عرض و جود نموده
پس از آنکه مسلم بودند ، مستسلم گشته
خود را به دشمن تسلیم نموده اند
و فراموش نموده اند که خداوند جل و علی
می فرماید :

(ولا تهبنوا ولا تحزنوا و انتم الا
تلون ان كنتم مؤمنين) و (ان یمسکم

موافق له بلاتیه فرانسوی

(۴۹)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل بیست ششم

(عفریت چشم سبز)

از چشمان نا پلئون آتش غضب شعله ور گردید و چین های یاس بر ناصیه اش نمودار شد و از کمال هيجان پنجه های آهنین خودش را بر دسته تا زیانه دوانه وار می فشرد ! برای اینکه موضوع مصاحبه را بفهمد زیاده تر پیش رفته و بکمال سکوت گوش نهاد ولی هر قدر منتظر ماند چیزی فهمید. نتوانست . بالاخره دیوانه وار در چپری در آمد . نپیرک بیک مسافه معقولی از امپرا طریس دور ایستاده بود و با او در يك موضوع بی اهمیتی صحبت می نمود .

نا پلئون قهر خودش را ضبط کرده نتوانست و بطرف نپیرک پیش رفته نعره زد : « جناب شما در اینجا چه می کنید ازین مصاحبه خصوصی با امپرا طریس درین قصر جنگل چه مدعا دارید ، بزودی خارج شوید ! »

نپیرک کرش عمیقی در مقابل امپرا طور اجرا نموده خارج شد .

ماری لوئیز متانت هر وقت خودش را از دست نداده خنده کنان گفت نا پلئون ترا چه میشود ؟ یقین دارم که با یا ورم

حسود نخواهی بود ؟

امپرا طور که قهرش در مقابل حسن زنش دوا می نداشت از در اعتذار در آمد ولی با آن بزودی نتوانست بحالت طبیعی خودش عودت کند .

نا پلئون حادثاً ژالوزی (حسد عشق) را یکی از احساسات خسیسه و سزاوار شخص خودش نمیدانست با وجود آنهم نپیرک را که طرف اعتماد کلی پدر زنش واقع بود و هم خصوصیت جزئی با ملکه داشت دوری او را از در بار خودش امر ضروری پنداشت . در همان روز نپیرک حکم بر گشتن (ویانه) را با پول وافر از طرف امپرا طور گرفته و فوشه وزیر پلیس بواسطه غفلت و اهمال خودش در هدایات امپرا طوری مجبور به استعفا گردید .

ماری لوئیز اگر چه بر رفتن یا ور خودش اعتراضی ظاهر نداشت ولی ازین سلوک و رویه امپرا طور قلباً متنفر و متاثری گردید نا پلئون درین معامله تقریباً خودش را مسخره ساخت . امپرا طریس که تا آنوقت دلچسپی معمولی با نپیرک داشت بعد ازین واقعه چون او را شهید ظلم و ستم معاملات زنا شوهری خودش میدانست در نظرش

قیمت زیادی پیدا کرد .

تمام نزا کت ها و اوضاع مرغوب او را که پیش ازین اهمیت نمیداد یگان یگان در خاطرش خطور مینمود ، حادثه دریاچه قصر شاهی ویانه که از صحیفه خاطرش بکلی محو گردیده بود ، با یک حیات نوی در خاطره اش احیا گردید احیای تمام این واقعات مرده ، عشق نپیرک را نسبت بخودش زنده و تصور آن او را ممدون ساخت .

با این افکار يك تبسم خفیفی بر چهره ماری لوئیز ظاهر گردید که چطور يك امپرا طریس متکبر و مغرور که نا پلئون بزرگ بر او آری انداخته نتوانست و با را ده خود تا کام ماند بشنیدن ندای عشق يك حقیری گوش می نهد . در روزیکه برای رفتن نپیرک مشخص گردیده بود ماری لوئیز از شدت غم قطرات اشکی چندی خفیفاً ریخت و به بهانه علت مزاج در اطاق خودش ماند حینکه یادر او در کالسه می نشست یکی از خادمه های قصر جعبه کوچکی در دست او نهاد نپیرک بادست های لرزان جعبه را باز نموده يك انگشتر و یکدانه گل خورد شبیه بهمان گل (فرا موشم مکن) که از تالاب شوین برک برای ماری لوئیز کشیده بود بر آورد انگشتری را بیکلک خودش کرده لبهای مشتاق خودش را بران فشرد نگاه آخرین خودش را بطرف اطاق امپرا طریس افکند با يك آه سرد روان شد .

ماری لوئیز که عقب پرده اطاق خودش

حرکات او را تعقیب می نمود بوسه و نگاه
او را در زاویه قلبش جا داد .

فضل بیست هفتم

(انتقام کاترین)

ماری لوئیز در یکی از بهترین تالار های
قصر شاهی بعد از ختم مراسم تاج پوشی
نشسته و قصر هم از خانمهای خوش شکل
و قشنگ اشرف جدید فرانسه ملو بود که
بدین دختری که ناپلیون از تمام خاندانهای
شاهی یورپ برای شراکت تاج و تخت
خودش انتخاب نموده بود گرد آمده بودند
اگر چه حضور مرد ها کاملاً منع و چنین
بنظر می آمد که امپراطریس این پذیرائی
را برای حصول معرفت و شناسائی خانمها
و دختران افسر اینکه در محاربات عصری
باشوهرش حصه گرفته بودند ترتیب داده
بود ولی با وجود آن چندی از یونیفور
مه های مجلل دیده میشد که مانند کلمهای
شفای زرد در تالاب سینه و دوش های
سفید خانمهای و دکولته پوش ، بنظر می
آمدند . اداره این سپاه شاندار
اناثیه که اکثر شان در عهد ژوزفین
از کنسار سطل رخت شوئی و یا دکان
مای فروش برخواسته بودند ، يك کار
سهلی نبود با وجود آنکه از بعضی آداب
دربار نیز صرف نظر شده بود امپراطور
حکم داده بود که در دربار (ماری لوئیز)
از اصول و آداب دربار لویی شانزدهم

و ماری انتوانت جداً تعقیب شود از این
دو برین مجمع نو کیسه کان خیلی دشوار
می نمود که تمام آداب و ارکان لازمه
مخفی را یکنان یکنان بیاموزند
بنابراین هر کدام شان منتظر حرکات دیگری
می بودند تا آنرا تقلید کنند .

دوشس دالرخ با قضاوت رتبه بلند خودش
که مساوی به خواهران امپراطور بود از
جمله اشخاصی بود که باید از همه ناوقت
میرسید . بمجرد ورود او در جمعیت
همهمه کنایات و تمسخرات حسد کارانه
از هر طرف بر خواست حیات اکثر این
خانم های دربار که هیچگاه نمی توانستند
قصور این قصاره بیچاره را که از دکان
رخت شوئی کوچه (روایال) به رتبه
عالیه دوشسی رسیده بود ، عفو کنند
دارای آنچنان وقوعات شرم آوری بود
که آفتاب نیز از دیدن آن خجل
می شد ؛ از همه بهتر اینکه چیز بیکه بر
کاترین بیچاره عیب می گرفتند خود شان
نیز دارا بودند اگر غربت را بیک
طرف بگذاریم کاترین چنان يك شهرت
بی لکه را دارا بوده که عفت او در بین
خانمهای دشوار پسند دربار يك مزاح
مشهوری شده مانده بود ، صفت وفاداری
و صداقت او تنها بیک مرد درین قدر
يك مدت دراز بعوض اینکه يك حس
احترام در دلها تولید کند چون يك کار

خارج از مد حساب می شد موجب استهزا
و حقارت شان گردیده بود .

صداقت شوهرش باو نیز در میان
جنگجویان دلیر سلطنت يك صفت یگانه
و ممتازی شمرده می شد زیرا بدان افعالی
که ناپلیون برای دیگر افسران خودش
مثال گذاشته بود هیچگاه مرتکب نگردیده
بود ، چنانچه اگر برو اعتراض می نمودند
می گفت : « امپراطور بهر صورتیکه
ارزو دارد وقت خودش را بخوشی
بگذراند ! من غیر از میدان حرب
در دیگر جا او را تعقیب نخواهم کرد ، »
این اشیدل (اشیدل پسر تبس
دو پله شاه (میرمیدون) یکی از
مشهورترین هیرو های قدیم یونان است
که هومر در (هلیاد) ذکر شجاعت
او را کرده است مترجم) که از رتبه
سایری ترقی نموده بود یکی از معروف
ترین اشخاص دربار ناپلیون بحساب میرفت
تا با خر جمهوریت خواه حقیقی مانده بود
صداقت او ازین ظاهر میگردد که از
مشارکت در تشکیل حکومت (دیرکتوری)
با کار نو و بارها به بهانه ناهمپی وعدم
لیاقت انکار قطعی نمود . موقعیت
بزرگ او در دربار بادار امپراطوریت
مدارش زن او را از حملات دشمنانش
حمایه کرده بود ولی دو خواهران
ناپلیون و مصاحبات شان هیچگاه از
حرف کنایه و تمسخرات بی معنا در مقابل
او خود داری نمیکردند .
(با قید دارد)

A.K. Halimi
Collection

جریده هفنه وار

❖ قیمت اشتراك ❖

۱۰ افغاني

۶ ۱۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبة مغارف

در منمالك خارجه

نماره ۱۴۷

۳۰. ۱۹۳۲

مطبعه ابيمن

اندیشه

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوکسانی

لشنة الك سالانه ۱۰ افغانى
محصول پوست ۲
خارجہ ۲۰ شلنگ

تاسیس ۱۳۰۶ July 30 1922 ۲۷ ربيع الاول ۱۳۳۱

۲ شنبه ۱۰ اسد ۱۳۱۱

در اطراف مقاله عفت زبان و قلم

گوي سبقت را ر بوده و در نظر حاضرین
محترم و مقبول تر میباشد و کسانی که لاابالی
و ناسنجیده کلمات خویش را استعمال میکنند
برعلاوه اینکه قافیه را نیز باخته و احیاناً
یک قسمت از بهترین داستان و احبای خویش
را سر اندک مطلبی از دست میدهد در نظرها
نیز خوار بی مقدار جلوه نموده و از هر
طرفی خیلی دون تر از مقامی که دارای
باشد دیده می شود .

در بی عفتی زبان و هتاک یازشت
کوئی و سب و ستم جزو اعظم را اشغال
کرده و بد بخانه معمول برخی اشخاص
محیط ما می باشد حتی اگر از
طبقات پائین و عوام صرف
نظر کرده و طبقات متوسطه
و حتی عالیه را از نظر اندازیم از این
« تب » در اشخاص می یابیم که با اصطلاح
بعضیها هتاک و فحاشی را « تربد مارک »
خود ها قرار داده اند ، چنانچه فعلاً
می شنوید فلان باز بر داستان خویش در اندک

بوده و در نظر هر فرد ذی شعور خوار و
بی مقدار میباشد .
اگر تمام معاملات و در جریان معیشت
روزانه جنبه خوبی کلام و سنجیده گی
مضمون مراعات نشده و در همه امور از
روی لا قییدی و زشتی کلام صحبت پیش
آمده شود ، طبعاً خساره مهمی در پیش
برد مقاصد وارد آمده و ازین رهگذر بطور
غیر محسوس باعث ناکامی های زیادی می
گردد .

انسان وقتی در عملی کردن یک کاری
موفق میشود که با امور محتاج بهای دیگر
صاحب منطق صحیح و قافیه درست و آنچه
اخلاقی که طرف قناعت مقابل شود ، نیز
باشد .

در مجالس ، فامیل ، حوضه ماموریت ، در
حضور بزرگان و خلاصه هر جمعی که
متشکل از چند نفر دانسته و صاحب شعور
باشد ، شخص با منطق و رو خوش صحبت تر

مقالاتی که در شماره ( ) مجله شریفه
کابل و شماره (۱۵۸) روزنامه نامور وطن
« اصلاح » راجع به عفت زبان و قلم نوشته
شده بود ، یک فکر دیرینه را به ذهن من
سپرده و با اینکه موضوع از طرف نویسنده
های مؤثر خوب حلای شده و چیزی از
قلم شان نمانده بود ، معذایک نکته دیگری
که راجع به عفت زبان میباشد ، میخواهم
درین مختصر سپرد قلم نمایم :

عفت زبان با اینکه یکی مهمترین صفات
یک فرد مدنی و مسلمان بوده و نقص آن فقدان
یکی از بزرگترین معیذات انسانی میباشد
مع مافیه در عالم روابط اجتماعی و اخلاقیات
عالیه نیز مقام شامخی را دارا میباشد .
یک فردی که عاری از عفت زبان بوده و
بما زبان خود را بکلمات لا ابالی و خالی از
فایده و عاری از اخلاق و معمول باز میکند
در هیئت جامعه نازل ترین قیمتی را دارا

پیش آمد از راه فحاشی پیش می آید و یا فلان بد اخلاق میباشد .

چرا ؟ برای اینکه احترام لازم زیر دستان و هم کاران خود را نداشته با جهت یابی جهت دهانش به بوج کوفی و هتک حرمت باز است .

و جود این صفت مذموم از بد تربین و مضرت ترین عادات میباشد که بایست در مقابل آن مثلی که با یک مرض و یا و بای خیلی مدحش و مسری مجادله میشود جنگ و مقابله کرد و بهر وسیله که ممکن است این صفت مذموم را ریشه کن نمود .

یک مامور که چه بزرگ یا کوچک چوکی یک رتبه را اشغال می نماید باید نمونه عالی اخلاق باشد و در امور بایست بحدی طرف تحمل و رفق و مود را اختیار کند که کوچک ترین زیر دستان یا عادی ترین اشخاص نیز از وی رنج و خاطر نگردند .

مقاصد عالی ، اید یال های بزرگ امور مهمه وقتی پیش برده میشود که شخص صاحب حوصله وسیع و منطق درست و تحمل سرشار باشد و به بزرگترین پیش آمدی نیز خود را از دست نداده و جانب عطف و بی حوصله کی که منتج به هتاک و امور خارج از نزاکت و آداب میباشد نرود .

شریعت مطهر ما برای چنین اشخاص که از راه کلمات نا لایق و بیرون از آداب و معمول با مردم پیش می آیند تعزیر را قرار داده است و در ممالک راقیه قوانین اجتماعی نیز برای این امور حد و فاصله تعیین کرده است که با بیرون گذاشتن از آنرا به هیچ فردی اجازه نمیدهد .

کلیتیکه از طرف شخصی به شخص دیگر و لو آمر و مامور یا مافوق و مأدون باشند استعمال نمیشود اگر خارج از نزاکت و آداب بوده و به حیثیات و آبروی شخص مقابل برخورد شخصی متکلم اگر خیلی بزرگ و متنفذ بوده و مخاطب هم پائین تر از هر طبقه و بکلی بی حس باشد باز هم به رک غیرتش تمسک کرده و گاهی می بینید که مرتکب بعضی اعمالی میشود که بکلی از چنین شخصی انتظار برده نه میشود . و اکثر دشمنی ها ، کشت خون ها به هم اندازی ها و بی حرمتی ها تجاوز کردن ها از حد و اندازه معین ازین رهگذر عاید میگردد .

برادر از برادر پدر از پسر و پسر از پدر امر از مامور و خلاصه عایله از عایله و بلکه قبیله از قبیله غالباً در نتیجه یک جمله ناسنجیده یا کلمه خارج از معمول و آداب از هم جدا شده و باعث دشمنی میگردد . بالا خره وجود بی عفتی زبان در یک ملت بزرگترین نماینده انحطاط اخلاقی آن می

باشد و کسبخته کی ها و شکسته کی های که ازین رهگذر در امور چه اجتماعی یا انفرادی باشد پیش می شود از کمتر عوامل دیگر میتوان باین انداز انتظار داشت .

امروز الحمد لله زما مدار اول مانمونه برجسته اخلاق و صفات عالیه میباشد و کسی پیدا نخواهد شد که از ایشان کوچکترین حرفی در چنین موردی بیاد داده بتواند . و همه وقت در منظوق های شان چنان توصیه با اخلاق حسنه بوده می باشد و میخواهد در اوصاف ترفیع مراتب مامورین اولترین وصف اخلاقی شمرده شود در صوریکه شخص اول مملکت بچنین صفت پسندیده متصف باشد بایست مامورین و ملت نیز تاسی با ایشان کنند و در چنین دوره نیکی مامورین برای طبقات سایر نمونه و مودل گردند تا نظریات و افکار عالی و قیمت دار حکومت بین ملت بصورت صحیحی جریان پیدا کرده و مامورین که قوه اجراییه و نماینده حکومت نزد ملت میباشد خدا نا کرده ازین راه باعث شکسته و کشیده کی نگردند .

معهدا بعقیده نگارنده این امر باید از هر جنبه زیر تحریر آمده و بین مردم ذریعه نشریات و کنفرانس ها و مجامع تسهیل شود تا رفته رفته ازین حیث نیز که از بزرگترین صفات عالی اسلام و مدنیت است در بین ملل ممتاز گردیم .

ترجمه از «وخ» برلین :

اقتصاد جاپان

- ۱ -

در اواخر قرن ۱۶ جهازات تجارتي پور توگال براي اولین دفعه بجا پان رسیده و از جهازات مذکور بکمال دوستانه پذیرائی بعمل آمده بود . بعد از پور توگالی ها ، هوللندیها و اسپانولیها بجا پان رفتند ، تا مناسبات تجارتي را قایم نمایند . اما در اوائل قرن ۱۷ بنا بر بدگمانی جاپانیهاراجع به مقاصد سیاسي اجانب و هم بنا بر مسائل سیاست داخلی و ضیعت تبدیل گردیده ، در سنه ۱۶۰۴ و ۱۶۲۴ مسیونرهای (مبلغین) خارجی و در ۱۶۲۴ دیگر خارجی ها ، به استثنای چینی ها و هوللندی ها که بر یک جزیره کوچک با جاپانیها تجارت مینمودند ، از مملکت خارج کرده شدند .

در سنه ۱۶۳۱ و ۱۶۳۶ همان قوانین مشهوریکه خارج شدن جاپانیها را از مملکت و ساختن جهازات بزرگ تجارتي را ممنوع قرار داده بود ، وضع و ظاهر گردید ، تا روابط جاپان با خارج قطع شود .

و برای یک قرن جاپان یک حیات گوشه گیرانه را اختیار نمود ، تا اینکه در ۱۸۵۴ نوپهای جهازی «پتری» امیرالبحر امریکائی جاپان را مجبور ساخت که بنادر خود را جهت ارتباط با خارجی ها باز نماید . با وجود این هم

جاپانیها اجازه نداشتند از مملکت خود خارج شوند .

در ۱۸۶۵ قوانین قرن ۱۷ (قوانین فوق الذکر) فسخ گردید . همینکه جاپانیها بعد از مقاطعه صد ساله با خارج به اطراف خود نظر انداختند ، دیدند که تمام جزائر و بلکه همه ممالک ساحلي بتصرف نسل سفید آمده بود . فلذا برای توسیع لازمی جاپان تنها اسیا را ممکن پنداشته ، توجه خود را بانطرف معطوف نمودند .

از ۱۸۷۳ بانطرف تعداد اهالی جاپان ۲۱ چند گردیده است . امروز تعداد نفوس آن تقریباً به شصت و چهار میلیون میرسد ، در حالیکه خطه آن تقریباً ۹۰ هزار کیلومتر مربع از آلمان موجوده کوچک تر میباشد . علاوه بر آن نفوس آن در سال ۹۰ هزار نفر زیاده میگردد .

مسائل ارزاق اهالی باعث اشکالات زیاد گردیده است :

زیرا من جمله تمام اراضی مملکت جاپان تنها ۱۷۶۵ فیصد آن مزروعی میباشد . و همچون ممانعت هجرت بدیگر ممالک سد مهاجرین جاپانی گردید ، لهذا وضعیت مذکور طالب صناعت و وسیع گردید ، تا برای اهالی خوراکی پیدا شود . سیاسيون واقفان دیون این مسئله را بوقت درست سنجیده بودند . و مقصد رجال مذکور

صناعت و تجارت وسیع بود .

اجرای این مفکوره خیلی مشکل بود ، زیرا جاپان نه ذغال خوب نه آهن بقدر کافی نه تیل باندازه رفع احتیاج و نه خوراکی لازم برای ملت داشت .

در ۱۹۲۹ تقریباً ۳ و نیم ملیون تن آهن بمصرف رسید ، حالانکه در خود جاپان تنها ما قریب ۲ صد هزار تن آهن حاصل کرده شد ، که عبارت از ۱ و ۵ تنام مصارف باشد . اگر محصولات «کوریا» را نیز در انجمله حساب کنیم ، ۳۰ فیصد تمام مصارف آهن در جاپان می شود . باز وجود انهم حکومت جاپان و در اثر اقتصادی به مقصد خود کامیاب گردیدند . و یک حصه بزرگ مواد خام لازم خود را از منچوریه حاصل می کنند .

جاپان نه تنها یک دولت بزرگ حربي و بحری بحر کامل ، بلکه مهم ترین مملکت صنعتی اسیا گردیده ، که تولیدات آن حالا نه تنها دوره اموال صنعتی اروپا را طرف جاپان بستند انداخته بلکه باتولیدات ممالک صنعتی اروپا و امریکا در تمام بازارهای اسیا امریکا و افریقا و حتی در بازارهای اروپا هم رقابت میکنند . جاپان یک مملکت عصری صنعتی با همه علائم آن که عبارت از تزئید

اهالی شهر های بزرگ تر نیز و ارباب و تاجر و تنزیل صادرات مواد خام و خوراکی و نیز صادرات اموال صنعتی باشد گردیده است .

مثلاً در ۱۹۲۷ تمام واردات پنبه خام آن برای نساجی فقط ۲۹ فیصد بوده است در ۱۹۰۰ از جمله ۲۴ هزار تن محصول مس ۲۰ هزار تن صادر گردیده بود و امروز اگر ۶۰ هزار تن مس تولید می نماید مجبور است جهت تکمیل احتیاج ۱۲ هزار تن دیگر هم وارد نماید .

باصناعتی ساختن مملکت در صادرات و واردات جاپان تغییرات کلی واقع گردید در ۱۹۰۰ - ۴۴ فیصد اموال تجارتی اروپا به جاپان وارد میگردد یعنی زیاده از ۲۱۵ تمام واردات جاپان در ۱۹۲۶ تنها ۶ و ۱۷ فیصد یعنی ۱۵۶ حصه تمام واردات جاپان از اروپا بود و واردات جاپان از حکومتات متحده از ۲۲ فیصد به ۳۴ فیصد و از اسیا از ۳۱ به ۴۰ فیصد ترقی نموده است هم چنین صادرات جاپان به اروپا از ۲۱۰۷ فیصد در ۱۹۰۰ به ۷۴۴ فیصد در ۱۹۲۶ تنزل نموده و صادرات جاپان بطرف حکومتات متحده ۲ چند گردیده است و بطرف چین از ۱۹۱۲ الی ۱۹۱۸ از ۲۰ فیصد به ۴۰ فیصد ترقی نموده است .

(باقی دارد)

اثرات سیلاب در سمت شمالی و مشرقی بارش های متوالی امساله تمام مناطقی افغانستان را پرآب و در تولید حاصلات خدمت فوق العاده نموده امید است که باعث ارزانی ارزاق گردد ولی خساره های انفرادی که اخیراً وارد ساخته ذیلاً ذکر می یابد .

در ده اخیر سرطانی که بارش های پی هم ظهور کرده است در اکثر حصص سیلاب های مدهش واقع گردیده که از انجمله تلفات حکومت کلان شمالی و حدود خوکبانی که ذریعه نامه نگار ما رسیده است ذیلاً برای اطلاع قارئین گرام درج می گردد .
۱ - در دره تنگ غور بند روز ۲۶ سرطانی سیل مدهش آمده بود و در چهار دهی غور بند نعلش یکنفر هم درین سیلاب ظاهر شده است .

۲ - در حدود علاقه داری شنوار غور بند در آب های سیلاب نعلش يك گاوی و يك اشتر هم دیده شد .

۳ - در حد عبدالله برج تقریباً ۲۰ نفر در جاله نشسته میخواستند که از دریا عبور کنند ولی امواج مدهش سیل به اونها موقع نداده جاله شان را سرنگون ساخته است .
محبت مادری که در آن واقعه دیده شده قابل ذکر است يك نفر زن است که درین جاله بادو نفر دختر و يك پسر خود میخواست که از دریا عبور کنند دختر ها را طرف راست و چپ و پسر را پیش روی خود شانده بودمبنکه امواج دریا جاله مذکور را سرنگون می سازد زن مذکوره هر دو دختر

خود را بدو دست و فرزند خود را ذریعه دهان تقریباً تا ۱۵ میل رامدر دریا از غرقای محافظه کرده است اما بعد از آن به واسطه صدمه امواج چون قوايش سست می گردد اطفال از نزدش رها می گردد خودش را کسی بحال بیهوشی و اغما بساحل نجات می رساند اما اولادهايش

تلف گردیده که نعلش دختر های او پیدا و از فرزندش هنوز مفقود الاثر است

اثرات سیلاب در خوکبانی مشرقی

و فور بارندگی در اواخر سرطانی باعث تولید سیلاب های پی هم گردیده است که سبب تلفات زیاد شده است که از انجمله تلفات سیلاب اخیر قابل درج است (۱) در رود نوین يك آدم هلاک و اکثر زمین های مزرعوی را خسارت ساخته است حتی بسیاری درخت ها را هم از باغات ثمر دار سیلاب با خود بر داشته که بالاخره باعث خرابی بل کندمك شده است .

(۲) رود کرسود که از تنگی بری می برآید سیلاب به ۱۳ نفر صدمه رسانده که از انجمله چند نفر زخمی و باقی هلاک شده اند . و نعلش مغروقین هم اکثر دستياب گردیده است و درخت ها و زراعت را صدمه زیاد رسانیده .

(۳) در دره نور هم سیلاب تلفات زیادی وارد کرده است که باعث هلاک (بقیه در صفحه ۹)

قسمت علمی :

نیم انسانهای دنیا

آدم های برفی همایه

دیروز دا کتر «جان وان می نن» سکرتر عمومی انجمن آسیائی بشکال را جمع به «آدم های وحشی تب» و قسام مختلفه موجودات نیم انسانی در نقاط مختلفه دنیا یک بیان جذابی در یک جلسه انجمن مذکور در کلاس کته ایراد نمود .

دا کتر مذکور گفت : پس از مدتی که هیأت کشفی کوه «ایویرست» خبر وجود یک نژاد مجهول موجودات نیم انسانی (آدم های کر به برفی) یا (آدم های وحشی تب) را آورده است تا با مرور علاقه که باین موضوع نشان داده می شد به صورت کامل هیچ گاه دران فتوری دخی نداده است .

اگرچه در ابتدا عاید باین موضوع تحریرات زیادی شده بود ، ولی بعد از چند سال مسئله از افکار قدری دور تر افتاد . بهر صورت صابرانه نفتیشاتی دوام داشت و خود ، نا طق تمام اطلاعاتی را که در اکناف مختلفه عالم به نسبت این موجودات نیم انسانی نشر میشد تعقیب نموده ام . و علاوه بر آن به نقاط مختلفه تب اشخاصی فرستاده ام تا در باب این مطالب هر قدر خرافاتی که بیابند جمع کنند

و این نطق سوم من سومین خبری را تشکیل میدهد که درین زمینه به انجمن تقدیم می کنم :

عننه سکهم

و گفت : یکسال قبل ازین «مهارانی سکهم» لطف نموده را جمع به این موجودات یک عننه مردم سکهم را برای من ارسال نمود و درین نزدیکی به من از یک داستانی اطلاع رسیده است که یکنفر از ایالت «دیما ند» موسوم به «کوشو دا پاسوتر» بیان نموده است .

داستان مذکور متعلق بیک دختر است که یکی از اشخاص وحشی او را بدر برده بصورت خانم خود نگهداشته و از دختر مذکور برای او پسری نیز تولد شده است . پس از چندی این شخص وحشی فوت شده و خانم مذکور با طفل خود فرار کرده باز بخانه خود آمده است این سلسله توالد و تناسل دوام نموده و یک عائله تشکیل یافته است که موسوم به (فامیل آدم وحشی) میباشد و اولاد همان شخصی وحشی می باشند بعضی از افراد این عائله باندازه تنومند اند که میتوانند از شاخ های یک خشک و کرفه سر او را دو نیم کنند و هم چنان می توانند یک اسب یا قاطر را از کوه فرود آورند .

و نیز ناطق دوام نموده گفت :-

از منگولیا و چین داستانهای غریبی جمع نموده شده است که یک سلسله عنعنات خیلی جذاب از آن ظاهر میگردد برای این خرافات تفصیلات و تعبیرات مختلفه امکان داشت و تقریباً تمام تعبیرات غالب به نظر می آید . ولی حالا غالب گمان اینست که چنانچه از حوادث موجوده مفهوم شده است تمام خرافات مذکوره مرکب از همه چه مسایل و حوادث بوده است .

تفصیلات :

دا کتر «می نن» گفت از نقطه نظر وسیعی می توان این تفصیلات را به چند دسته تقسیم نمود .

اولاً اینکه شاید این آدم وحشی یک حیوان بوده و در تفصیل بعضی از خصوصیات آن مبالغه نموده شده باشد . در بین حیواناتی که خرافات مذکور بر آنها بنا شده است ، شاید قرار مطالب مختلفه که در داستانها مذکور است ، شادی های انتروپاتید (شادی مشابه بانسان) و خرس و سیتی (یک حیوانیست که با گاو مشابهت دارد) بوده باشد .

ثانیاً ، شاید این خرافات بربیک صنف دیگر موجودات یعنی موجودات انسان معمولی بنا شده باشد . یعنی انسانهای منزوی و اشخاص محروم از حمایت قانون ، و گمانیکه از عدل گریخته اند و دران کوهها پنا برده اند . مثلاً انسانهای آدم خوار ، یازد ، یا آدم کش یا حتی دیوها یعنی انسانهای که

چشمه شان از اندازه عادی بزرگتر است و از وجود شان در بعضی نقاط (نبت) سیاحین متعددی اخبار نموده اند .

ثالثاً ممکن است این خرافات در اثر مشاهده ناقص بعضی از مظاهر طبیعی بروی کار آمده باشد . مثلاً ممکن است آثار خیلی عجیب ابر را به صورت انسان یا حیوان دیده باشند و یا در مشاهدات خود در کوه بازی خورده و یا صداهای عجیبی را شنیده باشند . مثلاً چیزی را در بن دمه یا در هوای قدری تاریکتر دیده باشند و یا در بین صدای اشیاء و آواز باد در مغاره ها و گودال ها چیزی شنیده باشند . و یا کدام توده خاک که از کوه جدا می شود بنظر شان آمده باشد . و علی هذا القیاس .

رابعاً شاید این اساطیر عادی آن مملکت بوده باشد در باب وجود ارواح خبیثه ، یا غول و جن و غیره .

تایک اندازه تمام این تفصیلات معقولیت دارد .

کشف سما ترا

داکتر مذکور باز نطق خود را ادامه نموده گفت :

راجع باین مسائل درین نزدیکی ها یک واقعه جذابی پیش آمده است از مواد نسی که قبلاً بدست آمده بود چنان ظاهری می شد که داستان های راجعه به وجود این موجودات خارق العاده نیم انسانی یا وحشی

ها در تمام دنیا بصورت وسیعی نشر شده است « کالونل فاوست » که چند سال قبل در امریک جنوبی کم شده بود یقین کامل داشت که در خطه که او برای نجسس رفته بود یک نژاد پرا سرار انسان ها وجود دارند از « الاسکا » و افریقای مرکزی نیز داستانهای موجودات خونخوار انسانی رسیده است .

یکی از فاضلترین علمای انسانی از « سما ترای مرکزی » یک عنعنه را بیان نموده است که نژاد پرا سرار انسانی که هنوز مکمل بنظر نیامده است و متدرجاً کم شده می رود در کوه ها امرار حیات می کنند . این موجودات را (رومنگ) می نامند این موجودات قصیرا لقامت می باشند و چون یک مرتبه کدام یکی از آنها دیده شد باز یافته نه می شود از یک قسمت دیگر « سماترا » خبر داده شده بود که در آنجا یک نسل نیم انسان ها موجود اند که آنها را (اورانگ پندک) آدم های قصیر یا (اورانگ ات جو) آدم های غرغر کننده می گویند .

عنعنه راجع باین موجودات از مدت مدیدی وجود داشت ولی بهر صورت توجه کاملی باین مسئله نموده نشده بود . درین نزدیکی ها این وضعیت تغیر یافته و اصولاً به تحریر این موجودات شروع نموده اند

در نتیجه این تحقیقات یک طفل (او را

از مکتوبات

حبس خانه های امریکا

ترتیبات حبس خانه های امریکا روز بروز وضعیت مروت کارانه را میگیرد . « سینگ - سینگ » [نام حبس خانه مشهور امریکا ، مترجم] مشهور بسیار شباهت به پانسیونهای ممالک بورژوازی دارد .

از طرف صبح برای محبوسان قند ، شیر ، قهوه و نان میدهند . ناشتارا با طاقهای شان نمی برند ؛ بلکه در یک سالون کلان بر میز های بسیار بزرگ میچینند ، هر کس هر قدر که می تواند ، میخورد و می نوشد . نان چاشنی و شب شان نیز به مثل ناشتای صبح شان بسیار خوب و زیاد است . حبس خانه مذکور یک کتابخانه دارد که ۱۵ هزار جلد کتاب همیشه در آن موجود است . هر روزه روز نامه ها و مجلات به محبوسین تقسیم می شود .

هر کسیکه میل داشته باشد ، حتی

نیک پندک) را به تفنگ شکار نموده به « بتاویه » فرستاده اند تا از روی فن ملا حظه شود و از قرار را بورت آخرین انسان بودن آن به ثبوت رسیده است . (ترجمه از جراید انگلیسی)

محبوبین عمری نیز ، کنفرانس های
السنه خارجی ، ریاضیات ، دفتر داری
(اداری) ، مکاتبه های تجارتي وغيره
را شنیده می تواند .

سر محبوبین را نمیتراشند . لباس
بسیار درست و معقولي که مرکب از
بطلون خاکی و جاکت خاکی یاسفید
بایخن های چپه است می پوشند .

محبوبین « سینگ - سینگ »
در کار خانه های خود اقسام چیز ها
درست می کنند که در یک سال
به ۲۰۰۰ ۸۰۰ دلار بفروش میرسد .

هم چنین محبس های زنانه و دار المجانین
نیز در امریکا بسرحد کمال رسیده اند
در دار المجانین اناتیه « دیو ننگ »
اطاقی افتتاح شده است که محبوبین
سروصورت خود را درانجا درست
می کنند و ناخن های خود را اصلاح
می نمایند .

مدیر دار المجانین « دیو ننگ »
این تجربه را بهترین و کامیاب ترین
تجربات می شمارد و تقابلد این تجربه را
به همه حکومتات سفارش می کند . زیرا
غم خواری و اصلاح ظاهری صورت
در زنده گانی دیوانه ها يك دلچسپی
فوق العاده پیدا می کند و آنها را
خود به خود بطرف پاکیزه گی و طهارت
می کشاند .

مدیر دار المجانین میگوید

از زمانیکه ما در دار المجانین خود
« انستیتوت حسن » را وضع نموده ایم
من در هر لحظه که بخواهم ، هر کیسیونی
که بخواهم در هر اطاقی که میل داشته
باشد برده می توانم . اما قبل ازین
هر وقتیکه کدام کیسیون برای دیدن
دیوانه ها می آمد ، من مجبور
بودم اولاً بعضی تریدیهائی
مانند فرستادن دسته قراول و غیره
بهمان اطاقی که کیسیون میرفت اتخاذ نمایم .

در دیوننگ حتی دیوانه ها را هم اجازه
میدهند به بعضی از اقسام سپورت (ورزش)
اشتغال نمایند .

احساس مرگ

ویانه ۲۱ جون دیروز يك تجربه مدعش
و مخوفی در « انستیتوت انا تو می یونیو
رستی » بخارست بعمل آمده است پروفیسر
طبی « دبیتر سکو » یکی از شاگردان
او به مقصد علمی از طرف رفقا ، پروفیسر
ها و شاگردان مکتب بدار او بخته شدند .
پروفیسر مذکور و شاگرد او خواهش
داشتند که « احساس مرگ » را به خود
تجربه نمایند .

پروگرام را قبلاً تهیه نموده بودند
در سالون انستیتوت دودار برپا کرده بودند
يك تعداد بسیار زیاد ناظرین اعضای

یونیورسیتی دران زمانیکه حلقه را بگردن
مصلوبین خود اختیاری می انداختند حاضر
بودند قبلاً قرار داده بودند که فقط دران
وقتیکه مصلوبین شروع به تشنج نمایند
رسمان را قطع کنند .

پروگرام مذکور با دقت تمام تعبیل
کرده شد مصلوبین هنوز زنده بودند وقتیکه
آنها را از دار فرود آور دند دو کتور
ها آنها را به هوش آور دند .

پروفیسر دبیتر سکو اظهار نمود :-

به مجردیکه حلقه کشیده شد يك روشنی
فوق العاده چشمان مرا خیره ساخت
و گوشهای من چنان صدا میکرد مثلاً که به
نزدیک من صد ها توپ را بيك دفعه آتش
داده باشند بعد من بیهوش گردیدم .

شاگرد مذکور نیز عیناً همین بیان را
داد وقتیکه او را در اطاق دیگر علیحد
از پروفیسر پرسیدند .

جزیره سارك

بمضافه چند ساعت از « سوت همپتون »
يك حكومت خود مختاری موجود است .
حكومت مذکور مو سوم است بجزیره
سارك كه يكي از قشنگترین جزایر
مانش است .

مالیکه جزیره مذکور « میس (بیگم)
« هیتی وی » است و لقب اصلی او « مالیکه
جزیره سارك و نواحی آن » می باشد .

جریده «لندن میگزین» این جزیره عجیب را شرح داده اطلاع میدهد که هیچ کس از ساکنین جزیره مذکوره حق داشتن او تو مییل و یا گردش کردن به او تو مییل را ندارد.

در این جزیره تا حالا واردات مایه و جود ندارد، و هم چنین سائل (کدا کر) هم نیست.

هر فرد این جزیره، يك تعداد معین چوچیه مرغ هر ساله باید به مالک «مسیس هتی وی» بپردازد. هیچ کس بعد از مرگ خود حق دادن زمین خود را، اگر وارث نداشته باشد بقرار وصیت نامه شرعی دیگری ندارد زمین مذکور حق مالک جزیره است مالک جزیره تنها کسی است در تمام جزیره که حق نگه داشتن کبوترهای خانگی را دارد.

این مالک با وجود اختیارات غیر محدود در حقوق خود مانند يك محدود است... زیرا هر امضای او در سندات «حکومتی» باید به امضای شوهر او تأیید شود.

مالیات جدید در امریکا

نیویارک ۲۱ جون - امروز بعد از نصف شب مالیات جدیدی را که کانگرس چند روز قبل فیصله و قبول کرده بود،

در موقع اجرا گذاشته می شود. هر کس که میتواند، کوشش دارد تمام را بحتاج خود را امروز خریداری و پوره کند زیرا فردا هر چیز گران خواهد شد مالیات جدید برای امریکاییها يك واقعه دهشتناکی شمرده میشود.

برای بلیت (تکیت) های تئاتر و سینما تو کرافها که زیاده از ۱۰ فرانک قیمت داشته باشند، ۲ فرانک و ۲۰ سانتیم مالیات تعیین شده است. از يك دبه بنزین چارونیم لیترئی ۲۵ سانتیم گرفته میشود. هر چك (برات) بانك باید ۵۰ - سانتیم تکیت داشته باشد. مالیات تلگرافها: به داخل مملکت ۱ فرانک و ۲۵ سانتیم، در خارج مملکت ۲ فرانک و ۵۰ سانتیم. مبادا کرات تا فون بین المللی نیز در تحت این قاعده می آیند. در خرید و فروش او تو مو بیل ها ۳ فیصد، و عطریات ۱۰ فیصد مالیات گرفته میشود.

از اول ماه جولائی مکاتیب در داخل مملکت ۷۵ سانتیم قیمت خواهد داشت. (ترجمه از اطلاعات آخرین پاریس)

تحریم امتعه انگلیسی

لندن ۱۷ جون - در دبان (یا سخت آیرلند) به تمام عمارات و دکا کین شهر اشتها راتی چسپانده شده است که دران تحریم امتعه

انگلیسی را توصیه می نمایند. يك بیرق ملی در بازار ایر افراش شده بود که دران الفاظ ذیل نوشته بود: «حکومت بر طاعتها از پولیس ایرلند خواهنش نموده است که از این چنین اعلانا و اشتها رات باید جلو گیری کند»

مستر «دی و ایرا» [لیدر و جمهوریت خواه ایرلند] بانك نمائنده اخبار بوقن روانه شدن از لندن گفت که معامله عقرب ختم خواهد شد. سیاست

قلت مرد و کثرت زن در انگلند احصائیه سنوات ماضیه ظاهر می نماید که در سنه ۱۹۲۱ انگلستان بالمقابل ۱۰۰۰ مرد ۱۰۹۶ زن بود که قلا بالمقابل ۱۰۰۰ مرد ۱۰۸۷ زن است. سکس مشرقی نقطه ایست که در آنجا عده زن ها بر مرد ها غلبه دارد و لا عده زن های آنجا بالغ ۲۷۰،۰۰۰ می شود که بالمقابل آن عده مرد ها ۲۳۹،۰۰۰ است در همپستر از جمله یک هزار زن صرف ۴۰۰ آن مذکوره و ما بقیه آن بی شوهر است کمین میرد که یکی از دلائل کثرت زن وقت مرد در انگلند مهاجرت مرد ها است بسوی سکات لیند چنانچه عده مهاجرین انگلند به سکات لیند در سنه ۱۸۵۱-۴۱ هزار نفر و در سنه ۱۸۸۱-۹۱ هزار و در سنه ۱۹۰۱-۱۶۵ هزار و در سنه ۱۹۲۱ ۲۹۴ هزار نفر رسیده بود. «سول»

(بقیه از صفحه ۴)

چند نفر و نقصان زمین های مزروعی شده است که حتی می گویند آبادی زمین های مذکور برای سال آینده هم بحالت اصلی خویش نخواهد رسید که در رود بتی کوت شنوار و رودات بقیه خوکانی و رود حصارک غلجائی خصوص سیلابی که از آب زنگانی و کرکچه سرار بر شده تلفات زیادی به مزارع و باغات رسانیده حتی تلفات نفوسی انسانی نیز در آن بوقوع رسیده

این باران مد هس و سیلاب های مخرب صورت تعمیم را بخود گرفته بود در ولایات قندهار و کابل مشرقی هر جا خساره ها رسانیده بل شنیده میشود در سرحد و در صوبه سرحدی هند نیز باران و سیلاب خساراتی به اهالی آنجا رسانیده چنانچه از صدمه همین بارانها ریل خیبر از درهفته گذشته بواسطه خراب شدن يك صوف تا سه روز از حرکت مانده بود.

* * *

جریده شریفه اتحاد مشرقی در شماره ۱۷ تاریخ (۳۰) سرطان خود مینویسد بارجه های شماره (۶۱) جریده خود را که فرض توابع بدایره پوسته سپرده بودیم مجزاً از چند نسخه کمی، مابقی را سیلاب برده است و علاوه برین مکاتب

خبر های داخلی

سواد تلگرام اعلیحضرت هما یوتی

عنوا فی رئیس جمهور فرانسه

بسمنا سبت روز تاریخی و جشن ملی فرانسه تبریکات دوستانه و احساسات صمیمانه خود مان و ملت افغان را بجلال التاب شما و ملت نجیبه فرانسه تجدید مینمایم.

سواد تلگرام جوایبه جلالتماب رئیس

جمهور فرانسه عنوا فی اعلیحضرت غازی اعلیحضرت محمد نادر شاه پادشاه افغانستان

کابل

از تبریکات آن اعلیحضرت که پیشتر احساسات نیکو سبت بسمنا رسانیده فرانسه بود از صمیم قلب تشکر گردیده بمقابله

محصولی و دیگر جراید داخلی و خارجی هم در اثر سیلاب مذکور تلف شده است.

* * *

همه صبر محترم ما جریده شریفه (اصلاح) می نگارد که بتاريخ ۲۵ سرطان

به اثر باران شدید در مقر سیلابی از دره ها سرار بر شده متأسفانه از قریه شکی یک زن و دو دختر را برده هلاک ساخته است و انا لله وانا الیه را جمون و بر علاوه از قریه بچیا خیل چند خانه را خراب و منهدم و یک عده کوه سفند را نیز برده تلف نموده است.

خوشی آن اعلیحضرت و سمادت افغانستان را آرزو می کنم.

(البر لوبرن)

آغاز سال ۴ اصلاح

روز نامه یومیه «اصلاح» که از جرائد مهم و نامدار وطن است، با شماره «۴۷» خود سال چهارم خود آغاز نموده است. ما بنام هم مسلکی سال چارمین هم محترم خود را بتمام هم و طنان معارف خواه و مخصوصاً به مدیر فاضل آن آقای کشنگی و دیگر کارکنان فعال اداره محوصوف تبریک میگوئیم.

ترتیبات جشن استقلال

روز های ماه اسد که آمد آمد جشن بزرگ ملی استقلال را بخاطر می آورد رسیده است و ما هم بواسطه که قارئین گرام ما بخوبی بقوا نند بفهمند که درین سال ۱۴ استقلال چه وجه ها نمایش داده خواهد شد اینک آنچه معلومات که درین خصوص از دائره جشن استقلال بدست آورده ایم بقرار ذیل است.

سر کس

این سر کس یکی از سر کس های مشهور و معروف هند است که دائره جشن با این ها قرار داد نموده و عنقریب وارد کابل خواهند شد. بقرار معلوماتی که ما از ن. س. ر. کس

تفویذیم چنان معلوم می شود که اقسام
نمائش های که از ورزش های جسمانی
باشد نمائش و هم نماهای حیوانات درنده
از قبیل شیر، ببر و دیگر حیوانات
مثل سگ، شادی، بز، و غیره غیره
چیزها را در معرض نمائش خواهند
گذاشت.

خواننده های هندی

سه دسته مشهورترین استاد های موسیقی
هند را دایره جشن خواسته اند که
الی افتتاح جشن بمرکز خواهند
رسید.

بلیکارد و پرده سیاه

این تماشا که قابل دیدن است يك تما
شائی جدید بنگالی است که در حقیقت همان
مسریرم های عجیب و غریب مخصوصه
خطه بنگال میباشد که دایره جشن برای
تفریح اهالی آنرا خواسته اند.

باز يك مخلوق عجیب

یکی از جمله چیزها ئیکه فعلاً بدایره
جشن موجود و قابل ملاحظه است همان مرغی
است که چهار پا دارد.

مرغی موصوف که پرهای سیاه و سفید
دارد مثل دیگر طیور دو پای عادی دارد که
بهمان حرکت می نماید اما دو پائی
زائده او که قدری بطرف عقب ازین دو پای
او واقع هست یکی دراز و دیگری اندک

کوتاه تر است مگر هر دو پای زائده به
زمین نمی رسد.
و علاوه بر تماشا های فوق دیگر چیز
ها هم مدیریت جشن در نظر دارد که از
خارج بطلبند، البته وقتی که کنسرات
حقیقی روی کار شد مختصراً ذکر می
خواهیم نمود.

اعلان مدیریت جشن

کسانیکه مایلند در مسابقه اسب دوانی
و بایسکل دوانی در موقع جشن استقلال
شمولیت داشته باشند البته از موقع استفاده
کرده نام نویس خود را اطلاع بدهند تا
فهرست آنها قبلاً مرتب باشد.

از ریاست بلدیہ

چون امور موثر و کادی رانی
تا حال بصورت درست و متین از لحاظ
تعیین قیمت نموده نشده بود، لذا ریاست
محترم بلدیہ درین روزها مسئله مذکور
را تحت غور و مذاکره گرفته راجع
به تعیین کرایه چنین تصویب نموده است
که ما آنرا آنیاً بمنصه اشاعه میگذاریم:
الف. داخله شهر و منطقه بلدیہ از يك
موضع الی دیگر موضع صرف رسانیدن
يك کادی خواه از کادی بخانه
سوار شوند خواه بجای خود کادی
خواسته فوری سوار شوند. يك افغانی
ب. در داخل شهر و منطقه بلدیہ
بحساب ساعت اگر کادیرا شخصی

بحال توقف نکند دارد یا بحرکت باشد
کادی درجه اول فی ساعت اول
دو افغانی ساعت ۲ و ما بعد آن فی ساعت
۱ و نیم افغانی کادی درجه دوم
فی ساعت اول یک نیم افغانی ساعت ۲
۱ افغانی.

ج. تفرج کاهای اطراف قریب شهر
یکطرفه. (از دیگر طرف هم مثل این)

کل باغ	فی نفر	۶۰	بول
دارالامان	"	۵۰	"
چهل ستون	"	۴۰	"
باغ بابر شاه	"	۲۰	"
مہتاب باغ	"	۶۰	"
باغ بالا	"	۴۰	"
بیدنی حصار	"	۴۰	"
شلی آباد	"	۴۰	"
بیکرامی	"	۶۰	"
شیوه کی	"	۶۰	"
بی مارو	"	۳۰	"
زنده بانان الی ده خداداد	"	۳۰	"
خواجہ رواش	"	۴۰	"

مسافه های بعید بحساب کرده
فی نفر در يك گروه بیست بول

شگریه از مراحم ذات شاهانه

هم عصر محترم ما اصلاح می نگارد
از کنبه برمدفن امیر نصرالله خان شهید که
از طرف حکومت متبوعه ما حکم نمید
کر دیده مختصراً خبری را اشاعه نمود
بودیم جنابان عزیز الله خان و عبد الرؤف
خان و باقی قر زندان و نواده های امیر

خبرهای خارجی

ریوتر :

اطلاع کوئی يك اشعار میدارد که
نمایند کان هندی ، افریقای جنوبی
برطانیسا ورود ایشیای جنوبی متعینه
کنفرانس اوتوا روز دوشنبه بر کشتی
امپرس اف بریتین وارد آنجا شدند
بالدوین بیانی اراد نموده است که
بر روی کشتی کار زیادی کرده ایم
نه تنها در بین خود، مشاهده نموده ایم
بلکه با نمایندگان کان دیگر حصص
امپراطوریت نیز مذاکرات نموده ایم
و من مسرورم بگویم که پیش رفت زیادی

مراسم فاتحه گیری آن مرحوم د یروز
یکشنبه از ساعت ۹ الی ۱۲ از طرف وزارت
جلیلیه معارف در عمارت وزارت موصوف
بجمل آمد .

انا لله وانا الیه راجعون

کارکنان انیس ازین واقعه مألم متأثر
گردیده بآن مرحوم طلب آمرزش و بیاز
ماندگان محترم شان اظهار تسلیت می
نمایند .

ورود

عالبقدر محترم صلاح الدینخان سلجوقی
قونسل افغانی در بمبئی بطور مرخصی وارد
کابل گردیدند .

حکیم تعمیر داده ، امر و اراده فرموده
اند که بر آن گنبدی تعمیر گردد .

باین صورت گویا برای تمام خدمت
گاران این وطن بکمال مہم و قیمتمدار
تقدیر خدمت را اقامه نموده مخصوصاً ما
باز ماندگان آن مرحوم را که هنوز هم
طی نمودن مدارج خدمتگذاری و جان
نثاری - در جلو ماست باین لطف ملوکانه
خود زبر بار کران احسان خویش قرار
داده اند ما از طرف خود و فامیل خود
در مقابل این عطوفت و رافت اعلیحضرت
محمد نادر شاه غازی وطن دوست و ملت
خواه خود که وجود اقدس و سوانح
حیات با افتخار سابقه و لاحقہ شان برای
اولاد آئیه وطن بلفظ از همه این چیز
ها مثال خدمتگذاری و فداکاری را
تشکیل میدهد صمیم ترین تشکرات و
امتنانات خود ها را تقدیم و از ته دل
برای دوام و بقای سلطنت شان دعا میکنیم

مجلس ترحیم

جناب غلام جیلانی خان چرخي که چندی
قبل برای معالجه و دیدن از برادران محترم
شان به اروپا تشریف برده بودند ، روز
پنجشنبه ۶ اسد بامیت برادرزاده مرحوم
خود آقای عبدالوکیل جان پسر جناب
عبدالعزیزخان که برای تحصیل و معالجه
به آلمان رفته بود و درین اواخر وفات
کردند ، وارد کابل گریه کردند .

انصر الله خان مرحوم تشکر نامه راجع باین
مراحم و قدر شناسی حکومت عادله ما
تحریر و برای نشر باین اداره فرستاده
اند که بوا سطه ضیق صفحات اجمال مقاد
آنها در ذیل مینویسیم .

پدر مرحوم ما که تمام عمر خود را
صرف خدمت این خاك و آب نموده در
رژیم عم محترم ما اعلیحضرت شهید بطرز
واسلوبی که محیط و جامعه و احوال اجتماعی
انوقت اقتضا داشت در تمام اجرا آن
حکومتی با اعلیحضرت مغفور شریك
و سهیم بوده دقیقه از اظهار جدیت در
خدمت وطن خود ، خود داری ننموده
بود اگر چه بطور یقین میتوان گفت از
آن خدمت گذاری و زحمت کشی بجز فکر
استحصال رضای خداوند و فراهم آوری
وسایل رفاه این ملت و یا محض ایفای
وظیفه ملی خود چیز دیگر در نظر نداشت
اما در زمان حکومت امانیه فدای شخص
پرستی و اغراض مغرضین گردیده و قبر
او از زمان فوت شان تا امروز بیک حال
رفت آور افتاده بود ولی اعلیحضرت
محمد نادر شاه غازی که بحیث قاید و زعیم
بزرگ شاه مدبر و دانشمند این مملکت
همواره در نظر دارند که از خدمتگذاران
صادق وطن و باز ماندگان شان تفقد و
دلجوئی لارمه نموده شود مقبره پدر
مرحوم ما را جهت تقدیر خدمات شان

کرده ایم . و متبعم روح امی خو می که
با آن با هم در ملاقی شده ایم عبارت
از يك شكون خوبست برای جلسه های
بزرگتری که بزودی صورت خواهد
گرفت .

پیغام لندن . مشعر است که از روی يك
تحلیل موثوق معلوم میشود از جمله پنج
ملیون سترلنگ که به برطانیا با بده پرداخته
میشد ۳ ملیون پول خراج اراضی به بودجه
آبر آیند فقط در صورتی قابل تأدیه است که
اجاره داران قاصرانند . همچنان شش صد
هزار سترلنگ بحساب ۱۴۰ هزار ستر
لنگ قرض بلدیها به متقاعدین قانونی و
ملکی و پولیس که در آیرلیند اقامت دارند
داده میشود برطانیا به متقاعدین حربی و غیره
متقاعدین که در آبر آیند اقامت دارند ۲
تیم ملیون دیگر را سالانه میپردازد .

(۲۰ جولائی)

روز سه شنبه بیانیۀ اصدار شده بود
که ملن امروز (چارشنبه) به امریک
میرود و این مسئله مولد بعضی عقاید
گردید است که ملن سفیر کبیر امریک
در لندن و هوور غالباً را جمع به قروض
حرب با هم مذاکره خواهند نمود
در حالیکه رسماً بیان نموده شده است
که مسافرت ملن به سیاست ربطی ندارد
و محض جهت آن است که ملن میخواهد
بعضی مقامات را نسبت به مفاد های
بزرگ تجاری که وارد میکنند سیاستیون

عقید دارند که این مسافرت او به تعقیب
کنفرانس لوزان است و اشاره نموده
میشود که شاید مسافرت او در اثر در
خواست هوور باشد . و محتمل است
از او خواهنش نموده باشد در باب
معاملات او رویا خودش مستقیماً به او
معلومات بدهد .

اطلاع جینوا مشعر است که کمیته مجمع
در اثنای تهیه دیدن برای کنفرانس دنیا
امریک و بلجیم رادعوت نموده است درین
کار حصه بگیرد کمیته مذکور مرکب از
برطانیا ، فرانسه ، جرمنی ، ایتالیا ، بلجیم
و امریک بوده رئیس آن از ناسا روی
خواهد بود .

اطلاع شنکهای اشعار میدارد به نسبت
صحیح لارد ایچی رئیس کمیسیون مجمع ملل
در منچوریا اظهار تشویش نموده میشود
ایچی به مرض لب لرزه داخلی گرفتار
است و به زودی او را به پکن جهت
معالجه متخصصی خواهند برد .

اطلاع لندن اشعار میدارد که صورت
رسمی يك اصلاح مهمی در خدمت پستی
انگلسان و هند به عمل آمده تبیین
شده است . اصلاح مذکور در اثر
تسریع حرکت کشتی ها بی ایستاد او
در بین مار سیلار و بمبئی به عمل آمده
است . پوسته ها بعد ازین در اوایل
شام پنجشنبه به بمبئی خواهند رسید .

تلگرام برلین اشعار میدارد که بذا بر
آمدن انتخابات عمومی در جرمنی به

تاریخ ۲۱ جولائی در تمام جرمنی
هیجان خطر ناکی تولد شده است . در
موقع این انتخاب مقدر کنفرانس لوزان
و نظام اقتصادی جرمنی و حتی از
جمهوری فیصله شد نسبت عملیات طرفداران
هتلر و کیونست ها در سرا پای جرمن
مولد اختلال ها میشود .

(ربو تر ۲۰ جولائی)

روز سه شنبه شاه به معیت ملکه
واسطه فشردن يك دکه برقی پل لندن
را که بر دریای تیمس به صرف ۱۵۰
هزار سترلنگ به عوض پل سنگ قدیم
که ۱۹۱۰ مسدود شده بود تعمیر شده
است ؛ افتتاح نمود .

بعد ازین بنا بر دلایل اقتصادی لندن
قاصدی شاه را در داخل مملکت امارت
پوسته ایفا خواهد نمود . در قایل نامی
قبل ازین سه نفر قاصد وجود داشت
که در غیاب شا از لندن اسناد مختلف
سیاسی را در بیکس های جرمنی سرح
سیاه نزد شاه میبردند . آخرین فرد
مقتاعد سه نفر قاصد های خارجی شاه
بر سر کار خود خواهند ماند و از وزارت
خارجیه بدفامات را به سفارت های کبری
و وزارت مختار های خارج انگلستان
خواهند برد . این قاصد ها يك نشان
مخصوصی به صورت يك تازی نقره دارند
و از آن جهت کارشان به اسم در خدمت
تازی موسوم میباشند .

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

- ۱۳ -

مل را برای دشمنان جمع نکنید، زیرا دشمن چون آمد شما را و اندوخته تان را یکجا میگیرد.

دران چنان مال و ثروت هیچ نکوئی نیست - که آنرا حفظ کنید و علت شرمنده کی شما شود.

و متبنی میگوید :

کسیکه در دنیا مال ندارد عزت ندارد و کسیکه در دنیا عزت ندارد مال ندارد. پس مسلمان ها مال را دوست داشتند و از دست دادند و زنده گانی را دوست داشتند و ضایع کردند.

و خداوند کلام پیغمبر خود را که باو وحی می نمود بهر صورت تصدیق میکند حضرت پیغمبر می فرمایند که (یوشک ان تداعی علیکم لا مم کما تداعی الا کلة علی القصاص) درین وقت به حضرت رسول الله گفته بودند که این به علت کمی تعداد است. پس حضرت فرمود (لا والکنکم غشاً کغشاء السیل یجمل لو هل فی قلوبکم وینزع من قلوب اعدائکم من حبکم الدنیا و کراهتکم الموت)

این حدیث را شیخ الیکتانی الفاسی رحمه الله روزی که در مدینه منوره قبل

از ۱۸ سال با او ملاقی شدم به من روایت نمود. بعد از آن در کتابها نیز آنرا خوانده و در مقدمه کتاب (حاضر العالم الاسلامی) بطور استشهاد ذکر نموده ام و الفاظ آن در روایت ها مختلف است.

اما استاد صاحب المنار که خدا او را تا دیر زنده داشته باشد صحیح ترین روایات آنرا یافت (۱) و معنی آن ظاهر است یعنی بر مسلمانان تا روزی می آید که

(۱) این حدیث را ابو داود در سنن بخود و البیهقی در دلائل النبوة از شومان (مرفوعاً) باین الفاظ روایت نموده است که :-

(یوشک ان تداعی علیکم الا مم کما تداعی الا کلة الی قصعتها) درین موقع کسی گفت آیا این به سببی است که امروز تعداد ما کم است ؟ آنحضرت فرمودند : (بل انتم یومئذ کثیر و الکنکم غشاً کغشاء السیل ، و سینز عن الله من صدور عدوکم المهابة منکم ، و لیدقذن فی قلوبکم الوهن)

کسی پرسید ، یا رسول الله رهن چیست فرمودند : (محبت دنیا و بد دانستن مراک)

دران روز ایشانرا میخورند و از هر طرف دست ما بجانبشان دراز می شود. و این همین عصر موجوده ایست که مادران هستیم. و نقص مسلمان های امروز قوت تعدادشان نیست بلکه تعدادشان زیاد است ولی کثرت تعداد بهرای شان فایده نه می کند زیرا کثرت به نفس خود مفید نیست ! اگر محبت نوع هم با آن نباشد.

و کمیت از کیفیت بی نیاز نه می سازد و علت العلل ضعف مسلمان های امروزه ترس و بخل است که در قول آنحضرت (ص) که فرموده اند (من حبکم الدنیا و کراهتکم الموت) توضیح شده است.

و معلوم است که افراط در محبت دنیا آنرا از امتداد آن محروم می سازد و دقت زیاد

فرموده آنحضرت (تداعی) در اصل خود (تداعی) است به معنی جمع می شوند و همدگر خود را جمع می کنند ، تا آنکه ملک شما را بگیرند ، مانند آنکه حیوانات برای خوراک خود جمع می شوند. اكلة جمع آکل است چنانچه فمالة جمع فاعل می آید. (غشاء) به معنی چتریست که سبیل می آورد مثل کف و خاشاک و غیره و مراد از ان یک شی بی مقدار و بی فایده است. و هین (بانون) به معنی ضعف است و چون کسی از سبب آن سوال کرد حضرت فرمودند ، سبب آن دوستی حیات و لذات است آن و ابشار نکردن آن در جهاد برای مدافعه از حقیقت و اعلا

در محافظه زنده گانی عاقبت انسان را به ورطه هلاک می کشاند این چیزها عبارت از سفتن خداوند است در بین خلق او و یا از نوامیس طبیعت است چنانچه درین عصر می گویند .
پس قرآن شریف مسلمان را امر می کند که زنده گانی و مال و هر چیزی را که انسان دوست میدرد در راه خداوند حقیر بدانند و امر میکند که مسلمان پایدار باشد و نا امید نشود و در موقعی که باو مصیبتی برسد صبر کند و متزلزل نشود و می گوید (وکان من انبی قاتل معه ریدون کثیر فما و هوالما اصا بهم فی سبیل الله و ما ضعفو او ما استکا فو و الله یحب الصا برین)

خداوند مسلمان ها را این چنین خواهد و اگر چنانچه در قرآن شریف توضیح شده است نباشند چگونه از خداوند می خواهند که وعده خود را در بیاورد و تمکین و سعادت و محافظت شما ایفا کند ؟

(بافیدا)

(بقیه پاررقی صفحه ۱۳)

کلمه الله وید دانستن مرگ است اگرچه براه حق باشد ، شایر دوستی این حیات بست .

این حیات را در تفسیر آیه شریفه (قل هو القادر علی ان یبعث علیکم عذاباً من فوقکم او من تحت ارجلکم او یدیکم شیعاً و یدیق بعضکم باس بعضی) نیز آورده ام و قبل از آن حدیث دیگر شویان را که مسلم در صحیح خود روایت نموده است آورده ام و آن چنین است که :-

گفت حضرت رسول الله (ص) فرمودند : (ان الله زوی الی الارض فرأیت مشارقها و معارجها و ان امتی سیدلخ ملکها ما روی منها و اعطیت الیک الذین الا حرو الا بیض وانی سألت ربی لامتی ان لا یهلکها بسنة عامه و ان لا یسلط علیهم عدواً من سوی

انفسهم فیسبیح بیدفتم (یعنی ملک و جای و اقتدار شان) و ان ربی قال یا محمد ! اذا قضیت قضاء فانه لا یرد وانی اعطیتک لا ملک ان لا یهلکهم بسنة عامه (یعنی قحط) و ان لا یسلط علیهم عدواً من سوی انفسهم فیسبیح بیدفتم ولو اجتمع علیهم من باقطارها - یا گفت من بین قطارها - حتی بکون بعضهم یهلک بعضاً و یسی بعضهم بعضاً)

واحد و اصحاب سنن بجز نسائی براین حدیث ازین روایت مسلم بیش تر افزوده اند معنی این حدیث ثانی اینست که (خداوند زمین را برای من در کشید و من مشرق و مغرب آنرا دیدم و امت من مالک تمام آن مقداری خواهد شد که برای من در کشیده شده بود . و به من گنج های سرخ و سفید داده شد . و من از خداوند خود خواهم کسرم که امت مرا به قحط هلاک نکنند و برایشان دشمن بیگانه را بغیر خود شان مسلط نسازی

که ملک و اقتدار و جای شان از یاد در نماند خدای من گفت ای محمد ! (زمانیکه قدر من برسد رده می شود و من بنو کر کنم که امت تو را به قحط هلاک نکند و دشمن را بغیر از خود شان به این تسلط نمی سازم که ملک و اقتدار و جای شان سقوط کند اگر چه تمام دشمنان که دارند از ملک های خود شد) (یا چنانچه گفته شده است ازین ممالک خود شان) جمع شوند تا زمانیکه امت تو خود شان همد یگر خود را قتل کنند و همد یگر خود را خوار بسازند و هر دو حدیث از جمله دلائل و اثبات نبوت آنحضرت (ص) است که صدق شان بعد از آنکه قرن ها از وفات شان گذشته است و روح شان به اعلی رفعت است ظاهر می شود چه از ممالک اسلام هیچ یک جائی بدست اغیار نیامد مگر باین علت که بعضی از مسلمان ها همدگر خود را ضرر رسانیدند و برخلاف خود به دشمنان امداد نمودند و درین رساله امیر شکیب از سلان برای این مطلب مثال ها که مسلمانان عصر ما جویده است

موافق له بلاتیه فرانسوی

(۵۰)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژرین

فصل بیست هفتم

(انتقام کاترین)

این موقع یکی از بهترین مواقع را برای پیش بردن پلان شان مهیا نموده بود . از چند روز به اینطرف در میان خانمهای دربار یک حکایه عجیب و غریبی شیوع یافته بود که باعث مضحکه و تمسخر زیادی بر کاترین بیچاره شده مانده بود ، دوشس با پیرهنهای بهترین دربار ملبس و موهایش به آزمان با پیرهنهای اعلی اشتر مرغ مزین و یک دراعه مخمل آسمانی رنگ نقده دوزی شده در عقبش کشال و کاریهای قصر را جاروب میزد تا آنکه بدروازه تالار ملاقات رسید . صبح همین روز یا (دیسپندرو) اصول تعارف و احضار سلام رسمی را مشق نموده بود برای اینکه حرکات او در مقابل درباریان با سفارشات آکیده استاد رقص موافقت تام داشته باشد رفتار خودش را سست نمود حاجبیکه او را اکثراً در تویاری پیشتر از صعود او بر تبه عالییه دوشسی بدربار امپراطور دیده بود بواسطه ورود بیخبرانه او سراسیمه شده رتبه جدیدش را فراموش کرده به تعجیل نعره زد « مادام لامارشال له فیور » امپراطریس از احترا میکه یابین همان آخرین لازم بود آگاه بوده از کرسی شاهی درخواست او از زینته های تخت آهسته آهسته

بایک تبسم التفات کا را نه فرود آمده گفت از دیدن مادام لا دوشس دا نزع بنهایت مسرورم ، و دست او را بکمال محبت فشرد . کاترین بطرف حاجب برگشته و یک نگاه فاتحانه بطرف او دیده گفت : « آیا می شنوی که امپراطریس چه میفرماید ؟ » این همان شخصی است که در نظر تو مادام لامارشال است .

این سرزنش کاترین را غرش قهقهه حاضرین تعقیب نمود که حتی منات حضور امپراطریس هم مانع آن شده نتوانست ، و کاترین بعد از لحظه انتظار بشنیدن کلمات ماری لوئیز که با او صحبت میکرد قادر گردید .

این پیش آمد موجب اشتغال غضب کاترین گردید ولی بهزار تکلیف خودش را ضبط نموده یا خود گفت « آه تنها اگر امپراطور اینجا میبود بعد از آن زبان خودم را به آنها چشاندیده میتوانستم حال بهتر است خاموش باشم ! » بعد از آنکه مجلس صورت معمول خود را کسب نمود و صاحب جریان یافت مرد زرنگ ترا شنیده بکمال احترام بدوشس نزدیک شده و در مقابل او چمیده گفت :-

« خیال میکنم مادام لامارشال ، عفو

کنید دوشس مرا خواهند شناخت ؟ » کاترین : پوره گفته نمی توانم که میشناسم و یا خبر ولی میدانم که شمارا پیشتر ازین درجائی دیده ام .

« عیناً همینطور است که جناب دوشس میفرماید ما بند ما باهم آشنایان قدیمی هستیم پیشتر ازینکه با این رتبه عالییه نائل شوند شرف شناسائی شانرا داشتیم » کاترین : « بعخیال من که ایام قصاره گوی مرا میفرمائید ، جناب من ، باید چیزها را صاف صاف بفرمائید ، من و له فیور از مشغولیت سابق خود مان نمی شرمیم ، بقین کنید لباسی را که بآن رخت می شستم تا حال با خود دارم کدام روز بکار خواهد آمد . مرد کوچک نرم زبان بر سخن خود دوام نموده گفت « مام لا دوشس ، خوب بیاد دارم که در یکی از مجالس عمومی بال شرف هم صحبتی شمارا داشتم . فالین را بخاطر داشته خواهید بود که بشما می گفت یک روز دوشس خواهی شد » کاترین صدا زد « بخاطر دارم خوب بخاطر دارم پس اگر غلط نکرده باشم شما مسیو فوشه هستید .

بیاد دارم که بمن گفتید « حینیکه شما دوشس شدید من هم وزیر پلیس خواهم شد بقین کنید من هیچگاه گمان نمی کردم بلکه خواب هم نمی دیدم که همان آدمک خورد و و کسهال و موسیو فوشه وزیر مدعش

پلیس يك شخص خواهند بود :

فوشه ! « افسوس که حال وزیر پلیس نیستیم تا بتوانیم خدمتی به مادام لادو شس اظهار ابراز دهم ولی بصورت خصوصی اگر خدمتی بجناب شان انجام داده بتوانم امید می کنم بمن امر کنند .

وزیر سابق مطالب اشنا موقعیت کاترین و شوهرش را در دربار بخوبی دانسته میخواست توجه شانرا بخود جلب کند چنانچه صدای خود را پست تر ساخته با آهستگی گفت : « مادام لادو شس شما در دربار رقیب ها بلکه دشمنان زیادی دارید و باید آنها را موقع ندهید که از لغزش های بسیار خفیف شما که به آسانی اصلاح شده می تواند ، استفاده کرده در مجلس عام بر شما تمسخر کنند کاترین : « موسیو فوشه شما میدانید که من همیشه حاضر جواب و درشت گو بوده ام ، اگر چه میدانم بسیار چیز ها است در مواقع درستی گفته شده میتواند ولی يك دفعه که زبان من باز شد همه چیز ها را فراموش می کنم - با كه هیچ اینك میخواستم فراموش کنم - کس را ندارم .

فوشه « دوشس عزیزم بحیث يك دوست اجازه دهند که هر وقت به بینم به تله های که این دربار مثل سایر دربار ازان ملو است نزدیک می شوید شما را اخطار کنم . مثلیکه در بازی « چرمینه کوره شما را در آن اوقات از خطر ها با خبر می ساختم :

کاترین : « این توجه شما مرا بنهایت ممنون می سازد چطور میتوانم که همه این آداب بی معنا و فضول را بفهمم در صورتیکه نصف حیانم در رخت شویی و ار دو گاه عسکری گذشته باشد ؟ « فوشه ، « دوشس عزیزم پس چشمت را بر من داشته باشی هر وقتیکه بر سر قطی نسوار با دو انگشت باینصورت بزخم باید بر کلمات دقت کنی و بفهمی که خطر قریب است .

کاترین : « موسیو فوشه يك شخص بسیار نجیب و خوبی هستی یقین کنید چشمم را من بعد بر تو و قطی نسوارت خواهم دوخت .

فوشه : « بالخاصه بر قطی نسوار ، این دونفر باینصورت قرار داد خود شان را خاتمه داده باطاق دیگری برای نشستن بر میز طعام رفتند پیشتر از آنکه امپراطرس و حضار منتخبه دیگر به نهمیر (سوپه) کرد آیند پلان زیرکی از طرف ملکه نابله ز و خواهر او ایلزا بر علیه کاترین چیده شده بود ، فوشه زیرك که با این مسئله پی برده بود اراده نموده که کاترین را از افتادن درین دام باز دارد ، از فقرات کننده کننده که در بین طقطقه کارد و سبزه و صدای خنده شنیده می شد ظاهر می شد که حادثه چند روز قبل کاترین نه تنها نقل مجلس بود بلکه به آنها که تا حال ازان بی خبر

بودند فرحت و انبساط زیادی بخشد حقیقت مسئله بطور ذیل بود .

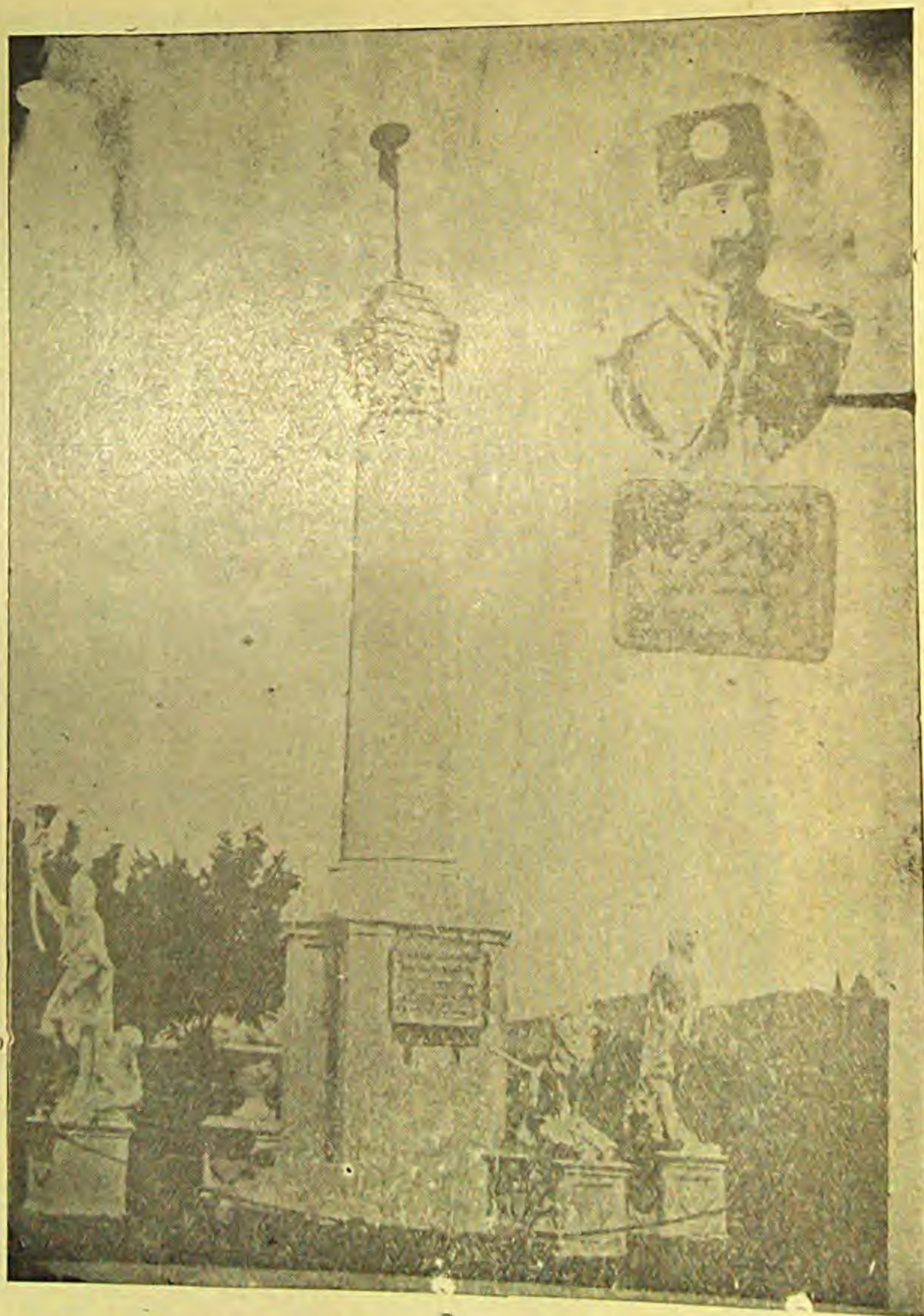
« يك الماس درشت و مقبول دوشس از جعبه که دران نگه داشته می شد مفقود گردید . اشتباه دزدی بر صفا سطح خانه که در اطاق او برای صقل کردن داخل شده بود . افتاد . آقای صقال از دزدیدن الماس جداً انکار نموده و در نتیجه پلیس احضار شد سرایای آدم بیچاره به اصول عادی پلیس پاییده شد ولی از الماس مفقود آری ظاهر نگردید ، دوشس که در اثنای عملیات تجسس حاضر بود بطریقه ماهر تجسس قناعت نه نموده بطرف در پلیس برگشته گفت . « بآه ! این چه بچه بازیست ! می بینم که همه شما درین فن مبتدی می باشید . اگر عملیات (سنت جست) و (له باش) و دیگر قومیسار های ایام هول و فزع را (یا هول فزع در اثنای انقلاب کبیر فرانسه در سنه ۱۷۹۳ الی سنه ۱۷۹۴ بوده است درین مدت یکسال از پس خونریزی و قتل از پیش برده شده است نام از من را در تاریخ بزبان دهشت و فزع ذکر کرده اند مترجم) میدیدید میدانستید که علاوه بر کلاه جیب بوت . جاهاک پنهانی دیگری نیز موجود است . « مرا بگذارید تا انها را تجسس کنم .

A.K. Halimi
Collection

ایستاد

شماره استقبالیه استقلال *

منار یادگار و کتیبه تقدیر خدمات دات شاهانه در عهد امانی

ایستادن

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

جمعه ۲۱ آگست ۱۳۱۱

تأسیس ۱۳۰۶

Aug 11 1932

۹ ربیع الثاني ۱۳۵۱

جشن

چار دهمین استقلال

[امید ناصراط المستقیم - صبرا
طا لذبین انعمت علیهم غیر المنضوب
علیهم و لا الضالین - آمین]
دعای مندرجه فوق دعائی است که یک
هو من و مسلمان شب و روز در هر نماز
از خدای خود خواستار و طلب کار آن
بوده از صمیم قلب و خلوص نیت به پیش
خدای حی و قیوم خود بران لب و زبان
خود را حرکت داده و قابل آن میگردد.
معنی آن اینست که: ای خدای رحیم
و مهربان وای رب العالمین و مالک یوم الدین
مارا در زنده گانی دنیوی بر راه راست و
درست هدایت نما! همان راه راست و
دوستی که بر جان بزرگ و ابطال کبیر دنیا
مرحمت و ارزانی فرموده و نشان داده
بودی نه راه زنده گانی کسانیکه راه صحیح
نشان داده ترا ترک نمودند و به قهر
و غضب تو گرفتار گردیدند و نه راه کسانیکه

بان راه مستقیم بی نبرد، برای غلط رفتند
و گمراه شدند. آمین.

***

حضرت ابراهیم (ع) اب الایما که
در کفرستان کالدیه شهر پراشوب بابل
حیران و پریشان تفکر کنان جویای این
صراط المستقیم بود - حتی راه غلط شرک
و کفر آبا و اجداد و قوم و هم وطنان خود
را ترک کرده صراط المستقیم دین الهی را
برای رفتار زندگانی خود منتخب و مقبول
نمود - فی الحقیقت از قبضه ظالمانه
و مستبدانه نمرود و جماعت او آزادی
و استقلال حاصل میکرد.

و برای حصول آزادی و استقلال شخصی
آن حضرت بیزاری پدر و مادر بغض قوم
ظلم و جور حکومت و قهر و غضب پادشاه
عصر خود را متحمل گردیده حتی
سوختن در تش سو زان، مهجوری از
وطن، تحمل سختیها و محن مسافرت و جلای
وطن را بر خود گوارا نموده اما زنده
گانی حرو مستقل و تعقیب صراط مستقیم
را هرگز از دست ندادند پس آزادی
و استقلال نعمتی است که از جانب رب العزة
به حضرت اب الایما پس از تحمل
چندین جور و جفا و ظلم و تشدد و عسرت
و مصیبت مرحمت و موهبت شده است.

***

آنکه به سرزمین مصر به پیش یک
حاکم جابر و متکبر طاعتی و باغی از احکام
الهی تبلیغ میکرد و قوم خود بنی اسرائیل
را از آن سرزمین که به آزادی و استقلال
در آنجا تعمیل احکام خداوندی را کرده

نه می توانستند ترغیب خروج میداد
در حقیقت طالب آزادی و استقلال از
کفر و طغیان فرعون و حزب او بود
و برای حصول این آزادی و استقلال انواع
واقایم مظلوم و شداید اهل مصر و فرعون
را متحمل گردیده با آنکه خود و قوم
غرب و بی سر و سامان اس دوجار
بسا مصائب و آلام گردید، اما گویا
مقصود را هرگز از دست نداده بالاخره
خود و قوم خود را از بحر عمیق و مهلک
غلامی بسا حل عزت استقلال و آزادی
رسانید.

این يك نعمت بی نهایت و مرحمت
بی غایت بود که خدای مهربان به حضرت
موسی علیه السلام انعام و اکرام فرمود.

***

آنکه در کوه و صحرای فلسطین - و در
اسواق و محلات بیت المقدس بایک عشق
مفرط قوم خود را از غلامی ملت غیر
تعلیم آزادی میداد و آنها را به
صراط مستقیم استقلال از محکومیت
کفار سوق مینمود، و قوم بنی اسرائیل
را تعلیم حریت و بشارت استقلال می بخشید
حضرت مسیح علیه السلام بود.

اگرچه درین تعلیم حضرت عیسی (ع)
مقابل همه گونه آلام و مصائب عصر
مبعوضی قوم و مجرم حکومت جابر
وقت گردید، با این همه هیچ کاه
از تبلیغات حریت و استقلال فراموشی و
خاموشی اختیار نکرد.

***

حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم که

قوم عرب را از حفیض کفر و غلامی
و رسومات قبیحه به شاهراه اسلام آورد
و آنها را از سلاسل کفر و بندگی
و محکومی شیطان آزاد نمودند،
فی الحقیقت اهل اسلام را به صراط مستقیم
استقلال رهنمائی نمودند.

درین حصول مقصد عالی، آنحضرت
را چه قدر مصایب و شداید و تکالیف
و سداید عاید گردید؟ به آریابینش
و دانش پوشیده نیست. اما آنحضرت
همه آنها را به نهایت صبر و تحمل
و الوالعزمی تحمل نمودند و يك ملت
عظیم دنیا را به راه مستقیم استقلال
و آزادی هدایت نمودند.

پس نعمت حریت و استقلال همان نعمت
و مرحمت عظیم الهی است که بواسطه
امام الاحرار صاحب عز و الاستقلال
اعنی حضرت محمد (ص) به ملت آزاد
و مستقل اسلام عطا شد.

***

حریت و استقلال (نفسی و اجتماعی) همان
امانت خداوندی است که تمام موجودات از
تحت الثری الی سموات العالی و مابین آنها
استعداد تحمل و تحفظ آنها نداشته
اخر الامر انسان ضعیف البینان ذمه دار
حفاظت او گردید.

چنانچه فرموده شده است:

انا صراط الامانة على السموات والارض
والجبال فابين ان يحملنها و اشققن منها
وحملها الانسان .

و حافظ شیرازی میفرماید :

آسمان بار امانت نتوانست کشید
قرعه فال بنام من دیوانه زدند

در حقیقت نعمت حریت و استقلال
مان عهده خلافت ارضی است که عالم
ملکوت با وجود غلبه روحانیت و علم
و فضیلت از تکمیل و تکمیل آن عاجز
و قاصر بوده آخر الامر این رتبه عالی
به انسان ها مفوض گردید چنانچه فرموده
شده است :

واذ قال ربك للملائكة اني جاعل
في الارض خليفة قال اتجعل فيها من يفسد
فيها ويفسك الدماء ونحن نسيج بحمدك
وان قدس لك قال اني اعلم ما لا تعلمون

***

این نعمت الهی و مرحمت نامتناهی
خداوندی که از يك مدت مدید و
عرصه بمیدان دست ملت افغانستان بدر شده بود
بمثل دیگر اقوام اسلامی زیر حمایت
اغیار رفته تحت فشار اجانب آمده بود
باری بفضل بیحد الهی و توفیق بی چون
ایزدی از عرصه ۱۴ سال باینطرف مجدد آ
نعمت کم شده را حاصل و عزت متروکه
را نایل گردیده و خود را از ذلت
حیات کنار و حقارت استمداد اغیار برآورده

براه صحیح حریت و شاه راه مستقیم ابرار از
حضرت ابراهیم، موسی، و عیسی
و محمد صلوات الله علیهم اجمعین، روان و
پویان شدند : فسبحان ذو الملك والمكوت
سبحان ذ العزة و العظمت و الکبرياء و
الجلال والجلوت. سبحان من بحی ولا یعوت
سبحو قدوس ربنا و رب الملائکته و الروح
اما هر نعمت الهی را شکری واجب
و هر مرحمت ایزدی را مواظبت لازم
است . یعنی هر نعمت را باید شناخته
و در تکمیل آن سعی باشند و همیشه از روی
احتیاط و اهتمام مواظبت آنرا نمایند
تا آن مرحمت ضایع نه شود .

پس ظاهر است که ملت حر و آزاد
افغانستان به محافظه این مقصد عالی یعنی
حریت اجتماعی و حریت و مصئونیت شخصی،

خاونده ؛ خوگو و زروله، مرهم د رحم را که

ناروغه له شربت د خپل فضل و کرم را که

منزل د محبت چه سختي لري بيشانه

دي سختو کي منزل ته تگ مالره سم را که

زرگي م له غم د کدي ناو میده له هر درشوم

ناو میده لره خدا به خپل درته قدم را که

که غواړي چه ناروغه شي ستا په فضل بياروغ

يا تول کړي ناروغه يا ماله عدم را که

« مخفي » لري زرگو تي ستا غم لکه عالم دي

دي غم له د عالم شان يو لوخي د غم را که

(فضل محمود مخفي ترجمان اداره)

و حریت افکار و راه ، استقلال اقتصادی و
جغرافی و بسا منازل صعب المرور و
مراحل شدید العبور ارتقائی متعهد است و
نباید ما خود را قانع ساخته و بی پروا ساریم
زیرا غفلت انسان را از راه صحیح و مستقیم
ایزدی دور کرده به کودال کبر و غرور
ریا و فساد پر تاب می کند . چنانچه
فرموده شده است که :

ولا تمش في الارض مراحا - انك لن
تخرق الارض . و لن تباع الجبال طولا .

***

خاطر نزاکت مائر قارئین گرام را
ماتقت بشکر خداوندی و از دیاد این
نعماء موفق خواسته ضمناً این چند اشعاری
را که نگارنده بزبان افغانی حسب حال
خود گفته ختم سخن می نماید :

هیچ ملت نمیتواند زیست
تا نپوشد قباي آزادي
از طبع آقای محمد ابراهیم نجف :

داده ام دل برای آزادی
کرده ام جان فدای آزادی
نیست بر لوح سینه ام نقشی
بجز از رسم های آزادی
بلبلان در چمن بشوق هزار
میزند نغمه های آزادی
سرو را طرف بوستان بنگر
میکنند جلوه های آزادی
هیچ ملت نمیتواند زیست
تا نپوشد قباي آزادي
خنك آن ملتی که رفته بخواب
نیست در وی صدای آزادی
هیچ ملت نمیشود دلشاد
تا نگیرد لوای آزادی
زود بر خیز زن دیار که نیست
هیچ در وی صدای آزادی
هر کجا می روی بگو و بپس
که کدام است راه آزادی
مرغ دل می طید بسینه هنوز
تا شنیدست ندای آزادی
با اسیران به چشم غیرت بین
یاد کن درسهای آزادی

کودکان را از اول آموزید
الف وسین وتاي استقلال
(اثر آقای عبدالستار خان معلم)

گشته ام مبتلای استقلال
میدهم جان برای استقلال
دوستان عاشقانه باید بست
دل به ناز و ادای استقلال
باشد افغانیان زخورد بزرگ
عاشق و مبتلای استقلال
خوشت از هر سرود در گوشم
بود اکنون نوای استقلال
کو دکان را زاول آموزید
الف و سین وتاي استقلال
همت و علم، عزیم و قصد درست
هست مشکل کنای استقلال

خوش به آن ملتی که دارد او
همچو افغان لوای آزادی
دور کن از دل دگر حافی
گیر بر سر هوای آزادی
ای بسا نو خطان به قل سلیم
ریخته خون برای آزادی
حیف آن ملتی که هیچ نزد
دست و پا از برای آزادی
بر جوانان ما همی باید
تا دهند جان بهای آزادی
تا نفس کرده جا بخانه دل
سر ما باد و راه آزادی

از صمیم دل اتحاد کنید

به قیدام لوای استقلال
از نفاق اجتناب می باید

تا نیفتد بنای استقلال
روشناس جهان نیان گشتم

تا شدیم آشنای استقلال

این زمان مرد وزن صغیر و کبیر

می بر آرد صدای استقلال

جان فدا می کند بهر نفسی

ملست ما برای استقلال

زنده کی ملتی کند بجهان

که بنوشد دواي استقلال

وطن ما کند بآزادی

زنده گی در هوای استقلال

مهر بانی و لطف حق خواهیم

روز و شب از برای استقلال

عند لب وطن کنون بچمن

هست کرم نوای استقلال

دم بدم میبرد دل و تنها

دا بر دلاي بانی استقلال

ستایش از استقلال محبوب

نوع بشر فطرتاً حُر و آزاد است
یعنی از کار کس، عظیم و جبروت خلقت
بمقتضای حکمت بالغه خلاق و آفرید
کار کون، در عالم وجود از همه قویود
و اسارت و محکومیت آزاد بدید و حتی
برای عبادت و پرستش آفریده خودش
هم فاعل مختار گردید که تفسیرش
خارج از مبحث مقصود است،

کذا با این حریت تماماً در حقوق
شرافت، شأن انسانی با هم مساوی اند
که هیچ فردی را نمی‌شاید از حریت
طبیعی محروم و طوق رفیت از دیگری
بر کردن نهد، همین حریت بشر است
که در يك مات حسب قوانین موضوعه
هیئت اجتماع بعضی در نتیجه اعمال سیئه
مستلزم مجازات و کیفر، و برخی هم از
حیث خدمت مستحسنة اجتماعی مورد
تسکیریم و ستایش قرار می‌گیرد، اگر
این حریت طبیعی نه بود هیچ یکی از
افعال خود نه مستوجب مجازات و نه
مستحق مکافات می‌شد، ولی با اینکه
همه افراد بشر طبعاً آزاد و در همه حقوق
بشریت بالا استثناء مساوی اند، متأسفانه
تا هر جا که بخت و هیمن صفحات تواریح
می‌نمایاند که انسان دایم باین امر پشت
در بقیه در صفحه ۷

از طبع جناب مستغنی صاحب :

وطن که رشك چمن شد ز جشن استقلال

رسید جشن و طرب گشت کار و بار وطن

نشاط و عیش و سرور است هر کنار وطن

رسید بشکر دگر بار جشن استقلال

که هر کنار دمد گلستان زخار وطن

بجز فرح نسوان دید در وطن شب و روز

همیشه عید و برات است روز کار وطن

کند چو عید بهر سال عود عیش و سرور

همین طرب همه سال است انتظار وطن

بجز نشاط آیدنی اگر بشهر و دیار

بر نیج و غصه بود بعد ازین چه کار وطن

زدشت و در همه گیل کرده لاله بی داغ

کنون بود همه بی داغ لاله زار وطن

بیا بطرف چمن تابهار گیل نگری

شد از چمن همه گلخانه در کنار وطن

زمان عیش و سرور و طرب رسید دگر

قرار کن بچمن باز بید قرار وطن

بیا بچمن گل عیش و طرب ز صحن چمن

بیا آید بس وطن ای محب و یار وطن

کنون اگر همه قلب الاسد بود ز تموز

ز عیش و عشرت و شادی بود بهار وطن

بیا بسوی چمن ای وطن پرست بیا :

که آب فیض روان شد بچو بهار وطن

مرا که سر به بود در نظر چو خاک سیاه

بس است روشنی دیده ام غبار وطن

چو گردد باد مکن سرکشی ز خاک دیار

منه چو نقش قدم سر بر گذار وطن

وطن که رشك چمن شد ز جشن استقلال

خوش آنکسی که شد از لطف آیار وطن

ز انقلاب در این جشن مالمی شده بود

نمیرسید اگر شاه تاجدار وطن

چهاردهمین عید استقلال

شد از نجات و طن تازه جشن استقلال
 خو شافرید و طخواه و شیار وطن
 وطن بود همه جشن از قدم شاه زمن
 توان و تاب و وطن قدر و اقتدار وطن
 زهر و طن طلبیده است جمع اهل طرب
 برای مردم این شهر شهر یار وطن
 بهر دیار که بود است خوشنوا مطرب
 طلب بسوی و طن کرده نامدار و طن
 وطن بهشت کند شاه نادر غازی
 قرار ملت و فخر و وطن مدار وطن
 ز انقلاب و طن گشته بود خاک بسر
 اگر ز لطف نمیگشت غمگینار وطن
 ز ملک و دولت افغان ر دیده بود قرار
 نمیشد از ره تد بیر اگر قرار وطن
 ز درد حب و طن کی بود دلی آگاه
 که همچو لاله زگر دیده داغدار و طن
 بدان نقش قدم با بهمال خاق خوش است
 سری که نیست در بن راه خاک گسار و طن
 بگر دن است عبت بار آن سر بیخیز
 که در ظمهور بهلای نشد نشمار و طن
 بکیش عشق محوا نیش عاشق صادق
 کسی که عشق نور زد بگلزار و طن
 هرا که خاین ملک و وطن ز اهل و طن
 سرش بهلند الهی شود بهدار و طن
 سر این قصیده بود تحفه و انیس و طن
 که همچو من بود ار صدق دوستدار و طن
 همیشه جشن و سرور من است (مستغنی)
 که شعر نغمه سرایم بیا دگار و طن
 زبان میند که تا زنده ز وصف دیار
 همین توئی و سخن سنجیت بهکار و طن
 که تا حصار فلک سر کشد بدور زمین
 ز سیل حادثه ایمن بود حصار و طن

روز های بعد از تاریخی (۲۰) اسد
 يك روز های تاریخی و یکی از اعیاد ملی
 افغانستان است ، ما و رود این روزها را
 که بشارت از چهاردهمین عید استقلال
 ما میدهد او لا بعموم ملت عزیز افغان
 تبریک و مبارکباد میگوئیم !
 سپس بروح و روان جوانان شهدای
 راه استقلال و طن که جانهای عزیز خود
 را از برای استحصال آزادی مملکت
 و حفظ شرف و شئون ملی خویش فدا
 کرده و يك نام بدی تاریخی بر صفحه
 روزگار از خود بیاد گار گذاشته اند
 تحیات میگوئیم ، و به نیات عزیمت
 شمشیر بر هان رجال با تدبیر کار آگاه
 و کار آزموده خود فخر و مباهان
 میکنیم :-
 زیرا این گوهر گران بها و نعمت
 بر قیمت آزادی را جوانان رشید
 اینخاک را ایما با نقد جان خریده
 و بر یخه ناندن خونهای بر حرارت وفدا
 کردن جانهای عزیز با حیت خود حاصل
 نموده اند .
 این روزها روز هایست که دوره
 بدبختی و فلاکت و زمان انحطاط
 وزندگانی تشنگ آور گذشته مارا
 خاتمه میدهد ، و زنجیر منحوس اسارت
 که سالیان دراز دست و پای ما ملت را

محکم است بود ؟ به تدبیر و زور شمشیر
مرد با عزم و قاید نیرو مند ما اعلی حضرت
میر نادر شاه غازی و با اثر مقاومت و جان
بازیهای جوانان رشید ما از هم حلقه
بحلقه مشت و پراکنده میگردد ، و های
سعادت سر تا سر افغانستان را در زیر
بال حریت و اراد خود می کشد .

ما پس از خاتمه یافتن دوره ننگین گذشته
به آزادی خود و به استقلال وطن خویش
فخر میکنیم ، و آنرا نهایت شیرین و عزیز
میدانیم ، چرا که استقلال و آزادی برای
هر ملت بمنزله روح در جسم مرده و نور
در مردمک دیده است .

این مسئله روشن است ملتیکه استقلال
ندارد ، شرافت و سعادت و آسایش
ندارد .

ملتیکه آزادی ندارد ، ناموس ، دیانت
شهامت ندارد .

ملتیکه استقلال و آزادی ندارد ، عید
های مهم تاریخی عید های بزرگ ملی ،
عید های باشان و شرف ، بلکه هیچ تزیینات
مهری و معنوی ندارد .

الحق استقلال و آزادی چیز است که
امروز از برکت و نایل شدن به آن ملت افغان
به عموم مخالفین خویش به آوازه ساسا
گفته میشود و اندک ~~که~~ نام
افغانستان در تاریخ عالم به آب زر
نوشته شده و ملت آن در ملل دنیا به بلند گردیده
است و امروز این جشن نجیب استقلال

پرستی بدرجه عشق کامل و حقیقی در قاب
و روح این ملت نمر گزیده و سنجیده
تا ریخی شان را که حریت قدیم است
تازه کرده .

این نیز ظاهراً مسلم است که کلمه
استقلال يك کلمه مقدس است که ملل
مستقل را در همه امور و مزایا بهره ور
ساخته و می سازد .

و بالعکس ملتیکه آزادی و استقلال
ندارد از همه خوبی های بی نصیب و در
ر ديف ملل دنیا زنده محسوب نمیشود
ما خدا را شکر میکنم که در کالبد ما ملت
درین عرصه چهار ده سال يك روح زنده
دمیده که در هر سال بنام عهد استقلال
مجلس های سرور و شادمانی را بهر سو
مهراب و بر پا میداریم و بنام عزت و شرافت
ملی خویش همدگر را در آغوش محبت
گرفته تبریک این روزهای مسعود و مبارک
را با یکحرارت تمام با چهره های بشاش با
یکدیگر خود میدهیم و خدمات رجال
خود را که در استحصال و بدست آوردن
آزادی و استقلال این ملت حصه بزرگی
و مهمی گرفته بودند و کاری کرده توانستند
که این ملت افتاده را از حضیض ذلت
باوج رفعت رسانیده و افتخار ابدی
برای خود و باز ماندگان خود باقی گذاشته
اند تقدیر و ثبات عزم و استقامت شان را از
صمیم قلب تمجید میکنیم :- و میگوئیم

(بقیه صفحه ۵)

یازده از حب فواید و اغراض شخصی
جنبه رعایت نوعی را فراموش کرده است :-
ایلی ؟ اوراق تواریخ که سراسر مملو
از وقوع حوادث و پیش آمده ها و طرز
حیات و اسباب ترقیات و موجبات فساد
و تقهقر بشر است مشهود می دارد که
در اغلب ادوار تاریخ یکتوده انسان
توده دیگری را ، یا بعبارت سهلتر يك
ملت دیگر ملتی را بعد از کشتن مکشها
زد و خورد ها ، مقاتله های با کسانه که
روی زمین را از خون هم رنگین ساخته
اند برای استفاده خود مغلوب و در قید
اسارت و رقت خویش آورده حق استقلال
و حریت آنرا مملوب و بار محقه خواهاشات
خود ساخته مورد انتفاع قرار داده است
چنانچه تا این دم نیز همین معمول بوده
چندین ملل ضعیفی که تحت تسلط و اقتدار
ملل قوی و بزرگ بصورت بنده کی
و اسارت سر می کشد و شاید بعد ازین
هم بادوام نسل آدم این حس از دماغ
بشر خارج نشده چندان بار دیگر موجب
بشود که صحنه های کینه بار جود همه
تدابیر و تحجاریز سیاسیون و علماء
اجتماعیه که برای جلو گیری از وقوع

زنده باد اعلی حضرت محمد نادر شاه غازی
و تدابیر نافعه و عزم آهنین و استقامت
متین او و جان بازیهای او لا دان غرور
وطن ! یازده باد استقلال افغانستان .
(یار محمد)

تصادم بشر با هم ، سنجیده شد ، و خواهد شد ، از خون انسان لاله کون گردد .
و هم در همین مواقع بعضی رجال با هوش و تدبیر کامل از بین طبقات و افراد يك ملت تبوغ کرده با عزیمت و اراده متین در صدد شده به طاوت و یاری عده دیگری و اثر هوش سرشار و تدبیر صائب و شجاعت فطری ملت خوش را با هزاران جان نذاری از تسکینای خول و قید اسارت اجانب بادی فور و فلاح آزادی می کشاند ، و چون ملت خود را زنده و شده ، از زحمات و جان بازیهای او دیده رفا و رستگاری خود را ثمره افکار عالی وی مشاهده می کنند لهذا آن نجات دهند را نابغه عصر و محیط خود پذیرفته اسعش را با قلام برجسته و تمجید بغرض انباء و سرمشق فدکاری اولاد آئینه وطن ثبت دفتر یاد گار ، و آن روز نجات را جهته یاد آوری روز های تیره بندگی که مایه عبرت میشود و هم تجدید سرور و بهجت از ذیل رستگاری و نجات خود جشن گرفته مقدس می شمارند ، چه در آن روز است که دست تسلط یکانگاران را از دامن عمر آزاد خود قطع کرده ملت حقوق طبیعی خویش یعنی حریت و زندگانی اشرفانه گردیده اند ، و این چنین جشن ها و اعیاد ملی در تمام ملل مستقل امروزی با کمال

شکوه و طعنه بعمل می آید ،
این است که ما هم در قطار ملل مستقله عالم بعد از طی مراحل مذکور روز (۲۱) اسد را که روز حصول استقلال و آزادی ماست جشن گرفته از خدمات قابل قدر رجال وطن خوا و با عزیمت خود تقدیر و بروح پر فتوح شهدای راه آزادی یعنی فرزندان و برادران جوان خود که درین طریقه حیات عزیز را مردانه فدا و وجود مقدس خویش را بمقابله و مقابله خصم در میدان جهاد آغشته به خون ساخته مسروران به درود حیات کیفته اند دعا رحمت می فرستیم :

آری عن بران : امروز (۲۱ اسد) بخاطر آن عزیز و بسیار شیرین است زیرا مکملات و حیات فطری ما در همین روز است که به غلبان آمده از قبول تحمل بار سنگینی که (لا وقع لله) اگر کمی دیگر تحملش بدوش ما دوام می گرفت نه فقط بهمین کفایت مینمود که از حقوق طبیعی حریت و قوای مادی خود محروم و مغبون می بودیم بلکه درین عصر روح و جسم ما را تحت تأثیرات و تألمات معنوی گرفته هستی و موجودیت ما را از صفحه کیهانی نا پدید می ساخت جد آ افکار و حقوق خویش را مردانه اثبات کرد ، ایم

درین روز مقدس است که عسکران و قدا کار ما بقیادت سر افسرمان بهزرک و قهرمان خود (اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی که رتبه عالی سپاه سالاری داشتند) غیرت و شجاعت جلیلی افغان را در مقابل خصم اثبات نموده بقوه شمشیر نادرا نه حقوق مادی و معنوی ما را که از حد در اثر بی باکی های زمام داران عیاش و پرست مغلوب شده و اهیتی بآن نهادند استر داد کرده اند ؛ این روز گترین ایام تاریخی ما بوده برای هر فردی از ملت نجیبه افغان تقدیسش فرض است چه زندگانی آبرو مندانه و حیات با اثر ملی ما از دقایق و ساعات آن آبرو نماید ؛
قدر و قیمت ؛ عزت و حرمت ؛ اهمیت منزلت این روز شرف اندوز و ایام مبارک افروز بنزد هر فرد ملت حساس و بیدار از پیرو و برنا دور از حد قیاس است ؛ و چنان جوانان رشیدی جهته تحصیل بقربانگاه فرستاده قربان ساخته اند که هم در فراق آن نورسته نیا لان وطن کنج و زوایای محیط ضجه های جان کنانه و ناله های روح پر وازی بگوش رسیده قیمت و اهمیت آنرا در خاطر روز افزون سازد .

تصادم بشر با هم ، سنجیده شد و خواهد شد ، از خون انسان لاله کون گردد .
و هم در همین مواقع بعضی رجال با هوش و تدبیر کامل از بین طبقات و افراد يك ملت نوع کرده با عزیمت و اراده متین در صدد شده به معاونت و یاری عدم دیگری و اثر هوش سرشار و تدبیر صائب و شجاعت فطری ملت خوش را با هزاران جان نذری از تسکینای جوی و قید اسارت اجانب هوادی قور و فلاح آزادی می کشاند ، و چون ملت خود را زنده و شده ، از زحمات و جان بازیهای او دیده رفا و دستگیری خود را ثمره افکار عالی وی مشاهده می کنند لهذا آن نجات دهند را نابغه عصر و محیط خود بپذیرفته اسمش را با قلام برجسته و تمجید بغرض انباء و سر مشق فدکاری اولاد آئینه وطن ثبت و تریاد کنار ، و آن روز نجات را جهته یاد آوری روز های تیره بندگی که مایه عبرت میشود و هم تجدید سرور و بهجت از تسلیم دستگیری و نجات خود جشن گرفته مقدس می شمارند ، چه در آن روز است که دست تسلط و کائنات را از دامن عمر آزاد خود قطع کرده و از حقوق طبیعی خویش یعنی حریت و زندگانی با شرفانه گردیده اند ، و این چنین جشن ها و اعیاد ملی در تمام ملل مستقل امروزی با کمال

شکوه و طمانینه بعمل می آید ،
این است که ما هم در قطار مال مستقله عالم بهمدار طی مرا حیل و مذکور روز (۲۱) اسد را که روز حصول استقلال و آزادی ماست جشن گرفته از خدمات قابل قدر رجال وطن خواه و با عزیمت خود تقدیر و بروج پر فتوح شهدای راه آزادی یعنی فرزندان و برادران جوان خود که درین طریقه حیات عزیز را مردانه فدا و وجود مقدس خویش را به مقابله و مقاتله خصم در میدان جهاد آغشته به خون ساخته مسروران به درود حیات کشفه اند دعا و رحمت می فرستیم :

آری عزیزان : امروز (۲۱ اسد) بخاطر من عزیز و بسیار شیرین است زیرا مکنونات و حیات فطری ما در همین روز است که به غلبان آمده از قبول تحمل بار سنگینی که (لا وقع لله) اگر کمی دیگر تحملش بدوش ما دوام می گرفت نه فقط همین کفایت مینمود که از حقوق طبیعی حریت و قوای مادی خود محروم و مغبون می بودیم بلکه درین عصر روح و جسم ما را تحت تأثیرات و تألمات معنوی گرفته هستی و موجودیت ما را از صفحه کیهانی نابود می ساخت جد آ انکار و حقوق خویش را مردانه اثبات کرد ایم :

درین روز مقدس است که عسکر غرور و فداکار ما بقبادت سر افسر با تدبیر و زرک و قهرمان خود (اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی که رتبه جلیه سپاه سالاری داشتند)

غیرت و شجاعت جبلی افغان را در مقابل خصم اثبات نموده بقوه شمشیر نادرا نه محروم حقوق مادی و معنوی ما را که از جلدی در اثر بی یارگی های زمام داران عیال و پرست مغلوب شده و اهمیتی بآن نمی نهادند استرداد کرده اند ؛ این روز را گدازین ایام تاریخی ما بوده برای هر فردی از ملت عجیبه افغان تقدیرش فرض است ؛ چه زندگانی آبرو مندانه و حیات باثبات ملی ما از دقایق و ساعات آن آغاز نماید ؛

قدر و قیمت و عزت و حرمت و اهمیت منزلت این روز شرف اندوز و ایام مبارک افروز بنزد هر فرد ملت حساس و بیدار افغان از پیر و پونا دور از حد قیاس است ؛ زیرا چنان جوانان رشیدی جهته تحصیل از یقربانگاه فرستاده قربان ساخته اند که هم در فراق آن نورسیده نیا لان وطن از کنج وزوایای محیط ضجه های جان کنانه و ناله های روح پر وازی بگوش رسیده قیمت و اهمیت آنرا در خاطر روز افزون سازد .

بلی برادران باهوش و تمیز! امروز چنان روز مقدس است که لکه های ننگین اسارت و بندگی را که بدبختانه در نتیجه حکمرانی حکمدران، مال نیندیش و بی پروا بوطران از چند سالی دامن مطهر حمیت ما را داغدار و ملوث ساخته بود از همت بلند، به خون برادران و پدران فرزندان نوجوان خویش شست و شو و تطهیر نموده خوش بختانه حیات با استخاری گرفته ایم که شایسته ماست؛ بالاخره (۲۱) اسد یکی از بهترین روزهای بزرگ و با اهمیت ماست که بعد ازین فرزندان آتیه ما بران فخر و مباحثات خواهند نمود؛ زیرا حیات شریفانه و شکوه عظمتیکه از شمشیر حریت و استقلال خواهند داشت ازین دوره فرخنده آغاز و مبدأ آن همین روز بهجت اندوز است که بر افراد ملت نازیانه غفلت نواخته از خواب و غنوده گی جمودت ایقاز و از احوال ملل متحده عالم وقوف و به اسرار و رموزات حیات تعلیم و درس معرفت داده است؛

لذا: ای استقلال محبوب؟ ترا عزیز میدانیم و روز حصول را مقس، زیرا تو مایه سعادت مئی، ترا دوست می داریم و محصلان و اعلیحضرت محمد نادر شاه را محبوب خاطر، چه ما را مبداء عز و شرافتی ترا روح خود میبشماریم و سرپشته نا در

شاه یگانا نه عصر را جان شرین، زیرا حیات با شرف ما وابسته بتو و مربی توست که از جان بی روح و یا روح بیجان انتظار جنبش و حرکتی نمیتوان داشت، تو ما را آب حیوانی، زیرا که رند گازی خضر بخشیده ای،

استقلال عزیز چه کلمه مقدسی هستی که هزاران نفس به محض استماع اسمت خرو شیده و جهته حصول و محافظه تو بقدا کردن خود قائم و پسین کو شیده فناء را درین طریقه بر بقاء خود فوز عظیم و افتخار ابدی می شما راند،

چه جمله مؤثر ویر انگیزنده هستی که ملل عالم را بر شجاعت قبض و برکت از سحاب رحمت خویش استغاثش خود و ادار ساخته ای آنهم بدرجه که پروانه آسادر شعله عشقت بسوختن همه تن حاضرند، علمند، ای مایه سعادت ای مبداء شرافت ای منبع فخر عزت ای معدن کمال حرمت بالا خرای منتها آرزو و آمل ما قدر و قیمتت را می شناسیم، ترا تقدیس میکنیم ترا تکریم می نمائیم، ترا تعظیم میداریم الحاصل ترا می ستائیم و به خدای متعال الی الدوران زیر لواء شهریار (اعلیحضرت محمد نادر شاه) ترا جهته خویش عرض نیاز، در خاتمه پایدنده باد استقلال محبوب ما؟

(سید احمد شاه بعد لیه)

یك خاطره محبوب

خوش بخت هستیم که سال لکره چهار دهمین جشن استقلال عزیز خویش را در زیر سایه پادشاهی تجدید می کنیم که ۱۴ سال قبل هم همین راد مرد بزرگ را در همین نقطه چمن حضوری پذیرائی نموده ایم.

کوفی این روزهای اخیر ماه اسد یاد همان روزهای معاودت کامیابانه این نادر دوران را میدهد که بزور شمشیر و قوه تدبیر خویش استقلال ما را در ۱۹۱۹ از اجانب حاصل نموده است.

ای همین قوماندان بزرگ آنروزه ما وقتیداعظم امروزه ما بود که در اثر مجاهدات و تدبیر خودش وفداکاری و کوشش برا دران رشید شان استقلال محبوب یا هدف آمل ملت افغان حاصل گردید و این مرد جلیل نه تنها بایک عالم سرور و بهجت دران روز پذیرائی شدند بل درین ۱۳ سال همه ساله که سال لکره استقلال عزیز می رسد ما خدمات قاضین استقلال را تقدیر و فائزین استقلال را تمجید نموده و بروج پاک شهیدای راه استقلال و حریت مملکت درود می فرستیم. چه کلمه مقدس استقلال، کلمه محبوب استقلال کلمه عزیز استقلال که شأن و شرف عزت، ناموس، همه درپشتو همین کلمه اسم برده می شود بها از خون

همان برادرانی حاصل شده است که در راه اصول آن جان داده اند، پس اگر ما استقلال عزیز خود را از جان دوست تر داشته باشیم حق داریم زیرا جوانانهای رشیدی را درین راه قربانی داده ایم و خط سرحد را از خون برادرهای خویش کدگون ساخته ایم تا حد فاصلی بین خود و اغیار قرار داده ایم.

استقلال عزیز امروز ملت افغان بخود می بالاد؛ فخر و مباهلات می کند زیرا ترا دارد. و تویی که ملت افغان را بدینا حاضر معرفی نموده ئی، تویی که شان و شرف رفته را و دت دادئی تویی که شئون ملت را محافظه می نمائی تویی که امروز ملت افغان با عالم های متمدن دعوای همسری مینماید، تویی که بر قهای افغانستان در محالک متمدن نصب شده، تویی که امروز افغانستان را در قطار محالک آزاد مشمول نمودی!

استقلال محبوب همه خوبی ترا میدانیم و قدر قیمت ترا بخوبی میشناسیم چه سالهای قبلی که گوه گرانیهای ترا در کف نداشتیم بخاطر آورده محبت ملی گمانی سیاسی عدم حقوق مساوی و غیره غیره خفت های ظاهری را بیاد داشته و بل مقابل هم فدا کاری، قربانی و مدبری قاندين استقلال را که در راه حصول توچه و چه ها کرده اند بیاد داریم و همه ساله روزهای حصول ترا

از «برایز تا گیت»

جنايات تازه امپير يالستي

در کونگو (مستعمره بلجیک در افریقا)

بر یوسل، ۲۱ جون:

عموماً این اطلاع حکومتی غیر متوقع آمد که وزیر مستعمرات چو فن در ماه آینده يك سیاحتی را كه دوام آن برای ۳ ماه سنجیده شده در خطه کونگو جهت مذاقه را جمع به مسائل اداری آنجا اجری خواهد نمود.

عزم این سفر نتیجه احتجاج و اندر ولده در دارالموام خواهد بود که دران پیش از چند روز از اصول های «کار اجباری» اداره کونگو شکایات

و یا جشن سالگره ترا به آغوش پر محبت و با احساسات پاک و بی آلائش پذیرائی میکنند و در سالگره هر ساله تو تصمیم می گیریم و بخدا عهد میکنیم همین قسم که ترا بدادن خونها و قربانی جوانان حاصل کرده ایم همین وتیره ترا تا آخرین درجه محافظه کنیم.

در ختم کلام من سالگره چهاردهمین عبد بزرگ استقلال را به عموم هم وطنان خویش تبریک گفته و از خدای تعالی خواستاریم که بزیر سایه این شاه عادل که در راه حصول استقلال صرف ساعی نموده و حمایت و نگهداری استقلال را عهد دارد امت سالیان دراز چه اعیاد را ملاحظه کنیم. (میر محمد عزیز)

سخنهای اظهار کرده بود. ملی این اول دفعه نیست که در این مقام این شکایات اظهار شده.

در نطق خود که در تمام مملکت يك انعکاس قوی پیدا کرده و اندر ولده شمولیت بلجیک را در مقابله جبهه بر خلاف «کار اجباری» تقاضا کرده و مملومات موثوقی را جمع به علل تازه ترین قیام کونگو داد که از روی آن نواقص بزرگ اداری این ظاهر شده بود. فایده سو سیالست ها در رئیس الوزرای سابق در جمله دیگر چیزها پیدان کرد:

سه نفر مامورین (شرکت های مستعمرات) که به ایشان امر جمع آوری کار کرده شده بود، در يك قریه حبشی ها صرف رنهارا یافتند.

اعالی قریه که ظاهراً از ورود سفیدها مطلع شده بودند گریخته بودند. سفیدها از موقع استفاده کرده خود را آقای انجیا دانستند زن هارا مجبور کردند که خدمت شان را بکنند حیوانات (اهلی را کشتند) و در آخر با چند زن ها (زنای بالجر) نمودند و قتی که شوهرهای زنهای بیچاره ها متذکر که در کونگو عادت است، برای تلافی این مظالم پول خواستند. سفیدها پرداخت شان را نکردند. درین موقع یکی از حبشی ها خود را اداره کرده نتوانست و بالای یکی از سفیدها حمله آورده، سینه او را دندان گرفت سفیدها او را تا اندازه زدند که ارتهام بدن او خون جاری شد.

اما با وجود این هم آن مأمور بمقابل حبشی میزد کور دعوی دائر کرد. مأمور حکومت بالوت که مطابق به وظیفه خود شروع به تحقیقات کرد، از طرف حبشی های قریه، مقتول و پارچه پارچه گردید. حالا از طرف حکومت عملیات عسکری شروع گردید که برای تو صیف آن و اندر ولد تلگرام هائی را که بین رئیس آن عملیات و کور از تبادل شده بود قرائت کرد. رئیس مذکور تعنی میکند که به او اجازه حتم عملیات داده شود چون اهالی همه در جنگل گریخته اند و آن جا از گرسنه گی هلاک خواهند شد. و به این ذریعه به اشخاص بی گناه هم صدمه میرسد، حالانکه مقصد حکومت این نیست. کور از جواب میدهد که باید به عملیات ادامه داده شود، حتی تسلیم اقوام هم منظور نشود. چون مقصود عملیات پیدا کردن پارچه های نعش بالوت است و این مقصود باید به هر صورت حاصل گردد. تلگرام کور از میگوید: ما مجبوریم يك اقدام حاکمیت را اجری کنیم حیثیت حکومت را به مقابل اهالی حفظ نمایم رئیس عملیات امری را که به او داده شده بود اجری کرد او که بالوت را یافت لیکن صد هائیکه اهالی حیات خود را از دست دادند ایشان یا بذریمه کله های ما بین دایرها کشته شدند یا در جنگل از گرسنه گی به هلاک رسیدند و یا بزریر ضربه های شلاق عسکرها مردند و باین بذریمه ایشان را مجبور

تجارت

اهمیت ریکلام

(یا اعلان)

نه بصورتیکه در نزد دیگران است. این است شمار اسای ریکلامهای مختلفه که در ارمنه و ایل رند گانی و تبادل جنسی ظاهر شده بود و حالا یکی از قوانین مسابقه مختلفه بشمار میرود تا ریح ریکلام روحیات و وسایط او در کتاب و اویدروف [در ریگا سال ۱۹۲۲ به نام ریکلام کتابی نشر کرده است مترجم] نشر یافته است.

مقصد ریکلام این است که بتوسط اعلانات لوحه ها و علامات مناسبات مشترکه پیشنهادات و رواج را بر گردانیده پیشنهادات جاذبه را رواج و دعوت کند ریکلام گران تمام میشود لکن بزرگتر متخصصین « مسابقه کشته فانیج او » را نادیده میگذر زیرا اگر مقصد ریکلام حاصل گردید و مال فروخته شده مصارفات ریکلام از مقدار فروش اموال می براید ریکلام مسجور میسارد ریکلام

مظلوم مجبور است نسبت به سابق زیاد تر کار کند این کاملاً مثبت است که این بیچاره مجبور است چارمه مکمل يك سال را صرف برای این مالیه فردی کار کند. و اندر ولد که يك حصه بزرگ احتجاج خود را بر خلاف عادت از روی کاغذ قرائت کرد تا قرار گفته خودش مبالغه نکنند از حکومت جداً تقاضا کرد که شامل مقاوله کار اجباری جینوا شود و به اصول « کار اجباری » در کونگو يك خاتمه قطعی بدهد. (محمد طاهر)

کر دند آن جانی را نشان بدهند که دران نعش بالوت را پنهان کرده بودند بعد از آن و اندر ولده اظهار کرد که حکومت از چند سال به این طرف را جمع به يك قیام در خطه کونگو اخطار شده بود.

در خطه کونگو يك اصول مخصوص ظالمانه « کار اجباری » حکمفرماست که مسئول آن نه تنها مأمورین شرکت های مستعمرات بلکه مأمورین حکومت هم هستند.

در يك راپورتی که به او رسیده و اندر ولد آن را قرائت کرد متذکر است: « البته که مأمورین حکومت علناً حکم کار اجباری را نمیدهند اما خواهش ایشان به اداره عالی ظاهر میشود که این خواهش در چشم های اهالی مساوی به حکم میاید امروز فشار حکومت نسبتاً کمتر شده زیرا حبشی ها به بیگاری و کار اجباری طاری شده اند ایشان معتقدند که بیگاری همان قدر لازمی است مثلاً که مالیه فردی حتمی میباشد میتوان گفت که تمام این معامله مانند عسکر گیری است که خود به خود اجری میشود « اصول این عسکر گیری از راپورت يك دا کتری ظاهر میشود که با سه نفر بد بختان مصادف شد، یعنی سه نفر حبشی های که بادیست های بسته به جای کار آورده شده بودند با وجودیکه در دوره دوم « مرض خواب » بودند.

در کونگو نتایج خوبی در اثر مالیه فردی تولید گردیده با آنکه عایدات حبشی ها بنا بر سقوط محصولات اراضی روز به روز کمتر شده مالیه فردی هنوز به پایدی سابق دوام دارد و محصول میشود یعنی حبشی

مغلوب و معتقد بسازد مردم تنبل هستند
کنجا کاوندند اجوج، واهوس و مشکل
پسنداند و ریکلام ما هرا نه باید هر کس را
خشنود بسازد یکی را رنگ آمیزی او بحیرت
پیداندازد دیگری را نقش و شکل او مسرور
بسازد دقت شخص سوم را مضمون او
باید جلب کند این هم يك قسم صنعت و علم
است که انتهای ترقی خود را بعد از طی
تجدید حیات طولانی و تبدلات حاصل
کرده است.

اقوام وحشی برای هم دیگر خود سوغات
میفرستادند و موافق بودن سوغات بالمقابل
برو حیات اقوام طرف مقابل تا ثیرات
واضحی می بخشید از اینجا ریکلام شروع
کر دید در زمان تبادل اموال تجارتی باید
طرف مقابل را به نشان دادن «دل تجارتی»
بشوق آورد این بود ریکلام در شا هرام
اول ترقی خود.

اهالی بابل اهمیت لوحه های تقاشی شده
را میدادند. یونانیها منادیان تجارتی را
بخوبی می شناختند چنانچه در «آپولی» حکایه
میکنند که: اعلان تجارتی را «میر کوری»
رب النوع تجارت اشاعه داده است. در قرون
وسطی صنایع اشیائی را که میساختند، بالای
دکانهای خود می آویختند، بعد از این
عادت تبدیل به لوحه های نوشته گردید
هنری سوم (۱) بنابر بسوادی اهالی، امر
کرد که چیزها ثیرا که میسازد بر لوحه ها
رسم کنند. لاکن این عادت نیز به مرور
زمان کم شده رفت به به قرن بیستم

(۱) یکی از شاهان فرانسه مترجم

تقریباً بالکل محو گردید: از قدما چیزی که
برای ما مانده است، فقط منادی تجارتی
است.

اول لوحه چاپی در سال ۱۴۹۱ در شهر
انورین بطبع رسید. و در سال ۱۶۳۳
دو کتور تو فراست رینودو اول جرید
فراسه را، اول دفتر ثبت منازل و اول دفتر
تحقیقات مسایل متنوعه را ایجاد نمود، و
هم يك ورق مخصوص برای اعلانات طبع میکرد
در آن زمان در انگلستان يك شخص
بتوسط جریده اسپهای گم شده خود را
جستجو میکرد به يك کپنی چای، نوشیدن
چای را که به چینی «تشیا» می نامیدند
معرفی، و يك داکتر مشبه - صفوف ضد
عصبیت را اعلان میکرد در جرمنی، در هو
لند، و حتی در روسیه «در زمان پتر کبیر»
ریکلام يك صورت دائمی بخود حاصل
نمود.

و او پیروف در مصه وسطی کتاب خود
بیان میدارد، چه اجرات روحی و چه
وضیعت دانسته گی ما فقط بسبب ریکلام
استفاده برداشته میتوانند. انسان در دست
يك ریکلام کننده مجرب مانند يك چیز غیر
مدرکی است در تحت این قوا «چشمان ما
عادت بخواندن از طرف چپ بر است نموده
است، آنها میل دارند از بالا بپائین حرکت
نمایند، آنها در وقت خواندن عمودی

که تر خسته میشوند، آنها هم به نهی
و هم بحرکت میخوانند، این است
که ما باید فی الفور هر قسم ریکلام را
خواننده بتوانیم. ریکلام دهنده باید
نه تنها نظر ما را، بلکه فریب نظر
ما را نیز در تحت دقت خود قرار بدهد
او باید بداند، که اعلانی که در گوش
بالائی طرف راست جریده بطبع برسد
بسیار مفیدتر است نسبت به اعلانی که
بطرف چپ و پیاپی جریده بطبع میرسد
ریکلام کنند باید مقایسه فورمهای اقام
اعلانات را بداند، زیرا انسان مقایسان
را هم دوست دارد و هم بیاد خود نگه
میدارد، و هم چنین يك سلسله اصول
سیاه ها و سفید ها و اتحاد رنگها،
لوحه ها موجود است: زیاده ای،
مقایسه اقتران رنگها بیاد میماند، لاکن
غیر ازین، ریکلام باید پیشده را بخود
جلب نماید، و در کتاب و او پرو
يك جدول اقتران رنگها موجود است
که تقریباً انسان را مضمون بسازد
(سرخ، آبی بنفش و زرد)، سطر
انسان بر لوحه اعلان فقط يك آن توقف
میکند فقط همین يك آن فیصله میکند
که آیا ما همین دل ریکلام شده را میبخشیم
یا نه، بنا برین همین يك آن فیصله کننده
است.

اسم مال باید صدا دار باشد (مثلاً
کودک) (۱) مضمون آن باید مختصر باشد
(مثلاً مضمون او دول) (۲) حروف آن
(۱) کرم عکاسی (۲) درای دندان

حریت و آزادی

هزار جانم فدای این روز مسعود و مقدس که لوائی استقلال افغانستان بهمت و شجاعت جوانان با نسک و ناموس ملت غیور این خاک در تمام ممالک بزرگ دنیا بر فراشته شده و افغانستان کم نام و اسیر را چون آفتاب درخشانی در نظر عالمیان جلوه گر ساخته . آری باید با این روز تاریخی خود افتخار کنیم و آنرا مقدس بشماریم چه جانبازان وطن دوست ملت عزیز ما دامن عصمت ملت خود را از جنگ آهنگ آهنگ رها ساخته حقوق مشروع آزادی حریت را بر پنج غیرت و همت خود کسب نموده ایم .

حریت و آزادی که در مملکت مانند روح در تن است حینکه روح از تن مفارقت کند انسان می میرد ، همچنان مملکت و جامعه که حریت و آزادی ندارد گویا مرده و بی کار محسوب میشود اسارت یکی از بدترین بلاهاست ملت و جامعه که اسیر دست دیگران باشد در آن محط و در آن سر زمین ناسمی از سعادت و نیک بختی نبوده - افراد آن جامعه هر روز حقیر و پست در نظر عالم خوار و بی مقدار می آیند .

استقلال ، بخودی خود قیام نمودن است بی شرکت دیگران ، ملت و جامعه را می توان مستقل گفت که در همه امور اجتماعی حر و آزاد باشد ، قوانین ممالک

را که لیند برگ در پر واز اول از اوقیانوس کبیر استعمال کردن میخواستیم « فقط همین گفتن تجار روغن را به آسمان میرساند . برای خریداری کتابها عامین مختلفه اهمیت دارد ، تمام اینها بهر قسمی که باشد بسته با ریکلام هستند : « پروفیسور دیدی سیاهه نتیجه یکی از مطایع جرمنی را نسبت به خریداری کتابها بقرار ذیل می نویسد . ۲۶ فیصد را جمع به نفید جراید ۴۶ فیصد شرح ، ها ۱۰۰ مطایع ۲۰۶ فیصد معرفی با نا لیفات وصف ۸۰۰ فیصد ناسبات شخصی با وصف ۴۰۰ فیصد را جمع به اینکه کتابها را محض جلد آن خریداری کرده اند . ریکلام - یک کار بسیار سخت و طالب شعور و دانسته گنی است . ریکلام باید جدید باشد ، لاکن نه بدرجه که از تازه گی خود بترساند . ریکلام باید همیشه چیز را بیاد بدهد ، لاکن نه آن چیز را که کهنه شده باشد و ما را ملول بسازد . رسم ریکلام باید بعثل یک تکه سینما توگراف باشد خواننده بسیار چیزهای خوبی در کتاب و اوپروف ، که یکی از بهترین کتابها است و خود مصنف نیز یکی از دانیان مسائل ریگام است ، خواهد یافت .

ترژید

قارئین گرام به صفحه ۲ ستون ۲ در سطر ۱۵ بعد « خود » عالم اسلام بخوانند

باید معمولی باشد (مثل سکرت آلمانی مانولی) حروف خورد ما را میرنجاند حروف بزرگ خسته میسازد ، هیچ پسندیده نیست مارک او آمو بیل را « آپولو » نامید - زیرا از این اسم سبکی ظاهر میشود ، هیچ خوب به نظر نمی خورد اگر در ریکلام لیکور یک دسته سوار رسم شده باشد ، یا برای ریکلام عطر کتابی نقش کرده شود .

و اوپروف در کتاب خود را جمع به فاصله برای اعلان دو باره مشوره خوبی میدهد صاحب کتاب پیشنهاد میکند ریکلام دهند باید دقت و شعور عموم را بطرف ریکلام جاب کند یعنی اشتهای ما ، حس مهمانوازی ما ، حتی « شعور متزاید » ما را بطرف ریکلام جلب کند .

برای تجار دانستن این مسئله دلچسپتر خواهد بود ، اعلانات در بین مضامین جراید خواننده را به غضب می آورد نسبت به این که بخود جلب کند ، هم چنین نمایشگاه مغازه ها تیکه اشیا را با قیمت های معینه آن گذاشته شده است خوب ترجمان توجه میکنند نسبت به نمایشگاه مغازه های که بدون قیمت میباشند .

و اوپروف جزئیات حس آتی مردم را شرح داده است : قبلاً یکی از خوانندگان اعلان میگوید « من هم چنان روغنی

آزاد و متمدن سراسر در شالوده مساوات و انصاف بنا یافته حقوق بیچاره تنگی هم مانند شاهی حراست و نیکمبانی و محافظت می شود انسانهایی که در یک مملکت آزاد زیست می کنند همه آنها قانوناً آزاد و حقوق مشروع شان هیچکاهی تلف نمی شود بعبارت دیگر حریت و آزادی در ملک مترقی گردیده در هر جنبه اصلاحات صحیحی بعمل می آید مثلاً می گوئیم فلان مملکت مستقل است یعنی چشم دیگری نگران حالات و اوضاع آن ملت و آن جامعه نبوده خودش در محبطه خود در مقابل قانون صحیح حکومت خود آزاد و با کمال دلکاری وظایف اجتماعی خود را انجام میدهد.

ملت و جامعه که آزاد نباشد نمی توان چشم بهبودی آنرا داشت چه درین قسم جامعه های اسیر اشخاص بصیر و دانا همه پست و حقیر گردیده به رنج ها و زحمات گوناگون دوچار می شوند.

چند دست اسارت قطع کننده شاخ و پنجه حریت و آزادی است و اشخاص که برای حریت قوم و ملت خود و یا برای خدمت وطن خود خیال صحیح و فکر سعادت داشته باشند هیچگاه از اد گذاشته نمی شود مثلاً در ملت های اسیر چون بی انصافی های قوانین استعماریت اجازه بحریت نمی دهد ابدان و وطن خواهان شان همه به تکالیف و زحمات گوناگون گرفتار و هر جایی از

طرف حکومت برای ناکامی شان اقدامات و اجراات کرده می شود. و همه عمر را در محبوس خانه های حکومتی بسر می برند زیرا که آزادی مسلک و حقوق در آنجا رعایت نمیشود - خصوصاً حقوق ملت خواهان بدون کدام سبب پامال و لگد کوب است.

اما مقابل در یک ملت و مملکت آزاد و حر ، اشخاص ، وطن خواه و ملیون روز بروز در نظر جامعه شیرین گشته برای بهبود قوم و ملت خود آزاد اند هر چه بگویند هر چه بکنند ، اشخاص بصیر و دانا همه در ملت آزاد بر علیه یک مملکت اسیر قرین لطف حکومت و ملت است ، مثلاً زارع بنا ، انجیر ، مکتشف ، خطیب ، اخبار نویس و بالاخر هر که هر چه که بخواهند و برای بهبود و فلاح قوم خود مفید لازم دانند میتوانند اکتشاف و اختراع و اظهار نمایند و مورد توجه مخصوص حکومت و ملت شوند از همین جهت است که آثار مدنیت و ترقی در مملکت مستقل و آزاد شروع گردیده و بپایه های بلندی می رسد ، پس ملتی را می توان متمدن و شرقی گفت که حر و آزاد باشد . بلای اسارت مانند جوك سیاه است که بجا انچه سپیده خون انسان را از تمام عروق بدن کش کرده می مگرد . ملت و جامعه اسیر را نیز باید مانند يك انسان کم خون ضعیف و مریض تصور کرد چه خونس

را دیگری نگیده سیر و معمور می گردد و خودش در بلای فاقه پریشان و حقیر میشود اسارت باعث نکبت و خواریست و آزادی ذریعۀ سعادت و ارتقاء جوامع آزاد در زیر سایه سعی و عمل ، کار و کوشش مران بلندی را می پیماید .

از بسکه در آغوش حریت و آزادی انواع فلاح و رستگاری بشر خوابیده امروز سر زمینی نیست که حریت و آزادی در آن محبوب و مغتنم نباشد .

مجموعات اسیر که يك چندی دیر تراز خواب گران بر خواسته اند امروز بپای ایستاده طالب حریت اند چه بهبود هر قوم و ملت وابسته به آزادی است در ممالک اسیر هر چه باید محدود باشد ؛ یعنی زراعت باید از اندازه زیاد ترقی نکنند و اگر بکنند باید حاصل آن بدیگری تسکین کنند ، مثلاً بنه تو تون ، جای و غیره حاصلات زراعتی يك جماعه اسیر حتماً و جبراً از دست خودش بر آمده بقیمت خیلی کم بخارج مملکت می رود سپس همه آن مواد خام تبدیل با جناس و آلات و اشیاء می شود که هر کس در حیات خود بداشن آن مکلف و مجبور بوده بقیمت های گرانه آنرا خریداری مینماید یعنی همان جنسی که فروخته شده به صد ، لاچار باید اندر او هزار خرید . درینصورت تجارت و غیره

اقتصادیات هر روز روه انحطاط گذاشته
جامعه محو و نابود می شود .

یکی از بزرگترین سیاست اوروپائی
اسارت اقتصادی است که ملل نادان
و خواب برده را اسیر و محتاج می سازند
يك مملکت مستقل باید هیچ صورتی
احتیاج به اجانب نداشته باشد ، اگرچه
این ناممکن است که يك مملکت تماماً
ما محتاج زنده گی خود را خود تهیه
کند و محتاج تعاون بدیگری نباشد اما باین
هم باید میزان صادرات و واردات قناعت بخش
بوده از يك طرف اگر یکی از اشیای
لازمه حیات را از خارج تهیه می کنند
در مقابل او سه اشیا دیگر را در خارج
باید فروخت و پول آنرا در کیسه ملت
ریخت ، چه بخران ملت حقیر متعذر شده نمی
توانند .

در فوق گفتم که حریت و آزادی
مانند روح در تن است بدون آن يك
ملت نمیتواند خود را زنده و بیدار
بگوید ، اما اینرا هم باید گفت که چنانکه
حریت و آزادی نصیب يك ملت شود
نیاید آنرا بنام گذاشت بلکه حتمی و
لازمیست که برای پایه داری و حراست
و حفاظت آن از جان و دل کوشید . تا
مملکت از هر حیث مستقل نگذاهداری
شود ، باید تعاون و همدردی و نوع
پروری روز افزون گردد ، حس احترام
و اعتماد بر یکدیگر روز بروز قوی گردد
با اتحاد و اتفاق دست اخوت بهم دادن

و در پی فلاح و بهبود کار وطن بر آمدن
یگانه وسیله کامیابی و دلشاد است .

امروز سال چهاردهمین استقلال وطن
محبوب ما است که ملت افغانستان به
برکت فداکاری و خون ریزی جوانان
با حرارت و شجاع خود - مفتخر و بلکه
بدنامی اسارت را از دامن عصمت ملت
خود دور ساخته و خود را در جبهه ملل
زنده و بیدار عالم حساب کرده ، آری
باید باین عید ملی و روز تاریخی احترام
کنیم و آنرا معظم بشاریم .

امروز روزیست که انعکاس و صدای غرش
رعد آسای توپ ها و تفنگهای جوانان
اینخاک را که با جرئت و فداکاری
حقوق مشروع خود را حاصل و خود را
برای ناميك و آزادی ملت خود و خود را فدا
ساخته اند بگوش میرساند .

واز جانب شان باتوصیه مینماید که هشیار
وبیدار باشید و برای پایه داری و استقلال
وطن فداکاری و پایه داری کنید .

امروز یادی از آن روز های تاریخی وطن
است که جوانان با حرارت اینخاک با حلقوم
های خشکیده خود ، در مقابل آتش باری
دشمن برای آزادی و حریت خود یانعره های
الله اکبر ، الله اکبر می دوند و فدا میشوند
خون خود را در دامنه جبال و میدانیهای
خشک وریگذار وطن می ریزند و ایثار میکنند
امروز روز میاهات و انتخار ملت افغانستان

است چه زنجیر سیاه اسارت را از گردن
مادی وطن دور انداخته و بزور شمشیر قانندین
بزرگ و نامدار خود و بهمت فداکاری و
خون ریزی جوانان با حرارت خود مستقل
و آزاد گردیده .

آری ، ملت شجاع افغانستان حر و آزاد
است باید روح آزادی را بملت خود
بدهیم و بایشان صحبت کنیم .

امروز باید پیر جوان ، ما بیاد شهدای راه
استقلال بیاد ار و اح پاك و بی آلائش شان
درود بفرستد و ثنا بخواند ، هر کس بقدر
همت و طاقت خود يك دامن گل گرفته
بطرف مزار شهدای قریب و جوار خود
بدوند گل ایثار کنند ، چه آنها برای نام
يك ما خود را فدا ساخته اند ، و می سزد
که سالی یکبار بنام مرگ با شرف شان
عیدی ترتیب دهیم و بمزار شان گل های رنگین
پاشیم و یادی از جوان مرگی هایشان کنیم
که برای حیات جاوید خود نموده اند امروز
روزیست که باید هر يك از اتباع حساس وطن
آغوش های عطوفت را کشاده اولاد های
یتیم و شهید های راه استقلال خود را بك
نفس گرفته باغوش محبت بکشیم و از دیده
وروی شان بوسه های پر حرارت به ربایم
و از تنفس باکیف شان بوی شهادت
بشمیم و یا ایشان مهر پائی و عطوفت
کنیم .

از تمدن اگر نشان خواهی

نیست جز در دیار استقلال

از طبع جناب بیتاب صاحب

چشم دارد بهار استقلال

رشك گمشتن دیار استقلال

جز خوشی کس ندیده دردورش

ای خوشا روزگار استقلال

آخ چقدر خوب گفته اند (در راه

وطن گشته شدن شرین است)

اشخاصی که برای رفاه قوم و آرا دی

ملت خود گشته شده و می شوند حقیقتاً

نام شان زنده و جاوید است مردن بانام

ونشان در راه آزادی قوم ملت به از

زندگی هزار ساله است که در فراموشی

وغفلت بگذرد يك ساعت زندگی بر افتخار

با حریت و آرا دی بهتر است از سالیان

دراری که به اسارت و کمنا می بگذرد

هر چه امروز محبوب ما است باید آنرا

حفاظت کنیم حریت و آرا دی ما است

همچنان که گذشتگان ما خود را فدای

استقلال و آزادی وطن نموده اند ما باید

فداکاری شان را بچشم تقدیر ننگریسته

خشنودی ارواح شان یعنی از حراست

وحفاظت آزادی و پایداری استقلال

وطن بگوئیم و خود را فدایمان و همه بگوئیم

زنده باد حریت و زنده باد آزادی

(م. ابراهیم نجیب)

رهسپار خوشی است گر ملت

باشد از رهگذار استقلال

نیست جز روز عید و شام برات

همه لیل و نهار استقلال

برده بوئی زهشت خلد به وطن

تا که گشته دو چار استقلال

در نظرهاست پس گران قیمت

گسوهی آبدار استقلال

دان که بحر در است و کان گهر

باطن و آشکار استقلال

کوه نبود بجز پر کاهی

پیش کوه و فار استقلال

از تمدن اگر نشان خواهی

نیت جز در دیار استقلال

میتوان یافت شاهد مقصود

روز و شب در کنار استقلال

هست مهی بحر آزادی

خنجر آبدار استقلال

هست شاهان زدل هوا دارش

بنگر اقتدار استقلال

رفت سرها که تا بدست آمد

پایه اعتبار استقلال

دوستانش نمی کنند دروغ

سر بود کر بکار استقلال

هان پس از انقلاب شد صد چند

در نظر اعتبار استقلال

رهبر منزل نکو نامی است

قادر نامدار استقلال

شاه افغان نادر غازی

که بود دوستدار استقلال

آنکه گشته ز خنجر خوار یز

آب و رنگ بهار استقلال

آنکه با شد وجود او دهم

باعث افتخار استقلال

سایه اش کم مباد تا باشد

پادشاهان مدار استقلال

***

چه مبارك شب و چه خوش روزی است

شب و روزی زمان استقلال

اثر استاد محمد نور و روحان

ای خوش آن قدر در استقلال

که کند وصف شان استقلال

تا بدانند جمله ملت ما

قدر نام و نشان استقلال

کز دم تیغ آبدار بود

آبروی جهان استقلال

باید از جان عزیز تر داریم

در کف خود عیان استقلال

که بر از معنی نکو بود است

همه جاد آستان استقلال

قدر این روز را نکو دانید

ای بیجان دوستان استقلال

چه مبارك شب و چه خوش روزی است

شب و روزی زمان استقلال

دی شنیدم که در چن میگفت

طوطی خوش زبان استقلال

روز عید است و خوش بگویند روز

سخنی در فشان استقلال

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

- ۱۴ -

ضیاع اسلام در بین منکرین

(و اشخاص جامد)

از جمله عوامل بزرگت پس ماندن مسلمانان
هاجمودشان بر اطوار قبیله است و هم
چنانکه گروهی که میخواهند هر چیز قدیم
را از بین اسلام بدون نظری به نفع و ضرر
آن بردارند برای اسلام علت مصیبت را
فراهم آورده اند بهمان صورت گروه
جامدی که سبب مصیبت اسلام شده اند
نه می خواهند هیچ چیز را تغییر بدهند
و راضی نه می شوند اصول تعلیم اسلامی
را تعدیل کنند و گمان می کنند این کار
قدیمی به کفار است و نظام تعلیم جدید را
کفار وضع نموده اند .

فی الحقیقت اسلام در بین منکرین و جا
مدین خراب شده است .

منکر کسی است که بگوید مسلمانان
و تمام مشرقی ها باید فرنگی شوند و از
جمع چیزهایی که باعث تشخیص و قوام شان
می شود دور شوند و ایشان را وادار می
سازند از گذشته خود انکار کنند و ایشان را
به يك جزا کیمیاوی تشبیه می کنند که در
ترکیب يك جسم دیگر داخل می شود و
در آن گم شده کیفیت خود را می بازد و
و این میل انکار از گذشته و اعتراف باینکه

نیاکان او قدیمی بودند و اینکه انسان نخواهد
از نیاکان خود بیزار شود بجز از يك شخص
پست دنی و داری شخصیت محقر و یا
از کسی که می فهمد در بین قوم خود اصل
پستی دارد ظاهر نه می شود زیرا این
شخص میداند که شخص او موقعیت پستی داشته
از اصالت بهره ندارد و این جهت روی
هم رفته از اصل ملت خود انکار می کند
و این مخالف سنن طبیعت است که به هر ملتی
حسن حفاظت اسباب تشخیص و مقومت
او را از روی زبان و عقیده و عادت و خورد
و نوش و مسکن و غیره داده است .

نگهبانی اقوام فرنگی مرقومیات شانرا

پس اگر بجانب اروپا که امروز درین امر
بلندترین مثال را تشکیل میدهد نظری
کنیم می بینیم هر ملتی از ملل اروپا نمی
خواهد در ملت دیگری داخل شود انگلیس
میکخواهد انگلیس باشد فرانسه میخواهد
فرانسه بماند ، و آلمان نه می خواهد بجز
آلمان چیز دیگری شود . هم چنان ایتالیا
راضی نیست بجز ایتالیا دیگر چیزی باشد
و روس تمام همت خود را صرف می کند
که روس بماند و علی هذا القیاس .
و مثالی که ناپیش تر بردل انسان اثر

می افکنند اینست که ، ایرلند مثلاً يك
ملت كوچكست در پهلوی انگلیس
و از مدت هفت صد سال انگلیس ها
باندازه که عقل تصور می کند صرف
مساعی نموده اند تا ایشانرا در قوم خود
ادخال کنند ، ولی ایرلندی ها نخواستند
انگلیس شوند و تا بحال از روی عقیده
و عادات و زبان و ذریق خود ایرلندی هستند .
و در نفس فرانسه قوم (برتین) اصل
خود را نگه داشته است . در جنوب
فرانسه گروهیست موسوم به (باشکنس)
که در تحت سلطه کوث ها و عرب ها
و هسپانی ها و فرانسه ها که یکی بعد دیگر
بر ایشان مسلط شده اند قومیت خود را
نگاه داشته اند . و این قوم تمام تعداد
نفوس شان بیک ملبون بالغ می شود
و تا بحال زبان و اطوار و لباس و عادات
و تمام اوضاع خود را حفظ نموده اند .

« فلیشنگ » ها انکار دارند از اینکه
زبان فرانسوی را به حیث زبان برای خود
انتخاب کنند و افکار شانرا افکار خود
قرار دهند . و در بلجیم باندازه فریاد
و احتجاج نموده اند که دولت بلژیک زبان
شانرا يك زبان رسمی شناخت .

درسویسجه سه قوم موجود اند : -
يك قسمت آلمانی است که تعداد شان
يك ملیون و هشت صد هزار می شود
و يك قسم فرانسوی . تکلم می کنند
و تعداد شان هشت صد هزار است . و قسم
دیگر بزبان ایتالیائی حرف می زند
و چیزی کمتر از صد هزار نفوس شان
است . و هر یکی از این اقوام زبان

وقوانین و اطوار خود را با آنکه در مصلحت سیاسی خود با هم متحد می باشند و در یک مملکت اصرار حیات می کنند از دست نداده اند .

مثلاً دنمارک سکند بنویا و هالیند هیچ شک نیست که شعبه های آلمان می باشند . معینا نمی خواهند در آلمان داخل شوند و یا از قومیت خود بر آیدز مثلاً (چیک) ها از دود سال با بنظر تحت حکم آلمان بودند ، بعد از حرب بزرگ استقلال سیاسی خود را گرفته اند و در مدت پنج قرن زبان خود را حفظ نموده استقلال جنسی خود را نگاه داشته اند .

آلمان ملت مجارها را تعلیم و تهذیب نموده بایشان ترقی دادند ولی مجارها تن ندادند باینکه در آلمان داخل شوند . و میبینیم که نسبت به تمام ملل اینها بزرگان مغلی و قومیت مجاری خود زیاده تر حریص می باشند .

و روسیه بزرگ از دو صد الی ۳ صد سال با بنظر سعی داشت پولیندی ها را در جنس روس ادخال کند و ایشانرا وادار نماید باینکه قومیت مخصوصه خود را فراموش کنند ، و هم دلیل می آورد که روس و پولیند در جنس (سلاوها) با هم يك اند . ولی جمیع کوشش های شان در باب ادخال شان در قوم روس ناکام ماند و پولیند بعد از حرب عمومی يك ملتی شد که در هر چیز استقلال دارد . و این به علتی

است که يك چشم زدن نیز از قومیت خود دور نیفتاده اند .

و عجب نیست که يك ملتی که مرکب از سی میلیون نفوس باشد در قوم دیگری داخل نشود . ولی (استونی ها) که تنها دو میلیون نفوس دارند نیز از روسیه جدا شده قبول نکردند در روسیه داخل شوند و استقلال خود را بدست آورده از بان خود را که اصلاً مغولی می باشد اصلاح نموده حروف تپجی نیز برای آن ساختند و اعلالی فنلیند که از روس منفک شده اند نیز همین مثال را تشکیل میدهند . و مساعی روسیه در باب ادخال (لاتوانی) ها که ایشان نیز از جمله این ملل بالتیک اند در جنس روسی منجر به ناکامی گردید . و (لاتوانی) ها بعد از حرب عمومی استقلال خود را مانند استقلال قومی خود که قبلاً حفظ نموده بودند گرفتند .

حال آنکه تمام تعداد نفوس شان مرکب از ۴ میلیون میباشد . و برادر های لیتوانی شان که در جوار ایشان میباشد و تماماً دو میلیون نفوس دارند نیز بعد از حرب انفصال اختیار نموده و مانند دیگر جماهیر بالتیکیه برای خود جمهوریتهی تشکیل دادند ، زیرا اصلاً لغت و قومیت خود را نگهداشته بودند .

و روس نیز مانند آلمان با دخال این اقوام در جمله قوم بزرگ خود ناکام شد زیرا هر یکی از این اقوام با وجود کوچکی

خود از اصل خود انکار و از استقلال جنسی خود صرف نظر ننمود ، و خرواتی ها با وجود آنکه دو ملت بزرگی مانند لاتین و جرمان ها ایشان را احاطه نموده بودند استقلال جنسی خود را حفظ کردند .

و صربی ها با وجود آنکه ترك يك قرن برایشان حاکمیت داشتند استقلال جنسی خود را حفظ نمودند و البانی ها از مدتی که ابتدای آن معلوم نیست البانی مانده اند و حالا آنکه در بین دو ملت بزرگ یعنی یونانی ها و سلاوها محاط بوده اند .

و هم چنین بلغاریها در بین روم ، سلاو و لاتین ها ، بلغاری مانده اند . بعد از ترک برایشان مسلط گردید و لغت ترک را برایشان آموخت با آن هم کافی البانی بلغاری ماندند .

من نه می خواهم در آوردن مثال از او رویا خارج شوم . زیرا اگر از او رویا خارج شوم این گروه مذکر آن میگویند ما نمی خواهیم مللی را که مانند خود ما پس مانده می باشند برای خود مثال اتخاذ کنیم .

پس مللی را که بطور مثال ذکر نمودیم تمام آنها او روپائی هستند ، و همه تعلیم یافته و مسترقی ؛ و همه دارای ممالک مدنی ، منظم و همه شان دارای مکاتب عالی و اکادیمی ها و انجمن های علمی و عسکر و کشتی ها و غیره می باشند .

(با قید دارد)

موافق له یلائیة فرانسوی

(۵۱)

مادام سان ژین

فصل بیست هفتم

(انتقام کاترین)

این را گفته و حکم به برهنه کردن آن بیچاره داد در يك لحظه دیگر صقال بیچاره در لباس (آدم و حواء) در مقابل دوشش ظاهر گردید، و بعد از يك تفتیش خورده بین الماس مفقود شده در بین قهقهه پادشاهان و نعره های فاتحانه مادام لا دوشش ظاهر گردید!

ملکه ناپلز خواست بی احتیاطی کرده حادثه را بر سفره حکایه کند خود کاترین هم در حکایه آن بدی ندیده میخواست اجاره دهد که فوشه بر سر قطی نسوار خودش بکمال مهارت دوسه دفعه زد.

مادام لا مار شال اداره کلام کرده و با خود گفت بخدا فوشه خیال می کند که درین معامله خطر است! بسیار خوب شد که مرا اخطار نمود،

بعد از لحظه تفکر دانست که خنده ها و سرکوشی های سر سفره همه متعلق باوست و او را بازی داده اند! کم کم غیظ و غضب بر او هجوم آورد، خواست که باین خانه ها که بجز دست بینی احسان ناپلیون حیثیت دیگری نداشتند درسی بخواند که هرگز فراموش کرده نتوانند چنانچه از گری خودشان بخواسته و خواهران امپراطور درخشان بر خواسته و گفت علایا حضرت کار

مترجم: حبیب الله طرزی

ولین و شهرزاده خانم ایلیزا هر دوی شما باقرار دزد بدبختیکه يك مال قیمت داری را دزدیده بود و من او را بر دزد دیدش مقرر ساختم شرف زیادی بخشیدم و آنرا برای تحقیر شخص من در مجلس بارنگ و تاب حکایه میکنید این دزد نه پادشاه بود نه شهزاده حتی که به امپراطور نسبتی هم نداشت سارقین غریب دانی و اگر رفتار می شوند ولی آنها بیکدیگر دی شان سخت ها و تا جهماست بحیث شرفاً احترام می شوند...

اگر راستی گفته باشم بسیار غلط کردم که آن الماس را از دست ضریبی که بدان احتیاج داشت کشیدم در حالیکه اینقدر دزد های مشهور سلطنت را غارت کرده بنام های عجب و غریب در بین خود تقسیم می کنند.

الفاظ زننده کاترین بر تمام جمعیت خصوصاً ملکه ناپلز و همراهانش اثری زهرناکی نموده و فوشه بکمال شدت و حدت بر قطی نسوار خودش نواختن را شروع نمود، ولی مادام لا دوشش بانداره کوک نشد بود که خودش را ضبط کرده بتواند چنانچه بر سخن خود دوام نموده گفت «ای امپراطور بهمان اندازه که خوبست همان قدر ضعف نشان میدهد. اعلیحضرت که شخصاً احتیاج

بول ندارد و در وقت ضرورت به تنخواه کاپیستانی هم گذران کرده می تواند همه اشخاص مفت خوار که بچایاوسنی خود شانرا باو قریب ساخته اند جرأ می گذارد که مل ملک را غارت کرده بمیل خود صرف کنند؟ صبقی بیچاره را نباید برهنه کرد بلکه در شالها و باد شالها بیک واسطه ناپلیون مردم را می چاشند صریان ساخت!

کاترین سائون که از غضب سرعش و از رشادت له قیور مطمئن بوده الفاظ زهر آلود خودش بطرف آن خانمهای بیوقوف که شوهران و عشاقشان بر سلطنت هجوم آورده منتظر موقع بودند تابه امپراطور که حاشی شان بود نیز خیانت کنند. بی هم برتاب می نمود.

کار ولین ناپلز که تا به بنام ملکه بود بايك خنده تحقیر آمیز جواب داد «شاید مادام لا دوشش عودت ایام خوش جمهوریت را به چهار چشم انتظار میکنند... چه روزهای مسمودی بود که همه مردم برادر همدیگر می بودند اگر تنها کسی دست خود را می شست بخیانت متهم می گردید»

کاترین نعره زد! «شما حق ندارید جمهوریت و اینها را که برای آن جنگیده اند تحقیر کنید! اشخاصیکه در آن محاربه شرف حصه گرفته اند همه هیرو بودند و له فیور من یکی از آنهاست آنها مثل عشاق شما برای استفاده دنیوی ترقی و یاپول و غارت گری املاک و هم رفتن خزینه جنگیده اند... سر بازان

جمهوریت برای اهالی مردمناسیر
و شکستن قلاعه های عبودیت و هم اعتلائی
فرانسه و مدفعه استقلال آن جنگیده اند
افسوس که این اطوار دیده نمی تواند
یا اینکه اغماض میفرماید .

روزی که زور کار ازو برگشت و تبسم
خودش را بچین چین تبدیل نمود و جانی
دیگر برای تاراج کردن باقی نماند و به
دفاع زمینی که بران ایستاده ایم نیز
مجبور شدیم در آن وقت همه این سربازانیکه
بجز زربودن قلوب خانم های
قشنگ صفت دیگری ندارند
برای استراحت از دست رفته خود خواهند
گریست و یکی هم از میانه شان برای حمایه
شرف وطن نخواهد جنگید همه شان صاحب
خواهند گفت « فرانسه مضحک است و تاب
دوام محاربه را ندارد » در آن وقت شاید
امپراطور عزیز ما افسوس سربازان
جمهوریت را خواهند خورد ! و قشنگ نجس
دوست های صحیحی را برای احای خطرات
خودش و سلطنتش بنماید خوب خواهد
بود که اگر به کله پادشاهان و خانهای
قشنگ شان که فکر یگانه شان تا مین و
نگهداشت تخت های لرزان خود شان
است استناد و تکال نمایند .

هرکی از لفظ کاترین بمنزله دشته زهر
آلودی بود که در قلب ملکه نابلاز و همرا
هانش فرو میرفت بالاخره پرنسس الیزا
بر خواسته بخوابش گفت ! « بیا برویم
مانعی تو ایم که خود را پست ساخته با
یک رخت شو و مشروبات فروش که برادر
ما او را « دوشس » ساخته مقابله کنیم »

اینرا گفته بابک سلام مو دبا ته بطرف
امپراطور بس . مجلس را گذاشته با همراهان
خود برآمدند . ماری لوئیز هم برای اینکه
با اینها کوه خاتمه داده باشد آنها را
تقلید نمود .

فوشه بکاترین نزدیک شده و بابک نگا
معرضانه گفت ! « دوشس عزیزم خیال می
کنم که زبان تانرا موقع زیادی دادید و به
اخطار من هیچ گوش ندادید »

کاترین بابک کی تمام گفت ! « بای فوشه
هیچگاه نترسید همه این چیزهای که گفته
ام خودم با امپراطور خواهم گفت و اینرا
هم شرط میبندم که بشنیدن این تفصیل
مرا حق بجای خواهد گفت .

« فصل بیست هشتم »

(عودت)

کاترین در مقابل آئینه قد نمائی بزرگی
ایستاده مشغول از مودن یکی از لباس های
سواری جدید خودش بود که دفتتا « لیزه »
خادمه او داخل اطاق شده صدا زد « مادام
لادوشس کلاه شمار سیده است »

پارقی شکاری برای روز دیگر از طرف
امپراطور در « کومپین » ترتیب دیده شده
بود ، کاترین بشرف آنروز لباس شکاری
برای خودش فرمائش داده با از مودن آن
صروف بود ، خیاط برای تنگی دامن و سینه
مشتری خودش آنقدر خورده بینی و احتیاط
کرده بود که در هنگام آزمائش موجب
تکلیف و کج خلقی دوشس میگردید .

بعد از آنکه بهزار زحمت آنرا پوشید صدا
زد ، « هیچگاه گمان نمی کردم که درین
تونل که داخل شده بتوانم حال که در
آمده ام یقین دارم که پیش چشم درباریان
انفجار خواهم کرد بعد از یک آه طولانی !
« و باز بر من خواهند خندید ! » خودش نیز
برسخن خود دوام نمود .

دو باره ، از خنده شان چه باک دارم .
از ده دوازده این زنکه ها و هواهای
بلند شان که بهتر هستم : آه اگر یکی
از آنها مثلاً ملکه کارولین را تنها
بیایم ، خواهر یا ناز خواهر امپراطور
هرچه که باشد وردن مشت مرا حس خواهد
نمود ، این مقبول خواهد چشید البته
یا علیه حضرت میثاق احترام و اطاعت
بسته ام ولی با خواهران او که مجبور
نیستم ، می خواهم بفهمم که برای اردوی
فرانسه کدام خدمتی کرده اند که در
نتیجه آن ملکه شده اند ، لیزه کلا مرا
زود بیار .

کلاه را از دست خادمه کند . مقب
سر خودش بیک طرز مضحکی گذاشت و
بار بطرف آئینه نگرست و بابک آه
گفت ! « این کلاه بمن نمی زیاده »
خادمه « خیال می کنم که می زیاده »
کاترین : « لیزه به این چیزها تو
می فهمی نه من پس بهتر است خاموش
باشی .

خادمه « آیا مادام لادوشس آنرا
قدری کلان تصور می فرماید ؟ »
(باقیدارد)

جريدہ ہفتہ وار

قیمت اشتراک *

۱۰ افغانی

۱۲ ۶

۵ ۶

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

در ممالك خارجه

ایلیس

(شماره ۱۶)

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوگیا نی

اشتهاک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجه ۲۰ شلنگ

تأسیس ۱۳۰۶ ۱۹۳۲ Aug 21 ۱۹ ربيع الثاني ۱۳۵۱

دوشنبه ۳۱ اسد

گذارشات سال چهاردهمین

استقلال

امسال هم طور سال های گذشته برای جشن با شکوه استقلال که بر روز جمعه بیست یکم اسد بحد منار یاد کار استقلال افتتاح گردید ترتیبات عالی از طرف دائره جشن گرفته شده بود مامورین ملکی و صاحب منصبان عسکری و سفرا و نماینده آن خارجی و دیگر اعزّه و معارف اهالی همه بروز افتتاح جشن در حد منار یاد کار تشریف آورده انتظار ورود موکب های یونی را می کشیدند که ناگاه و لوله مسرت از طرف غرب سرك شنیده شد و در بین اینهمه بهجت و فرحت ذات های یونی چون ستاره صیگهی نمودار و همینکه روتق افزای منطقه افتتاحیه جشن شدند رسم تعظیم شان از طرف قطعه عسکری با موزیک و از طرف اهالی به انتها درجه گرم جوشی ادا و از حضور شاهانه بگمال محبت و عطاوف مجاب گردید و مدبران اعلی حضرت محبوب القلوب به پهلوی منار یاد کار پیا پی ستاده نطق ذیل را ایراد فرمودند :

عینا نطق افتتاحیه اعلی حضرت

محمد نادر شاه غازی

بسم الله الرحمن الرحيم

« ملت عزیز من ! درین موقع افتتاح سال چهاردهم جشن استقلال برای تمام ملت عزیز و عسکر غیور و شما حضار محترم تبریک می گویم این چهاردهمین سال است که الحمد لله با استقلال تمامه زیست داشته و به تمام معانی از مفادات و سعادات این نعمت گران بها که از احسانات حضرت الهی است حصه و نصیب خود را می گیریم »

« یکی از مزایای باهره و برجسته که امروز خوشبختانه بصورت محسوس دیده میشود که ملت شجاع و آزادی خواه افغانستان همچنانکه بمفهوم و معنی استقلال با همه جامعیت که دارد پی برده اند بحفاظت و دوام آن از علاقه مندی خود شان را منفرد آ و مجتمعا نشان داد »

و امروز تا جائیکه ملاحظه میشود ارمچه بیشتر بحفاظت و دوام این کوه کرن مایه افکار شان مصروف است فلهمذا مناسب دیده میشود که در افتتاحیه جشن امسال مختصراً از چیز هائیکه برای حفاظت و حراست استقلال تاثیر کلی دارد ذکر نمایم »

« برای حفظ و دوام استقلال اول به اول قوت لازم است (بک شخص را دارای قوت در وقتی میتوان گفت که صحت جسم استقامت ، صد قوت ، امانت کاری ایفای عهد و عدل و احسان در وجودش جمع باشد یعنی قوای روحانی و جسمانی آن بسر حد کمال رسیده باشد و برای اینها تحصیل دانش و همهم مکاتب ضرور است تا بذریعۀ آن علم معاد و معاش و فنونیکه حیات را بر انسان آسان می سازد و حس ذوق را تقویه می نماید حاصل شود »

و بعد از آن چیزی که در تا مین شئون استقلال عامل و مؤثر شناخته شده ثروت

است یعنی استفاده و استعمال مواد و اجزائی که خداوند مهربان درین محیط برای ما و شما ارزانی نموده است خواه بصورت تنمیه و تکثیر حیوانات و نباتات باشد که آن را زراعت میگویند یا بقسم تعدیل و تکثیر نسل حیوانات که آن را فلاحت مینامند یا بدست آوردن مواد صدائع و زینت و نقل و حرکت که آن را (کان کنی) میدانند و یا به تهیه سامان و اسبابی که برای حیات سهولت میدهد و آن را صنعت و حرفت نام میگذارند پس سعی کنید باین ذرائع که بیان نمودم خود ها را از احتیاج فارغ نمائید و خود ها را صاحب ثروت سازید .

« ملت عزیزم ! این مختصر که گفتم برای حفاظت و دوام استقلال ما از جمله لزومات است و برای هر فرد شما حتمی است که مدد و ثبات استقلال را در اجرای این مواد بجویند و در هر آنیکه بحکم مساعدت وقت حکومت متبوعه تان یکی از این امور را در دست اجرا بگیرد شما با وی متفق و همدل بوده داخل سعی و عمل شوید در عشق و ورزش ها در سلك عسکری در پابندی با اصول حفظ امر

شعوبت و ورزید اطفال تان را در مکاتب داخل کرده و لوهم قدری مخارج هم شود آن ها را وقف علم کرده حیات شان را مسعود نمائید در کثرت زراعت و تربیه حیوانات و ترویج صنعت و حرفت بر حسب دستور ات حکومت متبوعه خود کار بند باشید زیرا ملتیکه توسط افراد خود باین امور غلبه نموده بلا شبهه او می تواند که استقلال خود را ادامه دهد و فقط همین است وظایف فردی و اجتماعی شما در راه حفظ و وقایه استقلال تا خود را هر فرد صاحب کمال و اخلاق سازد انسان کامل نیست تا افراد بک ملت صاحب لیاقت نشوند آن ملت نمیتواند در زمان مصائب خود را محافظه کند پس برای حفظ استقلال و وظیفه وجدانی و ایمانی ملت انانستان است که هر فرد خود را و اولادهای خود را قابل و صاحب کمال بسازد تا این گوهر گران مایه استقلال را حفاظت نموده بتوانند و مملکت خود را بترقی رسانند .

« اما وظیفه شخص من در راه استقلال غیر از بسن و ظنا نیست و وظیفه و مسلك من درین راه بلکه بشئون شما بندگی است و عشق : بندگی است بخداوند ! و عشق بوطن !!

بندگی من با خداوند جل شانہ مبرا از مطامع دنیویست ، و عشق من بوطن من ماورای عقل و ازین است که کامیابی های من هم محض لطف خداوندی و ماورای عقل و اندیشه است من یکدل پردرد و پر آرزویی برای ملت خود پرورانده ام که در بین آن دل و پیشگاه حضرت مجیب الدعوات هیچ شی و واسطه و یا حجاب نیست — من بقوت و دانش و ثروت خود کاری نکرده ام قوت من عجز من ! دانش من ، عشق من ! ثروت من ، خلوص و فداکاری من است که این هر سه متاع بی بضاعتی را برای ملت عزیز خود در نیم شبها و در حینیکه درهای آسمان باز بود به پیشگاه بی نیازی تقدیم نمودم و به نیروی عجز مطلق و بیچارگی محض جاب الطاف آسمانی شدم و از خداوند متعال امید دارم که این دولت بندگی را از من نگیرد و مرا بخلوص و فداکاری مستقیم بدارد و شما ملت عزیزم را به ترقیات دینی و دنیوی نائل گردانند تا در دنیا سر فراز و در عقبی رستگار باشید در خاتمه این روز فیروز و مبارک را بهمه افراد وطن تبریک گفته آرزو مندم که همیشه ایام شما بچش و سرور و کامیابی ها و موفقیت های شما دوام

کد
زنده باد افغانستان و پابنده باد استقلال
افغانستان»

* * *

بعد از ختام این بیانیه غزای اعلیحضرت
همایونی که سامعین خود را فوق العاده تحت
رفت و تأثیر آورده بود، حتی جماعات اخیراً
آن چون يك لهجه بی ساخته ایراد و تهاماً
مقارن بصدق و حقانیت بود، موجب گریه
اگر چه از حاضرین گردیده آنها را وادار
کرد تا بی ساخته غریب و دعاگوئی را انداخته
نمایم بالاتفاق گفتند:

زنده باد پادشاه وطنخواه ملت دوست ما
اعلیحضرت محمد نادر شاه خدا پرست!

زات شاهانه هم ازین جوش و خروش
ملت قدر شناس خود بسالانهای متعجب
گردیده فرمودند:

زنده باد افغانستان مستقل
بایستد باد ملت شجاع افغانستان
بعد از سکوت این هلهله دعا گوئی که
با سرتهای انتهائی آمیخته بود
جلالت مآب ستارک سفیر کبیر حکومت
س، س، س، ر در پانخت افغانستان
که حبیبیت شیخ السفراء را دارد از قطار
کور دیپلو ماتیک چند قدم پیشتر آمده
خطابه آتی را بحضور شهر یاری از طرف
خود و سایر همقطاران قرائت نمود:

خطابه تبریکیه هیئت

سیاسی دول خارجی

(بحضور اعلیحضرت غازی)

شرف دارم که با اعلیحضرت شما و ملت
افغان تبریکات صمیمانه همقطاران محترم
و شخص خودم را به نسبت چهاردهمین
سال استقلال افغانستان تقدیم دارم.
درین روز مقدس بحضور اعلیحضرت
شما و ملت افغان آرزوهای قلبی خود مان
را برای کامیابی شان در راه استحکام
دولت افغانستان و استقلال آن و هم
در ساحت ترقیات مادی و معنوی آن
تقدیم میدارم.

جوابیه اعلیحضرت همایونی

از خطابه فوق هیئت سیاسی

جناب شیخ السفراء!

با اتمام مسرت از تبریکات صمیمانه
جلالتیاب شما و همقطاران محترم تان اظهار
تشکر مینمایم و همچنان از ابراز نظریات
نیک شماها نسبت به تعالی ملت عزیزم
ممنون گردیده آرزو مندیم که بعدد
والطاف خدای متعال افغانستان مستقل
همیشه بحفظ حسن روابط و تشدید مناسبات
دوستانه که خوش بختانه با دول متعاهد
خود دارد سالیان ای شمار بر همان اساس
قائم و مستحکم بوده حیات با شرفالیه
خود را بر دوام داشته باشد.

معروضه تبریکیه ملت

بحضور اعلیحضرت

(بسم الله الرحمن الرحيم)

اعلیحضرت استقلال بخشن حاجی ما!
این دقایقی را که خوش بختانه بشرف
افتتاح سال چهاردهمین جشن استقلال
ملت بیکمال مسرت بحضور اعلیحضرت
شما مشرف هستیم، از خوشترین ساعات
حیاتی و کرامی ترین آرزوهای صمیمی
خودها دانسته، تهائی صمیمانه
خودها را به پیشگاه شما قهرمان و محصل
استقلال وطن تقدیم میداریم.

اعلیحضرت ما! مرایا و بهت تاریخی این
روز سعادت اندوز بر همه افراد حساس
ملت ظاهر و زبان ازادای مراتب شکران
آن قاصر است.

اعلیحضرت ما!

ما بحضور شما قائد اعظم و زمامدار ناجی
خود اطمینان و اذی می دهیم که در تحفظ
حقوق و شئون این روز فیرو ریکه عنوان
شرف و خوش بختی ملت است و با اجرای
همه مقاصد حسنه که اعلیحضرت شما برای
سعادت جان و مال افغانستان عزیز
نصب المینتی پسندانه وطن خواهانه خود
فرموده اند به منطوق (اطیعوا الله و اطیعوا
الرسول و اولی الامر منکم)
تا آخرین مراحل حیاتی خودها را بهر
گونه فداکاری حاضر و مستعدیم و از
خدای قادر توانا توفیقی را آرزو مینمایم
تا حق تقدیر این روز مقدس پاس حقوق

ترجمه از مجلات آلمانی
و لها کن و کلا سنگ

تربیه حیوانات سرکس

جشن استقلال و نمایشات آن یک صحنه
ترقیات عصرنا در شاهی و یک
درس که تشویق دروس اجتماعی بوده که
محررین با فکر را می سزد در طرف
مصالح آن مقالات مربوطی انداهی به
منصه اشاعه گذارند تا این منظر نصیحت
مظاهر در خاطره های مات تمکین یافته
از مفاد آن بهره ورو برای ارتقاء
استقبال خوش خود مصروف مجاهدات
باشند، فی الحال نس برای معلولان قارئین
عزیز، سرکس اور، بانی و اصول تربیه حیوانات
آن را از مجله آلمانی ترجمه کرده نشر
منماید، تا بداندیم که اقوام متعبد در سایه
علم و تربیه مدارج را پیموده اند که گذشته

وطن و شکران وجود و تنبیه خیالات
حالیات شاه محبوب خودهارا بجا آورده باشیم.
در خاتمه مراسم تبریکات صمیمانه
مان را به تقدیم رسانیده سلامتی
اعلی حضرت غازی و دوام استقلال و سعادت
و ترقی مملکت عزیز ما افغانستان را نیاز میکنیم

بعد از مظهرات فوق لذكر نمايشات
جشن استقلال بحضور قهرمان افغان
اعلی حضرت محمدنادر شاه درچن حضوری
افتتاح و حسب پروغرام مقرر در اوقات مو
عده نمايشات مختلف در جریان بود و در
روز ۲۸ اسد به طاق عجاج آقای علی محمدخان
وزیر معارف خاتمه و حسن انجام یافت.

از تربیه بینی نوع خوبش به
تربیه حیوانات چدن برداخته اند که
ما را بورطه استعجاب می اندازند عبرت
باید گرفت که ما به تربیه برادران و ابنا
خوش چدن حیات را گوارانه نموده ایم که
آنها به حیوانات التفات نموده اند و هم
اعتماد باید کرد باین که حیوان آن پستی و
بی عقلی مبتو ندکارهای فوق الاماده را مصدر
شود پس انسان اشرف المخلوقات چرا نمیتواند
مصدر کارنامه خارق الاماده بشود، جد و جهد
بکار باید برد، اصول علمی را اتباع باید
کرد تربیه قوام را تحت نظر و ازین منظر
عبرت باید گرفت. (اداره)

تربیه حیوانات سرکس، و (سرکس
های سیدار) همیشه مشغولیت اصلی
انسانها بوده و هست اما اصول های تربیه
تدریجاً صورت تکامل بخود گرفته است.
رومانی های قدیم و قرون وسطی فقط
جنگ و بهم انداختن حیوانات را می
شناخته اند، بلکه در قرن گذشته هم
تربیه حیوانات وحشی عبارت بود از یک
نوع معذب داشتن آنها با سیخ های سرخ
شلاق و غیره که با هم تربیه وحش مشهور
بود، انسان بجز حیوانی که از ترس
باین سو و آنسو در شتاب بود با یک
مربی که شلاق با نفع گچ، برار کا طوس بی که
بدست داشت چیزی دیده نمیتوانست.

در اواخر قرن گذشته جانشین این
نوع تربیه، اصول دیگری گردید که
برای حیوان قائل شده و قابل تعلیمش
شمردند و بالمطاف و مهرانی روح و خوی
آنها شناخته چزی را که قابلیت
داشت از آن استفاده خراج مینمود. صحت این

اصول را کامیابی های زیاد تأیید نمود
آیا رام کنند حیوانات و یا بکس
آلمانها (دوتور) وجود دارد؟
خیر! چونکه انسان قدرت دارد
یک حیوان قابل دفاع از خود را در
بسازد از اینرو (کرو نه) مدبر مشهور
سرکس بحق از معلم حیوانات بحث می کند
مربی های حیوانات باید معلم باشند و نه
باشند حیوان دوست، روح حیوان را
بشناسد از غیرت و زرنگی - ملی اغرن
و اعتماد بر نفس داشته باشند، آدمی که
معناً مطمئن نباشد معلم شده نمیتواند
بلکه از خوف جان خود ظالم می شود
کسی که بحق حیوانات ظالم است بی غیرت و
مطمئن است، ظالم بر حیوانات جنایت
شفقت و رحمت باید سائق حیوان باشد
به معلمش علاقه داشته باشد و لوراج
انسان باید بر حیوان غلبه کند، اگر
لازم شود جزا هم داده شود طوری که
طفل بی ادب جزا می بیند اما بموقعش
می باید به وحشت منجر نشود. معلمین که
وحشیانه است می کنند اهلیت پشه خود را
ندارند، تعلیم حیوانات را همیشه از
دو سالگی شروع می کنند اما بپار
پیشتر آنها را رام و به شنیدن نام شان
معتاد می سازند و به قفس شان داخل
می شوند. سپس روز بزرگ این
صنعتگر آید و فرامیرسد آنروز روز
دخول درم اثر است. این قفس ۳۰ سال
پیشتر از طرف (یولیوس سیت) بهوض
قفس عرابه استعمال شده اولاً حیوانات
درین قفس باری کرده و رفقای جدید

ترجمه از مجلات آلمانی
ولها کن و کلا سنگ

تربیه حیوانات سرکس

جشن استقلال و تظاهرات آن یک صحنه
تر قیامت عصر تا در شاهی و یک
درس گاه تشویق دروس اجتماعی بوده که
محررین با فکر را می سزد در طرف
مصالح آن مقالات مربوطی انداهی به
منصه اشاعه گذارند تا این مناظر نصیحت
مظاهر در خاطره های ملت تمکین یافته
از مفاد آن بهره ورو برای ارتقاء
استقبال خویش خود مصروف مجاهدات
باشند، فی الحال انس برای مملوین قارئین
عزیز، سرکس اورپائی و اصول تربیه حیوانات
آن را از مجله آلمانی ترجمه کرده نشر
مینماید، تا برای اندیم که اقوام متقدم در سایه
علم و تربیه مدارج را پیموده اند که گذشته

وطن و شکران وجود و تبع خیالات
عالیات شاه محبوب خودهارا بجا آورده باشیم.
در خاتمه مراسم تبریکات صمیمانه
مان را به تقدیم رسانیده سلامتی
اعلی حضرت غاری و دوام استقلال و سعادت
و ترقی مملکت عزیز ما افغانستان را نیاز میکنیم

بعد از مظاهرات فوق لذكر تظاهرات
جشن استقلال بحضور قهرمان افغان
اعلی حضرت محمدآذر شاه درچمن حضوری
افتتاح و حسب بروضه مقرر باوقات و
عوده تظاهرات مختلف در جریان بود و در
روز ۲۸ اسد به نطق ع ج آقای علی محمدخان
وزیر معارف خانمه و حسن انجام یافت.

از تربیه بیخی نوع خویش به
تربیه حیوانات چنان پر داخه اند که
ما را بورطه استعجاب می اندازند عبرت
باید گرفت که ما به تربیه برای دران و ابناً
خویش چنان رحمت را گوارانه نموده ایم که
آنها به حیوانات التفات نموده اند و هم
اعتماد باید کرد باین که حیوان آن پستی و
بی عقلی میتواند کارهای فوق العاده را مصدر
شود پس انسان اشرف المخلوقات چرا نمیتواند
مصدر کارنامه خارق العاده بشود، جد و جهد
بکار باید برد، اصول علمی را اتباع باید
کرد تربیه قوام را تحت نظر و ازین مناظر
عبرت باید گرفت. (اداره)

تربیه حیوانات سرکس، و (سرکس
های سیدار) همیشه مشغولیت اصلی
انسانها بوده و هست اما اصول های تربیه
تدریجاً صورت تکامل بخود گرفته است.
رومانی های قدیم و قرون وسطی فقط
جنگ و بهم انداختن حیوانات را می
شناخته اند، بلکه در قرن گذشته هم
تربیه حیوانات وحشی عبارت بود از یک
نوع معذب داشتن آنها با سیخ های سرخ
شلاق و غیره که با هم تربیه وحش مشهور
بود، انسان بجز حیوانی که از ترس
باین سو و آنسو در شتاب بود با یک
مربی که شلاق یا فنز گچه برار کا طوس بی که
بدست داشت چیزی دید نمیتوانست.

در اواخر قرن گذشته جانشین این
نوع تربیه، اصول دیگری گردید که
برای حیوان قائل شده و قابل تعلیمش
شمردند و بلطف و مهرانی روح و خوی
آنها شناخته چزی را که قابلیت
داشت از ان استفاده جراج مینمودند. صحبت این

اصول را کامیابی های زیاد نایند نمود
آیا رام کنند حیوانات و یا بکند
آلمانها (دوتور) وجود دارد؟

خیر! چونکه انسان قدرت دارد که
یک حیوان قابل دفاع از خود را رام
بسازد ازینرو (کرو نه) مدبر مشهور
سرکس بحق از معلم حیوانات بحث می کند
مربی های حیوانات باید معلم باشند اشخصی
باشند حیوان دوست، روح حیوان را
بشناسد از غیرت و زرنگی - بی اغرن
و اعتماد بر نفس داشته باشند، آدمیکه
معناً مطمئن نباشد معلم شده نمیتواند
بلکه از خوف جان خود ظالم می شود
کسیکه بحق حیوانات ظلم است بی غیرت و نا
مطمئن است، ظلم بر حیوانات چنین است
شفقت و محبت باید سابق حیوان باشد
به معلمش علاقه داشته باشد و لو روح
انسان باید بر حیوان غلبه کند. اگر
لازم شود جزا هم داده شود طوری که
طفل بی ادب جزا می بیند اما بموقعش
می باید به وحشت منجر نشود. معلمین که
وحشیانه است می کنند اهلیت پشه خود را
ندارند، تعلیم حیوانات را همیشه از
دو سالگی شروع می کنند اما ببار
بیشتر آنها را رام و به شنیدن نام شان
معتاد می سازند و به قفس شان داخل
می شوند. سپس روز بزرگ این
صنعتگر آید و فرامیرسد آنروز روز
دخول در مائز است. این قفس ۳۰ سال
پیشتر از طرف (یولیوس سیت) بهوض
قفس عرابه استعمال شده اولاً حیوانات
درین قفس باری کرده و رفقهای جدید

پیدایمی کنند که اکثر مختلف انواع
مباشند مثلاً، ببر، شیر، خرس
گفتار، معلمین بین حیوانات بوده
و ابتدا حیوانات را بحال خودشان
میگذارند که تا به محیط جدید عادت کنند
و ضمناً از زد و خوردی که بین حیوانات
جتمعی است مانع می شوند، يك بکس
کلان چرمی بر او کتک و شک و برای
خرس زرد کت و نان با انجیر به نزدشان
میرساند که آنها را نظر بدوستی که
با حیوانات پیدا کرده به نوک چوب
و یا کف دست برای آن انجیر خوانان
و پامیدهند. دوستی حیوانات را هم
میتوان از راه معده حاصل نمود.

و با اینصورت بحالهای خود بچو کبهای
قانونی آموخته می شوند.

این قسم نخستین مهمترین است بذریعه
خوراک به پوستها منتها خود میگیرند.
اولاً از آن حذر مینمایند تا آنکه از
ضرر نبودش متیقن شوند. در اینجا است
که معلم قابلیت خویش را ظاهر کرده
و با هر يك مطابق خویش رفتار می کنند
حیوانات به مرور زمان بسبب عادت خود
بخود بجای خود ها رفته بدون آنکه
برایشان چیزی داده شود کار می کنند
مانند طفل مکتب که برورهای اول
کلاجه و شیر بنی و غیره. برایش میرسد
و دیگر روزها باید پی گرفتن شیر بنی
مکتب برود مکتب باید برایش عادت
شود.

هرگاه حیوانات قدری پیرتر باشند
و یا بدست حیوانات تعلیم یافته باید
داخل کرده شود، در آنصورت
اول منفرداً در قفس مدر انداخته و تدریجاً
به قفس و معلم و حیوانات دیگر آموخته می
شوند.

متخصصین برخلاف نظریه دیگران که
میگویند حیوانی که در محبس تولد شده
باشد آسانتر تربیه میشود، حیوانی را که تازه
گرفتار شده باول الذکر ترجیح میدهند
بدیهیست که حیوان تازه گرفتار شده جوان
باید زیرا که حیوان پیر را رام نمودن طبعاً
غیر ممکن است حیوانات جوان صمیمت و
سالم تر و طبیعی تر بوده و دارای کل قوای
مادی و معنوی میباشد حیات و پرورش در
محبس بسبب نیامدن حیوانات تازه به
روح حیوان تاثیر بدی بخشیده و نتیجه
خوبی نداده حیوان را احقر ساخته و غیر
قابل اعتماد میسازد. حیواناتی که انسانرا
از نزدیک مشاهده کنند دیگر آنقدر حس
احترام نسبت باو داشته نمیشوند اکثر
حیوانات را خود انسان ها خراب میکنند.
این واقعیه را به میمون میتوان مشاهده کرد
تا وقتی که انسان دور میباشد میمون ها هم
خوب اند، همین که انسان به او نزدیک شد
آزارش میدهد و او قهر میشود. متأسفانه
هنوز هم اکثر (انسانهای مدنی) نفهمیده
اند که از آزار دادن حیوانات کاری نیست
نروچون تر نیست، بسیارها میگویند ممکن

است وحشت طبیعی حیوان دو باره عودت
کند نه! چنین نیست. اما ممکن است
راحتترین حیوانات هم در نشه عشق مخصوصاً
(در ماه می) خطر ناک شوند. درینوقت
لازم است که کارها معطل شود زیرا که
اینوقت با حیوانات مختلف الجنس کار کردن
مشکل است نراز ماده و ماده از بر خود بهر صورت
دفاع میکنند پیرها درینوقت از همه خطر
ناک تراند و باز مخصوصاً آن ببرها نیکه به
محبس روی دنیا را دیده اند.

ببر را تربیه کردن، به نسبت شیر که تا
يك اندازه طبیعت تسلیم کننده گریه دارد
مشکل تر است.

ببر فاقد چالاکی جسمانی و خز زدنست
تنها بر ماده خوب چهره میدهد میتوانند اما
طبیعتاً عصبانی تر و سرکش تر بوده و به
نسبت شیر اداره اش هم مشکل تر است.
ببر همیشه غرض گنان از مقابل حمله کرده
و بی آنکه خواسته باشد اگاه می کند اما
شیر بدون صدا از پشت سر نزدیک شده
و بیک ضرب چنگال طرف مقابل را بزمن
انداخته از گردنش گریه شاه رکش را
قطع می کند تعرض شیر مانند صاعقه از
آسمان صاف میاید مخصوصاً شیرها نیکه
ظاهر آرام نشسته و با طرف خود دلچسپی
ندارند خطر ناک تراند.

و هم اکثر گمان کرده می شود که
حیوانات را پیش از آنکه بکار ببرند خوراک
میدهند تا اداره شان آسان تر گردد. اما
چنین نیست زیرا که حیوانات را سیر

بکار انداختن بسیار غلط است نتیجه اش خرابی معده و قی و عصبانیت حیوانات خواهد بود در حقیقت بین خوراک و کار ساعت های متمادی استراحت می بینند در سر کس ها برای حیوانات طرف های چاشت خوراک داده و پیش از سه بجه کار نمیکند ازین هم بی معنی تر این است که میگویند حیوانات را پیش از نماز نشه می کنند اشخاص یا مگو بند مـ و رفین بیچکاری کرده می شود مگر هر حیوان پس از نماز بسته می شود کسانی که عقیده فوق را دارند بیچکاری را چطور فکر می کنند شاید بگویند که آن اسرار (دونتور ها) است اما اینگونه اسرار وجود ندارد و یا واضح تر بگوئیم دونتور ها اسرار ندارند .

تأثیر عبر و مهر بانی را خود دم و قتی که مدیر باغ حیوانات شهر روم بوم دوپانگ را بداند خود تر به میگردم مشاهده کرده ام حیوانات مذکور کارهای بسیار شیرینی که در جا میتون نشان داد میگردند هیچوقت لت نخورده بودند . من اکثر بدون سلاح در قفس پلنگ ها میرفتم حتی چوب دست خود را هم بیرون میگذاشتم و پلنگها هم مقابل اعتماد من اعتماد نشان میدادند . صدماتی که در دسته حیوانات پیش میشود اسباب موجه زیادی دارد که از آن جمله چنانچه بالا تذکر یافت یکی عشق است . حیوان هم بعضی از روزها بد خلق و عصبیتی میباشد . معلم باید دقت کرده

و با او صحیح رفتار نماید جبر و تعدی باعث سرکشی و تعرض میشود .

سپس نزاع حیوانات بین همدگر باید مد نظر گرفته شود چه آنها هم در بین خود ابراز محبت و نفرت مینمایند . زد و خورد بین حیوانات یکدسته برای معلم خیلی خطرناک است زیرا کدام حیوان ترسو می تواند در حالت یاس و بیچاره گویی بر معلم خود تعرض کند چه حیوان بکلی در انوقت بیخود میشود . بین تماشاچیان این نزاع مسرت تولید می کند اما به ناحق چرا که از دور تماشا کردن نزاع و در بین آن بودن خیلی تفاوت دارد . یکموقع تادیبی که کمتر مستعمل بوده ولی انسانیت کارا نه است طرانی کروره را کشیدن است ، کروره ترق کننده بهمه معلوم است که بجان نمیخورد صدای کروره باید حیوانات را اخطار و تنبیه نماید دونتور ها (مری ها) باء طلاح آر تست ها (لمس) مینمایند یعنی نوک تار کروره را به جان حیوانات میرسانند . سلاخی که دونتورها داشته میباشد عبارت است از يك چوب قوي و با يك دو شاخه آهنی که با آن حیوان تعرض کننده را دفع میکنند و ولوریکه داشته میباشد .

البته با کارطوس مانوره پرمیباشد کارطوس حقیقی بعلاوه اینکه برای تماشاچیان خطر دارد برای خود مری هم مخوف است زیرا گله به این خوردی هیچگاه نمیتوانند کار حیوان را تمام کند بلکه بالعکس او را خون خوار تر میسازد . فیرهاییکه در اثنای نایبش

حیوانات وحشی کرده می شود ، فیرهای هول انگیز است و بس .

بواسطه اعتیاد یکجا کارگران حیوانات مختلف النوع مثلاً ببر ، شیر ، خرس و غیره . هم امکان دارد حتی شیر و ببر هم بدسته های مخلوط کار می کنند یکی از شاهکار ها همان سوار شدن ببر است بر اسب . ولی اکثر همین کار بر تماشا بین ها چندان اثر نمی بخشد زیرا فقط منحصر است به جهیدن اسب از بالای پا نو (مانعه) های متعدد و از هر طرف بر اسب بیچاره ترحم مینمایند اما جای ترحم نیست زیرا درینطور حالات تقریباً هیچ صدمه بوقوع نمی پیوندد .

خرس های بحری بهترین و احسان شناس ترین حیوانات وحشی است ، ۳۰ الی ۴۰ سال بیشتر می گفتند او غیر قابل تربیه است ولی امروز همه کس دانسته است که از کل حیوانات دیگر بهتر تربیه می شود و نسبت به خرس های دیگر خوب تر و آسان تر تعلیم میگردد فقط فرق در بین این دو نوع این است که چوچه خرس بحری خیلی تند و عصبی بوده و هر قدر بزرگتر می شود بهمان اندازه ساکن و آرام میگردد حالانکه خرس بری وقتی که بزرگ شود از کار می افتد اما در خوردی خود خیلی مضحک است . سبب عصبیت چوچه خرس های بحری چیست ؟ گمان میکنم بسیار تر سفر دور و درازی که از وطن شمالی خود در بین قفس های تنگ می کنند

و علاوه بر نوع عذاب می بینند باعث آن باشد . همچنین تا اثیرات خوردی فراموش شان میگردد را متر میگردند با المکس خرس های بری و قتیکه بسن رشد می دهند غضب نا کتر می شوند ایام خوردی آن خوش بخت تر از خرس های بحر است زیرا بطور خصوصی هم نگاه کرده می شوند .

همینکه گفته شد خرس بحری از بری سهلتر تعلیم فرا میگیرد نباید تصور کرد که سقافه اش از موخر الذکر تیر تر و زیاد تر است با العکس حیوانی که با آسانی منقاد ذیروح دیگری مثل انسان نمی سازد به نسبت حیوان دیگری از ود اطاعت می کند بیشتر دارای انکثرانس است .

مثلاً خرو اسپ را مقاسه کنید سبب شهرت خر به (حماقت) این است که با اراده انسانی مقابله می کند اما به نسبت اسپ که زود تر مطیع میگردد دارای سقافه بلند تر است کار های که خرس می کند از قبیل راست استاده رفتن اکثراً بسیار تاثیر می کند چون خرس به دینگ بودن مشهور است لهذا کار های مثل کاز خردن بایسکل سواری وغیره که با انسان شباهت دارد خیلی موثر واقع می شود کسیکه خرس را می شناسد از چالاکی و تفوق تعرضش حذر می کند بطور عمومی صد ماتی که پیش شده از جانب خرس پیر بری بود .

یکی از حیوانات مخصوصاً محبوب و جذاب همانا ببر بحر است که به سبب کرسنکی آنها

نا پذیرش بعد از هر کار گوشت میخواهد و هم برایش داده می شود همین است که او را بادامه بکار وادار می سازد .

تربیه ببر های بحری کاریست مشکل تعلیمش بسیار تحمل و شفقت میخواهد چه ببر بحری به سختی یاد میگیرد مگر همینکه یکمرا تبه آموخت باز فراموش نمیکند و چیزی را که می آموزد باید به لطف خوش باشد زدن حیوانات را کرده و عصبی می سازد .

ببر های بحری بسیار انکثران هستند صنعت های حیرت انگیز ایشان مهارت طبیعی شانرا نشان میدهد ببر های بحری که ماهی را از بغل یا ز دم میگیرند به هوا پرتاب می کنند تا بوقت پائین آمدن سر بطرف درون دهن بلندش زیرا تنها بهمین ذریعه از خلیدن خار هایش مصئون می باشد و ببر های بحری حقیقتاً حقه باز های طبیعی اند پر خوری و کوشتی که بطور انعام برایشان داده می شود آنها را خوب تر شوق میدهد .

زدن شان با دستها کنگرو های بوکس کننده را بیدار میدهد کنگرو ها را باینصورت از خود دفاع می کنند که با دستها ضربه زده با پایهای عقب جهیده آنگاه میزنند از جمله حیوانات سم دار که تازه وارد می شوند حیوان بهترین فیل است سببی که این حیوان عظیم الجثه را باطاعت نوع بشر وادار می سازد هنوز مکثوم است شاید یکی این است که چه فیل از خوردی استقلال خود را ضایع کرده

و مجبور به اطاعت می شود علاوه بر آن میتوان به ضعف سقافه آنها هم تعبیل نمود خوردی مغز این حیوان شاید دلیل آن باشد .

فیل تر به نسبت فیل ماده مستقل تر بود و با زیاد شدن سن تند مزاج شده و به کار های سر کس کمتر استعمال میشود بنا بران کمتر تربیه می شوند و اگر فیل را می بینید که کار میکند جوان خواهد بود فیل های ماده هندی فقط اشکهای بسیار خوردی دارند که از پوست بر آمده و فقط وقتی خوب دیده میشود که خرطوم را با لا و دهن را وا کنند ، فیل ماده افریقائی کباب است . خاصیت و خوی فیل ها به یار مختلف است و فقط کسیکه آنها را جدا جدا بشناسد میتواند معام خوب فیل ها شود . اکثر فیل ها به سرعت تمجب آور اخذ تعلیم می کنند و باز نوعی دیگر آن ترسو و سرکش است .

از همه حیرت انگیز تر نفوذیست که بعضی اشخاص مانند (هاکن پک) و (کرو نه) مدیر بر فیل های خود داشته اند اگر کرو نه به فیل خانه یا میدان فیل دوانی که ۲۰ فیل در آن است برود بهر صورت یکحرف از دهن او کفایت می کند که فیلها از بی نامبرده روان شوند و یا اگر مرا سیده باشند آرام شوند زیرا فیل ها علی العموم ترسو اند طرز حرکت فیل ها مقابل اینها از روی اعتماد علاقه است نه از ترس چه ایشان

بال و کوب تربیه نمی کنند .
فیل ها هم مانند خرس ها دنگ گفته
میشوند اما مهارت ها و صنعت هائیکه
نشان میدهد غلط بودن این نظریه را
اثبات میکنند فیل ها حیوانات چالاک و
جالب شکفت آوری هستند اگر کسی
فیل ها را خوب شناسد و کار های آنها را
در سرکس بنظر تدقیق بشکود خواهد
دید که فیل بگونه شایسته با میمون دارد
چه اینها هم مانند میمون بکاری که می
کنند دقت نکرده و باری کرد . پهلوفیل خود
را با خرطوم لمس کرده بر او بوره
چوب را میباشد و یا خود میخورد
همینکه چشم صاحبشان بدیگر طرف شد
از کار کناره میشوند و اگر کسی آنها
را بشناسد این حرکات شان خیلی مضحک
بنظر میآید .

اسب های بحری را هم تحت تربیه
گرفته و موفقیت حاصل کرده اند .
و درو میداره ها هم میتوانند در سرکس
های امروز و در مانور های آراد به
امر و قوماند . مربی خود حرکات
اجرا کرده و بر سر زانو های خود
بخوابند و این حیوانات که کم سقاوه
گفته می شوند هم به آسانی کسب تعلیم
مینمایند .

سخت تر از همه تربیه نرکاو و روبهمرفته
تربیه جنس کاو است ، تربیه درافه ها
خیلی شکفت آوراست این ها را هم
در سابق مانند خرس های بحری ناقابل
رام کردن می پنداشتند . اما امروز

حقیقت معلوم شد مانند کل حیوانی که
در آزادی به جمعیت امرار حیات
می کنند ، زرافه هم بانسان زود
خو میگیرد فقط صبر و تحمل و مهر بانی
و شفقت در کار است ، زرافه تحمل ظلم
و کروره را ندارد . زرافه به تعلیم های
ازاد خوب کار می کند مثلاً اگر زین
کرده شود و یا اگر به جمعیت بادبگر
حیوانات باشد با فیل هم کار می کند
عرا به کشی هم میتواند .

دیگر از حیوانات قابل تربیه یکی اسب
است که بجز رب زبانی و خوراک برام
آورده می شود ؛ در اثنای تعلیم اسب ها
باید زردک و نان موجود باشد .

همچنین با اسب که کمک می کند و س .
دیدن تبتی ها و مخصوصاً تبتی های
شیلاند که به نسبت اسب ها سخت تر
تعلیم میگیرند ، دلچسپی زیاد دارد . این ها
مانند خر مستقل تر و بناء علیه کمتر
مطیع بوده دارای انشا انس کمتر از
خر نیستند و فقط بگفته يك نفر معلم تبتی
تبتی ها قدری خود سراند اسب های
تربیه شده ، برای هر چیز که تربیه
شده باشند برای سرکس قریباً اساس
گفته می شود و مقبولیت محقق دارد
در اینجا اگر کله ۱۶ راسی اسب های
هنگرگی زیر اداره معلم سوار کاری
(بارو) و یا به فعالیت های البرت شومان
در محیط تربیه اسب ها یاد دهانی کنیم
بیموقع نخواهد بود اسب های مستقل

(که بدون سوار کار کار می کنند) اولاً
بسواری لك سوار کار تربیه می شوند
بمرور اوقات بوجود معلم احتیاج پیش
نمیشود .

نمایشان بنوا آهار ۷۷ ساله را که با
۱۰ راس اسب نشان داده است حقیقتاً
فوق العاده میتواند گفت ؛ آقای
آهار یکی از آرست های مشهور است
که در سابق بيك تیا تر میمون هاست
مدیریت داشته .

نسبت بسابق تعلیم های سوارکاری خیلی
پس مانده اما با آنها امروز بعضی سوار کارها
از قبیل (فوتیت بور کارد) و (فري را پا)
و (هانري باور) وجود دارد که کارهای
حیرت آوری مینمایند . در سابق (آبرن
شومان) و (پاولا مونگه) اشخاص مشهور
مربی اسب ها بودند . خانمی موسوم به (رینس)
درین زمانستان به سن ۷۲ سالگی در سوار
کاری نایشات نشان داده و موفقیت های
زیاد حاصل کرد . تربیه حیوانات یکی از
اساسیات سرکس بوده و خواهد بود . این ها
حقیقتاً قسمت مهم سرکس را اراعه مینمایند
بناء علیه باید تربیه حیوانات همیشه و وظیفه
سرکس بوده و نباید سرسری پنداشت .
تماشا بین ها همیشه منتظر کار های
فوق العاده بوده و خواهند بود ، در خاتمه
اینقدر میتوان گفت که کارهای انسان با
همرانی حیوان خیلی دارای نزاکت است .

تفسیر به افغانی (پیشرو)

پارسال که در اداره اصلاح کار میکردم توسط جریده اصلاح بمقام محترم جمعیت العلماء وطن عزیز در خصوص انتخاب یکی از تراجم فارسی و فتوای طباعت آن پیشنهادی نموده بودیم و همه در خصوص ترجمه افغانی قرآن کریم توجه آنها را معطوف خواسته بودیم.

ایذک خوشبختانه در عین نظار ما فاضل محترم جناب مولوی فضل ربی خان رکن جمعیت العلماء اقدام به این کار بزرگ نموده، و نوشته آنی را به این اداره فرستاده که ما عیناً آنرا از برای قارئین وطن عزیز خوش بمنصه اشاعه گذشتیم.

* * *

از ابتدای دنیا هزارها اقلاب شده و تلک الایام ندا ولها بین الناس کلام خدا برین شاهد ظاهر است، که از وقت مدید اینخیال داشتم که من یکدوره تبلیغ بکنم - یعنی چین، ایران، عرب، شام مصر و غیره. ممالک اسلامی پیش نظرم بود، و درین ایام بوقت فرصت چوبیزی کار تالیف بشرط توفیق الهی خواهم کرد، لاکن تلاطم این خیالات بوجه درد اسلام بود، و اسباب اش موجود نبود، لاکن الحال

که حالت بریش سفیدی رسید و به تلاطم خیالات کامیاب نشده است، و بریم عذر ما بپذیر؛ ای بسا آرزو که خاک شده - از خداوند توفیق میخوایم که درین اراده مرا کامیاب کند آمین یا رب العالمین یعنی بذریعه تالیف تفسیر افغانی تبلیغ خواهد شد.

مفسرین قدیم بحسب ذوق زمانه خود تفاسیر نوشته و خدمت قرآن شریف کرده اند - جزا هم الله خیراً - متاخرین هم تفاسیر نوشته اند، بعضی مفسرین حالبه تمام رطب و یابس را تفسیر قرآن دانسته، علوم طبعیه در قرآن شریف بی شک ذکر اند، لاکن طبعاً ذکر شده و مقصود بالذات نیست چرا که خداوند کریم فطرت انسان را به نوعیت مخصوص پیدا کرده و دران یک ماده و دیعت نهاد که آن قوت موعود میری بطرف علوم طیمات می کند یعنی چون یک بچ پیدا می شود اول توجه او بطرف

نوشیدن و خور دن میباشد بعد ازین تعلق به مدرش میباشد و بعد ازین به پدر و برادر و خواهر تعلق پیدا می کند و بعد ازین به اهل محله ثم فتم به اهل ده و شهر و ملک و خارج ملک به بعض دوستی و به بعضی دشمنی می کند خدمت قوم را میخواید و تمام ترقیات را می خواهد که به قوم و به نفس خود مخصوص کند ازین وجه درین خواهشات تمام اقوام دنیا برابراوند و آن خاصه طبیی است چون اسلام مذهب فطری است پس این علوم فطری را دلالتاً و اشعارتاً ذکر

کرده و اشیا مقابله که برای دفاع دشمن ضروری اند فرض گردانیده و باقی طبعاً ذکر شده در این هم شک نیست که خواهشات جسمانی مثل خور و خوردن و نوشیدن و پوشیدن و غیره از تمام جذبات مقدم اند و چون روح لطیف است جذبات این هم لطیف، تا که خواهشات جسمانی او را محو نکند مثلاً در طفل عقل است، لاکن ظهورش چقدر پست چرا که عقل لطیف است پس خالق فطرت در قرآن شریف اصلاح روح را مقدم کرده سپس ما فوق بود (به افغانی ضرورت چیست)

زبان فارسی زبان علمی اسلامی است و هر قسم تالیفات و تفاسیر و غیره درین موجود به استثنای تفسیر سیر که ترجمه تفسیر حسینی است، دیگر تفسیر مکمل در افغانی موجود نیست یک حصه افغانستان کاملاً از علوم قرآن محروم اند یعنی طبقه عوام، پس خیال کردم این طبقه از علوم قرآن محروم نباشد و خدا این زبان را هم یک زبان علمی بگرداند آمین.

(اصول تعلیم)

تمام مرام زبان باری آسان تر میباشد و خداوند کریم میفرماید (واقعدیسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر یعنی قرآن را آسان

(७)

جاپان در جنگ عمومی به يك ترقی

فضل (رپی)

۱۹۲۹	۱۹۳۰	۱۹۳۱	
۲۲۱۶۲۴۰	۱۵۴۶۰۵۱	۱۲۲۵۱۷۵	واردات
۲۱۴۸۶۱۹	۱۴۹۱۵۲	۱۱۴۶۹۸۱	صادرات
۴۳۶۴۸۵۹	۳۰۱۵۹۰۳	۲۳۸۲۶۵۶	مجموع

منفی واردات

صادرات مساوی

۱۸۶۹۴

۷۶۱۹۹

۶۷۶۲۱

فلاحت :

در مملکت مرغها

تربیه مرغها با تربیه باغات یکی از صنایع مهم کالیفورنیا بشمار میرود بحران اقتصادی دنیا با این صنعت هیچ قسم خسارت وارد نساخته است. تخم مرغ بقرار سابق رواج غیر محدودی دارد و بمثل سابق به قرار

داد های پیشه کی بفروش میرسد . با وجود اینکه این صنعت یعنی تربیه مرغها تمام کالیفورنیا را فرا گرفته است لکن شهر خورد پتالوم صاحب این صنعت شهر مشهور ساکنین پتالوم با افتخار تمام شهر خود را پایتخت مرغها مینامند .

چنانچه در پتالوم تمام دلچسپی اهالی مطبوع نفت است و نیست در شهر آدمیکه بسته به امور فواره های نفت نباشد هم چنین در پتالوم همه چیز به اطراف تربیه مرغها دور میزند . درین شهر خورد ترك فقط

دو مجسمه است و هر دوی آنها بقرار عادت امریکا آنها بسیار بزرگ یکی مجسمه خروس و دیگری مجسمه ماکیان به اساس حصه تحتانی این مجسمه ها که در سال ۱۹۲۵ بنا شده است نوشته است که در این سال اهالی پتالوم ۹ ملون مرغ تربیه و ۳۵ ملون در جن تخم صادر نموده اند .

تمام مرغها پتالوم سفید هستند و

یعنی این عیبارت است از ۲۰ فی صد تنزل در واردات ، ۲۲ فی صد در صادرات و ۲۱ فی صد در عموم تجارت سال ۱۹۳۱ بمقابل ۳۰ ، ۲ فی صد تنزل در واردات و ۳۱ ، ۶ فی صد در صادرات و ۳۱ فی صد در عموم تجارت سال ۱۹۳۰ راه هاوتر کب تجارت خارجی جاپان از قرار ذیل است :

راه های تجارت خارجی جاپان در سال ۱۹۳۱ (در ملون بن)

واردات از	قیمت	فی صد حصه	صادرات به	قیمت	فی صد حصه
جهان پر متحد امریکای شمالی	۲۴۲	۲۹	۴۲۵	۳۷	
هندوستان برطانوی	۱۳۳	۱۱	۱۱۰	۹	
انگلستان	۶۳	۵	۵۱	۵	
چین با هو نکو نک					
و کوانتو نک	۲۳۶	۱۹	۲۵۷	۲۲	
دیگر ممالک	۲۹۰	۲۳	۲۵۲	۲۲	
مجموع	۱۲۳۵	۱۰۰	۱۱۴۶	۱۰۰	

ترکیب تجارت خارجی جاپان

(در ملون بن)

واردات

۱۹۳۰ ۱۹۳۱

۲۰۸ ۱۵۹

۸۲۹ ۶۸۴

۲۳۴ ۲۸۲

۲۷۳ ۲۱۱

۱۵۴۶ ۱۲۳۵

۲۰۸ ۱۵۹

۸۲۹ ۶۸۴

۲۳۴ ۲۸۲

۲۷۳ ۲۱۱

۱۵۴۶ ۱۲۳۵

در تجارت المان با جاپان صادرات المان همیشه زیاد تر بود ، یعنی المان همیشه به جاپان بسیار زیاد تر صادر کرده نسبت به آنچه از جاپان توريد نموده ، لیکن در سال های (بقیه در صفحه دو وارد)

معاونت مالی به مملکت خود میکند . شاهی
خورد ترك پناه گاه ادا رات مالی و صنایع
تمام اروپا گردیده است .

« اوال ستريت اوروپا »

در وا دوست ۶ پایتخت مملکت مذکور
که تمام نفوس آن به ۱۵۰۰ نفر میرسد ،
۱۰۰۰ ادا رات شرکتهای او روپائی سکونت
اختیار کرده اند . کوچه عمده شهر مذکور
بنام « اوال ستريت اوروپا » تسمیه شده
است . در کوچه مذکور عمارات آسمان
خراش نیست . مشهورترین کمپانیهای اروپا
و امریکا شعبات خود را در عمارات خورد
مستربح که به هیچ قسم بوضعیت صلح
طلبانه و سعادت مندانه پایتخت صدمه نمی
رسانند ، تاسیس کرده بودند .

محبت ملایر دیرها با مملکت لیختنشتین
واضح است .

مملکت مذکور بسیار مهمان نواز است
در حق کسانی که از تادیبه ، مالیات در
مملکت خود امتناع میورزند و ۲۰ نفر
وکیل های قانونی لیختنشتین دایما منقول
کار میباشند .

مالیات به موافقه

در خود لیختنشتین قانون راجع به کمپانی
ها آرا داده است .

شرکت های خارجی نیز از همان حقوقی

متنوعه

در مملکت لیختنشتین

فرانس اول حکمران حکومت بسیار
خورد لیختنشتین از کلکین قصر خود که بر
يك شاخ کوه بنا شده است سرحدات
حکومت خود را از شمال الی جنوب و از شرق
الی غرب دیده میتواند . بقرار احصائیه
اخیره ۶ لیختنشتین ۹۷۵۰ نفر نفوس دارد
با وجود این خاندان دیوکهای لیختنشتین
یکی از ثروتمندترین خاندانهای شاهی
های دنیا است .

همچنین ۶ فرانس اول در اکثریه شهر
های اروپا عمارات و قصرها دارد ؛
(کلکسیون) رسم و صنایع او بها ندارد .
دیوک لیختنشتین بگانه شاهی است در
دنیا که نه تنها عین المال ندارد ، بلکه خودش

وقتیکه طیاره بالای پتیا لوم پرواز مینماید
مسا فرین طیاره تمام زمین ها را سفید
به مثل برف می بینند . این همه مرغهای
پتیا لوم هستند که میچرند بعضی از اشخاص
پتیا لوم الی ۵ هزار دانه مرغ دارند .
نخم دادن مرغهای پتیا لوم در تمام
کالیفورنیا ضرب المثل گشته است .
مرغهای پتیا لوم کمتر از ۱۴۴ دانه تخم
در سال نمی دهند .

محقق است که بهترین و مستربحترین
مرغها را در دنیا و کالانتین اینکو
باتورها ماشین های چوچه کشی ،
را در پتیا لوم شاه مرغها دارد شاه
مذکور يك شخص است بورك نام نامبرده
میتواند فخر کند که در هر ۲۴ ساعت
۷۵۲۰۰۰ چوچه کشیده میتواند و
اینکو باتورها های او مستعد هستند که در يك
سال ۱۶۸۰۰۲۰۰۰ تخم خارج نمایند .

اخیر تجارت آلمان با جاپان در اثر بحران اقتصادی دنیا تنزل کرده .
مقدار تجارت آلمان و جاپان را اعداد ذیل در میلیون مارك نشان میدهد :

۱۹۳۱	۱۹۳۰	۱۹۲۹	۱۹۲۸	۱۹۲۷	۱۹۲۶
صادرات					

یکصد و چهل چهار یکصد و نود و سه دو صد و چهل و پنج دو صد و سی و سه یکصد و هشتاد و یک ۱۲۴

واردات

سی	چهل يك	چهل سه	چهل	یست و هشت	چهل و هفت
مجموع					

یکصد و هفتاد و چهار دو صد و سی چهار دو صد و هشتاد و هشت دو صد و پنجاه و سه دو صد و نود ۱۷۰

هیر و پلان مذکور ۵ نفر مسافر
با چند تون مواد محترقه برداشته
میتوانند .

ذخیره طلای بانک دوفرانس
موار نه هفته وار بانک در فرانس
نشان میدهد ، که در خزانه های بانک
فرانسه الان طلا از بانک نوت کرده
زیادتر موجود است . بمقابل ۸ ، ۴
میلیون طلا ۸ ، ۰۸ ، ۰۸ میلیون کاغذ بانک
نوت موجود میباشد .

فرانسه نه تنها مملکتی است در اروپا
که طلا از پول کاغذی در آن زیاده تر
ست . هولند و سوئیتزرلند نیز میتواند
راجع به این مسئله افتخار نمایند . در
سوئیتزرلند طلا يك نیم مرتبه زیاده تر
نسبت به کاغذ مروجه ست .

مسابقه بقیه

در انشای کامپ (کالیفورنیا)
(امریکا) پیورت جدیدی ایجاد نموده اند
که حالا در دیگر شهر های کالیفورنیا
نیز انتشار یافته میرود .

این - بقیه دوانی و یا صحیح تر آن
مسابقه بقیه ها است در خیز طولانی .
در اول پیاپی که در انشای کامپ
ترتیب داده شده است هزار ها نفر
جمع شده اند .

فاتح اول پیاپی بقیه ثبت موسوم
به « لبتل توبی » ، که ۴ متر خیز کرده
است و ریسکورد دنیا را برده است . بقیه

طیاره کوه پیکر جدید

لندن ، ۲۴ جون - ساختمان هیرو پلان
بسیار بزرگی که در ماشین خانه « برا دران
شورت » فرمایش داده شده بود ، به اتمام
رسید ، و بهمین روز هادر اوچستر دفعه
اول برای تجربه پرواز خواهد نمود
آله مذکوره قرار فرمایش و نمونه وزارت
حربیه ساخته شده است و مخصوص
بمباردن شهر های بزرگ دشمن
و کشفی است .

طیاره مذکوره دارای موتور
روالس - رایس است ، و هر کدام آنها
الی ۱۰۰۰ اسب قوت دارد . عرض
کوه پیکر مذکور ۱۰ فوت ، طول
آن ۹۰ فوت و بلندی آن ۱۰ فوت
می باشد . طیاره مذکوره بیپلان است
و از فولادی ساخته شده است که هیچ
زنگ نمی زند .

وینکو یستن « را در اینجا نقل داد .
بعده يك تعداد بسیار زیادی او را تقلید
نمودند . در سال ۱۹۲۸ در لیختنشتین
تعداد کمپانیها به سه صد سی و سه و در
۱۹۲۹ - به ۵۷۹ و در سال ۱۹۳۰ به ۷۴۷
میرسید ، الان قریب ۱۰۰۰ کمپانی وجود
دارد .

حتی چنین کمپانیها ثل فورد و شتاندارد آیل
و دیگر هادر لیختنشتین بالکل اساسی شده اند .

که بومی ها مستفید میگرددند ، استفاده
می بردارند . هر شرکت باید به خزانه
حکومتی راجع به مبلغ مالیاتی که باید
هر ساله بپردازد مذاکره نماید ممکن
است چند ساله را قبل از پرداخت .

ادارات کمپانی ها بسیار ساده ، آسان
و بسیار ارزان است در هر صورت انگلیسها
باز بکها ، جرمنها ، فرانسه ها و امریکائیها
آوردن ادارات شرکت های خود را به
لیختنشتین و محافظه کردن سرمایه خود
را در اینجا ترجیح میدهند . این چنین
عملیات برای ایشال بسیار ارزانتر تمام میشود
نسبت به تادیه مالیات در مملکت خود
شان .

عایدات لیختنشتین

برای مملکت به این خورده این هم
بسیار مفید است بودجه سال یکمزارنه صدو
سی لیختنشتین ۵۷۹۰۰۰ ر ۸ فرانک
سوئیتزرلند بود و در خن نسبت به خرج ۷۲۰۰۰
فرانک سوئیتزرلندی زیاده تر بود .
در همان سال مالیات بر اشخاص ۸۰۰۰۰۰
فرانک پوسته و تلگراف ... ۲۶۵ فرانک
و گمرک ... ۲۷۱۲ فرانک عایدات داد
باقی آن را به خزانه لیختنشتین کمپانیها
داخل کردند .

کشف ایوار کریگر (شاه گوگرد)

افتخار کشف لیختنشتین به ایوار کریگر
تعلق میگردد . تا برده در سال یک هزار و
۹۲۵ شرکت خود « کوانتینین تال

مذکور ۶۰ ساله تر زیاده تر نسبت به
ریکورد - ابق خیز کرده است .
سپورت جدید خیلی زود انتشار یافته
است . مسابقه ها ناشرین و
« فارسیک » هارا ثروت مند میسازد ، يك
بقعه خوب خیز زننده به صد ها دولار
به فروش میرسد .

عشق بوطن

يك دختر چینی که اردو های جاپان را
بسکته دچار کرده است قهرمانیت يك
دختر جوان و تحصیل چینی ، حرب
چین جاپان را خاتمه داد . زنهای چینی
مانند زنهای (مائرك ها) در زمان حرب
استقلال ، به جبهه مهمات حربی می رسانند
عسکر میشوند ، طیاره رانی میکنند .
اینكه ، یكی اران قهرمانها
مینگ - لوك است . این دختر ك خورد
درپاریس تحصیل حقوق نموده است . و قتیكه
جاپانها به مملكتش به تعرض شروع نمودند
طیاره رانی را یاد گرفته تمام اردو های
جاپان را بد هشت انداخته موفقیت های
فوق العاده نشان داده است . حتی طیاره
رانهای جاپایی این دختر جوان چینی را
درین خود ها ب قسم خوانه نشان میدادند .
و قتیكه حرب چین و جاپان شروع
گردید ، مینگ - لوك در پاس بود
نامزدش طیاره ران بود . چند روز بعد
شنید که نامزدش زخمی شده است
به مجرد شنیدن این خبر تحصیل خود را

گذاشته ، برای گرفتن انتقام نامزد خود
قرار به آموختن طیاره رانی داد . و قتیكه
به چین عودت نمود ، هم طیاره رانی و هم
استعمال ماشیندار را بدرستی میدانست
سرگز چین او را به مانچوریا فرستاد
در پرواز اول آن قدر قهرمانیت نشان داد
که جاپانها بر او « سلطان هوا » اسم
گذاشتند .

بنا برین ، حکومت جاپان برای قتل
قطعی دختر ك مذکور به طیاره رانهای
خود امر داد . لاكن طیاره ران شجاع
چینی بقتل نرسید ، بلكه هرشب بلا ناغه
بر مخزنهای مهمات حربی جاپان بمباری میکرد
عسکر های جاپان را بر نشان میساخت
طیاره رانهای ایشان را بد هشت سخت
انداخته بود حالا به این طیاره ران خرد
شجاع مدال قهرمانیت داده اند .
(صون پوسته)

زنهای مجرد در هر طرف دنیا كم
شده میروند .

نظر به احصائیه حالیه امروز در هر
طرف دنیا نسبت به سالهای گذشته مقدار
زنهای مجرد كم شده میروند .

در انگلستان ۳۰ سال قبل در ده هزار
زن ۴ هزار آن مجرد بود امروزه ۳،۶۸۰
رسیده است در سال ۱۹۱۱ در اوسترلیا
و نوز یلند از صد زن پنجاه نفر آن مجرد
بود امروز ۴۵ نفر تنزل کرده است .
در سال ۱۹۱۰ در امریکا از هزار نفر
زن ۲۹۷ نفر آن مجرد بود امروز فقط از
هزار نفر ۲۶۴ نفر بیوه است .

آلمان در سال ۱۹۱۰ - ۷۲،۷۰۰،۰۰۰ نفوس داشت .

در سال ۱۹۲۵ نفوس آلمان ۷۲،۷۰۰،۰۰۰ نفر رسید لاكن در ظرف ۱۵ سال
گذشته مقدار زنهای مجرد آلمان دائما ۱۷
ملیون بوده است .

در فرانسه امروز مقدار زنهای مجرد از
صد چهل است . بعد از محاربه عمومی
مقدار زنهای دو برابر مرد ها بود و عوض
اینكه روز بروز علاوه شود كمتر شده میرفت
تا اینكه به فیصد چهل و پنج رسید .
تنها در جاپان و ایتالیا مقدار دخترهای
جوان زیاد شده میروند .

نقطه که زنهای را علاقه دار میسازد این
است که بعد از محاربه عمومی از دواج
نسبت بسابق زیاد تر شده است .

زبان دانها در لوزان و ژینو

در زمانهای گذشته عاملین حکومتی و
دیپلوماتها بدرجه اعلی زبانهای خارجی را
میدانستند ، و دانستن زبان فرانسه تقریباً
برای همه لازمی بود . از منته تبدیل یافت و
تعداد وزراء و دیپلوماتهای زبان دان كم
شده میروند .

در ژینو و لوزان عاملین معروف
حکومتها را که مالك زبانهای خارجی هستند
ممکن است به انگشت حساب کرد
(یعنی محدود اند) افتخار اولیت
به فون پاپن اسناد میشود . فون پاپن
افسر سابق و نماینده ارستوکر اسی
جرمنی ، لسانهای فرانسه و انگلیس را

خبرهای داخلی

ورود برای شمولیت جشن استقلال

گرچه در سال گذشته هم معارف ملت برای شمولیت جشن استقلال بمرکز مدعو شده بودند، ولی امسال نسبت به هر سال از همه ولایات و حکومتی ها اعزّه و معارف از طرف حکومت متبوع ما قبل از جشن خواسته شده بودند، چنانچه معارف ملت از ولایات، زار، قطن، هرات، قندهار، مشرقی جنوبی، تمام نقاط در جشن شامل شده و برای رها بش شان عمارت مکتب، اما تیه تخصیص یافته بود و هکذا بمعیت مع، مع، آقاي محمد گل خان زیر داخله مع، مع، آقاي عبد الرحيم خان نائب سالار هرات مع، مع، ص، غلام فاروق خان حاکم اعلی مشرقی، مع، مع، عبد الرزاق خان حاکم

یک از ایشان در مدت یکسال زبان انگلیسی را می آموزد. حالا مثلیکه کراندی زبان انگلیسی را بهتر مالک است. در حال حاضر زبان دان کنفرانس لوزان، سرمواریس هانکی سکرتر عمومی کنفرانس لوزان می باشد. لاکن باید هم چنین هم باشد. زیرا سکرتر کنفرانس بین المللی باید تمام زبانهای عمده او را بداند.

در طفولیت آموخته بود. بنا برین هر دو لسان را مکمل میداند. پس فون پاپن یگانته حامل حکومت است در لوزان که به فرانسه و انگلیسی بهمان آسانی حرف میزند مثلیکه جرمنی را.

مباقی عاملین لسانهای خارجی را به کلانی یاد گرفته اند. هر قدر که آنها را بدرستی بدانند هم تلفظ ایشان خارجی بودن ایشان را واضح میسازد. در تقریر هائیکه بلسان خارجی میکنند، همان آزادی و روانی را ندارند. را جمع به این مسئله هیچ استثنائی، نه جان سائمن نه برادران چمبرلین، نه هر یو و نه کراندی دارند.

جان سائمن به فرانسه و به جرمنی حرف میزند، به فرانسه تقریباً بدون اکسان (تشدید). نیویل و آستی چمبرلین بسیار خوب بفرانسه حرف می زنند.

هر یو از لسانهای خارجی جرمنی را خوب میداند. در مصاحبه ها با عاملین سیاسی انگلستان از خدمات ترجمان استفاده میبرد دارد. و فقط در مصاحبه های خصوصی با مکدونالد به انگلیسی حرف میزند.

مکدونالد هیچ یک زبانی را غیر از انگلیسی نمیداند. کراندی سه سال قبل شروع پیاد گرفتن زبان انگلیسی نمود و حالا او را به بسیار خوبی میداند. بین کراندی و موسولانی چندی قبل یک قسم رقابت رونما گردیده بود: کدام

کلان شمالی و مع، مع، نصراله خان حاکم کلان غزنی علاوه بر عده اشخاص که در مهران خانه تشریف داشتند اکثر اعزّه و برخی مامورین برای شمولیت جشن سال ۱۴ استقلال وارد مرکز شده بودند.

ورود و عزیمت

آقایون مولانا شوکت علی خان و مولانا عرفان زعیم مسلمانان هند که یکروز قبل از جشن استقلال برای شرفیابی حضور اعلی حضرت و شمولیت جشن تشریف آورده بودند پس از دعوت هائیکه از طرف هند باین مقیم کابل و وزارت خارجه برایشان داده شد در روز یکشنبه ۳۰ اسد دوباره از راه قندهار واپس عازم هند گردیدند.

دستگیری مال گریزی

برطبق اطلاع واصله: بعضی نفری از اقوام آکا خیل که یک مقدار پسته و غیره اموال تجار تی را از مناطق مزار شریف آورده می خواستند بطور گریزی بدون ادای محصول کمر کی طرف خارج ببرند باثر را پورتیکه راجع باین مسئله واصل شده بود مقام ولایت در صدد تعقیب برآمده بحکومت کلان شمالی دستور دادند که اموال مذکور را اولاً تعقیب نمایند. قرار معلوم حکومت کلان شمالی اموال گریزی را محدود سنگ دو شاخ علاقه یکا و لنگ هزاره جات گرفتار نموده فعلاً این قضیه تحت تعقیب و تحقیق اصولی حکومت محلی آنجا میباشد. (اصلاح)

مؤلف له بلاتيه فرانسوي

(۵۲)

مترجم: حبيب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل بیست هفتم

(انفکام کاترین)

کاترین! برخلاف آن بسیار خورداست
این شخص نمیفهمد که کلاه را چگونه
می سازند؟

خادمه مادام لادوشس، این شخص
کلاه امپراطور را نیز می سازد. آیا
مادام لادوشس ارزو دارند که خود او را
به بینند؟

کاترین: خود او اینجا آمده است؟
خادمه: خیر مادام خود او نیست یکی
از مساندین اوست خوب بگذارش که
بیباید، کاترین اینرا گفته خودش را
در مقابل آئینه گرفت و بهر وضع بدیج
و قاب خوردن را شروع نمود تا متیقن
شود که لباسش در آئینای شکار باره
نخواهد شد.

در واره باز شد و معاون کلاه دوز داخل
گردید ولی حضور او مادام لادوشس را
از جناسه تیک رو در مقابل آئینه باز نداشت
تا آنکه در آئینه روی او را دیده و یک
نعره مدهشی بر آورده و بجرکت ایستاد
بعد از لحظه بطرف (لیزه) که از اوضاع
غریب بی بی خودش نتیجه را درک کرده
بود بر کشته و او را بهر آمدن از اطاق
امر نمود. به مجرد بکه با معاون کلاه دوز

تنها ماند، از دست هایش گرفته صدازد
تو اینجا؟ در کومین چه میخوانی زود
بگو و مرا از اندیشه وارهان؟

قسمت مرا در دکان کلاه دوز تو در
پاریس برده شنیدم دارند کلائی به تو
میفروشند. پسر دکان را تعقیب کرده یک
نوت بیست فرانگی باو داده این کلاه را
گرفتم و او را در قهوه خانه منتظر نشانده ام
خیال میکنم حصه او را خوب بازی
کردم.

کاترین: باید بفهمی که بی احتیاطی
زیادی نمودی آیا از دشمنان خود در
دربار آگاه نیستی؟

کونت: بی می دانم که تنها
شخص امپراطور دشمن من است!

کاترین: خیال میکنم شخص او کافیست
چه یک هنگامه بر پا خواهد شد اگر
معلوم شود که کونت پیرک در اینجا است
نیرک تاب جدائی ماری لوئیز را نباورده
و همه خطرات را خیر باد گفته بفراشه
بر کشته بود و آرزو داشت که بواسطه
کاترین بملاقات ملکه نایل گردد
بشنیدن این اخطار قدری مضطرب شده
و بعد از لحظه تفکر گفت: غیر از تو

هیچکس معلوم نخواهد شد که من
در اینجاستم:

کاترین: آیا از جاسوسان مطمئن هستی
بیاد داشته باش حرکات و سکنات خفیه
در زیر مراقبت و ناگرانیست امپراطور
را پورهای مفصل از حیات خصوصی او
متماذیاً بدست دارد، زنهای که با
امپراطریس مصاحبت دارند برشود هم
چیزها را باو گفته اند. من بتو اخطار
میکنم که اگر موجودیت تو در فرانسه
ظا هر شود باید از جانت دست بشویی
کونت: من بسیار دیر نخواهم ماند. در
دو روز دیگر بطرف (ملکه) عودت خواهم
نمود، کاترین! اگر اینطور است پس
برای چه آمدم؟ کونت: باید ضرور
ماری لوئیز را به بینم!

کاترین: هیچگاه ممکن نیست از اصرار
درین امر فایده متصور نیست. تو علاوه
بر بی احتیاطی شرارت هم در دل داری!
هیچگاه حق نداری که قلب باراحت
امپراطریس را بی راحت و مضطرب سازی
و او را در انظار مشبه قرار دئی! نیرک
لحظه متفکر شده و دست کاترین را گرفته
بایک لهجه پر از اعتذار گفت! دوشس
عزیزم اینقدر سنگدل مباش و بکاویدن زخم
قلب من کوشش منما! تو حدس زده - بلکه
فهمیده - که من امپراطریس را دوست
میدارم و دل من بمن میگوید که او هم نسبت
بعن بی اعتنا نیست! (با قیادارد)

جریده هفته وار

قیمت اشتراك *

۱۰ افغاني

۱۲ ۶

۵ ۶

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طالبه معارف

در ممالك خارجه

۷
کابل ۱۷
Aug 28 1932

(مطبعه انيس)

(شماره ۱۶)

مجله ۶

اندیشه

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوگیا نی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارج ۲۰ شلنگ

دوشنبه ۷ سنبله تاسیس ۱۳۰۶ ۲۶ ربيع الثاني ۱۳۵۱ Aug 28 1932

یادداشت بریات بلدیہ :

خانه ها در کابل

چون احتیاجات به مسکن از جمله ضروریات ابتدائیه حیات است حاجت به نکارش فلسفه احتیاج آن نیست اما امروز زبان زد عامه مردم است که خانه های کابل بسیار اهتمام پیدا کرده انسان نمی تواند خانه را پیدا کند .

کمیابی خانه های کابل از چند رهگذر است یکی اینکه غالباً آبادی کابل ساختمان قدیم است برادران اروپا دیده مادر خانه های معماری دلتنگ بوده در جستجوی خانه های عصری میباشند (۲) اینکه خارجی ها که در کابل میباشند قلت صنائع و علوم عصری را در محیط مادیده معاشات کزافی بر ما ایجاب مینمایند در اثرها استمداد بهترین خانه های کابل که در فضا های وسیع و هوای خوشگوار واقع اند خارجی ها به کرایه فوق العاده گرفته اند برخی که خالی میباشند در تصرف سرمایه داران کابل است که کرایه های سنگینی برای آن تعیین نموده بطامع اینکه یکی از خارجی ها بکرایه خواهد

گرفت از مقروض خویش کمتر بکرایه نمیدهند ولو که سال تمام کرایه نشین پیدا نشود زیرا خانه والا از خارجیه که محتاج مسکن است خبر ندارد و خارجی محتاج ، از خانه و صاحب خانه خبر ندارد .

(۳) خانه های استعاری که بشمار گریه و فروش یا گروی داد و گرفت آن می شود و از همین قبیل است که خریدار و ابع بکند بکرا نمی شناسند اگر بشناسند چون بواسطه کرانی کرایه قیمت خانه ها ترقی نموده و پول گروی را نیز بسیار می گیرند ارباب صنعت و مامورین کم استمداد نمی توانند آنرا خریداری یا گروی بگیرند یا اینکه از قیمت معمول آن بی خبر بوده از اشتراک آن سر باز می دهند و میخورند بجا هدتی و زبده خانه ارزانی را بخرند و یا بگرو و کرایه دستیاب نمایند .

(۴) خانه های ساختمان قدیم است که در پس کوچه ها و نقاط مختلف شهر خالی افتاده میباشند ، صاحب خانه می خواهد

کرایه نشین پیدا کند ، کرایه نشین می خواهد خانه پیدا کند ، هر دو سرگردان میباشند .

(۵) کرایه نشین یا گروی دار را احياناً صاحب خانه اعلان میدهد که در دو سه روز باید خانه را تحلیه و پول گروی خود را بگیرد ، کرایه نشین بی چاره در این عالم نا بلدی به یکی از صاحبان خانه دچار می شود که او از کمال بی انصافی اضافه از کرایه معمول را تقاضا می کند و لو که حسب خواهش کرایه نشین خانه دستیاب نشود مجبوراً و ناچاراً دل نا خواسته بخانه که ازو گریزان باشد اگر چه بکرایه کزاف میباشند تن داده در آن می در آید ، ما دامیکه در آن جا می باشد به دلشگی گذاره می نماید .

این صورت از یکطرف کرایه نشین ها را سرگردان و به کرایه های فوق لطاقه و ادار ساخته که بالاخر به باختن مال خوش صورت آید مجبور میشوند و بارها میشود که بطرف برادرین وطن

خویش دست طمع و احتیاج و لذت را
در از می نماید .

لذا باید ریاست محترم بلده اعلان بنماید
تا کسایک خانه های کرائی، فروش، گروی
داشته باشند به ریاست بلده خبر دهند و کلا
وکلانترن گذرها مراقبت نمایند تا همه خانه های
کرائی به ریاست بلده قلم بند باشند
ریاست بلده از روی نظافت و صفائی
خانه و گذر و از روی قیمت و از روی
موقعیت تعداد اطاق خانه هارا نمبر داده
بائین کرایه که مجلس بلده مذاکره نماید
بدفتر جدا گانه کرائی ثبت نماید .

کرایه نشینان عندالاحتیاج به بلده
مراجعت کنند و از ریاست بلده معرفی
نامه بنام صاحب خانه گرفته مسکن
انتخاب نماید .

اگر خانه والا بواسطه و کزارد از
بعضی کرایه نشینان معطوف نباشند باید بلده معرفی
نامه اورا تبدیل نموده جائی دیگری که یقین
توافق صاحب خانه باشد اورا معرفی نامه بدهد
درین صورت بمقام محترم بلده احصائیه
خانه های کرائی و محتاجان مسکن و اداره
کرامه شان و اندامه واردات کرایه اهالی
شهر و عده خانه های که فروش و گروی
پشت نهاد شد . معلوم شود در
اثر این معلومات در اطراف رفع احتیاج و تسهیل
محتاجان در موقع خویش تشبثات
خواهند فرمود

عینا نطق وزیر صاحب معارف

بروز اختتام جشن

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي خلق السموات والارض
وجعل الظلمات والنور و الصلوة والسلام
على حضرت سيدنا محمد اخرج المومنون
بهديته من الظلمات الى النور وعلى آله
واصحابه الذين هم نجوم الهداية
ومصابيح الظهور .

اما بعد خدا را سپاس و شکر میگوئیم
که بصحتمندی و سلامت ذات دیانت سمات
اعلی حضرت محبوب الهی خواص حقیقی ما
وامتیت و رفاهیت تالمه مملکت سال
چهاردهمین این جشن با افتخار ملی خود را
قایل گردیدیم و از مسرتهای مادی
و معنوی آن کسب لذت نموده ایم .

هموطنان عزیز! شکی نیست که
هر فرد افغان بکیفیت و ماهیت استقلال
متحسب بوده این اثر و نتیجه فداکاری
و شجاعت خود را از بزرگترین مراحم
سیاحتی دانسته بدل و زبان تشکر و شکر
گذاری میکند و لزوم آنرا برای ادامه
حیات با شرف و ناموس و تأمین سیاست
و اقتصاد ملی خود خوب میداند . اگر
مساعدت فرمایند میخرام از بعضی امور
که بفکر عاجزانیه رعایت آن برای
بود امور وطن مهم و در این محل

بی مناسب هم نخواهد بود صحبت کنیم .
حضار محترم! بعقیده من برای مسعود
گردیدن يك ملت و فراهم آمدن وسایل
آبادی و ارتقای آن دو مسئله خیلی مهم
و مؤثر است یکی قدرت دانی از رجال
بزرگ وطن دیگر اتحاد فکر و عمل
با همه رجال بزرگ است به توضیح این
مقصد و بمناسبت این روز فیروز اجاره
دهید عرض کنیم :-

ذوات محترم میکه چه در راه حصول
استقلال و چه در راه بدست آوردن وسایل
تأمین این افتخار مانند ذات باعزم و ثبات
اعلی حضرت قائد معظم ما محمد نادر شاه
افغان و برادران باعزم و جلال شان داد
فداکاری و شجاعت را داده اند علاوه
بر اینکه نام نامی اوشان در او راق تاریخ
وطن بخط درشت ثبت و قید میگردد بایست
در تحایف ضمیر انبای وطن نیز يك حصه
مهم را دارا باشند تا حق قدر دانی از
رجال بزرگ مملکت را دانسته از فلسفه حقیقه
همچه اعیاد با افتخار ملی خویش پیخیز نباشیم
بلی قدر دانی از رجال بزرگ به تنها شیوه
حق پرستی را بیک ملت تأمین میکند بلکه
آق ملت را برای پیدا کردن رجال دیندار
و فداکار وطن که موسس حقیقی ترقیات
ملت اند در آتیه مستعد و آماده می سازد
بر خلاف ملتی که زحمات و فداکاریهای
خالصانه رجال بزرگ خود را در راه ترقیات

خود تقدیر نمیکند این اطفال و مرحمت سببجانی
از آن ملت گرفته می شود شیرازه جمعیت
و امنیتش از هم گسسته مورد غضب درگاه
الهی میگردد نمودن با الله امن شرور انفسنا
و من سیات اعمالنا پس میتوانیم و ضحتر
عرض کنم افاد که در يك ملت منافع شخصی
خودشانرا بر منافع عمومی ترجیح میدهند
و وجود رجال بزرگ را در بین خود عطیه
آسمانی نمیدانند و باو شان در راه تا مین
سعادت و رفیع احتیاجات وطن متحد و متفق
نمی شوند گوئیم اینطور افراد بوطن
و هم وطنان خیانت میکنند.

بناء علیه چون دانستیم ارتقا و تمدن
يك ملت اولاً منحصر با را ده و مشیت
الهی و در عالم اسباب منوط بوجود رجال
بزرگ وطن خواه آن ملت است لازم می
آید اتحاد فکر و عمل باو شان، خوشبختانه
می بینم امروز خدای رؤف مهربان شیرازه
از هم گسسته جمعیت را را به برکت
و وجود مسعودی جمع نمود که
عاشق راستی به بود وطن و فدا کار
با دیانت حقیقی این خاك شجاعت مسکن است
بلی این وجود مغتنم چنانچه همه ما و شما
میدانیم نه تنها در انقلاب اخیر این ایشار
نفس و فدا کاری را برای حمایه نام و نشان
ما ابراز داده است بلکه در تمام آوان
حیات با شرف و افتخار خود دیانت
امانت، ایشار نفس و فدا کاری را در خدمت

وطن بساحه عمل گذاشته است پس بایست
همه یکدل و يك زبان و يك آهنگ گردیده
بتاسی مفکوره بلند این نابغه افغان
وسایل تا مین سعادت و افتخار این عید
ملی خود را فراهم آریم. بجای اینکه
قوه ملی، قوه جانی و قوه فکری خود را
برای تباهی و هلاکت برادر، فرزندان
خانه خود صرف کرده در دنیا شرمند
به پیش اغیار و در آخرت بحال زده
به پیشگاه حضور قادر جبار گردیم، باید
براهی صرف کنیم که مملکت آباد
و دارای قوت و شوکت گردیده عظمت
يك سلطنت مستقل اسلامی را طور که
مقتدا و پیشوای ما با امر و توصیه نموده
احراز نماییم.

این نمیشود مگر اینکه اول از همه
اختلافات فی اساس و غیر مشروع خانگی
را یکطرف گذاشته با يك اتحاد و جمعیت
فکری و عملی برای پیشبرد امور مملکت
آماده گردیم و برای محافظه شئون
ملی حتی برای محافظه حیات خود قوت
به هم رسانیم قوت دست نمیدهد تا دست
ها با هم يك نشوند. همچنین که يك فرد
نمی تواند بدون معاونت هم نوع خود
امزار حیات کند همچنین يك عشیره يك
قبیله در يك مملکت نمیتواند بدون اتحاد
و موافقت با عشائر و قبایل ساکن آن
مملکت زندگی خود را حمایه نماید پس

امروز که خداوند مرحمت کرده است
و بخت مساعدت، موقفی بهم رسیده است
که اندك صرف غیرت و توجه میتوانیم
خساره هائی را که از سال های متمادی در اثر
این اختلافات متحمل گشته ایم از میان بر
داریم، بمرحمت ایزدی و نیت پاك اولی الامر
معظم ما علایم و آثار نیک بر طرفی این
اختلافات پنجم سر می بینیم چنانچه
صداقت و خیر خواهی در دره نادری تاثیر
خود را در سایر نقاط مملکت نموده امروز
از هر گوشه و کنار وطن ذرات محترم
بمن گهر گهر آورده لذت و مسرت
این جشن را به ما ملاحظه اند.

هم وطنان محترم! مکرراً عرض
میکند که دست یازیده های باز خسارات
دینی و دنیوی همچو اختلافات خانگی
را دیده اگر چیزی باقی هم باشد آنرا
از میان برداریم و تماماً با يك حس پاك
و اتحادی که خاصه دین محمدی است برای
ترقی و عمران این سلطنت اسلامی خود
با قائد اعظم خود مجاهدت و غیرت کنیم
آمد نا گفته نهاد که اگر این مجاهدت
و غیرت ما از روی علم و دانش است البته
طور قطع مفید واقع گردیده تمام آمل
و آرزو های ما را برای عمران وطن
افاده میکند ولی اگر از حلیه علم و دانش
عاریست در آن صورت آهن سرد کوفتن
است چه ترقی و مدنیت يك ملت بر علم

و تربیه افراد آن ملت منحصر است یعنی هر قدر پایه علم و تربیه افراد يك ملت بلند تر است بهمان اندازه ترقی و مدنیّت آن ملت بلند تر میباشد. بالخصوص تعلیم و تربیه اسلامی که نیل مراتب بلند ترین مدنیّت بان متوقف ولی متسلسله از غفلت و هوا پرستی ماضی است گردیم و دیگران گرفته اند بهر تقدیر ضرورت ندارد عرض کنم دنیای امروز در علم و فن بسکجا ها رسیده اند چونکه یقین دارم خود حضرات خوب واقف اند و این راه میدانند که احتیاجات مدهمه حیاتی خود را بدون علم و عرفان بر طرف کرده نمی توانیم اما این قدر عرض میکنم که یله کردی اطفال قابل تعلیم در کوچه ها و بازارها و محروم ماندن شان از فیض علم و تربیه خلاف مفاد دین و دنیا است.

اعلیحضرت محبوب ما که عاشق تعلیم و تربیه حقیقی اسلامی اند نا تنها مکاتب رسمی را افتتاح نموده اند بلکه در های مساجد را نیز گشاده اند تا هیچ يك از اطفال رعایای شاهانه شان از فائده علم محروم نمانند حالا بر ماست که بمناسبت همچه موقع درخشان خدا بر احمد و ثنا گفته نگذاریم طفل های امروزه مایه علم و تربیه کلان شده فردا بر ما طعن زنند و لا سمح الله

باعث خرابی و انحطاط آینده این سلطنت اسلامی گردند. هموطنان محترم این موقع خیلی مساعد و نازک است مساعد باین معنی که حکومت حق پرست دین پرور ماهر گونه اسباب عمران و ترقی موجوده و آینده وطن را تهیه کرده می رود و رعایای شاهانه شانرا برای پیعودن جاده مدنیّت هر نوع معاونت و تشجیع مینماید بایست از این آمادگی ها و معاونت ها استفاده نمایم نازک باین معنی که فرصت انتظار و بامید فرا نشستن نیست همین يك آن بسیار قیمت دارد اگر از همین آن استفاده نکرده اتحاد و اتفاق و تعمیم علم و عرفان را تصمیم نمی گیریم به یقین بدانید ما را مجال نخواهند داد باز موقع دیگری بدست آریم، متیقنم از این عرض عاجزانه مسئولیت خود را بحیث يك ملت مستقل اسلامی نزد خلاق جهان در آخرت و ملل مختلفه عالم در دنیا خوب حس کرده خواهید بود.

در خاتمه دعا میکنم الهی عالم اسلام بالخصوص افغانستانرا دارائی و توفیقات آن ده تا در راه رضای تو و تائین حشمت سلطنت اسلامی فایز مقاصد اصلی خویش گردد، خدا ندا وجود با سعادت این شاه دین دوست بهی خواه حقیقی افغانستان را

فنون و اختراع :

طیاره با یسکل

آته ۲۱ جولائی قرار امروز بر موان یونان شروع بساختن طیاره با یسکل که بتوسط زدن پای طیاره بران بحرکت می آید نموده شد. موجد این طیاره جدید انجمن یونانی چند روز قبل طیاره ساخت خود را در موقع نجر به گذاشت بعد از ختم نجر به اظهار نمود. من از راندن با یسکل معمولی کرده زیاده تر مانده نشده ام.

پرواز در مهتاب

لندن ۲۴ جولائی - آژانس رویترز در عین زمان راجع به دو مختبر عید که خیال دارند به همین زود با برای پرواز فوری به مهتاب اقدامات نمایند اطلاع میدهند یکی ازین موجدین فعلاً در ویا نه است

سالیان دراز از ما مگیر تا بتعقیب و پیروی از شادات شاهانه شان تائل مدارج عالم مدنیّت اسلامی گردیم الهی ارواح پاک ذواتی را که محض رضای تود در راه حصول استقلال پدرود حیات گفته اند غریق بحر رحمت بیگران خویش گردان و ماهمه را توفیقات بخش تائیک اتحاد و اتفاق صمیمانه اسلامی بر شاهراه شریعت غرای مصطفوی مستقیم بوده باعث سعادت و مدنیّت این خاک مقدس عزیز خود گردیم. آمین

اسم او دو کتور «دار وین او لایون»
قوم بسیار دور «چارلس داروین» مشهور
است، که ریکورد (مسابقه) پرواز
«رکیت» را برده است. دو کتور
مذکور اظهار میکنند، که تا مابوده
بکشف یک ده محترقه جدید «ت-۴»
کامیاب شده است، که به معاونت او
را کیت سرعت دو میل در یک ثانیه پرواز
کرده میتواند تمام مدت پرواز الی
ماهتاب ریاده از ۴ شبانه روز خواهد
گرفت، یعنی تقریباً هفتاد و یک ساعت برای
مسافرت بین او و پاماریکا لازم است.
مخترع دیگر - جرمنی است، دو کتور
«بکلیتر» خیال دارد در آخر همین ماه
را کیتی را که به آن طرف سترانو - غیر
«طبقات سحابی» نفوذ کنند، رها کند
دو کتور وینکلر میگوید: اگر در این
تجربه کامیابی حاصل شد، یک طیاره که
به معاونت مواد محترقه جدید حرکت
کند، مجهز خواهد نمود. طیاره مذکوره
بطرز طیاره بزرگ «دو-ایکس»
خواهد بود. و انسان با این طیاره به مدت
چند روز به ماهتاب پرواز خواهد نمود.
(اطلاعات آخرین منطبقه پاریس)

قسمت صحی

تداوی بازهر زنبور عسل

از قرار معلوم بازهر زنبور عسل اهمیت
بزرگی در تداوی و علاج ضد امراض مسری
حاصل خواهد نمود. را پوری که چندی
قبل خانم «فیزالسک» در «اکادمی فنون»
پاریس تقدیم کرده بود، نتایج اجراآت
خود را راجع به تاثیر زهر زنبور عسل برخلاف
گزیدن مار زهر دار عرض نموده بود. زهر
زنبور عسل برای ضد امراض مسری، به قسم
تازه و با قسم، در کجاست انجکسیون شده می
تواند. عجب تر از همه اینست که انجکسیون
زهر زنبور عسل در عین زمان برخلاف خود
زهر زنبور عسل نیز تاثیری می بخشد.
چند سال قبل، ریض های ریو ما نیز
«وجع مفاصل» را با گزیدن زنبور عسل
شروع به تداوی مینمودند. حتی جاهای
مخصوصی برای این چنین معالجات تهیه
کرده بودند و تربیه کنندگان زنبور عسل
«شف، بخش» شدند. بعده یکی از اطباء
جرمنی ترکیبی از زهر عسل استخراچ نمود
و آن ترکیب چنانچه تصدیق میگردد
نتایج حیرت انگیزی داد.

حالا یک صورت جدید معالجه زهر زنبور
ازدیر زمان معلوم بود و قتی که بوزم مرض سرطان
سرخ باد ظاهر میشود عسل برای ورم های بدافتنیاح
میشود مرض سرطان از ترقی خود باز میماند و گاه
وقتی بالکل شفای یابد. عملیات مفید و
موفق سرخباد در اینجا نتیجه اجراآت
التهابی ظاهر میشود. لاکن معالجه سرطان

با معادله سرایت دادن مرض دیگر
مخوف است. مریض قبیل از ظاهر
شدن اجراآت کم شدن ورم
خواهد مرد دو کتور ابوا نوبیج ردو کتور
شاهوایج توانستند که توسطه استعمال زهر
زنبور عسل در مرض سرطان التهاب
تولید نمایند.

احصائیه سرطان آشکار ساخت که در
اشخاص که به تربیه زنبور عسل اشتغال
دارند بسیار کم ورم مرض سرطان ظاهر
میشود و اغلب این است که آنها را زنبور
عسل بسیار میگرد و زهر زنبور عسل به
جاهای آشفته کی التهاب تولید میکند
دو کتور های فوق اولا بر خرکوش ها
ان محج را اجرا نمودند آنها ورم سرطان
را بطور صحی در کوشهای خرکوشها
تولید نمودند و به طرف ورم سرطان
زهر زنبور عسل را بکرات انجکسیون کردند
التهاب پیدا شد ورم سرطان نشئت و
بطرف کفیده کی میل کرد این عملیات
در جاهای دیگر نیز که ورم ها پیدا شده
بود ظاهر گردید ورم بجای دور تر نیز
تاثیر خود را بخشد و قتی که انجکسیون راقطع
کردند ورم هادو باره بنسای ترقی را
کذا شدند.

بدین طریق نشان داده شد که تحت
تاثیرات زهر زنبور عسل التهاب پیدا میشود
و این التهاب منع ترقی ورم و قطع بزرگی
او میشود محج بات آئده باید نشان بدهند
بیکدام اندازه استعمال اصول حاضر ورم
سرطان را بالکل محو کرده می تواند.
(اطلاعات آخرین پاریس)

ترجمه از (دو بیجه السکیماییه
ساتونگ بقلم جنرال فون زیبکیت

موقعیت جغرافیائی آلمان

موقعیت جغرافیائی یک مملکت صورت سیاست همان مملکت را تعیین می‌دارد چون سواحل بحیره شمال و بحیره جرمنی تکامل حاصل نموده و آلمان با ممالک ماورای بحر ارتباط حاصل کرده است لهذا تکامل مذکور تهداب اشتراک مملکت آلمان در تجارت دنیا محسوب میگردد . و موقعیت مرکزیت آلمان در او روپا باعث آن گردیده ، که آلمان تحت اثر هر یک از حصص بری مذکور باشد و بر هر حصه آن از طرف خود نیز مؤثر ثابت گردد . بنا بر آن طبیعی و لارمی است که رشته های سیاست آلمان از یک مرکز متساویاً به هر طرف برود در اوقات امنیت و صلح که اموال مادی و معنوی تبادل میشود موقعیت جغرافیائی مذکور مفید و در اوقات جنگ مبنی اگر مناسبات دوستانه آلمان با ممالک همسایه قطع شود ، موقعیت مذکور خیلی مضر و خوفناک میباشد . تاریخ آلمان اهمیت موقعیت جغرافیائی آلمانرا اثبات مینماید :

در قرون گذشته نفوذ آلمانرا در او روپا تا سپس نمود و هم چنین وقتیکه همسایه کان آلمان قوی گردیدند نفوذ

مذکور قطع شد و آلمان را گماهی تحت نفوذ شرق و گماهی تحت نفوذ غرب انداخت . مقصد سیاست بسمارك همان بود که آلمان را از احتیاج همسایه گانش مستغنی سازد نگذارد که ممالک همسایه هم دست مقابل آلمان شوند و میخواست آلمانرا بر اندرجه قوی نماید ، که به هیچ یک از همسایه خود از برای موجودیت و سعادت خویش محتاج نگردد . سیاست مذکور طالب مسلح نمودن آلمان بود تا خود را مدافعه کرده بتواند و بنا بر قوت خود صلح او روپا را حفاظت نماید ، زیرا اگر در بین شرق و غرب یک مجادله واقع میشد همین قوت بهر طرفی که میشد ، مجادله را فیصله می نمود و همان طرف را ظاهر غالب می ساخت اگرچه این موقعیت بیطرفی آلمان در مرکز او روپا صلح را حفاظت میکرد با وجود آن هم در صورت دیگر برای آلمان یک خوف بزرگ بود . اگر شرق و غرب هم دست شوند آلمانرا خراب خواهند نمود . جنگ عمومی خوف مذکور را محقق نمود . همسایه کان آلمان از قوت آلمان ترس خورده متحد گردیدند ، لاکن با وجود آنهم چیزی کرده نمیتوانستند اگر آریکا مدخله نمیکرد و طرفداری آن سیاست غلط را یعنی « که آلمان حافظ صلح او روپا نیست و باید خراب شود » نمیتوانست نتیجه سیاست

و کامیابی سیاست مذکور فاجعه اقتصادی دنیا ، بربادی و خرابی متحد کاری در راه تمدن و تزلزلات صلح او روپا بوده است از روی این نتیجه باید سوال کرد ، که آیا آلمان همین وضعیت بیطرفانه را نگاه کند و با طرفداری شرق و یا غرب را اختیار کند تا موجودیت خود را مستحکم نماید سوال مذکور نه تنها در آلمان در افکار جای گرفت بلکه تمام دنیا به همین فکر است که آیا سیاست خارجی آلمان یک صورت غربی و یا شرقی را خواهد گرفت ؟ لاکن قبل از جنگ وضعیت دیگری بوده است . لاکن با وجود آنهم اگر سیاست آلمان طرفداری یکی را اختیار کند نه تنها برای آلمان بلکه برای تمام او روپا یک نتیجه بزرگ خواهد داد .

درین نظریات ازان منصرف گردیده می توانیم که آلمان یک سرحد جنوبی نیز دارد که از راه آسترلیا دوست و با سویز بیطرف با ایتالیا و ممالک دانیوب ارتباط دارد ، بدون آنکه اهمیت سیاسی ارتباط مذکوره را تخفیف دهیم .

جهت سوال طرفداری شرق و یا غرب از یکطرف نسبت آلمان به فرانسه و بلجیم از طرف دیگر نسبت آلمان از راه پولند و چکوسلوواکیا یا روسیه فیصله کن میباشد ، در اینجا نسبت آلمان با انگلستان از نقطه سیاست غربی باید دیده شود . چون در اینجا فوائد و ضررهای سنجیده می شود که طرفداری آلمان بشرق و یا غرب تولید می نماید پس مساوی است ، که

انسان از يك اتحاديه ، و يا تنها اريك دوستی و يا موافقت حرف بزند .

مال-فظ موافقت را اند-خاب میکنیم آیا-آنطور يك موافقت در بین فرانسه و آلمان ممکن است که همه اختلاف را بر طرف و مفاد جا نبین را رعایت کند و آیا-آنطور يك موافقت بکدام قیمت حاصل خواهد شد اگر فرانسه آماده باشد قوه سرمایه خود را از نقطه نظر اقتصاد و نه از روی سیاست استعمال نماید و ط-لاء خود را در آلمان در کار بیندازد تا برای طرفین فائده کند مفاد مادی ارتباط مذکور را کسی پوشانده نمیتواند . نتیجه آن سعادت آلمان و فرانسه خواهد بود ؛ و بحران اقتصادی دنیا رفع خواهد گردید ، فرانسه برای اینطور يك معامله حاضر نیست مقصد سیاست او تنزل اقتصاد آلمان میباشد ، فرانسه نه از يك رقیب در تجارت دنیا بلکه از يك همسایه قوی که مصئونیت او را متنبه خواهد نمود ، خوف میکند فرانسه بواسطه اسلحه زیاد مسلح به پهلوی يك همسایه غیر محفوظیکه قادر مدافعه نیست ایستاده میباشد . آلمان از برای آنکه در امنیت حیات بکند يك قوه دفاعی بکار دارد ، که او را از حمله های دشمن ننگاه دارد . فرانسه این مصئونیت را برای او قبول نمیکند ، اگر چه بدون آنکه از مصئونیت خود خوف کند آنرا پذیرفته میتواند .

فرانسه طالب همان حق میباشد که

بواسطه معاهده و رسای حاصل نموده و نمیکند که آلمان اقتصاداً و از روی تعجب-یزات حربی (حرباً) صحت یاب گردد .

آیا آلمان جهت وظیفه قوت زیاد خود به فرانسه چه عوض داده میتواند ؟ فرانسه نمیدخواهد بواسطه يك امتیاز اسلحه به آلمان موقعیت موجود قوه ثی خود را ضعیف نماید و بدون آنطور يك امتیاز يك موافقت برای آلمان بقیمت بلکه خوفناک است اگر چه يك ارتباط بین يك مملکت ضعیف و يك مملکت قوی مثل غلام و آغا میباشد با وجود آنهم برای اتحاد دو مملکت در حیات سیاسی يك دشمن باید وجود داشته باشد آیا کی دشمن فرانسه بوده میتواند که مقابل آن يك معاونت از طرف آلمان اگر ضرور نباشد بد هم گفته نمی شود ؟ آیا روسیه ؟ این سوال را در ذیل جواب خواهم گفت آیا ؟ آمریکا البته خواهش فرانسه است که آلمان در جمله منکرین قرضه جنگ شامل شود تا بار ، باج آن سبک تر گردد آلمان بواسطه اینطور يك وضعیت امکان معاونت را بواسطه همین یگانه قوه بیطرف خواهد باخت زیرا تنها امر یگانا بکمال صداقت و بدون کدام شرط محاسبات جنگ را با آلمان اخلاقاً و مادياً فاصله نموده است و آیا این آلمان حکم بردار و احتیاج مقابل انگلستان کدام وقتی کار خواهد داد ؟ همان اوقات

گذشته است که انگلستان عسکر بری خود را مقابل بزرگترین قوه بری اروپا انداخت و آلمان در آینده نمیتواند و نمیدخواهد اینطور يك دول را بزر دستگیر انگلستان بازی کند .

بهر صورت امر روز در بین انگلستان و آلمان بعد از آنکه قشون بحری آلمان در بحیره شکا با فلو زیر آب شده يك اختلاف سیاسی و ج-ود ندارد ، بدون يك رقابت تجارتي که در آن آلمان نیز پس پا است و بنابراین اگر ضد انگلستان ایستاده شود نقایص زیاد تولید خواهد گردید . انگلستان و آلمان باید خواهش داشته باشند ، که آلمان نباید تحت اثر سیاست فرانسه بیاید . آیا فرانسه در يك وقت محاذله با ایتالیه محتاج است که بواسطه يك موافقت با آلمان پشت خود را از دشمن آزاد کند ؟ فرانسه هیچ يك سبب ندارد در اینطور يك مسئله از عسکر آلمان خوف کند و میتواند درین وضعیت موضوعه قوه بهر دو طرف کاملاً بانه بچنگد . فرانسه درینصورت برای بی طرفی آلمان آماده نخواهد بود يك قیمت بلند را تادیه نماید .

پس قرار بکه دیدیم يك سیاست غربی برای آلمان خالی از فایده و خیلی مضر است . مقصد سیاست آلمانرا که عبارت از دوباره حاصل نمودن آزادی و استقلال باشد حاصل کرده نمیتواند .

آیا يك ارتباط لهان طرف شرق مقابل
ضرب لازم است ؟ آیا تحد لفظ شرق
چه می فهمیم ؟ سرحد شرقی لهان طرف
چکو - لوان کای ، پولیند ولینتون میباشد
اگر چه چکو - لوان کای مربوط به
فرانسه میباشد تنها اقتصاداً از لهان قدری
خوف میکنند .

لاکن پولیند يك دوست باوقای فرانسه
ضد لهان میباشد بلکه انسان گفته
میتواند که دشمنی پولیند نسبت بفرانسه
مقابل لهان زیاده است . فرانسه بدینا بر
قوه موجود خود چنان خوف
نمی کند ، لاکن بواند چون هنوز
يك مملکت جدید گفته می شود
میخواهد سرحدات خود را وسعت دهد
و خیلی نارام است . پولیند با وجودی که
در شرق لهان واقع است در جمله ممالک
غربی بحساب میرود ، لاکن هیچ گونه
موافقت لهان با فرانسه این دشمنی ملت
المانرا (پولیند) معدم و سرحدات
المان را مضنون کرده نمیتواند ، اگر چه
فرانسه حاضر باشد از این دوست باوقفاً
خود صرف نظر نماید .

طرف شرق پولیند روسیه واقع است
ممالک غربی روسیه را بواسطه اتحاد
خود ضد لهان خراب نمودند و بدینصورت
اثرات او را برای چند مدت از اروپا
قطع نموده اند . لهان در اوقات تکامل

صحیح و طبیعی بل اروپا طرف روسیه
ویک دیوار محکم مقابل آسیا بوده
است . بعد از آنکه جنگ عمومی مناسبات
دوستانه لهانرا با روسیه به دشمنی تبدیل
نمود بعد از احتیاط آن تحت فشار
اوضاع يك قرابت جدید بین مملکتین بعمل
آمد .

لهان در اوقات خرابی اقتصاد يك
میدان عملیات برای قوای اجرائیه
صناعتی و شخصی خود بکار داشت و طرف
غرب هیچ کرده نمی شد . روسیه آماده
بود کار بدهد . هر دو مملکت برای
بیکدیگر مفید ثابت گردیدند و بواسطه
وضعیت ممالک دیگر بیکدیگر خود
احتیاج بودند . از طرف غرب بالای لهان
هر گونه فشار ها آورده
شد ، لاکن از طرف شرق
پولیند بود و اگر روسیه نمی بود ، که از آن
پولیند خوف میکند ، پولیند نیز مقابل لهان
از قوت خود استفاده میکرد و به لهان فشار
های شدیدی می آورد سیاست روسیه
تقاضا نمیکرد که لهان بمفاد پولیند و یا
فرانسه و انگلستان ضعیف تر گردد . پس
آیا طبیعی نبود ، که رشته های دلچسپی
های لهان محکم تر گردد ؟

آیا لهان میتواند و یا میتواند با وجود
وضعیت دشمنانه غرب مناسبات دوستانه
خود را با روسیه قطع کند ؟ اینطور مناسبات
تحت فشار اوضاع داخلی روسیه که عبارت

از توسع مفکوره بلشویکیست است میباشد .
بنا بر وضعیت جغرافیائی لهان مجبور
است به اتحاد دیگر ممالک اروپا بامفکوره
بلشویکیست . مخالفت و رد و سد توسع آن
گردد . جنگ مخفورات باید در حدود
مسائل مسلکی فیصله شود و صورت حکومت
داخلی نباید به مناسبات سیاست خارجه
اثری کند . مثلیکه فرق حکومت داخلی قبل
از جنگ شد اتحاد مملکت زاری روسیه و
فرانسه جمهوری نگردید . لهان ذاتاً از
بلشویکیست محفوظ است ، لاکن بلشویکیست
در يك حیات اقتصادی متوازن خیلی اثری
کند . اگر يك ملت مثل ملت امان همیشه
سدهای ترقی اقتصاد و استقلال را
حس کند مجبور خواهد شد از برای حاصل
نمودن استقلال و ترقی اقتصاد خود يك
مملکت شرقی ارتباط حاصل کند . اینطور
يك ارتباط برای لهان نیز مخوف است زیرا
لهان ضعیف است و مجبور خواهد بود
احتیاجی دوست قوی خود را بکشد .
آیا لهان در اینطور يك وضعیت طرفداری
کدام طرف را اختیار کند ؟ آیا سیاست
غربی و با شرقی او را نجات داده میتواند
هیچ کدام آن لهانرا نجات داده نمیتواند
با وجود همه خوفهای موقعیت جغرافیائی
لهان و بنا بر خوفهای مذکور نجات لهان
متعلق به دو باره حاصل نمودن قوه لهان
است تا لهان بتواند برای شرق و غرب
يك دوست مفید ثابت شود و برای هر
جنگ انداز يك دشمن مخوف گردد .

قروض دول و عوائد ملی

اقوی دلیلی که کنفرانس لوزان بدان متکی است لایحه پیشنهادی دولت فرانسه است که مزیت خاصی برای فسخ تا دیه غرامات جهت آلمان دارد و از این رو قروض دولت آلمان تقریباً از بین خواهد رفت برای تعیین وضعیت ملی ملل مختلف باید از قرض عمومی ملل مزبور که بمنزله عنصر اصلی ملی شناخته شده اطلاع حاصل نمود مقایسه قروض دولتی و عوائد ملی بر حسب سرشماری ساکنین هر مملکتی صورت پذیر است.

بدیهی است عدم تعادل و توازن قروض دولتی و عوائد ملی هر مملکتی باعث تزلزل امور مالی آن مملکت خواهد بود و از این نقطه نظر دولت انگلیس پیش از سایرین بوضعیت وخیمی دچار و اگر قروض دولتی آنرا به نسبت عدد ساکنین آن تقسیم کنیم هر فردی دارای ۸۴۵ دلار قرض میباشد در صورتی که عایدی آن فقط ۳۲۵ دلار است دولت فرانسه هم چون قرض تقسیمی آن ۲۸۵ دلار و عوائدش ۱۹۶ دلار است دارای وضعیت مناسبی نیست. - عکس قرض دولتی با بزرگ ۱۹۳ دلار و عوائد ملی آن ۲۴۰ دلار است در اغلب ممالک بیطرف که از جنگ برکنار

بوده اند مانند نروژ دانمارک سوئیس عایدات ملی شان بر قرض دولتی افوق داشته و هولاند هم با وجود قرضه مهمی که دارد دارای همین وضعیت می باشد.

اما ممالک متحده امریکا گوی سبقت را در مقایسه بین قروض افراد و عایدات سرشماری رده و وضعیت آنان به هیچ وجه قابل مقایسه با سایر ممالک نیست چه که قرض آن ۱۷۲ دلار واحد متوسط عوائدش ۷۲۶ دلار است قرض آلمان ۵۹ دلار و عوائدش بالغ بر ۴۰۸ دلار است دو رقم مزبور بخوبی بهم بودی اوضاع آلمان را نشان میدهد و این بهم بودی در اثر تزلزل فاحش نرخ مارک با میل و اراده خود آلمان در ده سال قبل بود که را بشتاک را از قرض داخلیش سبکبار ساخت.

باید اعتراف نموده که اقتصادیات آلمان در اثر قرضهای دولتی بممالک و ایالات و وقفه تجارتی در مصلحه و فشار زیادی است و محقق است که تحمل غرامات هم دولت آلمان را از سایر ممالک پست تر نموده ولی اگر این فشار از بین برود همان طوریکه مسیو هریو و ماسو ژرمن مان سعی دارند بمعموم نشان بدهند شاید آلمان

از اداره :

چرا پول ما تنزل کرده است

این يك سوالیست که امر روز زبان زد عامه گشته صغیر، کبیر با سواد و بی سواد همه که هم می رسند همین سوال را از یکدیگر می نمایند چرا پول ما تنزل کرده است، اگر از حقیقت دور نرویم و يك نکمی به مبادله چند سال گذشته بیندازیم معلوم می شود که نسبت به گذشته پول ما چنان بطرف پرتگاه روان است که اگر جلو گیری از آن نشود بحتمل که در ده سال آینده جبران آنرا کرده نتوانیم.

زیرا قریباً از ۱۵ سال به اینطرف پول ما در قوس تنزل رهسپار است گاهی نشده که آنکس بطرف صعود رفته باشد و امروز اگر مردم ما اینقدر به این سوال اهمیت میدهند حق دارند چه این يك مسئله مهم و قابل غور و تدقیق است ما باید عواید ملی را که باعث تنزل پول ما گشته بنظر کنجکاوانه نگریسته و عقائد آرا و افکار منورین متفکرین را درین زمینه جمع نموده از همه آنها علت اصلی و دلیل واقعی آنرا بگیریم.

گرچه چند چیز است که تقریباً در تنزل پول يك عاملی بزرگی شناخته می شود زیر از ممالکی بشود که بخوبی بتواند در مقابل قروض داخلی تحمل نماید.

(ایران)

خبرهای داخلی

عجائب قدرت

لندن ، ۲۵ جولائی - در نواحی لندن در ایلینگ ، شخصی زندگانی میکند ، که در بین ۵۰ میلیون نفوس انگلستان یگانه بشمار میرود . نه تنها دل این شخص به طرف راست است بلکه تمام اعضای درونی او بر خلاف انسانهای عادی است . سپرز . که عادتاً باید بطرف چپ باشد ، ازین عجوبه روز کنار بطرف راست است ، جگر آن از طرف راست بطرف چپ گذاشته شده است .

این شخص در زمان محاربه عمومی در عسکر انگلستان خدمت میکرد و قتیکه در زمان معاینه طبی معلوم شد که دل این شخص بطرف راست است او را برای معاینه شعاع ایکسریز (اشعه بنفشه) در شفاخانه فرستادند .

آن به پر دازند .

و کسانی که الی اخیر برج میزان این مسئله را مفصل تر و بهتر در صفحات انیس تشریح دادند اداره برای او نهاده قضاوت عده از جوانهای منور الفکر يك کلدکیون سال بلج انیس را با یکی ازین کتاب ها که عبارت از بحران و نجات ، نادر افغان بهار افغانی باشد حسب خواستش شان بطور جایزه تقدیم خواهد نمود

از قیل تغییرات حیاتی و میزان واردات و صادرات یعنی اگر واردات يك مملکت نسبت به صادراتش زیاد شود بر ظاهر است که پولش به طرف تنزل رهسپار و اگر صادراتش زیاد شود همانا پول آن مملکت در قوس صعود سیر کردنی است .

و مسئله دیگری را در تنزل و ترقی سکه يك مملکت دخل دارد همانا اصل قیمت يك سکه میباشد زیرا در خارج به قیمت حقیقی يك سکه مبادله میشود نه بقیمت قانونی آن .

مسئله سوم که موثر تر و عامی بزرگتری بحساب می رود همانا اصل قیمت نقره است چه امروز نقره در همه دنیا از اعتبار افتاده و احد معیار جمیع ممالك متمدن دنیا (بدون هند و وطن عزیز ما) طلا می باشد و قتی که ما بادنیام بخوابیم مبادله درست داشته باشیم باید نقره را با اندازه وارد نماییم که بتواند تبدلات معموله داخلی مارا تکافو نماید توجه تامه خود را بسوی وارد ساختن طلا مصرف داشته بتوسط توفیر طلا مسکوک نقره خود را هم ازین تنزل فاحش نگهداری نموده باشیم .

***

چیزهای دیگری که درین زمینه موثر و در تنزل پول علت گفته می شود هم موجود است که ما آنرا گذاشته انتظار داریم تا آقایون منورین وار باب قلم و دیگر رجال فکور اقتصادی مملکت قلم فرسایی کرده به توضیح و تشریح

سواد تلگرام کالینن رئیس جمهور دول شوروی

بمحضور اعلیه حضرت محمد نادر شاه غازی پادشاه افغانستان بمناسبت چهاردهمین سالگرد استقلال افغانستان تبریکات دوستانه گفته و برای اعلیه حضرت شما و ملت افغانستان تعالی آید آرزو داشته خواهم مندم که یقین مرا در بهترین احساسات قبول فرماید .

سواد تلگرام جوابیه اعلیه حضرت غازی بر رئیس جمهور شوروی

تبریک حضرت عالی شمارا نسبت بسالگرد سال چهاردهمین استقلال وطن عزیز ما افغانستان بکمال ممنونیت گرفتیم و از حسن نیت آن

در آنجا معلوم شد که تمام اعضای درونی این شخص بر خلاف معمولی خلق شده است .

اطبا اظهار میکنند ، که این چنین يك عجائب قدرت در بین ۵۰ میلیون نفوس يك دفعه واقع میشود . بنا برین چون در انگلستان هر ساله قریب يك میلیون آدم تولد میشود ؛ پس این چنین يك واقعه را قبل از ۵۰ الی ۶۰ سال باید انتظار کشید .

(اطلاعات آخرین پاریس)

خبرهاي خارجي

ريوتر :

در تمام موافقات کنفرانس اوتوا که در بين انگلستان و مستملکات در کنفرانس اوتوا به عمل آمده و نشر گردیده است راجع به تعرفه جات و ترجیحات يك اساس واحد عمومی وجود دارد. موافقه مذکور مقرر میدارد که بعد از ۱۵ نومبر ۱۹۳۲ تمام اموال امپراطوریت که حالا آزادانه میایزند در انگلستان به صورت آزاد داخل شوند و در بعضی از اموال ترجیحات جدید و مزید وضع خواهد شد مستملکاتی که بر اموال وارد شده از انگلستان محصول عملا به وضع نموده اند تعهد میکنند به محض آنکه ترجیحات نسبت به ایشان به عمل آید آنها را الفس کنند. يك مقرر عمومی موجود است که از روی آن اگر حکومت امپراطوری در یک نمایند که ترجیحات ایشان در اثر يك عمل کدام حکومت خارجی به نسبت يك صنف مخصوص اموال برهم میخورد از دخول آن مال در امپراطوریت جلوگیری خواهند نمود محصولات مهمی که بر اموال وارد در انگلستان وضع خواهد شد عبارت است از محصولی که بر حاصلات پرورش گاه حیوانات خواهد بود. مثلاً بر مسکه ۱۵ شلینگ فی صد بر پنبه ۱۵ فی صد از روی

خواهشات بهترین را برای خوشي اعلیحضرت و ترقی افغانستان تجدید میکنم.

سواد تلگرام جوابیه اعلیحضرت غازی
بعنوان جلالتمآب فون هندنبورگ
رئیس جمهور المان

به نسبت تبریکات دوستانه حشمت مآبی
تشکر گردیده سعادت شخص شما و تعالی
ملت نجیبه المان را مسئلت مینمایم.

معاودت بوطن

ع؛ ج، سر دار شر احمد خان سفیر
کبیر افغانستان در طهران برای چندی
موقتاً به کابل تشریف می آرند قرار معلوم
بتاریخ ۲۶ اسد از طهران طرف کابل
حرکت کرده اند.

(اصلاح)

مقرري

ع ش آقای عبدا لر حیم خان نائب
سالار وکیل نائب الحکومه هرات به عهده
نائب الحکومه کی ولایت مذکور از
حضور اعلیحضرت غازی پادشاه محبوب
ما عن تقرر حاصل نموده اند.

انيس :- آقای مو صوف را تبریک
گفته از خدای متعال کامیابی شان را در
خدمتگذارى وطن عزیز همه وقت
خواهان است.

دوست محترم نسبت بخود و تعالی وطن ما
خبلی مشکور گردیدیم.
دوستی خلل ناپذیر افغانستان و دولت
همیه شوروی همیشه منظور نظر ما ست
بهترین احساسات ما را نسبت بخود و
تعالی مملکت نان قبول فرمائید.

سواد تلگرام تبریکیه اعلیحضرت

رضا شاه پهلوی بعنوان اعلیحضرت غازی
اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی کابل
بمناسبت جشن استقلال افغانستان
تبریکات صمیمانه ام بر ضمیمه ادعیه
خالصانه برای سعادت آن اعلیحضرت
و ترقی ملت و مملکت دوست همجوار
اظهار میدارم.

سواد تلگرام جوابیه اعلیحضرت غازی
بعنوان اعلیحضرت رضاشاه پهلوی شاه ایران
از تبریکات دوستانه اعلیحضرت شما
فوق العاده متحس و ممنون شده
آرزوهای قلبی خود را به نسبت سعادت
اعلیحضرت شما و تعالی ملت نجیبه ایران
اظهار می نمایم.

سواد تلگرام تبریکیه جلالتمآب

فون هندنبورگ رئیس جمهور المان
بعنوان اعلیحضرت غازی

بمناسبت روز استقلال با اعلیحضرت شما
تبریکات صاد قانه خود را تقدیم نموده

قیمت . بر گندم دوشلنگت ، بر جواری
ده فی صد از روی نرخ و برمن دویس
فی بوند . محصولات دایری (پرورش گاه
حیوانات) امپراطوریت برای سه سال
در انگلستان به صورت آزاد داخل میشود
و بعد از آن ممکن است تفری ریخ دهد
در موافقه مذکور بک ماده مقرر میدارد
که به تمام معالک غیر دارای حکومت
خود مختاری و تمام معالک تحت حمایت
برطانیسا اجازه داده شد که محصولات
دایری شان تا به سه سال به صورت آزاد
در انگلستان داخل شود . و نیز مقرر
داشته شده است که تمام موافقات برای
پنج سال دوام نموده بعد از آن در مدت
شش ماه روان ممکن است . موافقات
مهم عبارت از موافقه انگلستان و تعرفه
کانادا و مسکونه های افریقای جنوبی است
معاهده کانادا فی مقرر میدارد که اموال
انگلستان به وسیله تعرفه تنها برای
صناعات کانادا و قایم خواهد شد که به
ایشان به صورت معقولی ابقان شده است
که مواقع مفید کامیابی به آن ها داده
شود . کانادا تعهد مینماید که بک اداره
تعرفه تأسیس نماید که در آن صاحبان
حاصلات انگلستان حق حضور را داشته
باشند و محصول علاوه موجوده را که

بر اموال وارده از انگلستان وضع شده
است به محض آنکه وضعیت مالی کانادا
اجازه بدهد رفع مینماید . آن معاهده
برای پنج سال دوام خواهد داشت بک
عدم فهرست ها به موافقه مذکور
مربوط است که ترجیحاتی را که به
کانادا داده شده است تفصیل میدهد
بک فهرست دیگری در مابعد نشر میشود
حاوی دوصد موضوع میباشد و ترجیحات
مزید یا جدیدی را که کانادا به انگلستان
داده است تفصیل میدهد . برطانیسا
تعهد مینماید محصول عمومی ده فی صد از
روی قیمت را بر بعضی از اموال خارجی
که با حاصلات افریقای جنوبی رقابت
دارند تقلیل کند . افریقای جنوبی
بک تقنینی وضع خواهد نمود که
بر بعضی اموال برطانیوی که هنوز
تخصیص نشده است ترجیحات
حاصل کند .

***

صفحات روزنامه های صبح از موافقات
او تا و است پروژنامه های مذکور در سر
مقالات خود مجدداً بر خدمت کنفرانس
تأکید نموده به اوضاع مختلفی اعلا نیه ،
بالدون که گفته است « تاریخ جدید تجارت
امپراطوریت شروع شده است » نشر
میکند . و همه متفقاً میگویند که موافقات
مذکور خلی بیشتر از آنکه خوش بینی

معقول امید مینمود خدمت نموده اند و راه
را به جانب ملی ساختن اقتصادی باز نموده
از کنفرانس معلوم گردیده است امپراتوری
که مستحکات با هم دگر داده و تا بحال
علنی شده است جمله صورت تعویضی را
داراست ولی شناخته اند که این ترکیبات
باید از روی تجربه تکمیل شود .

***

مطبوعات کارگر و احرار مخالفت شدیدی
ا بر از نموده و میگویند این باری که بر وضعیت
احزاب تحمیل شده است به نسبت موعده اداره
تعرفه دریاب اجازه دادن اموال بر طانیوی
با . . . ما را کمتر متیقن میسازد .
این موافقات عبارت از یک مقدمه خیلی
مفید کنفرانس اقتصادی میباشد .

اعزام محصلین ایرانی با روپا

بقرار اطلاع حاصله وزارت معارف
مقدمات اولیه اعزام محصلین را برای
پنجمین دوره فراهم نموده ، کلبه
اورق و مدارك آنها رسیده کی شده
صورت اسامی عدم را که مشمول مقررات
نظام وظیفه هستند برای استحضار اداره
مربوطه ارسال نموده اند ، تعهد نامه
هائی که بوزارت معارف سپرده شده
است تنظیم گردیده اداره محاسبات آن
وزارت خانه نیز برای خرید اثاثیه و
لوازم مسافرت آن ها و همچنین تهیه
لباس اقدام بعمل آورده و برای صدور
تذکره نیز اقدام شده است .

(اطلاعات)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

- ۱۵ -

ترقی جاپان برای اعراب و اقوام دیگر باعث عبرت است :-

ولی از اروپا خارج شده تنها جاپان را ذکر می‌کنیم ، زیرا ترقی جاپان برابر ترقی اروپا است و ترقی برای جاپانی‌ها عیناً مانند ترقی اروپا برای اروپائی‌ها تمام شده است . یعنی در داخل دایره ملیت و انسان و اوضاع و آزادی و دین و عادات و افکار و تمام امور دیگر شان . پس درین موقع برای خواننده گن يك فقره مکتوب مفصلی را که از جانب نامه نگار اروپائی که در جاپان به سیاحت رفته به جریده (ژورنال دو ژنو) به تاریخ ۲۰ اکتوبر فرستاده بود نقل می‌کنیم .

نامه نگار مذکور می‌نویسد :

« يك نفر جاپانی فن را از هر چیز پیش تر دوست دارد . و اگر بینید کدام شخص جاپانی در کسب مال سعی می‌کند ، محض ازین جهت است که می‌خواهد میلانائی را که به جانب حسن و جمال دارد پامال نسکین نماید . و در لوحه خاطر او يك شعور قومی شدیدی منقوش است ، زیرا او فخر می‌کند که جاپان فقط در مدت شصت سال از حال

يك ملت قرون وسطی و طوائف الملوکی بصورت يك ملتی از جمله بزرگترین ملل عالم در آمد . و درین هیچ شك نیست که دیانت جاپان در سیاست او دخل زیادی دارد (خواننده فکر کند) و دیانت او فی الحقیقت مبنی بر اعتراف است به تمام چیزهای گذشته گران برای او ، اولاد خود گزاشته اند پس یکمفر جاپانی عصری تمام احتیاجات حیات کنونی خود را فراهم آورده است . ولی بایک میل دائمی رجوع به جانب گذشته و با حفاظت شدید قومیت خود و به ندای تفریحی (در اصل این کلمه (او کسی داشته یزیم) (تغرب است) که جاپان نمی‌خواهد از ان بجز مقداری را که برای پیش رفت ملل جانب نجات لازم است ، اخذ کند ، جواب نمی‌دهد . و شك نیست که این در تاریخ ملل شرق اقصی مثال یگانه به شمار میرود . »

باز میگوید :

« جاپان ما دوست نداشته به جاهای دور سفر کنند و از دخول بیگانگان در ملک خود می‌ترسیدند . ولی بعد از نهضت عصر به این مانع نیز رفع شد و گذشته خود را

بصورت مدهشی تلافی کرد که نتایج آن در مقابل ما است . مگر گذشته نزد جاپان‌ها هنوز هم مقدس است و جمیع طبقات جاپانی‌ها گذشته را تعظیم می‌کنند ، زیرا جاپانی‌ها می‌بینند که در همین گذشته مقدس جمیع شعور خود را به قیمت موجوده آن می‌یابند . ازین جهت می‌بینند و سایل مدینه مکمل جدیدی را که بدون آن راه دیگری بسوی حیات درین روزهای ما وجود ندارد اتخاذ نموده اند ولی هر « تغربی » را که بدان احتیاج ندارند رد می‌کنند ، و با شوق به شعور خالص قومی خود که گمان می‌کنند ترقی شان به آن مربوط است رجوع می‌کنند .

« و نزد جاپانی‌ها مجسمه‌ها « شنیتو » و معبد های « زن » و مجسمه های بودائی موجود ، و هر کدام باندازه که غیرت دینی و ایمان ثابت ممکن می‌سازد ، همچنانکه از قرن‌ها بوده است ، نزد شان معظم و مکرم می‌باشد . و فی الحقیقت همین احترام شدیدی که جاپانی‌ها برای گذشته خود ، و معبود های خود دارند ، صورت حصار بزرگی در مقابل مطالب فرقی و افکار طوائفی مضر ، واقع شده است . چند سال قبل ازین در فرانسه يك کتاب جدیدی به قلم مارکیز « لاماز لییر » نشر گردیده که جرابد

به توصیف آن گرازند و جریده
الدیاء از کتیا مذکور يك مقاله
روانی نشر نمود که، ما قارئین را که
به دانستی کیفیت ترقی جاپان اهمیت
میدهند به خواندن این کتاب (که به سبب
استنتاجی که برای ما بقی مال مرقی دران
موجود است يك موضوع بزرگی به
شمار میرود) که ممکن نیست گفته شود
محرران با جاپان تمصبی داشته است سفارش
می کنیم . و علاوه بر این کتاب را بنده
روی هم رفته مطابق به توارخی یافته ام
که علمای متخصصین تاریخ جاپان تا ایف
نموده اند و از زبان جاپانی به فرانسوی
ترجمه گردیده . و ضرور است درین موقع
بعضی از فقرات تاریخ و لا مازایر ،
مذکور را نقل کنیم . مذکور در انانی
گفتگوی خود را جمع به تمدن جاپان
کنونی و بر آمدن آن از گوشه نشینی
سابق آن قرار ذیل می گوید :

د جاپان شروع نمودار او روپا و امریک
يك قسمتی از مدنیت مادیه نظام عکری
و مباحث عمومی تعلیم و سیاست مالی
شالرا اخذ کند . پس مجدد های جاپانی
می نمودند از هر قوم چیزی را که
در نزد آن خیلی پسندیده باشد بگیرند
و این عبارت از يك اصول تجدید
و خراب کردن و اصلاح عادت بود

و آثار آن در جمیع چیز های حدیثات
جاپان ظاهر گردید .
بعد ازین از حرب جاپان و چین گفتگو
نموده در آخر آن بیان ذیلی را ایراد
می کند که ما آنرا کله به کله ترجمه می
کنیم :-

و غالبه جاپان بر چین تنها علو فکر
و مبادی علمی را که جاپان از غرب گرفته
است اثبات نمی نماید . بلکه يك چیز
دیگری را اثبات میکنند ، یعنی يك قوم
آسیائی به محض آنکه عزم و اراده نمود
دانست از مدنیت غرب کدام چیز را
اتخاذ کند که برای او از همه مفید تر
باشد (جدا آور کنید) و در عین زمان
استقلال قومیت و اوضاع و اطوار و غیره
خود را نیز حفظ نمود .

قبلاً در روز نامه ها مختصر شرح
مخافلی را که جاپان ها برای تاج گزاری
شاه خود دو سال قبل عقد نموده بودند
و اینکه چه طور مراسم این احتفال
يك ماه دوام نمود نشر نموده بودیم
(اگر چه چیزهای که نشر کرده
بودیم مشتی از خروار بود) و گفته بودیم
این محافل تنها محافل دینی بوده است
و نیز گفته بودیم : میکا دو از بزرگترین
(کاهن) های ملت به شمار می رود و او را از اولاد
اله و شمس ، می شمارند و چگونه میکادو

در حمام مقدسی که از هزار سال مان طرز
محفوظ نگاه داشته شده است غسل نمود
و چگونگی با آله برنجی را که حکومت
شرف کاهن ها کاشته بود خورد تا تماماً
مقدس شده در تقدس او شبهه باقی نماند
و چگونگی در محفل مذکور شش صد هزار
جاپانی اجتماع نمود و همه شان فریاد
میزدند :

زنده باد میکارد برای ده هزار سال دیگر
چرا جاپان و او را پاره بدن شان
مر تبحر نه می گوئیم

کاش میدانستم که چرا جاپان این چنین
بسرعت و دهشت پیش رفته و صورت يك
ملت عصری را گرفت که ترقی او را
ضرب المثل می دانند و باز هم به عقاید
وعادات و اطواری که دو هزار سال ازان
گذشته است رجوع می کنند و امپراطور
آن بزرگترین کاهن های آن بشمار میرود
و نه می گویند جاپان (رجعیه) و (مرجع
و (ارتجاعیه) می باشند ؟
(اگر جاپان رجعی باشد پس خوشا
رجعیت) .

(با قید دارد)

مواهب له بلاتيه فرانسوی

(۵۳)

مترجم: حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

از فصل بیست هشتم

کاترین: احببى سازش تو با امپراطريس باعث مرگ تو و موجب افتضاح و بدنامي اومي شود چرا اين عشق بي معنا را از سرت بيرون نميکني؟ نيپرگ! نميتوانم! اين آتش عشق جنوني تنها با شعله حياتم يگجا خاموش خواهد شد. ولي احتياط خواهم کرد که فداي من موجب آزار کسي که دوست ميدارم نشود!

کاترین! آيا چه اراده کرده؟ براي چطور يك اقدامي در بنجا آمده؟

نيپرگ: من بتو گفتم تنها آرزو دارم دفعه آخرين امپراطريس را به بينم و امانتي که چندي قبل بمن سپرده بود بدست او بگذارم؟ کاترین: البته نشاني محبت خواهد بود؟ نيپرگ: انگشترى کوچكي از جيب خود بر آورده گفتم عين همين انگشترى است که در روز روانه شدنم بطرف (ويانه) بابت دستة كوچك گل «فرا موشم مكن» بمن داده بود؛ اين را گفته و انگشترى را بار بار بوسيده بجيب خود نهاد و با يك آه عميقي رشته سخن را دو باره بدست گرفت! اين جوهر كوچك از جميع خزانهاي روي زمين در نزد من گران تر است بلكه از حيات خودم نيز آنرا بيش بها تر ميدانم ولي چه چاره كه آنرا بايد واگذار شوم!

کاترین: آيا مقصد تو تنها تقديم اين انگشترى است که اينقدر راه دور را پيموده و تمام خطرات را خير باد گفته بگويم؟ آمدى و ميخواهي با اينصورت اشتباه خفيفي که در دل امپراطور نسبت بزانش موجود است بپا به يقين برساني؟

نيپرگ چاره ديگري جز اين نبود تا پليون بکدام ذر بعه خبر شد که اين انگشترى در نزد امپراطريس نيست. در نتيجه استفسار ملکه اقرار مفقوديت آنرا نموده ولي اظهار اين مسئله بر اشتباه امپراطور افزوده در تجسس و در يافت آن اصرار نموده است امپراطريس براى بمن در (ويانه) از واقعه اخبار نمود و من هم بلا توقف روانه شدم امشب ماري لوئيز انگشترى خودش را در يافت خواهد کرد و در نتيجه اشتباه شوهرش رفع خواهد شد. کاترین: اگر بيشتر از رسيدن بملکه ترا گرفتار کردند حضور خود را بچه صورت توضيح خواهى کرد؟

نيپرگ: اميد ميکنم که اولاً معلوم نشود، و اگر اتفاقاً مرا بپايد هيچ يك توضيحي نخواهم داد.

کاترین: آيا در قصه چي طور ميتواني داخل شوى؟ آيا كسى است که ترا کمک کند؟

نيپرگ: براى لحظه متفكر مانده و در

آخر چشم خودش را بکا ترين دوخته گفت: من تنها يك دوست صادق و وفا دار در تمام فرانسه دارم و آن شخص نو هستى! اميد دارم بار ديگر نيز مرا درين معامله بر خطر معاونت كنى تنها براى همين دفعه؟

کاترین: سر خودش را بشدت حرکت داده گفت هيچگاه کمک ويا معاونتى درين معامله از من چشم مدار!

نيپرگ بکمال ياس: کاترین له فور، آيا دهم آگست را بخاطر دارى؟ وقتيکه از جنگل سرگم نجات دادى درين بجا دله عشق چرا حايه نميکني؟ اگر اينطور بود چرا در همان روز سراويل نگردى و نگذاشتي سرايل بگردد؟ کاترین: کونت عزيزم، دهم آگست يك فاصله زيادى از ما عقب مانده است من مادام لامار شال دوشس دانزخ هستم و تمام اين رتبه ها را از امپراطور خود مان يافته ام شوهر من رعبت صادق و رفيق سلاح وشوكت امپراطور است مارشال عساكر ديوك سلطنت واز روز انقلاب تاحال در هر ميدان پهلوى امپراطور جنگيده است مارشال و من پلان هاى دشمنان امپراطور را تايد نميکنم اگر هم آن شخص دوست ما باشد آقاى ديوك اگر فکر كنى ميدانى اين چيزيکه از ما ميخواني ناممكن است حتى بايد مارشال از مقصدى كه ترا بفرا نسه آورده است مطلع نشود هيچ يك حرفى كه خفيف ترين اشتباه را بر لکه دار ساختن دامن امپراطريس و نام مقدس امپراطور وارد كند بايد از زبانت سر نراند.

نیرک : پس ازین معلوم می شود که تو مرا بحال خودم میگذاری ؟
کاترین : بلکه بحیثیت یک دوست نصیحت میکنم همدم طرف (ویانه) برگردی و بدیدن امپراطریس اقدام نکنی ، نیرک : این کار از امکان خارج است آیا این انگشتی را چه کنیم ؟
کاترین : بمن بده قول میدهم که به بسیار احتیاط و دور اندیشی آنرا به ملکه برسانم نیرک انگشتی را با یک بوسه شکران بدست کاترین گذاشته گفت : « تشکر میکنم و هم خیلی منت دارم . با امپراطریس بگو که اگر چه مجبورم او را ندیده برگردم با وجود آن نگران خواهم بود و با اولین اشاره بامدادش خواهم شتافت امروز اگر چه بر تارم اعلی اقتدار و ترقی نشسته است ولی استقبال را کسی ضمانت کرده نمیتواند شاید روزی بمعاونت چون منی محتاج شود .

کاترین : کونت من پیامت را خواهم رسانید ولی گمان نمیکنم امپراطریس وعده ترا باریادت دهد و یا امدادی از تو بخواهد ؟

نیرک : مادام لادو شس که میداند خطرات زیادی امروز سلطنت تا آنرا بهم بیچانیده است . حتی زمینی که امپراطور تان بران ایستاده است از هر طرف با دیامت های مرمی مستور است :
کاترین : این دنیا میت ها تر کیده

تنها اشخاصی را که آنها را چیده است محو می سازد : امپراطور باطالع بلندی حمایت می شود . تخت او پر دوش پادشاهان استوار است هیچکس بمقابله این قراولچیان که هر لحظه با یک سپاه بزرگ منتظر اشاره امپراطور ایستاده جرئت کرده نمیتواند .

نیرک : همین پادشاهان که حال به غلامی او حاضر اند یک روزی بر خلاف او خواهند شد و انتقام این اطاعت استجیاری را از او خواهند گرفت . من ازین چیزها بسیار میدانم و اسرار در بار ویانه را مانند کتابی در بغل دارم باید امپراطور تان محتاط باشد . ابرهای طوفانی دارند . مجتمع می شوند و صاعقه بزودی خواهد افتاد .

کاترین : هر قدر ازین ابرها پر خیزد و صاعقه ها بیفتد از جانب ویانه نخواهد بود ! امپراطور شما خسر ناپلیون است . نیرک : تویی فرانسس باین قرابت چندان احتیاطی ندارد بلکه دخترش را برای حمایت حصه از خاکت خودش قربانی میداند اردواج که در نتیجه تحریکات سیاسی عمل آمده باشد مقارقت آنهام بدان وسیله خواهد بود تا بوقتیکه ناپلیون براسپ سلطنت سوار و فاجحانه جولان میدهد فرانسس دوم او را داماد خودش میداند ولی اگر درانشای این جولان

ناپلیون میلغزد بعوض اینکه دستم بامداد او پیش کنند ، شمشیری به قلب او فرو خواهد برد . فرانسس با تمام پادشاهان یورپ یکجا بر علیه دامادش سازش خواهد نمود : متحدین حقیقی او پادشاهان روسیه ، پروسیه و انگلستان و رمان سیداسینس با ایشان است . بعوض آنکه از آنها کنساره گیرد برای اضمحلال ویربادی ناپلیون با آنها یکجا کمر انتقام بسته است . باین دلایل که گفتم از تو خواهش میکنم که امپراطریس را اطمینان دئی که من حاضریم برای نجات او خودم را قربان سازم !

کاترین : نیرک گفت تو اندیشه و پیش بینی های محزن در دل میچ و رانی خوش بختانه تا حال هیچیک ازین چیزها ظهور نه نموده بلکه علامه شان هم وجود ندارد ! نصیحت میکنم که از این تخیلات صرف نظر کنی و بخاطر دشته باشی که ناپلیون هنوز بر سر اقتدار است تختش مستحکم و اطراف آن با چنان هیروهای وفاداری محاطه است که باندک اشتباه پوست از سر انسان بدر می آورند و در قصای ذره رحم هم بدل ندارند .
نیرک : بلی این را خوب میدانم یکی ارا بجمله (روستخان) مملوک که شخصی امپراطور است . اگر مرا بابر تمان علیا حضرت بیابند ، چه خواهند کرد ؟

جریده هفته وار

موقوفه اشتراك *

۱۰ افغاني

۱۶ ۶

۵ ۶

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طريقه معرف

درممانت خارجه

۱۸۵۵ Sept 3/1932

پاښتون

(بعضه اس)

ایستادن

اداره : کابل جاده ارکث
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوگبانی

اشه الك سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجہ ۲۰ شلنگ

۳ جمادی الاول ۱۳۵۱

Sept 3

1932

تأسیس ۱۳۰۶

دوشنبه ۱۴ سنبله

در اطراف مقاله تنزل پول

مدیر محترم :

با وجودی ملومات صحیح که ندارم تا در اطراف تنزل پول چیزی بنویسم چه این مسئله ظاهر است که همچو مسائل را باید آنانکه در پدشه تجارت دست رس دارند و یا کسانی که از علم اقتصاد با خبراند بنگارند اما مرا چیزی که وادار بنوشتن این سطور نمود همانا عشقی مفرطی است که من به ترقی تجارت وطن عزیز خویش داشته و دارم و همیشه پیش خود را های ترقی مصنوعات وطن را سنجیده عمل تنزل پول را فکر می کردم افسوس که همه آن آمال و آرزوهای من به درمی رفت خوش بختانه که شما را ۱۷ انیس بدستم افتاد و مرا موقع آن داد که فکر خود را در چند خطی نوشته تقدیم نمایم و از حضور قارئین عذر آمو دارم که از لغزش های من اغماض فرمایند .

(۱) : یکی از عالی که پول مارا دچار

اینهمه تنزل کرده است مقروضی تجار داخلی است از تجارهای خارجی و این مسئله تقریباً همان عدم توافق میزان واردات و صادرات مملکت عزیز ما است که جریده انیس هم به آن اشاره نموده است ولی اغلب اشخاص بر آن اند که تغیر میزان واردات و صادرات يك مملکت چند ان اهمیت نداشته باید میزان محاسباتی او فرق نکند اما بفکر من این مسئله در تنزل پول ما زیاد تر د خالت داشته و دارد زیرا در اواخر دوره ضیائیة همین روپیه کابلی با کمدار تقریباً ۱۰۰ و ۹۰ بود ولی در دوره سراجیه تدریجاً به ۷۰ نزول کرد و در سال اخیر حکومت دوره سراجی به ۱۰۰، ۹۷ رسیده بود و چندی ۱۰۰ در ۱۰۰ بالغ گردید، در دوره امنی و توسعه تجارت دیدیم که رفته رفته بجای نسبت ۱۰۰: ۱۰۰ یکد فمه پول ما تنزل فاحشی کرده به ۱۰۰ و ۵۰ رسید و در همان وقت در کابل اندك مردم بطرف این مسئله دقیق شدند ولی نمیدانم که چرا از ان صرف نظر شد و پول ما از همان وقت تا حال قوس تنزل را می پیماید بدرجه که امروز نمی توان با سابق انسان مقایسه کند . . .

خواهید گفت اضافی واردات چه ربطی به تنزل پول دارد بلی در حالیکه سال التجاره را از خارج خریده میخواستیم عوض مبادله آنرا و یا عبارت دیگر قیمت او را تادیه کنیم آیا چه خواهیم داد؟ این مسئله خود ظاهر است که آله مبادله دنیا پول است و ما مسکوک یعنی پول بموض میدهیم ولی اصل مسئله در اینجا است که آیا تجار خارجی پول نقد را قبول می کنند؟ آیا اگر قبول می کنند قیمت قانونی آن خواهد بود؟

نه هرگز، نه زیرا پول ما هیچ بدرد او نمی خورد پس میخواهد که مواد خامی را که پیدایش در مملکت ما دارد بگيرد و یا با قالین و قره قلی و میوه جات مبادله کند . چون توده متناهی تجار ما به شرکت های خارجی مقروض است و قیمت بدست تجار خارجی لهذا مال التجاره داخلی در خارج از اصل ارزش ناراستر بفروش رسیده و از طرفی هم به نسبت زیاد

بودن آن مال التجاره خارجی مجبور
میشود که يك عدم مسكوك طلا که در
داخل مملکت خریداری کرده است
در کف دست بحار خارجی بگذارد
و بدن وسیله کم کم طلا از داخل راه خارج
مملکت را می گیرد و از اینجا است که
دو عامل بزرگ تنزل پول نشئت می کنند
یعنی یکی قیمت مسكوك ما بدست بحار
خارجی قرار می گیرد و دیگر همین که
هر قدر طلا در مملکت کم شود ضرورتاً
پول نقره در تنزل خود افزوده می رود
و هم بواسطه کم شدن قیمت طلا دو
بالا می شود.

دوم :- امروز که زیاده ترین مسکته
به اعتبار پول ما وارد کرده است همانا
فرق کلی بین قیمت فلزی و قانونی
مسكوك ما می باشد و در تمامی ممالکی که
دو نوع پول در جریان بوده همیشه پول
خراب پول خوب را از جریان باز داشته
نیست و تا بود می سازد و برای ثبوت
این مسئله گمان خریداری صرافان خرید
پول های ساقی را بلندتر از ارزش قانون
آنها کفایت می کند. (چنانچه وزارت
محترم تجارت جلو گیری هم بهمان مسئله
نموده اند) و کم شدن پول های خوب
هم جز برای مبادله خارج بمقصدی
دیگری نبوده و نیست و قسری که پول
خوب را در دول خارج را گرفتند

و در داخل مملکت جز يك تعداد محدودی
که آنها برخی در صندوق های بکار و بعضی هم
از ی پروائی ملدا ران در تبه خاک مانده
باشد درین وقت اعتبار کاسته و ارزش پول ما
که بدست بحار خارجی افتاده مطابق خواهش
او معاوضه شده و تنزل پول ما ترقی سکه
خارج در حقیقت زاده همین عمل است.
سوم :- اعتبار ارزش پول يك مملکت

پداشتن سرمایه آن مملکت است :
امروز اگر نگاهی به پول دیگر
ممالک بیندازیم می بینیم که بواسطه
اعتبار از ارزش فلزی خود هم پول بعضی
ممالک بلند رفته است مثلاً پوند
انگلیسی که با داشتن دیگر مواد تقریباً
يك مثقال و چند نخود است حالاً که
قیمت يك مثقال طلا ۳۰ افغانی است
و قیمت يك پوند ۵۸ افغانی و همین قسم
است پول های کاغذی و اسکناس ها که
به اعتبار طلا خود بجای طلا
معمول گشته و بحار آنها قبول
می کنند. بعقیده من تنزل پول ما همانا
کم شدن طلا داخله مملکت است و این
مسئله ممکن است با کمی غور در تاریخ
مبادله پول ما ظاهر شود. یعنی در دوره
سراجیه بواسطه محدود بودن تجارت
و کفایت مبادله با مواد خام و محصولات
داخلی فرقی کمی بین کله دار و روپیه

کابلی بوده ولی بدوره امانیه به نسبت
۱ و ۲ رسیده و درین اوان که مملکت
از انقلاب دیده شد و مسكوك طلا که در
آوان انقلاب چون سیل بطرف خارج
رهسپار گردید می بینیم که صد کله دار
به ۳۳۰ افغانی رسیده است.
چهارم عدم طریق حمایت صنایع داخلی
است ! - امروز اگر ما احتیاجات خود
را از داخل مملکت کامل کنیم هیچ
وقت پول ما دچار این همه تنزل نشده و
از رهگذری هم جنبه اقتصادیان
ما ترقی خوبی خواهد نمود ولی بصورت
موجوده از عملی شدن دور است که بگوئیم
ما باید منسوجات وطنی را در بر کنیم
در حالیکه پارچه های خارجی قشنگتر
و قیمت نازلتری در بازار موجود باشد
آیا کدام مقصد منزلی این امر را قبول میکند
که کاری کند تا به ضررش تمام شود چه افکار
مراعات اقتصاد ملی در مرتبه فضلاء محدود است
اینک برای ثبوت قول خود اموال وطنی
را مثال می آوریم چه مال التجاره خارجی
از قبیل سامان لوکس و پارچه ها که امروز در
بازار موجود است همه با اوان مختلف
خود به قیمت های بلند وجود دارد و مل
های وطنی با اینکا خوب هستند و زاده
وطن می باشند هیچ خریدار ندارند زیرا
مال التجاره خارجی بازار های ما را اشغال
کرده است هر که است گمان می کند که
اموال خارجی برای او ارزش تمام می شود

از مباحث اجتماعی :

مجرمین و جنایتکاران

در میان هر ملت و قومی يك طبقه یا دسته ، یا تیپ ، و صنفی وجود دارد که علمای اجتماع آن دسته و تیپ را مجرم و بواسطه همین زیاد بودن مل التجاره خارجی است که جزء محدودی دیگران به خریداری مال وطنی مبادرت نمی ورزند و از اینجا است که تمایلات بطرف تجارت خارجی زیاد شده میزان واردات بر صادرات افزونی می کنند و در نتیجه تزلزل پول ما صورت می گیرد .

پس برای اینکه صادرات و واردات ما توازن حاصل کند از لازمی است که طبقه حمله صنایع داخلی در مملکت قانوناً مجری شود یعنی از طرفی بر مال التجاره های خارجی محصول بیفزائیم و از رهگذاری جلو گیری از خارج شدن مواد خام از قبیل پشم پنبه پوست بنمائیم .

و درینصورت دوفائده نصیب مای گردد چه فراوانی مواد خام سبب می شود که تهیه اشیا هم در داخل مملکت بقیمت نازل می شود و هم باعث تر و یج مصنوعات وطن می گردد و از طرفی هم جلو گیری از واردات بیجا می شود .

اینك آنچه را من درین زمینه حدس می زدم بحضور تان عرضه نمودم امید وارم که عقائد دیگران را هم در صفحات انیس ملاحظه كنیم (۲۰ م ع)

نام داده اند . مجرمین در بین اقوام و ملل دسته مخصوصی هستند که قرعۀ شقاوت و بد بختی در زندگی بنام آنها زده شده است . عده از علماء در باب حالات روحیه این دسته تحقیقات و تتبعات زیاد بعمل آورده و آنهایی که از وجهه فلسفی در این موضوع مطالعات نموده اند گاهی معتقد میشوند که اصولاً مجرم و جنایت کار و جود ندارد ، عده دیگری که بیشتر با حقایق امور مواجه بوده و همیشه قضا یا را از نظر حفظ مصالح عمومی تحت مطالعه در آورده و بحث کرده اند هر فرد متعدی و متخلف را بدون اینکه علت تعدی و تخلفی او را مربوط به علت دیگری نموده و باز هم آن علت دیگر را منوط بعمل دیگر بدانند قائل به تسلسل قضا یا شوند ، - مجرم دانسته او را مستحق مجازات می دانند و نظر دسته اخیر را مقننین و عرف اجتماع از وجهه حفظ انتظامات و صیانت مصالح عمومی پذیرفته و معتقد مجازات هر متعدی و متخلف میباشند .

در واقع موضوع : آیا مجرم حقیقی کیست ؟ يك موضوع مهم و دایره بحث و تحقیق آنرا دانشمندان مغرب زمین خیلی وسعت داده اند زیرا يك ارتباط مستقیم با اخلاق عمومی بشر دارد و هر عالم و دانشمندی که در مسائل اجتماعی و فلسفی و ادبی تحقیقات نموده

خواه نا خواه در اینصورت هم نظریاتی آورده است .

اخیراً یکی از نویسندگان معروف امریکائی عقایدی در باب مجرمین نشر داده است که آشنائی ما با این قبیل افکار و مباحث اجتماعی خالی از فایده نخواهد بود :

تعریف جرم و مجرم : جرم عبارت از تخلفی و تجاوز از مقررات قوانین است و مجرم عبارت از فردی از افراد هیئت اجتماع است که چون نمیتواند زندگی و حیات خود را بر حسب مقتضیات محیطی که در آن زندگی میکنند وفق دهد ، بنا بر این بر علیه قوانین و مقررات آن محیط قیام و تخلفی و تجاوز از حدود قوانین مملکت مینماید ، و حتماً لازم نیست باین که آن متعدی يك شخص فاسدی باشد و اگر معتقد شویم باین که هر متعدی و متجاوز از حدود قوانین کناهیکار و مجرم است ، در این صورت باید سقراط حکیم را هم مجرم دانست در حالی که بوجودش افتخار میکنیم ، زیرا او را متهم نمودند باینکه جود الهی را انکار دارد ، و بفساد اخلاق جوانان اصرار و او را مانند مجرمین محکوم باعدام نمودند . حقایق مهم : ممکن است عملی که عقل هم زیر بار آن نرود اما در عین حال جرم هم نباشد زیرا فاعل نیجاً و از حدود قوانین مملکتی ننموده است ، مثلاً

تعدد از واج عقلا کار خوبی نیست ولیکن در ممالک شرقی جزو قوانین شرعی محسوب میشود، يك عملی را ممکن است در یکی از ولایات متحده امریکا جرم دانست، در صورتی که در ولایات هم جوار آن همان عمل جرم نباشد مانند استخدام اطفال پیش از آن که بحد بلوغ بالغ گردند.

يك چیزی که امروز ممکن است جرم باشد؛ در آتیۀ شاید جرم محسوب نشود و يك مسئله که امروز جاز باشد، ممکن است در آتیۀ جرم محسوب شود. بنا بر این زمان و مکان هر دو مؤثر در وجهه نظر جرم میباشد.

جنحه و جنایت : قانون بین افعال و اعمال را تفاوتی نگذاشته است، جنحه و جنایت ممیز آن اعمال و افعال بوده مجازات مرتکب جنحه نیست، بلکه هیئت اجتماع بهر يك از این دو، یعنی جنحه و جنایت، با نظر خاصی مینگرند و آن اندازه که نسبت بمرتکب جنحه اظهار شعف روا میدارد، در باره جانی روا نمیدارد.

انواع مجرمین : عده بسیاری از علماء و رجال علم الاجتماع در صدد برآمده اند که مجرمین را از وجهه پسیکولوژی (جسمانی) و از وجهه پسیکولوژی (روحي) تقسیم بندی کنند، ولیکن تاکنون يك عقیده قاطعی برنخورده و نتیجه قطعی نگرفته اند.

یکی از رجال اجتماعی امریکائی افرادی را که مرتکب جرم میشوند بشرح ذیل تقسیم نموده است :

۱ - عده هستند که طبعاً مجرم بوده خدا را شکر که عده این دسته خیلی کم است، و از ۵ در ۱۰۰ عده شان تجا و ز نمینماید، این ها طبیعتاً میل بارتکب جرم دارند ولی بعضی علمای اجتماع هم هستند که طبیعی بودن غریزه جرم را در وجود آن ها انکار داشته و معتقدند که مجرم ممکن نیست مجرم بدینا آید، بلکه محیط و عوامل خارجی او را مجرم بار میاورد.

۲ - مجرمین عادی : يك جوان در يك محیط فاسد واقع میشود. طریق ارتکاب جرم را در مقابل خود بسی طولانی و باز مینیند عوامل خارجی که در اطراف او وجود دارد با تمام انواع و اقسام موجوده خود او را تشویق میکنند که در جریان مخوف این محیط واقع گردد و همینکه جرم اولیه را مرتکب گردید در تعقیب آن موجباتی را مینگرد که باعث تشویق و تشجیع او بارتکاب جرم دیگر میشود؛ رفقای بد او را مساعدت و کمک میکنند و همین که ارتکاب جرم برای او عادت گردید جزء طبیعت ثانوی او شده، دیگر ممکن نیست که از عادت مزبور دست بردارد و لوائیکه روحا میل کند باینکه دیگر جرمی را مرتکب نشود.

۳ - مجرمین غیر عادی : اگر انتظار دارید که نسبت بیکدسته از مجرمین بر از

عاطفه میشود بایستی بهمین دسته یعنی مجرمین غیر عادی ابراز عاطفه شود این دسته خیلی بد بخت هستند بکنفر مرد خشمگین میشود، بکنفر زن غضبناک میگردد، در يك ساعت، از ساعت تاریک و مخوف زندگی، این حالت بآنها دست میدهد و در تحت تاثری عمیق احساسات داخلی و روحی و هیجان های درونی از قبیل غیرت، حسد، انتقام و امثال آن واقع شده، هولناک ترین جرائم را مرتکب میشوند.

آن مرد یا آن زن از وجهه قانون مجرم هستند ولیکن حکمیت و قضاوت در سر نوشت آن ها خدای اشکال دارد و باندازه قضاوت در باره این دسته مشکل است که احیاناً عقیده عمومی هم در باره آن ها تغییر پیدا میکند. همه آرزو مند تبرئه او هستند و هنگامیکه حکم تبرئه او صادر میشود همه خشنود میشوند.

بالاخره عقیده نویسنده امریکائی در این موضوع این است که این دسته از مجرمین موقتی که خیلی بعید بنظر میرسد که امتحان و تجربه هولناک خود را تکرار کنند قابل شفقت و ترحم هستند. اینها برای ترحم و شفقت خاق شده اند و برای ما هم بهتر اینست که پیش از اجرای عدالت در باره آن ها دست شان را گرفته و آزادشان سازیم، تا آن که آنها را محکوم نموده و مجرمین حقیقی را از وجود آن ها ایجاد سازیم. آری، پس از آنکه از آن ها تعهد

و التزام گرفتیم با اینکه دیگر مرتکب جرمی نشوند آزادشان کنیم و یا آنکه آنها را محکوم نموده اند، و حکم اجرائی را متوقف سازیم و تحت آزمون و امتحان نشان قرار بدهیم؛ کاری کنیم که آن ها احساس بکنند که نسبت به هیئت اجتماعی بد کرده اند، در مقابل هیئت اجتماع گناهکار میباشند. هیئت اجتماع هم مهربانی است که این قبیل مجرمین را در آغوش خود بپذیرد و بدینوسیله سی تا چهل در صد از آن ها بیک در زندان هستند آزاد میشوند.

مجرمین ضعیف العقل: ما ابدًا حق ندارم بشخصی که عقلش ضعیف و یا آنکه دیوانه است مجرم بگوئیم ولیکن متافانه محبس ها از عدم زیادی از این قبیل مجرمین که ضعف عقل دارند و یا آنکه دیوانه هستند بر میباشند.

علل ظاهری جرم:

۱- آب و هوا: هر کس مطالعات کامل و دقیقی در احصائیه ها بنماید حقایق ذیل را به سهولت میتواند درک کند. آب و هوا تاثیر عجیبی در طبیعت جرم و کثرت آن دارد مثلاً حوادث قتل در مناطق حاره و گرمسیر، بیشتر از مناطق بارده و سردسیر است و همچنین در تابستان نسبت به زمستان، در حالیکه حوادث سرقت و دزدی در هوای سرد بیشتر از هوای گرم

واقع میشود.

۲- محیط خانوادگی فاسد:

وقتی که مرد و یا فرزند او در خانواده و عائله خود وسایل آسایش را فراهم ندید طبیعت تشویق بفراوانی از محیط عائله و خانواده خود شده که برود آن وسایلی را که میل دارد برای خود فراهم آورد وارد مؤسسات عمومی می شود در قطار خانه ها ورود می کند، از شرب مسکرات خود داری نخواهد نمود، و بدون پروا و بیم از بازخواست بنشر فساد و شرارت سعی مینماید.

ولی اگر محیط خانواده و زنده کی عائله کی او بک حیات و زنده گانی محبت آمیز و صاب و سلامتی باشد بازو چه و یا آن که با پدر و برادران و خواهران خود در نهایت محبت و مهر بانی و خوشی زنده کی نموده و بتجربیات تلخی که جوانان بدان اقدام میکنند نمیپردازد. ازدواج و عزوبت: احصائیه های جامع و صحیح نشان میدهد که عدم مجرمین متأهل یا متزوج نسبت به مجرمین عصب و مجرد، به مراتب کمتر میباشد.

ازدواج اثر نیکو و پسندیده در تضعیف خیالات و وسوسه شیطانی در انسان دارد، آزمونهای تلخی را که جوانهای عصب و مجرد بعمل میاورند و متهمی بار تکاب جرم می شود کمتر تفاق میافتد

در این امتحانات ناگوار خود توفیق حاصل نموده کار آنها بار تکاب جرم نکشد. حیات و زنده گانی مرد وقتی سر و صورت پیدا میکند که از وضعیتی بوضعیت دیگر انتقال پیدا کرد احساس مسئولیت را بر دوش خود بنماید و خواب های شیطانی دوره جوانی را ترک نماید.

۴- فقر: فقر و بی چینی یکی از عوامل اساسی است که شخص را وادار بار تکاب جرم مینماید، این فقر و گرسنگی است که احیاناً مرد را مجبور میکند که احترام بقانون و مبادی و اصول انتظامات را زیر پا گذارد مرتکب جرم بشود. احصائیه های جامع نشان میدهد که عدم مجرمین شهری نسبت به عدم مجرمین دهات دو برابر است و این دلیل بر اینست که شهری ها پیشتر مواجه با نا ملائیمات و فشار زنده گانی بوده احیاناً رو بار تکاب جرم سوق میشود.

۵- بی سوادی: عدم مجرمین باسوادی کم است، به نی اشخاص تحصیل کرده کمتر بار تکاب جرم مبادرت می ورزند و بدون شك تحصیل حس احترام نسبت به مقررات قانون را در شخص ایجاد مینماید. احصائیه های رسمی نشان میدهد که اکثریت مجرمین از تبار بی سوادان هستند.

۶- قانون فحشاء: محل ها و نقاطی

که مخصوص سکنای فاحشه ها است همیشه باعث شکایت مامورین تأمینات میباشد در این مکان فساد اخلاق با تمام هیولای مخوف ظهور نموده و مجرم بیرون میدهد.

* * *

علل دیگر هم وجود دارد از قبیل تأثیر سن و عمر انسان بیشتر مجرمین بین سن بیست تا چهل سال هستند، زیرا مجرم در مدتی که قوای جسمانی او اجازه می دهد بیشتر بارتکاب جرم مبادرت می ورزد، دیگر عدم مجرمین مرد نسبت به عدم زن است. که عدم مرد ها بیشتر است، و این دلیل نخواهد بود باین که زنان طبعاً میل بارتکاب جرم ندارند بلکه از این جهت است که زن غالباً مرد را تحریک بارتکاب جرم نموده و او را آلت جرم می سازد و خود واسطه مستقیم ارتکاب جرم نمیشود. و عادتاً زن ها جسارت ارتکاب جرم را بطور مستقیم ندارند.

* * *

امروز رجال اجتماعی فریاد می زنند از دول و ممالک دعوت می کنند، که محیط تربیت و تعلیم را اصلاح کنید تا آن که عدم مجرمین کم شود، مجرم را مانند یک شخص مریض نگاهدارد. کرده و قاضی

بحث اقتصادی مهم

چگونه میتوان عالم را از

افلاس نجات داد؟

دنیای غرب امروز مواجه با بحران اقتصادی عظیمی شده که نظیر آن در تاریخ کمتر دیده شده است.

این بحران عظیم در تمام شئون اجتماعی ملل مغرب تأثیر و از آنجا بتمام عالم سرایت کرده است.

بقدری این مسئله مهم است که فکر تمام دول عالم امروز متوجه آن میباشد و علمای اقتصاد در کلیه اکناف و اطراف کیتی می کوشند راه حلی برای این مسئله

را طیب او قرار دهد. مجرمین را در محبس حرفه و پیشه بیاموزید که پس از بیرون آمدن از محبس از راه حرفه و صنعتی را که فرا گرفته اند امرار معاش کنند و کرد دزدی و جنایت و سایر اجرام نکرند.

قرائینی باید وضع کرد که ابهت و تسلط مامورین تأمینات را حفظ بنماید. قاضی باید بمنزله طیب باشد یعنی تماماً اهتمام خود را در موقع صدور رای مجازات در این قرار دهد که مجازاتی متناسب با وضعیت مجرم قرار بدهد نه آن که متناسب با جرمی که مرتکب گردیده است.

(اطلاعات)

پیدا کنند، باشد که عالم پیش از این دچار تزلزل و بریشانی نشود، برای این بحران عالم و موجهاتی است که کم و بیش تمام عالم متوجه آن شده اند منتهی فکر مایت و تمایلات دیگر که همه از سر چشمه خود پرستی انسان آب می خورد نمی گذارد در طریق اصلاح قدم زنند و باید فشار و اضطراب و پریشانی بیشتر از این شود تا مجبور بقبول حقیقت و کار بستن آن گردند در این مورد مثل معروف خود من - تا پریشان نشود کار بسا مان نرسد، مصداق پیدا کرده است مهمترین علل بحران عبادت از عدم موازنه میان تولید و مصرف است چون بطوری که در عالم اقتصادی برهن شده یکی از نتایج روش ماشینی «ماشینسم» کنونی زیاد تولید کردن است چون این روش تا هنجار نمی گذارد و اجازه نمیدهد احتیاج را در نظر بگیرند و بهمان اندازه جنس تهیه کنند این علت از نظر علمی مهمترین علل بشمار می آید.

ولی با وجود این علت های دیگر که باز ارتباط بهمین علت پیدا می کند موجود است که باید جدا گانه برای رفع آن نیز اقدام به عمل بیاید.

و از این قبیل است موضوع غرامت و دیون - که کنفرانس لوزان تا درجه موفق بحل آن شده - در این قسمت

پیشنهادی برای کسانی که بر موز و دقائق علم اقتصاد آگاهی ندارند و نمیدانند غرامات جنگ تا چه اندازه در این بحران عمومی ذی‌مدخل میباشد خیلی عجیب و غریب بنظر میاید ولی با مختصر توجه مسئله حل می شود چون :

بر داخت دین بنفسه باعث خرابی کار دائن و مدیون نمیشود ولی هرگاه بخواهند تمام دین را طلا بپردازند این عیب پیدا می شود چرا ؟

برای آنکه این اقدام سبب میشود تمام طلا بیکجا جمع شود یعنی امریکا تمام طلا دنیا را غیر از آن قسمت که در فرانسه موجود می باشد ذخیره نماید و ذخیره کردن مثل (مخفی کردن آن زیر زمین) آنرا از جریان و استقاده مانع میشود و نمیکند رد این فلز در اثر جریان مورد استقاده عمومی واقع شود .

(اینك سمدی گفته است برای نهادن چه سنك وجه زر و از ان معنی اخلاقی در نظر گرفته و امروز از نظر اقتصادی دارای معنی مهمی میا شد چون مرض ذخیره کردن طلا باعث بحران فعلی دنیا شده است و تا این مرض رفع شود نمیتوان با صلاح امور اقتصادی امیدوار بود)

چون وقتی مردم حرص زیاد در جمع آوری طلا در خود ابراز داشتند قیمت

یکی از علماء معروف اقتصاد - سند دبل که در دار الفنون کانادا در این علم رتبه بر فسوری دارد مقاله نوشته و خلاصه آن برای اطلاع خوانندگان ذیلاً نقل میشود .

ولی از ذکر این نکته ناگزیریم که حل مسئله غرامات علاج قطعی بحران نیست منتهی تا درجه باعث جریان معاملات می گردد چه ، بطوریکه در علم اقتصاد مبرهن شده است اقدامات موثر تری برای انجام این مقصد بزرگ باید به عمل آورد .

این دانشمند بدول اروپائی که مدیون بدولت امریکا هستند پیشنهاد می کند از پرداخت دیون خود بدولت امریکا خود داری کنند چون این کار بصرفه و صلاح آندولت میباشد .

برای آن که پرداخت دیون و غرامات نه تنها برای مدیونین کمر شکن و طاقت فرسا است بلکه برای دولت دائن نیز مضر و خطرناک می باشد .

و تا هنگامیکه دولت امریکا خود نمیتواند برای نجات خویش از این ورطه هولناک باین عمل اقدام کند بر دول مدیون لازم است بواسطه خود داری از پرداخت دیون خدمت بزرگی را نسبت بدولت امریکا انجام دهند ؛ شاید در اولین وهله تقدیم يك چنین

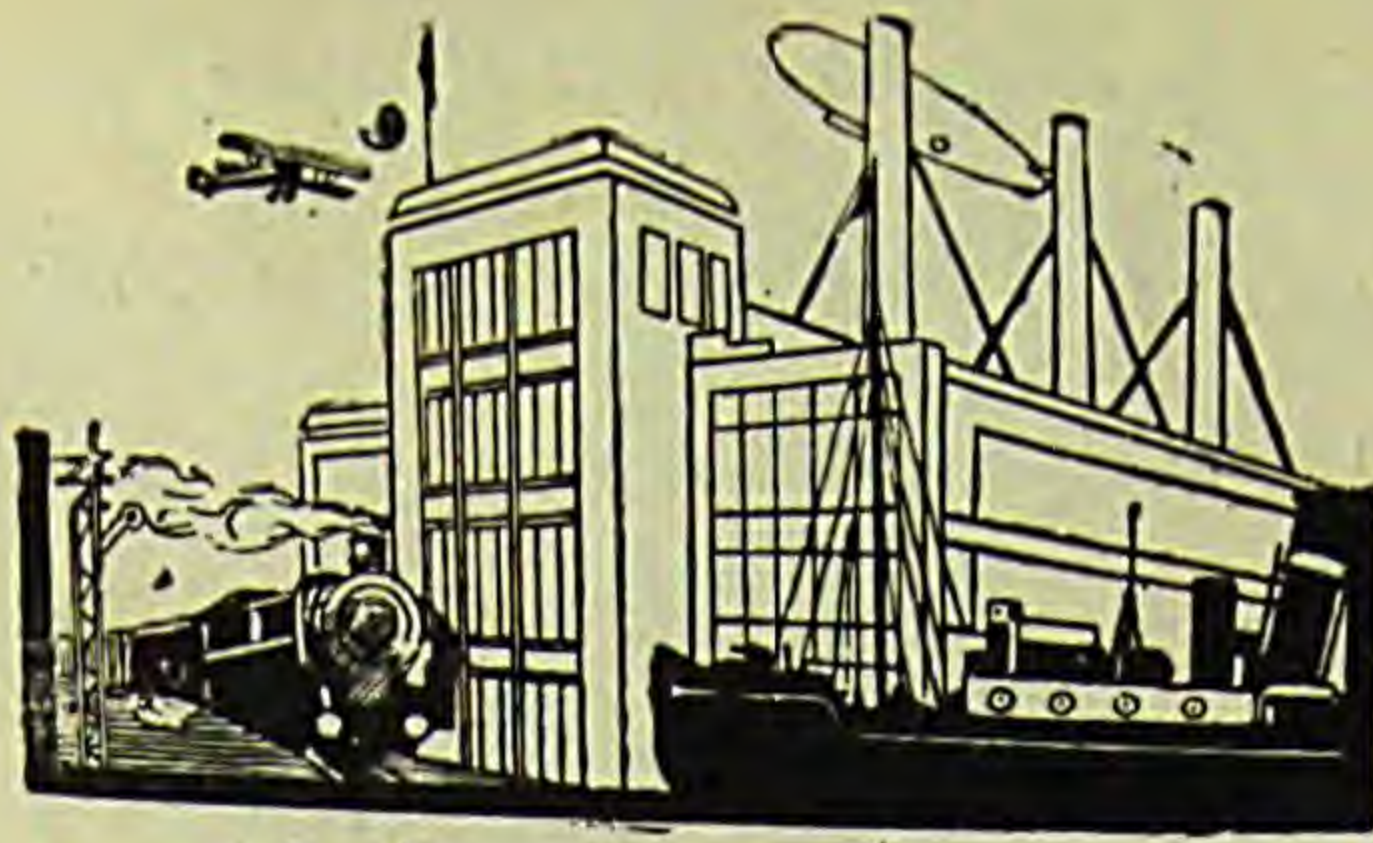
پرواز پرو فیسور پیکار

پرو کسل ، پرو فیسور پیکار و معاون او دو کتور ما کس کورنس امروز صبح با موتور لاری از پرو کسل بطرف زوریخ حرکت کردند . لاری مذکور حامل حمله قیمت بهای خود یعنی سبد آلمانی است ، که در آن پرو فیسور موصوف و معاون او خیال پرواز استراتو سفیر را دارند . سبد مذکور

آن ترقی میکند و ترقی طلاعات تنزل قیمت اسعار میشود و ناچار اسعار تا هنگامی که امریکا اصرار دارد دیون خود را در مدیونین بطلا اخذ کند رو به تنزل خواهد رفت .

و همچوچه از نظر مصالح ملت امریکا تنزل قیمت اسعار خوب نیست چون اکنون بعواقب وخیمی که این تنزل باعث آن گردیده دچار شده اند و همه میخواهند قیمت اسعار بالا برود و این مقصد وقتی انجام میگردد که امریکا نخواهد مطالبات خود را بطلا از اروپا اخذ کند . (نا تمام)

خبرهای فنون و اختراع

از اطلاعات آخرین پاریس:

* تانک جدید *

نیو یارک ۲۹ جولائی - به افسرهای اردوی امریکا درلیندن (نیو جرسی) یک قسم تانک جدیدی که از طرف وزارت حریه امریکا تصدیق شده است نشان

علاوه از اقسام آله ها ، پرو فیسور پیکار دوپارا شوت فنی و ۴۵۰ جوال سرب - موازنه ؛ که در وقت ضرورت یک یک از آن ها را پایان خواهد انداخت نیز با خود میگیرد .

علاوه غلاف خیلی بزرگ ، که در بین آن ۱۴۰۰۰ متر مربع گاز میگذرد ، نسبت به دفعه سابق کمتر باد کرده خواهد شد . دفعه اول پرو فیسور پیکار ارتفاع ۱۵۲۵۰۰ متر را به ۲۸ دقیقه طی نموده این سرعت فوق العاده مانع تدقیقات علمی گردیده . علاوه ازین پرو فیسور پیکار از تغییر ناگهانی حرارت خیلی زحمت کشید . در این مرتبه تعداد گاز در غلاف بدرجه خواهد بود که پرواز چند ساعت دوام کند .

چون یک چیز بسیار نازک و نظیفی است ، پرو فیسور پیکار حمل او را به دمه خود گرفته است و برای حمل سبب مذکور لاری مخصوصی ساخته است . مسافرت مذکور از پرو کسل لی زواربخ تقریباً سه روز بیکار خواهد داشت . پرواز به ستراتو سفیر بسیار زود بعد از رسیدن سبب به زوربخ بعمل خواهد آمد .

قبل از پرواز به ستراتو سفیر

زوربخ ، پرو فیسور پیکار ، معاون او و آله که با او پرواز بعمل خواهد آمد دیروز وارد آیروود روم زوربخ گردیدند . پرو فیسور پیکار و معاون او ماکس کوزینس که با مشارالیه یکجا پرواز خواهد نمود فی الفور در تحت مراقبت پولیس که از آمدن مردمان کنجکا و به نزدیک آله مانع میشوند ، شروع بکار نمودند . بالون فلزی - لایورا تور حقیقی هوائی بریک پایه مخصوص سنگی وضع کرده شد . غلاف ایریشمی برای گاز برور یکشنبه ۷ اگست به میدان طیاره خواهد رسید . اگر وضعیت هوا اجازه بدهد ، پرو فیسور پیکار صبح روز دوشنبه ۸ اگست پرواز خواهد نمود ، نا مبرده خیال دارد بلندتر از دفعه گذشته یعنی به بلندی ۱۶۲۰۰۰ متر پرواز نماید .

دا ده شد .

تانک مذکور بر راه های غیر هموار بسرعت ۱۰۰ کیلومتر در ساعت حرکت میکرد ، و هم میتواند سرعت خود را الی ۱۱۷ کیلومتر در ساعت ترقی بدهد تانک مذکور به ارتفاع دو نیم متر و طول ۹ متر خیز میزند .

وزن این ماشین عجیب و غریب نسبتاً خیلی کم است او را با طیاره ممکن است حمل و نقل نمود .

از زمین به مانتاب در چهار روز برلین اول اگست مخترع جرمنی دوکتور ایوان وینکلر ثابت میکند که راکیتی را که اختراع کرده است به مدت چهار روز به مانتاب رسیده میتواند .

دوکتور وینکلر به همین زودیهارا کیت خود را که از مواد محترقه مایع پر است به استراتو سفیر (طبقات سجایی) رها خواهد نمود اگر این تجربه نتیجه خوبی داد مخترع مذکور راکیتی بطرز « دو - ایکس » تعمیر خواهد نمود که به چهار روز مردم را به مانتاب رسانده بتواند .

تجربه اول در جزیره گرگسوالد در بحر بالتیک بعمل خواهد آمد .

انگلیس

رعد و برق بر لندن

لندن، ۲ اگست، ممکن نیست خساره را که دیروز رعد و برق به لندن و تمام خاک انگلستان وارد ساخته است تخمین نمود سیل و طوفان با ران بدرجه بزرگ بود که همه خیال میکردند تمام دنیا غرق خواهد گشت دیروز در لندن در هر میل مربع ۱۷۵۲۰۰۰ تون آب از آسمان بارید.

کانالیزاسیون لندن بهترین کانالیزاسیون ها است اصول عمومی نلماهای کانالیزاسیون ۶۰۰ کیلومتر است وسعت اکثریه نلماهای آن به درجه ۱۱ است که دو قطار ریل آزادانه بداخل آنها حرکت کرده میتواند. لاکن این نلما نیز به مقابل آب مقاومت کرده نتوانستند تنها در محله ایست هیم ۵۰ دفعه اطفائی را برای خارج کردن آب بوسیله تلمبه ها از خانه های غرق شده دعوت کردند. اکثریه خانه ها از برق خساره کشیده است.

عده بیکاران امریکا

نیویارک - احصائیه رسمی نشان میدهد

که در ۲۰ ژوئن گذشته عده بیکاران اتازونی ۱۱ میلیون و ۲۴۳ هزار نفر بوده است.

ساعت جیبی الکتریکی

یکی از مهندسين سوئیس بعد از دوازده سال جدوجهد يك ساعت جیبی دقیق الکتریکی اختراع کرده است که هر سال یکدفعه کول آن با تغییر باتری الکتریکی دقیقی که در آن هست پدید میشود خطای وقت در این ساعت چنانکه خود مخترع میگوید در هر سی روز بیش از سه دقیقه نیست.

صید ماهی با الکتریسته

شکی نیست که ماهیگیری در آلمان به عالیترین درجه ترقی رسیده است. یکی از دانشمندان آلمان اخیراً طریقه ای برای صید ماهی بوسیله الکتریسته کشف کرده است. این کار بوسیله تولید يك جریان الکتریکی قوی در يك منطقه معین از دریا صورت میگیرد این جریان الکتریکی ماهی ها را تخدیر کرده و بروی آب میاورد و در این حالت شکار کردن آنها خیلی آسان است. اگر این جریان قوی باشد بزرگترین ماهی ها را نیز سست کرده بروی آب میاورد ولی جریان ضعیف فقط برای تخدیر ماهی های کوچک خوب است ظاهراً دستگاهی که برای تولید این جریان ساخته شده است بطوری است که در هر موقع میتواند برای صید ماهی

در چنین ایام نیکو شادمانی خوش نماست
از طبع خلیفه محمد نوروز خان

دوستان امروز عجب روز هایون فال ماست
موسم برگ و توت و عشرت و اقبال ماست
خوش تماشای بساط عشق دخواه وطن
شکرالله در کف خوش بختی احوال ماست
از چراغان جلوه ها همچون پرتا ئوس باز
در چمن امسال هم زیبا تر از هر سال ماست
آقدر سرشار دل از نمش آ زاده گیست
کز میش مست طرب از پیر تا اطفال ماست
یادگار فتیح از برق چراغ رنگ رنگ
پای تاسر روشن همچون کوب اجلال ماست
در چنین ایام نیکو شادمانی خوش نماست
کابروی یک جهان آئینه نهال ماست
تازه مضمون رقم کن باز نوروز طرب
فرصت عیش بهار و عید استقلال ماست

های بزرگ جریان قوی و برای ماهی
های کوچک جریان ضعیف تولید کند.

قتل میکروب ها با صدا

دو نفر از دانشمندان امریکائی دستگاهی برای کشتن میکروب های شیر و مایعات دیگر بواسطه امواج صوت ساخته اند این دستگاه با آلتی که از نیکل ساخته شده امواج صوت با ارتجاعات قوی تولید میکنند و بواسطه این دستگاه و این امواج کشتن میکروب هائی که در شیر و سایر مایعات است ممکن است.

خبرهای هفته :

داخلی

سواد تلگرام اعلیحضرت غازی بعنوان

رئیس جمهور المان

بمناسبت جشن ملی المان تبریکات
دوستانه خود مان را بجلالتماب شما
اظهار نموده و تمنیات صمیمانه را برای
سعادت شما و ملت نجیبه المان تجدد بد
مینمایم .

سواد تلگرام جوابیه رئیس جمهور المان

بمحضر اعلیحضرت غازی

محضور اعلیحضرت شاه افغانستان !
از اعلیحضرت شما بنا بر تبریکات روز
جشن ملی (قانون اساسی) المان اظهار
تشکرات صمیمی نموده خوا هشات
بهترین خود را برای صحت شخص
اعلیحضرت شما و همچنین جهت ترقی
آینده افغانستان تجدید میدارم .

سواد تلگرام اعلیحضرت غازی که

بمناسبت فوت برادر زاده اعلیحضرت

ملک فواد مخبره شده .

از خبر تاسف آور وفات برادر زاده

اعلیحضرت شما شهزاده کمال الدین

مرحوم متأثر گردیده مراتب تعزیت

همدردی خود مان را بآن اعلیحضرت

وفادیل شاهی شان اظهار مینمایم .

سواد تلگرام اعلیحضرت فوادشاه مصر

بجواب تلگرام اعلیحضرت هایونی .

اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی . کابل !

از تسلیم و سر سلامتی که اعلیحضرت

شما بموقع وفات برادر زاده عزیزم

فرستاده بودید متأثر شده تشکرات

بر حرارت و آرزوهای بهتریتم را

تقدیم میدارم .

ورود بوطن

در شماره (۱۷) انیس خبر عزیمت

ع ج آقای سردار شیر احمد خان سفیر

کبیر افغانستان مقعنه طهران را بطرف

وطن بقرار نین گرام خاطر نشان نمودیم .

بذکرک جلالتماب موصوف روز

چهارشنبه ۹ سنبله ساعت ۲ بعد ازظهر

مع الحیر والمفیده وارد کابل شده

ترقیات پذیرائی شان از طرف وزارت

دربار در مقام عالی صدارت عظمی بطور

شایانی بعمل آمد .

عزیمت

ع ع ص غلام فاروقخان حاکم اعلی

شرقی که برای شمولیت جشن استقلال بمرکز

وارد شده بودند پس از مرور روزهای

جشن استقلال و شرفیابی حضور اعلیحضرت

غازی بروز ۸ سنبله بصوب ماموریت خود

عزیمت فرمودند .

هکذا ع ، آقای صلاح الدینخان سلجونی

که برای شمولیت جشن وارد کابل شده

بودند ، روز پنجشنبه ۱۰ سنبله واپس بسمت

ماموریت خود به قونسلاگری افغانی در

(بمبئی) عزیمت نمودند .

مقرری

ص ، میرزا محمد علم خان سرکاتب علان

داری بهاک جرم ترفیعاً بماموریت مالیه

واخان عز تقرر حاصل کرده .

حریق

شب جمعه ۱۱ سنبله در حدود ساعت

های یک حریق مدهشی در راسته کشمش

فروشی واقع و ۶۷ دکان بزازی و غیره که

تقریباً هر کدام ازده الی پنجاه هزار افغانی

مال را دارا بود طعمه حریق شده است .

گرچه تاحال ادا رعلت اصلی این حریق

را کشف کرده نتوانسته ممکن است درآینده

معلومات مفصلی درین مورد تقدیم قارئین

گرام بنماید .

ایضا

قراریکه اطلاع حاصل کرده ایم به یک

حصه از عمارت فابریکه کو گرد سازی

دارالامان حریق جزئی حادث شده بود ولی

در اثر جدیت و فعالیت مامورین ، وظفه اش

خاموش گردیده الحمد لله خساره مالی و جانی

وارد نگردیده است .

خبر های خار جی

(دخول تور کیه در انجمن اقوام)

و سیاست خارجی آن

ملت تور کیه يك ملتي است كه براي صلح و مسالمت دائماً بذل مساعي ميورزد علل واسباب اين هم خود ظاهر است زيرا ملت تور کيه اختلافات بين العملي و معاربات متوالي ضرر هاي زيادي ديده و به مسا اضطرابات معروض مانده است .

تور کيه جديد داراي حيات و زندگاني دوازده ساله ميباشد و قابل قوائيكه درين مدت به سياست ناموسكارانه صلح آنرا آشنا ساخته (چنانكه در بعضي از ممالك بوده) بحران اقتصادي يا مشكلات مالي نيست يعني در حاليكه از اين گونه چيزها اثري هم موجود نبوده تور کيه احتياج خود را به صلح و مسالمت حس کرده است .

گويانما رويهمرفته در يك مملكت مرمت طلب و قابل اعماري حيات بسر ميبريم . اگر در محبط ماصالح و امنيت استقرار نميداشت پس چگونه ميتوانستيم بتمام اين اصلاحات و ترميمات حاضره دست بياييم ؟ امروز تور کيه

به جمعيت اقوام داخل ميشود !

اين مسئله چندان يك امر فوق العاده نيست زيرا تا كه در جمعيت اقوام شامل نبويم هم بر عليه اين مفكوره يعني صلح و مسالمت كه جمعيت اقوام بان استناد دارد از ما حصر كتي بعمل نيامده است بلكه بلكس هر گونه كه همك و معاونتي كه

باعث تاسيس و ادامه صالح بوده بصورت اشتراك در مساعي جمعيت مذكور ، نموده ايم بواسطه كه امروز تور کيه در جمعيت اقوام داخل گرديده آيا ممكن است به تعهدات قديمه آن خللي وارد شود ؟ بايستي بگوئيم كه اصلاً همچو يك احتمال عملي شده نخواهد توانست اساساً در معاهداتي كه تور کيه با دول متعدده دارد اعم از اينكه دول مذكور به جمعيت اقوام شامل هستند يا نه ؟ هيچ يك نقطه نخواهد بود كه بر اساس و روحيات مجمع يا وظيفه و تكليف اعضاي آن تأليف كرده نشده باشد .

بلكه رغماً اين معاهدات اساساتي را احتواي كند كه تماماً با روح ميشاق پاريس توافق دارد البته تذكر اين مطلب خارج از لزوم است كه بگوئيم اكثريه آن دولي كه در ميشاق پاريس امضا کرده اند در مجمع اتفاق ملل نيز عضويت دارند اين هم نشان ميدهد كه با اثر شموليت در مجمع اتفاق ملل به معاهدات تركيه هيچ تنزلزلي راه يافته نمي تواند .

جاپان و امنيت دنيا

تو كيو :- نماينده خصوصي جریده تا نماز اطلاع ميدهد در يك دعوتي كه جهت پذيرائي سفير جديد انگليس مستر جي كيو ترتيب داده شده بود ، سياست و مدير بزرگ جاپاني كونت اشئي نطق ايراد و صريحاً بيان كرد كه مداخلت امريكا

در مسائل شرق اقصى باعث تصادم مهيب امريكا و جاپان خواهد گشت اين الفاظ در دنياي امنيت يك هيچاني توليد کرده است و از اين بيان اين مدير جاپاني ذهنيت و افكار ملت جاپان بخوبي توضيح مي شود . جاپان ميخواهد به هر صورتي كه شود بر منچوريا قابض گردد ولي امريكا درين عزم او مانع و نميخواهد كه جاپان باين وسيله در قواي خود تزييد نمايد .

مطالعين جرئ نسبت به حكومت منچوريا يا معلومات داشته باشند كه حكومت اين خطه آله ايست در دست ژپان و از اين هم واقف خواهند بود كه منچوريا يكي از علاقه هاي چين بوده كه فعلاً جاپان بر او تصرف نموده است - چين و جاپان اين هر دو ممالك در انجمن اقوام ر كنيت دارند و بنا بر احتياج چين انجمن يك وفد خود را جهت تحقيقات نزاع چين و جاپان مامور نمود اين وفد كه موسوم به كمته لاتن است لائحه تحقيقات خود را به تكميل رسانيده و اكثري از ملل چين را درين موضوع مظلوم تصور ميكنند اگرچه در حقيقت هيچ يكي از اقوام متمدنه با اين جماعت مظلومين همدردی صميمانه ندارند ولي حقيقت و موجب اين اظهار همدردی تأييد و تبحر يك امر بيكاست كه همه ممالك مقروض او بوده نميخواهند كه جاپان بر منچوريا قابض گشته بر اقتدار خود پيافزايد و هم معلوم شده است راپورتي

که کمیته لندن بعد از تحقیقات عمیق مسائل منچوریا ترتیب داده است جاپان را مورد الزام بلکه باعث اختلال امنیت شرق اقصی قرار داد عنقریب راپورت خود را به مجلس اقوام تقدیم خواهند کرد ولی جاپان به تصرف مانچوریا به اندازه چشمش را سرخ نموده که باین گونه احتجاج های و راپور های که از طرف اتحادیه های دول بزرگ غربی ترتیب می شود اهمیت ووقعی نمی گذارد.

امریکا اصرار دارد که مطابق معاهده دولتی که جاپان و چین هم در آن شامل اند جاپان قطعاً حق این را ندارد که بر يك علاقه چین که عبارت از منچوریا باشد قابض گردد و امضا کنندگان این میثاق مسئول اند که بر علیه جاپان بنابر خلاف ورزی معاهده اقدامات نمایند زیرا اگر یکی از متعهدین به هر موقع که بخواهد خلاف ورزی معاهده را بنمایند و دول متعهد او را مجبور سازند که بر عهد خود استوار باشد پس در دنیا اهمیت معاهدات چه خواهد بود.

ولی جاپان میگوید که چون منچوریا باچین هیچ علاقه ندارد و بکلی از چین علیحده گفته میشود ازین جهت مسئول نیست که درین موضع با امریکا یا دیگر دول امضا کنند مشوره کند بلکه مجاز است

تار اسماً اقدامات نماید.

این دلیلی را که جاپان بنابر تقویت قول خود پیش میکند که منچوریا علاقه چین نیست در حقیقت يك جسارت بزرگی است که سیاسيون اروپا را مبهوت ساخته و حتمی است که بعد از ملاحظه راپورت کمیته لندن جمیع اقوام اقدامات نماید خصوصاً درهم چو موقعیکه چین بر علیه جاپان در مجلس اقوام دعوی خود را دائر نموده است و ضرور است که مجمع ملل از امریکا طرفداری نماید زیرا همه ممالک مقروض امریکا و هم چین را حق بجانب میدانند. ممکن است که اقدامات مجمع ملل به دو صورت باشد یا اراکین مجلس با جاپان مقاطعه اقتصادی خواهند نمود یا بر علیه جاپان اقدامات حربی خواهند کرد و گر صورت اول را اختیار نمودند مخصوصاً ملت جاپان متأثر بلکه دچار خساره بزرگ خواهد گشت ولی اگر صورت دیگر را یعنی اقدامات حربی بنمایند حتمی است که امنیت تمام دنیا با خطرات مهیبی متصادف خواهد شد.

جریده مخصوص در انگلستان

در لندن دو جریده ایست که یومیه نشر ولی بفروش نمی رسد بلکه بسیار کم از اهالی خود لندن از نام این جرائد

واقف میباشند نام یکی «مار ننگ رپورت» یعنی راپورت صبح است و علی الصبح نشر و به مقامات مخصوص توزیع میشود دیگر «بر ننگ انفار میشن» است که بعد از ظهر نشر و توزیع می گردد این هر دو جرائد مصور و در دائره پولیس سکا لیند یارد (ضبط احوالات) به طبع میرسد مضامینیکه درین جرائد نشر میشود عموماً تحت عناوین جرائم مال مسروقه - مفروورین و غیره میباشد و خبر هائی تازه و جدیدی برای معلومات پولیس فراهم میکنند.

يك مونتر كوچك سبز رنگ این جرائد را هر روزه به سپوتها و دوائر پولیس میرساند و به پولیس امریکا و بعضی مقامات دیگر فرستاده میشود.

این جرائد در تمام نقاط دنیا نماینده ها و نامه نگار های مخصوصی دارد. در گرفتاری سارق و کشف بعضی مسائل مهم خیلی مفید ثابت شده علاوه بر این دو جریده و دو مجله مصور مخصوص دیگر هم نشر میشود. (اصلاح)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراہیم

ملت پس ماندہ گئی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

(۱۶)

چرا جاپان و اوروپا را بدین شان
مرتجع نه می گوئیم

و چرا شاه انگلستان و امپراتور
هند بر روی زمین بر ۴۰۰ میلیون انسان
سفید و سرخ و سیاه و زرد و گندم کون
حاکمیت دارد . و با آن هم رئیس کلیسای
انگلی کاتبه و مجالس نیابیه آن است و در
جلسه های زیادی فعلاً بحث می کند
از آنکه آیا نان و شراب به محض آنکه
کشیش آنرا تقدیس کند بدون شك
بصورت جسد مسیح و خون او می گردد
و یا این عبارت از رمز و تمثیل است
و با آن هم گفته نه میشود که شاه انگلستان
(رجعی) است و دولت بزرگش او
(پس مانده) و (متقهقر) است و اگر
پس مانده کی همین باشد مرتجع پس
مانده کی !

و چرا تمام اروپا مسیحی بوده بر
مسیحیت خود هر زمان افتخار نیز میکند
و با وجود مناقشات و رقاباتی که در
بین شان است برین مسئله متفق میباشدند
و نمیگوئیم « رجعی » و « ارتجاعی »

هستند . و حال آنکه دیانتی که اروپا دارد
۱۹ قرن از آن گذشته است و امروز روزی
است که صحیح است بگوئیم آن دیانت
قدیمی است (و جداً قدیمی است) . و
چرا یهودی ها که اگرچه ما از ایشان
انکار داریم ، نمیتوانیم انکار کنیم
از آنکه قوت ، ذکا و حس کار ، و سبکی
خسته گئی نا پذیر دارند - به توراتی که
از هزار ها سال قبل یافته اند هنوز هم
فخر می نمایند و مسیحی ها نیز با ایشان
شرکت دارند ؟

و چرا می بینیم جوان های یهودی
مترقی و عصری بوده سعی دارند زبان عبری
را که از بس قدیمی است تاریخ آن هم
معلوم نیست زنده بسازند . و با آن هم
گفته نه می شود (رجعی) و (پس مانده)
و (متقهقر) اند ؟

« و اینزمان » رئیس انجمن صهیونی ها
در جریده (الماتین) بیانی نشر نموده
است که از بزرگترین بیانیانی است که
بآن فخر میکنند و آنرا مانند يك اثری
میدانند که می شاید انسانیت آنرا برای

شان تذکار کند . بیان مذکور چنین
است که در فلسطین جدید امروز کاملاً
بازبان انیدیا گفته گو می کنند .

مقصود او از فلسطین جدید فلسطین
یهودی است که صهیونی ها در آن زبان
عبری را نشر نموده نسل جدید خود را
مجبور ساختند آن زبان گفته گو کنند تا
زبان مذکور برای یهودی ها لغت جامعی
شود . آیا این کار را که کرده است
جواب این سوال اینست که : یهودیهای
عصری که مبادی علوم و معلومات عصری
را بشدت اخذ نموده اند (مایذکر الا
او الا لایاب) و لازم ندارد در این
چنین يك رساله كوچك ازین جور مثال ها
و روایات بحث کنیم .

تمام اقوام بر دین و چیز ها نیکی باعث
قوام ملت شان می شود و قوم شان را
تشخیص میدهد و بایشان میراث رسیده
است قایم اند و سزاوار این القاب نه می
شوند مگر مسلمانان !

و اگر کسی مسلمان هارا بگوید که بقران
و عقیده و مقومات و مشخصات خود و زبان
عربی (۱) و رسوم زنده گانی و حیات

(۱) مقصود نویسنده ازین تحریر قوم
عرب است و رنه برای ملل دیگر اسلامی
اینقدر کفایت می کند که با حفظ زبان
ملی خود حقیقت دین خود را نگاه
دارند . (مترجم)

شرقی خود و اطوار آن قائم باشند در بین کسانیکه که در دل شان مرض است قیامت می افتد و فریاد می کنند که نیست باد رجیت ؛ و می گویند چگونه می خواهید ترقی کنید در حالیکه با وضاع کهنه که از قرون وسطی مانده است قائم باشید و حالانکه مادر عصر جدید هستیم .

تمام این مردمی که ذکر کردیم علم آموختند ، پیش رفتند ، ترقی کردند ، بلند شدند ، بر آسمان پرواز کردند ولی از جمله ایشان مسیحی ها بر انجیل خود و پیروی کلیسای خود و یهودی ها بر تورات و تلمود خود و جاپانی ها بابت ها و برانچ مقدس خود قائم مانده هر حزب با چیزی که دارد مسرور است . و تنها برای مسلمان بیچاره ترقی ممکن نه می شود تا عقیده و قرآن و اوضاع و مسلك و اطوار و مذهب و لباس و فرش و خورد و نوش و ادب و طرب و غیره خصوصیات خود را ترك نکند و از تمام تا ریخ خود جدا نه شود و اگر این کار را نکند از ترقی بهره ندارد پس اینست يك مقدار ضرر های جامد که با اسلام و شرق نیت بد دارد و اشخاص ساده را به سخنان خود می فریبند .

فسادات جامدین در اسلام و مسلمانها حالا مسلمان جامد نزد ما ماند که ضرر او نیز کمتر از منکر نیست . و اگر چه در خوب و بد نیستی با او اشتراك ندارد

مگر هر چه میکنند از روی نادانی و تمصب می کنند .

پس جامد کسی است که برای مد نیت دشمنان اسلام راه محاربه را با مد نیت مذکور تهیه نموده و موقع داده است احتجاج کنند که تدریجی ، اسلام بدان گرفتار است ثمر تعلیمات اسلام است و جامد ها سبب فقری شده اند که مسلمان ها به آن مبتلا هستند ، زیرا جامد ها اسلام را تنها دین آخرت میدانند حالانکه اسلام دین دنیا و آخرت است . و همین مزیتی است که اسلام بر دین های دیگر دارد . پس اسلام مانند دیانات هند و چین کسب انسانرا تنها مخصوص حیات دیگری غیر از این زنده گانی محدود نه میسازد . و نه مانند تعلیم انجیل او را از مال دنیا و ثروت آن پرهیزکار می سازد و نه مانند مد نیت اروپا سعی او را محدود به معیشت دنیا قرار میدهد .

جامد ها کسانی هستند که با علوم ریاضیه و طبیعی و فلسفیه و فنون و صناعات مخالفت می کنند و میگویند این علوم کفار است و اسلام را از ثمرات این علوم محروم ساخته اولاد اسلام را به فقری که بدان گرفتارند مبتلا ساخته است و پای شانرا بسته اند .

علوم طبیعی و علوم است که از زمین بحث میراند و زمین ذخایر خود را تنها

برای کسانی میکشد که از علوم آن بهره داشته باشند . (۱) و اگر در تمام عمر خود بجز از چیزی که به آخرت مربوط است حرف نز نینم زمین به ما میگوید بروید جانب آخرت که از من بهره ندارید .

پس ما به وسیله محدود ساختن مساعی خود به این علوم و معلومات اخروی خود را در مقابل ملل دیگری که بزمن توجه نموده اند يك مرکز ضعفی ساخته ایم و ایشان بر روی زمین ترقی نموده می روند و ما تنزل کرده میرویم و کار بجای رسیده است که تمام امور بدست آنها رفته و باندازه قوت یافته اند که علاوه بر آنکه دنیای ما را از ما گرفته می توانند از خود دین ما نیز را منصرف ساخته می توانند و این چیزی نیست که خداوند از ما می خواهد بلکه خداوند جل و علی شانرا می گوید (وعد الله الذین آمنوا منكم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض) و می فرماید (هو الذی خلق لکم فی الارض جمعا) و می گوید : (قل من حرم زیارة الله الذی أخرج لعباده والطیبات من الرزق) قل هی للذین آمنوا فی الحیاة الدنیا . خالصه یوم القیامة) ،

(۱) پدر کلان مرحوم من به من میگفت که اگر زمانه ترا بیا زارد تو باید زمین را بیا زاری یعنی سعی کن و در کشیدن فواید آن کوشش نما .

مؤلف له بلائیة فرانسوی

(۵۴)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

از فصل بیست هشتم

(انتقام کاترین)

کاترین ! « بدون کدام اشتباه و تردید

ترا خواهند کشت »

نپرک ! « گمان نمی کنم که ناپلیون

جرات کرده و تا به این اندازه پیش رود !

اگرچه میتواند که برای حفاظت شخص

خود و زنش جان نثارهای شرقی را در اطراف

خود جمع کند ولی قصر او سرای سلطان

روم شده نمیتواند ! اشخاص را خفه کرده

و در باسفور انداخته نمیتواند .

کاترین ! « باز هم ترا اخطار میکنم که

جان خود را در میان حسد و عداوت ناپلیون

و دشمنه زهر آلود (دوستان) میگذاری .

نپرک : « من میدانم که امپراطور بازن

خودش بحیث یک اسیر سلوک میکند و پنجره

محبس او خیلی مضبوط است می شنوم که

هیچکس حتی افسرهای اعلی در بار و دوستان

بهترین ناپلیون نیز بدون اجازه مخصوص شخص

امپراطور ، علیا حضرت ملکه را دیده

نمیتواند ، علاوه از همه از اخلاص و

صحیحیت کور کورانه این محلوکهای مصری

نیز با خبرم و میدانم که اگر پدر خودشان

را در مناطق ممنوعه قصر به بینند ، بگمال

بی باکی سر میسرنده مگر -

در اینجا کونت صدای خودش را پست

ساخته و بروی کاترین تیزتر نگریسته گفت

با وجود همه این اشکالات اگر امپراطریس

بواسطه تو آرزوی دیدن مرا ظاهر سازد

من احتیاط کرده شخص خودم را مصئون

خواهم ساخت . تا از همه این اشکالات

فراغت حاصل کرده بخاطر جمع و قلب آرام

اورا زیارت کنم .

کاترین ؛ « از لفظ « مصئون » چیزی

فهمیده نتوانستم ؟ »

نپرک ! « در یک ملاقات با امپراطور

استر یا پیشتر از روانه شدن باینطرف بدون

آنکه از مقصد اصلی این مسافرت مطلع

شود ، فهمانیدم که برای دیدن امپراطریس

در پاریس سنت کلو ، و یا کومپین موقع

خواهم یافت و بطور آزادانه و بدون ناک

با او به بینم تا بتوانم را به طور مفصلی از

سلوک ناپلیون و حیات پاریس ماری لوئیز

تقدیم کنم چون امپراطور استریا علاقه

زیادی نسبت بدختر خودش دارد این

تجویز مرا بنظر استعسان نگریست .

کاترین : « آیا امپراطور استریا برای

دانستن احوال دخترش امپدور خصوصی

می خواهد ؟ آیا ماری لوئیز ازاد نیست

که برای پدرش مکتوبی بنویسد و از تمام

حقائق او را بپاگاهانند .

نپرک : « شانه های خودش را

بطرز انکار تکان داده گفت .

« آیا (ساواری) راجه باید کرد .

کاترین : « ساواری را باینمامله چه

مداخلت ، »

نپرک : « ساواری يك وظیفه ننگینی

را بعهده گرفته است . هیچ يك مکتوبی

از تو بپاری ، سنت کلو ، و یا کومپین

بویانه نمیرود نادر حضور امپراطور

خوانده نشود . ساواری در فن مقدس

باز کردن مکاتیب مدیر پست است

امپراطور استریا که ازین معامله بی خبر

نیست مرا بحاصل کردن ملاقات رسمی

از دخترش مختار نامه داده است همین

دلیل است که من با وجود ممانعت قطعی

ناپلیون به تغیر قیافه به کومپین آمدم .

کاترین : « نپرک به نصیحت من

گوش داده برو . خود را تبه و بر باد

و امپراطریس را با خود درین بد بختی

شریک نساز ، »

نپرک : « من هیچیک اراده برای

این کار ندارم . »

کاترین : « پس قسم یاد کن که

علی الفور روانه شوی و حتی بگرفتن

جواب پیغامت از امپراطرس نیز انتظار نکشی .

نیپر گت : « متردد می نمود ؟ کاترین تردد او را حس کرده پرسید : آیا بمعاضدت کدام شخصی دیگری اعتماد کرده ئی ؟ آیا این کدام کس خواهد بود که ترابه ایار تمان امپراطرس رهنمائی کند .

نیپر گت : « امید وارم که مادام مونت پلو مرا کمک خواهد نمود .

کاترین : « اوه راستی مصاحبه امپراطرس را می گوئی ، این يك اقدام بزرگی از طرف او خواهد بود . عتبار من کونت آیا میدانی که درین تازه گیها له فیور (مارشال بزرگ قصر) نیز تمین یافته است ؟ مادام مونت پلو در زیر او امر اوست برای وجود اشخاصی که در قصر بدون اجازه مخصوص امپراطور دیده شوند خود له فیور مسئول است ، تو باید له فیور را در يك موقع بدی نگذاری در بصورت او مجبور می شود که در بین دوستی تو و وظیفه خودش یکی را ضرور بدروود « گوید ، چون له فیور يك شخص وظیفه شناس است مجبور خواهد شد که از حمایه تو صرف نظر کند .

نیپر گت : تبسم کنان : « تو کمان میکنی که اگر له فیور مرا در قصر بباید خواهد گشت ، اگر اینطور است پس

دوستی تو بجه کار خواهد آمد .

کاترین : « بشو باید بگویم که اگر در اینجا گرفتار شدم و موجودیت تو در کومپین با امپراطور ظاهر گردید هیچ چیز ترا از چنگال مرگت نجات نخواهد داد ازین است که رجای کنتم بروی . امپراطور پسرت (هانریوت) را خیلی دوست میدارد برای لحظه ملاقات ملاکه پسرت را بی اعتبار واستقبالش را در خطر نینداز ، رجای کنتم بروی برو و هیچگاه نایست .

نیپر گت : « من امر ترا اطاعت خواهم کرد . ولی یقین داشته باش که محض بخاطر پسرم وله فیور است که این کار را می کنم ورنه برای وجود خودم بقدر سر موهم با کت ندارم .

کاترین : « ازین فیصله ات بنهایت ممنون شدم . آیا همین حالا خواهی رفت ؟

نیپر گت : مثل شخصی که الفاظ نیاید و یا چیزی بخواند پنهان کند گفت : « لی در شکم من بر سر جاده سواسون (انتظار می کشد اول باید پسر کلا دوز را به پاریس بفرستم و بعد از آن بطرف سرحد جرمنی حرکت کنم باید مطمئن باشم که انگشتی را به امپراطرس خواهی سپرد که فقره دیگر مکالمه او بسدق الباب و ظهور

(لیزه) و منقطع گردید کاترین بدیدن خدمتکار صدا زد لیزه چه خبر است چه میخواهی بگوئی ، ،

لیزه : « مادام لا دوشس موسر (ریموسا) چیرلین اعلیحضرت میخواهد با شما حرف زنند .

کاترین ! « يك چمپرلین ! آه فهمیدم دیروز با خواهران امپراطور مجادله کرده ام خیال میکنم درسی خوبی به آنها داده ام ضرور بحضور امپراطور شکایت کرده خواهند بود .

اینرا گفته بطرف لیزه که از ملاقات دور و دراز معاون کلاه دوز و بی بی خودش متحیر بود برگشته ایزاد نمود ! موسر ریموسارا بدرون رهنمائی کنی «

و بطرف نیپر گت يك اشاره مخصوصی دیده گفت ! « استادت را بگو کلاه را تنها بیاعتنا اصرار تو گرفتم ولی دیگر دفعه باید خودش حاضر شود .

نیپر گت کرنش عمیقی کرده بالیزه از خانه خارج شد کاترین هم برای پذیرائی چمپرلین اعلیحضرت سر و صورت خودش را آراست در يك کرسی بازو داری نشست ، (باقیدارد)

A.K. Halimi
Collection

جریده هفته وار

توقیت اشتراك

۱۰ افغانی

۱۲

۵

۳۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

درممالك خارجه

۱۸/۱۹۳۲ ۱۰ Sept

مبعطه انیس

اندیشه

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

تأسیس ۱۳۰۶ Sept 10 1932 ۱۰ اجادی الاول ۱۳۵۱

دوشنبه ۲۱ سنبله

صرفه جوئی

در خلال مکارم اخلاقی، یکی صرفه جوئی در امور زندگی نیست که میتوانم آنرا بطریقه اعتدال و عاقبت بینی در امر معیشت تعبیر نمایم.

این نوع صرفه احتیاط و قتی کسب عمومیت کرده بطبقات جامعه پر تو میاندازد در تقدم مدنیت جامعه ترتیب اثر داده و وجبات راحت قوم را سهلتر فراهم میکند.

زیرا هرچنانکه اسراف و تبذیر، فضول خرجی و عیاشی، بطالت و تنبلی، ضیاع وقت مایه فقر و مسکنت است جلوگیری و اجتناب از همه چه افعال، صرفه در وقت در خوراک در لباس در سائر الزمه معیشت، بچیات اقتصادی جامعه دخیل بوده هنگامیکه صورت تعلیم بخود میگیرد مسلماً رشته اقتصادی جامعه را عالیتر و متین تر میسازد، زمانیکه ارضاع اقتصادی یک قوم رنگت بهبودی پیدا

میکنند لاجرم مدنیت آنها رویتکال رفته بدستیاری سائر شعب حیاتی بالمره بسرحد کمال میرسد.

صرفه در وقت:

قیمت دارترین و بهترین وسیله که در دسترس بشر گذاشته شده نقد وقت است.

وقت را عزیز داشتن و این موهبت بی بهارا را یگان از کف ندادن مایه هنرمندیست ملتی که میخواهد از حضيض تاخرو انحطاط صعود کند وقت شناسی و صرفه کردن دقائق حیات برای وی از ضروریات اولیه محسوب میشود.

انسان وقت شناس میتواند در هر ساعت از اوقات حیات برای خود و وطن خود هر گونه کار و خدمتی را انجام دهد.

کسانیکه این موهبت سترگ را محترم نداشته بیفایده میگذرانند خطای عظیمی را

مرتکب میشوند، چه اعاده اوقات گذشته امکان پذیر نیست پس باید انسان وقت موجود و فرصت مساعد را رایگان تلف نکند؛ سهل انگاری و تنبلی اهمال در کار و خدمت سبب ضیاع وقت است.

هر فرد از افراد طبقات جامعه که در ظل اجتماع حیات بسر میبرد بسهم خود وظایف و تکالیفی دارد اگر شخصی این وظایف و تکالیف خود را خوبتر تشخیص داده با تمام قدرت و توانائی با صرفه جوئی در وقت یعنی عزیز دانستن دقائق حیات در انجام آن همت میکمارد از لائق ترین افراد است. هم چنین است حالت یک قوم یک جامعه که اگر بان صفت متحل شده وظایف را جمع بخود را با کمال وقت شناسی ادا میکنند از شائسته ترین قوام و جوامع بشمار میرود.

دانشمندی میگوید:

• وقت عبارت از ماده است که بنای حیات ما را طرح و پایه را پر میکند امروز و دیروز ما تیر هائی هستند که برای ساختمان بکار میروند •

واقعاً حاصل و نتایج ایام گذشته و موجوده است که بنای حیات اجتماعی و مدنی جوامع را پایه اکال میسازند اگر افراد يك جامعه عمر کرا ننمایند خود را به لا قیدی و بطالت میگذرانند خود و وطن خویش را معروض فقر و مسکنت و گرفتار بجران های مالی و اجتماعی میسازند •

ازین رو برای هر فرد لازم است در حدود کار و وظائفی که از دست او ساخته است شیشه بطالت و سهل انگاری را بسنگ عمل شکستاده فرصت موجوده را کنج شایگانی تصور کند و کار امروز را بفردا حواله ننماید •

صرفه در خوردنیها :

یکی از علل اسراف و زیاده خرجی ، افراط و تند روی در تهیه اقسام اطعمه است یعنی تناول انواع اطعمه در يك وقت که بهیچوجه مقرون بصرفه و صلاح دیده نمی شود ، اما معینا در بعضی افراد این رویه مرئی است در حالیکه اضرار بدنی و اقتصادی آن محرز و مسلم است :

اولا مطابق قوانین صحی یکی از ارکان مهم حفظ صحت ساده گی و بی تکلفی در

غذاست مسلماً هر غذا نیکه ساده و لطیف باشد فائده اش بیشتر و باصول حفظ الصحه مطابق تر است عکس اینحال یعنی استعمال انواع اطعمه در يك وقت معتاد ممکن است بعلاات و بیماری منجر شود و حفظ نفس و تقویه بدن که مقصود از تناول طعام است بانسان حاصل نگردد •

ثانیاً تهیه انواع اطعمه در یکوقت تخصیص يك مبلغ هنگفتی را موجب میشود در صورتیکه اشخاصیکه باین عمل عشق دارند بهبارت دیگر نفس پرستی میکنند نمیتوانند مصارف مطبخ خود را از عرق جبین و فعالیت خود مهیا کنند و اگر بفرضیکه بعضی ها بتوانند ارعائات و مایملک شخصی خود این آرزو را انجام دهند بهر حال اثرات ناگوار این رویه باو ضاع اقتصادی عاملین خود خلل انداخته و قبیحک بتمام طبقات جامعه مستولی شده صورت هم چشمی و سیالدا ری را اختیار میکند بنیان اقتصادی یکقوم را متزلزل و برای آتیه مخوف میسازد زیرا در آنصورت هر فرد خود را مجبور میداند بهر وسیله باشد این عمل را مصدر شود و از امثال خود عقب نماند •

عین همین نظریه در لباس و سائر محتاج الیهای معیشت نیز تطبیق شد نیست مثلاً لباس اساساً برای ترو تحفظ بدن از گرما و سرماست در حالیکه امروز بنظر بعضی ها استعمال و ساختن البسه قشنگ و ذیقیمت

در هر ماود در هر هفته آنها را از منسوجات خارجی مایه شهرت و اعتبار در بین امثال پنداشته میشود و اشخاصیکه این عمل در نظر شان مستحسن نمیدانند و یا بیش از احتیاجات خود البسه تهیه نمیکنند در نظر آنها حقیر جلوه مینمایند در صورتیکه خود این رویه فی حد ذاته اشتباه بزرگی است •

بیاد دارم وقتی راجع بدائی یکی از ابنای وطن صحبت بمیان بود که در هر هفته و گاه گاه در هر روز البسه قشنگ متخالف از همدیگر در بر کرده پنج قدمی هم پیاده حرکت نمی نمود گاهی و خد متنگار او همه وقت حاضر خدمت بود عائله نداشت ولی معینا هر روزه مصارف زیادی را در مطبخ بعمل آورده انواع اطعمه و خورا که را تهیه میکرد یکسفر آشپز و چندین خدمتکار را هم برای انجام این عیاشی و فضول خرجی استخدام کرده بود اما در ضمن صحبت محقق گردید که آن شخص فعلاً ماموریت و مشغولیتی نداشت فقط تمام این مخارج را از يك راهگذر تهیه میکرد که آنها را فروختن خانه ، باغ زمین موروئی بود !!

ملتنفث شوید اینطور اعمال چقدر مذموم و از نقطه نظر صرفه جویی و مال اندیشی تا کدام اند از ه خطای عظیمی است فرضاً اگر املاك موروئی اینطور اشخاص تمام میشود از کجا میتواند برای

« بحث اقتصادی مهم »
چگونه میتوان عالم را از
افلاس نجات داد ؟

- ۲ -

و از طرف دیگر ملت و دولت امریکا
نمی توانند باین عمل اقدام کنند برای
آنکه قانون اساسی امریکا چنین عملی
را تجویز نمی کند و علاوه بر ملت
امریکا تقوا نیست است فوایدی را که از
اقدام بیک چنین کار مفیدی عائدش تواند
شد درک کند و از این رو مستعد برای
قبول چنین پیشنهادی نمیباشد مردم گمان
می کنند که تنها دائن میتوانند دین را
از میان بردارند - چون قوانین بر روی
اصل تدوین شده و این گمان حرف
نیست منتهی قانون راه هائی هم برای
مدیون باقی گذاشته است - و مدیون
چنین حقی را دارا نیست ولی دولت
امریکا امروز قادر است چنین حقی را
را برای خود قائل شود چون وظیفه
انسانیت و نیز وظیفه که در مقابل دارد
امر میدهد بچنین اقدامی مبادرت ورزد .
از طرف دیگر فکری که میگوید تنها
دائن میتوانند دین را الغاء کنند غلط
محض است چون هیچ ملتیی نمی تواند
در متصرفات خود راه افراط پوید و هم
چنین ولایات متحده نمی تواند بخودی

بنظافت و ستره کی جدا امر میکند
برای مردها البسه ابریشمی را تا جائز
قرار داده است .

فلسفه این قسمت همین است که لباس
ابریشمی حتماً جنبه فعالیت و زحمت
کشی را در افراد ضعیف ساخته آنها را
در حرکات و سکنتات شان محتاط کار غیر
جدی و امیدارد و آنها را مجبور میسازد
تا در اعمال خود اولتر از همه حفظ
لباس خود را از خرابی و کثافت نموده
نزاکت پسند باشند .

بنابر این جهات عقلاً و شرعاً جائز
نیست انسان در امور معیشت طرف
اعتدال و احتیاط را فراموش کند انسان
باید در هر حال مقتصد مال اندیش ، صرفه
جو باشد .

مسئله اگر این صفت در افراد یک
جامعه موجود شده بمرور ایام قوت گیرد
دامنه فقر و نیستی از آن جامعه سلب
و معدوم خواهد شد . (ش)

ادامه این طرز معیشت که بان عادی شده
است مبالغه گزافی را جمع آوری کند
چون جمع آوری این اندازه پول يك امر
احتمالی است در صورت عدم آن البته
اینطور اوضاع منجر به فقر و اضطراب
میکردد و رفته رفته ازین فقر و اضطراب
بنیان اجتماع متضرر میشود .

چنانچه بزرگترین اسباب بحران های
مالی و اقتصادی جوامع عدم موازنه در قوه
تولید و مصرف است و مسلماً از جامعه که
تعادل قوه تولید و مصرف از بین میرود
آن جامعه بالمره بفقر و فلاکت قریب تر
میشود عدم توازن این دو قوه هم ناشی
از اسراف و ناعاقبت اندیشی و بطالت
افراد جامعه است که باینطور حقائق بنظر
بی مبالاتی نگریسته آید - خود و جامعه
خود را به پیش آمد روز کار میسپارند .
به صورت ، علاوه بر این که
افراط در مصارف معیشت بالخصوص
در مسکولات و ملابوسات
شامل اضرار اقتصادیست انسان را عیاش
بار آورده قوه فعالیت را در انسان
میکشد .

شریعت اسلام با اینکه انسان را

خود را جمع بدیون طریق افراط را پیماید
برای آنکه قادر نیست مجوز صحیح و
معقولی در برابر ابناء مملکت خود برای
عمل خویش پیدا کند و از طرفی دیگر
اعمال ملل را نسبت بیکدیگر همچون
اعمال افراد نسبت بیکدیگر نمیتوان دانست
چون یکفرد آزاد است هر چه بخواهد
از مال خود بدیگران بخشد بی آنکه
عمل او تولید سوءظن بنماید (مگر ظن
باینکه می خواهد خود را احسان کننده
معرفی کند) ولی يك ملت نمی تواند در
برابر ملت دیگر بحث احسان کننده
ظاهر شود چون تظاهر بیک چنین مظهر
سبب میشود آن ملت که مورد احسان
واقع میشود در برابر محسن خود بنحقیق
خویش تن در دهد و این ذلتی است که
نمی گذارد آن ملت چنین احسانی را
بپذیرد و شانه زیر بار آن ملت بنهد
چون علاوه بر این اشکالات اشکالات
دیگری هم ممکن است پیدا می شود از
قبیل اینکه آیا ملت محسن در باطن چه
خیالی دارد که بیک چنین عملی مبادرت
ورزیده است ؟ و بهیچوجه نمیتوان این
شک و شبهت را زائل کرد .

بنابر این هرگاه بخواهیم دو ملت
با هم در نعمت صالح و سلم بر خور دار
شوند باید اصول مساوات را فیما بین
آنها جاری کنیم و نگذاریم یکی بر دیگر

بخواهد برتری و رجحانی برای خویش
قائل شوند و از این جاست که باید تصدیق
کرد دولتمهای دائن نمی تواند بالغاء
دیون مبادرت نماید ولی هرگاه چنین
اقدامی از طرف دول مدیون بعمل بیاید
این اشکالات مرتفع می شود منتهی
چیزی که ممکن است ملت امریکا
را جمع بیک چنین اقدامی در باطن خود
این طور بیاندیشد که خود را ثروت مند
ترین ملل عالم بداند و با خود بگوید
فقر و تنگ دستی سایر ملل آنها را
مجبور کرده که از اداء قروض خود تن
زده و دیون خویش را نپردازند .
و هر دولتی میتواند هرگونه دلیلی برای
امتناع پرداخت دیون خود بتراشد و بهیچ
وجه فکر نکند دلایلش واهی و بی اساس است
چون درحقیقت اقدام به این کار يك عملی
مفید نیست که فایده آن بهیئت جامعه انسانی
عاید می شود ، و امریکا نیز از آن بهره مند
نواند شد .

در اینجا این سوال بنظر میرسد که :

هرگاه دول بیک عملی مبادرت کردند
وظیفه دولت امریکا چیست و اوچه باید
بکند ؟ بمقتضای عقل و حکمت مجلس
کنگره باید نسبت باقدا می که دول بدان
مبادرت ورزیده اند اظهار تشکر کند ولی
عقل و حکمت همیشه دردار الشوراها حکم
فرمائی ندارد و از پنجهت برای کنگره دوراه

باز میماند ، یکی آنکه سکوت کند و بسوزد
و بسازد و دیگر آنکه غوغا و هیاهویی برپا کند
و فریاد و نعره بفلک اعلی رساند ولی باید
دانست که غیر ازین نتواند کرد و قادر نیست
بر دول مدیون اعلان جنگ دهد . خصوصاً
هنگامیکه مدیونین بگویند طلب خود را
باقساط خواهد پرداخت ولی از طرف دیگر
ولایات متحده نمیتواند موقعیکه موعد
قسطی ازین اقساط میرسد برای حصول
مبلغ از در تهدید داخل شود .

بنابر این باید تصدیق کرد که ولایات
متحده امریکا سلاحی جز سلاح احتیاج
بکار نتواند برد و نخواهد توانست هیچگونه
اسلحه اقتصادی بر علیه اروپا بکار برد
و هرگاه چنین کند درست چنان است که
بادست خود تیشه بریشه خویش زند و با اسلحه
خود انتحار نماید .

و شکی نیست آن روزی که دول مدیون
اعلان کند که در پرداخت غرامات و دیون
معذورند همان روز اروپا حالت بهبودی در
خود احساس میکند چون قو را مدان
های گران تخفیف حاصل مینماید و متمولین
و ثروت مندان بخوبی قادر میشوند ثروت
های خود را بکار بیندازند و از آن استفاده های
هنگفتنی بدست آرند و این مسئله سبب میشود
چرخ های از کار افتاده دوائر تجاری دوباره
بکار می افتد و ضمناً تجارتخانه امریکائی نیز
رواج می یابد و نور جدیدی بر صحنه عالم

یادداشت بوزارات محترم

عدلیه و مالیه

نابت و هویدا است که وزارات محترم عدلیه از حل و فصل مخاصمات و منازعات اهالی مسئول است تا خصوصیات و منازعات عادلانه بر وفق قانون الهی حل و فصل گردیده دامنه فساد را کوتاه سازند و جمیعت العلماء محترم افغانستان حیث مراعات شأن موظف است که در تهذیب اخلاق جامعه و نشر مزیای دین مقدس اسلام ورد ابطال کفر و ملاحده و مبتدعین و جواب استفتاهای مستفتیان و حل مشکلات و معضلات مسایل مذهبی بکوشند، تا تثبیت اخلاق حسنه و ازاله خباثت خاکی باعث استیصال خصومات و منازعات گردد. در این هیچ شک نیست که قیام امنیت و ابرته به نفاذ عدالت است، ولی قیام تمدن صالح وابسته به تهذیب اخلاق جامعه است، و این هر دو لازم و ملزوم یکدیگر اند چه بدون قیام امنیت ممکن نیست نشر معارف و اصلاح افکار و عقائد بشود و کذا غیر متیقن است که بدون صلاح و فلاح مأمورین با علم ذکاء عدالت صورت گیرد. و همچنین در سایه عدل و رافه میتواند تجارت، صنایع، زراعت، و عمال، به غریبی توجه و احوال خود و احبات حکومت را نادیده نمایند.

وزارت مالیه از فراهمی واجبات حکومت و اداء واجبات مستخدمین و مستحقین مسئول است، ولی باید در اصول تسهیل طرق تحصیل و تعیین آوان مناسب از رعایا و مأمورین افکار گرفته بر وند برای مالداران و زارعین اصول فنی تولید و تربیه زراعت و فلاح رانشان داده، برای حفظ مناسبات زارع و زمیندار چوپان و مالدار باغبان و باغدار اجیر و مستاجر با بیع و مشتری مورت و وارث و حفظ اموال مفقودین و مفرو رین و محبوسین و رفع و دفع صنایع خصوصیات املاک و آبداری اصول نامه های را وضع نمایند، که موافق مقتضیات عصر و احتیاجات محیط غیر مخالف قانون سماوی بوده باشند، و بتصویب مجلس دستوریه وطن عزیز رسانیده باشند.

برای اینکه منابع خصومات و منازعات محیطی معلوم و مراتب عمومیت و خصوصیت شان واضح شود، باید وزارت عدلیه و اداره عمومی پولیس احصائیه جرایم جنحه و جنایات و اسباب موجب و چگونگی آن و نتیجه تحقیق و مجازات شان را ولایت بولایت ماموران با علم و انشاء اشاعه گذارند تا فکریان اجتماعی وطن برای انسداد مفاسد و اراله موحبات آن درجراید افکار داده و عملاً جمیعت العلماء محترم افغانستان با لذات و بالواسطه بقوه تبلیغ لسانی

تابش مینماید و آن روز است که امریکا قیمت خدمتی را که دول مدیون نسبت وی بجای آورده اند خواهد فهمید و بنابر این ملت امریکا در چنین روزی تشکرات صمیمانه خود را در پیشگاه دولی که بیک چنین عمل خیر اقدام کرده اند تقدیم خواهد نمود چون بخوابی می فهمد این خدمتی بوده که نسبت به عالم انسانیت انجام داده اند.

***

این است علاجی که پروفیسور سندویل برای بحران عظیم کنونی که سرتاسر کبته را فرا گرفته و دنیای متمدن را بمخاطره دهشت انگیزی تهدید میکنند پیش بینی کرده است و این پروفیسور معتقد است و با این اعتقاد عده زیادی از علماء اقتصاد همراهند که اروپای کنونی در شرف افلاس می باشد و تنها ملت امریکا است که می تواند اروپا را در این بلایه دستگیری و پابعدی نماید و گذارد از سر در گرداب و رشکستگی فرود رود.

آیا امریکا بیک چنین اقدامی برای نجات تمدن اقدام خواهد کرد یا نه اگر نه که سال ۱۹۱۷ اقدام کرد؟

(ایران)

وقلمی در اجزاء و از آن همدست بوده محیط خود را نگذارند از راه صلاح و سیادت منحرف گردند.

چون در شماره های گذشته انیس زیر عنوان خانها در کابل همیت خانها و طرز تسهیل کرایه نشین و خانه والا و کروی دار و کروی دهنده، و بایع و مشتری را بعرض عموم و ساحه ریاست محترم بلدیہ گذاشته بودیم، مناسب دانستیم تا در اطراف رفع خصومت دعاوی نسبت به مساکن و باغات و اراضی امروز قارئین کرام را ملتفت ساخته توجه وزارت عدلیه و مدلیه را بسوی عملی ساختن این نظریه ما بعد خویش معطوف نموده باشیم تا تکرار میگوئیم که وزارت محترم عدلیه به تمام قوای خویش مصروف حل منازعات و مخاصمات است تا بقوه عدلیه طرفین را قانع ساخته دست متجاوزین را از متجاوز عایه کوتاه ساخته، زیر سایه عدالت خویش زمینه رفاهیت را تهیه نماید ولی از مسائل اصول است که از دفع مضرات رفع آن اولی است و رفع خصوصیات در نشر علوم حقوقی و اخلاقی مضمحل است.

سر چشمه شاید گرفتن به میل

چو پر شد شاید گذشتن به پیل
میدانید که دعاوی املاکات یا از صنف دعاوی ورثه و یا از قسم دعاوی خرید و فروش رهن و اجاره و غیره خواهد بود دعاوی میراث

باناشی ازین است که یکی از ورثه بی انصاف چون بر مترو که قابض میشود از حقوق دیگران انکار مینماید بواسطه اینکه در وقت قبضه ورثه دیگر یاد سفر میباشد و یا صغیر و مجنون و ناتوان و نادار خواهند بود.

برای حل این مسئله مینماید وزارت جلیله مالیه ماده در اصول نامه مالیات ایزاد نماید تا مأمور مالیه در ابام معینه برای معائنہ بندها و زراعت و باغات دوره کرده مواقع متنازع فیه را خود ملاحظه کرده زارعین را از تجا و زات باز داشته و موانع ترقیات محصولات را تاحد ممکنه زائل کرده باشند و در همین دوره املاک متوفیان را در دفتر بنام ورثه قید نموده بمعرض عامه اهالی و ارثان شرعی را یا اسمائهم داخل دفتر نموده باشند و ولو که آنها متحد باشند هر گاه بخواهند از حقوق خود به یکی از ارثان متوفی بگذرند باید سند انتقال ملکیت را بدفتر مالیه ثبت نمایند، اگر چه این مسئله نمیتواند شد برای سد باب منازعات مکفی گردد چه امکان دارد که اهالی طرفدار یک شخص بوده باشند یا ورثه بعد از معائنہ مأمور تولید شوند و پادرمملکت دیگر بوده از تعداد و اسمای شان اهالی بی خبر باشند لیکن این صورت های استثنائی طرفی گذاشته غالب دعاوی که از غفلت ورثه و یا از ناتوانی و جنون شان نشأت می نمایند ضرور مسدود میشوند و انسداد این دعاوی برای حفظ شئونات فامیلی و حمایه مصالح ملی و تقلیل مشاغل محاکم عدلیه خدمت

فوق العاده می نماید که تا امروز مملکت عزیز ما را ثانی این جنبه نبوده است.

اگر دفتر و فیس و تولدات ضمیمه وظائف حکومت محلی ساخته شود اعم از فوائد دیگری برای پیشرفت مملکت فوق الذکر خیلی مفید ثابت خواهد شد. قسم دوم دعاوی که از خرید و فروش رهن اجاره تعلیم و غیره نشأت میکنند اصول انسداد عمومی آن بدین وسیله ممکن است بشود که وزارت محترم عدلیه چنانچه تصدیق دفتر مالیات ریاست بلدیہ و قریه دار و کلانتر و وکیل منتخبه را بر ملکیت مقرر شرط گذاشته است انشر متن سند را در جرائد شرط مقتحم بر مقرر گذاشته شود تا اگر کسی از طالبان حقوق و یا از مدعیان مشفع ازین اقدامات مقرر و مقرله بی خبر نبوده در حضر و سفر تا جائیکه ممکن است جرائد برسند، باخبر باشند.

و میعاد برای معمول شدن سند مذکور بگذارند تا اگر یکی از شفعه دارها از اندازه قیمت و هویت مشتری بی خبر باشند و خیال دعوی داشته باشند به محاکم مراجعه نمایند و یا یکی از حقداران مملو که، که غائب و بی خبر باشند باین وسیله بتواند از سازش های مخفی یا خیمه باشند و درین صورت مسائل شفعه که بعد از مرور رسالهای دراز دیر میشوند و اوقات مشتری و شفعه دار هر دو به تلخی می گذرند باعث کدورت همسایه ها و قطع مناسبات آنها میگردد جلو گیری شود

خبرهای فنون اختراع

تکه که شکن نمی بردارد

لندن، ۱۰ اکت - یکی از فیرم های بزرگ بعد از ۱۴ سال جستجو طریقه نگاه داشت تکه های نخ و ابریشم مصنوعی را از شکن پیدا کرده. لباس پارچه های نخ و دستمال کردنهای ابریشم مصنوعی هیچ قسم چین و شکنی در اوضاع خود در زمان استعمال پیدا نمی کنند.

فیرم مذکور نخ پارچه را با کدام مواد کیمبوی خورش میدهد، و پارچه نخ و وضعیت پشم بسیار اعلی را بخود میگیرد، و ابریشم مصنوعی به مثل ابریشم اصلی نرم و دمدار میگردد. مواد کیمبوی بدرجه ارزان است، که پارچه ازاصل قیمت خود گران تر تمام نمیشود فابریکه مذکور از ۲۰ حاکومتهای مختلفه فرمایشات گرفته است و عنقریب دستمال کردنهای که شکن و چین پیدا نمیکند در بازار های دنیا خواهد بر آمد.

در دندانسازی امریکائی

یکی از دندانساز های شهر بوستن در امریکا برای جلب مشتری شاهکار خوبی زده است باین ترتیب که در بالای اتاق یا کلینیک خود یک پرده سینما توگراف نصب نموده و موقعیکه مریض در زیر دست دندانساز سر بصدلی تکیه داده از مشاهده پرده سینما محظوظ و مشغول میگردد و در عین حال طبیب هم مشغول کار خود میباشد. (اطلاعات)

* * *

مخترع فرانسوی اخیراً آلتی اختراع نموده است که ممکن است آنرا به تلفون اتوماتیکی نصب کنند، در این حال مخاطبره کننده میتواند فقط شماره تیرا که میخواهد تلفظ نماید. امواج صدای او در دستگاه الکتریکی مربوط بدستگاه تلفون اثر نموده، و نمرة مزبور حاضر میشود. این اختراع در مواقع بسیاری مفید واقع خواهد شد و شاید تا چندی دیگر در تمام دنیا مرسوم گردد. (چهر نما)

سرش ماهی

موسسات صنعتی چرم گیری روسیه شروع به ساختن يك کارخانه کرده اند تا در آنجا علاوه از محصولات دیگر سرش خشک هم از ماهی بوجود آورده در صنعت بوت دوزی آنرا مورد استفاده قرار دهند.

از طرف

هجوم مورچه های سرخ

امسال تابستان بعضی از خانه های پاریس به تعرض و هجوم مورچه های سرخ دچار گردیدند. این فلاکت در بعضی از محلات پاریس بدرجه رسید که اکثریه ساکنین خانه ها مجبور شدند که به محکمه رجوع نمایند تا صاحبان خانه ها را مجبور کنند که اقدامات فوری درین مسئله نمایند. هیچ يك ادویه کیمبوی فائده نمی بخشد، مورچه ها بهر طرف و به هر چیز راه دارند: در خوراک در لباس، گوش، بینی، حتی به دهن در وقت خواب....

هیچ امیدی نیست که محکمه را جمع به مورچه های سرخ اقدامی کرده بتواند اتحادیه خانه های کراهی به علمای متخصص مراجعت کرده اند. لاکن متخصصین مذکور نیز ضعف خود را نشان دادند.

برای اینکه مورچه های سرخ بالکل

کارخانه موصوفه بمقام کولابین سوار قریب مرمانسک ساخته میشود و این اولین کارخانه ایست درین شعبه که در مملکت روسیه برای اولین بار احداث میشود.

(اقتصاد)

محو شوند ، اول از همه محو خانه های مورچه ها لازم است . لاکن چه طور خانه های آنها را بیاوند ؟ اکثر خانه های آنها در زیر زمینی های می باشند که از اصل خانه که بدان سرایت کرده اند به مترها دور است . . . اگر خانه های آنها پیدا شود ، اول باید چند لیتر آب ، تبیل خاک یا قیر بریزند به تر از همه ادویه ذیل است : یک کیلو صابون سیاه ، یک لیتر تبیل خاک و ۱۰۰ لیتر آب .

اگر یافتن جای زندگی مورچه ها مشکل باشد فقط بگانه وسیله مجادله با مورچه ها این است تمام سوراخهای دروازه ها و کلکین ها با یک طبقه کلفت چربی مالیده شود (اطلاعات آخرین پاریس)

نفوس کره ارض

قرار احصائیه سالانه مجمع ملل ، نفوس کره ارض بالغ بر ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ نفر میگردد . تعداد نفوس کره ارض نسبت بسال گذشته قریب ۲۰ میلیون نفر زیاده شده است .

زیاده از همه نفوس آسیاست که ۱۱۰۳ میلیون نفر میباشد . بعد از او اروپا است زیاده از نیم میلیارد یعنی ۵۰۶ میلیون نفر است : امریکا بهیئت عمومی ۲۵۲ میلیون نفوس دارد بدین ترتیب : امریکای شمالی : ۱۲۴ میلیون امریکای جنوبی ۸۳ میلیون مرکز ۳۵ میلیون

در آفریقا ۱۴۲ میلیون نفر سکونت دارند . اگر این تعداد صحت داشته باشد ، پس آفریقا در یک سال قریب ۲ میلیون نفر غائب کرده است . در اوقیانوس ۱۰ میلیون نفوس ساکن هستند .

زیاده از همه نفوس روسیه ، پولیند و اسپانیا ترقی کرده است : نفوس روسیه سال گذشته ۱۲۴ میلیون بوده امسال ۱۲۷ میلیون شده است ، پولند ۳۱ میلیون بوده ۳۲ میلیون شده است و اسپانیا نیز یک میلیون زیاد شده است یعنی از ۲۳ میلیون ۲۴ میلیون شده است جرمنی برطانیهای کبیر فرانسه تغییر نیافته است جرمنی ۶۴ میلیون ، بریطانیه عظمی ۴۶ میلیون و فرانسه ۴۲ میلیون نفوس دارند . اهالی ایتالیا ۴۰۶ هزار نفر نسبت بسال گذشته کم شده اند حالا ۴۱ میلیون نفر می باشند . اهالی سواتلند ، جزایر می و پادیه کالی بالکل کم شده اند .

تعداد اهالی فلسطین

برای اولین دفعه احصائیه رسمی تعداد اهالی فلسطین را بالغ بر یک میلیون نفر نشان میدهد بقرار ذیل تقسیم می شوند .

مسلمان	۷۵۹۰۰۰
یهودی	۱۷۵۰۰۰
عیسوی	۹۰۰۰۰
مترقه	۱۰۰۰۰

وهم از جمله ۹۰۰۰۰ نفر اهالی بیت المقدس ۵۱۰۰۰ آن یهودی می باشد .

ارتباط مصر اروپا ذریعه تلفون مخابره . تلفون بی سیم بین مصر و اروپا اریک امبا بنظر جاری است یعنی در ۲۲ جون سال جاری مخابره بین قاهره و لندن افتتاح گردیده است در بین دیگر ممالک اروپائی نیز در شرف افتتاح است و عملاً قریب بین مملکت فرانسه (مصر) و امریکای هم ارتباط تلفونی قائم خواهد شد . (منبر شرق)

عدد امراض

بعضی از مریضخانه های نیویارک چنین توافق نظر حاصل نموده اند که امراض را در عوض اینکه بنام خودش بنامند با اعداد بندهی نامیده شود ، مثلاً فلان مرض را که ناچار بودند یا نام لاتینی یا علمی آنرا ببرند ، باتعین یک رقم هندسی مشخصی معلوم بدارند فرض کنید چهارها ضمه ، این یک نام علمی یا لاتینی دارد ولی بهرها میخوانند مثلاً با عدد (۶) یا نمره (۶) آن را بشناسند و برای تعبیر از مرض سوءها ضمه بگویند مرض نمره (۱ - ۶) و تصور میبرد اگر این ترتیب اتخاذ شود ارقامی که دلالت بر امراض معین مینماید زده هزار عدد کمتر نشود . (اطلاعات)

پیام های گوناگون

بزرگترین ساعتها

در شهر توکیو پایتخت ژاپن یک عمارت بزرگ کثیف طبقه وجود دارد که دورنمای خارج آن ساعت بزرگی نصب گردیده است که قطر دایره آن تقریباً تمام شش طبقه عمارت را از خارج پوشانده و هنگامیکه عقربه کث آن دور میزند آیش عقربه کث با تمام دیوار شش طبقه بنمای منور تماس دارد، این عمارت یکی از مخارن بزرگ شهر توکیو است.

یکی از علماء علم شیمی اخیراً موادی اختراع نموده است که بتوسط آن ممکن است پنبه را غیر قابل احتراق نمود.

بدینملا حظه حالیه ممکن است صدها من از این بنبه تهیه نمود و مواد یک ممکن است در خطر آب و یا آتش باشند در آنها قرار داد. دو نفر از مهندسان فرانسوی اخیراً آلتی اختراع نموده که بتوسط آن ممکن است اخبار را دیوئی را در زیر آب ضبط نموده در اثر این اختراع غریب حالیه ممکن است غواصه ها یکی که در زیر آب هستند با کشتی ها یکی که در روی آب در حرکتند مخابره نمایند.

ماشین سیموگراف ممکن است درجه شدت زلزله را در حال وقوف ضبط نماید

ولی یکی از علماء امریکائی اخیراً آله اختراع نموده که اگر بدین ماشین (سیموگراف) متصل کنند ممکن است ما را از وقوف زلزله آگاه نماید. بدین ملاحظه برای ما مبسور است که قبل از لرزش زمین از وقوع آن آگاهی یا بیم.

در اثر تجاربیکه در امریکا بعمل آمده، چنین نتیجه گرفته شده است که تلفون بی سیم در هوای سرد بزحمت کار میکند. این تجربه چندین مرتبه بین اشخاص روی زمین و کسانیکه در طیاره بوده اند بعمل آمده و صدای افرادی که در طیاره بوده اند خیلی بهتر شنیده شده، در صورتیکه صدای روی زمین به بالا خیلی ضعیف بوده است.

یکی از مواد کمیاب که در هفتاد سال قبل کشف شده بود، اخیراً بکلی فراموش میشود چنانچه ترکیب آن برای هیچکس مبسر نبوده است اخیراً پروفیسر نوین امریکائی، ماده مذکور را که از کلورید نایترویل ساخته شده دو مرتبه کشف نموده است.

(چهره نما)

خبر های هفته :

داخلی

اعطای انعام بعمله فابریکه های حربی عمله فابریکه های حربی به تحت مراقبت مامورین منسوبه آن به فعالیت خسته کی ناپذیری تهیه و ساختمان ضروریات و تجهیزات لوازم عسکری (فرقه طوپچی و غیره) بذل مجاهدات نموده و در ساختمان آن اسباب و لوازم قشونی که برای نمایش در جشن استقلال از طرف وزارت جلیله حربیه امر شده بود پیش از وقت مقرر به تهیه ساختن آن برای فعالیت نموده اند این کوشش و زحمات کارکنان فابریکه های حربی طرف تحسین حکومت متبوعه ما واقع و بطور انعام یک مبلغ هنگفتی به عمله و فعله آن اعطا گردیده است.

انیس، این نوارش حکومت متبوعه خود را به کارکنان فابریکه های حربی تبریک گفته، از خدای متعال برای عموم خدام وطن توفیقات مزید میخواهد.

ورود

ع، ص، آقای عبدالر سول خان جنرال قونسل افغانی متعینه هند، با یک نفر کاتب جنرال قونسلگری بر روز ۱۶ سنبله بطور مرخصی موقتاً وارد کابل شدند.

عزیمت

ع ۶ ج حضرت صاحب محمد صادق خان وزیر
مختار اعلیٰ حضرت در مصر که چندی قبل بطور
رخصتی تشریف آورده بودند بعد از اتمام
دوره مرخصی خویش بر روز شنبه ۱۹ سنبله
مع الخیر بصوب ماوریت و وظیفه خویش عودت
فرمودند .

***

و ۷ ج آقای عبدالرحیم خان نائب الحکومه
هرات که بمیت یک عده از ما مو رین
بواغزه و معاریف آنجا بغرض شر فیابی حضور
اعلیٰ حضرت غازی و شمولیت در جشن
استقلال وارد مرکز شده بودند .
اینک بروز جمعه ۱۸ سنبله با هیئت معیت
شان عازم ولایت هرات گردیدند .

مقرریها

ص میرزا محمد آصف خان مدیر سابقه
سمت مشرقی بعهدہ سر کتابت قونسلگری
افغانی در بمبئی .
وحیب الله خان بعلاقه داری حصه ۲
بتغاک .

وص محمد اسلم خان بسر کتابت عمومی
م فایر بکات وزارت جلیله تجارت عزتقرر حاصل
کرده اند .

ترفیغ

عبدالرحمن خان تولیمشر ترفیعا بر تبه
کند مکشری و محمد علم خان و فیض الله خان

بلوکشر ترفیعا بر تبه تولیمشری به قطعات
عسکری هرات مقرر شده اند (اصلاح)

استعفا

قراری که وزارت جلیله مالیه می نکارد
میرزا محمد عمر خان ولد محمد صدیق خان
کاتب مال مویشی ماموریت مالیه شهر غان
میرزا رحمت اله خان ولد امین اله خان
سر کاتب ماموریت مالیه دولت آباد از
ماموریت موظفه خود ها استعفا داده اند .
و چون استعفا دوافر فوق ل ذکر بواسطه
مریضی بود لهذا از مقامات مر بوطه
پذیرفته شده است .

استیضاح راجع به تمباکو

قبلاً در یکی از شماره های انیس بقارئین
عزیز اطلاع داده بودیم که یک مقدار
تما کوی وطنی از وزارت تجارت بسفارت
فرانسه فرستاده شده تا به کمپانی های
سیگار فروشی آنجا ارائه داده اگر برای
ساختن سگرت قابلیت داشت اطلاع نمایند
که زراعت آن بغرض بسط تجارت خارجی
در مملکت توسعه داده شود ؛ اینک
اطلاعی از پاریس وارد شده و نظر
بدر خواست کمپانی سیگار فروشی آنجا
وزارت مختاری افغانی از مدیریت عمومی
زراعت استیضاح نموده که انواع مختلفه
تما کو را که در افغانستان زرع میشود
با مقدار محصول سالیانه آن برای

خبر های خار جی

هند :

پیغام لیل مشعر است که تریب محصول
کمرکی هندوستان بر اموال غیر برطانوی
بازار هندوستان وابسته است خصوص
بر فرا نسو بها و ایشان بو زیر داخله رجوع
نموده اند تا معلوم کنند که نسبت باین
مسئله چه اقدامات لازم است .

***

قرار اطلاع ایمنتر دم بنا بر از د یاد
محصول برطانیه تو رید منسوجات هالند
به هندوستان غیر ممکن است و محسوس
می شود که جاپان از زان فروشی خود را
در (دچ اندیز) زیاد خواهد نمود و عده
زیادی از ریشندگان پنبه از حکومت خواهر
کمک نموده اند .

ایطالی و المان

قرار اطلاع روم ، که سفیر کیر المان
فان شو برت راجع بمساوات در اسلحه
باموسو لینی ملاقات نموده است
و اینخبر مهمه ز یاد را سبب گردیده
و درین موضوع که آیا این ملاقات
تمهید طرفداری ایتالیا باجرمنی شده
میتواند یا نه ؟ اگر چه بعض چیزها
گفته می شود ، مگر نتیجه اصلی مذاکره

صادرات خارجی ، و قیمت رسانده پاریس
بنویسند ، کنون مدیریت عمومی زراعت
مشغول جمع آوری اقسام مختلفه تما کو
است تا در آنجا در خواست مزبور
پیر دازد . (اقتصاد)

مخفی است ، اما اینقدر گمان می رود که مسیولینی همدردی ایتالیا را با د عاوی جرمنی اظهار نموده است .

* * *

اطلاع تو کیو اشعار میدارد که فیصله حکومت هزد در باب وضع تعرفه بر اموال پنبه غیر بر طانوی در آنجا هیجان و خوف تولید نموده است زیرا این تعرفه بلند تر از آنست که تصور میرفت و خیلی بیشتر از آنکه متوقع بود وضع شده است . وضع تعرفه بلندی با التوای تجارت جاپان با چین بر حاصلات جاپان مخصوصاً بر اموال پنبه درجه پست خیلی اثر می افکند .

فرانسه و آلمان

قرار اطلاع پاریس فکری که میگفتند فرانسه اتخاذ خواهد نمود که دعوی جرمنی در یادداشت او تنها به فرانسه نی بلکه به تمام دول مربوط است ، دیروز به تصدیق رسید و مجلس وزرا متفقاً فیصله نمودند که با امضا کنندگان موافقه کنفرانس لوزان قبل از جواب دادن به جرمنی مشورت نموده شود فرانسه امید دارد امضا کنندگان موافقه لوزان را وادار کند به جرمنی اجازه ندهد که باز صاحب سلاح شود و میگوید این مسئله نه تنها کنفرانس خلع سلاح را برهم خواهد زد بلکه از کامیابی کنفرانس امپراطوری نیز مانع خواهد شد .

تصادمات سیاسی

در جرمنی در ۷ هفته ۷۲ نفر به قتل

رسیده اند (نتیجه تصادمات سیاسی) يك احصائیه تصادمات که در بین اول جون و ۲۰ جولائی واقع شده اند رسماً اشعار گردیده . احصائیه مذکور ، که از روی اطلاعات والی گرفته شده تمام ۳۲۲ واقعه را در بر گرفته لاکن واقعات که در برلین پیش شده در آن تذکار نیست .

نتیجه تصادمات مذکور (پارتیه) ۷۲ نفر مقتول و ۴۹۷ مجروح بوده است . قرار اطلاعات پاریس در ۲۰۳ فقره آن کمونیستها حمله نموده اند و در ۲۱ واقعه آن متعلقین را بکشید ، در ۷۵ واقعه دیگر نا زیها حمله نموده اند و در ۲۱ فقره مجرم معلوم نیست . (دو یچه الکمانیه سایونگ)

چین و ژاپون

از قراریکه مطبوعات چین اطلاع میدهند داوطلبان چین ایستگاه تسزین چو را اشغال کرده اند در امتداد راه آهن موکدن شانگهای کوان و همچنین در اطراف موکدن و اینکو مصادمات مهمی جریان دارد ایستگاه هوا نتون خراب شده مطابق اخبار مطبوعات ژاپون در محافل خارجی پی بین یقین دارند که بین عساکر ژاپون و داوطلبان و چریک های چینی وقوع زد و خورد در شمال چین حتمی است و عاقبت ناحیه پی بین - نیان تسزین عرصه عملیات جنگی بزرگی واقع خواهد شد .

ادامه محاربه در چین

شانگهای - از قراریکه آژانس - بی بی ون رانکوی ژاپون اطلاع میدهد نظر باینکه از موقع مفقود شدن ایسموتو صاحب منصب ژاپون سه هفته گذشته است لذا ارکان حرب لشکر ژاپون در تسزین چو استخلاص صاحبمنصب مشارالیه را با کمال سختی از اولیای ایالت ژو حه مطالبه کرده و ضمناً تهدید نموده که در صورت عدم انجام این تقاضا قشون ژاپون اقدامات محیدانه اتخاذ خواهد کرد از قراریکه مطبوعات چین اطلاع میدهند ایستگاه تسزین چو از طرف قوای داوطلب و چریک چین اشغال شده در امتداد راه آهن موکدن و شانگهای کوان هم مصادمات مهمی جریان دارد .

چاپتا برس اطلاع میدهد که سفائن جنگی ژاپون که در رود یانتزی قرار گرفته اند دستوری در یافت کرده اند که بارگیری اجناس ژاپون را در بنادر یانتزی مراقبت و محافظت کنند علت این اقدام آن است که با یکوت ضد ژاپون پیش از پیش شدت کرده است .

مصر و انگلستان

قراریکه جریده دلی اکسپرس می نگارد قرار دادی بین مصر و انگلستان در شرف

انعقاد است که بموجب این قرار داد قوای انگلیس از مصر خارج می شوند و مصر برای ورود در جامعه ملل دعوت خواهد شد .

مسافرت صدقی پادشاه در فرانسه در ماه گذشته جناب اسمعیل صدقی پاشا رئیس الوزرای مصر ، محض استشفاء در آبهای معدنی ویشی ؛ فرانسه مسافرت کردند . ولی بعوض اینکه مستقیماً از طریق اسکندریه بیمار سبیل بروند ابتداء با بتالیا مسافرت نموده ، در آنجا چند ملاقات با سناتور موسولانی ، و پوپ نموده سپس بفرانسه عزیمت کردند معظم الیه چند هفته در ویشی خواهند ماند از آن پس از طریق ژنو ، بوئینه بوداپست و بالاخره از طریق ایتالیا بمصر معاودت خواهند نمود .

در اوایل اکتوبر آینده ، جناب صدقی پاشا دومرتبه باروفا مسافرت خواهند کرد . ولی این مسافرت بلند خواهد بود و بطوریکه شایع آمده ، معظم الیه محض مفاوضه با کابینه مکدونالد ، و ترفیع مسائل معلقه بین دولتین بلندن عزیمت می نمایند در این مسافرت برخی از افراد کابینه کنونی ، که از انجمله عبد الفتاح یحیی پاشا ، وزیر امور خارجه ، و توفیق دوس پاشا وزیر مواصلات باشند بمعیت رئیس خود بلندن عزیمت خواهند نمود ، و محتمل است که ایندفعه دیگر مسائل معلقه حل کردند .

چهره نما

طغیان دریای سونگاری
وهلاکت ۳۰ هزار نفر

لندن ، ۹ اکت - قرار اطلاع نامه نگار « دیلی اکسپرس » در موکدن دریای سونگاری طغیان نموده ۱۸۰ میل زمین را به اطراف خود غرق نموده . غله بالکل محو گردید . تعداد مفروقهین را روزنامه مذکور ۳۰۰۰۰ نفر نشان میدهد .

کشته شدن این رفاده بادو پسرش

حامد ابن رفاده که یکی از روسای قبائل جزیره العرب بود پس از دخول ابن سعود (شاه حایه حجار) بحجار از آن مملکت بیرون شده و بشبه جزیره سینا پناهنده گردیده چندی قبل با همراهان خود موقع را غنیمت شمرده در حدود حجاز بنای تاخت و تاز را گذاشته و دامنه فساد را چنان بالا گرفت که مملکت حجاز را در معرض خطر و شورش داخلی انداخته بود .

اینک بموجب ابلاغیه که نماینده رسمی دولت حجار و نجد در دمشق بر طبق تلگراف که از وزارت خارجه حجاز دریافت نموده انتشار داده اطلاع میدهد .

حامد ابن رفاده و دو پسرش بایک عده دیگر در جنگ خونینی که در نزدیکی « ضبا » بالشکر یان شاه حجار نموده اند کشته شده و ترجمه خبر مذکور قرار ذیل است .

روز جمعه ۲۵ ربیع الاول دستجات قشوی از ضبا مرکز قوای منبوج حرکت

نموده دستجات طوری تقسیم شدند که اشرار را کاملاً محاصره کنند ظهر روز شنبه ۲۶ ربیع با قوای اشرار در نزدیکی جبل « شار » تلاقی نموده از هر طرف با اشرار حمله نمودند . جنگ تا غروب آفتاب ادامه داشت و غروب آفتاب میدان جنگ از وجود اشرار خالی و پر از کشته کان گردید و هیچیک جز عده قبلی از آنها از دم تیغ فرار نتوانستند و آن عده هم که فرار کردند در تعقیب آنها می باشند در نتیجه این جنگ خونین حامد ابن رفاده و دو پسرش « فالح » و « حماد » که دوش بدوش پدر خود می جنگیدند کشته شده و عده دیگری نیز از سر کرد کان آنها بقتل رسیده عده مقتولین ۳۷۰ نفر و از لشکر یان شاه حجاز فقط عده کمی تلف گردیده اند .

فرانسه برای جنگ و مدد خلع آماده میشود پاریس - روزنامه ماتن اطلاع می دهد که در ۲۹ و ۳۰ سپتامبر مانورهای قشونی بزرگی در فرانسه داده خواهد شد در این مانورها بیش از ۴۰ هزار نفر قشون و عده زیادی اتومبیل های زره پوش و اسکادرهای هوایی شرکت خواهند داشت .

روزنامه اوماتیه اظهار میدارد که عساکر فرانسه در سرحد آلمان تمرکز می یابند و عده آن ها تا ۱۵ اوت به ۳۰ هزار نفر خواهد رسید هرگاه اغتشاشات مهمی در آلمان روی بدهد عساکر فرانسه مطابق نقشه ارکان حرب باید بسرعت ایالت رور را اشغال کنند ایالت رور ناحیه صنعتی عمده آلمان است . (اطلاعات)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علمت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

(۱۷)

جبر یست کار و عمل را او نکرده است
زیرا هر چه واقع شد نیست پیش خواهد
آمد خواه بنده کار کند یا کند .

آیات عمل که تفسیر قدر را به جبر
و تنبلی باطل می سازد :-

و هیچ بر غلطی فکرنگی از قرآن بیشتر
دلالت نه می کند که پر از تحریک به عمل
و تشجیع همت و برانگیختن عزم است .

و ثواب و عذاب و کامیابی و ضعف را به عملی
که از شخص مکلف سر میزند مربوط نشان
میدهد . خداوند جل و علی می فرماید
(وقل اعملوا فیسیری الله عملکم ورسوله)

و باز میفرماید (وان جادلک فقل : لی عملی
ولکم عملکم) و باز (ویسیری الله عملکم)
و باز (ولسنا اعمالنا ولکم اعمالکم) و باز

(یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول
ولا تبطلوا اعمالکم) و باز (والله معکم و ان

یتترکم اعمالکم) یعنی اعمال شما را ناقص
نمی سازد . و باز (وان اطیعوا الله ورسوله
لا یلتکم من اعمالکم شیئاً) لا یلتکم از لانه
بلیه او و لانه یا به بمعنی نقصه می آید یعنی

نقصان نه میکنند هیچ چیزی از اعمال شما را
و باز می فرماید (توف الیهم اعمالهم فیها وهم

(و در ضمن چیز ها که حکایت
و بیان نموده است) می فرماید
(ولا تنس نصیحتک من لدننا) و به ما تعلیم
میدهد از در کام او بخوابیم که
(ربنا آتانی لدنیا حسنة و فی الآخرة
حسنة الخ) و مسلمان جامد نه میداند که
با این مسالک برای تخریب ملت خود
و نازل ساختن اواز درجه ملل دیگر
می کند . و از مصائبی که از رهگذر
غفلت از علوم دنیوی بان سر دوچار شده
و به فقری که در آن افتاده اند گرفتار
می باشند ، به دشمنان خود که نه عهد و نه
پیمان دارند مایل می شوند ، خبر ندارند
و خود جامد چون این مسئله را به پند
در نظر اول آنرا به قضا و قدر نسبت
می دهد و هم چنین تمام اشخاص کامل در
دنیا تقدیر را بهانه ساخته اند .

این ها کسانی هستند که کاهلی را
در نزد اکثر مسلمان ها مقبول ساخته اند
و در بین مسلمان ها گروهی عرض وجود
نموده است که با هم « در اویش » موسوم
اند که هیچ شغل و کاری ندارند و در
حقیقت عضو های مسمول در جسم جامعه
اسلامیه میباشند .

و همین مسئله در ویش ها است که
فرنگیها را به این آورد که بگویند اسلام

فیها لا ینخسون) و باز عز و جل می فرماید
(وان کلا لهما - یوفینهم ربک اعمالهم)
و باز می فرماید (و یوفینهم اعمالهم و هم لا
یظلمون) و باز (انی لا اضعی عمل عامل منکم)
و باز (فنعم اجر العاملين) و باز (امثل هذا
فلیعمل العاملون) و باز (الیه یصعد الکم
الطیب والعمل الصالح یرفعه) و باز (و توفی
کل نفس ما عملت) و باز میفرماید (من عمل
صالحاً من ذکر او انثی و هو مو من فلننجیه
حیات طیبه) و لجزیههم اجرهم باحسن ما کا
نوا یعملون) و باز میفرماید (یوم تجد کل
نفس ما عملت من خیر محضراً و ما عملت
من سوء تور لوان ینها و ینها امداً
بعیداً) و باز می فرماید (و وفیت کل
نفس ما عملت و هو اعلم بما یفعلون)
(فاصابهم سیئات ما عملوا) و باز
الله تبارک و تعالی می فرماید (و وجدوا
ما عملوا حاضراً) و (لیتذیقهم
بعض لذی عملوا) و (راه من آمن و
عمل صالحاً فأولئک لهم جزاء الضف
بما عملوا) و (و لکل درجات مما عملوا و
ل یوفیهم اعمالهم و هم لا یظلمون) و (فمن
یعمل مثقال ذرة خیراً یر و من یعمل
مثقال ذرة شرّاً یر و) و (سیرجون ما
کا و یعملون) و (زء ما کانوا یعملون)
(و یقول ذو قوا ما کستم یعملون) و غیر
این آیات دیا که در شمار نمی آید و قرآن
بر آنها گردیده و از جمله این آیات یعنی عیناً
استشهاد است برای بحث ما مثلاً خداوند
جل و علی می فرماید (و ما صابکم من

مصیبه فیما کسبت اید یکم) می فرماید
(اولها اصا یکم مصیبه قد اصبتم مثلها
قلتم انی هذا قل هو من عندنا فکرم)
و اگر اکثر مسلمانها نمیدانند سایل
میدانند که خداوند باین آیت ازین امت
کسانرا خطاب نموده است که از همگان از
روی اسلام و ایمان کامل ترند یعنی اصحاب
حضرت رسول الله (صلی الله علیه و - لم) را
در وقتی خطاب نموده است که از غلبه
مشرک ها در غزوه احد متحیر بودند و
خداوند سبب آنرا بیان نموده که مخالفت
امر آنحضرت (ص) بود از طرف تبر
اندا زانیکه مقاتله را حمایت می نمودند و
بایشان امر شده بود اگر مسلمان ها غالب
شوند و یا مغلوب باید از جای خود حرکت نکنند
و پس از آنکه مشرک ها شکست خوردند
جهت شرکت در غنیمت با جنگاوران به
مخالفت امر شروع نمودند و درین موقع
مشرکها حمله آورده و حتی سر آنحضرت
نیز زخم برداشت و تمام این آیات به
ما می فهماند که اسلام دین عمل است و
دین تنبلی نیست . و نه دینی است که
اتکاء را بر تقدیر مجهولی برای انسانها
مجاز بدارد چنانچه درویش های غلط گو
میگویند که ! اگر کار بکنیم و یا نکنیم
روزی ما را خداوند میدهد . و چنانچه
بعضی از مولف های فرنگی به مردم
می فهماند که دین اسلام دین جود و تسلیم

و وا گذاشتن است و از همین رهگذر
مسلمانها عقب افتاده اند .
و اگر این سخن درست می بود
حضرات صحابه که نسبت به تمام مردم از
اسلام پیشتر آگاه بودند نهضت نکرده
و در پنجاه سال نصف کره زمین را
فتح نمینمودند . اما تسلیمی که از آن گفتگو
می کنند و نادانسته آنرا تعبیر مینمایند
مقرون بعمل و سعی و رنجبری است ، و
اگر همچو نمی بود آنرا تسلیم نمی بلکه
جود نامیده می شد و تنبلی به شمار می
رفت و این مخالف تر آن و سنت است
ولی در صورتیکه تسلیم بخداوند با عمل
یکجا باشد ، در دنیا و آخرت مفید
است .

زیرا اعتماد زیاد شخص بر نفس او در صورت
کامیابی او را مغرور می سازد ؛ در صورت
ناکامی مغلوب میگردد . و چیزیکه اسلام
میخواهد این است که انسان بداند و توکل
کند (۱) و به هدایت عقل که خداوند
برای او بصورت مرشد داده است برای
خود تدبیر بسنجد . و با این هم بداند

که تمام کار بدست او نیست و تقدیر کار
هائی دارد که فکر انسان بان نمیرسد
این درست است و در موقعیکه حضرت
رسول صلی اله علیه و سلم تقدیر را ذکر
نمودند بعضی از صحابه گفتند . اگر که
ما توکل کنیم فرمودند (کار کنید
و هر کس چیزی را که برای او خالق
شده است بدست میاورد) مسلم و بخاری
این حدیث را روایت نموده اند .

و از همه عجب تر این است که این فرنگی
هائیکه اسلام را به جبریت وصف می کنند
و عقب ماندن اسلام را باین عقیده
(که تعداد کمی از مسلمان ها بان معتقدند)
نسبت میدهند . آیات قضا و قدر را که در
انجیل وارد و عیناً مانند آیات قدریست
که در قرآن شریف آمده است بلکه از آن
نیز پیشتری دارد فراموش کرده اند
چنانچه در انجیل مسطور است که
(يك موی هم از سر شما بدون
امر پدر آسمانی تان نمی افتد)
و مثل این چیز های بسیار است که اگر
تمام آنها را ذکر کنیم سخن بطول
می کشد .

(۱) و این محرز که میگوید بعقل (بداند) دو توجیه احتمال دارد . یکی
آنکه حکم می کنند که عقل او را بفهمد با توکل بر خداوند . و ثانی (عقل
ناقصه) (بستن زانوی شتر) مراد است و مقصود آن نسبت با سبب است با توکل
و درین اشارت است به حدیث اعرابی که در بین مردم مشهور است و مثل گفته
که گفته است (اعقلنا و توکل) یعنی (ببند شتر را و توکل کن) پس حضرت
رسول اله (ص) امر نمودند که شتر خود را بگذار و توکل کن بلکه گفتند
(ببند و توکل کن)

مؤلف له بلاتیه فرانسوی (۵۵)

مادام سان ژین

از فصل بیست و نهم

(یک قرضی کهنه)

مقصود ملاقات موسیو (ریموسا) این بود که دوشس دانزخ را حسب دعوت خصوصی امپرا طور بخانه دفتر او بدون انقضای وقت رهنمائی کند.

کاترین: بایک قدری ضربان قلب که چنین یک خبر با خود داشت، فکر خودش را جمع کرده و بحضور قلب و حاضر جوابی خود تکیه نموده برای مقابله فاتح مخوف اروپا حاضر و آماده گردید. به جهت اینکه خودش را در مقابل حملات امپرا طور زیاده تر بیمه کرده باشد خواست بسلاحی که با خرتیرین مواقع بدرد او می‌بخورد خود را بپاراید بعد از تجسس زیادی در یکی از جمعیه‌های که پیش بها ترین ما بملک او در آن می‌بود یک پارچه کاغذ کوچک که از مرور ایام رنگش زرد و بوسیده شده بود، بر آورد بدیدن آن پارچه کاغذ احساسات لطیفی بروطاری گشته خاطرات پشمرده در مخیله اش تار و پود گردید بعد از لحظه که آن پارچه کاغذ قیمتدار را در دست خودش داشته و بانگهای متأثر و قدری مغموم بران می‌نگریست بسینه لباس خودش گذاشت و با کامهای

مترجم: حبیب الله طرزی

متین و اراده آهین بطرف اطاق تحریر امپرا طور روانه شد. از کوریدورهای چندی عبور نموده بدهن دروازه دفتر ناپلیون رسید و بلا درنگ داخل شد. ناپلیون بر میز تحریر خودش در مقابل یکدسته اوراق دقت طلب نهشته بود. دو نفر از یاورانش با یونیفورمهای مجلل ایستاده و برای گرفتن او راقیه که ناپلیون زیر و رو میکرد منتظر بودند. (کونستانت) فرش مخصوص اعلیحضرت بکنار یک میز دیگر بتیار کردن قهوه مشغول بود. در کوریدورهای قاصدان به تعجیل اوامر امپرا طوری در تک و دو بودند.

امپرا طور یک حرا رت مضطربانه نگاههای تیز خودش را بر یک مقدار مقاطعات که از جراید مهمه اروپا روز آنه بواسطه ساواری وزیر پلیس انتخاب می‌شد معطوف میداشت مسئله مهمی که در وقت حاضر موجب اشتعال غضب او گردیده بود مقالات بدی بود که راجع بحیات خصوصی خود او و خواهران او بالخاصه ملکه کارولین در صحایف جراید با لفاظی زننده ظاهر میگردد.

عادتاً ناپلیون بعد از آنکه همه این مقاطعات

را بکمال دقت از نظر میگذا رانید وقف آتش می نمود ولی درین شب بر خلاف عادت یک مقاله زهر آلودی بود که از همه زیاد تر او را بهیجان آورده بود این مقاله از اهانت که امپرا طور نسبت به موسیو دو نپیرک یاور مخصوص امپرا طریس وارد کرده بود بحث رانده او را یکی از بهترین شرفای استر یا تمریف کرده بود که امپرا طور فرانسس بشخص شخص خود برای یاور دی دخترش انتخاب نموده بود این را هم نوشته بود که ماری لوئیز از روز رفتن یاورش تا حال یک غم غیر قابل تسکین گرفتار است!

پاره از مسائل دیگر نیز در تزیید عتاب ناپلیون درین شب کمک کرده بود دو نفر خواهرانش یکی ملکه (ناپولی) و دیگری یک دوشس محض بود او را در یک مجادله مبارز شده بودند که بزبان فرانسوی شروع و بلسان سرباراری (کورس) خاتمه یافته بود در وسط مباحثه ناپلیون صبر و شکیبائی را از دست داده برای خاموش ساختن خواهران خودش آتش کبر را گرفته بکمال حدت بر سرشان حرکت داده آنها را تهدید نموده بود هر دوی این خواهران پیشتر از آنکه از نزد امپرا طور بر وند شکایت خود شانرا نسبت بر رفتار بی وقوفانه مادام لامارشال له فیور رسماً با و پیش کرده بودند ازین پیش آمدها بخوبی ظاهر

میگردد که کاترین را پذیرائی دو ستانه
استقبال نمی نمود .

• ملوک وفادار (روستان) بدروازہ مشغول
پاسبانی بود که یکی از یاوران امپراطور
دوشس دانزخ را بحضور امپراطور رهنمائی
کرده با همقطار دیگر خود از اطاق برآمد
کاترین بدر آمدن دفتر کمر نشی عمیقی در
مقابل امپراطور نموده منتظر ایستاد تا ناپلیون
از خواندن را پوری که بدست داشت فارغ
شود . در خانه خاموشی عمیقی حکمفرما
بود که تنها به تک تک با قاعده ساعت بسر
بخاری و چرچرک خفیف کمد های چوب
که در زیر آن بخاموشی می سوخت ، خلل
پذیر میگردید . امپراطور دفعتاً سرخودش
را بالا کرده و دیدن کاترین صدا زد :-

«آه ! خوب شد که مادام لا مارشال را
دیدم ! همین حالایک تفصیل مرغوبی راجع
بخودت خواندم این چیز ها ئیکه راجع
بمعامله دیروزه می شنوم چه معنا دار دزبان
و کرداری که تمام جراید یورپ را بصدا
در آورده و دربار مرا مضحکه دنیا قرار داده
است ! من میدانم که تو احمق نیستی یقین
دارم بخوبی میدانی که در اسان در بارها تکلم
کرده نمیتوانی ، تو هیچگاه این زبان را نیا
موخته و من حق ندارم که بنا فهمی ترا
مقرر قرار دهم ، چیزیکه اعتراض دارم این

است که چرا نمیتوانی زیانت را در دهانت
نگهداری ؟ شوهر تو مارشال سهو بزرگی
کرده که ترا در حالیکه یک سار جن محض
بود بزنی گرفته !»

ناپلیون از کرسی خودش برخاسته در
نزد میزیکه بران قهوه جوش بحال نبخیر می
بود رفته و یک پیاله مو که (قهوه) خوشبو
ریخته تا قطره آخرین بسر کشید . بعد از آن
بطرف کاترین که به بی صبری انتظار خشم
صاعقه و طوفان را میبرد ، برگشته با فقرات
کنده شروع نمود :-

«حضور تو در دربار غیر مقابل تحمل
است . . . . . تو باید بروی . . . یک جیره
وافر بتو داده می شود و از هیچ چیز شاک
نخواهی بود . . . طلاق تو بر منصب و امتیازات
دیگری که داری ، اثر انداخته نمیتواند . . من
درین موضوع بسیار وقت پیدش ارین
باله فیور حرف زده ام ، آیا باتو صحبت
کرده است»

کاترین : اعلیحضرتا ، من مسبوقم
له فیور همه را بمن گفته است ؟
ناپلیون ! پس تو او را چه جواب
دادی ؟

کاترین ! تنها برو خندیدم !
امپراطور ازین جواب آنقدر متحیر
شد که پیاله نقرئین که هنوز در دست
داشت ، از دستش افتاده صدازد !

• مقصودت را خوب نفهمیدم ؟ له فیور
بشنیدن خنده توجه گفت ؟ باتو چطور
پیش آمد ؟
کاترین : مرا در آغوش خود گرفتن
و قسم خورد که درین مسئله اطاعت شما را
نخواهد کرد !

امپراطور ! شیطان چطور جرئت
میتوانی که با امپراطور و با دارت باین طرز
صحبت کنی ؟

مادام لا مارشال جواب داد ! اعلیحضرتا
شما امپراطور و ما دارما هستیم ، درین
هیچ اشتباه نیست تمام دارائی ما باختیار
اعلیحضرت و حتی وجود ما از شماست
زیرا هر چیز را از اعلیحضرت یافته ایم
شما چنانچه میفرمائید امپراطور هستید
و بیگانه گاه از زبان شما پانچ صد هزار
سرباز بکناره های (دانیوب) و (سچولا)
برای سپیدن جان در راه شان و شوکت
شما می شتابند . ولی در بین یک سرباز
وزن او قوت اقتدار ندارد - آنها را
از هم جدا کرده نمیتوانید ، و اگر باین
محاربه اقدام ورزید ضرور مغلوب
خواهید شد ؟

(با قیدارد)

A.K. Halimi
Collection

جریده هفته وار

قیمت اشتراك

۱. افغانی

۶ ۲

۶ ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه . معارف

درممالك خارجه

۳۰

Sept 17 1932 ۱۳۵۱/۸

مطبعه انیس

ایستادن

اداره : کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتهاء سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۱۷ جمادی الاول ۱۳۵۱

Sept 17 1932

تأسیس ۱۳۰۶

دوشنبه ۲۸ سنبله

عمر جماعات

بی شبهه روزانه مدنیت و سعادت بر روی عالم بشریت وقتی باز گردد که افراد بشر از زوایای وحشت بر آمده در اثر غریزه اجتماع خویش ، به تأسیس عاقله و از آنجا به تشکیل اجتماع پرداخته فکر اجتماعی و حسن تعاون . حقیقه از ان افکار و احساسات لطیفی بوده که عالم بشریت را در پرتو حمایت خود در طی قرون متوالی بمدنیت و خوشبختی امروزی آشنا ساخته است .

اگر نوامیس اجتماع و قوانین تعاون در میدان تنازع للبقا بر ذهان و روحیات افراد بشر حکومت نمیکرد حیات و موجودیت آن محکوم زوال و فنا بود چنانچه از همین جااست که بشر را مدنی بالطبع مینامند .

اما متأسفانه وقتی انسان به صفحات تاریخ کتله بشر نظر میافکند می بیند در راه تحولات و تطورات اجتماعی ساکنین

این دنیای کهن یک سلسله وقایع و حوادث موله عائق آمده ریشه تمدن و تقدم ملل را از رشد و نمو قدری بتاخر انداخته است ورنه ممکن بود مدنیت و ترقیات فعلی زودتر عالم انسانیت را در آغوش میکشید .

جنگهای خونین بین اقوام ، مطامع افراد و قوام نیرومند ، فکر استبداد و استعمار امم ضعیف ، عدم نوع پرستی و اتحاد ، خانه جنگی و ملوک الطوائفی ظلمت و جهالت و امثالها در خلال قرون تاریخی سذگک راه تقدم اقوام و همان وقایع و حوادث موله بشمار می رود که اگر سلسله توالد و تناسل بقای قوام را تکافیل نکرده ژنی ها و نایفه هائی در میان جوامع ظاهر نشده رهبر سعادت جامعه خود نمیکردیدند محال بود عالم بشریت از آنهمه صدمات و تلفاتی که این وقایع به پیکرش وارد کرده بود ، دوباره قد علم میکرد .

زیرا زمانیکه تعمق میکنیم یک قوم چطور راه ارتقا را پیموده از گرداب فلاکت های

وارد رهایی یافته است باین حقیقت تصادف میکنیم که سبب نجات آن از مصائب و موفقیتهای که ساحه ارتقا نصیب آن گردیده است ظهور نوابغی بوده که در اثر وطن پروری و ملت خواهی جامعه خود را بصراط رشد و تکامل رهنمائی کرده کارنامه های آن سر مشق افراد ملت قرار گرفته است .

چنانچه ترقیات امروزی دنیا رهون افکار و نتیجه جافنشانیهای یک عده افراد محدودی میباشد که هر یک بنوبت خود تصورات عمیقی در طرز حیات مدنی و اجتماعی قوم خود وارد کرده آنها را برای نهضت ارتقا طلبی تکان محسوسی داده است .

ولی فرق فاحش و امتیاز مخصوصی بین این رجال دیده میشود و آنهم عبارت از اینست که فعالیت و کار روائی بعضی از آنها در پیشرفت امور اجتماعی و حیاتی قوم موثر بوده و کار روائی بعضی از آنها درین راه ترتیب اثر نداده است .

مثلاً یک ژنی و نایفه که برای سعادت و خوشبختی قوم در هر شعبه از شعب حیاتی

اساسها و دساتیر متیني گذاشته ، وجود انقلابات فکري در طرز زندگاني افراد وطن خود گردیده در حصول نتایج زحماتش عمر اجتماع مدنظرش بوده حیات اجتماعي جامعه خود را مراعات نموده و الحاصل اینهمه افکار و نظریات و اساسهای موضوعه وي بعد از مرگ او هم در جامعه اش حکومت کرده است بمراتب بهتر است از ژنی که کار نامهای آن متکی و منحصر بفرد او بوده بعد از مرگ وی تمام نتایج زحمات او هم رو بفسا رفته اثری ازان بجامعه نمانده است .

مللیکه امروز کوس تفوق و برتری را در عالم میکوبند فقط موجب موفقیت شان به ترقیات و خوشبختی های کونا کون همین راه مستقیم بوده است که حیات اجتماعي خود را بر هر چیز رجحان داده اند .

زیرا عمر جماعات و حیات اجتماعي ملل مخلد و پایدار بوده همچو حیات انفرادی زود از دست نمیرود ازین رو هر آن اعمالی که برای ابرو مندی و شرافت دائمی يك جامعه عرض جمال کرده و آن جامعه هم در مرور قرون متولی ازان انحراف نور زیده است آن جامعه بسر منزل سعادت واصل شده است .

بالعکس طوریکه تاریخ هم بطور بدی قضاوت میکند یکی از علل ضعف و تاخر

اهم منحنه همین بوده است که مجاهدات و فعالیت رجال بزرگ آنها از حبث آلوده کی باغراض و مطالب شخصی عقیم مانده رفتاریکه در طرز تربیت و تدویر افکار جامعه مورد اثری واقع شده بنیان حیات اجتماعي جامعه را منقلب و بطرح بهتری بوجود آورد از آنها دیده نشده است و چون خود شان از بین رفته اند آنها هم تطورات موقتی و غیر موثر نیز از آن محیط رخت بسته و موجودیت جامعه در بین اینطور بحران های اجتماعي همانطور ذلیل و متاخر مانده است .

مدنیت و سیادت خیر القرون اسلام نمونه بزرگی برای اثبات این مطلب میباشد .

چه ظهور پیشوای محبوب و مقدس ما و شیوع دین مذهب اسلام در خلال آن همه وحشت و ضلالت . در آنها ظلمت و قساوت در میان قومیکه قبل ازان در دنیا موقعیتی نداشت اثرات عظیمی در حیات اقوام دنیا تولید کرده دین اسلام در اثر شجاعت و مردانگی آن پیشوایان غیور و صفائی که در آنها متمکن بود از قبیل ، خدا جوئی ، مروت و سخاوت ، ملت خواهی و وطن پروری شفقت و نوع دوستی ؛ خیر خواهی مسلمین عدل و مساوات حقیقی ، استیصال ریشه ظلم و استبداد ، تعمیم ، عالم و عرفان قیام حکومت ملی) با سرعت محیر العقولی

دنایای شرق و غرب را تحت استیلا قرار داده شاهرام دین اسلام هادی نوع بشر گردید و عالمی را از ظلمت و جهالت و انحطاط اخلاقی نجات داد .

اما مآسفانه بعد از چندی که اغلب ارین صفات بر گزیده از عالم اسلام در زاویه اهل افتاده تعالیم بلند قرانی فرا موش گردید و خود خواهی و اغراض شخصی ، استبداد و مطلق العنانی تر جیح مذافع فردی بر مصالح اجتماعي بجای آنها متمکن گشت موقع انقراض و انحطاط عالم اسلام پیش آمده تا امروز بار دیگر نتوانستند سعادت از کف داده خود را اعاده نمایند .

ما که جز و عالم اسلامیم بد بختانه با همین عوا مل انحطاط تا این اواخر دست و گریبان بوده خود خواهی و مطلق العنانی دوره های ماضی ، عدم تعمیم معارف ، عدم توجه حقیقی به تربیت افراد و ابناي وطن موجب پریشانی اوضاع اجتماعي ما شده بود .

مسالما چاره این همه دردهای حسرتناک ما فقط بدو چیز متوقف و جز این امکان پذیر نبود : تشکیل يك حکومت ملی متوافق به روحیات قوم ، تعمیم معارف در سرتاسر مملکت ، تقرر رؤ ساي امین و دانشمند در رأس امور اداری مملکت .

بحمد الله که در اثر از خود گذشته ها و

فداکاری این فرزند رشید وطن ، این نابغه قوم اعلیحضرت محمد نادر شاه افغانستان از يك بلیه عظیم اجتماعی نجات یافته در اثر حقوق بخشیهایی این ذات وطن پرست از سه سال باینطرف دارای يك حکومت ملی با اصول پارلمانی گردیده وحدت باهمی بین حکومت و ملت برقرار شد که اینک سال سوم تاسیس شورای ملی در افغانستان به ۱۸ سنبله آغاز گردید و اساساً سهواً و تشکیلات متین برای امور عرفانی و اقتصادی واداری مملکت طرح گردید .

و در راس امور اداری مملکت رجال خبیر و کار آگاه ملت برقرار شد و از طرفی هم به تعلیم معارف توجه حقیقی مبذول گردید که اکنون در سایه این وسایل مهمه وطن عزیز ما با قدم های متین به منزل مطلوب می شتابد .

بقینا این این همه روزنه بزرگی است که میتوان از خلاف آن حیات آتیه این مملکت را مسعود تر و درخشانتر مشاهده نمود .

البته چیزیکه درین راه محدود و معاون بقرب مطلب یعنی ترقیات صوری و معنوی جامعه نی گردد هما نا تعلیم حس ملیت و وطنیت در تمام افراد مملکت است .

اگر افراد وطن ما بالعموم دارای این صفت گردیده حیات اجتماعی قوم و ملت خود را نصب العین خود قرار داده هر فرد حتی المقدور در این راه کوشش

مقتضیات :

کنفرانس های مهم عالم

پس از جنگ بین الملل

از ایام خاتمه جنگ بین الملل تا کنون یعنی در ظرف سی سال اخیر متجاوز از ۵۰ کنفرانس مخصوص منعقد بعلاوه سیستم میز مدور که در اوقات قبل از جنگ فقط بموارد استثنائی تخصیص داشت بطور دایم موجود و در کار بوده است . بطور کلی کنفرانس ها و مذاکرات

میز مدور ب سه طبقه عمده تقسیم می شوند اول کنفرانسها و جلسات مربوطه بحاجه ملل مجمع عمومی جامعه سیزده جلسه و شورای جامعه ۶۵ بار منعقد گردیده است در بسیاری از جلسات مزبور موضوعاتی کند مسلم است زود تر عروس مطلب را در آغوش خواهیم گرفت .

زیرا همچنانیکه حیات انفرادی متعسر و دوام يك قوم در ظل اجتماعی است برای هر فرد از افراد يك ملت حتمی است تا سعادت و خوش بختی خود را در سعادت و خوش بختی جامعه سراغ داشته باشد و در هر اعمال و نتائج زحمات خود حیات اجتماعی قوم خود را رعایت نماید و بداند که تا هیئت اجتماعی متری نگردد افراد يك ملت به تنهایی هرگز مسعود و بختیار شده نمیتواند .

(ش)

مورد بحث و مذاکره واقع گردیده که در ایام قبل از جنگ مستلزم دعوت و انعقاد کنفرانس مخصوصی بوده است دوم جلسات مخصوصه راجع بمواضع مختلفه که اسامی آنها ذیلاً ذکر می شود ، سوم کنفرانسهاییکه در حدود مسایل مربوطه امپراطوری انگلیس منعقد گردیده آخرین آنها کنفرانس اتاو است که هنوز در حال انعقاد است هر چند موضوع کنفرانس ها راجع بدو مینو نهایی انگلیس بوده ولی در حقیقت اکثر جنبه او اهمیت بین المللی داشته است .

مقصود از تشکیل کنفرانس های مزبور با وجود تاخیر و مشکلات موجوده این بوده که ملل و رجال سیاسی ایشان را نسبت بیکدیگر نزدیک نموده روح صمیمیت و اتحاد در بین ایشان تا سیس نماید فهرست ذیل فقط متضمن کنفرانس های بین المللی مهم است .

۱۹۱۹

پاریس - ژانویه تا ژوئن - کنفرانس صلح معاهداتی را که به جنگ عمومی خاتمه داد ، در تحت نظم و تحریر در آورد .

اسیا - فوریه - در جلسه ابتدائی کمسیون مقار که جنگ متفقین مسایل تجدید و تعمیر موضوع بحث و مذاکره قرار گرفت .

ژانوا - آوریل شش هفته پس از
تاریخ مقرر کینفرانس بین‌المللی افتتاح
گردید در کینفرانس مزبور نمایندگان

در اطراف تنزل پول

این موضوع را از مدیریت انیس
بمسابقه گذاشته اند . تا بتوان افکار
متممندی را راجع باین مسئله يك جا جمع
نموده و طرق قاطعی را برای جلوگیری
از پول افغانی اختیار کرد بعقبده من این
مسئله و طرقه چاره جوئی آن آنقدرها
مشکل نبوده و برای جلوگیری از تنزل
پول نمیتوان عقائد و افکار متممندی را
ظهار کرد - چه تنزل پول يك مسئله
لا ینحل تازه نبوده و بلکه سالهای
دراز است که این موضوع زیر دقت
و تعمق علما و اقتصاديون بزرگ دنیا
گرفته شده و در نتیجه تعمقات شان میتوان
اکنون به علل و اسباب تنزل پول پی برده
و در مقابل آن - دلائل مخصوصی را
المان و روسیه حضور داشتند ولی از
طرف پو انکاره با نهایت سردی تلقی
کردید .
يك معا هدمه مستقل بین المان و روسیه
که انتظار آن بهرچو چه نمیرفت با مضار رسید
و سبب هیجان احساسات گردید اما
با وجود مساعی لوید جرج رئیس الوررأ
انگلیس این کنفرانس مهم و قابل توجه
موفق به صلح و قراری در اروپا نشد .
(با قید دارد)

اقامه کرد که به تنزل پول ارتباط تامی
دارد . ازین لحاظ تماماً نظریات و افکاری
که جمع شود ممکن است نتیجه آن تقریباً
متحد لهالی بود که فرق . و تباین اساسی
دران موجود نبوده و بعبارات مختلفه
موضوع را تحریر و تقریر نمایند .
اینست که من هم بنوبت خود اقامه
معضی دلائلی را نموده و ممکن است
اگر در کدام مسئله بخطا رفته باشم
دانشمندان محترم بنظر اصلاح فکریسته
و مورد تنقیدی واقع نه شوم .
(۱) مراعات اصولی در انتظام
مسکوکات و عیار آن .
درین جا لازم نیست که شرح مبسوطی
را جمع بانتظام مسکوکات بنویسم چه این
فصل علجده و از مرام ما دور است
نشنا ضرب مسکوکات تا يك اندازه
قابل ذکر است که باید گفته شود .
عیار در مسکوکات يك اندازه معینی دارد
که موافق آن از طرف مهندسين ضرابخانه
در اصل فلز نقره و طلا ممزوج میشود
اندازه عیار برای اینست که نقش سکه
تا زمانه های مدیدی دوام کرده و در اندك
مدتی بواسطه مبادلات و از يك دست
بدیگر دست افتادن مسكوك خطوط منقوشه
مخصوصی آن زائل نگردد -
هرچند این مسئله آنقدرها به تنزل
پول اثر مهم نمکند اما از کمالیات آنهم

نباید سرسری گذشت ، راجع به
ضرابخانه باید گفته شود که
ماشین های آن باید بصورت نو ساخت
و عبارت و نقش مسكوك را بطوری جلوه گر
بشارد که هر که با مرغوبیت تامی باو
نگریسته و نیز تازمانه های مدیدی خط
و نقش سکه آن زائل نشود .
۲ : - دقت در واردات و صادرات
مملکتی : -
موثرترین عامل تنزل پول کثرت
واردات مملکت است اصلاح درین
مسیر برای ترقی پول افغانی یگانه
وسیله ایست که نمی توان از اهمیت آن
انکار کرد ، حقیقتاً در جامعه و ملتی که
رعایت توازن این دویعی (صادرات
و واردات) نشود بهرور آیام همان جامعه
حقیق و اسیر چال های اقتصادی گردیده
پول آن قطعاً تنزل می کند ، ملت های
که حس وطنیت ورشته های وحدت دارند
هیچ گاهی نمی خواهند که محتاج واسیر
دیگران باشند - بلکه بهر صورتی که
شود خواه فقر یا فاقه چندی به این مشکلات
تن داده زمام اقتصاد خود را بدست خود
میگیرند - بر مهم لازم است که دقت
و نظر مخصوصی را جمع باین مسئله بنمایم
چه واردات مملکتی خیلی زیاد و صادرات
ما کم است .

این مسئله مهمترین علل تنزل پول
ماست که میتوان باصلاح آن قیمت پول
خود را بالا ببریم

چون احتیاجات ما بخارج زیاد است
و ما مجبور هستیم که رجوع بخارج کنیم
لاچار باید پول خود را با مسکوکات
خارجی مثلاً کلداری مبادله کنیم چه
بواسطه پول خود خرید اشیا را نمیتوانیم
باید سکه افغانی داده و کلداری بخریم
ازین لحاظ مصادف بقانون عرضه و تقاضا
می شویم - زیرا ما به کلداری احتیاج
داریم و تجار ما جهت خرید آن هجوم
میکند - خواه بخواه بااساس فوق قیمت
کلداری بلند می رود و باعث تنزل پول
ما می گردد باز هم اگر در مقابل صادرات ما
باصول مرغوبی بخارج برود ممکن است
تلافی آنرا بکنند اما متأسفانه خواه از
عدم علمیت تجار ما و یا از عدم ترقی
منافع داخلی بحال بدی گرفتار هستیم
و تقریباً رژیم تجارتی ما بی اساس و از
روی قوا عد علمی نیست .

برای رفع تنزل پول باید در توازن
صادرات و واردات مملکتی از مقامات
صالحه اقدامات فوری شود

چاره های آن را میتوانیم بگوئیم .

اول :- تشویق و ترغیب فوری در
صناعت داخلی و تا زمان بکار انداختن

از قبیل منسوجات نخنی و پشمی و غیره
که میتواند در وطن ما تا یک اندازه
احتیاجات مردم را کفایت کند از قبیل
تکه های وطنی بهاری و زمستانی چنانچه
چند سال قبل رواج خوبی داشت
ماشین های نخ و پشم و کاغذ و غیره
کار گرفتن از کسبه کاران و صناعت دستی
بعقبده من اگر کر باس وطن خود را
مقدس دانسته و در رواج آن حتمی
بکوشیم یعنی فرقی را نگذاریم به نتایج
خوبی نائل می شویم - چه عده فقراً
در مملکت ما بلکه در هر جا زیاده تر
از اغنیاست - عده بزرگترین نفوس
ما یعنی غربا با دلگرمی تمامی کر باس
می پوشند - اما اگر متمولین محترم هم
با حس وطنیت و قدر دانی صنعت های
بست وطن خود را استعمال کنند باندک
زمانی تقاضای اهالی زیاد شده و صنعت
وطن هم ترقی میکند - بمجرد آنکه ملاحظه
شد ملبوسات وطنی میتواند احتیاجات
بهاری و زمستانی اهالی را کفایت
کند - باید بر اجناس خارجی محصولات
گزافی نهاده شود تا در مقابل رفایست
خارجیه از پانفاده و صناعت داخلی خود را
حفاظت کنیم - امروز با آنکه اساسه های
خوبی نهاده شده با آنها چون در مقابل
صنعت خارجی نمیتواند مقاومت کند هیچ
استفاده از آن گرفته نشده ، مثلاً وایر بکه چرم

سازی از چند بست شروع بکار کرده بیاضیکه
چرم های انگریزی زیاد وارد میشود از حیث
قبولیت و مقاومت همه مردم رجوع بان
میکند ، درینصورت هیچ استفاده از پوست
های خود نخواهیم دید - پس اگر میخواستیم
احتیاجات ما کم شود پول ما ترقی کند باید
از هوا و هوس صرف نظر نموده ، همان
صنایع خود را اولاً اگر بدیم باشد ترقی بدیم
یعنی باید چرم های خارجی قطعاً ممنوع
و با محصول گزافی گذاشته شود که همه
رجوع بصنعت داخلی نمایند و نیز صنعت
وطن هم از هجوم رقابت خارجیها محفوظ
بوده در زیر سایه کثرت احتیاج ترقیات خوبی
کند ، چه پول ما بکیسه خارجیها نرفته
بلکه در داخل وطن مانده و در جیب خود را
بیریزد ، ازین حیث جنبه احتیاجات خود را
از خارج منقطع ساخته و از احتیاجات خود
میکاهیم - بدیهیست هر قدر احتیاجات
خارجی خود را کم کرده برویم - در قیمت
پول خود می افزائیم (ب) توجه در صادرات
مملکت ما با آنکه در صنایع خیلی پس مانده
با آنها اشیای متعددی بخارج میرود - از
قبیل پوست ، قالین ، پشم ، کشمش بادام
اقسام میوه های تازه و غیره که اگر هر کدام
ازین اشیا در زیر شرایط صحیح و اصول
تجارتی بخارج برده شود ، ممکن که تلافی

واردات مملکت را بنماید ، اما حیف که وضعیت تجارت ما خیلی اصلاح طلب و دارای مزیت های لازمه نیست ، چه همه مذکور بصورت غیر منظم و بواسطه کم استعدادی تجار ما در بازار های پشاور و قریب آن فروخته میشود .

مثلاً کشمش یا میوه های تازه قندهار و کابل و غیره بطور انفرادی در جوالها و کجاوه ها بسته بدون کدام اندیشه تجارتی بخارج میبرند ، اما همه را به مقصد فائده فیصد ده و یا بیست در بازار پشاور بفروش میرسانند چون هیچ واقفیتی از نرخ روز و یا خرید با زار و صورت احتیاج مردم ندارند بسا می شود که نقصان را متحمل شوند ، چه حینکه میوه های تازه در پشاور رسید و برای يك روز حسب خواست تاجر بفروش نرسید ، مجبور است که از خوف خراب شدن آن از انتفاع صرف نظر نموده و تنها بفائده خیلی خیلی که با مصارف حمل و نقل حسابش سر و نوك شود واپس بیاید -

وقتیکه وضعیت اشیای صادراتی ما باین اصول باشد لاچار انتفاعی را ازان ندیده و در مقابل شدت احتیاجات بخارج هیچ قسم تدافعی را باید نداشته باشیم - همچنان تجارت پوست قره قلی و غیره چون شرائط صحیحی در تجارت آن بکار برده نمی شود ~~میگردد~~ و ~~بیکر~~ و ~~تجار~~ ما دچار خساره

های هنگفتی می شوند - و بالاخر مجبوراً دست از تجارت پوست کشیده امتیاز آنرا بدیگران خواهند سپرد لذا باید توجه مخصوصی درین خصوص شود - زیرا اگر همین مواد صادراتی ما از قبیل کشمش در بازار دنیا مقاومت رقابت بعضی دول بادم میوه های تازه و غیره بواسطه ماشین های مخصوص آن پاک و تمیز شده به قطی های مقبول بسته آنرا بواسطه تجاران معتبر خود در بازار های اروپا و غیره بفروشیم - فائده های غیر متصورى خواهیم گرفت و مقام خوبی را در تجارت احرار از نموده - به دارائی مملکت خود خواهیم افزود - و پول ما هم از انحطاط و تنزل خواهد برآمد .

ج : - اتحادیه ها و کارا گرفتن از ذخائر انفرادی : - بعضی ها خواهند گفت که آهسته آهسته از موضوع تنزل پول خارج شده و برای دیگری می رویم چه اتحادیه ها و غیره راجع بامور تجارتی و باید بفصول علیحده ازان بحث شود - اما چون مقصد ما از پی بردن بکنه مسئله و اقامه دلائل برای چاره جوئی تنزل پول است باید از جزویات هم صرف نظر نکنیم چه در حینکه وسائل ترقی تجارت را زیر بحث قرار می دهیم - خواه نخواه ترقی پول هم وابسته بان است و قتیکه تجارت با اصول

فنی ترقی کرده عیناً همان ترقی ترقی پول است .
کد در فوق تذکر نمودیم که مواد صادراتی بذریعہ اشخاص مختلف و بصورت ناقص بخارج می رود ، برای آنکه این نواقص رفع شود باید تشکیل اتحادیه ها را نمود توجه صا حبان پول را معطوف ساخت چادر و قتیکه از پول کار گرفته شود و انتفاع ازان حاصل گردد . بهتر از آنست که در صندوقهای آهنی و خانه های تنک و تاریک نگه داری شود .
مسئله تشکیل اتحادیه ها و شرکت ها و غیره همه وظیفه حکومت نیست سرمایه داران باید خود انصاف کنند و برای بهبود کار خود جمع شوند چند سرمایه کوچک اگر بهم جمع شده تشکیل يك شرکت اسهامی بزرگ را بنمایند و شروع به تجارت اصولی کنند شك نیست که ترقیات مزیدی خواهند دید مثلاً در امور صادراتی اقسام میوه های خشك از وطن ما بخارج می رود که دارائی اصلیت و جنسیت خوبی هستند برای اینقسم اشیا اگر بنسای يك شرکت میوه فروشی را بگذارند و بعضی ماشین های مخصوص برای تمیز و پاک کردن آن از خارج بخواهند و میوه هارا در قطی های مخصوص قشنگ بسته در بازار های اروپا بفروشند البته فواید خوبی نصیب شان می شود هکذا بعضی اشیای را

مجبوریم که از خارج تهیه کنیم مثلاً قند و چای که درین راه پول هنگفتی مجبوراً از کسب خود بخارج می فرستیم و بخارج و این ما منفرداً چای و قند را از بازارهای پشاور و ایلاهور که چهار پنج بار بخارج می فرستیم و برای این قسم واردات ضروریه هم اگر به شکل شرکت های مهم که بتوانند سرمایه دارهای ما بان موفق شوند اقدامات کرده بطور انحصار اینگونه اشیا را از کمپانی های مشهور و معتبر دنیا بقیمت های ارزان خریداری نموده و احتیاجات اهالی را از آن رفع نمایند ضرورتاً تجارت مبادی اصول صحیحی در جریان افتاده و اگر امروز ده لک روپیه برای خرید چای و یورو می فرستیم البته در صورت تجارت اصولی کمتر خواهد شد چون تنزل پول ما بواسطه عدم رعایت قوانین اقتصادی است.

و نبودن موسسه های صحیح نیست پس برای اصلاح و چاره جوئی آن نباید ازین خیالات صرف نظر نمود - چه بدون این وسائل معادل در واردات و صادرات در قرار نگشته ممکن نیست به نتیجه خوبی برسیم - آری بهمان قسمیکه از خارج ما محتاج خود را با نهایت انفاست و خوبی تهیه میکنیم - باید در مقابل اموال صادره ما نیز بهمان اندازه کت و نفاست بخارج برود تا مقابله و واردات را نموده و توازن صادرات و واردات مابین قرار و محفوظ

گردد.

۲: - اقتدار تجاران خارجی -

اکثریه ما محتاج خود را تا کزیریم که از خارج تهیه کنیم از قبیل ذغال مس و نقره و غیره - اما این اشیا را عموماً با تجاران خارجی قرار داد و تهیه مینمائیم - چون تا جران خارجی صریقت و علاقه قومیت و حس وطنیت ندارند و مقصدشان محض فائده و گرفتن پول است - هرگاه این گونه معاملات مهم با و شان شود البته در بین تجاران ما دارای امتیاز مخصوصی گشته و نیز از اعتبار و اهمیت تجاران وطنی می کاهد - پس ضرورتاً در معاملات تجارتی اشیای پست مشاغل کرده و روز بروز را ببطه تجارتی شان با کمپانی های اروپائی و غیره و غیره منقطع میگردد ممکن است که تجار خارجی میدان را از تجار داخله ببرند و فیصدیک ۲ روپیه بفائده ما بماند اما در مقابل بسهوی بزرگی دچار شده هم اختیار و اقتدار تا جراین خود را محدود می سازیم و هم پول فائده را بکسب اجانب می ریزیم تجار داخل وطن هر قدر متمول شوند و میدان تجارت شان وسیع گردد اصطلاحاً فائده آن واپس بخانه خود ماست اما تجاران خارجی تا نمیتوانند سرمایه هنگفتی را جمع کرده و بعبارت دیگر در معاملات و مبادلات بکس های پوند و طلا را حمل نموده بالاخر از

خاک ما خارج میکنند - این یک مسئله بر اهمیتست که باید بمعایب آن پی برد (۳) مبادلات بواسطه صرافان بازار - کمان میکنم هیچ نمائندگی نخواهد بود که مبادلات پول آن بذریعه صرافان بازار در جریان باشد - بای اصلاح این امر یک سرشته درست سنجیدن خیلی ضروری است - هر چند از توجه حکومت متبوع ما درین خصوص موسسه بنام شرکت اسهای باز شده باز هم از اقتدار صرافان هیچ نکاسته.

بدیهیست که تماماً ذریعه مبادلات پول ما همین صرافها است و ما هم مجبوریم که بواسطه آنها هندوئی و اجرای امور خود را بنمائیم - اما این صرافها هم کمتر از تجار خارجی که قبلاً ذکر نمودیم نمی باشند چه سراسر تجارت شان بواسطه فائده برداشتن شیخ خود شان و در غم تنزل پول افغانی و محافظه سیاست تجارتی و اقتصادی نیستند، پوند هر قدر ترقی کند، کلدار هر قدر بلند برود افغانی هر چه تنزل کند در تجارت صرافها هیچ سکتته وارد نمی کند، با آنها اگر ممکن شود ذخائر پس انداز طلای خود را بصورت های غیر معلوم و گریزی از وطن خارج می کنند، یکی از بزرگترین باعث مفقودی طلا از وطن همین صرافها است که همه راجع نموده و خارج از وطن ما مینمایند برای اجرای

قوی را اخراج می کند - طلا هم مفقود می شود .

این امر ضروری است که شرکت اسهامی بواسطه نماینده های خود امور مبادلاتی را از کلی تا جزئی بدست بگیرد و علاوه بر آن در داخل و اکثر شهرهای تجارتی خارج هم که ممکن باشد نماینده داشته باشد و تا اندازه ممکن مسکوکات خارجی را ذخیره کرده با سنجش های لازمه کلید مبادلات را بدست خود بگیرند بهر صورت مقصد ما از عملیات صرافهاست که قابل غور می باشد .

۴. تذلل نقره و بلند رفتن طلا در عالم . بدیهیست که امروز مسکوکات تمام عالم با اساس طلا - در جریان افتاده ، عموماً مما لک اروپائی مسکوکات نقره بجمعه مسکوکات خورد در دوران است - تنها در بعضی مما لک شرقی که هنوز نقره رواج غیر محدودی دارد - برای آنکه ما اعتبار مسکوکات خود را آنکه کنیم لازم است که يك مقدار طلای کافی خواه مسكوك و یا غیر مسكوك بخراثن خود داشته باشیم و همیشه اگر می خواهیم مسکوکات نقره را زیاد ضرب کنیم لازم است که در مقابل آن کم از کم چهل یا پنجاه فیصد طلا ذخیره داشته باشیم و این تعادل را هیچ وقت کم نه نمایم .

و در صورت فقدان طلا مسکوکات نقره هر قدر زیاد شود هیچ اثر ندارد بلکه در اثر قانون گرشام که پول ضعیف

قابل توجه ریاست محترم بلد به :

(نگاهی به مبادلات بازار)

در حیات اجتماعی و مبارزه بازندگی انسانها احتیاجات و آفری داشته و دارند که اگر از ادوار اولیه حیات بشر تا حال توسعه احتیاجات را يك يك بشمریم ، قوه حافظه از حفظ اسمای آن عاجز می ماند و در هر دوره از دوره های حیاتیه خود ، انسانها به چیزهای جدیدتری احتیاج پیدا کرده و در تراحم حیات

پول مانده تنها در مقابل بوند انگلیسی و یا فرانک فرانسه که طلاست تذلل کرده - بلکه در مقابل کددار هند که نقره است نیز قیمت اصلی خود را از دست داده - بگانه واسطه آن را قبلاً ذکر نموده ایم که کثرت واردات است - آری باید همین نکته را هیچ گاه فراموش نکرده - و برای جلوگیری از تذلل پول بقواعد و اصول اقتصادی فوق چنگ زده و چاره جوئی های لایمه را بکار ببریم تا اگر خدا نخواهد از بحران فلی نجات یافته پایه اقتصادیات خود را استوار و محکم نهنگداری کنیم . (م . ابراهیم نجف)

انیس : راجع بحصه اول این مقاله در دوره نادر شاهى چون به نقش و زیانی مسکوکات خود نسبت بسابق نظر می اندازیم می بینیم که ضرابخانه در پی اصلاحات آن برآمده مسکوکات افغانی ما خلی حوشنها و ریا معلوم میگردد .

تصادم به حوائج می کردند که قبلاً بفکر آنها نمی باشند مثلاً در حیات يك شخص از آن طفلی الی موسم پیری آن چقدر احتیاجات است که به او پیش می آید ، و همین قسم است احتیاجات يك كفته در عالم بشریت که روز بروز دامنه احتیاجاتش در وسعت خود افزوده می رود .

و همرات و قومی که درین صحنه بر زحمت امرار حیات می کنند همه مجبور اند که رفع احتیاجات مادی و معنوی خود را بکنند و همه برای رفع احتیاجات شخصی خود مشغول زحمت اند و در حیات امروزی که حیات اجتماعی گفته می شود اکثر احتیاجات رخ میدهد که همه مثلاً در آن احتیاج شرکت داشته می باشند اگر به تکامل اجتماعی و مدنی اقوام متمدن دنیا يك نظر دقیق انداخته شود ظاهر می شود که مدنیت امروزه مرهون احتیاجاتی است که همه مسلسلاً و پی هم آمده و دنیا حاضره را به تمدن موجود رسانده است مثلاً اشکال محاسباتی ملت فرانسه بود که سلسله متر و کرام روی کار آمد و همین قسم همه اختراعات ، اکتشافات تصویب قانون ها از جنبه احتیاجات بروی کار آمده و احتیاج بوده است که آنها معمول گشته اند .

ما هم برای اینکه تکامل احتیاجات

خبر های هفته :

داخلي

اعطاي تقاوي به مصيبت زدگان حريق بازار كشمش فروشی

حريق بازار كشمش فروشی و خسارت وارده آنرا به صاحبان دكانين قارئين محترم از شماره گذاشته ما مطاع اند حكومت متبوع ما كه از هر حيث يك حكومت دلسوز و مهربان در حق تمام رعاياي اين مملكت است ؛ بنا به بنام تعاون و حفظ اعتبار دكانداران و بجاى اموال شان بخرىق بازار مذكور تلف شده است يك مبلغ مكفى كه تا بك اندازه درد اين بيچارگان را تداوى ميتواند ، بطور تقاوى اعطاف مود ، كه وزارت جلاله تجارت مبلغ مذكور را در بين اشخاصكه مال شان طعمه حريق گرديده قسمت بنمايد .

و علاوه دستورى نيز صادر نمود كه : راجع به معامله طلب كاران آن تجار كه دكانهاى شان دچار حريق شده در داخل مقررات اصولى منصفانه قسط شود تا از اين رهاگذر دكانداران مذكور اذيت و تكليف نبيند و هم چنين را جمع به تعمير و ترميم مى گویند اين شى به اينقدر پيسه اگر بگویند به اينقدر پول همان سلسله سنجيدن نسبت پول و پيسه از بين رفع شده و ديگر هيچ كس دچار خساره نمى گردد .

را ۱۳ پيسه و ده پولى را ۶ پيسه قبول مى كنند و يا بعبارت ديگر همه كس پيست پولى را ۱۳ پيسه كى و ده پولى را ۶ پيسه كى نام گذاشته است در بجا علاوه بر آن كه اصل مقصد سلسله اعشارى مراعات نمى شود سبب خساره هم گرديده است يعنى اگر شخصى ده ده پولى را بخواهد كه اشيا متفرق خر يدارى كند مى بينيم كه فوراً افغانى خود را كابللى معامله كرده و ۶ پيسه در آن واحد خساره برداشت كرده است و اگر خساره جميع افراد را در يك روز حساب كنيم آيا بچند خواهد رسيد ؟ اين مسائلى است كه در بين عامه ملت حكومفر ما است و وظيفه حكومت نيست كه هر شخص را مجبور كند تاده پولى را ده پولى بگويند نه شش پيسه كى و اينهم ظاهر است كه عامه ملت هيچ وقت بدون كدام قائد و يار جال خير انديش خود نمى تواند كه رفع اشكالات خود را خواه جزئى و يا كلى باشد بنمايد و در جميع ممالك رجال خير و دانا در رفع همچو مسائل مى كوشند اينجا هم اگر رياست محترم بلديه باز هم اندك توجه خود را تكرر آنخرج دهد ديگر معامله فيصله مى شود چه اگر به دكاندار ها و غيره مردم از طرف رياست بلديه فهمانده شود كه ديگر تعين نرخ هاى خود را به پول و حساب اعشارى نموده بعوض از اين كه

خود را كرده باشيم و اشكالات را از عايلات پيسه و شاهى رفع نمايم ضرب سكه افغانى كه بحساب اعشارى است مبادرت ورزیده و اينك درين چند سال است كه سكه افغانى ما رائج گرديده ولى در اول مرحله بعوض سهولت دست و گريبان اشكالاتى كرديد كه اقدام خير به شر تبديل كرديد .

گرچه سر و صدائى بلند نشده خود بخودى گفتيم كه هر چيز كه جديداً در ميدان پيدايد ضرورتاً باعث پريشاني افكار مى گردد اما رفته رفته ديديم كه همين مسئله دوسه سال دوام نموده جديد بودن افغانى هيچ از غيله ها محو نشد براى رفع آن مفكرين وطن در كنه مسائل دقت كرده بالاخره نتيجه گرفتند كه رائج بودن پيسه سبب اينهمه جنجال شده است لهذا فوراً از طرف حكومت مقدس ما پيسه هاى سابقه جمع كرديد كه فعلاً اثرى هم از مسكوكات بر نماند و از ماضى در بارار ديده نمى شود .

حقيقتاً اين مسئله معامله خريد و فروش را بحساب پيسه و شاهى ختم نمود و ديگر اشكالى باقى نكنداشت اما باز هم كه به خريد و فروش با زار كابل نظر اندازيم مى بينيم كه همان مسئله سابق هنوز رائج و دكاندار ها پيست پولى

دکاکین شان بمراجعه مر بو ط دساتیر
مفیدی صادر گردید .

انیس ، ازین الطاف و نوازش حکومت
عادلۀ خود تشکر نموده از خداوند دوام
و بقای آنرا برای مزید رفاه طامۀ ملت
میخواهد .

اعزام یکدسته طلاب افغانی بخارج
وزارت جلیله معارف طوریکه در داخل
افغانستان یکک عدم کافی ار لاد وطن را
تحت تعلیم و تربیۀ گرفته است برای
بهم آوردی متخصصین و انجمنیر ها
در شعبات مختلفه صنعت و حرث که
مملکت ما به وجود همچور جال احتیاج
شدیدی دارد ، و از باعث همین احتیاج
است که سالانه یک مبلغ هنگفت از
ثروت ما بمجیب اشخاص خارجی میریزد
بنابراین واسطه وزارت جلیله معارف چند نفر
از طلاب عالی مکاتب عالی حبیبیه و امانیه
را برای تحصیل شعب مختلفه در دارالفنون
امریکا و اروپا بروز پنجشنبه ۲۴ سنبله
مع الحیر فرستادند .

انیس این اقدام وزارت جلیله معارف
را که سراسر بخیر و بهبودی مملکت
است بنظر تقدیر نگریسته ، و برای طلاب
مذکور از درگاه حضرت قادر متعال
موفقیات کاملی را میخواهد که مصدر
خدمات عالیۀ مملکت و وطن خویش
گردند .

عقد موافقه فیما بین حکومت

شاهی افغانستان و اتحاد جماهیر
اشتراییه شورویۀ را جمع
به تقریر کمیساران سرحدیه

بتاریخ ۲۲ برج سنبله سنه جاری
مطابق ۱۳ ماه ستمبر سنه ۱۹۳۲ در وزارت
امور خارجه از طرف حکومت افغانستان
عالیقدر جلالتهاب فیض محمد خان وزیر
امور خارجه و از طرف اتحاد جماهیر
اشتراییه شوراییۀ عالیقدر جلالتهاب
لوتند ستارک سفیر کبیر دولت معزی البها
مقیم در بارکابل بواسطه تبادل مراسلات
موافقه در باب کمیساران سرحدیه دولتمین
در امتداد سرحدات عمومیه دولت علیه
افغانستان و دولت بهیۀ س، س، س
شش ، شش نفر کمیسار از هر یک طرفین
با معاونین شان در مناطق لازمه بغرض
تنظیم و تسبیق امور سرحدیه طرفین مقرر
میشوند ؛ عقد و امضا گردید .

این موافقه دارای هفده مواد میباشد
که وظایف و تکلیف کمیساران دولتمین
را در حل و فصل واقعات و حوادث
سرحدیه مشترک معین می کند که صورت
اصل موافقه مذکوره را که بصورت
ببادله نوشته ها بعمل آمده است برای
استحضار قارئین محترم در آتی نشر
خواهیم نمود .

قدر دانی از خدمات ع ج محمد گل خان
وزیر داخله رئیس تنظیمه قندهار
از حسن خدمات و مجاهدات عالیقدر
جلالتهاب محمد گل خان وزیر داخله
رئیس تنظیمه و لایت قندهار عموم ابتهای
وطن چه در راه اصلاحات و طین در زمن
اقتصاد و چه در تنظیم سمت مشرقی
در سنه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ ، و چه در تنظیم
و اصلاح سمت شمالی و چه در اداره
و اصلاحات ولایت قندهار مستحضرند
تفصیل و تشریح آن تکراراً بدیهیات است
اینک از حضور مراحم ظهور
اعلی حضرت بر و ز سه شنبه ۲۲ سنبله
خدمات و شان که برای منافع مملکت
و رفاه و آسوده حالی ملت عزیز شان
مفید واقع شده ، با عطای نشان ذیشان
« المر اعلی » و مکافات نقدی و زمین مرزوعی
آن که در اسو لنساره نشانهای ذیشان
حکومت افغانستان مصرع است تقدیر
گردیده است .

انیس هم بنوبه خود ازین خدمات
واجب التقدير آقای وزیر تشکر گفته
مکافات حضور شاهانه را بحضورش
تبریک میگوید .

تقدیر خدمت

صداقت همراه خواجه محمد خان عضو
مجلس اعیان که بیحیث رئیس تفتیش در بهسود
کار می کند نظر بحسن اجرا آید که در
تفتیش آنولا ابراز داده بفرمان تقدیر
از حضور اعلی حضرت هابونی قرار آتی
مفتخر شده اند ،

سواد فرمان هما یونی

۱۷ - نیله نمبر ۲۱۴۶

صداقت همراه خواجه محمد خان عضو
مجلس اعیان رئیس تفتیش حکومتی بهسود
از اطلاعاتی که بحضور میرسند همچو
مستفاد میشود که شما در آنجا امورات
محول خود را بامانت و دیانت اجرا
و با رعایای عزیمت ملوک نیک مینمائید .
لذا از خدمت صادقانه و دیانت
شعاری شما اظهار خورمندی و رضا مندی
نموده مراتب خوشنودی حضورم را
ذریعه فرمان هذا بشما ابلاغ مینمائیم و
از خداوند برای تان موفقیت مزید
میخواهیم تا برای حکومت و ملت خود
خدمات زیادی نموده بیش از این مورد
رضائیت حضورم باشید .

استعفا

میرزا عنایت اله خان کاتب سابق خزانه
میدان که از عهده کتابت خزانه مذکور
بر آمده نتوانست استعفا داد .

طرد

میرزا محمد اکبر اعضای ریاست تنظیمه
سابق چخانسور بآثر رشوت خوری
به پنجسال طرد ملازمت محکوم گردید .

قسمت افغانی :

معروضه د حیات خان په حضور شاهانه

مدیر صاحب !

پس دور زود جشن په تاریخ د ۴ سنبله
مونږکې ننمايږم کڼ د مشرقی چې په
خپل نوبت دا اعلی حضرت په حضور کې
مشرقی شو نو اوصالاً دخپله طرفه او وکالتاً د
مشرقیانو د طرفه می په حضور شاهانه کې دا
شکر په ادا کړی و او غواړم چوپه ملی اخبار
انیس کې د هموطنانو د معلومات د پاره نشر کړم .
اعلی حضرت غازی :

زه خدمت گار د دین او د دولت
له طرفه د حاضرینو او غائبینو - خانانو
او ملکاتو او معززینو د سمت مشرقی
وکالتاً ، او له طرفه د خپل زان اصالتاً
عرض کوم - چې پدینیا کې یو لکه
سایر ویشته زده کړه پدینیا کې تیر شویدی
رسول اکرم صل له علیه وسلم چې هم
اولین دی او هم آخرین دی - له پاره د
خپل دین او د امت دیر زحمتونه او
تکلیفونه تیر کړیدی - او په آیات
و بحوث سره ثابتو ، چې په ورز د محشر
به هر پدینیا نفسی ناری وھی - رسول
عایه اسلام به امتی امتی ناره وھی
(او نور پدینیا به فسوس کاچه کاشکی
مونږکې هم ستاده امت زنی حساب وی
چونکه هغه دنیا - حق دی او دا دنیا
مجازی او نمونه ده - نو په خاورو ده
افغانستان دیر دوری دیادشاهانو تیری شویدی
انقلاب داسی وزحمت و چې ه ملت
و افغانستان باندی اور بل و چې پردی

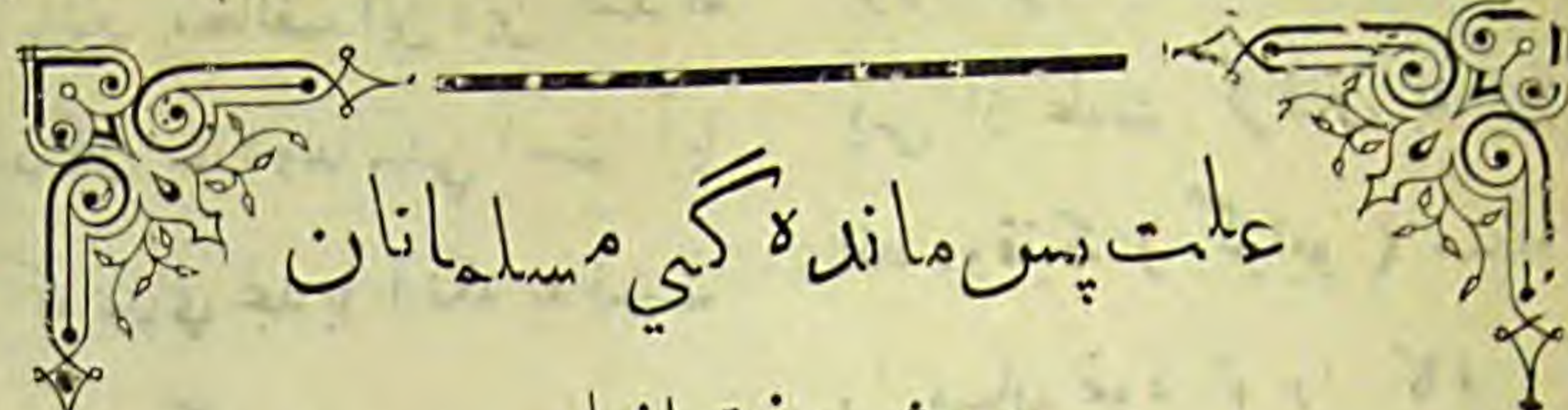
زحمتونو د افغانستان توله دنیا خبره شوه .
اگرچه وجود د اعلی حضرت خارج
د افغانستان و الحمد لله چه حیات د د
باقی و - د دی زحمت د افغانستان چه
وقف شه خپل زان فی سره د تولو
ورنو ملت ده افغانستان سره شریک که
چون که خاندان د دوی ملت خواه
و خپل زونه فی فدا کړه د خپل
دین او د ملت او د دولت نیکنامی
حاصل کړه -

اوس هر فرد د ملت د افغانستان ته لازم
دی چه پردی نعمت بزور ک باند شکر
و بای باید چه مونږکې سعبه کوشش
و کړو - هر هغه شی چه تجربه شی
لکه د انقلاب چه تیر شه له پاره ده آینه
یو کافی هدایت دی اوس مونږکې لاره لار
دی چه سعبه او کوشش و کړو چه هغه
زحمتونه ده اعلی حضرت ضایع نشی و
له پاره د خدای دا شاهدی وایم چه خاصه
یقین د توله ملت ده افغانستان را غلیدی
پا شاه مشفق او مهربان
زمونږکې چه ترسو ووجود ده کی نفس وی
په هر سختی کې په اول سلامتی ده ایمان او دوم
په ترقی د خپل ملت له خدای یالنه
غواړی ، لکه په ورز د محشر کی رسول (ص) امتی
ناره وھی هم دغسی په دنیا کې اعلی حضرت زمونږکې
دغه (ص) په پیروی ملتی ملتی ناری وھی اوس
زه داسی عرض له طرفه د سمت مشرقی
کرم چه اول سرونه دوم ملونه سیوم
اولا دونه زمونږکې فدائی د حکومت حاضر
دی دی آمین بارب العالمین . (حیات خان شنواری)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

(۱۸)

و (ان لبس الا انسان الا ماسی) دلالت می کند .

جامدین باعث تحریک دشمنان اسلام و تذلیل ضد اسلام اند

باز به مسلم جامد بر کشته میگوئیم ؛ جامد کسی است که دشمنان اسلام را بر اسلام زام داده است .

وراه را باز نموده است که در اسلام چیزها بگویند ؛ حتی باندازه که گفته اند اسلام دینی است که با ترقی عصری موافقت نمی کند و در بین مدنیت و انسان حایل است مگر حقیقت اینست که این اشخاص جامد عقاید خود شان بامدنیت موافقت نمی کند و خود شان مانع حصول ترقی عصر هستند و اسلام ازین جمود شان بیزار است .

اسلام در اصل خود انقلاب است بر ضد گذشته خراب و برای اصلاح گذشته بد و بریدن تمام روابط غیر حقانی ، پس چگونه

وصف نکرده اند ؟ (يك بام ودو هوا) حقیقت مسئله این است که هر چیزی که در انجیل شریف و قرآن شریف از آیات قضا و قدر آمده است مقصود آن این است که خداوند بر هر چیزی که واقع می شود قبلاً علم دارد (۱) و مقصود آن سلب اختیار و پرهیز از کسب نیست . و در بیان (وزن تین) و (وزنات) و مواعظ دیگر انجیل شریف مطالبی موجود است که به چیزی که قرآن شریف به صحایف حضرت ابراهیم و حضرت موسی و غیره رسل خداوند نسبت میدهد مثلاً (ولا تزرو وازرة وزر اخری)

و اگر در فرنگی ها کسی را به عمل متوجه و در کسب ساعی و از قضا و قدر با الجملة منکر میابیم کسی است که انجیل شریف را تلاوت نموده تقدیس می کند ، و مانند ما بر مطالب بزرگ آن تعجب مینماید . پس چرا چیزی را که از آیات قضا و قدر در انجیل مسطور است فراموش کرده اند و چرا فرموده های حضرت مسیح (ع) را به حریت و صدف نمینمایند .

در بین فرنگی کسانی را که به عمل مصروف و به کسب سرگردان و از قضا و قدر به کلی منکر میابیم ، عبارت از اشخاص هستند که انجیل شریف را تلاوت نموده تقدیس و بر مطالب بزرگ آن مانند ما ، تعجب می کنند ، پس چه پیش آمد که آیات قضا و قدر را که در انجیل است فراموش نموده اند ؟ و چرا فرموده حضرت عیسی (ع) به جبریت

(۱) این تفسیر قول بعضی از فلاسفه متکلمین است که میگویند ربط و تعاق داشتن علم خداوند (جل و علی شأنه) به وجود مخلوقات در ازل قضا است و وجود مخلوقات قرار علم خداوندی قدر است . بعضی ها میگویند این تعلق اراده است ، حقیقت این است که قدر و مقدار نظامی است که سنن خداوندی در حلق نمودن و اداره و اسباب دران جریان یافته است چنانچه از مضمون آیات ذیل فهمیده می شود .

اله تعالی میفرماید : (وان من شیء عندنا خزائنه وما ننزله الا بقدر معلوم) و می فرماید او انزلنا من السماء ماء بقدر) لاید - و نیز در باب نظام ساختن نطفه در رحم می فرماید (الی قدر معلوم) و میفرماید (ثم جئت علی قدر یا موسی) و ما این مسئله را در المنار و تفسیر آن تحقیق نموده ایم .

اسلام دين جمود ميشود ؟ در قرآن شريف در قصه حضرت ابراهيم (ع) آمده است كه (اذ قال لاييه وقومه ما هذه التماثيل التي انتم عاكفون ، قالوا وجدنا آباءنا لها عابدين ، قال لقد كنتم و آبائكم في ضلال مبين) و نيز آمده است (قالون عبد اصنامنا فتنظروا لها عاكفين قال هل يسمعونكم ام تدعون ، او ينفعونكم او يضرون ، قالوا بل وجدنا آباءنا كذلك يفعلون ، قال افرايتم ما كنتم تعبدون ، انتم و آبائكم الا قدمون فانهم عدوي الارب العالمين و نيز آمده است (انا وجدنا آباءنا على امه و انا على آثارهم مقتدون قال او لو جئناكم با هدى مما وجدتم عليه آباءكم) و نيز آمده است (و از قيل لهم اتبعوا ما انزل الله قالو بل نتبع ما الفينا عليه آبا و نا او لو كان آبا هم لا يعقلون شيئاً ولا بهتدون) و نيز آمده است (سيقول السفهاء من الناس ما ولا هم عن قلبتم التى كانوا عليها قل لله المشرق و المغرب يهدى من يشاء الى صراط مستقيم) و غير از اين آيات ديگرى كه بر انقلاب بر ضد گذشته ، در صورتيكه صحيح و درست نباشد دعوت مى نمايد .

علاوئاً تمام اشخاصى كه اسلام را به صورت حقيقتى مى دانند به هر چيزى جديدى كه بعقبه مضر نباشد و از آن فسادى سر بر نيزند ميل مى كنند .

و گمان نميكنم چيزى كه براى جامعه اسلام مفيد باشد مخالف اين دين باشد كه بر سعادت بندگان خداوند مبني است آيا نمي بينيد كه علمائى نجد با آنكه به نسبت تمام مسلمانان ، از فرنگي ها و فرنج دور نراند و از راكز اختراعات عصري بعيدتر اند زمانيكه شاه ابن سعود (ابد الله) در باب بي سيم و تيلفون و موتور و برق از ايشان سوال نمودند ، گفتند اينها عبارت از اختراعاتي هستند مفيد و نافع ؛ و در كتاب خداوند و سنت رسول الله و منطوق و مفهوم هيچ چيزى كه مانع اين چيزها باشد موجود نيست .

آيا براى ملت مفيد نيست كه حكومت اقتدار بايد با ينكه از وقوع هر حادثه فوراً خبر شده و بعد بعلاج آن مصروف شود ؟ آيا مفيد نيست حاجي ها مسافاني را كه طي نمودن آن روزها و شب ها مي خواست در چند ساعت قطع كنند ؟ من از شيخ محمد بن علي بن تركي كه يكي از علمائى نجدى است ، درمكه شريفه در باب تيلفون و بي سيم پرسيدم گفت : اين مسئله ايست كه فيصله شده است و امر جواز آن از روى شرع باندازه واضح است كه حاجت به رد و قبول ندارد ، و مقاومت در مقابل جديد مخصوص به جامد هاى اسلامي نيست بلكه كليسا هاى نصرانيت

نيز هر چيزى جديدى كه از قول و كار بروز نموده است مخالفت كرده اند ولى پس از عادت گرفتن به آن اجازه داده اند . و قتيكه (گليليو) مسئله دوران زمين را بيان نمود او را كافر گفتند و تا به امروز بعضى از دانشمندان نصاراى كسى را كه در مسئله تكوين از چيزيكه در دوران شريف آمده است مخالفت كنند ، كافر مى دانند ، و دو سال قبل از اين دريكي از محكمه هاى يكي از ولايات متحده (آمرىكا) يك شخص را جرميه آنكه به عقيدۀ دارون قابل بود محاكمه نمودند ، و از تعليم دادن منع كردند ولى اين رفتار علم بر راه آن جلو گيرى نكرده است (۱) نصارى نيز مانند ما جامد ها دارند و مسلمين جامد با تمام علوم ديگر بجز علم دينى تقليدى كه به آن آشناست مخالفت مى كنند ، و حتى با كسانيكه در دين خود بجز به كتاب و سنت ديگر چيز كار ندارند نيز مخالفت مينمايند .

(۱) در انگلستان و آمريكا يك حزب دينى جديد و يا بعبارت ديگر يك جيمتى جهت ، دعوت بايمان از روى ظاهر تورات در باب خلق و تكوين و تمام امور بدون تاويل ، روى كار آمده است .

مؤلف له بلاتيه فرانسوی

(۵۶)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

از فصل بیست و نهم

(يك قرصی كهنه)

ناپلیون ! خوب تو چنین خیال میکنی در صورتیکه اینقدر يك استعمال خوبی از زبانت گرفته میتوانی باید طریقه اداره و انضباط آنها نیز میدانستی و در بار مرا يك صحنه سکاندال هر روزم تبدیل نمی نمودی تو ملکه ناپایز و کران دوشس پیوینو را بد فعات تحقیر نمودی تو مرا در شخصیت دیگر ارکان خاندان من احترام نمیکنی ، و من ازین بعد نمیتوانم که این بیوقوفی علانیه و مفتضح را که يك گونه مبارزه معلوم می شود متحمل شوم ! کاترین ! اعلیحضرتا شما را غلط فهمانده اند من تنها شخص خودم را مدافعه کرده ام تحقیر از طرف من هیچگاه شروع نشده چنانچه دیر و ز خواهران اعلیحضرت شما اهانت بزرگی نسبت به اردوی فرانسه وارد کردند . ناپلیون ! يك اهانت به اردو ! کدام کس تفصیل را بگو خوب نفهمیدم ، ، اعلیحضرتا ، خواهران شما - در شخص من ؟ کاترین این را گفته و يك وضعیت مفرور عسکری بخود گرفت .

ناپلیون ! هیچ نفهمیدم : حقیقت را توضیح کن ! کاترین ! خواهران اعلیحضرت شما

با اینکه همسفر و رفیق سربازان هیرو منش (سامبر) و (موز) که شجاعت شان شهره آفاق است ؛ بوده ام مرا تو بد بخ و سر زانش می کنند ،

ناپلیون ! در شجاعت و شوکت ایشان جای بحث نیست ولی بگو به بد منم که تو از کجا شرف هم صحتی شانرا حاصل نمودی ؟ ،

کاترین اعلیحضرتا ، بحیثیت مشروبات فروش رژیمان ۱۳ ، باله فیور بکجا بودم ، ، امپراطور دفعتاً تغییر وضع نموده زیاده دلبشی ظاهر ساخته پرسید ! میخواهی بگوئی که به محاربه حصه گرفته .

کاترین ! اعلیحضرتا ، من در (وردن) (ژیماب) و (آلتن کرشن) حاضر بودم . در اردوی شمال در محاربات (موسل) ، (رابن) ، سامبر و (موز) که جمله ۱۸ محاربه می شود خدمت کرده ام ، در روز نامه جنگ (آلتن کرشن) اسم من مذکور گردیده است ، ،

ناپلیون ! در روز نامه اسم تو مذکور گردیده یعنی چه ؟

کاترین ! اعلیحضرتا ، نسبت بشجاعتی که

ابراز داده بودم این را هم عرض کنم که در آن اوقات تذکارنام در روز نامه چه چندان کار آسانی نبود ، آنها در زیر قبادت (هوش) ، (زور دان) ، و له فیور که هر کدام شان بکبک بارچه هیرو هیرو بودند ؟ ،

ناپلیون تبسم کنان ؟ پس این بسیار اعلی است ؟ حیران هستم که چرا له فیور هیچگاه ازین چیزها بمن نگفته است و من چرا تا حال ازین صفات تو بیخبرم ؟ کاترین ! اعلیحضرتا ، هیچکس لزومی برای آن نبود مکافاتی که اعلیحضرت باو مرحمت فرموده اند از خدمات اردوی ما زیادتر است . حال هم چیزهای را که من عرض کردم مقصود من وقت و زمان است . علی العموم این چیزها را مثل زخم خودم پنهان میدارم ،

ناپلیون ! چه ، تو مگر زخم نیز برداشته بودی ؟

کاترین ! در فلورنس بحصه بالائی بازوی خودم زخم سربریجه برداشتم ؟ ،

ناپلیون ! مادام لامارشان بگذار که من آن را به بینم و تیار می که درخور این زخم مقبول است ، بدهم ؟ این را گفته و لبهای خودش را برداغیکه از سربریجه استر بانی بر بازوی کاترین گذاشته شده بود ، بشرد .

ناپلیون درس و قار و شئونات را که در

ابتدای ملاقات میخواست بکا ترین بدهد
فرا موش کرده درفشردن ابهائش بر بازوی او
مصر گردید و خود را ضبط کرده نتوانسته
لند کند که آن گفت : چه يك پوست
مخملین مقبول است .

کاترین خودش را از چنگال ناپلیون رها
نموده صدا زد ! او اعلیحضرتا زخم دیگری
بر بازوی من وجود ندارد ضرور باید عرض
کنم که اعلیحضرتا در دریافت پوست
مخملین مقبول من وقت خود شان را ضایع
فرمودند ؛ این جمله آخرین را بایک تبسم
عیارانه ایراد نمود .

ناپلیون : وای خانم عزیز من ، پیشتر ازین
ترا هیچگاه ازین نزدیکی ندیده بودم ، اینرا
باید فراموش نکنی ،

کاترین : اعلیحضرتا ، برخلاف آن شما
ازین نزدیکتر هم دیده اید - بسیار وقت
پیش ازین ۱۷۹۲ ، دهم آگست غیر قابل
فرا موش آنرا بیاد آورید . در آنوقت من
باله فیور نامزد شده بودم و همیشه در اطاق
کوچك شما می آمدم . در آنوقت در کوچه
(مای) سکونت داشتید ؛

ناپلیون : حق با تست - در طبقه
دومین ؛

کاترین کرنشی نموده تصحیح نموده :
عفو شما را رجا میکنم در آثار سومین ؛

ناپلیون زیاده متعسف گردیده گفت ، چه

بلا میخواستی که همیشه باطاق من می
آمدم ؟

کاترین : رخت های شسته شمارا می آوردم
شما راجع بچیزی در احتیاج تسدیدی می
بودید . اگر در آنوقت يك قدری زیاده تر بمن
توجه میفرمودید ، شاید حال چیزها طور
دیگر می بود . ولی همیشه سر تان در کتب
خریطه ها ، مدفون و هیچگاه زحمت يك نگاه
را هم بطرف من نمی کشیدید . . . چنانچه
من له فیور را بشوهری قبول کردم . در
آنوقت او را چندان دوست نمی داشتم
ولی حال او را می پرستم ، اگر شما بیشتر
ازو بمن تجویز زنا شوهری را می نمودید
من ضرور شما را می گرفتم ، مگر حال
چه فایده از تذکار این چیزها ؛ این
را گفته و يك نگاه شوخی به طرف
امپرا طور افکند .

ناپلیون در يك سلسله اوکار فرو رفته
خیالاً لا تش بیک زمانه بعیدی عقب رفت
و بعد از لحظه سر بر آورده پرسید
« پس تو - »

کاترین : بلی قصارم شما بودم ؛ این
چیز دیگریست که خواهران شما مرا
بدان سرزنش میکنند ؛

ناپلیون : قصارم مشروبات فروش
خوب این کار که چندان بد نیست ، وای
قصارم ؛

کاترین : اعلیحضرتا برای اینکه نفقه
خود را بیک طرز صحیح و معقولی پیدا

کنم هر چه میتوانستم میسکردم مثل
انتفاع در بین نبود زیرا بعضی از مشتریان
در تادیه مقروضات خود کامل و برخی
هیچگاه نمی پرداختند بحضور اعلیحضرت
بکمال صدق عرض میکنم که حتی در مہین
قصر شخصی موجود است که قرض را
ازان وقت تا حال نمیدهد ،

ناپلیون خندیده گفت : یقین دارم که
توقع نخواستی داشت که قرض او را من
تادیه کنم .

کاترین : اعلیحضرتا این خواهش
جدی من است ؛ ناپلیون : تو مگر
دیوانه هستی ؛

کاترین : برخلاف آن کاملاً
هوشیارم . تنها حق خودم را مطالبه
میکنم . مقروض من را - خودش را
در دنیا باز یافته و يك موقعیت خوبی دارد
هیچ دلیل نمی بینم که قرض مرا تادیه
نکند ؛ این را گفته و پارچه کاغذ زردی
را از سینه لباس خودش بر آورده بر
سختن خود دوام نمود . ازین شد

منکر شده نمیتواند یاد داشت او موجود
است که از من مهلت خواسته است .
بینید خود او باین الفاظ می نویسد ، در
حال قادر بتادیه قرض تو نیستم ، زیرا
با این معاش جزئی که دارم علاوه از
شخص خودم مادر ، پدر و چند نفر
برا در و خواهر خود را نیز نفقه میدهم
به مجردیکه به منصب کاپیتانی خودم
دو باره - ،
(باقی دارد)

جریده ہفتہ وار

قیمت اشتراك

۱۰ افغانی

۱۲

۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه مغارف

درممالك خارجه

کابل ۲۱ ۱۹۳۲ Sept 24

ایستاد

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین
مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
مجموعه پست ۲
خارج ۲۰ شلنگ

تأسیس ۱۳۰۶ Sept 24 1932 ۲۴ جمادی الاول ۱۳۵۱

دوشنبه ۴ میزان

سواد موافقه کمیساران سرحدی

بین حکومت افغانستان و حکومت شورویه

در شماره ۲۰ اجمالاً از عقد موافقه فی ما بین حکومت شاهی افغانستان و اتحاد جماهیر اشتراکیه شورویه راجع به تقرر کمیساران سرحدیه خبری را اشاعه نموده و وعده داده بودیم که اصل صورت موافقه را در آتی نشر خواهیم نمود اینک سواد اصل موافقه مذکوره را که تازه بدست آورده ایم به اطلاع قارئین محترم ذیلآ به منصفه اشاعه می گذاریم:

ج: - کمیساری حوزه سوم: - مرکز اقامت دائمی کمیساری سیاه گرد؛ ناحیه عملیات از شور تپه الی ایواج:

د: - کمیساری حوزه چهارم: - مرکز اقامت دائمی کمیساری حضرت امام صاحب ناحیه عملیات از ایواج الی قلعه کف بدخشان، معارن کمیساری دو نفر مرکز اقامت دائمی قلعه رال و دیگر بنگی قلعه ه: - کمیساری حوزه پنجم: - مرکز اقامت دائمی کمیساری مرکز حکومت در واز، ناحیه عملیات از کف الی قلعه دامار.

و: - کمیساری حوزه شش: - مرکز اقامت دائمی کمیساری، در اشکاشم، یک معاون در قلعه بر پیجه شغان و دیگر در قلعه پنجه و خان.

(۳): - کمیساران مرکب از دولتین با بستنی از اتباع شان باشد، هیچ یکی از دولتین متعاهدتین نمیتواند اشخاصی را که سابق برین اتباع دولت دیگر بوده

ناحیه عملیات از دهنه ذوالفقار الی - تون پنجاه و سه سرحد که عبارت از نقطه دولت آباد و اندخوی باشد.

معاون کمیساری دو نفر، محل اقامت دائمی در بالا مرغاب و دولت آبار.

ب: - کمیساری حوزه دوم: - مرکز اقامت دائمی کمیساری در اندخوی، ناحیه عملیات ستون پنجاه و سه یعنی نقطه دولت آباد الی شور تپه معارن کمیساری یک نفر محل اقامت دائمی خیم آب.

(۱): - افغانستان و اتحاد جماهیر اشتراکیه شورویه در امتداد سرحدات عمومیه خویش شش، شش نفر کمیسار سرحدیه از هر یک طرف مقرر مینمایند.
(۲): - کمیساران سرحدیه افغانستان که حوادث و قضایای سرحدیه را تدقیق و حل و فصل خواهند کرد عبارت از مامورین ذیل و دارای مقامات آتیه میباشد.

الف: - کمیساری حوزه اول: مرکز اقامت دائمی کمیساری - قره تپه

باشد بر نبه کمیاری مقرر نماید ، در هنگام مقرر دی کمیسان هر يك از حكومتين را جمع به تقرر کمیسان را خویش طرف مقابل اطلاع میدهد و بغرض تنظیم و تنسيق بلا انقطاع امور کمیسان سرحدیه طرفین لازم میداند که مراسم معرفی کمیسان سرحدیه به حکومت طرف مقابل بطور فوري تلگرافاً ابفا بشود ، طرفین بحکومت های سرحدی خویش هدایت خواهند داد که کمیسان سرحدیه که تبدیل میشوند تا اشخاصیکه عوض شان مقرر شده اند داخل کار نشوند از علاقه و وظیفه خویش استنکاف نورزند .

(۴) - کمیسان سرحدی مکلفند که در صوبه سرحد (حاشیه سرحد) از هر نوع عملیات متعرضانه افراد جنایت کار نسبت به اهالی مسکونه سرحدی طرف مقابل جلوگیری بنمایند و همواره برای تأمین نظم و نسق سرحدات مراقبت داشته اقدامات بکنند و همچنین کمیسان سرحدی مساعی و کوشش جدی خواهند کرد که قطعاً شلیک تفنگ بجانب قراول خانه ها و بهره داران و اشخاص معمولی و با خاک طرف مقابل بهیچ صورت واقع نشود احیاناً اگر این طور یک عملی واقع شود فوري جلوگیری و فیصله می کنند و از همه او لتر کمیسان سرحدیه مکلفند که برای قلع و قمع افراد جنایت کار

که در خاک خود که با دلائل مقنعه مجرم باشند اقدامات جدی و قطعی بنمایند نظر بمقصود فوق الذکر کمیسان سرحدیه حق دارند که بطرف مقابل فهرست اسمای افراد جنایت کار را که در خاک طرف مقابل بوده و مستوجب قلع و قمع و یا تبعید از حاشیه سرحد بداخله مملکت میباشند ارائه بدهد ، اگر افراد تعقیب شده امکان گذشتن را بطرف خاک مقابل داشته باشند در آن صورت کمیسان سرحدی طرف متذکر قبلاً کمیسان سرحدی طرف مقابل را دران باره خبر بدهد تا برای قلع و قمع افراد مذکور در خاک دولت او بموقعش اقدامات لازمه کرده شود در مواردیکه تجاوز سرحد و تخطی از اتباع يك طرف نسبت بطرف دیگر واقع میشود کمیسان طرفیکه مورد تجاوز شده مجبور است کمیسان طرف مقابل را که تجاوز از علاقه او بظهور پیوسته اطلاع داده و بایستی متفقاً برای واریسی و تحقیقات قضیه محل حادثه بروند کمیسان طرفیکه از ناحیه اش اقدام به تجاوز شده مکلف است که اقدامات لازمه برای حل و تصفیه حادثه مذکوره بزودی ممکنه بنماید .

تبصره : حاشیه سرحد عبارت از شش کروز و هجده کیلو متر شناخته میشود .
(۵) - د : زمره مسائلیکه در فقره

چهار تذکار یافت مستوجب حل و فصل مشترک کمیسان سرحدی میباشد .
مو ضوعات ذیل است .

الف : - عبور غیر قصدی سرحد از طرف اهالی حاشیه نشین سرحد باستانی مامورین سرحدی طرفین و مساعدت برای مراجعت اشخاص مذکور بنحاله خویش .

ب : - غیر تفنگ از خاک یکی از طرفین بجانب تهاجم جات با بهره داران یا اشخاص معمولی یا بخود خاک طرف دیگر .

ج : - عبور اشخاص یادسته جات اشرار مسلح از خاک یکی از طرفین بنحاله دیگر .
د : - تصادفاً عبور حیوانات اهلی و پاده ها و ربه های مواشی از خاک یکی از طرفین بنحاله طرف مقابل و سرقت اموال و مواشی از خارج سرحد و همچنین گذشتن از مواد خام و اموال صنعتی و مواشی بصورت کریزی از خاک یکی از طرفین بنحاله طرف مقابل .

ه : - تخریب املاک و آبادانی و عمراتانیکه به نزدیکی و جوار خط سرحد باشد و همچنین تخریب عمرانات و غیره که مربوط انهار و آبپاری است .

و : - همه گونه حوادث سرحدیه که جنبه محلی داشته باشد .

تبصره : - مسائلیکه تعلق بمحد بنحالی همچنین امور ریکه دخل بساست و امور

اقتصادی داشته باشد و در بوتۀ هذا قيد نگردیده داخل اختیارات و وظائف کمیسیون سرحدیه بشمارد نمیشود .

(۶) :- در صورت وقوع حادثۀ بوقوع پیوسته مجبور است که فوری راجع بمحادثۀ مذکور به کمیسیون طرف مقابل خبر دهد و پس از آن هر دو کمیسیون بلامعطلی متفقاً در محل واقعه برای واریسی و تحقیقات اقدامات لازمه و همچنین برای ترتیب و امضای پروتکل عازم بشوند و موافقت طرفین میتوانند قضایای سرحدی را حل و فصل بنمایند .

(۷) نسبت بقضایاییکه محتاج به اقدامات فوری است کمیسیون هر يك از طرفین حق دارد که این قبیل قضایا را در صورت نبودن کمیسیون طرف مقابل در همان نقطه ببا مورین محلی طرف مقابل مراجعه نمایند مشروط باینکه بعد از آن درین باب کمیسیون طرف مقابل را مطلع سازد و در صورتیکه لازم شود کمیسیون سرحدی مشترکاً تحقیقات و اقدامات متممه نمایند و راجع به نتایج تحقیقات قضایاییکه خواه ذریعۀ ما مورین محلی و خواه ذریعۀ تحقیقات متممه شده و یا اقداماتیکه در هر دو صورت شده باشد طرفین پروتقولی تهیه و امضا میکنند .

تشخیص این قبیل قضایای فوری بر اساس توافق نظر کمیسیون طرفین معین میگردد و تا زمانیکه اینگونه توافق نظر حاصل نشده و مراجعت های کمیسیون

سرحدی ببا مورین محلی طرف مقابل جائز نیست ، در صورت ضرورت فوق العاده کمیسیون سرحدی در غیاب کمیسیون طرف مقابل میتوانند بحکمرا نهایی محلی مراجعت نمایند اگرچه مسئلۀ مرجوعه ببا مورین محلی از آن قبیل مسائلی باشد که بین کمیسیون طرفین موافقت یافته درج فهرست شده باشد یا نه .

(۸) :- تصمیمات و پروتکل های کمیسیون سرحدیه در دو نسخه اصلی بزبان های دولتی تادرجۀ امکان بصورت مختصر ترتیب و تحریر میشود .

(۹) :- در صورت عدم حصول موافقت بین کمیسیون راجع بحوائثیکه بوقوع پیوسته باشد مسائل مذکورۀ فوری بطریق دیپلوماسی حل و فصل میشود .

(۱۰) :- کمیسیون سرحدیه طرفین دارای حقوق ذیل هستند .

الف :- حق عبور سرحد از مواضعیکه نظر بموافقت کمیسیون جانبین تعیین شده باسنادیکه رتبه و حیثیت او را ارائه میکند و هم حق دارد که بمعیت خود مترجم و کاتب و یا مستخدم داشته باشند و اشخاص موخرالذکر در صورتی سرحد را عبور کرده می توانند که دارای سند کمیسیون مربوطۀ شان باشند و تمام اسنادیکه درین ماده فوقاً ذکر شد از طرف نمایندگان دولت مقابل برای مدت معینی و یزه داده میشود و هم مکلفند که در هر دفعه که از سرحد عبور

می کنند پاسپورت خط را بملاحظه ما مورین سرحدی طرف دیگر برسانند .

ب :- در صورت لزوم حق اجازه عبور دو طرفه سرحدی برای يك دفعه جهت مصیبت رسیدگان و مدقق و شاهد بینگه عدۀ آنها از ده نفر تجاوز نباشد .

ج :- مصیبت زدگان و مدقق و شاهد بینگه بقرار فوق داخل خاک مقابل میشود نباید اسلحه داشته باشند .

د :- کمیسیون های سرحدی طرفین با اوراق متعلق بوظیفۀ خود در خاکهای جانبین حق مصونیت دارند .

ه :- حق داشتن لباس (یونیفورمه) که ببا موریت او تعلق دارد .

و :- حق استعمال شفر در مناسبات و ارتباط خود با نمایندگان سیاسی و قونسلهای دولت خود .

ز :- حق با خود بردن ما کولات و کلیه اشیای ضروری و کار آمد و وظیفۀ خویش از قبیل سامان دفتر که وزن این جور اشیای متذکره (۱۵) پانزده کیلو گرام فی نفر اضافه تر نباشد .

اشیای مذکورۀ بصورت عمومی باید در کمرک معاینه شود و پس از معاینه کمرک اشیای متذکره فوق از محصل معاف خواهد بود .

(۱۱) :- مصارف ، معاش و سفر های خدمتی کمیسیون سرحدیه هر یکی از طرفین بذمه طرف خود شان میباشد ولی در عین حال از مساعدت طرف مقابل نسبت بفراهم کردن وسائل نقلیه و محل

کنفرانسهای مهم عالم

پس از جنگ بین الملل

(۲)

لا هه - ژوئن صرافان بین الملل تربیت قرار دادی با روسیه در موضوع تعیین تزاریکه در فرانسه انگلیس و سایر ممالک را بودند موفق نگردیدند .

صرافان من بور پیشنهاد نمودند ماله آلمان تجدید شده و بی تکلیفی را جمع بمقدار غرامات مرتفع گردد .

واشنگتن ژوئیت - نماید گیان ممالک شلی و پرواز مستر هار دیک رئیس جمهور امریکا تقاضا نمودند که در اختلاف راجع به تا نا واریکا حکمیت نماید .

لندن اوت - یک کنفرانس بین المللی موضوع غرامات را مورد بحث قرار داد مسوئو آنکاره پیشنهاداتی راجع بتخویف و تهدید آلمان تقدیم نمود ولی به علت اینکه تهدید موجب وصول اقساط نخواهد گردید نظریات یو آنکاره مورد ایراد و اعتراض واقع شد لهذا کنفرانس بعدم موافقت بانظریات منبور رای داد و سقوط در بازار آلمان تسریع یافت .

لوزان نوامبر - کنفرانس با مذاکران بسیار طولانی راجع بمعااهده جدید با ترکیه که در آن تاریخ بر یونان فاتح و غالب بود شروع گردید کنفرانس منبور تا ۴ فوریه سال ۱۹۲۳ منعقد بود ولی بدون نتیجه و اثر تاویل و منجل شد .

غیاب هر کمیسر مهاون آن هم همچنین حیثیت و صلاحیت را دارا خواهد بود .

(۱۶) :- در صورت ضرورت تغییر

تعداد حصه های مربوطه کمیساران و یا تغییرات علاقه های اجرائات کمیساران یا تغییر مواد وظایف و با حقوق کمیساران و یا مواضع سکونت شان که در ماده دوم نوتتهذا مقرر گردیده است همه اینگونه تغییرات بموافقت فیما بین وزارت امور خارجه دولت پادشاهی افغانستان و سفارت کبری انحرار جما هیر اشتراکیه در افغانستان و یا همچنین بین سفارت کبری دولت پادشاهی افغانستان مقیم ماسکو و کمیساریات امور خارجه اشتراکیه شوریه بواسطه تبادل نوتتهای متممه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

(۱۷) :- موافقت مشروطه نوتتهذا مدت سه سال مرعی لا اجرا خواهد بود در آتی بدون تجدید مدت عملی خواهد شد اما هر یکی از طرفین حق دارند موافقت مذکوره را فسخ کنند بشرطی که شش ماه قبل در ین باب بطرف مقابل اطلاع دهند .

سکونت و هم چنین نسبت باعطای اسنادیکه برای تحقیقات لازم است و حصول شهادت از اشخاص لازمه استفاده کرده میتوانند .

(۱۲) :- اگر کمیساران سرحدیه یکی از طرفین احتیاج به استشهاد شاهدین و یا تحقیقات مصیبت رسیدگان در خاک طرف دیگر داشته باشند بواطه کمیسار سرحدیه همان طرفیکه شاهدین و مصیبت رسیدگان بآن تعلق دارند در حضور کمیسار طرف مقابل اجراء میشود .

(۱۳) :- ملاقات نخستین کمیساران سرحدیه برای تشکیل و انجام اجرائات آتی در علاقه مربوطه خویش بعد از تبادل نوتتهذا راجع به استقرار وظیفه های کمیساران سرحدیه میباید از یک ماه بیشتر طول نکشد .

(۱۴) :- اگر کمیساریکی از طرفین نسبت بطرف دیگر عملیات خارج از وظیفه و یا مخالف وظایف منصبی اش اجرا کند در آن صورت طرف مقابل در باب عزل کمیسار مذکور و تقرر کمیسار جدید حق دارد خواهش بکند .

(۱۵) :- تمام تشریحات فوق در باب کمیساران سرحدیه و اصول مقرری شان که در ماده سوم نوتتهذا تذکار یافته در

لندن دسامبر - کنفرانسی مرکب از متفقین در موضوع غرامات و قروض متفقین داخل مذاکره و تعاطی افکار گردید مسو بوانکاره اعلام نمود که تنها اقدام مؤثر بر علیه آلمان اشغال نظامی نا حیه روهر خواهد بود .

۱۹۲۳

پاریس - ژانویه - کنفرانس متفقین بار دیگر موضوعات غرامات را مطرح نمود و توافق نظری را جمع به کوتاهی و قصور آلمان حاصل نگردید دولت فرانسه با اشغال دره روهر ، مبادرت ورزید .

لورن - آوریل - مذاکرات صلح با ترکیه دوباره تجدید شد و ۲۴ ژوئیه معاهده امضا گردید .

لندن ژوئن - کنفرانس متخصصین در لندن مقام وضعیت « طنجه » را مورد مطالعه قرار داده ولی به نتیجه و قراری موفق نگردیدند .

ژنو - اوت تا سپتامبر - جامعه ملل در رفع اختلاف بین ایتالیا و یونان در موضوع کر فو کمک مساعدت نمود .

پاریس - اکتوبر - بین فرانسه اسپانیا و انگلیس مذاکراتی در موضوع انعقاد جلسه برای طنجه جریان یافت و بعد توسط دول ثلاثه تصویب و امضا گردید ژنو - ۲۶ - ۱۹۲۳ - جامعه ملل به

معبیت و معاضدت محکمه کبرای صلح موضوع سرحدات « موصل » را تصفیه نمود .

۱۹۲۴

پاریس - ژانویه - دو کمیته متخصصین از طرف کمیسون غرامات تعیین و شروع بمذاکرات گردید راپرت ها در ماه آوریل صادر شد راپورت دبویس اقساط کسر شده غرامات را پیشنهاد نمود در صورتیکه راپرت ما ککنا در موضوع صدور سرمایه از آلمان صحبت میداشت

لندن - آوریل - یک کنفرانس روس و انگلیس وضعیتی را که در نتیجه بر سمیت شناختن جمهوری سوویت از طرف حکومت کارگر انگلستان ایجاد گردیده بود مورد مطالعه قرار داد مذاکرات منور تا پنجم اوت دوام داشت و پس از آن خاتمه یافت .

لندن - ژوئیه یک کنفرانس بین المللی که تا ۱۶ اوت دوام داشت بر این مرموافقت نمود که فرانسه بایستی در ظرف یکسال تخلیه نماید در صورتیکه آلمان دستورات راپرت دبویس را اجراء نماید .

۱۹۲۵

لندن - اوت کمیته از متفقین و حقوق دانهای آلمان برای مطالعه موضوعاتی که در هر قاضیه پیشنهادی داخل میشد تعیین گردید .

۱۹۲۶

ژنو - سپتامبر ۱۹۲۶ - بریان (فرانسه) استر شمان (آلمان) و چمبرلین (انگلیس) را جمع با وضاع آتیه اراضی رن صحبت نمود تا در همین موقع بود که بریان و استر شمان با دوستی و صمیمیت در دهکده نو آری با یکدیگر صرف غذا نموده و چند ساعتی بین ایشان مذاکرات خصوصی در جریان بود .

۱۹۲۷

ژنو - مه - یک کنفرانس اقتصادی بین الملل در ژنو منعقد گردید راپرتی که توسط طاق تجارت بین المللی در موضوع موانع و مشکلات تجارت تهیه شده بود تقدیم کنفرانس منور گردید سپس کمیسون اقتصادی تعیین شد که راپرت و نظریات طاق تجارت مورد دقت قرار داده در اجراء آن اقدامات لازمه بعمل آورد .

ژنو - ژوئن کنفرانسی را جمع خلع سلاح بحری مرکب از آلات متحده امریکا انگلیس و فرانسه با حضور نمایندگان فرانسه و ایتالیا که ناظرین ذی علاقه محسوب میشدند انعقاد یافت ولی بالاخره بواسطه اشکالات دوباره کروازرها موفقیت دست نداد .

(با قیدارد)

مقاله وارده :

بشر و خدمت اجتماعی

(خدمت اجتماعی) يك جمله بسیط ولی دامنه مفاهیم آن بقدری وسیع است که به تمام افراد يك ملت بلا استثناء به تمام شعب اداری و مدنی يك مملکت تماس دارد . چه افراديکه بنام يك ملت در محیطی زندگی می کنند همگان وظائف اجتماعی را عهده دار و بخدمات جامعه سهیم بوده هر شخص به قدر مرتبه خود حصه بگیرد که فی الحقیقت همان حصه مقدوره نوعی از تکالیف اجتماعی و عامل مهم بقا و دوام حیات آن ملت چه از حیث اجتماعی و چه از حیث انفرادی میباشد ، عبارت دیگر هر فرد از افراد يك ملت و قتی که از کتم عدم بعرضه وجود قدم گذاشته بالمره قوای روحی و جسمانی آن مورد استعمال قرار می گیرد اقتضات محیط و ایجابات حیات اجتماعی وظایف و تکالیفی بروی تحمیل میکند که برای معیشت عائلوی خود و بغرض ادامه حیات اجتماعی جامعه از قبول و انجام آن بی نیاز شده نمیتواند .

زیرا انسانها طبعاً مدنی و چون به زندگی گانی انفرادی ممکن نبود ادامه حیات کنند لذا همینکه بحکم قانون مدنی و تکامل از حالت توحش برآمده اجتماعی تشکیل و شروع بحیات مدنی نمودند اولین چیزیکه در مقابل خود مشاهده کردند يك سلسله احتیاجات شدید بود که اکمال و رفع آن حیات ایشان

را در داخل دایره اجتماع ادامه و تأمین مینمود و نیز چون احتیاجات خود را خیلی بیش از آن احساس نمودند که هر شخصی بتواند بالذات آن حوائج و لوازم حیاتی را تماماً تهیه کند پس هر فردی از افراد جامعه در صدد استحصا ل و لازم معیشت برآمده بغرض حفظ وجود هم بمعاونت یکدیگر قیام نمودند تا اینکه از برکت تعاون باهمی عالم بشر مدارج ارتقا و مدنیت را پییموده بحیات باشرف امروزی واصل شده است ، و همین عوامل عمده اجتماعی است که کنون هم بر حیات عالم بشر تسلط داشته انسانها را بکار و خدمت نوعی مجبور ساخته است بهر حال چنانچه گفتیم ، در هیئت اجتماعی هر فرد خدمت را عهده دار است که اقتضا آن حیات اجتماعی آن طبعاً برایش ایجاب و مقرر نموده ، مثلاً زارعی که زراعت می کند ، صنعت کاری که به تصنیفات صنایع می پردازد ، حرفه گیریکه مشاغل حرفت و پیشه خود است ، طالب العلمیکه در صدد تحصیل است ، مامور بنسبیکه در هیئت حکومت به شعب اداره امور اداری و بدون مستخدم و مصروف خدمت مند متعلمین که در مکاتب اکمال تحصیلات فنی و علمی می کنند مقصود از اقدامات و عملیات هر شخص خدمت بجامعه است که بعضی داخل صحنه عملی و برخی قوای روحی و استعداد قابلیت خود را برای

عهده دار شدن خدمتی تنه کرده ، مستعد می سازد ، ، اگر چه عل الظاهر نماید آن مکاتب و خدمات بشخص حامل آن عاید است ولی فی الحقیقت خدمتی است که هر کدام برای حفظ وجود و ادامه حیات هم دیگر خویش بصورت معاونت حیاتی پذیرفته اند ، و همین است معنی حیات اجتماعی و خدمات اجتماعی زیرا اگر نخواهیم بقاموس کیف و هو جبات تمدن و اعتلاء امر و زی بشر فرو و با حس استقرار قد قیقای کرده مهمترین عوامل آن را تشخیص دهیم با نتیجه ثابت میشود که این تمدن و ترقی مشعشع انسان ها غیر از پرتو انوار خدمات و مجاهدان آن ها مبدائی ندارد ، ، همچنین علت امتیاز و تفاوت ملل از حیث ترقیات عصری درجه مجاهدات ملی آنان است در خدمت اجتماعی شان ، چه هر ملتیی که افرادش پشت کار داشته به تحریک عوامل روحی و حسیات وجدانی بایک عزم متین و عشق ثابتی داخل خدمت و معاونت اجتماعی گردیده است زود بود که احتیاجات و محسوسات ملی خویش را مهیا کرده ، بالعکس ملتیی که با احساسات و ذوق وجدانی این وظیفه مهمه خود را تلقی ننکرده یعنی کمتر کوشیده اند چون از یکطرف ایجابات عصری روز بروز احتیاجات زیادی برایش بار آورده و از جانب دیگر فعالیت و اقدامات

خبرهای فنون و اختراع

توپهای بی صدا

لندن ، ۱۳ اکت - نامه نیکار مارتنیک

پوست از رومالتدگراف میکند :

دونفر انجمنیهای ایتالیائی ، جولیمودی
لوچی و فیرو چیرو جیرا اختراعی کرده
اند ، که وسیله این اختراع بعد ازین
توپهای بی صدا و بی دود خواهند بود
و قطعاً از نظر دشمن پنهان خواهند
ماند . امتحان رسمی بایسبار کامپیابی
اجرا گردید ، و تمام حاضرین را در حیرت
انداخت .

بعد از هر فیریک صدای که بسیار
شباهت به صدای زدن چکش به آهن دارد

(اعلیحضرت محمد نادرشاه غازی)
در آتیه بس قریبی بتوانیم خود را در
ساحه تقدم باملل متمدنه کنونی همدوش
ساخته اکلیل شرافت و سعادت را
حسب المطلب بر سر افتخار زینیم
ومن الله التوفیق .
(سید احمد شاه عدلیه)

عملیات تر بیه کرده است شاهد فوز
و فلاح را از جهته تکمیل مایحتاج در
آغوش کامگار کشیده ؛ و در عکس
این عمل حقیر و متاخر مانده است .

الحاصل اعتلاء وحیات با شرف و وقتی برای
يك ملت حاصل می تواند شد که روح کار
و خدمات اجتماعی افراد آن تنمیه و تربیه
شود تا بدانند که درین صحنه پر هیاهو
که میدان مبارزه حیاتش نامیده اند جز
در نتیجه خدمت و معاونت اجتماعی حیاتی
آمیخته و مبنی بر سعادت امکان نداشته
می نمیتوان بر راحت زد یا نفسی بسعادت
کشید .

ما اگرچه نسبت به ملل متمدنه معاصر
خود در ترقیات مادی خیلی عقب افتاده
واقعاً دیر بیدار شده ایم ، ولی چیزی که
در عین یأس امید بخش و در عین تکدر ازمین
پس ماندگی نشاط آور است این است که
بمحمد الله افراد ما بحقایق واسرار
پوشیده این عوامل حیاتی کاینده ملتفت
بوده همگان با جدیت تمامه و معاونت
همدر دانه در اثر تحریکات عوامل روحی
و احساسات قلبی و وجدانی که ناشی
از عشق حقیقی ترقی و طن و محبت معنوی
جامعه بوده نقطه منتها الیه آمال هر فردی
خدمت اجتماعست داخل مجاهدات
با همی اند که امیدواریم به تو جهات
پادشاه فرزانه و ترقی پسند خویش

آن بطور بوده است لهذا از تحصیل
ما به الا احتیاج عصری خود عاجز و محتاج
دیگران بوده که یکی ملت متمدن شده در
اوج عزت و رفعت مرتقی و دیگری در
حقیض فقر و انحطاط مانده است ؛ ازین
جایداً هتاً ثابت میشود که وسیله حیاة
فردی و جماعتی بشر خدمات اجتماعی
و خدمات اجتماعی همان وظایفی است که
نحوه عناوین مختلفه صنعت ، زراعت ، فلاح
و غیره حرف و مکاسب ؛ ایجابات و اقتضات
عجیبی در موازات حفظ و جود حیاة
اجتماعی بدوش هر فردی از افراد کتله
بشریت و هر نفسی از نفوس اجتماعات
ملل طبعاً تحمیل و آنها را بقبول آن مکلف
ساخته است که احدی نمیتواند اگر چه
با احساسات و عواطف مقدس تعاون
اجتماعی هم معرفتی نداشته باشد فقط
از نقطه تأمین حیات شخصی از تحمل
آن تعذر جوید ؛ لیک این راهم نباید
فراموش کرد که يك ملت به حقایق
و کهنه این مسئله حیاتی بیشتر بی برده که
داخل عملیات مجذبه شده امتیازاتی به
خود گرفته است و دیگری پستتر از آن ،
پس معلوم شد که انسان در حوزه اجتماع
باروح کار و خدمت توانا بروی این کره
خاکی عرض و جود نموده ؛ لیکن هر
جماعتی از جوامع بشری یا هر ملت
از ملل عالم که این روح پاک خود را در میدان

میدهد ، لاکن این صدا هم از چند صد قدم دور تر شنیده نمیشود . از دهن توپ يك دود سفید بسیار خفیف ، ۵ آنهم بعد از چند ثانیه محو میشود ، خارج میشود . چند نفر مهی گیرانی که ۳۰۰ متر دورتر از موقع انداخت مهی میگرفتند بالکل کمان هم نبردند که به قرب ایشان انداخت توپهای سنگین میشود .

اختراع جدید ، ممکن است ، نه تنها آلات سنگین را دربر خواهد گرفت بلکه تفنگ و تفنگچه نیز ازان برخوردار خواهد گردید .

مجسمه مصنوعی

لندن ۱۴ اگست - در نمایش را دیو که روز جمعه ۱۹ اگست افتتاح خواهد گردید يك مجسمه مصنوعی در معرض نمایش گذاشته میشود این يك جسم زرکی است که ۹ فوت قد دارد و تماماً از تخته های فلزی پوشیده شده است مجسمه مصنوعی زائترین را قبول خواهد کرد دست شانرا خواهد فشرد بطرف راست و چپ راهنمایی خواهد کرد او به تمام سوالات جواب خواهد داد و هر قسم روزنامه را که خواهش داشته باشند به او از بلند خواهند خواند . او زبانهای مختلفه را میخواند غیر از زبان روسی و یهودی زیرا بعضی از حرفهای صدا داری درین دو زبان موجود است که ماشین درون آدم مصنوعی که ما را صدا میدهد میکند آنرا تلفظ کرد . نمی تواند این آدم

مصنوعی میخانیکی در فابریکه که آلات را دیو تیار کرد ، می شود ساخته شده است . (اطلاعات آخرین پارس)

انیس ! فلاسفه دهری از نطق جمادات و حیوانات که با انبیاء نموده اند انکار داشتند ترقیات امروزه ثابت می نماید که جمادات بواسطه ترقیات عالمی و کیمیاوی میتواند گفتار نماید عنقریب است که نفوس حیوانات بحسی تربیه شوند که نطق اروشان شنیده خواهد شد .

تب مصنوعی برای علاج تنگی نفس

جماعتی از طبای شیکاگو اظهار می دارند که ۴۳ نفر مریض مبتلا به ضیق النفس را بواسطه ایجاد تب مصنوعی در جسم آنها با جریان الکتریکی معالجه کرده و با شدت مرض آنها را تخفیف داده اند و ۱۹ نفر از این ۴۳ نفر مدت مدیدی است که پس از این معالجه زنده هستند و مرض در آنها عود نکرده است .

اطبای شیکاگو طریق معالجه مذکور را روی ملاحظه ذیل استنباط کردند از چندی قبل تجربه و مشاهده کرده بودند که بعضی تب های تند یاتب هائی که از دکام و نزله صدری حادث می شود اگر بمریضی که مبتلا ضیق النفس باشد روی آور شود موقتاً حال او را بهتر می کنند و از شدت ضیق النفس او میکاهد بدین جهت کیسه ای اختراع کرده ابتدا بدن مریض روغن مالیده و بدن او را پیچیدند و بعد او را در کیسه مذکور نهادند

و بعد حرارت داخل کیسه را بوسیله الکتريسته تا درجه ۱۰۴ فارنهایت بالا بردند و مدت ۸ ساعت تحت مراقبت طیب او را بهمین حال و در همین درجه حرارت نگاهداشتند .

خوانند گن سابقه دارند که عوارض امراض مقاربتی خصوصاً سفلیس را از قبیل شلی و غیره از چندی باین طرف بوسیله مرض مالاریا معالجه می کنند بعضی مرض مالاریا را وارد جسم مبتلای بعوارض سفلیس کرده حرارت آن مریض را شفا می دهد و بعد مالاریا را با کینه کذا معالجه می کنند - دانشمندانی که در لارنوار های شرکت الکتریکی عمومی بیچث مشغولند این موضوع را نیز طرح کرده اند که با جریان الکتریکی تب های مصنوعی ایجاد کنند زیرا دست یافتن بر این تب ها احداث آنها آسان تر است تا بر تب مالاریا از قرار معلوم بحث های اخیر دانشمندان مذکور مبشر کامیابی و توفیق ایشان است .

سروم ضد روماتیسم

روماتیزم یکی از امراضی است که هنوز علاج قطعی برای کشف آن نشده و دانشمندان طبای بزرگ و دانشمندان به آن مشغول است . اخیراً دکتر « برنسک » که یکی از مشهورترین اطباء شهر نیویورک است بحث تازه و

جالب توجهی در حضور جمعیت طبی
امریکه مطرح کرده و گفته است که
بحث او و باران او در خصوص مرض
درد ناک معروف بدرد مفاصل منتهی بی
بردن به موادی در خون شده است که
جسم را از بعضی اقسام میکروب های
استرپتو کوکس حفظ می کند -
ولی این مواد در جسم خون تکوین
نمی شود مگر بواسطه فعل انفعالی که
بوسیله میکروب موجود مرض صورت
گیرد - بدن جهت او و معاونین او
قرار گذاشتند که از این میکروب در خون
بحث کند : - با وسائل و طریق مخصوص
با کتر ولوژی (میکروب شناسی) بعضی
میکروب های استرپتو کوکس را از خون
استخراج کرده و دریافته اند که این میکروب
ها از آن قسم خطرناک که فعال نیستند
بلکه يك قسم لطیف کم آزار هستند که
توانسته اند در خون جای برای زیستن
بدست آورده و جسم را آنقدر اذیت نکنند
که ناچار بصرف قوت برای مقاومت
با آنها باشد .

(ایران)

پرو فیسور پیکار در طبقات سجایی
چه خواهد دانست

پرو فیسور دو فای که در رصد خانه
لیون کار میکند .

چنین سوال می نماید : آیا پرو فیسر
پیکار در زمان پرواز خود در طبقات
سجایی چه معلومات خواهد گرفت .

پرو فیسور مذکور میگوید :
قرار معلومات فزایک دان مشهور
فرانسه تبسیران دیور (۱۸۹۹) حرارت
در طبقات بالائی هوا تقریباً در بلندی
۶ میل بمناسبت بلندی سرعت تنزل میکند
این طبقه هوا را دیور «ستراتوسفیر»
نامید درین طبقه هوا درجه حرارت نه
بلند میشود و نه پست قبل ازین گمان
میکردند که در «ستراتوسفیر» آرمی کالی
حکمر ما است بنا برین این طبقه هوا را
برای مسافرت هوایی مناسبتر میدانست
لاکن تجربیات بعد نشان داد که در آنها
جریان فقی هوا به بسیار سرعت می باشد .
باساس سندات موسوم به آلات زمبکوف

که به طبقات بالائی هوا بالا شده است
نتیجه گرفته اند ، که در بلندی تقریباً
۳۰ میل از زمین ، باز طبقه گرم هوا
موجود است ، زیرا در آنجا وجود
او زون (ماده خفیف به مثل گاز
فاسفور مترجم) ملاحظه شده است
مرکز این طبقه هوا در بلندی ۲۷ میل
می باشد .

اگر پرو فیسور پیکار در پرواز دوم
خود کامیاب به رسیدن این طبقه شود
و آنجا را سیر کند ، پس او مسئله
مسافرت هوایی را در طبقات بالائی هوا
فیصله خواهد کرد .

زود بخ ۱۹ اگست - با وجود ناکامی
پرو فیسور پیکار ناامید نیست تمام شب
خود پرو فیسور پیکار و سه نفر معاونین
او ماکس کو زینس پاول کپیفر و دبستاپ
اطاق مرکز قوت را درست میکردند
درین اوقات هوای خوب بنای خراب
شدن را گذاشت .

استاد سیون علم الجوی (متبیر لوجی)
از قلاب عظیمی در طبقات سجایی نشان
میدهد ز شمال فرانسه طوفان باد در حرکت
است . گمان کرده میشود پرواز فردا
معتل شود .

پرو فیسور پیکار به نامه نیکلارن
اظهار نمود :

اگر هوا مساعدت کند ما فردا روز

شنبه ۱۲ اگست پر واز خواهم کرد
قسمت من حالا بدست ایول
(ربا لنوع باد مترجم) است .

برن ۱۲ اگست (هاواس) بنا بسبب
هوای غیر مساعد پر واز پرو فیسور
پیکار به ستر اتو سفیر الی بک زمان غیر
معلومی معطل گردید .

پر واز بعد از چند ساعت تهیه دیدن
بساعت ۵ شام مقرر گردید .

بک جمع غفیر مردمان کنجکاو میدان
طیاره را احاطه کرده بود و مراسم تهیه
و ترتیبات پرواز بالون را تعقیب میکردند .
نمایندگان مطبوعات را فقط به مسافه
۱۵۰ متر از خود بالون اجازه داده بودند
عکاسها با وجود ممانعت کوشش داشتند
از خط ممنوعه بگذرند . و در اینجا هر دقیقه
مجادله و مصادمه واقع میگردد .

تمام این اضطراب و بریشانی خانه
یافت . مردمانی که جمع شده بودند ،
بعد از دانستن اینکه پرواز بعمل نخواهد
آمد ، پراکنده شدند .

زوریخ ، ۱۲ اگست - قرار اطلاعات
آخرین ، اگر هوا خراب نشود پرو فیسور
پیکار ، فردا صبح وقت بیالون خود
به ستر اتو سفیر پر واز خواهد کرد . تمام
ترتیبات گرفته شده است ، آلات مخصوص
مقیاس شمعهای جوی چون خراب شده
بودند واپس درست کرده شدند .

در هوتلیکه پرو فیسور پیکار زندگانی
میکند اعلانی آویخته است در آن نوشته
شده است : « از امروز همه چیز برای
پرواز حاضر است » پرو فیسور پیکار
دیروز برای دفعه آخر تمام آلات خود را
امتحان کرده است ، هیچ شبهه بکامیابی
پر واز خود ندارد . فقط ۶ یا هشت
ساعت برای بودن او در ستر اتو سفیر
کفایت میکند ، این ۶ یا هشت ساعت
باید فن (سیانس) را در باب شمعهای
جوی غنی بسازد .

امروز ساعت ۲ محفظه گاز بالون را
و ساعت ۵ اطاق الیومینیم را به میدان
طیاره آوردند . ساعت ۸ شام بوسیله
ماشینهای مخصوص شروع بداخل کردن
گاز در بین بالون نمودند . محفظه گاز
چنانچه معلوم است ، ۱۴۰۰۰ متر مربع
گاز کنجایش دارد ، لاکن برای این
پر واز ۲،۷۰۰ متر مربع گاز داخل
میکند ، زیرا در هوای خفیف گاز
توسعه می یابد .

حکومت زوریخ برای محافظه و انتظام
پر واز ترتیبات فوق العاده گرفته است
انتظار میرود ، که شب به اطراف بالون
قریب ۵۰ هزار نفر بک جمعیت جمع
خواهد گردید . امروز تمام روز صد ها
او تو میل ها سیاحینی را که تشنه دیدن
این چنین بک واقعه تاریخی می باشند
به زوریخ نقل داده اند . قطارهای راه
آهن را مضاعف کرده اند .

زوریخ ، ۱۴ اگست بنا بسبب طوفان رعد
وبرق و بارانی که دیروز شام بر زوریخ حکم
فرما بود پرواز پرو فیسور پیکار به ستر اتو
سفیر امروز معطل گردید .

پرو فیسور پیکار حق داشت که پرواز را
معطل نمود . بر عمارت هوتل « سینت پتر »
که پرو فیسور پیکار و معاونین او زندگانی
میکند تخته سیاهی آویخته شده است و
بران نوشته است :

« بنا بسبب هوای خراب پرواز پرو فیسور
قبل از روز چارشنبه ۱۷ اگست امکان
نخواهد داشت » .

زوریخ ، ۱۷ اگست - بساعت ۱۱ صبح
پرو فیسور پیکار بعد از مطالعه مجله
(متسارولوژی) اراده نمود ، فردا بوم
پنجشنبه ۱۸ اگست صبح زود پرواز نماید ،
و وضعیت هوا در ستر اتو سفیر چیست ؟
معلوم نیست . چند عدد بالونهای خورد را
که دیروز با آلات برای تجربه بهوارها
کرده بودند ، به ارتفاع ۵۰۰۰ متر کفیدند
فقط بک بالون الی ۷۲۰۰ متر ارتفاع بالا
رفته وضعیت هوای آنجا را ثبت نمود ، که
درین ارتفاع باد شمال مشرق به سرعت ۸۰
کیلومتر در بک ساعت میوزد .

به ساعت بک روز پوایسها تمام میدان
طیاره را از مردم بیگانه پاک کرده باطراف
میدان بک حلقه سپاهی ایستاده کردند . در
حال در تحت مراقبت خود پرو فیسور

خبرهای مهم هفته :

داخلي

نتیجه امتحان تعلیم گاه پیاده

روز شنبه ۲ میزان ساعت ۴ بعد از ظهر به نسبت توزیع شهادت نامه ها و اعطای بخشش که به مداونین تعلیم گاه پیاده از طرف اعلیحضرت غازی بمناسبت اختتام دوره تعلیمیه تعلیم گاه مذکور مرحمت شده بود در سالون بزرگ عمارت وزارت جلیله حریبه منعقد گردید .

ع ، ج ، ج والا حضرت سردار محمد عزیز خان و ج ، ع ، ج والا حضرت صدر اعظم

پیکار ، میخانیک ها شروع به بجه کردن گاز در محفظه بالون نمودند .

بسوا لیکه آیا با او کی پرواز خواهد نمود پرو فیسور جواب داد :

ما کس کوزینس معاون من بامن پرواز خواهد کرد .

به کیجا بالون پرو فیسور پیکار خواهد

افتاد ؟ به این سوال بیشتر جواب دادن

غیر ممکن است ، چون تماماً متعلق به جریان

وقوت بادی است که در ستراتوسفیر می باشد

احتیاطاً چند هیدرو پلانها (طیاره های

آبی) در جینوا ، پیزی ، فیوم ، بار سلونا

وکیل حاضر پرواز هستند که اگر بالون

پرو فیسور موصوف به بحر بیفتد به

معاونت او رسیده بتوانند .

(اطلاعات آخرین پاریس)

صاحب و عالیقدر جلالآب س ۱۶ وزیر صاحب حربیه و وزراً محترم و غیره معززین و مامورین حضور بهم رسانند .

همینکه مدعویین در جاهای که قبلاً بصورت عالی تهیه شده بود متمکن گردیدند، هیئت مدیره و تعلیمیه و مداونین تعلیمگاه داخل سالون گردیده بعد از ادای احترام عسکری در وسط سالون صف بستند .

ع ج والا حضرت سردار محمد عزیز خان

و ج ، ع ، ج صدر اعظم و ج ، وزیر حربیه بالای

محنه برآمده شروع بتوزیع انعامات و شهادت

نامه ها کردند ، و هر يك از متعلمین تعلیمگاه

بوضعیت عسکری پیش آمده شهادت نامه و جایزه خود را گرفته با چهره های بشاش بر می گشتند .

علاوه بران برای هیئت مدیره و تعلیمیه

تعلیمگاه از طرف حکومت متبوع ما جوایز

نقدی و یا ترفیع رتبه هم اعطا گردید .

بعد از توزیع جوایز و شهادت نامه ها

ج ، ع ، ج صدر اعظم مختصر نطقی مبنی

بر شکریه از هیئت تعلیمیه و مدیره ، و ابراز

تبریک به مداونین ایراد نمودند .

و از طرف ع ، ج ، ا ، ا وزیر حربیه بحاج

کر دید (منظوقهای مذکور را بنا به

ضیقت صفحات جریده به شما ره آتی

بقا رهین محترم وعده میدهم) پس ازان

هنر تمند آقای ما بور الهانی بر خواسته

بعد از استیذان حضور صدر اعظم صاحب

و وزیر صاحب حربیه معروضه به نسبت

قدر دانی اعلیحضرت از خدام عسکری

بزرگان الهانی ایراد گردید و از طرف

آقای محمد اسماعیل خان ترجمان بالهجه متین و فصیح به فارسی ترجمه می شد ،

خبرهای خارجی

(او ضاع جرمنی)

پس از جنگ عمومی و عقد معاهده ورسای جرمنی شرائط سنگینی را برداشت و قوه عسکریش محدود وزیر فشار فاینچین بوده که نمی گذاشت جرمنی در عالم بحر ویا قوه هوائی خود عرض موجود بقی کند و از همه بدتر مسئله غرامات جنگ بوده که بفاینچین پرداخت می نمود و درین عرصه که تقریباً ۱۲ سال می شود جرمنی همیشه مترصد بود که خود را از جنگال معاهده ورسای نجات دهد اینک جرمنی قد بر افراشته حالا میخواهد آن شرائط کمر شکن را که در وقت معاهده متحمل شده بود لغو کند و در و تر تاریخی ۷ ستمبر يك یاد داشت جرمنی را که بفرانسه داده است قرار ذیل شرح میدهد .

یاد داشتی که جرمنی به فرانسه داده بود و اشاعه شده است یاد داشت مذکور خواهش میکند

که به وسیله تقلیلی اسلحه دول دیگر جرمنی

در اسلحه با دول مساوی شود تا زمانیکه

مسئله مساوات فیصله نشود جرمنی در آتیه

در کنفرانس خلع سلاح حصه نخواهد

گرفت جرمنی انکار دارد از اینکه باو

بصورت يك حکومت درجه دوم معامله

کنند جرمنی قناعت دارد به اینکه درین

مسئله اقدام کوچکی هم ابتدا ورزیده

شود ، زیرا میداند که کنفرانس دوم

خلع سلاح منجر به تقلیل اسلحه ملتی

خواهد شد که اسلحه زیادی داشته باشد

جرمنی میخواهد به او حق داده شود که بر نظام مدافعه تجدید نظری کند. مثلاً بر خدمت عسکری، بنیان قوای خود و تشکیل عسکر ملی مخصوص، این بود نوته جرمنی که فرانسه داده است آیا خواهش جرمنی را دول فاتح قبول می کند آیا دول فاتح به آن امر تن در میدهد که جرمنی دو باره سر اقتدار بیاید. گرچه در جمله دول فاتح تنها ایتالیا است که تا یک اندازه طرفدار جرمنی معلوم می گردد و ریوتر طرفداری ایتالیا را بقرار ذیل می نگارد، بصورت موثوق معلوم شده است که ایتالیا با دعوی جرمنی واستحقاق بداشتن مساوات در تسلیحات مخالفت نمی کند ولی فکر دارد که این مسئله به «جینو» عرضه شود و چنان تصور می رود که در موقع انعقاد کنفرانس خلع سلاح در آینده ایتالیا با دعوی جرمنی اظهار مخالفت نخواهد نمود.

ولی فرانسه وانگلیس ها را نمی توان حدس زد زیرا جوابیه فرانسه بصورت مجمل است و ریوتر ۱۲ سمبر جوابیه فرانسه را قرار ذیل خبر میدهد.

اطلاع پاریس اشعار میدارد که در جواب فرانسه به یاد داشت جرمنی عیناً انکار جرمنی به نسبت عدم کیفیات کذفرانس خلع تکرار شده است و فرانسه دعوی میکند که بهترین مساعی خود را جهت پیش بردن کنفرانس صرف نموده است و نیز در آن منظور است اگر بنا بر عدم کیفیات معقوله که تحت ترتیب است

حکومت جرمنی خود را مستحق بدانند که در وضعیت اسلحه خود اصلاحی بعمل آورد نه تنها از ایفای مسئولیتی که به نسبت معاهده صالح دارد ناکام خواهد شد بلکه خلع سلاح را که در تبه خواهان است نیز غیر ممکن خواهد ساخت فرانسه حاضر است با صمیمت آزادانه برای ترتیب قانون صالح در تحت حفاظت انصاف اداره تعاون کند در خاتمه نوته مذکور ابلاغ می کند که مذاکره بدون مشاورت با امضاء کنندگان موافقه مساواتی لوزان و همچنین مشاورت امریک ممکن نیست.

حال اگر به اوضاع داخلی جرمنی یک نظر انداخته شود ظاهر میشود که جرمنی امروزه خیلی به حالت اترک رفتار است چه یک طرف بحران اقتصادی و از طرفی مخالفت ها و حزب و حزب باری های روی کار است، فرقه نازی برای هیتلر صدارت میخواهد. رئیس جمهور برای بودن قان پایین صدارت ریشتاک را منحل می سازد چنانچه ریوتر هم مسئله انحلال ریشتاک را قرار ذیل خبر میدهد.

۱۳ ستمبر برلین هند نبرک ریشتاک را منحل ساخته است ترتیبات جلسات دیروزی ریشتاک بنا بر فیصله سوسیالیست ها که میخواهند تمام اعلانات حادثاتی را فسخ کنند بر هم خورده بود. مامول است قان پایین را جمع به پروگرام حکومت نطق کند. قرار اصول ریشتاک چون هیچ کس اعتراض نمود باید

بر تحریک سوسیالیست ها فوراً بحث شود ریشتاک بر تحریک کمونیست ها که در آن بر حکومت اظهار عدم اعتماد نموده فسخ تمام اعلانات حادثاتی را خواهرش نموده بودند بحث نموده و به ۵۰۳ رای در مقابل ۳۲ رای آنرا اتخاذ نمود در حالیکه رایشتاک مصروف بحث بوده صدر اعظم نزد رئیس رفت و حکمی که رایشتاک را منحل می ساخت به او تقدیم کرد، رئیس حرف صدر اعظم را گوش نداد و صدر اعظم در حالیکه رای دادن در رایشتاک دوام داشت از رایشتاک بر آمد.

درما بعد رئیس جمهور حکم انحلال را داد و به تحریک سوسیالیست بحث نموده نشد. وقتی که شکست حکومت به ۵۰۳ رای در مقابل ۳۲ رای بیان شد گویرنیک بیان کرد که بحکم انحلال باید وقتی داده نشود، زیرا حکومت شکست خورده است، بعد از گرفتن رای رایشتاک ماتوی گردید و تنها کمیته مراسم را جهت مذاکره در باب مسئله تشکیلات گذاشت دانسته شده است که اگر رایشتاک فردا باز مخالفت کند، حکومت از قوه کار خواهد گرفت و به این صورت در تاریخ پارلمان جرمنی یک وضعیت بحران آمیزی را روی کار خواهد آورد. و حکومت عزم دارد جلسه فردای رایشتاک را به قوه سلاح منع کند و یک وضعیت روی کار خواهد آمد که راجع به مشروعیت انحلال بصورت دفعی تولید مناسطرات خواهد کرد.

مؤلف : شکیب ارسلان

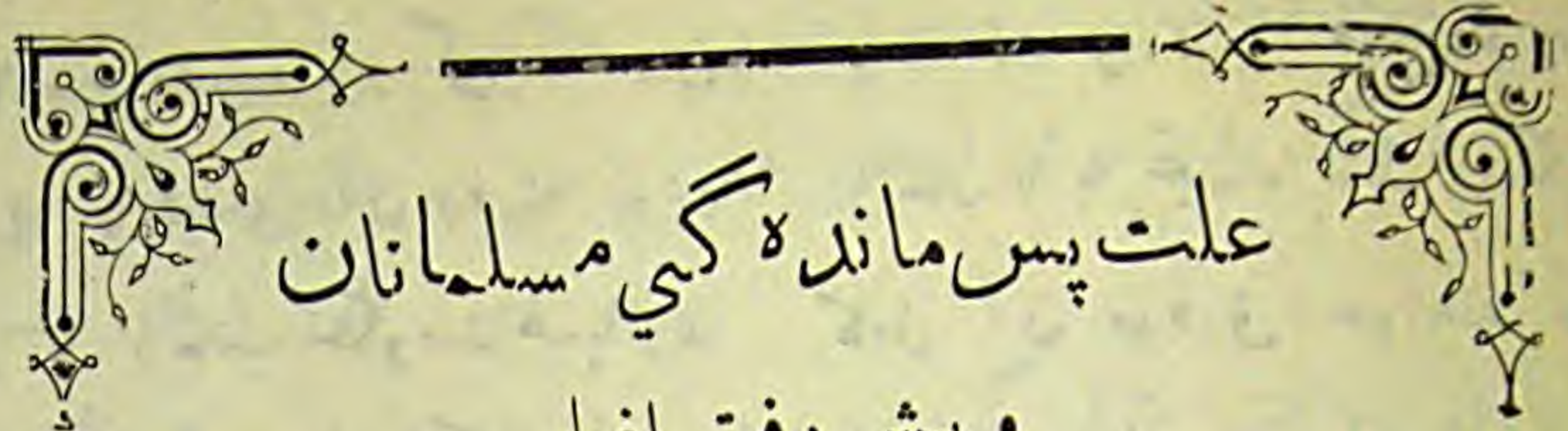
مترجم : محمد ابراهیم

صورت فساد اخلاق سبب سقوط می شود
و دین مسئول نمیداشد .

و سبب واقع می شود که عوامل
خارجی غیر متوقع رو نمون کشته چیزی
را که شریعت هم از قبیل ترقیات روی
کار آورده اند بر هم زده ارکان آنرا

بلرز می افکند . و گاهی از اساس
خراب می نمایند مگر قصور از شریعت نه
می باشد . پس عقب ماندن مسلمانان در
قرون اخیری بسبب شریعت نی بلکه
بسبب نداشتن شریعت است یا بنا بر
اجری نمودن احکام آن بصورت شایسته
و زمانیکه شریعت چنانچه لازم است
جریان داشت اسلام را بزرگ و بلند نمود .

مدنیت اسلام عبارت از يك مسئله است
که از آن انکار نمی توان کرد زیرا هیچ
یکی از ملل اروپائی مثلاً آلمان ، فرانسه
انگلیسی و ایتالیا و غیره بدون تالیف
های زیادی در مدنیت اسلام نه میباشد
و اگر اسلام يك مدنیت بلند و حقیقی
و متری ، مطابق باصل و مبنی بر کتاب
و سنت خود نه میداشت علمای اروپا
حتی کسانی که از بین ایشان به نسبت اسلام
سخن ها می گویند مدنیت اسلام را بسیار
ذکر و تاربخ آنرا جمع می کنند . و در
بین آن و مدنیت های دیگر مقابله کرده
خصایصی را که تنها با اسلام طاید است
پیدا میکنند .

علت پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

(۱۹)

و غیره جاها درس داده می شد و در اسلام
بزرگان بسیاری ظهور نموده اند که حکمت
و شریعت را باهم تطبیق داده حدیث و
ریاضی را باهم تنظیم کرده اند و بزرگترین
فیلسوف عربی که اسم او در اروپا شهرت
دارد قاضی ابن رشد است و یکی از بزرگ
ترین علمای فقه بود .

مدنیت اسلام

اما کسانی که میگویند اسلام تا سیس يك
مدنیت مخصوصه را روا نمیدارد و از حال
موجوده اسلام بران استدلال می کنند
عبارت از خرافاتی است که دشمنان اسلام
از خارج و منکرین آن از داخل بآن مردم
را می فریبند دشمنان برای آنکه مسلمانها
را اروپائی بسازند و منکرین برای آنکه
تخلف نفاق را در عالم اسلام بکارند ما ازین
انکار نداریم که دین در مدنیت تأثیر ندارد
ولی باین هم تسلیم نمیکشیم که دین میزان
مدنیت باشد زیرا بسیار واقع می شود
که تأثیر دین در بین مردم کم شده مردم
از قبول آن از ادکشته اخلاق شان خراب
و اوضاع شان بیابانه میگردد پس درین

و فراموش نموده است که علوم طبیعی
و ریاضیه و هندسه و جبر و ثقال ، و فلک ،
طب ، و کیمیا ؛ و طبقات الارض و هر علمیکه
برای مجمع بشری مفید است علم دینیست
و اگر چه باد بن ربط مستقیم نداشته باشد
نتیجه علم دینی شمرده می شود (۱) و در
زمانیکه مسلمانها دول بزرگ و اشخاصی
بلند داشتند این علوم در اربعه و اوی
وزیتونه و قرویین و قرطبه و بغداد و سمرقند

(۱) یعنی از روی قول علما که میگویند
چیزیکه واجب مطابق بودن آن تمام نمیشود
واجب است و ما در تفسیر (واعد واهم ما
استطعتم من قوه) بیان کرده ایم که آلات
حرابی بری و بحری و هوایی از روی مضمون
این آیت واجب است . زیرا این آلات
عبارت از قوه هستند که برای مسلمانها
نیز مانند غیر مسلمانها مبسر شده میتوانند
پس وجوب آن از روی قاعده و چیزی
که واجب بدون آن تمام نمیشود واجب است ،
نی بلکه از روی مضمون قرآن شریف و
دلالت منطوق ثابت می شود به تفسیر آن
در صفحه ۶۰ جلد ۱۰ تفسیر رجوع
کنید .

پس مدنیت اسلامی به ارجله مدنیت های مشهوره است که تاریخ عمومی آنرا ذکر میکند و اسناد پایداران آن از آثار ظاهره آن ملو است . و بغداد در وقت منصور و رشید و مأمون از کثرت عمارات و از دیاد ترقیات ، و اسباب اسایش و ثروت با اندازه رسیدم بود که قبل از آن و بعد از آن تا باین زمن هیچ شهری به آن برابر نشده است . و حتی تعداد نفوس آن به ۲ نیم ملیون میرسید . و بصره درجه دوم آن بوده تعداد ساکنین آن به نیم ملیون بالغ می شد .

دمشق و قاهره و حلب و سمرقند و اصفهان و شهر های زیاد دیگر ممالک اسلامی در وفرت عمارات ، و کثرت بنا ها و آرامی اهالی ، و نشر علم و صرفان و ترویج فنون دارای شعبه های زیاد ، مثال های کامل و قیاس های بعیدی هستند .

قیروان ، و فاس و تلمسان و مراکش در مغرب بزرگتر و بلند تر از آن بودند که در ممالک اروپا تا باین قرون اخیر نیز چیزی بر فضل آنها دعوی غلبه داشته سبب گفتگوئی شود و یا برانها اظهار تفوق و برتری کند و قرطبه در اروپا بگانه شهری بود که شهری دیگری بدرجه آن نیز برابر شده نه می توانست . و تعداد ساکنین آن به ۱ و نیم ملیون نفر

میرسید . و در آن هفت صد جامع وجود داشت علاوه بر مسجد بزرگی که درین بهار من به تماشای آن رفته بودم و مهندسی که از جانب حکومت هسپانوی همراه من بود مقرر شده بود گفت درین مسجد از روی مساحت پنجاه هزار نماز گذار در داخل آن وسی هزار درصحن آن یعنی روی هم رفته ۸۰ هزار نماز گذار در آن می گنجید .

و چون به آثار قصر الحمراء رفته ایم که آثار يك قصر واحدنی بلکه آثار يك شهر است و معلوم نمودیم که قصر مذکور طولاً ۹ صد متر و عرضاً هشت صد متر زمین را فرا گرفته است و هسپانی ها آنرا « شهر الحمراء » می گویند و مهندس

های که برای کندن آثار آن مؤظف بودند به من می گفتند که بفکر ایشان از حال تا به پنجاه سال دیگر به کشف کامل آن موفق خواهند شد . و من چنان غرناطه که در زمانه های آخر مسلمانان در اندل شهر يك مملکت کوچک اسلامی بود در قرن ۱۵ مسیحی در اروپا هیچ يك شهری پیدا نه می شد که با آن برابری کند و یا بدرجه آن نیز دیگر شود . و زمانیکه به دست هسپانوی ها افتاد نفوس آن نیم ملیون بود . و در آن وقت هیچ یکی از پانخت های اروپا باین اندازه نفوس نداشت . و قصر الحمراء غرناطه تا با امروز در دنیا نظیر ندارد . (با قید دارد)

مؤلف له بلاتیه فرانسوی

(۵۷)

مترجم : حبیب الله طریزی

مادام سان ژرین

از فصل بیست و نهم

(يك قرض کهنه)

ناپلیون بطرف او پیشرفته و پارچه کاغذ را از دستش کنده بایک صدای متاثر نعره زد : « خدای بزرگ ، این تحریر از من است این ورق پاره بوسیده با تحریرات رنگ رفته آن ، مرا بروز های جوانی من عیب میبرد . در آن وقت غریب و کمزور ، شکار جاه طلبی خود و بر آنیه

مملکت و اشخاصیکه بر من استناد داشتند نگران بودم . تنها ، بی رفیق و بی ممد و از اعتبار عاری . . . هیچکس يك فرانک بر من اعتبار نمی کرد و تو يك قصاره غریب بمن اعتماد کردی ، شاید هوشیار بودی و میدانستی که افسر غریب طوطخانه برای همیشه بحال فلاکت اشتغال خودش نخواهد ماند . حالا من پیاد

آوردم که تو چطور رخت های پسر غریب
آروز را باعتبار میشستی : و امپرا طور
امروز ترا هیچگاه فرا موش نسخواهد
کرد .

ناپلیون بنهایت متاثر گردیده بود
تمام علامت قهر و غضب از بشره اش محو
گردیده در حالیکه دستش بر کاغذی
که در دست داشت مانده ، فکرش
بیاد کارهای پزوه که در مخیله اش سر
از نو حیات یافته بود ، مشغول بود .
دوشش عزیمت حالاً من ترا مثلیکه
بدکانت در کوچه (ردایال) میدیدم
می بینم . کوشدار حسابت در اینجا میبود
که بران می ایستادی و در عقب آن میزها
و سطل های رخت شوئی و دیک بزرگ
مسی می بود . در وازه اطاعت بجانب
چپ در وازه بکوچه باز می شد بطرف
راست . . . باش بخاطر بیاوردم - بیشتر
از آنکه شوهر کنی اسمت چه بود ؟

کاترین ! « کاترین او شیر »
امپراطور سرخودش را با نیکار تکان داده
گفت : نی من این اسم را بیاد ندارم
آیا تو کدام اسم دیگری غیر این نداشتی
شاید کدام لقب داشته خواهی بود ؟
کاترین ؟ بلی مرا (لاسان ژین)
مینا میدند .

ناپلیون ؟ عین همین است ؟ و من می
شنیدم که این نام در دربار من نیز با تو
ملحق است ،

کاترین با غرور تمام گفت . اعلیحضرتنا
این اسم بمن در هر جا مربوط است
حتی در محاربات نیز با من بوده است .
امپرا طور بایک تبسم جواب داد
تو حق داری و کاملاً مستحق بودی که
دامن مقدس مشروبات فروشی را
بر علیه اهانت مادام های درباری دفاع کنی
ولی من بعد کوشش کن که ازین صحنه ها
بر کنار مانی ، من توجه خواهم کرد که
ترا هر کس احترام کند . هوش کنی
که از شکار فردا خود را کنار نگیری
در بین چشم خواهان خودم و تمام دربار
آنچنان عزت و احترام بتو خواهم داد که
من بعد هیچکس جرئت تحقیر ترا برای
نسبت پست نسخواهد داشت ، این چیز نیست
که (مورا) (نی) حتی خود من نیز
با تو دران شرکت داریم . ولی بک لحظه
دیگر ، پیشتر از آنکه میروی باید
امپراطور را اجازه دئی تا قرضیکه از تو
در وقت کاپیتانی خودش گرفته بود تاده
کند . مادام سان ژین ، از تو چه قدر
مقروضم ؟ اینرا گفته و دست خودش
بجیب در آورد .

دوشش دست خودش را پیش گرفته
جواب داد ! « اعلیحضرتنا ، سه ناپلیون ! »
ناپلیون که سختی اش در چنین معاملات
کوچک اکثر آ قابل تذکار است گفت
تو قدری گران هستی ،

کاترین ! اعلیحضرتنا ، قدری اصلاح
نیز در رخت ها کرده ام باید بول اجوره
آن را نیز پردازند ،

ناپلیون ! خیال میکنم که رخت های
من انقدر کهنه نبوده باشد !

کاترین ! از کهنه بدتر ! علاوه بران
درینقدر مدت سود آن نیز باید بران
افزوده شود ،

ناپلیون ! خوب ، خوب ، من تاده
میکنم ، ، اینرا گفته و بیالیدن جیب های
خودش بنانهاد ولی افسوس که در تمام
جیب های او سه دانه طلائی که بیکار بود
موجود نشد چنانچه نعره زد :

« کمال کم سماد تیست که من یک پول
هم با خود ندارم !

کاترین ! اعلیحضرتنا هیچ باک ندارد
من شما را قدری مهلت دیگر نیز داده
میتوانم ، ،

ناپلیون ! متشکرم ! و حالا چون ناوقت
شده است خیال میکنم که تو باید بلوطاقت
برگردی . اینک ساعت ۱۱ شب را مینوازد
و تمام ساکنین قصر در رخت خواب خواهند
بود من روستان را با تو میفرستم .

کاترین ! اعلیحضرتنا هیچ احتیاجی
بفرستادن او نیست من نمیتوانم . علاوه
بران هیچیک اجنبی در تناسی شب در
قصر نمینماید ،

و این راست است ، ولی من نمیخواهم
که ترا درین کورید رو های تاریک
درین وقت شب تنها بگذارم ...
روستان ! امپراطور باواز بر جسته
صدازد .

يك در وازه داخلی اطاق باز شده
و مملوك ظاهر گردید .

ناپلیون ! مادام لامارشال را باطاقش
مشایعت کن . اوطاق او در انتهای
دیگر قصر است ، بهتر است روشنی
با خود بگیری ،

روستان بجواب این حکم کرنشی
نموده و يك شمع بزرگی بدست گرفته
در وازه را که بکوریدور بزرگ باز
می شد ، باز نمود .

روستان هنوز يك یادوقدم بر نداشته
بود که دفعهً بلك نگاه مدهشی در
چشم برگشت . امپراطور که کاترین
را تا بدرواره مشایعت نموده بود بازنگاه
تجسس بطرف او نگریست .

مملوك شرقی بلك صدای متین ولی
بست گفت ! اعلیحضرتا ، يك مرد
بانیفورمه سفید ، بمد ازینکه در وازه
اپاز تمان امپراطریس را کوشش نمود
بار کند از کالری عبور نمود .

فصل سی ام

(يك مهمان ناخوانده)

پشتیدن این خبر رنگ از روی ناپلیون

پریده مانند مرده سفید گردید .
تنها دو دروازه بدیگر طرف کورید
ور موجود بود ، یکی در وازه در
آمد اپاز تمان امپراطریس که همیشه
بعد از ساعت یازده شب مقفل میبود ؛
ودیگر آن در خانه معامله ناپلیون .
هردوی این مداخل بتمام محرمان قصر
معلوم و از طرف شان احترام می شد ،
هیچگاه متصور نبود که یکی از خدمت
کاران و یا مصاحبان سهواً بباز نمودن
اپاز تمان امپراطریس کوشش نموده
باشد ! بونیفورمه سفیدی که در فرانسه
مشهور است تنها بافسر های استریائی
منسوب دانسته میشود بنابراین خیالات
ناپلیون طبعاً بطرف یاور شوخ چشم که
بواسطه يك نگاه بر روی امپراطریس
از فرانسه رانده شده بود معطوف
گردید .

باز هم يك لحظه تفکر امپراطور را
باشتباه خودش متبقت ساخت . چنانچه
خود بخود گفت : قطعاً ممکن نیست
نیرك در ویانه و من خود را بدون سبب مضطرب
می سازم : اگر فکر من همواره بخیالات
این استریائی ملعون مصروف باشد بالاخره
دیوانه خواهم شد ... نیم تنه سفید يك
اسرار است و من باید آنرا حل کنم
شاید قاتلی است که بقصد جان من آمده
و اپاز تمان امپراطریس را بخیل درب
اطاق من باز کردن خواسته است ؟ اگر

چنین است ، اغلباً باز خواهد آمد و ما را
پذیرائی خوبی تهیه خواهم دید !
علاوه بر در وازه که بگلری بزرگ
باز می شد در داخل اطاق تحریر امپراطور در
در وازه دیگر نیز موجود بود یکی از این
ها بطرف راست واقع بوده سر راست به
اطاق خواب امپراطریس باز می شد دیگر
آن بجانب چپ که اپاز تمان خود امپراطور
امتداد می یافت ناپلیون با آن مهارت و تر
دستی که تمام حرکات او را ممتاز گردانیده
بود این دو در وازه را باز نمود و لامپه
را که بر میز تحریر او می سوخت خاموش
ساخت و روستان را از جایی که استاده
بود با دودست خودش حرکت داده در
خلای دریچه جاداد اطاق تحریر در آن
واحد در ظلمت کامل در آمد اخگرهای
مشرف بخاموشی در اجاق روشنی خفیف
سرخ رنگ خود شان را بر در وازه های
باز و سه جانب اطاق نثار می نمود تا شاهد
عدم مسکونیت آن باشد ناپلیون از دست
مادام لامارشال گرفته او را بسرعت بطرف
صوفای که در کنج اطاق گذاشته شده بود
و روشنی اجاق بران نمی تابید رهنمائی نمود
و در حالیکه زن بیچاره از خوف سر ایا میلرزید
مجبور به نشستن گردا نیده و حکم سکوت
و سکوت را در گوش او سروده خودش
نیز در کنار او ایستاد .

ایستین

اداره : کابل جاده ارگ
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین
مدیر محمد امین خوگیا نی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی
محصول پوست ۲
خارجہ ۲۰ شلنگک

دوشنبه ۱۱ میزان

تأسیس ۱۳۰۶ ۱۹۳۲ Oct ۲ ۲ جمادی الثاني ۱۳۵۱

راستی اساس محبت است

بیمناسبت نیست اگر بدو آ قدری توضیح
و تشریح دهیم که راستی و دروغ چیست
و چه عواملی انسان را بدو دروغ گفتن مجبور
میگرداند :

راستی اظهار حقایق و مطابق واقع و مافی
الضمیه خویش سخن گفتن و عرض مطلب
نمودن است .

دروغ خلاف حقیقت و مافی الضمیر
خویش سخن گفتن و حقایق را کتمان
کردن است یعنی دروغگو . مطالب حقیقی
و مسائل واقعی را مکتوم داشته به سخنان
جعلی و اظهارات ساخته گئی خلاف زعم
خویش عرض مطلب مینماید .

در بدو الامر عواملی که انسان را بتکاب
دروغ گوئی وادار میسازد گمان میکنم بیش
ازین نیست :

جلب منفعت و دفع مضرت ، یا جبن و ضعف
نفس .
از آنجا که حرکات و افعال انسانی تماماً

بغرض جلب منفعت و دفع مضرت است و
در صحرائی زندگی همه کس همین سودا
را بسر دارد کسانیکه بدروغ و منافقت
جلب منفعت مینمایند چون طرف مقابل آنها
حتماً يك يادو یا چند نفری هستند که آنها
هم بمقصد جلب منافع خود مجاهدت و
کوشش دارند و وقتی مینمایند دیگری آنها را
قریب داده و میدان را برده است بخطای
خود پی برده باز دیگر از فریب خوردن
احتیاط میکنند و شخص دروغگو در نظر
شان حقیر و بیوقار جلوه کرده از جاده اعتماد
بر کنار مینماید .

کسانیکه بدروغ دفع مضرت مینمایند نیز
همین حال را دارند زیرا اولاً دفع شر به شر
مذموم بوده انسان را بدروغ و منافقت
عادی و جسور میسازد ثانیاً وقتی شاهد حقایق
از پرده کتمان عرض جمال کند و مسائل
واقعی آشکار گردد بدروغ گو شر مساری
می آورد .

دروغ آدمی را کند بیوقار
دروغ آدمی را کند شرمسار

عامل دیگری که انسان را بدروغ گوئی
و امیداره جبن و ضعف نفس است که از
منکرات اخلاقی به شمار میرود زیرا در
کسانیکه جبن و ضعف نفس متمرکز شده
است نمیشود حقایق را اظهار کنند
و ضعف نفس با آنها القامیکند تا دروغ را
وسایله دفع حوائج خود قرار دهند .
از این جهت است که راستی یکی از فضائل
عالیه انسانیت و از رمره مکرم اخلاقی
محسوب میگردد و دروغ از ذل و مکاره
اخلاقی ، شریعت بیضاء اسلام که پابندی
و تأسی ماوا و انوهی آن صفوت و امتیاز
اخلاقی بشر را تکامل میکند نیز از دروغ
و منافقت نهی و نه راستی و صداقت که
مولد اعتماد و مودت ذات البینی است امر
داده است .

زیرا راستی صمیمیت و خلوص عقیدت
با همی را موجب شده بذیان بی اعتباری
و بدگمانی را از هم متلاشی و متزلزل
میسازد .

اما دروغ چون طوریکه گفتیم
شخص دروغگو مافی الضمیر
و مقاصد اصلی خود را پنهان و کتمان کرده
اقوال و اعمال خود را همه وقت روی
شالوده خلاف مزعوم رنگ دیگری جلوه
میدهد و توافق بین القول و العمل از
او بمشاهد نمی رسد سبب بی اعتباری و بی
اعتمادی عامل خود را فراهم کرده
شیرازه وحدت و صمیمیت را از بین
میرد و باعث خصومت و بدگمانی میگردد .
اگر بین دو نفر یا بین يك فامیل و يك
جماعت راستی و اعتماد ذات البینی وجود خارجی
نداشته باشد بی شبهه رشته علاقه و محبت
روحي از آنها منقطع شده از حیث عدم
اعتماد بر یکدیگر در روابط و معاملات
اجتماعی خود مضطرب و پریشان میشوند .
بالعکس اگر در افراد يك جامعه راستی
و اعتماد با همی متمکن و راسخ گردد روح
وحدت و صمیمیت در بین آنها
حکومت گزیده در پرتو
اتحاد و یگانگی افراد بهمدیگر موفقیت
های بزرگی را در پیشرفت امور اجتماعی
نصیب میگرداند .

هكذا اگر بین مامورین يك اداره .
بین آمر و مامور ، میان حاکم و محکوم
راستی و صداقت نبوده اعتماد که عامل
عمده پیشرفت امور حیاتی است از بین
رفته باشد جریان امور متوقف مانده

سلسله انتظام کار و دوام رفاهیت اهالی
از هم پاشیده میگردد .
مثلا چند نفر در يك اداره عهده دار
وظائف و تکالیفی هستند که انجام و انصراف
آن بمصالح مسلمة جامعه و مملکت تماس
دارد اگر این افراد با عفت و جدان ،
روح راستی و اعتماد بهمدیگر . صداقت
و نيك نیتی ، بالاخر بایك روح اتحاد
و حسن احترام در راه پیشرفت و ادای
تکالیف راجعه بخود مشترک کما مساعی
جمیله بکار میبرند بحق البقین ثابت گردیده
است که در اثر این اتحاد و اعتماد و مساعی
مشترک امور آن اداره بایك انتظام و جریان
سریعی پیشرفت میکنند و مرامیکه از آن
کار مطمح نظر است بدست میآید .

ولی بررغم این ، اگر در میان این
افراد دو روئی و منافقت ، عدم اتحاد و
احترام یکدیگر بگر عیب جوئی و بدبینی ،
خود خواهی و اضعاء حقوق دیگران ،
تسلط داشته باشد مسلماً رابطه علاقه بکار
و اعتماد بهمدیگر از بین مفقود شده حسن
منافرت و بدخواهی بیجان میآید که بالتدبیه
پیشرفت امور اداری بحالت وقفه دچار
شده اثرات آن بمفاد و مصالح جامعه
لطمه میزند .

انسان وقتی بتاریخ نظر میافکند می بیند
از همین رهگذر قضا یی تلخی اتفاق افتاده
حتی این افعال از جنبه حسن منافرتی

که در افراد تولید کرده واقعات مدهش
را سبب شده است .

(الصدق ینجی والکذب بهلک)
ازین رو بعقبده من را سستی که موجب
اعتماد و رستگاریست بهترین سیاستی است
که برای حصول آمال و پیشرفت مطالب
باید عمل شود .

اعتماد به نفس ملکه خوبی است برای
انسان و بهترین و سبيله ایست برای نفوذ
فردی اما از حیثیکه خو شبختی يك ملت
در ظل مساعی اجتماع صورت میگیرد و انجام
تمام احتیاجات فردی و اداره امور آن
اداری از دست يك شخص ساخته نیست
و فرد هر چند که دارای تمام اقتداران
نفسی باشد باز هم نمیتواند تمام امور را
به تنهایی عهده دار شود لهذا را سنی
و اعتماد بدیگران از آن بهتر اگر هر دو
صفت یعنی هم اعتماد به نفس و هم اعتماد
بسا ئرین در زمره محاسن اخلاقی در يك
عده افراد سراغ میشود از همه بهتر تر
و خوشتر ؛ چقدر جای مسرت خواهد بود
اگر این صفات عالی که نوا میس اسلامی
هم موقعیت آنرا تحکیم و به پابندی آن
هدایت داده است در وجود ما تثبیت یافته
در همه اقوال و اعمال را سستی و صداقت
شمار ما گردد و خارجی اعتباری از راه
پیشرفت آمال و آرزوی ما برطرف شود
(باقی در صفحه ۹)

کنفرانسهای مهم عالم

پس از جنگ بین الملل

- ۳ -

ژنو - اکتوبر کنفرانسی مرکب از نمایندگان ۲۳ مملکت برای رفع تضییقات ورود و صدور مل التجاره تشکیل گردید و بر علیه تزئید عوارض رای داد .

۱۹۲۸

پاریس اوت - ۱۵ ملت در اجرای تشریفات را جمع بامضاً معاهده صلح کلوك شركت نمودند .

ژنو - دسامبر - کمیسیون تامينیه که از طرف جامعه انتخاب شده اولین جلسه خویش را منعقد نمود .

واشنگتن دسامبر - کنفرانس ملل امریکائی برای تصفیه اختلاف سرحدی شدیدی که بین بلیوی و پا را که موجود بود تشکیل یافت .

۱۹۲۹

پاریس - فوریه کمیته از متخصصین برای مطالعه غرامات منعقد گردید در ۷ ژوئن نقشه مجدد برای اقساط غرامات باسم نقشه پونک طرح نمود .

لاها - اوت - کنفرانس را جمع بغرامات افتتاح یافت در کنفرانس منر بور مستر اسوزن وزیر مالیه انگلیس معامله مناسب تری را در تحت نقشه

پونک اظهار نموده و نقشه پس از اصلاحاتی تصویب گردید .

۱۹۳۰

لندن - ژانویه - کنفرانس بحری در لندن توسط پادشاه انگلیستان منعقد شد پس از رفع اختلاف و قرار تصفیه در موضوع « کروز » و سایر مشکلات در ۲۲ آوریل خاتمه یافت .

آتن - اکتبر - کنفرانس دول بالکان موضوع امکان اتحادیه را در اروپای شرقی مورد مطالعه و دقت قرار داد .

۱۹۳۱

لندن - ژوئن - بروئینگ صدر اعظم آلمان ماکدونالد رئیس الوزرا انگلیستان را ملاقات نمود وزرا امور خارجه هر دو مملکت در این جلسه حضور داشتند مذاکرات در ماه اوت در شهر پوتسدام تعقیب گردید سپس صدر اعظم آلمان رئیس الوزراء لاوال را در پاریس و موسولینی را در رم ملاقات نمود .

لندن - ژویه - در تعقیب استمهال را جمع به قروض اروپا که توسط مستر هور رئیس جمهور امریکا اعلام شده بود کنفرانسی مرکب از هفت دولت که ایالات متحده امریکا نیز جزء بود تشکیل یافت و را جمع به بحران شدید آلمان مذاکرات بعمل آمد .

برلین سپتامبر - لاوال رئیس الوزراء فرانسه بمعیت مسیو بریان از صدر اعظم آلمان ملاقات بعمل آورد این اولین دفعه محسوب میشد که پس از جنگ رجال بزرگ فرانسه در آلمان با احترام استقبال گردیدند .

بال - دسامبر - کمیته مستشاری مخصوص در تحت نقشه پونک را جمع بار ضاع مالی آلمان را پرت داده اظهار داشتند که موضوع کساد تجارت و فقر عمومی روز افزون و طاقت فرسا است .

۱۹۳۲

ژنو - فوریه - ۱۹۳۲ کنفرانس عالم را جمع بخلع سلاح افتتاح گردید .

لوژان ژوئن - کنفرانس طلبگاران آلمان در موضوع غرامات منعقد گردید . اتاوا - کنفرانس اقتصادی بین ممالک امپراطوری در اواسط ماه گذشته انعقاد یافت و مذاکرات آن هنوز خاتمه نیافته است .

(خاتمه)

در اطراف تنزل پول

حضرت مدیر محترم !

از چند شماره است که در اطراف تنزل پول وطن مقالاتی دران جریده شریفه درج و هر که افکار خود را نوشته اند اینست که من هم بسم خود آنچه بفکر می رسید تحریر و خدمت تان تقدیم می نمایم . لی بک مسئله که میخواهم عرض نمایم همان است که تنزل پول ما از چند بست که شروع گردیده و هیچکس از رجال خیر اندیش وطن نیست که درین موضوع فکری ننکرده باشند چنانچه چند مقاله که درج آن جریده شریفه گردیده است همه علل تنزل پول وطن را نشان میدهند که جمله دارای همان چند مواد واحد اند که هر کدام بسلسله خود موید یکدیگر بوده فقط در عبارات صورت مفصلتری را داده اند اگر من هم چیزی می نویسم موضوع زایدی نبوده بلکه همان چند مواد مقالات اسبق است که تأیید مینمایم :

برای این که پوره و بصورت واضح قوس صعود و تنزل پول خود ما را نمایش بدهیم نسکمی بتاریخچه پول وطن می اندازیم : در زمان ضبائیه کلدان چهارده شاهی قیمت داشت در اوایل دوره سراجیه همان نسبت قدیم ولی در اواخر برابر شده بود علت آن هم جنگ عمومی دنیا بود - که پس

از جنگ عمومی دول متحارب که مسکوک طلائی شان راه خارج را گرفته بجز از پاره کاغذها . پول نقره شان باقی نمانده بود (که کاغذات بواسطه فقدان طلا و پول نقره بواسطه اختیار برخی ازین ممالک طریقہ بک فلزی را) - به قیمت قانونی و ارزشی خود رایج نبودند در خیال افتادند ، بهر طوریکه باشد این فائز قیمتی را در ممالک خود وارد و نگذارند که بار دیگر راه خارج را به پیماید - همان بود که در مقابل مال التجاره و نقره خود را عرضه داد . پول طلائی مملکت های بی طرف را می بردند در انوقت گفته نمی توانیم که بلندی میزان صادرات و پول ما را بقوس صعودی میرساند بلکه زیادی طلا بود که در بدل آن نقره و مال التجاره را قبول کرده ارین فلز قیمتی صرف نظر مینماید - پول ما قاروقتی قوس صعود را می پیمود که پول طلائی را خارجیان ربودند چنانکه این فلز قیمتی در مملکت ما کم یاب گردید و میزان صادرات آنقدرها بلند نبود که جبران نماید پس رفته رفته پول ما تنزل کرد ، که الی عصرانی کلدان به دو افغانی رسید . در ساطه سقاوی چون هیچ مبادله معلوم نبود گفته نمی توانیم - اینک در دوره نادر شاهی نرخنامه شرک اسهامی را از اول الی آخر عرض می نمایم .

۱۰ قوس ۱۳۱۰ - ۱۰۰ کالی - ۳۲ کلدان - چند آن
۲۸ قوس - - - - ۲۴ - - - چند آن
۱۵ جدی ۱۰۰ کالی ، ۲۴ کلدان چند آن
۲ حوت - - - - ۳۲ - - -
۵ نور ۱۳۱۱ ، ۱۰۰ افغانی ۳۰ - - -
۲۲ ثور - - - - ۲۰ - - -
۲۸ - - - - ۳۱ - - -
۱۰ جوزا - کالی ۲۸ - - -
اول - رطان - افغانی ۳۰ - - -
۲۲ - - - - ۲۹ - - -
۶ اسد - - - - - - -
۱۰ - - - - - - -
۱۹ - - - - - - -
۲۹ - - - - ۲۶ - - -
اول سنبله - - - - ۲۹ - - -
۶ - - - - ۳۰ - - -
۲۷ - - - - - - -
این بود صعود تنزل پول ما که بواسطه
تخذ تصمیمات ذیل بمکن تا اندازه ارین
بحرین خلاص گردیم :

اول : همه میدانیم که این خاک مقدس وطن ما علاوه بران که محصولات معدنی دارد دیگر صادراتش هم باینکه غیر اصولی و بی می باشد متبوع بازار های دنیا است مثلاً میوه جات مواد خام چوبهای ارچ جنووسی و مشرقی و دیگر چیزها که فعلاً بهمین سه کفقا کرده و تجارت میوه را اندک مفصل تر مورد بحث قرار میدهم .

خارجہ اطلاع حاصل کردہ موافق بصوابدید خود مال التجارہ را خارج کند و همین قسم در دیگر صادرات و طن نیز بدون انحصار در صورت اصولی حتمی است کہ بتواند با مال التجارہ های خارجی رقابت کند - درین صورتہ تجارتہ ما رونق خوبی گرفته تحت قوانین اقتصادی درمیآید و جلوگیری ہمچہ ناعاقبت اندیشی ہا را کہ ناشی از عدم معلومات است می نماید .

دوم: از صادرات گذشتہ یک نگہی سطحی بہ واردات مملکت می اندازیم و از چیزهای جزوی کہ امروز تجارت داخلی وارد میکنند از قبیل سامان فیشن و ما بہتاج ضروریہ صرف نظر کردہ فقط چیزهای ہمہ را یاد آوری مینمایم کہ باید در اطراف آن غور شود: امروز ہمہ قرار داد های ہمہ ما با تاجران خارجی است ہرچہ مال التجارہ را کہ امروز مبینید ہمہ را با شرکت الہان میآید دو باذریعہ باستر چراغ الدین و مستر ابنرہ اشپزلنگ و غیرہ وارد گردیدہ است آیا تجارتہای داخلی از عہدہ این کار بدر شدہ نمی توانند؟ بلی تجارت داخلی ما بہ نسبت عدم معلومات از عہدہ آن خارج شدہ نمی تواند و تجارت خارجی است کہ ہمہ آنہا را وارد کردہ است و اعتبار مملکت ما را کہ صرف عبارت از پول باشد با خود می برند مثلاً ما باستر چراغ الدین و

ہم کہ باصول و اساس تجارت اطلاعی نداشتند از فروش گذشتہ برای محافظہ مال التجارہ خود مکانی ہم یافتہ نتوانستند باین مجبوری و این بی اطلاعی آ یا راضی نبودند کہ مال خود را رایگان بدهند چہ رسد بقیمت آن اگر اعتبارند از کسانی کہ سال گذشتہ ہمچہ اقدامات کردہ اند جو یا شوید .

پس برای ہمچہ مسایل اگر مقامات عالیہ بہ تاسیس شرکتہای اصولی اقدام می کنند در پشاور و دیگر شہرہای تجارتی یک یک نمایندہ بامحل های مخصوص تہیہ نماید نمی شود کہ ہمین تجارتہ را باصول صحیح در جریان انداختہ محافظہ میزان واردات و صادرات را نمودہ از طرفی ہم اہمیت مال التجارہ های داخلی را کہ حالا بواسطہ عدم آگاہی تاجران کاستہ می شود نگہداری نماید ؟

و این سخن ہم ناگفتہ نماند کہ مقصد ما در بدست گرفتن شرکتہا ہمچہ تجارت را بطور انحصار است نہ بصورت رقابت آزاد زیرا در صورت رقابت آزاد ممکن نیست کہ فایده ازین رہگذر نصیب شرکت و یا دیگران شود چہ از یکطرف تجارت و از طرف دیگر شرکت باعث تولید اضافی میشود ولی در صورت انحصار شرکت ہا می تواند کہ توسط نمایندہ خود ہمہ وقت از نرخ بازارهای

درین روز ہا معاینہ می کنید و روزهای سال ۱۳۱۰ را فرا موش نمکرده خوانید بود کہ چقدر مردم از کابل انگور خریداری کردہ ذریعہ موتر های لاری بطرف خارج میبردند البتہ آنانی کہ از نقطہ تجارت در اطراف این مسئلہ غور کردہ اند خوبتر خبر دارند کہ بعضی روز ہا بہ تعداد زیاد موتر های حامل انگور بطرف خارج رہسپار و بعضی وقت یک یا دو موتر آنہم مجبوراً و خلاف میل خود عارم ہند میگردد - سال تمام شد و جمع اشخاصی کہ درین تجارتہ شرکت نمودہ بودند جز ضرر فایده نبردند باینکہ مال التجارہ مرغونی کہ دلخواہ بازار ہند است از مملکت خارج میکردند و حتی اکثر اشخاص خسارہ را بدرجہ برداشت کردہ اند کہ مجبوراً از نرخ کابل نازلتر بفروش رسانیدہ و باصطلاح سودشان سرمایہ را خورد ہرچہ تجارت از دنیا نیست کہ با داشتن ہمچہ مال التجارہ بدون کدام بلکہ دچار ضرر شود اما تجارت ما خسارہ نہ بلکہ ضرر کلی دیدند و علتی ہم غیر این نبودہ و نیست کہ بمجرد اینکہ خبر شدند نرخ انگور در بازار پشاور بلند است دیگر ہرچہ طرفی را انسجدمہ بدرجہ در صادر کردن آن افرات کردند کہ باعث تنزل نرخ نہ بل زیاد از احتیاج بازار کردیدہ تجارت ما

یا شرکت المان که در زمان سابق بود همچنین که وزارت ها احتیاجی پیدا میکردند شرکت المان رجوع کرده و شرکت هم رفع احتیاج شان را مینمود اما گاهی نشنیده باشید که شرکت المان يك جزوي صادرات مملکت را هم در بازار هاي خارجي فروخته باشد بل هر قدر مال التجاره را که وارد کردند تقدراً پول خود را گرفته دست ما را خالی کردند . و همین مسئله است که يك صدمه کلي به حیات اقتصادي ما وارد کرده میرود اینجاست اگر شرکت هاي داخلي را تشویق و ترجیح داده شود . در آن وقت هیچ شخصی نخواهد بود که يك شرکت داخلي را گذاشته به تجارت خارجي مراجعه کند و علاوه بر شرکت هم می تواند که به نسبت تجارت خارجي خوبتر از عهده بر آید و مال التجاره را ارزان تر وارد کند چه شرکت مثل ماستر چسراخ الدین نمایندگی کمپنی های خارجه نیست که از همان يك جا مال التجاره را خریده و موافق میل آنها رفتار کنند بل بنام داشتن اسم شرکت اعتبار کلي را دارا بوده و همه شرکت های دنیا در فرمایش او حاضر خواهند بود . و درین صورت پول ما در خارج نرفته خود بخود يك نسبت اطمینان بخش بین واردات و صادرات مملکت برقرار گردیده حیات اقتصادي ما هم صورت خوبی بخود بگیرد

سوم : اینجاست واردات است و نه صادرات بل قارئین را بخود دکانهای هندوها که موسوم به صرافند آورده می بینم یکی نه دونه بل که ۷۰، ۸۰ نفر نشسته اند همه بخريد طلاچه پوند و چه زیور باب مشغول اند و شرکت اسهامی باینکه درین روزها همین وظیفه را دارد از آن بی خبر است اینها همه طلا را چه می کنند تجارت خارجی نیستند ~~که~~ میخواهند صدمه اقتصادي به این مملکت وارد کنند باید پس از ده روز پول اینها خلاص شده از خرید طلا صرف نظر کنند و روزها انتظار بکشند تا شخصی پیدا شده کدام دانه پوند خریداری کند افسوس که این طور نیست زیرا همیشه اینها از فروشنده ها پذیرائی می کنند و اینجا است که یقین می بینند حاصل می شود که ضروراً طلا را با خارج مبادله می کنند . فرضاً اگر همین قسم هم نباشد چه نقص دارد که شرکت اسهامی این کار را هم بطور انحصار بگیرد و چندین نماینده خورد و کوچک در همین جا و نقاط مختلف شهر بگذارد تا عوض همین ها بخريد طلا مبادرت کنند و بالاخره همین طلا ها را بحکومت تسلیم کنند همانا باعث اعتبار پول ما گشته ازین بحران خلاصی خواهیم یافت .

چهارم : گرچه ظاهراً خریداری نقره

برای ضرب مسکوکات فایده است مگر از طرفی در تنزل پول ما موثر می باشد زیرا معدنیات وطن ما بکار نه افتاده است که نقره آنرا برای ضرب مسکوکات تخصیص بدهیم - مجبوریم که برای ضرب مسکوکات خود نقره از خارج تهیه نمایم البته این خریداری نقره بسه صورت ممکن است یا بواسطه مبادله محصولات وطن است یا بواسطه مبادله طلا است یا ذریعه مبادله مسکوکات نقره می باشد (که مقصد از صورت هندوئی است) چندی قبل به مبادله هر سه صورت فوق نقره تهیه می نمودیم مگر امروز بواسطه قلت طلا دو صورت اخیر در جریان افتاده چون اخراج محصولات ما انقدرها نیست پس عموماً در عوض نقره که خریداری مینماییم مسکوکات نقره خود را عرضه میدهیم - این را نباید تصور کرد که پول ما در خارج بقیمت قانونی آن رواج دارد بلکه نقره خالص آنرا قبول کرده و نقره دیگر بالای ما می فروشند بر معلوم است که خرید و فروش برابر نیست اگر مال التجاره میخریم و اگر باز بخواهیم که بفروشیم بقیمت که خریداری کرده ایم فروختن آن ممکن نیست همین مبادله مسکوکات ما به نقره که بصورت شمش است صورت خرید و فروش را در بر گرفته در خریداری آن هم ضرر میکشیم و چنانکه پس میفروشیم نیز ضرری متحمل

از طرف

کشف جدید مار کونی

روما ، ۱۴ اگست - مار کونی اطلاع میدهد ، که مشغول تجربه کشف جدید موج کوتاه که دارای آن ۵۷ سانتیمتر است می باشد . این موج کوتاه دادن اطلاعات را به محل معین ممکن میسازد و دیگر هیچ يك استاسیونی این اطلاعات را گرفته نمی تواند . این کشف جدید اهمیت زیادی در عملیات حربی دارد .

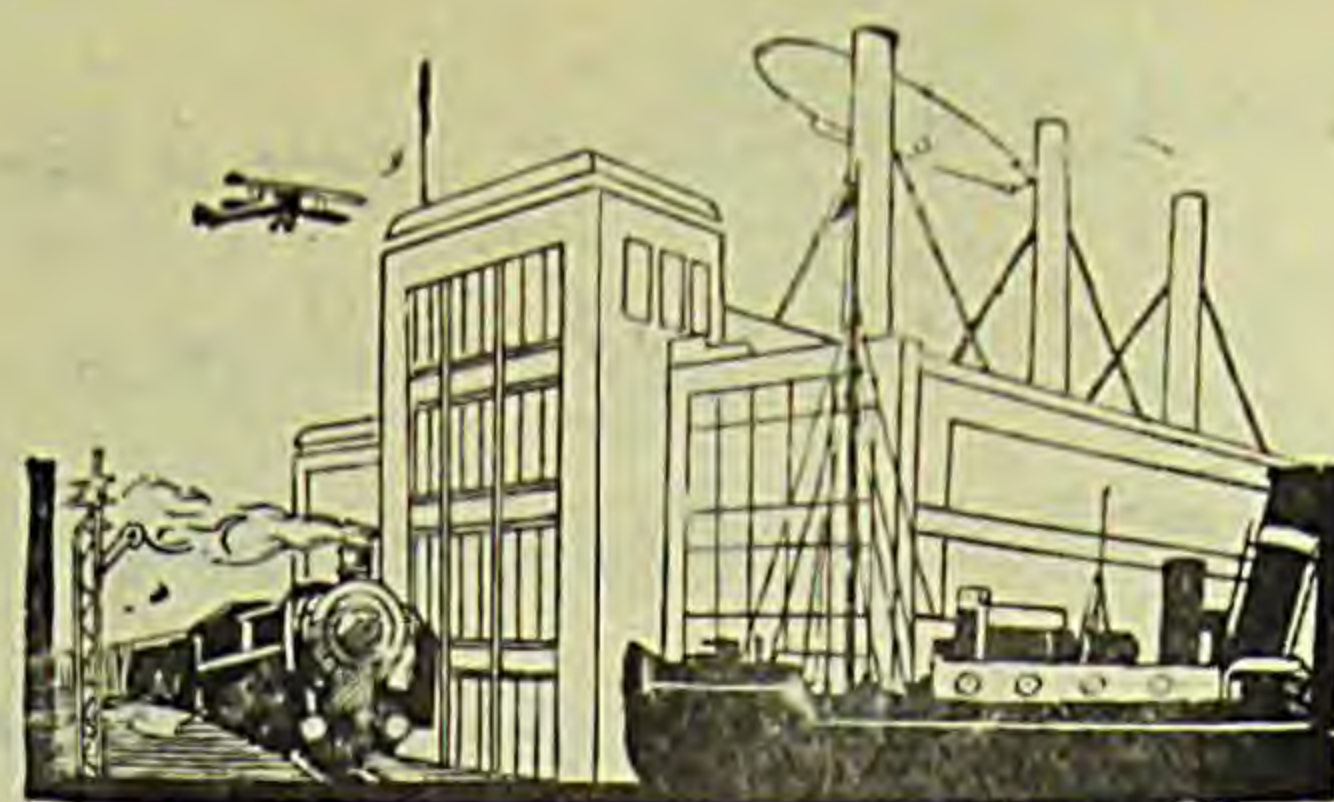
۳۵ میلیون اوتوموبیل

لندن ، ۱۴ اگست - در « سالنامه صناعت موتور بریطانیای عظمی » اعداد ذیل در باب تعداد اوتوموبیل های تمام

در جرمنی ماده از آلومین خارج کرده اند که در شفافیت از شیشه کمتر نیست شیشه آلومین حتی پاکتر و شفافتر از شیشه معمولی است باوجود این آلومین مذکور فلزیت خود را محافظه خواهد کرد : نمی شکنند ؛ درز نمیکنند ؛ پوسیده نمی شود و غیره .

از شیشه آلومین ساختن کلبکین ها برای خانه ها برای یامهای خانه ها برای کلبکین های اوتوموبیل ولوازمات خانه

داری ممکن است .

خبرهای فنون و اختراع

جراحی

لندن ، ۲۷ اگست - چند نفر دو کتور ها در شفاخانه شاهی شهر لیور پول ، برای يك آدم که ساختمان روی او بواسطه انفجار مواد محترقه خراب شده بود روی جدید میسازند .

مريض مذکور قریب يك سال میشود که در شفاخانه می باشد و درین مدت ۳۰ عملیات مختلفه بر نامبرده اجرا کرده اند

در این عملیاتها دو کتور ها از حصص مختلفه جسم او کوش و پوست گرفته بروی او پیوند میگردند کم کم از روی او که صورت يك تکه گوشت بی ساخت را گرفته بود خطوط ظاهر شده رفت . حالا فقط تشکیل بینی او باقی است بعد از چند ماه مريض مذکور با يك روی جدیدی (چنانچه میگویند قشنگتر از قبل) از شفاخانه خواهد برآمد .

شیشه آلومین

چنانچه « مجله ای ویزی اطلاع میدهد

می شویم اگر میخریم از کسانیست که همیشه حرفه تجارنی دارند و اگر میفروشیم نیز بالای همه چه اشخاص است ، هیچ تاجری نیست که در مال التجاره که فایده اش نباشد خرید و فروش کند معلوم است که بهر دو صورت نقره مسکوکات مادر صر ضه بوده از قیمت خود کاسته می رود و از طرف دیگر فراوان شدن نقره برای آینده مملکت ماضرر کلی دارد زیرا باین سرعتی که نقره از قیمت خود کاسته می رود گفته می توانیم که بعد از گذشتن موعده کمی بقیمت بسیار نازل خواهد رسید که اگر بخواهیم بدیگر مال التجاره های خارجه مبادله کنیم نسبت به امر وز فرق زیاد خواهد داشت .

برای علاج آن اگر بهمین عده مسکوکات که در مملکت ما دوران دارد قناعت نموده و از طرفی نگذا ریم که مسکوکات ما در خارج برود و از خرید و ضرب دیگری نقره صرف نظر کنیم یقین است که وضعیت پول ما صورت بهتری را خواهد گرفت .

(عبدالعزیز فارغ التحصیل مدرسه

غازی و استقلال)

دنیا اشاعه یافته است :

امریکا - ۹۰۶ ر ۱۴۴ ر ۲۸ اتوموبیل

اوروپا - ۶۵۶ ر ۶۸۰ ر ۵

اقانوسیا - ۴۲۲ ر ۷۴۹ ر ۵

آسیا - ۷۴۳ ر ۵۷۷ ر ۵

اوپر بقا - ۹۱۵ ر ۳۶۳ ر ۵

بنابرین به ۳۱ دسامبر سال ۱۹۳۱ در
دنیای ۴۴۲ ر ۲۵۰۵۱۶ اتوموبیل موجود بود.

بحران ، تجارت زنهای رازیدآموده است
بحران برای بعضی مجاریتها راه غریب
نازک و لاکن در بین اینها بدتر از همه
نجات زنهای سفید است .

در ظرف دو سال اخیر تجارت زنهای
بدرجه توسعه یافته است ، که جمعیت اقوام
در حق این مسئله یک پودتی حاضر کرده نظر
دقت حکومتهای علاقه دار را جلب کرد و
میخواهد . این را پورت قرار معلومات
مستندیکه از طرف خفیه های جمعیت اقوام
داده شده حاضر شده است این خفیه ها
مشاهدات خود را که در پانخت های
مشهور دنیا مانند برلین ، پاریس ، لندن
نموده اند ، قید کرده اند .

تا جرآن زنان سفید ، دخترهای عایله
های صاف و معصوم را فریب داده
میگریزانند ، بعد آنها را بکشتی ها
سوار کرده به امریکای جنوبی و یا شرق
اقصى میفرستند ، چهل فیصد این دختران

طفلان معصوم چهار ده ساله می باشند.

- تجاران مذکور از کی مبتدئند -

دوکتور جون سون نام یک شخص که
منسوب به پولیس امریکا است هشت
سال عمر خود را برای پیدا کردن تجارت
زنان سفید فدا کرده است این آدم
باتمام پولیان اروپا تماس پیدا کرده است
حالا در ژینو یک دفتر بین المللی باز کرده
است . تاجران زنان سفید ، زیاده از همه
از این آدم میترسند . این آدم هر روز
مکاتیب تهدید آمیز میگیرد و بصورت
دائمی در تحت نظارت زندگانی میکنند
نظر به راپورت جمعیت اقوام دخترانیکه
بدست این تجارت زنان سفید می افتند
اکثر به شان دخترانی هستند که برای
تامین حیات خود مجبور اند ، وقتیکه
بسبب بحران کار نمی یابند ، باین راه
مهاجرت و مکروه می افتند .

فی الحقیقت جاده های شهرهای بزرگ
اوروپا از هزارها دختران قشنگ بیکار
مملو است . تاجران زنان سفید ، این
دختران را مانند گوسفندان ارکوچه ها
جمع کرده ، بدین تجارت مشغول استعمال
میکند . بعد از آن بایشان پاپورت های
جعلی داده ، بوسیله تشکیلاتی که در هر
طرف اوروپا دارند ، ایشانرا به امریکای
جنوبی ، بالخاصه به بوینوس آیرس می
فرستند .

از ضعف و ساده گی دختران استفاده
میکند

یکی از عاملین مهمی که به موفقیت
تاجران زنان سفید معاونت میکند ساعت
ذوق سفاقت است . دختران جوان
بنوشیدن شراب و سفاقت مست و مغرور
میشود ، برای فکر کردن عاقبت خود
وقت نمی یابد .

دو نفر خواهرانیکه بیک عایله خوب
منسوب هستند سرگذشتی را که بسرایشان
گذشته است بدین صورت شرح میدهند :
« ما دو نفر جوان آشنا شدیم . ایشان
ما را برای گذشتاندن یک هفته رفت
خوش بیکي از پایتخت های بزرگ اوروپا
تکلیف کردند . ما هم خندیده باین
تکلیف راضی شدیم ، لاکن بشرطیکه
از حد خود تجاوز نکن کرده بماند
نکند ، آنها هم راضی شده قول
دادند . لاکن بعد از آن که حرکت کردیم
ایشان ما را تهدید و تکلیف کردند که ایشان
یکجا بطرف امریکای جنوبی فرار کنیم
وقتیکه ما این تکلیف ایشان را قبول نکردیم
به تهدیدات خود افزودند ، آزار دادن
ما شروع کردند خداوند به دلت ما رسید
چون در بین راه بیک دسته ژاندارمه
مصادف شدیم . نمره زدیم فریاد کردیم
آنها ترسیده ما را رها و خودشان
فرار کردند . »

لاکن این جور اشخاص که خود را به این قسم ساعت تیر بهای مهمل انداخته و بعد خود را خلاص کرده توانسته اند بسیار کم کنند. در او روپا سود دخترانیکه هر روز غائب میشوند، روز بروز زیاده شده میرود در انگلستان نیز غائب شدن دختران یک مسئله عادی شده است دختران قشنگی که از دهات برای یافتن کار به شهرهای آیند به بسیار آسانی به تالک این آدمان کرک آنها گرفتار شده غائب میشوند.

ممالیکه که زیاده از همه درین راه قربانی داده اند، لهستان (پولند) مجارستان (هنگری) و آلمان است بعد از آن فرانسه چنچو سلاو ایسا و انگلستان است. اگر شما حیات یکی ازین تاجران زنان سفید را بشنوید بمقابل این فاجعه بزرگ در حیرت و خوف حوا هید افتاد.

تصحیح

سود موافقه کمپساران سرحدی : تبصره که در آخر ماده ۴ صفحه ۲، ستون ۲، سطر ۲۵ : ۲۶، شما ره ۲۱ مرقوم است و حاشیه سرحد را نمیدید می کند عبارت از ۶ کرو (۱۸ کیلومتر) شناخته میشود. و در صفحه ۳ ستون اول ماده ۶ بعد از سطر ۴، این جمله هم خوانده شود (سرحدی کمپسار طرف که در خاک آن حاشیه) اضا در شماره مذکور زیر عنوان نتیجه تعالیم کاه پیاده در صفحه ۲۱ ستون اول سطر ۶ و ستون ۲ سطر ۶،

بقیه از صفحه ۲ :-

چه درین دوره نادری که ردام غفلت را جامعه ما را دوش کسل انداخته جمله از باب قلم در اطراف اتحاد و تفاق تاسیس شرکت ها و موسسات خیریه مجامع علمی و محافل فنی خامه فرسائی دارند تماماً برای اینست که در سایه محبت و برادری و وحدت و یگانگی بنوا نیم تلافی مافات را بنمائیم و منازلی را که ملل همقطار ما در راه اعتلا و ارتقاء تمدن قبل از ما پیموده اند بسرعت طی کرده شاهد سعادت را در آغوش کشیم -

درین صورت و لترین اقدامات باید بطرف تهذیب اخلاق و تثبیت ملکات اخلاق کریمه منحصر باشد. گمان میکنم اولین شرط ارا له اتفاق امحاء دروغ است از لوحه ذهان و اولین پایه اتفاق تهمیر کز راستی است در صحیفه دماغ.

چون ظهارات مطابق مافی الضمیر و حقایق نفس لامری باشد اعتماد ترقی کرده در اثر ترقی اعتماد اجتماعات و شرکت ها دوام میورزد. در حالیکه اجتماعات و موسسات ادا پذیرفت تمام امراض ققصادی و لاعلمی تداوی میشود.

که موجبات هرگونه ترقیات صوری و معنوی و سیر تکامل یک جامعه در سایه اتحاد و یگانگی و تمسک به مروت الوثقی راستی و یگانگی فراد آن فراهم میگردد

راستی آور که شوی دستکار

راستی از تو ظفر از کرد کار

(ش)

نا سیمو نال سوسیا لیزم

و ادولف هتلمر

اگر تکامل و ترقیات حزب و نا سیمو نال سوسیا لیزم (اشتراکین ملی) و اهمیت سیاسی آن در آلمان از حد آلمان پسانتر نشئت نمود، و اگر انتخابات، این تکامل باعث تعجب یا اجانب واقع گردید، فی الحقیقه این خبط به نماینده کان و محررین مطبوعات آلمانی که با سیستم حکومتی موجود آلمان صمیمیت دارند و حزب مذکور را بی اهمیت می شمردند؛ عاید میگردد. زیرا آنها خیال میکردند که باید بصورت پیشرفت و تکامل بیرون هتلمر را بی صد گذاشته انقلاب فکری و نهضت جدید ملت آلمان را که اران تولید گردیده است به عالم خفیه نگه داشته می توانند و ازین جهت است که دنیای خواه بنابر نداشتن معلومات کافی و یا اینکه حزب مذکور را بد معرفی نموده بودند، تا اوا خر سال گذشته در اطراف هتلمر و حزب آن چیزی نگفته می توانست، بعد از ۱۴ سپتمبر ۱۹۳۱ تمام توجه خود را به آنطرف جمع کرده، پیشرفت آنرا بنظر انتفاع مینگردد.

چنانچه امروز هم تنها کابینایی حزب مذکور است که باعث شهرت شخص

هتلر يك فرد سياسی درجه اول در خاج گردیده است و از قوه اولیه آن که سبب پیشرفت و تکامل حزب ناز کور گردیده است ، انکار دارند .
مع شتاب ، تدویر افکار عمومی ملل غیر ط (معقول و مستند) را جمع به نشئت .
تکامل حزب « ناسیونال سوسیالیسم » که رول مهمی در سیاست و تکامل آینده آلمان و اروپا خواهد داشت ، اینست مقصد توضیحات آتی :-

ادولف هتلر کیست ؟

هتلر یکی از اشخاص مبارز و بهترین نمونه « سلف میدان » سیاسی است .
این شخص بی نام و بی واسطه و بی کلی بی کس که امروز ۴۲ سال عمر دارد بمقابل مدافعین قوی ، در بین يك ملتى که خساره های زیادی از انقلاب دیده و جنگ عمومی را باخته است : به ایجاد يك تشکلی ملی موفق گردیده که امروز ۱۲ میلیون نفر بطرفدارى آن برخاسته و رای میدهد . آیا این نتیجه بزرگ است ؟
هیچ کس از نقطه نظر انسانیت از آن انکار کرده نه میتواند ، هتلر بطور حاصل نموده است ؟

يك نظر - ولو سطحی هم باشد - به حیات و اجراءات هتلر ، این قضیه بیان نموده را به خوبی حل کرده تواند . زیرا نشئت و نهضت « ناسیو

نال سوسیالیسم » - که چه است و چه می خواهد - فهمیده نه می شود ، مگر از شخصیت موجد و لیدران یعنی هتلر .

هتلر ، که از طبقه کارگر است مانند دیگر مبارزین و متجسین حقیقت بایست در قلوب ملت آلمانی راپیداه کرده آنرا طی می نمود .

در شروع قرن ۲۰ ، هتلر که هنوز ۱۵ ساله نشده بود ، یتیم مانده ، برای پیدا کردن روزی مجبور شد که وطن حقیقی خود را وداع گفته به ویانا برود و در چاته خودبجز يك « ودان آهنگری » دیگر چیزی نداشت . و برای ۵ سال زحمت گرسنگی را دیده گاهی مزدوری و گاهی گل کاری میکرد .

در محله کارگران و مساکن محقر این شهر بزرگ (ویانا) در « مکتب غربت اجتماعی » داخل گردیده ، در حالیکه کارگران عقاید سوسیالیسم مارکس را که عاری از احساسات ملی است به او می آموختند ، او (هتلر) همین که می فهمد که سوسیال دیموکراتی آلمان و اطیش و مطبوعات آنها زیر اثر يك جمعیت یهودی ها ، که نظیر آن در عالم نبود ، اداره می شود ، جداً مخالف آن میگردد .

بسن ۲۳ ساله گئی هتلر به « مونیخ » می آید و در آنجا بنابر مهارت آر تستی خود

از رسم و غیره کار های دستی حیات خود را تأمین مینماید . در ۱۹۱۴ در جمله داو طلبان اردوی آلمان داخل میشود و در حین محاربه بنابر شجاعت خود ممتاز میگردد .

در محاربه « سم » بسیار سخت زخمی می گردد . چندی قبل از متار که بذریعه گاز زهر دار بیوش شده و برای چندی موفنا کور و دو باره از صنف محارب اخراج میشود . چنانچه وقتی که نائره انقلاب ۱۹۱۸ در آلمان مشتعل میگردد هتلر هنوز هم در شفاخانه بستری میباشد . بر علاوه درد شدید به بحران و منوی گرفتار آمده نا آرامی زیادی مینماید و نفرت میکند .

در همین حالت است که او تصمیم قطعی می گیرد که بعد ازین داخل سیاست شده آلمان را از زیر بار سنگین و خجالت آور متار که ۱۹۱۸ و « معایده صلح » نجات بدهد یعنی در حین اغتشاش و انقلاب آلمان است که هتلر - بنابر اعتقادی که به خود دارد مبارزه را برای مدافعه روح آلمانی شروع مینماید .

اساس نهضت هتلر و اسرار کامیابی آن چنانچه همه میداند هتلر یکی از نطق های ماهر و زبردست میباشد اما بهترین نطق ها که نام و نشان نداشته و از بالای « مارکسیست » فلج شده باشند - چنانچه این بلا در وقت انقلاب ۱۹۱۸ در آلمان حکمفرما بود -

چه کرده خواهند توانست ؟

خبر های هفته :

داخلي

مژده ورود فاتح کابل

قراری که معلومات گرفته ایم ، ج والا حضرت سردار شاه ولیخان وزیر مختار افغانستان در پاریس بتاريخ ۲۳ ستمبر یعنی اول میزان از پاریس حرکت کرده و از نابولی به چهار و کتوریا جهت شرفیابی حضور اعلی حضرت غازی و باز دید وطن عزیز خویش عازم کابل گردیده اند .

و قرار معلوم بتاريخ ۴ اکتوبر یعنی ۱۲ میزان به بندر گاه بمبئی مواصلت خواهند فرمود .

اعزام هیئت تحقیقه سرحدی

بتاریخ ۷ برج میزان عالیقدر صدیق قناب آقای حبیب الله خان طرزی معین سوم وزارت خارجه بحیث رئیس هیئت تحقیقه سرحدات و صدیق قناب محمد ابراهیم خان مدیر مامورین وزارت خارجه بسمت عضو اول و صدیق قناب محمد شفیع خان سرکاتب شعبه شرق بصفه عضو دوم هیئت تحقیقه سرحدات سمت مرآت از راه قندهار بسواری موتر مع الخیر رهسپار مرآت گردیدند .

ترمیم سرك هاي داخل شهر

ریاست محترم بلدیة سرك های داخل شهر را شروع به آبادی نموده ، چنانچه تاحال سرك باغ علیمردان را جدیداً پخته کاری و جاده ارک و غیره را تحت ترمیم گرفته اند .

تقرر

جناب آقای محمد انور خان بسمیل سابق

ازین جا است که اولین کامیابی و مظاهره و جمعیت هفت ، که از طرف هتلر اداره می شد ، منحصر به شخصیت هتلر و اساس ذیل است :

دخوف و د هشت را بفکر و تدبیر منسوب نه می توان ساخت ؛ مگر به خوف و د هشت .

هتلر تکیه به ثبات و اعتماد به نفس داشته و می گوید :

« اگر معلومات فنی و علمی يك شخص ابتدائی هم باشد مگر بشر طیکه دارای صفت خوب ، صفات حمیده و مالك عزم قطعی و آرزوی بی الایش باشد نسبت به شخص مالی که صفات و سختمان آن ضعیف باشد برای جامعه بیش تر قابل قدر و قیمت است . »

کامیابی هتلر (ناسیونال سوسیالیسم) باعث صحت مرام آن گردیده است .

علاوه بران ناسیونال سوسیالیسم به روحیات اکثریت اهالی آلمانی که میخواهند و که يك دست قوی آنها را راهنمایی کند ، موافقت دارد و ملت آلمان با ناسیونال سوسیالیسم هتلر شروع افکاری را که بابدال آن موافقت دارد مشاهده می کند و پیر و آن هتلر را به حیث يك فرد ممثل آرزو های ملت ، تعظیم و احترام می نمایند .

(با قید دارد)

مدیر انجمن ادبی کابل که بنابر مسافرت طویل شان در داخل افغانستان و در خارج از مد بریت انجمن بر طرف شده بودند ، درین روزها از حضور اعلی حضرت هایونی به عضویت دارالفجریر شاهی حضور ملوکانه عز افتخار حاصل کردند .

هنگامی که آقای محمد یعقوب بخان دیپلومه فرانسه که به نمایندگی اطاق تجارت افغانی در لندن رسمیت داشتند درین روزها وارد شده به معاونی ریاست شرکت اسهام عز تقرر حاصل نموده اند .

کشف چهار معدن جدید

چند روز قبل از وزارت تجارت آقای محمد احسان خان متخصص معدن برای معاينه فنی معادن نجراب اعزام شده بود مشار الیه در نتیجه تحقیقات عملی خود علاوه بر معاينه معدن ابرك قریه (کلمین) دره پته که از سابق مکشوف و اهمیت کانی آن تصدیق شده بود راجع به کشف دو معدن جدید ابرك قسم (مسکوویت) در ناحیه (اسکینی) دره پته و موضع (بچی خیل) دره بچی غان را پورت مفصل بدائرة عمومی معادن تقدیم کرده است ، علاوه آن يك معدن سنگ صابون (تملك) و نیز يك معدن سنگ مرمر سفید در موضع کوه تنگی نجراب جدید کشف و راجع بوسعت و اهمیت کانی هر يك معدن مذکور نظریات مفیده باین اداره داده است که ما مختصر را پورت های موصوف را در شماره آینده مجله اقتصاد درج خواهیم کرد . (اقتصاد)

خبرهاي خارجي

(اوضاع جرمني)

در شماره گذشته از آنکه جرمني ادعای تساوی تسلیحات را خواهان شده بود ذکر نمود. و هم جوابه فرانسه و عقیده دولت ایتالیا را در آن زمینه نگاشته بودیم ولی در باب نظریه انگلیس ها حرفی ذکر نشده بود اینک درین روزها انگلیس ها اینها را صادر نموده اند که قرار ذیل است. دیریز در امور بین المللی يك حادثه خیلی مهمی رونمود. یعنی حکومت برطانیای بیانیه خود را راجع به وضعیت خود به نسبت اقتضای مساوات تسلیحاتی جرمني که از مدتی انتظار آن رفت اصدار نمود. بیانیه مذکور میگوید جرمني بنا بر اشکالات مالی خود خوب نمیکند که به مذاکره در ساحه سیاست داخل میگردد بنا بر رعایاتی که دائنین جرمني یا او نموده اند این کار مخصوصاً بی وقت است قرار معلومات ریوتر نظریه رسمی برطانیای نسبت به اقتضای مساوات جرمني این چنین است. و بیانیه مذکور علاوه بر آنکه میگوید که اگرچه مسئله برای بری اقتدار در مقابل کنفرانس خلع سلاح قبل از ختم آن آمدنی بود ولی آوردن آن درین موقع غلطی بزرگ است برطانیای نیز مانند فرانسه به اهالی که نسبت به مسئولیات معاهده واقع شود مخالفت خواهد نمود. و به هیچ صورت قابل نیست به اینکه مقاوله خلع سلاح منجر به الغای قسمت پنجم معاهد صالح است. برطانیای از وقتی که به

معاهده صالح امضا نموده است در تمام صنوف اسلحه تقلیلات زیادی به عمل آورده است و در جینوا جداً برای مساوی ساختن اسلحه به پیمانیه وسیع تعاون میکند. يك مسئله خیلی بد است که نتیجه اولین کنفرانس خلع سلاح از دیاد در اسلحه و مجدداً مسلح شدن يك ملت باشد.

این مسئله مشکوک است که بیانیه برطانیای شکستی را که دعوی جرمني به تجدید تسلیحات خود در معاهده صالح ابقاع نموده است جبران نموده بتواند بجز اینکه جرمني باز فیصله کند که به جینوا برود. روسیه و ایتالیا با دعوی جرمني طرفدار همانند ولی موسوینین در يك مقاله جدید به جرمني مشورت میدهد که در زمان ختم کار کنفرانس خلع سلاح خواهشات متعددی بنماید ولی فرانسه نسبت به معاهدات خفیه جرمني يك دوسیه مخفی واضطراب انگیزی را ابراز خواهد کرد. اداره حکومتی واشنگتن اظهار امید میکند که جرمني بر مسئله دست کشیدن خود از کنفرانس باز غور خواهد نمود. و نیز عزم دارد پلان تقلیل اسلحه را پیش ببرد. در جینوا عقاید مخالف دارد که آیا اداره کنفرانس خلع سلاح که در روز چارشنبه جلسه میکند و جلسه های خود را در غیاب جرمني ادامه میدهد یا نه؟ اعتقاد میرود که روسیه تصویب خواهد نمود تا زمان فیصله نمودن با جرمني جلسه اداره کنفرانس معطل باشد.

این بود جوابیه انگلیس ها ولی جرمنها همان قسم که دریاد داشت خود ذکر نموده بودند از اشتراك کنفرانس خلع سلاح انکار نموده اند چنانچه بیسیم ماسکو راجع به انکار جرمني چنین خبر میدهد.

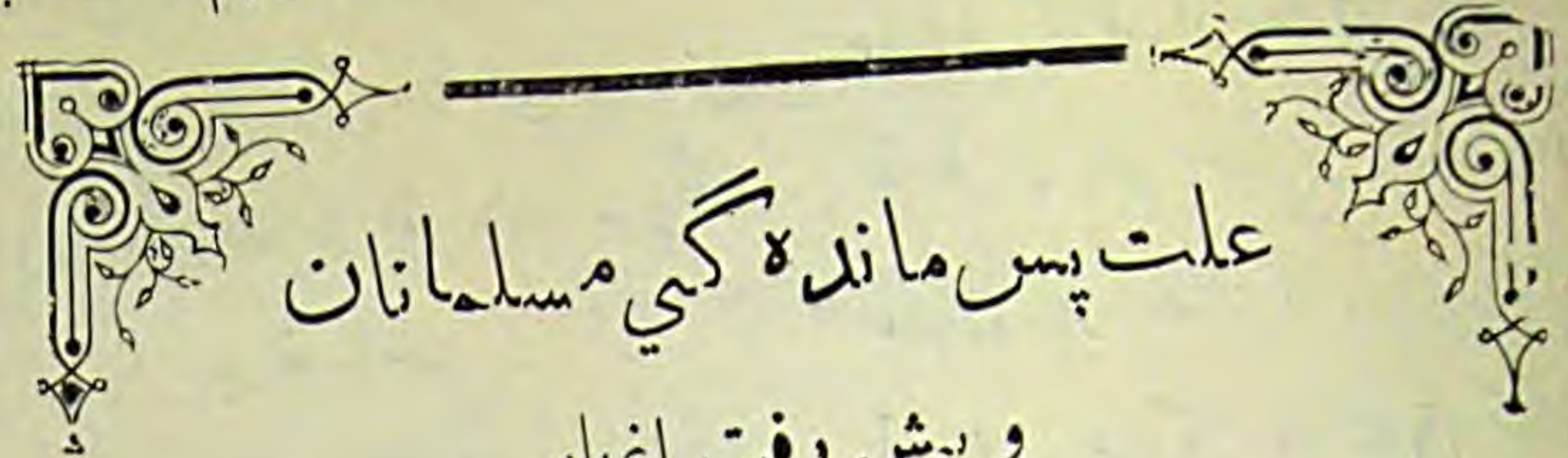
و قرار اطلاع مطبوعات حکومت جرمني مکتوبی بری هنر سن رئیس کنفرانس خلع سلاح در ژنو، فرستاده است و در مکتوب خود از اشتراك آینده در امور کنفرانس خلع سلاح بنابه بی نتیجه بودن کنفرانس مذکور انکار مینماید و در عین زمان حکومت جرمني شروع به تعمیر زره پوش سوم نموده است و علاوه بر خبر فوق و در خارج سس در هم درین روزها در برلین می باشد که ریوتر هم خبر داده است و پیغام برلین اشعار میدارد که ولتوینوف، کمیسار خارجه روسی به برلین آمده است تا با راون فورت قبل از آنکه به جینوا برود در باب سکتیه که در کنفرانس خلع سلاح حاکم است مذاکره کند.

و این مسئله باعث نگرانی شده خنی ممالک غرب را گذاشته اگر اوکار و آرا بعضی رجال وطن عزیز خود را تحت مطالعه قرار دهیم معلوم میشود که همه پیش بینی جنگ منجوسی را از باعث اتحاد سری روس ها و جرمن ها حدس می زنند. ولی جنگ چنین نه چنان اثرات مددشی از خود بیاد کار گذاشته که دیگر اسم حرب و محاربه را هم کسی بزبان نبرد.

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراہیم

و پیش رفت اغیار

(۲۰)

این يك مختصر نظریست که آثار ترقی اسلام و روزهای علو آنرا نشان میدهد ورنه اگر می خواستیم تمام آثار عجیب و خوش نمایی مسلمانان را ذکر می نمودیم مثل این جلد های زیادی را اگر یکی بر دیگر می نهادیم در آن نمی گنجید .

محرر های اروپا در تحت عنوان «مدنیت اسلام» بسا که ابهامی متین نوشته و مجموعه های تصویراتی را ترتیب داده اند که نظرها را جلب میکند . و مورخین که با اسلام مخالف زبانی داشته اند نه می توانند مدنیت اسلام را کوچک بشمارند و یا ازینکه اسلام موجود آن مدنیت بوده است انکار کنند و آخر سخن این قوم اینست که انکار کنند ازینکه مسلمانها علوم را ایجاد نمودند و نظریاتی را تدوین کرده اند که مخصوص ایشان گردیده بود . و غایت دلیل شان این خواهد بود که بگویند مسلمانها پیش تر ازین چیزی نکردند که علوم را نقل نموده و آموختند و در بین شرق و غرب واسطه بودند .

مگر این سخن را محققین که میدانند

مسلمان ها بعضی از علوم را ایجاد و بعضی از حقایق را کشف و در بعضی از افکار پیش دستی نموده اند و این علاوه بر چیز است که در علوم تزئین کرده آنها را تکمیل و نشر و نقل کرده اند و کسی که چیزی را ترقی داد و بدست آورد مستحق آن میشود .
علاوتاً هیچ يك مدنیتی در دنیا نیست که مولود مدنیت های گزشته نباشد و اثر افکاري نباشد که نسل های انسانی در آن اشتراك داشته بوده اند . و مجموعه نتایج عقل ها دارای اصول های مختلفه و محصول حاصل فکر های مختلفه نبوده باشد .

تردید بیان دشمنان مخالفین مدنیت اسلام

آیادشمنان اسلام و کسانی که باینزگی و فضل آن مخالفت دارند و فکر می کنند اسلام نقل و پیروی کرده بدیگران اقتدا نموده و از دیگران تقلید کرده و بدیگران رو آورده است فرا موش کرده اند که مدنیت شرق را در موقع ظهور اسلام چیز که در معنیات دیگر را خراب کرده است فاسد ساخته بود و اسلام آنرا باز

روی کار آورده آثار آنرا زنده کرد و نشانه های آنرا تازه ساخت و در مانده مدنیت مذکور از بین رفته به مدنی های سابقه پیوسته بود آنرا از پوشیدگی برد آورد و بعد از آنکه مدتی مسطور مانده بود بیرون کشید و در تمام دنیا آنرا نشر کرد و مانند طلوع صبح برای هر کسی که چشم دارد نمایان ساخت و لباس مخصوص اسلام را در بر آن کرد و بعنوان قرآن شریف که در شرق و غرب وسخت و آسان هیچ چیز از آن دور نیست حتی اکثر علمای فرنگی که چشم شانرا خواهش نفس کور نساخته بود و از راه هدایت منحرف نشده بودند آنرا قبول کرده علاوتاً اعتراف کردند که مدنیت اسلام از چیزی گرفته و نقل نشده است بلکه از قرآن شریف و عقیده تو حید نشو نموده است .

اما چیزی را که ترقی اسلام از کتاب ها ترجمه نموده ، و علومی را که از غیر خود گرفته است و استفاد هائی که در فتوحات خود از اطوار نیک و اصول های متین نموده است بر عربی الاصل بودن و یا نسب ایجاد آن با اسلام ضرری نمیکند زیرا در تمام مدنیت های انسانی عادت است که بعضی از بعضی استفاده و یکی دیگر را تکمیل می کنند پس علم حقیقی منحصر باین حدیث شریف است که «الحکمة ضالة المؤمن من

تبدیل ها و لوفی الصین ، (یعنی علم مال کم شده مسلمان است و اگر در چین هم باشد آنرا مییابد) (۱)

بهر صورت هیچ يك مخالفی نمیتواند انکار کند ازینکه اسلام چه در دنیا چه در فتوحات روحی و عقل و چه در فتوحات مادی دوره بزرگی داشته است و آن فتوحات در يك مدتی که از هشتاد سال بیشتر نمیشود با اسلام میسر آمده است . و تمام مردم بر این قائلند که به هیچيك .

ملتی قبل از اسلام میسر نشده بود تا بدون اول از خوف زیادی که از تاریخ اسلام داشت در جزیره سینت ملینا میگفت و صربها دنیا را تنها در

(۱) این مضمون دو حدیث است و یکی از آنها است که (الحکمة ضالة لعموم من حیث وجدها فهو احسن به) . علم مال کم شده مسلمان است و هر جا که بیاید از همه کس بیشتر مستحق است) ترندی این را از حدیث ابی هریره روایت کرده است . و دیگران نیز به همین معنی با اختلاف الفاظ روایت کرده اند .

حدیث دوم (اطابو العلم و لو كان بالالصین) (طلب کنید علم را اگر چه در چین باشد) نویسنده این حدیث را در جای دیگر نیز ذکر نموده است .

نصف قرن فتح نمودند و بس ای خواننده فکر کن که این سخن را بوناپارتنی میگوید که فتوحات بزرگ هم چشم او را سیر نمیساخت .

« در چشم اشخاص کوچک چیزهای کوچک بزرگ است و در چشم اشخاص بزرگ چیزهای بزرگ کوچک »

پس این مرد بزرگ جداً ترقی عرب را که نظیر آن در تاریخ نگذشته بود بزرگ دانست . و دوره عرب در وقت خود دوره اول بشمار میرفت که بر دنیا غالب شده بودند و برای سه یا چهار قرن هیچ کس با آنان مقابله و یا به ایشان دعوی غلبه نموده نمیتوانست . بعد ازین تنزل نمودند و سایه شان از سر ممالکی که بر آنها غالب شده بودند آهسته آهسته دور گشت و این به علت سستی همت و

راه یافتن فساد در اخلاق و از دست دادن مقاصد دین و پیروی شهوت نفسی و بدتر از همه چیزهایی که بآن گرفتار شده بودند ، یعنی کوشش شان برای بدست آوردن امارت ها و ریاست ها بود (مخصوصاً در بین طایفه ملیتستدوی نید) و اگر آن واقع نمیشد خطه او روپا کاملاً نزد ایشان سر تسلیم را میگذاشت و امروز همچنانکه خطه غرب است خطه عرب می بود ، پس مصائبی که مسلمانان بدان گرفتار آمدند بدست

خود برای خود تهیه نمودند . و از جهتی به آن گرفتار شدند که از راه راستی که قران شریف برایشان بیان نموده بود عدول کردند . و زمانیکه قرار حکم آن عمل میکردند ترقی کردند و ظهور نمودند و مالک دولت ها و فضیلت ها بودند . ولی حینیکه به آن عمل نکردند و بدون عمل خواندند و به خواهشان نفس خود بر خلاف آن تن دادند قوه شان سقوط نمود و غلبه زیادی که داشتند از دست رفت . و دشمنان از اطراف مملکت شان کاستند . بالاخره به مراکز آن مقید نمودند .

حالا بعضی از مثالهای ملل دیگر را ذکر میکنم تا در بین نادانان مقابله شود چه اشیا به ضد خود شناخته می شوند .

یونان و روم قبل از نصرانیت و بعد از آن

یونان پیش از نصرانیت بلندترین و یا از جمله بلندترین ملل روی زمین بود و واضع اساس های فلسفی و بر دارنده بیرق های ادب و معارف بودند . و چیزهای از ایشان ظهور نمود که تا با مراد در علم و فلسفه رهنمای مردم میباشند . و اسکندر مكدونی بزرگترین فاتح و یا از جمله فاتحین بزرگی بود که تاریخ ایشان را می شناسد ادب یونان را برداشته افکار یونان را در تمام ممالکی که بران غلبه می نمود نشر میکرد . (با قیاد)

مؤلف له پلائیو فرانسوی

(۵۷)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

از فصل بیست و نهم

« آیا ساحل پاك است » این کلمات بان
چنان وضاحت گفته شد که امپراتور
علاوه بر شنیدن مقصد سوال را نیز
فهمید .

نابلئون بیتاب شده از مصاحبه بیشتر
جهید وانشخص را گرفته بکمال شدت
بدرون اطاق کشید وروستان را خواست ،
مملوك بصدای اداورش از جایی که
پنهان بود بیرون جهیده شمع را روشن
نمود .

نابلئون بشناختن اسیر خودش از کمال
غضب نمره زد : نیرك ! - چنین تصور
میکردم !

مهمان ناخوانده که بالفاظ خودش
معلوم می شد از سرعت گرفتاری خودش
وله و حیران مانده خاموشی مو قرانه
را بهترین وسایل نجات یافت .

يك صحیحه زنی ندای امپراتور را
تعقیب نمود ، نابلئون برگشته مادام
مونت بیلو را بر روی فرش راستان افتاده
دید و بطرف روستان متوجه گردیده
گفت : « روستان » این زن را از اینجا
دور کن و در بیرون در منتظر امر من
باش ،

به مجردیکه مملوك بار کران خودش را
برداشته برد ، امپراتور بایک نگاه تیز
بجانب نیرك متوجه شد و الفاظ خودش
را بایک صدائی که از شدت غضب خفه

تحریر میگذشت در آئینای عبور روشنی
خفیف اخگر بر روی او افتاد که بمدد
آن دونفر ناظر چهره مادام مونت بیلو
مصاحبه خاص امپراتور را شناختند !
کاربن نمره را که از دهشت بلب
های او رسیده بود ، بنهایت اشکال ضبط
نمود : ولی نابلئون که اضطراب او را
بواسطه لرزش بدنش حس می نمود ،
و پنجه آهنین خود را بر بازوی او بعلاء
سفارش خاموشی فشار داد .

حضور مصاحبه امپراتور در اطاق
تحریر او در آن نصف شب که بکمال
احتیاط مانند دزدی در تاریکی میخیزد ،
تمام اشتباهات سابقه امپراتور را رنده
ساخت . حرکات آهسته و ننگام متلاشی
آزن را تعقب نموده دید که بطرف
کالری میروود و بخوف اینکه اگر او را
بترساند مبادا سمت حرکت او را معلوم
کرده نتواند خودش را از روشنی بخاری
کناره گرفته بکمال احتیاط و آرامی او
را تعقیب نمود .

در آنایکه مادام مونت بیلو در وازه
را باز میکرد برای لحظه ایستاد . صدای
مردی شنیده شد ، که به آواز پست میگفت

يك مهمان ناخوانده

کاربن : در هویت افسری که روستان
دیده بود ، اشتباهی نداشت وراز مدهشی
این معمابل های او آویخته ماند و
نزدیک بود از کثرت هیجان فرو ریزد .

چنانچه باخود گفت : این مرد بد بخت
و عده خودش را ایفانکرد . یونیفورمه
خودش را نیز از نیجهت پوشیده که در
صورت گرفتاری با او بحیثیت يك جاسوس
سلوك نکند . بدیدن امپراتور مصر
است و این اصرار ضرور جان او را بر باد
خواهد داد . آیا من چه کرده میتوانم ؟

در آئینای که پهلوی نابلئون نشسته بود
بقدر ده دوازده تجاوز و پلان بخاطرش
خطور نموده ولی تمام آنها را غیر قابل
استعمال و بعد از وقت یافت هیچیک ثمره
از عملیات حاصل شده نمیتوانست ؛ باید
هیچیک اقدامی نکرد و منتظر جریان وقایع
شد پیشتر از آنکه چیزی دیده شود
فر ؛ فر ، دامن ابریشمی که از طرف
اطاق خواب امپراتور می آمد شنیده
شد و يك لحظه بعد شبیه خانمی در کفشکن
ظاهر گردید . این خانم با بازو های
باز و نوك پنجه پا بکمال احتیاط از اطاق

شده بود و بدشوار فهمیده می شد ،
بیرون آورد .

حالا جناب ، بکدام حق در قصر
من درینوقت شب دزد وار داخل شدید ؟
من شمارا در ویانه خیال میکردم چرا
اینجا تشریف آوردید ؟ من میگویم مرا
باید جواب بدهید ؟

نیرک بارنگ پریده و حالت مضطرب که
میخواست خودش را ضبط کند گفت .
اعلیحضرتا ، من مجبور بودم که ویانه
را بگذارم ؟

ناپلیون مجبور بودی ، یعنی چه ؟
نیرک : به تعمیل اوامر بادشاهم ؛
ناپلیون ! بکدام دلیل ؟
نیرک ! به آوردن پیغامی بحضور
امپراطریس مامور بودم ناپلیون ! هیچ
شبه نیست ؛ و این پیغامی که شما حامل
بودید شما را مجبور ساخت که مانند
دزدی در شب بقصر من داخل شوید
واضح است که آقای ایلچی فوق العاده
با من مزاح میفرمایند .

نیرک ! اعلیحضرتا شما احکام صادر
فرموده اید که بمن اجازه دخول قصر
داده نشود ، من هم مجبور شدم که بیک
ساعت غیر معمول داخل قصر شوم ،
ناپلیون ! حق با تست نصف شب برای
تقدیم اعتماد نامه ، ووزن ترین اوقات
است .

نیرک ! این وقتست که از طرف
علیا حضرت امپراطریس تعیین یافته بود ،
ناپلیون : جنابشما میخواهید بمن
بفرمائید که امپراطریس شما را خواستند

که به نصف شب بیایید ، آنهم باطاق
شان !

نیرک : در نصف شب باید از دست
های مبارک امپراطریس جوابی را که برای
بگردن آن از طرف امپراطور استریا
ما ذونم میگرفتم ،

ناپلیون ! امپراطریس هیچگاه چنین
تربیات را تمهیه ندیده است ، جنابشما
دروغ میگوئید .

نیرک : در زیر این تحقیر خمیده
بالب های رنگ پریده و مشت کرم خود
گفت :

اعلیحضرتا ، من یک ژنرال استریا هستم
و اینجا بحیثیت یک نماینده پادشاه خودم
فرستاده شده ام و عهده امبسدوری را
دا را ستم . شما مرا در قصر خودتان
که من نه مقابله کرده میتوانم و نه
احترامی که حق صریح من است از شما
خواسته میتوانم اهانت میکنید . شما
ترسو هستید .

امپراطور بشنیدن این گستاخی و عذر
بدتر از گناه خودش را فراموش کرده
نعره زد :

بد بخت : تو در قصر من در اثنای
شب بدزدی داخل شده تو قاتل هستی
هیچگاه لباقت پوشیدن علامه شریف
عهده و منصب خود را نداری . این را
گفته عقاب کوچک طلائی که یونیفورمه
نیرک را زینت داده بود از سینه اش
برکنند ، نیرک در یک حالتی
مایوسی کامل کریج خودش را کشیده
نعره زد ! توقیمت این بی حرمتی را ادا

خواهی کرد !

کاترین که تا حال خاموش ولی مضطرب
استاده و تمام صحنه را تماشا کرده بود پیش
رفته در بین نیرک و امپراطور حایل گردید
موخرا لذر مملوک وفا دار خودش را
بکمک خواسته خودش چون اسلحه برای
دفاع نداشت عقابی که از سینه مبارز خود
کنده بود مانند تازیانه در هوا حرک
میداد .

روستان با طاعت اوامر امپراطور
در وازه را باز کرده خیز زنان داخل
اطاق گردید و نیرک را گرفته بیک لحظه
خلع سلاح نمود و سه نفر دیگر از رفقای
او که کارد شخصی امپراطور را تشکیل
میدادند نیز با و مایحق شده در حفاظت
اسیر او را کمک کردند .

کاترین از خوف اینکه مبادا امپراطور
از شدت غضب حرفی بزبان آورد که موجب
قتل نیرک از دست مملوک هانشود بر قدم
های او افتاد عفو و بخشایش او را استرحام
نمود ولی ناپلیون کاترین را بشدت از نزد
خودش دور رانده ؛ تا بدر وازه رفت
و منشی حضور را با دیگر مصاحبان خودش
خواست .

و قتیکه آنها به تعمیل امر امپراطور
بدر وازه می در آمدند ناپلیون بطرف
شان متوجه گردیده صدا زد .
آقایون ؛ این شخص اقدام بقتل من
نموده است مسیو دو بریگو ، کریج او را
بگیر : و تو مسیو دو لورستون او را اسیر
خودت بدن ؛

(با قیدارد)

A.K. Halimi
Collection

شماره استقبالیه ، بافتخار نجات وطن
و جلوس سرافسر بزرگ اعلیحضرت
محمد نادر شاه غازی

۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱
oct 14 1932

مطبعه ایس

ایستادن

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محیی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۱۴ جمادی الثاني ۱۳۵۱

Oct 14 1932

تأسیس ۱۳۰۶

شنبه ۲۳ میزان

با استقبال جشن نجات وطن

وجلوس اعلی حضرت محمد نادر شاه غازي

چهره مشهور و مسموم انقلاب داستان

خونین و رقت انگیز تشنه و تفرق و

آنها نهایه موجودیت افغانستان از مناظر

و قضایائی نیست که ابداً از اظهار دور

و از صفحات خاطر فراموش شود.

اینک به تذکار خاتمه آن انقلاب

خانمانسوز و بشرف اعاده مجد و شوکت

ملت افغانستان و بشرف آئروز بزرگ

تاریخی یعنی ۲۳ میزان که افغانستان از

یک بلیه مهیب اجتماعی درین روز تخلص

گریبان کرده است کنون که سالیکه

سال چهارم آن آغاز میشود احساسات

قدر دانانه خود را اظهار و این روز

مسعود را بکمال احترام استقبال میکنیم:

درست چهار سال قبل ازین وطن

عزیز ما افغانستان در اثر یک مشت

علیل و موجبات بحران آوری معروض

انقلاب خونینی گردیده مرکز سلطنت را

یک عده افراد جهال و شقی، تصاحب

کرده زمام ظلم و استبداد و عنان استیصال

ریشه های عرفانی و مدنی و اجتماعی

افغانستان را بدست گرفتند.

این انقلاب طوریکه با هیکل مهیب و مخوف

خود عرض و جود کرد یعنی احتیاق

موجودیت و تمامیت هستی افغانستان

بوده صورت یک بالای مبرم، و یک کا بوس

مخفقی را اختیار کرد که در تحت اثرات

دهر ناک خود با لمره افغانستان را بادی

فلاکت و گنای ابدی سوق میداد.

واقعاً این انقلاب ۹ ماهه در صحائف

تاریخ وطن باب بدبختی و ادبار اجتماعی ملت

را تشکیل داده میخواست افغانستان

با حیات و موجودیت اجتماعی خود

وداع کند.

زیرا در اثر این انقلاب خونین، شیرازه

وحدت و اتفاق ازین ملت انقطاع پذیرفته

در سر تا سر افغانستان آتش بی اتفاقی

و خانه جنگی و برا در کشی شعله ور گشت.

روح معارف که اس اساس خوشبختی

و مدنیت هر قوم و ملت است، خفه شده

موسسات و تشکیلات آن لغو گردید.

جبه خانه و خزائن مملکت دستخوش

تا راج و بغا گردیده تنها مأ بقصد برادر

کشی و نزاع باهمی و اغراض شخصی صرف

وتباه شد ظلم و تعدی اجحاف و استبداد یک

عده اشرار نابکار ساحه زندگی را بر افراد

ملت تنگ ساخته عالمی را بمضيقه و فشار

مبتلا کرد.

و الحاصل این انقلاب خانمانسوز از

مرحبت و مهربانی صد مات مهلکی بر

پیکر جراح رسیده افغانستان حواله

نموده طوری بگمنا می و فلاکت های لاتعد

ولا تحصی آنرا تهدید تخویف میکرد که

نمیشود در یک مقاله از تمام آنها تذکاری

بعمل آورد.

در هیچ حالت جانگداز و موقع خطر

نک که افغانستان در آتش بیچاره کی

ونو میدی میسوخت وسیل بنیان کن خانه جنگی و بی اتفاق که مایه بر بادی و تباهی هر قوم است سر تا سر مملکت را فرا گرفته بود از مراسم ایزدی اقبال و سعادت دوباره افغانستان از حواشی جنوب مملکت عرض جمال کرده ملت افغانستان را به نجات ازین مضیقۀ ننگین اجتماعی بشا رت داد .

یعنی لطف و مرحام خداوندی و ایزدی با زوی این را دمرد باشها متی که از یکۀ سلطنت افغانستان کنون نو جود آن افتخار دارد ، قدرت کامله خود را عیان ساخته در خطر نا کثرین موقعی افغانستان را دستگیری نمود و از یک بلیه عظیم اجتماعی عیش نجات داد .

چه این فرزند حق شناس و جلیل القدر وطن و قتیکه از حال زار وطن و اضطراب ملت افغانستان وقف میشود دیگر غیرت وطن پرستی اش آرام نگذاشته نجات وطن و اصلاح با همی ملت را وجهه همت خویش قرار داده خویشین را بایرا دران رشید خود بحواشی جنوب مملکت رسانده وارد مرحله فداکاری و جان نثاری میشود و می خواهد بار دیگر هم در چنین حالت نزع ، وطن خود را از فنا و اضمحلال بدی و بر تگنا کنای می نجات دهد .

تا اینکه به فضل و مرحمت ایزدی در سایه عزم و نیروی فکر و غیرت نادرانه

خویش بعد از یک سلسله مجاهدات و فدا کاری های ملت خواهانه خود بدستیاری اقوام غرور جنوبی و وزیري ؛ موفق میشود آن روز کار سیاه و آن ایام تیره و تاریک را از وطن محبوب خود خاتمه دهد و سعادت از دست رفته ملت خود را اعاده نماید حتی بغرض مصالح وطن و ملت خود قایل و خاندان محب خود را که با بعضی از رجال خاندانی شان در ارک محبوس بودند در تهلکه انداخته امر میدهد تا ارک شاهی را که بچه سقو و اطرافیانش محصور بودند زیر آتش توب و تفنگ ک گرفته صفحه وطن را از لوٹ اعمال و کر دار این اشقیا پاک سازند .

اینک آن روز بزرگ تاریخی روزیکه آفتاب اقبال و سعادت در فضای وطن دو باره طلوع کرده یک سلسله بد بختی ها و فلاکت های این ملت خاتمه داد ۲۲ می نران است .

۲۳ میزان رورست که از یکطرف آنهم مصائب و آلام کونا کون از پیگر اجتماعی و مان زائل شده از طرف دیگر افغانستان عزیز بحلوس سعادت آور این را دمرد با شرف بسریر سلطنت که به تکلیف و اصرار ملت قبول کردید بحیات آبرو مندانه آغاز کرده دوره مجد و اعتلا را از سر گرفت .

آری درین روز فیروز این نابغه افغان

در حمله آن همه مجاهدات و از خود گذشتنهای (نادرانه) خویش به قبول شاهی و زمامداری این خطه درد رسیده تکلیف گردیده بالاخره نظر باصرار و ابرام ملت با وفای خود بار کران سلطنت را بدوش گرفته متوکلاً علی الله باداره امور در هم و بر هم مملکت پر داخند و در اثر همان فکر صائب و تدبیر رسای خود که همه وقت خدمت وطن خواهانه از خود ابراز داشته اند با وجود بر بادی آنهمه دارائی افغانستان موسسات اداری ، اجتماعی مملکت را بصورت بهتری تشکیل داده در هر شعبه از شعب حیاتی مملکت اصلاحات عمده وارد کردند و بهترین حقوقی را که تا سیس شورای ملی و مشارکت وکلای ملت با امور مملکت است بملت با وفای خود اعطا نمودند .

چنانچه درین مدت قلیل که سه سال پیشتر از زمامداری این شاه بادیانیت ما سپری نشده اکنون نقایح کار نامه های درخشان این حکومت اسلامی همچو ستاره رخشنده در فضای مملکت نمودار است که افغانستان را در سایه مجاهدان وطن پرورانه این منجی قوم ، فعالیت سائر اراکین حکومت نادر شاهی یک آینده مسعود تر و درخشان تری نوید میدهد .

مثلاً ترقیات و اصلاحات موثری که در شعب
حربی افغانستان رونما گشته و به فضل
ایزدی امروز مملکت عزیزم ایک عده عسکر فدا
کار کافی و منظم مجهز با تمام لوازمات عصری
را دارا شده است که تاریخ افغانستان
چنین سعادت را یاد نمیدهد که هکذا ترقیات
و اصلاحاتی که در امور عرفانی و مدنی و
اقتصادی مملکت رخ داده از قبیل تعمیم
معارف و ترویج صنعت و حرفت و تاسیس
موسسات اقتصادی و تاسیس مجلس اعیان
جمعیت العلماء و دوائر مطبوعات که
جریانات و کارروائیهای هر یک همه وقت
در جرائد وطنی منتشر شده و درین مختصر
نمیگنجد اینها همه نمونه خدمتگذاری و
وطن خواهی این حکومت معظم اسلامی شده
میتواند که امروز در اثر جدیت و فعالیت
اولیای امور و امنیت و رفاهیت کاملی در
سرتاسر مملکت حکمفرما بوده ملت با یک
روح و وحدت و یگانگی پشتیبان حکومت
گردیده اثرات مشیوم انقلاب و آنهمه بی
اتفاقی و برادر کشی را فراموش نمیکنند و
مجاهدت دارند تا تلافی مافات کرده از
حضیض انحطاط خود را باوج ارتقا صعود
بخشند .

از پنجاست که باید روز ۲۳ میزان را

سرچشمه سعادت و افتخار افغانستان
دانست .

لہذا ما این روز گرامی را با منتهای
احترام استقبال کرده به پیشگاه این محصل
حریت این منجی افغانستان و رجال بزرگی
که در راه اعاده شرف و آبروی افغانستان
بحیات قیمتدار خود واقعی نگذاشته مامت
ستم دیده را از چنان بحران عظیم اجتماعی
نجات داده اند بهترین احساسات قدر دانان
و بزرگترین احترامات شکرگزارانه و منت
دارانه خود را تقدیم کرده از خدای لایزال
دوام و بقای این حکومت اسلامی خود را
در سایه وجود اعلیحضرت محبوب
القلوب خود نیاز و تمنا می کنیم و هم
درین موقع بتمام هموطنان خود که در
زیر لوای اسلامیت و افغانیت در دامن
امنیت و رفاهیت زندگانی میکنند توصیه
میکنیم که بیشتر ازین به نیات خیر خواهانه
و آمال وطن پرورانه این فرزند حق گذار
وطن تاسی جسته عملاً فداکاری های
وی را تقدیر و تمجید کنند زیرا بعقیده
من بهترین احترام و قدر دانی از رجال
بزرگ و زاینده قوم همانا پیروی با فکر
و اعمال او شان است .

میگویند و حوادث جهان بمنزل
محک است که قیمت اشخاص را تعیین میکند
این شخص با شهادت که در نمایندگان

بافتخار نجات وطن

۲۳ میزان ۱۳۰۸

این روز مسعود و مبارک هم مثل روز ۲۸
اسد یک روز تاریخی و پر افتخاری برای ملت
افغان است ! چه در ۲۸ اسد افغانستان
بزرگ شمشیر و قوه تدبیر فرزند صالح و باعزم
خود (اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی) از
تحت اسارت و حمایه اجنبی خلاص و ابواب
هر گونه سعادت برویش مفتوح میگردد .

روز ۲۳ میزان نیز همچنان یک مزایای
بزرگی دارد و چرا که تاریخ افغانستان
نجات ثانی وطن را بقوه شمشیر این فرزند خود
تجدید عنوان کرده و خدمات برجسته و
شاهکارهای بی نظیر این قهرمان حریت و
استقلال خود را که در یازده سال قبل بخط
درشت قید نموده بود و باز درین روز سعد
و میمون مجدداً صفحات خود را از
خدمات نامی و قابل تمجید اعلیحضرت شان

وطن پرستی همیشه در خطر نا کمترین
مواقع امتحانات شاندار و داده قیمت
ذاتی خود را ثابت کرده است قابل هر
گونه ستایش و احترام است ، ستایش و
احترامی که از روی عمل و متابعت با فکر
و اعمال وی باشد .

(ش)

زیب و زینت میدهد.

ملت افغانستان از شداید انقلاب دران ایام تاریک یعنی دوره منجوس شورش داخلی از خوش بختی آینده و راحت عمومی مملکت خود را بکلی نا امید و مایوس گشته بودند، اما در همین نا امیدی و مایوسیت از تفضلات حضرت احدیت درین روزهای مسعود پیشقراولان این فرزند رشید وطن از جنوب مملکت با یکمالم ایست و جلال رسیده و بآن مایوسیت عمومی خاتمه میدهند و متعاقب این خورسندی فرشته آسمانی از فیض زندانی ار جولا منتهای پرواز نموده ندای شرف و رود خود را نیز بسمع ساکنین این مملکت میرساند این ملت قدر شناس قبل از ورود، ذات شریفش را به زمامداری انتخاب نموده در حین نزول و استحصال شرف حضورش ملت به اصرار زیاد تکالیف شاقه سلطنت را با لایش می قبولانند، گویا ملت افغانستان درین ایام دو سعادت عظما را توأمأ مالک می شوند، یکی نجات از بحران خانما نسوز وطن، دیگر قبول کردن شاهی مملکت را قابل ترین و نجیب ترین فرزندان افغانستان!

ملت افغانستان خورد و بزرگ از فرط شادی از شرف و رود و قبول

کردن زمامداری این مربی و ناجی وطن بخود میالند، وبر شادت و استقامت وثبات عزم و کار آگاهی این نابغه و فرزند بزرگ مملکت خویش تمجید و افتخار می کنند، زحمات هفت ماهه اش را که در دره های پر پیچ و صعب و سنگلاخ های هولناک سمت جنوبی بایک حسرت فوق الطباقه محض از برای اعاده شئونات از دست رفته وطن گذشتانده و آن ایام پر زحمت را که بزندگانی و حیات مستریخ خویش ترجیح داده بودند هر کدام را این ملت حساس در پیش چشم خویش مجسم ساخته مقدمش را کرامی دانستند، و ازین حسن اتفاق برا بخود ها بک روز خوش و حسن استقبالی را تفاول زده بدست حق پرستش بیعت مینمایند.

لهذا این روز یاد کار پر افتخار همان روز مسعود و مبارک است که ملت قدر شناس افغانستان بقدر دانی آن جشن و احتفال میکنند!

چون مراسم انتهائی این عاشق وطن رفع انقلاب و امنیت تمام و رفاهیت عامه بود اول باول رشته های از هم گسسته اخوت را بهم وصل وی اتفاس قیما، و خانه جنگیها وبرادر کشی ها و فلاکت ها ثبکه عموم ملت را خسته و رو به حیات شانرا بزمرد و ساخته بود، از ملک رفع و در اندک زمان

بقوه تدبیر و مساعیات جبهه خویش بک وحدت فکری و اتحاد نظری در بین اهالی تولید، و ایام تیره و تاریک اینستار وطن را بایک دمیدن صبح خوش و روز خندانی مبدل میکردا ند.

پس از روی انصاف و حقیقت، و از کمال قدر شناسی و وجدان گفته میشود که خدمات و مجاهدات این قهر من حرب و استقلال و نجات دهنده وطن (اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی) وبرا دران محترم مش بحدی قیمتمدار و انداره اینستار و طن را مدیون خویش ساخته است، و جیدیه این ملت است که درین روز با افتخار خدمت و احسان این ز جمال صیاق و فدا کار مملکت خود جشن گرفته و کار نامه های درخشنده شانرا ب تذکر و از وجود چنین فرزند شریف وطن شکریه کرده بهم دیگر خود تهانی و تبریک گویند.

زیرا انسان در هنگام سختی از هر چیزی گذرد، اما در خلاصی جان خویش که در نزد او از هر چیز دنیا قیمتمدار تر و گران بها تر است الی درجه آخر میکوشد، ولی این فرزند رشید و فدا کار افغانستان بپرا دران شجیع و با عاطفه خود وطن را در ذلت و ملت را بزحمت دیده نتوانسته، عزت وطن و آسایش ملت را از جان شیرین خود هم

مقاله وارده :

به تقدیس روز نجات و ناجی
معظم ما

دنیا همیشه جولانگاه حوادث متنوعه و
انسان بیچاره دستخوش نهادهای امواج
طوفانی آن بوده است به اوراق توارینخ که
نقوش رویدادهای گوناگون و عکس
ماجرای حوادث رنگارنگ قرون و زمانهای
ماضیه این جهان کهن و فرتوت است اگر از
نظر باریک بینی گذشتانده شود ثابت میکند
که جماعات بشری در هر دوره و عصریکه بر
روی این پیشور صحنه می زیسته اند غالباً با
همچو فضا یا حوادث غیر مترقبه تصادف
نموده اند که بعضی در مقابل آن مقاومت و
جنگیده نتوانسته با آخره مغلوب آن
ناملازمات و هستی را باخته جای خود را به
جهنم غالب گذاشته است به برخی هم در
عین آنکه با هجوم مصائب و آرده دست و
گریبان بوده به در اثر ایثار و جان بازیهایی
عده ای رجال او لوالعزم خود که تقد حیات
و موجودیت را بذل راه نجات و سعادت جامعه
خویش نموده و اقبال تهاجم حوادث وجود
خویشان را به مهلکه انداخته با همان عزمهای
متین و اراده های ثابتیکه از طرف خالق عزم
و اراده مخصوص آنها گردیده است با روح
ثبات جنگیده و مقاومت کرده اند به توانسته
اند از گرداب تلاطم بحر مصائب به کشتی

اگر نه آتش ابتلا و مصائب اجتماعی
افغانستان بحمدی مشتعل نگشته بود که
انطفاء و جبران آن مابین زودی ممکن
و جلو گیری از آن بر بادی بزرگ باین
سهولت میسر میگردد .

ضمناً ما از احساسات خوب و قدر
شناسی این ملت که شایان همه گونه
تقدیر است تشکر میکنیم ، زیرا
زمامداری و فرمان فرمائی مملکت را
بدست با اقامت دار و کف با کفایت همان شخص
داشتمند و مرد لایق وطن خود آرزو مندانه
سپرده اند ؛ که امروز از اثر اجرا آن
و کارروائی های مدبرانه اش منافع
ملی تماماً تأمین شده و مملکت بلا
فاصله بطرف خوش بختی پویان است .
در خاتمه این جشن نجات وطن که
یاد کار با قیمت خدمات وطن پرستانه
اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی است
آنرا بعموم علاقه مندان بوطننت
و سایر اهالی تبریک گفته و میگوئیم
اعلیحضرت تا ! زنده باشی که ملک و ملت
از همت مردان و عزم نادران و نه ات
حیات نوینی حاصل کرده و امروز در سایه
رأفت و سلطنت شریفانه اعلیحضرت
شما این مله با سوده کی و خوش بختی
امرار منمایند !

زنده باد یگانگی ناجی مملکت
اعلیحضرت غازی ! زنده باد خدام صادق
و وزندان و فاشعار وطن !
(یار محمد)

ترجیح داده بیاری خداوند و اعتماد بر نفس
خویش در حاشیه جنوب وطن بدون همه
چیز شرف نزول فرموده ، و بهرام مقدسیکه
ناشی از استخلاص و امنیت مملکت و آرامی
ملت بود موفق آمد و مجدداً علم عزت و
شرافت افغانیت را برافراشت !
گویا این عزم مردانه يك ایشار فوق العاده
بود که این راد مردان بزرگ عملاً در راه
سعادت ملت تجربه دادند !

ما خدا را شکر میگوئیم که مثل شخص
شخیص اعلیحضرت و پیران محترم شان
فرزندان رشید و منجی به افغانستان کرامت
فرموده است تا مملکت و ملت از برکت
نیرو ، و همت مردانه شان از اسارت
اجنبی خلاص و بمقاخر تاریخی نایل
میگردند ، و باردوم از انقلاب داخلی و سلطه
اشقیای رهزن نجات مییابند و در قبال
این خدمت بزرگ و قبول زمامداری
اینخاک و جودشان مصدر بسی خدمت
و افادات ذقیمت دیگری واقع می شود
که هر کدام آن دا رای هزار گونه
شکریه و امتنان است .

از آنجاست که این نابغه عصر پس
از آنروز به لقب (ناجی) در بین ملت
ملقب گردیده ، لحق کسیکه در حور
و سزاوار این لقب است (اعلیحضرت
محمد نادر شاه غازی است .

طوفان رسیده حیات خویش را بساحل امن و نجات رسانده حفظ و جود بنمایند؛ این جور ذواتی که خود را در طریقه سعادت و فلاح جامعه ایثار و امنیت شخصی را وقف و نثار خوش بختی انبای وطن نموده و مینماید نوابغ عالم بشریت گفته میشوند که دست خلقت خیلی به ندرت در يك محیطی تخلیق و تربیه میکند؛ ظهور این نوابغ دنیا و ناجیان ملل عالم که چون فرشته رحمت در لباس انسانی در آمده يك کلمه بزرگ بشر را از دستبرد هجوم نواب نجات بخشا و بساحه ایمنی کشیده رستگار میسازد؛ همه وقت از این طبقات جوامع هنگام تهاجم بدبختی و ادبار آنان ثابت گردیده است که برای ثبوت این مقوله باز هم اوراق نوار بخ میتواند شاهد تصدیق بشود؛ گویا عموماً اجتماعات یا بعبارت آسان ملل دنیا به پیروی افکار و تاسی از عملیات نوابغ محیط خویش صفوف مهاجمات حوادث و مصائب دهر را از هم پاشیده راهی برای وصول بسر منزل رفاه باز، و از حصبض ذلت و کمناهی بعرصه عظمت و صیث شرافت رسیده اسم آن نایغه و ناجی، یا راهنمای صراط المستقیم سعادت خود را با اقلام جلی در اوراق دفتر یادگار به کلمات تقدیس و نگارش تمجید ثبت نموده اند که الی الا بد ثابت و فنا نا پذیر می باشد؛

مقام سفاهه وطن و ملت عزیز ما را نیز همچنان از چشم بد بین روزگار

زخم و جراحتی به پیکر مقدس رسیده است، گاهی دچار خانه جنگی و انقلابات خونین داخلی و هنگامی گرفتار هجوم و سلطه خارجی شده که علت بزرگ پس مانده کی آن از قافله تمدن امروزی تنها جم پی در پی همین ناملایمات و اغتشاشات است، ورنه کمان نمی رود با همه ذکاوت طبیعی، افکار منور، شجاعت ذاتی استعداد فطری که خلاق کریم در سرشت شان تکوین فرموده، از حیث ترقیات عصری با این تفاوت محسوسه عقب بماند؛ لکن در عین مهاجمات آن مصائب افراد؛ ناموری که محیط ما از حیث شجاعت، کیهانست، ذکاوت و غیره او صاف محموده متمایز در آغوش استعداد طبیعی پرورده است از میدان طبقات ملت قد علم نموده بیاری باری جمیع مصائب را بغتة از صحنه محیط دفع و بزخمهای وارده پیکر جامعه مرهم شفاء نهاده و فی الحقیقه حافظ وجود آن گردیده است؛

مدهشترین مصیبتی که ساکنین این خطه مقدس یعنی ملت اردو بار و شجیع افغانستان را تصادف کرده انقلاب داخلی سه سال قبل است.

آه! از آن روزهای تیره؛ از آن ایام بدبختی؛ از آن آوان خونین چه اوقات؛ اوقاتی که ساحه مملکت جولانگاه

خونخواری يك عده کزگان آدم صورت بود؛ ایامی که ابرهای مظلم وحشت آفتاب تمدن و امنیت وطن را پوشیده باران کسله می بارید؛ روزهایی که صحنه مقدس محیط حال مذابح گرفته مزارع آمل ملت بنحون جوانان آن آیار می شد؛

آه اینکه هزاران نفر در خون بیدار بسمل بوده خانه و مال صدها مسکین ویران و بیدار تاراج می رفت؛

اوقاتی که احدی به حیات خود اطمینان و بهستی خود اعتماد نداشت؛ هنگامی که معارف، مکاتب، علم، تربیه، امنیت، تمدن، عدل، رحم، عاطفه؛ يك قلم ملووب بوده در آینه وهم و خیال دیده می شد؛ روزهایی که گویا محشر مو عود برپا و کس بادل لرزان و حواس پریشان منظر مجازات بود؛

و آاسفا که ندارم چنان قلمی تا بتواند آن هنگامه قیامت آسارا ترسیم کند؛ باری؛ بنایم لطف خدای متعالی را که در پی هر شب مظلم و تاریک روز روشن و نورانی آفریده؛

آری شکر و سپاس می گذارم ذن و حید لا یزالی را که عدم و کمناهی ما ملت بیضاء اسلامی را از صحنه حیات باشراف در لوح محفوظ مشیت و اراده قلم منظور نکشید؛

یعنی در انوقتیکه آفتاب سعادت ما
پادشاه کسوف رفته روز روشن رهايش
ما مبدل بشب مضطرب يلدا بود ، درحینکه
ساحه وطن از خون افرا دش رنگين ؛
هنگامیکه برادران در فراق برا در
حزین ،

موقعیکه ما در آن و بد ران در ماتم
فرزند آن رشید غمگین ؛ الحاصل دران
حالیکه کشتی هستی و حیات اجتماعی
مادر گرداب هایل فنا غوطه خوار و
توده ملت در گلیم عزرا نشسته بود ،
از کمال رأفت ذاتی چون فرشته آسمانی
برای نجات ما کماشت که به نیروی
تدابیر مؤثره افکار صائب ، بقوه
عقل و کیاست ؛

بعزم و اراده ثابت و لا یتزلزل ، در
اثر شجاعت فطری و اعانت ربی کشتی
سکان شکسته حیات جامعه را از تلاطم
امواج آن مصایب و ورطه عدم بساحل
ایمن و نجات کشید ،

بلی درین ایام فرخنده (از اواسط
میزان ۱۳۰۸ الی ۲۳ آن) است که جمیع
مصائب نازله بدست ذات و الاتیاری
یعنی بهترین فرزندان صالح و فداکار وطن
(اعلیحضرت محمدنسا در شاه غازی)
خاتمه یافته گلیم مانم و عزرا از ساحه
محیط جمع و بساط خرمی و سرور

گسترده می شود ، همین روزهای فیروز
است که از یمن ذات خجسته اعلیحضرت
غازی ، ناجی و مری ملت حکومت
صحبته عاده مشکلی ، و به تمام نقاط
مملکت و سر تا سر وطن امنیت تامه
مستقر ، آفتاب علم و معرفت از مطلع
سعادت محیط طالع ، معارف و مکتاتب
بر سبب مذهب و شالوده اقتضای
عصری جاری ، اخبار و جرائد با حیات
تازه و کلام ملیح بی اندازه خویش
در بهبود احوال جامعه و خدمت وطن
شروع به خامه فرسائی ، مؤسسات
ناوعه اجتماعی تأسیس ، فابریکات
متنوعه دائره معادن مملکت ذریعه کان
شناسهای داخله و متخصصین خارجه پی
هم مکشوف و مورد استفاده ، طرق
و شوارع مفیده کوهستانهای صعب المرور
مثل سرک دره شکاری وغیره تحت تسطیح و تعمیر
مختصر به تمام شعب مدنی و سیاسی مملکت
محبوب ما اصلاحات قابل قدر و تمجیدی
بعمل آمده درد های تشنه و پراکنده کی
ملت از برکت نفس مسیحائی این
حکیم حاذق مدد و اذی زخمها و جرايح
نفاق و شقاق پیکرش از مرهم عدل
و تدبیر این طیب فرزانه التیام و ممکنان
بابک محبت برادرانه و احسانه همدردانه
بابک نشسته سرشاریکه از صبهای و حیده

و اتفاق گرفته اند ، با بک ابد آ
و نصب العین مشخص که مقصد از ترقی
و اعتلاء وطن است ؛ در کمال اطاعت به
پیروی از نظریات و افکار بنیه اعلیحضرت
محبوب و نابغه محیط خویش دست بدست
هم داده متحداً داخل عملیات پاهمی
شده اند که اینک مارا از آتیه درخشانی
نوید میدهد ؛

لهذا این ایام فرحت انجام را که متمم
جمیع مصائب و مبدأ هر گونه شرف و شئون
اجتماعی ما ست از تبه دل تقدیس
کرده میگوئیم ؛

بار خدایا ! کریم ! کرد کارا ! تو این
پادشاه مدبر عادل ، این حکیم فرزانه
و کامل ، این نابغه بی همتا و بی مثل ؛
این زما مدار یگانه و عاقل ، با الاخر این
روح و روان مارا الی الدوران از ما مگیر ،
بر ما به بخشش ، حی جاوید دار ،
الهم استعجب بهذا الداء .

(سید احمد شاه عدلیه)

صبح سعادت

« دلي که براي ديگران متاثر و متألم نمي شود آنرا نمیتوان قلب ناميد بلکه بهتر است سنگ خارا محسوب شود و آن هماره از لذت عطف و مروت محروم و از سعادت دور است انسانیکه بحال ابناء خود رأفت نکند او را نمیتوان آدم گفت بلکه بهجماد نزديکتر است تا بحیوان « خلیلي » »

چه رحم و مروت و چه عاطفه و محبت نسبت بیکدیگر بخرج میدادیم قبل از میزان ۱۳۰۸ را اگر بخاطر بیادیریم ، تقاضای پراگندگی تشمت و پریشانی بالاخره جنگ و خانه جنگی ظلم و استبداد ، جور و تعدی را پیش خود فکر کنیم رحم و مروت ، عاطفه و محبت را فراموش کرده بیاد روزهای بی افتیم که تذکارش جز اشک حسرت فائده دیگر نمي بخشد ، ولي باز هم در پایان بد بختی ها و نا امیدی ها خاطره خوشی وجود دارد که آن خاطره فرخنده ۱۵ میزان است و بس گرچه ۱۵ میزان تنها خوشی و فرحت ، سرور و بهجت ندارد بل لذت و ناکامی ، عیش و نادرادی هر دو را دارا بود ، بلي در ۱۵ میزان ۱۳۰۸ همینکه فضا کم کم روشنائی گرفت و کابل ، تمکده را از قبرستان یا صحرائی خموشان مبدل بشهر عزا داران ساخت تک تک که

ضربان قلب اهالی را از مسرت دوچند ساخت شنیده شد و هر قدر که آفتاب بلند شده مي رفت همانقدر سرور و فرحت به مردم دست داده مي رفت و هر که بود دیگر مظالم سلطه سقوي را فراموش نموده و آوازه های تفنگ دوست و دشمن مژده بود که از فضا به اهالی مي رسید و به اهالی حالی مينمود که شاد باشید اي گروه شوریده دیگر سلطه چپاولچيها گذشت دلها در سینه مي طپید ، فکرها مشوش بود بر آنکه تازود تر به بینند که ظالمان خائب و خاسر گشته اند ولي از آنجا که دنیا بکام کس نميگردد و عاشقی با معشوق بکام دل زیست کرده نمي تواند ، عجز و دهر اگر شهدي دهد بازهر آمیخته مينماید و اگر عیشی عرضه دهد ناکامی در پس پرده تهیه مينبیند اینجا هم که آفتاب بطرف مغرب رهسپار گردیده دیگر کسی را یارای حرف زدن باقي نبود زیرا غرش توپ های سقوزاده و عصبانیت و بریریت سقو چوچه امید ها را به غم و الم تبدیل نمود ، خورشید هم دیگر تاب ملاحظه کشتگان را نیاورده رخ را در برده پنهان نموده آسمان کنارهای خود را به خون آن بیچاره گان که فدای هوا و هوس تني چند شده بودند گمگون ساخته شفق نامید در کابلي که پس از ۹ ماه اندک خوشی وارد شده بود آنرا انتظار ورود و کامیابی مبدل به العی شدیدی نمود .

هر قدر شب در سباهی خویش می افزود و هر آنقدر این صحنه خونین را که محض نمایش ریاست سقو زاده و امثالش بود تاریکتر می نمود همانقدر ؛ باس و ناامیدی ناله وزاری در کابل حکمفرمای گردید ، زیرا مادرانی که فرزندانشان رشید خود را فدای ریاست طلبی نموده و پیوه زنانی که شوهران خود را در راه استبداد قربانی داده بودند ناله و فغان برداشته می از درگاه قادر توانا کامیابی ناجی وطن خوا خود را خواهان بودند ، شب به نیمه رسید اختران با چهره های درخشان و کهکشان با قلب پر آبله بطرف زمین متوجه بود یکی به کشته گان چنمکی می زد و دیگری قلب پر آبله خود را عرضه میداد ولی کسیکه بطرف اختران توجه کند و یابه کهکشان اهمیتی دهد نبود چه شبی بود که فکرها مشوش بود و خاطر ها پریشان و شبی که هیچ قلب در سینه آرام نداشت بدینصورت سپری شد ، و هنوز آفتاب طلوع نه نموده بود که صبح سعادت افغانیان طلوع نمود . دلهای ملی در فله کاسه برج فریاد راند ، باد منجی ملت را بلند کرده ، طلوع صبح سعادت را اعلام نمود ، صبح سعادت که پس از گذشتن شام های مذلت دست داد ازین وقت شروع کردید ؛ و خوشی و فرحت که خاصه همیشه اوقات است در کابل پراکنده گردید ، این روز فرخنده

عهد اریستو کراتی قانده آن :

چون ناسیونال سوسیالیزم (نازیسم)
اهمیت و قیمت يك ملت را منوط به حریت
و اقتدار مشروع زمامداران میداند لهذا
اقتدار وسیع قانده خود را تصویب نموده اند
از طرف دیگر حرفا و رقبای این حزب
در آلمان ، که همیشه در صدد ضرر رسانی
به آن میباشند ، آن تصویب ناسیونال
سوسیالیزم را به نظر اغیار بد معرفی
نموده و به پیروان هتلر طعن داده می
گویند : « شما میخواهید حقوق ملت
را غضب کرده دیکتاتوری را اجرای
نمایید . »

این طعن آنها صحیح نیست زیرا
چیزی را که هتلر از چند سال با بنظر
در آلمان با کامیابی زیاد تبلیغ می نماید
در حقیقت دیکتاتوری به معنی استبداد
و مطلق العنانی نیست که میخواهد بالای
ملت آلمان وضع و اجرای نماید . بلکه
عکس آن است .

ناسیونال سوسیالیزم میخواهد که
حکومت ، هم چنانکه نباتات در زمین
ریشه دوانی می کنند ، در قلوب ملت
متبوع واقع گشته و ریشه دوانی نماید
و باید مطیع خواهشات ملت باشد . و
زمامدار بجز از عامل و اجرای کننده
خواهشات ملت ؛ پیرو و مطیع آرزوهای
قوم دیگر چیزی نبوده به اطاعت

خواهشات تغیر پذیر پارلمان مجبور نیست
در هر جا و هر ملت خواهشات
متحد الشکل اند . اما در آلمان احزاب
و مبارزه بین طبقات يك سد بر رک
شمرده می شود . چون ملت آلمان دانسته
است که مرام و مقصد ناسیونال سوسیالیزم
به خواهشات و آرزوهای آن موافقت
دارد ، ازین رو اعتماد خود را نسبت به
آن ابراز نموده است . چنانچه انتخابات
سپتامبر ۱۹۳۱ آن امر را تأیید نموده
است . و ملت آلمان در کامیابی و فتح
ناسیونال سوسیالیزم فتح و کامیابی
آرزوهای خود را مشاهده میکنند . زیرا
سیستم دیکتاتوری فعلی که بواسطه مستبد
و تشدد در آلمان جریان دارد خلاف آرزو
و آمال ملت آلمان است .

ساختمان و تشکیل ناسیونال سوسیالیزم :

في الحقيقة وبه اساس حاکمیت مطلق
زمامدار ، ساختمان و اداره حزب ناسیونال
سوسیالیزم تماماً کار هتلر است . و اداره
شعبات دیگر این تشکیل بدست اشخاصی
سپرده شده است که از يك طرف بنزد قانده
خود مسئول میباشند و از طرف دیگر بالای
زیر دستان خود حاکمیت میداشته باشند
کو میته های متخصص بجز قسمت پیش
نهادات دیگر کار را اجراء نه می کنند
ساختمان داخلی حزب مذکور نمونه از

حکومت ناسیونال سوسیالیست میباشد . بی
مناسب خواهد بود اگر از ایجاد يك
« مکتب زمامدار » در مونیخ ، که بزرگوار
شخصی هتلر اداره میشود ، و تلامیذ در آن
موافق به افکار حکومت ناسیونال سوسی
الیست تربیه میشوند ، نا گفته بگذریم .

همچنانکه فاشیزم در ایتالیا موجود حیات
سیاسی و فکر نوین ایتالیا گردیده است ،
ناسیونال سوسیالیزم آلمان هم يك فکر جدید
و تازه است که از حوادث تاریخ آلمان تولید
گردیده است و هنوز هم قیافه روحی آن
چندان برجسته نیست که بتوان آنرا بصورت
دائمی قضاوت نمود چه اوتازه قدم به عرصه
وجود و نهضت نهاده است . در حقیقت
ناسیونال سوسیالیزم ، بنا بر قوت ایدالی خود
موفق گردیده است که عقیده مخرب مار
کیست را در آلمان محو نماید .

هتلر منبع قوت

اگر شخصی یک دفعه با هتلر هم صحبت
شده باشد و در حین مذاکره توانسته باشد
که نظریه راجع به هتلر و طبیعت و انرژی
(قوت) آن اتخاذ نماید ، آن شخص از اثر
و نفوذی که از شخص هتلر مانند يك چشمه
آتش فشانی قوت می جهد ، به خوبی پی
برده میتواند .

این اثر و نفوذ آن از نشست و برخواست
آن با پیر وانش و با از نطق هائیکه در

مجامع عمومی ایراد نمایند. مستقیماً نشئت نه می‌کنند بلکه بنا بر تدبیر و عاملیت سنجیده هتلر بصورت غیر مستقیم به پیروان و معاونین آن اثر می‌افکند.

نفوذ هتلر در ملت در اثر ذکاوت فوق العاده آن نیست، بلکه از استعداد فطری آن است. و هم خود او (هتلر) بارها تکرار نموده است که در بن دنیا کامیابی و نهضت منوط و منحصر به نطق‌های بزرگ است نه به مولفین بزرگ.

شخص آن تنها عبادت از عامل نیست و چیزی که او می‌گوید محض عبادت نبوده بلکه چیزی است که دیده و تجربه کرده است. چامبرلین به او می‌نویسد که: «فاناتیک افکار را به هیجان می‌آورد شما قلوب را. فاناتیک می‌خواهد اثر افکند شما می‌خواهید فتح نمائید. «هتلر به معلومات محدودی که سخت آنرا اعتراف کرده است تکیه می‌نماید و آنها را به ضرب چکش در مغز اهالی می‌نشانند و اثرات و کامیابی آن هم به کلی مطمئن است (با قید دارد)

اوضاع جرمنی

اقدام جرمنی جهت تحصیل دو باره استقلال دفاعی و حربی برای ممالک خارجه چیز جدیدی نیست، با وجود آنهم اقدام مذکور در پاريس باعث قیل و قال زیاد گردیده است.

اگر فرانسه از حقوق مساوی جرمنی انکار کند و برای صدم دفعه اثبات نماید که مقصد فرانسه فقط نگاه کردن اسلحه خویش است، جرمنی هم میتواند تنها شا بیند، که آخر چه خواهد شد؟ زیرا جرمنی هر وقت که بخواهد میتواند کافر انس خلع سلاح را سقوط دهد و در آن صورت نتایج ناگوار سقوط کافر انس؛ ای جامعه ملل و مناسبات اروپا با امریکا بهمه واضح است.

حکومت جرمنی واضح می‌گوید که از خط بزرگ که بابت ار « مساوات » باشد تجاوز نمی‌کند. همین بهترین اساسیست که حکومت جرمنی پلان خود را بر آن ترتیب داده. زیرا فرانسه و یا دول متحد مجبوراند تمام مطالبات جرمنی را ملاحظه نمایند و بعد از آن قبول و یا تردید کنند زیرا حامی‌های جزوی این دفعه فائده نخواهد داشت. جنرال فون «شلاشر» وزیر دفاع ملی المان واضح بیان کرده که اگر جنو مطابق به معاهده و رسای

که تخفیف اسلحه تمام دول را طالب گردیده رفتار نکند، المان مجبور خواهد بود، «مصئونیت ملی خویش را برای حاصل نماید. برای اظهار به مذکور خیلی شجاعت معنوی بیکار است، چون حکومت موجوده جرمنی که صدر اعظم آن فون پاپن است يك حکومت خیلی جدی و شجاع است و این حکومت از نظریه خوش هیچگاه صرف نظر نخواهد کرد علاوه تا خلع سلاح احبباری جرمنی بواسطه معاهده و رسای از طرف تمام ملت المان که يك ملت عسکری و شجاع و فاتح کفته میشود، بصورت بی‌شرفی حقارت جرمنی دیده میشود و تمام ملت المان در مسئله اسلحه هم فکر و هم دست اند. ازین جهت برای دول متحده خیلی مشکل خواهد بود، مطالبات جرمنی را رد نمایند. يك ملت مثل ملت جرمنی که بخاطر خود فتخار کرده می‌تواند نمیتواند قبول کند، که در مناسبات و حیات بین المللی در جمله ممالک درجه دوم بشمار برود بطور يك ملت جنگجویی تواند برای ابد خلع سلاح بماند. پس هیچ شبهه نیست که امروز یا، فردا ملت جرمنی «مصئونیت ملی خویش را برای ملی» حاصل خواهد کرد.

جنرال فون شلاشر وزیر حربیه کابینه موجوده واضح می‌گوید «برای ملی»

شروع دوره سعادت ما است روزیست
که تاریخ افغانستان آنرا باب زر خواهد
نگاشت ، و خدمات قهرمانان این روز
هیچ وقت فراموش نشده و نخواهد شد
این روز که اورا یوم السعادت خواندیم
روزیست که دوباره مجدو شرف از دست
رفته خود را حاصل نمودیم ، خوشی
و فرحت ، سرور و بهجت آنروز را
نمی توان تشریح داد زیرا هر قدر که ازین
روز تمجید شود باز هم کم است ، صبح
سعادت ، یوم راحت ، روز فرحت ،
انتهای مسرت ، عید مله ، همه عنوانها نیست
که در خور این روز تاریخی می باشد
ولی باز هم اگر خوب دقیق شویم مراتب
این روز را بلند تر از آن می یابیم چه قائد
ملت ، ظالمان را در ارگ محصور نموده
ملت را آرا دی بخشیده بود ، و این روزها
رهزی بود که دیگر چهره منحوس - قو
و مخربان امنیت از نظر دور شده بود و ملت ،
خواهان دیدار یگانه فرزند رشید این
خاک بود ، همی دلها در سینه می طپید
و انتظار و درد آن مرد بزرگی را
می کشیدند که نه تنها از حال فلاک مال
ما متأثر شدند بل برای يك توده مظلوم
از فامیل عزیز خود هم صرف نظر نمودند
بلی حق داشتیم که نجات دهنده خود را
يك آن زود تر ملاقات کرد . و شکر آن

(بقیه در صفحه ۱۰)

شکرا نه این گره همه گوییم روا است
کین جشن نجات وطن ما و شما است
از طبع استاد محمد نوروز خان :

امروز عجب روز مبارک اثر ما است
زین طالع فرخنده لقای که بر ما است
کز عشرت این روی طرب در نظر ما است
این جوش چراغان که شبش چون سحر ما است

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

این قصه کر از قاف که تا قاف بگفتند
چون آئینه یعنی بدل صاف بگفتند
یا اینکه بهر شهر و به اطراف بگفتند
هر جا سخنی را که ز انصاف بگفتند

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

زیبائی و برقی که بطرف چمن است این
بر قهرشفا سان جهان سخن است این
نی بهر تماشای گل و یاسمن است این
جشنی که طرب - ارنجات وطن است این

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

اینروز چه روزیست که ما خرم و شادیم
گو یا که نو از مادر کیتی همه را دیم
وز تاخن همت کر به بسته کشادیم
تب روی بکار وطن خویش نهادیم

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

این روز مسرت که بر شما و کدا است
شکرا نه این گره گویم روا است
کر عید بگویم و کر جشن بجا است
کین جشن نجات وطن ما و شما است

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

ساحب سخنان در سخن خویش بگو شید
همچون دگر ن در مدن خویش بگو شید
تا کی بی اسباب تن خویش بگو شید
من بعد بکار وطن خویش بگو شید

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

و نوروز ، مرا مقصد ارشاد همین بود
کاری که مرا بود ازین کار همین بود
یا بآستانه این ناله و گفتار همین بود
گفتم سخنی یا که به تکرار همین بود

این نیز ز اقبال شه داد کر ما است

وز همت نادر شه والا کهر ما است

(بقیه صفحه ۹)

فدا کار بهای عظیم شان را که در تاریخ
افغانستان نظیر ندارد عرض می‌داریم .
و در یکی از همین روز های فرحت که
فضائی دلکش و هوائی فرحت بخش بود
سر تا سر کابل را ولوله مسرت در گرفت
جاده نادر شاهی از اهالی مملو گردیده
کوئی بحری بود مملو از مسرت که سر تا سر
جاده موج می زد ، که ناگاه دهل های
ملی این موج های خفیف را متصادم نموده
يك عالم فرح و شادی و یک جهان
سرور و خوشی بطرف کابل رهسپار
گردید ، در وسط اینهمه بهجت نا درترین
افراد ملت اعنی اعلیحضرت محمد نادر شاه
غازی قرار گرفته و از دیدار خود دیده
ملت را روشن می نمود و در غرض این
سبلا بفرحت جز رنده باد منجی ملت
آوار دیگری مسموع نمی شد و اینجاست
دیگر آسمان هم بر زمین رشك برده در
دخ لا جور دی قشنگ خویش مه پاره
های ابر های سفید گرفته قطرات
بارانی همچو لولو شهروار ؛ بر فرق
شهر یار نثاریدن گرفت کوئی آسمان هم
پیچا ره بیتی بود که مظالم را دده و اشك
فرحت که مخصوص بوم راحت است
از دیده می بارید و از همین روز است که
ملت افغان همان حقوق حقه خود را که
عبارت از انتخاب امام به رای عامه ملت

ناسیونال سوسیالیسم

و ادولف هیتلر

(۲)

پیشرفت و نهضت افکار هیتلر ثابت
می نماید ، که با وجود انقلاب و خسارات
سنگین حرب عمومی ، افکار ابطالی در
ملت آلمان هنوز هم زنده است و يك قائد
و یا زمامدار ملی که اعتماد نموده ملت را
به خود جلب می نماید ، میتواند آنرا
بخوبی و کامیابی جلو ببرد . زیرا سرام
ناسیونال سوسیالیسم به اساس اتحاد
و حریت ملی ، که موجدان هیتلر میباشد
و سوسیالیسم آلمان ، بر قرار است
این سوسیالیسم با سوسیالیسم مغربی
که حزب سوسیالیست (مارکسیست)

ما باشد صاحب کشت ، و از اینجا است که
اگر این روز را روز عظمت ، یوم ابهت
انتها ئی عزت ، هدف آمال ملت بگوئیم
بجاست و از همین تاریخ به بعد نرد بان
ترقی را يك يك طی کرده و به شاه راه
تعالی روان گردیده ایم و از همین روز
دوره نهضت روزگار عظمت خود را شروع
نموده ایم پس اگر ما در هر سال بیداد کار
این روزگار یعنی جشن می گیریم
حق داریم .

(میر محمد عزیز)

در آلمان آنرا تبلیغ مینماید ؛ هیچ
اشتراکی ندارد . و آن (سوسیالیسم مغرب)
بجز از عملی نمودن اساسات اقتصادی که
با روحیات ملت آلمان موافقت دارد
دیگر چیزی نه می خواهد .

اساس اقتصادی آن :

اساس و پروگرام اقتصادی ناسیونال
سوسیالیسم به عبارت مختصر ذیل مبنی است
« اول مفاد عمومی بعد مفاد شخصی ،
و چنین توضیح میشود : اقتصاد بجز از
تکافوی احتیاجات ملت دیگر مقصد و
مرا می ندارد .

این پروگرام را رای ۲۵ مواد بود
و در سال ۱۹۲۰ تدوین شده بود اساس
آن اینست که : ملکیت و مفاد افرادی
وقتی که منافع و مفاد عمومی در خطر
باشد ، شدیداً محدود میگردد و حربه های
آزاد که منجر به خساره عموم شده ،
گردد ، مثلاً که سابق آراد بود ، آزاد
گذاشته نه میشوند .

افکار و ایدال اقتصادی ناسیونال سوسیالیسم
محکم و واحد است . و از همین جهت است
که در حزب مذکور امتیاز سوسیالیست
و غیر سوسیالیست نه می شود . و تمام
اعضای آن از اول تا آخر بدون امتیاز ،
قائد خود ها « هیتلر » را که بشخصه
ایدال و افکار حزب مذکور را روز بروز
جلو می برد ، پیروی می نمایند .

مطالبات تسلیحاتی المان

در شماره های گذشته از مطالبات المان راجع به تساوی تسلیحات و نظریات دول علاقه مند و آنکس که جرمنی از شمولیت به کفرانس جامع سلاح مختصر ذکر کرده بود. اینک بغرض مزید معلومات هم وطنان مقاله معنون فوق را از جرمانه المانی ترجمه و نشر می نمایم.

ترقی خواهد داد، که برای انتظام داخلی مملکت و مصئونیت سرحدات آن ضرور است.

تصور میکنیم که جرمنی مثل فرانسه مستعد است لا کس، امروز فرانسه در تسلیحات خود خیلی پیش است تا جرمنی برابر فرانسه مسلح شود، فرانسه دوچند آن مسلح گردیده میتواند پس معلوم است اگر فرانسه مطالبات جرمنی را تردید نماید از روی خوف مصئونیت ملی خویش نیست، بلکه نمیخواهد، که جرمنی در جمله ممالک اول اروپا بشمار برود. معلوم شود که اخیراً چه واقع می شود؟ بهر صورت بین فرانسه و جرمنی يك مقابله سیاسی شدیدی بعمل خواهد آمد و برای کامیابی جرمنی ضرور است اولاً مسائل داخلی خود را فیصله نمایند تا کابینه موجوده برقرار ماند و بعد از آن تمام قوای خود را جهت تحصیل استقلال جرمنی خویش در میدان انداخته بتواند. (میر عثمان)

متحد. اگر میخواهند امنیت او روپا را حاصل نمایند باید تا يك اندازه رعایت جرمنی را نمایند اگر دول متحد. قرار یبانات جرائد جرمنی از جرمنی خوف میکنند و بنا بر خوف مذکور نمیتوانند برای جرمنی اختیارات کلی دهند لاکن برای مفاد او روپا و مخصوصاً دول متحد. خیلی ضرور است که جرمنی را تا يك اندازه از قیودات سنگین بعد حرب عمومی آزاد سازند.

مطالبه امروزه حکومت جرمنی که عبارت از استقلال حربی است برای اقتصاد جرمنی نیز خیلی اهمیت دارد. زیرا در صورت تزیید سلاح، جرمنی میتواند برای نفی بیکار خود کار پیدا کند و فابریکه های اسلحه بری، بحری، هوایی خود را روی کار آورد. البته تا يك اندازه تعداد عسکر را نیز زیاد خواهند نمود و بدینوسیله ممکن قسمت زیاد بیکاران جرمنی کار پیدا کنند و اقتصاد جرمنی بهبودی حاصل نماید. خیلی ممکن است که فکر فون پاپن نیز همین باشد که بواسطه استقلال حربی میدان کار پیدا کند و پروگرام اقتصادی خود را که اصل مقصد آن رفع بیکاری است صورت حقیقی بدهد و نیز واضح است که برای تزیید تسلیحات پول بیکار است و امروز معلوم است که جرمنی بقدر دول فاتح او روپا پول ندارد و نمیتواند با آنها در مسئله تسلیحات رقابت کند؛ جرمنی تا همان اندازه عسکر خود را

راه ملی چه معنی دارد؟ معنی راه ملی را هم خواهند فهمید. البته جرمنی آنقدر اعتبار به خود دارد که اینطور يك حرف را میزند. و خوب میداند که مسئولیت آن بدوش دیگران است زیرا هر قدمی که جرمنی بکشد از روی مجبورت خواهد بود و جرمنی را ممالک دیگر مجبور می سازند. اگر ممالک او روپا میخواهند که در او روپا امنیت حاصل شود، باید از اصول مساوات استفاده نمایند. زیرا آمر و ماتحت و قوی و ضعیف هیچ وقت موافقت فکری و ماطنی ندارند؛ قوی میخواهد که ضعیف، ضعیف بماند، تا خود او حاکم باشد و بر عکس ضعیف میخواهد هر وقتی که دست بیاورد؛ قوی را بر طرف کند و خود را آمر نماید. همچنین در او روپا نه میشود يك مملکت برای همیشه ضعیف بماند و دیگران خود را مسلح و قوی سازند.

چه با لاجرم قوای ضعیف متحد گردیده يك قوه تشکیل خواهند داد و در بین تصادم واقع خواهد شد. و بدون شبهه ایندفعه نتیجه تصادم بین دول او روپا برپای تمام او روپا خواهد بود. پس فرانسه و یا انگلستان نه میتواند مسئولیت اینطور يك تصادم ثانی بین الملی را بدوش خود بگیرد. فرانسه و دول

مضمون یاد داشت مطالبات آلمان قرار
ذیل است :

***

(۱) بعد از مذاکرات آخرین جنوا
راجع به تخفیف اسلحه ، باید کوشش
نموده شود که سوالی را که نمایندگانی آلمان
در بیانیه آخرین تاریخی ۲۳ جولائی
ظہار نموده اند بذرایع دیپلوماتیک
حل شود . بنابراین مقصد ، حکومت آلمان
مبخواهد به تعقیب مذاکرات مخفی که
نمایندگانی آلمان با نمایندگان فرانسه
در جنوا نموده اند ؛ اولاً با حکومت
فرانسه ارتباط حاصل نماید .

زیرا حکومت (آلمان) تصور می کند
که مذاکره مخفی بین آلمان و فرانسه
مشروط بر اینکه نظریات و خواہشات جانبین
از روی حقیقت اظهار شود برای حصول
موافقت بهترین وسیله خواهد بود .

هرگاه حکومت برای اینطور يك مذاکره
حاضر و آماده باشد ، در آنصورت
حکومتین (آلمان - فرانسه) می توانند
دیگر حکومتات ذی علاقه را مخصوصاً
حکومت برطانیای ، ایتالیا ، و امریکا
را در صورت ضرورت مطلع و اشتراك
آنها را در مذاکره طالب شوند .

۲ - وضعیت نمایندگانی آلمان در
مقابل فیصله کمیسیون عمومی ۲۹ جولائی
بنابر دلائل مربوطه حتمی بوده است ،

زیرا فیصله مذکور نکته های مهمی را
بر معاهده قطعی تخفیف اسلحه تعیین میدارد
و بصورت واضح نشان میدهد که معاهده
مذکور معاهده ورسای را زیاد تعقیب
می نماید .

حکومت آلمان که از روی معاهده
ورسای ، وظیفه کانفرانس خلع سلاح
را تقلیل موثر اسلحه تمام ممالک ،
میدانست ، لهذا نه می توانست به فیصله
مذکور موافقت نماید . يك نظر به دیگر
نیر وجود دارد : در حقیقت فیصله های
مذکور برای جرمنی هیچ معنی نداشت .
زیرا با وجود عدم مطابقت بین معاهده
خلع سلاح و معاهده ورسای ؛ از فیصله
مذکور هیچ معلوم نه می شود که آیا
مقررات فیصله مذکور برای آلمان میباشد
و یا خیر ؟

و تا زمانی که این مسئله واضح نگردد ،
رای نمایندگانی آلمان در جلسه های
آنی راجع به ترتیبات قطعی بعضی نکات
خلع سلاح ، هم کاری ممکن نیست .

۳ - بنابر مسائل فوق الذکر و فیصله
۲۳ جولائی ، مسئله حقوق مساوی جرمنی
در میدان مباحثه افتاده ، و از روز اول
کانفرانس خلع سلاح ، آلمان مطالبات
و تساوی تسلیحات را خواہش نموده
است و دلائل خود را چه در خود کانفرانس
و چه در مذاکرات رسمی و غیر رسمی

بیان و توضیح نموده است .

برای اینکه در مسئله مذکور مغالطه
و سوء تفاهم واقع نگردد ، حکومت آلمان
همان چیزها را که در حقوق مساوی ،
میداند در ذیل تکرار نموده و حققت
ساختن اصول مذکور را قرار ذیل میداند .

۴ - مشروط بر اینکه : در تشکیل
تخفیف سلاح عمومی مقرراتی وجود
نداشته باشد ، که آلمان بنا بر ازدیاد دلائل
مجبور به تردید آن شود ، اگر میخواهد
که معاهده مذکور به تمام دول متساویاً
حکم فرما باشد . مطابق به آن جرمنی
همیشه طلب مینماید که دول دیگر تا بیک
اندازه خلع سلاح نمایند . که تحت رمان
او ضاع مخصوص هر ملک قرار صورت
و اندازه معیار اسلحه آن باشد . چون قرار
معاهده ورسای آلمان به تخفیف اسلحه
مکلف است بدینصورت ممکن است به
بسیار آسانی ادعای آلمان در حقوق
مساوات حاصل شود .

مما سفا نه حکومت آلمان از فیصله ۲۳
جولائی بخوبی درك کرده توانست که
معاهده مذکور نه در اصول و نه در وسعت
تخفیف سلاح قرار معاهده ورسای است
بنابر مسائل فوق الذکر هیچ کس نه می
تواند از حکومت آلمان خواہش نماید
که با اتنا بیج کانفرانس ؛ که برای ممالک

خبرهای فنون و اختراع

لباسی که در آتش نمی‌سوزد

يك خانم جوان فرانسوي ، سوزاننا
بيوژي ، لباسی اختراع کرده است که در
آتش نمی‌سوزد ، لباس مذکور فوق‌العاده
فایده‌مند است برای هواپیمايان و اطفائية .
لباس هواپیمايان ، دستکش‌ها و کلاه‌ها که
سر هواپیمايان می‌پوشاند با يك مواد ديگه در
آتش نمی‌سوزد آلوده کرده میشود . سوزاننا
بيوژي خودش با این جور يك لباس بدون
خوف در بین شعله‌های آتش در آمده است بالای
این لباس يك لباس عادي به او پوشانیده ،
آتش زدند ، لباس بالائی في الفور سوخت :

بسیار بزرگی باشد ؛ که در زمان افتادن
خود از فضای لامتناهی وضعیت موازنه
خود را غائب کرده ، و در عین زمان
بکشدش زمین ، زهره و آفتاب گرفتار
آمده بصفت یکی از اجسام مستقل سماوی به
اطراف آفتاب شروع به تدویر نموده است .
(اطلاعات آخرین پاریس)

قسمت علمی :

ستاره کوچک

لندن ، ۱۴ ستمبر - منجمین با دلچسپی
تمام حرکات ستاره را که جدیداً کشف
کرده شده است تعقیب میکنند . ستاره
مذکوره بدرجه انقضا خورد و هنوز اسمی
بر او گذاشته نشده است تا حال با سم
ستاره دوکتور راید منجم هایدلبرگ
که کاشف ستاره مذکوره است یاد میشود
این ستاره از تمام ستارگان نظام شمسی
خورد تر و یگانه ستاره نیست که مابین زمین
و زهره می باشد ستاره کوچک بدور آفتاب
نسبتاً بنای حرکت میکند و تمام
تدویر خود را در ۷۹۸ روز طی میکند .
ستاره کوچک در سال ۱۹۴۰ به مسافه
۲ میلیون میل به زمین قریب میشود و به
بسیار وضاحت دیده خواهد شد .
حالا ستاره مذکور در تلسکوپ
مانند يك نقطه روشن دیده میشود بنابراین
در اوایل آثار ستاره ذو ذنب خیال کرده
بودند لاکن بعد از تدقیقات زیاد معلوم
شد که يك ستاره مستقلی است با خط حرکت
مستقل خود به فکر منجمین ؛ ستاره
کوچک کروی نیست ، بلکه صورت
بیضوی را داراست .
ممکن است ، که این يك شهاب

مسلح تبدیل لات جزوی در معیار اسلحه می
آورد و بالعکس برای آلمان همان مقررات
ورسای را اساس میکند رد موافقت نماید
آلمان مثل هر مملکت دیگر مستحق مصدوئیت
ملی میباشد پس تنها مسئله درین جا است
که چگونه ممکن است بواسطه معاهده
(۲۳ جولائی) مساوات لازمه اسلحه
و مصدوئیت ملی همه ممالک بطور تساوی
حاصل گردد .

۴ - از روی آن ، ۳ عنصر وجود دارد :
اولاً صورت حقوقی ترتیبات
ثانیاً صورت چالش معاهده
ثالثاً مسائل مادی آن .

واضح است که در دو فقره اول تنها
يك حل ممکن دارد در آئینده صورت
حقوقی وجه مدت اجراء معاهده برای آلمان
و دیگر ممالک مساوی خواهد بود اگر
درین دو فقره آلمان بمثل ممالک دیگر حق
مساوی نداشته باشد معلوم است که در
آئینده نیز در مسئله اسلحه در جمله ممالک
درجه دوم بشمار خواهد رفت .
ازان جهت يك حل ممکن است که
معاهده تخفیف سلاح به عوض قسمت
۵ معاهده ورسای برای آلمان تعیین گردد
و بعد از انقضای مدت معاهده و وضعیت
حقوقی آن آلمان پابند هیچ يك مقررات
خصوصی نباشد . (با قیدارد)

لاكن شعله هاي آتش هيچ بك صدمه نه بلباس او ونه بخود مخترع رسانيد .

(اطلاعات آخربن پاریس)

تلفونی که خود بخود کار میکند یکی از فرانسویها دستکام الکتریکی که اختراع کرده که میتوان آنرا تلفون وصل کرد و در صورت در عوض آنکه انسان مراقب نمرات تلفون باشد فقط کافی است که نمره مطلوب را تلفظ کند و امواج صوتی در دستکام الکتریکی تاثیر میدهد و نمره مطلوب را وصل میکند این دستکام برای تاریکی یا هنگامی که انسان بکاری مشغول باشد فوق العاده بکار میرود زیرا لازم نیست انسان متوجه شده و نمره را پیدا کند .

مخترع مزبور اختراع خویش را در دایره اختراعات فرانسه ثبت کرده و بزودی در دایره اختراعات سایر ممالک به ثبت خواهد رسانید و عقیده دارد که این تلفون بزودی در جمیع نواحی دنیا انتشار خواهد یافت .

(عرفان)

سوم

شماره گذشته که بحساب نمرات خود ۲۲ بود - سه و ۲۲ شده بود ، مشترکین عظام شماره مذکور را بحساب خود شماره ۲۲ بدانند .

انقرض

جاسوسهای محارب به عالمگیر

در تاریخ محارب به سالهای ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸

فصل مهمی را عاملیت « جاسوسهای بزرگ » اشغال مینماید . چنانچه مورخ مشهور جرمنی بر تسد ورف شهادت میدهد - که وقتی نه تنها نتایج عملیات حربی طرفین در محاذات ، بلکه رفتار حرب بسته به کامیابی های جاسوسهای مذکور بود ، سبب داخل شدن ناگهانی متحده امریکایی شمالی در جنگ بطرف فدا ریی متفقین ، فقط اشاعه هدایت خفیه معین وزارت امور خارجه جرمنی به سیحیران سفیر جرمنی در مکزیکو گردید . وزارت امور خارجه جرمنی سفیر مکزیکوی خود را راجع به شروع حمله و یورش تحت البحرینا پیش بین و هدایت داده بود که رئیس جمهور مکزیکو « کارانس » را طرفدار متحدین یعنی جرمنی بسازد این تلگرام خفیه بدست متفقین افتاده بتوسط جاسوس ایشان الکسندر شیک که در ایستاسیون را دیوی جرمنی در بروکسل کار میکرد ، حل گردید .

الکسندر شیک از منطقه اشغال شده جرمنی

در هولاند فرار نمود ، لکن مقدرات بعد او معلوم نیست . در نطقی که ۲۱ نوامبر سال ۱۹۲۵ لورد بالفور در جلسه یونیورستی ایندینبورگ ایراد نموده بود ، علی الاعلان

اظهار افسوس کرده گفت : « هیروئیک یک خدمت بزرگ و مهمی به متفقین نموده است ، بدون اثر غائب شده است و انعامی را که بدان استحقاق داشت نگرفته است » قرار اطلاعات جرمنی ، که درین اوقات اشاعه یافته است ، خود انگلیسها « هیرو » مذکور را فی الفور بعد از فرار از بلژیک ، برای اینکه خود را از یاه گوئیها ممکن خلاص و حقیقت دزدی شفر خیلی سری را از نزد خود ایشان از جرمنها پنهان کنند ، او را غائب کرده اند . پدر الکسندر شیک ، بعد از ختم محارب و عقد معاهدات پل گزایی برای جستجوی پسر خود صرف نمود و یک فوج جاسوسهای شخصی را برای پیدا کردن پسر خود گماشت ، و بالاخره وقتیکه بالکل نا امید گردید ، رئیس جاسوسهای زمان جنگ سر ریچینالد هول را جعت کرد . سوم ماه مئی سال ۱۹۲۱ سر ریچینالد هول با بسیار مهربانی جواب داد ، که نامبرده هیچ وقت اسم الکسندر شیک را شنیده است . (باقیدارد)

نسبت دو کشورها با نفوس دنیا

در امریکا متحد : شمالی یک نفر دو کشور به ۸۰۰ نفر اهالی در اوسترا به ۹۰۰ نفر ، در انگلستان به ۱۱۰۰ نفر در جرمنی به ۱۵۶۰ نفر ، در فرانسه به ۱۹۶۰ نفر ، در سویدن به ۲۸۶۰ نفر میرسد .

احتراق طیاره و شهادت

دو نفر هوا باز افغانی

طبیعی بحکم آیه (کل نفس ذائقة الموت هر موجودی شربت مرگ را چشیدنی است و به نص آیه (اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون) اجل موعود و مقدر رسیدنی که ساعتی تقدم و تاخر را نمی پذیرد .

اما خوشحال بحال افرادیکه در راه وطن خواهی و ادای تکلیف و وظیفه ، داعی اجل را لبیک گفته نام نیک و با شرفی از خود بیاد کار میگذارند .

اینک واقعه تاسف آوری که ما را محزون و غمگین ساخت شهادت دو جوان هوا باز افغانی آقایان سید محمد خان بیلوت و میر احمد شاه خان میخانیک است علی الصباح روز پنجشنبه (۱۴) میزان در حالیکه آقای سید محمد خان بیلوت با رفیق زیر خاک خود ، میخواست عملیات هوا بازی را بصورت مشق معمولدارد و در وقت صعود طیاره اش با هن پوش منازل جنوبی میدان طیاره تصادم کرده آتش میگیرد و این دو نفر در میدان سید آتش بد رود حیات گفته برای جاودانی می شتابند و روح شان در جوار قدس الهی آشیان میگردد .

(انا لله و انا الیه راجعون)

به شهادت این دو جوان افغان بدوثر عالی علاقه مندان آنها و اهالی کابل ماتم حسرتناکی را سبب شده حسب اراده اعلیحضرت همایونی که خدمتگاران و افراد صالح وطن را در حال حیات و ممات با بهترین صورتی قدر دانی میفرماید اجتماع بزرگی در میدان طیاره بغرض مشایعت جنازه این مرحومین بعمل آمده ج ع ج صدر اعظم صاحب و ع ، ج ا ، وزیر صاحب حربیه ماتم هیئت کابینه و اراکین بزرگ عسکری و کشوری حضور بهم رسانیده جنازه این دو جوان رشید را در حالیکه علم مبارک و مفرزه های نظام قطعه ارک و قوماندانی طیاره بشروی جنازه بوده تفنگک هارابرسم ماتم آویخته بودند و عقب آنها اقربای شهدای مرحوم و بعد جنازه کپوش این دو جوان بود بایک عالم حزن و تأثر طرف دامن تپه شیر پور مشایعت نموده هیئت محترم وزراء و سائر رجال بزرگ عسکری و کشوری بگرفتن پایه جنازه این دو جوان بر یکدیگر سبقت می جستند تا اینکه جنازه های مرحومین را بدامن تپه رسانیده بکمال احترام و تأثر دفن نمودند .

بعد از تدفین شهدای موصوف حضار مدفن ایشان را احاطه نموده یکی از علما با نهایت اکرام آیه کریمه لانتحسبن الذین قتلوفی سبیل الله اموات الخ را قرائت فرموده برای ایشان طباب مغفرت نموده . در بنموقع آقای غلام دستگیر خان سرکانپ

داثره لوازم قوماندانی طیاره جلو حضار ایستاده لائحه را که مبنی بر خدمات صادقانه این دوشهید مرحوم ، و شرافت این مرگ با افتخار و قدر دانی حکومت معظم مابود ایراد فرموده سپس ع ج ا ، وزیر صاحب حربیه اطلق مفصلی ایراد داشته از شهادت این دو جوان هوا باز افغانی اظهار تأثر و عالم فرموده از خدمات ایشان که در ناسجه قطع و بدخشان ابراز داشته بودند تذکار و بیاز ماندگان و اقربای شان تسلیت داده برای تمام افراد عسکری افغانستان حسب وظیفه شفا سی و فداکاری در راه ادای وظیفه را استدعا نمودند و نیز فرمودند که حسب الامر اعلیحضرت همایونی روز شنبه (۱۶) میزان از ساعت ۹ الی ۱۲ بمناسبت شهادت این دو جوان مرحوم مجلس ترحیم در وزارت جالبیه حربیه انعقاد می یابد ، متعاقباً ج ع ج صدر اعظم صاحب نطق بلبنی نسبت بتأثر و تألی که از شهادت این دو جوان هوا باز حاصل گردیده بود ایراد و از فقدان جبراف نا پذیر این دو جوان مسلك دوست ظمار حزن و غمگینی نموده از خداوند برای شاق طباب مغفرت و آمرزش کرده بشرافت روح این دو جوان رشید ترقیات عالییه را در قسمت قوه هوائی افغانستان نیاز نموده و به برادر و اقربای این مرحومین تسلیت و دلجوئی دادند .

بعد از این حضار بانها بت تکرار و تأثر

دعاهای صمیمانه بروح ایشان تقدیم کرده از تدفین مرحومین مراجعت فرمودند .
 بدو عصر همین روز ذات اشرف هابیونی که یگانه قدر دان افراد صالح وطن خود پیمیا شدند نظر بستاری که از فقدان این دو فرزند معنوی شان گرفته بودند در مدفن ایشان حاضر شده با قرائت آیات قرآنی در حق ایشان دعای مغفرت فرموده و باندازه اظهار تأثر ننموده اند که قطرات اشک از چشمان شان سرا زیر گرفته دیده و امر دادند تا علاوه بر آن مبالغی که جهت خراسم تعزیه آنها اعطا شده از ورثه و باند مانده کان ایشان تسلیت و دلجوئی درستی بعمل آید .

روز شنبه ۱۶ میزان طوریکه قرار بود بمقتاسبت شهادت این دو هوا باز جوان افغان مجلس ترحیم از ساعت ۹ الی ۱۲ در سالن بزرگ وزارت جلیله حریه انعقاد پذیرفته ج ع ج صدر اعظم صاحب هیئت محترم وزراء و هیئت مجلس عالی اعیان هیئت محترم شورای ملی و ماورین وزارت خانه ها و ذوات علما و اعیالی متمایق خدمت دیگر حضور بهم رسانیده در حق ایشان دعای مغفرت مینمودند .

ساعت ۱۱ ذات اشرف هابیونی باز فرط شفقت و حسن خادمان نوازی در آن مجلس ترحیم تشریف آورده پس از انجام فاتحه نطقی ایراد فرمودند که مفادش اینست :
 من در حالیکه ارفقدان این دو فرزند معنوی خود متأثر شدم از خضار محترم و

ملت محبوب خود اظهار تشکر میکنم تأثر من از باعث اتلاف این دو هوا باز وظیفه شناس است و تشکرم از احساسات قدر دانان ملت عزیزم که در اتلاف این دو نفر در هر طبقه آثار تأثر دیده می شود .
 حسن قدر شناسی را زمو فقیه و کامیابی است ، من می خواهم این حسن خوبتر تقویه شده و پرورش بیا بد و ملت من از یکطرف عاشق انجام وظیفه و از طرف دیگر نسبت بر جال وظیفه شناس و خدمتگزار صحیح حسن تقدیر و قدر شناسی در اذهان شان تنمیه گردد .

از خداوند برای این دو نفر هوا بازی که در راه انجام وظیفه جان باختند در بدل آن زندگی جاوید و نیک نامی و شهادت کائی نمودند طلب مغفرت کرده به عامه فرزندان عسکری و ملت عزیزم توفیق می خواهم که در راه انجام وظایف خود فداکاری نمایند خداوند کریم به هیچ یک فرد ملت عزیزم مرگ خجالت آور نصیب نکند .

در خاتمه فرمایشات ذات شاهانه ع ، ج ، ا ، ا نشان وزیر صاحب حریه و متعاقب آن ورثه این دو شهید ار آن مراحم و الطاف لایتنانی اعلی حضرت غاری که بالنسبه خدمت کائنات صحیح مملکت همه وقت میبذول می فرمایند اظهار تشکر و دعا کوئی نمودند .

علاوه بر این تجلیلات و قدر دانی که بالنسبه این دو جوان مرحوم در

مراسم تدفین و ترحیم از طرف حکومت معظم ما بعمل آمده مطابق دستوریه قبلاً در مجلس عالی وزراء تصویب حضور شاهانه منظور شده قرار دلی برای ورثه هوا بازان مرحوم نوازی شده است .

۱ :- برای مصارف تعزیه داری سید محمد خان موصوف نقد ۲۰۰۰ افغانی .

۲ :- معاش ماهواره برای عایله اولی زمانیکه بنام او باشد ، ربع معاش مسلکی متوفی .

ب :- برای عایله (ب) میر احمد شاه خان میخانیک :

۱ :- برای مصارف تعزیه داری موصوف نقد ۲۰۰۰ افغانی .

۲ :- برای عایله مذکور الی زمانیکه بنام او باشد ماهانه ۵۰ افغانی .

۳ :- برای دو نفر طفل مذکور الی زمان بلوغ فی نفر ماهانه ۳۰ افغانی .

انیس ، از یکطرف از شهادت و فقدان این دو جوان مرحوم که پس از اكمال تحصیل فنون هوائی در روسیه خدمان صادقانه بوطن خود برار داشته اند منتهای تأثر و تاسف خود را اظهار داشته سپس بیازماندگان و همقطاران شان اظهار تسلیت مینمایند و از طرف دیگر نسبت باین همه مراحم و قدر دانی حکومت معظم اسلامی خود کمال امتنان را داشته بهترین تشکرات خود را به پیشگاه حضور ملوکانه که همه وقت از خدمت

صالح و صادق وطن قدر دانی فرموده
و مفرمانند تقدیم مینماید .

(تاثر سفارتخانه فرانسه متعینه کابل)
جریده اصلاح حاکی است که مخبر فخری ما
از وزارت حربیه اطلاع میدهد : بمناسبت سقوط
طیاره و اتلاف دو نفر هوا باز افغانی ، سفارت
فرانسه متعینه کابل تاثر نامه ذیل را بوزارت
جلبله حریبه فرستاده .

« نسبت به تضییع دو نفر هوا باز دلیر
افغانی متاثر و مقاسف گردیدم . لطفاً
احساسات همدردانه مرا را جمع بحادثه
مذکور بپذیرند ، ضمناً یقین دارم که
هوا بازان فرانسه نیز درین غم شریک
بوده ، از طرف خود اصالتاً و از جانب حکومت
خویش و کالتاً اظهار غم و الم مینمایم
چیزیکه باعث تسلی و اطمینان قلبی میشود
اینست که او شان در اجرای وظایف
خویش براء وطن ، خود را فدا ساختند
در خاتمه احساسات صادقانه اظهار
میکردد .

***

جوابیه ع ، ج ، ا ، ا ، نشان وزیر
صاحب حربیه :

جلالتما با ! از وصول تعزیه نامه آن
جلالتما ب خورسند شده از احساسات
همدردانه شما نسبت به شهادت این دو نفر
هوا باز افغانی متشکرم .

حقیقتاً تضییع همچو افرادی که در راه
وطن واقع میشود ، اگرچه از یکطرف
باعث غم و الم است اما از طرف دیگر

خبر های هفته :

دا خلی

انعام به يك کاریگر وطنی

وقتی که نام يك کاریگر وطنی برده می
شود نمیدانیم چه حس میکنیم که خود بخود
می بالیم گوئی خود اختراعی کرده ایم یا اینکه
مصدر کاری بزرگی شده ایم که خود بخود مینازیم

خصوصاً وقتی که می شنویم از کاریگر وطنی
کار گرفته شده و مال و آرزوی او دیگر
ته خاک نرفته و بر روی این صحنه پنهان
زندگی بدرد جامعه اجتماعی ما خورده است
زیاد تر مسرور و خوشوقت میشوم ، و از همه
زیاد چیزیکه انسان را به آتیه و آینده مملکت
چون مسلمک عسکری افغانستان فدا شدن
در راه خدمت وطن است ، پس هر که براه
وطن و پادشاه خود فدا میشود باعث فخر
و تسلی دل است .

در خاتمه از احساسات غم شریکانه
جناب شما و حکومت تان و هوا بازان
فرانسه اظهار امتنان دارم .

***

قرار معلوم درین مورد از سفارت المان
متعینه کابل نیز تعزیه نامه بوزارت خارجه
مخابره و جواب لازمه آن از وزارت
موصوف داده شده است .

امید و آرزوی سازد هانا ذکوت فطری و
استعداد طبیعی و عظمت افکار اهالی است
که در هر وقت و زمان توام با رجال این خطه
بوده و میباشد چنانچه شیرزاد خان باشند
چپهار شرقی که تقریباً سی سال عمر
دارد شخصی است که در هیچ مکتب تحصیل
نکرده ذوقاً در کارات دستی و امور
میخانیک کار کرده مهارت نامه حاصل
کرده است و چنانچه در آوان جلوس
اعلی حضرت محمدنادر شاه غازی محض بنام
خدمت بجامعه داو طلب شده جمیع لوازم
حربی و سامان مدنی که در انقلاب خراب
و بر باد شده بودند از قبیل توپ های
ابطالوی ، تفنگ های فرانسوی
تفنگچه های جرمنی ، رول های آتشی
و ماشیندار های فرانسوی و غیره را ترمیم
و درست کرده و بالمقابل ع ، ج ، ا ، نشان
محمد کدل خان وزیر صاحب داخله امتحان
درستی و خوبی آنرا نشان داده اند .

از آنجا که حکومت متبوعه عادلانه
همیشه در صدد تقدیر و تشویق رجال
کاریگر و خدمت گار می باشند لهذا
مبلغ یکمزار افغانی بطور بخشش بشخص
مذکور اعطا کرده و علاوه تا به سرنگرانی
قاریکه سمت مشرقی موظف اش نمودند

***

در حالیکه بکمال شوق و شغف مشغول
تحریر خبر شیرزاده این پدیده بود . نظرها

به نامه گرامی طایع افغان منطبقه قندهار که تأیید مسئله ذکاوت فطری و استعداد طبیعی افراد این خط با عظمت رای نمود افتاده مارا مجبور ساخت که بسلسله این خبر آفرام اقتباس کرده قارئین محترم را از مخترعی وطنی هم ببخبر نگذاریم عبدالله جان ولد عبد الستار خان ساکن شاه قبر قندهار که يك شخص بی سوادى است دست قورت بدرجه او را ذكاوت اعطا کرده که به اختراعى ماشین حروف ریزی موفق گردیده، چنانچه تمونه حروف ساخته کی از را جریده طایع افغان نشر و قرار داده که ملاحظه نمودیم بکمال خوبی کار داده و تفصیل واقعه هم طور ذیل است.

عبد الله جان را حاجی عبدالشکور خان یکی از تجاران وطن دوست قندهاری و دارمی سازد که ماشین حروف ریزی بسازد مومی الیه هم پس از تصمیم گرفتن برای اینکار اولاً يك پایه ماشین چوبی و آلات ساختمان آن را از فکر خود ایجاد مینماید آن را پیشروی خود گذاشته به بسیار رحمت ماشین آهنی را بر وفق آن تهیه میکند و حروف برجسته افغانی بر روی قلم های فولادی حک مینمایند توسط آن قلم ها از تخته های مسی قالب های حروف را ترتیب داده در ماشین آهنی گذاشته سرب را سرش ریخته اند زحمات خود را مقرر می بیند این ماشین فی ساعت از سه صد الی پنج صد حروف ریخته اند می تواند اصلاحات آن در جریان است.

مقبره جدید برفن اعلی حضرت شهید از حضور اعلی حضرت غازی بمقامات مربوطه امر صادر شده تادر داخل يك نقشه مخصوصه بر مدفن اعلی حضرت شهید واقع در جلال آباد مقبره محتشمی تعمیر گردد.

اعزام يك عده طلبه طبی

بغرض آبله کوبی در اطراف

درین تازگیها از طرف مدیریت مستقره طبیه شانزده نفر از جمله طلبه مدرسه طبی که پس از اكمال دوره تحصیل تنها دنامه گرفته و در فن آبله کوبی مهارت تامی داشته اند بغرض آبله کوبی اطفال بایک دستور و پروگرام مکمل یولات و حکومت اعلی و کلان اعزام گردیده اند.

افتتاح مکتب ابتدائی در چهاریکار

مسلماً اساس ترقی و مایه رفعت هر قوم

تعمیم معارف است در مملکتیکه نور علم و عرفان سر تا سر آنرا فرا میگردد بی شبهه آن مملکت جانب سعادت سیر کرده آینده درخشانی را استقبال میکنند

چون منظور اصلی وزارت معارف همین نکته یعنی تعمیم معارف است اینک قرار اطلاع واصله در اثر توجه اولیای امور روز پنجشنبه ۱۴ میزان مکتب رسمی

ابتدائی در چاریکار با حضور جناب فضائل آب میاگل جان صاحب پسر مرحوم مغفور آخند زاده صاحب تگاب و ع مع حکمران کلان شمالی و سائر ما مورین و معزین و معارف شمالی شرف افتتاح یافت.

بدواً افتتاح مکتب بقرائت آیات قرآنی

آغاز شده سپس حاکم صاحب کلان شمالی

بیانات مفصلی را جمع به تحصیل علم و دانش

و باندی بدیانت و علاقه مندی اهالی به تعمیم

معارف و رعیت نوازی و معارف پروریهای

حکومت منیه نادر شاهی که منظور اصلی این

حکومت اسلامی از تقوا و اعتلا راحت و

رفاهیت ملت افغانستان است ایراد فرموده

اند متعاقباً آقای فیض محمد خان رئیس

بلدیه و کالماً از طرف اهالی و اصالتاً این روز

خوش آیند را تقدیر کرده نسبت بمساعیان

رعیت نوازانه و معارف خواهانه حکومت

متبوع خویش بیانات شکرگزارانه را اظهار

داشته بعد از آن به تقسیم شیرینی پرداخته

اند و این حلقه افتتاحیه بامنتهای مسرت و

دعای بقای حکومت منیه نادر شاهی و

ودوام عمر اعلی حضرت غازی خاتمه یافته است

اهالی ازین عرفان پروری حکومت

نادر شاهی خیلی خورسند و ممنون گشته

دسته دسته پسران خود را داخل مکتب

نموده میروند که فعلاً تعداد آنها به پنجاه شش نفر بالغ میشود.

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علت پس ماندگی مسلمانان و پیش رفت اغیار

(۲۱)

و دولت (بطالسه) که در اسکندریه ظهور نموده با علوم و فنون خود عبارت از بقایای فتح بود ، و همین حالت تاریکی یونان کمی بعد از ظهور دین مسیحی نصرانی شد باقی ماند . پس چون این ملت بدان جرید گرائید شروع بخراب شدن و تنزل نمود و مزایای سابق خود را از دست داد و قرن به قرن تنزل نموده میرفت و آن نسل به نسل خواری می شد تا به زمانیکه یونان یکی از جمله ولایات سلطنت عثمانیه گشت . و بجز در قرن گذشته دیگر خبری از ترقی و نهضت سابق خود بدست نیاورد . و با آنهم ببینید که حالت یونان چقدر زحمتی که قبل از نصرانیت داشت تفاوت دارد . آیا لازم است بگوئیم که نصرانیت مسئول این تنزل یونان بود ؟ کسانیکه میگویند اسلام سبب تنزل مالی گشته است که بآن گرویده اند چاره ندارد بجز اینکه بگویند نصرانیت نیز سبب تنزل یونانی گشت که قبل از آن علم بر دار ترقی بود .

آیا نصرانیت روم را عامل تنزل روم و سقوط آن از قله بلند عظمت بدانیم ؟ اکثر علما این سخن را گفته اند و هم چنان در حق اسلام نیز هم چه بیان نموده اند ولی هر دو فریق از راه صواب عدول کرده اند

و يك عدم اسباب مجبوری و جود داشت که بالاخره به سقوطی منجر شد که ناچار آمدنی بود . و اگر فرض کنیم که مسیحیت در آن وقت نمی آمد نیز روم و یونان از عواقب این حوادث نجات نمی یافتند و تقابیح این اسباب برای شان می آمد . پس دعوی بعضی از مورخ های اروپا که غلبه مسیحیت بر یونان و روم مان بزرگی شانرا بر هم زد ، و مدنیت شان را برد سختی ندارد . مگر اینقدر است که اوضاع قدیم را از بین می برد . و این سنت خداوندی است در بین خلق او . و در اثنای این تحول ناچار احوال مضطرب شده و قواعد درهم می خورد و اختلال موقع میگردد . و گرنه هیچ کسی نمی تواند بگوید که بت پرستی برای عمران و آبادی از نصرانیت مفید تر است (۱)

چه سقوط روم و مان بعد از آنکه دین مسیحی در بین شان شیوع یافت و سقوط یونان پیش تر از ایشان بعد از آنکه دعوت (یس) را قبول نموده نصرانی شدند اسباب و علل بسیاری از قبیل فساد اخلاق و تنزل ممت ، و نشر شدن فساد و سستی و شیوع الحاد و حرام کاری ، و پیر شدن دول که اران این خلدون تذکر میکنند و غیره اسباب سقوط داخلی داشت که غارت بر روی ها از خارج با آن یکجا شد

(۱) علمای اسلام عقیده دارند که نصرانیت با بت پرستی که از رهگذر تثلیث بت پرستانه قدیم در آن داخل شده است برای انسانیت از بت پرستی خالص مفید تر است . ولی برای آبادی مدنی که اروپا و غیر اروپا بران افتخار می کنند مفید و قبول نیست . زیرا این دانات يك داناتی مبنی بر فرط رهد و تسلیم به حکم دنیوی و عمران بجز به سیادت و زور و ولداری تمام و کامل نه میشود . از جمله قواعد انجیل (شریف) اینست که اگر شتر به سوراخ سوزن داخل شده بتواند هم شخصی مقبول داخل ملکوت سموات شده نه میتواند . و نیز اعتقاد داریم که آنچه حضرت مسیح علیه السلام از دین آورده است حق است و بشر در آن وقت به فرط زهد و تواضعی که در آن بود خیلی احتیاج داشت تا با طمع و کبر و با ظلمی که حکام روم و یهودی ها بر ایشان روا میداشتند مقاومت کنند . و این تمهید اسلام بود که يك دین وسط و معتدل بوده مصالح دنیا و آخرت در آن جمع شده است . پس چیزی که از اعتقاد خود ذکر کردیم اعتراف مارا دربر دارد با اینکه دین مسیح به نفس خود حق است و از جانب خداوند تعالی آمده است مگر در بین دین ما و دین حضرت مسیح تخالف موجود و دین ما نسخ آن است و وظیفه من است که این بیان را در حاشیه این تحریر که در اثر اقتراح یکی از شما کرد های منار بر امیر الیدان نوشته شده است تحریر کنم .

و این دعوی عیناً مانند دعوی دشمنان اسلام است که فکر می کنند که شرق از نعمت عمران استفاده داشت که اسلام آمده و مدنیات شرقیه پیشینه را خراب ساخت ولی حقیقت چیز بست که قبلاً بیان کرده ایم که مدنیات شرقیه خیلی پیشتر از ظهور اسلام از بین رفته و سقوط نموده بود و تنها اسلام آن مدنیت فرسوده شرقی را تجدید نموده صولت گذشته و خراب شده آنرا باز آورده و شهرهای بزرگ پراز انسان هارا مانند بغداد، بصره، سمرقند، بخاری دمشق، وقاصره، و قیروان و قرطبه و غیره به ترقی آورد و اگر برای شرق آثار مدنیت قدیمه آن مانده است اسلام بناهای آنرا تأیید نموده، و حواشی آنرا تزئین کرده است و به يك دست شمشیر و بدست دیگر قلم را گرفته به حدود اقصاری رسید که از تعداد دور بوده و هیچ يك شرقی قبلاً نتوانسته تا بانجاها به قدم خود برود.

پس اگر فرنگی های صلیبی از ضرب و مغول مانند ملخ منتشر از شرق بر علو اسلام درین ممالك غالب شده بنای عمران این شهرها را برهم زدند، و رقابت ملوک اسلام در داخل و تابع شدن شان به خواهش های نفسانی، و گرفتار آمدن شان به کمرائی ها، و انحراف شان از راه قویم قران و از دست دادن چیزهای که اخلاق بزرگ که در دلها داشتند در داخل حالتی را تولید نمود که دشمن

از خارج از آن گذشته نتوانست استفاده کرد، کینه این سقوط از اسلام نیست و نه الزام این انقلاب به قران عاید می شود بلکه این کینه، کینه تعرض فرنگی ها و جنایت مغول هائست که ما نند لشکر ملخ هجوم آورده بودند و اثر آنست که ما مسلمان ها بجز عدم قلبی از اوا مر کتاب خود رو گردان شده به احکام آن کمتر قیمت دادند.

و همچنین ملل اروپا در قرن سوم و چهارم و پنجم و ششم بعد از میلاد نصرانی شدند. و در شرق او اروپا بعضی از ملل در قرن دهم مسیحیت را قبول کردند و او اروپا به ترقی موجود خود که تدریجاً منجر باین سیادت بزرگ گشته است به قوه علم و فن تنها از چارصد سال باینطرف رسیده است یعنی بعد از آنکه از نزول انجیل یک هزار سال گذشته بود و بعضی از آنها وقتی به ترقی رسیدند که هفتصد سال از انجیل گذشته بود و بعضی هم هشتصد سال بود. و این قرون را در تاریخ قرون وسطی میگویند. و نمیکوئیم اروپائی ها درین قرون روی هم رفته یکی از دگر پیشتر به ظلمت گرفتار بودند. بلکه میگوئیم عرب ها از ایشان قرار اقرار مورخ های شان در اکثر مدنیات بلند بودند. و لوئیس برترن و امثال آن باین تسلیم می کنند و از جمله کتبی که جدیداً نشر شده و باین مسئله شهادت میدهد کتاب تاریخ عمومی نویسند و فیلسوف

انگلیس (ولز) است و تاریخ مدنیات شرق تحریر يك نفر مولف فرانسوی که در تاریخ شرق تخصص دارد و اسم مولف مذکور (ضروس) میباشد. پس حقیقت تاریخی که همه بان اعتراف دارند درین موضوع تنها يك حقیقت است که هیچ چیز آنرا انکذب نکرده است و نخواهد نمود و آنهم این است که «اعراب در قرون وسطی اسناد های اروپا بودند و اگر یکی از اروپائی ها بر عرب غلبه می نمود در بین قوم خود بان فخر میکرد»

سبب عقب ماندن او اروپای ماضی و ترقی موجوده آن !

آیا تاخری را که اروپا در قرون وسطی بان مدت هزار سال گرفتار بودند میتوانیم ناشی از نصرانیت بدانیم که دین شان بود و آنرا خیلی دوست داشتند ؟

ولی ! از جمله ایشان ملل پروتستان سبب تأخر را کلیسای (پاپ) را می دانند نه نصرانیت را از نقطه نظر نصرانیت و کمان میکنند که ترقی اروپا فقط با خروج (لوتر و کالوین) و حمله شان بر کلیسای رومان شروع شد.

و اما ولتر و بزرگ های ملاحده که طرفدار عقیده او بودند در بین کاتولیک پروتستان بسیار تفاوت نمی کنند و نزد ایشان تمام این عقاید یکی است و همه آن مانع از علم و ترقی میباشد.

(باقی دارد)

مؤلف له بلاتيه فرانسوى

(۵۸)

مترجم : حبيب الله طرزی

مادام سان ژرین

فصل سى ام

(بك مهمان نا خوانده)

لورستون بنابر حکم امپراطور دست خودش را بر دوش کونت که حالا قهر او بکلی فرونشسته بود گذاشته و رسماً او را اسیر خود ساخت و بطرف ناپليون برکشته گفت :

اعلیحضرتا ، اسیر خودم را بکجا باید ببرم ؟

امپراطور بایک لهجه خشن و درشت جواب داد :

او را در اطاق پذیرائی خودت نگهدار و وزیر پلیس را بخواه به مجردیکه وزیر رسید او را بگو که تهیه يك کورت مارشال (محکمه عسکری) را فوراً به بیند . این محکمه على الفور میتواند الزام این مجرم را ثابت کرده و شهادت جرم او را شنیده بدون تاخیر حکم صادر کند توقع میکنم که تا بصبح همه این مراتب را ختم شده به بینم .

ناپليون با طاق خودش با گام های موزون برگشته و تمام انهایی را که این صحنه فاجعه ناک را مشاهده نموده بودند در زیر يك اثر درد ناکي گذاشت .

فصل سى و یکم

(تلاش در شب)

مادام لامار شال له فیور از هر کس زیاده تر

له فیور ! علاجی نمی بینم ! امپراطور بحیثیت مار شال در بار مرا خواست و این فریضه درد ناک من خواهد بود که برین کورت مارشال صدارت و آن مرد بدبخت را استنطاق کنم ؟

کاترین : پس تو این فریضه را اجرا خواهی کرد ؟

له فیور ! آیا من قدرت بی امری امپراطور را دارم ؟

کاترین : ولی تو این را هم میدانم که کونت دو نپیرک حیات مرا در ژبناب حمایت کرد . نزدیک بود بقسمت جاسوس تیریا ران شوم و اگر او نمی بود حالا در دنیای دیگر می بودم ،

له فیور : چیز بکه میگوئی بکلی راست است ؟ ولی این را هم باید فراموش نکنی که خود او نیز بد هم اکست بواسطه تو از مرگ نجات یافته و مقروض احسان تست این دو حادثه عوض و معاوضه خوبیست اگر چه من بسیار خوش خواهم شد که برای او چیزی کرده بتوانم ولی چه باید کرد که دست و پای من بارشته های فریضه و دیسپلین بند است ؟ بعضی لحظه ها است که فرایض ما بکلی دشوار میگردد و از خود سوال میکنیم که آیا دیسپلین و اطاعت همیشه حق بجانب است یا خیر ؟ با وجود این درین معامله باید اواصر

اهمیت و وزن حکم امپراطور را محسوس می نمود و بی فایده در تلاش دریافت ذریعه نجات نپیرک ازین مرگ یقینی که او را انتظار داشت ، می بود .

در خواست عفو از امپراطور حماقت محض خواهد بود . کونت محکوم گردیده و هیچ چیز مگر خون او تشنگی انتقام امپراطور را فرو نمی نشاند . ناپليون از قوه و اقتدار پادشاهی خودش استفاده کرده ، اهانتی که باو بحیثیت يك شوهر وارد گردیده بود ، سزا میداد .

کاترین در اطاق خودش نشسته برای خلاصی نپیرک نجویز می سنجید که له فیور باو نیفورمه مکمل در مقابل او ظاهر گردید چهره اش زرد و مضطرب و از شنیدن خبر گرفتاری نپیرک که همان دم بگوش او رسیده بود ، علائیه متاثر و مغموم بنظر می آمد . کاترین بایک لهجه مستفسرانه گفت :

نجیالم تو ازین واقعه اطلاع یافته ؟

له فیور از همه ، این مرد سیه روز بدست خود خودش را بکشتن داد .

کاترین ! آیا تو کدام ذریعه امیدانی که قهر امپراطور فرو نشیند و یا بخشایش کونت حاصل شود ؟

امپراطور را اجرا کنم : اگر چه قلباً
خواهش دارم که این عهده را بشخص
دیگری میداد ؟

کاترین : از من شنو من مار شال قصر
نیستم ، هیچک فریضه و احکامی ندارم که
اجرا کنم ، تنها يك زنم و حس تر حس
در قلب من نسبت باین مرد بدبخت تو لید
کر دیده ، عوض و معاوضه و یا خیر ،
هر صورت باید مادام لا مار شال برای
نجات شخص نجیبی که او را از مرگ
نجات داده است بگو شد ،

له فیور : آیا چه اراده داری ؟
کاترین يك امر غیر ممکن ! آیا کسی هست
که خودش را امشب بملکه برساند ؟

له فیور : هیچکس احکام امپراطور
درین ممانعت شدید است کاترین آیا هیچ
ذریعه نیست که پیغام با او فرستاده شود
تا از قضیه آگاه گردد هوشداری خود
را بکنند فردی هم اینکار را نخواهد
کرد من تنها شخصی هستم که جرئت
تقرب را بدر وازه امپراطور دارم آنهم
تنها به بهانه خبر گیری از قراولان .

کاترین : خوب ، اگر تو این کار را
کرده میتوانی ، من نجات او را بديك
صورت می بینم . له فیور تو مرا كمك
خواهی کرد ، آیا چنین نیست ؟

له فیور : اگر بتوانم ، ولی من تصور
کرده نمیتوانم که چه کرده خواهم توانست
من در سازش ها هیچگاه مهارت نداشته ام
تو فهمیده میتوانی تو باید مرا بوضاحت
بفهمانی که از من چه میخواهی ؟

کاترین : خوب بمن گوش بده ، هر
قدر که میتوانی بر در وازه اطاق
امپراطور نزد يك شو !

له فیور : این مسئله که چندان مشکل
نیست ؟

کاترین بسزگی حرکت کن و شمشیرت
را بگذار بر سطح را مرو کشیده
شود تا او متوجه گردیده ترا بشناسد
حضور مار شال در نصف شب در مقابل
اطاق او موجب تجسس او خواهد گردید
از جانب دیگر غیابت مصاحبه او را
مضطرب خواهد داشت آیا خوب فهمیدی ؟
له فیور : تقریباً . آیا بعد از آنکه
این شور و ها هو را بر پا کردم چه
واقع خواهد شد ؟

کاترین : بقراولان خود با صدای
بلند بگو که هوش کنند تا هیچکس در
اطاق امپراطور داخل نشود و هیچك
مکتوبی اگر هم از شخص امپراطور
استریا باشد ، داد و ستد نشود . تو باید
بسیار محتاط باشی و بر اسم امپراطور
استریا فشار زیادی بدهی - آیا فهمانیده
توانستم ؟

له فیور : خوب این ها که تا حال بمن
خوب واضح نیست اگر تو توضیحات به
کاترین توضیحات وقتی زیادی میگیرد
دقایق در چنین معاملات ساعت ها است
بزودی برو و چیز بکه میگویم بکن ،

له فیور : در حالیکه او مرزن جدی
و فعال خودش را تکرار می نمود بخاطر
اپا رتیمان امپراطور پس شتافت کاترین هم
بر واق بزرگ قصر پا بان رفته در تجسس
شخصی بود که باجرای پلانش كمك کند
تا لار بزرگ را از جماعه افسران نظامی
و ملکی پر یافت که همه شان در اجرای
او مر امپراطور برای اتمام کار اسیر
خود شان زیاده تر دلچسپی داشتند از بکه
بر هائی و نجات او توجهی کرده باشند
مسو دولورستون از اطاق امپراطور
در همان لحظه فرود آمده ساواری را
تجسس میکرد چنانچه صدازد : وزیر
پلیس کجا است ؟ چرا تا حال دینجا
دیده نمیشود ؟ چنان معلوم می شود که
از قضیه بی خبر است !

يك صدای باریکی از میان جمعیت حول
داد : وزیر پلیس حاضر . هیچگاه از
واقعات خبر نمیشود اگر هم آن واقعه
در فامیل خودش باشد !

لورستون : آقای فوشه مگر هر صحنه
شما که بعضاً جای او را گرفته میتواند
فوشه : ممکن است اول باید اطلاعات
لازمه را از یکجائی اخذ کنم ،

کاترین بطرف وزیر سابق پلاس دریده
صدازد : آه آقای فوشه تو مانند فرشته
که از آسمان نازل شده باشد بسر وقت
من رسیدی !

A.K. Halimi
Collection

جریده هفتہ وار

❖ قیمت اشتراك ❖

۱۰ افغانی

» ۱۲

» ۵

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

درممالك خارجه

کابل
۲۵
oct 23 1932

مطبعه انیس

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکبانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

معمول پوست ۲

خارجه ۲۰ شلنگ

۲ شنبه ۱۳۰۶

تأسیس ۱۳۰۶

۲۳ جمادی الثاني ۱۳۵۱

Oct 23 1932

جریانات افتتاحیه سال

چهارم نجات وطن وجلوس اعلی حضرت
محمد نادر شاه غازی

روزهای بزرگ تاریخی که مبدأ
تطورات اجتماعی محسوب میشود در نزد
مردوم و هر جامعه قابل تقدیر و سزوار
احترام است؛ چنانچه اقوام دنیا همه
وقت همچه ایام برجسته خود را با منتهای
احترام استقبال کرده هر کدام به نوعی
آنها ستایش میکنند.

زیرا همچو ایام تاریخی بمنزله ابواب
سعادت و بختباری جوامع بوده احترام و تقدیر
آن از یکطرف ادبار و فلاکت گذشته را
بخاطر ها خطور داده از طرف دیگر
راحت و مرفه الحالی و خوشبختی اهالی را
که بعد از همچه ایام فلاکت بار نصیب
قومی شده است در انظار مجسم ساخته
موجب انقباض و بیداری جامعه میگردد تا
افراد یک مملکت با این آئینه عبرت نظر
انداخته جمال حیات گذشته و آینده خود

را مشاهده کرده برای کسب حیات
آبرومندتری از هیچگونه فعالیت و فداکاری
درخ نمایند.

قبل از میزان ۱۳۰۸، ملت افغانستان
دچار بدترین مصائب اجتماعی بوده از در
ودیوار مملکت سبل غم سرا زیر میگردد
و پی در پی صدمات جانگذازی به پیکر
وطن حواله میشد که موجودیت آنرا
بفنا و اضمحلال ابدی تهدید میکرد.

اینک به فضل و مرحمت خدا، ونیروی
فکر و جان نثاران مصلح اعظم خویش
وفداکاری برادران رشیدشان به ۲۳ میزان
۱۳۰۸، ماملت از آن بلای مدھش اجتماعی
نجات یافته حیات باشرقی را از سر گرفتیم
و این روز را مبدأ خوشبختی خود
قرار دادیم.

ازین جهت ماملت افغانستان این روز فیروز
تاریخی را از برجسته ترین و بهترین ایام
زندگی خود محسوب داشته افتخاراً آن را
تقدیر و احترام میکنیم.

بناءً عل هذا علی الصباح روز شنبه ۲۳ میزان
که اولین روز سال ۴ نجات مملکت ازان
مصائب بی پایان بود اهالی کابل و مأمورین
نظامی و ملکی، وکلای محترم شورای ملی
اعضای مجلس اعیان جمعیت العلماء، هیئت
محترم کوردیپلو ماتیکی بکی بعد از دیگر
پای منار یادگار نجات وطن وحوالی آن
اجتماع کرده تشریف آوری اعلی حضرت
همایونی را انتظار میکشیدند.

درین روز منار یادگار وحوالی آن با
بهترین صورتی آراسته شده دوطرفه جاده
بزرگ چمن حضوری الی قصر دلکش با
بیرق های ملون تزئین و دروازه های عالی
در مواضع مختلف جاده نصب گردیده از
سیمای اهالی آثار بهجت و خرمی مشهود
میگردید.

درست ساعت ۹ و نیم ذات اشرف
اعلی حضرت این منجی افغانستان تشریف
آورده اولاً رسم تعظیم و احترام شان از
طرف گارد نظامی باوزیک ادا گردیده
متعاقباً ذات شاهانه به منبر خطابه که قبلاً

تهیه گردیده بود بر آمده بعد از اینکه مراسم احترام عموم را با اشاره دست و سر اجابت نمودند نطق آتی را ایراد فرمودند :

نطق افتتاحیه اعلیحضرت غازي

(بقریب افتتاح سال چهارم جشن نجات وطن)

بسم الله الرحمن الرحيم

« ملت عزیز و قدر دانم ! »

« اول به شما و عموم ملت عزیزم ورود این جشن فیروز سال چهارم نجات وطن را تبریک و تمنیت میگویم ؛ از خداوند متعال استرحام مینمایم که سالیان درازی افغانستان را موقع بدهد تا امثال این جشن های مسرت آور ملی را استقبال نمایند . »

« عزیزان من ! بشرف ورود این روز فیروزیکه یادگار اختتام دوره منحوسه اغتشاشات سقوي و طلوع ستاره سعادت ملی است ، باید متذکر شویم که افغانستان مثل ملل هوشیار مجبور است واقعات مدهشه خرابیهایی گذشته را با عمل آن که باعث آن فلاکت گردیده بود ، زیر نظر داشته و برای آینده سرمشقی برای حرکت اجتماعی خویش در دست گرفته باشد که موجب آبادی ملک و آسایش ملت گردد . »

« بلی ! اگر يك ملت از تاریخی و واقعات گذشته خود ، درس عبرتی نگرفته و از اعمالیکه یکبار باعث خرابی اوشده بود اجتناب ننماید و غافلانه بدون سنجش رفتار کند ، البته يك بار دیگر بگرداب فنا و نیستی ، غرقاب ادبار خواهد شد . آنوقت است که

دیگر راه نجات بکلی مسدود خواهد بود . »
« بالعکس اگر ملتی در نتیجه خطا و خبط اجتماعی دچار خسران و تباهی و بحکم تقدیر جان سلامت برد ، و در آینده با کمال دقت از آن خطاها اجتناب ورزد ، لامحاله استقبال درخشانی داشته و در صف ممالك متعده قرار خواهد گرفت . »

پس ای عزیزان من !

« برای آنکه ما و شما ، در مقابل مرحمت خداوند یکه مملکت عزیز ما را از گرداب هلاکت و اغتشاش رهائی بخشیده ، شکری کرده باشیم لازم است عموماً از بلاهای خانمان خراب کن نفاق و خیانت ، رشوت و عداوت ، اختلاف و دو رنگی ، تنبلی و امثال آن اخلاق مذمومه که يك بار وطن را دچار خسارت و بربادی نمود مجتنب و محترز بوده ، و صمیمانه ملت و حکومت متفقاً در راه اعتلای این مملکت اسلامی خدمت و فدا کاری کنیم . »

« خداوند را شکر گذاریم که درین سه سال حکومت و ملت افغانستان توانستند در کمال اتحاد و اتفاق مرا حل امنیت و ترقی را طی کنند و لله الحمد مملکت عزیز در تمام شعبه های عسکری و معارف ، حمل و نقل ، راهها ، تجارت زراعت صناعت و سایر امور اجتماعی قدم بقدم پیشرفته اند ، من از صمیمیت ملت عزیز ، و صداقت مامورین دولت اظهار رضایت مینمایم ، و از خداوند برای خود و آنها توفیقات زیاد تری را

در راه خدمت مملکت عزیز درخواست مینمایم در خاتمه دعا میکنم که خداوند متعال ، بملك و ملت افغانستان ترقیات روز افزون نصیب کند زنده باد افغانستان ، زنده باد افغانستان با شهر یار نجات بخشای آن .

پس از اختتام این نطق های یونی ، عالیقدر جلالتماب موسیو ستارک سفیر کبیر حکومت س ، س ، س ، ر ، در مرکز افغانستان از طرف خود و باقی هیئت سیاسی تبریکه آتیه را بسمع های یونی رسانید :

خطابه تبریکه هیئت

سیاسیه بحضور ملوکانه

« افتخار دارم که امروز تبریکان صمیمانه خود و همقطاران محترم را به نسبت جشن باشکوه نجات وطن و تخت نشینی آن اعلیحضرت بملت افغانستان و حضور اعلیحضرت شما تقدیم نمایم . درین روز عید آرزوهای بسیار صمیمی خود را برای پیشرفت ملت افغانستان در راه استحکام و ترقیات مادی و معنوی آن به اعلیحضرت شما و ملت افغانستان اظهار مینمایم . »

« در خاتمه اجازه می خواهم مجدداً آرزوهای پر حرارت خود را به نسبت صحت و جود اعلیحضرت که مساعی شاهانه را برای اجرا آن درخشان و سعادت ملت افغانستان ابراز میدارند ارا نه کنیم . »

پس از اختتام این پیدانیه حضور های یونی بجواب اوشان نطق آتی را ایراد فرمودند

نطق جوابیه ذات شاهانه

به هیئت سیاسیه

و جناب شیخ السفرا !

و از تبریکات و احساسات شما و هم
قطاران محترم شما خیلی ممنون بوده ما هم
مقابلاً احساسات و آرزوهای خویش
را برای صحت مندی و سعادت شما اظهار
مینماییم و قلباً آرزو داریم که روابط
حسنه و علائق صمیمانه که خوشبختانه
بین افغانستان و دول دوست او برقرار
است روز افزون و در منتهای ترقی باشد ،
بعد از اتمام آن عالیقدر جلالتماب آقای
عبد الاحد خان رئیس صاحب شورای ملی
معروضه آنیه که از طرف وکلای ملت
بمحضور اعلیحضرت قبلالتسوید و بربك
لائیحه مطالای عالی تحریر بود بعرض
رسانیدند :

عریضه تبریکیه ملت

(بمحضور اعلیحضرت معظم غازی)

بسم الله الرحمن الرحيم

اعلیحضرت محبوب القلوب نجات بخشای ما !
کمال افتخار داریم که درین ساعت
مسعود بمحضور قائد ناجی خود مشرف
بوده این جشن سال چهارمین نجات
وطن را خوش بختانه باتمام مسرت استقبال
میکنیم .

اعلیحضرتا ! این روزیست که از فضل
ولطف خدای عظیم توانا و مجاهدات
قهرمانانه شما ابرهای مظلم بدبختی از فضای
وطن عزیز ما زائل و خورشید سعادت
از مشرق آمال ملت طلوع نموده است ،

این روزیست که پرچم نصرت قهرمان
ملت ، همت مردانه و شجاعت غیورانه ملت
افغان را بدنیا آشکار و نام نامی و خدمات
تاریخی اعلیحضرت غازی را زین صفحات
تاریخ گردانیده است .

این روز خاتمه ظلمت و بدبختی و عنوان
آمال و سعادت ملت است .

این روزیست که به روان افسرده ملت
روح و حیات تازه دمیده شده و کلسستان
وطن به آبیاری مساعی اعلیحضرت
غازی نشو و نما یافته است .

این روزیست که حزن و حرمان ملت
بیک مسرت و امید واری در خشانی
تحویل و تبدیل یافته است و عظمت تاریخی
این روز از آن چنان خاطره های مهمی
است که بر هر فرد غیور افغان واضح
و روشن و زبان عاجزانه ملت از ادای
شکران آن قاصر است .

اعلیحضرتا ! ما ملت افغان صمیماً

مرهون خدمات و فداکاری های مردانه
اعلیحضرت شما بوده این دوره نادر
شاهی را از مسعود ترین ادوار تاریخی
افغانستان میدانیم و از خداوند تعالی نیاز
می نماییم که برای عموم طبقات ملت خصوصاً
هیئت مامورین و عسکر توفیقات کامله
عنایت فرماید تا بتوحید و توافق افکار
باجرای همه مقاصد شاهانه که برای
سعادت و تعالی ملت ابراز فرموده و میفرمایند
بیکمال صداقت صرف مساعی و بهر گونه
فداکاری ما اقدامات نموده باین وسیله
اسباب مزید سعادت و ارتقای جامعه و

رضای حضرت الهی را استیصال نمایند .
در خاتمه مجدداً تبریک و ورود این روز
مبارک را تقدیم حضور اعلیحضرت نموده
از خدای متعال مآول حیات و دوام سلطنت
نادر شاهی و عظمت و ترقی افغانستان را
مسئلت نمود امیدواریم تا سال های
دراز بسلامتی اعلیحضرت به بسا همه چه
جشن های باشرف و ایام تاریخی ملی خود
مسرورانه و مفتخرانه نائل شویم .

زنده باد اعلیحضرت ناجی ما ! (غریب عمومی)
پاینده باد افغانستان ! (متابعت عمومی)

(اجمال بیان شهریار افغانستان)

در پایان این معروضه اخلاص فریضه
تکراً رأ ذات اعلیحضرت یک خطابه عالی
و یک نطق حاوی را ایراد و در آن از انحنایات
قدر دانانه ملت و جذبات اتحاد خواهانه که
در تمام طبقات مملکت مشاهده می شود ،
تشکر کدان فرمودند که اسباب شقاوت و
سعادت انسان ها مربوط باعمال و افعال خود
آنها است ؛ آنانیکه بمقابل عظمت و قدرت
الهی سرتیاز خود را خم و قدم و قلم و درهم
و مساعی و هم خود را صادقانه و خالصانه
برای فراهم آوری وسائل سعادت و ارتقای
ملت خود صرف میکنند و از راه جد و جهد
وسعی و عمل و اتحاد و اتفاق برای اعتلای
وطن خود داخل اقدامات میشوند ، طبعاً
لطف و کرم الهی این مساعی آنها را منتج
به افتخار دارین آنها نموده به نزد خود
و بیگانه اوشانرا سرخرو و سر فراز و بانواع
اعزاز ممتاز میسازد والا باقسام ذلت و نکبت

گرفتار و بشر مساري دنيا و عثبي سر دچار ميگردند .

من بدر گاه خالق بي نياز خود منت گذارم که امروز بملت افغانستان چنان موفقيتي را کرامت فرموده که آنها تماماً در کسب انواع فضائل و حفظ شان و شرف و طن کوشان و عموماً در توکيد سلسله و وحدت و اخوت و بيشرفت مقاصد حکومت خير انديش شان ، جاهدند .

من اين افکار بلندي را که امروز درد ماغ اکثري از ايناي ملت عزيزم نسبت به حصول وسائل سعادت مملکت موجود است و با دلهاي صاف و پاک ، مملو از صداقت و صحيحيت ثامناً متحد و متفق شده براي قوم و ملک خود از پهلوي سعي و عمل مجاهدت خدمت ميکنند ، تقدیس ؛ و از لطف رب العزت مسئلت دارم تا اين احساس و افکار را روز بروز در ملت ممتري و متزايد ، و آنها را از اثرات وخيم جهل و شقاق و تفاق که موجب خسران دارين است برکنار داشته بعموم آنها چنان توفیقي را عنايت کند که از اعمال و حرکات خود دائماً فخر و شرف و عزت افغانستان را بانظار ملل و دول عالم تثبيت ، و خودهارا بمدارج بلند ترقی و نمدن صحيح واصل ، و از اوضاع مهذبانه خود بنظر از خود و پيگانه پيش از پيش محترم و

هرد عزيز باشند ؛

در خاتمه دعا ميکنم تا خداوند افغانستانرا در اثر مزيد مساعدت و اتحاد ملت و حسن اجراءات مامورين صاحب صداقتش از لطف و مرحمت خود همواره آرام ، نیکام فائز المرام مترقي و مسعود داشته بمن عاجز و افراد خانداني من معاونت فرمايد تا مظهر چنان خدماتي براي ارتقاي وطن و سعادت ملت عزيز خود شويم که از آن رضاي الهي و خوشنودي عمومي و سعادت حال و آتي اين خطه اسلامي حاصل شده حتي در موقعش سر ، جان ، مال ، و قطرات خون خود ها را در راه خدمت مملکت خود نثار کنيم !

زنده باد ملت افغانستان (غريو عمومي)
پاينده و مستقل باد افغانستان (متابعت عمومي)
(حضار !)

زنده باد شهر يار استقلال و نجات بخشاي افغانستان اعلیحضرت محمد نادر شاه غازي .
(غلغه عموم)

نمایش عسکري

در بنموقع اعلیحضرت شهر ياری از فراز منبر خطابه پائين آمده نخست با هيئت کور ديپلوماتيك مصافحه و احوال پرسی فرموده سپس با هيئت وزرا و وکلای شورای ملی و اعضای مجلس عالی اعيان و سائر مامورين و رجال

بزرگ عسکري و ملکی اظهار مسرن کرده بعده بسواری اسب رونق افزای سخن چن گردیده اولاً از طرف عساکر از قبيل طلبه مکاتيب حربی ، صنوف بياده ، سوار توپچی ، ماشيندار ژاندار ، پوليس و غيره که قبلاً حاضر گردیده بودند ، تحت قوماندۀ ع ج ا ، نشان وزير صاحب حربيه رسم تعظيم شهر ياری ادا گردیده پس از ان ذات شاهانه از جلو تمام صفوف عساکر مرور فرموده براي معاينه رسم گذشت عساکر به کپ مخصوص شاهانه که در ان عموم سفرای خارجه ، هيئت وزرا ، معين ها ، مامورين بزرگ نظامی و ملکی اخذ موقع نموده بودند تشریف آوردند .

در بنوقت که دو ساعت بظهر مانده بود رسم گذشت عساکر شروع گردیده تمام صنوف نظامی که در راس آنها عالیقدر جلالتهاب ا ، نشان وزير صاحب حرب حضور داشت بوضعيت (بلوک قطار) از جلو کمپ شاهي مرور مينمودند .

در اوقاتیکه علم های مبارک که برنگ سپاه رسرخ و سبز ملون بوده به نشان محراب و منبر و آیات قرآنی مزین بود بصفت گذشت در جلو کمپ نمودار ميشد ذات شاهانه و تمام حضار پيا ايستاده بان احترام ميکردند .

این رسم گذشت عساکر از هر جهت

و هر جهت زحمات و فعالیت حکومت معظم اسلامی ما را فراهم آوری البسه و تجهیزات و بالخاصه در راه تعلیم و تربیه عسکر نشان میداد مایه افتخار و امید واری هوا خواهان این آب و خاک گردیده نسبت مراسم گذشته که قبل از این بعمل آمده تفوق و برتری را حائز بود.

از یکطرف رشادت و شهامت افراد عسکری که اثرات تعلیم و تربیه روحی آنها را ادامه می نمود و از دیگر طرف البسه و لوازمات و تجهیزات عصری عسکری که در ظرف این مدت قلیل در اثر زحمات حکومت عسکر پرور ما تهیه و اكمال شده می رود هر دم بمسرت و خرسندی حضار افزوده مساعیات جمیله حکومت معظم اسلامی خود را تقدیر میکردند و ازین خوشبختی که نصیب افغانستان گردیده و در گذشته قریب و آن ما چنین سعادت را پیش ازین یاد نمیدهیم بخود می بالیدند.

درست ساعت يك به مد الظهور رسم گذشت عسکری با منتهای مسرت و خوش حالی خاتمه یافته اعلیحضرت شهر یاری قیام فرموده به محضر تمام منصوبداران و افراد بزرگ عسکری و سایر حضار اولین رسم گذشت فرزندان معنوی شان

و زحمات و فعالیت عالیقدر جلالتماب ا. ا. نشان وزیر صاحب حربیه و سایر اولیای امور عسکری که همه حضور داشتند اظهار مسرت و رضایت فرموده احوال تاثر آور سه سال قبل افغانستان و آندری را که افغانستان از خزینه و جباخانه و عسکر نشانی هم تداست تذکار فرمودند و از خداوند برای خود و تمام رجال حکومت افغانستان چه نظامی و چه ملکی توفیق حسن خدمت و وظیفه شناسی را استدعا فرموده ضمناً از مساعیات جناب عالیقدر جلالتماب صدر اعظم صاحب و هیئت کابینه اظهار خورسندی و قدر دانی نمودند.

عالیقدر جلالتماب ا. ا. نشان وزیر صاحب حربیه ازین الطاف و مراحم ذات شاهانه اظهار تشکر و قدویت نموده توفیقات مزید خدمتگذاری بوطن و ملت را که رضای خداوند جل شانیه و رسول اکرم صلی الله علیه و سلم و خورسندی اعلیحضرت هابیونی دران مضمر است برای خود و تمام رجال عسکری حکومت نادر شاهی نیاز فرمودند.

بعد از آن ذات شاهانه با حاضرین وداع کرده پس از مصافحه با هیئت کور دیپلوماتیک به قصر دلاکشا مراجعت نمودند.

تفصیلات پذیرائی بمناسبت ورود ع ج والا حضرت شاه ولیخان فاتح کابل

قارئین محترم از ورود عالیقدر جلالتماب حضرت عالی سردار شاه ولیخان فاتح کابل به روز پنجشنبه ۲۱ میزان از فوق العاده جریده ایس که بمناسبت تشریف آوری شان به ضم شماره استقبالیه انجسات وطن انتشار یافت اطلاع دارند، اینک لزوماً مراسم تشریفات حضرت عالی موصوف را در اینجا تذکار مینمایم:

حضرت عالی سردار شاه ولیخان بتاريخ اول میزان از پاریس بغرض تشریف بحضور اعلیحضرت هابیونی و باز دید وطن عزیز ذریعه جهاز و کتور یا از بندر کاه نا په لی ایتالیا حرکت کرده بتاريخ ۱۲ میزان به بندر کاه بمبئی مواصلت فرموده ۱۳ میزان از آنجا طرف پشاور عزیمت و ۱۶ میزان به پشاور وارد شده ۱۹ میزان طرف وطن عزیز خود رهسپار شدند.

در تمام خط حرکت شان به هندوستان یعنی بمبئی، دهلی، لاهور، پشاور از طرف برادران هندی ما استقبال شایانی را معظم له بعمل آمده است.

ب ساعت ۲۰،۹ دقیقه قبل از ظهر ۱۹ میزان جلالتماب موصوف به تورخم وارد گردیده از طرف مامورین ملکی و قطعات عسکری و معرزمین و معاریف شوار

و مهمند و اهالی قری و نواحی با منتهای
صمیمیت و محبت مرا سم استقبال جذاب
شان بعمل آمده (۱۷) ضرب توپ
بمناسبت ورود معظم له فیر شده است
حضرت عالی موصوف بعد از احوال
پرسی و اظهار مسرت از حضرات
مستقبلین و پس از صرف چای و شیرینی عازم
جلال آباد شده اند .

در عرض راه و مواقع مختلفه مانند
کردی سرکانتی ، هزارناو ، با سول
آخند موسی و غیره ، با اهالی قری
و نواحی که بغرض پذیرائی معظم له
اجتماع نموده بودند ملاقات و اظهار
خوorsندی نموده به جلال آباد مواصالت
فرموده اند ، در پریتسگاه جلال آباد رسم
تعظیم و پذیرائی جلالتمابی از طرف تمام
عسکر ، و مامورین عسکری و ملکی واعزه
و معارف حکومت و علاقه داری های
مربوط حکومت اعلاى مشرقى و اهالى
جلال آباد انجام یافته در اینجا نیز بمناسبت
تشریف آوری معظم له ۱۷ ضرب توپ
فیر گردیده جلالتماب موصوف بعد از
تعاطی نطق های استقبالیه با اعزه و مشاهیر
ملی و مامورین ملکی و عسکری بیاغ شاهی
جلال آباد وارد گردیده بصرف طعام و چای
و میوه پرداخته فردای آن طرف کابل
رهسپار گردیده اما بمناسبت باز دید
و احوال پرسى از مستقبلینى که در مواقع

مختلفه راه اجتماع نموده بودند شب را به
باریکاب گذشتانده فردای آن طرف کابل
عزیمت نمودند والا حضرت سر دار
محمد عزیز خان سفیر صاحب کبیر و والا
حضرت محترم شهزاده محمد ظاهر خان
و هیئت محترم وزرا و بعضی از مامورین
و منسوبین شان در باریکاب جناب شانرا
استقبال و ملاقات فرموده اند .

عالیقدر جلالتماب سفیر فرانسه و عالیقدر
مستشار سفارت کبرای ایران متعینه کابل
در بگرامی از معظم له پذیرائی
فرمودند .

وقتی که مژده تشریف آوری جلالتمابی
در کابل مسموع گردید اهالی دسته دسته
از ساعت هشت ونیم به حضور در اطراف
چمن حضوری که از حدتبه بلخ الی وزارت
حریره دو طرفه سرک به بیرق ها و عرض
سرک بدر وازه های مزین آراسته و تزیین
شده بود آغاز کرده انتظار تشریف آوری
جلالتمابی را داشتند .

از طرفی هم در وزارت جلیله حریره
بمناسبت پذیرائی حضرت معظم له ترتیبات
لازمه گرفته شده مامورین بزرگ نظامی
و کشوری از قبیل وزرا و معین ها منصبداران
عسکری و مامورین دولتی اعضای مجلس
اعیان و کلاى محترم شورای ملی جمعیت العلما
ارباب جراید بغرض استقبال ایشان در آنجا
اجتماع نموده بودند .

ساعت ۱۰ ونیم جلالتماب فانی کابل
با رفقای همسفر خود وارد سیاه سنگ شد
در آنجا از طرف جلالتماب رئیس بلد
و ح قوما ندان کوتوالی و سائر اعزه و نجار
و اهالی شهر پذیرائی گردیده بعد از
احوال پرسى و اظهار مسرت حضرت
معظم له در میان جوش و خروش و ابراز
خوشوقتی اهالی طرف وزارت حرب
رونق افزا شده در آنجا اولاً رسم
احترام شان از طرف گارد نظامی که با
البسه رسمی ملبس بودند بانوای موزیک
ادا شده سپس حضرت معظم له از موز
فرود آمده با تمام حضار یگان ممانه
و معانقه کرده بسالون بزرگ وزارن
وارد شدند .

در اینجا عالیقدر جلالتماب رئیس شورای
ملی نطقى را جمع بنجر مقدم سردار
شاولی خان و تقدیر آنهمه خدمت قابل
افتخار اعلیحضرت غازی و برادران رشید
و نجیب شان که همه وقت مخصوصاً در وقت
انقلاب نسبت بوطن عزیز خود افغانستان
فداکاری و جان نذاری نموده شرف و آبروی
افغانستان را اعاده نموده اند ابراد فرموده
نطق خود را بدعای سلامتی اعلیحضرت
غازی و بقای حکومت سنیه نادر شاهی
خاتمه دادند .

پس از ختام نطق رئیس صاحب شورای
ملی حضرت عالی سر دار شاهی و اسپخان

نطق ذیل را ایراد فرمودند.

حضرات محترم :-

ازینکه شما مرحمت کرده مرا يك فرد
فداکار و خد متکاز وطن خواندید تشکر
میکنم ولی باید گفت که من يك فرد افغان
و سپاهی افغانستانم و کاریکه نموده ام تنها ما
از لطف خدا و ندی و باز در عالم اسباب
تعمیل نمودن از او امر اعلی حضرت
محمد نادر شاه غازی بود در صورتیکه
این خدمات نا چیزانه من که از نقطه
نظر انصاف پیش از خدمت یکفرد افغان
و انجام وظیفه یکتفر سپاهی صادق نیست
مورد ابتقدر قدر دانیه و حوصله افزائی
های شما حضرات محترم و ملت قدر دان
افغانستان میگردد ، من هم در ادای
مرا توب شکر گذاری خود در برابر این
حسبیت قدر شناسانه تان خود داری
کرده نمیتوانم و از صمیم قلب شکریه
این حسبیت مقدس و زحمت شما را که در
استقبال من متحمل شده اید بجا آورده
میگویم که این خدمت های من آنقدر
قابل تقدیر نیست ، خدمتی را که باید
تقدیر و احترام نمود ما نا خدمات قابل
قدر اعلی حضرت استقلال و نجات بخشای
افغانستان محمد نادر شاه غازی است نه
از من ، چه من همیشه تحت هدایات و اوامر
ایشان کار کرده ام و منتها همان قدر توانسته
ام که بر طبق نظریات و اوامر ایشان
مصدر خدماتی گردم .

زیرا اعلی حضرت متبوع و مقدس مابر

علاوه آن خدمات مهم تاریخی که در
اعصار ماضیه برای این خطه اسلامی نموده
اند و در راه نجات وطن از گر داب
مخاطرات انقلاب بسیار مصاعب را
متحمل و با بسا متاعب شانه داده با جان
مریض و کیسه خالی و نداشتن لوازم تحریر
همواره اسباب تشجیع و دلدهی و راهنمایی ما
و تمام اقوام افغانی را نموده تا آنکه از تدابیر
صائب خویش آن آتش خاندان سوزی را که
هستی و موجودیت افغانستان را تهدید میکرد
منطقی و در سرتاسر مملکت روح امنیت
و آرامی را جاری فرمودند .

عزیزانم ! من اندازه مجاهده و زحمت و
خدمات اعلی حضرت غازی را که در راه
فراهم آوری وسائل و سعادت این خطه
اسلامی از بدو زمام داری شان الی الان
نموده اند بهتر نموده میتوانم زیرا روزیکه
من کابل را حسب تعمیم به نقشه و هدایات
ذات شاهانه بمساعدت اقوام دلیر افغانستان
از پنجه مظالم اشرار رهانیدم خزانه خالی
و جبهه خانه لادرك و مفروش و اثاث البیت
قصور و عمارات مفقود و بالاخر روح نظم
نسق بالمره از تمام تشکیلات دولتی و مؤسسات
ملی و غیره مفقود بود ولی امروز شکر گذارم
که بعد از غیاب سه ساله (که بنابر ایجاب
وظیفه چندی بعد از فتح کابل عازم اروپا
شدم) می بینم در اثر مجاهدات خستگی
ناپذیر اعلی حضرت محمد نادر شاه غازی و کار
روائی های جناب افخم والا حضرت صدر اعظم

صاحب و باقی هیئت دولت و مامورین صادق و حسن
مساعدت ملت قدر دان افغانستان آنچه
خرابی ها ترمیم و همه نواقض اصلاح و تمام
خساره ها جبران گردیده و بر علاوه
آن اساسهای درستی برای سعادت مملکت
نهاده شده و در همه شعبات مملکتی يك
روح نظم و نسق مشاهده میشود با اینک يك
حصه مهم این دوره سه ساله طوریکه
همه شما معلوم است در فرو نشاندن شعله
های انقلاب و بر انداختن ریشه های
فساد سپری شده و برای اصلاحات حقیقی
حسب مطلوب کتر وقت مساعدت نموده
مگر با وجود آنهمه موانع و مشکلات
حکومت متبوع ما مصدر چنان نحو لات
و اصلاحاتی شده است که حکومات
دنیا یقیناً در (۱۵) سال با آن موفق شده
نمیتوانند .

هر چند این اصلاحات و پیشرفت های
را که حکومت متبوع مادر شعب مختلفه
مملکت داری نموده هر واحد آن
فی حد ذاته قابل تعریف است ولی چیزی
که ما را بیشتر تر مسرور و به آتیه درخشان
افغانستان امیدوار ساخته ما نا دمیدن
روح و حدت حقیقی و پیدا شدن حس قدر
دانی در عموم طبقات این خطه افغانی است
چه این مناظر و حدت و اخوت و قدر
شناسی را که من از خط سرحد وطن
عزیزم تا اینجا از طبقات مختلف رعایای
عزیز اعلی حضرت متبوعم مشاهده کرده
ام ، بهترین دلیل برای اثبات این مقصد
است که اقدامات سعادت خواهانه حکومت

متبوع ما به قلوب ملت مو قعبت خوبی را
حائز و تما ما براو اعتماد و او را خیر خواه
و خیر اندیش خود میدانند و هکذا حکومت
هم: بلانها به در فراهم آوردی اسباب
سعادت و رفاهیت آنها داخل مجاهدت
است اضافه بر این درین موضوع وحدت
ملت با حکومت که خو شبختانه امروز
مقرا تب قصی حاصل است، بسط کلام
را لازم نمیدانم چه نسبت بمن که تازه
از مسافرت آمده ام شما ها درین مورد
و سائر امورات دا خله وطن معلومت
کاملی دارید و میدانید که لله الحمد امروز
از هر حیث و هر جهت مجاری امور مملکت
حسب خاطر خواه سعادت خواهان
وطن صحیح و درست است.

البته بی لزوم نخواهد بود که شمه از آن
عظمت وقار افغانستان را که من در خارج
مشاهده کرده ام خدمت تان
بیان نمایم:

افغانستان امروزه در نظر تمام دول
معظمه و ملل متعمده عالم به نظر احترام
دیده می شود و تمام متفکرین عالم ازین
مساعی جلیله اعلیحضرت متبوع ما تقدیر
میکنند، حتی در همه جا از من بنام حکومت
افغانستان احترام و قدر دانیهای خوبی بعمل
آمده البته درین ضمن حسابات قابل تعریف
برا دران هندی ما بیشتر قابل تعریف
است، با جمله میتوان گفت که افغانستان

تا اکنون چنین اهمیتی را که امروز در
دنایای خارج بخود حاصل کرده،
دارا نبود.

در خاتمه من باز ازین حسیات قدر
شناسانه شما حضرات محترم تشکر میکنم
و از خداوند برای خود و تمام افراد
خاندانی خود تو فیق مزید خدمت
و صداقت برای ملت و مملکت
خواستارم.

پس ازین حضار بصرف جای و شیرینیا
و اقسام میوه که قبلاً در آنجا تهیه شده
بود مشغول گردیده پوره بساعت ۱۲
این محفل پذیرائی مذحل و حضرت معظمه
باجع ج صدر اعظم صاحب و هبت محترم
وز راو رفقای همسفر خود که در آنجا
آقای غلام نبی خان تشریف داشتند
بغرض شرفیابی حضور اعلیحضرت غازی
تشریف فرمای دلکش شدند.

از طبع جناب مستغنی صاحب

نوری بدیده آمد و جانی به تن رسید

گویی که شد بهار و گل اندر چمن رسید
عیش و طرب دوباره وطن را فرا گرفت
دیگر شکفته شد گل عیش سرور قوم
آمد بخیر جشن نجات وطن که باز
آمد دوباره جشن نجات وطن بمملک
خیل سرور و عیش و طرب جمع شد بشهر
آمد زمان وجد و نشاط و طرب بخیر
تا کی درون خانه نشینی نه خبر
آمد مه مبارک میزان که دزد زشت
تا خواست جام و مرتبه حاصل کند بمملک
میزان رسید و کار وطن شد با اعتدال
میزان عدل و داد شه با جلال و فر
آمد خبر که خسره افغان رسد بمملک
شاد است دل که جشن نجات وطن رسید
اسباب شاد مانی هر انجمن رسید
یاران بهار چهره بر افروختن رسید
نوری بدیده آمد و جانی به تن رسید
مارا دوباره روح و روان در بدن رسید
بالای درد و رنج و غنا تا ختن رسید
عشرت درین دیار چو گل خنده زن رسید
میزان رسید و جشن نجات وطن رسید
تا جامه تهیه نماید کفن رسید
ناگاه سر فرازی دار و رسن رسید
یعنی بمملک نادر عصر و زمن رسید
کاندر وطن دوباره چو گل در چمن رسید
بر دفع بیستون بلا کو هکن رسید

از حضرت

در کدام مسلک انسانها زیاده از همه
زنده گانی می کنند؟

و از اطلاع احصائیه اخیر، حد اوسط
دها قبین الی ۷۰ سال عمه کار خانه ها
الی ۵۴ سال، مسلک های آزاد بدتر
بصحت شان صدمه میرسد، نسبت به عمله
کار خانه ها نویسنده کان، نامه نگاران و
غیره. حد اوسط زیاد از ۵۲ سال زندگانی
نمی کنند، مامورین بانگها و ادارات مختلفه
۵۵ سال حفاق و دلاکان ۲۵ سال خدمتکاران
آشپزها خدمتکاران آشپزخانه ها، مامورین
تلفن خانه فقط ۲۹ سال زندگانی می کنند.

انسانهای برفی

لندن ۱۸۶ سپتمبر - آژانس رویتور
اطلاع میدهد، که از ان زمانیکه هیئت اول
قلعه ایورست (بلندترین قله های همالیا
یعنی بلندترین قله های دنیا مترجم) وجود
یک قوم وحشی (انسانهای برفی را در آنجا
کشف کرده است، بکرات کوشش کرده
شده است که تفصیلات مفصلی را جمع به این
قوم اسرار انگیز بدست آورده شود، ممکن
نشد.

اهالیان دهاتی که بدامنه های ایورست
زندگانی میکنند، افواها را جمع به قوم
وحشی را که در بلندترین قله های غیر قابل

آمد طبیب حاذق رنجوری نفاق داروی درد و مرهم زخم وطن رسید
آمد زروی صدق طرفدار شرع و دین آن از خرد رواج ده علم و فن رسید
تا از ره سرور سرایم قصیده دی نامه زسوی انیسی بمن رسید
برخواست چکامه فرستاد قاصدی کی طوطی خموش زمان سخن رسید
باز انجمن فروز شو از پر تو بیان ای شمع جانگداز گهی سوختن رسید
مستغنی ای زصدق و صفا داعی وطن
اکنون دمی سخن ز تو آموختن رسید

از طبع آقای غفوری:

کز بهر بیمار وطن طرز مسیحاریخته

تا صبح در دامان شب آثار بلبضا ریخته
چون باسنان و خنجرش بر صبح کاذب حمله کرد
آن نیر زرین علم بر داشت در میدان قدم
گویا که شب در خم فرو رفتست یا اندر سیو
کردون باستقبال او بنواخت کوس نادری
با نادر آن درین کلاه در برج میزان کرد جا
آنکه نادر زد قدم بر ساحه افغانستان
بر حال افغانان آف میگرد میباید کف
تا تو سن اقبال را سر داد در جولان کری
سرو قد بالای او آن تاش سیمای او
چون برق تیغش آن زمین افتاد در جلوه کری
افراشت در فغانستان چون بپرق علم و هنر
کاسب شد در کار خود زارع فکر باغ و گشت
تا نوها لان وطن گردیدم افد آوده تن
بهر نجات این وطن به دوش خود رنج و محن
تا از شعاع روی او افتاد نوری در وطن
ده یا رب این روز نجات در عرصه عالم ثبات
دا بهم (غفوری) شاه را با خاندانش کن دعا
کز بهر بیمار وطن طرز مسیحاریخته

الوصول کوه مذکور زندگانی می کنند
تصدیق مینماید . قصه میکنند ، که چند سال
قبل یکی از اشخاص بکوهی يك
دختر بومی را دزدی کرده
با خود برده بود و دخترک از او يك پسر
زائیده بود .

چند سال بعد ، بعد از اینکه آدم وحشی
مرد ، زن با پسر خود یکجا از کوه
فرود آمده واپس به وطن خود برگشت
پسر او صاحب قد بسیار بلند و قوای
فوق العاده بود . احفاد او تا امروز بسیار
قوی و پهلوان بشمار میروند . آنها به بسیار
آسانی گردن خنثی کاهای وحشی را میشکنند
اسب یا قاطر را برشانده خود می بردارند و
با آنها بکوه بالا میشوند . در دهات آنجا
تا الحال به وحشی موسوم هستند .

بکدام ساعت انسانها میمیرند

مدیر مریض خانه بزرگ جراحی بر این پرو
فیسورگان تورن به معلوم کردن مسایل
اینکه ، آیا بکدام ساعت های شبانه روز
زیاده از همه وقت مرگ فرا میرسد .

واضح گردید ، که زیاده از همه وقت
انسانها به ساعت چهار صبح و ساعت ۱۲ روز
میمیرند .

به اساس تجربه که پرو فیسور گارز تورن
بر ۱۵۰۰ واقعه مرگ نموده است ، عطف
توجه کرده ، اظهار مینماید ، که حد اکبر

خبر های هفته :

دا خلی

دعوت شاهی بمناسبت سال ۴ نجات وطن
شب یکشنبه ۲۴ میزان بمناسبت سال
۴ نجات وطن و جلوس اعلیحضرت
محمد نادر شاه غازی دعوت مجمل و با
شکوهی در قصر دلکش از طرف وزارت
دربار بعمل آمده حضرات وزرا ، و معینها
و سفرای خارجه مقیم کابل و سائر اعز
و مشاهیر ملی مدعو بوده بساعت معینه
بمحضور اعلیحضرت شهر یاری مشرف
شده اند .

این دعوت پس از صرف طعام و اقسام
فوا که شیرینی و چای به منتهای مسرت
و خوشوقتی نظر بر فاهیت اهالی
و امنیت تا ۴ که در سر تا سر مملکت
بر قرار است و موفقیت حکومت
بنظریات و طن خواهان آن در حدود
ساعت (۱۱) خاتمه پذیرفته است .

امتلاع هوا از اکیسجن بساعت ۴ صبح
(بدون فرق در زمستان و تابستان) میباشد
ولی در تابستان يك حد اکبر ثانی نیز موجود
است که بساعت ۱۲ روز میباشد .

بقرار فکر گارگان تورن ، بالکل صحیح
است ، که مظاهر شعاعهای جوی به حیات
اعضای انسانی عملیات فیصله کسی میدهد ،
بکار انداختن این مظاهر بطبیعت ، یکی
از مسائلیست که به فزیک دانها متعلق
است . (اطلاعات آخرین پاریس)

شریفیانی خوانین و معززین شمالی
بمحضور عالیقدر جلالآب
سردار شاه و لیخان

قرار اطلاعیکه بداره نامه نگارمان فرستاده
است بمناسبت تشریف آوری عالیقدر
جلالآب سردار شاه و لیخان بوطن عزیز
روزی یکشنبه ۲۴ میزان خوانین و معززین شمالی
بمعیت ع ، ع آقاي عبدالرزاق خان حاکم
کلان شمالی به محضور عالیقدر جلالآب
موصوف مشرف شده حسب دخواه بجناب
شان ملاقات و مصاحبه نموده جناب فایز
کابل نیز از ملاقات اوشان اظهار مسرت
فرمودند .

***

بعد ازان معززین مذکور به محضور والا
حضرت افخم صدر اعظم صاحب در مقام
صدارت عظمی نائل شده طعام ظهر را که
بمحضور اوشان مدعو بودند صرف ، و بعد از
یکساعت مصاحبه با کمال امتنان از شفقت
والاحضرت صدارت پناهی مرخص شدند .

***

روز دوشنبه ۲۵ میزان در حدود ساعت
۱۲ خوانین مذکور بمعیت حاکم صاحب
کلان شمالی به محضور اعلیحضرت هماهنگی
مشرف گردیده طرف نوازش ذات شاهانه
واقع شدند .

بعد از صرف طعام بساعت يك از محضور
اعلیحضرت غازی مرخص شده با منتهای
امتنان از مراحم حکومت معظم اسلامی خود

مراجعت و برای دوام عمر اعلیحضرت غازی و بقای حکومت سنییه نادر شاهی دعا نمودند .

تقسیم برق بگذرهای شهر مزار شریف جریده شریفه بیدار مزار شریف مینویسد که :

ماشین برق اینولا که از وقت انقلاب تا اوائل سال جاری از کار افتاده بود اکنون در اثر مساعی اولیای امور بلدی سامان ضروریه آن تهیه گردیده در اوائل سرطان بکار افتاده علاوه نظر باطلاعه که بداره بیدار واصل شده اضافه بر اطاق های حکومتی و رسته های بازار سرك باغ عمومی ، و روضه مطهر ، در بعضی گذر های شهر سیم برق تمدید و با کثر دروازه های شهر يك يك چراغ نصب گردیده الی ساعت ده نیم شب روشن میباشد . و نیز اشخاص زیادی اشتراکاً بهمارات خود برق گرفته اند .

ترمیم بالا حصار آقچه

قبل ازین بواسطه بی اعتنائی حکام و کار گذاران سابقه بالا حصار آقچه خراب شده و قابل سکونت نبود اکنون در اثر مراقبت و مساعی میرزا محمد قاسم خان حاکم آقچه بصرف يك اندازه پولی که از طرف حکومت متبوع منظور شده و بهمدردی و معاونت اهالی آنجا موضع مذکور ترمیم و قابل سکونت

گردیده عنقریب دواثر رسمی بدانجا نقل داده خواهد شد .

(بیدار)

اشتغال نائب الحکومه هرات بامورات اداری

قراریکه جریده شریفه اتفاق اسلام مینگارد و ، ج آقای عبدالرحیم خان نائب الحکومه هرات پس از ورود خویش بآنجا در حالیکه يك محفل مرکب از عموم ذوات روسای اداری دواثر و صاحب منصبان ارشد نظامی و علما و مشایخ و وکلای مجلس مشوره در عمارت نائب الحکومه کی انعقاد پذیرفته و بدو آقای نائب الحکومه مراحم و رعیت پروری ذات شاهانه و نظریات ترقی خواهانه حکومت متبوع و معظم متبوع معظم خود را و اینکه نصب العین حقیقی حکومت مقدس ماسعادت و رفاهیت ملت ، دوام امنیت و ترقیات سعادت مندانه و تدریجی وطن عزیز ، در داخل احکام اسلامی میباشد ایراد فرمودند و از طرف حضار نظر باینهمه مراحم و نظریات حکومت ترقی خواه ما اظهار شکران و امتنان گردیده برای سلامتی ذات شاهانه و اولیای امور حکومت اسلامی خود دعا نمودند . شروع بکار نموده و حاضرین پس از صرف فواکه و شیرینی معاودت کرده اند .

مانوره حربی

بمناسبت سال ۴ نجات وطن ، مطابق

سواد تلگرام اعلیحضرت که بمناسبت جشن تاجگذاری ملک فواد مخابره شده درین موقع عید تاجگذاری اعلیحضرت شما تبریکات صمیمانه و احساسات قلبی خود مانرا برای سعادت اعلیحضرت شما و ملت نجیبه مصر اظهار می نمایم .

سواد تلگرام ملک فواد که بجواب تلگرام تبریکیه اعلیحضرت موصلت نموده

اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی نسبت به تبریکات و تمنیات مودتانه اعلیحضرت شاه شدیداً تشکر نموده ضمناً آرزوهای پر حرارتی را که نسبت به سعادت شخصی و ترقی ملت شما می پرورانم میفرستم .

پروگرام مخصوصه روز سه شنبه ۲۶ میزان در حضور اعلیحضرت همایونی و هیئت کابینه و رجال بزرگ عسکری و کشوری بین دو فرقه عسکری در حدود مهتاب قلعه و باغ بالا مانوره حربی اجراء گردیده عملیات تعرض و تدافع نهایت ماهرانه و رشیدانه صورت گرفته نتایج فعالیت و مجاهدات اعلیحضرت عسکر پرور و جناب وزیر صاحب حوبیه و سائر اولیای امور حربی را در راه تعلیم و تربیه افراد عسکری رابه ظهور رسانید . این مانوره از ساعت ۹ قبل الظهر آغاز و بساعت ۱۲ اختتام پذیرفته عملیات حربی افراد عسکری موجب خورسندی ذات شاهانه و سائر حضار گردید .

خبرهاي خارجي

مطالبات تسليحي المان

- ۲ -

۶ - بر عكس هر دو مسئله فوق الذكر مسائل مادی و ترتیبات معاهده باعث طویل مذاکرات شده میتواند. حکومت جرمنی از این صرف نظر کرده نه می تواند که در معاهده حق المان بیک معیار تسلیحات که مطابق به مصوئیت ملی آن باشد، بیک صورت درست اظهار شود اما حکومت المان حاضر و آماده است که در قسمت اول معاهده یعنی وقت آن با بعض تجدیدات معیار تسلیحات خود قناعت کند، زیرا قرار نظر به حکومت جرمنی بعد از قسمت اول وقت معاهده بیک معاهده ثانوی حتمی است تا اسلحه دول مسلح را بیش تر نسبت به معاهده اول تقلیل بدهد. و بدین واسطه بیک صورت مساوات بین المللی را در مسئله خلع سلاح حاصل نماید. حکومت المان میخواهد که ذیلاً نشان بدهد که کدام ترتیبات جهت تبدیل قوای دفاعی جرمنی در سوال می آید:

۷ - حکومت جرمنی در حدود تقلیل سلاح مادی آماده است هر ممانعت اسلحه را قبول نماید، که برای همه دول

بصورت مساوی اجرا شود. لاکن در صورت دیگر باید هر گونه اسلحه جاتیکه برای دول دیگر جائز است برای المان نیز بهمان اندازه جائز باشد.

راجع به اصول دفاعی حکومت جرمنی نیز مجبور است مطابق به دول دیگر رفتار نماید و اصول دفاعی خود را بهمان صورتی تعیین نماید که مطابق به اوضاع و احتیاجات اقتصادی و اجتماعی ملک باشد. یعنی تبدلات تشکیلاتی از قبیل عسکر دائمی و موقتی و غیره لازم است و باید قواء دفاعی خود را بیک صورتی ترتیب دهد که بتواند انتظام داخلی و مصوئیت سواحل (سرحدی) خود را حفاظت نماید.

البته حکومت جرمنی برای گرفتن ترتیبات دفاعی مطابق به اوضاع مالی مملکت خویش رفتار خواهد کرد.

۸ - در اظهارات آقای رئیس الوزرا فرانسه، مربوط به مسئله حقوق تساوی المان از مسئله مصوئیت فرانسه ابراز گردیده بود. حکومت المان راجع به آن فعلاً چیزی گفته نمی تواند، زیرا نمیداند که خواهشات مسابقه ثی فرانسه تا کدام اندازه جلو میرود. لاکن حکومت جرمنی همیشه جهت تأیید پلانهای که مصوئیت همه ملل را بصورت

مساوی تحکیم مینماید، آماده است. حکومت جرمنی میخواهد در آخر اظهارات ذیل را بنماید:

حکومت المان بنا بر مسائل مادی و حقوقی امید میکند که اظهارات فوق الذکر حکومت فرانسه را از وضعیت وفا دارانه و اندازه خواهشات جرمنی اطمینان بدهد و بیک راه موافقت را بزودی باز نماید.

حقیقتاً امروز وضعیت عمومی بکسورن را گرفته است که مسئله تساوی حقوق المان زیاده پادروا مانده نه میتواند ضرورت حل مسئله مذکور از صورت جریانات مذاکرات گذشته کانفرانس خلع سلاح عمومی منعقد جنوا به خوبی درك کرده میتوانیم. و علاوه آن نیز دلائل و جود دارد که مربوط به اوضاع عمومی بین المللی میباشد.

***

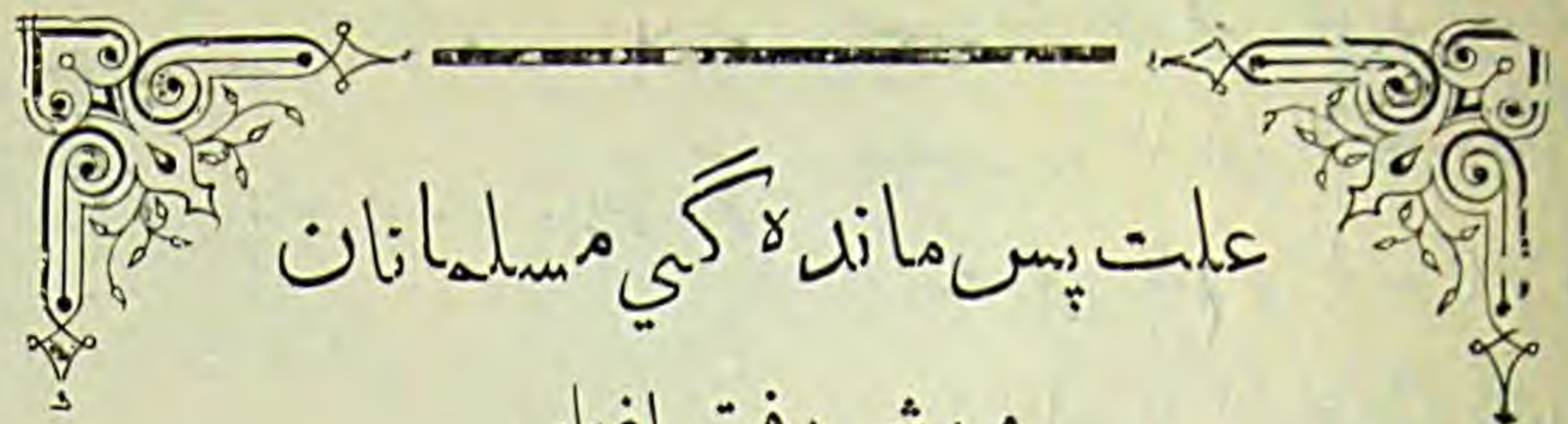
اگر امتیازات حربی جرمنی که از طرف ملل المان بصورت تحقیر حس میشود و علاوه آن مانع تحکیم موازنه اروپا محسوب میشود، رفع گردد تا بیک اندازه اوضاع سیاسی بهتر و کشیده گی های موجوده هم رفع خواهد شد.

(انتهای)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

(۲۲)

مقصود او اینست که محمد (ص) در اصلاح بدرجه رسیده بود که این دو نفر نتوانسته بودند . اگر چه اکثر مردم اعتقاد دارند که مذهب این دو نفر عبارت از مطلع روشنائی اروپا بود (۱) مسئله حقی که از ان انکار نداریم اینست که نصرانیت به نفس خود مسئول جهالتی که فرنگی های مسیحی در مدت هزار سال در قرون وسطی بدان گرفتار بودند

(۱) ما مابین معتقدیم و شیخ ما استاد امام و سریدان ممتاز او مانند سعد پاشا زغلول هم باین اعتقاد دارند مگر به معنی سلبی یعنی اینکه این مذهب نفوذ کلیسا را به عقول بشر ، و قید عقول شانرا به تعالیم کلیسا و فهم کلیسا را در دین و رای آنها در دنیا ضعف و به سبب همین مذهب بعد از جنگ های صلیبی در اثر معاشرت مسلمین اروپا با استقلال عقل را در دانتن دین و عدم اجرای مظالم بر مردم در دین ، حاصل نموده چنانچه شیخ ما در کتاب اسلام و نصرانیت بیان نموده است .

نمیباشد . بلکه فضل مذهب ساختن بر بری های اروپا نیز به مسیحیت عاید است .

جاپانی ها بت پرست اند . و بعضی از ایشان مذهب بودائی دارند . بعضی از ایشان را « کای » (پروان لاوتسی حکیم چینی که در قرن ششم تبلیغ عقاید خود را میدنود) و بعضی ها هم پیرو حکیم چینی « کانفو شبوس » می باشد و دو هزار سال برایشان گذشت و ارین مدایت موجوده درخشان و این قوت موقعیتی که نزد ملل دارند محروم بودند و بعد ازان مدت شصت سال میشود که جاپان ها نهضت نموده ترقی کردند و کار شان بالا گرفت و قدر شان بلند شد و به مرتبه که دارند رسیدند ولی هنوز هم بت پرست مانند اند .

پس بت پرستی نه سبب تنزل پیشینه شان بوده و نه سبب پیش رفت موجوده شان جاپان و روسیه با هم زور آزمائی نموده محاربه کردند و جاپان بر روسیه غالب شد با آنکه در عدد نصف روسیه میباشند

ولی درین شک نیست که جاپان ها از روس ها بیشتر ترقی دارند حال آنکه روسیه به نصرانیت معتقد و جاپان بت پرست است .

پس باید درینصورت بعضی از اشخاص دین را معیار ترقی و تنزل نشناسند (۲) آیا از روی این مثال گفته می توانیم که سبب عقب ماندن روسیه از درجه جاپان انجیل شد و (بعقیده آنها) عبادت خدای دختر آفتاب جاپان را باندازه ترقی داد که روسیه پیش تر رفت ؟

نی ! این حوادث اسباب و عوامل زیادی دارد که باصول مفترقه زیادی رجوع به آن می شود و چون این عوامل در خوب و یا بد جمع شود به تأیید دینها و عقاید غایبه میکند و فضایل مبین ترین دینها در مقابل سران عاجز می آید و هم چنان عیب های سخیف ترین ادیان در مقابل خوبی آن بی اثر می ماند .

(۲) این به نسبت تمام ادیان درست است بجز اسلام که قرن و تاریخ آن ثبات مینماید که زمانیکه هیل ما بآن پیر و بودند سبب ترقی شان شده و زمانیکه اران رو کردن شدید سبب تنزل شان گردیده است . چنانچه امیر نویسندگان (شکیب ارسلان) آرا درین رساله خود بیان نموده است . پس خیلی ظلم است اگر آنها سبب تاخر شان بدانند .

و مادرینجا در صد آن نیستیم که اسباب
تقدم سریع جاپان را بیان کنیم و بگوئیم
که « وجود فلان اسپ و فلان آله که بدان
سوار می شود » در راه تقدم شان که مبنی
بر حاست فطری شان بود ذکائی که بایشان
موجبت گردیده ، و چیزی که از نظام
ملوک الطوائفی قدیم از رهگذار مسابقه
در قوت و بلندی بایشان رسیده بود حائیل
نیفتاده است و مثال های زیادی درین
مسئله داریم که ذکر تمام آن ممکن نیست
و باینقدر که گفته ایم اکتفا کرده ایم .
و اگر قسیس ها و مبلغ ها بر اسلام حمله
نموده آنرا سبب تاخر و علت جمود نمی
دانستند ، و در مجالس و محافل این سخن
را ذکر نه می کردند و این تهمت ها را
در مجامع ها و جراند نشر نه می نمودند
و نمی گفتند که درخت از میوه آن شناخته
می شود و حالت موجود اسلام نتیجه
جمود و تحجر قرآن است (چه پست کلمه
ایست که از دهان های ایشان می بر آید
و دروغ می گویند) البتة ما باین مسائل
غرض نداشتیم .

و هم چنان مسیور و روان مقیم عالی فرانسه
در مغرب (۱) در شما ره اخیر « مجامع

(۱) مقصود از مغرب چنانچه در اوئل
کتاب هم ذکر نموده است قسمت غربی
افریقا در ساحل مدیترانه است مثلاً
تونس ، الجزیر و سودان و غیره .

احیاء ، فرانسوی مقابله نشر نموده دران
از بیداری مغرب بعد از « شب اسلام »
ذکر می کنند ! این تعبیر اوست . پس اگر
تاخر یکی از ممالک اسلامی در دنیا دوام
زیاد نموده باشد لازم گفته شود
« شب اسلام » بود . ولی می بینید که شام
تصرانیت چقدر طویل بود که اروپای
مسیحی به قدر هزار سال در حالت تنزل و یا
نزدیک به حالت تنزل ماند .

پس چرا ای مردم ادیان را به چیزی
نسبت میدهند که از آن بیزار اند ؟ و چرا
ادیان را در موضوعی داخل می سازید
که تاریخ به مثال های زیادی کذب شمارا
ثابت می کند .

داخل ساختن ادیان در این مطالب
معیار ترقی و تنزل ساختن آن به هیچ
صورت از انصاف نیست .

تحریک قرآن به علم باعث آن است که
مسلمانها در ترقی از ملل دیگر بیشتر بروند

اگر مسلمان ها بخواهند و نفس خود
را بدان بگمارند برای عالم اسلامی
ترقی و نهضت و پیوست شدن به ملل
مترقی و غالب ممکن می شود . و اسلام
بیجز اینکه در کار بر بصیرت و عزم شان
ببفزاید کار دیگری نمی کند . و برای

خود بیش تر محرکی برای علم از قرآن
نمی یابند که در آن (هل یستوی الذین
یعلمون و الذین لا یعلمون) و (زاده
بسطته فی العلم و الجسم) و (و ما یعلم تا
ویلہ الا الله و الرا سخون فی العلم) و (شهدا
انه لا اله الا هو و الملائکة و اولو العلم
قابلاً بالقسط) و (بل هو آيات بیان
فی صدور الذین او تو العلم) و (یرفع
الله الذین آمنو منکم و الذین اوتوا العلم
درجات) و (یعلمهم الکتاب و الحکمة)
و (یؤتی الحکمة من یشاء و من یؤتی
الحکمة فقد اوتی خیراً کثیراً) و (فقد
اتینا آل ابراهیم الکتاب و الحکمة و
اتینا هم ملکاً عظیماً) و غیر ازین آیان
کریمه مذکور است . و بعض ازین آیان
مخصوص قوم عرب است مثلاً (هو الذین
بحث فی الایمین رسولاً منهم یتلو علیهم
آیات و یرزقهم و یعلمهم الکتاب و الحکمة
وان کانوا من قبل لفي ضلال مبین)
(با قید دارد)

مؤلف له بلایه فرانسوی

(۵۹)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل سی و یکم

(تلاش در شب)

فوشه ! دو شش عزیزم بشنیدن این-
الفاظ خدای ممنون میشوم : بسبار از
اشخاص عقیده شما را ندارند و تصور
میکنند که من از جهان دیگرم ، اینرا
گفته يك تبسم با معانی بر رخسار کوچک
رویا مانند او پراکنده گردیده و پرسید
آیا چه چیز است که من برایشما کرده
میتوانم ؟

کاترین : اگر شما بخواهید يك
خدمت مهم و بزرگی برای من اجرا
کرده میتوانیم ؟

فوشه : خوب ، خوب شما میدانید
که ما با هم بهترین دوستان بوده ایم و
دوستی ما از يك یا دو روز نیست شما
مرا در يك وقتی که بی بضاعت بودم و
بدون از وطن خوائی و جوش انقلاب
ماده دیگری برای افتخار نداشتم ، مرا
می شناختید . شما هم بر خلاف امروز
بيك کسب تر ولی فائده ناکی اشتغال
داشتید حال که شما دوشش هستید .

کاترین ! شما وزیر پلیس ؟

فوشه ! عفو میخواهم وزیر سابق ولی
چندان باکی نیست من عهده خودم را

باز حاصل خواهم کرد حال بفرمائید
احتیاج شما به بنده چیست ؟

کاترین فوشه را بکناره کشیده گفت
شما میدانید که بر مسیو دو نپرک چه
واقع گردیده است ؟

فوشه بلی آنها منتظر ساواری اند تا
او را تیرباران کنند .

کاترین ! دو نپرک باید نمیرد ، و من
بشما اعتماد میکنم که مرا در نجات او
کمک خواهید کرد ؟

فوشه : بر من ؟ من را باینکار چه
دخل ؟ کونت دو نپرک يك اسیر
استر یا نیست و يك دشمن مصر امپراطور
نه با من دوست است و نه خویشاوندی
دارد علاوه بر آن بی عزتی خودم را
نیز ازو میدانم هیچيك دلیلی نمی بینم
که خودم را برای او زحمت گرفتار سازم
يك احمقیکه بعوض افتادن در آغوش يك
خانم مقبول در چنگال مملوک می افتد !

کاترین : عزیزم فوشه اینقدر دشوار
پسند مباش من اثبات کرده میتوانم
که اگر تو مهارت مشهور خودت را برای
استخلاص این اسیر بخرج دهی نتیجه
بمفاد تو خواهد داد !

فوشه گوشه های خودش را اوچ نمود ،
در حقیقت بعد از واقعه جنگل حرکات
نیپرک را پشت در زیر مراقبت گرفته
بود و یقین داشت که بگذاشتن بریاور جرئت
کاریا منصب از دست رفته را پس حاصل خواهد
کرد و با آنکه بر ماری لوئیز نفوذی خواهد یافت
گرفتاری غیر مترقبه این افسر کوشش های
گذشته او را بی ثمر ثابت نمود . بنا بر آن
احساسات خوبی نسبت به بدبختی که او را
شکار مخصوص خودش تصور میکرد ، در
دل نمی پروراند يك مردی که خودش را
مانند يك دزد عادی بدست شرقی تنومند
داده از دای که از طرف فوشه برای او به
مهارت تام چیده شده بود ، برکنار ماند ،
در خور اینچنین يك سزا بود و این مشهور
ترین خفیه پلیسان فرانسه نمیخواست که
به نجات او اقدام کند .

ولی حال بشنیدن کلمات مادام
لامارشال امید آن بهارستان سرمدی که از
دست او بدر رفته بود دوباره در دل او زنده
گردید حساب تمام رفت و آمد های نیپرک
را بر سر انگشت ها داشت چه خوب می شد
اگر در ساعت بازدهمین میتوانست یکی
از آن ماشینهای زیرکانه را که در نظر او
فیصله کن بود برخلاف رقیب خودش سا
واری استعمال کند ؟ بفکر احتمال کامیابی
خودش متبسم گردیده پرسید :

دوشش عزیزم ، آیا کدام قسم يك مفادی
برای من درین معامله موجود است که خودم

را بطر فداری مسیو دو نیپرک و دار سازم ؟

کاترین ! يك مفاد مهمی تو آرزو داری که باز به منصب سابقه ات برسی آیا چنین نیست ؟

فوشه ! محض برای مفاد دولت و محافظت امپراطور است که این آرزو را دارم ؛ کاترین : خوب پس این موقع بهترین است . مسیو دو نیپرک را ازین مرحله نجات بده ؛

فوشه ! و اغلباً خودم را بحکم امپراطور از مملکت اخراج کنم ؛

کاترین هیچگاه نخواهی شد چیزیکه میگویم بخوبی بفهم در صورتیکه هیچیک اساسی برای این سازش امپراطور و نیپرک موجود نیست ؛

فوشه : بلی این سازش قطعاً ممکن نیست و کذب محض است ولی مسیو دو نیپرک به اثبات بی قصوری خود قادر خواهد شد ؟

کاترین ! خواهد شد . مگر نه منتها ؛ فوشه کدام کس او را کمک خواهد کرد ؛ کاترین البته این شخص امپراطور و نیپرک خواهد بود ؟

فوشه چه قدر احمق هستم ! در کمک امپراطور و نیپرک هیچ جای شبه نیست زیرا اواز هر کس زیاده تر بدین معامله دلچسپی دارد خوب ، مگر من بدرستی

فهمیده نمیتوانم که چه واقع خواهد شد ؟

کاترین ! اگر تو میتوانی جلسه کورت . ر شال را معطل کن و اجرای حکم را لغو نماء سواراری را از میان بردار ، امپراطور و نیپرک وقت برای مذاکره یافته اسیر را از مرگ نجات خواهد داد ،

فوشه بعد از آن ؟

کاترین ! امپراطور و نیپرک این همه در نتیجه کوشش تو به ظهور رسیده ، بر موقوفی سواراری که ازو متنفر است ، فشار خواهد آورد . بر خلاف آن تعریف قابلیت و مهارت ترا کرده بر سلوک غیر منصفانه که با تو شده است اعتراض خواهد نمود و شوهر خودش را ترغیب نموده وظایفی را که باین مهارت اجرا کرده دو باره بتو تفویض خواهد شد ؟

فوشه يك ناخن سوار برای کرم ساختن دماغ خودش گرفته گفت :

خدای مهربان ! دو شش شما يك دیپلمات ماهری شده اید . منطق شما خیلی کامل است ، من شما را تبریک میگویم و کوشش میکنم تا رفیق زحمتی خود ما را از جنگال سواراری بکشم ، کاترین ! این را بچه صورت انجام خواهی داد ؛

فوشه : من باید امپراطور را فوراً به بینم ؛ در همان لحظه (کونستانت) فرانش ناپلیون پایان آمده استفسار وزیر پلیس را نمود زیرا امپراطور مگرراً او را میخواست . فوشه بایک تبسم مهر با نانه به فرانش صاحب نفوذ نزدیک شده گفت :

آقای کونستانت مرحمت خواهند فرمود اگر از موجودیت من بحضور امپراطور عرض بکنید ؟ اعلیحضرت را بگوئید که يك مسئله است که باید بحضور شان عرض کنم ؛ کونستانت که مقروض مرحمت های وزیر پلیس سابق بود خواهش او را پذیرفت . (باقیدارد)

اعلان

از قوماندانی فرقه شاهی

مدیریت لوازم

خلیفه محمد اکرم خان و محمد طاهر خان خطاط دریشی سرچی ساجی و بالا بوش سرچی کار آمد امساله قطعات فرقه شاهی را بداخل مواد هفت گانه قرار داد نموده اند .

هر شخص که خیال داوطلبی راداشته باشد ، رجوع کند بمدرست لوازم فرقه مذکور ، البته به نسبت فائده دوان ادعای او پذیرفته میشود ، میعاد اعلان بیست روز است .

Please digitize what you have
and share it with the world!

Digitized by

Sami Khogyani

skhogyani@gmail.com

My special thanks to Abdul Karim Halimi for lending me this Anies newspaper's collection
(of 1932) to share it with you special readers

Thanks,

SK

جریده هفته وار

❖ قیمت اشتراك ❖

۱۰ افغانی

۱۲ ۰

۵ ۰

۲۰ شلنگ

کابل

اطراف و ولايات داخله

طلبه معارف

درممالك خارجه

۲۶
oct 30 1932 ۸/۵

ایستادن

اداره: کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز: محی الدین

مدیر محمد امین خوکسانی

اشتراک سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارج ۲۰ شلنگ

۱ رجب ۱۳۵۱

Oct 30 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۸ عقرب

استعداد گونا گون

و شروط ترقی

مؤید سعادت ملل، حقائق مسموعات خویش را درك کردن و بشروط آزادی خویش فهمیدن است یعنی دانستن حقائق آنچه که شنیده و عمل آوردن آنچه که دانسته و استفاده کردن از آنچه بعمل نهاده، و بر هیز بدن آنچه که مورد فوت فرصت گردد.

بناءً علیه مسموعات نيك مؤجد استعداد گونا گون و استعداد گونا گون مؤید شروط ترقی است:

از تأثیر مسموعات نيك (که مراد از تراوش اعمال افعال و اقوال و حرکات نيك باشد) در اذهان هیجانی تولید میشود که همان هیجان مؤجد روح تدقیق کشته بالا حره مؤثر عمل و فعالیت میشود و از نتیجه سعی و عمل شروط ترقی بعمل

می آید. اما از تأثیر مسموعات بد (پرو پا گماند) حوادثی تولید میشود که موثر نفاق و شقاق و مصیبت است. متبعین و مختار عین جامعه بشری از همین راه هیجان اذهانی که از مسموعات نيك بعمل آمده است بکشف اسرار طبیعت و مر مورات خلقت موفق شده و بدان عالم شریعت را رهنمونی کرده اند. تاریخ شاهد است عقلای مللی که از مجموعه احساسات ملی درامه متین ترتیب داده و به آرتیست های که در صحنه تمثیل رسانه رول حیات را بازی میکنند سپرده اند همانا شنیده گان محظوظ شده از اعمال خیرت و فرحت آور آنها رضامند بوده و ترقی کرده اند اما بالامکس ثابت شده است که محظوم بفرنا شده اند.

در زمان قدیم جامعه ای که استعداد گونا گون و اتقار توازن شروط ترقی را ثابت کرده توانسته بود ملت رومان است. رومانها همیشه برای

استقلال ممالک خارجیان آماده گسی و توانائی داشتند. تمام مصائب و اختلافات حیات را تصفیه کرده میتوانستند بجهت ایشک آنها پا بند سه جبل المتین بودند.

۱ خود آنها و یا بوسیله عقلای ملل دیگری استعداد گونا گون و روحیات جامعه خود و ملل تحت الحمايه را استدراك کرده، اثرات طیدی ممالک را بجهت اینکه دخیل اوضاع سیاسی و اجتماعی و اقتصادی ملل است استفهام نموده شروط ترقی آنها را از عنفات متداوله آنها استعلام کرده با اصول تازه تر، و نهضت آوری تواناً با مراسم عرف و عادت تاریخی و ذوق و معاشرت عمومی آنها پلانی مصوب مینمودند و آنرا اساس اعمال خود قرار میدادند.

۲ نزد آنها همه امور اجتماعی از کوچکترین لی بزرگترین امور قبل از بفعل آمدن و پیش از بعمل نهادن سنجش میشد و برای تمهیل کلیه امور اجتماعی

بغرض ایجاد مفکوره اعتماد ، اصولهای وضع میشد که مقرون بافکار عمومی و محیب بمقائید بشریه میبود بعد ازان بکمال جدیت و عزم و اراده و اعتماد کامل بدون خوف و هراس و درنگ و فوت فرصت بهمان اصول حرکت مینمودند یعنی هیچگاه از پشت غبار شك و مجهول الاحوالی بمسائل اجتماعی نمی نگریستند بلکه با قلب صفا با اعتماد و افکار رسا در امور اجتماعی مبادرت می ورزیدند .

۳ رومانها در فن آدم شناسی و آدم سازی مهارت داشتند و در ارتقای این فن با اتهامی ذوق و جدیت میکوشیدند در هر گوشه و کنار دنیا اگر فیلسوفی و عاقل اجتماعی می یابیدند از آنها استشاره میبود این فن را میخواستند رومانها صاحبان فهم و ذکاوت و جدی راست کار و زحمت کش و وظیفه شناس را از بین عامه جامعه ولو اینکه دیپلوم نمیبود انتخاب میکردند - بعد بغرض تربیه بقدر توانائی عقلی آنها امور اجتماعی سپرد آنها مینمودند . اگر ذوات صحیح کار در وظائف محوله ابراز جدیت نموده باعزم بوده و درعالم ملت مورد نفرت نبوده و به تجملات و تملقات عثم فریبی ملبس نمیبودند ، احساسات صداقت و راست کاری را در اعمال خود شان نشان میدادند آنها روز بروز طریق ارتقا را بی

پوئیدند ورنه بدون رعایت و ملحوظ وهم و ترس بلا درنگ به مجازات قانونی محکوم مینمودند یعنی غرض آنها در این امر قدرت اعتماد و حقیقت را بقوم نشان دادن و تأثیر راست کاری را از روحیات قوم جستن بود بر علاوه عقلای اجتماعیون رومان قدیم حسب الایجاب فطرت و طبیعت برای اصلاح اعمال طبقات مختلفه فرقه اوتیلیست (اعتدال پسند) و نوتیلیست (انتها پسند) را ایجاد کرده بودند یک فرقه را برای نشر نواقص فرقه دیگر موقعیت اظهار فکریه بخشیده بودند . هر فرقه ای که اسناد قاطعه را در مورد بروز نواقص اعمال فرقه دیگر اشاعه نموده دلائل مثبتیه را اقامه مینمودند زمام اقتدار اجتماعی رومانها با آنها سپرده میشد گویا غرض آنها درین امر موازنه کردن تأثیر و احساسات قوم و صحت اعمال مامورین و دانستن حقائق اعمال و روحیات جامعه بود چنانچه سرمشق کنونی دنیا همین طریقه مخترعه رومانها است بجهت اینکه از تأثیرات روحی قوم جوابائی نشود آیا اکتشاف از رضای قوم نباشد از کجا از اصلاح اعمال و تأثیر ایجاب روحی قوم استنباط شده میتواند .

لاجرم بدین مناسبت امپراطوری رومان قدیم عظیم الشان ترین امپراطوریت جهان بوده و در اکثر ممالک خارجه چند عصری دوام داشته است .

ثانیاً اسلامیان میباشند که در کشف

روحیات ملل ابراز مهارت نموده اند حقائق اجتماعی را دانسته و نوا مینماید روحیه ملل را حمایه کرده توانسته اند و از راه اعتدال یا نهضت اجتماعی مقتضیات بشری و عصری رفتار داشته اند تنها اسلامیان بقوه عدالت در حقوق سنجش حق و حمایه حقوق ، مجازان و مکافات صحیح مساوات در جامعه و اعتدال ، راست کاری در اعمال قدرن اعتماد بر افراد ، عالم را استیلا نمودند و بسی ملل دنیا گرویده اسلام گردیدند و تسلیم شدند جای شبهه نبوده اگر عالم اسلام همچنان با اعتقادات اسلامی عملاً باقی میبودند و مانند اسلام پیشین باساس و هدایات دین اسلام پیروی مینمودند هیچوقت معروض فلاکت های کنونی و یا خوار و زبون مصائب داخلی نمیبودند . مثلاً ما اگر به حقائق دین مقدس اسلام تاسی جسته و آنرا در عمل میداشتیم بمصیبت دیروزه و با به جزاء تعزیری خداوندی مانند اغتشاش گذشته رفتار نمیشدیم . یعنی اگر طبقه (حاکمه) آنزمان ، مان پا بند احکام اسلامی میبود و استفاده نا جائز نمیکردیم و برای انخاذ فائده نا مشروع خود در قوم تخم نفاق را نمی پاشیدیم و در اعمال خویش بموجب احکام قرآن عظیم راست کاری میداشتیم و برای آرا مش خلق الله مانند اسلامیان

سلف می‌گوشیدیم هکذا علما و عقلای
دور در مان بر خود زحمت گرفته و از
امر معروف تربیه افکار نیک اخلاق
حمیده، ایجاد عقاید سعادت مند بنام
ترس و واهمه بلا دلیل خود داری نکرده
قوم را بحقائق دین مقدس اسلامی حالی
می‌کردند. قس هذا اشراف و اعیان
مان خود شانرا از تمام اعمال و
افعال تابعین خود مسئول میدانستند و آنها
را از سوء اعمال و وخامت افعال شان
می‌آگاهیدند و یا با الاخره کافه زمامداران
ملی اگر اعمال مافوقان را مطابق شرع
شریف که بانی ترقیات حسنه و آرامش و
سعادت بشر است ملقت می‌بودند و جلو
گیری می‌کردند. آیا چنین انقلاب بد
بحران خانما نسوز و یا اغتشاش مصیبت آور
در قوم تولید میشد؟ آیا ما ملت
افغانستان هستی و موجودیت خود را بدست خود
بر باد می‌گردیم؟ فی همه طبقات چون در او امر
خداوندی و هدایات قرآنی از وظائف خویش
منحرف بودیم از آنرو بعذاب خداوندی
گرفتار گشتیم هان و قتی که دیدیم و جشیدیم
اکنون که قدری تائب شده ایم همین است
که از مصیبت بی اتفاقی رهیده می‌رویم.
علی ای حال از اصل مقصد دور رفتیم درین
زمان تکامل که تمام ملل منحنه بآن صحنه
می‌شقابند و درین زمان سریع السیر که
مسائل زنده کی بنابر انکشافات و تنبئات

علوم و فنون کنونی فوق العاده تبدیل یافته
و جامعه ملل بانقلابات مسموعات دچار
شده و عقول جوامع بشری خارق العاده
روشن گشته یعنی از یک طرف تمام تعقیبات
عرف و عادت زیان آور برطرف شده می‌رود
از طرف دیگر حوزه روابط مدنی و
روابط اجتماعی و روابط احتیاجاتی بزرگ
و پیچیده شده است اگر ملتی باعزم
متین با اصول صحیح با پلان متفق ملی که
ناشی باشد از استعداد فهم و ادراک قوم
یعنی پالسی استعداد گوناگون قوم با شروط
ترقی و مدنیت و دیانت که بنیاد اساس
اجتماعات است دارا باشد طریق امید را
نبوید جای هیچ شبهه نیست آنملات خود
خودش را محکوم نفی نموده است.

بناءً علیه چون بثبوت رسیده است که تولید
و حمایه و ترقی استعداد گوناگون و مبنای
شروط ترقی در ملت منوط با صاحب عقل و
ارباب درایت است. مامورین فهیم و وظیفه
شناس از حوادث سوء جلوگیری نموده
بکمال مواظبت برای آرامی ملت و استحکام
رشته مودت متفق ملی صرف مساعی مینمایند
از آنرو دا نایان اجتماعی گفته اند: باسر
پنججه اقتدار حربی و مادی ملتی را از مصائب
اعمال بی عاقبتش منحرف نمودن و بشاهراه
ترقی رهنمون کردن ممکن نیست الا مامورین
لائق صحیح العمل که اعتماد جامعه آنها را
موقعیت داده باشند و هم بشرطیکه تربیه شده

باشند لهذا تربیه آنها بسه صورت است.
اول تجسس روحیات آنها با اعتماد بعد نگرانی
در اعمال آنها، بالاخره اعمال آنها را از نقطه
نظر مفاد عمومی و یا از نقطه نظر تربیه شخصی
تحلیل کردن و نیک و بد آنرا فرق دادن است.
دوم تأمین احتیاجات آنها بقدر کفایت
کردن است تا آنها از راه غیر مشروع احتیاجات
خود را تهیه نکنند و نیز درجه ارتقای آنها را
بسیبیکه این امر ذوق طبیعی بشر است درست
نمودن است تا آنها بقوه اعتماد و سعی و عمل
خود پله گان ترقی و ارتقای خود را بلامرئی
و چا پلوسی و انتظار از معاونت دیگری بنمایند
چنین نباشد مامورین طریق امید را تیره
دیده آئنده خود را نمیدانند لهذا از بازوی
سعی و عمل نیک خود منتظر نبوده به معاونت
اشخاص محتاج شده درین صورت اعمال
سوء را ابراز میدارد.

سوم مقابل اعمال جزا دادن است خواه مکافات
باشد و یا مجازات که تنها از نقطه نظر مفاد
عمومی باشد.

لهذا همچنانکه معرفت و صنعت موالید
اولیه طبیعت با اهلش منوط است باری
نخصص تربیه اهل فن خدمت بشر هم
بمختصصین مخصوصش مربوط است زیرا
آنها در جستجوی روحیات اشخاص لائق
از طبقات مختلفه ملت و تربیه آنها بخدمات
ملی تنبئات عمیقی مینمایند آنها اول مقدار
قدرت روحی و اخلاقی و اداری افراد را
استعلام میکنند و باز طبق ارتقای که ذوق

طبیعی بشر است و صورت تأمین احتیاجات
که امر حیاتی بنی نوع است بروی اساس
اقتدار روحی و اخلاقی بشر هر محیطی و بروی
اقتصاد سیاسی هر ملتی تدوین نموده بدست
قوه اجرائیه آن ملت میدهند درین صورت
بلاربب و شک و اختلاف افکار و عقائد حسد
خوری و عداوت و عدم تولید افکار نفاق و
بی اعتمادی آن ملت بشاهراه ترقی و تعالی
و همنمون میشود قسمیکه ملت ژاپون و ملت
امریکا در نتایج تجارت و سوانح اعمال
اروپا ثبات برای خود شان اصولی صحیح
تدوین کردند و امروز کامیاب میباشند
فی الحقیقت سر تر قیات محیرا لمعقول
اروپا ثبات علی الخصوص امریکائی
و ژاپو ثبات همان وضع اساس های متین
اجتماعی آنها است و بس زیرا اساس درست
افراد را تربیه نموده روح اعتماد را تربیه
مینماید و بطریق امید و همنمونیشان
میسازد .

چنانچه شاهد این فقره مهمه اغتشاش
افغانستان است زمانیکه - ایالات نهضت مان
بند های بی اساس دیکی را ویران کرد
و ملت را با قلاب افکار دچار نمود ازین
رو ملت فرست پیدا کرده نتوانست تا برای
امور اجتماعی اساسی بگذارد بدین جهت
بعضیت خواه جنگی و بی اتفاقی سر دچار
گردید اما وقتیکه به فیلسوف اجتماعی افغانی
اعلیٰ علیحضرت محمد نادر شاه غازی و مردم امور

اجتماعیه سپرده شد آن ذات با برکات مان
به تدوین اساس های متین اجتماعی پرداخت
و برای هر امور اساسی متین تدوین کرد
یعنی بمثل حقوق مشروطه بخشید
و برگزیدگان ملت را بانقلاب قوم بنام
وکلای ملت در شو رای ملی پذیرفت تا
آنها در بهبود رژیم حکومت کوشیده
آرزو های ملت را بمحکومت واز حکومت
را بمثل حالی ساخته هر گاه از بعضی
اصول و رژیم ؛ ملت خوشنود نباشد
و یا نافع حال ملت نبود بدلائل واضح
محکومت بداند و علل و عوامل تنزل و بی
اتفاقی را پیدا کرده چاره های اصلاح آنها
را استخراج بمحکومت تقدیم کنند مامورینیکه
برای صلاح و فلاح ملت خدمت نه نمایند
بمحکومت عرضه دارند و حل مسائل
تمام آرزو های مشروع ملت را
آزادانه بمحکومت اظهار نمایند
و از حکومت استشاره به بود امور ملت
را نخواهند گذاشت برای اشراف و اعیان
ملت مجلس اعیان تشکیل فرمود تا بر
گزیده و مجربین و کار آزموده ملت
درین مجلس شرف شمولیت را حائز
باشند و آنها را افکار و تجارب خود
شان و پا را افکار عقلا و اشراف داخلی
مملکت و یا اینکه از صورت جریانات
عالم و مقتضیات عصری اصول های متین
تدوین نموده اساس های متین در هر
امور جامعه خود وضع نمایند و بدین

جهت ملت را تربیه نمایند و بالاخره در هر امور اجتماعی یا در و مددکار به بود اعمال و افعال حکومت باشند قس هذا برای علما دائره بنام مجلس جمعیت العلماء تشکیل فرمود تا علمای متبحر که ادعای خدمت باسلام و جامعه مینمایند در این جمعیت شرکت داشته باشند و به آنها اجازه نشر يك جریده دینیه مساعدت فرموده تا آنها تمام علل و عوامل پس مانده کی جامعه افغانیه را بصددای بلند بملت حالی نموده ملت را بطرف صلاح و فلاح سوق نمایند از مصیبت های نفاق و شقاق که باعث حقارت و فلاکت آنها است بذایر حکم قرآنی در هر مسجد و جاده و اجتماع گاه ها حاضر شوند بکمال قدرت عام شرع نبی امر معروف و نهی منکر آنها را که تعارض در حقوق يك دیگر مینمایند ، ظلم میکنند ، رشوه میستانند ، بملت خدمت نمیکند تنبیل کار میباشند را سرکاری ندارند در ذمه اخلاق و موعظه و راهنمایی کنند برای محرابین و ادبای لائق وطن انجمن ادبی تشکیل فرمود تا آنها که شائق خدمت بملت هستند در این انجمن شرکت نموده و یا بدون شرکت بوسیله این انجمن جامعه را از علل پس مانده کی علمی و ادبی و در این راه از چاره سنجی های نیک خود شان مشورم بدهند .

حفله افتتاحیه فاکولته طبیه

در قصر دانشکده

بدیهیست سیر ترقی و تعالی يك جامعه مربوط باوضاع عرفانی و معارفی همان جامعه است هاتقدر که امور عرفانی و معارف يك ملت بلند تر و قویتر شده مرا حل تعالی و تکامل را پیموده میرود بهمان اندازه سعادت و آرزو جندی آن ملت را استقبال و پذیرائی میکند .

اینک بعد از ان انقلاب خانها نسوز که افغانستان شرف تاسیس حکومت عالی موجوده حیات آبرو مندانه را از سر گرفت اولین چیزی که توجه حکومت صبر و واقف اسرار ترقی ما را بخود جاب نمود تشکیل موسسات عرفانی مملکت بود که در وهله اول با آنهمه بربادی موجودیت افغانستان ذات اشرف ملوکانه يك عدم مبالغی را که بد سترس خود داشتند بجناب وزیر صاحب معارف

گوناگون مؤید شروط ترقی و شروط ترقی بانی اساس صحیح و اساس صحیح مسبب تربیه افراد و تزکیه اعمال و افکار ملت است در خاتمه امید داریم که مامت افغان بدوام اصول متین با اعتدال حاضره حکومت متبوعه و مجاهدت مامورین حالیه بسرعت ممکنه به منزل مقصود برسیم انشاء الله تعالی . (ر . ن)

و مجاهدت فنا نا پذیر در حمایه ناموس ترقی ملیه بکوشند و ملت را به طرق سعادت و رستگاری رهنمونی کرده رضای خداوند تعالی را در حصول رضای خالق الله جویسند و اجر آخرت در خدمت ملت و خدمت عالم اسلام خواهند و تکالیف و جدائی و ایمانی خود را که وطن و ملت بر دانشمندان و فضلاء خود دارد بکمال صداقت و راستکاری و به آرزوی ترقیات سعادت آور قوم خود انجام دهند و نه بر عکس این نه در دنیا آرام و باسعادت و نه در آخرت مستوجب بخشایش خداوندی خواهیم بود. زیرا اعلیحضرت محمدنادرشاه غازی ، بنابر اس اساس اسلامی و مانند قاعده اساسی دنیا مسئولیت ملی را بر دمه کابینه و طبقات بر گزیده جامعه نهاده و علی العموم مانرا فرا خور وظیفه نزد خدا و رسول و نزد ملت و بیت المال و وجدان و ایمان مسئول قرار داده است امروز مانند گذشته برای هیچ کس عذری باقی نیست نباید امروز تنبلی و کاهلی کنیم و از ادای وظایف و جیبیه خود که تعالی وطن است سر پیچی نماییم اکنون بر کردیم بر مطلب :- بلی مسموعات نیک موجود استعداد گوناگون و استعداد

بالاخره برای وزارت ها کلوپ های تفریحی تدویر فرموده اند تا مامورین از آداب معاشرت و مباحث علمی و منافع اتحاد و اتفاق استفاده نمایند .

الحق در این سه سال بر علاوه تقویم اصول امن و صلح اساس های متین در امور مالکیه و نظامیه وضع شده است که نظیر این چنین سرعت اقدام را در تاریخ بسوانح و قضایای اعمال ملل نمی یابیم و بهمین لحاظ است که در مدت نهایت قلبی امور از هم پاشیده و اخلاق فاسده و اجسام جا مده و افکار نکوهیده و شیرازه امن از هم ریخته تعمیم کرده شده است باری جای امید است همان ملتی که در اغتشاش دیروزه مصروف مجادله و خانه جنگی بودند يك بار از جنگ دست گرفته و آرام گشته اند و با هم دست اتحاد داده اند و بمنافع همدگر ملتفت میباشند .

اکنون میبایست هر واحد مان که دعوی اسلامیت را داریم از پیش آمد نا خوشکوار مصیبت آور اغتشاش دیروزه عبرت بگیریم و بحال حاضره امن و صلح شکر نماییم امروز کافه عقلا و فضلا و علما و زعماء و روحانیون کنونی نزد خداوند مسئول هستند که قرار حکم قرآنی و فریضه اسلامی بلا امید و اجر و مشکلات دنیائی و بدون غرض و حسد و بهانه تراشی بکمال جدیت

سپرده اهتمام شانرا در تشکیل و اصلاح امور عرفانی مملکت امر فرمودند .

همانست که بالمره حکومت متبوع قدم های متیني در راه تعالی و اصلاح اوضاع عرفانی مملکت برداشته بموفقیت های شایانی نائل شده است که وقتاً فوقتاً تفصیلات آنها بجزراید وطنی انتشار یافته است .

اراده تاسیس دارالفنون در وطن عزیز در ضمن کار نامه های درخشان حکومت متبوع یکی از آن اعمال برجسته و تاریخی اعلیحضرت محمد نادر شاه غازیست در راه ترقی امور معارفی مملکت که علاقه مندان این مملکت را به خوشبختیهای گوناگونی امیدوار میسازد چنانچه فرمان تاریخی حضور هایونیه که مبنی بر این اراده بوده قبلاً بجزراید وطنی منتشر شده هموطنان ازان اطلاع دارند .

اکنون موفقیتی که در تاسیس شعبه از شعب دارالفنون یعنی (فاکولته طبیه) نصیب حکومت عالی مآشده است میرساند که عملاً قریب بفضل و مراحم ایزدی در سایه توجهات اعلیحضرت محمد نادر شاه و نهضت ارتقاء طلبی ملت افغانستان آیند پس درخشانی وطن عزیز را استقبال مینماید .

اینک این موسسه عالی روز دو شنبه اول عقرب از طرف قرین الشرف هایونیه در قصر دلکش با حضور هیئت محترم وزرا و معین ها و معارف داخلی خارجی افتتاح گردیده بدو عالیقدر جلالتماب و زبیر

صاحب معارف معروضه آنی را ایراد فرمودند .

معروضه وزیر صاحب

معارف

اعلیحضرتا ! اولاً خدای متعال را بمناسبت این روز مسعود که در سایه مجاهدت و عرفان دوستی شما ما همه خادمان ملت و رعایای خوشبخت افغانستان آنرا حاصل کرده ایم عرض شکران میکنیم !

در همه مواقع که این خدمت کار، بحضور هایونی چه در ایام سابق و مخصوصاً در ایام زمامداری اعلیحضرت تشرف داشته ام در هر موقع از زبان مبارک اعلیحضرت شما را جمع بعلم و معارف و طرق ترقی آن هدایات و وصایای مفیده شنیده و در آن باب فرامین واجب الاذعان اعلیحضرت شما نیز همیشه اسباب قوت قلب و بازوی خدمت گذاری و امید واری شده است خاصتاً از يك سال زیاده تر است که میل بر حرارت اعلیحضرت را در باب ترقی معارف و اعتلای درجه علمی این ملت خوشبخت قابل تریه، راجع به تاسیس يك دارالفنون در هر موقع مشغول دیده ایم بر مباحثات و مفخرت ما افزوده میرود !

پار سال در همین تاریخها یاد داشت مبارک اعلیحضرت در باب تاسیس یونیورسیتی بورارت معارف شرف صدور بخشیده

ارشاد فرمودند که وزارت معارف مانسجی درست تدقیق نماید که آیا درین موقع میتواند با شرائط موجوده يك دارالفنون تاسیس نماید یا خیر ؟ پروضام و سایر لوايح تشکیلی آنرا از قسم جای، کتاب طلبه اداره، و غیره ترتیب داده بحضور عرضه بدارد .

چون توجه اعلیحضرت برین امر فوق العاده منعطف بود، وزارت معارف در صدد برآمد که لوازم مادی و معنوی آن را سنجیده لوايحی که ممکن بود ترتیب کرده بحضور اعلیحضرت تقدیم نمود .

در ۲۳ حوت سال گذشته در تحت ریاست ملوکانه در همین قصر مجلسی مرکب از والا حضرت صدر اعظم صاحب و وزیر صاحبا حریه و رجال بزرگ دول و بعضی ارکان وزارت معارف تشکیل یافته حضور هایونی بنفس نفیس خود افکار و آرای رجال دولت و وزارت معارف را استماع فرمود بعد ازان مفکوره قیمتدار اعلیحضرت در باب پیشرفت معارف اظهار و در نتیجه عمارت دارالامان را با تمام مشتملات و باغ ها و اراضی متعلقه آن جهت دارالفنون بورا رت معارف احسان فرمودند !

از آنوقت وزارت معارف به تاسی و تعمیل امر ملوکانه در صدد تاسیس دارالفنون و تهیده سرشته لوازم آن بقدر امکان کوشش نمود .

این است که با وجود اعزام طلبای

افتتاح سائر شعب یونیورسیتی به صورت
بسیار درستی کامیاب شویم .

نطق اعلیحضرت غازی

من از این بیانات شما مسرور و بهرگاه
کبریائی مشکورم که خداوند افغانستان
را نه تنها از بلای خطرناک انقلاب
نجات ، بلکه به بسا اصلاحات و اقدامات
نافعه دیگری نیز موفق ساخته ما و شما را
به نیل همچو یک تقریب سعیدی که برای
افتتاح یک مؤسسه نهایت مفید صرفانی
دران اجتماع کرده ایم نائل ساخت .

اگر این فاکولته طبیه یونیورسیتی ،
را که امروز بیک پیمانۀ خوردی اثبات
وجود کرده است ، بیکندانه تخم توت
تشبیه نمایم ، شاید که مطلب را بخوبی
ذهن نشین سامعین کرده خواهم بود
طوری که بکسی غبان در موقع کاشتن همان
خال دانه تخم توت یکجهان آمال خود
را با و مربوط و در اثر نظارت و آبیاری
اران او را بصورت نهال و رفته رفته
بیکدرخت تنومند نمرداری باری آورد
من نیز از خدای برتر استعانت میخواهم
تا از لطف خود بمساعدت ملت عزیزم
و وظیفه شناسی ما مورین مربوطه این
مؤسسه عرفانیه را که فعلاً خورد و خیلی مشابه
بهمان دانه توت است یکدار الفنون عالی
بسازد ، از فیوض آن حکومت و مملکت مارا
مستفید و از میان آن چنان طلابی کامیاب
برآیند که از حیث اخلاق و تربیه و از جنبه

معارف چنانچه امروز همه حضار محترم
ملاحظه میفرمایند به تأسیس این فاکولته
طبیه که قدم اولین ما به تأسیس یونیورسیتی
محبوب می گردد علاقه مندان عرفانی
وطن را افتخار می بخشد .

بدیهی است که هر مؤسسه در بدایت تأسیس
خالی از نقصان نمیباشد مثلاً که در تأسیس
مکاتب ابتدائی ، باوجودنواقص معلوم شروع
کردیم ، و کم کم کمبودهای آنرا رفع نمودیم
و همچنین در تأسیس مکاتب متوسطه نیز
در ابتدا به بسیاری از مشکلات مواجه شده
وبعد از مدتی آنرا نیز اصلاح و اکمال نمودیم
امروز در تشکیل دار الفنون نیز بهمین طریق
کار کرده و انشاء الله در آینده خیلی قریب
در سایه عزم و اراده اعلیحضرت غازی
مشکلات این مؤسسه علمی را نیز متدرجاً
از میان برداشته ، و باندازه فارغ التحصیلان
مکاتب متوسطه ، در افتتاح دیگر شعب
دار الفنون باصول درستی خواهیم پرداخت
وروی همرفته وزارت معارف برخود واجب
میداند که در ظل عاطفت اعلیحضرت پادشاه
معارف پرور یک یونیورسیتی منظمی تأسیس
نموده رجال باعلم و هنر و با اخلاقی ازین
مؤسسه عالیۀ علمی برای خدمت وطن و
جامعه تقدیم نماید .

درخانمه از خدای متعال مسئلت می کنم
که به تحت سایه هما پاید اعلیحضرت
همایونی معارف افغانستان را به ترقیات درخشانی
برساند و مارا معاونت نماید تا رفته رفته در

اعداد بخارج مثل (امریکا و اروپا)
وزارت معارف از فکر تأسیس دار الفنون
منصرف نشده و پس از اخذ امتحان سالانۀ
مکاتب اعدادی دسته از طلباء اروپا اعزام
و باقی برای ادخال به دار الفنون افغانستان
نامرد شدند .

در اینجا خصوص که آیا کدام یک از
شعبات یونیورسیتی را بسد و آ
میتوان افتتاح نمود ؟ وزارت
معارف بامتخصصین و ارباب علم و فضل
مذاکره و مفاهمه نموده برای انجام و مطالعه
این امر کمیسیون مخصوصی تشکیل داد ،
در نتیجه معلوم گردید که شعبه طبیه را
فعلاً میتوان تأسیس نمود ؛ این مؤسسه
عجلاً بنا به تحت اداره آقای دکتور رفقی
بیک میباشد ، و برای مصارف آن علاوه بر
حاصلات دارالامن از بودجه مخصوص
وزارت معارف مبلغ کافی منظور گردیده
است .

برای انجام و اکمال این مؤسسه آقای
دکتور متکفل شده اند ، که در اثنای
سفریکه در اروپا و تورکیه می نمایند
مزید اسباب علمی و عملی این فاکولته
را از قبیل کتاب ها و سامان معلمین
نهییه دیده عودت مینمایند .

بطوریکه اعلیحضرت همه امور مدنی
و اقتصادی مملکت را بایک حرارت معتدل
و در اندیشه تعقیب میفرمایند ، الحمد لله
روز بروز مراتب ترقیات ملک و ملت بلندتر
شده می رود مخصوصاً در ترقیات علوم و

تحصیلات علمی و فنی بهترین نمونه فارغ التحصیلان دارالفنون های عالم بوده طوری که شمه حسن اخلاق و اعمال خود را بافغانستان نشان بدهند تا به جهان و جها نیا ن معلوم گردد که ملت افغانستان چنان يك ملت زنده و بيداري است که از يكطرف بمقررات مذهبي خویش پابند ، و از جانب دیگر شئون ملي خود را از دست نداده بهمراه شجاعت ارثي از تمامی امتیازات عصري بدرجه اول بهره ور است .

من بدرگاه کبريائي منتهاي عجز و شکر گذاري خودم را نسبت باین الطاف بزرگ او تقدیم میکنم ، که در دوره خدمت گذاري من اسباب و وسائل درست ترقی و اعتلای ملت عزیزم را فراهم آورده است ، و ازین مقدمات و مبادي که خوش بختانه از قوه بفعل آمده میرود ، ما را بمزید لطف خود امیدوار میسازد که انشاء الله العزیز افغانستان در آتیه قریبي بمدارج بلند اعتلاء بهمدستی ملت قدر دان و مساعیات مامورین صداقت نشان آن توصل میورزد .

میدانید که امروز وطن عزیز ما بهمچه مؤسسات عرفاني و تعمیم آن و تعلیم و تربیه صحیح که مجرب ترین دواي درد های اجتماعی ماست زیاده تر احتیاج دارد ، بهر اندازه که ما و شما در بسط توسعه معارف و بلند بردن مدارج تعلیمی و بکار انداختن مؤسسات علمی ابتدائی و متوسط و عالی متدرجاً بذل مقدرت کنیم بهمان پیمانه

موجبات سعادت ملي خود را تامین خواهیم کرد .

در خاتمه ؛ من این مؤسسه عرفانیه را افتتاح و از آغاز آن بوزارت معارف و عموم علاقمندان عرفاني و ملت عزیزم تبریک و از خداوند بمعلمین و منسوبین و محصلین آن توفیق میبخوام تا ازین مساعدت های حکومت حسب مطلوب استفاده و تمام آن آرزو های را که من و عامه سعادت خواهان وطن از وجود همچه مؤسسات عرفانی داریم از قوه بفعل بیاورند .

***

پس از آن عزتمند دکتور رفیق بیگ رئیس فاکولته طبیه دارالفنون بر پا خاسته بعد از استیجازه ذات شاهانه بیا نیه ذیل را ایراد نمود .

بیانیه آقای دکتور رفیق بیگ
بروز افتتاح فاکولته طبیه بحضور شهر یاری پادشاه معظم ! امروز نیز در وطن بیک امر سودمند بابرکتی قرام ؛ و افتتاح فاکولته را با شرف خود قرین میفرمائید و تشبثاتی که برای وطن افغانی خود کرده اید در دل های ما چقدر اثر ها و احساسات شیرینی میگذارد .

سه سال قبل مملکت را از اهل طغیان و دزدان خونریز پاک نمود ، امروز نیز برای خلاصی از يك مرض جان شگاف تدبیری اتخاذ میکنید حکومت امروزه که بوجود

آور دید سینه خود را در میان ماستهاس مدنی با فخر بلند کرده موقع با شرف احراز می نماید و بایک رفتار عاقلانه در پی انکشاف نمودن برکت و شرف و رفاه در خشان آن افکار عمومی را بطرف شما جلب میکند افسانه موهومی که بدست غریبه ها جای گرفته در صد شسته و رفته شدن است ، در مدت خیلی کم حقیقت را در دنیا با تمام قوت خود روشن خواهد کرد ، قانونیکه در پیشبرد اداره مملکت تطبیق نموده اید ، زمان بسیار قبلی دارد که اثر های فوق العاده خود را نشان بدهد ، وطن عزیزیکه از سالیان دراز متروک و فراموش گذاشته شده در عهد شما بهار حیات خود را سر می برد .

سعادت و ترقی در هر طرف ره گرفته مملکت بشام و طین و ملت جایگیر شده میرود .

چند ها نیکه بروی کار آمده گمان میرود که کار سه سال نیست ، بل حاصل يك عصر است .

اینک فاکولته مدرسه طبیه برای عمران ملک و رفاه ملت از همان اساس های سودمند و مبارکتی است ؛ شك نیست که ملت نیز اگر برای وطن کوشش بکند و اگر براه مملکت جان بدهد باید صحت درستی داشته باشد این صحت را برای ملک همین وجود های قیمت دارند که درین مکتب تربیت یافته صحت ملک را زیر مراقبت خود

آله مخصوصی «باتیسفیر» بشمال جزایر
پرمود بعمل آمده است. در این چنین
يك عمق بحری، تا الحال قدم هیچ انسانی
گذاشته نشده است. دكتور بیب مشاهدات
قیمت بهائی از حیات بحری در عمق
بحر نموده است.

در عمق ۳۰۰۰ فوت

نیویارک، ۲۳ سپتمبر - واقعه اولیست
در تاریخ فن، مدیر انجمن عالم حیوانات
نیویارک، دكتور ولیم بیب؛ برای
تحقیقات علمی، به عمق ۳۰۰۰ فوت
تحت آب پایان شده است. نزول بایک

قوت من عاجز بالا تر است قلب من بایک
حسن مفخرت بجنبش آمده باعرض شکران
بحضور اعلیحضرت قول میدهم که در
ایفای صحیح امر و اراده پادشاهی و برای
سعادت وطن سعی خواهیم کرد.

توفیق از خداست، پابنده باد ملت افغان
زنده باد پادشاه افغانستان (متابعت عموم)
درین موقع ذات شاهانه نظر بخند ماتی که
تمام افراد خارجی مستخدم حکومت افغانستان
مخصوصاً آقای دكتور رفیق بیگ در
حدود انجام وظائف خود راجع بافغانستان
نموده اند اظهار مسرت فرموده، متعاقباً
بصرف فوا که و چای و شیرینی پرداخته
و الحاصل این محفل با منتهای مسرت
خاتمه یافته است.

گرفته تا مین خواهند نمود انسا نهایی
ناتند رست مانند يك هیکل بی روحی میباشد
بطوریکه هیکل های بیروح و بی سود
در مقابل زحمت ها و مشقت های خارجی
تورا سر فرو کنند و کردن نهند، ملك
بی صحت نیز هنگام ظهور حوادث مجز
اینکه ذیل آن نه تن بدهد نمیتواند چیزی
بکند، دكتور اینمرض ذات هایونی
شماست که تشخیص کرده و درین باب
علاج حقیقی آنرا آمده ساخته، یکی
از علاجهای آن صحت مملکت را درست
کردن است.

در ظرف همیشه مدت کم تکملات بی
نظیریکه در امور صحیه دیده شده نتیجه
فیض بخش علاجی است که در صحت
عمومی تطبیق فرموده اید.

رئیس وزرا، هیئت وزرا، مامورین
و طلبای خوشبخت طیبه! ما و شما در
تطبیق این اصول موظف میباشیم در
حقیقت از روی معنای خدمت یا ذات
ملوکانه مشترکاً قدم میزنیم هیچ شبهه
نیست که این وظیفه هم برای ما و هم برای
شما از وظیفه هائیکه که مملو از
سرور و فخر بوده شرف جاوید در بر
دارد. در مقابل این احسان شاهانه
یعنی ریاست فاکولته و امثال آن که از

نیویارک، ۲۴ سپتمبر - دیروز اهالی
نیویارک يك روز اضطراب انگیزی،
بسبب فرود آمدن دوكتور ولیم بیب در
قعر بحر، گذشتاندند. دوكتور
بیب، چنانچه قبلاً ذکر شده است،
بایک آله مخصوص شناسوری که از طرف
خود دكتور موصوف مجهز شده بود به
قعر بحر تقریباً به عمق ۳۰۰۰ فوت
فرود آمد.

دوكتور بیب تمام مشاهدات
خود را در قعر بحر بتوسط را دیو
به تمام اهالی نیویارک حکایه میکرد.

به عمق تقریباً ۱۷۰۰ فوت دوكتور
بیب اطلاع داد:

اطراف من بالکل تاریک است فقط
گاه گاهی ماهیهای درخشان به طول
دو سه فوت ظاهر میشوند جسم آنها
مانند ستاره کان میدرخشد ماهیها زیاد
و متدرجاً روشن شده میروند.

به عمق تقریباً ۲۰۰۰ فوت:
هر چیز به اطراف من میدرخشد این
روشنی از آن موجوداتی است که به اطراف

ازان است ، که اهل زمانه ما فکر میکنند .

امواج را دیو

در خاتمه مار کونی اظهار نمود :
باور کنید ، چیزیکه را جمع ،
سقوط و زوال انسانها به همین زودیا
میدگویند ، صحیح نیست . علم و فن
با قدمهای سریع پیش میرود . غیر ممکن
است ، که تمام ترقیات تخیلی که
در این ۳۰ سال اخیر در زمین بوجود
آمده است به عقل انسانی بگنجد .

عمومی شدن را دیو تلگراف و ترم
می یابد و دور نیست آن روزیکه هر کس
بدون اینکه از خانه خود خارج شود بهر
کوشه دنیا که میل داشته باشد بتوسط
تلگراف بیسیم حرف بزند .

اینک می بینید این آله کوچک را بریز
من که بتوسط آن با امریکا حرف زده
می توانم بدون اینکه به کس دیگر مراجعت
نمایم ... ستیفین سون گفت که نیست در
دنیا « قوی تر قوای نسبت به بخار ، اما
من میگویم : » نیست در دنیا قوی تر
قوای نسبت به امواج را دیو ،

نامه نگار پرسید آیا خود مار کونی خیال
ندارد که بامریخ توسط را دیو مراده
دایمی پیدا کند .

جواب داد :

نی این مسئله بسیار آسانتر نسبت به اینکه

عجب ساده توسط پوسته خانه های
را دیو کرام به مریخ کشیدند .

آیا يك وقتی زمین موفق خواهد گردید
که با ستاره همسایه خود داخل مصاحبه
شود ؟ ... با این سوال نامه نگار
روزنامه روما « پراگر پرس » به مار کونی
مشهور مراجعت نمود :

تلگراف بیسیم

مار کونی جواب داد :

اگر فرض کنیم ، که ستاره های
همسایه ما از موجوداتی مانند ما یعنی
انسانها ، آباد هستند ، بی شبهه ؟ زود
یادیر ما به معاونت تلگراف بیسیم با ایشان
داخل مناسبات منظم خواهیم گردید .
شما میپرسید ، آیا این ارتباط به
مدت ۳۰ سال قریب قائم شده میتواند
بسیار ممکن است ، که این ارتباط قبل
از ۳۰ سال نیز قائم شود . من هیچ
يك سببی که این تجربات را بر هم
بزنند نمی بینم ، چنانچه قبل ازین
نیز گفتیم ، که ستاره ها ، خصوصاً
مریخ از موجودات انسانی آباد باشند
حدود عملیات تلگراف بیسیم و قوای او
بالکل غیر محدود است .

بوجود آوردن آن چیزیکه ، حتی ژول
ورن (وصف کتابهای سیاحت بر دورا
دور زمین ، سیاحت زیر بحر ، سیاحت
به ماهتاب ، سیاحت جو هوا) نیز قدرت
تصور آنرا نداشت ، بسیار قریب تر

من شناوری میکنند . بحر حال آسمان
شب را بیداد میدهد که بواسطه ستاره
کان روشن است .

کلا نترین ماهیان از جمله ماهیانی که
به من نزد يك میشوند قریب ۶ فوت
طول دارد و تنها مش بارو شنائی فاسفور
مانند آفتاب میدرخشد .

چند دقیقه دوکتور بیب خاموش ماند
بعد ازان دو باره صدای او شنیده شد :
مشغول عکس گرفتن هستم چیز را که
من الان می بینم بدرجه برای من عجیب
و جدید است که کلمه برای بیان آن
پیدا کرده نمی توانم .

به عمیق ترین قعر بحر آله دوکتور بیب
سنگینی ۵۰۰۰ تون وزن را حس کرده
ودرجه داخل آله مذکوره الی ۵۰ رسید
در زمان بودن خود در قعر بحر دوکتور
ورفقی او مدیر موزه خانه تا ریخ طبیعی
امریکا و تئس بارتون ۴۰ کیلن مولد الحموضه
(اکسیجن) صرف کردند .

فرود آمدن به قعر بحر قریب یکی از
جزایر برمود بعمل آمده است .

آیا مناسبات بامریخ ممکن است
مصاحبه با مار کونی

پراگ ، ۹ سپتمبر - ۳۰ سال قبل
زمین کوشش پیوده نموده تا بامریخ
مناسبات پیدا کند ، لاکن هیچ نتیجه
گرفته نتوانست . تا الحال بکرات کوشش
کردند ، بلکه دو سال قبل بعضی اشخاص

خبر های هفته :

داخلي

تلگرامات تبریکه بمناسبت

سال ۴ نجات وطن

سواد تلگرام حشمت مآب غازي مصطفى
کمال پاشاه رئيس جمهور دولت عليه
ترکيه بنام اعليحضرت هما يوني
کابل - اعليحضرت محمدنادرشاه غازي !

بمناسبت سالگره تخت نشيني آن حشمتآب
تبریکات صميمانه و پر حرارت خود را تقدیم
نموده نسبت به سعادت شخصي اعليحضرت
ورفاه ملت دوست ما افغان بهترين تمنيات
خود را تکرار ميکنم .

سواد تلگرام جوابيه ذات شاهانه بعنوان
حشمتآب غازي مصطفى کمال پاشاه !
از تبریکات پر حرارت آن حشمتآب تشکر
نموده صحت و سلامتي جلالتمآب شما را با
سعادت و رفاهيت ملت نجيبه ترکيه از صميم
قلب آرزو مندیم .

سواد تلگرام اعليحضرت رضا شاه پهلوي
شاه ايران بنام اعليحضرت غازي !
بمناسبت جشن جلوس آن اعليحضرت
تبریکات صميمانه ام را بحضور ذات شاهانه

شما فکر ميکنيد حل خواهد گرديد دوسه
سال نخواهد گذشت که در زمين راديو
استقامت قوی که امواج آن الی مریخ
پرسد بنا خواهد شد .

تقديم نموده ترقیات عالي را براي سلطنت
شان خواهشمندم .

سواد تلگرام جوابيه ذات شاهانه بنام
اعليحضرت شاه ايران !

از تبریکات پر حرارت اعليحضرت شما
صميمانه تشکر نموده ترقیات سلطنت
و سعادت شخص اعليحضرت شما را نمنا
مينمائيم .

حفله نکاح

ساعت ۳ و نیم روز پنجشنبه ۴ عقرب
با حضور اعليحضرت غازي محفلی مرکب
از هیئت وزراء و مبین ها و ما مورین بزرگ
نظامی و ملکی و معارف شهر که از طرف
وزیر صاحب دربار مدعو بودند بمناسبت
عقد نکاح آقای سر دار محمد کریم خان
مدیر عمومی فابریکهای وزارت تجارت
برادر کوچک عالیقدر جلالتمآب وزیر
صاحب دربار (پسر عم اعليحضرت غازي
با صیبه ع ج میرزا محمد خان وزیر صاحب
تجارت در قصر دلکشا انعقاد یافته پس از
از عقد نکاح و صرف انواع شیرینی و فوا
که این محفل با منتها مسرت خاتمه یافته
است .

تعطیل موقتي شوراي ملي

بر وفق ماده (۴۲) اصول وظائف
داخلی شورای ملی که مدت تعطیل شورای
ملی را آخر میزان الی اول ثور و موعود

اشغال شش ماه متبایه در هفته سه روز
است . اینک درین سال که ماه میزان
سپری شده و ایام تعطیل فرار سیده مطلق
سال مضی و کلاهی محترم شورای ملی
مرخص گردیدند تا بشهرهای منسوبه خویش
معاودت کرده اجراآت و نظریات خیر
خواهانه حکومت اسلامی خویش و کار
روانیهای شورای ملی را بموکلین
خود اعلام نموده پس از انقضای
مدت تعطیل دوباره برای ادای وظیفه
وجیبه خود حضور پهرسانند .

بنابرین قراریکه اطلاع داریم روز پنجشنبه
۴ عقرب بساعت ۱۱ قبل الظهر و کلاهی محترم
شورای ملی بمعیت عالیقدر جلالتمآب عبدالاحد
خان رئیس دارالشورای ملی در قصر دلکشا
بمحضور اعليحضرت هابونی برای و داع
مشرف گردیده فهرست کارروائیهای
امساله خود را که در زمینه تدوین اصول
ولوائج قانونی نموده اند بحضور شاهانه
تقديم کرده بعد از شنیدن بیانات ذات
شاهانه و تبیین عرائض خویش و صرف
طعام از حضور اعليحضرت غازي مرخص
گردیدند .
ممکن است جریده انیس تفصیلات
وداعیه را عندا لوصول انتشار دهد .

افزودي عوائد گمرکی

عوائد گمرکی مدبریت گمرک کابل
با استثنای عایدات گمرکات مربوطه
ولایت کابل از تاریخ اول حمل الی اخیر

میزان امسال نسبت به همین هفت ماه سال گذشته مبلغ شش لک و شصت و یک هزار و پنصد و شانزده افغانی اضافه گردیده است .

مقرریهای

ص ، میرزا محمد علم خان مامور مالیه دره صوف نظر بعفالت و حسن اجرا آتش ترفیعاً بپا موریت مالیه سنگ چهارك و ص محمد یعقوب خان مامور سابقه ترونك جلدك قندهار بپا موریت مالیه بلخ مقرر شده است .

چشمه های گرم

در علاقه (واخان) متعلقه بدخشان چندین چشمه های گرم مشاهده شده است .

از آنجمله چشمه که در حدود (بابا تنگی بسوی شمال دریا واقع است از حیث حرارت حیرت آور است .

آب این چشمه بطوری جوشان و سوزنده است که انسان نمیتواند انگشت خود را لحظه در آن نگه دارد اگر تخم مرغ را در آن بگذارند در ظرف پنج دقیقه و اگر خمیر را در آن بیندازند به ده دقیقه پخته می شود هـ گـذا اگر گوشت را بظرفی گذاشته درین چشمه بگذارند در ظرف ۵۰ دقیقه پخته میشود .

وفات حسرتناك

طوریكه جریده (اتفاق اسلام) تا سفا مینویسد معاصر محترم آقای عبد الله خان قانع ، مدیر و نگارنده جریده اتفاق اسلام در اثر عارضه دوران سر و (منجائی نس) شب جمعه ۱۵ میزان حیات مستعار را وداع گفته بسرای جاودانی شتافتند .
انا لله وانا الیه راجعون

انیس ازین واقعه مولحه منتهای حزن و تاثر را اظهار داشته برای آن مرحوم مغفرت و بیازماندگان و علاقه مندان شان صبر و تسلیت آرزو میکند .

مدیر جدید اتفاق اسلام

دراثر وفات المناك مدیر جریده اتفاق اسلام آقای عبد الله خان قانع نگارنده گي و اداره امور آن جریده شریفه را آقای محترم میر محمد عثمان خان الحسینی بصفه مدیر متکفل گردیده اند .

انیس این عهده با شرف را با آقای حسینی تبریک گفته موفقیت های شایانی را در راه امور جریده نگاری بجناب شان مسئلت مینماید .

توجه بسرعت فیصله محاسبات قراریکه اطلاع گرفته ایم با اثر پیشنهاد وزارت مالیه از مقامات صالحه احکامی صدور یافته که دواثر حسابیه وزارت ها و دواثر مستقلیه که برای تحویلی تحویلدار های مربوطه و یا تیکه داران چیزی پول بطور پیشکی حواله و برات میدهند بایست محاسبات سابقه شان را فیصله کرده در برات های جدید توضیح نمایند که وجه پیشکی برده کی و یا تحویلی سابقه آن کاملاً تمام شده باقی نمانده و دواثر بودجه هم آنچنان براتهای را که دارای توضیحات فوق نباشد ثبت و تدقیق نکنند .

در بنصورت هم تحویلدار ها آسوده حال بوده محاسبات شان متواتر فیصله شده می رود و نیز برای دواثر حسابیه مشکلاتی در آینده تولید نمیشود در صورت این اجرا آن بار هم اگر تحویلداران و یا تیکه داران در آخر دوره ماموریت شان باقی شوند در مسئولیت باقی آنها دواثر محاسبه همان شعبه نیز با آنها اشتراك خواهد داشت .
(اصلاح)

از طرف

کشف دو کتور فرو بینی اوس
رو ما ۱۶، سپتمبر - ا لان در دوا پر
رسمی ایتالیا پروژۀ آب یاری يك صحرائی
و سبع رینگستان طرا بلس ایتالیا تهیه دیده
میشود. با پروژۀ مذکور اطلاعیۀ دو کتور
فرو بینی اوس کشف مشهور ایتالیا در
افریقا مضمّن شده.

در زمان سیاحت بطالبس دو کتور
فرو بینی اوس، بلیکی از شاخهای کوه
که نقوش تاریخی در آن کنده شده
بود عطف توجه نموده اهالی آنجا نقس
های مذکور را مقرر می‌شمرند، و تا
الان بمقابل این نقوشها قربانی میکنند.
دو کتور فرو بینی اوس، نقوشهای مذکور
را که در نظر اول خطوط لایینی بنظر
میرسد، توجه تام خوانده معلوم شد
که این نقوشها رسم نوحی مذکور و جریان
يك نهر بزرگ زیر زمین را که به این
محل جاری است نشان میدهد.

عالم موصوف بر اینها ثنی این خطوط
مساورتی به اطراف نموده و چیز را که
تا امروز هیچ کس کشف نکردده بود
کشف کرده کشفیات او مرکب از کنده
های است که از درختها بریده شده و از
سالهای دراز به این اطراف پراکنده
افتاده اند خیال کرده میشود که قبل ازین

تمام این نواحی مرغزار سبز و خرمی بود
که بمروور ایام رینگستان کشته است.
فرو بینی اوس این کشف خود را به
حکومت ایتالیا اطلاع داد موسولینی امری
راجع به ترتیب پروژۀ برای خارج کردن
نهری زیر زمینی بر روی زمین و آب یاری
اطراف و نواحی آن تقریباً الی ۱۶۰ میل
مربع زمین صادر نموده.

به آئیر و پلان در ستراتوسفیر

لندن ۱۷، سپتمبر - کاپیتان هوآئی
بربطا نا کیرل یوونیس معیار مسابقه
دنیا را در بلندی حاصل کرد در طیاره
که موتور آن ۵۵۰ سب قوت داشت
کاپیتان یوونیس به ارتفاع ۱۳،۷۰۰ متر
بر وار نموده طیاره را در مذکور لباس گرم
در بروماسکا برای اکسیجن (مولد الحموضه
بر رو داشت. در ده در این چنین ارتفاع
۲۵ درجه تحت الصفر را نشان میداد.
پس از ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه دوام نموده
و قتی که طیاره فرود آمد در غزن آن قطر
بزمین هم وجود نداشت.
معیار مسابقه سابق (۲۰۰ ۱۳۲ متر)
متعلق به جرمنی بود.

۵ دقیقه با چشمان بسته

در روز صبح چینهاییکه در تمام دنیا
پراکنده هستند برخلاف ناخت و تار
جا پایها در شرق اقصی پروتست نمودند

حکومت نانکین برای پروتست خود طرز غیر
عادی انتخاب کرده است. به تمام وطن
برستان پیشنهاد کرده است. که تمام
بساعت ۱۱ صبح برای ۵ دقیقه چشمان
خود را ببندند.
چینی هائیکه در پاریس زنده گانی
میکنند، همه شان وطن پرست های
با حرارت هستند. در استوران (طعام خانه)
چنین در محله لاتین در زمان نان چاشت
يك دفعه همه خاموش شدند. کسانی که
نان میخوردند دقتاً چوب های برنج
خوری خود را نه اخته بیحرکت ماندند.
هم چنین پیش حد متانیکه نان می آوردند
ایستادند. حتی اسپرانی که در کار خانه
کار میکردند چشمان خود را بسته خاموش
و بیحرکت گشتند. در نتیجۀ چند
قسم طعامیکه بر آتش بود - و خفتند.
در خاتمه ۵ دقیقه خاموشی، چینی ها
سبب خاموشی و مظاهره خود را به
فرانسویانیکه نان میخوردند شرح داده
اظهار کردند: ما امید می‌کنیم، که
این پروتست خاموش ما را تمام دنیا خواهد
شنید،
(اطلاعات آخرین پارس)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

علم پس ماندگی مسلمانان

و پیش رفت اغیار

(۲۳)

بعضی از ایشان که همین سیکاری که مغرب است و در طعن اسلام تالیفی هم دارد و در جمله کا تولیکی مرا کش می نویسد در جمله شان است ، گمان دارند مراد از کلمه « علم » در قرآن علم دینی است و علم مطلق نیست . و ما تعظیمی را که قرآن برای علم می کند و امری که به تعلیم مینماید بر خلاف او اقامه میکنیم سیکار درین باب به مغالطه گرفتار شده است که قابل آن نیست دعوی او را تردید کنیم زیرا ظاهر آن دعوی او مخالفتش را نشان میدهد و هر کسی که در مواقع این آیاتی که به علم و حکمت و از تحریر یکی که در باب گردش زمین غور و تفکر میکنند ، فکر نماید میداند که مقصود ازین علم علم مطلق است و بجز این چیز دیگری نیست . و مراد از حکمت حکمت عامیه است که در نزد مردم مشهور میباشد و این حکمت غیر از آیات است که نازل شده است و غیر کتاب است چنانچه عطف بران دلالت میکنند زیرا در عطف باید معطوف و معطوف علیه مغایر باشند

و يك شى بنفس خود عطف نه میشود و حدیث مشهور نبوی (اطلبوا العلم و لو كان فی الصین) (طلب کنید علم را اگر چه در چین باشد) (۱) این مطلب را تقویت میکند . زیرا اگر مقصود نبی (ص) قراریکه سیکار عقیده مینماید علم دینی میباشد به طلب اگر چه در چین باشد تحریک نه می نمود زیرا چیزی ها بت پرست اند و حضرت رسول ایشانرا مرجع علم دین نه می ساخت و این خود ظاهر است .

و در بعضی از آیات اشارت های لفظی و معنوی موجود است که روشن میسازد

(۱) قسمت آخرین حدیث شریف اینست

که (فان طلب العلم فریضه علی کل مسلم و مسلمة) (زیرا طلب علم بر هر زن و مرد مسلمان فرض است) این را عقلمی و ابن عدیل و بیهقی و ابن عبدالبر از انس روایت کرده اند و مؤخر الذکر به این حدیث در باب فضل علم و اینکه بعضی از علم بعضی دیگر را تقویت می کند چیز دیگری هم افزوده است .

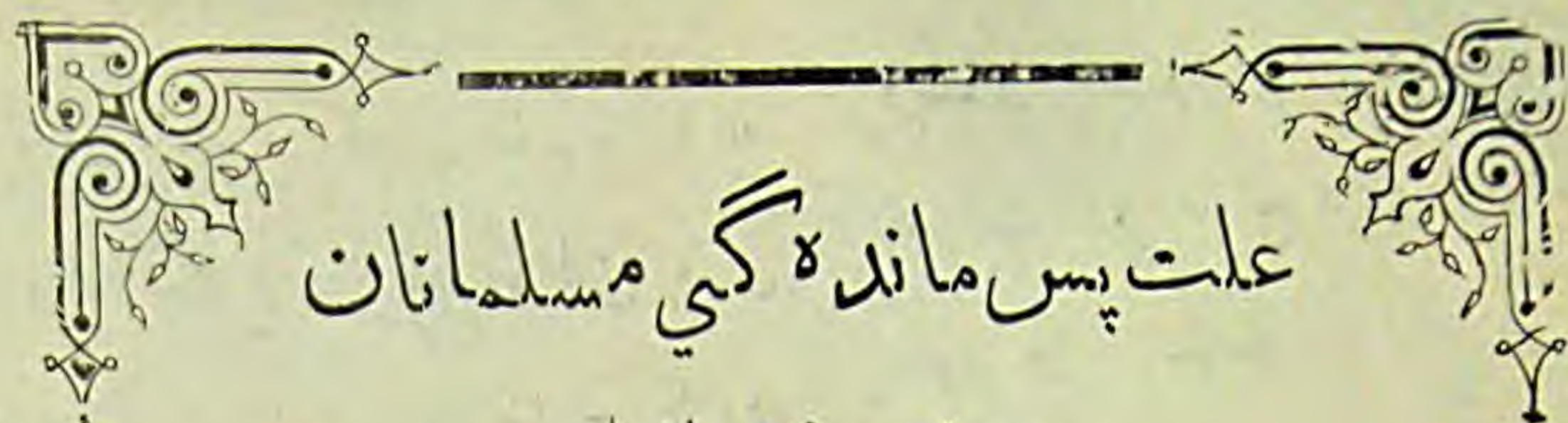
مراد از علم علم مخلوق است زیرا ذکر علم در سیاق آیات خلق و تکوین آمده است و ازین آیات در قرآن شریف دو بار بر آیات دیگر موجود است که در باب عبادات عملی مانند نماز و روزه میباشد چنانچه خداوند میفرماید (ألم تر ان الله انزل من السماء ماء فاخر جنا به ثمرات مختلفا الوانها و من الجبال جدو بیض و حمر مختلف الوانها و غرا یب سود و من الناس والد و اب و الانعام مختلف الوان کذا لک انما بنحشی الله من عباده العلماء) یعنی عالم هائیکه بر چیزی که از آب و سبزه و کوهها و تمام مولود های دا رای رنگ های مختلفه و چیز هائیکه دران اسرار خفت است واقف باشند عالم می باشند ، نه (صرف) علمای نماز و روزه و قیام .

ما این شخص را گمان می نمودیم که حقیقت را دوست دارد و چون از مدنیت اسلامیه منکر شد در المنار او را نزدیک نموده با چیز های خوبی با او مجادله کردیم و مدنیت مسیحی را بزرگوارتر احترام نمودیم و اروپائی ها ثیرا که میگفتند نصرانیت سبب توقف حرکت مدنیت و علت سقوط رومان و یونان و غیره شده تردید نمودیم . و همین سیکار یک رشته مقاله ها ثیرا نشر نموده که حاوی طعنه بر اسلام بود و هر گاهی که خواستیم آنها را رد کنیم نتوانستیم از ایراد شبهه و اعتراض های خویش خود داری نمائیم که بدین مسیحی تعلق میگرفت . (با قید دارد)

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

و پیش رفت اغیار

(۲۳)

بعضی از ایشان که همین سیکاری که مغرب است و در طعن اسلام تالیفی هم دارد و در مجله کا تولیکی مرا کش می نویسد در جمله شان است ، گمان دارند مراد از کلمه « علم » در قران علم دینی است و علم مطلق نیست . و ما تعظیمی را که قران برای علم می کند و امری که به تعلیم مینماید بر خلاف او اقامه میکنیم سیکار درین باب به مغالطه گرفتار شده است که قابل آن نیست دعوی او را تردید کنیم زیرا ظاهر آ دعوی او مخالفتش را نشان میدهد و هر کسی که در مواقع این آیاتی که به علم و حکمت و از تحریر یکی که در باب گردش زمین غور و تفکر میکنند ، فکر نماید میداند که مقصود ازین علم علم مطلق است و بجز این چیز دیگری نیست . و مراد از حکمت حکمت عامیه است که در نزد مردم مشهور میباشد و این حکمت غیر از آیات است که نازل شده است و غیر کتاب است چنانچه عطف بران دلالت میکنند زیرا در عطف باید معطوف و معطوف علیه مغایر باشند

و يك شی بنفس خود عطف نه میشود و حدیث مشهور نبوی (اطلبوا العلم و لو كان فی الصین) (طلب کنید علم را اگر چه در چین باشد) (۱) این مطلب را تقویت میکنند . زیرا اگر مقصود نبی (ص) اقرار بیکه سیکار عقیده مینماید علم دینی میباشد به طلب اگر چه در چین باشد تحریک نه می نمود زیرا چینی ها بت پرست اند و حضرت رسول ایشانرا مرجع علم دین نه می ساخت و این خود ظاهر است .

و در بعضی از آیات اشارت های لفظی و معنوی موجود است که روشن میسازد

(۱) قسمت آخرین حدیث شریف اینست

که (فان طلب العلم فریضه علی کل مسلم و مسلمة) (زیرا طلب علم بر هر زن و مرد مسلمان فرض است) این را عقیلی و ابن عدیل و بیهقی و ابن عبدالبر از انس روایت کرده اند و مؤخر الذکر به این حدیث در باب فضل علم و اینکه بعضی از علم بعضی دیگر را تقویت می کند چیز دیگری هم افزوده است .

مراد از علم علم مخلوق است زیرا ذکر علم در سیاق آیات خلق و تشکیل آمده است و ازین آیات در قران شریف دو بار بر آیات دیگر موجود است که در باب عبادات عملی مانند نماز و روزه میباشد چنانچه خداوند میفرماید (الم تر ان الله انزل من السماء ماء فاخر جنا به ثمرات مختلفا الوانها و من الجبال جدو بیض و حمر مختلف الوانها و غرابیب سود و من الناس والد و اب و الانعام مختلف الوان کذاک انما بنحشی الله من عباده العلماء) یعنی عالم ها نیکی بر چیزی که از آب و سبزه و کوها و تمام مولود های دا رای رنگ های مختلفه و چیز ها نیکی دران اسرار خلقت است واقف باشند عالم می باشند ، نه (صرف) علمای نماز و روزه و قیام .

ما این شخص را گمان می نمودیم که حقیقت را دوست دارد و چون از مدنیت اسلامیہ منکر شد در المنار او را نزدیک نموده با چیز های خوبی با او مجادله کردیم و مدنیت مسیحی را بزرگتر احترام نمودیم و اروپائی ها ثیرا که میگفتند نصرانیت سبب توقف حرکت مدنیت و علت سقوط رومان و یونان و غیره شده تردید نمودیم . و همین سیکاری که ریشه مقاله ها ثیرا نشر نموده که حاوی طعنه بر اسلام بود و هر گاهی که خواستیم آنها را رد کنیم نتوانستیم از ایراد شبهه و اعتراض های خویش خود داری نمائیم که بدین مسیحی تعلق میگرفت . (باقی دارد)

مؤلف له بلائیة فرانسوی

(۶۰)

مترجم : حبیب الله طرزی

مادام سان ژین

فصل سی و یکم

(تلاش در شب)

فوشه بصورت جدی گفت : اگر

ساواری ده دقیقه دیگر نرسد و من بحضور اعلیحضرت رسیده دو کلمه صحبت کنم ، نپرک از خطر انجبات خواهد یافت . من با اعلیحضرت خواهم فهمانید که به تیرستن يك شخصى بحیثیت نپرک آنهم بفیصله کورت مار شال که در نصف شب معجلاً مجتمع شده باشد ، تا چه اندازه بر خلاف سیاست خواهد بود باینکار خودش را مورد تمسخر و امپراطریس را بی اعتبار و در بار استریا را خواهد رنجانید ،

کاترین ! آیا حضور کونت را در قصر به نیم شب چطور توضیح خواهی نمود ؟
فوشه : بیک سازش ،

کاترین ! و اگر سازشی موجود نباشد ؟
فوشه هیچ باک ندارد علاوه بران يك وزیر پلیس همیشه با چند سازش مسلح میباشد ، بعضاً بسیار ثابت میشوند من میتوانم که نپرک را در يك سازش تازه که باین اواخر از لندن گرفته ام شامل سازم !

کاترین : وای سازش يك مسئله مهمی

خواهم برد ؟

است ! احتمال دارد که اثبات و دلیل بکار داشته باشد ؟

فوشه : من او را در اصل سازش فی بلکه در یکی از تفاصیل آن شامل خواهم ساخت و اگر هم سازش باشد باز هم ممکن نیست که اثباتی بکار داشته باشد بهر صورت ما وقت خواهیم یافت و ذرا بعد آنرا انتخاب خواهیم نمود ، ایندک کونستانت بر میگردد : خوب ، آیا اعلیحضرت مرا خواهند دید ؟

کونستانت : امپراطور شما را خواهند دید ولی بعد از آنکه ساواری را دیدند ، رنگ فوشه از رخسارش پریده گفت
آیا اعلیحضرت بهمین الفاظ فرمودند ؟

کونستانت : بلی ، بلکه با الفاظ چرب تر فرمودند که بدیدن شما استعجال ندارند ، خیال میدفرمایند که در باره یکی از حکایات بی معنا راجع بگدام سازش از روی باریابی حضور را دارید و اعلیحضرت شان میخواهند که پیشتر از دیدن شما معامله نپرک را فیصله کنند پس شما باید انتظار بکشید . مسیو ساواری می آیند ، جناب شانرا فوراً بحضور امپراطور خواهم برد ؟

ساواری نفس زنان و ازین احضار نیم شبی هراسان از پله های قصر بالا برآمده صدا زد !

« خوب » چه حادثه است ؟ آیا آقای فوشه که ادعای فهمیدن هر چیز را میفرمایند فهمیده میتوانند که امپراطور درین نصف شب از من چه میخواهند ؟ یقین دارم بلکه شرط میبندم که این سرگردانی من از طرف شماست ، شما اعلیحضرت را مثل همیشه بسازش ها و یا افواه سازش ها ترسانیده اید .

فوشه : بایک لهجه کاملاً متین و بی کانه گفت شما کاملاً سهو فرموده اید ، زحمت موجوده در باره مسیو دونپرک یاور قدیم امپراطریس است ؟

ساواری : راجع بکونت دونپرک ! خوب ولی ، تا جائیکه میدانم جناب شان براملاک خودش نزدیک ویانه آرام نشسته است همین حالا راجع بحرکات او را پور مفصلی گرفته ام بسیار مسعود و مطمئن معلوم میشود وقت خودش را بشکار ، مائی گیری و صوت زنی میگذارند ؟

فوشه ! خلف عزیزم ، این معلومات خود را بحضور امپراطور عرض کنید . بسیار ممنون خواهد شد ، یقین دارم که بشنیدن این خبر شما را بر حصول آن تبریک خواهند گفت ،

ساواری ! من ادعای لیاقت زیادی را درین مسئله ندارم تنها چیزی را که بحقیقت

می دانم بر ایشان عرض میکنم مسیو دونپرگ
در ویاته هستند و بس ؟

ساواری در حقیقت دانی خودش مطمئن
و از اخبار متوحشانه که انتظار می برد مای
خبر بطرف امپراطور رفت .

فصل سی و دوم

مادام سان ژین امپراطور را مغلوب
میسازد

فوشه در اثنائیکه بعقب وزیر پلیس
می نگریست صدا زد تمام تجاویز طلایی
ما با آقای ساواری می رود و علی الفور
کاترین در یک حرارت بی صبری گفت خوب
پس ما باید کدام تجویز دیگری بسنجیم !

فوشه : عزیزم دو شش از یک وقتی
چنان یک تجویز سنجیده شد ، و برای
موقع آخرین ذخیره است ! اگر پلان
مرغوبی بحساب می رود ولی چه باید چاره
جز این برای حصول مقصد نیست ، در
حالی که ما نمی توانیم نپرک را از حکم
امپراطور بکشیم ، از دریچه که کشیده
می توانیم ؟ یا لطف کرده چیزی را که
من میگویم خواهید نوشت ؟ این را گفته
یک پارچه کاغذ و پنبه (قلم سربی) بدست
کاترین نهاد .

مادام لا مارشال : ولی من به نهایت
درجه بد خط هستم ؟
فوشه : من کاملاً خبر دارم که در

تعلیم شما قدری فرو گذاشت شده و هیچ
شبه ندا رم که انشای من از شما بهتر است
ولی درن موقع بتقلید با دار معظم ما
(دیکتا توری) را ترجیح میدهم ؟

کاترین : خوب من فهمیدم شما از جان
خود می ترسید خوب به صورت نطاسی
مرغوب خود را گذاشته با صل مقصد
پیر داز آیا من چه بنویسم ؟

فوشه : به مجردیکه عقب (بر یکگود)
برگشت از دریچه خود را بیرون پرت کن
قراولان پایان همه دوستند ، من حال شما را
باید گذاشته بروم و دوسه نفر را در باغ
در زیر دریچه نپرک بگمارم در عین زمان
شما رفته و توجه مسیو دو بریکود را جلب
کنید تا سر باران این نوطه شما را بر
نوک برچه بمسیو نپرک برسانند
او رو وار !

مسیو فوشه باین الفاظ در میان او سرها
و مصاحبان قریب در واره شامل شده
و بدون آنکه دیده شود از در وازه برآمد
یک چند دقیقه بعد مادام لا مارشال از
پله های عراض قصر که بگاری امپراطور
امداد می یافت بالا آمد و بدر وازه
اطاق ایروانی که دران دو نفر فسر بر
اسیر خود شان پاسبانی داشتند رفته
و بدرون اطاق نگر بسته گفت :

آقای بریکود ، آیا لطف کرده از
امپراطور می پرسید که من مرخص

می شوم و یا اینکه منتظر اوامر شان بمانم
مسیو دو بریکود برای انجام آن مقصد
از کوریدور عبور نمود و همقطار او مسیو
دو لورستون پیش آمد تا با مادام لا مارشال
مهر بان که از دخول اطاق اسیر احتراز
داشت ، مذاکره دو ستانه بعمل آورد
در اثنائیکه با اینصورت عقب او برای چند
دقیقه بطرف اسیر برگشت ، کاترین دید
که تو چه نپرک بطرف پارچه کاغذیکه
بد دریچه تاو بالا می شد ، جلب گردید
و آنرا از نوک برچه گرفته خواند در حالیکه
نپرک میخواست به هدایت نوطه عمل
کنند مسیو دو بریکود برگشت و امپراطور
را با حضار مادام لا مارشال باطن
نحیر او با خود آورد .

وقتی که کاترین به اطاق امپراطور داخل
گردید ساواری هنوز مرخصی حاصل نکرده
بود چنانچه ناپلیون باو میگفت امیدیکم
درین بار خواهشات مرا بکنی فهمیده درک
نموده باشی ؟ کوشش کن تا هدایات مرا
قدری بزرگی و بدون سهویا تسلیان برخلاف
عادت اجراً نمائی ، حال تو رفته میتوانی ؟
ساواری جواب داد : اعلیحضرتا
فوراً امر میدهم که قبری در جنگل خنر
کنند و قول میدهم که پیش از طلوع صبح با
جسدي پر شود هیچیک علامه باقی نخواهد
ماند که حاکی این ماجرا گردد و یا مدفن این
مجرم گستاخ را ظاهر سازد ؟
(با قیاد رد)